

༄།།བོད་ཀྱི་ནང་བསྟན་དཔེ་ཚོགས་ལྟེ་གནས་།།

Tibetan Buddhist Resource Center

Text Scan Input Form - Title Page

Work:	W2KG234649	ImageGroup:	I2KG234802
LCCN:	n/a	ISBN:	n/a

Title:	ཚད་མའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་བསྟན་པའི་ཚིག་ལུང་བྱས་པ་དང་། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་བསྟན་པའི་དཀའ་འགྲེལ། tshad ma'i de kho na nyid bsdus pa'i tshig le'ur byas pa dang / de kho na nyid bsdus pa'i dka' 'grel/
Author:	ཞི་བ་འཚོ། zhi ba 'tsho/
Descriptor:	Digital images of the text are made available through the kind support of Great Enlightenment Buddhist Institute Society (GEBIS) in Canada.
Original Publication:	n/a;n/a
Place:	Mundgod, Karnataka
Publisher:	dpal ldan 'bras spungs sgo mang dpe mdzod khang /
Date:	2012
Volume:	2
Total Volumes:	2
TBRC Pages:	2
Introductory Pages:	n/a
Text Pages:	n/a
Scanning Information:	Scanned at Great Enlightenment Buddhist Institute Society (GEBIS) Montague PE C0A 1R0, Canada.

༡༡། །ཚད་མའི་དེ་ཁོ་ན་ནིད་བསྐྱས་པའི་ཆེག་ལེའུར་
བྱས་པ་དང་དེའི་དཀའ་འགྲེལ་
བཞུགས་སོ། །

མཐུན་པ་སོ། མཐུན་ཆེན་གྱི་བ་འཛིན་པ་
སྒྲོབ་དཔོན་གྱི་མ་ལ་གྱི་ལ།

དཔལ་ལྷན་འབྲས་སྒྲུབ་ས་སྒྲུབ་མང་དཔེ་མཛོད་ཁང་།

༡༡། །ཚད་མའི་དེ་ཁོ་ན་ནིད་བསྐྱས་པའི་ཆེག་ལེའུར་
བྱས་པ་དང་དེའི་དཀའ་འགྲེལ་
བཞུགས་སོ། །

༡༡། ཚད་མའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་བསྐྱུས་པའི་ཚིག་ལེ་བྱར་
བྱས་པ་དང་། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་བསྐྱུས་པའི་
དཀའ་འགྲེལ་ཞེས་བྱ་བ་
བཞུགས་སོ།

།ཁ།

མཛད་པ་བོ། མཁན་ཆེན་ཞི་བ་འཛོ།
སྟོབ་དཔོན་ཀ་མ་ལ་ཤྱི་ལ།

Printed and donated for free distribution by
The Corporate Body of the Buddha Educational Foundation

11F., 55 Hang Chow South Road Sec 1, Taipei, Taiwan, R.O.C.

Tel: 886-2-23951198 , Fax: 886-2-23913415

Email: overseas@budaedu.org

Website: <http://www.budaedu.org>

This book is strictly for free distribution, it is not for sale.

ཐུག་དཔེ་འདི་ཚོས་སྤྱོད་དུ་འབྲུལ་གྱི་ལས། ཚོར་བསྐྱར་མི་ཚོགས་དགོངས་འཇགས་ལྟ།

Printed in Taiwan

དཀར་ཆག

ཡང་།	ཤོག་གྲངས།
༡ མདོན་སྐུམ་གྱི་མཚན་ཉིད་བརྟག་པ།	༡
༢ རྗེས་སྐྱེད་པ་བརྟག་པ།	༤༤
༣ ཚད་མ་གཞན་བརྟག་པ།	༥༦
༤ འབྱུང་བ་བརྟག་པ།	༡༣༣
༥ དུས་གསུམ་བརྟག་པ།	༡༥༩
༦ འཛིག་རྟེན་རྒྱུ་པན་བརྟག་པ།	༡༧༠
༧ ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་བརྟག་པ།	༢༠༩
༨ ཐོས་པ་བརྟག་པ།	༢༤༧
༩ ཚད་མ་ཉེ་བར་བརྟག་པ།	༢༧༦
༡༠ བསྐྱེད་པ་དོན།	༢༩༣

ཚད་མའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་བསྟན་པའི་དཀའ་འགྲེལ་ཞེས་བྱ་བ་བཞུགས་སོ།

༡༣༣། དེ་ལ་ཚད་མའི་རང་གི་ངོ་བོ་དང་འབྲས་བུ་དང་སྦྱོད་ལུལ་དང་ནམ་གཤམ་ལ་
གཞན་དག་གིས་ལོག་པར་རྟོག་པ་རྣམ་པ་བཞི་ཡོད་དེ། དེ་དག་བསལ་བའི་སྒོ་ནས་ཚད་མའི་མཚན་
ཉིད་གསལ་བར་བསྟན་པའི་ངོན་དུ་གསལ་བའི་མཚན་ཉིད་དང་ལྡན་པའི་ཚད་མ་གཉིས་ཀྱིས་གཏན་
ལ་ཐབ་ཅེས་བྱ་བ་དེ་བསྟན་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར། མངོན་སུམ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྟོས་ཏེ། གཞན་གྱིས་
ཞེས་བྱ་བ་ནི་བྱེ་བྲག་པ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་སོ། ། བྱབ་པར་གྲབ་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་ཞེས་བྱ་བ་ནི་
ཡོན་ཏན་དང་རྣམ་དང་བྱ་བ་དང་རིགས་དང་འདུ་བ་ལ་སོགས་པའི་བྱབ་པར་གྲབ་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་
རྟོ། ། འདི་ལྟ་བུ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་འཆད་པར་འགྱུར་བའོ། ། དེ་ལ་མངོན་སུམ་གྱིས་རང་གི་ངོ་བོ་ལོག་པར་
རྟོགས་པ་ནི་རྟོག་པ་དང་བཅས་པའམ་མིག་ལ་སོགས་པ་ཤེས་པ་མེད་པའི་རང་བཞིན་གྱི་མངོན་སུམ་
ནི་ཚད་མའོ་ཞེས་བྱ་བ་སྟེ། དེ་གསལ་བའི་སྒོ་ནས་དེའི་མཚན་ཉིད་བཤད་པ། མངོན་སུམ་རྟོག་བྲལ་མ་
འཁྲལ་བ། ། ཞེས་བྱ་བ་སྟེ། དེ་ལ་ཤེས་པའི་རྟོག་པ་དང་བྲལ་བའམ་མ་འཁྲལ་བ་ཉིད་རྟེན་སུ་བཞིན་
ནས། མངོན་སུམ་ཉིད་དུ་གྲབ་པར་བྱེད་དེ། ཐམས་ཅད་དུ་མཚན་པར་བྱ་བ་ནི་བསྟན་པར་བྱ་བ་ཡིན་
པའི་ཕྱིར་ཏེ། དཔེར་ན་གང་གཡོ་བ་དེ་ནི་ཐུང་ན་ཚད་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་ལྟ་བུའོ། ། འདིར་མངོན་
སུམ་ནི་མཚན་པར་བྱ་བ་ཡིན་ཏེ། དེའི་མཚན་ཉིད་བསྟན་པའི་སྐབས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། ། གང་གིས་
དེ་བསྟན་པར་བྱ་བ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བར་འགྱུར་བ་མཚན་ཉིད་རྟོག་པ་དང་བྲལ་ཞིང་མ་འཁྲལ་བའི་
སྐབས་ནི་མ་ཡིན་ནོ། ། རྟོག་པ་བཀག་པས་ཤེས་པ་ཤུགས་ཀྱིས་ཐོབ་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་བེུ་མེད་པའི་
བཞོན་མ་འོན་ཅིག་ཅེས་བྱ་བས་བེུ་བཀག་པས་བ་ཡང་བཞོན་མ་རྟོགས་པ་ལྟ་བུ་ཡིན་པས་དེའི་ཕྱིར་
ཤེས་པ་ཞེས་བཞིན་དོ། ། ཡང་འདིར་རྟོག་པ་ཡང་གང་ལ་མངོན་པར་འདོད་ཅིང་གང་དང་བྲལ་བའི་
ཤེས་པ་མངོན་སུམ་ཡིན་ཞེ་ན། རྟོག་པ་མངོན་པར་བཞིན་ཅན་གྱི། ། ཤེས་པ་ཞེས་བྱ་བ་སྟོས་ཏེ། ཅི་སྟེ་

མངོན་སུམ་གྱི་མཆོན་ཉིད་བཟླ་པའི་ལུས།

བཟླ་པའི་རྩ་ཉིད་ལ་སོགས་པའི་བདག་ཉིད་གང་ལ་བདེ་བྱེད་བདག་པོ་ལ་སོགས་པས་རྩུ་པར་
སུན་འབྱེན་པ་བཟླ་བ་དེ་ཡང་ཅི་གཞུང་བར་བྱ་བ་ཡིན་ནམ། འོན་ཏེ་མ་ཡིན་ཞེ་ན། ཉེ་བར་བཟླ་པས་
པའི་རྩ་ཉིད་ལ་སོགས་བདག་ཉིད་མིན། ། ཞེས་བྱ་བ་ལ། གཞུང་བར་བྱ་བ་ཞེས་བྱ་བ་ལྟག་མཐོ། ། དེས་
ན་དེ་ལ་བརྟེན་པའི་གཞན་གྱིས་བཟླ་བ་དེ་སྟོན་གང་དག་ཡིན་པ་དེ་དག་དེའི་རྩྱགས་ཁས་མ་བླངས་
པའི་ཕྱིར་མི་འདུག་གོ་ཞེས་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། ། བཟླ་པ་ནི་ཐ་སྙད་དུ་བྱས་པའོ། ། དེའི་རྩ་ཉིད་ནི་
རིགས་ལ་སོགས་པ་ནམས་ཡིན་ནོ་ཞེས་རིགས་པར་བྱ་བ་སྟེ། གང་གི་ཕྱིར་རིགས་ལ་སོགས་པའི་བྱུང་
པར་མེད་པར་ཐ་སྙད་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། ། སོགས་པའི་སྒྲས་སྒྲ་དང་འབྲས་པ་དང་། སེམས་ཅིངས་པ་
དང་ཞིབ་པའི་རྩ་རྟོག་པ་དང་དབྱེད་པ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་གཞུང་བ་དང་འཛིན་པའི་རྟོག་པ་ཞེས་བྱ་བ་
དེ་ལྟ་བུ་ལ་སོགས་པ་གཞུང་བར་བྱའོ། ། མངོན་པར་བཟླ་བ་ནི་སྒྲ་བར་བྱེད་པའི་སྒྲའོ། ། དེ་ཡང་སྤྱིའི་
ནམ་པ་ཡིན་ཏེ། སྒྲ་བ་གང་ལ་འདི་ཡོད་པ་དེ་ལ་དེ་སྒྲ་ཅས་བྱའོ། ། ཡང་ཤེས་པ་འདི་འདྲ་བ་གང་
ལས་གྲུབ་ཅེ་ན། སྒྲ་དོན་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྟོས་ཏེ། ཤིང་ཞེས་བྱ་སོགས་དོ་བོ་ཡིས། ། གང་ཞིག་
བཟླ་བ་དང་མི་ལྟན་ཡང་། ། ཞེས་སྟེལ་བར་བྱ་བ་འམ། ཡང་ན། ཤིང་ཞེས་བྱ་སོགས་དོ་བོ་ཡིས། ། སྒྲ་དོན་
སྟོར་བར་བྱེད་པ་ཡིས། ། ཞེས་སྟེལ་མ་དང་སྟེལ་བར་བྱའོ། ། འདིས་ནི་མངོན་སུམ་ཉིད་ཀྱིས་རྟོག་པ་གྲུབ་
པར་བསྟན་པ་ཡིན་ཏེ། ནམ་པར་རྟོག་པ་ནི་སྟོག་ཆགས་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཉམས་སུ་སྦྱོང་བས་གྲུབ་པའི་
ཕྱིར་རོ། ། འདི་ལྟར་བྱས་པའི་བར་དུ་བྱའི་རྩ་ཉིད་དུ་གྲུབ་པོ་ཞེས་སྟོན་པ་ནི། འདས་པའི་སྲིད་པ་
ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྟེ། འདས་པའི་སྲིད་པ་ནི་འདས་པའི་སྦྱེ་བའོ། ། དེར་མིང་དང་དོན་གོམས་པ་
ནི་སྒྲ་དོན་བྱང་བའོ། ། དེས་བསྟོས་པའི་བག་ཆགས་ནི་རུས་པ་སྟེ། དེའི་རྗེས་སུ་འགོ་བ་རྗེས་སུ་འདུག་
པ་གང་གི་ཕྱིར་བྱས་པ་ལ་ཡང་ཡོད་དེ། དེས་ན་མངོན་པར་བཟླ་བ་ཅན་གྱི་ཤེས་པ་དེ་ལ་ཡང་འགྱུར་
བ་ཉིད་ཡིན་ནོ། ། རྟོག་པ་གང་ཞིག་དང་ལྟན་པས་འདི་ལྟར་བྱས་པ་སྟེ། འཇུག་པ་དང་ཅ་བ་དང་རུ་མ་
འཇུང་བ་དང་དགའ་བ་ལ་སོགས་པའི་མཆོན་ཉིད་དག་ལ། སྒྲིན་པོར་ཏེ་གྲིམས་པར་འགྱུར་བ་ཡིན་ཏེ།
འབྲས་བུར་འགྱུར་བ་འདིས་ཇི་སྒྲ་དུ་བཤད་པའི་རྟོག་པ་བྱས་པ་ལ་ཡང་རྗེས་སུ་དཔག་པར་བྱ་བ་ཁོ་

ཆད་མའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་བསྐྱེས་པའི་དཀའ་འབྱེལ།

ན་སྟེ། རི་རྒྱུད་དུ། འདི་ལྟར་བྱ་ཉིད་འཛིག་རྟེན་ན། ། ཐམས་ཅད་སྐྱེ་ལ་བརྟེན་པ་ཡིན། ། བྱས་པ་ལ་ཡང་
སྟོན་གོམས་པའི། ། འདུ་བྱེད་གང་ཞིག་རབ་ཏུ་རྟོགས། ། ཞེས་བཤད་པ་ལྟ་བུའོ། ། ཡི་གེ་དང་རྣམ་པར་
མ་བྱེད་པའི་རྣམ་པ་ཅན་ཏེ། ཡང་སྒྲུའི་ཁྱད་པར་ཅན་ནང་ཅམ་དུ་ཡོངས་སུ་གསལ་བ་བྱི་རོལ་གྱི་དོན་
ལྟ་བུར་ཏེ་སྟོན་པ་གང་གིས་བྱས་བཅད་འཛིན་པ་ལ་མཁས་པར་འཇུག་བའི་ཡང་དེ་དག་ལ་ཉེ་བར་སྐྱེ་
བ་ཡིན་ནོ། ། སེམས་གྱིས་དཔྱེད་སོགས་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྤྲེལ་ཡང་རྟོག་པ་མཛོན་སུམ་གྱིས་གྲུབ་
པ་ཉིད་བསྟན་ནོ། ། དེ་ལས་ཡང་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྤྲེལ་བའི་ཐ་སྙད་ཅེས་བྱ་བའི་འབྲས་བུའི་རྟགས་
ལས་ཀྱང་གྲུབ་པར་བཤད་དེ། གང་གི་ཕྱིར་སྤྲོད་ན་རྣམ་པར་གཞག་པ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དུ་ཡོད་པ་
བཀག་པ་དང་འཁྲལ་བ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཀྱང་རྣམ་པར་གཞག་པ་ཡིན་ནོ། ། གལ་ཏེ་རྟོག་པ་འདི་མེད་པར་
ཇུར་ན་དེའི་ཆེ་སྒྲུའི་དོན་རྣམ་པར་གཞག་པ་དེ་འདི་འདུའི་འཁྲལ་བར་ཡང་མི་འཇུག་ལོ། ། དེའི་
བསམ་པའི་དབང་གིས་དེ་རྣམ་པར་གཞག་པའི་ཕྱིར་དང་། བྱི་རོལ་གྱི་རང་གི་མཚན་ཉིད་ལ་སོགས་པ་
གཞན་དག་ཀྱང་བཅོམ་བྱ་ཉིད་དུ་མི་རིགས་པ་ནི་བསྐྱབས་ཟེན་པའི་ཕྱིར་ལོ། ། འོན་ཏེ་གཞན་དག་
ཀྱང་མཛོན་པར་བཅོམ་པ་ཅན་གྱིས་ཤེས་པ་རྟོགས་པར་བཅོམ་པ་འབའ་ཞིག་ཏུ་མ་ཟད། འོན་ཀྱང་
རིགས་དང་ཡོན་ཏན་དང་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་དང་འབྲེལ་བར་རུང་བ་ཡང་ཡིན་ན། ཅིའི་ཕྱིར་མི་གཟུང་
ཞེ་ན། རིགས་ལ་སོགས་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྟོས་ཏེ། མི་སྤྱང་ཕྱིར་ན་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རིགས་ལ་སོགས་
པ་ཞེས་འབྲེལ་ནོ། ། འདི་ཡང་རིགས་ལ་སོགས་པ་ལས་སྤངས་ནས་ལན་གདབ་པ་བཤད་པ་ཡིན་ནོ། །
རིགས་ལ་སོགས་པས་མི་འདོད་པས། ། ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པས་མི་སྤྱང་བའི་ཉིད་སྐྱབ་པར་བྱེད་དོ། །
ཆུ་དང་འོ་མ་ལ་སོགས་བཞིན། ། ཞེས་བྱ་བ་ནི་དཔེར་ན་ཆུ་དང་འོ་མ་ལ་སོགས་པ་འབྲེལ་པར་གྱུར་པ་
རྣམ་པར་བྱེ་ནས་མི་སྤྱང་བའི་ཕྱིར་རྣམ་པར་གཞག་པར་མི་རུས་པ་དེ་བཞིན་དུ་རིགས་ལ་སོགས་པ་
རྣམས་འབྲེལ་བ་ཡོད་པ་ཡིན་ན་ཡང་རྟེན་ལས་རྣམ་པར་བྱེ་ནས་མི་སྤྱང་བའི་ཕྱིར་རྟེན་དེ་དང་ལྟན་
ཅིག་མི་རུས་སོ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ནོ། ། འོ་ན་གལ་ཏེ་རིགས་ལ་སོགས་པ་དང་སྦྱར་བ་རྟོགས་པ་ཉིད་དུ་
མི་རིགས་པ་ཡིན་ན། དེ་རི་ལྟར་མཚན་ཉིད་མཛད་པས་མིང་དང་རིགས་སོགས་དང་འབྲེལ་བས་

རྟོགས་པ་ཞེས་བཤད་ཅེ་ན། སྒྲུང་བར་བྱ་བ་དང་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྟོས་ཏེ། དེ་ལ་དོར་བར་བྱ་བ་
 བྱི་རིགས་ལ་སོགས་པ་དང་སྦྱོར་བ་སྟེ། གཞན་དག་ལ་གྲགས་པའི་རྟོག་པའོ། ། སྒྲུང་བར་བྱ་བ་ནི་རང་
 ལ་གྲགས་པ་སྟེ་མིང་དང་སྦྱོར་བའི་རྟོག་པའོ་ཞེས་བསྟན་པའི་བྱིར། རྟོག་པ་ནམ་པ་གཉིས་བསྟན་ཏོ། །
 ཇི་ལྟར་རྟོགས་པར་བྱ་ཞེ་ན། བཤད་པ། གཉིས་སུ་བཤད་པའི་བྱིར་ཏེ། གང་གི་བྱིར་མིང་དང་རིགས་ལ་
 སོགས་པ་ནི་མིང་དང་རིགས་ལ་སོགས་པ་སྟེ། དེ་དག་སྦྱོར་བ་ཞེས་བྱ་བ་དེ་ལྟ་བུའི་ཐེ་ཆོན་གཉིས་
 བཤད་དེ། དེ་ལྟ་མཁྱེན་ན་མིང་ལ་སོགས་པ་སྦྱོར་བ་ལ་ཡང་ན་རིགས་ལ་སོགས་པ་དང་སྦྱོར་བ་ཞེས་
 བྱ་བ་ཉིད་བརྟུན་པར་བྱ་བར་འགྱུར་རོ། ། འདི་ཡོངས་སུ་བབྲང་བ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། སོགས་པའི་སྟོན་ཏོ་
 མེད་པར་ཐལ་བར་འགྱུར་བའི་བྱིར་རོ། ། འོན་ཏེ་རྟོགས་པ་ནི་ཤེས་པའི་ཆོས་ཡིན་ལ། མངོན་སུམ་གྱི་
 དབང་དུ་བྱས་པའི་བྱིར་དེ་དང་བྲལ་བ་བསྟན་པའི་སྐབས་ཡིན་གྱི། ཏོན་གྱི་ཆོས་དང་བྲལ་བར་བསྟན་
 པ་ནི་མ་ཡིན་པ་ཡིན་ནམ། མིང་དང་རིགས་ལ་སོགས་པ་ནི་མིང་དང་རིགས་ལ་སོགས་པ་དེ་དང་ལྟན་
 པ་དང་སྦྱོར་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་ཏོན་གྱི་ཆོས་ཡིན་གྱི་ཤེས་པ་མ་ཡིན་ནོ། ། དེ་ལྟ་ཡིན་དང་མཆོན་ཉིད་
 བྱེད་པ་སྐབས་མ་ཡིན་པ་བརྟུན་པ་པོར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བའི་ཆོས་པའི་དོགས་པ་བསྟན་ནས་མིང་
 ལ་སོགས་པ་ཞེས་བྱ་བ་སྟོས་ཏེ། དེ་མ་ཐག་པ་ནི་བར་མ་ཆོད་པའོ། ། རྒྱ་མཆོན་ནི་དེའི་རྒྱ་གང་ཡིན་པ་
 སྟེ། དེ་ཡང་མངོན་པར་བརྟུན་པ་འཇུག་པའི་ཤེས་པ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་དངོས་པོ་གཉིས་ཉིད་མཆོམས་
 སྦྱོར་བའི་ནམ་པ་བསྟེན་པ་ལས་དེ་ལྟར་སྦྱར་རོ་ཞེས་བསྟན་པ་ཡིན་གྱི། འབའ་ཞིག་ཅུང་ཟད་སྦྱོར་བ་
 བྱི་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ་ཆོས་ཐམས་ཅད་ནི་བྱ་བ་མེད་པ་ཡིན་པའི་བྱིར་རོ། ། དེ་སྒྲུངས་པ་ནི་ནམ་པ་
 གཉིས་གྱིས་ཏེ། མིང་ལ་སོགས་པ་སྦྱོར་བ་གང་ལས་འབྱུང་བ་དེ་ལ་དེ་སྟོན་ཅེས་བྱའོ། ། གཞི་ཐ་དད་པ་
 ཡིན་ན་ཡང་གོ་བར་བྱེད་པའི་བྱིར་འབྱུང་མང་པོ་བའམ་རྒྱ་ལས་འབྲས་བུ་ཉེ་བར་བཏགས་པའི་བྱིར་ཏེ་
 ཉེ་བར་བཏགས་པའི་དགོས་པ་ཡང་། དེ་ལས་གཞན་པའི་རྒྱ་ལས་ཁྱད་པར་ཅན་གྱི་འབྲས་བུ་བྱེད་པའི་
 རང་བཞིན་བརྟུན་པར་བྱ་བའི་ཏོན་དུའོ། ། ནམ་པ་གཅིག་ཏུ་ན་འདིས་སྦྱོར་བར་བྱེད་པས་ནི་སྦྱོར་བ་
 སྟེ། མིང་དང་རིགས་ལ་སོགས་པ་སྦྱོར་བའོ་ཞེས་བསྟན་པ་བྱས་ནས། མངོན་པར་བརྟུན་པ་ཅན་ཉིད་

ཆད་མའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་བསྐྱས་པའི་དགའ་འབྲེལ།

རྟོགས་པར་བསྐྱར་པའི་ཕྱིར་སྦྱོར་མེད་དོ་ཞེས་སྟོན་པ་ནི། ཡང་ན་མིང་དང་རིགས་སོགས་ཀྱི་ཞེས་
བྱ་བ་ལ་སོགས་པའོ། ། ཡང་ན་རང་གཞུང་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པས་ལན་གཞན་བཤད་དོ། ། གལ་ཏེ་དེ་
ལྟ་ན་སློབ་དཔོན་གྱིས་འབྲེལ་བའི་གཞུང་ཇི་ལྟར་བྱང་། འདི་ལྟ་སྟེ་དཔེར་ན། འདོད་ཀྱལ་བའི་སྐྱ་དག་
ལ་མིང་གི་བྱང་པར་ཅན་གྱི་དོན་བཟོད་པ་ནི་ཁོ་ལོ་ཞེས་བྱ་བ་ལྟ་བུ་དང་རིགས་ཀྱི་སྐྱ་དག་ལ་རིགས་
ཀྱིས་ཏེ་བ་ལང་ཞེས་བྱ་བ་ལྟ་བུ་དང་། ཡོན་ཏན་གྱི་སྐྱ་དག་ལ་ཡོན་ཏན་གྱིས་ཏེ་དཀར་པོ་ཞེས་བྱ་བ་ལྟ་
བུ་དང་། བྱ་བའི་སྐྱ་དག་ལ་བྱ་བས་ཏེ་འཆོད་པ་ཞེས་བྱ་བ་ལྟ་བུ་དང་། རྩམ་དག་ལ་རྩམ་གྱིས་ཏེ། ར་
ཅན་དང་དབྱིག་། ཉེ་བྱག་། ས་ཅན་ཞེས་བྱ་བ་ལྟ་བུ་ཞེས་བྱ་བའི་གཞུང་འདིས་རིགས་ལ་སོགས་པའི་
བྱང་པར་དང་ལན་པའི་དོན་བཟོད་པ་ན་ལོགས་ཤིག་ཏུ་བཟོད་དོ་ཞེ་ན། དེའི་ཕྱིར་ཀྱང་ཏུ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་
སོགས་པ་སྟོས་ཏེ། ཀྱང་ཏུ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རིགས་ལ་སོགས་པའི་སྐྱ་དག་ལ་ཡང་རོ། ། འདི་སྐད་ཏུ་བསྐྱར་
པ་ཡིན་ཏེ། ཇི་ལྟར་འདོད་ཀྱལ་བའི་སྐྱ་སྐྱར་བ་དག་ལ་མིང་གི་བྱང་པར་ཅན་གྱི་དོན་བཟོད་པ་དེ་
བཞིན་ཏུ་བ་ལང་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པའི་རིགས་ལ་སོགས་པའི་སྐྱ་དག་ལས། ཡང་མིང་གི་བྱང་པར་
ཅན་གྱི་དོན་བཟོད་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ནི་གཞུང་ཐམས་ཅད་ཏུ་སྐྱར་བར་བྱའོ། ། འོ་ན་ཇི་ལྟར་
རིགས་དང་ཡོན་ཏན་དང་བྱ་བ་དང་རྩམ་གྱིས་ཞེས་བྱ་བ་གསུམ་པའི་ཐམས་ཅད་གཞན་འདི་སྐྱར་བར་
བྱ་བ་ཡིན་ཞེ་ན། འདི་ཡིས་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྟོས་ཏེ། བ་ལང་ཞེས་བྱ་བས་རིགས་ཀྱིས་ཏེ་བྱེད་
པར་གྱུར་པས་མིང་གི་བྱང་པར་ཅན་གྱི་དོན་ཅན་བཟོད་པ་དེ་བཞིན་ཏུ་ཡོན་ཏན་ལ་སོགས་པ་དག་
གིས་ཡིན་ནོ། ། དེ་བཞིན་ཏུ་རིགས་ལ་སོགས་པ་དེ་དག་གིས་བྱེད་པའི་རྣམ་པར་དབྱེ་བ་དང་འབྲེལ་
བའི་ཕྱིར། འབྲས་བུ་དང་བཅས་པ་ཉིད་ཏུ་བསྐྱབ་པ་ཡིན་ནོ། ། གལ་ཏེ་དེ་ལྟ་ན་མིང་དང་རིགས་སོགས་
སྦྱར་བ་ཡིན། བདོ་འདིར་ཇི་ལྟར་འབྲེལ་བར་བྱ་ཞེ་ན། མིང་དང་རིགས་ལ་སོགས་རྣམས་ཀྱིས་ཞེས་བྱ་
བ་སྟོས་ཏེ། སྦྱར་བ་ཞེས་བྱ་བ་ལྟག་མའོ། ། འདི་ཞེས་བྱ་བ་འདིས་ནི་བསྐྱབ་པའི་དོན་གྱིས་ཐོབ་པའི་རྟོག་
པ་ཉིད་ཏུ་བསྐྱར་ཏེ། རིགས་ལ་སོགས་པ་དག་གིས་སྦྱར་བ་ནི་རིགས་ལ་སོགས་པ་སྦྱར་བ་ཡིན་ལ། མིང་
དང་རིགས་ལ་སོགས་པ་སྦྱར་བ་འདི་ནི་མིང་དང་རིགས་ལ་སོགས་པ་སྦྱར་བ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་

ནི་བསྐྱུ་བའི་དོན་གྱིས་གནས་སོ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ནོ། ། གལ་ཏེ་དེ་ལྟ་ན་འདོད་ཀྱལ་བའི་སྒྲ་དག་ལ།
 འདུག་པའི་རྒྱ་མཚན་རིགས་ལ་སོགས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་ནམ་པར་གཞག་པ་མ་ཁྱབ་པ་ཅན་དུ་འགྱུར་
 རོ་ཞེས་དོགས་པ་བསྐྱུ་ནས། འདོད་ཀྱལ་སྒྲ་ཡིས་བཟོད་བྱ་ལ། ། ཞེས་བྱ་བ་སྒྲིམ་ཏེ། འདི་སྐད་དུ་བསྐྱུ་
 པ་ཡིན་ཏེ། གང་ཡང་ཁྱ་པོ་ལ་སོགས་པའི་སྒྲ་དེ་དག་འདོད་ཀྱལ་བའི་སྒྲ་ཉིད་དུ་གྲགས་པ་དེ་དག་གྱང་
 སྒྱེ་བ་ནས་བཅམས་ནས། འཆི་བའི་བར་དུ་རྗེས་སུ་འདུག་པ་སྐད་ཅིག་རེ་རེའི་དབྱེ་བས་ཐ་དད་པ།
 ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་འདི་ནི་དངོས་པོ་ཐ་དད་པར་གོ་བར་མི་རྒྱས་པ་ནམས་དུས་ཀྱི་ཁྱད་པར་མཚམས་
 བཅད་པའི་དངོས་པོ་དང་ལྡན་པའི་རིགས་བཟོད་པ་ཉིད་ཀྱིས་ལེན་པར་བྱེད་དེ། གཞན་དུ་ན་གྱིས་པ་
 ལ་སོགས་པའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཡོངས་སུ་བཅད་པའི་དངོས་པོའི་ཆའི་ལུལ་ཅན་ཉིད་ཀྱིས་
 ཡོད་པ་རི་ལྟར་ཆུན་པོ་ལ་སོགས་པའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་ཁྱད་པར་སྟོན་པར་འགྱུར། གང་དག་གི་ལྟར་ན་
 ལུས་སྐད་ཅིག་མ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། ། འོ་ན་ཅི་ཞེ་ན། དུས་གཞན་དུ་གནས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ལྟ་བུ་དེ་དག་
 གི་ལྟར་ན་ཡང་དུས་རི་ལྟ་བུ་བཞིན་དུ་བསམ་པའི་ཡན་ལག་དང་འབྲེལ་བའི་ཕྱིར། གནས་སྐབས་ཐ་
 དད་པ་དག་དུ་རྗེས་གཞན་དང་གཞན་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བར་གྲུབ་པོ། ། ཡོངས་སུ་འགྱུར་བའི་ལྟ་བུ་ལ་
 ཡང་གང་ཞིག་གནས་སྐབས་ཀྱི་ཁྱད་པར་དང་འབྲེལ་བའི་དངོས་པོ་དེ་ནི་སྒྲའི་བཟོད་བྱ་ཉིད་དུ་དམ་
 བཅའ་སྟེ། དེ་ལྟ་ཡིན་དང་གནས་སྐབས་གཞན་ལ་བརྟེན་པ་ན་དངོས་པོ་དེ་ཉིད་སྒྲ་དེས་བཟོད་པར་མི་
 འགྱུར་རོ། ། དཔེར་ན་འོ་མ་ལ་ངེས་པའི་བཟོད་པ་ཅན་གྱིས་བཟོད་པའི་རྒྱས་པའི་འོ་མའི་སྒྲ་ཞོ་ལ་མི་
 འདུག་པ་དེ་བཞིན་དུ་ལུས་ལ་ཡང་གནས་སྐབས་གཞན་དུ་འདུག་པར་མི་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་གདོན་མི་
 ཟ་བར་རིགས་ཁས་སྒྲུང་བར་བྱའོ། ། ཅི་སྟེ་རིགས་དངོས་པོར་འགྱུར་བ་མེད་མོད་ཀྱི། དེ་ལྟ་ན་ཡང་མ་
 ཁྱབ་པར་ནམ་པར་གཞག་པ་མ་ཡིན་ཏེ་འདི་ལྟར་ཐ་དད་པ་དེ་དག་ཉིད་བཟོད་པར་མི་འདོད་པ་ལས་
 ཐ་དད་པ་ནི་སྒྱི་ཡིན་པས་ཐ་དད་པ་ཉིད་ཐམས་ཅད་དུ་རིགས་ཀྱི་སྒྲས་ལེན་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་འདོད་
 ཀྱལ་བའི་སྒྲ་ཡང་རིགས་ཟོད་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། ། དེ་སྐད་དུ་ཡང་། རིགས་ནི་ཆིག་གི་དོན་ཡིན་ན། །
 རིགས་སམ་རིགས་ལྡན་ཁྱད་པར་ནི། ། སྒྲ་ཡིས་བྱེད་ཅེས་གང་གི་ཕྱིར། ། དེ་ཕྱིར་དེ་དག་རིགས་ཟོད་

མཛད་མའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་བསྟན་པའི་དཀའ་འབྲེལ།

བྱེད།། ཅེས་བཤད་པ་ཡིན་ནོ། ། འོ་ན་ཅིའི་ཕྱིར་མཛད་ཉིད་མཛད་པས་འདོད་ཀྱལ་བའི་སྒྲ་ནམས་
རིགས་ཀྱི་སྒྲ་དག་ལས་ལོགས་ཤིག་ཏུ་བསྟན་ཅེ་ན། རབ་ཏུ་གྲགས་ཕྱིར་ཞེས་བྱ་བ་སྟོས་ཏེ་འཛིག་རྟེན་
ན་བ་ལང་ལ་སོགས་པའི་སྒྲ་ནམས་ནི་རིགས་བཅོད་པ་ཉིད་ཏུ་གྲགས་ལ། དཔུང་རྒྱན་བཟང་ལ་སོགས་
པ་ནི་མིང་གི་སྒྲ་ཉིད་ཏུ་གྲགས་པའི་ཕྱིར་ལོགས་ཤིག་ཏུ་བཅོད་དོ། ། འོ་ན་ཏེ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པས་
གཞན་དག་ཚོད་པར་བྱེད་ལ། བདེན་ཏེ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པས་ལན་འདེབས་པར་བྱེད་དེ། འདི་ལྟར་
འདི་ཙམ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་མིང་དང་རིགས་དང་ཡོན་ཏན་དང་བྱ་བ་དང་རྣམ་གྱི་སྒྲའི་ཁྱད་པར་དག་གིས་
ནམ་པ་ལྟ་ཡིན་ནོ། ། གལ་ཏེ་རང་གི་ལྷགས་ལ་གྲགས་པ་ཉིད་ཀྱི་རྟོགས་པ་མངོན་པར་འདོད་པ་མ་ཡིན་
ནམ། འོ་ན་ཅིའི་ཕྱིར། གཞན་དག་དོན་གྱིས་སྟོང་པའི་སྒྲས། ། ཁྱད་པར་ཅན་གྱི་དོན་རྒྱུད་བྱེད། ། ཅེས་
བྱ་བའི་གཞུང་འདིས་སྟོབ་དཔོན་གྱིས་རང་གི་གཞུང་ལ་གྲགས་པའི་རྟོགས་པ་ཕྱིས་ལོགས་ཤིག་ཏུ་
བཅོད་ཅེ་ན། རིགས་སོགས་དེ་དག་ཀྱང་ཞེས་བྱ་བ་སྟོས་ཏེ། འདི་སྐད་ཏུ་བསྟན་པ་ཡིན་ཏེ། དོན་དམ་
པར་ཁྱ་བོ་ལ་སོགས་པའི་གསལ་བ་ལས་མ་གཏོགས་པའི་རིགས་ལ་སོགས་པ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། འདི་
དག་ནི་ཀྱན་རྫོབ་ཏུ་ཡོད་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ། ། འདི་བསྟན་པའི་དོན་ཏུ། མཛད་ཉིད་མཛད་
པས་འདི་བཅོད་ཀྱི་རྟོགས་པ་གཞན་ལོགས་ཤིག་ཏུ་བསྟན་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱའོ། ། གཞན་དག་
ཅེས་བྱ་བ་ནི་སངས་རྒྱས་པའོ། ། དོན་གྱིས་སྟོང་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རིགས་ལ་སོགས་པ་སྟོས་པ་མེད་པའི་
གཞན་སེལ་བ་ཙམ་གྱི་སྟེད་ལུལ་ཅན་གྱི་སྒྲས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སྟོབ་དཔོན་གྱི་གཞུང་གི་དོན་ཡིན་ནོ། ། ཁོ་
བོ་ཅག་གིས་ནི་མངོན་པར་བཅོད་པ་ཙམ་གྱིས་ཤེས་པ་ནི་རྟོགས་པར་ཁས་སྒྲུངས་པ་འབའ་ཞིག་ཏུ་མ་
ཟད། གཞན་དག་གིས་ཀྱང་གདོན་མི་ཟ་བར་ཁས་སྒྲུང་བར་བྱ་དགོས་ཏེ། གཞན་ཏུ་ན་འགྲོ་བའི་མ་
སྐད་མེད་པ་ཉིད་ཏུ་འཇུག་རོ་ཞེས་བསྟན་པའི་ཕྱིར། གང་ཡང་རིགས་སོགས་སྒྱུར་བ་ཡི། ། ཞེས་བྱ་བ་
ལ་སོགས་པ་སྟོས་ཏེ། རིགས་དང་ཡོན་ཏན་རྣམས་སྒྱུར་བའི་རྟོག་པ་གཞན་གྱིས་ཁས་སྒྲུངས་པ་ན་ཡང་མི་
སྒྱུར་བ་ཉིད་རྟོག་པ་ཡིན་ཏེ། འདི་ལྟར་དེ་ལ་རིགས་ལ་སོགས་པ་ནམ་པར་གཅད་པའི་དངོས་པོ་མིང་
ཉིད་ཀྱིས་ཁྱད་པར་ཏུ་བྱས་པ་གཞུང་སྟེ། གཞན་ཏུ་ན་རང་དབང་ཏུ་དངོས་པོ་ཏུ་མ་འཛིན་པ་དེ་བཞིན་

དུ་སྒྲིབ་བཅེད་པའི་ཕྱིར་དེ་ལྟར་རྟོགས་པར་འགྱུར། དེ་ལྟ་ཡིན་དང་འགྲོ་བ་སྒྲུགས་པ་ཉིད་དུ་འགྱུར་
 རོ། ། དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་དབྱིག་ཏེ་དབྱུག་ཏེ་པ་དང་ལྷན་པའི་སྒྲུབ་བྱ་མཐོང་བ་ན་ཡང་དེ་སྲིད་དུ་མིང་གི་
 རྒྱད་པར་མི་འབྲུག་བཅེད་སྲིད་དུ་དབྱིག་ཏེ་དབྱུག་ཏེ་པ་ཅན་ཞེས་བྱ་བར་མི་བྱེད་དོ། ། གང་གི་ཕྱིར་དེ་ལྟར་
 སྒྲིབ་བ་ཐམས་ཅད་ལ་སྒྲིབ་སྒྲིབ་པས་བྱུང་པའི་ཕྱིར་རོ། ། དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་སྒྲོབ་དཔོན་གྱིས་བ་ལང་ངོ་ཞེས་
 བྱ་བ་ལ་སོགས་པའི་སྒྲིབ་དག་ལ་རིགས་གྱིས་རྒྱད་པར་དུ་བྱས་པའི་དོན་བཟོད་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་གང་
 བཟོད་པའི་ཆོག་འདི་འབྲས་བྱ་དང་བཅས་པ་ཡིན་ནོ། ། དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ཏེ། མིང་མེད་ན་དེ་ལྟར་བཟོད་
 རོ་ཞེས་བྱ་བར་འགྱུར་རོ། ། བཟོད་པའི་བྱ་བ་ནི་སྒྲིབ་ཆོས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། ། དེའི་ཕྱིར་ཞེས་བྱ་བ་ལ་
 སོགས་པས་རྟོགས་པ་གྲུབ་པ་མཐུག་སྐད་པར་བྱེད་དོ། ། ཡང་ན་མཚན་ཉིད་མཛད་པའི་གྲུབ་པའི་ངོ་བོ་
 རྟོག་པ་རྣམས་བསྟན་པའི་དགོངས་པ་བཤད་པ་འདི་དག་ཐམས་ཅད་ཅེས་བྱ་བ་ནི་སྒྲིབ་བར་བྱ་བ་དང་
 དོར་བར་བྱ་བའི་ཡུལ་སྟོན་པའོ། ། རིགས་ལ་སོགས་པའི་སྒྲིབ་བ་ནི་མི་སྒྲིབ་བཅེད་ན་མི་འབྱུང་བ་
 ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྒྲིབ་བཤད་པ། མིང་དང་རིགས་ལ་སོགས་བཟོད་པ། ། ཞེས་བྱ་བ་ནི་
 བྱས་ཞེས་བྱ་བ་དང་འབྲེལ་ཏོ། ། རང་དང་གཞན་གྱི་ཡུལ་སྟོན་པ་ན། སྒྲིབ་བྱ་དང་དོར་བྱའི་ཡུལ་བསྟན་
 པའི་དོན་དུ་འོ། ། འོ་ན་རིགས་པའི་སྒྲིབ་གཞུང་དེ་ལྟར་བྱེད་ན། དེ་བཞིན་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་
 སྒྲོས་ཏེ། དེ་ལ་ཤེས་པ་གང་ཞིག་གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་དོན་ལ་རྒྱད་པར་ཟོད་པར་བྱེད་པ་ཐ་མི་དད་པ་
 ཉེ་བར་བརྟགས་པས་རྟོགས་པ་མེད་པ་དབང་པོ་དང་། དབང་པོ་ལ་བརྟེན་ནས་འཐུག་པ་དེ་ནི་མངོན་
 སུམ་མོ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ནི་རིགས་པའི་སྒྲིབ་གཞུང་ཡིན་ནོ། ། རྒྱད་པར་ནི་རིགས་ལ་སོགས་པའོ། ། ཟོད་
 པར་བྱེད་པ་ནི་མིང་ངོ་། ། དེ་དག་གིས་ཐ་མི་དད་པར་ཉེ་བར་བརྟགས་པ་ནི་རིགས་ལ་སོགས་པ་དང་
 ལྷན་པ་དག་དང་མིང་དག་གོ། ། ཐ་མི་དད་པར་ཉེ་བར་བརྟགས་པ་ནི་མཚན་པ་སྟེ། གང་ལ་ཐ་དད་དུ་
 འདིན་པ་འདིའི་བ་ལང་ཉིད་འདིའི་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ལ་ཡང་རྟོག་པར་འདོད་པ་ཁོ་ནའོ། ། འོ་ན་ཏེ་འདིར་
 རྟོག་པ་ཤེས་པའི་ཞེས་མ་བཟོད་པ་མ་ཡིན་ནམ། དེ་ལྟར་དེ་རྟོག་དུ་བཤད་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ལས་
 རྟོད་ཅེ་ན། ཤེས་པ་ཞེས་བྱར་འབྲེལ་བའི་ཕྱིར། ། ཞེས་བྱ་བ་སྒྲོས་ཏེ། འདི་རྟོག་དུ་བསྟན་པ་ཡིན་ཏེ། རྟོག་

ཚད་མའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་བསྟུན་པའི་དཀའ་འབྲེལ།

པ་ལས་བརྒྱུག་པའི་ཤེས་པ་མངོན་སུམ་ཉིད་ཏུ་བསྟན་པ་ན། རྟོག་པ་ཤེས་པའི་ཚོས་ཉིད་ཏུ་བསྟན་པ་
ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟ་ཡིན་དང་དོན་འདི་ཡིན་ཏེ། ཤེས་པ་གང་ཞིག་མིང་ལ་སོགས་པ་དང་ཐ་མི་དང་པ་དང་
བདག་ས་པའི་སྟོན་ས་རྟོག་པ་མེད་པ་དེ་ནི་མངོན་སུམ་ཡིན་ལ། རྣམ་པ་དེ་ལྟ་བུའི་རྟོག་པའི་ཤེས་པ་
གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་རྟོག་པའི་བདག་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་མངོན་སུམ་མ་ཡིན་པ་ཤུགས་གྱིས་མངོན་པར་
བརྟེན་པ་ཅན་གྱིས་ཤེས་པ་ནི་རྟོག་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་མངོན་སུམ་ལས་བརྒྱུག་པ་ཉིད་ཏུ་བྱུང་བོ། དེ་ལྟར་
ན་བདག་དང་གཞན་གྱི་གཞུང་བསྟུན་ཏེ་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། ། རྣམ་པ་གཅིག་ཏུ་ན་སྟོབ་དཔོན་གྱིས་
གཞུང་བརྟེན་པ་འབའ་ཞིག་མཛད་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་སྟོན་པ་ནི། ཡང་ན་གང་ཡིན་ཞེས་བྱ་བའི། ཐ་དང་
ཁྱད་པར་དེ་ལྟོག་པ། ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ནོ། དེའི་རྟེན་པར་བྱེད་པ་ཡིན་གྱི་རིགས་ལ་སོགས་པ་ནི་མ་
ཡིན་ནོ། དེའི་ཐ་མི་དང་པ་བདག་ས་པ་ཞེས་ཆིག་རྣམ་པར་སྦྱར་རོ། གལ་ཏེ་མངོན་པར་བརྟེན་པ་
ཅན་གྱི་རྟོག་ས་པ་ནི་ཤེས་པ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་ཚོས་ཅན་མ་ཡིན་ནམ། གང་གིས་དེའི་ཚོས་ཉིད་ཀྱང་དེ་
འགགས་པར་བྱེད་པ་དེ་ལྟར་འབྲེལ་བ་མེད་པ་རྟེན་པའི་ཕྱིར་ཚོས་ཅན་གཞན་ཏུ་ཐལ་བར་འགྱུར་བ་
ཡང་མ་ཡིན་ནོ། དེ་བཞིན་ཏུ་གལ་ཏེ་མངོན་སུམ་རྟོག་པ་དང་བྲལ་བ་ཡིན་ན། དེ་ནི་ལྟར་མངོན་སུམ་
གྱི་སྒྲིམ་བརྟེན་ཅེས་རྟོག་པ་དང་། བྲལ་བའི་དོན་བརྟེན་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་པའི་དོན་ཡིན་ནོ་སྟུང་ཏུ་
བསམས་ནས་ལྟ་ཏེ་དང་ལྟར་རྟོག་པ་ལ་སོགས་པ་གཞན་ལྟར་ཀྱང་དོ་ཞེས་གྲགས་ཏེ། འདི་ཐམས་ཅད་
ཀྱང་གསལ་བ་ཡིན་ནོ་ཞེས་སྦྱར་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་གང་ཆེ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྟོས་ཏེ།
དེའི་བདག་ཉིད་དགག་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་གང་ལ་རྟོག་པ་འདི་མེད་པ་དེ་ནི་མངོན་སུམ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་
བའི་གཞུང་འདིས་མཚན་ཉིད་མཛད་པ་དེའི་བདག་ཉིད་འགགས་པར་མཛད་པ་ཡིན་ནོ། དེ་ལྟ་བུར་
སྦྱར་པའི་རྟོག་པའི་བདག་ཉིད་ཤེས་པ་གང་ལ་མེད་པ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཡིན་གྱི། བརྟེན་པ་འགགས་པ་
མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རེ་ཞིག་དང་པོར་ལྟར་ཀྱང་མ་ཡིན་ནོ། གཉིས་པ་ཡང་ལྟར་ཀྱང་མ་ཡིན་པ་ཉིད་དེ། རྟོག་
པ་དང་བྲལ་བའི་དོན་བརྟེན་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་པའི་དོན་ཏུ་བརྟེན་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། ། འོ་ན་ཅི་ཞེ་ན།
རྟོག་པ་མེད་པའི་དོན་ཡིན་ནོ། གལ་ཏེ་ཡང་རྟོག་པ་མེད་པར་ཞེས་བྱ་བའི་ཤེས་པ་མངོན་པར་ཞེན་

མངོན་སུམ་གྱི་མཚན་ཉིད་བརྟག་པའི་ལེབ།

པའི་ངོར་བྱས་ནས་སྒྲས་བཞེད་པ་དེ་ལྟ་ན་ཡང་གཞུགས་ལ་སོགས་པ་བཞིན་དུ་རྟོག་པ་དང་བཅས་
པར་འགྱུར་བ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་འདི་ནི་ཅིར་ཡང་མ་ཡིན་ནོ་འདི་སྟུང་དུ། རི་རྒྱུད་དུ་བཤད་པའི་རྟོག་
པ་དེ་ལྟ་བུ་ཡིན་པ་ནི་སྒྲ་སྟེ་ཤེས་པ་ཅི་ལྟར་རྟོག་པ་དང་བྲལ་བར་འགྱུར་ཞེ་ན། མངོན་སུམ་རྟོག་པ་དང་
བྲལ་བར་ཞེས་བྱ་བ་སྟོས་ཏེ། འདིས་ནི་རང་རིག་པའི་མངོན་སུམ་གྱིས་རྟོག་པ་དང་བྲལ་བར་གྱུར་པ་
ཡིན་ནོ་ཞེས་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། ། འདི་སྟུང་དུ་གཞན་ལ་སྤངས་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པས་འདི་ཉིད་
མདུན་ན་གནས་པ་ཕྱོད་པོ་ལ་སོགས་པ་རྟོགས་པ་ཡིན་ནོ་སྟུང་དུ་སེམས་ན། རྣམ་པར་རྟོག་པ་འདི་
ཉིད་ནི་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྟོས་ཏེ། གལ་ཏེ་རྣམ་པར་རྟོག་པ་དེ་ཉིད་དོན་དེ་རྟོགས་པར་བྱེད་པ་
ཡིན་ནོ། ། དེའི་ཆེ་འདས་པ་ལ་སོགས་པ་དོན་རྟོག་པར་བྱེད་པ་འགགས་པས་ཕྱོད་པོ་ལ་སོགས་པ་དེ་
ཉིད་མིང་དང་སྟོར་པར་བྱེད་དེ། གཅིག་ལ་བཞེད་པས་གཉིས་དང་འབྲེས་པར་རྟོགས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་
འདས་པ་ལ་སོགས་པའི་བཞེད་པ་འགག་པ་ཞེས་བཤད་དོ། ། མངོན་དུ་གྱུར་པ་དེའི་མིང་ནི་དེ་མིང་ངོ་།
དེ་སྟོར་བ་ན་བསྐྱེད་པ་སྟེ་དེར་འགྱུར་བ་ནི་ཐོབ་པ་སྟེ་ཐལ་བར་འགྱུར་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བྱ་བའི་ཐ་ཆིག་གོ།
འདི་སྟུང་དུ་རྣམ་པར་རྟོག་པ་གཞན་ཉིད་དེའི་ཆེ་དོན་དེ་རྟོགས་པར་བྱེད་དོ་ཞེས་བྱ་བ་དེ་ལྟ་བུར་ཅིའི་
ཕྱིར་ཤེས་པར་བྱེད་སྟུང་ན། དེའི་མིང་དང་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྟོས་ཏེ། འདིས་ནི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་
གཉིས་ཅིག་ཅར་འབྱུང་བ་དམ་བཅས་ནི་གོ་རིམས་བཞིན་དུ་མངོན་སུམ་དང་འགལ་བ་དང་ཁས་
སྤངས་པ་དང་འགལ་བར་བཤད་དོ། ། གཉིས་ཞེས་བྱ་བ་ལ་རྣམ་པར་རྟོག་པར་ཞེས་བྱ་བ་ལྷག་མའོ།
རྣམ་རྟོག་ཅིས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པས་མཐུག་སྟུང་པར་བྱེད་དོ། ། རྣམ་པར་རྟོག་པ་ལྷན་ཅིག་དུ་འབྱུང་བ་
ཉིད་མ་གྲུབ་པོ་སྟུང་དུ་རེས་འགའ་པ་རོལ་པོ་སྒྲ་བ་དེའི་ཕྱིར་དེའི་དོགས་པ་བསུ་ནས། རྣམ་པར་ཤེས་
པ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྟོས་སོ། ། གལ་ཏེ་རིམ་གྱིས་སྒྲེ་བ་ཡིན་ན་རི་ལྟར་དེ་ཅིག་ཅར་རིགས་པར་
འགྱུར་ཞེ་ན། མགལ་མེ་བཞིན་དུ་མགྲོགས་པར་འབྱུང་། ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྟོས་ཏེ། མགལ་མེ་ལྟ་
བུའི་མགལ་མེ་བཞིན་ཏེ། དཔེར་ན་མགལ་མེ་ལ་ལྟར་དུ་བསྐྱོར་པའི་ཕྱིར་ཅིག་ཅར་འཁོར་ལོའི་རྣམ་
པར་ཤེས་ཏེ། དེ་ལ་ལྟ་བ་རྣམས་སྟོར་བ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རོ། ། དེ་བཞིན་དུ་ཤེས་པ་རྣམས་མགྲོགས་པར་

ཚད་མའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་བསྟན་པའི་དཀའ་འབྲེལ།

འབྲུང་པའི་ཕྱིར་ཅིག་ཅར་འབྲུང་བ་སྒྲོམ་པ་ཡིན་ནོ། ། རྣམ་པ་གཅིག་ཏུ་ན་མགལ་མའི་སྒྲུལ་ཡུལ་ཅན་
གྱི་ཤེས་པ་ལ་ཡུལ་ཉེ་བར་བཏགས་པའི་ཕྱིར་དེའི་ཡུལ་ཅན་གྱི་ཤེས་པ་བརྗོད་ལ་གཞན་ནི་སྡེ་མ་
བཞིན་ནོ། ། མ་ཡིན་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཕྱོགས་སྡེ་མ་སྤོང་བར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། ། འདི་སྟུང་དུ་སེམས་ཏེ།
འདིར་ཅིག་ཅར་འབྲུང་བ་སྟབས་པར་བྱེད་པའི་སྐབས་ནི་མ་ཡིན་ནོ། ། འོ་ན་ཅི་ཞེ་ན། སློ་རྟོག་པ་དང་
བུལ་བར་འབྱུང་པའི་སྐབས་ཡིན་ནོ། ། དེ་ཡང་ཡིད་གཞན་དུ་སོང་བ་ལ་ཡང་མངོན་དུ་གྱུར་པའི་
དངོས་པོ་ཉམས་སུ་སྤྱོད་པའི་དུས་ན་དེའི་མིང་དང་བསྟེན་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་དམིགས་པ་མཚན་ཉིད་
གྱི་རྒྱར་གྱུར་པ་མ་དམིགས་པས་འབྱུང་བ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ལ་སྒྲིབ་ཅུང་ཟད་མ་བརྗོད་དེ། འདི་ལྟར་
གལ་ཏེ་ཉེས་པར་རིམ་གྱིས་རིག་པར་བྱ་བ་ཡིན་གྱི། རྣམ་པར་རྟོག་པ་ནི་རིག་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་
བྱ་བའི་སྐབས་ལ་གཞོན་པ་མེད་དོ། ། ཅིག་ཅར་འབྲུང་བར་སྒྲོམ་པ་འདི་ཡང་འཁྲུལ་བ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་
བསྟན་པའི་ཕྱིར། དེ་ནི་སྒྲོམ་པ་ཡང་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྟོས་ཏེ། འཁྲུལ་བ་མ་ཡིན་ཞེས་སྐབས་དང་
སྐར་བར་བྱའོ། ། དེ་ནི་སྒྲོམ་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཅིག་ཅར་འབྲུང་བ་དེའི་སྒྲོམ་པ་ཞེས་ཆིག་རྣམ་པར་སྐར་
རོ། ། གཞོན་པར་བྱེད་པའི་ཚད་མའི་དབང་གིས་འཁྲུལ་བར་རྣམ་པར་གཞག་ལ་གང་གིས་འཁྲུལ་
བར་འབྱུར་བ་འདི་ལ་གཞོན་པ་བྱེད་པའི་ཚད་མ་ཡོད་པ་ཡང་མ་ཡིན་ནོ། ། ཇི་ལྟར་མེད་ཅེ་ན། དེ་ནི་
བར་མེད་པར་གསལ་ཏེ་ཞེས་བྱ་བ་སྟོས་ཏེ། དེ་ནི་སྟེ་མངོན་དུ་གྱུར་པའི་དོན་རིག་པ་བར་མེད་པ་སྟེ།
ཡུལ་གཞན་ལ་ཡེངས་པའི་སེམས་དང་དུས་མཚུངས་པར་གསལ་བར་ཉམས་སུ་སྤྱོད་ལ་དེ་ཉིད་སྟངས་
བའི་དོན་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ནི་མངོན་སུམ་དུ་རྫོང་པའི་ཕྱིར་གལ་སྔོན་འཁྲུལ་བ་ཡིན་ཅིག་ཅར་འབྲུང་བ་
འཁྲུལ་བ་ཉིད་དུ་རྣམ་པར་གཞག་པ་ལ་བྱུང་བར་བྱེད་པ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པ་འབའ་ཞིག་
ཏུ་མ་ཟད་གྱི། སྐར་ཡང་གཞོན་པར་བྱེད་པ་ཉིད་ཡོད་དོ་ཞེས་བསྟན་པའི་ཕྱིར། གར་མཁན་ཞེས་བྱ་བ་
ལ་སོགས་པ་སྟོས་ཏེ། སློ་རེ་རེ་སློ་ལྷན་བར་དུ་བཅད་པ་ན་ཡང་གར་མཁན་ལ་བསྟར་བ་ལ་སོགས་པའི་
གནས་སྐབས་ན་བར་མ་ཚད་པ་ཉིད་དུ་སྟངས་སྟེ། འདི་ལྟར་གང་ཁོ་ནའི་ཆེ་གར་མཁན་མཐོང་བ་དེ་ཁོ་
ནའི་ཆེ་སྟེ་ལ་སོགས་པའི་སྒྲུ་ཐོས་པ་དང་། ག་སྐར་ལ་སོགས་པའི་རོ་མུང་བ་དང་སྟེ་སྟག་ཏུ་ཆུད་པའི་

མེདྲག་ལ་སོགས་པའི་དྲི་སྒྲིམ་པ་དང་རྒྱུད་ཡབ་ལ་སོགས་པའི་རིག་བྱ་ལ་རིག་པ་དང་། གོས་དང་རྒྱན་
 སྒྱིན་པ་ལ་སོགས་པ་སེམས་པར་བྱེད་དེ། དེ་ལྟ་ཡིན་དང་མང་པོ་དག་གིས་བར་དུ་ཆོད་ན་ཡང་མགྲོཌ་
 པར་འབྱུང་བའི་སྟོབས་ཀྱིས་སྒྲོ་ཆམས་ཅིག་ཅར་འབྱུང་བ་འཁྲུལ་བ་སྒྲེ་བ་དེའི་ཆེ་ལྷག་མ་དང་ད་ལ་
 དང་མཆོ་དང་རོ་ཞེས་བྱ་བ་དེ་ལྟ་བུ་ལ་སོགས་པ་ལ་ཤེས་པ་རེ་རེས་བར་དུ་ཆོད་པའི་ཕྱིར་ཡི་གེ་ཐོས་པ་
 ཆམས་ཤིན་ཏུ་རྒྱུར་བར་འདུག་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཡི་གེ་ཅིག་ཅར་སྒྲུང་བར་འགྱུར་ལ། དེ་ལྟ་ཡིན་དང་
 མཆོ་དང་རོ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པའི་སྒྲེ་ཐོས་པ་ན་ཐོས་པ་ཐ་དད་པའི་རྟོག་པ་ཐ་དད་པར་མི་འགྱུར་
 རོ། ། གཞན་ཡང་རིགས་མི་མཐུན་པའི་མིག་གི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལ་སོགས་པས་བར་མ་ཆོད་པའི་རྣམ་
 པ་དུ་མའི་རྟོག་སེམས་པའི་ངོ་པོའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ལ་འབའ་ཞིག་སྒྲེ་བ་ན་མགྲོགས་པར་འདུག་པ་
 ཡོད་པའི་ཕྱིར། རིམ་གྱིས་ངེས་པར་མི་འགྱུར་ཏེ། སྒྲོ་ཐམས་ཅད་སྐད་ཅིག་མ་ཉིད་ཀྱིས་ཡུན་རིང་དུ་མི་
 གནས་པའི་ཕྱིར་མགྲོགས་པར་འདུག་པ་ཡོད་པས་དོན་འགའ་ཡང་རིམ་པ་དང་ལྡན་པར་རྟོགས་པར་
 མི་འགྱུར་རོ། ། སྒྲེ་ལ་སོགས་པའི་སྒྲོ་བཞིན་དུ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་གར་མཐན་ལ་ལྟ་བའི་གནས་སྐབས་ན་སྒྲེ་
 ལ་སོགས་པ་རིག་པ་བཞིན་ནོ། ། གང་ཡང་མགལ་མེ་བཞིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བའི་དཔེ་འདི་ནི་བསྐྱབ་བྱས་
 སྟོང་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བསྟན་པའི་ཕྱིར། མགལ་མེ་ཡང་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྒྲོས་ཏེ། གང་གི་ཕྱིར་འདི་
 ནི་རིམ་པ་དང་ལྡན་པར་མཐོང་བར་སྒྱུར་བ་སྒྲེ་བའི་ཡིད་ཀྱི་འཁྲུལ་བ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། ། འོ་ན་ཅི་ཞེ་ན།
 ཅིག་ཅར་དབང་པོ་ལས་སྒྲེས་པའི་འཁོར་ལོའི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་འཁྲུལ་བ་ཆོགས་པའི་བྱུང་པར་གྱི་
 སྟོབས་ཀྱིས་གཅིག་ཉིད་སྒྲེ་བ་ཡིན་ཏེ། གསལ་བར་སྒྲུང་བའི་ཕྱིར་རོ། ། རྣམ་པར་རྟོག་པའི་རྗེས་སུ་
 འབྲེལ་བ་ལ་གསལ་བར་སྒྲུང་བ་ཉིད་རིགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། འདི་ལྟར་སྒྱུར་བར་བྱེད་པ་ནི་དྲན་པ་ཉིད་
 ཀྱིས་བྱེད་ཀྱི་དབང་པོའི་ཤེས་པས་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ནི་དངོས་པོ་ཉི་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་འབྱུང་བས་འདས་
 པའི་དོན་འདྲིན་པའི་རྣམ་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། ། དྲན་པ་འདིའི་ཡུལ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་གསལ་བ་མ་
 ཡིན་ཏེ། ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། ཞིག་པའི་ཕྱིར་རོ། ། དེ་ལྟ་བུས་ན་མི་གསལ་བར་སྒྲུང་བར་ཐལ་བར་འགྱུར་
 བའི་ཕྱིར་འདི་ཡིད་ཀྱི་འཁྲུལ་བ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། ། འོ་ན་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། དབང་པོ་ལས་སྒྲེས་པ་སྒྲེ། དེའི་

ཆད་མའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་བསྐྱེས་པའི་དཀའ་འགྲེལ།

ཕྱིར་དཔེ་བསྐྱེས་བྱས་སྟངས་པ་ཡིན་ནོ། ། དེ་ལྟར་མངོན་སུམ་གྱིས་སློབ་རྟོགས་ཀྱི་རྟོག་པ་དང་བྲལ་བར་
བསྐྱེས་པས་ནས། ད་ནི་རྗེས་སུ་དཔག་པས་སྐྱབ་པར་བྱེད་པ་ནི། ཡང་ན་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པའོ། ། སྦྱོར་
བ་ནི་གང་ཞིག་གང་གི་ངོ་བོར་རྣམ་པར་གཞག་པའི་རྒྱ་མཚན་མེད་པ་དེ་ནི་ཐ་སྙད་འདོགས་པ་བོ་
རྟོག་པ་དང་ལྷན་པ་རྣམས་གྱིས་དེ་ལྟར་རྣམ་པར་གཞག་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་བ་ཡང་དུ་ཐ་
སྙད་གདགས་པའི་རྒྱ་མཚན་དུ་གྱུར་པའི་སྟོག་ཤལ་ལ་སོགས་པ་མེད་པ་རྟ་ངང་པ་ལ་བ་ཡང་ཉིད་
བཞིན་ནོ། ། རྩོན་པོ་ལ་སོགས་པ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཡུལ་གྱི་སྟོབས་ལས་བྱུང་བའི་མངོན་སུམ་ལ་
ཡང་རྣམ་པར་རྟོག་པ་གཞན་པའི་རྒྱ་མཚན་བྱུང་པར་དང་བྱུང་པར་ཅན་གྱི་དོན་འདྲིན་པ་ཡོད་པ་མ་
ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བའི་རྒྱ་མི་དམིགས་པའོ། ། ཆོས་མི་མཐུན་པ་ནི་བླ་བོ་དང་བླ་ཡུལ་སོགས་པའོ། ། རྣམ་
པ་ཐམས་ཅད་དུ་ཐམས་ཅད་རྣམ་པར་འདོག་པར་ཐལ་བར་འགྱུར་བ་དང་རྣམ་པར་འདོག་ན་ཡང་
རྟོག་པ་སྟོན་དུ་གཏོང་བ་ཉིད་མ་ཡིན་པར་ཐལ་བར་འགྱུར་བ་ནི་གཞོད་པ་ཅན་གྱི་ཆད་མའོ་ཞེས་བྱ་
བ་ནི་སྤྱིའི་དོན་ཏོ། ། རང་པ་ནི་རྟ་དཀར་པོའོ། ། རིགས་ལ་སོགས་པ་བཀག་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བྱ་བ་ནི་བྱུང་
པར་ཞེས་བྱ་བ་ལྷག་མའོ། ། རིགས་ལ་སོགས་པ་དངོས་པོར་གྱུར་པ་ཡོད་ཀྱང་སྒྲེ། དེ་ལྟར་ཡང་མ་
གྲུབ་པ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བསྟན་པའི་ཕྱིར། ཐ་དད་དུ་ནི་མ་བཅད་ཕྱིར། ། ཞེས་བྱ་བ་སྟོས་ཏེ། བྱུང་པར་
ཉིད་དུ་མངོན་པར་འདོད་པའི་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་ལས་ཞེས་ཁོང་ནས་བྱུང་ངོ་། ། གལ་ཏེ་རིགས་ཐ་
དད་དུ་མ་བཅད་པ་དེ་ལྟར་ཡང་ཅིའི་ཕྱིར་བྱུང་པར་དུ་མི་འགྱུར་ཞེ་ན། དེ་ལྟར་བྱུང་པར་ཡོད་མ་ཡིན།
ཞེས་བྱ་བ་སྟོས་ཏེ། དེ་ལྟར་ཞེས་བྱ་བ་ཐ་སྙད་དུ་མ་བཅད་ནའོ། ། དེ་ལྟར་ཐམས་ན་བྱུང་པར་བྱུང་པར་ཅན་
གྱི་དོན་འདྲིན་པ་ཡོད་པ་ཡང་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བའི་གཏན་ཆོགས་འདི་མ་གྲུབ་པ་ཉིད་མ་ཡིན་ནོ། །
འདི་སྟུང་དུ་རིགས་ལ་སོགས་པ་བྱུང་པར་མ་ཡིན་མོད། སྤྱིའི་རང་བཞིན་ཉིད་བྱུང་པར་དུ་འགྱུར་བ་
ཡིན་ནོ་སྟུང་དུ་སེམས་ན། སྤྱིའི་རང་བཞིན་ཉིད་ཅེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྟོས་ཏེ། རང་གི་མཚན་ཉིད་
ལ་བད་བྱེད་པ་མ་ཡིན་ལ་སྤྱི་རང་གི་མཚན་ཉིད་ལ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་དག་ན་ཐ་སྙད་ཀྱི་དུས་སུ་རྗེས་
སུ་མི་འགྲོ་བའི་ཕྱིར་རོ། ། རང་གི་མཚན་ཉིད་ལས་མ་གཏོགས་པ་སྤྱིའི་རང་གི་ངོ་བོ་གཞན་ཡོད་པ་མ་

ཡིན་ལ། བར་མ་བྱས་པའི་དོན་ལ་སྒྲས་སྒྱར་བར་བྱ་བ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། ཉ་ཅང་ཐལ་བར་འགྱུར་བའི་
 ཕྱིར་རོ། ། སྒྲ་སྒྱར་བ་མེད་པའི་ནམ་པར་རྟོག་པ་ཡང་མེད་དེ། དེ་ལྟ་བུས་ན་བརྗོད་པར་བྱ་བ་དང་རྗོད་
 པར་བྱེད་པའི་དངོས་པོ་ནི་སྒྲོ་བདག་ས་པ་ཉིད་ཡིན་གྱི་དོན་དམ་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། ། འདི་སྒྲ་ཏུ་འོ་ན་
 མངོན་སུམ་གྱིས་སྒྲོ་བདག་ས་པ་ཉིད་གྱི་དོན་རྟོག་ས་པ་ནི་རྟོག་པ་དང་བཅས་པ་ཉིད་ཏུ་འགྱུར་རོ་སྒྲ་
 ཏུ་སེམས་ན། མངོན་སུམ་གྱིས་ནི་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྒྲོས་ཏེ། དེ་ནི་མེད་པ་ལས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དེ་
 ཡང་ལྟོག་པ་ཡིན་ཕྱིར་ཞེས་བྱ་བ་དང་འབྲེལ་ནོ། ། དེ་སྟེ་རང་གི་མཚན་ཉིད་མེད་པ་ལས་དེ་ཡང་སྟེ་
 མངོན་སུམ་གྱིས་ལྟོག་པ་ཡིན་ཏེ། མེད་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་བྱ་བའི་ཐ་ཆིག་གོ། གང་གི་ཆེ་རང་གི་མཚན་
 ཉིད་མེད་ཅེ་ན། ཆོད་པ་ལ་སོགས་པ་སྲིད་ཕྱིར། ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྒྲོས་ཏེ། སོགས་པའི་སྒྲས་ནི་
 ཡུལ་དང་དུས་གྱིས་བསྐལ་པ་ལ་སོགས་པ་ལོ། ། གཞན་ལ་བརྟེན་མིན་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སེང་མ་
 གཞན་ཡང་འཆད་དེ། སྟོན་པོ་ལ་སོགས་པའི་བདག་ཉིད་གྱི་རང་བཞིན་ལ་བརྟེན་མི་རྒྱས་པ་ནི་བརྟེན་
 བར་མི་རྒྱས་པ་ལོ། ། ཇི་ལྟར་ཞེས་འདི་ན་རྒྱ་བཤད་པ། གཞན་ལ་བརྟེན་མིན་ཞེས་བྱ་བ་སྟེ། གཞན་ལ་
 བརྟེན་མིན་ནི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་སྟེ། ཐ་སྙད་ཀྱི་དུས་སུ་མི་གནས་པ་ཞེས་བྱ་བའི་ཐ་ཆིག་གོ། ། བརྟེན་
 ནི་ཐ་སྙད་ཀྱི་དོན་ཏུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་འདི་ལ་སྒྲར་བྱེད་པ་མ་ཡིན་ནོ། ། གཞན་ཡང་བརྟེན་འདི་ཡུལ་དུ་
 བྱས་པ་མ་ཡིན་ནམ་ཡུལ་དུ་མ་བྱས་པ་ཡིན་ལ། ཡིན་ན་རེ་ཞིག་མངོན་སུམ་མ་སྒྲིས་པ་ནི་སྟོན་པོ་ལ་
 སོགས་པའི་བདག་ཉིད་ཡུལ་དུ་བྱེད་པ་མ་ཡིན་ལ། སྒྲིས་པ་ན་ཡང་བརྗོད་པ་སྒྲུངས་ནས་སྒྱུར་བ་མ་
 ཡིན་ཏེ། སྒྱེ་བའི་དུས་དང་མངོན་པར་བརྗོད་པ་འདི་ན་པའི་དུས་ན་སྐད་ཅིག་མ་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་
 ཡུལ་མ་ཡིན་ལ། མངོན་སུམ་ཡུལ་ཅན་ཡང་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གང་གིས་གང་དུ་སྒྱུར་བར་བྱེད། ། ཅས་
 བྱ་བ་འདི་ལས་ཀྱང་སྟོན་པོ་ལ་སོགས་པའི་བདག་ཉིད་ལ་བརྟེན་བར་མི་རྒྱས་སོ། ། དེ་དག་ཅས་བྱ་བ་
 ནི་སྟོན་པོ་ལ་སོགས་པ་ལོ། ། བརྗོད་དང་རྗོད་འབྲེལ་ཅན་མ་ཡིན། ། ཞེས་བྱ་བ་ནི་བརྗོད་པ་དང་མི་ལྟན་
 པ་ལོ། ། དེ་ལ་སྒྱུར་བ་ནི་གང་ཞིག་གང་ལ་བརྟེན་མ་བཟུང་བ་དེ་ནི་དེ་ལ་རྟོག་པ་དང་བཅས་པར་འགྱུར་
 བ་མ་ཡིན་ཏེ། ཇི་ལ་མིག་གི་ནམ་པར་ཞེས་པ་བཞིན་ནོ། ། མངོན་སུམ་གྱིས་ཀྱང་སྟོན་པོ་ལ་སོགས་པའི་

ཚད་མའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་བསྟུན་པའི་དཀའ་འབྲེལ།

བདག་ཉིད་ལ་བརྟུང་བ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི། བྱུང་པར་བྱེད་པ་འགལ་བ་དམིགས་པའོ། ། འོན་
དེ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པས་གཅེར་བྱ་བ་ལེགས་པའི་སློབ་གྲྭ་གི་ལུགས་ཀྱིས་གཏན་ཆིགས་དང་པོ་མ་
གྲུབ་པར་རྟོགས་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ནི་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་སྤྱི་དང་ཁྱད་པར་གྱི་བདག་ཉིད་ཀྱིས་
གཉི་གའི་ངོ་བོར་བརྟེན་ལ། སྤྱིའི་ངོ་བོ་ཡང་གཉིས་ཏེ། བྱུང་པ་རྣམ་པར་ཆད་པ་ནི་དཔེར་ན་བ་ལང་
ཉིད་ལ་སོགས་པ་བཞིན་ནོ། ། རྣམ་པར་མ་ཆད་པ་ནི་དཔེར་ན་ཡོད་པ་དང་དངོས་པོ་ཉིད་ལ་སོགས་པ་
བཞིན་ནོ། ། དེ་ལ་མ་ཆད་པ་གཅིག་གི་ངོ་བོ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་རྟོག་པ་མེད་པ་ལྟ་བུ་ཅམ་གྱི་མངོན་
སྟུང་གི་སྤྱོད་ལུལ་ཡིན་ལ། གཅིག་ཤོས་ནི་རྟོག་པ་དང་བཅས་པའོ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ནི་དེ་དག་གི་ལུགས་
ཡིན་ནོ། ། གཞོན་ལུ་མ་ལེན་གྱིས་ནི་ལྟ་བུའི་ཤེས་པ་རྟོག་པ་མེད་པ་གསལ་བ་རང་གི་མཆན་ཉིད་གྱི་
ལུལ་ཅན་ཡིན་ལ། སྤྱིའི་ལུལ་ཅན་ནི་རྟོག་པ་དང་བཅས་པའི་མངོན་སྟུང་བརྟེན་དོ། ། འདིར་ལེགས་
པའི་སློབ་གྲྭ་དང་གཞོན་ལུ་མ་ལེན་ལ་སོགས་པས་མངོན་པར་འདོད་པའི་ལྟ་བུ་ཅམ་གྱིས་མངོན་སྟུང་
དགག་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་དོན་གཞན་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྟོས་ཏེ། དེ་སྐད་ཏུ་སྟུང་པ་ལ་དབང་པོའི་
མདུན་ན་གནས་པའི་དོན་ཅམ་པོ་དེ་ཅི་རང་གི་ངོ་བོས་དོན་གཞན་མེད་པས་བྱུང་པར་བྱ་བ་
འཛིན་ནམ། འོན་དེ་མ་ཡིན་ཞེས་བྱ་བ་འདི་རྩི་བར་བྱའོ། ། གལ་ཏེ་འདི་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་སྟུན་ན། འདིར་
བརྟེན་པ། གལ་ཏེ་དོན་གཞན་རྣམས་གཅོད་པའི། ངོ་བོས་འཛིན་པ་མ་ཡིན་ན། བརྟེན་པར་འདོད་པའི་
དོན་གཞན་གང་ཡིན་པ་དེ་ལས་རྣམ་པར་གཅད་པ་དེ་ལ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། ། བརྟེན་པར་འདོད་པའི་
དོན་ལ་གནས་པའི་ངོ་བོ་གང་ཡིན་པ་སྟེ། རང་བཞིན་བྱུང་པར་ཅན་གྱི་དོན་དེ་གལ་ཏེ་འཛིན་པར་
འདོད་ན། དེའི་ཆེ་དོན་ཅམ་འཛིན་པར་འགྱུར་བ་ལས་དོན་ཅམ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་དོན་གཞན་མི་
སྤྱིད་པར་རང་བཞིན་དང་བྲལ་བ་དེ་ཉིད་འཛིན་པར་འགྱུར་བའམ། ཅི་སྟེ་དེ་ཡང་མི་འཛིན་པ་དེའི་
ཆེ་འཛིན་པར་མི་འགྱུར། མི་འཛིན་པ་ཁོ་ནར་འགྱུར་རོ། ། བྱུང་པ་བཞིན་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དཔེར་བརྟེན་
པའོ། ། དེ་ཉིད་ཆིགས་སྟུང་བཅད་པ་གཞན་གྱིས་བསྟན་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་བྱུང་པ་གཞན་ཞེས་བྱ་བ་ལ་
སོགས་པ་སྟོས་ཏེ། ལྟོག་པའི་མཆན་ཉིད་ཀྱིས་བྱས་པའི་བྱུང་པ་མེད་པའི་ངོ་བོས་གལ་ཏེ་བྱུང་པ་དེ་མི་

འཛིན་ན། དེའི་ཆེ་བྱམ་པ་ཙམ་ཞིག་འཛིན་པའམ། དངུལ་དང་ཟངས་མ་ལ་སོགས་པའི་བྱད་པར་
 འགའ་ཞིག་གིས་བྱད་པར་དུ་མ་བྱས་པའི་བྱམ་པ་ཙམ་ཞིག་འཛིན་པར་འགྱུར་བའམ། ཅི་སྟེ་བྱམ་པ་
 ཙམ་ཡང་འཛིན་པར་མི་འགྱུར་བ་དེའི་ཆེ་མངོན་པར་འདོད་པ་འགའ་ཞིག་གྲང་མི་འཛིན་པར་
 འགྱུར་བས་བྱམ་པ་འཛིན་པར་མི་འགྱུར་གྲང་། དེ་བཞིན་དུ་བྱད་པར་མ་བཟུང་བའི་དབེ་དོན་འདི་ལ་
 ཡང་དོན་ཙམ་འཛིན་པའམ་མི་འཛིན་པར་འགྱུར་ཞེས་བྱ་བར་ངེས་སོ། ། ཅི་སྟེ་ཕྱགས་དང་པོ་ཡིན་ན།
 འདིར་སྒྲས་པ། གཟུང་བར་བྱ་བ་གཞན་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྟེ། གལ་ཏེ་དབང་པོའི་ཤེས་པ་གཞན་
 ལ་མེད་པའི་རང་བཞིན་ངོ་བོས་བྱད་པར་དུ་བྱས་པའི་དོན་འཛིན་པར་འདོད་ན། དེའི་ཆེ་རྟག་པ་དང་
 བཅས་པ་ཉིད་དུ་འགྱུར་ཏེ། ངོ་བོ་འགའ་ཞིག་གིས་བྱད་པར་དུ་བྱས་པའི་དོན་འཛིན་པའི་ཕྱིར་འདི་ནི་
 ཤིང་ངོ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པའི་ཤེས་པ་བཞིན་ནོ། ། འདི་སྒྲམ་དུ་གང་ཞིག་རང་གི་ངོ་བོས་བྱད་པར་
 ཅན་དུ་གཟུང་བར་བྱ་བ་དོན་ཙམ་ཞེས་བྱ་བ་ཅུང་ཟད་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། ། འོ་ན་ཅི་ཞེ་ན། བྱོད་གྱིས་
 བྱད་པར་དུ་མངོན་པར་འདོད་པ་བྱད་པར་ཅན་གྱི་ངོ་བོ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཉིད་ཡོད་པ་ཡང་ཡིན་ལ་
 འཛིན་པ་ཡང་ཡིན་ནོ་སྒྲམ་ན། དེའི་ཕྱིར། སྤྱི་ཡིས་རིག་པ་མ་ཡིན་པའི། བྱད་པར་འགའ་ཡང་ཡོད་མ་
 ཡིན། ། ཞེས་བྱ་བ་སྒྲོས་ཏེ། གང་ཞིག་ཡོད་པ་ཞེས་བྱ་བས་བཟོད་པ་དོན་ཙམ་ཞེས་བྱ་བ་ཕྱིར་བཟོད་དེ།
 གང་ཞིག་གཟུང་བར་བྱ་བ་དེ་ལ་སྟོས་པ་མེད་པའི་བྱད་པར་འགའ་ཡང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། ། དེ་ལ་
 འདི་སྒྲམ་དུ་བྱོད་གྱི་ལྷགས་གྱིས་གལ་ཏེ་སྤྱི་དེ་ཡོད་ན་ཡང་འཛིན་པའི་དུས་སུ་དེ་ལ་མི་རིག་གོ་ཞེ་ན།
 གལ་ཏེ་འཛིན་ཆེ་དེ་མ་རིག། དངོས་པོར་མེད་ཕྱིར་གཟུང་བྱ་འམ། ཞེས་བྱ་བ་སྒྲོས་ཏེ། གལ་ཏེ་ཡོད་
 པ་ཞེས་བྱ་བའི་ཕྱིར་དེ་འཛིན་པའི་དུས་ན་དབང་པོའི་ཤེས་པས་མི་རིག་གི་བྱད་པར་ཙམ་ཉིད་འཛིན་
 པ་དེའི་ཆེ། བྱད་པར་ཙམ་འཛིན་པ་དེ་ནི་ཡོད་པ་ཞེས་བྱ་བའི་དངོས་པོ་དང་བྲལ་བར་རང་བཞིན་
 གྱིས་སྟོང་པ་རང་བཞིན་མེད་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་དབང་པོའི་ཤེས་པའི་གཟུང་བར་བྱ་བར་མི་འགྱུར་
 རོ། ། དངོས་པོ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དངོས་པོ་དང་བྲལ་བའི་ཕྱིར་ན་མ་མཁའི་མེ་རྟག་བཞིན་ནོ་ཞེས་བྱ་
 བའོ། ། དེ་ལྟ་བུས་ན་བྱད་པར་ཅན་གྱི་ལྷལ་ཅན་གྱི་སྟོ་ཡིན་ཞིང་ཡང་རྟག་པ་ཡང་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་

ཚད་མའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་བསྟན་པའི་དཀའ་འབྱེལ།

ཚད་མས་གནོད་པ་ལས་ལེན་པ་ན་ཚུད་ཀྱི་འདི་གཟུ་ལུ་མས་ཡིན་ནོ་ཞེས་མཆུག་སྟུང་པ་ཡིན་ནོ། །
འདི་ཉིད་ལ་འཐད་པ་བཤད་པ། བྱད་པར་འབྲེལ་བ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྟོས་ཏེ། དབྱིག་པ་དང་
འབྲེལ་བ་མེད་པར་དེ་དང་ལྡན་པར་འཇུག་པ་མ་ཡིན་པ་དེ་བཞིན་དུ་བྱད་པར་དང་འབྲེལ་བ་ཅན་
ཡང་རིགས་པ་མ་ཡིན་ནོ་སྟེ་མ་དུ་བསམས་པ་ཡིན་ནོ། ། དེ་ལྟ་བུས་ན་གང་ཞིག་བྱད་པར་དང་འབྲེལ་
བ་འདྲིན་པ་དེ་ནི་རྟོག་པ་དང་བཅས་པ་ཞེས་བྱའོ། ། སྦྱར་བ་ནི་ཚོད་པའི་གཞིར་ལྟར་པའི་བྱད་པར་
ཅན་གྱི་ཡུལ་ཅན་གྱི་ཤེས་པ་ནི་རྟོག་པ་དང་བཅས་པ་ཡིན་ཏེ། བྱད་པར་ཅན་གྱི་ཡུལ་ཅན་ཡིན་པའི་
ཕྱིར་འདི་བུམ་པའོ་སྟེ་མ་སོགས་པའི་ཤེས་པ་བཞིན་ནོ། ། རིགས་མཐུན་རིགས་མ་མཐུན་ཞེས་བྱ་བ་
ལ་སོགས་པས་ལན་འདེབས་པར་བྱེད་དེ། དེའི་ཕྱིར་འདིར་གལ་ཏེ་ཐ་དད་པའི་ཕྱིར་བྱད་པར་དང་
འབྲེལ་བ་ལས་བྱད་པར་ཅན་གྱི་ཡུལ་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བྱ་བ་གཏན་ཆོག་གས་ཀྱི་དོན་ཡིན་ན།
དེའི་ཆེ་གཏན་ཆོག་མ་གྲུབ་པ་ཡིན་ཏེ། འདི་ལྟར་གང་གིས་དེ་དང་འབྲེལ་བ་གཟུང་བ་ལས་བྱད་
པར་ཅན་གྱི་ཡུལ་ཅན་གྱི་ཤེས་པར་འཇུག་པ་སངས་རྒྱས་པ་ལ་བྱད་པར་ཞེས་བྱ་བ་རུང་ཟད་ཡོད་པ་ནི་
མ་ཡིན་ནོ། ། འོ་ན་ཅི་ཞིག་འབྲེལ་ན། རིགས་མཐུན་པ་དང་རིགས་མི་མཐུན་པ་དག་ལས་ལྟོག་པའི་
དོན་ཅམ་འདྲིན་པས་བྱད་པར་གྱི་ཡུལ་ཅན་གྱི་ཤེས་པ་འདྲིན་པར་འདོད་པ་དེ་ལས་ལེན་པ་ཡིན་ནོ། །
འོ་ན་འདི་ནི་བྱད་པར་ཡིན་ནོ། ། འདི་ནི་བྱད་པར་ཅན་ཉིད་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པའི་ཐ་སྟོང་
དང་ཐ་དད་པ་ཇི་ལྟར་ཡིན་ཞེ་ན། ཐ་དད་ཅེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྟོས་ཏེ། ཐ་དད་པ་ནི་རིགས་མཐུན་པ་
དང་རིགས་མི་མཐུན་པ་དག་ལས་ལྟོག་པ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་ལོག་པ་ལས་གཞན་མ་ཡིན་ནོ། ། དངོས་པོ་
ཉིད་བྱད་པར་གཞན་སྤངས་ནས་དེ་ཅམ་ཤེས་པར་འདོད་པ་ན་དེ་སྟོང་ཅེས་བྱའོ། ། འདི་སྟེ་མ་དུ་གལ་
ཏེ་རིགས་མཐུན་པ་དང་རིགས་མི་མཐུན་པ་དག་ལས་ཐ་དད་པའི་དངོས་པོ་འདྲིན་ན་འོ་ན་འདྲིན་པ་
ངེས་པར་རྟོགས་པ་དང་བཅས་པར་འཇུག་ཏེ། འདིར་ཐ་དད་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་དེ་ལྟ་བུའི་རྣམ་པར་
འཇུག་པའི་ཕྱིར་རོ། ། དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ན་ཇི་ལྟར་འདིའི་ཡུལ་དུ་འཇུག། གལ་ཏེ་གཞན་གྱི་རྣམ་པས་
འཇུག་པར་འཇུག་ན། གཞན་གྱི་རྣམ་པས་འཇུག་པ་ནི་དེའི་ཡུལ་ཅན་དུ་རིགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཏ་ཅང་

ཐལ་བར་འགྱུར་པའི་བྱིར་ཞེས་དོགས་པ་བསུ་ནས། དེ་ནི་ཐ་དད་ཅེས་སྒྲུབ་དང་། ། ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་
 པ་སྒྲོས་ཏེ། འོ་ན་རི་ལྟར་ཐ་དད་ཅེས་བཞིན་ཅེ་ན། རང་བཞིན་ལས་གཞན་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྒྲོས་
 ཏེ། རང་བཞིན་ལས་གཞན་པ་དངོས་པོ་མ་ལུས་པ་གང་དག་ཡིན་པ་དེ་དག་ལས་ལྡོག་པ་ཐ་དད་པ་
 གཞུང་བ་ན་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་སྟོན་པོ་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་པར་སྣང་བའི་བྱིར་བྱིས་ཐ་དད་པར་
 དེས་པའི་སྤྲིའི་རྣམ་པའི་རྗེས་སུ་བྱེད་པ་ཐ་དད་པ་ཞེས་བཞིན་པ་ཅན་གྱི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་སྟེ་བ་ཡིན་
 རོ། ། གང་གིས་ཐ་དད་པ་ཞེས་མིང་སྟོར་བ་མ་བཟུང་བ་ན་མི་འཛིན་པར་འགྱུར་བ་དངོས་པོ་བཞིན་
 པའི་རང་བཞིན་ནམ་དེ་དང་ལྡན་པའི་བདག་ཉིད་ཀྱང་མ་ཡིན་ནོ། ། དེ་ལྟ་བུས་ན་གཏན་ཆེན་མ་གྲུབ་
 པ་ཉིད་ཡིན་ནོ། ། ཅི་སྟེ་དོགས་པའི་དབང་གིས་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་པའི་ཁྱད་པར་ཅན་གྱི་ཡུལ་ཅན་ཉིད་
 ཡིན་པའི་བྱིར་ཞེས་བྱ་བ་གཏན་ཆེགས་ཀྱི་དོན་ཡིན་ན། ཁྱད་པར་དོན་གཞན་དང་འབྲེལ་བ་མེད་པའི་
 བྱིར། དེའི་ཆེ་ཡང་རང་ཉིད་ཀྱིས་གཏན་ཆེགས་མ་དེས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བསྟན་པའི་བྱིར། གཞན་གྱིས་
 སྟེ་ནི་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྒྲོས་ཏེ། སྟེ་འོ་པོ་ནི་གཉིས་ཏེ། ཁྱད་པར་གྱི་རྣམ་པར་བཅད་པའི་དོ་པོ་
 དང་། རྣམ་པར་མ་བཅད་པའི་དོ་པོ་ལོ། ། དེ་ལ་རྣམ་པར་བཅད་པའི་དོ་པོ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་རྣམ་པར་
 རྟོག་པ་མེད་པའི་ཤེས་པའི་གཞུང་བར་བྱ་བ་འདོད་དོ། ། དེ་ལ་ཡང་ནི་སྟེ་ལའོ། ། འདི་དང་རྣམ་པར་
 རྟོག་པ་ནི་ཤེས་པས་གཞུང་བར་བྱ་བ་འདི་དང་མཚུངས་སོ། ། རི་ལྟར་ཞེ་ན། ཅི་དེ་ཁྱད་པར་ཉིད་ལས་
 བྱིར། ། ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྒྲོས་ཏེ། གང་གི་བྱིར་ཁྱད་པར་ལས་ཁྱད་པར་ཅན་དེ་ལྡོག་པའི་བྱིར་
 རྟོགས་ཏེ། དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ཏེ། གལ་ཏེ་དེས་མི་ལྡོག་ན་ནི་སྟེ་ཉིད་དུ་མི་འགྱུར་རོ། ། དེ་ལྟ་ཡིན་དང་སྟེ་འདི་
 ཁྱད་པར་ལས་ལྡོག་པར་འཛིན་པའི་ཤེས་པ་རྟོག་པ་དང་བཅས་པར་འགྱུར་ཏེ། ཁྱད་པར་གྱི་ཡུལ་ཅན་
 ཡིན་པའི་བྱིར་རོ། ། ཁྱད་ཀྱི་ལུགས་ཀྱིས་འགྱུར་བ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟ་བུས་ན་རང་ཉིད་ཀྱིས་མ་དེས་
 པ་ཡིན་ནོ། ། འདིར་ལེགས་པའི་སྟོན་པོས་དེ་ཉིད་ཀྱིས་རང་ཉིད་ཀྱི་དོགས་པ་བསུ་ནས། བྱིས་གཏན་
 ཆེགས་མ་དེས་པ་ཉིད་ཀྱིས་ལན་འདེབས་པར་བྱེད་པར་གྲག་གོ། ། དེ་ཉིད་སྟོན་པ་ནི། གལ་ཏེ་ཁྱད་པར་
 མེད་ཅེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པའོ། ། གང་ཞིག་རང་གི་དོ་པོའི་ཁྱད་པར་ཅན་བཟུང་བ་ན་རྟོག་པ་དང་

ཚད་མའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་བསྟུན་པའི་དཀའ་འགྲེལ།

བཅས་པའི་ཤེས་པའི་སྒྲིབ་ལུ་འགྲུར་བ་ཁྱད་པར་དག་ལས་མ་གཏོགས་པའི་རང་གི་ངོ་བོ་སྤྱི་ཞེས་
བྱ་བ་ནི་ཅུང་ཟད་ཀྱང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་གྱི་འོན་ཀྱང་ཁྱད་པར་མེད་པར་གཟུང་བའི་ཐ་དད་པ་ཉིད་སྤྱི་
ཞེས་བྱའོ། ། སོ་སོར་ངེས་པའི་རང་གི་ངོ་བོ་ལ་སྟོན་པ་མེད་པར་རྟོགས་པ་ནི་སྤྱིའི་སྒྲུབ་བཅོམ་པར་བྱ་
བ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བའི་ཐ་ཚིག་གོ། དེ་ལྟ་ཡིན་དང་གང་གིས་ཏེ་འདྲིན་པར་བྱེད་པ་རྟོག་པ་དང་བཅས་
པར་འགྲུར་བ་ཁྱད་པར་དེ་ལས་སྤྱི་ཁྱད་པར་ཅན་ཉིད་ག་ལས་ཡིན། འོ་ན་རི་ལྟར་སྤྱི་དང་ཁྱད་པར་
དག་མ་འཆོལ་བ་ཉིད་ཏུ་རྣམ་པར་གཞག་ཅེན། མི་འདྲ་བ་དང་མཚུངས་པ་ཡི། ། ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་
པ་སྟོན་ཏེ། ཐ་དད་པ་དེ་དག་ཉིད་འདྲ་བ་དང་མི་འདྲ་བ་ཉིད་ཀྱིས་ཤེས་པར་བྱ་བ་གོ་རིམས་བཞིན་ཏུ་
སྤྱི་དང་ཁྱད་པར་ཉམས་སུ་སྦྱང་བ་བཅོམ་པ་ཉམས་སུ་སྦྱང་ནས་སྤྱི་དང་ཁྱད་པར་གྱི་ཐ་སྟོན་དག་ལུ་
ཐ་དད་པར་རྟོགས་པར་བྱེད་དོ། ། གལ་ཏེ་འདྲ་དང་མི་འདྲ་བའི། ། ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པས་ལན་
འདེབས་པར་བྱེད་དོ། ། ཐ་དད་པ་ཞེས་བྱ་བར་ནི་མ་འདྲེས་པའོ། ། སྤྱི་ཡང་གཞན་ཉིད་ཡིན་ལ། ཁྱད་
པར་ཡང་གཞན་ཉིད་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བའི་ཐ་ཚིག་གོ། སྤྱི་ཁྱད་པར་ལས་ཁྱད་པར་ཅན་ཡིན་ཞེས་བྱ་བ་
ནི་ཉེ་བར་མཆོན་པ་ཅམ་ཡིན་ཏེ། དེ་བཞིན་ཏུ་ཁྱད་པར་ཡང་སྤྱི་ལས་ཁྱད་པར་ཅན་ཉིད་ཡིན་ནོ། །
གཉི་ག་ཡང་ཕན་ཚུན་རང་གི་ངོ་བོས་དབེན་པས་ཐ་དད་པའི་བྱིར་རོ། ། མ་འཆོལ་བར་གནས་ཞེས་བྱ་
བ་མ་འདྲེས་པར་གྱུར་པའོ། ། རི་རྒྱད་ཏུ་ལེགས་པའི་སྒོ་གྲོས་དེ་ཉིད་ཀྱིས་ཡོད་པ་ལ་སོགས་པའི་བྱིར་
སྤྱིའི་རང་བཞིན་དང་ལུན་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཁྱད་པར་མངོན་སུམ་ཏུ་བྱེད་ཀྱི། རྣམ་པ་གཞན་ཏུ་མ་ཡིན་ཏེ།
དེའི་བྱིར་ཁྱད་པར་རྣམ་པར་རྟོག་པའི་ལུ་ཉིད་ཀྱི་ངོ་བོར་རིགས་ཀྱི་སྤྱི་ནི་ཁྱད་པར་མ་ལུས་པ་ལས་
སྟོན་པ་མེད་པར་མངོན་སུམ་ཏུ་བྱ་བར་རུས་པའི་བྱིར་འདི་རྟོག་པ་མེད་པའི་ལུ་ཉིད་ཏུ་འགལ་བ་
མེད་དོ་ཞེས་བཤད་པ་ལྟ་བུ་སྟེ། འདིར་མ་འཆོལ་བར་གནས་པར་མི་འགྱུར་རོ། ། ཐ་དད་པར་ཡང་མ་
ཡིན་ལ་དབྱེར་མེད་པར་ཡང་མ་ཡིན་པར་འདོད་དོ་ཞེ་ན། ཕན་ཚུན་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྟོན་ཏེ།
ཕན་ཚུན་སྤངས་ཏེ་གནས་པའི་མཆོན་ཉིད་རྣམས་ནི་རང་བཞིན་གཅིག་དགག་པ་རང་བཞིན་གཞན་
སྒྲུབ་པ་མེད་ན་མི་འབྱུང་བའི་བྱིར་ལུང་སོ་གཞན་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། ། གཞན་ཡང་ཁྱད་པར་མེད་པ་

གཟུང་བ་དང་ཐ་དད་པ་ཞེས་བྱ་བ་མན་ཚུན་འགལ་བ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བསྟན་པའི་ཕྱིར། རྒྱ་པར་བདག་
 ཉིད་མ་གཏོགས་པའི་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྟོས་ཏེ། ཐ་དད་པ་དག་ལས་རྒྱ་པར་གཞན་མ་ཡིན་ཏེ།
 རྒྱ་པར་དེ་ཡང་སྤྱི་འདྲིན་པའི་ཤེས་པས་མ་རེག་ན་རི་ལྟར་ཐ་དད་པ་དག་ངེས་པར་འདྲིན་པར་
 འགྱུར་མ་བཟུང་ན་ནི་དངོས་པོ་ཐ་མི་དད་པའི་ཕྱིར་དེ་དག་ཀྱང་མི་འདྲིན་པ་ཉིད་དོ་སྟུང་དུ་བསམས་
 བ་ཡིན་ནོ། ། ཅི་སྟེ་འདྲིན་པ་ཞེས་བྱ་བར་འདོད་ན་དེའི་ཆེ་དེའི་ངོ་བོས་རེག་ན་སྟེ། ཐ་དད་པའི་ངོ་བོས་
 རེག་ན་བཟུང་ན་གཟུང་བ་དང་ཐ་མི་དད་པའི་ཕྱིར་བཟུང་བའི་རང་གི་ངོ་བོ་བཞིན་དུ་རྒྱ་པར་ཡང་
 བཟུང་བ་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཐ་དད་པ་འདི་དག་ལ་སྤྱི་དང་རྒྱ་པར་ཉིད་དུ་མངོན་པར་འདོད་པའི་
 ཤེས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་རྣམ་པར་རྟོག་པར་འགྱུར་རོ། ། གཞན་ཡང་སྤྱིའི་རྒྱ་པར་དང་ཐ་མི་དད་པའི་
 ཕྱིར་ཉིད་ལས་རྒྱ་པར་ཅན་ཉིད་དུ་མ་གྱུར་མོད། དེ་ལྟ་ན་ཡང་རི་བོང་གི་རྩ་ལ་སོགས་པ་ཉེ་བར་
 བཞོད་པ་མེད་པ་ལས། དེ་རྒྱ་པར་ཅན་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རྣམ་པར་རྟོག་པའི་ཤེས་པ་གཟུང་བར་བྱ་
 བར་འགྱུར་བ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟ་བུས་ན་མ་ངེས་པ་ཉིད་ཡིན་ནོ་ཞེས་བསྟན་པའི་ཕྱིར་གང་ཕྱིར་ཉེ་བར་
 རྟོག་བྱེད་ལས། ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྟོས་ཏེ། འདི་སྟུང་དུ་སྤྱི་དེ་དངོས་པོ་མེད་པ་ལས་རྒྱ་པར་ཡོད་
 པ་མ་ཡིན་ལ་འདྲ་བ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། འདི་ལྟར་མེད་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་ཅི་ཡང་མ་ཡིན་པར་བརྟག་
 པ་དེ་འདྲ་བ་དེ་ཡང་སྤྱི་ལས་རྒྱ་པར་ཅན་ཉིད་མ་ཡིན་ལ་མཚུངས་པ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། དངོས་པོ་ཉིད་
 དུ་ཐལ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། ། འདི་ལྟར་གལ་ཏེ་སྟོང་པ་ཞེས་དེ་སྤྱི་ལས་རྒྱ་པར་ཅན་དུ་འགྱུར་བ་
 དེ་ཡང་དངོས་པོ་ཉིད་དུ་འགྱུར་ཏེ། དངོས་པོ་མེད་པ་ལ་ནི་རྒྱ་པར་དུ་བཞོད་པའི་རང་བཞིན་ཉིད་
 སྲིད་པ་མ་ཡིན་ནོ། ། རྒྱ་པར་དུ་བཞོད་པའི་རང་བཞིན་མེད་པ་ཡང་རྒྱ་པར་ཅན་དུ་བཞོད་པར་མི་
 ལུས་ཤིང་། དངོས་པོ་ཉིད་དུ་ཐལ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། ། དངོས་པོ་མེད་པ་ལ་ནི་སྤྱིའི་ངོ་བོ་འགའ་
 ཞིག་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ལ། སྤྱིའི་ངོ་བོ་མེད་པ་ལས་མཚུངས་པར་རིགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཏ་ཅང་ཐལ་བར་
 འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། ། དེ་ལྟ་བུས་ན་སྟོང་པ་སྤྱིའི་ལྟོག་མཚམས་སུ་བྱས་ནས་མཚུངས་པའམ། རྒྱ་པར་
 ཅན་ཉིད་རིགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། འདི་ལྟར་གང་ཞིག་འདི་ལྟོག་མཚམས་སུ་བྱས་ནས་མཚུངས་པའམ།

ཚད་མའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་བསྐྱུས་པའི་དཀའ་འབྲེལ།

ཁྱད་པར་ཅན་དུ་འགྱུར་བ་དེས་ན་དེ་ཡང་ལྷོག་མཚམས་དང་མཚུངས་པ་དང་མི་འདྲ་བར་སྤང་བར་
འགྱུར་རྒྱུ། ། གལ་ཏེ་ལྷོག་མཚམས་དེ་དེས་མཚུངས་པ་འཕམ་མི་འདྲ་བར་སྤང་བར་མ་གྱུར་ན། ཅིག་ཤོས་
ལྷོག་མཚམས་དང་ལྷན་པ་ཡང་མཚུངས་པ་འཕམ་མི་འདྲ་བར་སྤང་བར་མི་འགྱུར་རྒྱུ། ། གཞན་ཡང་མེད་
པ་ཞེས་བྱ་བ་དངོས་པོ་ལས་ཐ་དད་པ་འགའ་ཡང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་གྱི། དངོས་པོ་ཉིད་དངོས་པོ་གཞན་མ་
ཡིན་པའི་ཕྱིར་དངོས་པོ་མེད་པར་བརྗོད་པ་ཡིན་ནོ། ། དེས་ན་འདི་དག་ལས་ཁྱད་པར་ཅན་ཡིན་ཞེས་
ལེགས་པའི་སྒྲོ་བློས་གྱིས་སྤྲུས་པ། དེ་ཐམས་ཅད་ཞེ་ལ་བཞག་ནས། དངོས་པོས་ཁྱད་པར་ཞེས་བྱ་བ་
སྒྲོས་སོ། ། དངོས་པོ་གང་ཞིག་དངོས་པོ་ལས་ཁྱད་པར་ཅན་ཉིད་ཡིན་ཏེ། དེ་ནི་རྩེད་ཟུང་གཞན་ནི་
མ་ཡིན་ནོ། ། འོ་ན་ཅི་ཞེ་ན། དེ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། དེའི་བདག་ཉིད་མ་ཡིན་པ་མཚན་ཉིད་ཐ་དད་པ་ཞེས་བྱ་
བའི་ཐའི་གཞི་གོ། ། སྤྱི་དེ་ཡང་རི་བོང་གི་རྩ་ལ་སོགས་པ་མེད་པ་ལས་མཚུངས་པ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། འདི་ལྟར་
རི་བོང་གི་རྩ་ལ་སོགས་པ་དོན་གྱི་བྱ་བ་བྱེད་པ་ཐམས་ཅད་བྲལ་བའི་མཚན་ཉིད་མེད་པ་ཡིན་ལ། སྤྱི་
ནི་འདི་ལྟར་མི་འདོད་པའི་ཕྱིར་འདི་དེ་ལས་ཁྱད་པར་ཅན་ཡིན་པར་གསལ་རབ་པ་ཡིན་ནོ། ། དེ་བས་
མེད་པ་ལས་ཀྱང་ཁྱད་པར་ཅན་དུ་ཞུགས་ལ་མེད་པ་དངོས་པོ་ཉིད་དུ་ཐལ་བར་ཡང་མི་འགྱུར་བའི་
ཕྱིར་འདི་ནི་སྤྱི་ཡང་མ་ཡིན་ནོ། ། གང་ཡང་མེད་པ་ཞེས་པ་གཞན་ནི་མ་ཡིན་གྱི་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་
པ་དེ་ལ། དེས་རང་གིས་སྤྲུས་པའི་དོན་རྣམས་པར་མ་དཔྱད་པ་ཡིན་ཏེ། འདི་ལྟར་དངོས་པོ་ཉིད་དངོས་པོ་
གཞན་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་སྤྲུས་པ་ན། དེ་དངོས་པོ་གཞན་ལས་ཁྱད་པར་ཅན་དུ་བསྐྱུས་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལས་
ལྷོག་པར་བརྗོད་པའི་ཕྱིར་རྒྱུ། འདི་ནི་རྣམས་པའི་རྣམས་ལ་པ་ཡིན་པས་ཏུ་ཅང་ཐལ་བར་འགྱུར་བས་
ཆོག་གོ། ། དེའི་ཕྱིར་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པས་ཚད་མའི་འབྲེལ་བྱ་ཉེ་བར་སྤྱད་པ་ཡིན་ནོ། ། དང་པོར་
ཡོད་པའི་ལྟ་བུ་ཤི། ། ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པས་གཞོན་ནུ་མ་ལེན་གྱི་ལྷགས་བསྐྱུས་པའི་སྒྲོ་ནས་གང་
ཞིག་གང་གི་རོ་བོར་རྣམས་པར་གཞག་པའི་རྒྱ་མཚན་མེད་དོ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པའི་གཏན་ཆོགས་
གྱི་སྒྲོར་བ་ལ་ཕྱོགས་གྱི་ཕྱོགས་གཅིག་ལ་མ་གྲུབ་པའི་དོགས་པ་བསྐྱུས་པ་ཡིན་ནོ། ། འདི་ལྟར་མངོན་
སྤྲུམ་ཐམས་ཅད་ཕྱོགས་སུ་བྱས་པ་དེ་ལ་མངོན་སྤྲུམ་ཞེས་བྱ་བའི་ཆོས་ཅན་ཐམས་ཅད་རྟོག་པ་དང་

བཅས་པ་ཉིད་དུ་རྣམ་པར་གཞག་པའི་རྒྱ་མཚན་ཁྱད་པར་དང་ཁྱད་པར་ཅན་གྱི་དོན་འཛིན་པ་མེད་
 དོ་ཞེས་བྱ་བའི་གཏན་ཆིགས་འདི་མ་གྲུབ་སྟེ། ལྷ་བ་ལས་མ་གཏོགས་པའི་མངོན་སུམ་གཞན་ལ་སྤྱི་ལ་
 སོགས་པའི་ཁྱད་པར་དང་ཁྱད་པར་ཅན་གྱི་དོན་འཛིན་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། ། ཅི་སྟེ་ལྷ་བའི་ཤེས་པ་
 ཉིད་ཕྱོགས་སུ་བྱས་ནས་གཏན་ཆིགས་སུ་བཞུགས་ན། དེའི་ཆེ་གྲུབ་པ་ལ་སྦྱབ་པ་ཡིན་ནོ་སྟེ་སྣམ་དུ་གཞན་
 དག་སེམས་སོ། ། དྱིས་དང་སྐྱགས་སོགས་སྟོ་འདྲ་བ། ། ཞེས་བྱ་བ་ནི་དྱིས་པའི་ཤེས་པ་དང་འདྲ་ཞིང་
 སྐྱགས་པ་ལ་སོགས་པའི་ཤེས་པ་དང་འདྲའོ། ། སོགས་པའི་སྦྱས་བརྒྱལ་བ་ལ་སོགས་པ་གཞུང་ངོ་། །
 འདྲ་བ་ནི་མངོན་པར་བཞུགས་པའི་ཁྱད་པར་དང་བྲལ་བ་ཅམ་དུའོ། ། དག་པའི་དངོས་པོ་ཡང་སྤྱི་གཉིས་
 གྱིས་དབེན་པའི་ཕྱིར་རོ། ། དེ་ཉིད་ཆིགས་སུ་བཅད་པ་གཉིས་པས་གསལ་བར་བྱེད་པ་ནི་ཁྱད་པར་
 ཅན་མ་ཡིན་ཞེས་བྱ་བ་སྟོན་ཏེ། ཁྱད་པར་ནི་ཉི་ཆེ་བའི་སྤྱི་སྟེ་བ་ཡང་ཉིད་ལ་སོགས་པའོ། ། སྤྱི་ཞེས་བྱ་
 བ་ནི་སྤྱི་ཆེན་པོ་སྟེ། དངོས་པོ་ཉིད་ལ་སོགས་པའོ། ། དེ་དག་ནི་གཞིར་གྱུར་པ་ཞེས་བྱ་བ་འདིས་ནི་དག་
 པའི་དངོས་པོ་བསྟན་ཏོ། ། འོག་ཏུ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གཏན་ཆིགས་ཕྱོགས་ཀྱི་ཕྱོགས་གཅིག་ལ་མ་
 གྲུབ་པ་དེ་ཉིད་གསལ་བར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། ། དེའི་འོག་ཏུ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དག་པའི་དངོས་པོ་འཛིན་པའི་
 དུས་ཕྱིས་སོ། ། སྟོག་གིས་དངོས་པོ་ངེས་པའི་རིགས་ལ་སོགས་པའི་ཁྱད་པར་རྣམས་གྱིས་སོ། ། དེ་
 ཡང་མངོན་སུམ་ཉིད་དུ་འདོད། ། ཅེས་བྱ་བ་དང་། རིགས་ལ་སོགས་པ་ཞེས་བྱ་བ་འདིས་ནི་ཁྱད་པར་
 དང་ཁྱད་པར་ཅན་གྱི་དོན་འཛིན་པ་བསྟན་ཏེ། འདིས་ནི་མཆོགས་པའི་དོན་ཆོགས་པ་པོ་ཉིད་དང་།
 གཏན་ཆིགས་ཀྱང་མ་གྲུབ་པ་ཉིད་དུ་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། ། ཡང་ན་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རྒྱ་ཅིག་མ་གསུམ་པ་
 ལ་སོགས་པར་རོ། ། དེ་དང་འབྲེལ་བའི་རྗེས་འབྲངས་པ། ། ཞེས་བྱ་བ་ནི་དབང་པོ་དེ་དང་འབྲེལ་བའི་
 རྗེས་སུ་འབྲང་བས་སོ། ། ཇི་སྟེད་ཅེས་བྱ་བ་ལ་མཆོགས་པའི་དོན་ཆོགས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ལྟག་མའོ། ། འདི་
 སྣམ་དུ་གལ་ཏེ་དང་པོར་དབང་པོའི་བྱེད་པ་དང་ལྡན་པའི་དུས་སུ་རིགས་ལ་སོགས་པའི་ཆོས་དང་
 ལྡན་པའི་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་མི་སྣང་ན་འོ་ན་དེ་དུས་ཕྱིས་ཀྱང་སྣང་བར་མི་འགྱུར་ཏེ། ཁྱད་པར་མེད་
 པའི་ཕྱིར་རོ་སྣམ་དུ་སེམས་ན། སྣང་བ་ནས་ནི་བྱིས་ཐུགས་སུ། ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྟོན་ཏེ། སྣང་

ཚད་མའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་བསྟུན་པའི་དཀའ་འབྲེལ།

བ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་འོད་གྱིས་གསལ་བ་ལས་ཏེ། ཞུགས་པའི་མོད་ལ་ཞེས་བྱ་བ་དང་སྒྱུར་རོ། ། དབང་པོ་
ཡིས་མ་རྟོགས་པ་ནི་མ་ཡིན་ནམ། ཞེས་བྱ་བ་ལ། འོན་ཀྱང་རྟོགས་པ་ཁོ་ན་འོ་ཞེས་བྱ་བ་དེ་བར་བལྟ་
བར་བྱའོ། ། དེ་ལྟར་དཔེ་བསྟུན་ནས་དཔེའི་དོན་ལ་ཉེ་བར་བསྟུན་པའི་བྱིར། ཇི་ལྟར་ཞེས་བྱ་བ་ལ་
སོགས་པ་སྟོན་ཏེ། ཇི་ལྟར་བྱིས་ཐུགས་སུ་སྒྲུབ་བ་ཙམ་རྟོགས་ན་བྱིས་སྟོན་པོ་ལ་སོགས་པ་བྱེ་བྲག་ཏུ་
རྟོགས་པ་དེ་བཞིན་དུ་སྒྲུབ་རང་གི་རོ་བོས་ཤེས་ནས་བྱིས་རིགས་ལ་སོགས་པའི་ཆོས་བྱིས་མངོན་སུམ་
དང་ལྡན་པར་འགྱུར་བའི་བྱིར་སྟོན་མེད་དོ། ། འོ་ན་དེ་ལྟ་ན་གལ་ཏེ་ལྟ་བའི་ཤེས་པ་ལས་བྱིས་ཡང་
ནས་ཡང་དུ་ཇི་སྟེད་རྟོགས་པ་དེ་ཚད་མ་ཉིད་ཡིན་ན། དེའི་ཆེ་གལ་ཏེ་ལྟ་བའི་ཤེས་པས་འགའ་ཞིག་
གིས་བལྟས་ནས་བྱིས་མིག་བཅུ་མས་ཏེ་རིག་ལ་སོགས་པའི་ཆོས་གྱིས་རྣམ་པར་རྟོག་པར་བྱེད་པ་དེ་
འདི་སྟེན་མེད་པའི་རྟོག་པ་ཡོད་པའི་བྱིར་དེ་ཡང་མངོན་སུམ་ཉིད་དུ་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། གལ་ཏེ་འགའ་
ཞིག་གིས་བལྟས་ནས་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྟོན་ཏེ། བལྟས་ནས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ལྟ་བའི་ཤེས་པས་ཤེས་
ནས་སོ། མིག་ཅེས་བྱ་བ་ནི་བཅུ་མ་བྱུང་རིག་ཅེས་བྱ་བ་ནི་བཅུ་མས་ཞེས་བྱ་བ་དང་སྒྱུར་རོ། ། འབྲེལ་
བའི་རྗེས་སུ་མི་འབྲང་བྱིར། ཞེས་བྱ་བ་ནི་དབང་པོ་དང་འབྲེལ་བའི་སྟོན་ནས་མ་སྟེས་པའི་བྱིར་རོ། །
ཇི་སྟེད་དུ། ཀུ་ལྟ་ལ་རི་ལ་ནི་དེ་ཉིད་གྱིས། དེ་ལྟར་རྣམ་རྟོག་ལས་དུ་མཚུངས་ན་ཡང་། ། གང་དུ་
དབང་པོ་དང་འབྲེལ་རྗེས་སུ་འབྲང་། དེ་ནི་མངོན་སུམ་དེ་བཞིན་འཇིག་རྟེན་ན། ། འདི་ནི་མཆོན་
ཉིད་མེད་ཀྱང་རབ་ཏུ་གྲགས་པ་ཡིན། ཞེས་སྟེས་པ་བཞིན་ནོ། ། དེ་ནི་མི་རིགས་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་
པས་ལན་འདེབས་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ཏེ། འཛིན་པ་ཡང་ཞེས་བྱ་བའི་ཡང་གི་སྟེས་ནི་ཁས་ལེན་པ་མ་
ཡིན་ཏེ། རེ་ཞིག་འགའ་ཞིག་གི་ཆེ་རིགས་ལ་སོགས་པ་གསལ་བའི་བྱིར་དེ་དག་ནི་མེད་པ་ཉིད་ཡིན་
པའི་བྱིར་དེ་འཛིན་པ་ཚད་མ་ཉིད་དུ་གོ་བར་གལ་འགྱུར། ཡོད་དུ་ཆུག་མོད་དེ་ལྟ་ན་ཡང་དེ་བཟུང་བ་
ན་ལྟ་བའི་ཤེས་པ་ལས་དུས་བྱིས་འབྲུང་བའི་ཤེས་པ་རྣམས་རང་གི་མཆོན་ཉིད་དུ་མངོན་པར་འདོད་
པའི་ཤེས་པ་བྱི་མ་ཡང་རང་གི་མཆོན་ཉིད་ཀྱི་ཡུལ་ཅན་ཡིན་པའི་བྱིར་རྟོག་པ་མེད་པ་ཉིད་ཡིན་ཏེ།
རིགས་ལ་སོགས་པ་རྣམས་རང་གི་མཆོན་ཉིད་ལས་ཐ་མི་དད་པར་ཁས་སྤངས་པའི་བྱིར་རོ་སྟེ་མ་དུ་

བསམས་པ་ཡིན་ནོ། ། སྒྲུང་བ་ནི་གང་ཞིག་རང་གི་མཚན་ཉིད་འདྲིན་པ་དེ་ནི་རྟོག་པ་མེད་པ་ཡིན་ཏེ།
 བཞུ་བའི་ཤེས་པ་བཞིན་ནོ། ། མངོན་སུམ་ཉིད་ཏུ་མངོན་པར་འདོད་པའི་ཤེས་པ་བྱི་མ་ཡང་རང་གི་
 མཚན་ཉིད་འདྲིན་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རང་བཞིན་གྱི་གཏན་ཆིགས་ཏེ། འདི་ནི་ཐལ་བར་སྒྲུབ་
 པར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། ། གཏན་ཆིགས་མ་ངེས་པ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། ། གང་གི་ཕྱིར་རང་གི་མཚན་ཉིད་འདི་
 བྱི་བཞིན་བྱ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་སྒྲུར་གཞན་སེལ་བར་བསྒྲུབས་ཟེན་ནོ། ། མཐུན་པའི་ཚུགས་ལ་ཡོད་པའི་
 ཕྱིར་འགལ་བ་ཡང་མ་ཡིན་ནོ། ། འདི་སྒྲུམ་ཏུ་རིགས་ཅམ་ཡུལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་གཏན་ཆིགས་མ་གྲུབ་
 པ་ཉིད་ཡིན་ནོ་སྒྲུམ་ཏུ་སེམས་ན། རིགས་ཅམ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྒྲོས་ཏེ། བྱད་པར་གཅིག་ཏུ་ཐ་
 དད་པ་ཉིད་ཏུ་འཁྱར་ཏེ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་བྱད་པར་ཅན་ལས་ཞེས་བྱ་བ་ལྟག་མའོ། ། གཞན་གྱིས་འདི་
 འདོད་པ་ཡང་མ་ཡིན་ཞེས་བྱ་བ་ནི་བྱད་པར་དང་བྱད་པར་ཅན་གཅིག་ཏུ་ཐ་དད་པ་ཉིད་ཏུ་ཅི་སྒྲུར་མི་
 འདོད་ཅེ་ན། ཇི་སྐད་བཤད་ཅེས་བྱ་བ་སྒྲོས་ཏེ། དེ་ཉིད་གྱིས་ཞེས་བྱ་བ་ལྟག་མའོ། ། དེ་གང་ཡིན་ཞེ་ན།
 གལ་ཏེ་བྱད་པར་ཅན་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྒྲོས་ཏེ། རྣམ་གངས་ཀྱི་ཐ་དད་པ་ཡང་ལས་ལེན་པའི་
 ཕྱིར་གཅིག་ཏུ་ཞེས་བཤད་དོ། ། འདི་ལྟར་དེ་ནི་རིགས་ལ་སོགས་པ་ཐ་དད་པ་དང་ཐ་མི་དད་པའི་རང་
 བཞིན་ཏུ་འདོད་ཀྱི་གཅིག་ཏུ་ཐ་དད་པ་མ་ཡིན་ལ་ཐ་མི་དད་པ་ཡང་མ་ཡིན་ནོ། ། དེ་སྐད་ཏུ་ཡང་སྒྲོ་ཐ་
 དད་ཕྱིར་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་གཅིག་ཏུ་ཐལ་བར་འཁྱར་བའམ། གཅིག་དང་ཏུ་མ་ཉིད་འདོད་མིན། །
 རོ་བོ་ཡོད་སོགས་ཐ་དད་ཕྱིར། ། ཞེས་བཤད་དོ། ། ཡང་སྒྲུས་པ། རིག་འདི་གསལ་བ་དག་ལས་འདི། །
 གཞན་ཉིད་ཏུ་ནི་གནས་པ་མིན། ། ཞེས་སོ། ། གཞན་ཉིད་ཅེས་བྱ་བ་ནི་པ་རོལ་ཉིད་དོ། ། རང་དང་རྗེས་
 མཐུན་ཞེས་བྱ་བ་ནི་བྱད་པར་གྱི་རང་གི་རོ་བོ་བསྒྲུབ་པའོ། ། གང་གི་ཕྱིར་ཉེ་བར་བསྒྲུབ་པའི་བྱད་པར་
 ཅན་འདྲིན་པར་བྱེད་པ་ནི་བྱད་པར་ཞེས་བྱ་སྟེ། གཞན་ཏུ་ན་བྱད་པར་ཏུ་མི་འཐད་པའི་ཕྱིར་རོ་སྒྲུམ་
 ཏུ་བསམས་པ་ཡིན་ནོ། ། ཇི་སྐད་ཏུ། གང་གིས་རང་སྒྲོས་བྱད་པར་ཅན། ། སྒྲུར་བྱེད་དེ་ནི་བྱད་པར་
 ཡིན། ། ཞེས་བཤད་པ་བཞིན་ནོ། ། ཡང་ཅི་སྟེ། ཤེས་པ་བྱི་མ་རྣམས་ནི་རང་དང་སྤྱིའི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་
 ཡུལ་ཅན་ཉིད་གྱིས་གཉི་ག་ཡང་ཡུལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཅམ་འབའ་ཞིག་ཡུལ་ཉིད་

ཆད་མའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་བསྐྱེས་པའི་དཀའ་འབྲེལ།

དུ་མ་གྲུབ་པོ་སྣམ་ན། ཤེས་པ་གཅིག་ནི་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྣོན་ཏེ། ཤེས་པ་གཅིག་རང་གི་མཆོན་
ཉིད་དང་སྤྱིའི་མཆོན་ཉིད་དག་གིས་རིགས་པར་བྱེད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། འདི་ལྟར་ཤེས་པ་གཅིག་པོ་དེ་རྟོག་
པ་དང་བཅས་པ་ཡིན་ནམ་རྟོག་པ་མེད་པ་ཡིན་གྲང་། དེ་ལ་རྟོག་པ་དང་བཅས་པ་ཡིན་ན་སྣ་མ་སྟེ་སྣར་
བཤད་པའི་རང་གི་མཆོན་ཉིད་རིགས་པ་དེ་ཤེས་པར་མི་འགྱུར་རོ། ། གཞན་དངོས་ལ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་
རྟོག་པ་མེད་པའི་རྟོགས་ལའོ། ། ཕྱི་མའི་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སྤྱིའི་བདག་ཉིད་རིགས་པར་མི་འགྱུར་རོ། ། དེ་ལྟ་
ཡིན་ན་རེ་ཞིག་རང་གི་མཆོན་ཉིད་ཡུལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཤེས་པ་ཕྱི་མ་རྣམས་རྟོག་པ་དང་བཅས་པ་ཉིད་
དུ་མི་འགྱུར་བར་བསྐྱབས་ནས། ད་ནི་རྟོག་པ་དང་བཅས་པ་ཉིད་ཡིན་དུ་ཆུག་མོད་དེ་ལྟ་ན་ཡང་བབྱང་
ཟིན་པ་འཛིན་པའི་ཕྱིར་དེ་དག་ཆད་མ་ཉིད་དུ་རིགས་པ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བསྟན་པའི་ཕྱིར། གཅིག་ཏུ་
གཞན་ཉིད་མེད་པའི་ཕྱིར། ། ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྣོན་ཏེ། འདི་ལྟར་རིགས་ལ་སོགས་པ་གཅིག་ཏུ་
གསལ་བ་ལས་གཞན་ཉིད་དུ་མི་འདོད་དེ། ཇི་སྐད་དུ། རིགས་སོགས་གསལ་བ་དག་ལས་ནི། ། གཞན་
ཉིད་དུ་ནི་གནས་པ་མིན། ། ཞེས་བཤད་པ་ལྟ་བུའོ། ། དེ་ལྟ་ཡིན་དང་དང་པོ་ཉིད་ཀྱིས་ལྟ་བུའི་ཤེས་པས་
རིགས་ལ་སོགས་པ་གཞུང་བའི་ཕྱིར་དུན་པའི་ཤེས་པ་བཞིན་དུ་བབྱང་ཟིན་པའི་དོན་འཛིན་པའི་ཕྱིར་
ཕྱིས་རིགས་ལ་སོགས་པའི་ཆོས་ངེས་པའི་ཤེས་པ་ནི་ཆད་མ་མ་ཡིན་པ་ཉིད་དུ་རིགས་སོ། ། སྤྱིར་བ་ནི་
གང་བབྱང་ཟིན་པ་འཛིན་པའི་ཤེས་པ་དེ་ནི་ཆད་མ་མ་ཡིན་ཏེ། དུན་པ་བཞིན་ནོ། ། མངོན་སུམ་གྱི་
རྗེས་ལས་བྱུང་བའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ཡང་བབྱང་ཟིན་པ་འཛིན་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཁྱད་པར་བྱེད་
པ་འགལ་བ་དམིགས་སོ། ། དེའི་ཕྱིར་འདིར་གལ་ཏེ་སྟོབས་ཀྱིས་པའི་ཡུལ་རྣམ་པར་དབྱེད་པས་བབྱང་
ཟིན་པ་ཞེས་བྱ་བ་གཏན་ཆོག་གི་དོན་ཡིན་ན་དེའི་ཆོག་ཏན་ཆོག་མ་གྲུབ་པ་ཡིན་ནོ། ། ཅི་སྟེ་ཅི་
ཞིག་ལྟ་བུ་བབྱང་ཟིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བྱ་བའི་གཏན་ཆོག་གི་དོན་ཡིན་ན་དེའི་ཆོ་རྗེས་སུ་དཔག་
པས་མ་ངེས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བསྟན་པའི་ཕྱིར། སྤྱིའི་ངོ་པོ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྣོན་ཏེ། འདི་ལྟར་དང་
པོར་ལྟ་བུའི་ཤེས་པས་འདྲེས་པའི་ངོ་པོར་རྟོགས་ཀྱི། ངེས་པའི་ངོ་པོར་ནི་མ་ཡིན་ནོ། ། ཕྱི་མ་ཕྱི་མ་ནི་
ངེས་པའི་ཆད་མ་ཡིན་ཏེ་རྗེས་སུ་དཔག་པ་བཞིན་དུ་སྟོབས་ཀྱིས་རྣམ་པར་དབྱེད་པའི་ཡུལ་ཅན་ཡིན་

པའི་ཕྱིར་རོ། ། ཇི་ལྟར་མངོན་སུམ་གྱིས་བབྱང་བྱིན་པའི་སྒྲིལ་སོགས་པའི་ཆོས་ཅན་ལ་བྱས་པ་ལ་
 སོགས་པའི་རྟགས་གྱིས་མི་རྟག་པ་ཉིད་ངེས་པ་ན་ཆད་མར་འགྱུར་བ་དེ་བཞིན་དུ་ངེས་པར་སྒྲི་
 འདོགས་པ་རྣམ་པར་དཔྱད་པའི་ཡུལ་ཅན་དུ་གྱུར་པ་ཡིན་ཏེ། འདི་ལྟར་ངེས་པར་སྒྲི་འདོགས་པ་རྣམ་
 པར་དཔྱད་པའི་ཡུལ་ཅན་ཡིན་ནི་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ཡང་བྱེད་ཅག་དང་ཡང་ཚུད་པ་མེད་དེ། ཇི་སྐད་དུ།
 ངེས་པ་དང་ནི་སྒྲི་འདོགས་ཡིད། ། གནོད་བྱ་གནོད་བྱེད་ངོ་པོའི་ཕྱིར། ། འདི་ནི་སྒྲི་འདོགས་དབེན་པ་
 ལ། ། འདུག་ཅེས་བྱ་བར་ཤེས་པ་ཡིན། ། ཞེས་བཤད་པ་བཞིན་ནོ། ། མ་ཡིན་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པས་
 ལན་འདེབས་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ཏེ། སྒྲི་འདོགས་པ་ཁྱགས་པ་རྣམ་པར་གཅོད་པས་ཇེས་སུ་དཔག་པ་
 ཆད་མ་ཡིན་གྱི་སྒྲི་འདོགས་པའི་ཡུལ་རྣམ་པར་གཅོད་པ་ཅམ་གྱིས་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། ཡན་པ་ཡང་ཆད་
 མར་ཐལ་བར་འགྱུར་པའི་ཕྱིར་རོ། ། མངོན་སུམ་གྱི་ཇེས་ཐོགས་སུ་འབྱུང་བའི་བ་ལང་དཀར་པོ་འགྲོ་
 བར་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་སྒྲི་འདོགས་པ་ཁྱགས་པ་བསྒྲིག་པ་དེ་ནི་ཡོད་པ་མ་
 ཡིན་ཏེ། བ་ལང་དུ་སྒྲི་འདོགས་པ་མ་སྒྲིས་པའི་ཕྱིར་རོ། ། ཇི་ལྟར་མ་སྒྲིས་ཤེ་ན། མངོན་སུམ་གྱི་ནི་
 མཐུག་ཐོགས་སུ། ། ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྒྲོས་ཏེ། རྣམ་པར་རྟོག་པ་ཡང་དག་པར་མ་རིག་པ་སྒྲི་བ་
 མེད་པའི་ཕྱིར་དམིགས་པའི་མཆན་ཉིད་དུ་གྱུར་པ་མ་དམིགས་པར་སྒྲི་བཏགས་པ་མ་སྒྲིས་པ་ཉིད་དུ་
 གྱུབ་པོ། ། དེ་ལྟར་རིགས་འདི་ཐམས་ཅད་རིགས་ལ་སོགས་པ་ཁས་སྒྲངས་ནས་བཞུང་ལ། ད་ནི་རིགས་
 ལ་སོགས་པའི་དོན་དམ་པར་ཡོད་པ་ཉིད་མ་ཡིན་ན་དེའི་ཡུལ་ཅན་ཡིན་པ་ཉིད་གྱི་མངོན་སུམ་རྟོག་
 པ་དང་བཅས་པ་ཉིད་དུ་ག་ལ་འགྱུར་ཞེས་བསྟན་པའི་ཕྱིར། གང་གིས་རྣམ་པར་རྟོག་པའི་ཞེས་བྱ་བ་
 ལ་སོགས་པ་སྒྲོས་ཏེ། རིགས་ལ་སོགས་པ་གསལ་བ་དག་ལས་རེས་འགའ་ཐ་དད་པ་འཇམ། ཐ་མི་དད་
 པ་འཇམ། ཐ་དད་པ་དང་ཐ་མི་དད་པ་ཉིད་གྱིས་གཉི་གའི་བདག་ཉིད་གཅིག་ཡིན། རེ་ཞིག་ཕྱོགས་དང་པོ་
 ནི་མ་ཡིན་ཏེ། ཇེས་འགྲོ་མེད་ཕྱིར་ཏེ། ཇེས་སུ་འགྲོ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། ། དངོས་པོ་དུ་མ་ལ་ཇེས་སུ་
 འཐུག་པའི་ངོ་པོ་ནི་སྒྲིར་བཞུང་ལ། གང་གིས་དེ་དག་ཉིད་སྒྲིར་འགྱུར་བ་བསལ་བ་འདི་དག་མན་
 ཚུན་ཇེས་སུ་འཐུག་པར་ནི་མ་ཡིན་ནོ། ། ཇེས་སུ་འཐུག་ན་ཡང་སྣ་ཆོགས་ངོ་པོ་གཅིག་དུ་འགྱུར་པའི་

ཚད་མའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་བསྐྱུས་པའི་དཀའ་འབྲེལ།

ཕྱིར་སྤྱི་ཉིད་མེད་པར་ཐལ་བར་འགྱུར་ཏེ། དེའི་རྟེན་ནི་དུ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། ། རྟོགས་གཉིས་པ་ཡང་
མ་ཡིན་ཏེ། ཐ་དད་ལས་ཐ་དད་པར་མི་སྒྲུང་བའི་ཕྱིར་རོ། ། ཐ་དད་ལས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་གསལ་བ་ལས་སོ།
མི་སྒྲུང་བ་ནི་མངོན་སུམ་དུ་གྱུར་པ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། རི་སྐད་དུ། གསལ་བ་རྣམས་ནི་རྗེས་མི་འགྲོ། །
རྗེས་འགྲོ་གཞན་ནི་སྒྲུང་བ་མེད། ། ཤེས་དང་ཐ་དད་མ་ཡིན་པ། ། རི་སྐར་འདོད་བཞིན་འབྲུང་བར་
འགྱུར། ། ཞེས་བཤད་པ་བཞིན་ནོ། ། རྟོགས་གསུམ་པ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཉིད་དང་གཞན་དག་ནི་པན་
ཚུན་སྒྲངས་ཏེ་གནས་པའི་ཕྱིར་རོ། ། གང་དག་པན་ཚུན་སྒྲངས་ཏེ་གནས་པའི་མཚན་ཉིད་དེ་དག་ནི་
གཅིག་དགག་པ་ནི་གཞན་སྒྲུབ་པ་མེད་ན་མི་འབྱུང་བ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཉིད་དང་གཞན་དག་ནི་པན་ཚུན་
སྒྲངས་ནས་གནས་པའི་ཕྱིར་དང་། གང་ཡང་རུང་བའི་ངོ་བོ་རྣམ་པར་བཅད་ནས་གང་ཡང་རུང་བ་
ཡོངས་སུ་གཙོད་པའི་ཕྱིར་རོ། ། དེ་ལྟ་བུས་ན་སྤང་བོ་གསུམ་པ་བྲིད་པ་མ་ཡིན་ནོ། ། གལ་ཏེ་མངོན་
སུམ་རྟོག་པ་མེད་པ་ཡིན་ན། རི་སྐར་དེས་ཐ་སྐད་དུ་བྱེད། འདི་སྐར་འདི་ནི་བདེ་བ་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པའོ།
འདི་ནི་སྒྲུག་བསྐྱེད་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པ་ཞེས་བྱ་བ་གལ་ཏེ་དེས་པ་དེའི་ཆོ་དེ་དག་ཐོབ་པ་དང་སྒྲངས་པའི་
དོན་དུ་འབྱུག་པར་འགྱུར་རོ། ། གཞན་ཡང་རྗེས་སུ་དཔག་པ་དང་རྗེས་སུ་དཔག་པར་བྱེད་པའི་ཐ་སྐད་
ཀྱང་མེད་པར་འགྱུར་ཏེ་འདི་སྐར་རྗེས་སུ་དཔག་པའི་དུས་སུ་གདོན་མི་བྱ་བར་ཆོས་ཅན་ནམ། ཆོས་
ཚད་མ་གཞན་གྱིས་དེས་པར་གཟུང་བར་བྱ་དགོས་ལ་དེ་ཡང་མ་དེས་པའི་བདག་ཉིད་གྱིས་མངོན་
སུམ་གྱིས་ནི་དེས་པར་གཟུང་བར་བྱ་བར་མི་རུས་ལ་རྗེས་སུ་དཔག་པས་ཀྱང་མ་ཡིན་ཏེ། སྒྲུག་པ་མེད་
པའི་སྟོན་དུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། ། ཚད་མ་གཞན་ཡང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཐ་སྐད་ཐམས་ཅད་
ཚད་པར་ཐལ་བར་འགྱུར་ན་དེ་ལྟ་ན་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟ་བུས་ན་རྗེས་སུ་དཔག་པ་ལ་སོགས་པའི་ཐ་
སྐད་འབྱུག་པའི་རྟོག་ལས་རྟོག་པ་མེད་པའོ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་དམ་བཅས་པ་འདི་རྗེས་སུ་དཔག་པས་
གཞོད་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་གང་ཙོད་པར་བྱེད་པ་དེ་ལ། དེའི་ཕྱིར་རྣམས་དག་སྐྱེད་རུས་པའི། ། ཞེས་བྱ་བ་
ལ་སོགས་པ་སྟོན་ཏེ། དེའི་སྟོན་པ་ཞེས་བྱ་བ་རྣམ་པར་རྟོག་པའི་སྟོན་པ་སོ། ། རྟོག་པ་མེད་ཀྱང་དེས་
པའི་རྒྱ་ཡིན་པ་ཉིད་གྱིས་ཐ་སྐད་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཡན་ལག་དུ་འགྱུར་བ་ཡིན་ཏེ། འདི་སྐར་མངོན་སུམ་

མངོན་སུམ་གྱི་མཚན་ཉིད་བརྟག་པའི་ལེའུ།

རྟོག་པ་དང་བྲལ་བ་ཡང་རིགས་མཐུན་པ་དང་མི་མཐུན་པ་ལས་ལོག་པའི་མེ་ལ་སོགས་པའི་དོན་དེའི་
ནམ་པར་སྤང་བ་སྦྱེ་བ་ལས་ནམ་པར་གཅོད་བ་སྦྱེ་བ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཡང་ངེས་པའི་ངོ་བོར་ནམ་པར་
གནས་པའི་དངོས་པོ་འཛིན་པའི་ཕྱིར་དང་། རིགས་མི་མཐུན་པ་ལས་ལྷོག་པའི་དངོས་པོའི་ནམ་པའི་
རྗེས་སུ་བྱེད་པའི་ཕྱིར་དངོས་པོ་དེ་ཉིད་ལ་འདི་ནི་མེ་ཡིན་གྱི་ཤིང་ཟུང་ན་མེད་གྱི་མེ་རྟོག་ཁ་འབྲས་པ་
ལ་སོགས་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བའི་སྒྲུབ་པ་དང་དགག་པའི་ནམ་པ་སྦྱེ་བ་ཡིན་ནོ། ། ནམ་པར་རྟོག་
པ་དེ་དག་ཀྱང་བརྟུན་ནས་དངོས་པོ་དང་འབྲེལ་བའི་ཕྱིར་མི་སྦྱ་བ་ཉིད་ཡིན་ན་ཡང་ཆད་མ་ཉིད་དུ་
མི་འདོད་དེ། སྤང་བ་དང་ནམ་པར་བརྟག་པ་དག་གཅིག་ཏུ་ཞེན་ནས་འཇུག་པས་དངོས་པོའི་ངོ་བོ་མ་
རྟོགས་པ་རྟོག་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། ། དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་ནམ་པར་རྟོག་པ་གཉིས་ཀྱི་རྒྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ནམ་
པ་གསུམ་པ་མེད་པར་སྟོན་པའི་ཡང་རྒྱ་མཚན་དུ་འཁྱུར་བ་ཡིན་ནོ། ། འདི་ལྟར་དེ་གང་ལ་འཇུག་པ་
མེད་དེ་སྤང་བའི་ཕྱིར་དེ་ཡོངས་སུ་གཅོད་ལ་འདིར་དེ་ལས་གཞན་མི་དམིགས་པར་དེའི་ཕྱིར་དེ་ནམ་
པར་གཅོད་ལ་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་སྤང་བ་དང་དེ་ལས་གཞན་པ་སྤང་བོ་གཉིས་སུ་ནམ་པར་
གཞག་པའི་ཕྱིར། ནམ་པ་གཞན་མེད་པར་སྟོན་པ་ཡིན་ནོ། ། གལ་ཏེ་དེ་ལྟ་ན་ཡང་མངོན་གསུམ་གྱི་སྒྲ་
ལ་སོགས་པའི་ཆོས་ཅན་བཟུང་བྱིན་པའི་ཕྱིར་དེ་ལས་རྗེས་སུ་དཔག་པའི་ནམ་པར་རྟོག་པ་འཇུག་པ་
ནི་ཆད་མ་ཉིད་དུ་མི་འཁྱུར་རོ་ཞེ་ན། སྟོན་འདི་ནི་མེད་དེ། མངོན་སུམ་སྦྱོར་ན་ཡང་ཆགང་ལ་ཞེན་པ་
སྦྱེད་པར་བྱེད་པའི་ཆད་ཉིད་ལས་ཐ་སྦྱད་དུ་རུང་བར་གཟུང་བར་བྱེད་གྱི། གང་དུ་འབྲེལ་བའི་རྒྱ་
མཚན་གྱི་དབང་གིས་སྒྲོ་བཏགས་པ་འཇུག་པའི་ཕྱིར་ཞེན་པ་སྦྱེད་པར་རུས་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ནི་ཐ་
སྦྱད་དུ་མི་རུང་བའི་ཕྱིར་གཟུང་ན་ཡང་མ་བཟུང་བ་དང་མཚུངས་པའི་ཕྱིར་དེ་ལ་སྒྲོ་བཏགས་པ་
ཞུགས་པ་ནམ་པར་གཅད་པའི་དོན་དུ་རྗེས་སུ་འཇུག་པ་ནི་ཆད་མ་ཉིད་དུ་འཁྱུར་གྱི། མངོན་སུམ་གྱི་
འཇུག་ཐོགས་སུ་འབྱུང་བའི་ནམ་པར་རྟོག་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལ་སྒྲོ་བཏགས་པ་ཞུགས་པ་གཅོད་པ་
མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། ། ཡང་རྒྱ་ཅིའི་ཕྱིར་ནམ་པ་ཐམས་ཅད་ལས་ལོག་པའི་དངོས་པོའི་ངོ་བོ་ཉམས་སུ་
ཁྱོང་བ་སྦྱོར་པ་ན་ཡང་དེ་ཁོན་ལྟར་དུ་བྱེད་པའི་ངེས་པ་མི་འབྱུང་ཞེ་ན། རྒྱ་གཞན་ལ་སྟོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ།

ཚད་མའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་བསྟུན་པའི་དཀའ་འགྲེལ།

འདི་ལྟར་ཉམས་སྲུང་ཁྱོད་ཞེས་ཏེ། དེས་པར་འཇུར་བ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟར་གོམས་པ་དང་དོན་དུ་
གཉེར་བ་དག་གཡེར་བག་ལ་སོགས་པའི་རྒྱ་གཞན་ལ་སྟོན་པའི་ཕྱིར་རོ། ། ཇི་ལྟར་སྦྱིད་པ་དང་འདོན་
པར་བྱེད་པར་བྱད་པར་མེད་ན་ཡང་ཕ་འོང་བ་མཐོང་ནས་བདག་གི་ཕ་འོང་ངོ་སྟམ་དུ་ངེས་ཀྱི་མཐན་
པོའོ་སྟམ་དུ་མ་ཡིན་པ་བཞིན་ནོ། ། འདིར་དངོས་སོ་རྣམ་པར་བྱེད་པ་ལ་སོགས་པ་རྣམ་པར་རྟོག་པ་
སྦྱིད་པའི་སྟོན་ནས་ཀྱང་ཐ་སྟད་ཀྱི་ཡན་ལག་ཉིད་འདིག་པར་བྱེད་པ་དང་གང་ཡིན་པའི་ཚད་མ་དེ་
སྟོན་པ་ནི། རྟོག་མེད་རྟོག་པ་སྦྱིད་ཀུས་མིན། ། ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྟེ། དབང་པོའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་
ནི་རྟོག་པ་དང་བཅས་པའི་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་རྒྱ་མ་ཡིན་ཏེ། ལུལ་ཐ་དད་པའི་ཕྱིར་གཞུགས་
དང་རེག་པ་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་བཞིན་ནོ། ། རྟོག་པ་མེད་པའི་ཡང་ཕྱིར་ཏེ། ། མིག་ལ་
སོགས་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་བཞིན་ནོ། ། ལུལ་ཐ་དད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བྱ་བའི་གཏན་ཆིགས་འདིའི་དཔེ་
ནི་གཞུགས་ལ་སོགས་པ་བཞིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། ། རྟོག་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བྱ་བ་འདི་མིག་ལ་
སོར་པ་བཞིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། ། དེས་འདིར་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པས་སྟན་འབྱེན་པ་འཆད་དོ།
གཏན་ཆིགས་གཉི་ག་ཡང་མ་ངེས་པ་ཡིན་ཏེ། གཏན་ཆིགས་བསྟུབ་བྱ་ལས་ལྡོག་པ་དང་ལྟན་ཅིག་
འགལ་བ་མ་བསྟན་པའི་ཕྱིར་རོ། ། འདི་དག་ཅེས་བྱ་བ་ནི་གཏན་ཆིགས་དག་གོ། ལུལ་ཐ་དད་པ་ཡང་
མ་ཡིན་ཞེས་བྱ་བ་འདིས་ནི་ལུལ་དང་བཅས་པ་ཉིད་ཡིན་ན་ཡང་རྣམ་པར་རྟོག་པའི་ལུལ་ཐ་དད་པའི་
ཕྱིར་ཞེས་བྱ་བའི་གཏན་ཆིགས་འདི་མ་གྲུབ་པར་བསྟན་ནོ། ། དོན་དམ་པར་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ལུལ་མེད་
པ་ཡིན་པ་དེའི་ཆེ་ཡང་མ་གྲུབ་པ་ཉིད་གསལ་རབ་པ་ཉིད་ཡིན་ནོ་ཞེས་བསྟན་པའི་ཕྱིར། དངོས་སུ་
ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྟོན་སོ། ། གཞུགས་སྒྲུ་ལ་སོགས་སྟོན་རྣམས་ནི། ། ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པས།
གཞུགས་ལ་སོགས་པའི་ཤེས་པ་བཞིན། ། ཞེས་བྱ་བའི་དཔེ་འདི་བསྟུབ་པར་བྱ་བ་མ་ཆང་པར་བསྟན་
ནོ། ། གཞུགས་དང་སྒྲུ་ལ་སོགས་པའི་ཤེས་པ་རྣམས་པན་ཚུན་མཚུངས་པ་དེ་མ་ཐག་པའི་ཁྱེན་གྱི་ངོ་
བོས་རྒྱ་ཉིད་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། ། ཡང་ལུལ་ཐ་དད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བྱ་བའི་གཏན་ཆིགས་འདི་མི་མཐུན་
པའི་ཚུགས་ལ་ཡོད་པར་བསྟན་པའི་སྟོན་ནས་གཏན་ཆིགས་མ་ངེས་པ་ཉིད་དུ་བསྟན་པའི་ཕྱིར། འདི་ལ་

མེད་དང་བཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྒྲིམ་ཏེ། འདི་ལ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཡུལ་ཐ་དང་པ་ཞེས་བྱ་བའི་གཏན་
 ཚིགས་འདི་ལ་འོ། ། དེ་ལྟར་མེ་ལ་སོགས་པའི་རྟགས་ཅན་གྱི་སྒོ་དང་དུ་བ་ལ་སོགས་པ་རྟགས་གྱི་སྒོ་
 ཡུལ་འདོད་པ་ཡིན་ཡང་རྒྱ་ཡིན་པ་དེ་བཞིན་དུ་འདི་ལ་ཡང་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་གཏན་ཚིག་མ་ངེས་པ་
 ཉིད་ཡིན་ནོ། ། དེ་ལྟར་ན་མངོན་སུམ་རྟག་པ་དང་བྲལ་བ་ཉིད་དུ་བསྐྱབས་ནས། མ་འཁྲུལ་བ་སྒྲིམ་པའི་
 དགོས་པ་བརྟན་པའི་ཕྱིར་མ་འཁྲུལ་བ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྒྲིམ་ཏེ། འདིར་མ་འཁྲུལ་བ་ཉིད་ནི་མི་
 སྤྱི་བ་ཉིད་དུ་བལྟ་བར་བྱའོ། ། དངོས་པོ་དེ་ལྟར་གནས་པའི་རྣམ་པ་དམིགས་པ་ཉིད་ཀྱི་ནི་མ་ཡིན་ཏེ།
 དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ན་རྣལ་འབྱུང་སྒྲིབ་པའི་ལུགས་ཀྱི་དམིགས་པ་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་ལ་ལུགས་གཉི་ག་ལ་
 བརྟེན་པར་འདོད་པའི་མངོན་སུམ་གྱི་མཚན་ཉིད་མ་ཁྱབ་པ་ཉིད་དུ་འགྱུར་རོ། ། མི་སྤྱི་བ་ཉིད་ཀྱང་
 མངོན་པར་འདོད་པའི་དོན་བྱ་བ་བྱེད་པར་རུས་པའི་དོན་ཐོབ་པར་རུས་པ་ཡིན་གྱི། ཐོབ་པ་ཉིད་ནི་མ་
 ཡིན་ཏེ། གཤམ་བྱེད་པ་ལ་སོགས་པ་སྤྲིད་པའི་ཕྱིར་རོ། ། གཤམ་ཏེ་དེ་ལྟ་ན་མ་འཁྲུལ་བ་སྒྲིམ་པ་ཉིད་ཀྱིས་
 ཚོག་མོད། རྟག་པ་དང་བྲལ་བ་སྒྲིམ་པས་ཅི་ཞིག་བྱ་ཞེ་ན། རྣམ་པར་རྟོག་པ་རྗེས་སུ་དཔག་པ་ཡང་
 མངོན་སུམ་ཉིད་དུ་ཐལ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། ། དེ་ཡང་ཁ་ཅིག་ཡིད་ཀྱིར་། ཀྱི། ། འདོད། ། ཅས་བྱ་
 བ་ནི་དེའི་དོན་དུ་མ་འཁྲུལ་བ་སྒྲིམ་པ་ཉིད་དུ་མི་རིགས་སོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དེ་དག་གི་བསམ་པའོ། ། འོན་
 ཏེ་ཡིད་ཀྱི་ཡིན་དུ་རྒྱུ་མོད་དེ་ལྟ་ན་ཡང་མ་འཁྲུལ་བ་སྒྲིམ་པར་བྱ་དགོས་པ་ཁོ་ན་སྟེ། འདིར་དབང་
 པོའི་ཤེས་པ་ཁོ་ནའི་མངོན་སུམ་གྱི་མཚན་ཉིད་ཚུམ་པར་བྱེད་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། ། འོ་ན་ཅི་ཞེ་ན། རྣལ་
 འབྱུང་བའི་ཤེས་པ་ལ་སོགས་པ་ཡིད་ཀྱི་ཡང་ཡིན་ཏེ། དེ་ལ་མི་ལམ་གྱི་མཐར་ཡང་གསལ་བར་སྤང་
 བའི་ཕྱིར་རྟོག་པ་མེད་པ་ཡང་ཡོད་ཀྱི། མ་འཁྲུལ་བ་ཉིད་ནི་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་དེ་བརྟོག་པའི་དོན་དུ་
 མ་འཁྲུལ་བ་སྒྲིམ་པ་རིགས་པ་ཉིད་ཡིན་ནོ། ། འདི་ནི་བདེན་མོད་ཀྱི་འོན་ཀྱང་དབང་པོའི་འཁྲུལ་བ་
 ཡང་སྤྲིད་དེ། དེས་ན་འདི་དག་གི་ཕྱོགས་འདིར་རིགས་པ་མ་ཡིན་ནོ། ། དབང་པོ་ལས་སྐྱེས་པ་ཉིད་
 བསྐྱབ་པའི་ཕྱིར་དེ་མིན་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྒྲིམ་ཏེ། དབང་པོ་ཡོད་ན་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ལ་དབང་པོར་
 འགྱུར་ན་ཡང་གཞོད་པའི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་པར་འགྱུར་བ་ཉམས་པའི་མཚན་ཉིད་དམིགས་པའི་

ཚད་མའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་བསྐྱུས་པའི་དགའ་འབྲེལ།

ཕྱིར་དེ་ལས་གཞན་པའི་དབང་པོའི་སྒོ་བཞིན་དུ་སྐྱེ་ཤད་འདྲིངས་པ་ལ་སོགས་པའི་སྒོ་འདི་དབང་པོ་
ལས་སྐྱེས་པ་ཡིན་ནོ། ། གཞན་ཡང་གལ་ཏེ་ཡིད་ཀྱི་འཁྲུལ་བར་འགྱུར་ན་དེའི་ཆེ་ཡིད་ཀྱི་འཁྲུལ་བ་
བཞིན་དུ་དབང་པོའི་སྒོས་བསྐྱེད་པ་མ་ལོག་པར་ཡང་རྒྱ་ལས་ལྡོག་པར་འགྱུར་རོ། ། སྐུལ་ལ་སོགས་པ་
འཁྲུལ་བ་བཞིན། ། ཞེས་བྱ་བ་ནི་དཔེའོ། ། གསལ་བར་སྤང་བར་འགྱུར་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ནི་ཐལ་བར་
འགྱུར་བ་གཞན་ཡིན་ཏེ། རྣམ་རྟོག་རྗེས་སུ་འབྲེལ་བ་ལ། ། དོན་གསལ་སྤང་བ་མ་ཡིན་ཏེ། ། དེ་ནི་སྤྱིའི་
རྣམ་པ་ཉིད་ཀྱི་འཕྲུག་པའི་ཕྱིར་རོ། ། དེ་ཡོད་ན་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པས་གཞན་གྱི་སྒྲིན་གྱི་དོགས་པ་
བསུ་བ་ཡིན་ཏེ། ། འདི་ལྟར་གལ་ཏེ་དངོས་སུ་ཡོད་ན་ཡོད་པ་ཉིད་གཏན་ཆེགས་ཡིན་ན་དེའི་ཆེ་གཏན་
ཆེགས་གང་ཡང་རུང་བ་ལ་མ་གྱུབ་སོ། ། གཞན་ལ་འཁྲུལ་བ་དབང་པོ་ལས་དངོས་སུ་སྐྱེས་པར་མ་གྱུབ་
སྟེ། དེ་ཉིད་བསྐྱེད་པར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། ། ཅི་སྟེ་སྤྱིར་དེ་ཡོད་ན་ཡོད་པ་ཉིད་གཏན་ཆེགས་ཡིན་
ན་དེའི་ཆེ་མ་ངེས་པ་ཡིན་ཏེ། མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་སུ་གྱུར་པ་དྲན་པའི་སྒོ་ལ་ཡང་རྗེས་སུ་འགོ་བའི་
ཕྱིར་ཏེ། ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། ། གང་ཡང་དེ་འགྱུར་ན་འགྱུར་བ་ཉིད་དེ་ཡང་དངོས་སུ་མ་གྱུབ་ལ་བརྟུང་
ནས་ལེན་ན་ཡང་མ་ངེས་པ་ཉིད་ཡིན་ནོ། ། གང་གི་ཕྱིར་འདི་བོང་བྱ་དང་ན་ལས་སྐྱེས་པའི་དེའུ་རྒྱར་
རྒྱར་པོ་ལ་སོགས་པའི་གནས་སྐབས་སུ་བར་ཆེད་ན་ཡང་དེའི་རྣམ་པར་འགྱུར་བ་ཕྱིས་བོང་བྱའི་ངོ་
བོའི་རྣམ་པའི་རྗེས་སུ་བྱེད་པར་མཐོང་བའི་ཕྱིར་རོ། ། དེ་ལྟ་བུས་ན་འདི་ལས་དངོས་སུ་སྐྱེ་བར་མ་གྱུབ་
སོ། ། ཡིད་ཀྱི་འཁྲུལ་བ་རྣམ་པར་དབྱུང་པ་ལས་ལྡོག་གོ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ཡང་དངོས་པོའི་སྤྱིའི་སྒོ་དག་
གིས་མ་ངེས་པ་ཉིད་ཡིན་ནོ། ། བྱེད་ཅག་གིས་རིགས་པས་སྤྱི་མེད་པར་རྟོགས་ཀྱང་བྱམ་པ་ལ་སོགས་
པའི་དངོས་པོ་ལས་དངོས་པོ་ཞེས་བྱ་བའི་སྤྱི་ཡང་རུང་སྟེ། སྤྱིའི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ལྡོག་
པ་མ་ཡིན་ནོ། ། ཅི་སྟེ་རིགས་པས་རྣམ་པར་དབྱུང་པ་ལས་སྤྱིའི་སྒོ་འདི་དག་རང་གི་མཚན་ཉིད་ལ་
འཕྲུག་པ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བའི་རྣམ་པ་འདིས་ལྡོག་པ་ཁོ་ནའོ་སྐྱེ་བ་སེམས་ན་ཡང་འདི་ཡང་ལན་
མ་ཡིན་ཏེ། རྒྱ་བ་གཉིས་ལ་སོགས་པའི་སྒོ་ལ་ཡང་རིག་པས་རྣམ་པར་དབྱུང་པ་ལས་འདི་དག་རང་གི་
མཚན་ཉིད་ལ་འཕྲུག་པ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བའི་རྣམ་པ་འདིས་ལྡོག་པ་ཁོ་ནའོ། ། དེ་ཅམ་གྱིས་ནི་ཡིད་

གྱི་འཁྲུལ་བར་འགྱུར་བ་མ་ཡིན་ནོ། ། དེ་དག་གིས་ཡོད་པ་ལྟོག་པ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། དེ་ནི་སྤྱི་ལོ་སྟོང་ག་
 དང་མཚུངས་ཏེ། དེ་དག་ཀྱང་རང་གི་ངོ་བོས་ལྟོག་པ་མ་ཡིན་ནོ། ། དེ་ཡོད་པ་ན་ཡོད་པ་ཉིད། ཅེས་བྱ་
 བ་ལ་སོགས་པས་ལན་འདེབས་པར་བྱེད་དེ། མ་གྲུབ་པ་མ་ཡིན་གྱི་འོན་ཀྱང་གྲུབ་པ་ཁོན་ནོ། ། ཅིའི་
 ཕྱིར་ཞེ་ན། མ་འཁྲུལ་བ་སྒྲ་བ་གཅིག་གི་ཤེས་པས་བར་དུ་བཅད་པར་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བར་དུ་
 གཅོད་པ་དེ་དམིགས་སུ་རུང་བ་ལས་མ་དམིགས་པའི་ཕྱིར་རོ། ། འདི་ཉིད་གཞན་དུ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་
 སོགས་པ་གསལ་བར་བྱེད་དོ། ། བར་ཆད་མེད་པ་ནི་སྒྲ་བ་གཉིས་ལ་སོགས་པ་ཞེས་བྱ་བ་དང་སྒྲེལ་བར་
 བྱའོ། ། དེ་ཉིད་གྱི་ཕྱིར་དེ་འགྱུར་བ་ན་འགྱུར་བ་ཉིད་ཀྱང་འཁྲུལ་བ་མ་ཡིན་ནོ། ། གང་གིས་ངེུ་ལ་
 སོགས་པ་དག་གིས་འཁྲུལ་བར་འགྱུར་བ་དེ་ཡང་བར་ཆོད་པ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། ། དངོས་པོའི་སྤྱི་ལོ་སྟོ་
 རྣམས་ཀྱང་གང་གི་ཆེ་འདོད་པས་དབྱེད་པར་བྱེད་པ་དེའི་ཆེ་རྟོག་པ་ཡོད་པ་ཉིད་ཡིན་གྱི། སྒྲ་ཤད་
 འཛིངས་པ་ལ་སོགས་པའི་སྟོ་རྣམས་ནི་འདོད་པས་ལྟོག་པ་སྤྱི་ལོ་སྟོ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་མ་ངེས་པ་ཉིད་མ་
 ཡིན་ནོ། ། ཅི་ཞེ་ན། རེ་ཞིག་མིག་བཙུམས་པ་ནི་འདོད་པའི་དབང་པོའི་ཤེས་པ་ཡང་འདོད་པས་མིག་
 བཙུམས་པ་ན་འདོད་པའི་དབང་གིས་ལྟོག་པ་ཡོད་པ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། མ་ཡིན་ཏེ། འདོད་པ་ལོག་པའི་དེ་
 མ་ཐག་དུ་མིག་གི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལྟོག་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། ། འོ་ན་ཅི་ཞེ་ན། རེ་ཞིག་མིག་བཙུམས་པ་ན་
 བྱི་འདོད་པའི་དབང་གིས་བྱུང་ལ། དེ་ལས་མིག་ལོག་པ་ན་དེའི་ཤེས་པ་ལྟོག་པ་ཡིན་ནོ། ། ཡིད་གྱི་
 འཁྲུལ་བ་ནི་དངོས་སུ་འདོད་པའི་དབང་གིས་ལྟོག་པའི་ཕྱིར་མཚུངས་པ་མ་ཡིན་ནོ། ། འདི་དེ་ལྟ་བུ་
 ཡིན་པར་རིག་པར་བྱ་སྟེ། གང་གི་ཕྱིར་མིག་བྱེ་བ་ནས་བལྟ་བར་མི་འདོད་ན་ཡང་དོན་མཐོང་བ་ཉིད་
 ཡིན་ཏེ། དེའི་ཕྱིར་མིག་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལ་འདོད་པས་དངོས་སུ་རྣམས་པ་མ་ཡིན་ནོ། །
 རང་གི་སྟེ་བ་ཁ་ཅིག་ཉིད་མ་འཁྲུལ་བ་སྟོས་པར་མི་འདོད་པ་དེ། དུང་མེར་པོ་ལ་སོགས་པའི་ཤེས་པ་
 འཁྲུལ་བ་ཡང་མངོན་སུམ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། ། འདི་ལྟར་དེ་ནི་རྟགས་ལས་མ་སྒྲིལ་པའི་ཕྱིར་རྗེས་
 སུ་དཔག་པ་མ་ཡིན་ལ། མི་སྒྲུབ་པའི་ཕྱིར་ཆོད་མ་ཡང་ཡིན་ཏེ། དེ་ཉིད་གྱི་ཕྱིར་སྟོབ་དཔོན་ཕྱོགས་གྱི་
 སྒྲུང་པོས་མཆན་ཉིད་དུ་མ་འཁྲུལ་བས་སྟོས་པ་མ་མཛད་དོ། ། འཁྲུལ་དང་ཀུན་རྫོབ་ཤེས་པ་དང་། །

ཆད་མའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་བསྟན་པའི་དཀའ་འབྲེལ།

ཐེན་དཔག་ཅེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པས་མངོན་སྲུང་ལྟར་སྤང་བ་བསྟན་པའི་ཕྱིར། རྟོག་པ་དང་བྲལ་ཞིང་
མི་སྟེན་བཞེས་བྱ་བའི་ནམ་པ་དེ་ལྟ་བུ་སྟོབ་དཔོན་མཆན་ཉིད་བཞེད་པ་ཡིན་ནོ། ། རབ་རིབ་བཅས་
ཞེས་བྱ་བའི་རབ་རིབ་ཀྱི་སྒྲ་འདི་ནི་མི་ཤེས་པའི་ནམ་གྲངས་ཡིན་ཏེ། མོངས་པ་ནམས་ཀྱི་རབ་རིབ་
འདོམས། ། ཞེས་བྱ་བ་བཞེན་ནོ། ། རབ་རིབ་ལས་བྱུང་བ་ནི་རབ་རིབ་ཅན་ཏེ་བསྟེན་བཞེས་བྱ་བའི་
དོན་ཏོ། ། དེ་མིན་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པས་ལན་འདེབས་པར་བྱེད་དེ། ནམ་པ་གཉིས་ཀྱི་ཆད་མར་
འགྱུར་བ་མ་ཡིན་ཏེ། སྤང་བ་ཇི་ལྟ་བུ་བཞེན་དུ་མི་སྟེན་བའམ་ཞེན་པ་ཇི་ལྟ་བུ་བཞེན་དུ་ཡིན། དེ་ལ་
འདིར་སྤང་བ་ཇི་ལྟ་བུ་བཞེན་དུ་མི་སྟེན་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། དེའི་སེར་པོར་སྤང་བ་དེ་ལྟ་བུར་མ་སྟོབ་པའི་
ཕྱིར་རོ། ། ཞེན་པ་ཇི་ལྟ་བུ་བཞེན་དུ་མི་སྟེན་པ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། བྱུང་པར་ཅན་གྱི་དོན་བྱ་བ་བྱེད་པ་ཉིད་
ཀྱི་སེར་པོ་ཉིད་བཞེན་པའི་ཕྱིར་རོ། ། དེའི་ངོ་བོའི་དོན་བྱེད་པ་སྟོབ་པ་མ་ཡིན་ལ། མ་ཞེན་པའི་དོན་ལ་
མི་སྟེན་བཞེད་ཀྱིས་གྲང་ཆད་མ་ཉིད་མ་ཡིན་ཏེ། ཏ་ཅང་ཐལ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་ཏེ། སྒྲ་ཤད་ལ་སོགས་
པའི་ཤེས་པ་ལ་ཡང་སྤང་བ་ལ་སོགས་པ་མ་ཞེན་པ་སྟོབ་པའི་ཕྱིར་རོ། ། ཡང་གལ་ཏེ་ཞེན་པའི་ཁ་དོག་
མ་སྟོབ་གྲང་དབྱིབས་ནི་སྟོབ་པ་ཁོ་ནའོ་སྟུང་དུ་སེམས་ན། དེའི་ཕྱིར་ཁ་དོག་ལས་ནི་ཐ་དད་པའི་ཞེས་
བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྟོབ་ཏེ། གོ་བར་ཟད་དོ། ། གལ་ཏེ་ནམ་པ་གཞན་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གྲགས་ཏེ་
བསྟན་ནོ། ། དོན་བྱེད་པ་ལ་མི་སྟེན་བཞེད་ཅམ་གྱིས་ནམ་པ་ལ་མ་སྟོབ་པར་ཆད་མ་ཉིད་བརྟག་པར་
མི་བྱ་སྟེ། དུལ་གྱི་ནམ་པ་ལ་ཆད་མ་མ་ཡིན་པར་ཐལ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། ། དེའི་ངོ་བོ་ཞེས་བྱ་བ་
ནི་ཤེས་པ་རང་སྤང་བ་དེའི་ངོ་བོའོ། ། སོགས་པའི་སྒྲས་ནི་ཇི་ལྟར་དོན་གྱི་ནམ་པ་དང་དཀའ་པོ་ལ་
སོགས་པ་ཉིད་དུ་སྒྲུབ་དེའི་ངོ་བོའི་ཡུལ་དེ་གཞལ་བྱ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པའི་སྟོབ་དཔོན་གྱི་
ཆོག་དང་འགལ་བ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། ། དོན་བྱེད་པ་ལ་མི་སྟེན་པ་ནི་སྤང་གྱི་དོན་ཉམས་སུ་
ཁྱོད་བའི་བག་ཆགས་ཡོངས་སུ་སྦྱིན་པའི་ཆད་མ་གཞན་ལས་བྱུང་བ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བར་ངེས་པར་
བྱའོ། ། དུང་སེར་པོར་ཤེས་པའི་བག་ཆགས་ཡོངས་སུ་སྦྱིན་པའི་རྒྱ་ནི་དུང་དཀའ་པོ་ཉིད་ཡིན་ཏེ།
དེའི་དཀའ་པོས་དེ་ཡོངས་སུ་སྦྱིན་པའི་ཕྱིར་རོ། ། བག་ཆགས་ཡོངས་སུ་སྦྱིན་པའི་རྒྱ་ལས་མི་སྟེན་བ་

གང་ཞིག་ཀྱང་ནས་བསྐྱངས་པ་དེ་ལ་དེ་སྐད་ཅེས་བྱའོ། ། བདེ་བ་ལ་སོགས་པ་ནམས་ཀྱི་རང་རིག་པ་
 ནམས་ཇི་ལྟར་མངོན་སུམ་ཡིན་ཞེ་ན། ཡིད་དང་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྟོན་ཏེ། རིགས་པ་གང་ཞེས་བྱ་
 བ་ནི་བད་མི་རྒྱས་པ་ལ་སོགས་པ་འོ། ། འདིར་གལ་ཏེ་ཡང་ཡིད་ཀྱི་རིགས་པ་མ་བཟོད་པ་དེ་ལྟ་ན་ཡང་
 དབང་པོའི་ཤེས་པ་ལ་བད་མི་རྒྱས་པའི་རིགས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི། དེ་ལ་ཡང་མཚུངས་པ་འཇམ་ཡང་
 ན་འདི་ལ་རྣལ་འབྱོར་པའི་ཤེས་པ་ཡང་ཡིད་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་ཆད་པར་འགྱུར་རོ། ། ལུང་ལ་གྲགས་པ་
 ཡིན་པའི་ཕྱིར་འདིར་ཡིད་ཀྱི་མཚན་ཉིད་མ་བྱས་ལ། ཆད་མས་གཞོད་པ་ནི་སྟོབ་དཔོན་གྱིས་བསྐྱབ་པ་
 ཟིན་པའི་ཕྱིར་ཡང་ཁོ་ལོ་ཅག་གིས་བསྐྱབ་པར་མི་བྱའོ་སྟེ་བྱ་བ་སམས་པ་ཡིན་ནོ། ། གཞན་རིག་བྱེད་
 པ་ཡང་མ་ཡིན་ན་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པས་བྱེ་བྲག་པའི་ལུགས་ཀྱི་དོགས་པ་བསུ་བ་ཡིན་ཏེ། རང་རིག་
 པ་མ་ཡིན་པ་འབའ་ཞིག་ཏུ་མ་ཟད་ཀྱི་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་རིག་པར་བྱེད་པ་མ་ཡིན་པ་དེ་ནི་ཤེས་པའི་རང་
 བཞིན་ཡང་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བའི་ཐ་ཆིག་གོ། དེ་དག་གི་གྲུབ་པའི་མཐའ་ནི་བདག་ཅག་ལ་འདུན་
 པའི་ཤེས་པ་རིག་པར་བྱ་བ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བའོ། ། ཕྱི་རོལ་དངོས་པོ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོཊ་པས་འགོགས་
 པར་བྱེད་དོ། ། འདི་ནི་དམ་བཅའ་བ་མངོན་སུམ་དང་འགལ་བར་བཤད་དོ། ། གང་གི་ཕྱིར་སྤྱིའི་དངོས་
 པོ་དམིགས་པའི་ཤེས་པ་དང་རྟམ་མཉམ་ཏུ་བདེ་བ་ལ་སོགས་པ་ཉམས་སུ་བྱོང་བ་དེའི་ཆེ་གང་གིས་ན་
 དོན་གཅིག་ལ་སྟོན་པའི་ཤེས་པས་རིག་པར་བྱ་བར་འགྱུར། རེ་ཞིག་ཕྱི་རོལ་ལ་དམིགས་པའི་མིག་ལ་
 སོགས་པའི་ཤེས་པ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། དེའི་དམིགས་པ་ནི་ཕྱི་རོལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། བདེ་
 བ་ལ་སོགས་པ་ནི་ནང་རྟམ་པར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། ཡིད་ཀྱི་ཤེས་པས་རིག་པར་བྱ་བ་ཉིད་
 ཏུ་འདོད་པའི་ཕྱིར་རོ། ། དེའི་རྟམ་ན་ཡིད་ཀྱི་ཤེས་པ་སྤྱིད་པ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། ཤེས་པ་ནམས་ནི་རིམ་
 གྱིས་སྟེ་བ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཁས་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར་རོ། ། ཅི་སྟེ་ཡང་ཤེས་པ་ནམས་ཀྱི་སྟེ་བ་རིམ་གྱིས་ཁས་
 སྐྱེས་ཀྱི་གནས་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ་སྟེ་ན། འདི་ཡང་ཡང་དག་པ་མ་ཡིན་ཏེ། སྟེ་བ་དང་ལྡན་པ་ཐམས་
 ཅད་སྐད་ཅིག་མ་ཉིད་ཏུ་བསྐྱབས་ཟིན་པའི་ཕྱིར་རོ། ། མཚོགས་པར་འབྱུག་པས་ཅིག་ཅར་འཁྲུལ་བ་
 གང་ཡིན་པ་དེ་ཡང་སྤར་གསལ་བ་ཉིད་དོ། ། གཞན་ཡང་བདེ་བ་ལ་སོགས་པ་ནམ་པར་རྟོག་པའི་ཡུལ་

ཆད་མའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་བསྟུན་པའི་དཀའ་འབྱེལ།

ཉིད་ཡིན་ན་དགའ་བ་དང་ཡོངས་སུ་གདུང་བ་ལ་སོགས་པའི་ངོ་བོས་གསལ་བར་སྣང་བར་ཡང་མི་
འགྱུར་ཏེ། ཡིད་གྱི་ཤེས་པས་རིག་པར་བྱ་བ་ཉིད་དུ་ཁས་ལེན་པའི་ཕྱིར་དང་། དེ་ཡང་རྟོག་པ་དང་
བཅས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། ། རྣམ་རྟོག་རྗེས་སུ་འབྱེལ་བ་ལ། ། རོན་གསལ་སྣང་བ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །
ཁོ་བོ་ཅག་གིས་ནི་ཡུལ་གྱི་དེ་མ་ཐག་པ་ཡུལ་ལྟན་ཅིག་བྱེད་པ་ཅན་གྱི་དབང་པོའི་ཤེས་པས་བསྐྱེད་པ་
ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་ཁས་སྤངས་པའི་ཕྱིར་རོ། ། གཞན་ཡང་བདེ་བ་ལ་སོགས་པ་ལ་གཟུང་བར་བྱ་བ་
ཡིན་ནོ། ། སྡོན་པོ་ལ་སོགས་པ་བཞིན་དུ་རྣམ་པར་ཆད་པར་སྣང་བར་འགྱུར་ན། སེམ་པ་ལ་སོགས་
པའི་ངོ་བོ་ཤེས་པ་ལས་རྣམ་པར་ཆད་པར་དམིགས་པ་ཡང་མ་ཡིན་ནོ། ། སེམ་པ་ལ་སོགས་པའི་ངོ་བོས་
ཤེས་པ་ལས་ཐ་མི་དད་པར་འཛིན་པ་འཁྲུལ་བ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། འོན་ཏེ་དེ་ལྟ་ན་བདེ་བ་ལ་སོགས་པའི་
བདག་ཉིད་ཡང་དག་པར་རིག་པའི་ངོ་བོ་ཡོད་པར་གྱབ་སྟེ། སེམ་པ་ལ་སོགས་པའི་ངོ་བོ་ཅམ་གྱི་
མཆན་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། ། བདེ་བ་ལ་སོགས་པའི་ཤེས་པ་དེའི་ངོ་བོ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན་ནི་བདེ་བ་ལ་
སོགས་པའི་ཤེས་པའི་རང་བཞིན་ཡིན་པར་གྱབ་པོ། ། ཐ་དད་པར་མ་གྱུབ་པས་འཁྲུལ་བར་མི་འགྱུར་
པའི་ཕྱིར་རོ། ། སེམ་པ་ནི་རྗེས་སུ་མཐུན་པའོ། ། དེ་ལས་ལྡོག་པ་ནི་སེམ་པ་མ་ཡིན་པ་ནི་སོགས་པའི་
སྒྲས་བཏང་སྟོམས་གཟུང་ངོ། ། གལ་ཏེ་རང་གི་རྣུང་ལ་སྟེ་བའི་མཆན་ཉིད་ཀྱི་བདེ་བ་ལ་སོགས་པའི་
ཡོད་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཉིད་དེ་དག་གི་ཉམས་སུ་ཁྱུང་བ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ནི་ཁས་མི་ལེན་གྱི་འོན་ཀྱང་དེའི་
ཡུལ་ཅན་གྱི་ཤེས་པ་སྟེ་བ་ཡིན་པ་དེའི་ཆེ་རྒྱལ་འཁྱོར་བ་རྣམས་ཀྱིས་གཞན་གྱི་བདེ་བ་ལ་སོགས་པ་
འཛིན་པ་ན་དེ་ཉམས་སུ་ཁྱུང་བ་བཞིན་དུ་དཀའ་བ་ལ་སོགས་པའི་གནས་སྐབས་མཆུངས་པར་
འགྱུར་རོ། ། རྣུང་ཐ་དད་དུ་འཇུག་པའི་ཕྱིར། གནས་སྐབས་མཆུངས་པ་ཞེས་བརྗོད་པར་མི་བྱ་སྟེ། རང་
གི་རྣུང་ལ་འཇུག་པ་ནི་དེ་དག་གི་ཉམས་སུ་ཁྱུང་བར་ཁས་མི་ལེན་ནོ། ། འོ་ན་ཅི་ཞེ་ན། དེའི་ཡུལ་ཅན་
གྱི་ཤེས་པ་སྟེ་བ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་རྣུང་གཞན་འཛིན་པ་དག་ལ་ཡང་ཡོད་པའི་ཕྱིར་མཆུངས་པར་ཐལ་
བར་འགྱུར་རོ། ། ཅི་སྟེ་བདེ་བ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཀྱི་རྣམ་པ་གཉི་ག་ཉམས་སུ་ཁྱུང་བར་ཁས་ལེན་པར་
བྱེད་ན། དེའི་ཆེ་རང་གི་རྣུང་ལ་འཇུག་པ་ཉིད་དུ་ཉམས་སུ་ཁྱུང་བ་ན་བདེ་བ་ལ་སོགས་པ་བདག་ཉིད་

རིག་པར་གྱུ་བ་པ་ཉིད་དོ། ། དེ་ལྟ་ན་ནི་རང་གི་རྒྱུ་ལ་འབྱུག་པ་ཉིད་ཀྱི་རྒྱ་མཚན་རྒྱུ་གཞན་ལ་
 འབྱུག་པ་ལས་བྱུང་པར་ཅན་ཡིན་ནོ། ། གལ་ཏེ་རང་རིག་པའི་ངོ་བོ་ཡིན་ན་འོ་ན་གང་དག་གི་ལྟར་ན་
 རྣམ་འབྱོར་བ་མ་གྱུ་བ་པ་དཔྱད་ཏེ་སྤྱོད་པ་ལ་སོགས་པ་དེ་དག་གི་ལྟར་ན་ངེ་ལྟར་དེ་དག་གིས་ཐལ་
 བར་འགྱུར་བ་ཡིན་ཞེ་ན། གཞན་གྱི་སྤྱུག་བསྐྱེལ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྒྲོས་ཏེ། སངས་རྒྱུས་པ་རྣམས་
 བཞིན་ཏུ་གཞན་གྱི་ལྟར་ན་དོན་དམ་པར་རྗེས་སྤྱད་པག་པ་ཡུལ་མེད་པ་ཅན་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟ་བུས་
 བ་གཞན་གྱི་སྤྱུག་བསྐྱེལ་རྗེས་སྤྱད་པག་པ་ན་རྗེས་སྤྱད་པོག་པ་བོ་དང་ཡང་ཉམས་སྤྱོད་བ་མཚུངས་
 པར་འགྱུར་རོ། ། བདེ་བྱེད་བདག་པོ་ནི་བདེ་བ་ལ་སོགས་པ་ནི་ཤེས་པའི་རང་བཞིན་མ་ཡིན་ཏེ། ཤེས་
 པ་ཞེས་ཐ་སྣང་ཏུ་མ་བྱས་པའི་ཕྱིར་བུམ་པ་ལ་སོགས་པ་བཞིན་ནོ་ཞེས་ཟེར་རོ། ། གལ་ཏེ་བདེ་ཞེས་བྱ་
 བ་ལ་སོགས་པས་སྤྱན་འབྱིན་པ་འཆད་དེ། གལ་ཏེ་བདེ་གཞན་ཉིད་ཀྱིས་རང་བཞིན་གཞན་ཏུ་འགྱུར་
 བ་དེ་ལྟ་ན་གང་གི་ཆེ་ཤེས་པ་ཡིན་ན་ཡང་འགའ་ཞིག་གིས་ཤེས་པ་མ་ཡིན་ཞེས་བདེ་བྱས་པ་དེའི་ཆེ་
 སེམས་ལ་ཤེས་པ་ཞེས་ཐ་སྣང་ཏུ་བྱས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། བྱེད་ཅག་ལ་ཤེས་པ་ཡང་ཤེས་པ་མ་ཡིན་པར་
 འགྱུར་རོ། ། ཅི་སྟེ་གསལ་བའི་བདག་ཉིད་ཀྱི་ཤེས་པ་གསལ་བར་ཉམས་སྤྱོད་པའི་ཕྱིར་ཤེས་པ་མ་
 ཡིན་པར་མི་འགྱུར་ན། དེ་ལྟ་ན་འདི་ཐམས་ཅད་བདེ་བ་ལ་སོགས་པ་ལ་ཡང་མཚུངས་ལ། གཏན་
 ཆེགས་ཀྱང་འདི་ཉིད་ཀྱིས་འབྲུལ་བའི་ཕྱིར་འདི་ནི་ཅི་ཡང་མ་ཡིན་ནོ། ། འཆད་པར་འགྱུར་ཞེས་བྱ་བ་
 ནི་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པར་གྱུ་བར་རོ། ། ཆད་མའི་འབྲས་བུ་ལ་ལོག་པར་རྟོགས་པ་བསལ་བའི་ཕྱིར།
 འདི་ལ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྒྲོས་ཏེ། ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་གྱི་གཞལ་བྱ་ལ་ཡུལ་རྟོགས་པ་ནི་ཆད་མའི་
 འབྲས་བུ་ཡིན་ལ། འདྲ་བ་ནི་ཆད་མ་ཡིན་ནོ། ། རང་རིག་པ་ལ་ཡང་འདི་རྣམ་པ་ངེ་ལྟ་བ་བཞིན་ཏུ་
 ལྷང་བའི་ཕྱིར་ཤེས་པའི་བདག་ཉིད་ཀྱི་གཞལ་བྱ་ལ་རང་རིག་པ་ནི་འབྲས་བུ་ཡིན་ལ། རུང་བ་ཉིད་ནི་
 ཆད་མ་ཡིན་ནོ། ། བྱ་བ་དང་བཅས་པའི་ཤེས་པ་ཉེ་བར་སྤངས་ནས་གང་གིས་དེའི་བདག་ཉིད་རིག་
 པར་བྱེད་ཀྱི། བུམ་པ་ལ་སོགས་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་དང་འདྲ་བའི་རུང་བ་ཉིད་ནི་ཤེས་པ་ཁོ་
 བའི་ཡིན་ནོ། ། ལྷུར་གྱུར་པའི་རུང་བ་ཉིད་ཀྱི་ཤེས་པ་བདག་ཉིད་གསལ་བ་ཉིད་ཏུ་མཚན་པའི་ཕྱིར་

ཚད་མའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་བསྐྱུས་པའི་དཀའ་འགྲེལ།

རུང་བ་ཉིད་གྱིས་རང་རིག་པ་ཚད་མ་ཡིན་ནོ། ། དེ་ཡང་། དེ་ལའང་ཉམས་ཐྱིང་བདག་ཉིད་ཕྱིར། ། རང་
བདག་རིག་པ་དེ་རུང་ཉིད། ། དེ་ཕྱིར་རུང་ཉིད་དེ་ཚད་བདག ། གཞལ་བྱ་རང་རིག་འབྲས་བྱ་ཡིན། །
ཞེས་བཤད་དོ། ། ཇི་ལྟར་མེད་ལྡོང་བཅད་ལྟར་ན། ། ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པས་ཀྱི་ལྷ་ལ་རི་ལའི་ལྷན་
ཀའི་དོགས་པ་བསྐྱུས་བ་ཡིན་ཏེ། ཚད་མའི་འབྲས་བྱ་ཐ་དད་པར་སྒྲིབ་ན་མས་ལ་སངས་རྒྱས་པས་གཤམ་
ཏེ་ཚད་མ་དང་འབྲས་བྱ་དག་ཐ་དད་པས་ཁས་ལེན་ན། དེའི་ཆེ་ཚད་མ་དང་འབྲས་བྱ་དག་ཡུལ་ཐ་
དད་པར་འགྱུར་ན། དེ་ཡང་རིགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། གཅོད་པར་བྱེད་པའི་སྒྲ་རེ་མེད་ལྡོང་ལ་བབ་པ་ན། པ་
ལ་ཤ་འཆད་པར་འགྱུར་བ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། ། དེ་ལྟར་མ་ན་ཚད་མ་དང་འབྲས་བྱ་དག་ཡུལ་གཅིག་པའི་
ཕྱིར་ཐ་མི་དད་པ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་སྒྲས་སོ། ། འདིར་ཀྱི་ལྷ་ལ་རི་ལས། གང་ཞིག་ཡུལ་གཅིག་འདོད་པ་
ན། ཚད་མ་འབྲས་བྱ་ཉིད་སྒྲིབ་བ། ། དེ་ལ་བསྐྱུབ་བྱ་སྐྱབ་བྱེད་དག ། ཐ་དད་འདིག་རྟེན་པ་ཡིས་གཞོད། །
ཇི་ལྟར་གཅོད་བྱེད་མེད་ལྡོང་ལ། ། བབ་པས་པ་ལ་ཤ་མི་འཆད། ། དེ་བཞིན་འདིག་རྟེན་ན་གཅོད་དང་། །
སྒྲ་རེ་ལྟན་ཅིག་གཅིག་མ་ཡིན། ། ཞེས་སྒྲས་སོ། ། འདིས་གཅོད་པར་བྱེད་པས་ན་གཅོད་པའོ། ། མ་ཡིན་
ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པས་ལན་བཤད་དོ། ། འདི་ནི་སྒྲ་པོ་རིགས་པ་ཡིན་གྱི་མེར་པོ་ནི་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་
ཡུལ་རྟོགས་པ་རྣམས་པར་འདོག་པའི་རྒྱ་མཚན་ནི་དོན་དང་འདྲ་བ་ཉིད་ཡིན་གྱི་གཞན་ནི་མ་ཡིན་ནོ་
ཞེས་རྣམས་པར་གཞག་པར་བྱ་བ་དང་རྣམས་པར་འདོག་པར་བྱེད་པའི་ངོ་བོས་བསྐྱབ་པར་བྱ་བ་དང་སྐྱབ་
པར་བྱེད་པར་རྣམས་པར་གཞག་གི་བསྐྱེད་པར་བྱ་བ་དང་སྐྱེད་པར་བྱེད་པའི་དངོས་པོས་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །
གང་གི་ཕྱིར་དོན་དམ་པར་བྱེད་པ་བོད་དང་བྱེད་པ་ལ་སོགས་པའི་དངོས་པོ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཆོས་
ཐམས་ཅད་ནི་སྐྱེད་ཅིག་མ་ཉིད་གྱིས་བྱ་བ་མེད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། ། ཤེས་པ་ཡུལ་གྱི་རྣམས་པར་སྐྱེ་བ་
ན་ཡུལ་ཡོངས་སུ་གཅོད་བཞིན་པ་ན་བྱ་བ་དང་བཅས་པ་ལྟ་བུར་སྤང་སྟེ། དོན་ལ་ཤེས་པའི་ཆོས་ཤེས་
པར་བྱེད་པའི་བྱ་བ་ནི་འདི་ཉིད་ཡིན་གྱི། མེད་ན་མི་འབྱུང་བ་ཅམ་མ་ཡིན་ནོ། ། གང་གིས་ཤེས་པ་ཉིད་
ཚད་མར་འགྱུར་བ་རྩུ་གུ་ལ་སོགས་པ་ས་པོན་ལ་སོགས་པ་མེད་ན་མི་འབྱུང་བར་འགྱུར་བ་ནི་མ་ཡིན་
ནོ། ། དེ་ལྟར་མ་ན་ཤེས་པ་རྣམས་པ་དང་བཅས་པ་ཉིད་ཚད་མ་མ་ཡིན་གྱི། རྣམས་པ་མེད་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ་

མངོན་སུམ་གྱི་མཆན་ཉིད་བཟླ་པའི་ལུང།

ཞེས་ནས་པར་གཞག་པ་ཚད་མ་ཉིད་ཀྱིས་བསྟེན་པར་བྱ་བ་ཡིན་ལ། རྣམ་པར་འཛོག་པ་ཡང་དེའི་རྗེས་
 ལ་ཐོབ་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པས་ཡིན་པར་རིག་པར་བྱའོ། ། དེའི་ཕྱིར་རྟོག་པ་ཐ་དང་པ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་
 སོགས་པས་འདི་གཞེན་ན་གྲགས་པ་ཉིད་ཀྱིས་གཞོད་པ་བཤད་དོ། ། གཞུ་ལ་སོགས་པ་བཞིན་ཞེས་བྱ་
 བ་ནི་གཞུས་འཕགས་སོ། ། གཞུ་ལ་བཞེན་ནས་མདས་འཕགས་སོ་ཞེས་ཇི་ལྟར་གཞུ་གཅིག་ལ་བྱེད་པ་
 བོ་ལ་སོགས་པ་བཟླ་པ་མི་འགལ་བ་དེ་བཞིན་དུ་འདི་ལ་ཡང་ཡིན་ནོ། ། ལྷ་རེས་ཤིང་ལ་སོགས་པ་
 བཅད་དོ་ཞེས་བཞོད་པ་ན་གཅད་པར་བྱ་བའི་རྣམ་ལ་ཞུགས་པ་ཉིད་གནས་པ་ཡིན་ནོ། ། ཞུགས་པ་དེ་
 ལ་ཡང་ལྷ་རེའི་བདག་ཉིད་དུ་རྟོགས་པའི་ཆོས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དོན་དམ་པར་གཅོད་པ་དང་ལྷ་ཅིག་
 གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་འགལ་བ་མེད་དོ། ། རྣམ་པར་གཞག་པ་གྲུབ་པ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པས་དེ་སྟོན་
 པ་ཡིན་ནོ། ། ཇི་ལྟར་ཀུ་མུ་ལ་རི་ལས། ཡོངས་སུ་གཅོད་པའི་འབྲས་བྱ་ཡིས། ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པས་
 བསྐྱེད་པར་བྱ་བ་དང་སྐྱེད་པར་བྱེད་པའི་ངོ་བོས་ཚད་མའི་འབྲས་བྱ་རྣམ་པར་གཞག་པ་བྱས་པ་དེ་
 བཞིན་དུ་ཁོ་ལོ་ཅག་ལ་ཡང་མི་འགལ་བ་ཉིད་དོ། ། ཇི་སྐད་དུ་སྟོབ་དཔོན་གྱིས་དེ་ལ་ཡང་མིག་ལ་
 སོགས་པ་དེའི་རྒྱ་ལ་མངོན་སུམ་ཉིད་དུ་བཟླ་པས་འགལ་བ་མེད་དོ་ཞེས་བཤད་དོ། ། གདོན་མི་ཟ་
 བར་ཐོག་མར་རྣམ་པར་གཞག་པའི་སྟོན་སྐབས་པར་བྱ་བ་དང་སྐབས་པར་བྱེད་པར་རྣམ་པར་གཞག་
 པར་བྱ་དགོས་སོ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ཅམ་ཞིག་སྟེ་བ་ཡིན་ནོ། ། རིག་པ་ཐ་དང་པ་ཡུལ་ཐ་དང་པར་རྣམ་
 པར་མ་བཞག་པར་ངེས་པར་འཇུག་པར་མི་རིགས་ལ། རིག་པ་ཐ་དང་པར་རྣམ་པར་འཛོག་ན་ཡང་
 འདྲ་བ་ཉིད་རྒྱ་མཆན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཤུགས་ཀྱིས་འདྲ་བ་སྐབས་བྱེད་དམ་པ་ཉིད་དུ་ཐོབ་སོ། ། ཤེས་པ་ནི་
 འདྲ་བ་ཉིད་ཀྱིས་འཇུག་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ལ། འཇུག་པར་བྱེད་ན་ཡང་ཚད་མ་ཉིད་དུ་འཇུག་པར་
 འདོད་པས་དབྱེད་པར་བྱའི་ཞེན་པས་ནི་མ་ཡིན་ནོ། ། ཇི་སྐད་དུ་དོན་བྱེད་པ་དོན་དུ་ཉེ་བར་རྟོག་པ་
 དང་ལྷན་པ་ཐམས་ཅད་ཚད་མ་འམ་ཚད་མ་མ་ཡིན་པ་ཆོལ་གྱིས་ཞེས་བཤད་པ་བཞིན་ནོ། ། དེའི་ཤེས་
 པ་ཆ་གང་གིས་འཇུག་པར་འཇུག་པ་དེ་ཉིད་བསྟན་པར་བྱའོ། ། བསྐྱེད་པར་བྱ་བ་དང་སྐྱེད་པར་བྱེད་
 པ་ངོ་བོས་ཚད་མ་རྣམ་པར་འཛོག་ན་འཇུག་པར་བྱེད་པའི་ཡན་ལག་འདྲ་བ་ཉིད་རྟོག་སྟེ། དེ་ལྟ་ཡིན་

ཚད་མའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་བསྐྱེས་པའི་དཀའ་འབྲེལ།

དང་སྐྱེ་བའི་སྒྲོ་ནས་ཚད་མ་ནམ་པར་འཛོག་པ་འབྲས་བུ་མེད་པ་ཉིད་དུ་འགྱུར་རོ། ། དེའི་ཕྱིར་སྒྲོ་བ་
དཔོན་གྱིས་དེའི་སྒྲོ་ནས་ཚད་མ་ནམ་པར་འཛོག་པ་ནི་འཇུག་པའི་ཡན་ལག་མ་ཡིན་ནོ་སྐྱེས་དུ་
དགོངས་ནས། འདིས་ཉེ་བར་བཏགས་པ་ལ་བརྟེན་པ་ཡིན་ནོ། ། དེ་ལྟ་བུས་ན་ནམ་པར་གཞག་པ་ན། དེ་
ནམ་པ་གཞན་དུ་བསྐྱེད་པར་བྱ་བ་དང་སྐྱེད་པར་བྱེད་པའི་ངོ་བོས་རྟོག་པ་དེ་ལྟ་ན་ཡང་སྐྱེན་མེད་པ་
ཉིད་དོ་ཞེས་བྱའོ། ། ཚད་མའི་ཤེས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པས་ཀུ་ལྷ་ལ་རི་ལའི་འབྲས་བུ་ནམ་པར་
འཛོག་པ་དེ་ཉིད་སྟོན་རྟོ། ། འཇུག་པའི་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རབ་ཏུ་འཇུག་པ་སྟེ་མིག་ལ་སོགས་པ་ཞེས་བྱ་
བའི་དོན་རྟོ། ། འབྲས་བུ་གཞན་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དོར་བ་དང་སྒྲུང་བ་དང་བཏང་སྟོངས་གྱི་མཚན་
ཉིད་ཀྱི་སྟོང་ལོ། ། གཞན་འདི་ཡང་ཀུ་ལྷ་ལ་རི་ལ་ཉིད་གྱིས་སྐྱེས་པ་ཡིན་ཏེ། རང་རིག་པ་ནི་བཀག་པའི་
ཕྱིར་ཚད་མའི་འབྲས་བུ་ཉིད་དུ་མི་རིགས་ལ་ཡུལ་གྱི་ནམ་པ་ཅན་ཡང་ཚད་མ་ཡིན་ན་ཚད་མ་དང་
འབྲས་བུ་དག་ཡུལ་ཐ་དད་པ་ཉིད་དུ་ཐལ་བར་འགྱུར་ཏེ། འདི་ལྟར་ཡུལ་གྱི་ནམ་པ་ནི་བྱེ་རོལ་གྱི་ཡུལ་
ཡིན་ལ། རང་རིག་པ་ནི་ཤེས་པས་རང་རིག་ངོ་བོས་ཡུལ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱའོ། ། ཐམས་ཅད་ཅེས་བྱ་བ་ལ་
སོགས་པས་ལན་འདེབས་པར་བྱེད་དོ། ། དམིགས་པ་མངོན་སུམ་མ་ཡིན་ན། ། དོན་མཐོང་རབ་ཏུ་
འགྱུབ་མི་འགྱུར། ། ཞེས་བྱ་བས་དོན་ཐམས་ཅད་མངོན་སུམ་མ་ཡིན་པ་ཉིད་དུ་ཐལ་བར་འགྱུར་བའི་
ཕྱིར་རང་རིག་པ་དགག་པར་མི་རུས་ལ། ཡུལ་ཐ་དད་པ་ཉིད་དུ་ཐལ་བར་འགྱུར་བ་ཡང་རིགས་པ་མ་
ཡིན་ཏེ། གང་གི་ཕྱིར་དེའི་འབྲས་བུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རང་རིག་པ་ཡིན་ཡང་དོན་རིག་པར་འདོད་ལ།
རང་རིག་པ་ནི་དེ་དང་འབྲེལ་བའི་ཕྱིར་དེའི་རང་བཞིན་ཉིད་ནི་མ་ཡིན་པས་འགལ་བ་མེད་དོ། ། ཚད་མ་
རང་ལས་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ནི་བདེ་བྱེད་བདག་པོ་ཚད་མ་བྱེད་པ་ཡིན་ཏེ། ཚད་མ་ནི་བདག་ལས་
ཐ་དད་པའི་ཕྱིར་བྱ་བ་བྱེད་པ་ཡིན་ཏེ། བྱེད་པ་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་སྟེ་ལ་སོགས་པ་བཞིན་ནོ་ཞེ་ན། དོན་
མེད་ཅེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པས་སུན་འབྱེན་པར་བྱེད་དེ། དོན་མེད་པ་ནི་བསྐྱེད་པ་ལ་སྐྱེད་པའི་སྐྱོན་
ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། ། གང་ཕྱིར་ཡོངས་སུ་གཙོད་པས་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པས་སྐྱེད་པར་བྱེད་པའི་
འབྲས་བུ་གཞན་ཡང་སྐྱེས་པ་ཡིན་ནོ། ། བྱིའི་སྐྱེ་ནི་གཏན་ཆོག་སོ། ། སྟེ་ལ་སོགས་པ་བཞིན་ནོ་

ཞེས་བྱ་བའི་དཔེ་ཡང་བསྐྱབ་བྱ་མཚང་བ་ཡིན་ཏེ། གཙོད་པ་དང་ལྷན་ཅིག་ཉིད་ཏུ་བསྐྱབ་ཟིན་པའི་
 ཕྱིར་རོ། ། བྱེད་པ་བོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་བྱ་བ་ཡང་སྐྱེད་པར་བྱེད་པ་ཉིད་ཏུ་བཞིན་པར་འདོད་ན་
 ཡང་གཏན་ཆེགས་མ་གྲུབ་པ་སྟེ། སྐྱབ་པར་བྱེད་པ་ནི་རྣམ་པར་འཛོག་པར་བྱེད་པ་ཉིད་ཏུ་འདོད་པའི་
 ཕྱིར་རོ། ། འཛོག་པར་བྱེད་པ་ཉིད་བཞིན་པར་འདོད་ན་ཡང་མ་ངེས་པ་ཡིན་ཏེ། འགལ་བ་མེད་པའི་
 ཕྱིར་རོ། ། སྐྱར་བཞིན་པར་འདོད་ན་ཡང་མ་ངེས་པ་ཡིན་ཏེ། འགལ་བ་ཉེ་བར་མ་བསྟན་པའི་ཕྱིར་རོ། །
 གལ་ཏེ་ཤེས་པ་ཡུལ་གྱི་རྣམ་པ་ཅན་ཏུ་ཀླར་ན་དེའི་ཆེ་ཡུལ་དང་འབྲ་བ་ཆད་མ་ཉིད་ཏུ་འཁྱར་ན། ཇི་
 སྲིད་ཏུ་གཟུང་བར་བྱ་བའི་ཡུལ་དང་མཚུངས་པའི་རང་བཞིན་གྱིས་ཤེས་པ་སྟེ་བ་མ་ཡིན་ཏེ། གཟུང་
 བར་བྱ་བ་དེ་ལས་རིགས་གཞན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཟུགས་དང་རོ་དག་བཞིན་ནོ་ཞེས་བཤད་པ་ནི། གལ་
 ཏེ་ཤེས་པ་གཟུང་བ་དང་། ། ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པའོ། ། ཁོ་བོ་ཅག་རྣམ་པར་ཤེས་པ་སྐྱབ་པ་རིག་པའི་
 རྗེས་སུ་འབྲང་བ་རྣམས་གྱིས་འདི་འདོད་པ་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཆད་པ་རྒྱུ་ཟད་ཀྱང་མེད་དོ། ། འདི་
 ལྟར་གང་རྒྱུ་ཟད་བྱེད་ཅག་གིས་བཞིན་པར་གཟུང་བར་བྱ་བའི་སུན་འབྲིན་པ་མི་གསོལ་བ་འདི་ནི་
 ཁོ་བོ་ཅག་གིས་གཟུང་བར་བྱ་བ་རྣམ་པར་དབྱུང་པའི་དོན་ཏུ་སྐྱབ་པར་བྱེད་པ་གསལ་བོར་བཞིན་དོ། །
 གཟུང་བར་བྱ་བ་ལ་འཛིན་པ་ནི་མངོན་པར་ཞེན་པ་སྟེ། དེ་རྣམ་པར་དབྱུང་པ་ནི་སེལ་པའོ། ། སྐྱབ་པར་
 བྱེད་པ་གསལ་བོ་དེ་ཡང་གང་ཞེ་ན། བདག་ཉིད་ཐམས་ཅད་ཅེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྟོས་ཏེ། དོན་
 རིགས་མི་མཐུན་པ་རི་སྟེད་ཅིག་ལས་ལྗོག་པ་དེ་སྟེད་ཅིག་ཁོ་ན་ལས་ཤེས་པ་གང་ཡིན་པ་ཞེས་བྱ་བ་
 འདི་ནི་བདག་ཉིད་ཐམས་ཅད་གྱིས་འབྲ་བའོ། ། དངོས་པོ་རྒྱུ་ཟད་ཅམ་ལས་ལྗོག་པ་ནི་ཆ་ཤས་གྱིས་
 མཚུངས་པའོ། ། འོན་ཇི་ལྟར་འདི་ཆད་མ་ཉིད་དོན་དང་འབྲ་བར་བཞིན་ཅེ་ན། འོན་ཀྱང་ཞེས་བྱ་བ་
 ལ་སོགས་པ་སྟོས་ཏེ། དེ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་འབྲ་བ་ཡོད་པ་འཇམ་རྣམ་པའོ། ། ཡུལ་དང་འབྲ་བའི་རྣམ་པ་དེ་
 གང་ལ་ཡོད་པ་དེ་ནི་རྣམ་བཅས་སོ། ། གཟུང་བ་ལས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་ལས་སོ། ། གཟུགས་
 བསྟན་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཤེས་པའི་རྣམ་པའོ། ། དེ་དང་འབྲ་བའི་ཕྱིར་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཡུལ་དང་འབྲ་བའི་ཕྱིར་
 རོ། ། བརྟགས་ནས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཉེ་བར་བརྟགས་ནས་སོ། ། རིག་བྱེད་ཉིད་ཏུ་འཁྱར་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དོན་

ཚད་མའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་བསྐྱེས་པའི་དཀའ་འབྲེལ།

གྱི་ཞེས་བྱ་བ་ལྷག་མཐོ། ། ལྷོན་པ་ནི་རྟེན་ནོ། ། ཡུལ་ལ་ལོག་པར་རྟོགས་པ་ནི་སྤྱི་དངོས་པོར་གྱུར་པ་
བཀག་པའི་ཕྱིར་ལ། དངོས་པོའི་ཡུལ་ཅན་དུ་འདོད་པའི་མངོན་སུམ་ཡང་རང་གི་མཚན་ཉིད་ལས་
གཞན་པའི་ཡུལ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཞེས་བྱ་བའི་ཤུགས་ཀྱིས་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། ། ལོགས་ཤིག་ཏུ་གསལ་
བ་མ་བྱས་སོ། ། གང་དག་འདི་མངོན་སུམ་གྱི་མཚན་ཉིད་དུ་མི་རིགས་ཏེ། ཚད་མའི་མཚན་ཉིད་བྱེད་
པ་ནི་ཅི་ནས་ཀྱང་དེའི་ངོ་མོས་མཚོན་པའི་ཕྱིར་དེ་ལས་གཞན་དག་འཇུག་པར་འགྱུར་རོ་སྐྱེས་པས་
ཡིན་གྱི་ཞེན་པས་ནི་མ་ཡིན་ནོ། ། རྟོག་པ་དང་བྲལ་བ་ཉིད་ལ་སོགས་པ་མཚོན་པ་ནི་འཇིག་རྟེན་
འཇུག་པ་དང་ལྷོག་པར་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཟེར་རོ། ། དེ་ནི་ཡང་དག་པ་མ་ཡིན་ཏེ། གང་གི་མཚན་
ཉིད་གཞན་དུ་བྱེད་པར་འགྱུར་བ་རང་གི་འདོད་པ་དངོས་པོ་རྣམས་ཀྱི་རང་བཞིན་རྣམ་པར་གཞག་
པར་འགྱུར་བ་མ་ཡིན་གྱི། འོན་ཀྱང་རི་ལྷ་བ་བཞིན་དུ་གཞག་པ་ཉིད་ཀྱི་དངོས་པོའི་རང་བཞིན་རྗེས་
སྤྱོད་ནས་གྲགས་པ་དང་མ་གྲགས་པའི་རང་བཞིན་གྱི་ཁྱད་པར་བསྐྱེད་པར་འདོད་པས་དཔེར་ན་
ས་ནི་སྤྱི་བ་ཉིད་ལྷ་བྱུར་དེ་རིགས་པ་མཚན་ཉིད་བྱེད་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྷ་མ་ཡིན་ན་མི་སྤྱི་བའི་སྤྱོད་
ཀྱིས་སྤྱོད་ཐུང་བར་འགྱུར་རོ། ། མངོན་སུམ་གྱིས་མཚན་པར་བྱེད་པའི་མཚན་ཉིད་རྟོག་པ་དང་བྲལ་
ཞིང་མ་འཁྲལ་བ་དག་ལས་གཞན་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། འདི་ལྟར་དེ་ལ་གདོན་མི་བྱ་བར་མ་འཁྲལ་བར་
ཁས་སྲུང་བར་བྱ་དགོས་ཏེ། ཚད་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། ། རྟོག་པ་དང་བྲལ་བ་ཡང་ཡིན་ཏེ། དངོས་སུ་
རང་གི་མཚན་ཉིད་ཡུལ་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་རང་གི་མཚན་ཉིད་ལ་ཡང་བརྟེན་མི་རུས་པ་ཉིད་
ཀྱིས་ཏེ་རིག་པ་ནི་མངོན་པར་མ་བཟོད་པ་ཉིད་དུ་བསྐྱེས་ཟེན་པའི་ཕྱིར་རོ། ། དེའི་ཕྱིར་མཁས་པ་
རྣམས་ཀྱིས་རིགས་པའི་རྗེས་སུ་འགོ་བ་ཉིད་ཀྱི་མཚན་ཉིད་བཟོད་པ་བསྐྱེད་པ་ཡིན་ནོ། ། རྟོག་པ་དང་
ལྷན་པ་རྣམས་མཚན་ཉིད་འདི་ལས་འཇུག་པ་དང་ལྷོག་པ་དག་ཏུ་མི་འགྱུར་བ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། འདི་
ལྟར་སྐྱེས་པའི་འདེབས་པ་དང་སྤྱི་དང་གངས་ལ་སོགས་པའི་ཤེས་པ་དང་ངོ་མོ་ཤེས་པའི་ཤེས་པ་དང་དེ་
བཞིན་དུ་དུང་ལ་སེར་པོ་ལ་སོགས་པའི་ཤེས་པ་གཞན་དག་གིས་མངོན་སུམ་ཉིད་དུ་བཏགས་པ་ནི་ཅི་
རིགས་སུ་རྟོག་པ་དང་བཅས་པ་ཉིད་དང་འཁྲལ་བ་ཉིད་ཀྱི་མངོན་སུམ་ཡིན་པ་ངེས་པར་བཟུང་ན་

དེའི་ཡུལ་ཅན་ཉིད་ཏུ་ཉེ་བར་བརྟགས་པའི་གངས་ལ་སོགས་པའི་དངོས་པོ་ཉིད་ཏུ་མངོན་པར་ཞེན་པ་
 ལས་སྟོག་པར་བྱེད་དེ། གང་ཡང་བསྟན་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་པའི་སྟོན་པོ་ལ་སོགས་པའི་རང་གི་མཚན་
 ཉིད་དེ་ཉིད་དངོས་པོ་སྟོན་ཏུ་ཞེན་ནས་དེ་ལ་འཇུག་པར་བྱེད་དེ། ཇི་ལྟར་མངོན་སུམ་རྟོག་པ་མེད་པ་
 ཡིན་ཡང་འཇུག་པར་བྱེད་པ་ཉིད་ཡིན་པ་དེ་ལྟར་ནི་དང་པོ་ཉིད་ཏུ་བསྟན་ཟིན་ཏོ། ། གལ་ཏེ་དེ་ལྟར་ན་
 རྟོག་པ་དང་བྲལ་བའི་མཚན་ཉིད་གཅིག་ཉིད་བྱ་བར་རིགས་ཀྱི་མ་འཇུག་བ་མ་ཡིན་ཏེ། འདི་ལྟར་
 འཇུག་པ་ལས་སྟར་རབ་ཏུ་གྲགས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཉིད་འཇུག་པར་འདོད་པ་ནམས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་
 ཏུ་བྱ་བར་རིགས་ཀྱི་མ་གྲགས་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ནི་མེད་པ་དང་མཚུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། ། མ་འཇུག་བ་
 ཉིད་ཏུ་ངེས་པ་ནི་དོན་བྱ་བ་ལ་མི་སྟེན་པ་ལས་སྟར་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། གང་གི་ཕྱིར་རྒྱ་རྒྱུ་མཐོང་བ་
 རྟམས་ཀྱིས་དེའི་འབྲས་བུ་རྟོག་པ་མེད་པར་ཤེས་པའི་དོན་ཇི་ལྟར་ཉིད་ཤེས་པར་མི་རུས་ཏེ། དེ་དག་
 གི་དངོས་པོའི་རུས་པ་ནི་ཉུག་ཏུ་འབྲས་བུ་ལས་རྗེས་སུ་དཔག་པར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། དོན་ཇི་
 ལྟར་བཞིན་ཏུ་ཇི་ལྟར་ཉེ་བར་བརྟགས་པའི་དོན་ཐོབ་པར་རུས་པའི་མཚན་ཉིད་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་
 རོ། ། ཏུས་ཕྱིས་དོན་ཇི་ལྟར་བཞིན་ཏུ་ངེས་པར་བཟུང་ན་ཡང་འབྲས་བུ་དང་བཅས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་
 ལ་ཡང་མི་འཇུག་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན། དེ་ནི་ལྟན་ཀ་མ་ཡིན་ཏེ། ཇི་ལྟར་སྒྲ་ཤད་འདིངས་པ་ལ་སོགས་
 པའི་སྟོན་རྟམས་ཀྱང་ཆད་མ་ཉིད་ཏུ་ཐལ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་ཏུ་ཅང་ཁྱབ་པའི་སྟོན་ཏུ་འགྱུར་ཏུ་འོང་
 བ་དེའི་ཕྱིར་གདོན་མི་ཟ་བར་མ་འཇུག་བར་སྟོས་པར་བྱའོ་ཞེས་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། ། གང་ཡང་འཇུག་
 པ་ལས་སྟར་མི་ངེས་པའི་རྒྱ་ནི་རྒྱ་རྒྱུ་མཐོང་བ་ཉིད་ཡིན་པར་བརྟོག་པ་དེ་ཡང་མ་ངེས་པ་ཉིད་ཡིན་
 ཏེ། རྒྱ་རྒྱུ་མཐོང་བ་རྟམས་ཀྱིས་འགའ་ཞིག་ཏུ་མ་ངེས་པར་འགྱུར་ཏུ་དོགས་སོ་ཞེས་པ་གང་ཡིན་པ་
 འདི་ལ་སྟེན་ཞིག་གིས་གོགས་བྱས། དེ་ལྟར་ནི་དེ་དག་གིས་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མི་ངེས་སོ་ཞེས་བྱ་བར་འགྱུར་
 ལ། དེ་ལྟར་ཡིན་དང་དེ་དག་སེམས་པ་མེད་པ་ཅན་ཉིད་ཏུ་འགྱུར་རོ། ། གང་གི་ཕྱིར་གོམས་པའི་སྟོན་བས་
 ཀྱིས་སྟེ་བའི་ཤེས་པའི་བག་ཆགས་འཇུག་པའི་ཕྱགས་ཀྱི་ཕྱ་གུ་དག་ཀྱང་འདི་ནི་བདེ་བའི་སྟེན་པར་
 བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། ། འདི་ནི་བདེ་བ་མ་ཡིན་པའོ་སྟོན་ཏུ་འཇུག་པ་ལས་སྟར་ངེས་ན་གཤམ་ས་ལ་སོགས་

ཚད་མའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་བསྟུན་པའི་དགའ་འགྲེལ།

པ་སྒྲོང་བ་དང་རྩ་མ་ལ་སོགས་པ་ལེན་པར་བྱེད་པར་མཐོང་བ་ཉིད་དོ། ། འདི་ལྟར་ཡང་དག་པ་མ་ཡིན་པ་གོམས་པའི་འདོད་པ་དང་མུ་རན་དང་འཛིགས་པ་ལ་སོགས་པའི་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱང་གོམས་པས་ཆོས་མཐུན་པ་ལ་སོགས་པ་དྲན་པ་ལ་སྟོན་པ་མེད་པར་ཤེས་པ་གསལ་བར་སྒྲུབ་བ་སྦྱེད་པའི་རྩ་མ་ལ་དམིགས་པ་ཉིད་དོ། ། གང་དུ་གོམས་པ་མེད་པ་དེར་ནི་དེ་དག་གི་རྩ་མ་ལ་ཉིད་འབྲས་བྱུང་པལ་ལ་བྱ་བ་ཉིད་ཡིན་གྱི་ཐམས་ཅད་དུ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། ། འདིས་ནི་དུ་བ་ལ་སོགས་པའི་རྟགས་ངེས་པ་ཡང་བཤད་པ་ཡིན་ནོ། ། གང་གི་ཕྱིར་དེ་ལ་ཡང་དེ་དང་དེ་མ་ཡིན་པའི་འབྲས་བྱུང་བ་ལ་སོགས་པ་རང་བཞིན་གྱིས་པན་ཚུན་ཞིག་དུ་དབེན་པའི་རང་བཞིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། ། དེས་དབེན་པར་ངེས་པའི་རྒྱ་ཡང་གོམས་པ་ལ་སོགས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རྟགས་ངེས་པ་སྲིད་པས་དེས་ན་རྗེས་སུ་དཔག་པ་མི་སྒྲོང་ངོ། ། འོན་ཏེ་ཐོག་མར་འཇུག་པ་ཡོད་ན་སྟོན་པ་གྲུབ་པར་འགྱུར་བ་མ་ཡིན་ནམ། གང་གི་ཕྱིར་དེ་ཉིད་ཇི་ལྟར་འགྱུར་བ་བརྗོད་པར་བྱ་དགོས་སོ་ཞེ་ན། སྟུན་པ། ཐེ་ཆོམ་ལས་སོ། ། མངོན་སུམ་ཐེ་ཆོམ་གྱི་རྒྱ་ཡིན་ན་ཇི་ལྟར་དེ་ལ་ཚད་མ་ཉིད་ཡིན་ཞེ་ན། ངེས་པའི་རྒྱ་ཡང་ཇི་ལྟར་ཚད་མ་ཉིད་ཡིན། ངེས་པ་བསྦྱེད་པར་བྱེད་པས་དོན་དུ་གཉེར་བ་རྣམས་དེ་ལ་འཇུག་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན། འདི་ནི་ཐེ་ཆོམ་གྱི་རྒྱ་ལ་ཡང་མཚུངས་སོ། ། གལ་ཏེ་ཡང་དེ་ལ་རྟོག་པ་དོན་དུ་གཉེར་བ་དོན་གྱི་རྣམ་པ་ལས་བསྟོན་པ་ངེས་པ་དེ་ལྟར་ན་ཡང་མངོན་སུམ་དེ་རྣམ་པ་དེས་འཇུག་པར་བྱེད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟར་ངེས་པའི་དོན་དོན་དུ་མི་གཉེར་བའི་ཕྱིར་རོ། ། རྟོག་པར་བྱེད་པ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། རྟོག་པ་དོན་དུ་གཉེར་བའི་དོན་ངེས་པའི་རྒྱ་ཉིད་ཀྱིས་དོན་དུ་གཉེར་བ་འཇུག་པའི་ཕྱིར་རོ། ། དེ་ལྟར་མ་ཡིན་ཏེ་ཐེ་ཆོམ་གྱི་རྒྱ་ཡིན་ན། མངོན་སུམ་ལས་དོན་དུ་གཉེར་བ་འཇུག་པར་ཡང་མི་འགྱུར་ལ། རྟོག་པར་ཡང་མི་འགྱུར་རོ་ཞེས་བྱ་བ་ཐོབ་ན་དེ་ལྟར་ན་ཡང་མ་ཡིན་གྱི། འོན་ཀྱང་དོན་དུ་གཉེར་བ་རྣམས་ལ་དོན་མེད་པར་འབྱུང་བ་མི་སྲིད་པ་ཡིན་ཏེ། དོན་དུ་གཉེར་བ་ཉིད་ཀྱིས་འཇུག་པ་སྟོབས་དང་ལྡན་པ་ཡིན་ནོ། ། འདིས་ནི་མངོན་སུམ་ངེས་པའི་རྒྱ་ཡིན་པ་ལས་འདི་བྱད་པར་འགའ་ཡང་མེད་དོ། ། གང་དུ་མཐའ་གཅིག་དུ་རྟོགས་པའི་དོན་ལས་བསྟོན་པའི་རྣམ་པ་ངེས་པའི་རྒྱ་ཉིད་དམ། ངེས་པ་མི་སྦྱེད་པ་དེར་ནི་དེས་རྣམ་པ་

མངོན་སུམ་གྱི་མཆན་ཉིད་བཟླ་པའི་ལུག

ཐམས་ཅད་དུ་དོན་དུ་གཉེར་བ་མི་འདུག་པའི་ཕྱིར་ཆད་མ་མ་ཡིན་པ་བརྟེན་པར་རིགས་ཀྱི་གཞན་དུ་
ནི་མ་ཡིན་ཏེ། ཉ་ཅང་སྒྲོས་པས་ཆོག་གོ། དེ་ཁོན་ཉིད་བསྟུན་པའི་དཀའ་འབྲེལ་ལས་མངོན་སུམ་གྱི་
མཆན་ཉིད་བཟླ་པ་སྟེ། ཉི་ཤུ་གཉིས་པའོ།།

॥

ད་ནི་རྗེས་སུ་དཔག་པའི་མཆན་ཉིད་བཤད་པ། རང་གཞན་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པའོ། རྗེས་སུ་
དཔག་པ་ནི་རང་གི་དོན་དང་གཞན་གྱི་དོན་གྱི་བྱེ་བྲག་གིས་ནམ་པ་གཉིས་ཏེ། དེ་ལ་རང་གི་དོན་ནི་
ཕྱོགས་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་དུ་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་ལ་ཡོད་པ་ཉིད་དང་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་ཐམས་ཅད་ལས་
ཞོག་པ་ཞེས་བྱ་བ་དེ་ལྟ་བུའི་མཆན་ཉིད་ཀྱི་ཚུལ་གསུམ་པའི་རྟགས་ལས་རྗེས་སུ་དཔག་པར་བྱ་བའི་
དོན་གྱི་ལུས་ཅན་གྱི་ཤེས་པ་གང་ཡིན་པ་སྟེ། དེའི་བདག་ཉིད་དུ་རིག་པར་བྱའོ། གཞན་གྱི་དོན་ནི་རི་
རྒྱུད་དུ་བཤད་པའི་ཚུལ་གསུམ་པའི་རྟགས་གསལ་བར་བྱེད་པ་སྟེ། ཆོག་གི་བདག་ཉིད་དུ་བརྟན་བར་
བྱའོ། ། ཡང་ན་རྗེས་སུ་དཔག་པ་ལྟར་སྒྲུབ་པའི་མཆན་ཉིད་གང་ཡིན་པ་མ་བསྟན་པས། དེའི་ཕྱིར་
ཚུལ་རེ་རེ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྒྲོས་ཏེ། སྐྱ་རྟག་ཅེས་བྱས་པའི་ཕྱིར་ལུས་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཞལ་
བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བྱ་བ་ཚུལ་རེ་རེ་བ་ཡིན་ཏེ། གོ་རིམས་བཞིན་དུ་ཕྱོགས་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་དང་མཐུན་
པའི་ཕྱོགས་ལ་ཡོད་པ་ཉིད་དང་། མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་ལས་ཞོག་པ་ཅམ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། ། དེ་ལ་
ཚུལ་གཉིས་པ་ནི་སྐྱ་མི་རྟག་སྟེ། མིག་གིས་གཟུང་བར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མཉན་པར་བྱ་བ་ཡིན་
པའི་ཕྱིར་ལུས་ཅན་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བྱ་བ་ལྟ་བུ་སྟེ། གོ་རིམས་བཞིན་དུ་ཕྱོགས་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་དང་
མཐུན་པའི་ཕྱོགས་ལ་ཡོད་པ་ཉིད་དང་། མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་ལས་ཞོག་པ་ཅམ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། ། དེ་
རྒྱུད་དུ། སྐྱ་ནི་རྟག་སྟེ་བྱས་པའི་ཕྱིར། ། ལུས་ཅན་གཞལ་བྱ་མ་ཡིན་ཕྱིར། ། མི་རྟག་མིག་གིས་གཟུང་
བྱའི་ཕྱིར། ། ལུས་ཅན་མ་ཡིན་མཉན་བྱའི་ཕྱིར། ། ཞེས་བཤད་དོ། ། གཞན་དུ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པས་
སྟོན་གྱི་རྗེའི་ལུགས་ཀྱི་དོགས་པ་བསུ་བ་ཡིན་ཏེ། དེས་སྒྲུས་པ། གཞན་དུ་མི་འཐད་པ་ཉིད་གཏན་
ཆོགས་བཟང་པོ་ཡིན་གྱི་མཆན་ཉིད་གསུམ་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། འདི་ལྟར་གཞན་དུ་མི་འཐད་པ་ཉིད་

ཚད་མའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་བསྐྱུས་པའི་དཀའ་འབྲེལ།

མེད་ན་དེའི་བྱ་ཉིད་ལ་སོགས་པ་ཡན་ལག་གསུམ་པ་ཅན་གཏན་ཚིགས་བཟང་པོར་མ་མཐོང་སྟེ། དེ་
ལྟ་བུས་ན་མཚན་ཉིད་གསུམ་པ་ཅན་གྱི་གཏན་ཚིགས་ནི་དོན་མེད་པ་སྟེ། རྣམ་པ་མེད་པ་ཡིན་ནོ།
གཞན་དུ་ཞེས་བྱ་བ་སྟེ། གཏན་ཚིགས་བསྐྱུབ་བྱ་མེད་ན་མི་འཐད་པ་སྟེ། བསྐྱུབ་བྱ་ཁོ་ན་ལ་ཡོད་པ་ཞེས་
བྱ་བའི་དོན་ནོ། ། གང་ལ་གཞན་དུ་མི་འཐད་པ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པས་རྒྱས་པར་རྗེས་སུ་འགྲོ་བ་དང་
ལྡོག་པར་བསྟན་པའི་སྟོན་ནས་གཞན་དུ་མི་འཐད་པ་ཉིད་ཅེས་བྱ་བའི་གཏན་ཚིགས་མཚན་ཉིད་
གཅིག་པ་ཉིད་དུ་སྐྱབ་པར་བྱེད་དོ། ། གཞན་དུ་མི་འཐད་པ་ཉིད་ཀྱི་མཚན་ཉིད་གཅིག་གང་ལ་ཡོད་པ་
དེ་ནི་མཚན་ཉིད་གཅིག་སྟེ། དེ་ཉིད་འཇིག་རྟེན་པའམ་ཡོངས་སུ་རྟོགས་པ་བོ་རྣམས་ཀྱིས་གཏན་
ཚིགས་སུ་འདོད་ཀྱི་གཞན་ནི་མ་ཡིན་ནོ། ། རྣམས་ཀྱིས་ཕྱོགས་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་ལ་སོགས་པ་གསུམ་པོ་
འདི་ཉིད་ཀྱིས་འཕེན་པའི་ཕྱིར་མཚན་ཉིད་བཞི་བ་ཡང་ཡིན་ལ་རག་པའམ་ཡང་མཚན་ཉིད་བཞི་བ་
ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། གང་གི་ཕྱིར་འགའ་ཞིག་ཏུ་མཚན་ཉིད་གཅིག་པ་ཅན་དང་། མཚན་ཉིད་གཉིས་
པའམ། མཚན་ཉིད་གསུམ་པར་ཡང་རིགས་ཏེ། འདི་ལྟར་གཞན་དུ་མི་འཐད་པ་ཉིད་ཀྱི་མཚན་ཉིད་
གཅིག་པོ་དེས་མཚན་ཉིད་གཅིག་ཅེས་བསྟན་ལ། གཞན་དུ་མི་འཐད་པ་དང་ལྟན་ཅིག་པའི་རིགས་
མཐུན་པ་ལ་གྲུབ་པ་དང་རིགས་མི་མཐུན་པ་ལས་ལྡོག་པ་མངོན་པར་དཔྱད་ནས་མཚན་ཉིད་གཉིས་
པའོ། ། གཉི་ག་གཞན་དུ་མི་འཐད་པ་ཉིད་དང་རིགས་མཐུན་པ་ལ་འཇུག་པ་ཉིད་དང་། བསྐྱུབ་པར་བྱ་
བའི་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་ལས་ལྡོག་པ་ཞེས་བྱ་བའི་མཚན་ཉིད་གསུམ་པ་ཡིན་གྱི། ། ཕྱོགས་ཀྱི་ཆོས་
ལ་སོགས་པའི་མཚན་ཉིད་གསུམ་དང་ལྟན་པས་ནི། གཏན་ཚིགས་མཚན་ཉིད་གསུམ་དུ་མི་འདོད་དེ།
དེ་དག་ནི་ཡང་དག་པའི་ཤེས་པ་ལམ་ཉིད་དུ་མི་འཐད་པའི་ཕྱིར་རོ། ། རྣམ་པ་གཅིག་ཏུ་ན་གཅི་བོ་
ཡིན་པའི་ཕྱིར་གཞན་དུ་མི་འཐད་པ་ཉིད་ཅེས་བྱ་བས་མཚན་ཉིད་གཅིག་པ་ཉིད་དུ་བསྟན་གྱི་ཕྱོགས་
ཀྱི་ཆོས་ལ་སོགས་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་དག་ནི་གཅི་བོ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རམ། ཅུང་ཟད་ཀྱང་མི་བྱེད་
པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་བྱ་བ་བསྟན་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྟོས་སོ། ། འོན་ཏེ་མེད་ན་མི་
འབྱུང་བའི་འབྲེལ་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཚུལ་གསུམ་པ་ཉིད་གཏན་ཚིགས་བཟང་པོར་རིགས་པ་མ་ཡིན་

ནམ་ཞེན། ཚུལ་གསུམ་པ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྟོན་ཏེ། གཞན་དུ་མི་སྲིད་པའི་ཡན་ལག་གཅིག་གང་ལ་ཡོད་པ་དེ་ནི་དེ་ལྟ་བུ་ཡིན་ལ་དེ་དག་གྲང་ཡིན་གཏན་ཆེགས་གྲང་ཡིན་པས་གཞན་དུ་མི་སྲིད་པའི་ཡན་ལག་གཅིག་གི་གཏན་ཆེགས་སོ། ། གང་ལ་གཞན་དུ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པས་ཇི་སྐད་དུ་བཤད་པའི་དོན་ཉིད་མཚུགས་ལ་བརྟུན་པ་ཡིན་ནོ། དཔེ་གཉིས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཆོས་མཐུན་པ་དང་ཆོས་མི་མཐུན་པའི་མཆན་ཉིད་དག་གོ། རྒྱ་མ་ཡིན་ཞེས་བྱ་བ་ནི་བསྐྱབ་བྱ་རྟོགས་པ་ལོ། ། གང་ལ་གཞན་དུ་མི་འཐད་ཡོད། ། དེ་ལ་གསུམ་གྱིས་ཅི་ཞིག་བྲ། ། ཞེས་བྱ་བའི་མཚུགས་སོ། ། གང་ལ་གཞན་དུ་མི་འཐད་མེད། ། དེ་ལ་གསུམ་གྱིས་ཅི་ཞིག་པན། ། ཞེས་བྱ་བ་འདི་ནི་བྱེད་གདོན་པར་བྱལོ། ། ཚུལ་གསུམ་ལ་མེད་ན་མི་འབྱུང་བའི་འབྲེལ་བ་མེད་པར་བསྟན་པའི་ཕྱིར་དེའི་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྟོན་ཏེ། དེ་ལ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པས་གཏན་ཆེགས་གྱི་མཆན་ཉིད་གཅིག་བསྐྱབ་པའི་ཕྱིར་སྟོན་ནས་དཔེར་བཅོམ་པ་སྟོན་ཏེ། དངོས་དང་དངོས་སོ་མེད་པ་ནི་ཅི་ལྟར་ཡོད་པའི་བདག་ཉིད་ཡིན་ཏེ། ཇི་ལྟར་ཡང་དམིགས་པའི་ཕྱིར་རོ། ། འདི་ལ་ཆོས་མཐུན་པ་དང་མི་མཐུན་པའི་དཔེ་དག་ལས་ཕྱི་རོལ་དུ་གྱུར་པའི་སྒྱུར་བ་བདག་ཉིད་དམ་དོན་གྱི་བདག་ཉིད་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དངོས་སོ་དང་དངོས་སོ་མེད་པའི་ཆོགས་ཐམས་ཅད་ཕྱོགས་སུ་བྱས་པའི་ཕྱིར་རོ། ། དེ་ལས་མ་གཏོགས་པ་གཞན་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་། ཕྱོགས་གྱི་ཆོས་གཞན་དུ་མི་འཐད་པས་ལྟོག་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་འདི་ནི་མཆན་ཉིད་གཅིག་པ་ཡིན་ནོ། ། ཇི་ལྟར་ཡང་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པའི་ནམ་གངས་ཁ་ཅིག་གིས་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ། ། ཡོད་བདག་ཉིད་ཅེས་བྱ་བ་འདིར་ཡང་ཇི་ལྟར་ཡང་ཞེས་སྟེལ་བར་བྱལོ། ། དེས་ན་དོན་འདི་ཡིན་ཏེ། ཇི་ལྟར་ཡང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཇི་ལྟར་ཡང་དམིགས་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། ། ད་ནི་གཏན་ཆེགས་གྱི་མཆན་ཉིད་གཉིས་པའི་དཔེར་བཅོམ་པ་གཞན་བསྟན་པའི་ཕྱིར། བཤད་པ། ལྷ་བ་རི་བོང་ཅན་མ་ཡིན་པའམ། རི་བོང་ཅན་ལྷ་བ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཕྱོགས་སོ། ། འཇིག་རྟེན་ན་བར་རབ་དུ་གྲགས་པའི་ལྷ་བ་བསྟན་པའི་ཕྱིར་འམ། ལྷ་བ་ཉིད་དུ་ཐ་སྐད་དུ་བྱས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བྱ་བ་ནི་གཏན་ཆེགས་སོ། ། ཆོས་མི་མཐུན་པ་ནི་བྱང་བ་ལ་སོགས་པ་ལོ། ། མཆན་ཉིད་གཉིས་པ་

ཚད་མའི་དེ་ཁོན་ཉིད་བསྟུན་པའི་དཀའ་འབྲེལ།

གཞན་འདི་ཡང་བཟོད་པར་བྱ་སྟེ། བདག་གིས་ཉམས་སུ་བྱོང་བ་འདི་ནི་སྤང་བུ་འདིས་བྱས་པ་ཡིན་ཏེ།
སྤང་བུ་བབས་པའི་རིགས་པས་འབྱུང་བ་རྟེན་པ་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། ། སྤང་བུ་སྟེ་པ་ཏང་ཀ་བབས་
པའི་རིག་པས་འབྱུང་བ་རྟེན་པ་སྟེ་སྟེ་བ་གང་ལ་ཡོད་པ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ། ། བྱི་བཟོད་པར་འདོད་པ་
ན་གཞན་གྱི་ཆོག་གི་དོན་ཏུ་བསྟོར་བར་བྱའོ། ། མིག་ནི་ཡོད་པའི་གཞུགས་འཛིན་པའི་སྒྲུབ་བྱེད་དམ་
པའི་རྒྱས་པ་ཅན་ཡིན་ཏེ། ཉམས་པ་མེད་ཅིང་གཞུགས་བསྟོར་བར་འདོད་པ་ན་རྟོག་པ་ཚེན་ཏུ་གཏོང་
བར་བྱེད་པ་ཉིད་ཀྱིས་བྱ་བ་བྱེད་པའི་ཕྱིར་དང་། གཞུགས་ཡོངས་སུ་གཅོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཆོས་མི་མཐུན་
པ་ནི་ན་བ་ལ་སོགས་པའོ། ། དེ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་གཞུགས་སོ། ། འདིར་གཏན་ཆོགས་གསུམ་ཀ་ལ་ཡང་
མཐུན་པའི་ཚུགས་མེད་པའི་ཕྱིར་ཚུལ་གཉིས་པ་ཡིན་ནོ། ། བདག་དང་བུམ་པ་ལ་སོགས་པ་ནི་རི་ལྟར་
ཡང་མེད་པ་ནི་བདག་ཉིད་ཡིན་ཏེ། རི་ལྟར་མ་དམིགས་པའི་བོང་བུའི་རུ་བཞིན་ནོ། ། འདི་ལ་ཆོས་མི་
མཐུན་པ་ནི་དཔེ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། ། བུམ་པ་ལ་སོགས་པའི་དངོས་པོའི་ཆོགས་ཐམས་ཅད་ནི་ཆོས་
ཅན་ནོ། ། རི་ལྟར་ཡང་མེད་པའི་བདག་ཉིད་ཡིན་ཏེ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དམ་བཅའ་བའོ། ། མེད་པ་ཡང་ཆོས་
མཐུན་པའི་དཔེ་ཉིད་ཏུ་བཀོད་པའོ། ། གང་ལ་བསྒྲུབ་བྱ་ནམ་པར་བཅད་པ་ཚེན་ཏུ་འགོ་བ་ཅན་གྱི་སྒྲུབ་
པར་བྱེད་པ་ནམ་པར་གཅོད་པས་སྟོན་པར་འཇུར་བ་དངོས་པོ་དང་དངོས་པོ་མེད་པ་དེ་ལས་མ་
གཏོགས་པ་གསུམ་པ་ཡོད་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། ། ཡང་ན་བོང་བུའི་རུ་ལ་སོགས་པ་ནི་རི་ལྟར་ཡང་ཡོད་
པའི་བདག་ཉིད་ཡིན་ཏེ། རི་ལྟར་ཡང་དམིགས་པའི་ཕྱིར་བདག་དང་བུམ་པ་ལ་སོགས་པ་བཞིན་ནོ། །
འདིར་ཡང་རིགས་པ་སྟེ་མ་ཉིད་ཀྱི་ཆོས་མི་མཐུན་པའི་དཔེ་མེད་པ་སྒྱུར་བར་བྱའོ། ། བྱིམ་འདི་ན་ཁྱོད་
ཀྱི་པ་ཡོད་པར་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། ཁྱོད་ཀྱིས་པའི་སྒྲུ་ཐོས་པའི་ཕྱིར་རོ། ། འདི་ལ་ཆོས་མཐུན་པའི་དཔེ་
མེད་པའི་ཕྱིར་ཚུལ་གཉིས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་གྲག་གོ། ། དཔེར་ན་ཚུགས་ཀྱི་ཆོས་མེད་ན་ཡང་ཏུ་བ་ལ་
སོགས་པའི་རྟགས་བཞིན་ཏུ་སྒྲ་དང་སྟོན་མ་ལ་སོགས་པ་ཤེས་པར་བྱེད་པ་ཉིད་ཏུ་མཐོང་ངོ། ། སྒྲ་དང་
སྟོན་མ་ལ་སོགས་པ་ནི་བུམ་པ་ལ་སོགས་པའི་དོན་ཏུ་རྟོགས་པའི་ཆོས་མ་ཡིན་ལ། ཡང་སྒྲ་ལ་སོགས་
པ་ལས་དོན་རྟོགས་པ་ཡང་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་མི་མཐུན་པའི་ཚུགས་ལ་མེད་པ་དང་གཞན་ཏུ་མི་འདྲ་བ་

ཉིད་ཅེས་བྱ་བ་གཏན་ཆོག་སྟེ་ཆུ་ལ་གཉིས་པ་ཡིན། དེའི་ཕྱིར་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པས་ལན་འདེབས་
 པར་བྱེད་དེ། དེ་ལ་གཏན་ཆོག་སྟེ་བསྐྱབ་པར་བྱ་བ་དང་། མེད་ན་མི་འབྱུང་བ་ཉིད་ཆོས་ཅན་གྱི་ཁྱད་
 པར་ཡོངས་སུ་མ་བཟུང་བས་དེའི་སྤྱིའི་སྟོན་སྟེ་ཆོས་ཅན་གྱི་ཁྱད་པར་ཡོངས་སུ་བཟུང་བས་སྟེ།
 ཁྱད་པར་གྱི་སྟོན་སྟེ་ཡིན། ཁྱད་པར་གྱི་ཡིན་ན་ཡང་ཤེས་པར་འདོད་པའི་བྱ་བ་སྟེ། བསྐྱབ་པར་བྱ་
 བའི་ཆོས་ཅན་ལ་ཡིན་ན་མ་དཔེའི་ཆོས་ཅན་ལ་ཡིན་ཞེས་བྱ་བའི་ཕྱོགས་གསུམ་སྤྱི་དོ། དེ་ལ་ཕྱོགས་
 དང་པོ་ལ་སྟོན་བཤད་པ་ནི། དེ་ནི་སྤྱིའི་སྟོན་སྟེ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྟོན་ཏེ། ཕྱོགས་གྱི་ཆོས་མེད་ན་
 མི་འབྱུང་བ་ཅན་གྱིས་མིག་གིས་གཟུང་བར་བྱ་བ་ཉིད་ནི་ཆོས་ཅན་སྟེ་ལ་མི་རྟག་པ་ཉིད་གོ་བར་བྱེད་
 པ་མ་མཐོང་བའི་ཕྱིར་ཕྱོགས་དང་པོ་མི་རིགས་སོ། ། བཟོད་པར་འདོད་པ་གྲུབ་མི་བརྟེན། ། ཞེས་བྱ་བ་
 ནི་བསྐྱབ་པར་བྱ་བའི་ཆོས་ཅན་ལ་བཟོད་པར་འདོད་པ་གྲུབ་པ་བརྟེན་པ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་
 ཏོ། ། རི་རྒྱུད་ཅེན། དཔེར་ན་ཞེས་བྱ་བ་སྟོན་ཏེ། དེ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་མིག་གིས་གཟུང་བར་བྱ་བ་ཉིད་དོ། །
 དེ་ནི་ཞེས་བྱ་བ་ནི་འདིག་པའོ། ། སྐབས་བྱེད་ནི་གོ་བར་བྱེད་པའོ། ། ཅི་སྟེ་རི་རྒྱུད་བཤད་པའི་སྟོན་བྱ་
 འཇུར་ན་མི་བྱུང་ངོ་སྟེ་པས་གཏན་ཆོག་སྟེ་བསྐྱབ་པར་བྱ་བའི་ཆོས་ཅན་ལ་བརྟེན་པ་དེ་ལྟ་ཡིན་
 བ་ཁོ་བོ་ཅག་གི་གཏན་ཆོག་གྱི་མཚན་ཉིད་ཆུ་ལ་གསུམ་པོ་དེ་ཉིད་ཁྱད་ཅག་གི་ལྟ་བུ་ལ་ཡང་འཇུར་
 རོ། ། རི་རྒྱུད་ཞེན། གཞན་བྱ་མི་འཐད་ཅེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྟོན་ཏེ། རྗེས་སུ་འགོ་བ་ནི་མཐུན་པའི་
 ཕྱོགས་ལ་ཡོད་པའོ། ། ཕྱོགས་པ་ནི་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་ལ་མེད་པའོ། ། བརྟེན་པས་ན་བརྟེན་པ་སྟེ།
 ཡོངས་སུ་འཛིན་ཞེས་བྱ་བའི་ཐ་ཆོག་གོ། ། སྟོབ་དཔོན་གྱིས་ཞེས་བྱ་བ་འདིས་ནི་དེའི་ཕྱོགས་དང་མི་
 འགལ་བར་སྟོན་པར་བྱེད་དོ། ། གཟུང་བྱ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་གཟུང་བར་བྱ་བ་ནི་བསྐྱབ་པར་བྱ་བའི་ཆོས་ཏེ།
 ཕྱོགས་ཆོས་ཞེས་བྱ་བའི་ཐ་ཆོག་གོ། ། ཅི་སྟེ་ཞེས་བྱ་བར་ཕྱོགས་གཉིས་པ་ལ་བཤད་པ། ཅི་སྟེ་བསྐྱབ་
 པར་བྱ་བའི་ཆོས་ཅན་ཉིད་ལ་གཏན་ཆོག་གྱིས་བསྐྱབ་པར་བྱ་བ་མེད་ན་མི་འབྱུང་བ་ཉིད་གང་ཡིན་
 པ་དེ་ཉིད་གཏན་ཆོག་གྱི་མཚན་ཉིད་ཡིན་ནོ། ། རི་རྒྱུད་བྱ། གཞན་དག་དཔེ་ལ་གཏན་ཆོག་ནི། །
 བསྐྱབ་བྱ་མེད་པར་མི་མཐོང་འདོད། ། ཁོ་བོས་ཆོས་ཅན་ལ་འདི་ནི། ། མེད་ན་མི་སྤྱི་དེ་ཉིད་ནི། ། དོན་

ཚད་མའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་བསྐྱུས་པའི་དཀའ་འབྱེལ།

ཕྱི་གོ་བས་ངེས་བརྒྱུད་ནས། དགེ་སློང་བ་ཡི་རྗེས་དཔག་ལས། དེད་ཀྱི་རྗེས་དཔག་མ་ཡིན་ནོ། ལེང་གི་བཞིན་ཏུ་གཞན་ཏུ་འདོད། ཆོས་ཅན་ཞེས་བྱ་བ་ནི་བསྐྱུས་པར་བྱ་བའི་ཆོས་ཅན་ནོ། བསྐྱུས་པར་བྱ་བའི་ཆོས་ཅན་ལ། བསྐྱུས་པར་བྱ་བའི་ཆོས་འདི་མི་སྲིད་པའི་ངང་ཚུལ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ནོ། འོ་ན་དེ་ལྟ་ན་བསྐྱུས་བྱའི་ཆོས་ཅན་ལ་ཚད་མ་གང་ཁོ་ནས་གཏན་ཆིགས་བསྐྱུས་བྱ་མེད་ན་མི་འབྱུང་བ་ལྟུང་བ་དེ་ཁོ་ན་ལས་བསྐྱུས་བྱ་ཡང་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་གཏན་ཆིགས་དོན་མེད་དོ། ཅི་སྟེ་བསྐྱུས་བྱ་མ་ལྟུང་བའི་དེའི་ཆེ་གཏན་ཆིགས་ཀྱང་མ་ལྟུང་བ་ཉིད་དེ། གང་གི་ཕྱིར་གཏན་ཆིགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ནི་སྐྱུས་པར་བྱེད་པའི་ཆོས་ཅན་ལ་བསྐྱུས་བྱ་མེད་ན་མི་འབྱུང་བ་ཉིད་ཡིན་ལ། མེད་ན་མི་འབྱུང་བ་ཉིད་དེ་ཡང་བསྐྱུས་བྱ་མ་ལྟུང་བ་ནི་ཕྱིར་གཏན་ཆིགས་མི་འབྱུང་སྟེ། མེད་ན་མི་འབྱུང་བ་ཉིད་ནི་གཉིད་ག་ལྟུང་བ་མེད་ན་མི་འབྱུང་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། ཚད་མ་གཞན་ལས་བསྐྱུས་བྱ་ལྟུང་བ་ན་གཏན་ཆིགས་འབྱུང་བོ་ཞེ་ན། དེའི་ཆེ་གཏན་ཆིགས་ཅི་ཞིག་བྱ་སྟེ། བསྐྱུས་བྱ་ལྟུང་བའི་ཕྱིར་རོ། གཏན་ཆིགས་ལས་བསྐྱུས་པར་བྱ་བ་ངེས་པར་བྱ་བ་ཡིན་ན། སན་ཚུན་བརྟེན་པའི་སྒྲིན་ཏུ་ཡང་འབྱུར་རོ། རི་ལྟར་ཞེ་ན། གཉིས་ལས་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྟོས་ཏེ། བསྐྱུས་བྱ་འབྱུང་བ་ནི་གཏན་ཆིགས་ལྟུང་བ་སྒྲིན་ཏུ་འགོ་བ་ཅན་ཡིན་ཏེ། གཏན་ཆིགས་ནི་དེའི་དོན་ཏུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ལ་བསྐྱུས་བྱ་མེད་ན་ནི་མི་འབྱུང་བའི་མཚན་ཉིད་ཅན་གྱི་གཏན་ཆིགས་འབྱུང་བ་ཡང་བསྐྱུས་བྱ་ལྟུང་བ་སྒྲིན་ཏུ་འགོ་བ་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་སན་ཚུན་བརྟེན་པ་ཉིད་ཏུ་གསལ་ལོ། ལྷོགས་གསུམ་པ་ལ་དཔེ་ལ་ཡང་ཞེས་བྱ་བ་སྟོས་ཏེ། དཔེ་ལ་སྟེ་བསྐྱུས་བྱའི་ཆོས་ཅན་ལས་ཐ་དད་པའི་དཔེའི་ཆོས་ཅན་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ནོ། དེ་ལྟར་ཅེས་བྱ་བ་ནི་གཏན་ཆིགས་ལྟུང་བ་ནོ། འདི་རྒྱུད་ཏུ་བསྐྱུས་པ་ཡིན་ཏེ། གལ་ཏེ་བསྐྱུས་བྱ་ཆོས་ཅན་ལས་མ་གཏོགས་པ་ཉིད་ཀྱི་དཔེའི་ཆོས་ཅན་གཞན་ཞིག་ལ་གཏན་ཆིགས་མེད་ན་མི་འབྱུང་བ་ཉིད་འདོད་ཀྱི། བསྐྱུས་པར་བྱ་བའི་ཆོས་ཅན་དང་ལྟན་ཅིག་ཐམས་ཅད་ཉེ་བར་སྦྱད་པ་ནི་མ་ཡིན་ན། དེ་རི་ལྟར་བསྐྱུས་བྱའི་ཆོས་ཅན་ལ་གཏན་ཆིགས་ལས་བསྐྱུས་པར་བྱ་བ་རྟོགས་པར་འབྱུར། རི་ལྟར་མི་འབྱུར་ཞེ་ན། དེའི་ཐམས་ཅད་ཅེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྟོས་སོ། ད་ནི་གང་ཡང་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་

པས་དཔེར་བཞིན་པ་རྣམས་སུན་འབྱེན་པར་བྱེད་དེ། ཇི་ལྟར་ཡང་དམིགས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བྱ་བའི་
གཏན་ཆིགས་སྒྲིལ་པ་གང་ཡིན་པ་འདི་ནི་དོན་མེད་པ་ཡིན་ཏེ། ཐེ་ཚོམ་ཟ་བའི་ཡུལ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ།
གྲུབ་པ་ལ་སྒྲུབ་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བའི་ཐ་ཆིག་གོ། གྲུབ་པའི་ཡུལ་ལ་ནི་གཏན་ཆིགས་མི་འདོད་དོ། །
འོ་ན་ཅི་ཞེ་ན། ཐེ་ཚོམ་ལ་སྟེ། འདི་ལྟར་གཏན་ཆིགས་ཐེ་ཚོམ་ལ་བཞིན་པའི་ཕྱིར་བསམས་པ་བཞིན་
དུ་གྲུབ་པར་ཡང་གཏན་ཆིགས་ཀྱི་རྟེན་མ་ཡིན་པ་ཉིད་དེ། བསྒྲུབ་བྱ་གྲུབ་ཟེན་པའི་ཕྱིར་རོ། ། ཅི་སྟེ་
ཡང་འདི་ལ་ཡང་གཏན་ཆིགས་ཀྱི་ཡུལ་ཐེ་ཚོམ་ཉིད་ཡོད་པ་ཡིན་ནོ་སྟུང་ན། དེའི་ཕྱིར་དངོས་པོའི་
ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྟོས་ཏེ། གང་གི་ཆེ་དངོས་པོའི་ཇི་ལྟར་ཡང་ཡོད་པ་ཉིད་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ངེས་
པ་ཉིད་ཡིན་པ་དེའི་ཆེ་དངོས་པོ་ནི་ཇི་ལྟར་ཡོད་པའི་བདག་ཉིད་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་དེ་ལྟར་ཅིའི་ཕྱིར་
ཇིན་པར་བྱེད། དེའི་བདག་ཉིད་ཅེས་བྱ་བ་ནི་ཡོད་པའི་བདག་ཉིད་དོ། ། དངོས་པོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཉེ་བར་
མཆོན་པ་སྟེ། དངོས་པོ་མེད་པ་ཡང་གཞལ་བྱ་ལ་སོགས་པའི་ངོ་བོས་ཡོད་པའི་བདག་ཉིད་དུ་སྟོན་པ་
ཡིན་ནོ། ། ངེས་པའི་ཕྱིར་གཏན་ཆིགས་དོན་མེད་དོ། ། ཅི་སྟེ་གངས་ཅན་ལ་སོགས་པ་ལ་མ་གྲུབ་སྟེ།
དེའི་ཕྱིར་བསྒྲུབ་པར་བྱའོ་ཞེ་ན། རྣམ་འགྱུར་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྟོས་ཏེ། དངོས་ཀྱན་གཅིག་དུ་སྟེ་
བ་ནི་གངས་ཅན་པའོ། ། སྟེ་བ་དེ་ལ་གནས་པའི་གངས་ཅན་པ་དག་གིས་བདག་ཉིད་དེ་རང་བཞིན་
འགའ་ཞིག་གིས་ཡོད་པའི་བདག་ཉིད་དུ་སྟོན་པ་ཉིད་ཡིན་ནོ། ། ཇི་ལྟར་ཞེ་ན། རྣམ་འགྱུར་བདག་
སོགས་བྱེ་བྲག་གིས། ། ཞེས་བྱ་བ་སྟོས་ཏེ། རྣམ་པར་འགྱུར་བའི་བདག་ནི་རྣམ་པར་འགྱུར་བའི་རང་
བཞིན་ནོ། ། སོགས་པའི་སྒྲིལ་ནི་རང་བཞིན་ཏེ་མ་འབྲེས་པའི་བདེ་དང་སྤྱག་བསྐྱེད་ལ་སོགས་པའི་
རང་བཞིན་དང་ཕན་ཚུན་དང་རང་བཞིན་ལས་ཐ་དད་པའི་སྦྱེས་བྱ་གཟུང་ངོ། ། གང་ཡང་ཞེས་བྱ་བ་
ནི་དབུ་མ་བ་རྣམས་སོ། ། དེ་དག་གྲང་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དུ་ཞེས་བྱ་བའི་བྱད་པར་དང་བཅས་པའི་དངོས་པོ་
རྣམས་ཀྱི་རང་བཞིན་མེད་པ་ཉིད་ལ་བརྟེན་གྱི་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། མཐོང་བ་ཇི་ལྟར་
བཞིན་དུ་སྟེ་བ་ལ་སོགས་པ་ཁས་ལེན་པའི་ཕྱིར་རོ། ། དེ་ཉིད་དུ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རིགས་པ་ལས་སོ། །
སོགས་པའི་སྒྲིལ་དོན་དམ་པར་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གཟུང་ངོ། ། ཐམས་ཅད་ཀྱི་དངོས་པོ་ཇི་ལྟར་

ཚད་མའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་བསྐྱུས་པའི་དཀའ་འབྲེལ།

ཡང་ཡོད་པའི་བདག་ཉིད་དེས་སོ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ནི་གདོན་མི་བྱ་བར་ཡང་ཁས་སྒྲུང་བར་བྱ་དགོས་
ཏེ། དེ་ལྟ་མེན་ན་མེ། དེ་ལྟར་མི་འདོད་ན་ཇི་ལྟར་ཡང་དམིགས་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་བྱ་བའི་གཏན་ཆེགས་
འདི་ཡང་མི་འགྲུབ་པོ། སྤར་ནི་གྲུབ་པ་ལ་སྐྱུབ་པའི་སྒྲོན་སྒྲུལ་ལ་ད་ལྟ་ནི་མ་གྲུབ་པར་བཤད་དོ། ། ཅི་
སྟེ་ཐ་སྙད་སྐྱུབ་ན་དེའི་ཆེ་གང་དུ་སྤར་ཐ་སྙད་དུ་བྱས་པ་དེ་དཔེར་གྲུབ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཚུལ་གསུམ་
པ་ཉིད་དུ་འགྱུར་བ་དེ་ལ་དེ་ལྟ་མེན་ཏེ། དཔེ་མེད་པ་ཡིན་ན་ཐ་སྙད་དེ་ཡང་འགྲུབ་པར་མི་འགྱུར་
རོ། ། ཕྱིར་བ་གཉིས་པ་ལ་སྒྲོན་བཤད་པའི་ཕྱིར། རྒྱ་བ་ཉིད་དུ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྒྲོས་ཏེ། བྲམ་
ཟེའི་ཁྱེའུ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སྒྲིམ་བྱ་ཞིག་ལའོ། ། གལ་ཏེ་རྒྱ་བ་བསྐྱུབ་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་ཚུལ་གསུམ་པའི་
གཏན་ཆེགས་སྤྱད་པ་ཡིན་ན། འོ་ན་ཇི་ལྟར་སྒྲོབ་དཔེན་གྱིས་དཔེར་ན་རི་བོང་ཅན་གྱི་རྒྱ་བ་མ་ཡིན་ཏེ་
ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་བྱ་བ་ལྟ་བུར་གང་ལ་ཡང་སྤྱན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རྩེས་སུ་དཔག་པ་མེད་ལ།
རྒྱ་ལས་བྱུང་བའི་གྲགས་པ་དང་འགལ་བའི་དོན་གྱིས་བསལ་བ་དེ་ཡང་ཕྱོགས་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བའི་
གཞུང་འདིས་རི་བོང་ཅན་རྒྱ་བ་མ་ཡིན་པར་དམ་འཆའ་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཡང་རྒྱ་བ་ཉིད་དུ་བསྐྱུབ་
པའི་ཕྱིར་འཛིག་རྟེན་གྱི་རྩེས་སུ་དཔག་པ་མེད་པར་བཤད་ཅེས་དོགས་པ་བསུ་ནས། རབ་དུ་གྲགས་པ་
ཞེས་སྒྲོས་སོ། ། དངོས་པོའི་ངོ་བོ་ལ་བརྟེན་ཏེ། ། ཞེས་བྱ་བ་ནི་དངོས་པོ་ཡོད་པ་དང་མེད་པའི་རྩེས་སུ་
བྱེད་པ་འདི་ལ་སྤྱན་མོང་མ་ཡིན་པར་བཤད་གྱི། གྲགས་པ་མཚན་ཉིད་ཀྱི་གཏན་ཆེགས་ལ་ནི་མ་ཡིན་
ཏེ། འདི་ནི་འདོད་པའི་རྩེས་སུ་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རྩེས་སུ་འགྲོ་བ་ཡོད་པ་ཉིད་དོ། ། གང་གི་ཕྱིར་གྲགས་པ་
ཐམས་ཅད་ལ་སྒྲོན་པའི་ལོག་པར་རྟོག་པའི་གྲགས་པའི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་རྟགས་ཀྱིས་རྒྱ་བ་ཉིད་དུ་
རྟོགས་པར་མི་རུས་ལ། གང་གིས་རི་བོང་ཅན་རྒྱ་བ་ཉིད་དུ་རྟོགས་པར་འགྱུར་བ་དངོས་པོའི་སྟོབས་
ཀྱིས་ཞུགས་པའི་གཏན་ཆེགས་གཞན་ཡང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། རྒྱ་བ་ལ་སོགས་པའི་ཐ་སྙད་ནི་འདི་
འདོད་པ་ཅམ་གྱི་རྩེས་སུ་བྱེད་པ་ཉིད་དངོས་པོའི་ཆོས་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། ། དེ་ལ་རྩེས་སུ་དཔག་པ་
དཔེ་མེད་པ་ཉིད་དུ་བཤད་དེ། ཇི་སྐད་དུ། རི་བོང་ཅན་རྒྱ་བ་མི་འདོད་པ། དེ་གྲགས་གང་ཞིག་འདོད་
པར་འགྱུར། དེ་ལྟར་དེ་ལ་དཔེ་མེད་དེ། དེ་ནི་སྤྱན་མོང་མ་ཡིན་འདོད། ཅེས་བཤད་པ་ལྟ་བུའོ། ། ཁ་

མདོན་སྤྲུལ་གྱི་མཆོན་ཉིད་བཀྲག་པའི་ལེན།

ཅིག་ལས། རྒྱ་བ་མིན་བསྐྱབ་གཏན་ཆེགས་ལ། ཞེས་འདོན་ཏེ། དེར་འདི་ལྟར་སྒྲེལ་བར་བྱ་སྟེ། རྩོགས་
 རྩ་མ་སྤྱོད་བས་རི་པོང་ཅན་རྒྱ་བ་མ་ཡིན་ཏེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བྱ་བའི་གཏན་ཆེགས་སྤྱོད་པ་གང་ཡིན་
 པ་བསྐྱབ་པའི་གཏན་ཆེགས་རྩོགས་རྩ་མ་སྤྱོད་བས་སྤྱོད་པ་དེ་ལ་ཞུགས་པའི་རྩོགས་ཕྱི་མ་སྤྱོད་བས་རྒྱ་བ་
 ཉིད་ཏུ་བསྐྱབ་པའི་ཕྱིར། སྒྲོབ་དཔོན་གྱིས་གང་ལ་ཡང་སྤྱན་མོང་མ་ཡིན་པ་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རྒྱེས་སུ་
 དཔག་པ་མེད་པས་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པས་གྲགས་པ་ལས་མ་གཏོགས་པའི་དངོས་པོའི་སྟོབས་གྱིས་
 ཞུགས་པའི་རྩོགས་ལ་བརྟེན་ནས་དེ་རྒྱེས་སུ་དཔག་པ་མེད་པའི་རྒྱ་སྤྱན་མོང་བ་ཉིད་ཏུ་བཤད་དོ། །
 གཏན་ཆེགས་གསུམ་པ་ལ་ཡང་སྤྱང་བྱ་འདི་ཡིས་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྟོས་ཏེ། བྱད་པར་མ་མོང་བ་
 མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་གཏན་ཆེགས་དང་དམ་བཅའ་དག་སྟེ། དམ་བཅའ་བ་ནི་དོན་གྱི་རྩོགས་ཅིག་
 གཏན་ཆེགས་སུ་འགྱུར་རོ་ཞེས་བྱ་བའི་ཐ་ཆིག་གོ། །འདི་ལྟར་འདྲིར་ཉམས་སུ་ཁྱོད་པའི་རྒྱ་བྱད་པར་
 ཅན་གྱི་སྤང་བྱ་བསྐྱབ་པར་བྱ་བ་ཉིད་ཏུ་འདོད་པ་དེ་ཉིད་རྒྱ་གཞན་གྱིས་གཏན་ཆེགས་ཉིད་ཏུ་བསྐྱབ་
 པའི་ཕྱིར། གཏན་ཆེགས་དང་དམ་བཅའ་བ་དག་བྱད་པར་མེད་དོ། །གང་གི་ཆེ་བབས་པ་ཞེས་བྱ་བའི་
 བྱད་པར་མི་ལོན་གྱི་སྟེ་བ་ཐོབ་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བྱ་བ་སྤྱིར་གཏན་ཆེགས་སུ་བརྗོད་པ་དེའི་ཆེ་དམ་
 བཅའ་བའི་རྩོགས་གཅིག་པ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བར་འདོད་ན་འདི་ལ་བབས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་
 སྟོས་ཏེ། སྤང་བྱ་གཞན་གྱིས་བྱས་པའི་ཆོར་བས་འབྲུལ་བར་འགྱུར་ཏུ་འོང་བའི་ཕྱིར་གདོན་མི་ཟ་བར་
 བྱད་པར་བྱ་དགོས་སོ། །ཅི་སྟེ་རྒྱ་དང་འབྲས་བྱ་ཐ་སྟོན་བརྗོད་པ་དེ་ལ་བསྐྱབ་པ་དེ་ལྟར་ཡིན་ན་གཏན་
 ཆེགས་ཚུལ་གསུམ་པར་འགྱུར་ཏེ། རྒྱ་དང་འབྲས་བྱར་རབ་ཏུ་གྲགས་པའི་མེ་དང་ཏུ་བ་ལ་སོགས་པ་
 དཔེ་ཉིད་ཏུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །མིག་ནི་གཟུགས་འཛིན་བྱ་བ་ལ། ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྤྱོད་པ་ལ།
 ཆོས་ཅན་རང་བཞིན་མིག་ལ་ནི། ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྟོས་ཏེ། དེ་ནི་སྤྱབ་བྱེད་ཉིད་མི་རིགས་ཞེས་
 བྱ་བར་གཅོད་དོ། །མ་གྲུབ་པ་ལ་སོགས་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པའི་སྤྱོད་འབྲུལ་བ་དང་འགལ་བ་བདག་
 གཟུང་རོ། །ཡོད་པ་བསྐྱབ་པར་བྱ་བ་ཡིན་ན་གཏན་ཆེགས་ཐམས་ཅད་སྟོན་གྱི་རིགས་གསུམ་ལས་མི་
 འདའ་སྟེ། འདི་ལྟར་ཡོད་པའི་ཆོས་གཞན་གཏན་ཆེགས་ཡིན་ནམ་མ་གྲུབ་ལ། གཉི་གའི་ཆོས་ཡིན་ན་

ཆད་མའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་བསྐྱུས་པའི་དཀའ་འབྲེལ།

མ་ངེས་པ་ཡིན་ཞིང་། མེད་པའི་ཆོས་ཡིན་ན་འགལ་བ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། རི་སྐད་དུ། མ་གྲུབ་པ་ལ་ཡོད་
ཆོས་མེད། ། གཉི་ག་ལ་བརྟེན་འབྲེལ་བ་དང་། ། མེད་པའི་ཆོས་ནི་འགལ་ཡིན་ན། ། རི་ལྟར་ཡོད་དེ་
བསྐྱུབ་བྱ་ཡིན། ། ཞེས་བཤད་པ་བཞིན་ནོ། ། ཅི་སྟེ་ཆོས་ཅན་མིག་ལ་མིག་གི་ནམ་པར་ཤེས་པ་སྐྱེད་
པའི་རྣམ་པ་བསྐྱུབ་པར་བྱ་བ་ཡིན་པ་དེའི་ཆེ་ཡང་རྣམ་པ་དང་ཡོད་པ་ལ་སོགས་པ་ནམ་གངས་ཡིན་
པའི་ཕྱིར། དེ་བསྐྱུབ་པ་ན་ཡོད་པ་བསྐྱུབ་པར་ཐལ་བར་འགྱུར་རོ། ། ཐད་དད་ན་ཡང་དེ་ནི་དབང་སོ་ལས་
འདས་པ་ཉིད་ཀྱིས་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་གཏན་ཆོགས་གཞི་མ་གྲུབ་པ་ཉིད་དུ་འགྱུར་རོ། ། དེ་ལྟར་ན་
གཟུགས་འཛིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ཡང་ཕྱོགས་ཆོས་མེད་པའི་ཕྱིར་མ་གྲུབ་པར་བལྟ་བར་བྱའོ། །
འོ་ན་རི་ལྟར་ཁྱེད་ཅག་ལ་ཡང་མི་ལ་སོགས་པ་འགྲུབ་པར་འགྱུར་ཞེ་ན། འོ་ན་ཁྱེད་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་
པ་སྟོས་ཏེ། རེས་འགའ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་མིག་བཅུ་མས་པའི་གནས་སྐབས་ན་འོ། ། ཁོ་ལོ་ཅག་གི་དངོས་སུ་
མིག་ལ་སོགས་པ་འདི་ལྟ་བུ་ཞིག་གོ་ཞེས་གྲུབ་པ་ནི་མ་ཡིན་མོད་ཀྱི། འོ་ན་ཁྱེད་ཤེས་པ་གཟུགས་ལ་
སོགས་པ་འགའ་ཞིག་ལ་རྗེས་སུ་འགྲོ་བ་དང་ཕྱོག་པའི་རྗེས་སུ་བྱེད་པར་མཐོང་བ་དེ་ནི་རྒྱ་གཞན་ལ་
སྟོས་པ་དང་དེ་ཅམ་གྱིས་མི་འབྱུང་བར་བསྐྱུབ་པར་བྱ་བ་ཡིན་པས་ཤེས་པ་དེ་ཉིད་ཆོས་ཅན་ཡིན་པའི་
ཕྱིར་མ་གྲུབ་པ་ལ་སོགས་པའི་སྟོན་མེད་དོ། ། རྒྱ་གཞན་གང་ཡིན་པ་དེ་ཡང་མིག་ཅས་ཐ་སྙད་འདོགས་
ལ། གྲུབ་པའི་མཐའ་ལ་བརྟེན་ན་ནི་ཐ་སྙད་ཐ་དད་དོ། ། འདི་སྟུམ་དུ། རི་སྐད་དུ་བཤད་པའི་ཚུལ་གྱིས་
ནམ་པར་ཤེས་པའི་ཆོས་ཅན་ཡིན་དུ་རྒྱག་མོད་དེ་ལྟ་ན་ཡང་གཏན་ཆོགས་ཚུལ་གཉིས་པ་ཉིད་དོ་སྟུམ་
དུ་སེམས་ན། དེ་ལ་དཔེ་ནི་རང་རྒྱ་ལས། ཞེས་བྱ་བ་སྟོས་ཏེ། རང་གི་རྒྱ་ལས་ངེས་པ་སྟེ་རང་གི་རྒྱ་དང་
འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་གང་ལ་ཡོད་པ་དེ་ལ་དེ་སྐད་ཅས་བྱ་སྟེ། དེ་ལྟ་བུར་གྱུར་པའི་རང་གི་རྒྱ་ལ་རག་
ལས་པའི་སྐྱེ་བ་ཅན་སྐྱུ་གུ་ལ་སོགས་པ་རེས་འགའ་བ་དཔེ་ཉིད་དུ་ཡོད་དོ་ཞེས་བྱ་བའི་ཐ་ཆོག་གོ། །
སྦྱོར་བ་ཡང་འདི་ལྟར་བྱ་སྟེ། གང་དག་གང་ཉེ་ན་ཡང་རེས་འགའ་བ་ཡིན་པ་དེ་དག་ནི་དེ་ཅམ་གྱིས་
འབྱུང་བ་མ་ཡིན་པ་དང་རྒྱ་གཞན་ལ་སྟོས་པ་དང་བཅས་པ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་ནས་ལ་སོགས་པ་ཡོད་
ན་ཡང་ས་བོན་ཉེ་བ་དང་མི་ཉེ་བ་དག་ལས་རྗེས་སུ་འགྲོ་བ་དང་ཕྱོག་པ་ཅན་གྱི་རྒྱ་གུ་ལ་སོགས་པ་

བཞིན་ནོ། །གཞུགས་ལ་སོགས་པ་ཡོད་ན་ཡང་བཙུམས་པ་དང་མ་བཙུམས་པའི་གནས་སྐབས་ན་མིག་
གི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་རེས་འགའ་བ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དགག་པ་ལ་བྱབ་པར་བྱེད་པ་འགལ་བ་
དམིགས་པ་ཡིན་ནོ། །བསྐྱབ་པ་ལ་ནི་རང་བཞིན་གྱི་གཏན་ཆེགས་སོ། །ཡང་ན། བདག་དང་བྱམ་པ་ལ་
སོགས་པ། །ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ལ་བྱམ་པ་ལ་སོགས་པ་ཞེས་བྱ་བ་སྒྲོས་ཏེ། འདིར་ཡང་གྲུབ་པ་ལ་
བསྐྱབ་པ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། བྱམ་པ་ལ་སོགས་པ་རྣམ་པ་འགའ་ཞིག་གིས་མེད་པ་ཉིད་ཏུ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །
འོན་ཏེ་མ་གྲུབ་ན་མི་དམིགས་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་བྱ་བའི་གཏན་ཆེགས་འདི་ཡང་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་
གཏན་ཆེགས་མ་གྲུབ་པོ་ཞེས་ཇི་ལྟར་ཡོད་པའི་བདག་ཉིད་ཏུ་བསྐྱབ་པའི་གཏན་ཆེགས་ལ་སྒྲས་པ་
སུན་འབྱེན་པ་སྒྲ་མ་བཞིན་ཏུ་བརྟེན་པར་བྱའོ། །མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་མེད་པའི་ཕྱིར། ཆོས་མི་མཐུན་
པའི་དཔེ་མེད་དོ་ཞེས་གང་སྒྲས་པ། འདི་ལ་ཡང་ཆོས་མི་མཐུན་པའི་དཔེ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྒྲོས་
ཏེ། གང་གི་ཆེ་རོ་སོགས་ཀྱིས་བྱམ་པ་ལ་སོགས་པ་དམིགས་པའི་རོ་སོ་དེས་དེ་དག་ཡོད་པའི་བདག་
ཉིད་ཏུ་འདོད་པ་དེའི་ཆེ་དེ་དག་གི་རང་བཞིན་ཆོས་མི་མཐུན་པའི་དཔེ་ཉིད་ཏུ་འགྱུར་ཏེ། རང་བཞིན་
དེ་ལ་མི་དམིགས་པའི་གཏན་ཆེགས་ལྡོག་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་བཞིན་ཏུ་ཇི་ལྟར་ཡང་ཞེས་བྱ་བའི་སྒྱུར་
བ་འདི་ལ་ཡང་འདོད་པ་གྲུབ་པ་ལ་སོགས་པ་མཚུངས་སོ། །བདག་མེད་དག་ལ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དངོས་པོ་
མེད་པ་དག་ལ་འོ། །དེ་བཞིན་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རང་བཞིན་ཆོས་མི་མཐུན་པ་སྲིད་པས་སོ། །ཆོས་མི་མཐུན་
ལ་འཛོལ་ཅེས་བྱ་བ་ནི་ཆོས་མི་མཐུན་པ་སྟེ་བསྐྱབ་བྱ་ལྡོག་པའི་མཚན་ཉིད་ལ་བསྐྱབ་བྱ་མེད་པས་
ཁྱང་བྱབ་པོ། །ཁྱད་ཀྱི་པ་འདི་བྱིམ་འདི་ན་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ལ། སའི་སྐད་ནི་ཞེས་བྱ་བ་ལ་
སོགས་པ་སྒྲོས་ཏེ། དེ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ས་དང་འབྲེལ་བ་སྟེ་ཡུལ་ཕྱོགས་གཞན་འགའ་ཞིག་ཏུ་ཉམས་སུ་
ཁྱོད་པ་ན་གཏན་ཆེགས་མ་གྲུབ་པར་འགྱུར་རོ། །གང་ཏུ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པས་ཚུལ་གསུམ་པ་དེ་
ཉིད་སྟོན་པ་ཡིན་ཏེ། སྐྱ་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་ལ་ལྟོས་ནས་གཞན་ཏུ་མི་འཐད་པ་ཉིད་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་དེ་ལ་
རྟགས་ཉིད་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ནི་འདོད་པ་ཅམ་གྱིས་འབྲུག་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཇི་སྟེ་སྟོ་ལ་གནས་པའི་དོན་ལ་
ལྟོས་ནས་ཡིན་ན། དེའི་ཆེ་ཏུ་བ་བཞིན་ཏུ་ཚུལ་གསུམ་པ་ཉིད་ཡོད་པ་ཁོ་ན་སྟེ། གང་གི་ཕྱིར་བརྟེན་

ཚད་མའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་བསྐྱུས་པའི་དཀའ་འབྲེལ།

པར་འདོད་པ་མངོན་དུ་མ་གྱུར་ན་སྒྲིམ་སྒྲིམ་བའི་ཕྱིར། དེའི་འབྲས་བྱ་ཡིན་པས་དུ་བ་དང་མེ་བཞིན་
དུ་གོ་བར་བྱེད་པ་འདོད་ཀྱི། རྫོང་པར་བྱེད་པའི་ངོ་བོས་ནི་མ་ཡིན་ནོ། ། རྫོན་མ་ནི་དུ་བ་བཞིན་དུ་
རྟགས་ཀྱི་སྒོ་ནས་ཤེས་པར་བྱེད་མི་འདོད་དོ། ། འོ་ན་ཅི་ཞེ་ན། བུམ་པ་ལ་སོགས་པ་མིག་གི་རྣམ་པར་
ཤེས་པ་བསྐྱེད་པར་བྱུང་བར་སྐྱེད་པར་ཤེས་པར་བྱེད་པ་གྲགས་ཀྱི་རྟགས་ཉིད་ནི་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་
རྟགས་སུ་མ་གྱུར་པ་དེའི་ཕྱོགས་ཀྱི་ཆོས་ལ་སོགས་པ་བསམ་པར་མི་རིགས་ཏེ། གཞན་དུ་ན་མིག་ལ་
སོགས་པ་རྣམས་ལ་ཡང་བརྟེན་པར་བྱ་བར་འགྱུར་རོ། ། གཞན་དུ་མི་འཐད་ཅེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ནི་
སྐལ་བས་ཀྱི་དོན་མཐུག་སྐྱད་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། ། གང་གི་ཕྱིར་མིག་གིས་གཟུང་བར་བྱ་བ་ཉིད་མི་རྟག་
པ་མེད་ན་མི་འབྱུང་བ་ཡིན་ན་ཡང་སྒྲུ་ལ་དེ་མི་རྟག་པ་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པ་མ་ཡིན་ནོ། ། གང་གི་ཕྱིར་
གདོན་མི་ཟ་བར་ཐམས་ཅད་དུ་ཕྱོགས་ཀྱི་ཆོས་ལ་བརྟེན་པར་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། ། དེའི་ཕྱོགས་ཀྱི་ཆོས་ལ་
བརྟེན་པའི་ཕྱིར། ཚུལ་གཅིག་པ་ཉིད་དུ་བསྐྱུས་པ་རྣམས་ནི་ཚུལ་གཉིས་པ་ཉིད་དུ་གདོན་མི་ཟ་ལ།
ཚུལ་གཉིས་པ་ཉིད་དུ་བརྫོང་པ་རྣམས་ནི་ཚུལ་གསུམ་པ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། ཕྱོགས་ཀྱི་ཆོས་ཞེས་བྱ་བ་དེ་
ཉིད་ལས་ཏེ། དེའི་ཕྱིར་གཏན་ཆོགས་མཆན་ཉིད་གཅིག་པ་ཅན་ནི་དོན་མེད་པ་ཡིན་ནོ། ། གཞན་དུ་
མི་འཐད་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཕྱོགས་ཀྱི་ཆོས་ལ་སོགས་པ་འབེན་པ་ཡིན་ཏེ། དེའི་ཕྱིར་དེ་དག་གི་མཆན་ཉིད་
རང་དབང་དུ་ལོགས་ཤིག་དུ་མེད་དོ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ཡང་བརྫོང་པར་བྱ་སྟེ། གང་གི་ཕྱིར། སྒྲ་དང་མར་
མེ་སོགས་དངོས་ལ། གཞན་དུ་མི་འཐད་པ་ཉིད་ཀྱིས། ཕྱོགས་ཀྱི་ཆོས་ནི་མེད་ན་ཡང་། ། ཤེས་པར་
བྱེད་པ་ཉིད་དུ་འང་མཐོང་། ། ཞེས་ཕྱོགས་ཀྱི་ཆོས་མེད་པར་ཡང་གཞན་དུ་མི་འཐད་པ་ཉིད་ཡོད་པར་
རང་ཉིད་ཀྱིས་སྒྲས་པ་ཡིན་ནོ། ། མིག་གིས་གཟུང་བར་བྱ་བ་ཉིད་མི་རྟག་པ་ཉིད་ལས་གཞན་དུ་མི་
འཐད་པ་ཉིད་ཡིན་ན་ཡང་འདི་ལ་ཕྱོགས་ཀྱི་ཆོས་མེད་པའི་ཕྱིར་མ་ངེས་པ་ཉིད་དོ། ། གང་ཡང་། དེའི་
བྱ་ཡིན་ཕྱིར་དེ་སྟོབས་ངས། ། སྒྲ་དང་བའི་སྟོབས་ངས་ཅིག་ཤོས་བཞིན། ། དེ་ལྟར་ཚུལ་གསུམ་ལྟན་ན་འང་
འདི། ། དེས་པར་འཐུག་པ་མ་ཡིན་ནོ། ། ཞེས་བྱ་བ་འདི་ལ། དེའི་བྱ་ཉིད་སོགས་གཏན་ཆོགས་ལ། །
ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྟོས་ཏེ། དེའི་བྱ་ཡང་ཡིན་ལ་སྟོབས་ངས་ཡང་མ་ཡིན་པ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ལ་

མངོན་སུམ་གྱི་མཚན་ཉིད་བཟླ་པའི་ལེའུ།

འགལ་བ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་པའི་ཕྱིར། མི་མཐུན་པའི་ཕྱིར་ཕྱོགས་ལ་ལྟོག་པ་ལ་ཐེ་ཚོམ་བ་པ་འདི་
མཚན་ཉིད་གསུམ་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དཔེ་མ་གྲུབ་པ་ཡིན་ནོ། ། འདི་སྟུང་དུ་འགལ་བ་ཡོད་པ་མ་
ཡིན་ཏེ། གལ་ཏེ་རྒྱ་ཐ་དད་པ་ཡིན་ན་ཡང་འབྲས་བུ་ཐ་དད་པར་འགྱུར་ན་རྒྱ་མེད་པར་འགྱུར་རེ་སྟུང་
དུ་སེམས་ན། དེ་ནི་དེའི་བྱ་ཡིན་ཡང་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྟོས་ཏེ། དགེ་བ་ལ་སོགས་པའི་ལས་ཀྱི་
ཁྱད་པར་དང་། གྲང་བ་དང་རྩོལ་བའི་ཟས་ལ་སོགས་པའི་གནས་སྐབས་ཐ་དད་པ་ལས་གཞན་དུ་གྱུར་པ་
སྟེ་དཀར་ཤམ་ལ་སོགས་པ་ཉིད་སྲིད་པའི་ཕྱིར་འགལ་བ་ག་ལས་ཡིན་ཏེ། རྒྱ་ཐ་དད་པར་མ་གྲུབ་པའི་
ཕྱིར་རོ། ། གཞན་ཡང་དེའི་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བྱ་བ་འདི་བྱས་པ་ཉིད་བཞིན་དུ་རང་བཞིན་གྱི་
གཏན་ཆེགས་མ་ཡིན་ཏེ། བྱས་པ་དེ་ནི་མི་རྟག་པ་ཉིད་སྤངས་ནས་གཞན་དུ་མེད་པ་བཞིན་དུ་དེའི་བྱ་
ལ་རང་བཞིན་གཞན་མེད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། འདི་ལྟར་འབྲས་བུ་ཉེ་བར་ལེན་པའི་ཕྱང་པོ་ལྔ་པོ་འགལ་
ཞིག་ལ་སྟོས་ནས་དེའི་བྱ་ཞེས་ཐ་སྙད་དུ་བྱས་ཀྱི་སྡེ་བསངས་ཉིད་ནི་མ་ཡིན་ནོ། ། འབྲས་བུའི་གཏན་
ཆེགས་ཀྱང་མ་ཡིན་ཏེ། རྒྱ་དང་འབྲས་བུའི་དངོས་པོ་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ། ། མི་དམིགས་པ་ཡང་མ་
ཡིན་ཏེ། གྲུབ་པ་ཡུལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། ། འགལ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་སྡེ་བསངས་ལས་གཞན་པའི་ཁ་
དོག་མེད་པ་མ་གྲུབ་པོ། དེ་དག་ལས་མ་གཏོགས་པའི་རྟགས་ཀྱང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། གཞན་དུ་འབྲེལ་
བ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། ། འབྲེལ་བ་མེད་པར་ཡང་གོ་བར་བྱེད་པ་མ་ཡིན་ཏེ་ཏ་ཅང་ཐལ་བར་འགྱུར་པའི་
ཕྱིར་རོ། ། དེ་ལྟ་བུས་ན་འདི་གཏན་ཆེགས་མ་ཡིན་ལ་མཚན་ཉིད་གསུམ་པ་ཡང་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ག་
ལས་འཁྲུལ་བ་ཡིན། ལྷང་བ་མ་མཐོང་བ་ནི་དམིགས་པའི་མཚན་ཉིད་ཀྱིར་གྱུར་པ་མི་དམིགས་སོ། །
འོན་ཏེ་མ་འཁྲུལ་བ་ཉིད་ཅེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པས་མཚན་ཉིད་མ་བྱུང་པའི་སྟོན་འཆད་དེ། དཔེར་ན་
རླ་བ་ཤར་བ་ལས་ཀྱི་ཕྱ་ཏ་ཁ་བྱེ་བ་དང་རྒྱ་མཚོ་འཕེལ་བར་རྫེས་སུ་དཔོག་པ་དང་། སོགས་པ་སྟོས་པས་
ཉི་མ་འཆར་བ་ལས་པརླ་ཁ་བྱེ་བའོ། ། ཉི་མ་ཤར་བ་ལས་རི་ལ་སོགས་པའི་པ་རོལ་ཕྱོགས་སུ་གྲིབ་མ་
རྫེས་སུ་དཔོག་པ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་ཕྱན་པར་རིང་མོ་ནས་མགལ་དུ་མ་ཡོག་པ་ཆེགས་པའི་དུམ་བུ་
མཐོང་ནས་དུ་བརྟོགས་པ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་རྒྱ་སྐར་མིན་དུག་ཤར་བ་ལ་རྒྱ་སྐར་སྐར་མ་ཉེ་བར་

ཚད་མའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་བསྐྱུས་པའི་དཀའ་འབྲེལ།

རྟོགས་པར་བྱེད་དེ། འདི་ལྟར་ཐ་སྐྱར་ནས་བཅུམས་ནས་འདོན་པའི་རིམ་པ་དི་ལྟ་བུ་བཞིན་དུ་རྒྱ་སྐྱར་
ནམ་འཆར་རོ་ཞེས་གྲགས་སོ། ། འདི་ཐམས་ཅད་གཏན་ཆིགས་གསུམ་གྱི་ཁོངས་སུ་མ་འདུས་པའི་ཕྱིར་
ཏེ། ཅིའི་ཕྱིར། དེ་དག་ལས་ནི་མ་གཏོགས་པ། ། འབྲུལ་བ་མེད་པ་ཡོད་མ་ཡིན། ། ཞེས་ཅི་ལྟར་ཆོད་པར་
བྱེད་ཅེ་ན། འདིར་ལན་བཤད་པ་ནི། དེ་ཕྱིར་འདི་ལ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྟེ། རྒྱ་གང་གི་ཕྱིར་ཁ་བྱེ་
བ་ལ་སོགས་པ་དེ་དག་སྟེ་ཀུ་ལྷ་ཏ་ཁ་བྱེ་བ་ལ་སོགས་པ་དེ་དག་བྱུང་བ་ནི་སྟེས་པའོ། ། ཅི་ལྟ་བུའི་ཁྱད་
པར་ཅན་ཡིན་ཞེ་ན། དེ་དང་དུས་གཅིག་སྟེ། རྒྱ་བ་འཆར་བ་དང་ཉི་མ་དང་མགལ་དུ་མ་དེ་དག་དང་
དུས་གཅིག་པའོ། ། རྒྱའི་ཆོས་དེ་འདྲ་བའི་གཏན་ཆིགས་ཀྱིས་ཡུལ་ཇེས་སུ་དཔོག་པར་འདོད་དོ། ། འདི་
སྐད་དུ་བརྟན་པ་ཡིན་ཏེ། ཀུ་ལྷ་ཏ་ཁ་བྱེ་བ་ལ་སོགས་པ་དང་དུས་མཉམ་དུ་སྟེས་པའི་རྒྱ་བ་འཆར་བ་
ལ་སོགས་པའི་རྒྱ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཁོ་ན་ཀུ་ལྷ་ཏ་ཁ་བྱེ་བ་ལ་སོགས་པ་ལྟན་ཅིག་བྱེད་པའི་རྒྱར་འགྱུར་
བའི་ཕྱིར། རྒྱ་བ་འཆར་བ་ལ་སོགས་པ་དེ་དག་དེ་ལྟ་བུར་གྱུར་པའི་རང་གི་རྒྱ་ཇེས་སུ་དཔོག་པར་བྱེད་
པ་ན་ཤུགས་ཀྱིས་དུས་མཉམ་དུ་འབྱུང་བའི་ཀུ་ལྷ་ཏ་ཁ་བྱེ་བ་ལ་སོགས་པ་ཡང་ཇེས་སུ་དཔོག་པར་
བྱེད་ཀྱི་དངོས་སུ་ནི་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ནམ་པ་དེ་ལྟ་བུ་ནི་འབྲས་བུའི་གཏན་ཆིགས་ཀྱི་ཁོངས་སུ་
འདུས་པ་ཡིན་ནོ། ། འདི་ནི་གདོན་མི་ཟ་བར་དེ་ལྟ་བུ་ཡིན་པར་རིགས་པར་བྱ་སྟེ། གལ་ཏེ་འབྲེལ་བ་
མེད་པས་ཀྱང་དེ་ལྟར་གོ་བར་བྱེད་པ་ཡིན་ན་དེའི་ཆེ་གང་ཅི་ཡང་རུང་བ་གོ་བར་བྱེད་པར་འགྱུར་ཏེ་
འབྲེལ་བ་མེད་པ་ཉིད་དུ་ཁྱད་པར་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། ། དེ་ལྟ་བུས་ན་འདི་ལ་ཡང་འབྲེལ་བར་བཞོན་ལ།
དེ་ཡང་དི་སྐད་དུ་བཤད་པའི་རྒྱ་དང་འབྲས་བུའི་དངོས་པོའི་མཚན་ཉིད་ཁོ་ན་འོ། ། འོ་ན་སློན་དུག་
འཆར་བ་སྐར་མ་ཉེ་བ་དང་འབྲེལ་བ་ཅི་ཡོད་ཅེ་ན། སྐར་མ་སློན་དུག་འཆར་བའི་རྒྱ། ཞེས་བྱ་བ་ལ་
སོགས་པ་སྟོས་ཏེ། འཕྱོར་བྱེད་ནི་རྒྱུ་དོ། ། འདིར་ཡང་ཆོགས་པ་གཅིག་ལ་རག་ལས་པའི་ཕྱིར་རྒྱའི་
ཆོས་ཇེས་སུ་དཔག་པས་དཔོག་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ཏེ། དི་སྐད་དུ། ཆོགས་པ་གཅིག་ལ་རག་ལས་པའི།
གཞུགས་ལ་སོགས་པ་རིས་རྟོགས་སོ། ། རྒྱ་ཆོས་ཇེས་སུ་དཔག་པས་ཏེ། ། དུ་བས་བྱད་ཤིང་འགྱུར་བ་
བཞིན། ། ཞེས་བཤད་པ་ལྟ་བུའོ། ། ཡང་གཞུགས་བརྟན་ལས་གཞུགས་རྟོགས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཡང་

གང་གི་ཡང་ཁོངས་སུ་མ་འདུས་ཏེ། གཞུགས་བརྟན་ནི་དངོས་པོ་མེད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། ། དེ་ལྟ་བུས་
 བ་མཚན་ཉིད་མ་བྱུང་པ་ཅན་ཡིན་ནོ་སྟེ་དྲོགས་པ་ལ། གཞུགས་བརྟན་ཞེས་བྱ་བའི་རྟགས་ལས་
 ནི་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྟོན་ཏེ། གཅིག་ན་ལྟན་ཅིག་ཅེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པས་རྫོང་པར་བྱེད་པའི་
 བསམ་པ་དྲོགས་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ཏེ། གཏན་ཆེགས་དངོས་པོ་མེད་པ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། གཅིག་ན་ལྟན་ཅིག་
 གཉིས་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་བྱ་བ་སྟེ། རྟགས་གང་ཁོ་ནར་མེ་ལོང་གི་གཞུགས་མཐོང་བ་དེ་ཁོ་ནར་
 གཞུགས་བརྟན་ཡང་ཡིན་ཏེ། ཐོགས་པ་དང་བཅས་པའི་ཕྱིར་རྟགས་གཅིག་ཏུ་གཞུགས་གཉིས་ལྟན་
 ཅིག་འབྱུང་བའི་ཡོད་པ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། དེའི་ཕྱིར་དངོས་པོ་ཉིད་ཡིན་ན་གཅིག་ན་གཞུགས་གཉིས་
 ལྟན་ཅིག་ཡོད་པར་མི་འགྱུར་བ་ཞིག་ན་ཡོད་པ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་བས་ན་འདི་ནི་འཁྲུལ་བ་ཡིན་ནོ། །
 རྣམ་པ་གཅིག་ཏུ་ན། གཅིག་ན་ལྟན་ཅིག་གཉིས་ཡོད་ཕྱིར། ། ཞེས་བྱ་བ་ལ་གཉིས་གང་ཞེ་ན། མེ་ལོང་
 གི་ངོས་དང་ལྷ་བའི་གཞུགས་བརྟན་ནོ། ། མེ་ལོང་གི་ངོས་ནི་ཡུལ་གཞན་ཁོ་ན་ཡིན་ལ། ནང་ན་གནས་
 པའི་ལྷ་བའི་གཞུགས་བརྟན་ནི་གཞན་ཁོ་ནར་མཐོང་སྟེ། ཁོ་ན་པའི་ཚུ་བཞིན་ནོ། ། དེར་སྐྱེས་པ་ཡང་
 ཅིའི་ཕྱིར་གཞན་ཏུ་དམིགས་པར་འགྱུར་ཏེ། དེའི་ཕྱིར་གཞུགས་བརྟན་ཞེས་བྱ་བ་དངོས་པོར་གྱུར་པ་
 ཅུང་ཟད་གྱུར་མེད་ལ། ཆོས་རྣམས་ཀྱི་རྣམ་པའི་བྱེ་བྲག་ནི་བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་པའི་ཕྱིར། གང་ཞིག་དེ་
 ལྟར་མཐོང་བ་དེ་ནི་ཆོགས་པ་དེའི་མཐུ་དེ་འདྲ་བ་ཡིན་ནོ། ། གལ་ཏེ་ཡང་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པས་
 ལན་འདེབས་པར་བྱེད་དེ། འདིར་ཤེས་པ་ཉིད་དེ་ལྟ་བུར་གྱུར་པའི་འབྲས་བུའི་རྟགས་སུ་མངོན་པར་
 འདོད་ཀྱི། གཞུགས་བརྟན་ཞེས་བྱ་བའི་ཕྱིར་དངོས་པོ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། ། ཡང་ཚུལ་གསུམ་པའི་རྟགས་
 བརྫོང་པ་གཞན་གྱི་དོན་ཡིན་ནོ། ། ཇི་ལྟར་བརྫོང་པར་བྱེད། གང་གི་ཕྱིར་གཞན་དག་གིས་རྟགས་དང་
 ཉེ་བར་སྦྱོར་བ་དང་མཐུག་བསྟེན་པ་ཡང་གཞན་གྱི་རྗེས་སུ་དཔག་པར་བསྐྱབ་པ་ཡིན་ནོ། ། འདི་ཉིད་
 བསྟན་པའི་ཕྱིར། གཞན་གྱིས་དམ་བཅའ་བ་ལ་སོགས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྟོན་སོ། ། སྤྱབ་བྱེད་
 ཡན་ལག་མ་གྱུར་པ། ། ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པས་ལན་འདེབས་ཏེ། སྤྱབ་བྱེད་ནི་སྤྱབ་པ་སྟེ་གཞན་བྱ་
 རྟགས་པ་ཞེས་བྱ་བའི་ཐ་ཆེག་གོ། ། དེའི་ཡན་ལག་ཏུ་གྱུར་པའི་རྒྱ་སྟེ་དེ་བཀག་པ་ནི་སྤྱབ་བྱེད་ཡན་

ཚད་མའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་བསྐྱབ་པའི་དཀའ་འབྱེལ།

ལག་རྒྱ་མ་གྱར་པའོ། ། དེ་ལྟ་བུས་ན་སྐྱབ་པར་བྱེད་པ་ཡན་ལག་རྒྱ་མ་གྱར་པའི་ཕྱིར་ཉེ་བར་སྦྱར་བ་མ་
ཡིན་ཏེ། སྐྱར་བར་བྱ་བ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་རྟོ། ། དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ཏེ་སྦྱར་བ་མིན་པ་རྒྱར་གྱི་པ་
མ་ཡིན་པར་འཆད་ན་དམ་བཅའ་བའི་དོན་གྱི་ཕྱོགས་གྱིས་གཅིག་རྒྱ་འགྱུར་རོ། ། ཇི་ལྟར་སྐྱབ་པར་
བྱེད་པའི་ཡན་ལག་མ་ཡིན་ཞེ་ན། འབྲེལ་བ་མེད་ཕྱིར་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྒྲོས་ཏེ། ལུས་པ་མེད་པ་
སྟོན་པ་ནི་བསྐྱབ་པར་བྱ་བ་ཉིད་བཟོད་པའི་ཕྱིར་རོ། ། འདི་སྐད་དུ་བསྟན་པ་ཡིན་ཏེ། སྐྱ་ནམས་དོན་
དང་ལྟན་ཅིག་འབྲེལ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་རེ་ཞིག་དངོས་སུ་སྦྱར་བ་མ་ཡིན་ལ། གཏན་ཆོགས་བཟོད་པ་
བཞིན་དུ་ལུས་པ་སྟོན་པའི་ཕྱིར་བརྒྱད་པས་ཀྱང་མ་ཡིན་ཏེ། ཇི་སྐད་དུ། ཕྱོགས་གྱི་ཆོག་དེ་སྐྱ་བ་ཡིས། །
བསམ་པ་རིག་པར་བྱེད་པ་ལ། ཚད་མ་དེ་ལས་ཐེ་ཆོམ་དག། སྦྱེ་ཕྱིར་ཇེས་སུ་སྐྱབ་བྱེད་མིན། ། བསྐྱབ་
པར་བྱ་བ་བཟོད་པ་ཡིས། ། བརྒྱད་པ་ཡིས་ཀྱང་ལུས་པ་མེད། ། ཅེས་བཤད་པ་བཞིན་ནོ། ། ཁ་ཅིག་ཡན་
ལག་རྒྱ་མ་གྱར་ཀྱང་བསྐྱབ་པར་བྱ་བ་དང་། སྐྱབ་པར་བྱེད་པའི་ཆོས་དག་གིས་ལུས་ཉེ་བར་བསྟན་པའི་
དོན་དུ་དཔེ་བཟོད་པ་བཞིན་དུ་དམ་བཅའ་བར་བ་རྒྱ་སྐྱར་བ་ཡིན་ཏེ། གང་ཕྱིར་ལྟག་མ་ཚུལ་གཉིས་
པོ། ། དཔེ་ཡིས་བསྟན་པར་བྱ་བ་ཡིན། ། ཞེས་བཤད་པའི་ཕྱིར། དཔེའི་ཆོག་ལོགས་ཤིག་རྒྱ་ཡན་ལག་
རྒྱ་གྱར་པ་མ་ཡིན་ཡང་ཕྱོགས་གྱི་ཆོས་མ་གཏོགས་པ་ལྟག་མ་ཚུལ་གཉིས་བསྟན་པར་བྱ་བའི་དོན་དུ་
སྐྱར་བར་བྱ་བ་ཡིན་ནོ་སྟེ་མཐའ་ཤེད་དག་ལ། ཇི་ལྟར་དཔེའི་ཆོག་ཅེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྒྲོས་
ཏེ། ལུང་བསྒྲོ་བ་ནི། འདི་ལྟར་གྱིས་ཤིག་སྐྱ་མི་རྟག་པ་སྐྱབས་ཤིག་པའོ། ། སོགས་པའི་སྐྱས་གཞན་
གསོལ་བ་འདེབས་པའི་ཆོག་གཟུང་ངོ། ། དེ་ལྟ་བུར་གྱུར་པའི་ཆོག་ཀྱང་སྦྱར་བ་བསྟན་པའི་དོན་དུ་
བསྟན་པར་བྱ་བར་འགྱུར་རོ། ། འདི་དག་མེད་པར་ཡང་སྐབས་མ་ཡིན་པ་སྐྱབ་པར་བྱེད་པ་འཇུག་པ་
མི་སྲིད་དོ་ཞེས་བྱ་བའོ། ། འབྲས་བྱ་མེད་ཅེས་བྱ་བ་ནི་དེ་དག་མེད་པར་ཡང་བསྐྱབ་པར་བྱ་བ་རྟོགས་
པའི་ཕྱིར་ཏེ། འདི་ལྟར་གང་དང་གང་བྱས་པ་ཡིན་པ་དེ་ཐམས་ཅད་ནི་མི་རྟག་པ་ཡིན་ལ། སྐྱ་ཡང་བྱས་
པས་ཞེས་བྱ་བ་དེ་ཙམ་ཞིག་བཟོད་པ་ན་དམ་བཅའ་བ་བཟོད་པ་མེད་པར་ཡང་སྐྱ་མི་རྟག་གོ་ཞེས་
རྟོགས་པར་འགྱུར་རོ། ། འོ་ན་ཇི་ལྟར་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་ལ་སོགས་པ་ནམ་པར་འཛོག་སྟེ། འདི་ལྟར་

མཐུན་པའི་ཕྱགས་ནི་བསྐྱབ་པར་བྱ་བའི་ཆོས་ཀྱི་སྤྱོད་ན་མཐུན་པའི་ཞེས་བྱ་བ་དང་། ཕྱགས་ཀྱིས་དེ་
 མེད་པ་མི་མཐུན་པའི་ཕྱགས་བཟོད་དེ། དམ་བཅའ་བ་མ་བསྟན་ན་ཚུལ་གསུམ་ཡོད་ཀྱང་དེ་འཕེན་
 པའི་རྒྱ་མཚན་དེ་མཐུན་པའི་ཕྱགས་ལ་བརྟེན་པའི་རྒྱ་མེད་དོ་ཞེས་བྱ་བ་ཐམས་ཅད་བདས་ནས་
 འཁོར་བར་བྱེད་པར་འགྱུར་རོ། སྐྱབ་པར་བྱེད་པ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པས་ལན་འདེབས་པར་བྱེད་དོ།
 གནག་རྩི་ལ་སོགས་པ་མཐུན་པའི་ཕྱགས་ལ་སོགས་པའི་ཐ་སྟངས་ལ་མི་མཁས་པ་རྣམས་ཀྱང་། གང་ན་
 ཏུ་བ་ཡོད་པ་དེ་ན་མེད་ཡོད་ལ་འདི་ན་ཡང་ཏུ་བ་ཡོད་པས་ཞེས་བྱ་བ་དེ་ཅམ་ཞིག་བཟོད་པ་ན་རྩིས་སུ་
 འགོ་བ་དང་ལྟོག་པ་བཟུང་སྟེ། མཐུན་པའི་ཕྱགས་ལ་སོགས་པའི་ཐ་སྟངས་མེད་པར་ཡང་མེད་ཀྱི་ག་
 རྟོགས་ཤིག་ལོ་ན་འོ། དེ་ལྟ་བུས་ན་སྐྱབ་པར་བྱེད་པའི་ཏུས་ན་མཐུན་པའི་ཕྱགས་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་
 པར་གཞག་པ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ལོ། འོ་ན་མཐུན་པའི་ཕྱགས་ལ་སོགས་པའི་ཐ་སྟངས་གང་ན་ཡོད་ཅེ་ན།
 བསྟན་བཅོས་ཞེས་བྱ་བ་སྟོས་ཏེ། ཡང་ན་སྐྱབ་པར་བྱེད་པ་བཟོད་པའི་ཏུས་ན་ཡང་དེའི་རྣམ་པར་
 གཞག་པ་བྱེད་པ་འགལ་བ་མེད་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་སྟོན་པ་ནི་ཡང་ན་སྐབས་ཀྱི་དོན་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་
 པ་སྟེ། གལ་ཏེ་ཡང་སྐྱབ་པར་བྱེད་པ་བཟོད་པའི་ཏུས་ན་དམ་བཅའ་བ་སྦྱར་བ་མེད་པ་དེ་ལྟ་ན་ཡང་
 བསྐྱབ་པར་བྱ་བའི་ཆོས་ཅན་ལ་བརྟེན་ནས་སྐབས་སུ་བབ་པའི་དོན་བསྐྱབ་བྱ་རྣམ་པར་འདོག་པ་མི་
 འགལ་བ་ཉིད་དོ། སྐྱབ་པར་བྱེད་པའི་ཏུས་ན་སྐབས་སུ་བབ་པ་ཉིད་ཀྱི་དོན་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་
 བྱ་བ་འདི་ནི་བཟོད་པར་མི་བྱ་སྟེ། གང་གི་ཕྱིར་གཞན་གྱི་སྡེ་དམ་བཅའ་བ་སྦྱར་བར་སྐྱབ་བ་རྣམས་ཀྱིས་
 རྟོལ་བས་སྐྱབ་པར་བྱེད་པ་སྐབས་མིན་ཏེ། སྐབས་སུ་མ་བབ་པ་ཉིད་སྐྱབ་པ་མ་ཡིན་ལོ། ཤེས་པར་འདོད་
 པའི་བྱེ་བྲག་དང་ལྟན་པའི་ཆོས་ཅན་སྐབས་སུ་བབ་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟ་ན་ཡང་སྐབས་སུ་བབ་པའི་ཆོས་
 ཅན་ལ་བརྟེན་ནས་རྣམ་པར་གཞག་པ་དེ་བྱེད་པ་ན་ངི་ལྟར་བྱ་བ་ཡིན་ཞེ་ན། ཤེས་པར་འདོད་པའི་
 ཞེས་བྱ་བ་སྟོས་ཏེ་གོ་བར་ཟད་དོ། དཔེར་བཟོད་པ་ལ་སྟོས་ནས་དེ་ལྟར་ཞེས་ཏེ་བར་སྟུང་པའམ་དེ་ལྟ་
 མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བསྐྱབ་པར་བྱ་བ་ཉེ་བར་སྦྱར་བ་ནི་ཉེ་བར་བཟོད་པའི་མཚན་ཉིད་དོ། དེ་ལ་སྟོབ་
 དཔོན་ཕྱགས་ཀྱི་སྒྲུང་པོའི་ཞལ་སྔ་ནས་ཀྱི་ཀྱིས་ཤེ་བར་སྦྱར་བ་བཟོད་པ་ནི་སྐྱབ་པར་བྱེད་པ་མ་

ཚད་མའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་བསྟན་པའི་དཀའ་འབྲེལ།

ཡིན་ནོ། ། བཅོམ་བཞིན་པའི་གཏན་ཆེགས་ཀྱི་དོན་གསལ་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར། གཏན་ཆེགས་བཅོམ་པ་
གཉིས་པ་བཞིན་ནོ་ཞེས་ཚད་མ་མཛད་པ་ལ། དངོས་པོ་རྣམ་པར་འབྱེད་པ་ལ་སོགས་པ་དག་གཏན་
ཆེགས་མ་གྲུབ་པར་བྱ་བའི་དོན་དུ་དམ་བཅའ་པའི་མཛུགས་མོགས་སུ་འབྱུང་བ་གཏན་ཆེགས་བཅོམ་
པས་ཕྱོགས་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་གསལ་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ཏེ། ལྷ་ཙམ་བཅོམ་པའི་ཕྱིར་རོ། ། སྤྲེལ་ཉལ་པ་ཡིན་
ཏེ། བྱས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བྱས་པ་ཉིད་དེ་ཡང་ཅི་སྤྲེལ་ལོད་དམ་མེད་སྟམ་པ་ལ། དེ་ཡོད་པ་ཉིད་དུ་ཉེ་བར་
སྦྱར་བ་ལས་རྟོག་རྟོགས་པ་ཡིན་ནོ། ། ཡང་ན་གཞུགས་བརྟན་ཀྱི་དོན་དུ་ཉེ་བར་སྦྱར་བ་ཡིན་ཏེ།
ཐོག་མར་གཏན་ཆེགས་བཅོམ་པས་བྱ་བ་ཉིད་བྱད་པར་མེད་པར་སྤྲེལ་བ་སྟན་ལ་དཔེ་ལ་བསྟན་པའི་
བྱས་པ་དེ་བསྟན་བྱ་མེད་ན་མི་འབྱུང་བ་ཉིད་ནི་ཉེ་བར་སྦྱར་བས་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། ། དེ་བཞིན་དུ་སྤྲེལ་
ལ་ཡང་བྱས་པ་ཉིད་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བས་འདྲ་བར་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། ། དེ་ལྟ་བུས་ན་བྱད་པར་བསལ་
བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་སྒྲོས་པ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བཤད་རོ། ། འདིར་བཤད་པ་ནི། དམ་བཅའ་བཅོམ་པ་ཞེས་བྱ་བ་
ལ་སོགས་པ་སྟེ། ཡོད་པ་བསྟན་པར་བྱ་དོན་དུ། ཞེས་བྱ་བ་ནི་གཏན་ཆེགས་བསྟན་བྱའི་ཆོས་ཅན་ལ་
ཞེས་བྱ་བ་ལྷག་མཐོ། ། འདི་ལ་དོན་ནི་འདི་ཡིན་ཏེ། རི་རྒྱུད་དུ་བཤད་པའི་ཚུལ་གྱིས་དམ་བཅའ་བའི་
སྦྱར་བ་བཀག་པའི་ཕྱིར། དེའི་དེ་མ་ཐག་ཏུ་འབྱུང་བའི་བྱས་པ་ཉིད་ལ་སོགས་པའི་ལྷ་ཙམ་བཅོམ་པ་
མེད་པ་ཁོ་ནའོ། ། དེ་བས་ན་ལྷ་ཙམ་བཅོམ་པ་སྟོན་དུ་འགོ་བ་ཅན་གྱི་ཉེ་བར་སྦྱར་བ་བཅོམ་པར་མི་
བྱ་བ་ཉིད་དོ། ། ཡང་ཕྱོགས་ཀྱི་ཆོས་གསལ་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་ཉེ་བར་སྦྱར་བ་བཅོམ་པར་བྱེད་པ་དེའི་ཆེ་
ལྷ་ཙམ་བཅོམ་པའི་འབྲས་བུ་གཞན་བཅོམ་པར་བྱ་དགོས་སོ། ། དེ་ལ་འདི་སྟམ་དུ་ལྷ་ཙམ་བཅོམ་ཉིད་དུ་
རྟོགས་པ་འབྲས་བུ་ཡིན་ནོ་སྟམ་དུ་སེམས་ན། དེ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། རེ་ཞིག་དེ་ཉིད་རྟོགས་པས་ཅི་ཞིག་བྲ།
གང་གི་ཕྱིར་གཞན་དུ་ཡང་བསྟན་པར་བྱ་བ་འབྱུང་བར་འཇུག་པ་ཁོ་ན་ཞེས་བསྟན་བྱེད་ཏོ། ། དེ་ལྟ་
བུས་ན་ཕྱོགས་ཀྱི་ཆོས་བསྟན་པ་ལས་མ་གཏོགས་པར་གཏན་ཆེགས་བཅོམ་པའི་འབྲས་བུ་གཞན་
བཅོམ་པར་བྱས་པ་མ་ཡིན་ནོ། ། དེ་བཞིན་དུ་དང་པོར་གཏན་ཆེགས་བཅོམ་པ་དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱོགས་ཀྱི་
ཆོས་ཉིད་བསྟན་པ་ཡིན་ལ་དེ་བསྟན་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར། ཉེ་བར་སྦྱར་བ་ལེན་པར་བྱེད་པ་ན་སྒྲོས་པ་

ཉིད་ཏུ་བསལ་བར་རབ་ཏུ་སྟོན་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་གཏན་ཆོག་མ་གྲུབ་པ་ག་ལས་ཡིན། གཟུགས་
 བརྟན་ཡང་དོན་མེད་པ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། གང་གི་ཕྱིར་ཚྭ་གས་ཀྱི་ཆོས་ཅམ་སྟེ་གཏན་ཆོག་མ་བཟོད་པས་
 སྒར་བསྟན་ཞིང་དེ་ལ་བསྐྱབ་བྱའི་ཆོས་ཀྱི་བྱུང་པར་བསྟན་པ་ན་བཟོད་པར་འདོད་པའི་དོན་གྲུབ་པའི་
 ཕྱིར་བཟོད་པ་ན་སྒྲིམ་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་འདི་ལ་ཡང་གཏན་ཆོག་མ་གྲུབ་པ་ཉིད་ག་ལས་ཡིན། དེ་
 ལ་གཏན་ཆོག་མ་གྲུབ་ནས་དམ་བཅའ་བ་ཡང་བཟོད་པ་ནི་མཐུག་སྐྱད་པའོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་མཐུག་
 སྐྱད་པའི་མཚན་ཉིད་དོ། ། གཏན་ཆོག་མ་གྲུབ་ནས་ཞེས་བྱ་བ་ནི། དེའི་ཕྱིར་མི་རྟག་ཅེས་བྱ་བ་ལ་
 སོགས་པ་ལ། དེའི་ཕྱིར་ཞེས་བྱ་བ་འདིས་གཏན་ཆོག་ཀྱི་ནུས་པ་དཔེར་བཟོད་པ་གྲུབ་པར་བསྟན་
 བསྟན། དམ་བཅའ་བའི་དོན་ཡང་ཟོད་པར་བྱེད་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་མཐུག་སྐྱད་པ་སྟེ། དམ་བཅའ་བ་
 དང་གཏན་ཆོག་དང་དཔེ་དང་ཉེ་བར་སྦྱར་བ་དོན་གཅིག་པ་ཉིད་ཏུ་འདིས་ཤེས་པར་བྱེད་འབྲེལ་
 བར་བྱེད་པས་ན་མཐུག་སྐྱད་དོ། ། དེ་ལ་རེ་ཞིག་དམ་བཅའ་བ་སྦྱར་བ་ཉིད་མེད་ན། གལ་ཏེ་དེ་རྗེས་སུ་
 བཟོད་པའི་བདག་ཉིད་ཀྱི་མཐུག་སྐྱད་པ་ཡིན་པས་དེའི་ཕྱིར་མཐུག་སྐྱད་སྐྱབ་པར་བྱེད་པའི་ཡན་ལག་
 མ་ཡིན་ནོ། ། དེ་ལ་སྒྲིབ་དཔོན་ཚྭ་གས་ཀྱི་སྒྲུང་པའི་ཞལ་སྒྲ་ནས་ཀྱི་མཐུག་སྐྱད་པ་སྒྲིམ་པ་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར། སྐྱབ་པར་བྱེད་པའི་ཡན་ལག་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་སྒྲས་པ་དེ་ལ། འདོད་བྱེད་པ་ལ་སོགས་པ་ན་རེ་
 འདིར་སྒྲིམ་པ་མ་ཡིན་ཏེ། གང་གི་ཕྱིར་དམ་བཅའ་བ་ནི་བསྐྱབ་བྱ་སྟོན་པ་ཡིན་ལ། མཐུག་སྐྱད་པ་ནི་
 སྐྱབ་པ་སྟོན་པ་ཡིན་ནོ། ། ཡང་གི་སྒྲ་ནི་འདྲ་བ་ལ་ཡིན་ཏེ། དེས་ན་དམ་བཅའ་བ་དང་འདྲ་བ་བཟོད་པ་
 ཡིན་ནོ་ཞེས་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། ། མཐུག་སྐྱད་པ་མེད་པར་ནི་སྐྱབ་པ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། འདི་ལྟར་དེ་
 མེད་ན་དེ་ལས་གཞན་པའི་ཡན་ལག་ནམས་བཟོད་ན་ཡང་ཅི་སྒྲ་མི་སྟོན་པ་ཡིན་ནམ་སྟུང་པའི་དོགས་
 པ་མི་ལྟོག་གོ། ། དེའི་ཕྱིར་དོགས་པ་དེ་སྒྲིག་པའི་ཕྱིར་མཐུག་སྐྱད་པ་ལོགས་ཤིག་ཏུ་བཟོད་པར་བྱའོ་
 ཞེས་ཟེར་རོ། ། དེས་ན་འདིར་ཚུལ་གསུམ་པ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྒྲིམ་ཏེ། གང་གི་ཆེ་མི་རྟག་པ་ཉིད་
 ཏུ་བསྟན་པ་མེད་ན་མི་འབྱུང་བའི་བྱས་པ་ཉིད་ཆོས་ཅན་སྒྲ་ལས་ངེས་པ་ན་འདིར་བསྒྲིག་པའི་དགོས་
 པ་ག་ལས་ཡིན། མི་འབར་བའི་ཆོག་མཐོང་སྒྲ་གནས་པར་ངེས་པའི་བདག་ཉིད་ཀྱིས་ཚྭ་གས་ན་

ཆད་མའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་བསྐྱེས་པའི་དཀའ་འབྲེལ།

སེམས་རང་བཞིན་དུ་གནས་པ་གང་བ་ཡོད་པར་དོགས་པར་བྱ་བར་རིགས་པ་མ་ཡིན་པ་མ་ཡིན་ལ་དེ་
ཡང་རིགས་པ་མེད་པར་ཆོག་ཅམ་གྱིས་མཆོག་སྤྱད་པ་ལས་སྤྲོག་པ་ཡང་མ་ཡིན་ནོ། ། རྣ་མ་སྤྱག་པ་ན་
རེ། སེལ་བྱར་གྱུར་པའི་ཆོག་རྣམས་གྱིས། ། དོན་གཅིག་སྟོན་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ། དེའི་ཕྱིར་འབྲེལ་བ་གྲུབ་
དོན་དུ། ། མཆོག་སྤྱད་ལོགས་ཤིག་བརྗོད་པར་བྱ། ། ཞེས་ཟེར་ཏེ། འདི་ལ་འབྲེལ་བ་ཅན་ཞེས་བྱ་བ་སྟོས་
ཏེ། གཏན་ཆོགས་བསྐྱབ་བྱ་དང་དེའི་བདག་ཉིད་དང་དེ་ལས་བྱུང་བའི་མཆན་ཉིད་ཀྱི་འབྲེལ་བ་སྟོན་
པ་ན། དོན་གྱི་སྟོན་པ་འབྲེལ་བ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱོགས་ཀྱི་ཆོས་དང་རྗེས་སུ་འགྲོ་བ་དང་སྤྲོག་པའི་གཏན་
ཆོགས་དག་གིས་དོན་གཅིག་ཤུགས་གྱིས་རི་ལྟར་འདོད་པ་བཞིན་དུ་སྟོན་པ་ཡིན་ནོ། ། གལ་ཏེ་ཆོག་
རྣམས་སེལ་བྱ་ཡིན་པ་དེ་ལྟ་ན་ཡང་འབྲེལ་བ་ཉིད་ཀྱི་དོན་གཅིག་ལ་ཉེ་བར་སྤྱད་པའི་ཕྱིར་འབྲེལ་བ་
གྲུབ་པར་བྱ་བའི་དོན་དུ་མཆོག་སྤྱད་པ་ལོགས་ཤིག་ཏུ་བརྗོད་པར་མི་བྱའོ། ། ཁ་ཅིག་ཅེས་བྱ་བ་ནི་
གཞོན་ནུ་མ་ལེན་པ་ལ་སོགས་པའོ། ། དེ་དག་ནི་རྗེས་སུ་དཔག་པ་རྣམ་པ་གཉིས་ཏེ་བྱུང་པར་དུ་མཐོང་
བ་དང་སྤྱིར་མཐོང་བའོ་ཞེས་རྗོད་པར་བྱེད་དོ། ། དེ་ལ་བྱུང་པར་དུ་མཐོང་བ་གང་ཞེ་ན། གང་དག་ཉིད་
ཀྱི་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྟོས་ཏེ། དོན་འདི་ཡིན་ཏེ། ཐོག་མར་ཆོས་ཀྱི་བྱེ་བྲག་དཀའ་ཞིག་ཏུ་མེད་དང་
དུ་བའི་བྱུང་པར་དག་མངོན་སུམ་གྱིས་བཟུང་ནས་དུས་གཞན་དུ་ཐག་རིང་བོར་སོང་ནས་གང་གི་ཆོ་
ཡང་དང་ཡང་དུ་དུ་བའི་བྱུང་པར་དེ་ཉིད་མཐོང་ནས། ལྟར་ཡོངས་སུ་བཟུང་བའི་ཕྱིར་མེད་ཉིད་རྗེས་
སུ་དཔོག་པར་བྱེད་པ་དེ་ནི་བྱུང་པར་མཐོང་བའི་རྗེས་སུ་དཔག་པ་ཡིན་ཏེ། ལྟར་མངོན་སུམ་གྱིས་
གཟུང་བའི་བྱུང་པར་ལྟལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། ། བཟུང་ཟེན་པ་ནི་འཛིན་པའི་ཕྱིར་ཆད་མ་མ་ཡིན་
པའང་མ་ཡིན་ཏེ། གང་གི་ཕྱིར་རིམ་དེ་ཡོད་དམ་ཤི་ཞེས་ཐེ་ཆོས་སྟོན་པར་བྱེད་པ་སྤྲོག་ཡོད་པའི་
ཕྱིར་ཞེས་བྱ་བ་ནི་བསྐྱེས་པའི་དོན་ཏོ། ། ཡང་ཡན་ལག་གི་དོན་བརྗོད་པར་བྱ་སྟེ། འབྲེལ་བ་མངོན་
སུམ་གྱིས་མཐོང་ནས་ཞེས་བྱ་བ་ལ་འབྲེལ་བ་གང་ཡིན་ཞེ་ན། འདིར་བརྗོད་པ་བྱུང་རྗེས་སུ་དཔག་པའི་
མཆན་ཉིད་སྟོས་པ། རྗེས་སུ་དཔག་པ་ནི་འབྲེལ་བ་ཞེས་ཕྱོགས་གཅིག་མཐོང་བ་ལས་གཞན་ཕྱོགས་
གཅིག་ཉེ་བ་མ་ཡིན་པར་ཤེས་པའོ། ། དེ་ནི་རྣམ་པ་གཉིས་ཏེ། འབྲེལ་བ་མངོན་སུམ་གྱིས་མཐོང་བ་དང་

འབྲེལ་བ་སྒྱིར་མཐོང་བའོ། ། འབྲེལ་བ་མངོན་སུམ་གྱིས་མཐོང་བ་ནི་དཔེར་ན་དུ་བའི་རྣམ་པར་མཐོང་
 བ་ལས་མེད་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལྟ་བུའོ། ། འབྲེལ་བ་སྒྱིར་མཐོང་བ་ཡང་དཔེར་ན་ལྟ་སྒྱིན་འགྲོ་བ་སྟོན་
 དུ་སོང་བ་ཅན་ཡུལ་གཞན་དུ་བྱིན་པར་དམིགས་ནས་ཉི་མ་འགྲོ་བ་བྲན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་ལྟ་བུའོ། ། དེ་ལ་
 གཞིན་ནུ་མ་ལེན་འབྲེལ་བ་མངོན་སུམ་གྱིས་མཐོང་བ་རྗེས་སུ་དཔག་པ་ནི་འཆད་པར་འདོད་ནས།
 འབྲེལ་བ་མངོན་སུམ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྟོས་ཏེ། འབྲེལ་བ་མངོན་སུམ་མཐོང་བའི་རྗེས་སུ་དཔག་
 པ་འདི་ལྟ་བུ་ཡིན་ནོ་ཞེས་འབྲེལ་ཏེ། གང་གི་ཕྱིར་སྒྲུ་མ་འདས་མ་ཐག་པའི་ཆོགས་སུ་བཅད་པར་དེ་ལྟ་
 བས་ན་དེ་ལྟར་སྒྲུའོ་ཞེས་བྱ་བ་སྐབས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། ། གང་དག་ཅེས་བྱ་བ་ནི་མེད་དང་དུ་བའི་བྱད་
 པར་ཡུལ་དུ་སྐྱར་པ་གང་དག་སྟེ། སྒྲིམ་བུ་མེད་དང་དུ་བ་དེ་དག་པ་ལང་གི་སྒྲིབ་པའི་བྱད་ཤིང་ལས་བྱང་
 བའི་ཕྱིར། བ་ལང་གི་སྒྲིབ་པའི་བྱད་ཤིང་གི་བྱད་པར་གྱི་སྒྲོར་བྱས་ཏེ་བསྐྱེད་པ་ཡིན་ནོ། ། དེ་བཞིན་དུ་མེ་
 དང་དུ་བ་འདི་དག་ནི་རི་ལ་སོགས་པའི་ཡུལ་གྱི་བྱད་པར་ན་གནས་པའི་ཕྱིར། རི་ལ་སོགས་པའི་བྱད་
 པར་གྱི་སྒྲོར་བྱས་པ་ཡིན་ནོ། ། མེ་དང་དུ་བ་གང་དག་ལ་བ་ལང་གི་སྒྲིབ་པའི་བྱད་ཤིང་ཡོད་པ་དེ་དག་ནི་
 སྒྲིབ་པའི་བྱད་ཤིང་ཅན་ནོ། ། ཡུལ་དེ་གང་དག་ལ་ཡོད་པ་དེ་དག་ནི་ཡུལ་ལོ། ། དེ་དག་ནི་བ་ལང་གི་སྒྲིབ་
 པའི་བྱད་ཤིང་ཅན་ཡང་ཡིན་ལ་དེའི་ཡུལ་ཅན་ཡང་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཆོག་རྣམ་པར་སྐྱར་རོ། ། དེ་དག་ཉིད་
 བྱད་པར་ཏེ། གང་དག་ལ་དེ་དག་ལ་སོགས་པས་སར་རྒྱ་ར་ས་ས་ལ་དང་། ས་ལ་ཀེ་ལ་སོགས་པ་ཁྱེ་ཁྱེ་
 ལ་སོགས་པའི་བྱད་པར་རྣམས་སོ། ། དེའི་ཡུལ་ཅན་གྱི་བྱད་པར་བ་ལང་གི་སྒྲིབ་པའི་བྱད་ཤིང་ལ་སོགས་པ་
 དེ་དག་སྟེ། དེ་སྟོ་ཞེས་བདུན་པ་སྒྱུར་བའི་རྣམ་པར་དབྱེ་བས་བསྐྱེད་པ་ཡིན་ནོ། ། རྟོག་པ་ཐོག་གང་གིས་དེ་
 ལྟ་བུར་སྐྱར་པའི་མངོན་སུམ་དུ་སྒྲོས་བྱས་པ་སྟེ། བསྐྱེད་པ་དེ་ནི་ཡུལ་དེ་ན་གནས་པའི་དུ་བའི་རྟོགས་
 དེ་ཉིད་ཀྱིས་གང་གི་ཆེ་མེད་ཉིད་ཀྱིས་གཞན་དུ་རྟོགས་ཞེས་འབྲེལ་ཏེ། དེའི་ཆེ་རྟོགས་པ་དེ་མངོན་
 སུམ་གྱི་བདག་ཉིད་ལས་ཆད་མ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། ཆད་མ་གཞན་ཉིད་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ། ། ཡང་
 བ་སྒྲུ་མའི་རྟོག་པའི་རྒྱུའི་ཕྱིར་མེད་ཉིད་རྟོགས་སོ་ཞེས་འབྲེལ་ཏེ། ཅི་མེད་ཡོད་དམ་འོན་ཏེ་ཤི་ཞེས་བྱ་
 བ་དེ་ལྟ་བུའི་ཐེ་ཆོམ་གང་ལ་ཡོད་པའི་དངོས་པོ་དེ་ནི་དེ་ལྟ་བུ་ཡིན་ཏེ། དེ་ནི་དེ་ཡང་ཡིན་ལ་དངོས་པོ་

ཚད་མའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་བསྐྱེས་པའི་དཀའ་འབྲེལ།

ཡང་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དེ་ལྟ་བུ་དེ་རྟོགས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཆོག་ནམ་པར་སྤྱར་རོ། ། ཇི་སྐད་དུ་བཤད་པའི་
འབྲེལ་བ་མངོན་སུམ་གྱིས་མཐོང་བའི་རྗེས་སུ་དཔག་པ་འདི་ནི་ཁྱད་པར་དུ་མཐོང་བའི་རྗེས་སུ་
དཔག་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བཤད་པ་དེ་ལྟར་འཕགས་བྱེད་ན་གནས་པ་སྤྱོད། ། སྤྱིར་མཐོང་བ་བཤད་པ་ནི་མེ་
དང་དུ་བ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྟོས་ཏེ། འདིའི་འབྲེལ་བ་ནི་བཤད་པ་བྱེད་པས་སྤྱིར་མཐོང་བའི་
རྗེས་སུ་དཔག་པ་ལ་ཡུལ་གཞན་དུ་བྱིན་པས་ཉི་མ་འགྲོ་བར་བྱ་བ་དཔེར་བཞིན་པ་དེ་ལ་ཁྲན་ཀ་འདི་
ཡོད་དེ། འོན་ཏེ་གང་གི་ཕྱིར་མེ་གཞན་ལ་དུ་བ་གཞན་གྱིས་སྤྱི་ཆོས་ལ་བརྟེན་ནས་རྗེས་སུ་དཔོག་པར་
བྱེད་པ་དེའི་ཆེ་མེད་དང་དུ་བ་དག་ལས་སྤྱིར་མཐོང་བའི་རྗེས་སུ་དཔག་པ་ཡིན་ན། ཅིའི་ཕྱིར་བཤད་པ་
བྱེད་པས་མེ་དང་དུ་བ་སྟོ་ལ་གསལ་བ་ཉིད་ཀྱིས་ཉེ་བ་དོར་ནས་ཉི་མ་ཁོ་ན་སྤྱིར་མཐོང་བའི་དཔེར་
བཞིན་ཅེས་བྱ་བའི་ཁྲན་ཀ་འདི་དོགས་པ་བསུ་ནས་ཀུ་ལྷ་ལ་རི་ལས་བཤད་པ་བྱེད་པའི་དོགས་པ་
བཞིན་པའི་ཕྱིར། མེ་དང་དུ་བ་གཞན་ཞེས་བྱ་བ་སྟོས་ཏེ། སྤྱི་ཡིས་འཇལ་བ་སྟེ། སྤྱིར་མཐོང་བའི་རྗེས་
སུ་དཔག་པ་ལ་མེ་དང་དུ་བ་ཉིད་ཀྱིས་དཔེར་བཞིན་པར་བྱ་བ་ལ། བཤད་པ་བྱེད་པས་ཉི་མ་དཔེར་
བཞིན་པ་བྱས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་དུས་ཐམས་ཅད་དུ་ཉི་མའི་འགྲོ་བ་མངོན་སུམ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
གཅིག་དུ་སྟེ་མཐའ་གཅིག་དུ་ཉི་མའི་འགྲོ་བ་ལ་སྤྱིར་མཐོང་བའི་རྗེས་སུ་དཔག་པ་ཁོ་ན་ཡིན་གྱིས་
ཁྱད་པར་དུ་མཐོང་བ་ནི་མ་ཡིན་ནོ་སྟུང་དུ་བསམས་ནས། ཡུལ་མ་འབྲེས་པ་བསྐྱེད་པའི་དོན་དུ་ཉི་མ་
ཉིད་དཔེར་ཞིན་པ་ཉིད་དུ་སྟོས་ཀྱི། དུ་བ་དང་མེ་དག་ལ་སྤྱིར་མཐོང་བའི་རྗེས་སུ་དཔག་པ་མེད་པ་ནི་
མ་ཡིན་ནོ། ། དེའི་ཕྱིར་འདི་ལ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པས་སྟོན་བཤད་དོ། ། ཁྱབ་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དུ་བ་
དང་མེ་ལ་སོགས་པ་དངོས་པོ་མཐའ་དག་ལ་ཁྱབ་པ་འོ། ། སྐད་ཅིག་མ་ཉིད་ཡིན་ན་ཡང་རྒྱན་གཅིག་
ཡིན་པའི་ཕྱིར་གཅིག་ཉིད་ཡིན་ནོ་ཞེས་ན། བཏགས་ཞེས་བྱ་བ་སྟོས་ཏེ། དེའི་ཆེ་བཏགས་པའི་གཅིག་
ཉིད་ཡིན་ཏེ། དོན་དམ་པར་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། དོན་དམ་པར་ནི་ཉུང་ཟད་ཀྱང་གནས་པ་མེད་དོ། ། དེ་ལྟ་
ཡིན་དང་ཡུལ་དེ་ན་གནས་པ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་ཞེས་བྱ་བ་འདི་མི་རིགས་ལ་བཏགས་པ་དངོས་པོ་ཉིད་ཀྱང་
མ་ཡིན་ཏེ། དེའི་ཕྱིར་ཐེ་ཆོམ་ཟ་བ་ཡོད་པའི་དངོས་པོ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བྱ་བ་འབྲེལ་བ་མེད་པ་

ཡིན་ནོ། ། ཅི་ལྟར་ཡང་རྟག་པས་སྒྲོ་བཟླ་པའི་གཅིག་ཉིད་ལ་བརྟེན་ནས་ཁྱད་པར་དུ་མཐོང་བར་
བརྟེན་གྱི་ཡང་དག་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ་སྒྲུལ་ན། བྱིད་ཀྱི་ཆད་མས་ཡུལ་མེད་པར། ། ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་
པ་སྒྲོས་སོ། ། འདི་སྒྲུལ་དུ་གལ་ཏེ་ཡང་བསལ་བ་ནི་འཇིག་ལ། རིགས་ནི་མི་འཇིག་པར་འདོད་དེ། དེ་
ལྟར་ཡང་དག་པའི་གཅིག་ཉིད་དུ་འགྱུར་གྱི་ཡུལ་མེད་པ་ཉིད་ནི་མ་ཡིན་ནོ་སྒྲུལ་དུ་སེམས་ན། གསལ་
བའི་དངོས་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྒྲོས་ཏེ། གསལ་བྱ་ཉིད་ནི་རིགས་སོ། ། གལ་ཏེ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཁས་
ལེན་ནའོ། ། རིགས་དང་གསལ་བ་དག་གཞན་གྱིས་གཅིག་ཉིད་དུ་འདོད་པའི་ཕྱིར་གསལ་བ་ཞིག་པ་
རིགས་པ་གནས་པར་ག་ལ་འགྱུར། དེ་ལྟར་མ་ཡིན་ན་གྲུབ་པ་དང་བདེ་བ་ཐ་དད་པའི་ཕྱིར་གཅིག་དུ་དེ་
དག་ཐ་དད་པར་ཁས་སྒྲུབ་པར་བྱ་དགོས་པར་འགྱུར་རོ། ། ཡོད་ན་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ནི་ཁས་སྒྲུབ་ནས་
བརྟེན་པ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། རེ་ཞིག་གཅིག་གི་ཆེ་རིགས་རྒྱས་པར་བཀག་པའི་ཕྱིར་དེ་ཡོད་པ་ཉིད་དུ་ག་ལ་
འགྱུར། ཡོད་ན་ཡང་དེ་བདེན་ན་དེ་ཡང་སྐད་ཅིག་མ་ཉིད་དུ་འགྱུར་ཏེ། བྱུང་པར་བྱེད་པའི་སྐད་ཅིག་
མ་འཇིག་པ་བསྐྱབས་ཟིན་པའི་ཕྱིར་རོ། ། གཞན་ཡང་གང་གི་ཆེ་རྒྱས་སུ་དཔག་པའི་ཡོངས་སུ་བཅད་
དེ། སྐར་ཡང་རྟགས་དེ་ཉིད་ལས་མེད་ཉིད་ཡོངས་སུ་གཅོད་པ་དེའི་ཆེ་ཡང་གང་གིས་མངོན་སུམ་
གྱིས་མཐོང་བ་ཞེས་བྱ་བ་ཁྱད་པར་དུ་འདོད་པ་ཁྱད་པར་དུ་མཐོང་བ་ཅིའི་ཕྱིར་མི་འདོད། རྟགས་ཟིན་
པའི་དོན་རྟགས་པ་སོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རེ་ཞེ་ན། མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ནི་མངོན་སུམ་གྱིས་མཐོང་བ་ལ་ཡང་
མཚུངས་སོ། ། བར་དུ་འདུག་པའི་ཐེ་ཆོམ་ལྟོག་པར་བྱེད་པའི་མངོན་སུམ་གྱིས་མཐོང་བ་ལས་སྒྲ་ལྟག་
པ་ཡོད་དོ་ཞེ་ན། མ་ཡིན་ཏེ། རྒྱུ་སུ་དཔག་པས་མཐོང་བ་ལས་སྒྲ་ལྟག་པར་ཡོད་པར་མཚུངས་ཏེ། དེ་ལྟ་
བས་ན་ཐམས་ཅད་དུ་ཕྱིར་མཐོང་བ་ཉིད་ཡིན་གྱི། སྐད་ཅིག་གིས་འཇིག་པའི་དངོས་སོ་རྣམས་ལ་རྒྱུ་
སུ་དཔག་པ་ཁྱད་པར་མཐོང་བ་ཞེས་བྱ་བ་རུང་ཟེད་མེད་དོ། ། ལྟ་བུ་དཔག་པ་ཁ་ཅིག་ཅེས་བྱ་བ་ནི་ཕྱིར་
བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་འོ། ། རྟོན་པར་བྱེད་ཅེས་བྱ་བ་ནི་རྒྱུ་སུ་དཔག་པ་ཆད་མ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་དེ་ལྟ་
བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ཚུལ་གྱིས་སོ། ། འདིས་ནི་རང་གི་ཆོག་དང་འགལ་བ་བཤད་པ་ཡིན་ཏེ། འདི་ལྟར་ཆོག་
གི་རྟགས་ལས་བརྟེན་པར་འདོད་པ་རྟོག་པར་བྱེད་དོ་སྒྲུལ་དུ་བསམས་ནས། གཞན་ལ་རང་གི་བསམ་

ཚད་མའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་བསྐྱུས་པའི་དཀའ་འབྲེལ།

པ་རིག་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་ཐ་སྐྱད་དུ་ཆེས་སུ་དཔག་པ་ཚད་མ་ཉིད་དུ་བསྐྱུས་པ་དང་། དེ་ཚད་མ་མ་ཡིན་
ནོ་ཞེས་སྒྲུབ་ན་དེ་ཉིད་འགྲེལ་པའི་ཕྱིར་པན་ཚུན་འགལ་བ་ཡིན་ནོ། ། འདིའི་སྐྱེད་འབྱེད་པ་ཕྱིས་
གསལ་བར་བྱེད་པར་འགྱུར་རོ། ། དེ་ལ་རེ་ཞིག་ཚུ་རོལ་མངེས་པ་ཚད་མ་འགོད་པ་ནི་རང་གི་དོན་གྱི་
ཆེས་སུ་དཔག་པ་ནི་ཚད་མ་མ་ཡིན་ཏེ། ཚུལ་གསུམ་པའི་རྟགས་སྟོན་དུ་འགྲོ་བ་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་
ལོག་པའི་ཤེས་པ་བཞིན་ནོ། ། མིག་ལ་སོགས་པ་ནི། གཞན་གྱི་དོན་བྱེད་དེ་བསགས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་
མལ་ཆ་དང་སྟན་ལ་སོགས་པའི་ཡན་ལག་བཞིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་འདོད་པ་ལ་གཞོད་པ་བྱེད་པའི་
ཚུལ་གསུམ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། ། ལོག་པའི་ཤེས་པ་བཞིན་དུ་འདིའི་བསྐྱེད་པར་བྱ་བ་སྟེ་ཚུལ་གསུམ་
པའི་རྟགས་ལས་བྱུང་བ་ཡིན་ནོ། ། འདིར་ཚུལ་གསུམ་པ་ཉིད་ཀྱང་ཆེས་སུ་དཔག་པའི་རྒྱ་མ་ཡིན་ཏེ།
ཆེས་སུ་དཔག་པ་མ་ཡིན་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཚུལ་གཉིས་པ་བཞིན་ནོ། ། གཞན་ཡང་ཐམས་ཅད་དུ་སྒྲུབ་
པར་བྱེད་པ་ནི་ཆེས་སུ་དཔག་པ་དང་འགལ་བ་ཡིན་ཏེ། བརྗོད་པར་འདོད་པའི་བསྐྱབ་བྱའི་ཆོས་ནི་
ཆོས་ཅན་གྱི་བྱུང་པར་མ་ཡིན་ཏེ། འདིའི་ཆོགས་པའི་ཚུགས་གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཆོས་ཅན་གྱི་རང་
གི་ངོ་བོ་བཞིན་ནོ། ། འདི་ནི་ཆེས་སུ་དཔག་པ་ཐམས་ཅད་ཆེས་སུ་དཔག་པ་མ་ཡིན་པར་བསྐྱབས་པ་
ཡིན་ནོ། ། ཐམས་ཅད་ཆེས་སུ་དཔག་པ་བྱུང་པར་དང་འགལ་བ་ཡང་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་སྒྲུ་མི་རྟག་སྟེ་
བྱས་པའི་ཕྱིར་བུམ་པ་བཞིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བའི་སྦྱར་བ་ལ། ཁ་ཅིག་བྱུང་པར་དང་འགལ་བ་སྟོན་པར་
བྱེད་དོ། ། ཇི་ལྟར་གཏན་ཆོགས་འདི་མི་རྟག་པ་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པ་དེ་བཞིན་དུ་ནམ་མཁའི་ཡོན་ཏན་མ་
ཡིན་པ་ཉིད་ཀྱང་ངོ་ཞེས་བྱ་བ་དེ་ལྟ་བུ་ལ་སོགས་པའོ། ། ཐམས་ཅད་དུ་འགལ་བ་མི་འཁྲུལ་བ་ཅན་
ཡང་སྤྲོད་པ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་སྒྲུ་མི་རྟག་པ་སྟེ། བྱས་པའི་ཕྱིར་བུམ་པ་བཞིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བའི་སྦྱར་བ་
ལ། ཁ་ཅིག་སྒྲུ་ནི་རྟག་སྟེ་མཉན་པར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་སྒྲུ་ཉིད་བཞིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བས་འགལ་བ་མི་
འཁྲུལ་བ་ཅན་དུ་འཆད་དོ། ། དེ་ལྟ་བུ་ལ་སོགས་པ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་འབྲེལ་བཤད་ལས་དཔེར་བརྗོད་
པར་སྦྱོས་པར་བལྟ་བར་བྱའོ། ། དེ་བཞིན་དུ་ཆེ་སང་གིས་སྒྲུས་པ། ལུལ་དང་དུས་དང་གནས་སྐབས་ཀྱི་
བྱེད་བྱུག་གིས་དངོས་པོ་རྣམས་ཀྱི་རྣམ་པ་ལ་ཐ་དད་པ་ཡིན་ཏེ། དེའི་ཕྱིར་ཆེས་སུ་དཔག་པའི་ཁོང་དུ་

འདུ་བར་ངེས་པར་བྱ་མི་ལུས་ཏེ། ལྷ་སྦྱིན་ནི་ཁྱར་ཁྱར་བར་ལུས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ལྷ་སྦྱིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་
 བྱིས་པའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་ལྷ་སྦྱིན་བཞིན་ནོལེས་དེ་ལྷར་ཇེས་སུ་དཔག་པ་ལས་ངེས་པར་ལུས་པ་མ་
 ཡིན་ནོ། ། འདིར་གནས་སྐབས་ཀྱི་བྱེ་བྲག་གིས་ལུས་པའི་བྱེ་བྲག་གིས་ཕྱིར་འཁྲལ་བ་ཡིན་ནོ། །
 དེ་བཞིན་དུ་ཡུལ་གྱི་བྱེ་བྲག་གིས་སྦྱ་རུ་ར་དང་ཡུང་བ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཀྱི་རོ་དང་ལུས་པ་དང་སྦྱིན་
 པར་བྱེད་པའི་བྱེ་བྲག་མཐོང་སྟེ། གནས་སྐབས་དེ་ལ་སྦྱ་རུ་རའི་འབྲས་སུ་ཐམས་ཅད་བསྐྱེད་པ་ཡིན་ཏེ།
 རྩོས་པའི་སྦྱ་རུ་ར་བཞིན་ནོལེས་ནི་བྱ་བར་ལུས་པ་མ་ཡིན་ནོ། ། དེ་བཞིན་དུ་ལུས་ཀྱི་བྱེ་བྲག་གིས་
 ཁོན་པའི་ཚུ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་གང་བ་དང་ཕོ་བའི་བྱེ་བྲག་ཡོད་དེ། དེ་ལ་ཚུ་ཐམས་ཅད་གང་བ་ཡིན་
 ནོལེས་ངེས་པར་བྱ་བར་མི་ལུས་སོལེས་བྱ་བ་དེ་ལྷ་སུ་ལ་སོགས་པ་ལོ། ། ཡུལ་དང་དུས་དང་གནས་
 སྐབས་ཀྱི། ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཐ་དད་ཅེས་བྱ་བ་ལྟོས་ནས་དུག་པ་ལོ། ། དངོས་རྣམས་ཞེས་བྱ་བ་སྒྲུབ་པ་ལ་
 ལྟོས་སོ། ། དེ་བཞིན་དུ་མེན་ནི་རྩ་ལ་སོགས་པའི་ངེས་པར་སྟེག་པར་ལུས་པ་ཡིན་ལ། འདི་སྦྱིན་ལ་ལུས་
 པ་ཉམས་ཏེ། དེ་ལ་འདི་ལྷར་སྦྱིན་ནི་མེས་བསྟེག་པར་བྱ་བ་ཡིན་ཏེ། སའི་རང་བཞིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རྩ་
 ལ་སོགས་པ་བཞིན་ནོ། ། ཇེས་སུ་དཔག་པར་བྱ་བར་མི་ལུས་སོ། ། དེ་བཞིན་དུ་གཞན་གྱི་དོན་དུ་རྟོགས་
 པའི་དོན་ཡང་ཆེས་མཁས་པ་གཞན་དག་གིས་རྣམ་པ་གཞན་དུ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་མཐར་ཐུག་པ་མེད་
 དོ། ། ཡང་གཞན་གྱིས་སྦྱས་པ། གཞན་གྱི་དོན་གྱི་ཇེས་སུ་དཔག་པ་ནི་སྦྱ་བ་པོ་ལ་ལྟོས་ནས་ཇེས་སུ་
 བརྗོད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཆད་མ་མ་ཡིན་ལ། ཉན་པ་པོ་ལ་ལྟོས་ནས་ནི་རང་གི་དོན་ཉིད་ཡིན་པར་ཏེ།
 ཐོས་པའི་སྟོན་ནས་དོན་དེ་རྟོགས་པར་འཇུག་བའོ། ། མཐོང་བའི་སྟོན་ནས་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ལ་བྱད་པར་ཅི་
 ཡོད་ཇི་ལྷར་ལྷ་བའི་དབང་པོའི་བྱ་བ་ཡོད་ན་གཞན་གྱི་དོན་གྱི་ཐ་སྦྱད་དུ་མི་འཇུག་བ་དེ་བཞིན་དུ་
 ཉན་པའི་དབང་པོའི་བྱ་བ་ཡོད་ན་ཡང་མི་འཇུག་རོ། ། འདིས་ལྷ་བར་བྱེད་པས་ནི་ལྷ་བ་ནི་མིག་གི་
 དབང་པོའོ། ། རིག་པ་ནི་ཤེས་པ་ལོ། ། དེ་བཞིན་དུ་ཆོག་ཉན་པ་པོ་ལ་ལྟོས་ནས་གཞན་གྱི་དོན་གྱི་ཇེས་
 སུ་དཔག་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཉན་པ་པོའི་རྒྱུད་ལ་འཇུག་པའི་ཤེས་པའི་རྒྱ་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རམ་ཤེས་
 པར་བྱེད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དབང་པོའི་བཞིན་ནོལེས་བྱ་བ་ལོ། ། ཉན་པ་པོ་རྒྱུད་ཀྱིས་ཤེས་པར་བྱེད་པ་

ཚད་མའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་བསྐྱེས་པའི་དགའ་འབྲེལ།

ཉིད་ཅེས་སྒྲིབ་ཕྱི་ནས་གཏན་ཆོག་སྒྲིབ་པའི་བསྐྱེས་པའི་དགའ་འབྲེལ་། དཔེར་ན་དབང་པོའི་རི་བཞིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་
ནི་དཔེ་སྟོན་པའོ། ། འདིར་ནི་སྒྲིབ་བ་གཞན་ཡིན་ཏེ། ཉན་པ་བོ་ལ་ལྟོས་ནས་ཆོག་གཞན་གྱི་དོན་གྱི་
རྗེས་སྒྲིབ་དཔག་པ་ཉིད་མ་ཡིན་ཏེ། རྗེས་སྒྲིབ་དཔག་པར་བྱ་བ་དངོས་སྒྲིབ་དཔག་པའི་ཕྱིར་མེད་ན་མི་འབྱུང་
བའི་འབྲེལ་བ་ཤེས་པ་བཞིན་ནོ། ། དེའི་ཕྱིར་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དངོས་སྒྲིབ་དཔག་པར་གསལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །
གང་གི་ཕྱིར་རྗེས་སྒྲིབ་དཔག་པར་བྱ་བ་བསལ་བ་དེའི་ཕྱིར་ཉན་པ་བོ་ལ་ལྟོས་ནས་ཆོག་ཚད་མ་མ་ཡིན་
ཏེ། མེད་ན་མི་འབྱུང་བའི་འབྲེལ་བ་ཤེས་པ་བཞིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རག་གི་དོན་ནོ། ། མེད་ན་མི་འབྱུང་
བའི་བསྐྱེས་བྱས་སྒྲིབ་པར་བྱེད་པའི་འབྲེལ་བ་དེ་ཉིད་དམ། མེད་ན་མི་འབྱུང་བའི་འབྲེལ་བ་བསྐྱེས་
པར་བྱ་བས་རྟགས་གང་ཞིག་གིས་ཤེས་པ་དེ་ལ་ཞེས་ཆོག་ནམ་པར་སྒྱུར་རོ། ། ཅི་སྟེ་གཞན་གྱི་བྱེད་པ་
ལ་ལྟོས་ནས་འདི་གཞན་གྱི་དོན་དུ་བརྗོད་པ་ཡིན་ནོ། ། དེ་ཡང་མི་རིགས་ཏེ། རང་གི་དོན་ཡང་གཞན་
གྱི་དོན་ཉིད་དུ་ཐལ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་ཏེ། གཞན་ཉིད་ནི་ལྟོས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་པ་རོལ་དང་ཚུ་
རོལ་བཞིན་ནོ། ། རྟགས་ཀྱི་ཚུལ་གསུམ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པས་ལན་འདེབས་པར་བྱེད་དེ། དེ་ལ་
སྒྲིབ་བ་དང་པོ་ལ་ཚུལ་གསུམ་པའི་རྟགས་སྟོན་དུ་འགྲོ་བ་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བྱ་བའི་གཏན་
ཆོག་སྒྲིབ་པའི་འགའ་བ་ཉིད་དུ་འཆད་དོ། ། མཚན་ཉིད་མི་སྒྲིབ་པའི་མཚན་ཉིད་འདིས་མཚན་
པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། འདི་ལྟར་ཚུལ་གསུམ་པའི་རྟགས་ལས་སྒྲིབ་པའི་ཤེས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་
བརྒྱད་ནས་དངོས་པོ་དང་འབྲེལ་བ་ཉིད་དེ། དེའི་ཕྱིར་མི་སྒྲིབ་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ཏེ། མངོན་སུམ་བཞིན་
ནོ། ། རི་རྒྱུད་དུ། དེ་ལྟར་རྟགས་ཅན་རྟགས་སྟོན་དང་། བརྒྱད་པ་ཡིས་ནི་དངོས་པོ་དང་། ། འབྲེལ་ཕྱིར་
དེར་སྒྲུང་བ་ཡིས་ནི། ། སྒྲུང་ཡང་སྒྲིབ་ཉིད་མ་ཡིན། ། ཞེས་བཤད་པ་བཞིན་ནོ། ། དེའི་མཚན་ཉིད་
ཅེས་བྱ་བ་ནི་མི་སྒྲིབ་པའི་མཚན་ཉིད་དེ། ཚད་མ་སྒྲིབ་པ་མེད་ཅམ་གྱི། ། ཤེས་པ་ཞེས་བཤད་པ་བཞིན་ནོ། །
དེ་ཚད་མར་སྒྲིབ་པས་མངོན་སུམ་ལས་ཀྱང་ཚད་མ་ནམ་པར་གཞག་པའི་རྒྱ་མཚན་མི་སྒྲིབ་པར་ལས་
གཞན་བསྐྱེས་པར་མི་རུས་ལ། དེ་ཡང་ཚུལ་གསུམ་གྱི་རྟགས་ཀྱིས་བསྐྱེད་པ་ལ་ཡང་ཡོད་པའི་ཕྱིར།
ཅིའི་ཕྱིར་ཚུལ་གསུམ་པའི་རྟགས་སྟོན་དུ་འགྲོ་བ་ཅན་དེ་ཉིད་ལས་མི་སྒྲིབ་པའི་རྒྱ་ཚད་མ་ཉིད་

འགགས་པར་བྱེད་དེ། འདིས་ནི་བསྐྱབ་པར་བྱ་བ་དང་སྐྱབ་པར་བྱེད་པ་དག་དོན་གྱིས་འགལ་བར་
 བསྐྱབ་ཏེ། འདི་ལྟར་གང་དུ་ཚུལ་གསུམ་པའི་རྟགས་སྟོན་དུ་འགྲོ་བ་ཅན་དེ་མི་སྤྱི་བཞིན་ཡིན་པ་དེར་
 བྱི་ཆད་མ་ཡིན་པ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། ཆད་མ་དང་ཆད་མ་མ་ཡིན་པ་དག་ནི་ཕན་ཚུན་སྤངས་ཏེ། གནས་
 པའི་མཆན་ཉིད་ཀྱི་འགལ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཤུགས་ཀྱིས་གཏན་ཆོགས་འགལ་བར་བསྐྱབ་ཏེ། འདོད་
 ལ་གཞོད་པ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་དཔེ་བསྐྱབ་བྱ་མ་ཆད་པ་ཉིད་དུ་བཤད་དོ། ། གང་གི་ཕྱིར་ཆོལ་བའི་
 འདོད་པ་ལས་བསྐྱོག་པ་སྐྱབ་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་དེ་ཡང་ཆད་མ་ཉིད་མ་ཡིན་ནོ། ། འདི་ལྟར་གལ་ཏེ་
 བསྐྱབ་བྱ་གཞན་ལ་སྟོས་ནས་ཐམས་ཅད་ཆད་མ་ཡིན་པ་ཉིད་དུ་ནམ་པར་འདོག་པར་འགྱུར་ན་
 མངོན་སུམ་ལ་ཡང་ཐལ་བར་འགྱུར་རོ། ། ཕྱགས་སྤྲུལ་ལ་སྟོས་ནས་དེ་ལོག་པའི་ཤེས་པར་བརྟེན་གྱི་
 དངོས་པོ་གནས་པས་ནི་མ་ཡིན་ནོ། ། སྤྲུལ་ནི་དང་པོ་སྤྱིས་པའི་ཕྱགས་ནི་ཕྱགས་སྤྲུལ་སྟེ། དེ་ལ་སྟོས་
 བྱས་ཞེས་བྱ་བའི་ཆོག་ནམ་པར་སྐྱར་རོ། ། གང་དག་མིག་ལ་སོགས་པ་སོགས་དབྱུང་དུ་མེད་པ་གཅིག་
 གི་དོན་བྱེད་པ་ཉིད་དུ་འདོད་དེ་དེའི་བསམ་པ་ལ་སྟོས་ནས་ལོག་པའི་ཤེས་པར་བརྟེན་གྱི། མིག་ལ་
 སོགས་པ་ནམས་མི་རྟག་པ་དང་དུ་བའི་ནམ་པར་ཤེས་པ་ལ་སོགས་པའི་རྒྱ་ཉིད་དུ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་
 འགལ་བ་ཞེས་བྱ་སྟེ། ཚུལ་གསུམ་པའི་རྟགས་སྟོན་དུ་འགྲོ་བ་ཅན་ལ། ཆད་མ་ཡིན་པ་འགལ་ཡང་མེད་
 པའི་ཕྱིར་ལ། ཆད་མ་ནི་འདོད་པ་ལ་གཞོད་པ་བྱེད་པའི་ཤེས་པ་འདི་ཉིད་ལ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། ། འོན་
 ཏེ་འདི་ག་རྟེན་རྒྱུད་པན་པ་ལ་གཞོད་པ་འགལ་བ་ཞེས་བྱ་བ་ལ། དཔེ་མ་གྲུབ་པ་ཉིད་མ་ཡིན་ནམ།
 གཞན་དག་ནི་འདོད་པ་ལ་གཞོད་པ་སྐྱེད་པའི་ཆད་མར་འདོད་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། ། གང་ཡང་རུང་བ་ལ་
 གཞོད་པ་མ་གྲུབ་པ་དང་སྐྱབ་འབྱེན་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཆོལ་བ་གཉིས་ཀ་ལ་ངེས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཉིད་
 སྐྱབ་པ་དང་སྐྱབ་འབྱེན་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བའི་རིག་པས་སོ་ཞེ་ན། བརྟེན་པ་གལ་ཏེ་ཡང་འདིར་གཞན་
 གྱི་ཆོག་ཆད་མ་ཉིད་དུ་འདོད་པ་དེ་ལྟ་ན་ཡང་མི་སྤྱི་བཞིན་ནི་བསྟོན་པར་མི་རྣམས་པའི་ཕྱིར་འདོད་པ་
 ཉིད་ཡིན་ལ། དེ་འདོད་པས་ཤུགས་ཀྱིས་དེ་ཆད་མ་ཡང་དངོས་པོ་གནས་པས་ཁས་སྤངས་པར་བྱ་དགོས་
 སོ། ། དངོས་པོའི་སྟོབས་ཀྱིས་ཞུགས་པས་འགལ་བར་བརྟེན་གྱི། གཞན་གྱིས་ཁས་སྤངས་པའི་དོར་

ཚད་མའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་བསྐྱུས་པའི་དཀའ་འབྱེལ།

བྱས་ནས་ནི་མ་ཡིན་ནོ། ། ཡང་ན་གཏན་ཆིགས་འགལ་བ་སྟོན་པར་བྱེད་པའི་བྱིར་འགལ་བ་ཡིན་ནོ། །
དེ་འགལ་བའི་གཏན་ཆིགས་ནི་གང་མི་སྤྱི་བ་དེ་ནི་ཚད་མ་ཡིན་ཏེ། མངོན་སུམ་བཞིན་ནོ། ། ཚུལ་
གསུམ་པའི་རྟགས་ཀྱིས་བསྐྱེད་པའི་ཤེས་པ་ཡང་མི་སྤྱི་བ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རང་བཞིན་གྱི་གཏན་
ཆིགས་སོ། ། རང་བཞིན་མེད་པ་དང་རྩ་མེད་པ་ཉིད་དུ་ཐལ་བར་འགྱུར་བའི་བྱིར་མ་གྲུབ་པ་ཡང་མ་
ཡིན་ལ། མངོན་སུམ་ཚད་མ་མ་ཡིན་པ་ཉིད་དུ་ཐལ་བར་འགྱུར་བའི་བྱིར་མ་ངེས་པ་ཡང་མ་ཡིན་ནོ། །
བསྐྱུབ་བྱ་མེད་པ་ཉིད་ཅེས་བྱ་བ་འདི་ལ་བསྐྱུབ་བྱ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པས་བསྐྱུབ་བྱ་མེད་པ་འོ། ། དེའི་
དངོས་པོ་ནི་བསྐྱུབ་བྱ་མེད་པའི་བྱིར། དེ་བསྐྱུབ་བྱ་མ་ཚད་བ་ཞེས་བྱ་བའི་ཐ་ཆིག་གོ། ། གཉིས་པ་ཞེས་
བྱ་བ་ནི། རྟགས་ཀྱི་ཚུལ་གསུམ་ཚུལ་གཉིས་བཞིན། ། ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ལ་གཏན་ཆིགས་མ་གྲུབ་
པ་ཉིད་ཅེས་བྱ་བའི་རྗེས་སུ་དཔག་པ་མ་ཡིན་པ་འགའ་ཡང་མེད་པའི་བྱིར་རོ། ། རྣམ་པ་འདི་གཉིས་
ཀྱིས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དེའི་ཚུལ་གསུམ་པའི་རྟགས་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པའི་ཚུལ་ཀྱིས་སོ། ། རྗེས་སུ་
དཔག་པ་དང་འགལ་བ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ལ་ལན་བཤད་པ་ནི། དེ་བདག་དེ་ལས་བྱུང་བ་ཡི། །
ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་འོ། ། དེ་འདྲ་བ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དེའི་བདག་ཉིད་དང་འགལ་བ་དེ་ལས་བྱུང་བའི་
འབྲེལ་བ་ལ་འོ། ། བདག་དང་རྩ་དག་ཅེས་བྱ་བ་ནི་གོ་རིམས་བཞིན་དུ་རང་བཞིན་དང་རྩ་དང་མེད་
པར་དེ་རྟགས་སུ་མི་འགྱུར་རོ། ། རང་བཞིན་མེད་པ་ཉིད་དང་རྩ་མེད་པ་ཉིད་དུ་ཐལ་བར་འགྱུར་བའི་
བྱིར་རོ། ། བརྗོད་པར་འདོད་པའི་བསྐྱུབ་པར་བྱ་བའི་ཆོས་ནི་ཆོས་ཅན་གྱི་བྱུང་པར་མ་ཡིན་པོ་ཞེས་
གང་སྐྱུས་པ་དེ་ལ་གལ་ཏེ་བསྐྱུབ་བྱའི་ཆོས་ཆོས་ཅན་གྱི་བྱུང་པར་མ་ཡིན་པ་དེའི་ཆེ་ཆོགས་པ་ཉིད་
མེད་པའི་བྱིར་ཏེ། དེ་ལྟ་ཡིན་དང་ཆོགས་པའི་ཕྱོགས་གཅིག་ཡིན་པའི་བྱིར་ཞེས་བྱ་བའི་གཏན་ཆིགས་
འདི་མ་གྲུབ་པར་འགྱུར་རོ། ། གང་ཡང་ཐམས་ཅད་དུ་རྗེས་སུ་དཔག་པའི་ཡུལ་ནི་འགལ་བ་ཡིན་ནོ་
ཞེས་སྐྱུས་པ་དེ་ནི་མི་རིགས་ཏེ། གང་གི་བྱིར་བསྐྱུབ་པར་བྱ་བ་ལས་བསྐྱོད་པའི་བྱིར་འགལ་བར་འདོད་
ཀྱི་བྱུང་པར་བསྐྱུབ་པར་འདོད་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། ། དངོས་པོ་སྟོབས་ཀྱིས་ཁྱེད་པའི་རྗེས་སུ་དཔག་
པའི་ཡུལ་ནི་འགལ་བ་མི་འབྲུལ་བ་ཅན་གྱི་པའི་ཁྲ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། ཆོས་ཅན་འགལ་བར་བྱ་བ་

མངོན་སུམ་གྱི་མཆན་ཉིད་བཟླ་པའི་ལུག

ཕན་ཚུན་འགལ་བའི་ཆོས་གཉིས་སུ་ཐལ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། ། ཡུལ་དང་དུས་དང་གནས་སྐབས་
གྱི། ། ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གང་སྤྲུལ་པ་དེ་ལ། མཆན་ཉིད་ལ་ནི་གོམས་ཅན་མས་གྱི། ། ཞེས་བྱ་བ་ལ་
སོགས་པ་སྒོས་ཏེ། ཤིན་ཏུ་གཏན་ལ་ཐབ་པའི་རྟགས་ནི་གོ་བར་བྱེད་པར་འདོད་ཀྱི་ཐེ་ཆོམ་ཟ་བ་ནི་མ་
ཡིན་ཏེ། རྒྱངས་པ་ལ་སོགས་པའི་ངོ་བོར་ཐེ་ཆོམ་ཟ་བའི་དུ་བ་མེད་ཅེས་ངེས་པར་བྱེད་པ་ནི་མ་ཡིན་
ནོ། ། རྟགས་ངེས་པ་ཉིད་ངི་ལྟར་ཞེ་ན། གོམས་པ་ལས་སོ། ། ངི་ལྟར་ནོར་བུའི་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་ལ་
རིགས་པ་བཞིན་ཏེ། འདི་ལྟར་གོམས་པ་ནི་དུ་བ་ལ་སོགས་པ་དེའི་མཆན་ཉིད་དུ་རྒྱངས་པ་ལ་སོགས་
པ་དག་ལས་རྣམ་པར་འབྱེད་པ་ཉིད་ཡིན་ནོ། ། དེའི་ཕྱིར་ཤིན་ཏུ་རྣམ་པར་བྱེད་པ་འཇུག་པ་དག་ནི་མེ་
ཐོབ་པར་འགྱུར་བ་ཉིད་དོ། ། དེ་ལྟ་བུས་ན་གང་གི་ཕྱིར་ཤིན་ཏུ་རྣམ་པར་བྱེ་བའི་རྟགས་ནི་འབྲུལ་བ་
མེད་དོ། ། དེས་ན་གནས་སྐབས་ལ་སོགས་པ་བྱེ་བྲག་གིས་ཐ་དད་པ་རྣམས་ཀྱིས་འབྲུལ་བ་རྟེན་པར་
དགའ་བ་མ་ཡིན་ནོ། ། ཤིན་ཏུ་རྣམ་པར་བྱེ་བའི་རྟགས་ལས་ངེས་པའི་དོན་ནི་གཞན་དུ་བྱ་བར་མི་རུས་
ལ། ཤིན་ཏུ་རྣམ་པར་གཏན་ལ་ཐབ་པའི་དུ་བས་དཔག་པའི་མེ་ནི་རྣམ་པ་གཞན་གྱི་ངོ་བོས་བྱ་བར་
རུས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། གཅིག་ལ་རང་བཞིན་འགལ་བ་གཉིས་མི་རུང་བའི་ཕྱིར་རོ། ། གང་ཡང་ལྟ་སྤྱོད་ནི་
ཁུར་ཁུར་བར་རུས་པ་མ་ཡིན་ཏེ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་དང་། གང་ཡང་སྤྱོད་ནི་མེས་ཆོག་པ་མ་ཡིན་
ནོ་ཞེས་བྱ་བ་སྤྲུལ་པ་དེ་ནི་རྟགས་ཉིད་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལ་རྩལ་གསུམ་ཉིད་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། ། མ་
མཐོང་བ་ཙམ་གྱིས་ནི་གཏན་ཆོགས་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་ལས་ལྟོག་པར་བྱ་བ་མི་རུས་ཏེ། མི་མཐུན་
པའི་ཕྱོགས་ལས་མ་མཐོང་བ་ཙམ་གྱིས་ལྟོག་པ་ཉིད་ཀྱང་མིན་ཞེས་གང་བཤད་པ་ཡིན་ནོ། ། འོ་ན་ཅི་
ཞེ་ན། དེའི་བདག་ཉིད་དང་དེ་ལས་བྱུང་བའི་འབྲེལ་བ་ངེས་པ་ལས་མེད་ན་མི་འབྱུང་བ་ངེས་པ་ཡིན་
ཏེ། རྒྱ་དང་འབྲས་བུའི་དངོས་པོ་འཇམ། རང་བཞིན་ངེས་པར་བྱེད་པ་ལས། ། མེད་ན་མི་འབྱུང་ངེས་པ་
སྟོ། ། མ་མཐོང་ལས་མིན་མཐོང་ལས་མིན། ། ཞེས་གང་བཤད་པ་ཡིན་ནོ། ། འདི་ལ་དེའི་བདག་ཉིད་
དང་དེ་ལས་བྱུང་བའི་འབྲེལ་བ་ཡང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། ། འདི་སྟུང་དུ་ཤིན་ཏུ་རྣམ་པར་བྱེ་བའི་རྟགས་
པའི་འབྲུལ་བ་མེད་དོ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ཉིད་ག་ལས། འདི་ལ་རིགས་པ་ཡོད་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ་སྟུང་དུ་

ཚད་མའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་བསྟུན་པའི་དཀའ་འབྲེལ།

སེམས་ན། ལྷ་དང་རང་བཞིན་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྟོན་ཏེ། རྟགས་ནི་རྣམ་པ་གཉིས་ཉིད་དེ། འདི་ལྟ་
སྟེ་རང་བཞིན་དང་འབྲས་བུའོ། ། མི་དམིགས་པ་ནི་རང་བཞིན་གྱི་ཁོངས་སུ་འདུས་སོ། ། འདི་ནས་
བཅུམས་ཏེ། དེ་ཡང་གང་གིས་འབྲུལ་བར་གྱུར་པའི་རང་བཞིན་དང་ལྷ་ཞེས་བྱ་བའི་རྟགས་ཅན་མེད་
པར་རྟགས་དེ་དག་སྤྱིད་པ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། ། ཅིའི་ཕྱིར་མི་སྤྱིད་ན་ཞེ་ན། སྟུན་པ། ཐད་དང་པ་དང་ལྷ་
མཚན་མེད་པར་འགྱུར་ཏེ། ཐད་དང་པ་དང་ལྷ་མཚན་མེད་པ་དེ་དག་ཐོབ་སྟེ། རང་བཞིན་གྱི་གཏན་
ཆིགས་ཐད་དང་པ་སྟེ། རང་བཞིན་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་ལ། འབྲས་བུའི་གཏན་ཆིགས་ནི་ལྷ་མཚན་མེད་
པ་སྟེ། ལྷ་མེད་པ་ཉིད་ཏུ་འགྱུར་རོ། ། རང་བཞིན་དང་འབྲས་བུ་ལས་མ་གཏོགས་པའི་རྟགས་གཞན་ནི་
མི་འདོད་དེ། གཞན་ཏུ་འབྲེལ་བ་མེད་པས་མེད་ན་མི་འབྲུང་བས་མི་རུང་བའི་ཕྱིར་རོ། ། དེ་དག་མེད་
ན་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རང་བཞིན་དང་འབྲས་བུ་དག་སྟེ། འདི་ནི་གཉིས་ཀྱི་ཆིག་གི་མཐའ་ཅན་ཡིན་ནོ། །
གཞན་གྱི་དོན་གྱི་རྗེས་སུ་དཔག་པ་ནི་རྗེས་སུ་དཔག་པ་མ་ཡིན་ཏེ་ཞེས་གང་སྟུན་པ་དེ་ལ། ལྷ་ལ་གསུམ་
པའི་རྟགས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྟོན་ཏེ། ཆིག་གཞན་གྱི་རྗེས་སུ་དཔག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རམ།
གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་ཉན་པ་བོ་ལ་ལྟོས་ནས་ཡིན་ཏེ། དེས་ན་སྟུན་པ་བོ་ལ་ལྟོས་ནས་འབྲུང་བའི་སྟོན་སྟོན་
ཏུ་མི་འགྱུར་རོ། ། ཉན་པ་བོ་ལ་ལྟོས་ནས་ཀྱང་། ལྷ་ལ་གསུམ་པའི་རྟགས་སྟོན་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར། ཉེ་
བར་བཏགས་ནས་རྗེས་སུ་དཔག་པའི་ལྷ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རམ། བར་ལ་རྗེས་སུ་དཔག་པ་ཉིད་ཏུ་བཤད་
དེ། ལུས་པ་སྟོན་པར་བྱེད་པ་ཉིད་ལ་རྗེས་སུ་དཔག་པའི་མིང་སྟོར་བའི་ཕྱིར་རོ། ། དེས་ན་དབང་པོ་
དང་། མེད་ན་མི་འབྲུང་བའི་འབྲེལ་བ་ཤེས་པ་ནི། གཞན་གྱི་དོན་གྱི་རྗེས་སུ་དཔག་པ་ཉིད་ཏུ་ཐལ་
བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། ཏ་ཅང་ཐལ་བར་མི་འགྱུར་རོ། ། དེ་དག་ལ་ལུས་པ་སྟོན་པར་བྱེད་པ་མེད་པའི་
ཕྱིར་རོ། ། དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་མཐོང་བའི་རྩ་བ་ཅན་གྱི་རིག་པ་འདི་ལས་འདི་ཉིད་བྱད་པར་ཡིན་ཏེ། འདི་
ལྟར་མཐོང་བའི་ཤེས་པས་དངོས་པོ་ཏུ་བ་ལ་སོགས་པའི་རྟགས་རྟོགས་ཀྱི། ཉན་པའི་ཤེས་པས་ནི་མ་
ཡིན་ནོ། ། དེས་དངོས་སུ་སྟོན་ཏེ་འདི་ནི་ལྷ་ཉིད་ཏུ་བ་བཞིན་ཏུ་བྱི་རོལ་གྱི་དོན་ལ་ལྟོས་ནས་གཞན་མ་
ཡིན་ཏེ། བརྗོད་པར་འདོད་པ་དང་འབྲེལ་བ་ནི་བྱི་རོལ་དང་འབྲེལ་བར་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ། ། དེ་ནི་

དུ་བ་ལ་སོགས་པའི་རྟགས་སྟོན་པར་བྱེད་པ་ཉིད་ཀྱིས་བརྟའི་དབང་གིས་དེ་ལྟར་ངེས་པའི་རྣམ་པར་
 རྟོག་པ་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར་བྱི་རོལ་གྱི་དོན་ལ་སྟོས་ནས་གཞན་གྱི་དོན་བཞིན་བརྟའི་པ་འབའ་ཞིག་ཏུ་
 ཟུང་གྱི། བརྟའི་པར་འདོད་པ་གོ་བར་བྱ་བ་ནི་ཉན་པ་ལོ་སྟོས་ནས་རང་གི་དོན་ཉིད་ཡིན་ཏེ། འདི་
 ལྟར་དེའི་འབྲས་བུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དུ་བ་བཞིན་དུ་བརྟའི་པར་འདོད་པ་གོ་བར་བྱེད་པ་འདོད་གྱི། རྟའི་
 པར་བྱེད་པ་ཉིད་ཀྱིས་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལས་ཤེས་པའི་དོན་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་རོ། ། བརྟའི་པ་དོན་མེད་དེ་
 ཞེས་བྱ་བ་ནི། རྟའི་སྐད་དཔག་པ་ཚད་མ་ཡིན། ། བྱ་བ་འདིའོ། ། འདི་ལྟར་རྟོགས་པར་བྱ་བ་འགའ་ཞིག་
 རྟའི་གྱི་ཆོག་ལས་བརྟའི་པར་འདོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། འདིས་ནི་རང་གི་ཆོག་དང་འགའ་བ་བཤད་པ་འདི་
 ཡང་སྐར་བཤད་པ་ཉིད་ཡིན་ནོ། ། དབང་པོས་སྒྲས་པ། འདིག་རྟེན་ལ་རབ་ཏུ་གྲགས་པའི་རྟའི་སྐད་
 དཔག་པ་ནི་རྟའི་མངོན་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་འདོད་པ་ཉིད་ཡིན་ལ། ཁ་ཅིག་འདིག་རྟེན་པའི་ལམ་
 རྟའི་འདས་ནས་རྟའི་སྐད་དཔག་པ་སྒྲ་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་འགོགས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་འདིས་དོགས་པ་
 བསྐྱེད་ནས། རྟའི་དབྱུང་བའི་ཕྱིར་འདིག་རྟེན་པའི་རྟགས་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྒྲས་སོ། ། གཞན་མ་
 ཡིན་ཞེས་བྱ་བ་ནི་གཏན་ཆོགས་ལ་སོགས་རྟོགས་ཞེས་བྱ་བ་དང་འབྲེལ་ཏོ། ། འབྲས་བུ་ལ་སོགས་པའི་
 རྟའི་རང་བཞིན་བཟུང་ལ། དེ་བཞིན་དུ་གཏན་ཆོགས་ལ་སོགས་པ་འདིར་ཡང་རང་བཞིན་བཟུང་བ་
 ཁོ་ནའོ། ། མང་པོའི་ཆོག་ནི་གསལ་བ་ཐ་དད་པས་སོ། ། དེའི་བདག་ཉིད་དང་དེ་ལས་བྱུང་བའི་འབྲེལ་
 བའི་རྟགས་གང་ཁོ་ན་ལས་འདིག་རྟེན་དོན་རྟོགས་པར་འགྱུར་བ་དེ་ཉིད་ཁོ་བོ་ཅག་གིས་རྟགས་སྟོན་
 བརྟའི་དེ། དེ་ལས་སྐྱངས་པ་ན་གང་ཞིག་རྟའི་སྐད་དཔག་པ་ཉིད་འགོགས་པར་འགྱུར་བ་ཅི་ཞིག་དོར་
 པར་འགྱུར། ཅི་སྟེ་ཡང་ཁོ་བོ་ཅག་རྟའི་སྐད་དཔག་པ་ཅུང་ཟད་ཅིག་འདོད་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། འོན་ཀྱང་
 གཞན་གྱིས་དེ་ཚད་མ་ཉིད་དུ་འདོད་པ་དེ་ལས་སྐྱངས་པའི་ཕྱིར་ཁོ་བོའི་དོན་མེད་པར་མི་འགྱུར་རོ་
 ལྟམ་ན་འདིར་སྒྲས་པ། ཚད་མ་མིན་པ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྟེ། གཞན་གྱི་དོན་ཚད་མར་ལས་སྐྱངས་
 སོ་ཞེས་བྱ་བའི་ངེས་པ་འདི་ག་ལས་འབྱུང་། གཞན་གྱིས་ལས་སྐྱངས་པ་མངོན་སུམ་མ་ཡིན་ལ། གང་
 གིས་ངེས་པར་འགྱུར་བ་བྱེད་པ་ཚད་མ་གཞན་ཡང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། ། ངེས་པ་ཡིན་པ་དེ་ལྟར་ཡང་

ཚད་མའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་བསྐྱུས་པའི་དཀའ་འགྲེལ།

ཚད་མ་མ་ཡིན་པ་གཞན་གྱིས་ཁས་སྐྱེས་པ་དེ་ཅིའི་ཕྱིར་གཞན་རྟོགས་པར་བྱེད་དེ། འདི་ཞེན་པ་ཉིད་
ནི་མ་ཡིན་ནོ། ། ཅི་སྟེ་ཡང་དགའི་ལག་པ་ནས་རལ་གྱི་སྟོགས་ཏེ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་དགའ་བོ་དེ་གསོད་པ་དེ་
བཞིན་དུ་གཞན་གྱིས་ཚད་མ་ཉིད་དུ་ཁས་སྐྱེས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཉིད་བཟུང་ནས་གཞན་སེལ་བར་
བྱེད་དོ་སྟེ་མ་དུ་དོགས་པ་བསུ་ནས། ཚད་མ་མིན་པས་བྱས་པ་ཡི། ། ཞེས་བྱ་བ་སྟོས་ཏེ། འདི་སྐད་བསྟན་
པ་ཡིན་ཏེ། གཤམ་ཏེ་ཚྲངས་པས་གཞན་གྱི་ཚད་མ་མ་ཡིན་པ་ཉིད་ཚད་མར་བྱས་ན་བཟུང་བའི་ཚད་མ་
མ་ཡིན་པ་དེ་ལས་རྗེ་ལྟར་གཞན་གྱི་ཡང་དག་པའི་ཤེས་པ་སྐྱེད་པར་རུས་ཏེ། ཚད་མ་ནི་ཡང་དག་པའི་
ཤེས་པ་འབྲས་བུ་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། ། ཚྲངས་པའི་རལ་གྱི་འོ་སྟེ་མ་ནས། བཟུང་བའི་གཙོད་བྱེད་
གང་ཡང་རུང་བས་གཞན་གཙོད་པར་རུས་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དཔེ་མཚུངས་པ་མ་ཡིན་ནོ། ། དེ་ཁོ་ན་
ཉིད་ཀྱི་འགྲེལ་བཤད་ལས་ན་མ་སྟག་པས། འོན་ཏེ་ཚད་མ་མ་ཡིན་པས་ཅིའི་ཕྱིར་གཞན་རྟོགས་པར་
བྱེད་དེ། དེ་གཉི་ག་ལ་གྲུབ་པ་ནི་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ནི་མི་རིགས་ཏེ། གང་གི་
ཕྱིར་ཆིག་གི་བདག་ཉིད་ཀྱི་རྗེས་སུ་དཔག་པས་སྒྲུབ་པོ་དག་ལ་ཚད་མ་ཡིན་ལ། ཡང་སྒྲུབ་པོ་དེས་
གཞན་རྟོགས་པར་བྱེད་པ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། འབྲས་བུ་ནི་གཞན་དོན་རྟོགས་པར་བྱ་བའི་དོན་དུ་ཡིན་
པའི་ཕྱིར་གདོན་མི་བར་གཉི་ག་ལ་གྲུབ་པར་དོགས་པ་མེད་དོ་ཞེས་ཟེར་བའི་དོགས་པ། ཆིག་གིས་
བདག་ཉིད་རྗེས་སུ་དཔག་། ཅེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པས་དོགས་པ་བསུའོ། ། དེ་ཡིས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཆིག་གི་
བདག་ཉིད་ཀྱིས་སོ། ། འདི་ནི་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སྒྲུབ་པོ། ། མི་ཤེས་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པས་སྟན་འབྱེན་པ་
འཆད་དེ་ཆིག་ནི་སྒྲུབ་པོ་ལ་སྟོས་ནས་རུས་པ་སྟོན་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཚད་མ་ཉིད་དུ་འདོད་པ་མ་
ཡིན་ནོ། ། འོ་ན་ཅི་ཞེ་ན། མི་ཤེས་པའི་དོན་བསལ་བར་མི་བྱེད་པ་ལས་སོ། ། འདི་ལ་རུས་པ་སྟོན་པ་
ཉིད་ཀྱང་ཡོད་དེ། ཁྱོད་ཀྱིས་རྗེས་སུ་དཔག་པ་ནི་རུས་པ་སྟོན་པ་མ་ཡིན་པས་འདི་ནི་མཚུངས་པ་མ་
ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ན་གཉི་ག་ལ་གྲུབ་པ་ཉིད་དུ་འཇུག་རོ། ། དེ་ལྟ་བུས་ན་རིགས་པ་དང་ལྡན་པ་
གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་ཐམས་ཅད་དུ་ཚད་མ་ཉིད་དུ་རིགས་ཏེ་མངོན་སུམ་བཞིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རིགས་
པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། ། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་བསྐྱུས་པའི་དཀའ་འགྲེལ་ལས་རྗེས་སུ་དཔག་པ་བརྟག་པ་སྟེ་ཉི་ཤུ་

གསུམ་པའོ།

॥

དེ་ནི་ཆད་མ་གཉིས་ཀྱིས་ངེས་པར་བསྐྱབ་པའི་དོན་དུ་གངས་ལས་ལོག་པར་རྟོག་པ་བསལ་བ་ནི།
 ཅི་སྟེ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པའོ། ། འདིས་ནི་ཆད་མའི་མཆན་ཉིད་མ་བྱུང་པའི་སྐྱོན་དང་། ཆད་མ་
 གཉིས་ཀྱིས་གཏན་ལ་ཕབ་ཅེས་བྱ་བ་འདི་ལ་གཉིས་སུ་ངེས་པར་གཟུང་བར་འབྲས་བུ་མེད་པ་ཉིད་དུ་
 བཤད་དོ། ། སྐྱེས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པས་ལན་འདེབས་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ཏེ། འདི་ཡི་ཁོངས་སུ་
 གཏོགས་པའི་བྱིར། ། ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཆད་མ་གཉིས་པོ་འདི་ཉིད་ཀྱི་ལོ། ། རི་རྒྱུད་དུ་བསྟན་པ་ཡིན་ཏེ།
 ཆད་མ་ཉིད་ལས་གཞན་ལ་ཆད་མའི་མཆན་ཉིད་མི་སྐྱེ་བ་ཉིད་མེད་པ་ཡིན་ལ། ཡོད་ན་ཡང་འདི་ཉིད་
 གྱི་ཁོངས་སུ་འདུས་པའི་བྱིར་ཆད་མ་གཞན་ཞེས་ལོགས་ཤིག་ཏུ་མི་བཟོད་དོ། ། དེ་ལ་རི་ལྟར་གཞན་
 དག་ཆད་མ་མ་ཡིན་པ་འཇམ། ཆད་མ་ཡིན་ན་འང་འདི་དག་གི་གང་དུ་རི་ལྟར་འདུ་བ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་
 གཉིས་སྐྱབ་པར་བྱེད་དེ། དེ་ལ་སྐྱེ་ལས་བྱུང་བ་དང་ཉེ་བར་འཇམ་པ་དང་། དོན་གྱིས་གོ་བ་དང་། རིགས་
 པ་དང་། མི་དམིགས་པ་དང་། སྲིད་པ་ཞེས་གྲགས་པ་དང་སྟེ་སེམས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི། ཆད་མ་
 གཞན་དག་གིས་ལས་སྒྲངས་པ་ཞེས་དེ་ལ། རྒྱ་ལས་བྱུང་བའི་དབང་དུ་བྱས་ནས། གཞན་གྱི་རྟོག་གྱུར་
 ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྟོས་ཏེ། དེ་ལ་རི་ཁོད་རྩེ་ན་རེ་སྐྱེ་ལས་བྱུང་བའི་མཆན་ཉིད་ནི་སྒྲིའི་ཤེས་པ་
 ལས་སྐྱབས་ཀྱི་དོན་ཤེས་པ་ནི་སྐྱེ་ལས་བྱུང་བ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཟེར་ཏེ། སྐྱེ་རང་གི་མཆན་ཉིད་འཛིན་པ་
 ལས་དུས་བྱིས་རྟོག་ཏུ་གྱུར་པའི་དོན་ལ་སྐྱེ་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་སྐྱེ་ལས་འོངས་པའི་བྱིར་སྐྱེ་ལས་བྱུང་
 བ་ཡིན་ནོ། ། དེ་ནི་ནུམ་པ་གཉིས་ཏེ། སྐྱེས་བྱས་མ་བྱས་པའི་སྐྱེས་བསྐྱེད་པ་དང་། ཡིད་ཆེས་པའི་སྐྱེས་
 བྱས་ཆོག་གིས་བསྐྱེད་པའོ། ། འདི་ཡང་རྟོག་ཏུ་གྱུར་པའི་ཡུལ་ཅན་ཡིན་པའི་བྱིར་མངོན་སུམ་ལས་ཐ་
 དད་པ་ཡིན་ལ། རྟེན་སུ་དབག་པ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། ཚུལ་གསུམ་པ་ཉིད་མེད་པའི་བྱིར་རོ། ། འདི་ལྟར་
 བསྐྱབ་བྱའི་ཆོས་ཀྱི་བྱུང་པར་དུ་བྱས་པའི་ཆོས་ཅན་རྟོག་ཏུ་གྱུར་པའི་ཡུལ་ཅན་ཡིན་པའི་བྱིར་མངོན་
 སུམ་ལས་ཐ་དད་པ་ཡིན་ལ། རྟེན་སུ་དབག་པ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ་ཚུལ་གསུམ་པ་ཉིད་མེད་པའི་བྱིར་རོ། །

ཚད་མའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་བསྟན་པའི་དཀའ་འབྱེལ།

འདི་ལྟར་བསྟན་བྱའི་ཆོས་ཀྱིས་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་པའི་ཆོས་ཅན་རྣམས་སྤྲུག་པའི་བྱ་བར་འདོད་ཀྱི།
འབའ་ཞིག་པ་མ་ཡིན་ལ་ཆོས་ཅན་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། ཇི་སྲིད་དེའི་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་ཆོས་ཅན་གྱི་ཡུལ་
ཅན་གྱི་བདག་ངེས་པར་མ་བཟུང་བ་དེ་སྲིད་དུ་རྣམས་སྤྲུག་པའི་འཇུག་པ་སྲིད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཇི་སྲིད་
དུ་ཕྱོགས་ཀྱི་ཆོས་མ་བཟུང་བ་དེ་སྲིད་དུ་རྣམས་སྤྲུག་པ་མེད་དོ་ཞེས་བྱ་བའི་ཐ་ཆིག་གོ། ཅིའི་ཕྱིར་
ཕྱོགས་ཀྱི་ཆོས་དེ་ཉིད་ངེས་པར་གཟུང་བར་མི་འཇུག་ཞེ་ན། འདི་ལ་ཞེས་བྱ་བ་སྟོས་ཏེ། གང་ཡང་སྐྱ་
འདི་ལ་ཤིང་ལ་སོགས་པའི་ཆོས་ཅན་བཏགས་པ་དེ་ཉིད་གཞལ་བྱ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཉིད་རྟོགས་པར་བྱ་བ་
ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། ། འདིར་ཆོས་ཅན་ཉིད་གཞལ་བྱ་ཡིན་ཀྱི། ཆོས་ཀྱིས་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་པའི་ཆོས་
ཅན་ནི་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བའི་ཐ་ཆིག་གོ། ཆོས་ཅན་དེ་ཉིད་མ་བཟུང་ན་སྟེ། མ་ངེས་ན་ཇི་ལྟར་དེའི་
ཆོས་ངེས་པ་ཡིན། གཞན་ཡང་གཤེད་ཆོས་ཅན་འདི་ཕྱོགས་ཀྱི་ཆོས་ངེས་པ་ལས་སྤར་ཤིང་པ་དེའི་ཆེ་
ཕྱོགས་ཀྱི་ཆོས་ལ་སོགས་པ་ངེས་པའི་འབད་པ་འབྲས་བྱ་མེད་དོ། ། འབད་པ་ཐམས་ཅད་ནི་ཆོས་ཅན་
རྟོགས་པར་བྱ་བའི་དོན་དུ་ཡིན་ན། དེ་རྟོགས་ནས་དེ་ཕྱོགས་ཀྱི་ཆོས་ལ་སོགས་པ་ངེས་པའི་འབད་པས་
ཅི་ཞིག་བྱ། འདི་ཡང་ཁས་སྐྱངས་ནས་བརྗོད་པ་ཡིན་ཏེ། སྐྱ་ནི་ཤིང་ལ་སོགས་པ་ཆོས་ཅན་གྱི་ཆོས་མ་
ཡིན་ཏེ། སྐྱ་བ་མོའི་ཡུལ་དུ་ངེས་པར་བཟུང་བ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རོ། ། དེ་ལྟར་རེ་ཞིག་ཕྱོགས་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་
མེད་པར་བསྟན་ནས། ད་ནི་རྣམས་སྤྲུག་འགྲོ་བ་མེད་པར་བསྟན་པའི་ཕྱིར། གཞལ་བྱས་སྐྱ་ལ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་
སོགས་པ་སྟོས་ཏེ། ངེས་པར་རྟོགས་པ་ནི་གཏན་ལ་ཐབ་པའོ། ། བྱ་བས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སྲིད་པ་སྟེ། ཡོད་
པས་ཞེས་བྱ་བའི་ཐ་ཆིག་གོ། འདི་རྒྱུད་བསྟན་པ་ཡིན་ཏེ། ཡོད་པ་ཉིད་རྣམས་སྤྲུག་འགྲོ་བར་བྱེད་པ་ཡིན་
ཀྱི་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། ། འདི་ཉིད་བསྟན་པའི་ཕྱིར། གང་ན་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྟོས་
ཏེ། གང་གི་ཕྱིར་གང་ན་དུ་བ་ཡོད་པ་དེ་ན་གཤོན་མི་བ་བར་མེ་ཡོད་པ་དེའི་ཕྱིར་མེ་འདི་དུ་བའི་རྣམས་
སྤྲུག་འགྲོ་བར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། ། དེ་བཞིན་དུ་སྐྱ་དོན་དང་རྣམས་སྤྲུག་འགྲོ་བ་མེད་དོ། ། ཇི་ལྟར་མེད་ཅེས་བྱ་
བ་བསྟན་པའི་ཕྱིར། རེ་ཞིག་ཅེས་བྱ་བ་སྟོས་ཏེ། རེ་ཞིག་སྐྱས་ནོན་པའི་ཡུལ་དེར་དོན་ཡོད་པ་མ་ཡིན་
ཏེ། འདི་ལྟར་ཤིང་རྟོག་འབྲུག་གོ་ལ་སོགས་པའི་སྐྱ་གྲོང་བྱེད་དམར་བྱ་ཅན་ལ་སོགས་པ་གཞན་དུ་སྟོས་

ན་ཡང་ཡུལ་དེ་ན་ཤིང་ཉོག་འབྲུ་གོ་ལ་སོགས་པ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། ། དེ་བཞིན་དུ་སྒྲིའི་དུས་ན་ཡང་
གདོན་མི་ཟ་བར་དོན་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། འདི་ལྟར་རྒྱལ་པོ་དེ་ལི་པ་དང་མང་པོས་བཀྱར་བ་ལ་སོགས་
པའི་སྒྲ་ད་ལྟར་བ་ཡིན་ལ་བྱུང་བའི་ན་པ་དང་འབྱུང་བར་འགྱུར་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དོན་གྱི་སྒྲ་རྗེས་སུ་
འགོ་བར་བྱེད་པ་ག་ལས་ཡིན། ཅི་སྟེ་སྒྲ་རྣམས་ནི་རྟག་པའི་ཕྱིར་དུས་ཐམས་ཅད་དུ་གནས་པས་དོན་
དང་ལྟན་ཅིག་དུས་ཐ་དད་པ་མ་ཡིན་ལ། ཡུལ་ཐ་དད་པ་ཉིད་ཀྱང་མ་ཡིན་ཏེ། ཡུལ་ཐམས་ཅད་ནོན་
པར་གནས་པས་བྱབ་པའི་ཕྱིར་རོ། ། དེ་ལྟ་བུས་ན་རྟག་པ་དང་བྱབ་པའི་ཕྱིར། སྒྲ་རྣམས་དོན་གྱི་རྗེས་སུ་
འགོ་བ་ཡོད་དོ་ཞེས་བྱ་བར་འདོད་ན། དེ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། རྟག་པ་དང་བྱབ་པ་ཉིད་ནི་སྒྲ་ཐམས་ཅད་ལས་
མཚུངས་པའི་ཕྱིར། སོ་སོར་ངེས་པའི་སྒྲས་སོ་སོར་ངེས་པའི་དོན་བཟོད་པར་མི་འགྱུར་རོ། ། འོ་ན་ཅི་ཞེ་
ན། སྒྲ་གང་ཡང་རུང་བ་འགའ་ཞིག་གིས་དོན་ཐམས་ཅད་བཟོད་པ་ཉིད་དུ་འགྱུར་རོ། ། དེས་དོན་དང་
ལྟན་ཅིག་ཡུལ་ལས་དུས་ཐམས་ཅད་དུ་སྒྲ་དེ་མཐོང་བའི་ཕྱིར་སྟོག་པ་དེ་བསྐྱབ་བྱ་མེད་ན་སྐྱབ་བྱེད་མི་
འབྱུང་བ་དེ་མ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མི་དམིགས་པའི་ཕྱིར་རྟག་པ་དང་བྱབ་པ་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །
དེའི་ཕྱིར་ཞེས་བྱ་བས་མཐུག་བསྐྱབ་ནས་ཆད་མ་སྟོན་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ཏེ། སྒྲ་ལས་བྱུང་བ་རྗེས་དཔག་
མིན། ། ཞེས་བྱ་བ་ནི་བསྐྱབ་བྱ་སྟོན་པའོ། ། མངོན་སུམ་བཞིན་དུ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དབའོ། ། རྒྱལ་གསུམ་
ཉིད་དང་བྲལ་བས་ན། ཞེས་བྱ་བ་ནི་གཏན་ཆོག་སོ། ། དེ་འདྲའི་ཡུལ་ནི་སྤངས་ཕྱིར་རོ། ། ཞེས་བྱ་བ་
ནི་གཏན་ཆོག་སྐྱབ་བྱེད་དོ། ། དུ་བ་ལ་སོགས་པའི་རྟགས་ལས་བྱུང་བའི་རྗེས་སུ་དཔག་པའི་ཡུལ་
ཆོས་ཀྱི་བྱང་པར་དུ་བྱས་པའི་ཆོས་ཅན་ཅི་འདྲ་བ་དེ་འདྲ་བའི་ཡུལ་དེ་སྤངས་པའི་ཕྱིར་རོ། ། བྲལ་
བའི་ཕྱིར་ཞེས་བྱ་བའི་ཐ་ཆོག་གོ། ། རྒྱལ་གསུམ་དང་བྲལ་བའི་ཕྱིར་རྗེས་སུ་དཔག་པ་ལས་གཞན་ཉིད་
ཡིན་དུ་ལྟག་མོད། རི་ལྟར་སྒྲ་འདི་ཆད་མ་ཡིན་ཞེ་ན། མི་ལས་སྦྱིན་སྒྲག་ཅིས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྟོས་
ཏེ། ཐེ་ཆོམ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་དང་བྲལ་བའི་ཕྱིར་མི་གཡོ་བ་ནི་ངེས་པ་ཡིན་ཏེ། གནོད་པར་བྱེད་པའི་ཆད་
མ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཆད་མ་ཡིན་ཏེ་མངོན་སུམ་བཞིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བའི་ཐ་ཆོག་གོ། ། དེ་སྐད་དུ་ཡང་རི་
ཁོད་རྗེ་ན་རེ་མཐོ་རིས་འདོད་པས་མཆོད་སྦྱིན་བྱའོ་ཞེས་བྱ་བའི་ཆོག་འདི་ལས་མཐོ་རིས་འབྱུང་ངམ་

ཆད་མའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་བསྐྱེས་པའི་དཀའ་འགྲེལ།

མི་འབྱུང་སྐྱེས་པའི་ཐེ་ཆོམ་གྱིས་རྟོགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེས་པའི་ཤེས་པ་འདི་ནི་ལོག་པར་མི་འགྱུར་རོ།
གང་ཞིག་སྐྱེ་ནས་ཞིག་པ་དེས། དེ་ཉིད་འདི་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་དེ་ནི་ལོག་པའི་ཤེས་པ་ཡིན་ནོ། ། འདི་
ནི་ཡུལ་གཞན་དང་དུས་གཞན་དང་སྐྱེས་བྱ་གཞན་ལ་བྱིན་ཅི་ལོག་མ་ཡིན་པ་དེའི་ཕྱིར་དེ་བཞིན་དུ་
ཡིན་ནོ། ། གང་ཡང་འཇིག་རྟེན་པའི་ཆོག་དེ་ཡིད་ཆེས་པའི་སྐྱེས་བྱ་ལས་སམ། དབང་པོའི་ཡུལ་ཡིན་
ནོ་ཞེ་ན་ནི། དེ་བཞིན་དུ་ཡིན་པ་ཉིད་དོ། ། ཅི་སྟེ་ཡིད་ཆེས་པ་མ་ཡིན་པ་ལས་སམ། དབང་པོའི་ཡུལ་མ་
ཡིན་པའི་སྐྱེས་བྱ་དེའི་སྒོ་ལས་བྱུང་བ་ནི་ཆད་མ་མ་ཡིན་ཏེ། སྐྱེས་བྱ་ཙམ་ནི་ཤེས་པར་མི་རུས་སོ་ཞེས་
ཟེར་རོ། ། དེ་ལ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པས་དེ་ཡང་བྱེད་པ་བོ་མེད་པའི་རང་ལས་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་
པའི་སྐྱེས་བྱུང་བའི་མཆན་ཉིད་དང་པོ་དེ་ལ་མཆན་ཉིད་མི་སྲིད་པའི་སྟོན་འཆད་པ་ཡིན་ནོ། ། བྱེད་
པ་བོ་མེད་པའི་ཆོག་ནི་སྲིད་པ་ཉིད་མ་ཡིན་ཏེ། བྱེད་པར་བྱེད་པ་སྐྱད་ཅིག་མ་འཇིག་པ་བསྐྱབས་ཟིན་
པའི་ཕྱིར་རམ། འཆད་པར་འགྱུར་པའི་རིགས་པས་སོ། ། སྲིད་པ་ཡིན་ན་ཡང་དེའི་དོན་དང་ལྡན་པ་
ཉིད་མི་སྲིད་དེ། དེའི་ཕྱིར་བྱེད་པ་བོ་མེད་པའི་ཆོག་ལས་སྐྱོག་ཏུ་གྱུར་པའི་དོན་ཤེས་པ་ཞེས་བྱ་བ་གང་
ཡིན་པ་དེ་གཉི་ག་ཡང་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་ཆད་མའི་མཆན་ཉིད་མི་སྲིད་པ་ཡིན་ནོ། ། ཡང་ངེ་ལྟར་བྱེད་
པ་བོ་མེད་ཅེ་ན། རུས་དང་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྟོས་ཏེ། དེ་ལ་བྱེད་པ་བོ་མེད་པའི་དབང་དུ་འགྱུར་
ན་ཤེས་པ་སྐྱེད་པར་བྱེད་པ་ལ་རུས་པར་འགྱུར་བའམ། རེས་འགའ་མི་རུས་པ་ཡིན་ཞེས་བྱ་བ་ཕྱོགས་
གཉིས་སོ། ། ཕྱོགས་དང་པོ་རུས་པའི་རང་བཞིན་ཏེ་རྗེས་སུ་འདུག་པ་ཉིད་རྟག་ཏུ་དེ་ལས་བྱུང་བའི་
ཤེས་པར་འགྱུར་རོ། ། དེ་ལ་སྟུར་བ་ནི་གང་ཞིག་གང་བྱས་པ་ལ་རུས་པ་སོགས་པ་མེད་པ་དེ་ནི་དེ་བྱེད་
པ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། ལྷ་ཆོགས་པ་ཐ་མ་བཞིན་ནོ། ། བྱེད་པ་བོ་མེད་པའི་ཆོག་ཀྱང་ཤེས་པ་སྐྱེད་པ་ལ་དུས་
ཐམས་ཅད་དུ་རུས་པ་སོགས་པ་མེད་པ་ཅན་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རང་བཞིན་གྱི་གཏན་ཆོགས་སོ། །
ཡང་ན་གང་གི་ལྷ་མ་ཆང་བ་མེད་པ་དེ་ནི་འབྱུང་བ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། ལྷ་མ་ཆང་བ་མེད་པའི་ལྷ་གྲ་བཞིན་
ནོ། ། སྐྱེས་བྱས་མ་བྱས་པ་ལས་བྱུང་བའི་ཤེས་པ་ཡང་ལྷ་མ་ཆང་བ་མེད་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རང་
བཞིན་གྱི་གཏན་ཆོགས་སོ། ། ཕྱོགས་གཉིས་པ་ལ་ཡང་རུས་པ་མེད་པའི་རང་བཞིན་དེ་དུས་ཐམས་

ཅད་དུ་རྗེས་སུ་འབྲུག་པའི་ཕྱིར། རྣམ་ཡང་དེ་ལས་བྱུང་བའི་ཤེས་པར་མི་འགྱུར་ཏེ། རྒྱ་མ་ཚང་བའི་མུ་
 བྱ་བཞིན་ནོ། ། རི་ལྷར་དོན་དང་ལྡན་པ་ཉིད་མི་འཐད་ཅེ་ན། རི་ལྷར་ལོག་པ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་
 སྒྲོས་ཏེ། ཕྱིན་ཅི་ལོག་གི་དོན་ཅན་ནམ་བདེན་པའི་དོན་ཅན་ཉིད་ཀྱིས་ཏེ་རྒྱ་ནམ་པ་གཉིས་ཀྱི་དོན་
 དང་ལྡན་པ་ཡིན་ཏེ། སྤང་པོ་གསུམ་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། ། དོན་དང་ལྡན་པ་ནམ་པ་གཉིས་པོ་དེའི་རྒྱ་
 ཡང་ཡོན་ཏན་དང་སྒྲིན་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རྗེས་སུ་འགྲོ་བ་དང་ལྡོག་པ་དག་གིས་ངེས་ཏེ། ། འདི་
 ལྷར་དེ་ལྷར་འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་པའི་ཉེས་པ་དང་ལྡན་པའི་སྒྲིས་བྱ་ནི་བརྒྱན་དུ་སྒྲ་བར་མཐོང་ལ།
 དེ་བཞིན་དུ་བཅེ་བ་ལ་སོགས་པའི་ཡོན་ཏན་དང་ལྡན་པ་ནི་བདེན་པ་སྒྲ་བར་མཐོང་སྟེ། ཡང་དག་པ་
 ཉིད་དང་ལོག་པ་གཉིས་ཀྱི་རྒྱ་ཡོན་ཏན་དང་ཉེས་པ་དེ་དག་གི་རྟེན་ནི་སྒྲིས་བྱ་ཡིན་ནོ། ། དེ་ལྷ་ཡིན་
 དང་སྒྲིས་བྱ་ལོག་ན་ཡོན་ཏན་དང་ཉེས་པ་ལྡོག་ལ། ཡོན་ཏན་དང་ལྡན་པ་ལོག་ན་ཡང་དག་པ་ལོག་པ་
 ཉིད་དག་ཀྱང་མེད་དེ། དེ་མེད་ན་ནམ་པ་གཞན་མེད་པའི་ཕྱིར་སྒྲིས་བྱས་མ་བྱས་པའི་ཆོག་དོན་མེད་
 པ་ཉིད་དུ་འགྱུར་ཏེ། རྒྱ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། ། རྒྱ་མེད་པར་ནི་འབྲས་བུ་སྲིད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། རྒྱ་མེད་པ་
 ཉིད་དུ་ཐལ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། ། དེ་བས་ན་ཡུལ་དང་དུས་དང་རྒྱས་ལ་སོགས་པ་ངེས་པར་མི་
 འགྱུར་རོ། ། འདི་ནི་ཐལ་བར་སྒྲབ་པར་བྱེད་པ་ཡིན་པར་བལྟ་བར་བྱའོ། ། དེ་ལྷ་མ་ཡིན་ཏེ། རང་རྒྱུད་
 ཀྱིས་སྒྲབ་པར་བྱེད་ན་མཐོང་བ་དང་འགལ་བར་འགྱུར་ཏེ། འདི་ལྷར། མཐོང་རིས་འདོད་པས་མེ་ལ་སྒྲིན་
 རྟེན་བྱ། ། ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པའི་དག་ལས་དོན་རྟོགས་པར་འགྱུར་བ་ཉིད་དམིགས་པ་ཡིན་ཏེ།
 མཐོང་བ་ནི་བསྐྱེད་པར་རྟུས་པ་མ་ཡིན་ལ་བྱེད་པ་བོ་མེད་པ་ཉིད་ནི་གཉི་ག་ལ་གྲུབ་པ་མ་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར་གཏན་ཆོགས་མ་གྲུབ་པ་ཡང་ཡིན་ནོ། ། འདིར་གཉི་ག་ཡང་ཐལ་བར་སྒྲབ་པར་བྱེད་པ་བལྟ་བར་
 བྱ་སྟེ། འདི་ལྷར་གལ་ཏེ་རིག་བྱེད་སྒྲིས་བྱས་མ་བྱས་པ་ཉིད་དུ་ཁས་ལེན་པ་དེའི་ཆེ་དོན་མེད་པ་ཉིད་དུ་
 ཁས་སྒྲུང་བར་བྱ་དགོས་ཏེ། དོན་དང་ལྡན་པའི་རྒྱ་སྒྲིས་བྱ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། ། དོན་མེད་པ་ཡང་མ་
 ཡིན་ཏེ། དེ་ལྷ་བས་ན་སྒྲིས་བྱས་བྱས་པ་ཉིད་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཐལ་བར་འགྱུར་བས་བལྟ་ན་ནོ། ། ཐལ་བར་
 སྒྲབ་པར་བྱེད་པ་འདི་ཉིད་སྒྲབ་པ་བོའི་དོན་དུ་མཐོང་བ་དང་མི་འགལ་བར་བལྟ་ན་པའི་ཕྱིར་དོགས་པ་

སྟོན་དུ་བསྟན་ནས་དོན་རྟོགས་ཕྱིར་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྟོན་ཏེ། གལ་ཏེ་མིན་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དོན་མེད་
 པ་ཞེས་བྱ་བ་དང་སྟེལ་ལོ། ། དེ་ལྟ་ཡིན་ན་དམ་བཅའ་བ་མཐོང་བ་དང་འགལ་བ་ཡིན་ནོ་སྟུང་དུ་
 བསམས་པ་ཡིན་ནོ། ། གལ་ཏེ་རིག་བྱེད་ལས་རིག་བྱེད་གྱི་དོན་རྟོགས་པ་ཉེ་བར་བསྟན་པ་མེད་པར་
 འབྱུང་བར་འཇུག་ན་མཐོང་བ་དང་འགལ་བ་བདེན་པར་འཇུག་ན། གང་གི་ཕྱིར་འདི་དོན་རྟོགས་པར་
 བསྟན་པ་ལས་བཟའི་དབང་གིས་འཇུག་གྱི། བར་ལ་མ་ལྟོས་པའི་རིག་བྱེད་འགའ་ཞིག་ལས་ནི་མ་
 ཡིན་ཏེ། འདི་ལྟར་རིག་བྱེད་གྱི་དོན་དཔྱད་པ་ལ་སོགས་པའི་རང་གི་འདོད་པས་བརྟུན་པར་མཐོང་གི་
 དོན་གྱི་རང་བཞིན་སྟེས་བུའི་འདོད་པའི་རྗེས་སུ་བྱེད་པ་ཉིད་དུ་རིག་པ་མ་ཡིན་ནོ། ། དེ་ལ་འདི་སྟུང་
 དུ་སྟེས་བུ་སྟུང་ན་མེད་པའི་དོན་རང་གི་འདོད་པས་བརྟུན་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། ། འོ་ན་ཅི་ཞེ་ན། དོན་གྱི་
 རང་བཞིན་དུ་རྣམ་པར་གནས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཉིད་སྟེས་བུས་གསལ་བར་བྱེད་པས་དེས་ན་མཐོང་
 བ་དང་འགལ་བར་འཇུག་རོ་སྟུང་ན། འོ་ན་གལ་ཏེ་དེ་ལྟ་ན་རིག་བྱེད་འདི་རང་བཞིན་གྱིས་ཡང་དག་
 པའི་དོན་གསལ་བར་བྱེད་པའི་རྣམ་པ་གནས་པ་དེའི་ཆེ་བར་མི་ཤེས་པས་ཀྱང་རིག་བྱེད་གྱི་ཆོག་དེ་
 ལ་དོན་རྟོགས་པར་འཇུག་རོ། ། བར་ལ་ལྟོས་ནས་རིག་བྱེད་དོན་རྟོགས་པའི་རྒྱ་ཡིན་གྱི་འབའ་ཞིག་པ་
 ནི་མ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། དེ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། རང་བཞིན་གྱིས་དོན་རྟོགས་པའི་རྒྱ་སྟོན་མ་ལ་སོགས་པའི་བར་
 ལ་ལྟོས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ན་བར་ཉིད་རྗེས་སུ་འགོ་བ་དང་ལྷོག་པ་དག་གིས་དོན་རྟོགས་པར་
 རྣམ་པར་འཇུག་གྱི་རང་བཞིན་འབྲེལ་བ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། ། གཞན་ཡང་བར་དང་ལྷན་ཅིག་པ་ལས་དོན་
 རྟོགས་པ་ཡིན་དུ་རྒྱུ་མོད། དེ་ལྟ་ན་སྟོན་ཡོད་དོ་ཞེས་བསྟན་པ་ནི་བར་གཞན་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་
 སྟོན་ཏེ། དཔྱད་པ་བསམ་སྒྱུར་པའི་བར་ལས། དེས་པར་སྒྱུར་བར་བྱེད་པས་བཤོད་པའི་བར་ནི་བར་
 གཞན་ཡིན་ལ། དེ་ཡོད་ན་རྣལ་མའི་དོན་ལས་དོན་གཞན་སྟུང་དེ་ལས་རྟོགས་པར་མི་འཇུག་ཏེ། སྟོན་མ་
 ནི་གསལ་བར་བྱ་བ་མ་ཡིན་པའི་དྲི་དང་རོ་ལ་སོགས་པས་བཟའི་དབང་གིས་གསལ་བར་རྣམ་པ་མ་
 ཡིན་ནོ། ། བཟའི་དབང་གིས་དོན་གཞན་ལ་འབྱུག་པ་ཡིན་དུ་ཟིན་པ་སྟེ། དེ་ལྟ་ན་ཡང་ཚད་མ་ཉིད་ནི་
 འབྲུབ་པར་མི་འཇུག་ཞེས་སྟུབ་པར་བྱེད་པ་ནི་རྣམ་པ་དེ་ནི་ཞེས་བྱ་བ་ལོ། ། གལ་ཏེ་གང་གི་ཆེ་སྟེས་

བྱའི་འདོད་པའི་དབང་གིས་སྒྲ་དོན་གཞན་ལ་ཡང་འཇུག་པ་དེའི་ཆེ་འཚལ་བའི་ཕྱིར་ཡང་དག་པའི་
 དོན་གསལ་བར་བྱེད་པའི་རྒྱས་པ་དེས་ངེས་པར་མི་རྒྱས་པའི་ཕྱིར་རི་ལྟར་དེ་ལས་འདོད་པའི་དོན་
 རྟོགས་པར་འགྱུར། ཡང་ན་རྣམ་པ་གཞན་ཏུ་བཤད་པར་བྱ་སྟེ། གང་འདིར་རང་བཞིན་གྱིས་ཡང་དག་
 པའི་དོན་གསལ་བར་རྒྱས་པ་དེ་རིས་འགའ་དོན་གཅིག་ལ་ངེས་པར་འགྱུར་བའམ། དོན་ཏུ་མ་ངེས་
 པར་འགྱུར་ཞེས་བྱ་བ་གཉིས་སོ། ། དེ་ལ་དོན་གཅིག་ལ་ངེས་པའི་ཕྱོགས་ལ་སྒྲོན་བཤད་པ་ནི། བར་
 གཞན་ཡོད་པ་ཞེས་བྱ་བའོ། ། གཉིས་པ་ལ་ཡང་རྒྱས་པ་དེ་ནི་རྣམ་པར་ཤེས་པར་བྱ་བར་རྒྱས་པ་ཡང་མ་
 ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་སྟོས་ཏེ། འཚལ་བའི་ཕྱིར་སྒྲམ་ཏུ་བསམས་པ་ཡིན་ནོ། ། རི་རྒྱད་ཏུ། ཆེག་རྣམས་དོན་
 གཅིག་ལ་ངེས་ན། དོན་གཞན་རྟོགས་པར་མི་འགྱུར་རོ། ། དོན་ཏུ་མ་དང་མངོན་འབྱེལ་ན། ། འགལ་
 བ་གསལ་བར་བྱེད་པ་སྟིང་། ཅེས་བཤད་པ་ཡིན་ནོ། ། དེ་ལྟར་སྒྲ་ལས་བྱུང་བའི་མཚན་ཉིད་དང་པོ་མི་
 སྟིང་དོ་ཞེས་བསྟན་ནས། མི་གཡོའི་ཤེས་པ་སྟེ་བའི་ཕྱིར། ། ཞེས་བྱ་བའི་གཏན་ཆེགས་འདི་མཇུག་བསྟུ་
 པའི་སྒྲོ་ནས་མ་གྲུབ་པར་བསྟན་པའི་ཕྱིར། དེའི་ཕྱིར་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྟོས་ཏེ། སྟེས་བྱས་མ་བྱས་
 པ་ཉིད་ཡིན་ན་གང་གི་ཆེ་རི་རྒྱད་ཏུ་བཤད་པའི་ཚུལ་གྱིས་དོན་རྟོགས་པ་ཉིད་མི་སྟིང་པ་དེའི་ཆེ་དེ་
 མི་གཡོ་བ་ཉིད་ཏུ་ག་ལ་འགྱུར། གང་ཡང་རིག་བྱེད་ཀྱི་ཆེག་ལས་དོན་རྟོགས་པ་འདིའི་འགྱུར་བ་དེ་ནི་
 བར་ལས་བྱུང་བ་ཉིད་ཏུ་རིགས་སོ་ཞེས་འདི་ནི་བསྟན་པ་ལས་འགྱུར་རོ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པས་དང་
 པོ་ཉིད་ཏུ་བསྟན་ཟིན་ཏོ། ། འདི་ཡང་བར་ལས་བྱུང་བ་ཉིད་ཏུ་རིགས་ཏེ། གང་གི་ཕྱིར་རིག་བྱེད་ཀྱི་ཆེག་
 འདི་སྟེས་བྱའི་ཆེག་ལས་ཏེ་སྟེས་བྱས་བྱས་པ་ཉིད་ལས་ཐ་དད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། སྟེས་བྱས་བྱས་པའི་ཆེག་
 ལས་ཐ་དད་པ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བའི་ཐ་ཆེག་གོ། ། འདི་ཡང་ག་ལས་ཤེ་ན། རིགས་པ་ཤེས་པ་ཞེས་བྱ་བ་
 ལ་སོགས་པ་སྟོས་ཏེ། དེ་དག་གིས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རིག་བྱེད་དང་སྟེས་བྱས་བྱས་པ་དག་གིས་ཏེ། རྣམ་པ་
 ཐམས་ཅད་ཏུ་སྟེས་བྱ་དག་གིས་བྱེད་པར་རྒྱས་པའི་ཕྱིར་རིག་བྱེད་ནི་འདིག་རྟོན་པ་ལས་ཁྱད་པར་
 འགའ་ཡང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། ། ཐོས་པ་ལས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་བཞད་གང་ཏུ་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། ། ཡང་ན་
 གཉིས་པ་ལ་ཡང་ཡིད་ཆེས་པས་བསྟན་པས་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ལ་སྒྲ་ལས་བྱུང་བའི་མཚན་ཉིད་མི་སྟིང་

ཆད་མའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་བསྟན་པའི་དཀའ་འབྲེལ།

པ་ཉིད་ཀྱི་མཆན་ཉིད་ཀྱི་སྒྲིན་འཆད་པ་ནི། ཡིད་ཆེས་ཁས་མི་ལེན་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྟེ། དཔྱད་
པ་བ་ནམས་ཀྱིས་ཉེས་པ་ཟད་པའི་སྒྲིས་བྱས་ཁས་མི་ལེན་པའི་ཕྱིར། ཡིད་ཆེས་པ་ཁས་མི་ལེན་པས་
དེའི་ཆོག་ཆད་མ་ཉིད་དུ་གྲག་ལ་འགྱུར། མི་བཟོད་ཅེས་བྱ་བ་ནི་མི་རིགས་པ་སྟེ་མི་སྲིད་དོ་ཞེས་བྱ་བའི་
ཐ་ཆོག་གོ། ཡང་ཡིད་ཆེས་པ་འདོད་དེ་ཡིད་ཆེས་པ་དེ་འདོད་པ་དེའི་ཆོ་འདི་ནི་འདིའོ་ཞེས་ཟེར་ནས་
བཟུང་ནས་ཡིད་ཆེས་པ་འདི་ནི་མ་ངེས་པའི་ཕྱིར་མེད་པ་དང་འདྲ་བ་ཉིད་ཡིན་ནོ། ། གཞན་ཀྱི་སྒྲིན་
དང་ཡོན་ཏན་ངེས་པར་བྱ་བ་ལ་ཆད་མ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་དག་ནི་དབང་པོ་ལས་འདས་པ་ཡིན་
པའི་ཕྱིར་རོ། ། ལུས་དང་དག་གི་ཐ་སྙད་ཀྱང་སྒོ་སྒྲོན་དུ་བཏང་ནས་གཞན་དུ་བྱེད་པའི་ཕྱིར་མི་འཆོལ་
བར་ཚུ་རོལ་མཐོང་བ་ནམས་ཀྱིས་དེ་དག་ངེས་པར་མི་འཛིན་པའི་ཕྱིར་རོ། ། ཅི་སྟེ་ཡང་སྒྲིས་བྱ་གང་
ཞིག་ཉེས་པ་མ་ཟད་པ་ཡིན་ན་ཡང་ཆོག་ལས་སལ་ཆེར་མི་སྟུ་བར་མཐོང་བའི་ཉེས་པ་མ་ཟད་པ་དེ་ཁོ་
པོ་ཅག་གིས་ཡིད་ཆེས་པར་འདོད་དོ། ། དེ་ལྟ་བུས་ན་ཡིད་ཆེས་པའི་ཆོག་གཟུང་བར་བྱ་བ་ཡིན་ཏེ།
དེས་ན་སྒྲིའི་མཆན་ཉིད་ལ་མི་སྲིད་པ་མི་སྲིད་དོ་སྟུ་མ་ན། འདི་ཡང་ཡང་དག་པ་མ་ཡིན་ཏེ། གཅིག་ཏུ་
མི་སྟུ་བ་ཅེས་དུ་དམིགས་པའི་ཕྱིར་ཐམས་ཅད་དུ་དེ་ལྟ་བུ་ཡིན་པར་ངེས་པ་ནི་རིགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ།
འབྲུལ་བ་སྲིད་པའི་ཕྱིར་རོ། ། དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ན་མ་འབྲུལ་བའི་མཆན་ཉིད་དུ་འགྱུར་རོ། ། དེ་ལྟར་རེ་
ཞིག་སྒྲུ་ལས་བྱུང་བའི་མཆན་ཉིད་ནམ་པ་གཉི་ག་ཡང་ཁྱད་པར་དུ་སྟན་འཕྱིན་པ་བསྟན་ནས། སྒྱིར་
སྟན་འཕྱིན་འཆད་པ་ནི་གང་གིས་དེ་དག་ཅེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྟེ། གང་གིས་དངོས་པོ་དེ་དག་ལ་
རྟོགས་པར་བྱེད་པའི་ཆོག་འདི་དག་ཆད་མ་ཉིད་དུ་འགྱུར་བའི་ཆོག་ནམས་བཟོད་པར་བྱ་བའི་དངོས་
པོ་དང་ལྟན་ཅིག་དེའི་བདག་ཉིད་དམ་དེ་ལས་བྱུང་བའི་མཆན་ཉིད་ཀྱིས་འབྲེལ་བ་ཡོད་པ་ནི་མ་ཡིན་
ནོ། ། དེ་ལ་རེ་ཞིག་དེའི་བདག་ཉིད་ཀྱི་མཆན་ཉིད་ཀྱི་འབྲེལ་བ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དབང་པོ་ཐ་དད་
པས་འཛིན་པ་ལ་སོགས་པའི་གཏན་ཆོགས་དག་གི་ཕྱིར་རོ། ། དེ་ལ་དབང་པོ་ཐ་དད་པས་བཟུང་བ་ནི་
དབང་པོ་ཐ་དད་པས་གཟུང་བ་སྟེ། འདི་ལྟར་སྒྲིན་ནི་ན་བའི་དབང་པོས་གཟུང་བར་བྱ་བ་ཡིན་ལ། དོན་
ནི་མིག་ལ་སོགས་པས་སོ། ། སོགས་པའི་སྒྲིས་ནི་དུས་དང་ཡུལ་དང་སྤང་བ་དང་རྒྱ་ཐ་དད་པ་བཟུང་དོ། །

གཞོན་ནུ་མ་ལེན་ན་རེ། དབང་པོ་ཐ་དད་པས་གཞུང་བར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཐ་དད་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་
བྱ་བ་འདི་ནི་མ་ངེས་པ་ཡིན་ཏེ། འདི་ལྟར་གང་གི་ཆེ་གཞུགས་གཅིག་ལ་མང་པོ་དག་ལྟ་བུ་དེའི་ཆེ་
དབང་པོ་ཐ་དད་པས་གཞུང་བར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་གཞུགས་ཐ་དད་པར་འགྱུར་རོ། ། ཅི་སྟེ་ཡང་
མིག་གི་དབང་པོར་རིགས་ཐ་མི་དད་པའི་ཕྱིར་འདིར་དབང་པོ་གཅིག་གིས་གཞུང་བར་བྱ་བ་ཉིད་
ཡིན་ནོ་སྟུམ་ན། འོ་ན་དེ་ལྟ་བུ་ཡོད་པ་དབང་པོ་དུ་མས་གཞུང་བར་བྱ་བ་ཉིད་ཡིན་ན་དབང་པོའི་
རིགས་ཐ་མི་དད་པའི་ཕྱིར་དབང་པོ་ཐ་མི་དད་པས་གཞུང་བར་བྱ་བ་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་གཅིག་ཉིད་
དུ་གྲུབ་སྟེ། དེ་ལྟ་བུས་ན་སྟོ་ཐ་དད་པ་དང་ཐ་མི་དད་པ་དག་ལས་དངོས་པོ་ཐ་དད་པ་དང་ཐ་མི་དད་པ་
དག་ནམ་པར་གཞག་གི་དབང་པོ་ཐ་དད་པ་དང་ཐ་མི་དད་པ་དག་ལས་ནི་མ་ཡིན་ཞེས་ཟེར་ཏེ། ཇི་
སྐད་དུ། ཐ་དད་ལུས་གནས་གཞུང་བྱའི་ཕྱིར། ། གཞུགས་ཐ་དད་པར་འགྱུར་འོང་བས། ། དབང་པོ་དུ་
མས་གཞུང་བྱ་ཉིད། ། ཐ་དད་ཉིད་དུ་འགྱུར་བ་མིན། ། རིགས་བྱེད་མེད་ཕྱིར་གཅིག་ཅེ་ན། ། དེ་ནི་
དབང་པོ་ཉིད་དུ་མཚངས། ། དེའི་ཕྱིར་སྟོ་མཚངས་གཅིག་ཡིན་གྱི། ། དབང་པོ་ཐ་དད་པ་མ་ཡིན། །
ཞེས་བཤད་དོ། ། དེ་ཡང་ཡང་དག་པ་མ་ཡིན་ཏེ། སྟོ་ཐ་དད་པས་ཐ་དད་པར་བསྐྱབ་པར་བྱ་བ་ཡིན་ན་
ཡང་མཚངས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། འདི་ལྟར་འདི་ལ་ཡང་དེ་སྐད་དུ་བཞོད་པར་ཅུས་ཏེ། སྟོ་ཐ་དད་པའི་ཕྱིར་
དངོས་པོ་ཐ་དད་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ནི་མ་ངེས་པ་ཡིན་ཏེ། འདི་ལྟར་གང་གི་ཆེ་མང་པོ་དག་གཞུགས་
གཅིག་ལྟ་བུ་དེའི་ཆེ་མིག་གི་ནམ་པར་ཤེས་པ་དུ་མ་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར་སྟོ་ཐ་དད་པ་ཡོད་པ་ཉིད་ཡིན་ལ་
དེའི་ཆེ་གཞུགས་ཐ་དད་པ་ནི་ཡོད་པ་ཡང་མ་ཡིན་ནོ། ། ཅི་སྟེ་མིག་གི་ནམ་པར་ཤེས་པའི་རིགས་ཐ་མི་
དད་པའི་ཕྱིར་གཅིག་ཉིད་དུ་རྟོགས་ན། དེ་ལྟ་བུ་འོ་ན་གཞུགས་དང་རོ་ལ་སོགས་པ་ཡང་གཅིག་ཉིད་
དུ་འགྱུར་ཏེ། སྟོ་ཐ་དད་པ་དེ་ཡོད་ན་ཡང་ནམ་པར་ཤེས་པའི་རིགས་ཐ་མི་དད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ལྟ་ཡིན་
དང་། གཞུགས་ལ་སོགས་ལ་ཡང་འགྱུར་ཕྱིར། ། སྟོ་ཐ་དད་ཕྱིར་གཅིག་ཉིད་མིན། ། ཞེས་གང་སྒྲས་པ་
དེ་དང་འགལ་ལོ། ། དེ་ལྟ་བུས་ན་འདི་ནི་ལྟག་ཚད་ཡིན་ནོ། ། ཅི་སྟེ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཐ་དད་པ་ཡིན་
ན་ཡང་གཅིག་དང་དུ་མའི་ངོ་ཤེས་པའི་རྒྱ་ཡིན་པ་ཉིད་ཀྱི་འཇིག་རྟེན་ན་ཐ་དད་པ་དང་ཐ་མི་དད་

ཚད་མའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་བསྟུན་པའི་དཀའ་འབྲེལ།

པར་ཐ་སྟོད་རབ་རྒྱ་བ་ཇི་ལྟ་བུ་དེ་འདྲ་བ་སྟོང་ཐ་དད་པ་དང་ཐ་མི་དད་པའི་རྒྱ་ཉིད་ཏུ་ལེན་པར་
བྱེད་ན་ཐམས་ཅད་དབང་པོ་ལ་ཡང་མཚུངས་ཏེ་སྟོན་པས་ཚག་གོ། དེ་ལས་བྱུང་མིན་ཞེས་བྱ་བ་ནི། དེ་
ལས་བྱུང་བའི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་འབྲེལ་བ་ཡང་མེད་དེ། འབྲེལ་བའི་བྱིར་ཏེ། འོན་མེད་ན་ཡང་བཟོད་
པར་འདོད་པ་ཅམ་ལས་འབྱུང་བའི་བྱིར་རོ། དེ་ལས་བྱུང་བའི་མཚན་ཉིད་མ་གཏོགས་པའི་མ་འབྲེལ་
བ་གཞན་ཡང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཏ་ཅང་ཐལ་བར་འགྱུར་བའི་བྱིར་རོ། དེ་ལྟ་བུས་ན་སྟུང་བྱི་རོལ་གྱི་
འོན་མཚན་ཉིད་མ་ཡིན་ནོ། ། གལ་ཏེ་དེ་ལྟ་ན་ཇི་ལྟར། སྟུང་ལས་བྱུང་བ་རྗེས་དཔག་ལས། ། ཚད་མ་
གཞན་མིན་དེ་ལྟར་དེ། ། བྱས་པ་སོགས་བཞིན་རང་གི་དོན། ། གཞན་སེལ་བ་ཡི་བཟོད་པ་ཡིན། ། ཞེས་
བཤད་ཅེས་བྱ་བ་འདིའི་དོགས་པ་བསྟུན་ནས། ཇི་ལྟར་རྗེས་སུ་དཔག་པའི་ཁོངས་སུ་འདུས་པར་འདོད་
པ་དེ་ལྟར་བསྟན་པའི་བྱིར། དེའི་བྱིར་མ་ལུས་ཆོག་ཅེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྟོན་ཏེ། མ་ལུས་པ་དག་
ལས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སྟེས་བྱས་མ་བྱས་པ་ཉིད་ཏུ་མཛོན་པར་འདོད་པ་དག་ལས་སོ། ། བཟོད་པར་འདོད་
པ་དེ་ཡང་དེའི་འབྲས་བུ་ཡིན་པའི་བྱིར་ཆོག་ལས་ཏོགས་ཀྱི། བཟོད་པར་བྱ་བ་ཉིད་ཀྱིས་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །
གང་གི་བྱིར་རང་གི་རྒྱུད་ལ་རྗེས་སུ་འགོ་བ་དང་ལྟོག་པ་དག་གི་ཆོག་གི་རྒྱུད་བཟོད་པར་འདོད་པ་
ཡིན་པར་ངེས་ཏེ། གཞན་སེལ་བ་ཡིས་བཟོད་པ་ཡིན། ། ཞེས་གང་སྟུན་པ་དེར་ནི་བཟོད་པ་གསལ་བར་
བྱེད་པ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། ཤེས་པར་བྱེད་པ་ཞེས་བྱ་བའི་ཐ་ཆོག་གོ། དེ་སྐད་ཏུ་ཡང་འདིའི་འབྲེལ་བ་ལས་
དེ་ནི་བྱས་པ་ལ་སོགས་པ་བཞིན་ཏུ་དོན་གཞན་ནམ་པར་བཅད་ནས་གསལ་བར་བྱེད་དོ་ཞེས་བཤད་
དོ། ། གདོན་མི་བཟང་དེ་ལྟར་ཤེས་པར་བྱ་བ་སྟེ། དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ན་བྱས་པ་ལ་སོགས་པ་བཞིན་ནོ་ཞེས་
བྱ་བའི་དཔེ་བསྟུན་བྱ་མ་ཚད་བར་འགྱུར་རོ། ། བྱས་པ་ལ་སོགས་པ་ལ་ནི་བཟོད་པར་སྲིད་པ་མ་ཡིན་
ཏེ། དེ་ནི་སྟུང་ཆོས་ཡིན་པའི་བྱིར་རོ། དེ་ལྟ་ཡིན་དང་། གཞན་སེལ་བ་ཡིས་བཟོད་པའི་བྱིར། ། ཞེས་
བྱ་བའི་གཏན་ཆོགས་སྟན་མོང་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་རོ། ། འོན་ཏེ་སྟུང་བཟོད་པར་འདོད་པ་ལ་ཡང་ཚད་
མ་ཉིད་ཏུ་རིགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། འདི་ལྟར་རེ་ཞིག་བཟོད་པར་འདོད་པའི་བྱུང་པར་ལ་ཚད་མ་མ་ཡིན་
ཏེ་འབྲེལ་བའི་བྱིར་རོ། ། འབྲེལ་བ་ནི་གཞན་བཟོད་པར་འདོད་པ་ལ་ཆོག་གཞན་ཏུ་མཛོང་བའི་བྱིར་

རྟོ། ། བཟླ་པར་འདོད་པའི་སྤྱི་ལ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། འབྲས་བུ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། ། བཟླ་པར་འདོད་པ་
 ཅམ་ནམ་པར་ཤེས་པ་ནི་གང་དུ་ཡང་ཐ་སྟོན་གྱི་ཡན་ལག་ཏུ་འགྱུར་བ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལས་དོན་གྱི་བྱང་
 པར་མ་ངེས་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་དོགས་པར་བྱས་ནས། འབྲུལ་བ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པར་རེ་
 ཞིག་བཟླ་པར་འདོད་པའི་བྱང་པར་ལས་ཆད་མ་ཉིད་ཏུ་སྟོན་ཏོ། ། འབྲུལ་དང་མ་འབྲུལ་ཞེས་བྱ་བ་
 ལ་སོགས་པ་ལ་གདོན་མི་བྱ་བར་འབྲུལ་བ་དང་མ་འབྲུལ་བས་སྒྲུབ་བ་དག་ནི་མི་འདྲ་བར་ཁས་སྤྲང་
 བར་བྱ་དགོས་ཏེ། དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ན་རྒྱུའི་ཐ་དད་པ་ཐ་དད་པར་བྱེད་པ་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་རོ། ། དེ་ཡང་
 མི་འདྲ་བ་ལ་མཁས་པའི་སྤྱི་སྒྲུབ་སྐབས་ལ་སོགས་པ་ལས་ངེས་པར་བྱེད་པ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། སྐབས་ནི་
 གནས་སྐབས་སོ། ། སོགས་པའི་སྤྱི་སྒྲུབ་འབྲུལ་བ་དང་བཞིན་དང་བ་ལ་སོགས་པ་བཟུང་ངོ། ། ཇི་ལྟར་
 ཆོག་ནམས་མི་འདྲ་བ་ཡིན་ཞེ་ན། རྒྱ་ནམས་མི་འདྲ་ཉིད་ཀྱིས་ན། ཞེས་བྱ་བ་སྟོན་ཏེ། རྒྱ་ཐ་དད་པའི་
 ཕྱིར་ཞེས་བྱ་བའི་ཐ་ཆོག་གོ། ། དེ་ལྟ་བས་ན་ཤིན་ཏུ་ནམ་པར་སྤྱི་བའི་འབྲས་བུ་ནི་རྒྱ་ལ་འབྲུལ་བ་མེད་
 པའི་ཕྱིར་བཟླ་པར་འདོད་པའི་བྱང་པར་ལ་ཆད་མར་འགྱུར་བ་ཉིད་ཡིན་ནོ། ། ཡང་གང་དག་རྟགས་
 སུ་གྱུར་པའི་ཆོག་དེ་དག་ལ་བྱང་པར་ངེས་པར་འཇིག་པར་མི་རུས་པ་དེ་དག་གི་ཉེས་པ་འདི་ཡིན་གྱི་
 རྟགས་གྱི་ནི་མ་ཡིན་ནོ། ། རྟགས་ནི་ཡོད་པ་ཅམ་གྱིས་གོ་བར་བྱེད་པར་མི་འདོད་གྱི། འོ་ན་ཅི་ཞེ་ན།
 ངེས་པས་སོ། ། དེ་ལྟ་བས་ན་འདི་ནི་རྟགས་པ་བོད་སྟོན་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ན་ལ་ལར་རྒྱངས་པ་ལ་
 སོགས་པར་ཐེ་ཆོམ་བྱ་བར་དུ་བ་གཞན་དུ་སྤྱིད་པའི་ཕྱིར་རོ། ། གོ་བར་བྱེད་པ་ཡང་མ་ཡིན་པས་ངེས་
 ན་ཡང་མེ་བསྐབ་པར་བྱ་བ་ལ་རྟགས་སུ་མི་འགྱུར་རོ། ། གཞན་ཡང་གང་གི་ཆེ་སྒྲུའི་ཐ་སྟོན་འདི་ཐམས་
 ཅད་རབ་རིབ་ཅན་གཉིས་ཀྱིས་སྒྲུབ་གཉིས་མཐོང་བ་བཞིན་དུ་རང་གི་སྤྲང་པའི་ངོར་མ་འབྲུལ་བ་
 ཉིད་དུ་འདོད་པ་དེའི་ཆེ་ཇི་ལྟར་བཟླ་པར་འདོད་པའི་བྱང་པར་ལ་འབྲུལ་བ་བསྟན་པའི་ཕྱིར། ཆད་
 མ་ཉིད་མ་ཡིན་པར་ཐལ་བར་འགྱུར་ཏེ། བཟླ་པར་འདོད་པའི་བྱང་པར་དེ་ལ་དོན་དམ་པར་ཆད་མ་
 ཉིད་དུ་ཁས་མ་སྤྲངས་པའི་ཕྱིར་རོ། ། དེ་སྐད་དུ་ཡང་། བན་ལ་སྟོས་པ་ཡིན་པ་སྟེ། ། གསལ་བ་ཞེ་ལ་
 བཞག་ན་ནི། ། རྗེས་སུ་དཔག་པར་བསྟན་ཡིན་གྱི། ། དེ་ཉིད་ལ་ནི་སྟོས་ནས་མིན། ། ཞེས་བཤད་དོ། །

ཚད་མའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་བསྐྱབ་པའི་དཀའ་འབྲེལ།

བཤེད་པར་འདོད་པའི་སྤྱི་བསྐྱབ་པ་ལ་ཡང་ཚད་མ་ཉིད་དུ་བསྐྱབ་པའི་ཕྱིར། དེ་དག་ཅེས་བྱ་བ་ལ་
སོགས་པ་སྒྲོས་ཏེ། དེ་དག་གི་ཡང་སྟེ། འཁྲུལ་བ་དང་མ་འཁྲུལ་བས་སྒྱུར་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བཤེད་པར་
འདོད་པའི་སྤྱི་ལ་རྗེས་སུ་དཔག་པ་ཉིད་ཡིན་པ་འགལ་བ་མེད་དོ། ། མཐའ་གཅིག་པ་ནི་ཡོད་པའི་ཕྱིར་
ཏེ། འཁྲུལ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། ། ཡིད་བཞིན་ནོར་བུ་རི་བཞིན་དུ། སྒྲིལ་བུ་དེ་ནི་ཉེ་ཅམ་གྱིས། ཅིག་
པ་ལ་སོགས་པ་ལས་ཀྱང་། རི་ལྗར་འདོད་པ་བསྐྱབ་པ་འབྱུང་། ། ཞེས་ཁས་སྒྲུབ་པ་འདིས་འཁྲུལ་བ་
ལ་དོགས་པ་ཡང་མི་བྱ་སྟེ། གང་གི་ཕྱིར་དེ་ལ་ཡང་བཤེད་པར་འདོད་པ་ཉིད་ཆོག་གི་རྒྱ་ཡིན་ཏེ། སྟོན་
ཀྱི་སྟོན་ལམ་གྱིས་བསྐྱོས་པའི་འདུ་བྱེད་ཀྱི་སྟོབས་ཉིད་ཀྱིས་དེར་གསུང་འདུག་པའི་ཕྱིར་རོ། ། འདི་
ལྟར་གཞུང་གོམས་པ་འདོན་པའི་དུས་ན་གཞན་རྟོགས་པར་བྱེད་པ་ན་ཡང་ཆོག་དང་གོམས་པ་འདོན་
པ་ལ་སོགས་པའི་བྱ་བ་འདུག་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྒྲར་གྱི་བསམ་པ་ནི་དེ་དག་གི་རྒྱ་མ་ཡིན་ནོ། ། དེ་ལྟ་མ་
ཡིན་ན་གཞན་གྱི་རི་བུ་མ་པ་ལ་སོགས་པར་ཡང་དུ་བ་དམིགས་པའི་ཕྱིར་དུ་བ་ལ་སོགས་པའི་རྟགས་
ཀྱང་འཁྲུལ་བ་ཉིད་དུ་བཅད་པར་བྱ་བར་འགྱུར་རོ། ། དེ་ལྟ་བུས་ན་འབྲས་བུའི་རྟགས་ཐམས་ཅད་ལ་
ཡུལ་དང་དུས་ལ་སོགས་པ་ལ་སྟོས་པས་འཁྲུལ་བ་སྲིད་པ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བར་མཐའ་གཅིག་ཏུ་
ཡོད་པ་ཉིད་དོ། ། སྟོག་དང་ལྡན་པ་ལ་སོགས་པ་ཁྱབ་པར་བྱ་བའི་དོན་དུ་འདུག་པའི་ཕྱིར་འབྲས་བུ་
མེད་པ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། འབྲས་བུ་དང་བཅས་པ་སྲིད་པའི་ཕྱིར་རོ། ། སོགས་པའི་སྒྲིལ་རྒྱུའི་སྟོན་ལ་
སོགས་པ་བཟུང་ངོ། ། སྤྱི་བཤེད་པར་འདོད་པས་ཚད་མ་ཡིན་དུ་རྒྱུ་མོད། གང་གི་རྒྱལ་གསུམ་པ་ཉིད་
ཡོད་པས་རྗེས་སུ་དཔག་པའི་ཁོངས་སུ་འདུས་པའི་ཕྱིར་ཚད་མ་གཞན་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་བ་རྒྱལ་
གསུམ་པ་ཉིད་རི་ལྗར་བུ་ཡིན་ཏེ། འདི་ལྟར་འདི་ལ་ཆོས་ཅན་ནི་གང་ཡིན། བསྐྱབ་པར་བྱ་བ་ནི་གང་།
འབྲེལ་བ་རི་ལྗར་གྱུ་བ་ཅེ་ན། བསམ་པ་རྟོགས་པར་བྱ་བ་ལ་ཞེས་བྱ་བ་སྒྲོས་ཏེ། གོང་དུ་སྤྱི་བ་མཐོང་བ་
ལ་སྒྲིལ་བུ་ནི་ཆོས་ཅན་ནོ། ། བཤེད་པར་འདོད་པ་དེ་ནི་བསྐྱབ་པར་བྱ་བའོ། ། འབྲེལ་བ་ནི་སྒྲར་རང་
གི་རྒྱལ་ལས་གྱུ་བ་ལོ། ། གང་དུ་སྤྱི་བ་པོ་མཐོང་བ་དེ་ནི་ས་ཕྱོགས་ཆོས་ཅན་ནོ། ། སྒྲིལ་བུའི་བྱུང་པར་
བསྐྱབ་པར་བྱ་བ་སྟེ། འདི་ལྟར་ས་ཕྱོགས་ཀྱང་སྤྱི་བུ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། རི་སུལ་ལ་སོགས་པར་གཞན་འདྲ་

བའི་སྒྲ་ཐོས་པའི་ཕྱིར་རོ། ། དེའི་ཕྱིར་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པས་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་ལ་སྟོན་ནས་རྗེས་སུ་
 དཔག་པ་མ་ཡིན་པ་ཉིད་ཏུ་བསྐྱབ་པར་བྱ་བ་ལ་ཚུལ་གསུམ་པ་དང་བྲལ་བའི་ཕྱིར་ཞེས་བྱ་བའི་གཏན་
 ཆིགས་འདི་གྲུབ་པ་ལ་སྐྱབ་པ་ཉིད་ཀྱིས་འབྲས་བུ་མེད་པ་ཉིད་ཏུ་བཤད་དོ། ། བརྗོད་པར་འདོད་པ་ལ་
 སྟོན་ནས་ནི་མ་གྲུབ་པ་ཉིད་ཏུ་གང་ཏུ་འདི་དག་ཅེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་བཤད་དོ། ། དེ་སྟེ་སྒྲ་ཚུལ་
 གསུམ་པ་ཉིད་ཏུ་བརྟན་པའི་ཕྱིར་རོ། ། སྒྲ་ལས་བྱུང་བ་རྣམ་པར་དབྱེད་པའོ། ། ཉེ་བར་འཇལ་བའི་
 དབང་ཏུ་བྱས་ནས་གོང་བས་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྟོན་ཏེ། བ་མེན་ཅི་འདྲ་ཞེས་ངེ་སྐད་ཏུ་བྲིས་པ་ནི་
 བ་ལང་ཅི་འདྲ་བ་དེ་འདྲ་བ་ནི་བ་མེན་ནོ་ཞེས་བྱ་བའི་ཆིག་གང་ཡིན་པ་དེ། ཆིག་འདི་ཉིད་ཉེ་བར་
 འཇལ་བ་ཉིད་ཏུ་དཔྱད་པ་བརྟན་པོ་རྣམས་ལ་གྲགས་པ་ལས། རི་ཁྲོད་རྗེས་རི་ཁྲོད་པས་བྱས་པར་
 བཤད་པ་ལ། འདི་འདྲའི་ཁོངས་སུ་འདུས་པའི་ཕྱིར་ཉེ་བར་འཇལ་བ་འདི་འདྲ་བ་ནི་སོགས་ཤིག་ཏུ་
 ཚད་མ་ཉིད་ཏུ་མི་འཐད་དོ་སྟུམ་ཏུ་བསམས་ནས། རྣམ་པ་གཞན་ཏུ་ཉེ་བར་འཇལ་བ་དཔེར་ན་བ་མེན་
 མཐོང་བ་ན་བ་ལང་བྲན་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བའི་གཞུང་འདིས་ཉེ་བར་འཇལ་བ་ཡང་བསྐྱལ་བའི་དོན་
 ལ་འདྲ་བའི་སྒོ་སྦྱེད་པར་བྱེད་པ་ལ་བརྗོད་དོ། ། འདི་ཉིད་བཤད་པར་འདོད་ནས། བ་ལང་མཐོང་ནས་
 ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྟོན་ཏེ། གང་གི་ཆེ་བ་ལང་མཐོང་ནས་ཕྱིས་འབྲོག་ན་ཡོད་པའི་བ་མེན་མཐོང་
 རྟེན། བྱད་པར་ཅི་ལྟ་བུ་ཞིན། ཡན་ལག་པལ་ཆེར་མཚུངས་པ་སྟོན་པའི་ཕྱིར། ། ཡན་ལག་པལ་ཆེར་
 མཚུངས་པ་སྟོན་པ་སྟེ། མགིན་པ་ལུམ་ཁྲུམ་པེ་པ་ནི། རྟོག་ཤལ་ལ་སོགས་པ་དང་བྲལ་བའོ། ། དེའི་ཆེ་
 དང་པོ་བ་མེན་གྱི་རང་གི་ངོ་བོ་ཅམ་གྱིས་རྣམ་པར་རྟོག་པ་མེད་པའི་ལྟ་བའི་ཤེས་པ་སྦྱེ་བ་གང་ཡིན་པ་
 དེ་ནི་རེ་ཞིག་མངོན་སུམ་ཡིན་ལ། གང་ཡང་སྦྱགས་འདི་ནི་བ་ལང་དང་འདྲ་བ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་དེ་
 ལྟ་བུའི་རྣམ་པའི་བྱད་པར་གྱིས་རྣམ་པར་རྟོག་པར་བྱེད་པ་དེ་ཡང་མངོན་སུམ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། དབང་
 པོའི་བྱེད་པས་སམ་སྦྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། ། འདི་སྟུམ་ཏུ་བྲན་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་འདྲ་བ་མེད་པར་རྟོག་པར་
 བྱེད་གྱི། དབང་པོའི་བྱེད་པས་ནི་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བའི་དོགས་པ་བསུ་ནས། དེ་ལ་གལ་ཏེ་ཡང་ཞེས་
 བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྟོན་ཏེ། དེ་ལ་གལ་ཏེ་ཡང་དེ་དག་གི་འདྲ་བ་འཛིན་པའི་ཤེས་པ་བྲན་པ་སྟོན་ཏུ་

ཚད་མའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་བསྟན་པའི་དཀའ་འབྲེལ།

འགྲོ་བ་ཅན་ཡིན་པ་དེ་ལྟ་ན་ཡང་བ་མེན་ལ་གནས་པ་ཉིད་ཀྱི་ཉེ་བའི་ཕྱིར་འདྲ་བ་དབང་པོའི་སྤྱོད་
ལུ་ཡིན་ཏེ། ཉེ་བ་ནི་ཉེ་བ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རོ། ། བ་མེན་གནས་པས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཉེ་བ་ཉིད་ལ་གཏན་
ཆེགས་ཡིན་ཏེ། གང་གི་ཕྱིར་འདྲ་བ་བ་མེན་ལ་གནས་པ་ཡིན་པ་དེའི་ཕྱིར་འདི་ཉེ་བ་ཉིད་ཡིན་ནོ། །
འོན་ཏེ་འདྲ་བ་ཉིད་ནི་གཉིས་ལ་གནས་པའི་ཕྱིར་ཇི་ལྟར་བ་མེན་གཅིག་ལ་འདི་འདྲིན་པར་རིགས་པ་
ཡིན་ཞེ་ན། འདྲ་བ་ཡི་ནི་སྤྱི་བཞིན་དུ། ། ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྟོས་ཏེ། སྤྱི་དང་མཚུངས་པར་འདུག་
པའི་ཕྱིར་སྤྱི་བཞིན་ནོ། ། གལ་ཏེ་ཡང་འདྲ་བ་གཉིས་ལས་གནས་པ་དེ་ལྟ་ན་ཡང་སྤྱི་བཞིན་དུ་རེ་རེ་ལ་
ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་ཕྱིར་འབྲུན་ལྗེའི་བ་ལང་ལ་སོགས་པ་མ་མཐོང་ན་ཡང་ཉེ་བ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་གཅིག་
ལ་ཡང་དམིགས་པ་ཉིད་ཡིན་ནོ། ། འདི་སྟུང་དུ་གལ་ཏེ་འདྲ་བ་དངོས་པོ་ཉིད་དུ་འགྱུར་ན་དེའི་ཆེ་
དམིགས་པ་ཉིད་དུ་འགྱུར་རོ། ། གང་གི་ཕྱིར་དངོས་པོ་ཉིད་དེ་ཉིད་མི་འགྱུར་པོ་སྟུང་དུ་སེམས་ན། འདྲ་
བ་དངོས་པོ་ཡིན་པ་ལ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྟོས་ཏེ། བ་ལང་ལ་སོགས་པའི་རྒྱ་ལ་སོགས་པའི་ཡན་
ལག་པ་ལ་ཆེར་མཚུངས་པའི་བ་མེན་ལ་སོགས་པའི་རིགས་གཞན་གྱིས་གསལ་བ་གཅིག་ལ་འདྲ་བའི་
མཚན་ཉིད་གྱིས་འབྲེལ་བ་ནི་འདྲ་བ་ཡིན་ནོ། ། འབྲེལ་བ་ཡང་འབྲེལ་བ་ཅན་དག་ལས་ཤིན་ཏུ་ཐ་
དད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། འབྲེལ་བ་ལ་སོགས་པ་མི་ཤེས་པར་ཐལ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། ། རིགས་མཐུན་
པའི་ཡན་ལག་ཐམས་ཅད་མཚུངས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་འདྲ་བ་མེད་དོ་ཞེས་ཤེས་པར་བྱ་བའི་དོན་དུ་
རིགས་གཞན་སྟོས་པ་ཡིན་ནོ། ། ད་ནི་ཉེ་བར་འཇལ་བའི་རང་གི་ངོ་བོ་བསྟན་པའི་ཕྱིར། གནས་སྐབས་
དེ་ན་ཞེས་བྱ་བ་སྟོས་ཏེ། མཐོང་བའི་རྩལ་ལ་འདི་དང་འདྲ་བ་ནི་བ་ལང་ངོ་ཞེས་བྱ་བ་དེ་ལྟ་བུའི་རྣམ་པ་
སྟོན་ཏུ་གྱུར་པའི་ཡུལ་ཅན་གྱི་ཤེས་པ་སྟེ་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་ཉེ་བར་འཇལ་བའི་ཚད་མ་ཡིན་ནོ། །
འདིའི་གཞལ་བྱ་བ་སྟན་པའི་ཕྱིར། དེའི་ཕྱིར་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྟོས་ཏེ། གང་གི་ཕྱིར་ཉེ་བར་
འཇལ་བ་ཇི་སྐད་དུ་བཤད་པའི་མཚན་ཉིད་དང་ལྟན་པ་དེའི་ཕྱིར་གང་ཞིག་བ་མེན་ལ་སོགས་པ་འདྲ་
བའི་བྱད་པར་ཅན་བ་ལང་ལ་སོགས་པ་དྲན་པ་དེ་ནི་ཉེ་བར་འཇལ་བའི་གཞལ་བྱ་ཡིན་པ་འཇལ། ཡང་
ན་བ་ལང་ལ་སོགས་པ་ལ་བཞེན་པའི་འདྲ་བ་ཅན་ཡིན་ནོ། ། འོན་ཏེ་མངོན་སུང་འདྲ་བ་དམིགས་ཤིང་

བ་ཡང་ཡང་བྱ་བ་སྤྱུང་བ་ཉིད་མ་ཡིན་ནམ། དེའི་ཕྱིར་གང་ཞིག་རྟོག་པས་ཉེ་བར་འཇུག་
 བ་ཚད་མ་ཉིད་ཏུ་འགྱུར་བ་གཞུག་པར་བྱ་བ་ལྟག་མ་གཞན་ཅི་ཡོད་ཅེ་ན། འདྲ་བ་མངོན་སུམ་ཉིད་
 གྱིས་ཡིན། ། ཞེས་བྱ་བ་སྟོས་ཏེ། གལ་ཏེ་ཡང་འདྲ་བ་ཡང་མངོན་སུམ་གྱིས་བབྱུང་ཞིང་བ་ཡང་ཡང་
 བྱ་བ་སྤྱུང་བ་ཉིད་མ་ཡིན་པ་ཉིད་ཀྱང་འདྲ་བའི་བྱུང་པར་ཅན་གྱི་བ་ཡང་གི་གོང་བྱ་གཞན་ལས་ཏེ།
 མངོན་སུམ་དང་བྱ་བ་ལས་མི་འགྲུབ་པའི་ཕྱིར་དེ་རྟོག་པ་ལ་ཉེ་བར་འཇུག་བ་ཚད་མ་ཉིད་མ་ཡིན་
 རོ། ། འདི་ཉིད་ལ་དཔེར་བཤད་པ་ནི་དཔེར་ན་ཞེས་བྱ་བ་སྟེ། དཔེར་ན་སྟོགས་ཆོས་ཅན་མངོན་
 སུམ་ཡིན་ཞིང་བྱ་བ་སྤྱུང་བ་མེད་པ་ལྟར་བྱ་བ་ཡང་མེད་པར་ཅན་གྱི་སྟོགས་ལ་སྟོགས་པའི་
 ཡུལ་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རྗེས་སུ་དཔག་པ་ཚད་མ་མ་ཡིན་པ་མ་ཡིན་གྱི། འོན་ཀྱང་ཚད་མ་ཉིད་ཡིན་
 བ་དེ་བཞིན་ཏུ་ཉེ་བར་འཇུག་བ་ཡང་ཡིན་རོ། ། ཅི་སྟེ་ཡང་ཉེ་བར་འཇུག་བ་ཚད་མ་ཉིད་ཡིན་ཏུ་རྒྱུ་
 མོད། དེ་ཡང་རི་ལྟར་མངོན་སུམ་ལ་སྟོགས་པ་ལས་ཚད་མ་སྟོགས་ཤིག་པ་ཡིན་ཞེ་ན། རྣམ་ཤེས་དེ་ནི་
 ཞེས་བྱ་བ་སྟོས་ཏེ། རེ་ཞིག་མངོན་སུམ་ཉིད་ཏུ་རིགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་བུ་དང་དོན་འབྲེལ་བ་ལས་
 མ་སྦྱས་པའི་ཕྱིར་རོ། ། རྗེས་སུ་དཔག་པ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། ཚུལ་གསུམ་པ་ཉིད་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། ། འདི་
 ལྟར་འདི་འདྲ་བ་སྟོགས་ཆོས་སུ་རྟོགས་པའམ། མཐོང་བཞིན་པའི་བ་ཡང་ལ་སྟོགས་པ་ཡིན་གྱང་འདྲ་
 བ་དེ་ཡང་རྟགས་ཀྱི་རྟག་པ་ཉིད་ཏུ་རྟོགས་པ་ལ་རྟོག་པ་ཡང་ཏུ་གཏོགས་པ་རྟོག་པའམ། བ་མེན་ཏུ་
 གཏོགས་པ་ཡིན་ཞེས་བྱ་བ་སྟོགས་རྣམ་པ་གཉིས་སོ། ། དེ་ལ་རེ་ཞིག་བ་ཡང་ལ་སྟོགས་པའི་གཞུག་བྱར་
 གནས་པའི་འདྲ་བ་རྟགས་ཉིད་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ནི་བ་མེན་མཐོང་བ་ལས་སྤྱར་མ་བབྱུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །
 མ་བབྱུང་བ་ཡང་རྟགས་ཉིད་ཏུ་རིགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཏུ་ཅང་ཐལ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། ། འོན་པ་
 མེན་ལ་གནས་པའི་འདྲ་བ་རྟགས་ཉིད་ཏུ་འགྱུར་ཏེ། དེ་དེ་ལས་གབྱུང་བའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན། བ་མེན་
 བབྱུང་བ་ན་ཡང་བ་ཡང་རྗེས་སུ་དཔག་པར་བྱེད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། གཞི་ཐ་དད་པའི་ཕྱིར་བྱ་རྟོག་གི་ནག་
 པོ་ལ་སྟོགས་པ་བཞིན་རོ། ། འོན་པ་མེན་མཐོང་བ་ལས་ཕྱིས་བ་ཡང་འཛིན་པའི་ཕྱིར་དེ་ལ་གནས་པ་
 རྟགས་སུ་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། དམ་བཅའ་བའི་དོན་གྱིས་ཞེས་བྱ་བ་སྟོས་ཏེ། འདྲ་བ་གཞུག་བྱ་བ་ཡིན་པའི་

ཚད་མའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་བསྐྱུས་པའི་དཀའ་འབྲེལ།

ཕྱིར། ། དེ་ཉིད་རྟགས་སྐྱུ་མི་རིགས་སོ། ། འོ་ན་བ་མེན་རྟགས་སྐྱུ་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། འབྲེལ་བ་མེད་ཕྱིར་
ཞེས་བྱ་བ་སྒྲོས་ཏེ། འདི་ལ་ཡང་གང་གཞི་ཐ་དད་པའི་ཕྱིར་བ་མེན་ལ་ཡང་རྟགས་ཉིད་མ་ཡིན་ནོ། ། འོ་
ན་ཉི་བར་འཇལ་བ་ཚད་མ་ཉིད་མ་གྱུར་མོད་ཅེ་ན། མ་རྟོགས་དོན་གྱི་ཞེས་བྱ་བ་སྒྲོས་ཏེ། སྐར་བ་ལང་
གི་བ་མེན་དང་འདྲ་བའི་བྱད་པར་མ་བཟུང་བའི་ཕྱིར་འདྲ་བའི་བྱད་པར་མི་ཤེས་པའི་བ་ལང་གསལ་
བར་བྱེད་པ་ཡོད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཚད་མ་ཉིད་དུ་རིགས་སོ། ། གཞལ་བྱའི་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པས་
ལན་འདེབས་པར་བྱེད་དེ། གཞལ་བྱ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཚད་མ་རྒྱག་ལས་མ་གཏོགས་པའི་ཚད་མ་བཞིན་
དུ་ཉི་བར་འཇལ་བ་ཚད་མ་ཡིན་ནོ། ། ཡན་ལག་སལ་ཆེར་འདྲ་བ་དང་ལྡན་པའི་བདག་ཉིད་གྱིས་འདྲ་
བའི་གཞལ་བྱ་ཡོད་པ་ཡིན་ཏེ། དེའི་ཕྱིར་གཏན་ཆེགས་མ་གྲུབ་པོ་ཞེ་ན། དེ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། སྤྱི་བརྟག་
པར་སྤྱི་རྣམས་བཀག་ཟུན་པའི་ཕྱིར། སལ་ཆེར་དེ་དག་ཀྱང་མ་ཡིན་ལ། དེ་དག་དང་ལྡན་པ་ཡང་ཡོད་
པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་གཏན་ཆེགས་མ་གྲུབ་པ་ཉིད་མ་ཡིན་ནོ། ། འདི་སྐྱུ་རྒྱ་སྤྱི་རྟོགས་པར་བྱེད་པའི་
ཚད་མ་ཡོད་པ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། དེའི་ཕྱིར་གཏན་ཆེགས་མ་གྲུབ་པ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། དེ་ལ་ཚད་མ་ནི་འདི་
ཡིན་ཏེ་སྤྱི་དངོས་པོ་ཉིད་དང་། དེ་ཡང་མངོན་སྲུང་གིས་གཟུང་བར་བྱ་བ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་དམ་
བཅའ་བ་གཉིས་སོ། ། མེད་པའི་གཞལ་བྱ་ལས་གཞན་ཕྱིར། ཞེས་བྱ་བ་ནི་གཏན་ཆེགས་ཏེ། དངོས་པོ་
མེད་པའི་གཞལ་བྱ་ལས་གཞན་བྱ་གཞན་གང་ཡིན་པ་དེའི་རང་བཞིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་བྱ་བའི་
དོན་ཏོ། ། སྤུན་མོང་མིན་པའི་དངོས་པོ་བཞིན། ཞེས་བྱ་བ་ནི་དཔེ་སྟེ། སྤུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་དངོས་པོ་
ནི་རང་གི་མཆན་ཉིད་དོ། ། སྤྱི་དོན་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པས་ནི་སྒྲོན་འཆད་དེ། སྤྱིའི་དོན་ཞེས་བྱ་བའི་
དོན་གྱི་སྒྲ་ནི་གཞལ་བྱའི་ཆོག་གོ། ། དམ་བཅའ་བ་གཉིས་ཀྱིས་ཡང་སྤྱི་རང་བཞིན་མེད་པར་སྒྲ་བའི་
སངས་རྒྱས་པ་རྣམས་ལ་སྤྱིའི་དངོས་པོ་མེད་པ་ལས་གཞན་ཉིད་དུ་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་གཏན་ཆེགས་མ་
གྲུབ་ལ། དངོས་པོའི་མཆན་ཉིད་ཀྱི་བསྐྱུས་བྱ་དང་པོ་ལ་ཡང་དམ་བཅའ་བའི་དོན་གྱི་ཚུགས་གཅིག་
ཡིན་ཏེ། འདི་སྐྱུར་དངོས་པོ་མེད་པ་ལས་གཞན་དངོས་པོ་ཡིན་ཏེ། དངོས་པོ་ནི་དངོས་པོ་མེད་པ་རྣམས་
པར་གཅོད་པའི་མཆན་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དེ་ནི་སྤྱི་གཞན་གྱིས་གཏན་ཆེགས་ཉིད་ཉི་བར་སྤངས་

ཤིང་དེ་ཉིད་ཀྱང་བསྐྱབ་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དམ་བཅའ་བའི་དོན་གྱི་ཕྱོགས་གཅིག་ཉིད་ཡིན་ནོ། །གཞན་
 ཡང་དྲན་པའི་རང་བཞིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཉེ་བར་འཇལ་བ་ཚད་མ་མ་ཡིན་པའམ། ཡང་ན་དྲན་པ་
 གཞན་ཡིན་ནོ། ། དེ་ལ་དྲན་པའི་རང་བཞིན་ཉིད་ཏུ་བསྐྱབ་པའི་ཕྱིར། དེ་ལ་འདི་ལྟར་ཞེས་བྱ་བ་ལ་
 སོགས་པ་སྟོས་ཏེ། འདྲ་བ་ཞེས་བྱ་བའི་དངོས་པོ་དོན་ཉིད་ཀྱིས་ཡོད་པ་ཡིན་ན་ཡང་བ་མེན་གྱི་ཡན་
 ལག་ཁ་ཅིག་བ་ལང་ཏུ་གཏོགས་པའི་ཡན་ལག་དང་ལྟན་ཅིག་མཚུངས་པར་རྟོགས་པའི་རྒྱ་དག་ཡིན་
 ཏེ། མཚུངས་པར་རྟོགས་པའི་རྒྱ་ཡན་ལག་དག་ལས་མ་གཏོགས་པ་འདྲ་བ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་གཞན་ཏུ་
 བྱུར་པ་ཡོད་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་དག་ལས་དོན་གཞན་ཏུ་བྱུར་པ་སྟོ་ལ་མི་སྣང་བའི་ཕྱིར་རོ། ། དེ་ལྟ་
 བས་ན་བ་མེན་མཐོང་བ་ལ་བ་ལང་ཏུ་གཏོགས་པའི་ཡན་ལག་དག་ལ་པལ་ཆེར་མཐོང་བའི་སྟོབས་
 ཀྱིས་དྲན་པའི་དོན་ཤེས་པ་དེ་སྟེ་བ་ཡིན་གྱི། འདྲ་བར་བརྟོད་པའི་དངོས་པོ་འདྲིན་པ་ནི་མ་ཡིན་
 ནོ།། དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ན་རྟ་ལ་སོགས་པ་ལ་ཡང་ཡན་ལག་པལ་ཆེར་འདྲ་བ་དང་དྲན་པ་ཡང་ཡོད་པའི་
 ཕྱིར་དེ་ལ་ཡང་བ་མེན་མཐོང་བ་ལས་བ་ལང་གི་སྟོ་བཞིན་ཅིའི་ཕྱིར་མི་འདྲག་འདི་ལ་ཁྱད་པར་
 འགལ་ཡང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། གཉི་ག་ཡང་འདྲ་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཞན་ཏུ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་གལ་ཏེ་
 ལན་ཅིག་མ་ཡིན་པར་མཐོང་བར་འགྱུར་ན་དྲན་པ་ཉིད་ལ་ནི་སྟོན་འདི་མེད་དོ། ། སྐར་ལན་ཅིག་མ་
 ཡིན་པར་མཐོང་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཁོན་ལ་དྲན་པར་འགྱུར་བ་ཡིན་ཏེ། དྲན་པ་སང་པའི་རྒྱ་རྒྱུ་མས་ནི་
 རྒྱས་པ་སོ་སོར་ངེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། ། འདི་སྟམ་ཏུ་དྲན་པ་ཡིན་ཏུ་རྒྱུ་མོད། དེ་ལྟ་ན་ཡང་ཅིའི་
 ཕྱིར་དྲན་པ་ཉིད་ཚད་མ་མ་ཡིན་ཞེ་ན། དེའི་ཕྱིར་འདི་ནི་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྟོས་ཏེ། འདི་ནི་ཞེས་
 བྱ་བ་ནི་དྲན་པ་ལོ། ། འདྲ་བ་དངོས་པོ་ཉིད་ཏུ་ཁས་སྤངས་ནས་གཞན་གྱི་ཡུལ་ཉིད་ཀྱིས་ཉེ་བར་འཇལ་
 བ་ཚད་མ་ཉིད་མ་ཡིན་པར་བསྐྱབ་པ་ནི། འདྲ་བ་དངོས་པོ་ཡིན་ལ་རག་ ། ཅེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྟེ།
 འདྲ་བ་དངོས་པོ་ཡིན་པ་དང་། བ་ལང་ལ་ཡང་ཅི་སྟེ་བཞིན་ཏུ་བདག་ཉིད་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཡོངས་སུ་
 རྟོགས་པ་ཡིན་ལ་རག་མོད། དེ་ལྟ་ན་ཡང་བ་མེན་མཐོང་བ་ལས་སྐར་བ་ལང་མདུན་ན་གནས་པར་
 འདྲིན་པ་ན་དེ་ལ་ཐ་མི་དད་པའི་ཕྱིར་མདུན་ན་གནས་པའི་འདྲ་བ་དེ་ཡང་བཟུང་བ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། བ་

ཚད་མའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་བསྐྱུས་པའི་དཀའ་འབྲེལ།

ལང་གི་རང་གི་ངོ་བོ་བཞིན་ནོ། ། དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ན་ཐ་མི་དད་པར་མི་འགྲུབ་སྟེ། དེ་ལྟ་ཡིན་དང་བཟུང་
 ཟེན་པ་འདྲིན་པས་དྲན་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཚད་མ་མ་ཡིན་ནོ། ། ཅི་སྟེ་ཡང་དང་པོར་འདྲ་
 བ་ཡོད་པ་ཅམ་གྱིས་བཟུང་བ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། བ་ལང་འདི་བ་མེན་དང་འདྲ་བ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བའི་ཚུལ་
 འདིས་བཟུང་བ་ནི་མ་ཡིན་ལ་ཉེ་བར་འཇལ་བ་ནི་རྣམ་པ་འདིས་ངེས་པ་ཡིན་ཏེ། དེའི་ཕྱིར་དྲན་པའི་
 ངོ་བོ་ཉིད་མ་གྲུབ་པ་ཡིན་ནོ་སྟེ་མ་གཤེད་དང་པོར་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྟོས་ཏེ། གཤེད་བ་མེན་
 དང་འདྲ་བ་ཞེས་བྱ་བའི་མིང་འདིས་བྱད་པར་ཅན་གྱི་བ་ལང་གི་རྒྱས་བ་མེན་མཐོང་བ་ལས་སྤར་མ་
 བཟུང་ལ། རང་གི་ངོ་བོས་ནི་འདྲིན་པ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། དེའི་རང་བཞིན་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་འདྲིན་པ་ཞེས་
 བྱ་བའི་ཐ་ཚིག་གོ། རང་བཞིན་དེ་ཡང་གང་ཡིན་ཞེ་ན། འདིའི་བདག་གང་གཟུང་བ་ཉིད་དུ་བརྟེན་པ་
 ཡིན་ཞེས་བྱ་བ་སྟོས་ཏེ། བ་ལང་གི་གོང་ཕྱི་རང་བཞིན་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་བདག་ཉིད་བརྟེན་དོ། །
 རང་གི་ངོ་བོས་ཏེ་རང་བཞིན་གྱི་མཚན་ཉིད་ངེས་དེ་བཟུང་བ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བའི་ཐ་ཚིག་གོ། ། གཤེད་
 ཏེ་གཟུང་བ་ཡིན་ན་དེ་ལས་ཅིར་འགྱུར་ཞེ་ན། ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་དག་ཅེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྟོས་ཏེ།
 གང་གིས་དངོས་པོ་བཟུང་ཡང་སྤར་མིང་དེ་མི་འདྲིན་པ་ན་མི་འདྲིན་པར་འགྱུར་བ་དངོས་པོ་རྣམས་
 གྱི་རང་གི་ངོ་བོ་ལ་མིང་ཡོད་པ་ནི་མ་ཡིན་ལ། བྱད་པར་དུ་མངོན་སུམ་ངེས་པའི་བདག་ཉིད་དུ་སྒྲིབ་
 རྣམས་ལ་མ་བཟུང་ངོ་ཞེས་བྱ་བ་དེ་ལྟ་བུ་བརྟེན་པར་མི་རིགས་སོ། ། གཞན་ཡང་འདི་དང་མཚུངས་སོ་
 ཞེས་ཤེས་པའི་ཕྱིར་འདི་ཅམ་གྱི་ཚད་མ་གཞན་རྟོགས་ན་ཡང་ཏ་ཅང་ཐལ་བར་འགྱུར་རོ། ། འདི་ལྟར།
 མངོན་སུམ་རྗེས་དཔག་སྒྲིལ་སྤངས་ཏེ། ཉེ་བར་འཇལ་བ་དང་ལྟན་ཅིག། རོན་གྱིས་གོ་དང་དངོས་མེད་
 དག། ། འདི་དག་བསྐྱབ་བྱ་སྐྱབ་བྱེད་ཡིན། ། ཞེས་བྱ་བས་ཚད་མ་རྣམས་ཀྱི་གངས་ཡོངས་སུ་ཚད་
 པར་མི་འགྱུར་རོ། ། ཏ་ཅང་ཐལ་བར་འགྱུར་བ་དེ་ཉིད་བསྐྱུས་པའི་ཕྱིར། ཤིང་གི་ཕྱིང་སོགས་ཞེས་བྱ་བ་
 ལ་སོགས་པ་སྟོས་ཏེ། སོགས་པའི་སྒྲིབ་གྲོག་མ་ཀྱི་མོ་ལ་སོགས་པའི་ཕྱིང་བ་བཟུང་ངོ། ། ཤིང་གི་ཕྱིང་
 བ་ལ་སོགས་པའི་མཐོང་བའི་དུས་སུ་ཤིང་དང་པོ་འདྲིན་པ་ལས་འདི་ནི་ཤིང་དང་པོའོ་སྟེ་མ་པའི་ངེས་
 པ་མི་སྟེ་ལ། ཤིང་གཉིས་པ་དམིགས་པ་ན་ནི་ཡལ་ག་ཅན་དང་པོ་ལ། འདི་ནི་ཡལ་ག་ཅན་དང་པོའི་

སྒྱུ་དུ་རེས་པ་འདི་སྒྱེ་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཚད་མ་གཞན་དུ་འགྱུར་རོ། ། ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། འདྲ་བ་ལ་
 སོགས་པ་ལ་སྒྱུ་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། ། འདྲ་བ་ལ་མི་སྒྱུ་པའི་ཕྱིར་ཉེ་བར་འཇལ་བ་མ་ཡིན་ལ།
 དབང་པོའི་བྱེད་པ་ལ་མི་སྒྱུ་པའི་ཕྱིར་མངོན་སུམ་མ་ཡིན་ཞེ་ན། རྟགས་ལ་སྒྱུ་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་
 རྗེས་སུ་དཔག་པ་མ་ཡིན་པ་སྒྱུ་ལ་མི་སྒྱུ་པའི་ཕྱིར་སྒྱུ་ལས་བྱུང་བ་མ་ཡིན་ཞིང་། མཐོང་དང་ཐོས་པའི་
 དོན་གཞན་དུ་མི་འཐད་པ་ལ་མི་སྒྱུ་པའི་ཕྱིར་དོན་གྱིས་གོ་བ་མ་ཡིན་ལ། ཚད་མ་དང་གཞལ་བྱ་ལོག་
 པ་ལ་མི་སྒྱུ་པའི་ཕྱིར་དངོས་པོ་མེད་པ་མ་ཡིན་ནོ། ། དེ་བཞིན་དུ། འདི་ལས་འདི་སྒྱུ་འདི་འབྱེ་ཞིང་། །
 འདི་ཆེ་རིང་དང་ཐུང་བ་ཞེས། ། དེ་ལྟ་བུ་སོགས་ཤེས་པ་ལ། ། ཚད་མ་བྱག་པ་མེད་པར་འགྱུར། ། ཞེས་
 བརྗོད་པར་བྱའོ། ། དེ་ན་པ་ཡིན་པས་བཟུང་བྱིན་པ་འདི་ན་པའི་ཕྱིར་འདི་ཚད་མ་གཞན་མ་ཡིན་ནོ་ཞེ་
 བ། བཟུང་བྱིན་པ་འདི་ན་པ་ཉིད་ནི་ཉེ་བར་འཇལ་བ་རྣམས་ལ་ཡང་མཚུངས་སོ། ། ཉེ་བར་འཇལ་བ་
 རྣམས་ཞེས་བྱ་བ་ནི། གསལ་བ་ཐ་དད་པས་མང་པོའི་ཆོག་གོ། ། གཞན་ཡང་རི་ལྟར་བ་མེན་མཐོང་བ་
 ལས་བ་ལང་ལ་ཆོས་མཐུན་པ་ཉིད་ཀྱི་ཤེས་པ་ཚད་མ་གཞན་དུ་རྣམ་པར་འཛོག་པ་དེ་བཞིན་དུ་བ་
 མེན་མཐོང་བ་ལས་རྟ་ལ་སོགས་པ་མི་འདྲ་བའི་ཤེས་པ་ལ་ཡང་ཅིའི་ཕྱིར་ཚད་མ་གཞན་དུ་རྣམ་པར་
 མི་འཛོག་ དངོས་པོ་མེད་པའི་ཚད་མའི་ཁོངས་སུ་འདུས་པའི་ཕྱིར་ཚད་མ་གཞན་མ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན།
 འདི་ནི་རིགས་པ་མ་ཡིན་ནོ། ། ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། དངོས་པོ་ལ་དམིགས་པའི་ཕྱིར་ཉེ། དངོས་པོ་མེད་པའི་
 ཡུལ་ནི་མེད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། ། འདི་སྒྱུ་དུ་མི་འདྲ་བ་ནི་འདྲ་བ་མེད་པ་ཡིན་ཉེ། དེ་ལྟ་བུས་ན་
 དངོས་པོ་མེད་པའི་ཁོངས་སུ་འདུས་པ་ཡིན་ནོ་སྒྱུ་དུ་སེམས་ན། བན་ཚུན་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་
 སྒྱུ་ཉེ། བན་ཚུན་མེད་པ་ཉིད་ཡིན་ཉེ། གལ་ཏེ་མེད་པའི་ངོ་བོ་གཞལ་བྱ་རྣམ་པར་འཛོག་པ་དེའི་ཆེ་
 འདྲ་བའི་སྒྲོ་དག་ལ་སྟེ། ཉེ་བར་འཇལ་བར་འདོད་པ་དེ་དག་ལས་འདི་འདྲ་བའི་གཞལ་བྱ་དེ་མཚུངས་
 ཉེ་འདྲ་བ་ཡིན་ནོ། ། རི་ལྟར་ཞེ་ན། རི་ལྟར་འདྲ་བ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྒྱུ་ཉེ། རི་ལྟར་མི་འདྲ་བའི་
 ཤེས་པ་དེ་ལ་འདྲ་བ་དང་བྲལ་བར་རྟོགས་པ་དེ་བཞིན་དུ་འདྲ་བའི་ཤེས་པ་ལ་ཡང་ཡན་ལག་ཐམས་
 ཅད་མཚུངས་པ་དང་ལྡན་པར་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་མི་འདྲ་བའི་ཤེས་པ་བཞིན་དུ་དངོས་པོ་མེད་པའི་

ཚད་མའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་བསྟན་པའི་དཀའ་འབྱེལ།

ཁོངས་སུ་རྟོགས་པར་འགྱུར་རོ། ། འདི་ཉིད་ལ་འཐད་པ་བཤད་པ་ནི་གང་གིས་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་
སྟེ། གང་གིས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རྒྱ་བསྟན་པ་སྟེ། གང་གིས་ཏེ་གང་གི་ཕྱིར་འབྲེལ་བའི་ཤེས་པ་ལ་ཡང་ཡན་
ལག་པལ་ཆེར་མཚུངས་པ་དང་ལྡན་པར་རྟོགས་ཀྱི་ཡན་ལག་ཐམས་ཅད་དང་མཚུངས་པ་དང་ལྡན་པ་
ནི་མ་ཡིན་ནོ། ། དེ་ལྟ་བུས་ན་འདི་ལ་ཡང་ཐན་ཚུན་མེད་པ་ཡིན་ནོ། ། དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ཏེ། གལ་ཏེ་ཡན་
ལག་ཐམས་ཅད་མཚུངས་པ་དང་ལྡན་པར་གྱུར་ན། དེའི་ཆེ་བ་མེན་དེ་ཉིད་ཏུ་སྟེ་བ་ལང་ཉིད་ཏུ་ཐལ་
བར་འགྱུར་རོ། ། ཁ་ཅིག་ཅེས་བྱ་བ་ནི་རིགས་པ་ཅན་ནམས་སོ། ། དེ་དག་ནི་ཉེ་བར་འཇལ་བའི་མཚན་
ཉིད་རི་རྒྱུད་ཏུ། རབ་ཏུ་གྱུབ་པའི་ཆོས་མཐུན་པ་ལས་བསྐྱབ་བྱ་སྐྱབ་པར་བྱེད་པ་ནི་ཉེ་བར་འཇལ་བ་
ཞེས་ཟེར་ཏེ། གྱུབ་པའི་ཆོས་མཐུན་པ་འཇལ། གྱུབ་པས་ཆོས་མཐུན་པའི་གྱུབ་པ་གང་ལ་ཡོད་པའི་ཆོས་
མཐུན་པ་ནི་བ་མེན་ནོ། ། དེའི་ཕྱིར་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་བསྐྱབ་བྱའི་མིང་དང་མིང་ཅན་འབྲེལ་བ་སྐྱབ་
པར་བྱེད་པ་ནི་ཉེ་བར་འཇལ་བ་ཡིན་ནོ། ། དེ་བཞིན་ཏུ་ལུང་གིས་བསྟོན་པའི་འདུ་བྱེད་ཀྱི་བྲན་པ་ལ་
སྟོན་པའི་ཤེས་པས་བརྟེན་པ་དང་། འབྲེལ་བ་རྟོག་པ་ནི་ཉེ་བར་འཇལ་བའོ་ཞེས། ། འདི་ཉིད་
གཞན་གྱིས་གཞན་ཏུ་འཆད་དེ། བ་མེན་ནི་བ་ལང་དང་འབྲེལ་བའི་བསྐྱེ་བའི་དག་ནི་ལུས་
ཡིན་ལ་དེས་བསྟོན་པའི་འདུ་བྱེད་ཅེས་བྱ་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་ཡོན་ཏན་ཏེ། དེས་ན་འཕོག་ཏུ་བ་མེན་
མཐོང་བ་ལས། བསྐྱེ་བའི་དག་ལས་བྲན་པ་གང་ཡིན་པ་ན་སྐྱེ་བ་ཡིན་ནོ། ། དེ་ལ་སྟོན་ནས་ཆོས་མཐུན་
པའི་ཤེས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ལ་དེ་རྒྱུད་ཅེས་བྱའོ། ། བརྟེན་པ་ནི་མིང་སྟེ་སྟེ་ཞེས་བྱ་བའི་ཐ་ཆིག་གོ། དེ་
དང་ལྡན་ཅིག་པའི་དོན་འབྲེལ་བ་རྟོག་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་ཉེ་བར་འཇལ་བའོ་ཞེས་བྱ་བ་དོན་
མཚུངས་པ་ཉིད་ཡིན་ནོ། ། དེ་ལ་ཡང་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པས་སུན་འབྱེན་པ་འཆད་དེ། དེ་ལ་སྟེ་བསྐྱེ་
བའི་དག་ཐོས་པའི་ཏུས་ན་མིང་དང་མིང་ཅན་འབྲེལ་བ་རྟོགས་པ་ལས་སྤར་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར་ཕྱིས་སྐྱེ་
བཞིན་པ་ན་བཟུང་ཟེན་པ་འདྲིན་པའི་ཕྱིར་བྲན་པ་བཞིན་ཏུ་ཆད་མ་མ་ཡིན་ནོ། ། འདི་སྟུམ་ཏུ་བཟུང་
ཟེན་པ་འདྲིན་པ་ཡང་ཡིན་ལ་ཆད་མར་ཡང་འགྱུར་རོ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ལ་འགལ་བ་ཅི་ཡོད་ཅེ་ན། བྱེད་
པའི་དོན་དང་མི་ལྡན་ཕྱིར། ། ཞེས་བྱ་བ་སྟོན་ཏེ། བྱེད་པའི་དོན་འདི་མ་གྱུབ་པའི་ལས་ལ་འཇུག་པས་

སྐབ་བྱེད་དམ་པ་ཉིད་ཏུ་འགྱུར་རོ། ། འདི་སྐམ་ཏུ་སྤར་མིང་དང་མིང་འབྲེལ་བ་རྟོགས་པས་མ་སྐྱེས་པ་
 ཉིད་ཡིན་ཏེ། དེ་བས་ན་བརྒྱུད་ཟིན་པ་འདྲིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བྱ་བའི་གཏན་ཆོགས་མ་གྲུབ་པ་ཡིན་ནོ་
 སྐམ་ཏུ་སེམས་ན་ཅི་སྟེ་ཞེས་བྱ་བ་སྒྲོས་ཏེ། གལ་ཏེ་དང་པོ་མིང་དང་འབྲེལ་བ་རྟོགས་པ་དེ་སྐྱེ་བར་མི་
 འགྱུར་བ་དེའི་ཆེ་གང་གིས་བ་མེན་འདིའི་མིང་སྤར་བདག་གིས་ཐོས་སོ་ཞེས་བྱ་བ་དེ་ལྟ་བུ་ལ་སོགས་
 པའི་རྣམ་པའི་རྟོག་པ་སྐྱེ་བར་མི་འགྱུར་རོ། ། འདི་ཉིད་ལ་འཐད་པ་བཤད་པ་ནི་འདི་ལྟར་ཞེས་བྱ་བའོ།
 གནས་མ་བྱ་བས་སྐྱེས་པ། ལུང་ལས་སྤྱིར་རྟོགས་ལ་ཁྱད་པར་རྟོགས་པ་ནི་ཉེ་བར་འཇལ་བ་ལས་ཡིན་
 ནོ་ཞེས་བྱ་བ་གལ་ཏེ་ཉེ་བར་འཇལ་བ་མཁོ་བ་ཞེས་བྱ་བས་འདིའི་ལུགས་ཀྱི་དོགས་པ་བསུ་བ་ཡིན་ནོ།
 ཉེ་བར་འཇལ་བ་སྟེ་བསྐྱེ་བའི་དག་ཉེ་བར་མཁོ་བ་གང་ལ་ཡོད་པ་དེ་ལ་དེ་སྐྱད་ཅེས་བྱའོ། ། དོན་འདི་
 ཉིད་ཆོགས་སུ་བཅད་པ་གཉིས་པས་སྟོན་པ་ནི་དེ་ཡིས་ཞེས་བྱ་བ་སྟེ། ཁྱད་པར་ལུལ་ཅན་ནི་བ་མེན་
 ནོ། ། འོན་ཏེ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པས་ལན་འདེབས་པར་བྱེད་དེ། མི་རིགས་ཞེས་བྱ་བ་མི་རིགས་འདི་
 ནི་རིགས་ཞེས་བྱ་བ་འདི་དང་འབྲེལ་ལོ། ། འདིར་མིང་དང་འབྲེལ་བ་རྟོགས་པ་ན་དེའི་སྟེ་མིང་གི་དོན་
 གཞན་རྟོགས་པར་རིགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ་ཏ་ཅང་ཐལ་བར་འགྱུར་པའི་ཕྱིར་རོ། ། ཏ་ཅང་ཐལ་བར་འགྱུར་
 བ་དེ་ཉིད་བཤད་པའི་ཕྱིར། ལག་རྒྱན་ཞེས་བྱ་བ་སྒྲོས་ཏེ། ལག་རྒྱན་ནི་གདུ་བུ་ཞེས་བྱ་བའི་རྒྱན་ཏེ། དེ་
 མཚར་བ་གང་ལ་ཡོད་པ་དེ་ལ་དེ་སྐྱད་ཅེས་བྱའོ། ། ལག་རྒྱན་མཚར་བོ་ཅན་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་ལྟ་སྟེན་
 ཞེས་བསྟན་ལ། ལ་ཅིག་དུས་གཞན་ཏུ་དཔྱད་རྒྱན་མཚར་བོ་ཅན་གྱི་སྐྱེ་དེ་ལ་མཛེས་པའི་ཅོད་པན་
 ཅན་གྱི་མཚོག་སྟེན་རྟོགས་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། ། ཅོད་པན་ནི་དབུ་རྒྱན་ནོ། ། དེ་ནི་མཛེས་པ་ཡང་ཡིན་ལ་
 ཅོད་པན་ཡང་ཡིན་པས་དེ་གང་ལ་ཡོད་པ་དེ་ལ་དེ་སྐྱད་ཅེས་བྱའོ། ། དེ་ལྟ་བུས་ན་ཏ་ཅང་ཐལ་བར་
 འགྱུར་ཏུ་འོང་བས། རྣམ་པར་རྟོག་པས་སྒྲོ་བཏགས་པའི་དོན་གང་ལ་བྱི་ཐོལ་གྱི་དོན་ཏུ་ཞེན་པའི་སྒོས་
 མིང་དེ་ཐ་དད་བརྒྱུད་ཟིན་པ་ཡིན་ནོ། ། བ་མེན་དམིགས་པ་ན་ཡང་དེ་ཉིད་ལ་མིང་དེ་རྟོགས་པ་ཡིན་
 གྱི། བྱི་ཐོལ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་བ་མེན་ཏུ་བརྟེན་པ་ལ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། ། རྣམ་པར་རྟོག་པའི་གཞུགས་
 བརྟན་དེ་ཉིད་སྐྱེ་ཞེས་ཐ་སྐད་ཏུ་བྱེད་ཀྱི་གཞན་གྱི་ཀུན་ཏུ་བརྟགས་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ནི་བསལ་ཟིན་

ཚད་མའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་བསྟན་པའི་དཀའ་འབྲེལ།

པའི་ཕྱིར་ནོ། ། འོ་ན་རི་ལྟར་བྱི་རོལ་རང་གི་མཚན་ཉིད་དུ་སྒྲོམ་ཞེ་ན། ལྷང་རྟག་ཅེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་
པ་སྟོས་ཏེ། ཅི་སྟེ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ལ་སྟོལ་སོགས་པ་འཇུག་པ་ལ་འགལ་བ་ཅི་ཡོད་ཅེ་ན། འདི་ལྟར་
ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྟོས་ཏེ། གང་གི་ཕྱིར་སྒྲུའི་དོན་རྟག་པར་རྒྱས་པར་སྒྲུ་དང་རྣམ་པར་རྟོག་པ་
རྣམས་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་སྟོང་ཡུལ་ཅན་ཡིན་པ་བསལ་བྱེད་ཏེ། དེ་ལྟ་བུས་ན་རྟོག་པས་སྟོང་བཏགས་
པ་ཉིད་སྒྲུའི་དོན་ཡིན་ནོ། ། ཡང་ན་སྒྲུ་དང་རྟོག་པ་དེ་དག་གི་སྟོང་ཡུལ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཡིན་དུ་
རྟག་མོད། དེ་ལྟ་ན་ཡང་རྗེས་སུ་དཔག་པའི་ཁོངས་སུ་འདུས་པའི་ཕྱིར་ཉེ་བར་འཇལ་བ་ཚད་མ་གཞན་
མ་ཡིན་ནོ། ། རི་ལྟར་རྒྱལ་གསུམ་པའི་རྟགས་ཀྱིས་བསྐྱེད་པ་མེད་པར་འདི་རྗེས་སུ་དཔག་པའི་ཁོངས་
སུ་འདུ་ཞེས་དོགས་པ་བསུ་ནས། རྒྱལ་གསུམ་པའི་རྟགས་ཀྱིས་བསྐྱེད་པ་ཉིད་བསྟན་པའི་ཕྱིར་ཏེ།
འདིའི་རྒྱལ་གསུམ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྟོས་ཏེ། བ་ལང་དང་འབྲ་བ་ནི་གཏན་ཆོགས་སོ། ། བ་མེན་
སྒྲུའི་སྟོང་ཡུལ་ཅན་ནི་བསྐྱབ་བྱའི་ཆོས་སོ། ། བར་འཛིན་པའི་དུས་ན་རྣམ་པར་རྟོག་པའི་སྟོལ་སྒྲང་
བའི་སྟོལ་གནས་པའི་བ་མེན་ནི་དཔེའོ། ། ལྷང་བཞིན་པའི་བ་མེན་ནི་ཆོས་ཅན་ནོ། ། འདི་སྟམ་དུ་བ་
མེན་ནི་བ་ལང་འབྲའོ་ཞེས་བྱ་བའི་བར་དུས་དེར་བ་མེན་སྟོལ་མི་གནས་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟ་ཡིན་དང་
དཔེ་མ་གུབ་པ་མ་ཡིན་ནོ་སྟམ་དུ་སེམས་ན། སྟོལ་གནས་པའང་ཞེས་བྱ་བ་ལ། འང་གི་སྒྲུའི་དོན་ནི་
མིག་གི་སྟོང་ཡུལ་མ་ཡིན་པ་འབའ་ཞིག་དུ་མ་ཟད་ཅེས་བྱ་བའོ། ། གལ་ཏེ་སྟོལ་བ་ལང་གི་འབྲ་བ་ཉིད་
རྗེས་སུ་འཇུག་པ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མི་སྒྲང་བར་འཇུར་བ་དེའི་ཆེ་འདི་ལ་བ་ལང་དང་འབྲའོ་ཞེས་བྱ་བའི་
བར་ཅི་ལ་བཞེན་ནས་བྱེད་བར་ཡང་བྱེད་དེ་དེའི་ཕྱིར་སྟོལ་གནས་པའི་བ་ལང་དང་འབྲ་བའི་རྗེས་སུ་
འཇུག་པའི་རྣམ་པ་འགའ་ཞིག་བཟའི་དུས་ན་སྒྲང་ངོ་ཞེས་ལས་སྒྲང་བར་བྱ་དགོས་སོ། ། དེ་ལྟར་རེ་
ཞིག་ཉེ་བར་འཇལ་བའི་གཞལ་བྱ་སྒྲུ་དང་དོན་གྱི་འབྲེལ་བ་མ་ཡིན་པར་ལས་སྒྲངས་ནས་བབྱང་བྱེད་
པ་འཛིན་པ་དང་རྗེས་སུ་དཔག་པའི་ཁོངས་སུ་འདུས་པའི་ཕྱིར་འདི་ཚད་མ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བསྟན་པས་
ནས། ད་ནི་འབྲེལ་བ་ཅན་ལས་མ་གཏོགས་པའི་འབྲེལ་བ་གཞན་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ལ། འབྲེལ་བ་ཅན་
དེ་དག་ཀྱང་ཚད་མ་གཞན་གྱིས་བབྱང་བྱེད་ཏེ། འདི་ལྟར་བཟའི་དུས་ན་སྒྲུ་སྒྲང་བའི་ཤེས་པས་བབྱང་

ལ། ཕྱིས་མདུན་ན་གནས་པའི་བཅེན་མིང་གིས་བབྱང་སྟེ། གང་གིས་ཉེ་བར་འཇལ་བ་ཆད་མ་ཉིད་དུ་
 འགྱུར་ལ། དེ་དག་ལས་གཞན་པའི་གཞལ་བྱ་ཅི་ཞིག་ཡོད། འདི་བསྟན་པའི་ཕྱིར་འབྲེལ་བ་ཅན་ལས་
 ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྟོས་ཏེ། འདིས་ནི་བབྱང་བྱིན་པ་འདྲིན་པའི་ཕྱིར་ཡང་ཆད་མ་མ་ཡིན་པ་ཉིད་
 དུ་བཤད་དོ། ། བསྟན་བྱིན་ཏེ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ལས་ཀྱི་ཆོག་གི་དོན་བརྟགས་པའོ། ། གལ་ཏེ་ཡང་འདི་སྟམ་
 དུ་ན་བ་ལ་སོགས་པའི་ཤེས་པས་སོ་སོ་སོ་སོར་འབྲེལ་། འབྲེལ་། བ་ཅན་བབྱང་ལ་དེ་དག་སྦྱར་བ་ནི་
 ཉེ་བར་འཇལ་བས་བྱེད་དེ། དེ་ལྟ་བུས་ན་ཉེ་བར་སྦྱར་བ་ནི་སྦྱར་བས་ཆད་མར་འགྱུར་རོ་སྟམ་དུ་
 སེམས་ན། ལོགས་ཤིག་ཅེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྟོས་སོ། ། ཇི་ཞིམ་མངར་བ་ལ་སོགས་པ་ཞིན། ། ཞེས་བྱ་
 བ་ནི་འདུན་པའི་དོན་ལ་འབྲེལ་བ་ཡིན་ནོ། ། ཇི་ལྟར་དངོས་པོ་ཉམས་སུ་སྦྱང་བ་ཞིན་པ་གང་ཡིན་པ་
 དེ་ནི་མངར་བ་ཡིན་ལ་འདི་ནི་ཇི་ཞིམ་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པའི་ཡུལ་བབྱང་བྱིན་པ་སྦྱར་
 བའི་བདག་ཉིད་ཀྱི་ཤེས་པ་ནི་ཆད་མ་མ་ཡིན་པ་དེ་བཞིན་དུ། འདི་ཡང་འགྱུར་བའི་ས་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་
 བྱ་བའི་དོན་ཏོ། ། དེའི་ཕྱིར་ནི་དེ་ལྟ་བུས་ན་མིང་དང་སྦྱར་བ་རིགས་པ་ནི་མིང་དང་སྦྱར་བ་འབྲེལ་བའི་
 ཤེས་པ་སྟེ། ཇི་སྐད་དུ་བཤད་པའི་ཚུལ་གྱིས་དུན་པ་ལས་འདས་པ་མ་ཡིན་ནོ། ། འདི་སྟམ་དུ་འབྲེལ་བ་
 བྱི་གང་དུ་ཡང་ཆོས་མཐུན་པའི་སྟོན་སྟེད་པ་མ་ཡིན་ནོ། ། འོ་ན་ཅི་ཞེ་ན། དངོས་སུ་མིང་ཅན་བསྟན་
 བས་འདི་ནི་བ་ལང་རོ་ཞེས་དེ་ལྟར་བྱེད་པར་མཐོང་གི་ཡུལ་སྟོག་དུ་གྱུར་པ་ལ་ནི་མ་ཡིན་ནོ་སྟམ་དུ་
 སེམས་ན། མཐའ་ཡས་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྟོས་ཏེ། ཀུན་བཤད་དང་ལྟན་རིགས་པ་ནི། ། ཞེས་བྱ་བ་
 བྱི་མིང་དང་འབྲེལ་བའི་ཤེས་པའོ། ། མི་ཡི་བདག་པོ་སོགས་ལ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རྒྱལ་པོ་ལ་སོགས་པ་ལའོ། །
 ཐབས་མཐའ་ཡས་པ་བསྟེན་པ་དེ་ཉིད་བསྟན་པའི་དོན་དུ་དཔེ་བཟོད་པ་བཤད་པ་ནི། དེ་དག་ནང་
 བས་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྟེ། འདི་ལྟར་ཁ་ཅིག་གིས་འགའ་ཞིག་ལ་རུ་བོ་བྱ་བ་འདི་སོང་ཤིག་ ཏེ་
 དང་སྐང་པོ་ལ་ཞོན་པའི་སྟེས་བྱ་མང་པོ་དང་ལྟན་ཅིག་འགྲོ་བའི་མིའི་བདག་པོ་ལ་སྟོས་ཤིག་ཅེས་སྟུགས་
 པ་དང་། དེས་དེ་ལ་དེ་དག་གི་ནང་ནས་མིའི་བདག་པོ་གང་ཡིན་ཞེས་སྟུགས་སོ། ། དེས་གཏུགས་དཀར་
 པོས་ཉི་མའི་འོད་ཟེར་སྟོབ་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་དེ་དག་གི་ནང་ནས་མིའི་བདག་པོ་ཡིན་ནོ་ཞེས་སྟུགས་

ཚད་མའི་དེ་ཁོན་ཉིད་བསྐྱུས་པའི་དཀའ་འབྲེལ།

སོ། ། དེས་གང་མས་པ་དེ་བཟུང་ནས་སོང་སྟེ་མཐོང་ནས། རི་རྒྱད་དུ་བཤད་པའི་བྱང་པར་གྱིས་བྱང་
པར་དུ་བྱས་པའི་རྒྱལ་བོ་དེ་ལ། འདིའི་མིང་ནི་མའི་བདག་པོ་ཡིན་ནོ་ཞེས་སྟོ་སྟེ་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་
ཡང་བྱེད་གྱི་ལུགས་གྱིས་ཚད་མ་གཞན་དུ་འཇུག་རྟོ། ། ཅིའི་བྱིར་ཞེ་ན། ཆོས་མཐུན་པ་ལ་སོགས་པ་ལ་
སྟོས་པ་མེད་པའི་བྱིར་ཏེ། འདི་ཉིད་འདིས་ཀྱི་ཚད་མ་བཞི་ཉིད་ཀྱི་ཁོངས་སུ་མ་འདུས་པར་བསྟན་
པ་ཡིན་ནོ། ། གནས་མ་བྱ་པས་རང་གི་སྤྱིའི་མཆན་ཉིད་དག་ལས་གཞན་པའི་གཞལ་བྱ་མེད་པའི་བྱིར་
ཚད་མ་གཉིས་པོ་ཁོན་པོ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་གཞིག་པའི་བྱིར། ཚད་མ་བྱེད་པ་ནི་མངོན་སུམ་ནི་རྩེས་སུ་
དཔག་པ་ལས་མ་གཏོགས་པ་ཚད་མ་གཞན་གཉིས་པ་དང་བཅས་པ་ཡིན་ཏེ། ཚད་མ་ཡིན་པའི་བྱིར་
རྩེས་སུ་དཔག་པ་བཞིན་ནོ། ། རྩེས་སུ་དཔག་པ་ཡང་མངོན་སུམ་ལས་མ་གཏོགས་པར་ཚད་མ་གཞན་
གཉིས་པ་དང་བཅས་པ་ཡིན་ཏེ། ཚད་མ་ཡིན་པའི་བྱིར་མངོན་སུམ་བཞིན་ནོ། ། དེ་བཞིན་དུ་རང་གི་
མཆན་ཉིད་ནི་སྤྱིའི་མཆན་ཉིད་ལས་མ་གཏོགས་པའི་གཞལ་བྱ་གཞན་གཉིས་པ་དང་བཅས་པ་ཡིན་
ཏེ། གཞལ་བྱ་ཡིན་པའི་བྱིར་སྤྱིའི་མཆན་ཉིད་བཞིན་ནོ། ། སྤྱིའི་མཆན་ཉིད་ཀྱང་རང་གི་མཆན་ཉིད་
ལས་མ་གཏོགས་པའི་གཞལ་བྱ་གཞན་གཉིས་པོ་དང་བཅས་པ་ཡིན་ཏེ། གཞལ་བྱ་ཡིན་པའི་བྱིར་རང་
གི་མཆན་ཉིད་བཞིན་ནོ། ། དེས་སྟོན་པ་ནི་གཞན་དག་རྩེས་སུ་དཔག་པ་ལས་ཞེས་བྱ་བ་སྟེ། ལུན་པ་ནི་
འབྲེལ་བ་སྟེ་གཉིས་པ་དང་བཅས་པ་ཞེས་བྱ་བའི་ཐ་ཆིག་གོ། ། འདི་ནི་ཉེ་བར་མཆོན་པ་སྟེ། གཞལ་བྱ་
གཞན་སྐབ་པར་བྱེད་པ་ལ་ཡང་རིག་པར་བྱའོ། ། གཏན་ཆིགས་བསྐྱབ་བྱའི་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་ལ་
གཞོད་པ་བྱེད་པ་ལ་བསྟན་པའི་བྱིར། བསྐྱབ་བྱ་དང་སྐྱབ་བྱེད་དག་གིས་འབྲེལ་བ་མ་བསྟན་པས་མ་
ངེས་པ་ཡིན་ཏེ། གཏན་ཆིགས་ཐམས་ཅད་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་ལ་སྟོས་པ་ལ་ཐེ་ཆོམ་བཟུང་བའི་བྱིར་རྟོ། །
གཞན་ཡང་མངོན་སུམ་དང་རྩེས་སུ་དཔག་པ་དང་ཉེ་བར་འཇལ་བ་དང་སྐྱེལ་བྱུང་བ་སྟེ། ཚད་མ་
བཞིན་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བའི་གྲངས་ངེས་པར་གསལ་བ་ཡིན་ཏེ། རྣམ་པ་འདིས་ཚད་མ་གཞན་སྤྱིད་པའི་
བྱིར་རྟོ། ། འདི་ལྟར་རི་རྒྱད་དུ་བཞུགས་པར་རུས་ཏེ། མངོན་སུམ་ནི་རྩེས་སུ་དཔག་པ་དང་ཉེ་བར་འཇལ་
བ་དང་། སྐྱེལ་བྱུང་བ་བཞུགས་པ་ལས་མ་གཏོགས་པ་ཚད་མ་གཞན་གཉིས་པ་དང་བཅས་པ་ཡིན་ཏེ།

ཚད་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རྗེས་སུ་དཔག་པ་བཞིན་ནོ། ། གང་ཡང་སྤྱི་དང་ཁྱད་པར་དང་། ། སྤྱི་དང་ཁྱད་
 པར་དང་ལྡན་པ། ། ཞེས་བྱ་བ་གཞལ་བྱ་ནམ་པ་གསུམ་འདོད་པ་དེ་ལ་ཡང་བསལ་བ་ཡིན་ཏེ། རྣམ་པ་
 འདི་གཉིས་ཀྱིས་གཞལ་བྱ་གཞན་སྐྱབ་པར་བྱེད་པ་སྤྱི་དང་ཕྱིར་རོ། ། འདི་ལ་བྱེད་ཀྱི་ལན་གང་ཡིན་
 པ་དེ་ནི་ཁོ་ཙོ་ཅག་གིར་ཡང་འགྱུར་བས་སྒྲོས་པས་ཆོག་གོ། ། ཉེ་བར་འཇལ་བ་རྣམ་པར་འབྱེད་པའོ། །
 རོན་གྱིས་གོ་བའི་དབང་དུ་བྱས་ནས། གོང་དུ་ཚད་མ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྒྲོས་ཏེ། ཡུལ་དང་དུས་
 ལ་སོགས་པ་གང་དུ་མངོན་སུམ་དང་། རྗེས་སུ་དཔག་པ་དང་ཉེ་བར་འཇལ་བ་དང་། སྐྱེལ་སྤྱད་བ་
 དང་། རོན་གྱིས་གོ་བ་དང་། དངོས་པོ་མེད་པའི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་ཚད་མ་དུག་པོ་རྣམས་ཀྱིས་ཡོངས་སུ་
 བཅད་པའི་རོན་གཞན་དུ་མི་འཐད་པ་ཡིན་ཏེ། གལ་ཏེ་དེ་ལྟ་བུར་གྱུར་པ་ཡང་དེ་ལྟ་བུ་ཡིན་པས་སྒྲོག་
 ཏུ་གྱུར་པའི་ཡུལ་རྟོགས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་རོན་གྱིས་གོ་བའི་ཚད་མ་ཡིན་ནོ། ། བརྗོད་ཅེས་བྱ་བ་ནི་
 རི་ཁྱོད་རྗེས་ཏེ། རི་སྐད་དུ་མཐོང་བའམ་ཐོས་པའི་རོན་གཞན་དུ་མི་འཐད་པའི་ཕྱིར་མ་མཐོང་བ་རྟོག་
 པ་སྟེ། འདི་ལྟ་སྟེ་དཔེར་ན་ལྟ་སྟེ་མ་གཤི་ལ་བྱིས་དུ་མ་མཐོང་བས་ཕྱི་རོལ་ན་ཡོད་པར་རྟོག་པ་ལྟ་བུའོ་
 ཞེས་བཤད་པ་ལྟ་བུའོ། ། མཐོང་བ་ནི་སྐྱེལ་སྤྱད་བ་ལས་མ་གཏོགས་པའི་ཚད་མ་ལྟས་རྟོགས་པའོ། །
 ཐོས་པ་ནི་སྐྱེལ་སྤྱད་བའི་ཚད་མས་རྟོགས་པའོ། ། དེ་ལ་ཚད་མ་དུག་པོ་ལྟ་བུ་འགྲོ་བ་ཅན་གྱི་རོན་
 ཀྱིས་གོ་བ་གོ་རིམས་བཞིན་དུ་དཔེར་བརྗོད་པ་ནི་དེ་ལ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྒྲོས་ཏེ། དེ་ལ་མངོན་
 སུམ་སྟོན་དུ་འགྲོ་བ་ཅན་གྱི་རོན་གྱིས་གོ་བ་ནི་དཔེར་ན་མངོན་སུམ་གྱི་སྟེག་པར་ཉམས་སུ་ཁྱོད་པའི་
 མེད་སྟེག་པའི་རྣམ་པ་རྟོགས་པ་ལྟ་བུའོ། ། རྗེས་སུ་དཔག་པ་སྟོན་དུ་འགྲོ་བ་ནི་དཔེར་ན་ཡུལ་གཞན་
 དུ་བྱིན་པས་རྗེས་སུ་དཔག་པའི་འགྲོ་བ་ལས་ཉེ་མ་འགྲོ་བའི་རྣམ་པ་དང་ལྡན་པར་རྟོགས་པ་ལྟ་བུའོ། །
 ཐམས་ཅད་དུ་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྣམ་པ་རྣམས་ཀྱང་འབྲས་བུ་ལས་རོན་གྱིས་གོ་བས་སྐྱབ་པར་
 བྱེད་པ་ཅན་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ཡང་རོན་གྱིས་གོ་བ་ཡིན་ཏེ། རེས་འགའ་ཡང་གང་གི་ཆེ་མངོན་
 སུམ་གྱི་འབྲས་བུ་དམིགས་ནས་རྒྱུའི་རྣམ་པ་རྟོགས་ན་ནི་མངོན་སུམ་སྟོན་དུ་འགྲོ་བ་ཅན་ཉིད་ཡིན་
 ལོ། ། གང་གི་ཆེ་རྗེས་སུ་དཔག་པ་ལ་སོགས་པ་ལས་འབྲས་བུ་རྟོགས་ནས་རྒྱུའི་རྣམ་པ་རྟོགས་པ་དེའི་ཆེ་

ཆད་མའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་བསྟན་པའི་དགའ་འབྲེལ།

རྗེས་སུ་དཔག་པ་ལ་སོགས་པ་སྟོན་ཏེ་འགྲོ་བ་ཅན་གྱི་འབྲས་བུ་དོན་གྱིས་གོ་བར་འགྱུར་རོ། ། འབྲས་
བུའི་གཞན་ཏེ་མི་འཐད་པ་དེ་ཆད་མ་གང་ལ་ཡོད་པ་དེ་ལ་དེ་སྐད་ཅེས་བྱའོ། ། རྒྱའི་རྒྱས་པ་དང་པོ་
ཉིད་ཏེ་བཟུང་ཟིན་ཏེ་ཞེས་ནི་བཟོད་པར་མི་རྒྱས་ཏེ། གང་གི་ཕྱིར་རྒྱས་པ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ཐམས་
ཅད་ཏེ་སྟོན་མེད་པ་རྟོགས་ཏེ་དེས་ན་རྟོགས་ཟིན་པའི་དོན་རྟོགས་པ་ཉིད་མེད་པའི་ཕྱིར་ཆད་མར་
འགྱུར་བ་ཉིད་ཡིན་ལོ། ། དེ་ལ་འདི་སྟམ་ཏེ་རྒྱས་པ་ནམས་ནི་འབྲས་བུའི་རྟོགས་གྱིས་རྗེས་སུ་དཔག་
པར་བྱ་བ་ཡིན་གྱི་དོན་གྱིས་གོ་བའི་ཆད་མའི་གོ་བར་བྱ་བ་ནི་མ་ཡིན་ནོ་སྟམ་ན། འབྲེལ་བ་གཟུང་བ་
མེད་པར་ནི་ཞེས་བྱ་བ་སྟོན་ཏེ། གང་གི་ཕྱིར་འབྲེལ་བ་གཟུང་བ་མེད་པར་གོ་བར་བྱེད་པ་དེའི་ཕྱིར་
རྗེས་སུ་དཔག་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་ལོ། ། འབྲེལ་བ་འདྲིན་པ་མེད་པ་དེ་ཉིད་བསྟན་པའི་ཕྱིར། གང་གིས་
འདི་ལ་ཞེས་བྱ་བ་སྟོན་ཏེ། རྒྱས་པ་འདི་དག་གི་འབྲས་བུ་དང་སྟོན་ཅིག་འབྲེལ་བ་རྗེས་སུ་དཔག་པའི་
རྒྱས་ལས་སྤར་ཆ་བ་ལ་སོགས་པར་མེད་དུ་བ་བཞིན་ཏེ་བཟུང་བ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། དབང་སོ་ལས་
འདས་པའི་ཕྱིར་རོ། ། འདིས་ནི་རྗེས་སུ་འགྲོ་བ་མེད་པ་བཟོད་དོ། ། དེ་ལྟར་རྗེས་སུ་དཔག་པའི་རྒྱས་སུ་
འབྲེལ་བ་འདྲིན་པ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། དབང་སོ་ལས་འདས་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་ཏེ། འདིས་ནི་ཕྱོགས་གྱི་ཆོས་
མེད་པར་བཤད་དོ། ། རྒྱལ་བ་རྟེན་པའི་རྒྱས་པ་ནམས་ནི་འབྲས་བུའི་ཆོས་སུ་རིགས་པ་མ་ཡིན་ལོ། །
གཞན་ཡང་གང་གི་ཆེ་སྒྲིབ་བ་ལ་སོགས་པར་རྟོགས་པའི་རྒྱས་པ་ཕྱོགས་སུ་བྱེད་པ་དེའི་ཆེ་རྒྱ་བ་ལ་
སོགས་པའི་ཕྱོགས་སུ་བྱས་པ་ལ་རྒྱས་པ་བསྐྱབ་པའི་ཕྱིར་གཏན་ཆོགས་ཅི་སྟེད་སྐྱར་བའི་གཏན་
ཆོགས་དེ་ཐམས་ཅད་གཞི་མ་གྲུབ་པར་འགྱུར་ཏེ། རྟེན་ཏེ་གྱུར་པའི་རྒྱས་པ་ནམས་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་
རོ། ། དེ་ལྟར་བས་ན་འབྲས་བུའི་དོན་གྱིས་གོ་བས་གྲུབ་པར་བྱེད་པ་ཡིན་གྱིས་རྒྱས་པ་ཐམས་ཅད་རྗེས་སུ་
དཔག་པར་བྱེད་པ་ནི་མ་ཡིན་ལོ། ། དེ་ལ་སྐྱེ་ལས་བྱུང་བ་སྟོན་ཏེ་འགྲོ་བ་ཅན་གྱི་དོན་གྱིས་གོ་བ་ནི་
དཔེར་ན་བཅུད་གྱིས་ལེན་མ་འགྲུབ་པའི་ལྷ་སྐྱེན་ཆོན་པོ་ཉིན་པར་ཟན་མི་ཟ་ཞེས་བྱ་བ་དེ་ལྟ་བུ་ལ་
སོགས་པའི་ཆོག་ཐོས་པ་ལས་ཤུགས་གྱིས་མཆོད་མོ་ཟའོ་ཞེས་བྱ་བ་དེ་ལྟ་བུ་ལ་སོགས་པའི་དོན་རྟོགས་
པ་ལྟ་བུའོ། ། འདི་སྟམ་ཏེ་ཆོན་པོ་ཉིན་པར་ཟན་མི་ཟ་ཞེས་བྱ་བའི་དག་འདི་ཉིད་ཀྱི་དོན་མཆོད་མོ་

མངོན་སུམ་གྱི་མཚན་ཉིད་བཟླ་པའི་ལེན།

ཟེའོ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ཡིན་པར་རྟོགས་སོ་ཞེས་འདོད་ན། དེའི་ཕྱིར་ཉིན་མོའི་དག་ལ་ཞེས་བྱ་བ་སྒྲིམ་ཏེ།
དག་གི་དོན་འདི་རྣམ་པ་གཉིས་སུ་འགྱུར་ཏེ། འདི་ལྟ་སྟེ་འབྲེས་པ་དང་ཐ་དད་པ་ལོ། ། དེ་ལ་འབྲེས་པ་
ནི་ཆོག་རྣམས་པན་ཚུན་ལོ་མ་དང་ཚུ་བཞིན་དུ་དབྱེར་མེད་པ་ལོ། ། ཐ་དད་པ་ནི་བཅད་པར་བྱ་བ་དང་
གཅོད་པར་བྱེད་པའི་ངོ་བོས་གནས་པ་ལོ། ། ཡང་ན་བསྐྱབ་པར་བྱ་བ་དང་སྐྱབ་པར་བྱེད་པའི་འབྲེལ་བ་
ངས་པ་ནི་འབྲེས་པ་ལོ། ། ཐ་དད་པ་ནི་རིགས་མི་མཐུན་པ་ལས་ཕྱོག་པ་ལོ། ། དག་གི་དོན་རྣམ་པ་འདི་
གཉི་ག་ཡང་སྤྱད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། འདི་ལྟར་ཉིན་མོ་ལ་སོགས་པའི་ཆོག་གི་དོན་གང་དག་ཡིན་པ་ནི་
ཉིན་མོ་ལ་སོགས་པ་སྟེ། མཚན་མོ་ཟ་བའི་དོན་དང་དེ་དག་གིས་མངོས་པའི་ངོ་བོ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ།
ཤིན་ཏུ་མི་འདྲ་བའི་ཕྱིར་རོ། ། ཐ་དད་པ་ནི་ངོ་བོ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། ཉིན་མོ་ལ་སོགས་པའི་ཆོག་རྣམས་
ནི་མཚན་མོ་ལ་སོགས་པ་རྣམ་པར་བཅད་ནས་འདུག་པའི་ཕྱིར་རོ། ། ཅི་སྟེ་མཚན་མོ་ཟ་བའོ་ཞེས་བྱ་
བ་འདི་ཉིན་མོ་ལ་སོགས་པའི་དག་གི་དོན་གཞན་གཉིས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བར་འདོད་ན། ཉིན་མོ་ལ་
སོགས་པས་ཟ་བ་བཀག་པ་ཉིད་ན་ཉེ་བར་ཟད་པའི་ཕྱིར་གཞན་མཚན་མོ་ཟ་བ་དེ་ཉིད་བསྐྱབ་པར་བྱ་
བར་མི་རུས་པའི་ཕྱིར་དོན་གཉིས་པ་རྟོགས་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། ། དེ་ལྟ་བུས་ན་མཚན་མོ་ཟེའོ་ཞེས་བྱ་བ་
འདི་ནི་དག་གཞན་གྱི་དོན་ཡིན་ནོ། ། སྒོ་ལས་གནས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སྒྲ་ལས་བྱུང་བ་ཉིད་མ་ཡིན་པར་
སྟོན་པ་ཡིན་ནོ། ། ལྷང་ཅན་ཉིད་མིན་ཡང་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སྒྲ་ལས་བྱུང་བ་ཉིད་མ་ཡིན་ཡང་སྟེ། ཇི་སྐད་
དུ་བཤད་པའི་ཚུལ་གྱིས་སྒྲ་ལས་བྱུང་བ་ཉིད་མེད་པར་བསྐྱབས་ཟིན་པའི་ཕྱིར་རོ། ། གང་ཞིག་མངོན་
སུམ་ལ་སོགས་པ་གང་ཡང་རུང་བ་ཆད་མར་འགྱུར་བའི་མཚན་མོ་ཟ་བ་ཞེས་བྱ་བའི་དག་གང་ཡིན་
པ་དེའི་རྟོགས་པར་བྱེད་པའི་དག་དེ་འདྲིན་པར་བྱེད་པའི་ཆད་མ་བཟོད་པར་བྱའོ། ། འགྱུར་བ་ཡང་མ་
ཡིན་པ་དེ་ལྟ་བུས་ན་འདི་ཆད་མ་གཞན་ཉིད་ཡིན་ནོ་སྟེ་སྒྲ་ལས་པ་ཡིན་ནོ། ། འདི་མངོན་སུམ་ལ་
སོགས་པ་གང་ཡང་རུང་བ་ཉིད་ཡིན་པ་དེ་ཉིད་སེལ་བར་བྱེད་པ་ནི། རེ་ཞིག་ཅས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་
སྒྲིམ་ཏེ། དེ་ལ་མཚན་མོ་ཟ་བའི་དག་མ་བཟོད་པ་ནི་མངོན་སུམ་ཉིད་དུ་རིགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། མ་ཐོས་
པའི་ཕྱིར་རོ། ། རྗེས་སུ་དཔག་པ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། འབྲེལ་བ་མེད་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རོ། ། འདི་ལྟར་གང་

ཆད་མའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་བསྐྱུས་པའི་དཀའ་འབྲེལ།

གིས་འབྲེལ་བར་འགྱུར་བ་མཆན་མོ་བའི་ཆོག་འདི་ཉིད་ཉིན་མའི་ཆོག་དེ་དང་འགར་ཡང་ལྷན་
ཅིག་མ་མཐོང་ལ། ཉགས་གཞན་ཡང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། ། ཅི་སྟེ་འབྲེལ་བ་མ་དམིགས་ན་ཡང་འདི་
ཉགས་ཉིད་ཉིད་འགྱུར་རོ་སྟུང་ན། གལ་ཏེ་ཞེས་བྱ་བ་སྟོས་ཏེ། གལ་ཏེ་འབྲེལ་བ་མ་གྲུབ་པར་
ཉགས་ཉིད་ཉིད་འགྱུར་ན་དེའི་ཆོ་ཉིན་མའི་ཆོག་བཟོད་པ་ལས་ངག་ཐམས་ཅད་ཉགས་པར་འགྱུར་གྱི།
མཆན་མོ་བའི་ངག་ཁོ་ན་ནི་མ་ཡིན་ནོ། ། ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། གང་གི་ཕྱིར་འབྲེལ་བ་དང་བྲལ་བ་ཉིད་
ཡིན་ན་ངག་གཞན་ལས་མཆན་མོ་བའི་ངག་ཁྱད་པར་མེད་དེ་འབྲེལ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ངག་
ཐམས་ཅད་ཁྱད་པར་མེད་དོ་ཞེས་བྱ་བའི་ཐ་ཆོག་གོ། ། ཉེ་བར་འཇལ་བ་སྟོན་དུ་འགྲོ་བ་ཅན་བཤད་པ་
ནི། བ་མེན་དང་འདྲ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྟེ། བ་མེན་དང་འདྲ་བའི་བ་ལང་གི་གོང་བུ་ཉེ་བར་
འཇལ་བའི་ཤེས་པས་མ་བཟུང་བར་བྱ་བའི་རྣམ་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་ཉེ་བར་འཇལ་བའི་སྟོབས་ཀྱིས་
བྱུང་བ་གང་ཡིན་པ་དེས་དོན་གྱིས་གོ་བ་འཇལ་བར་བྱེད་དོ། ། དོན་གྱིས་གོ་བ་སྟོན་དུ་འགྲོ་བ་ཅན་
བཤད་པ་ནི་བཟོད་པ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྟོས་ཏེ། བཟོད་པ་ནི་ཟོད་པར་བྱེད་པ་སྟེ། དོན་སྟོན་པར་
བྱེད་པ་ཞེས་བྱ་བའི་ཐ་ཆོག་གོ། ། སྐུའི་དེ་བཞིན་དུ་སྟེ་ཟོད་པར་བྱེད་པའི་རྣམ་པ་མེད་པར་མི་འགྲུབ་
པའི་ཕྱིར་དེ་ལྟར་ཟོད་པར་བྱེད་པའི་རྣམ་པ་ཉགས་པ་ན་སྟེ་ཤེས་ན་དེ་ནི་གོ་སྐབས་གཞན་མེད་ཕྱིར་ཏེ།
ཟོད་པར་བྱེད་པའི་རྣམ་པ་དེ་སྐྱ་ཉག་པ་མེད་པར་གོ་སྐབས་གཞན་མེད་པའི་ཕྱིར་ཡང་དོན་གྱིས་གོ་བ་
གཞན་གྱི་སྐྱ་མི་ཉག་པར་ངེས་སོ། ། ཡང་ངེ་ལྟར་མི་ཉག་པ་མེད་པར་བཟོད་པར་མི་འགྲུབ་ཅེ་ན། མི་
ཉག་ཅེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྟོས་ཏེ། འདི་ལྟར་གལ་ཏེ་བཟོད་དུས་སུ་མཐོང་བ་ཐ་སྟོན་གྱི་དུས་སུ་ཤེས་
སུ་འཇུག་པར་མི་འགྱུར་བ་དེའི་ཆོ་བཟོད་བྱེད་པ་དོན་མེད་པ་ཉིད་ཉིད་འགྱུར་ཏེ། དེ་ནི་ཐ་སྟོན་གྱི་དོན་དུ་
ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། ། ཕྱིས་ཐ་སྟོན་གྱི་དུས་སུ་འཇུག་པའི་སྐྱ་ནི་དེ་དང་ལྷན་ཅིག་སྐར་འབྲེལ་བ་མ་གྲུབ་
པའི་ཕྱིར་རོ། ། རྣམ་པ་གཅིག་ཏུ་ན། དེ་ནི་གཞན་དུ་མ་ཉགས་ཕྱིར། ། ཞེས་བྱ་བ་སྟེ་ཐ་སྟོན་གྱི་དུས་སུ་
འབྱུང་བའི་སྐྱ་དེ་བཟོད་དུས་སུ་མཐོང་བའི་སྐྱ་ལས་གཞན་དུ་མ་ཉགས་ཏེ་ཐ་མི་དད་པར་ངེས་པའི་
ཕྱིར་རོ། ། ཇི་ལྟར་ཐ་མི་དད་པར་ངེས་ཤིང་། མི་ཉག་ཅེས་བྱ་བ་སྟོས་སོ། ། དངོས་པོ་མེད་པ་སྟོན་དུ་འགྲོ་

བའི་དོན་གྱིས་གོ་བ་ནི་ཆད་མ་མེད་པ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྒྲིམ་ཏེ། མངོན་སུམ་ལ་སོགས་པའི་ཆད་
 མ་མེད་པར་དེ་ལྟོག་པས་ངེས་པ་སྟེ། གང་ན་ལ་པལ་པའི་ནག་པ་མེད་པ་གང་ཡིན་པ་དེས་བྱད་པར་དུ་
 བྱས་པའི་བྱིམ་ཡོད་པའི་བྱིར་བྱིམ་འདི་ན་ནག་པ་མེད་པ་དེས་ན་ནག་པ་མཁའ་བ་ནི་བྱི་རོལ་ན་ཡོད་
 པར་གྲུབ་པ་སྟེ། བྱི་རོལ་ན་ནག་པ་ཡོད་པ་ཞེས་བྱ་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་ལྟ་བུའི་༼བྱ་ནི་༽དེས་པ་བཤད་པ་
 འདིར་རི་ཁྲོད་རྗེས་བཞིན་དེ། དེ་ལས་གཞན་པའི་དོན་གྱིས་གོ་བ་ན་མས་མཆན་པའི་དོན་དུ་བཞིན་དོ་
 ཞེས་བྱ་བའི་ཐ་ཆིག་གོ། དཔེར་ན་ལྷ་སྒྱུན་གསོན་པ་བྱིམ་ན་མ་མཐོང་བས་བྱི་རོལ་ན་ཡོད་པར་རྟོགས་
 པ་བཞིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ནི་དངོས་པོ་མེད་པ་སྟོན་དུ་འགྲོ་བའི་དོན་གྱིས་གོ་བའི་དཔེར་བཞིན་པའོ།
 རྟོག་གི་བ་པལ་ཆེར་འདི་རྗེས་སུ་དཔག་པ་ཉིད་དུ་འདོད་པའི་བྱིར་དེ་བསལ་བའི་དོན་དུ་འདི་ནི་ཞེས་
 བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྒྲིམ་ཏེ། གང་གི་བྱིར་ཕྱོགས་ཀྱི་ཆོས་ལ་སོགས་པ་འདི་སྟོས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ལྷ་མ་ཡིན་
 པ་དེས་ན་འདི་རྗེས་སུ་དཔག་པ་ལས་ཐ་དད་པ་ཡིན་ཏེ། མངོན་སུམ་བཞིན་ནོ། ། འདི་ལྟར་བྱིའི་ཡུལ་
 གྱི་བྱད་པར་དུ་བྱས་པའི་དོན་ནག་པ་ལ་སོགས་པ་འཇམ། ནག་པ་ལ་སོགས་པས་བྱད་པར་དུ་བྱས་པའི་
 བྱི་རོལ་གྱི་ཡུལ་ཕྱོགས་ཡིན་པར་འགྱུར། གཞལ་བྱ་རྣམ་པ་དེ་གཉིས་ཡིན་པ་ན་བྱིམ་ན་ནག་པ་ལ་
 སོགས་པའི་དོན་མེད་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཇི་ལྟར་གཞི་ཐ་དད་པ་ཡིན་ན་ཕྱོགས་ཆོས་སུ་འགྱུར་ཏེ་མི་
 འགྱུར་བ་ཁོ་ནའོ་ཞེས་དགོངས་པའོ། ། གཞན་ཡང་བྱིམ་ན་མེད་པ་ཕྱོགས་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་དུ་རྟོགས་པ་ན་
 རེས་འགའ་ལྷ་སྒྱུན་གསོན་པོ་བྱིམ་ན་མེད་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་རྗེས་པར་བྱེད་དམ་སྒྱིར་ཡིན་ཞེས་བྱ་བ་
 ཕྱོགས་གཉིས་སོ། ། དེ་ཡང་ཕྱོགས་དང་པོ་ལ་སྟོན་བཤད་པ་ནི་གསོན་པོ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྟེ། དེ་
 རིག་ཅེས་བྱ་བ་ལ་ནི་ལྷ་སྒྱུན་གསོན་པོ་དེ་རིག་པ་ངེས་པ་དེ་ནི་ལྷ་སྒྱུན་བྱི་རོལ་ན་ཡོད་པ་མ་རྟོགས་
 པར་འབྱུང་བ་མ་ཡིན་ནོ། ། འདི་ནི་གང་ན་ཆིགས་མ་གྲུབ་པ་ཉིད་དམ། གྲུབ་ན་ཡང་གྲུབ་པ་ལ་སྒྲུབ་པ་
 ཉིད་དུ་བཤད་དོ། ། ཕྱོགས་གཉིས་པ་ལ་གང་ན་ཆིགས་མ་ངེས་པ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། ལྷ་སྒྱུན་ལ་སོགས་པ་མ་
 བྱི་བ་རྣམས་ལ་ཡང་དེ་དག་བྱིམ་ན་མེད་པ་མཐོང་བའི་བྱིར་རོ་ཞེས་བྱ་བ་བསྟན་པའི་བྱིར་ཡོད་པ་ཉིད་
 དང་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྒྲིམ་ཏེ། ཡོད་པ་ཉིད་ཅེས་བྱ་བ་ནི་མ་གྱི་བའོ། ། དེ་ལྟར་དོན་གྱིས་གོ་བ་རྣམ་

ཆད་མའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་བསྐྱེས་པའི་དཀའ་འབྲེལ།

པ་དྲུག་ལས་བཞིས་ནི་གཞུང་གི་ལྷན་པ་ལྷན་ལ། གཅིག་ནི་སྤྱི་མི་རྣམས་པ་ཡིན་ཞིང་གཞན་
གྱིས་ནི་ཕྱི་རོལ་ན་གནས་པའི་རྣམས་སོ། དེ་ལ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པས་སྐྱེས་འབྱེན་པ་འཆད་དེ། འདི་
རེ་ཞིག་མཆོད་ཉིད་རིགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། འདི་ལྟར་མ་མཐོང་བ་དེ་མེད་པར་མཐོང་བ་དང་ཐོས་པ་ལ་
སོགས་པའི་དོན་གཞན་དུ་མི་འཐད་པའི་ཕྱིར་མ་མཐོང་བ་རྟོག་པ་ཡིན་ནོ། དེ་ལ་འདི་དབྱེད་པར་བྱ་
སྟེ། ཅི་མ་མཐོང་བ་དེ་དང་ལྟན་ཅིག་མཐོང་བ་དང་ཐོས་པའི་དོན་འབྲེལ་བར་མཐོང་ངམ། འོན་ཏེ་མ་
ཡིན། གལ་ཏེ་མཐོང་ན་རྗེས་སུ་དཔག་པ་ཐལ་བར་འགྱུར་ཏེ། འབྲེལ་བ་མཐོང་བའི་ཐབས་ཅན་ཡིན་
པའི་ཕྱིར་རོ། ཅི་སྟེ་མ་གྲུབ་ན་འོན་ཏེ་ལྟན་མེས་སྟེག་པར་བྱེད་པ་བཞིན་དུ་སྟེག་པར་བྱེད་པ་མ་
ཡིན་པར་ཡང་བརྟག་པར་བྱ་སྟེ། འབྲེལ་བ་མ་མཐོང་བར་བྱུང་པར་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། ཅི་སྟེ་མེས་
སྟེག་པར་བྱེད་པ་མ་ཡིན་པ་ཉིད་དུ་མཐོང་བའི་ཕྱིར་སྟེག་པར་བྱེད་པ་མ་ཡིན་པ་ཉིད་དུ་བརྟག་པར་
མི་བྱའོ་ཞེས་བྱ་བར་འདོད་ན། དེ་ལྟར་འོན་སྟེག་པར་བྱེད་པ་ཡང་བརྟག་པར་མི་བྱ་སྟེ། འགའ་ཡང་
དེ་དང་ལྟན་ཅིག་མ་མཐོང་བའི་ཕྱིར་རོ། དེ་ལྟར་བས་ན་འབྲེལ་བ་གྲུབ་པ་ན་མེད་ན་མི་འབྱུང་བའི་
འབྲེལ་བ་མཐོང་ནས་འབྲེལ་བ་གཉིས་པ་བརྟགས་པར་རིགས་སོ། དེ་ལྟར་བརྟགས་ན་འབྲེལ་བ་
མཐོང་བའི་ཐབས་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རྗེས་སུ་དཔག་པ་ཉིད་ཀྱི་ཁོངས་སུ་འདུས་པར་འགྱུར་རོ། །
དཔེར་ན་བརྟོད་པ་རྣམས་ཀྱང་རིགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལ་རེ་ཞིག་མངོན་སུམ་ལ་སོགས་པ་གྲུབ་པའི་
དོན་གྱི་རྣམ་པ་དོན་གྱིས་གོ་བ་བཞིས་རྟོགས་པར་བྱེད་དོ་ཞེས་བྱ་བ་འདིས་ནི་སྐྱེན་མོང་དུ་སྐྱེན་འབྱེན་
པ་བཤད་པ་ནི། དེ་ལ་རྣམ་པ་ཅན་སྤངས་པའི་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྟེ། གང་གི་ཕྱིར་རྣམ་པ་ནི་དངོས་
པོ་ལས་གཞན་མ་ཡིན་ལ་དངོས་པོའི་རྣམ་པ་དེ་ཡང་མངོན་སུམ་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་བརྒྱུད་ཟིན་པ་
འདི་ན་པས་འཆད་པ་མ་ཡིན་ལ། མངོན་སུམ་གྱིས་བརྒྱུད་བ་ཉིད་ནི་ཉེ་བར་མཆོད་པ་ལོ། ། གང་ཞིག་
སྟེག་པ་ལ་སོགས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་མངོན་སུམ་དུ་འགྲོ་བའི་དོན་གྱིས་གོ་བ་བྱུང་པར་དུ་སྐྱེན་
འབྱེན་པ་བཤད་དོ། མཐོང་ཐོས་མེད་བྱས་ནས། ཞེས་བྱ་བ་འདི་ནི་བྱ་བའི་བྱུང་པར་ཅན་ཡིན་
ནོ། ཅི་སྟེ་རྣམ་པ་ཐད་དང་པར་ལས་ལེན་པར་བྱེད་ན་དེའི་ཆེ་རྣམ་པ་ཁོ་ན་འབྲས་བུ་དག་ལ་ཉེ་བར་

སྒྱུར་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དངོས་པོ་རྒྱ་ཉིད་མ་ཡིན་པར་ཐལ་བར་འགྱུར་རོ། ། དེ་ལྟ་ཡིན་དང་དངོས་པོ་
 མ་ཡིན་པ་ཉིད་ཏུ་ཐལ་བར་འགྱུར་ཏེ། དངོས་པོ་ཉིད་གྱི་མཚན་ཉིད་ནི་དོན་བྱ་བ་བྱེད་པ་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར་རོ། ། ཅི་སྟེ་དངོས་པོ་མ་ཡིན་པ་ཉིད་ཏུ་ཐལ་བར་འགྱུར་ན་མི་རུང་ངོ་སྟུང་ནས། ཉེ་བར་སྒྱུར་བ་
 ཁས་ལེན་པར་བྱེད་པ་དེའི་ཆེ་ཉེ་བར་སྒྱུར་བ་ཁས་ལེན་པར་བྱེད་པ་ན་རྒྱས་པ་ཐ་དད་དེ་ལོགས་ཤིག་
 མ་ཡིན་ནོ། ། ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། གང་གི་ཕྱིར་དོན་བྱེད་པར་རྒྱས་པའི་རང་བཞིན་གྱི་ངོ་བོ་གང་ཡིན་པའི་
 རྒྱས་པ་ཉིད་ནི་གཞན་རྒྱས་པའི་མཚན་ཉིད་ཐ་དད་པ་མ་ཡིན་ནོ། ། གང་ཡང་དངོས་པོའི་རྒྱས་པ་ཞེས་
 ཐ་དད་ཏུ་བསྟན་པ་དེ་ནི་བྱང་པར་གཞན་སྤངས་ནས་དེ་ཙམ་ཞིག་ཤེས་པར་འདོད་པ་ལས་དངོས་པོ་
 ཉིད་དེ་སྐད་ཏུ་བརྗོད་པ་ཡིན་ནོ། ། འདི་སྟུང་ཏུ་རྒྱས་པའི་མཚན་ཉིད་ནི་དོན་བྱ་བ་བྱེད་པ་མ་ཡིན་ན།
 འོ་ན་ཅི་ཞེ་ན། གཞན་ཁོ་ནའོ་སྟུང་ཏུ་སེམས་ན། མཚན་ཉིད་གཞན་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྟོས་ཏེ།
 རྒྱས་པའི་མཚན་ཉིད་གཞན་བསྟུན་པ་ལ་ཚད་མ་གང་ཞིག་རྒྱས་པ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བའི་མཚན་
 ཉིད་གྱི་མེད་པ་ལས་རྒྱས་པ་འདི་བྱང་པར་བྱེད་པའི་ཚད་མ་རུང་ཟད་ཀྱང་ཡོད་པ་ཡིན་ནོ། ། རྣམ་པ་
 དེ་ལྟ་བུའི་ཤེས་པ་དེ་དགོས་པ་རུང་ཟད་ཀྱང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ངོ་བོ་དང་ལྟན་པའི་དངོས་པོའི་རང་
 བཞིན་དེ་ཉིད་ལས་དོན་བྱ་བ་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་རོ། ། ཇི་སྐད་ཏུ། དོན་བྱེད་རྒྱས་པ་མ་ཡིན་ལ། དེ་དོན་
 གཉེར་བས་བརྟགས་ཅི་པན། ། མ་ནིང་གཟུགས་བཟང་མི་བཟང་ཞེས། ། འདོད་ལྟན་ནམས་ཀྱིས་
 བརྟགས་ཅི་པན། ། ཞེས་བཤད་པ་ལྟ་བུའོ། ། འདི་སྟུང་ཏུ་རྒྱས་པའི་མཚན་ཉིད་གཞན་ཡོད་པ་ཉིད་དེ།
 འདི་ལྟ་སྟེ། རྒྱས་པ་དེ་ནི་རྟག་ཏུ་འབྲས་བུ་གཞན་ཏུ་མི་འཐད་པས་གོ་བར་བྱ་བའི་ངོ་བོ་གང་ཡིན་པ་དེ་
 རྒྱས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རྒྱས་པའི་མཚན་ཉིད་ནི་འབྲས་བུ་ལས་ཇེས་སུ་དཔག་པར་བྱ་བ་ཉིད་ཡིན་ནོ་
 སྟུང་ཏུ་སེམས་ན། རྒྱས་པའི་མཚན་ཉིད་འདི་ནི་རིགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། འབྲས་བུ་
 གཞན་ཏུ་སྲིད་པའི་ཕྱིར་རོ། ། ཐ་དད་པའི་རྒྱས་པ་མེད་པར་གཞན་ཏུ་ཡང་འབྲས་བུ་སྟེ་བའི་ཕྱིར་རོ། །
 ཇི་སྟུང་ཞེ་ན། འདི་ནི་དངོས་ལས་འགྱུར་བ་ཡིན། ། ཞེས་བྱ་བ་སྟོས་ཏེ། གང་གི་ཕྱིར་འབྲས་བུ་འདི་ནི་
 དངོས་པོ་ལས་ཏེ་རང་བཞིན་ལས་འགྱུར་བ་སྟེ་འབྱུང་བ་ཡིན་པ་དེའི་ཕྱིར་རྣམ་པ་གཞན་ཏུ་ཡང་

ཚད་མའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་བསྟུན་པའི་དཀའ་འབྲེལ།

འབྲས་བུ་ཡོད་པ་ཉིད་མིད་པའི་ཕྱིར་ཐ་དད་པའི་རྒྱལ་པ་བརྟགས་པས་ཅི་ཞིག་བྱ། རོན་འདི་ཉིད་གསལ་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར། རྒྱལ་སྟགས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སྟགས་པ་སྟོས་སོ། ། འདི་སྟུང་ཏུ་གལ་ཏེ་ཁོ་པོ་ཅག་གིས་དངོས་པོ་དང་རྒྱལ་པ་གཅིག་ཏུ་ཐ་དད་པ་ཁས་ལེན་པར་འགྱུར་ན་སྟོན་འདིར་འགྱུར་བ་ཡིན་ནོ། ། འོ་ན་ངེ་ལྟར་ཞེ་ན། ཐ་དད་པ་ཐ་མི་དད་པ་གཉི་གའི་བདག་ཉིད་ཡིན་ནོ་སྟུང་ཏུ་སེམས་ན། འདི་ཡང་མི་རིགས་སོ། ། ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། བཤད་པ་འགལ་བའི་ཕྱིར་རོ། ། གལ་ཏེ་ཐ་དད་པ་ཡིན་ན་ངེ་ལྟར་དེ་ཉིད་ཐ་མི་དད་པ་ཉིད་ཡིན། འོ་ན་ཏེ་ཐ་མི་དད་པ་ཡིན་ན་ངེ་ལྟར་ཐ་དད་པ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟ་བུ་འདི་ནི་འགལ་བ་ཡིན་ནོ། ། གང་ཞིག་ཡན་ཚུན་སྦངས་ཏེ་གནས་པའི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་ཆོས་དག་ཆོས་ཅན་གཅིག་པ་ཅིག་ཅར་ཁས་ལེན་པ་འདི་ཉིད་གཞན་ཡིན་ནོ། ། གང་དེར་འགྱུར་བ་མ་ཡིན་ཏེ། བདག་གཞན་བཞིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ཉིད་བསྟན་ཟིན་ཏོ། ། རྒྱལ་པ་གཉིས་གའི་བདག་ཉིད་ཡིན་ཏུ་རྒྱག་མོད། དེ་ལྟ་ན་ཡང་རྒྱལ་པ་དེ་གཉི་གའི་བདག་ཉིད་ཡིན་པ་མངོན་སྲུང་ཉིད་ཡིན་ཏེ། གང་གི་ཕྱིར་རྒྱལ་པ་དངོས་པོ་ལས་གཞན་མ་ཡིན་པ་ཉིད་ཡིན་ན་ཡང་གང་གིས་མངོན་སྲུང་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་བ་གཅིག་ཏུ་གཞན་ཉིད་མ་ཡིན་ནོ། ། དེ་ལྟ་ཡིན་དང་རྒྱལ་པ་ནི་རྟག་ཏུ་འབྲས་བུས་གོ་བར་བྱ་བ་ཉིད་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་འགལ་བ་ཡིན་ནོ། ། གཞན་ཡང་། དངོས་པོ་རྣམས་ཀྱི་རྒྱལ་པ་ཀུན། ། འབྲས་བུ་རོན་གྱིས་གོ་བས་བསྟུབ། ། ཅས་བྱ་བ་ལ་སྟགས་པ་གང་རྒྱལ་པ་ཇེས་སུ་དཔག་པར་བྱ་བ་ཉིད་ཡིན་པས་སེལ་བར་བྱེད་པ་དེ་ཁོ་པོ་ཅག་ལ་ཆད་པར་མི་འགྱུར་ཏེ། ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། གང་གིས་ཏེ་གང་གི་ཕྱིར་འདིའི་སྟེ་མངོན་སྲུང་གི་ཡུལ་ལ་ཁོ་པོ་ཅག་ཇེས་སུ་དཔག་པར་མི་འདོད་དེ་ཇེས་སུ་དཔག་པ་ནི་སྟོག་ཏུ་གྱུར་པ་རྟོགས་པར་བྱེད་པ་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། ། འདིས་ནི་སྒྲུབ་པ་ལ་སྒྲུབ་པ་ཉིད་ཏུ་བཤད་དོ། ། ལྷ་ཆོགས་རྒྱལ་པ་སྟོགས་བྱས་ནས། འང་ཞེས་གང་སྟུང་པ་འདི་ལ་གང་ཡང་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སྟགས་པ་སྟོས་ཏེ། འོ་ན་ཏེ་བསྟུབ་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་སྒྲར་བསྟན་ཟིན་པ་ཉིད་མ་ཡིན་ནམ། དེས་ན་ངེ་ལྟར་ཡོད་པ་གོ་བར་བྱ་བར་བརྟེན་ཅི་ན། རྒྱལ་སྟགས་པ་བྱ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སྟགས་པ་སྟོས་ཏེ། འདི་ལྟར་དངོས་སུ་ཡོད་པ་བསྟུབ་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། ། འོ་ན་ཅི་ཞེ་ན། ཆོས་ཅན་ན་བ་ལ་སྟགས་པའི་ཤེས་པ་ལ་རྒྱ་གཞན་

ལ་ལྟོས་པ་དང་བཅས་པ་ཉིད་བསྐྱབ་པར་བྱ་བ་ཡིན་ཏེ། དེའི་རྒྱ་ལྟོ་ན་བ་ལ་སོགས་པའི་ཤེས་པའི་རྒྱ་
གཞན་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ལ་སོགས་པ་ཡོད་ན་ཡང་ན་བ་ལ་སོགས་པའི་ཤེས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། ། སྤྱིར་
བ་ནི་གང་ཞིག་གང་ཡོད་ན་ཡང་རེས་འགའ་འབྱུང་བ་དེ་ནི་རྒྱ་གཞན་ལ་ལྟོས་པ་དང་བཅས་པ་ཡིན་
ཏེ། དཔེར་ན་ས་ལ་སོགས་པ་ཡོད་ན་ཡང་རེས་འགའ་འབྱུང་བའི་ལྷ་གྲུ་བཞིན་ནོ། ། ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ལ་
སོགས་པ་ཡོད་ན་ཡང་ན་བའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་རེས་འགའ་འབྱུང་བ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རང་བཞིན་
གྱི་གཏན་ཆིགས་སོ། ། རྒྱ་གཞན་ལ་ལྟོས་པ་དང་བཅས་པ་དེ་བསྐྱབས་པས་༼པ༽ན་རྒྱ་གཞན་གང་
ཡིན་པ་དེ་ནི་ན་བ་ལ་སོགས་པ་གྲུབ་སོ་ཞེས་བྱ་བའི་རྣམ་པ་འདི་ཡོད་པ་གོ་བར་བྱ་བ་ཡིན་ནོ་ཞེས་
བརྗོད་ཀྱི་དངོས་སུ་ནི་མ་ཡིན་པས་སྟོན་མེད་དོ། ། ཉི་མ་འགྲོ་བར་རྗེས་དཔག་ལས། ། ཞེས་གང་སྤྲུལ་པ་
དེ་ལ་ཉི་མ་ཡུལ་གཞན་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྟོས་ཏེ། འདི་ནི་རྗེས་སུ་དཔག་པའི་ཁོངས་སུ་འདུས་
པར་བཤད་དོ། ། འདི་ལྟར་གང་དང་གང་ཡུལ་གཞན་ཏེ་བྱིན་པར་དམིགས་པ་དེ་ནི་རང་གི་ཉི་བར་
ལེན་པའི་རྒྱུའི་ཡུལ་ཡོངས་སུ་སྤངས་ནས་འབྱུང་བ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་མེ་ལྷེ་ལ་སོགས་པ་ཡུལ་གཞན་
ཏེ་བྱིན་པ་བཞིན་ནོ། ། ཉི་མ་ཡང་ཡུལ་གཞན་ཏེ་བྱིན་པ་བཞིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་རང་བཞིན་གྱི་
གཏན་ཆིགས་སོ། ། འདི་མ་ངས་པ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། གང་གི་ཕྱིར་དངོས་སོ་བསྟན་པའི་བདག་ཉིད་
གཅིག་སོ་འདི་ནི་ཡུལ་གཞན་ཏེ་བྱིན་པར་རིགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ལྷ་མའི་ཡུལ་ཏེ་ངས་པའི་རང་བཞིན་
ཡོངས་སུ་མ་དོར་བའི་ཕྱིར་ལ། དོར་ན་ཡང་ཉི་མ་སྤྲུལ་མེད་པ་སྟེ་བ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ཉིད་ཏེ་
གཞོད་པར་བྱེད་པའི་ཚད་མའོ། ། འདི་སྤྲུལ་ཏེ་རྣམས་པ་བསྐྱབ་པར་བྱ་བ་ལ་དོན་གྱིས་གོ་བ་འདི་དཔེར་
བརྗོད་པ་ཡིན་གྱི་སྟེ་བ་ལ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། ། དེའི་ཕྱིར་ངི་ལྟར་དོན་གྱིས་གོ་བ་འདི་རྗེས་སུ་དཔག་པའི་
ཁོངས་སུ་འདུས་པར་བརྗོད་སྤྲུལ་ཏེ་སེམས་ན། རྣམས་པ་གཞན་ནི་གསལ་བ་ཡིན། ། ཞེས་བྱ་བ་སྟོས་སོ། །
ལྷ་སྟེན་ཆོན་སོ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ཐོས་པའི་དོན་གྱིས་གོ་བ་དཔེར་བརྗོད་པ་ལ་ཆོན་སོ་ཉིན་པར་
ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྟོས་ཏེ། འདིས་ནི་སྤྱི་ཚད་མ་སྟོན་ཏེ་འགྲོ་བ་མ་གྲུབ་པ་ཉིད་ཏེ་བཤད་དོ། །
འདི་སྤྲུལ་ཏེ་ཆིག་གི་དོན་རྟགས་པ་ལ་ལྟོས་ནས་ཆིག་གཞན་འཕེན་པར་བྱེད་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། ། འོ་ན་

ཚད་མའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་བསྐྱུས་པའི་དཀའ་འབྲེལ།

ཅི་ཞེན། འབའ་ཞིག་པ་ཉིད་ཀྱིས་སོ། ། དེ་ཡང་མངོན་སྲུང་གིས་གྲུབ་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བསྐྱུས་པ་ནི།
གལ་ཏེ་དོན་རྟོགས་ལྟོས་མེད་པ། ཞེས་བྱ་བ་སྟེ་དོན་རྟོགས་པ་ལ་མི་ལྟོས་པ་ནི་དོན་རྟོགས་ལྟོས་མེད་པ་
སྟེ་ཆོག་གོ། གལ་ཏེ་རག་ཅུང་འབའ་ཞིག་པ་དེས་དོན་དང་བཅས་པའི་ཆོག་གཞན་འཕེན་པ་དེའི་ཆོ་
འདི་ཆོག་གཞན་འཕེན་པ་ཡིན་ནོ། ། མཚན་མོ་ཟ་བའི་ཆོག་ལས། ཆོག་གཞན་ཐ་དད་པ་འཕེན་པར་
འགྱུར་ཏེ། འབྲེལ་བ་དང་བྲལ་བ་ཉིད་ཏུ་ཁྱད་པར་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། ། འབྲེལ་བའི་ཕྱིར། དོན་ནི་དོན་
གཞན་འཕེན་པར་བྱེད། ། ཅས་བྱ་བ་དོན་རྟོགས་པ་ལ་ལྟོས་པ་ལ་སྟོན་མེད་དོ། ། ཅི་སྟེ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་
སོགས་པས་གཞན་གྱི་བསམ་པ་དོགས་པར་བྱེད་དེ། ཅི་སྟེ་ཏ་ཅང་ཐལ་བར་འགྱུར་ན་མི་རུང་ངོ་སྟུང་
པས་གཞན་གྱིས་ཁས་སྤངས་པའི་ངོ་ཐོས་མི་རིགས་པའི་དོན་རྟོགས་པ་ཡང་འབངས་ནས་དོན་རྟོགས་
པར་འདོད་དེ། སྐྱབ་པོ་གཞན་ཡིད་ཆེས་པ་ཉིད་ཏུ་ཁས་ལེན་པའི་ཕྱིར་རོ། ། ཡང་ན་ཚད་མ་གཞན་
ཀྱིས་ཏེ། ལྷ་སྐྱུན་ཆོན་པོ་ཉིན་པར་ཟན་མི་ཟའོ་ཞེས་མངོན་སྲུང་ལ་སོགས་པས་ཤེས་སོ། ། འདི་ལ་ལན་
འདེབས་པར་བྱེད་པ་ནི། དོན་རྟོགས་པ་ཡིན་ལ་རག་ཅས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྟེ། ཉིན་མོ་ཟ་བ་དང་བྲལ་
བའི་ཁྱད་པར་ཅན་གྱི་ཆོན་པོ་ཉིད་དེ་ལས་མཚན་མོ་ཟ་བའི་དོན་རྟོགས་པ་ཡིན་ལ་རག་མོད། སྟོ་ལ་
གནས་པའི་ཆོག་གཞན་ནི་གོ་བར་བྱེད་པ་ཉིད་མ་ཡིན་ནོ། ། དེ་སྟེ་ཡིན་ན་རྗེས་སུ་དཔག་པ་ཁོ་ནའི་
ཁོངས་སུ་འདུས་པའི་ཕྱིར་ཚད་མ་གཞན་ཉིད་ཏུ་མི་འགྱུར་རོ་སྟུང་ཏུ་དགོངས་པའོ། ། ཁོངས་སུ་འདུ་
བ་དེ་ཉིད་བསྐྱུས་པའི་ཕྱིར། མཚན་མོ་ཟ་བ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྟོས་ཏེ། འདོད་པ་ནི་བརྟོག་པར་
འདོད་པའོ། ། སྟེས་སུའི་ཁྱད་པར་ཅན་མཚན་མོ་ཟ་བའི་ཁྱད་པར་ཅན་ཏེ་ཕྱགས་སོ། ། ཉིན་མོ་ཟ་བ་
དང་བྲལ་ལ་འཆོ་བའི་ཕྱིར་ཞེས་བྱ་བ་ནི་གཏན་ཆོགས་སོ། ། དེ་ལས་གཞན་པའི་སྟེས་བྱ་བ་ཞིན་ནོ་
ཞེས་བྱ་བ་ནི་དཔེ་སྟེ། འདི་ནི་འབྲས་སུའི་གཏན་ཆོགས་སོ། ། ཇི་ལྟར་འདིར་རྒྱ་དང་འབྲས་སུའི་དངོས་
པོ་འགྲུབ་ཅེ་ན། རྗེས་སུ་འགོ་བ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྟོས་ཏེ། གང་གི་ཕྱིར་ཏུ་བ་དང་མེད་ག་བཞིན་
ཏུ་རྗེས་སུ་འགོ་བ་དང་ཕྱོག་པ་ལས་ཆོ་བ་ཉིད་དང་ཟ་བ་དག་རྒྱ་དང་འབྲས་སུའི་དངོས་པོར་ངེས་པ་
དེའི་ཕྱིར། ཆོ་བ་ཉིད་ཀྱི་དངོས་པོ་ལས་འབྲས་སུ་ཉིད་དང་འབྲེལ་བ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་ཟ་བའི་དངོས་པོར་

རྟོགས་པར་རིགས་ཀྱི་འབྲེལ་བ་མེད་པའི་ཆོག་ལས་ཆོག་གཞན་རྟོགས་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། ཉ་ཅང་ཐལ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། ། ཉ་ཅང་ཐལ་བར་འགྱུར་བ་དེ་ཉིད་བསྟན་པའི་དོན་དུ། འབྲེལ་བ་ཐམས་ཅད་ཅེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྟོན་ཏེ། དེའི་བདག་ཉིད་དང་དེ་ལས་བྱུང་བའི་མཆན་ཉིད་ཀྱི་འབྲེལ་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྟོང་པ་སྟེ་བྲལ་བའི་ཆོག་ཇི་ལྟར་རྟོགས་ཏེ་མ་ཡིན་པ་ཁོ་ནའོ། ། དེ་ལྟར་མ་ཡིན་ཏེ། གལ་ཏེ་འབྲེལ་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་སྟོང་ཡང་རྟོགས་པར་བྱེད་ན་དེའི་ཆེ་གང་གི་ཕྱིར་ལ་ལར་བྱམ་པ་ལ་སོགས་པའི་དངོས་པོ་གཅིག་ལས་སྐྱམ་བྱ་ལ་སོགས་པ་ཐམས་ཅད་རྟོགས་པར་འགྱུར་བ་དེ་ལྟར་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟ་བུས་ན་འབྲེལ་བ་ལས་རྟོགས་པར་ཁས་སྐྱེད་དགོས་སོ། ། འདི་ལྟར་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པས་ཉ་ཅང་ཐལ་བར་འགྱུར་བ་ཉིད་སྟབས་པར་བྱེད་དོ། ། འབྲེལ་བ་ཡོད་ཀྱང་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཁས་སྐྱེད་ས་པ་ཡིན་ནོ། ། རེ་ཞིག་ཆོག་ཆོག་གཞན་དང་ནམ་ཡང་འབྲེལ་བ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ལ། འབྲེལ་བ་མ་བཟུང་བ་ཡང་མ་ཡིན་ལ། མེད་པ་དང་འབྲ་བ་ཉིད་དོ། ། དེ་ལྟ་ཡིན་དང་འབྲེལ་བ་མ་བཟུང་བར་རྟོགས་པ་ནི་ཆད་མ་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་རོ། ། འབྲེལ་བ་མེད་པར་ཡང་རྟོགས་སོ་ཞེ་ན་ནི། ཐམས་ཅད་ཐམས་ཅད་ལས་རྟོགས་པར་འགྱུར་རེ་ཞེས་བྱ་བའི་ཉ་ཅང་ཐལ་བར་འགྱུར་བ་མི་ལྟོག་པ་ཉིད་དོ། ། གལ་ཏེ་འབྲེལ་བ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པས་གཞན་གྱི་ཆོག་གོ་སྐབས་རྟོགས་པར་བྱེད་དོ། ། དེ་ལ་གཞན་གྱིས་སྟོན་པ། འབྲེལ་བ་ཆད་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ནི་རྒྱལ་པོའི་བཀའ་ཡིན་པ་འབའ་ཞིག་ཏུ་ཟུང་གྱི། འདི་ལ་རིགས་པ་འགའ་ཡང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། འདི་ལྟར་འབྲེལ་བ་ཆད་མ་ཉིད་དོ་ཞེས་བྱ་བ་རྒྱལ་པོའི་བཀའ་ཡིན་པར་མ་གྱུར་ན་འོ་ན་ཇི་ལྟར་འབྲེལ་བ་མེད་པར་ཏེ། འབྲེལ་བ་སྐྱངས་ནས་མངོན་སུམ་ཆད་མ་ཉིད་ཡིན་པར་༼པ༽ཞེས་བྱ་བ་བརྗོད་དགོས་སོ། ། དེ་ལ་ལན་སྟོན་པ། འོ་ན་ཏེ་ཞེས་བྱ་བ་སྟེ། འོ་ན་ཏེ་འབྲེལ་བ་མེད་པ་ཡང་གལ་ཏེ་རྟོགས་པར་འགྱུར་ན་དེའི་ཆེ་ཉ་ཅང་ཐལ་བར་འགྱུར་ཏེ་བྱུང་པར་མེད་པའི་ཕྱིར་རེ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ལ་བྱེད་ཅག་གིས་ལན་རུང་ཟུང་ཀྱང་མ་བཟུང་སོ། ། གང་ཡང་འབྲེལ་བ་མེད་ཡིན་ན། ཇི་ལྟར་མངོན་སུམ་ཆད་མ་ཉིད། ཅེས་སྟོན་པ་དེ་ཡང་འབྲེལ་བ་མེད་པ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། འདི་ལྟར་འབྲེལ་བ་མེད་པ་སུ་ཞིག་གིས་ཀྱང་མངོན་སུམ་ཆད་མ་ཉིད་དུ་ཁས་མ་

སྒྲུངས་སོ། ། འོ་ན་ཅི་ཞེ་ན། མངོན་སུམ་ལ་ཡང་ཚད་མ་ཉིད་དུ་འབྲེལ་བ་ཁོ་ན་ལས་རྣམ་པར་འཛོག་པ་
 ཡིན་ནོ། ། འདི་ཉིད་ལ་འཐད་པ་བཤད་པ་ནི། མི་སྤྱོད་པ་ནི་ཚད་མ་ཉིད། ། ཅེས་བྱ་བ་སྟེ། ཐོབ་པར་རུས་
 པ་ནི་མི་སྤྱོད་པ་སྟེ་ཚད་མ་ཉིད་དོ། ། མི་སྤྱོད་པ་དེ་ཡང་ངེས་པར་མངོན་སུམ་ལ་ངི་ལྟར་རིགས་ཤིང་། གལ་
 ཏི་དེ་ལས་དོན་གཞན་གྱི་བདག་ཉིད་ཐོབ་པར་གྱུར་ནའོ། ། དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ན་ཉེས་པར་ཉེ་ཅི་ཡོད་ཅེ་
 བ། དེ་རྒྱ་མིན་པ་འཕམ་ཞེས་བྱ་བ་སྟོན་ཏེ། དོན་དེ་རྒྱ་གང་ལ་ཡོད་པ་དེ་ནི་དེ་ལྟ་བུ་ཡིན་ལ་དེ་རྒྱར་མེད་
 པ་ནི་དེ་རྒྱ་མ་ཡིན་པ་སྟེ། གཞན་གྱི་རྒྱ་ཅན་ཞེས་བྱ་བའི་ཐའི་གཞི་གོ། དེའི་རྒྱ་ཅན་མ་ཡིན་པའི་མངོན་
 སུམ་དེ་ལས་སམ། རྒྱ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བའི་རྒྱ་མེད་པ་ལས་དེ་ལ་མི་སྤྱོད་པ་སྟེ། དོན་ལ་མི་སྤྱོད་པ་ངེས་
 པར་མི་འགྱུར་རོ། ། འོ་ན་ཅི་ཞེ་ན། མཐའ་དག་ལ་སྟེ་དོན་ཐམས་ཅད་ལ་མི་སྤྱོད་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་བྱ་
 བ་འདིར་ཡང་ཐལ་བར་འགྱུར་བ་མཚུངས་པ་ཡིན་ནོ། ། ཡང་ན་ལྟ་སྤྱོད་ཆོན་པོ་ཉིན་པར་ཟན་མི་ཟ་
 བ་ཞེས་བྱ་བའི་རྩིས་སུ་འགོ་བའི་ཆོག་འབྲས་སུའི་རྟགས་འདི་བདག་ཉིད་ཀྱི་རྒྱ་བཟོད་པར་འདོད་
 པའི་བྱད་པར་རྒྱའི་ཆོས་རྩིས་སུ་དཔག་པས་དུ་བས་བྱད་ཤིང་གི་འགྱུར་བ་བཞིན་དུ་རྩིས་སུ་དཔག་
 པར་བྱེད་པའི་ཤུགས་ཀྱིས་མཆན་མའོ་མོ་ཟེའོ་ཞེས་བྱ་བའི་ལྟག་པའི་ཆོག་འདི་ཡང་གོ་བར་བྱེད་
 གྱི་དངོས་སུ་ནི་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བསྟན་པའི་ཕྱིར། ཡང་ན་གཉིས་པའི་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྟོན་ཏེ།
 འདི་ནི་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རྒྱའི་ཆོས་རྩིས་སུ་དཔག་པས་ཏེ། དངོས་སུ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། ། གང་གི་ཕྱིར་གང་ལ་
 ལྟག་པ་འདི་དག་གྱུར་སྒྲུང་བ་རྩིས་སུ་འགོ་བའི་དག་ལས་དེ་འདྲ་བའི་ཕྱིར་བཟོད་པར་འདོད་པ་རྟགས་
 ཏེ། གཞན་དུ་ན་གལ་ཏེ་མཆན་མོ་ཟ་བར་བཟོད་པར་འདོད་པ་ལ་མི་གནས་པར་འགྱུར་ཞེས་ཟ་བ་
 དགག་པ་ཅམ་འབའ་ཞིག་རྟགས་པར་འདོད་པ་ཡིན་ན། དེའི་ཆེ་ལྟ་སྤྱོད་མི་ཟེའོ་ཞེས་བྱ་བ་ཁོ་ན་སྤྱོད་
 པར་འགྱུར་གྱི་ཉིན་པར་དང་མཆན་མོ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། ། ལྟག་པ་རྟགས་པ་ནི་ལྟག་པའི་དག་རྟགས་པའོ།
 བ་མེན་དང་འདྲ་བ་ཡང་ལས། དེ་ཡི་ཤེས་པ་འདི་ན་རུས་ཏིང་། ཅེས་བྱ་བ་འདི་ལ་ཉེ་བར་འཇལ་བའི་
 ཚད་མ་ཞེས་བྱ་བ་སྟོན་སོ། ། ཡང་ན་ཉེ་བར་འཇལ་བའི་ཚད་མ་ཡིན་དུ་རྒྱག་མོད། དེ་ལྟ་ན་ཡང་ཉེ་
 བར་འཇལ་བ་སྟོན་དུ་འགོ་བ་ཅན་གྱི་དོན་གྱིས་གོ་བ་ནི་བཟུང་ཟེན་པ་འདི་ན་པའི་ཕྱིར་ལོགས་ཤིག་

ཏུ་ཚད་མ་ཉིད་དུ་མི་རིགས་ཏེ། སྤངས་པའི་རྒྱུ་པའི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་གཞུག་བྱ་ནི་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ་
 ཞེས་བསྟན་པའི་ཕྱིར། ཉེ་བར་འཇལ་བའི་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྟོན་ཏེ། གང་ཞིག་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་
 ཞེས་བྱ་བ་ནི་རྒྱུ་པ་རྟོགས་པའི་དོན་དུ་འོ། ། ལྷག་མ་ནི་གོ་བར་ཟད་དོ། ། བཟླ་བ་གཞན་དུ་མི་འགྲུབ་
 ཕྱིར། ། ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པས་དོན་གྱིས་གོ་བ་སྟོན་དུ་འགྲོ་བའི་དོན་གྱིས་གོ་བའི་དཔེར་བཟླ་བ་
 མ་ངེས་པ་ཉིད་དུ་འཆད་པ་ནི་གཞན་ཉིད་མིན་པ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་སྟེ། ཇི་ལྟར་གཡོ་བ་དང་མིག་
 བར་ལ་སོགས་པ་མི་རྟག་པ་ལ་དོན་གྱིས་གོ་བར་༼བ༽མི་འགལ་བ་དེ་བཞིན་དུ་སྒྲ་རྣམས་གཞན་མ་
 ཡིན་པ་དང་བྲལ་ན་ཡང་འགལ་བ་མེད་པ་ཉིད་ཡིན་པས་དཔེར་བཟླ་བ་ནི་མ་ངེས་པ་ཉིད་ཡིན་ནོ། །
 དེ་ལ་གཞན་ཉིད་ནི་མི་རྟག་པའོ། ། གཞན་མ་ཡིན་པ་ནི་གཞན་ཉིད་མིན་པ་སྟེ་རྟག་པ་ཉིད་ཅེས་བྱ་
 བའི་ཐ་ཆིག་གོ། ། འོན་ཏེ་དེ་ཡང་། མི་རྟག་བར་དང་ཐ་སྟངས་ལ། ། ཇེས་སུ་འཇུག་པ་དང་ལྡན་མིན། །
 ཞེས་སྒྲས་པ་འདི་ལ་ཇི་ལྟར་གཡོ་བ་མཚུངས་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྟོན་ཏེ། གལ་ཏེ་ཡང་རང་གི་
 མཚན་ཉིད་རྣམས་ནི་སྐད་ཅིག་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཇེས་སུ་འགྲོ་བ་མེད་པ་དེ་ལྟར་ན་ཡང་རང་གི་
 མཚན་ཉིད་འབའ་ཞིག་རང་བཞིན་གྱིས་བརྒྱུད་ནས་ཐ་མི་དད་པའི་རྣམ་པ་ཅན་འཁྲུལ་བའི་དོ་ཤེས་
 པའི་རྒྱར་འཁྲུར་བ་ན་གཅིག་ཉིད་དུ་གཟུང་བ་རྣམས་བརྟེན་དབང་གིས་རྟོགས་པར་བྱ་བ་ཉིད་ཡིན་
 ནོ། ། ཇི་ལྟར་གཡོ་བ་ཞེས་བྱ་བ་ལ། རྟོགས་པར་བྱེད་ཅེས་བྱ་བ་ལྷག་མའོ། ། གཞན་དག་གིས་ཇི་ལྟར་
 གཡོ་བ་ཞེས་བྱ་བའི་དཔེ་འདི་བསྟན་བྱ་མཚང་བ་ཡིན་པར་བསྟན་པའི་ཕྱིར། མངོན་སུམ་རྣམས་ལས་
 ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྟོན་ཏེ། དཔེར་ན་དོ་ཤེས་པས་ཡི་གེ་རྣམས་ཁོ་ལོ་ཅག་རྟག་པར་འདོད་པ་དེ་
 བཞིན་དུ་ལག་པ་ལ་སོགས་པའི་ལས་ཀྱང་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དཔེ་བསྟན་བྱ་མི་རྟག་པས་སྟོང་པའི་ཕྱིར་
 འཁྲུལ་བ་ཉིད་ཡིན་ནོ། ། གལ་ཏེ་རྟག་པར་ཡིན་པ་དེ་ལྟར་ལག་པ་ལ་སོགས་པའི་ལས་རྣམས་ཅིའི་
 ཕྱིར་རྟག་དུ་དམིགས་པ་འབྱུང་བར་མི་འགྱུར་ཞེ་ན། འདིར་སྒྲས་པ། འདི་དག་གསལ་བྱེད་མེད་ཅེས་བྱ་
 བ་ལ་སོགས་པ་སྟོན་ཏེ། འདི་དག་ཅེས་བྱ་བ་ནི་བྱ་བ་རྣམས་ཏེ། རྟག་དུ་མི་དམིགས་པ་ཉིད་དོ། ། ཇི་ལྟར་
 བྱེད་ལ་སྟེད་པར་བྱེད་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། རྟག་དུ་དམིགས་པར་མི་འགྱུར་བ་དེ་བཞིན་དུ་ཁོ་ལོ་ཅག་ལ་

ཚད་མའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་བསྐྱུས་པའི་དཀའ་འབྲེལ།

འགལ་བར་བྱེད་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་བྱ་བའི་ལན་མཚུངས་སོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་གཞན་གྱི་བསམ་
པའོ། ། དེ་ལྟར་མ་ཡིན་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པས་ལན་འདེབས་པར་བྱེད་དེ། འདིར་རྟོག་པ་གཉིས་ཏེ།
བྱ་བ་གང་དང་གསལ་བར་བྱ་བར་འདོད་པ་དེ་དག་རང་བཞིན་གྱིས་ཤེས་པ་སྐྱེད་པར་རུས་པ་ཞིག་
གསུམ་འོན་ཏེ་མ་ཡིན་དེ་ལ་རུས་པ་ཡིན་ན་རྟག་ཏུ་སྟེ། ཐམས་ཅད་ཏུ་དེ་ལས་བྱུང་བའི་ཤེས་པར་འགྱུར་
ཏེ། དེ་དག་ནི་རུས་པའི་རང་བཞིན་རྟག་པ་ཉིད་གྱིས་སྐྱུས་ཀྱང་གཤགས་མ་བྱས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བོགས་
དབྱུང་ཏུ་མེད་པ་ནི་ཁྱད་པར་ཏུ་མ་བྱས་པས་གཤགས་བྱ་བར་མི་རུས་པའི་ཕྱིར་རོ། ། ཅི་སྟེ་མི་རུས་པ་
ཡིན་ན་དེའི་ཆེ་དེ་དང་བྲལ་ན་སྟེ་རུས་པ་དང་བྲལ་ན་དེ་ལས་བྱུང་བའི་ཤེས་པ་ཉིད་ཏུ་མི་འགྱུར་བའི་
ཕྱིར་གསལ་བྱེད་གྱི་རུས་པས་ཅི་ཞིག་བྱ། དེ་ལྟ་བུས་ན་རྟག་པ་ཉིད་ཏུ་འདོད་པའི་བྱ་བས་དེ་དག་གིས་
གསལ་བྱེད་ཉིད་ཏུ་ཡོངས་སུ་བརྟགས་པའི་རྒྱ་དག་རི་ལྟར་ཡང་འབྲེལ་བ་མ་ཡིན་ལ། མི་རྟག་པ་
ནམས་ནི་གསལ་བར་བྱེད་པ་ལས་སྔ་ན་མེད་པ་སྟེ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དེ་ལ་གསལ་བར་བྱེད་པར་
རིགས་སོ། ། གང་ཡང་། དེ་དག་རོ་བོ་ཤེས་པ་ཡིས། ། ཡིག་བཞིན་ཏུ་རྟག་པར་འདོད། ། ཅེས་སྒྲུབ་པ་
འདི་ལ་རྟག་པའི་དོན་ལ་ཞེས་བྱ་བ་སྟོས་ཏེ། རྟག་པ་ཉིད་ཏུ་བསྐྱུབ་པར་བྱ་བ་ལ་གཏན་ཆོགས་ཉིད་
བཀོད་པའི་ཤེས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་སྤར་བསྟན་པའི་དངོས་པོ་བརྟག་པར་བསལ་བྱེད་ཏོ། ། ཚད་མ་
མེད་པར་ངེས་པ་ཡི། ། རྟག་པ་མེད་པའི་ཁྱད་པར་ཅན། ། ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པས་གང་སྐྱས་པ་འདི་
ལ། རྟག་པའི་བྱིམ་ན་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྟོས་ཏེ། རྣམ་པ་གཞན་ཏུ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རྟག་པ་བྱིམ་ན་
མེད་པ་བྱི་རོལ་ན་ཡོད་པ་མེད་པར་ཡང་འགྱུར་བ་སྟེ། འདིས་ནི་མ་ངེས་པར་བསྟན་ཏོ། ། ཅི་སྟེ་ལྟ་བུ་བྱིན་
གསོན་པོ་བྱིམ་ན་མེད་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་དོན་གྱིས་གོ་བའི་དཔེར་བཞིན་པ་འདིར་གཏན་ཆོགས་ཉིད་
ཏུ་བཞིན་གྱི། མེད་པ་ཅམ་ནི་མ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། དེ་ལྟར་མི་རིགས་ཏེ། ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། ལྟ་བུ་གསོན་པོ་
དེ་ལ་ཡང་ཐེ་ཆོམ་བའི་ཕྱིར་གཏན་ཆོགས་ཐེ་ཆོམ་བའ་མ་གྲུབ་པར་འགྱུར་རོ། ། ངེས་པ་མེད་པའི་
རྒྱ་བཤད་པ་ནི། རྟག་པ་བྱིམ་ན་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དེའི་སྟེ་རྟག་པའི་གསོན་པ་ལ་ངེས་པར་བྱེད་པའི་ཚད་
མ་མེད་པའི་ཕྱིར་རྒྱ་རོལ་མཐོང་བ་ཐེ་ཆོམ་བའ་པོ་ཞེ་ནོ། ། ཡང་ཅི་སྟེ་གལ་ཏེ་རྒྱ་རོལ་མཐོང་བ་ལ་ནག་

པ་གསོན་པར་བྱེད་པའི་མངོན་སུམ་གྱི་ཚད་མ་མེད་མོད་ཀྱི་རྗེས་སུ་དཔག་པ་ལ་སོགས་པ་ནི་ཡོད་པ་
 ཉིད་དོ་སྟུང་ན། ཇི་སྟེ་སྐད་ལ་སོགས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྟོས་ཏེ། སྐད་ལ་སོགས་པ་ཡིས་ཞེས་པ་
 ནི་དེས་བརྗོད་པའི་སྟེ་ཐོས་པ་འཕམ་དེའི་དུས་ན་ཡིད་ཆེས་པས་ཚིག་པ་ལ་སོགས་པས་ཚོད་པ་དེ་མཐོང་
 བས་ལྟ་སྟེན་གསོན་ནོ་ཞེས་སྟུང་པའོ། ། མངོན་སུམ་ལ་སོགས་པ་ལོག་པའི་ངོ་བོ་དངོས་པོ་མེད་པའི་
 ཚད་མ་ལས། བྱིས་ན་སྟེ་ཁང་པ་ན་ནག་པ་མེད་པར་ངེས་པ་ན་གསོན་པའི་བྱེད་པར་ཅན་གྱི་ནག་པ་
 མེད་པར་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་དངོས་པོ་མེད་པས་ཀྱན་ནས་བསྐྱང་བ་དོན་གྱིས་གོ་བ་འདི་ཚད་མ་ཉིད་དུ་
 གྲུབ་པ་ཡིན་ནོ། ། དེ་ལ་ཡང་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པས་ནི་ལན་འདེབས་པར་བྱེད་དོ། ། འདི་ནི་རྗེས་སུ་
 དཔག་པའི་ཁོངས་སུ་འདུས་པ་བཤད་པ་ཡིན་ཏེ། འདི་ལྟར་ནག་པ་ནི་ཆོས་ཅན་ནོ། ། དེ་ཕྱི་རྩལ་ན་
 ཡོད་པ་ནི་བསྟུབ་བྱའོ། ། གསོན་པའི་བྱིས་ན་མེད་པ་ནི་གཏན་ཆིགས་སོ། ། ཡང་ན་བྱིས་ན་མེད་པ་ན་
 གསོན་པ་ནི་གཏན་ཆིགས་སུ་བྱའོ། ། བྱིས་ཀྱི་དང་ར་བ་ན་གནས་པའི་སྟེས་བྱ་ནི་ཆོས་མཐུན་པའི་
 དཔེའོ། ། བྱིས་ན་གནས་པ་ནི་ཆོས་མི་མཐུན་པའི་དཔེའོ། ། བྱིས་ནི་ཁང་པའོ། ། བྱབ་པ་ནི་དཔེ་དག་
 ལས་ངེས་སོ། ། གཏན་ཆིགས་མ་གྲུབ་པ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། འདི་ལྟར་རེ་ཞིག་བྱིས་ན་མེད་པ་ཉིད་ནི་སྤང་
 བ་མི་དམིགས་པས་ངེས་ལ། གསོན་པ་ནི་གཞན་གྱིས་ཁས་སྤངས་པ་ལས་གྲུབ་པོ། ། དོན་དམ་པར་ནི་
 གཏན་ཆིགས་ཐེ་ཆོམ་ཟ་བ་ཡིན་ཏེ། གསོན་པ་ཉིད་དུ་ངེས་པར་བྱེད་པའི་ཚད་མ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་ཡོད་
 པ་མ་ཡིན་ནོ། ། སྟེ་ལ་སོགས་པ་ཡོད་པ་ཉིད་དོ་ཞེས་པ་བསྟན་པ་མ་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན། འོན་ཏེ་དེ་ལྟར་སྟེ་
 ལ་སོགས་པ་གང་ཁོ་ན་ལས་གསོན་པར་ངེས་པ་ཉིད་ལས་ཕྱི་རྩལ་ན་ཡོད་པ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་དོན་གྱིས་
 གོ་བས་ཅི་ཞི་བྱ། དེ་ལྟར་ན་གཞན་གྱིས་ཁས་སྤངས་པ་ལས་གཏན་ཆིགས་གྲུབ་པར་ཁས་སྤངས་
 བས་རྗེས་སུ་དཔག་པའི་ཁོངས་སུ་འདུས་པར་བསྟན་ཏོ། ། དོན་གྱིས་གོ་བ་ནམ་པར་དཔྱད་པའོ། །
 དངོས་པོ་མེད་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས། དངོས་པོའི་ངོ་བོ་གང་ཞིག་ལ། ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྟོས་ཏེ།
 དེ་ལ་སྟོད་པ་ནམས་གྱིས་ཡོད་པ་དང་མེད་པའི་མཚན་ཉིད་ཅན་གྱི་དངོས་པོ་དང་དེ་དངོས་པོ་མེད་པ་
 དག་ནི་དངོས་པོ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་ཡོད་པ་དང་མེད་པའི་ངོ་བོས་གཉིས་ཀྱི་བདག་

ཆད་མའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་བསྟན་པའི་དཀའ་འབྲེལ།

ཉིད་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་ལས་སྤངས་སོ། ། དེ་ལ་ཡོད་པ་དང་མེད་པའི་ངོ་བོ་གཉི་གའི་བདག་ཉིད་གིས་
དངོས་པོ་ནམ་པར་གནས་པ་ན་དངོས་པོའི་རང་གི་ངོ་བོ་དེ་ལ་སྟེ་དངོས་པོའི་ཆ་མེད་པའི་ངོ་བོ་ལ་
ཆད་མ་ལྟ་བུ་སྟེ་དོན་གྱིས་གོ་བའི་མཐར་ཐུག་པ་མི་སྦྱེའོ། ། ཅིའི་དོན་དུ་ཞེ་ན། དངོས་ཡོད་རྟོགས་པར་
བྱ་བའི་ཕྱིར་ཏེ། དངོས་པོའི་ཡོད་པའི་ཆ་རྟོགས་པར་བྱ་བའི་དོན་དུའོ། ། དེ་ལ་དངོས་པོ་མེད་པའི་ཆའི་
གཞལ་བྱ་ལ། དངོས་པོ་མེད་པའི་ཆད་མ་ཉིད་ཡིན་ནོ། ། འདིས་ནི་འདིའི་ཡུལ་འབའ་ཞིག་བསྟན་གྱི་
རང་གི་ངོ་བོ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། ། འོ་ན་འདིའི་རང་གི་ངོ་བོ་ཅི་འདྲ་བ་ཡིན་ཞེ་ན། མངོན་སུམ་ལ་སོགས་པ་
ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྟོས་ཏེ། མངོན་སུམ་ལ་སོགས་པ་དོན་གྱིས་གོ་བའི་མཐར་ཐུག་པ་མ་སྦྱེས་པ་ནི་
དངོས་པོ་མེད་པའི་ཆད་མར་འདོད་དོ། ། དངོས་པོ་མེད་པའི་ཆད་མ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དུག་པ་དེའི་སྟེས་
བྱུང་མ་ལས་འཛིན་པ་ཡིན་ནོ། ། ལ་ཅིག་ཏུ་ཆད་མ་ལས་དངོས་མེད་ཅས་འདོད་པ་དེར་ནི་དམིགས་
གིས་དགར་བའི་བདུན་པ་རིགས་གཅིག་གི་ཆིག་ཡིན་ཏེ། ཆད་མ་ནམས་གྱི་ནང་ནས་དངོས་པོ་མེད་
པའི་ཆད་མ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ། ། ཇི་སྐད་དུ་རི་ཁྲོད་རྗེས་དངོས་པོ་མེད་པ་ཡང་དངོས་པོ་མེད་པའི་
ཆད་མ་སྟེ། མེད་པ་ཞེས་བྱ་བ་འདིའི་དོན་གྱིས་ཉེས་ཏེ་བཤེས་པ་མ་ཡིན་པའོ་ཞེས་བཤད་དོ། ། ཡང་མ་
སྦྱེས་པ་ཞེས་བྱ་བ་འདིའི་ཅི་ཞིག་ཅེ་ན། དེ་དག་ཡོངས་སུ་མ་གྱུར་བའམ། དངོས་གཞན་ནམ་པར་ཤེས་
པ་ཡིན། ། ཞེས་བྱ་བ་སྟོས་ཏེ། མངོན་སུམ་ལ་སོགས་པ་མ་སྦྱེས་པ་དེ་དགག་པར་བྱ་བ་མངོན་པར་འདོད་
པའི་བྱམ་པ་ལ་སོགས་པའི་དངོས་པོ་ཤེས་པའི་ངོ་བོས་ཡོངས་སུ་མ་གྱུར་པ་དངོས་པོ་གནས་པའི་
བདག་ཉིད་བརྗོད་པའམ་བྱམ་པ་ལ་སོགས་པ་དབེན་པའི་ས་སྟོགས་གྱི་ས་སྟོགས་གྱི་ཤེས་པ་ཡིན་ནོ། །
འོ་ན་ཏེ་དངོས་པོ་མེད་པ་ཞེས་བྱ་བ་དངོས་པོ་དང་བྲལ་བ་ལ་བརྗོད་པ་མ་ཡིན་ནམ། དེས་ན་འདི་རི་
ལྟར་དངོས་པོ་ཉིད་ཡིན། དངོས་པོ་དང་བྲལ་བ་ནི་དངོས་པོར་འགྱུར་བ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་དོགས་པ་བསྟུ་
ནས། དངོས་པོ་མེད་པ་དངོས་པོ་ཉིད་དུ་བྱུང་བའི་ཕྱིར། དངོས་མེད་ཆད་མས་ཞེས་བྱ་བ་སྟོས་ཏེ། གལ་
ཏེ་དངོས་པོ་མེད་པའི་ཆད་མ་དངོས་པོར་མ་གྱུར་ན། དེ་ལྟ་ན་ནི་འདི་རྣམས་པ་ཐམས་ཅད་གིས་སྟོང་པས་
དེས་ན་དངོས་པོ་མེད་པ་ཞིག་རྟོགས་པར་མི་འགྱུར་བ་དང་། ལྟ་ན་མེད་པ་ལ་སོགས་པའི་བྱེ་བྲག་གིས་

དངོས་པོ་མེད་པ་རྣམ་པ་བཞིར་ཡང་མི་འགྱུར་བ་ཞིག་ན། དེ་ལྟར་ཡང་མ་ཡིན་ན། དེ་ལྟར་བས་ན་དངོས་
 པོ་མེད་པ་རྟོག་ ། རྟོག་སྟེ། སྟེ་རྣམ་པ་གཞན་ཏུ་མི་འཐད་པ་དང་རྣམ་པ་བཞིར་དབྱེ་བའི་འདིག་རྟེན་གྱི་
 ཐ་སྙད་གཞན་ཏུ་མི་འཐད་པས་དངོས་པོ་མེད་པ་ནི་དངོས་པོ་ཉིད་ཡིན་ནོ། ། ལ་ཅིག་ནི་འདི་གཉིས་ནི་
 དངོས་པོ་མེད་པའི་ཚད་མའོ་ཞེས། ། གཞན་དག་ནི་རྣམ་པ་བཞིར་དབྱེ་བ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ནི་རྟེན་སྟེ་
 དཔག་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་སྒྲས་པར་བྱེད་དོ། ། ཚད་མ་ཡང་འདི་ལྟར་བྱེད་དོ། ། དངོས་པོ་མེད་པ་ནི་དངོས་
 པོ་མེད་པ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། དབྱེ་བར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་བུམ་པ་ལ་སོགས་པ་བཞིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བསོ། ། ཇི་
 ལྟར་འདི་རྣམ་པ་བཞིར་དབྱེ་བ་དེ་ལྟར་བསྟན་པའི་ཕྱིར། རྟོ་སོགས་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྒྲས་ཏེ།
 འདིག་རྟེན་ན་འོ་མ་དང་ས་ལ་སོགས་པའི་རྩ་ལ་ཞོད་དང་བུམ་པ་ལ་སོགས་པའི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་འབྲས་
 བྱ་མེད་དོ་ཞེས་བྱ་བ་དེ་ལྟར་བྱ་རྟོགས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་སྟེ་མེད་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། གལ་ཏེ་སྟེ་མེད་
 པ་མེད་པར་གྱུར་ན་འོ་མ་ལ་སོགས་པ་ལ་འབྲས་བྱ་ཞོ་ལ་སོགས་པ་ཡོད་པ་ཉིད་ཏུ་འགྱུར་རོ། ། དེ་
 བཞིན་ཏུ་ཞོ་ལ་འོ་མར་བརྟེན་པ་མེད་པ་ཉིད་གང་ཡིན་པ་འདི་ནི་ཞིག་ནས་མེད་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟར་
 ཡིན་ན་ཞོ་འོ་མ་ཉིད་ཏུ་འགྱུར་རོ། ། བ་ལང་ལ་སོགས་པ་ལ་རྟ་ལ་སོགས་པ་མེད་པ་ནི་གཅིག་ལ་གཅིག་
 མེད་པར་བརྟེན་དོ། ། གང་གི་ཕྱིར་དེ་ལ་བ་ལང་ལ་སོགས་པའི་གཞན་གྱི་ངོ་བོ་རྟ་ལ་སོགས་པའི་རང་
 བཞིན་མེད་དེ། དེ་ལྟར་བས་ན་དེ་གཉིས་ནི་གཅིག་ལ་གཅིག་མེད་པར་བརྟེན་དོ། ། དེ་ལྟར་ཡིན་ཏེ་གལ་
 ཏེ་གཅིག་ལ་གཅིག་མེད་པར་མ་གྱུར་ན་བ་ལང་ལ་སོགས་པ་ལ་རྟ་ལ་སོགས་པ་ཡོད་པར་འགྱུར་རོ། །
 རི་བོང་གི་མགོ་བོའི་ཡན་ལག་སྟོན་པ་འཕེལ་བ་དང་སྟེ་བ་དག་དང་བྲལ་བའི་རི་བོང་གི་རྩ་ལ་སོགས་
 པའི་ངོ་བོས་ཤིན་ཏུ་མེད་པ་ནི་གཏན་ནས་མེད་པ་ཞེས་བྱ་ཏོ། ། འདིར་གལ་ཏེ་ཡང་དངོས་པོ་ལ་བརྟེན་
 ནས་གཅིག་ལ་གཅིག་མེད་པ་ཡིན་པ་དེ་ལྟར་ན་ཡང་འདིག་རྟེན་གྱི་གྲགས་པས་གཏན་ནས་མེད་པ་
 ཞེས་བརྟེན་གྱི། སལ་ཆེར་འདིག་རྟེན་ན་གཞི་མཐུན་པའི་ཐ་སྙད་ཀྱིས་གཅིག་ལ་གཅིག་མེད་པའི་ཐ་
 སྙད་ཏུ་བྱེད་དེ། དཔེར་ན་འདི་ནི་བ་ལང་ཡིན་གྱི་རྟ་ནི་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་ཏོ། ། འདི་རི་བོང་ཡིན་གྱི་རྩ་ནི་
 མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་དེ་ལྟར་བྱ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། ། གལ་ཏེ་གཅིག་ལ་གཅིག་མེད་པ་མེད་པར་འགྱུར་ན་རི་

བོད་ལ་རྩ་ཡོད་པ་ཉིད་དུ་འགྱུར་རོ། ། དེ་སྐད་དུ་ཡང་གཞོན་ནུ་མ་ལེན་གྱིས། གལ་ཏེ་འདི་ནི་ཚད་མ་
 ལེན་པའི་མེད་ཀྱི། ། འོ་མ་ཞོ་ཉིད་དུ་འགྱུར་ཏེ། ། ཞོ་ནི་འོ་མར་བུམ་སྒྲུལ་བུར། ། རི་བོང་ལ་རྩ་པ་པོ་སྟེ།
 སོགས་ལ། ། སེམས་ཅན་དག་ནི་ལྷས་ཅན་དང་། ། རྩ་ལ་རྒྱ་དང་མེ་ལ་རོ། ། རྩང་ལ་དེ་དག་དང་བཅས་
 གཟུགས། ། མཁའ་ལ་དེ་དག་དང་བཅས་རེག། ཅེས་སྒྲུས་ཏེ། དེ་ལ་སེམས་པ་ཅན་ནི་བདག་གོ། ལྷས་
 ཅན་ནི་སྒྲ་བའོ། ། དེ་དག་དང་གཟུགས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རྒྱ་དང་རོ་དེ་དག་གཟུགས་དང་བཅས་པ་རྩང་ལ་
 ཡོད་པར་འགྱུར་བའོ། ། དེ་དག་དང་བཅས་རེག་ཅེས་བྱ་བ་ནི་གཟུགས་དང་རོ་དང་རྒྱ་དེ་དག་རེག་པ་
 དང་བཅས་པ་ནི་མཁའ་ལ་སྟེ་ནམ་མཁའ་ལ་ཡོད་པར་འགྱུར་རོ། ། གལ་ཏེ་དངོས་པོ་མེད་པ་སྟེ་ནས་
 མེད་པ་ལ་སོགས་པ་བྱེ་བྲག་གིས་ཐ་དད་པར་མ་གྱུར་ན་འཇིག་རྟེན་ན་རྩ་ལ་སོགས་པའི་བྱེ་བྲག་གིས་
 ཐ་སྦད་དུ་བྱེད་པར་མི་འགྱུར་རོ། ། དཔེར་ན་གང་ཞིག་ཞོ་དོན་དུ་གཉེར་བ་འོ་མ་ལེན་པར་མི་བྱེད་གྱི་
 འོ་མ་དོན་དུ་གཉེར་བ་ཞོ་ལེན་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། ། དེ་བཞིན་དུ་བ་ལང་དོན་དུ་གཉེར་བ་རྟ་མི་ལེན་
 ཞིང་རྟ་དོན་དུ་གཉེར་བ་བ་ལང་ཡང་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་དེ་ལྟ་བུ་ལ་སོགས་པ་རྩ་ལ་སོགས་པའི་བྱེ་
 བྲག་ཐ་སྦད་དུ་བྱེད་དོ། ། ཅི་སྟེ་ཡང་གལ་ཏེ་འདི་ནམ་པ་བཞིར་གྱུར་པ་དེ་ལྟ་ན་ཡང་དངོས་པོ་ཉིད་དུ་
 འགྱུར་བར་བྱ་དགོས་སོ་ཞེས་བྱ་བ་གཤམ་ཡིན་ཞེ་ན། དེ་བྱེ་བ་འདི་དངོས་མེད་ལ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་
 པ་སྟོས་ཏེ། དངོས་པོ་མེད་པ་ལ་ནི་ཐ་དད་པར་རིགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ནི་དངོས་པོ་ལ་བརྟེན་པ་ཉིད་
 གྱི་ཕྱིར་རོ། ། དེ་ལྟ་བུས་ན་དངོས་པོ་མེད་པ་ནི་དངོས་པོ་ཡིན་ནོ། ། འདིའི་དངོས་པོ་ཉིད་ཅི་འབྲས་བུ་ཡིན་
 རོ་ཞེ་ན། འབྲས་བུ་ལ་སོགས་ཞེས་བྱ་བ་སྟོས་ཏེ། འོ་མ་ལ་སོགས་པའི་རྒྱའི་དངོས་པོ་གང་ཡིན་པ་དེ་
 ཉིད་ཞོ་ལ་སོགས་པའི་འབྲས་བུའི་དངོས་པོ་མེད་པ་ཉིད་ཡིན་ལ། ཞོ་ལ་སོགས་པ་འབྲས་བུའི་དངོས་པོ་
 གང་ཡིན་པ་དེ་ཉིད་འོ་མ་ལ་སོགས་པ་རྒྱའི་དངོས་པོ་མེད་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ནི་དངོས་པོ་མེད་
 པའི་དངོས་པོ་ཡིན་ནོ། ། ཡང་འདིའི་དངོས་པོ་ཉིད་རྗེས་སུ་དཔག་པས་གྲུབ་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་ཡང་ན་
 ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྟོས་ཏེ། དངོས་པོ་མེད་པ་ནི་དངོས་པོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཕྱོགས་སོ། ། རྗེས་སུ་འཇུག་
 པ་དང་ལྷོག་པའི་སྒྲིའི་གཟུང་བར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་གཞལ་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བྱ་བ་གཏན་

ཆེགས་གཉིས་སོ། ། བ་ཡང་སོགས་བཞིན་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དཔེའོ། ། དེ་ལ་རྗེས་སུ་འཇུག་པའི་སློན་ནི་བཞི་
 ཆར་ལ་མེད་པ་ཞེས་བྱ་བའི་གཅིག་གི་ནམ་པ་ཅན་གྱི་ཤེས་པའོ། ། རྟོག་པའི་སློན་ནི་འདི་སྔ་ན་མེད་པ་
 ཡིན་གྱི་ཞིག་ནས་མེད་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བའི་ཐ་དད་པའི་ནམ་པའི་ཤེས་པའོ། ། དེ་ལ་གཞོན་ནུ་
 མ་ལེན་གྱིས་དངོས་པོ་མེད་པ་ནམ་པ་གསུམ་བཞིན་དེ་བདག་ཡོངས་སུ་མ་གྱུར་པ་ནི་གཅིག་སོ། ། དངོས་
 པོའི་བྱད་པར་གཞན་ཤེས་པ་ནི་གཉིས་པ་སྟེ། དེ་བདག་ཡོངས་སུ་མ་གྱུར་པ་འཇུག། དངོས་གཞན་ནམ་
 པར་ཤེས་པ་ཡིན། ། ཞེས་བཤད་པའི་ཕྱིར་རོ། ། ཆད་མ་ལོག་པ་ཅན་གྱི་བདག་ཉིད་ནི་གསུམ་པ་སྟེ།
 མཆན་ཉིད་གསུམ་གྱིས་བསྐྱེད་བྱ་གང་། ། སློན་དེ་རྗེས་སུ་དཔག་པར་འདོད། ། སྟེ་བ་མེད་པའི་ངོ་བོ་ནི། །
 འགར་ཡང་རྩ་ལ་རག་ལས་མིན། ། ཞེས་བཤད་པའི་ཕྱིར་རོ། ། དེ་ལ་དངོས་པོ་མེད་པ་གསུམ་པ་འདི་ལ་
 གྲུག་ཀ་འདོགས་པ་ལ་ལན་གདབ་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར། དངོས་མེད་ཇི་ལྟར་ཆད་མ་ཡིན། ། ཞེས་བྱ་བ་སྟོས་
 སོ། ། ཅི་སྟེ་ཇི་ལྟར་མངོན་སུམ་ལ་སོགས་པ་མ་སྟེས་པ་དངོས་པོ་མེད་པའི་ཆད་མར་བཞིན་ཅེ་ན། འདི་
 ལ་བཞིན་ལ། འདི་ལ་གཞལ་བྱའང་ཅི་འདྲ་ཞིག ། ཅེས་བྱ་བ་བཞིན་པར་བྱ་དགོས་སོ། ། འདིར་ཅི་ཞིག་
 བཞིན་པར་བྱ། ། དངོས་པོ་མེད་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་གཞལ་བྱ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། འོ་ན་དེ་ལྟ་ན་གཞལ་བྱ་ཇི་ལྟ་
 བྱར་གྱུར་པ་ཆད་མ་ཡང་དེ་ལྟ་བྱར་གྱུར་པ་ཉིད་ཡིན་ནོ་ཞེས་འདོད་པར་གྱིས་ཤིག ། དེའི་ཕྱིར། དངོས་
 མེད་ཇི་ལྟར་ཆད་མ་ཡིན། ། ཞེས་ཅི་སྟེ་ཇི་ལྟར་བྱེད་དེ། ཆད་མ་དང་མི་འདྲ་བ་ནི་རིགས་པ་མ་ཡིན་
 རོ། ། དངོས་པོ་མེད་པ་ཆད་མ་ཡིན་ལ་རག་མོད། འདི་ཇི་ལྟར་མངོན་སུམ་ལ་སོགས་པ་ལས་ཐ་དད་པ་
 ཡིན་ཞེ་ན། ཆད་མ་ནམས་གྱིས་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྟོས་ཏེ། མངོན་སུམ་ལ་སོགས་པའི་ཆད་མའི་
 དངོས་པོ་མེད་པའི་ཆད་མ་ནི་མངོན་སུམ་ལ་སོགས་པ་ལས་ཐ་དད་པ་ཡིན་ཏེ། དངོས་པོ་མེད་པའི་སྟེན་
 བཞིན་པར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་གཞལ་བྱ་དངོས་པོ་མེད་པ་བཞིན་ནོ། ། ནམ་པ་གཅིག་ཏུ་ན་དངོས་པོ་
 མེད་པར་བཞིན་པའི་གཞལ་བྱ་ནི་ཆོས་ཅན་ནོ། ། དེའི་རང་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་ཆད་མའི་གཞལ་
 བྱ་ཉིད་ནི་བསྐྱབ་པར་བྱ་བའོ། ། གཞལ་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བྱ་བ་ནི་གཏན་ཆེགས་སོ། ། དངོས་པོར་
 བཞིན་པའི་གཞལ་བྱ་ནི་དཔེའོ། ། རང་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་ཆད་མ་གང་ཡིན་པ་དེ་ལས་བྱུང་བའི་

ཚད་མའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་བསྟན་པའི་དཀའ་འགྲེལ།

མངོན་སྟུང་ལ་སོགས་པ་ལས་གཞན་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བར་གྱུ་བོ། ། དེས་འདྲིར་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་
པས་ལན་འདེབས་པར་བྱེད་དོ། ། འདི་ནི་བདག་ཉིད་ཡོངས་སུ་མ་གྱུར་པའམ་ཞེས་བྱ་བའི་དངོས་པོ་
མེད་པའི་མཚན་ཉིད་དང་པོ་མི་སྲིད་པར་སྟོན་ནོ། ། འདི་ལྟར་མ་ཡིན་པར་འདུག་པ་ལས་ཡོངས་སུ་
འགྱུར་བ་ལས་བསྒྲིག་པ་ཡོངས་སུ་འགྱུར་བ་མ་ཡིན་པ་རེས་འགའ་བ་མཚན་ཉིད་དུ་འདོད་དོ། ། དེ་ལྟ་
མ་ཡིན་ཏེ་གལ་ཏེ་མ་ཡིན་པར་འདུག་པས་རེས་འགའ་བར་འདོད་པ་མ་ཡིན་ན་དེའི་ཆེ་ཐམས་ཅད་
དུ་དངོས་པོ་མེད་པ་ཉིད་རྟོགས་པར་འགྱུར་རོ། ། ཡོངས་སུ་འགྱུར་བ་མ་ཡིན་པ་དེ་ཡང་རི་རྒྱུད་དུ་
བཤད་པའི་བདག་ལ་མི་སྲིད་པའོ། ། གང་གི་ཕྱིར་རྟག་པའི་སེམས་ཅན་གྱི་ཡོངས་སུ་འགྱུར་བ་བསལ་
ཟིན་པ་དེའི་ཕྱིར་མ་ཡིན་པར་འདུག་པས་དེ་ལས་ལྡོག་པའི་ཡོངས་སུ་གྱུར་པ་མ་ཡིན་པ་ལ་བརྟེན་པ་
ག་ལ་འགྱུར། དེ་ལ་ཡོད་པ་ནི་བདག་གོ། འདི་ནི་རྟག་པ་ཡང་ཡིན་ལ་སེམས་ཅན་ཡང་ཡིན་པས་རྟག་
པའི་སེམས་ཅན་ནོ། ། ཡང་ན་རྟག་པའི་སེམས་ཅན་དེ་ཡོད་པ་གང་ལ་ཡོད་པ་དེ་ལ་དེ་རྒྱུད་ཅེས་བྱ་སྟེ།
རྟག་པ་ཞེས་བྱ་བའི་ཐ་ཆིག་གོ། དེ་ལས་བསྒྲིག་པའི་དངོས་པོ་ནི། ། ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཡོངས་སུ་འགྱུར་བ་
དེའི་བསྒྲིག་པ་ཡོངས་སུ་འགྱུར་བ་མ་ཡིན་པ་དེའི་རེས་འགའ་བར་རིགས་པ་མ་ཡིན་ནོ། ། འོ་ན་ཅི་ཞེ་
ན། ཐམས་ཅད་དུ་འགྱུར་ཏེ། བདག་ནི་རྟག་པ་དང་གཅིག་ཤུའི་ངོ་བོ་ཡིན་ཕྱིར་རོ། ། ཅི་སྟེ་ཡོངས་སུ་
འགྱུར་བ་མ་ཡིན་པ་ཡོངས་སུ་འགྱུར་བ་ལས་བསྒྲིག་པའི་བདག་ཉིད་ནི་མ་ཡིན་ནོ། ། འོ་ན་ཅི་ཞེ་ན།
ཡོངས་སུ་འགྱུར་བ་བཀག་པ་ཅམ་གྱི་བདག་ཉིད་དེ། དེས་ན་མཚན་ཉིད་མི་སྲིད་པར་མི་འགྱུར་ཞེས་
བྱ་བར་འདོད་ན། འདི་སྟུང་ལ། གལ་ཏེ་འཕེན་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྟེ། དེ་སྟེ། ཡོངས་སུ་འགྱུར་བ་
འཕེན་པ་སྟེ། དགག་པ་དེ་ཉིད་ཅམ་དེ་ཁོ་ནའི་བདག་ཉིད་གྱི་རང་བཞིན་ཡོངས་སུ་མི་འགྱུར་བ་གང་
ལ་ཡོད་པ་དེ་ལ་དེ་རྒྱུད་ཅེས་བྱ་ལོ། ། འདི་ནི་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ལྡོག་པའི་བདག་ཉིད་ཡོངས་སུ་མི་འགྱུར་
བའོ། ། བདག་ནི་རྟག་པ་དང་གཅིག་ཤུའི་ངོ་བོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཡོངས་སུ་འགྱུར་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །
མི་འགྱུར་མེད་ཅེས་ཁས་བླངས་ནས་ཡོངས་སུ་མི་འགྱུར་པའི་མཚན་ཉིད་ཏ་ཅང་བྱུང་བའི་སྟོན་
བཤད་པ་ནི་མི་འབྲུལ་བ་ཉིད་ཅེས་བྱ་བ་སྟེ། ཏ་ཅང་བྱུང་བ་ཉིད་དོ། ། རྒྱལ་ལ་སོགས་ཞེས་བྱ་བའི་

སོགས་པའི་སྐྱེས་ཚེད་པ་དང་རྒྱབ་གྱིས་སྦྱོགས་པ་ལ་སོགས་པའི་གནས་སྐབས་གཟུང་ངོ། ། དེ་ཡོད་ན་
 ཡང་ཞེས་བྱ་བ་ནི་བྱམ་པ་ལ་སོགས་པའི་ཤེས་པའི་ངོ་བོའི་ཡོངས་སུ་མི་འགྱུར་བའི་བདག་གི་རྩལ་
 ཡོད་ན་ཡང་ངོ། ། ཅི་སྟེ་དམིགས་པའི་རྒྱུ་ལས་མ་གཏོགས་པའི་རྒྱུ་གཞན་ཡོད་པ་ན་བྱམ་པ་ལ་
 སོགས་པའི་ཤེས་པས་དབེན་པའི་ས་སྦྱོགས་ཀྱི་ཤེས་པ་ཉིད་ཡོངས་སུ་མི་འགྱུར་བར་འདོད་དེ། བྱམ་པ་
 ལ་སོགས་པའི་ཤེས་པའི་ངོ་བོས་ཡོངས་སུ་མི་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། ། དེ་ནི་ཞེས་བྱ་བ་ནི་བདག་གོ། ། འདི་
 ཞེས་བྱ་བས་ནི་ཡོངས་སུ་མི་འགྱུར་བའོ། ། དེ་ལྟ་ཡིན་ན། དངོས་གཞན་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཡིན། ། ཞེས་
 བྱ་བ་སྦྱོགས་གཉིས་ལས་འདི་ཁྱད་པར་མ་བཟོད་པར་འགྱུར་རོ། ། དེ་ལྟ་ཡིན་དང་སྦྱོགས་གཉིས་བསྟན་
 པ་དོན་མེད་པར་འགྱུར་རོ། ། དངོས་གཞན་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པས་དངོས་པོ་མེད་པའི་མཚན་ཉིད་
 གཉིས་པ་འབྲུལ་བ་ཉིད་དུ་བཤད་དོ། ། མ་མཐོང་བ་ཡང་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཡུལ་དང་དུས་དང་རང་བཞིན་
 གྱིས་བསྐྱེད་པའོ། ། དངོས་མེད་གཉིས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི། དངོས་གཞན་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཡིན། ། ཞེས་བྱ་
 བ་དེ་ལས་སོ། ། ཡང་ན་ཅི་སྟེ་མ་མཐོང་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བསྐྱེད་པར་བྱ་བ་མེད་པ་ཡིན་པར་འདོད་པ་
 ནི་མ་ཡིན་ནོ། ། འོ་ན་ཅི་ཞེ་ན། དེ་མཚུངས་རུང་བའི་ངོ་བོ་ཅན་ཏེ་བྱམ་པ་ལ་སོགས་པའི་ས་སྦྱོགས་
 དམིགས་པ་དེ་དང་མཚུངས་པའི་རུང་བའི་ངོ་བོ་ཉིད་དོ། ། རུང་བ་ཉིད་གང་ལ་ཡོད་པ་དེ་རྒྱད་ཅེས་བྱ་
 སྟེ། དམིགས་པའི་མཚན་ཉིད་དུ་གྱུར་པ་ཞེས་བྱ་བའི་ཐཚིག་གོ། ། དེ་ཡིས་དབེན་པ་ཤེས་པ་ན། ། ཞེས་
 བྱ་བ་ནི་བྱམ་པ་ལ་སོགས་པས་དབེན་པའི་ས་སྦྱོགས་ཤེས་པ་ནའོ། ། དེ་ལྟ་ཡིན་ན་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་
 པས་ལན་འདེབས་པར་བྱེད་དེ། བཟོ་བར་རུས་པ་དམིགས་པའི་མཚན་ཉིད་དུ་འགྱུར་བའི་དངོས་པོ་
 རྣམ་པ་རྣམ་པ་གང་ལ་ཡོད་པ་དེ་ནི་དེ་ལྟ་བུ་ཡིན་ལ། འདི་ནི་བཟོ་བར་རུས་པའི་དངོས་པོ་རྣམ་པ་ཡང་
 ཡིན་ལ། མངོན་སུམ་ཡང་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ལས་འཛིན་པའོ། ། གཞན་དག་གིས་མིན་ཞེས་བྱ་བ་ནི་
 རྩལ་སྤྲུག་པ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་སྟེ། གང་གི་ཕྱིར་དེ་དག་གི་ཡུལ་རྟོག་ཏུ་གྱུར་པའི་དོན་ཉིད་
 ཡིན་ནོ། ། དེ་ལ་རྟོག་པ་ན་ཡུལ་དང་དུས་དང་རང་བཞིན་གྱིས་བསྐྱེད་པའི་རྟོག་ཏུ་གྱུར་པ་རྟོག་པ་
 ཡང་མ་ཡིན་ནོ། ། དེའི་ཕྱིར་དེ་དག་རྟོག་པ་ནི་འབྲུལ་བ་ཅན་ཡིན་ནོ། ། དེ་ལྟ་ཡིན་དང་། མངོན་སུམ་

ཚད་མའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་བསྟུན་པའི་དཀའ་འབྲེལ།

ལ་སོགས་མ་སྐྱེས་པ། ། ཞེས་བྱ་བ་འདི་ལ་སོགས་པ་སྟོན་པ་དོན་མེད་པར་འགྱུར་རོ། ། གཞན་ཡང་གལ་
ཏེ་དེ་ལས་གཞན་པའི་དངོས་པོ་ཤེས་པར་ངེས་པར་གྱུར་ན་དེ་ལྟར་ན་ཅིག་ཤོས་མེད་པ་སྐྱབ་པར་བྱེད་
དོ་ཞེས་བྱ་བ་དེ་ལྟ་བུ་གདོན་མི་བར་ཁས་སྒྲུང་བར་བྱ་དགོས་ཏེ། ། གཞན་དུ་ན་ཡོད་པ་ཅམ་གྱིས་དེ་
ལས་དངོས་པོ་མེད་པ་གྲུབ་ན་སྐྱེས་བྱ་གཅིག་ལས་སྐྱེས་པའི་ཤེས་པ་དེ་ལས་ཀྱང་སྐྱེས་བྱ་ཐམས་ཅད་
གྱིས་དངོས་པོ་མེད་པ་གྲུབ་པར་ཐལ་བར་འགྱུར་རོ། ། དེ་ལ་དཔྱད་པ་བ་གང་གིས་སྟོ་མངོན་སུམ་མ་
ཡིན་པར་ཁས་ལེན་པ་དེས་དངོས་པོ་གཞན་ལ་ཤེས་པ་འདི་སྐྱེ་བར་ངི་ལྟར་ཤེས་པར་འགྱུར་ཏེ་མི་
འགྱུར་བ་ཁོ་ནའོ། ། གལ་ཏེ་དོན་གྱིས་གོ་བ་ལས། ། ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཤེས་ཞེས་སྐབས་དང་སྒྱུར་རོ། ། ཇི་
སྐད་དུ་དོན་མ་ཤེས་པ་ན་སྟོ་མི་འགྲུབ་པའི་ཕྱིར་དོན་ཤེས་པའི་རྟགས་ལས་སྟོ་ཇེས་སུ་དཔག་པར་བྱེད་
དོ་ཞེས་བཤད་པ་ལྟ་བུའོ། ། དེ་ལ་རྟགས་ཀྱི་ཆོག་ནི་གཞན་དུ་མི་འཐད་པ་རྒྱུད་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ཏེ།
དོན་ཤེས་པ་གཞན་དུ་མི་འཐད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བྱ་བའི་ཐ་ཆོག་གོ། ། ཇེས་སུ་དཔག་པར་བྱེད་དེ་འཇལ་
བར་བྱེད་དོ་ཞེས་བྱ་བའི་ཐ་ཆོག་གོ། ། འོ་ན་གལ་ཏེ་དོན་གྱིས་གོ་བ་དེ་ཡང་ཤེས་པའི་བདག་ཉིད་ཡིན་
པའི་ཕྱིར་དེ་ཡང་གང་ལས་རྟགས་ཞེས་བཤད་པར་བྱའོ། ། དོན་གྱིས་གོ་བ་གཞན་ལས་སོ་ཞེ་ན། དེ་ལྟ་
ཡིན་ན་ཐུག་པ་མེད་པར་འགྱུར་རོ། ། གཞན་ཡང་གལ་ཏེ་དངོས་པོ་མེད་པ་དངོས་པོ་ཉིད་དུ་ཁས་ལེན་
ན་དེའི་ཆེ་ངི་ལྟར་དངོས་པོ་མེད་པའི་ཚད་མ་དངོས་པོ་ཡིན་པ་དེ་བཞིན་དུ་དངོས་པོ་མེད་པའི་གཞལ་
བྱ་ཡང་ཡིན་པས་དེའི་ཕྱིར་དངོས་པོ་མེད་པ་དངོས་པོ་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་མངོན་སུམ་ཉིད་དུ་ཅིའི་
ཕྱིར་ཁས་ལེན་པར་མི་བྱའོ། ། གང་གིས་དེ་རྟགས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དངོས་པོ་མེད་པ་ཞེས་བྱ་བའི་ཚད་
མ་གཞན་དུ་རྟགས་པར་བྱེད། ཇི་སྐད་དུ་འབྲས་བྱ་ལ་སོགས་པ་དངོས་པོ་མེད་པ་རྒྱ་ལ་སོགས་པའི་
དངོས་པོ་ཡིན་ཞེ་བཤད་པ་ལ། འབྲས་བྱ་ལ་སོགས་དངོས་མེད་པ། ། ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པས་མངོན་
སུམ་གྱི་ཁོངས་སུ་འདུས་པ་དེ་ཉིད་སྐྱབ་པར་བྱེད་དོ། ། གཞན་གྱིས་དབེན་པའི་བདག་ཉིད་ཀྱི་རྒྱ་ལ་
སོགས་པའི་དངོས་པོ་དེ་ཡང་འབྲས་བྱ་ལ་སོགས་པས་དབེན་པའི་རང་བཞིན་མངོན་སུམ་ཉིད་ཡིན་
པའི་ཕྱིར། གང་གི་ཚད་མ་གཞན་དུ་འགྱུར་བ་དངོས་པོ་མེད་པའི་གཞལ་བྱ་གཞན་ནི་ཡོད་པ་མ་ཡིན་

ནོ། ། རྩུར་བ་ནི་གང་ཞིག་གང་ལས་ཐ་དད་པའི་གཞལ་བྱ་མེད་པ་དེ་ནི་དེ་ལས་ཚད་མ་གཞན་མ་ཡིན་
 ཉེ། ཚད་མ་བདུན་པ་བཞིན་ནོ། ། དངོས་པོ་མེད་པ་ལ་ཡང་མངོན་སུམ་གྱི་གཞལ་བྱ་ལས་ཐ་དད་པའི་
 གཞལ་བྱ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་བྱུང་པར་བྱེད་པ་དམིགས་པའོ། ། འདི་ལ་གཞན་གྱིས་གཏན་
 ཆིགས་མ་གྲུབ་པ་ཉིད་ཏུ་བསྟན་པའི་ཕྱིར། རང་ངོས་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྟོས་ཉེ། གལ་ཏེ་དངོས་པོ་
 གཅིག་གི་བདག་ཉིད་ཁོ་ནར་གྱུར་ན་མེད་པ་གཞལ་བྱར་འགྱུར་ཉེ། གང་གི་ཕྱིར་རང་གི་ངོ་བོ་དང་
 གཞན་གྱི་ངོ་བོ་དག་གིས་གོ་རིམས་བཞིན་ཏུ་ཡོད་པ་དང་མེད་པའི་བདག་ཉིད་ཀྱི་དངོས་པོ་གཉིས་
 ཀའི་བདག་ཉིད་ཡིན་ནོ། ། དངོས་པོ་གཉི་གའི་བདག་ཉིད་ཏུ་གནས་པ་དེ་ལ་ངོ་བོ་སྟེ་རང་བཞིན་ཅུང་
 ཟད་ཅིག་ཚད་མ་འགའ་ཞིག་གིས་ཤེས་པར་བྱེད་ཀྱི་ཐམས་ཅད་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ནི་མ་ཡིན་ནོ། ། དེ་
 ཉིད་སྟོན་པ་ནི་གང་ཆེ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྟེ། གང་གི་ཆེ་དངོས་པོའི་ཆ་འཛིན་པ་དེའི་ཆེ་མངོན་
 སུམ་ལ་སོགས་པ་ལཱའི་བྱ་བ་ཡིན་ཀྱི་དངོས་པོ་མེད་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། ། དངོས་པོ་མེད་པའི་ཆ་འཛིན་
 པར་འདོད་པ་ན་དེ་མ་སྟེས་པའི་བྱ་བ་ཡིན་ཉེ། མངོན་སུམ་ལ་སོགས་པ་དེ་དག་མ་སྟེས་པ་སྟེ། དངོས་
 པོ་མེད་པ་ཞེས་བྱ་བའི་ཐ་ཆིག་གོ། གལ་ཏེ་གཅིག་གཉི་གའི་བདག་ཉིད་ཏུ་གྱུར་ན་གཏན་ཆིགས་མ་
 གྲུབ་པར་འགྱུར་ན། གང་གི་ཕྱིར་གཅིག་གཉི་གའི་བདག་ཉིད་ཡིན་ན་ནི་འགལ་བ་ཡིན་ནོ་ཞེས་
 བསྟན་པའི་ཕྱིར། དངོས་པོ་ནམས་གཞན་ལས་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྟོས་ཉེ། གཞན་གྱི་ངོ་བོས་དངོས་
 པོ་གཞན་ལས་ལྟོག་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། ། འོ་ན་ཅི་ཞེ་ན། རང་གི་ངོ་བོས་ཉེ། དེ་ལྟ་ཡིན་དང་དངོས་པོ་
 རྣམས་རང་གི་ངོ་བོ་ཉིད་རང་བཞིན་ཉིད་དངོས་པོ་གཞན་ལས་ལྟོག་པར་དམིགས་ཉེ་རང་རང་གི་ངོ་བོ་
 ལ་གནས་པའི་ཕྱིར་རོ། ། བདག་ཉིད་གང་གིས་ལྟོག་པ་དེས་དངོས་པོ་དེ་ཡོད་པ་ཉིད་ཡིན་ཀྱི་མེད་པ་ནི་
 མ་ཡིན་ནོ། ། དངོས་པོ་དེ་ཡང་ལྟོག་པའི་བདག་ཉིད་དེས་མངོན་སུམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་གཉིས་པའི་ངོ་བོ་
 དམིགས་པ་མ་ཡིན་ནོ། ། དེ་ལྟར་རེ་ཞིག་གཉི་གའི་བདག་ཉིད་ཏུ་དམ་བཅའ་བ་ལ་མངོན་སུམ་དང་
 འགལ་བར་བསྟན་ནས་ད་ནི་རྗེས་སུ་དཔག་པ་དང་འགལ་བར་བསྟན་པའི་ཕྱིར་དོན་བྱེད་རྒྱས་པ་
 ཞེས་བྱ་བ་སྟོས་ཉེ། གང་ཞིག་དོན་གྱི་བྱ་བ་བྱེད་པ་དེ་ནི་ཡོད་པ་ཡིན་ཉེ། ཡོད་པར་མངོན་པར་འདོད་

པའི་དངོས་པོ་བཞིན་ནོ། ། ཡོད་པར་འདོད་པའི་དངོས་པོ་ཡང་དོན་གྱི་བྱ་བ་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་
 བྱི་རང་བཞིན་གྱི་གཏན་ཆེགས་སོ། ། གང་ཡང་ཕན་ཚུན་འགལ་བ་དེ་དག་ནི་དངོས་པོ་གཅིག་ལ་འདྲ་
 བ་མ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་གྱི་བ་མ་དང་ཉི་མ་དག་གཟ། གུང་བ་དང་རྩོ་བ་དག་བཞིན་ནོ། ། ཡོད་པ་དང་
 མེད་པའི་རོ་བོ་དག་ཀྱང་ཕན་ཚུན་འགལ་བ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་བྱ་བ་པར་བྱེད་པ་འགལ་བ་
 དམིགས་པའོ། ། གལ་ཏེ་རང་བསྐྱུབ་བྱ་ལ་རྒྱས་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པས་གཞན་དག་གང་ན་ཆེགས་མ་
 གྲུབ་པར་སྟོན་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ཏེ། འདི་ལྟར་ཡང་ན་དངོས་པོ་གཅིག་རང་གི་བསྐྱུབ་པར་བྱ་བའི་དོན་
 གྱི་བྱ་བ་ལ་རྒྱས་པ་ལ། གཞན་གྱི་བསྐྱུབ་པར་བྱ་བ་ལ་ནི་མི་རྒྱས་ཏེ། དེ་ལྟ་བུས་ན་དོན་གྱི་བྱ་བ་མེད་
 པའི་མཆན་ཉིད་གྱི་གཏན་ཆེགས་ནི་མ་གྲུབ་པ་ཡིན་ནོ། ། གཞན་གྱི་བསྐྱུབ་པར་བྱ་བའི་དོན་གྱི་བྱ་བ་
 ལ་སྟོས་ནས་དངོས་པོའི་དོན་གྱི་བྱ་བ་བྱེད་པ་ཉིད་མ་གྲུབ་ལ། ཡོད་པ་དང་མེད་པའི་རོ་བོ་དག་ནི་ཕན་
 ཚུན་འགལ་བ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ་སྟོས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། འདི་ལྟར་རང་གི་སྐྱུབ་པར་བྱེད་པའི་དོན་གྱི་བྱ་
 བ་ལ་སྟོས་ནས་ཡོད་པར་བརྟེན་ལ། གཞན་གྱི་བསྐྱུབ་པར་བྱ་བ་ལ་སྟོས་ནས་ནི་མེད་པ་ཞེས་བྱའོ། །
 གལ་ཏེ་རང་གི་བསྐྱུབ་བྱ་ཉིད་ལ་སྟོས་ནས་ཀྱང་མེད་པ་ཉིད་ཀྱང་བརྟེན་པར་གྱུར་ན་ནི་ཕན་ཚུན་འགལ་
 བར་འགྱུར་རོ། ། འདིར་ལན་སྟུགས་པ་ནི་དེ་ཉིད་ལས་ཞེས་བྱ་བ་སྟེ། རང་གི་བསྐྱུབ་པར་བྱ་བ་ལ་རྒྱས་
 པའི་དངོས་པོའི་རོ་བོ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཉིད་གཞན་གྱི་བསྐྱུབ་པར་བྱ་བ་ལ་མི་རྒྱས་པ་ཡིན་གྱི་གཞན་ནི་
 མ་ཡིན་ནོ། ། སྟོས་པའི་བྱེ་བྲག་གིས་སྐྱེ་ཐ་དང་པས་དངོས་པོ་ཐ་དང་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ནི་ཆ་མེད་པ་
 ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། ། དེ་ཉིད་ལས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དེའི་ཕྱིར་གྱི་དོན་ཏེ། གཉིས་ཉིད་ཀྱི་རོ་བོ་གཅིག་ལ་ཡོད་
 པ་མ་ཡིན་ནོ། ། ཅི་སྟེ་གཞན་གྱི་བསྐྱུབ་པར་བྱ་བའི་དོན་བྱེད་པར་མི་རྒྱས་པ་ནི་གཞན་ཉིད་ཡིན་གྱི་དེ་
 ཉིད་ནི་མ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། གལ་ཏེ་རྒྱས་པ་མེད་གཞན་ལས། ཞེས་བྱ་བ་སྟོས་ཏེ། དེ་ལྟ་ན་འོ་ན་དོན་བྱེད་
 པར་རྒྱས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་དངོས་པོ་གཅིག་ལོ། ། གང་ཡང་དོན་བྱེད་མི་རྒྱས་པ་དེ་ནི་གཉིས་པ་ཡིན་
 ནོ་ཞེས་བྱ་བ་བྱེད་ཅག་གིས་དངོས་པོ་གཉིས་ཉིད་བསྟན་པ་འབའ་ཞིག་ཏུ་ཟད་གྱི་གཅིག་གཉི་གའི་
 བདག་ཉིད་ནི་མ་ཡིན་ནོ། ། ཚད་མ་ལོག་པ་ཅམ་གྱི་བདག་ཉིད་ཀྱིས་དངོས་པོ་མེད་པའི་མཆན་ཉིད་

གསུམ་ལ་སུན་འབྱེན་པ་བཤད་པ་ནི། དངོས་སོ་མེད་པ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྟེ། སྤར་ཁས་སྤངས་
 ཞེས་བྱ་བ་ནི། ། དེ་བདག་ཡོངས་སུ་འགྱུར་བ་འཇམ། ། དངོས་གཞན་ནམ་པར་ཤེས་པ་ཡིན། ། ཞེས་སྒྲུས་
 པའི་ཕྱིར་རོ། ། སྤར་ཡང་དེ་ནི་དངོས་མེད་པར། ། ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཆད་མའང་དེ་ལྟར་འདོད་པར་གྱིས་
 ཞེས་སྒྲུས་པའི་ཕྱིར་རོ། ། ཆད་མའི་མཆན་ཉིད་ནི་ཡུལ་རྟོགས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དངོས་སོ་མེད་པ་ནི་
 ཆད་མ་ཉིད་དུ་རིགས་པ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་འཆད་པར་འགྱུར་པའི་བསམ་པ་འོ། ། བསམ་པ་དེ་
 ཉིད་བསྟན་པའི་ཕྱིར། ། རོ་སོ་མེད་ཅེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྟོས་ཏེ། དེ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཆད་མ་ཉིད་དོ། །
 གང་ཞིག་གཞུལ་བྱ་རྟོགས་པའི་རོ་སོ་མ་ཡིན་པ་དེ་ནི་ཆད་མ་མ་ཡིན་ཏེ། སུམ་པ་ལ་སོགས་པ་བཞིན་
 རོ། ། དངོས་སོ་མེད་པ་ཡང་གཞུལ་བྱ་རྟོགས་པས་སྟོང་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་བྱེད་པར་བྱེད་པ་མི་
 དམིགས་པ་འོ། ། འདི་སྟམ་དུ་མིག་ལ་སོགས་པ་གཞུལ་བྱ་རྟོགས་པའི་རོ་སོ་མ་ཡིན་ཡང་གཞུལ་བྱ་
 རྟོགས་པའི་རྩ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཆད་མ་ཉིད་དུ་བརྟེན་པ་དེ་བཞིན་དུ་དངོས་སོ་མེད་པ་ཡང་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར་གཏན་ཆོགས་མ་གྲུབ་པ་ཡིན་ནོ་སྟམ་དུ་སེམས་ན། གལ་ཏེ་དེ་ཡི་རྩ་ཡིན་ཕྱིར། ། ཞེས་བྱ་བ་ལ་
 སོགས་པ་སྟོས་ཏེ། ཆད་མའི་རྩ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཉེ་བར་བརྟགས་ནས་ཆད་མར་རྟོགས་པ་ནི་རིགས་པ་
 ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། གང་གི་ཕྱིར་མེད་པའི་མཆན་ཉིད་ནི་ཐམས་ཅད་དུ་རྣམས་པ་དང་བྲལ་བ་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར་རྩ་ཉིད་སྲིད་པར་རིགས་པ་ཡིན་ལ། སྲིད་ན་ཡང་མེད་པ་ཉིད་ཉམས་པར་ཐལ་བར་འགྱུར་བའི་
 ཕྱིར་དང་། དེ་བྱད་པར་མེད་པའི་ཕྱིར་དེ་ལས་བྱུང་བའི་ཤེས་པ་ལྟོག་པ་མེད་པར་ཐལ་བར་འགྱུར་རོ། །
 གཞན་ཡང་མ་གྲུབ་པ་ནི་ལོག་པར་བྱེད་པ་ཉིད་དུ་རིགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཏ་ཅང་ཐལ་བར་འགྱུར་བའི་
 ཕྱིར་རོ་ཞེས་བསྟན་ཟིན་ཏེ། ། དངོས་སོ་མེད་པ་དེ་ཡང་རི་ལྟར་གྲུབ་པ་བརྟེན་པར་བྱ་དགོས་སོ། ། རེ་
 ཞིག་དེ་རང་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། གཞུལ་བྱ་མེད་པ་རང་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་ཐལ་བར་འགྱུར་
 བའི་ཕྱིར་རོ། ། དེ་རྩ་ཡིན་དང་དངོས་སོ་མེད་པའི་ཆད་མ་རྟག་པ་དོན་མེད་པར་འགྱུར་ཏེ། དེ་ནི་གཞུལ་
 བྱ་དངོས་སོ་མེད་པ་གྲུབ་པར་བྱ་བའི་དོན་དུ་ཡིན་ལ་གཞུལ་བྱ་དངོས་སོ་མེད་པ་དེ་ཡང་དངོས་སོ་མེད་
 པའི་ཆད་མ་བཞིན་དུ་རང་ཉིད་ལ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ། ། དེ་རང་རིག་པས་གྲུབ་པ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། ཤེས་

ཚད་མའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་བསྟུན་པའི་དཀའ་འབྱེད།

པའི་དངོས་པོ་དབེན་པ་འདི་རི་ལྟར་རང་རིག་པས་རྟོགས་པར་འགྱུར་རྟེ། ཤེས་པའི་བདག་ཉིད་དེས་
རྟོགས་པའི་ཕྱིར་རོ། ། ཅི་སྟེ་དེའི་ཡུལ་ཅན་གྱི་ཚད་མ་མེད་པ་གཞན་ལ་དེ་གྲུབ་པས་དེའི་ཡུལ་ཅན་གྱི་
ཚད་མ་མེད་པ་དེ་ཡང་རི་ལྟར་གྲུབ། དེ་ཡང་གཞན་ལས་གྲུབ་ན་ཐུག་པ་མེད་པར་འགྱུར་རྟེ། རི་རྒྱུད་དུ།
གཞན་དུ་མི་དམིགས་པ་ལས་ནི། རྟོན་གྱིས་མེད་པ་ཉིད་རྟོགས་ན། དམིགས་པ་མེད་པ་ཉིད་ཀྱང་ནི།
གཞན་གྱིས་ཡིན་པས་ཐུག་པ་མེད། ཅེས་བཤད་པ་བཞིན་ནོ། ། ཅི་སྟེ་ཐུག་པ་མེད་པར་འགྱུར་དུ་འོང་
བས་གཞལ་བྱ་མེད་པས་དེ་གྲུབ་པར་ཁས་སྲུང་། རིན་པོ་ལའི་བར་བྱེད་ན་དེ་ལྟ་ཡིན་ན་པན་ཚུན་བརྟེན་པ་
ཉིད་དུ་འགྱུར་རྟེ། འདི་ལྟར་གཞལ་བྱ་དངོས་པོ་མེད་པ་ལས་ཚད་མ་དངོས་པོ་མེད་པ་གྲུབ་ལ། དེ་གྲུབ་
པ་ན་ཡང་གཞལ་བྱ་དངོས་པོ་མེད་པ་གྲུབ་པོ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ཡང་པན་ཚུན་བརྟེན་པའི་ཉེས་པ་འཇུག་
པ་གསལ་རབ་པ་ཉིད་དོ། ། དེས་ན་འདི་ནི་འབྲུང་བར་འདོད་པའི་ཇི་མ་མིག་དུ་ཞུགས་པ་ཡིན་ནོ། ། དེ་
ལྟ་བུས་ན་གཅིག་དམིགས་པ་ཉིད་གཞན་མི་དམིགས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དངོས་པོ་མེད་པ་ཞེས་བྱ་བ་
མངོན་སུམ་ལས་ལོགས་ཤིག་པའི་ཚད་མ་མ་ཡིན་ནོ། ། འདི་སྟུམ་དུ་གཅིག་དམིགས་པ་དེ་ཡང་རི་ལྟར་
གྲུབ། དེ་ཡང་དངོས་པོ་མེད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཐལ་བར་འགྱུར་བ་མཚུངས་པ་ཡིན་ནོ་སྟུམ་དུ་སེམས་
ན། དེ་ཡང་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྟོས་རྟེ། གཅིག་མཐོང་བ་དེ་ཡང་རང་ཉིད་ཀྱིས་ཉེ་རང་དབང་ཅན་
དུ་གྲུབ་ཀྱི་གཞན་ལས་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཐུག་པ་མེད་པ་ལ་སོགས་པའི་ཐལ་བར་མི་འགྱུར་རོ། ། དེ་
ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། རང་གི་ངོ་བོས་ཉེ་རང་བཞིན་གྱི་བཅས་པོ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། ། ཅི་སྟེ་སྟོ་གཞན་གྱིས་
གྲུབ་པ་ལ་ཅི་ཞིག་སྤང་ཞེ་ན། རྟགས་སུ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྟོས་རྟེ། ཁ་ཅིག་གི་སྟོ་རྟགས་ཀྱིས་
རྟོགས་པར་བྱ་བ་ཡིན་པར་འདོད་དེ། རྟགས་དེ་ཡང་དོན་ཤེས་པའི་བྱ་བའི་ངོ་བོ་འཇུག། དབང་པོ་དང་
དོན་ནམ། ཡུལ་གསལ་བ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་འོ། ། ཁ་ཅིག་ནི་སྟོ་གཞན་གྱི་མངོན་སུམ་མ་ཡིན་པར་
འདོད་ཀྱི་རང་རིག་པའི་ངོ་བོ་ནི་མ་ཡིན་རྟེ། རང་གི་བདག་ཉིད་ལ་བྱེད་པ་འགལ་བའི་ཕྱིར་རོ། ། ཁ་
ཅིག་ན་རེ་ཤེས་པ་གཞན་དུ་མི་འཐད་པ་སྟེ། གལ་ཏེ་སྟོ་མེད་པར་གྱུར་ན་ཤེས་པའི་དོན་གྱིས་འབྲུབ་སྟེ།
དེ་ནི་རང་བཞིན་བཅས་པའི་ངོ་བོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། ། དེའི་ཕྱིར་ཕྱོགས་གསུམ་པ་བཤད་པ་འདི་ལྟ་སྟེ།

རྟགས་ལ་སོགས་པ་གསུམ་པོ་འདི་ནི་རྟགས་ལ་སོགས་པ་དེ་ཡང་ག་ལས་གྲུབ་ཅིས་རེ་རེ་ལ་ཡང་
 བརྟལ་ཞིང་བརྟག་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཡོད་པ་ན་ཐུག་པ་མེད་པར་མང་པོར་འགྱུར་རོ། ། འདི་ལྟར་སློ་མ་
 གྲུབ་པ་ན་རྟགས་ལ་སོགས་པ་གསུམ་པོ་དེ་ཡང་མི་འགྲུབ་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཡང་གཞན་ལས་གྲུབ་པར་ཁས་
 གྲུང་བར་བྱ་དགོས་ལ། དེ་ལ་ཡང་རྟགས་ལ་སོགས་པ་གཞན་ལ་བརྟེན་པ་ཐམས་ཅད་དུ་བརྟལ་ཞིང་
 བརྟགས་པ་ན་ཡང་ཐུག་པ་མེད་པར་ཐལ་བར་འགྱུར་རོ། ། དེ་ལྟ་བུས་ན་གཅིག་དམིགས་པས་གཞན་
 མེད་པར་རྟོགས་ཏེ། ལྷལ་དང་དུས་དེར་དགག་པར་བྱ་བ་ལ་རུང་བའི་བདག་ཉིད་དུ་མཚུངས་པ་ཉིད་
 དགག་པར་བྱ་སྟེ། གཞན་དག་དེར་དགག་པར་མི་རུས་པའི་ཕྱིར་རོ། ། དེའི་བདག་ཉིད་དགག་པ་ལས་
 བྱི་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་དགག་པར་བྱ་བ་ཡིན་ཏེ། ཐམས་ཅད་ནི་མཐོང་བ་ལས་གཞན་ཉིད་དུ་མཐོང་བར་
 གནས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་དག་གཞན་གྱི་བདག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། ། འོན་ཏེ་གང་གི་ཆེ་ནམ་མཁའ་ལ་སྒྲ་
 བ་མེད་པར་ངེས་པ་དེའི་ཆེ་གང་གི་གཅིག་དམིགས་པ་ལས་གཞན་མེད་པར་གྲུབ་པ་ཞེས་བྱ་བར་
 བརྟེན་པ་དེ་ལ་གཅིག་དམིགས་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། ། གང་ཞིག་སྒྲ་བས་དབེན་པར་མཐོང་བ་ནམ་མཁའ་
 ཞེས་བྱ་བར་དོན་དམ་པར་རུང་ཟད་ཡོད་པ་བ་ནི་མ་ཡིན་ལ། གང་ཡང་གཞན་གྱི་དངོས་པོ་ཡོད་པར་
 བརྟག་པ་དེ་ཡང་དབང་པོ་ལས་འདས་པ་ཡིན་ནོ། ། གང་ཡང་ཚྭ་གས་འགའ་ཞིག་ཏུ་སྒྲ་མེད་པར་ངེས་
 པ་དེ་གང་ཞིག་དམིགས་པ་ལས་ཡིན། རེ་ཞིག་ས་ཚྭ་གས་དམིགས་པ་ལས་སོ་ཞེས་ནི་བརྟེན་པར་མི་བྱ་
 སྟེ། དེ་ནི་སྒྲ་དང་རུང་བའི་རང་བཞིན་དུ་མི་མཚུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། ། དེ་ལྟར་ས་ཚྭ་གས་ནི་མངོན་སུམ་
 གྱི་ཡིན་ལ་སྒྲ་ནི་ཉན་པས་ཡིན་ནོ། ། རུང་བ་ཉིད་དུ་མཚུངས་པའི་རང་བཞིན་ཡང་ཕན་ཚུན་སྟོས་
 བས་གཞན་ཉིད་དུ་འདོད་དེ། ཕན་ཚུན་སྟོས་པའི་གཞན་ཉིད་ནི་ཤེས་པ་གཅིག་ལ་འབྲེས་པའི་ཞེས་
 བཤད་པའི་ཕྱིར་རོ། ། དུས་དམིགས་པ་ལས་སོ་ཞེས་ཀྱང་བརྟེན་པར་མི་བྱ་སྟེ། གང་ཞིག་དམིགས་པར་
 འགྱུར་བའི་དངོས་པོ་ལས་ཐ་དད་པའི་དུས་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ལ་གཞན་གྱི་འདོད་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཡང་
 དབང་པོ་ལས་འདས་པ་ཡིན་ནོ། ། སྤང་བ་དང་ནི་སྟན་པའི་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ལ་ལན་འདེབས་
 པར་བྱེད་དེ། སྤང་བོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རིགས་པ་ཞེས་བྱ་བ་དེ་དང་འབྲེལ་ཏོ། ། གང་གི་ཕྱིར་སྤང་བ་དང་

ཆད་མའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་བསྐྱེས་པའི་དཀའ་འབྲེལ།

ཐུན་པའི་ཕུང་པོ་དེ་ཉིད་ནམ་མཁའ་སྒྲུབ་ཏུ་རྟག་པ་པོས་རྟོགས་གྱིས་གཞན་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། འདི་ལྟར་
ཉིན་མོ་འམ་མཚན་མོ་ཡང་རུང་ནམ་མཁའ་འདི་ནི་མཐོན་ཀ་ཆེན་པོ་དང་འབྲེལ། ཡང་ན་འདི་སྤྱིན་
དང་འབྲེལ་སྒྲུབ་ཏུ་རྟོགས་གྱི། ནམ་མཁའ་ལ་གཞན་གྱིས་ཀུན་ཏུ་བརྟགས་པའི་ཁ་དོག་དང་དབྱིབས་
ལ་སོགས་པ་ཡོད་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། ། དེའི་ཕྱིར་གཞན་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སྤང་བ་དང་ཐུན་པའི་ཕུང་པོ་ལས་
མ་གཏོགས་པའི་གཞན་གྱིས་ཀུན་ཏུ་བརྟགས་པའི་ནམ་མཁའ་མེད་པའི་ཕྱིར་ལ། ཡོད་ན་ཡང་དབང་
པོ་ལས་འདས་པའི་ཕྱིར་རོ། ། སྤྱ་ཐམས་ཅད་གྱིས་དབེན་པ་ཡང་འབྲས་བུ་ཉན་པའི་ཤེས་པ་མ་དམིགས་
པས་རྟོགས་ཏེ། མི་དམིགས་པ་དེ་ཡང་མིག་ལ་སོགས་པའི་ཤེས་པ་གཞན་ཡང་དག་པར་རིག་པ་ལས་
གྲུབ་པའི་ཕྱིར་འདི་ལ་ཡང་ཤེས་པ་གཞན་རིགས་པའི་མཚན་ཉིད་གྱིས་གཅིག་དམིགས་པ་ཡོད་པ་
ཉིད་ཡིན་ནོ། ། གང་གི་འབྲས་བུ་ཡོད་པ་དེ་ལྷོག་པ་ན་དེ་ཡང་ལྷོག་པར་བྱེད་པ་འབྲས་བུ་ཡོད་པས་སྤྱ་
ཡོད་པ་ལ་བྱུང་བ་ཡང་མ་ཡིན་ནོ། ། གང་གི་ཕྱིར་རྒྱ་ནམས་ནི་གདོན་མི་བར་དེ་དང་ལྷན་པ་མ་ཡིན་
ནོ། ། རྒྱ་ཡོད་པ་ཐམས་ཅད་ལ་འབྲས་བུ་ཡོད་པས་བྱུང་བ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་མི་བཟོ་རོ། ། འོ་ན་ཅི་ཞེ་ན།
རྒྱས་པ་དེ་ཐོགས་པ་མེད་པའི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་བྱུང་པར་ཅན་ཁོ་ན་ཡིན་ལ། དེ་ཉིད་འདིར་འགོགས་པར་
བྱེད་ཀྱི་ཐམས་ཅད་ནི་མ་ཡིན་ནོ། ། ལྷོགས་འབའ་ཞིག་དམིགས་པ་ལས་བྱམ་པ་མེད་པར་གྲུབ་པ་གང་
ཡིན་པ་དེ་ལ་ཡང་བྱམ་པ་མི་དམིགས་པ་ཞེས་བྱ་བ་འབྲས་བུ་མི་དམིགས་པ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། གང་གི་ཕྱིར་
དམིགས་པའི་མཚན་ཉིད་ཏུ་རྒྱར་པའི་ཕྱིར་བྱམ་པ་མེད་པ་ཉིད་བསྐྱེས་པར་བྱ་བ་ཡིན་གྱི་ཐམས་ཅད་
ནི་མ་ཡིན་ནོ། ། དམིགས་པའི་མཚན་ཉིད་ཏུ་རྒྱར་པ་ཡང་གང་ཡིན་ཞེ་ན། རྒྱས་པ་ཐོགས་པ་མེད་པ་
ཉིད་གང་ཡིན་པའོ། ། གང་གི་ཕྱིར་རང་བཞིན་གང་ཡོད་ན་མངོན་སུམ་ཁོ་རྟེན་འཁྱུར་བ་ཞེས་བྱ་བས་
དམིགས་པའི་མཚན་ཉིད་གྱིས་རང་བཞིན་གྱི་བྱུང་པར་བརྟེན་དོ། ། གཞན་ཏུ་ན་འདི་ལ་ཡང་བྱམ་པ་
དམིགས་པས་བྱམ་པ་ཡོད་པ་ལ་མ་བྱུང་པར་འཁྱུར་ལ། དེ་ལྟ་ཡིན་དང་བྱུང་བ་མ་ཡིན་པ་ལོག་པ་ན་
བྱུང་བ་མ་ཡིན་པ་མི་ལྷོག་པས་དེ་བས་ན་བྱམ་པ་མེད་པར་གྲུབ་པར་མི་འཁྱུར་རོ། ། དེ་ལྟ་བུས་ན་རང་
བཞིན་མི་དམིགས་པ་ཐམས་ཅད་ནི་མེད་པའི་ཐ་སྙད་ཀྱི་གཏན་ཆོགས་ཡིན་ལ། རོན་དམ་པར་ནི་

འབྲས་བུ་མི་དམིགས་པ་ཉིད་དུ་བཟླ་བར་བྱའོ། ། དེ་ལྟར་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པས་དངོས་པོ་མེད་པའི་
 གྲུས་བཟོན་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་ཞེས་བྱ་བའི་གཏན་ཆེགས་འདི་མ་དེས་པ་ཉིད་དུ་འཆད་དོ། ། དེ་ལྟར་
 ཞེས་བྱ་བ་ནི། དེའི་ཕྱིར་གཅིག་མཐོང་གང་ཡིན་པ། དེ་ཉིད་གཞན་མ་མཐོང་བར་བཟོན། ཅེས་བྱ་བ་
 ལ་སོགས་པས་སོ། ། ཁོངས་སུ་འདུས་ཀྱང་གནོད་པ་མེད། ཅེས་བྱ་བ་ནི་དངོས་པོ་མེད་པ་མངོན་སུམ་
 གྱི་ཁོངས་སུ་མ་གཏོགས་ན་ཡང་དངོས་པོ་མེད་པའི་སྒྲིའི་བཟོན་པར་བྱ་བ་ཡིན་པ་མི་འགལ་ལོ་ཞེས་བྱ་
 བའི་དོན་རྟོ། ། འདིས་ནི་གཏན་ཆེགས་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་ལས་ལྷོག་པ་མེད་པར་བསྟན་རྟོ། ། རྗེས་
 མཐུན་དེ་འདྲ་ཡིན་ལ་རག། ཅེས་བྱ་བ་ནི་གཞན་དམིགས་པའི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་མི་དམིགས་པ་ནི་
 དངོས་པོ་མེད་པའོ། ། གང་ཡང་ཁ་ཅིག་དངོས་པོ་མེད་པ་ཙམ་དམིགས་པའི་ཤེས་པ་མངོན་སུམ་འགལ་
 བ་ལ་སོགས་པ་འགའ་ཞིག་གིས་ཁོངས་སུ་འདུས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། འདིའི་དམིགས་པ་ནི་དངོས་པོ་དང་
 བྲལ་བ་ཙམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། མངོན་སུམ་ལ་སོགས་པ་ཡང་དངོས་པོའི་ཡུལ་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་
 རོ། ། འདི་ཆད་མ་ཉིད་མ་ཡིན་པ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ་མི་སྒྲིའི་ཕྱིར་རོ། ། དངོས་པོ་རྣམས་རྗེས་སུ་འགོ་བ་
 མེད་པར་འཇིག་པར་འདོད་པ་བྱེད་ཅག་གི་དངོས་པོ་དང་བྲལ་བའི་མི་འདོད་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་
 ཚོད་པར་བྱེད་པ་དེ་ཡང་འདི་ཉིད་ཀྱིས་བསལ་བ་ཡིན་ཏེ། རྣམ་པར་རྟོག་པ་དེས་ཡུལ་དང་དུས་ལ་
 སོགས་པའི་བྱད་པར་དང་བྲལ་བའི་དངོས་པོ་མེད་པ་ཙམ་དམིགས་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། ། འོ་ན་ཅི་ཞེ་ན།
 ཡུལ་ལ་སོགས་པ་འབའ་ཞིག་ཏུ་བྱམ་པ་ལ་སོགས་པ་མེད་དོ་ཞེས་བྱ་བའི་ཡང་ཚུལ་གྱིས་བྱད་པར་
 དང་བཅས་པ་ཉིད་ཡིན་ནོ། ། དེ་ཡང་འབའ་ཞིག་པ་ཉིད་ཀྱི་ཡུལ་ལ་སོགས་པ་འཇིན་པར་རྣམས་པའི་
 ཕྱིར་དེ་ལྟར་འཇུག་བསམ་འདི་ལོགས་ཤིག་ཏུ་ཆད་མ་ཉིད་མ་ཡིན་ཏེ། ཡུལ་ལ་སོགས་པ་འབའ་ཞིག་དེ་
 ལྟར་བཟུང་བ་ནི་འདི་ལྟར་རྣམ་པར་རྟོག་པའི་ཕྱིར་རོ། ། བྱད་པར་མེད་པ་འཇིན་པ་ཡིན་ན་ཡང་དེ་ལ་
 འཇིན་པའི་ཤེས་པ་ཆད་མ་ཉིད་དུ་རིགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དངོས་པོ་མེད་པའི་ཡུལ་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་
 དང་། དོན་བྱེད་པ་དོན་དུ་གཉེར་བ་ཆད་མ་སེམས་པ་ཡང་དངོས་པོ་ལ་བརྟེན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་འདི་
 ནི་ཅི་ཡང་མ་ཡིན་ནོ། ། དངོས་པོ་མེད་པ་རྣམ་པར་དབྱེད་པའོ། ། རིགས་པ་གཞན་དེ་ཡོད་ན་ཡོད་པ་

ཚད་མའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་བསྐྱུས་པའི་དཀའ་འབྲེལ།

དང་མི་དམིགས་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས། དེ་ཡོད་པ་ན་འདི་འབྱུང་ཞིང་། ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྒྲིམ་
 ཏེ། དེ་ཡོད་ན་ཡོད་པ་ཉིད་ཀྱིས་དེའི་འབྲས་བྱ་ཉིད་དུ་རྟོགས་པ་གང་ཡིན་པ་འདི་ནི་རིགས་པ་ཡིན་ཏེ།
 འདི་ཡང་རྟོག་པ་དང་བཅས་པའི་ཕྱིར་མངོན་སུམ་མ་ཡིན་ལ། རྗེས་སུ་དཔག་པ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། དཔེ་
 མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། ། འདི་ལྟར་དཔེ་ལ་ཡང་དེ་ཡོད་ན་ཡོད་པ་ཉིད་ལས་འབྲས་བྱ་ཉིད་དུ་རྟོགས་ཏེ། དེ་
 ལ་ཡང་དཔེ་བཅུ་ལ་བར་བྱ་བ་ཡིན་ལ། དེ་ལ་ཡང་གཞན་ཡིན་པས་སྤྱག་པ་མེད་པར་འགྱུར་རོ། ། དེ་ལྟ་
 བས་ན་འདི་ནི་ཚད་མ་གཞན་ཉིད་ཡིན་ནོ་ཞེས་སྒྲན་དཔྱད་པ་སྟེ་སྒྲན་པ་ལ་ཟེར་རོ། ། དེ་བཞིན་དུ་
 དམིགས་པ་ལ་སོགས་པས་མེད་པ་ཉིད་དུ་རྟོགས་པ་གང་ཡིན་པ་འདི་ནི་མ་དམིགས་པ་ཡིན་ཏེ། འདི་
 ཡང་ཚད་མ་གཞན་ཉིད་ཡིན་པ་ལ་སྤྱི་མ་བཞིན་དུ་རིགས་པ་བརྗོད་པར་བྱའོ། ། འབྲས་བྱ་ཞེས་བྱ་བ་
 ལ་སོགས་པས་ལན་འདེབས་པར་བྱེད་དེ། རྒྱ་འབྲས་དང་དངོས་པོ་མེད་པ་ཡིན་པས་རྒྱ་འབྲས་ཉིད་
 དང་དངོས་པོ་མེད་པ་དག་སྟེ། དེ་དག་གིས་རྟོགས་པ་ཞེས་ཆོག་ནམ་པར་སྐྱར་ཏེ་བསྐྱེད་ཏེ། དེ་ལ་རྒྱ་དང་
 འབྲས་བྱ་རྟོགས་པ་ནི་རིགས་པ་ཡིན་ལ། དངོས་པོ་མེད་པ་རྟོགས་པ་ནི་མི་དམིགས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་གོ་
 རིམས་བཞིན་དུ་འབྲེལ་ཏོ། ། རིགས་པ་དང་མི་དམིགས་པ་འདི་དག་ནི་ཚད་མ་གཉིས་ལ་ཡང་བསྐྱབ་
 པར་བྱ་བ་དང་སྐྱབ་པར་བྱེད་པ་དག་བྱེ་བྲག་མེད་དོ། ། ཅི་ལྟར་ཞེ་ན། གང་ཕྱིར་དེ་ཡོད་ན་ཡོད་པ། །
 ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྒྲིམ་ཏེ། རེ་ཞིག་རིགས་པ་ལ་བསྐྱབ་པར་བྱ་བ་དང་སྐྱབ་པར་བྱེད་པ་དག་བྱེ་
 བྲག་མེད་དེ། འདི་ལྟར་དེ་ཡོད་པ་ནི་གཏན་ཆོགས་སོ། ། རྒྱ་དང་འབྲས་བྱ་ཉིད་ནི་བསྐྱབ་པར་བྱ་བའོ། །
 དེ་དག་ཐ་དང་དུ་དམིགས་པ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། རྣམ་གྲངས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཤིང་དང་རྩ་བས་འཕྲང་
 བ་བཞིན་ནོ། ། མི་དམིགས་པ་ལ་ཡང་བྱེ་བྲག་མེད་དེ། འདི་ལྟར་གཤམ་ཏེ་དམིགས་པ་ལོག་པ་ཅམ་བརྗོད་
 པར་འདོད་པ་དེའི་ཆོ་དེ་ཡང་མ་སྤྱབ་པའི་ཕྱིར། སྤྱི་མ་བཞིན་དུ་སྤྱག་པ་མེད་པ་ལ་སོགས་པའི་སྒྲོན་
 བརྗོད་པར་བྱའོ། ། ཅི་སྟེ་གཞན་དམིགས་པ་ཉིད་མི་དམིགས་པ་ཡིན་པ་དེའི་ཆོ་སྤྲང་བ་མི་དམིགས་པ་
 ཉིད་ཀྱི་ཁོངས་སུ་འདུས་པ་ཡིན་ལ། འདིས་ཀྱང་དངོས་པོ་མེད་པ་བསྐྱབ་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ནི་
 མངོན་སུམ་ཉིད་ཀྱིས་སྐྱབ་པའི་ཕྱིར་རོ། ། དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར། སྤྲང་བ་མི་དམིགས་མ་གཏོགས་པ། ཞེས་བྱ་

མངོན་སུམ་གྱི་མཆན་ཉིད་བརྟག་པའི་ལུག

བ་ལ་སོགས་པ་སྒྲིམ་སོ། ། ཅི་སྟེ་འདི་དག་ལས་རྒྱ་དང་འབྲས་བུ་ཉིད་དང་མེད་པ་བསྐྱབ་པར་བྱ་བ་ནི་
 མ་ཡིན་ནོ། ། འོ་ན་ཅི་ཞེ་ན། དེ་ཡང་ཡོད་པའི་ཐ་སྟངས་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བར་འདོད་ན་དེ་ལ། དེ་ཡང་ངོ་
 བོའི་ཐ་སྟངས་དུ། ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྒྲིམ་ཏེ། རྒྱ་དང་འབྲས་བུའི་དངོས་པོ་དེ་དག་གི་ངོ་བོ་ནི་དེའི་
 ངོ་བོ་ཡིན་ལ་དེ་ལ་ཐ་སྟངས་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་དེའི་ངོ་བོའི་ཐ་སྟངས་དེ་ཤེས་པ་དང་བརྗོད་པ་འཇུག་པའི་
 མཆན་ཉིད་རྗེས་སུ་བསྐྱབ་པའོ། ། རྫོངས་པ་ལ་དེར་རུང་བ་ཉིད་བསྐྱབ་པར་བྱ་བ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་
 གང་དག་གང་གི་མཇུག་ཐོགས་སུ་ངེས་པར་དམིགས་པའི་རང་བཞིན་དེ་དག་ནི་དེའི་འབྲས་བུའི་ཐ་
 སྟངས་དུ་རུང་བ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་བདའི་དུས་སུ་ཉམས་སུ་ཁྱུང་བའི་རྩ་མཁན་ལ་སོགས་པའི་བྱ་བའི་
 མཇུག་ཐོགས་སུ་དམིགས་པའི་བུམ་པ་ལ་སོགས་པའི་རང་བཞིན་བཞིན་ནོ། ། དེ་བཞིན་དུ་སྒྲ་རྣམས་
 གྲུང་རྒྱན་ལ་སོགས་པའི་བྱ་བའི་མཇུག་ཐོགས་སུ་ངེས་པར་དམིགས་པའི་རང་བཞིན་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་
 བ་ནི་རང་བཞིན་གྱི་གཏན་ཆིགས་སོ། ། དེ་བཞིན་དུ་མི་དམིགས་པ་ལ་ཡང་ཐ་སྟངས་བསྐྱབ་པར་བྱ་བ་
 སྒྱུར་བ་ནི་གང་གི་དམིགས་པའི་མཆན་ཉིད་དུ་འགྱུར་བར་མངོན་པར་འདོད་པ་གང་དག་ན་མ་
 དམིགས་པ་དེ་དག་ནི་དེ་མེད་པའི་ཐ་སྟངས་དུ་བྱར་རུང་བ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་རྩ་མེད་པའི་ཐ་སྟངས་དུ་
 རུང་བའི་རི་བོང་གི་མགོ་བོ་ལ་སོགས་པ་བཞིན་ནོ། ། དེའི་རྟེན་དུ་འདོད་པའི་ཁྲ་བོ་ལ་སོགས་པ་ལ་
 ཡང་གཞན་གྱིས་མངོན་པར་འདོད་པའི་སྤྱི་ལ་སོགས་པའི་དངོས་པོ་དམིགས་པའི་མཆན་ཉིད་དུ་གྱུར་
 པར་མངོན་པར་འདོད་པ་མ་དམིགས་སོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རང་བཞིན་མི་དམིགས་པའོ། ། དེས་དཔེན་པའི་
 ཁྲ་བོ་ལ་སོགས་པ་དམིགས་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་པ་མ་ཡིན་ལ་གཏན་ཆིགས་མ་ངེས་པ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ།
 མངོན་པར་གསལ་བ་འགོགས་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་དང་། དངོས་པོའི་ཐ་སྟངས་ལ་འདི་དེ་ཅམ་གྱི་རྒྱ་
 མཆན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། ། མཐུན་པའི་སྒྲིགས་ལ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་འགལ་བ་ཡང་མ་ཡིན་ནོ། ། དེ་ལ་སྤྱིད་
 པའི་མཆན་ཉིད་ཆོགས་པ་ཡོད་པར་རྟོགས་པ་ན་ཆོགས་པ་ཅན་རྟོགས་པ་གང་ཡིན་པ་སྟེ། དཔེར་ན་
 རྫོང་ཡོད་པར་ཤེས་པ་ན་བརྒྱ་ལ་སོགས་པ་ཡོད་པར་རྟོགས་པ་ལྟ་བུའོ། ། འདི་ཡང་དཔེ་མེད་པའི་ཕྱིར་
 རྗེས་སུ་དཔག་པ་མ་ཡིན་ནོ། ། འདི་ལ་སུན་འབྱེན་པ་བཤད་པ་ནི། ཆོགས་པ་རྣམ་པར་གཞོག་པ་ཡི། །

ཚད་མའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་བསྟུན་པའི་དཀའ་འབྱེལ།

ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྟེ། གང་གི་ཕྱིར་ཚོགས་པ་ཅན་ལས་གཞན་པའི་ཚོགས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར།
ཚོགས་པ་རྣམ་པར་གཞག་པའི་རྒྱ་ནི་ཚོགས་པ་ཅན་ཡིན་ནོ། ། དེ་ལྟ་བུས་ན་སྟོང་ལས་བརྒྱ་ལ་སོགས་
པ་སྟོན་པར་རྟོགས་པ་ནི་འབྲས་བུའི་རྟགས་ལས་སྟེས་པ་ཉིད་ཡིན་ནོ། ། གཞན་དག་གིས་ནི་ཞེས་
གྲགས་པ་ལ་སོགས་པ་ཡང་ཚད་མ་གཞན་དུ་འདོད་དེ། དེ་ལ་སྟུང་བ་སྟུང་བསྟན་པའི་གྲགས་པ་རྒྱད་པ་
ནི་ཞེས་གྲགས་པ་སྟེ། དཔེར་ན་ཤིང་སྟོན་པ་འདི་ལ་གཞོད་སྟེན་གནས་སོ་ཞེས་བྱ་བ་ལྟ་བུའོ། ། ལུལ་
དང་དུས་ངེས་པ་མེད་པར་སྟོང་བྱ་བ་ཡོད་པ་དང་མེད་པ་སྟོན་པར་བྱེད་པའི་ཤེས་པ་ནི་རྣམ་དུ་ཤེས་པ་
སྟེ། དཔེར་ན་གཞོན་ནུ་མ་དག་འདི་རྣམ་དུ་དེང་བདག་གི་མིང་པོ་འོང་ངོ་རྣམ་པ་ལ། དེ་ཡང་དེ་ཁོ་ན་
ལྟར་འོང་བར་གྲགས་པ་ལྟ་བུ་སྟེ་དེ་ལྟར་ན་ཚད་མ་ཡིན་ནོ། ། འདི་སྟན་དབྱུང་བའི་ཕྱིར་ཞེས་བྱ་བ་ལ་
སོགས་པ་སྟོས་ཏེ། སོགས་པའི་སྟེན་ནི་ངོ་ཤེས་པ་ལ་སོགས་པ་གཞུང་སྟེ། དེ་དག་གཞན་འགའ་ཞིག་
གིས་ཚད་མ་ཉིད་དུ་ཁས་ལེན་པའི་ཕྱིར་རོ། ། ཏ་ཅང་ཐལ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་ཞེས་བྱ་བ་ནི་མི་ལམ་
གྱི་མཐར་ཡང་ངེས་འགའ་བདེན་པ་ཉིད་དུ་མཐོང་བའི་ཕྱིར་ཚད་མ་གཞན་ཉིད་དུ་འགྱུར་རོ། ། དེ་
ལྟར་རྒྱས་པར་ཚད་མ་གཞན་དགག་པར་བྱས་ནས་མདོར་བསྟུན་ནས་བྱ་བའི་ཕྱིར། རྣམ་པ་གཅིག་དུ་
ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྟོས་ཏེ། དོན་ནི་རྣམ་པ་གཉིས་ཉིད་དེ་མདོན་སྟུང་དང་སྟོག་དུ་གྱུར་པའོ། ། འོན་
ཏེ་མདོན་སྟུང་ཡང་ཡིན་ལ། མདོན་སྟུང་མ་ཡིན་པ་ཡང་ཡིན་པ་དང་། མདོན་སྟུང་ཡང་མ་ཡིན་ལ་
མདོན་སྟུང་མ་ཡིན་པ་ཡང་མ་ཡིན་པ་ཞེས་བྱ་བ་གཞན་ཡང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན། གཉི་གཞིས་
བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྟོས་སོ། ། གཅིག་ལ་པན་རྒྱན་མི་མཐུན་པའི་ཚོས་སྟུང་མ་འདྲེས་པར་རིགས་པ་ནི་མ་
ཡིན་ཏེ། བདག་ཉིད་ཉམས་པར་ཐལ་བར་གྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། ། འདི་ལྟར་དངོས་སྟུང་གི་ལ་སོགས་
པས་ཚད་པ་མེད་པར་ངེ་ལྟ་བར་གཞུང་བའི་དོན་ངེས་པའི་རྒྱ་བྱང་པར་ཅན་གྱི་ཤེས་པ་སྟེ་བར་བྱེད་
པའི་དོན་ནི་མདོན་སྟུང་ཞེས་བྱའོ། ། དེ་ལྟར་བྱས་ན་སྟོན་ཏེ་མའོ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་མདོན་
སྟུང་མ་ཡིན་པའི་དོན་ཅན་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་གྲུབ་པོ། ། གང་གིས་རྣམ་པར་ཤེས་པ་སྟོན་པར་བྱེད་པ་
དང་སྟོན་པར་མི་བྱེད་པ་དག་གིས་མདོན་སྟུང་དང་མདོན་སྟུང་མ་ཡིན་པའི་རང་བཞིན་དུ་འགྱུར་བ་

དངོས་པོ་གཅིག་ལ་གཅིག་བྱེད་པ་དང་མི་བྱེད་པར་རིགས་པ་ཡང་མ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་ཀ་མ་ཡིན་པའི་
 རང་བཞིན་ཡང་རིགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དངོས་པོ་གཅིག་གི་རང་བཞིན་དགག་པ་ནི་རང་བཞིན་གཞན་
 སྒྲུབ་པ་མེད་ན་མི་འབྱུང་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། ། དུ་མ་ནི་གཅིག་ལ་བྱེད་པ་པོ་མི་བྱེད་པར་འགལ་ཏེ།
 དཔེར་ན་མིག་གི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དག་ལ་གཟུགས་དང་རོ་བཞིན་ནོ། ། གཅིག་དང་དུ་མ་ལའང་དེ་
 བཞིན་ཏེ། དཔེར་ན་མིག་དང་རྣ་བའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དག་ལ་གཟུགས་བཞིན་ནོ། ། དེའི་ཕྱིར། གཅིག་
 ཉིད་ཤེས་པ་གཅིག་ལ་ནི། ། ཞེས་བཤད་དོ། ། དེ་ལྟ་བུས་ན་དོན་ནི་རྣམ་པ་གཉིས་ཉིད་དོ། ། དེ་ལ་སྒྲ་
 ལས་བྱུང་བ་ལ་སོགས་པ་ཆད་མ་ཡིན་ན་མངོན་སུམ་པའི་དོན་ལ་ཡིན་ན་མ་སྟོག་ཏུ་གྱུར་བ་ལ་ཡིན་
 ཞེས་བྱ་བ་ཕྱོགས་གཉིས་སོ། ། དེ་ལ་རེ་ཞིག་དང་པོ་ལ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། ། ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། མངོན་སུམ་གྱི་
 ཁོངས་སུ་འདུས་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་ཏེ། སྒྲ་ལས་བྱུང་བ་ལ་སོགས་པའི་ཡུལ་དོན་མ་དང་པ་མ་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར་རོ། ། ཅི་སྟེ་མངོན་སུམ་གྱིས་རྟོགས་ན་ཡང་དུས་ཕྱིས་ཡང་དེ་དག་གིས་རྟོགས་སོ་ཞེ་ན། དེའི་
 ཕྱིར་ཡང་དྲན་པ་བཞིན་དོན་མེད་དེ་ཞེས་སྟོན་ཏེ། བཟུང་བྱ་བ་འདྲིན་པའི་ཕྱིར་དྲན་པ་བཞིན་དུ་
 ཆད་མ་ཉིད་མ་ཡིན་པར་ཐལ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། ། ཕྱོགས་གཉིས་པ་ལ་ཡང་དོན་སྟོག་ཏུ་གྱུར་
 པའི་དོན་གྱི་ཡུལ་ཅན་ཡིན་པ་ན་དངོས་སུ་ཡིན་པའམ་གཞན་ལ་ཡང་བརྟེན་ནས་ཏེ་བར་དུ་ཆད་པ་
 ཡིན། དེ་ལ་རེ་ཞིག་དངོས་སུ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་མངོན་སུམ་པའི་དོན་བཞིན་དུ་སྟོག་ཏུ་གྱུར་པ་མ་ཡིན་
 པར་ཐལ་བར་འགྱུར་རོ། ། འདི་ལྟར་གང་གི་ཕྱིར་དངོས་སུ་ཤེས་པ་སྐྱེད་པར་མི་བྱེད་པ་དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་
 འདི་སྟོག་ཏུ་གྱུར་པ་ཞེས་བྱའོ། ། གལ་ཏེ་དངོས་སུ་ཤེས་པ་སྐྱེད་ན་རི་ལྟར་འདི་སྟོག་ཏུ་གྱུར་པ་ཡིན་
 ཞེས་བྱ་བ་འདི་བརྗོད་པར་བྱའོ། ། གཞན་ལ་བརྟེན་ནས་ཡང་སྟོག་ཏུ་གྱུར་པའི་དོན་རྟོགས་པ་འབྲེལ་
 བ་ལས་སམ། ། མ་འབྲེལ་པ་ལས་ཡིན། བྱད་པར་སྒྲུང་བ་ལས་སམ། བྱད་པར་མི་སྒྲུང་བ་ལས་ཡིན་ཞེས་
 བྱ་བ་ཕྱོགས་བཞིར་འགྱུར་རོ། ། བྱད་པར་སྒྲུང་བ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དཔེར་ན་དུ་བའི་ཕྱིར་ལས་རྣ་དང་ལོ་མ་
 ལ་སོགས་པ་མིང་གིས་བྱད་པར་རྟོགས་པ་ལྟ་བུའོ། ། བྱད་པར་མི་སྒྲུང་བ་ནི་དཔེར་ན་དུ་བ་ལས་རིགས་
 མི་མཐུན་པ་ལས་ལོག་པའི་མེ་ཅམ་རྟོགས་པ་ལྟ་བུའོ། ། དེ་ལ་འབྲེལ་བ་མེད་པ་ལས་རྟོགས་ན་ངེས་པ་

ཚད་མའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་བསྟུན་པའི་དཀའ་འགྲེལ།

མེད་པར་འགྱུར་རྟེ། གང་ཅི་རུང་བ་ལས་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་རྟོགས་པར་འགྱུར་རོ། ། ཅི་སྟེ་ཐ་དང་
པར་སྒྲུང་བ་དེའི་ཆེ་བསྟུན་པར་བྱ་བ་དང་གཏན་ཆིགས་ཀྱི་བྱུང་པར་མི་འཐད་པར་འགྱུར་རྟེ་བྱུང་པར་
གྱིས་རྗེས་འགོ་མི་རུང་བའི་བྱིར་རོ། ། དེ་ལྟ་ཡིན་དང་མ་ངེས་པ་ཉིད་དུ་འགྱུར་རོ། ། ཅི་སྟེ་བྱུང་པར་
མེད་པ་སྒྲུང་བ་དེའི་ཆེ་རྗེས་སུ་དཔག་པ་ཉིད་ཀྱི་ཁོངས་སུ་འདུས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བསྟན་པའི་བྱིར།
གང་ཡང་ལྟོག་ཏུ་གྱུར་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྟོས་རྟེ། དེ་ཡི་བྱུང་པར་མ་ངེས་པ། ། ཞེས་བྱ་བ་ནི་བྱུང་
པར་སྒྲུང་བས་སྟོང་པ་རིགས་མི་མཐུན་པ་ལས་ལོག་པ་ནི་དོན་ཅམ་མ་ངེས་པ་སྟེ། དཔེར་ན་དུ་བ་ལས་
མི་ཅམ་རྟོགས་པ་ལྟ་བུའོ། ། དེ་ལྟ་བུར་གྱུར་པ་ཡང་གསལ་རབ་ཏུ་རྗེས་སུ་དཔག་པ་ཡིན་རྟེ། འབྲེལ་བ་
མཐོང་བའི་ཐབས་ཅན་ཡིན་པའི་བྱིར་དུ་བས་མི་རྟོགས་པ་བཞིན་ནོ། ། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་བསྟུན་པའི་དཀའ་
འགྲེལ་ལས་ཚད་མ་གཞན་ཉག་པ་སྟེ་ཉི་ཤུ་བཞི་པའོ།

॥

གཞན་གྱི་བདག་ཉིད་ཆ་ཤས་ནི། ། སྤར་བ་གྱིས་ཀྱང་མ་འདྲེས་པ། ། ཞེས་བྱ་བ་དེ་བསྟུན་པར་བྱ་
བའི་དོན་དུ་རྟོག་པ་དགོད་པ་སྟོན་དུ་འགྲོ་བ་ཅན་བཤད་པ་ནི། གང་ཆེ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པའོ། །
དོན་བྱེད་ལུས་པ་གང་ཡིན་ཡོད། ། གཞན་ནི་ཡོད་པ་མིན་པར་བཞིན། ། དེ་དག་གཅིག་ལ་འཇུག་པ་ནི།
རིགས་པ་མ་ཡིན་འགལ་བའི་བྱིར། ། ཞེས་གང་སྟུན་པ་ལ་ངོ་ཆ་མེད་པ་བདག་ཚིད་པར་བྱེད་དེ། དངོས་
པོ་ཐམས་ཅད་སྟེ་དང་བྱུང་པར་གྱི་བདག་ཉིད་གྱིས་དུ་མའི་བདག་ཉིད་ཡིན་རྟེ། དཔེར་ན་ཁྱ་བོར་སྒྲུང་
བའི་ནོར་བུ་ལྟ་བུའོ། ། གང་གིས་གཅིག་ལ་འཇུག་པ་ནི་རིགས་པ་མ་ཡིན་ཞེས་བཞིན་པ་དེའི་ཡོད་པ་
ལ་སོགས་པ་རི་ལྟར་འགལ། སོགས་པའི་སྟུན་ནི་བྱེད་པ་དང་མི་བྱེད་པ་དང་གཅིག་དང་དུ་མ་ཉིད་ལ་
སོགས་པ་གཟུང་ངོ། ། གལ་ཏེ་ཚིད་པ་འདི་གལ་ཏེ་རང་བསྟུན་བྱ་ལ་ལུས་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པས་ལན་
བཏབ་ཟིན་པ་དེ་ལྟ་ན་ཡང་རྒྱས་པར་བསྟན་པར་བྱ་བའི་བྱིར་རམ། ཚིད་པ་གཞན་བསྟན་པར་བྱ་བའི་
དོན་དུ་ཡང་བཞིན་དོ། ། དེ་ལ་སྟེ་དང་བྱུང་པར་གྱི་བདག་ཉིད་བསྟུན་པར་བྱ་བའི་བྱིར་གོ་རིམས་བཞིན་
དུ་ཁ་ཡར་བའི་སྟོར་བ་གཉིས་བཤད་པ་ནི། དངོས་པོ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པའོ། ། དངོས་པོ་ཞེས་བྱ་བ་

ནི་ཅུང་ཟད་བཞོད་པར་འདོད་པའི་དངོས་པོ་བྱམ་པ་ལ་སོགས་པའོ། ། གལ་ཏེ་བྱམ་པ་ལ་སོགས་པའི་
 དངོས་པོ་དེ་སྣམ་བྱ་ལ་སོགས་པ་དངོས་པོ་གཞན་དང་མི་མཚུངས་པར་འགྱུར་ན་སྟེ། གལ་ཏེ་དེ་ལས་
 ལྡོག་པར་གྱུར་ན་དེའི་ཆེ་དེ་ནམ་མཁའི་མེ་ཏོག་ལས་བྱུང་པར་མེད་པར་འགྱུར་ཏེ། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་
 ཏུ་དངོས་པོ་གཞན་ལས་ལྡོག་པའི་ཕྱིར་རོ། ། དངོས་པོ་གཞན་ལས་ལྡོག་པ་ནི་ནམ་མཁའི་མེ་ཏོག་
 སྒངས་ནས་གོ་སྐབས་སྤིང་པ་མ་ཡིན་ཏེ།དེ་ལྟ་བུས་ན་དངོས་པོ་དེ་ནམ་མཁའི་མེ་ཏོག་དང་མི་མཚུངས་
 པ་ཉིད་འདོད་པ་ན། དངོས་པོ་གཞན་དང་མཚུངས་པའི་དངོས་པོ་ཞེས་བྱ་བ་ཉིད་སྤྱིར་ཁས་སྒྲངས་པར་
 བྱ་དགོས་པའི་ཕྱིར་སྤྱི་ཡིན་པར་གྱུ་བའོ། ། འོ་ན་རི་ལྷོ་ལྷོ་བྱུང་པར་གྱི་བདག་ཉིད་ཡིན་ཞེ་ན། འདིར་
 བཞོད་པ། མི་འདྲ་བ་དང་བྲལ་ཞེ་ན། དེ་ལས་ཐ་དད་མི་འགྱུ་བའོ། ། གལ་ཏེ་བྱམ་པ་ལ་སོགས་པའི་
 དངོས་པོ་དེ་ཉིད་སྣམ་བྱ་ལ་སོགས་པའི་ངོ་བོ་དང་མི་འདྲ་བ་ཉིད་དེ་དང་བྲལ་བར་གྱུར་ན་སྟེ། གལ་ཏེ་
 བྱམ་པ་ལ་སོགས་པ་དེ་དང་མི་འདྲ་བར་གྱུར་ན་ཞེས་བྱ་བའི་ཐ་ཆིག་གོ། དེའི་ཕྱིར་འདི་ནི་བྱམ་པའོ། །
 འདི་ནི་སྣམ་བྱའོ་ཞེས་བྱམ་པ་ལ་སོགས་པ་སྣམ་བྱ་ལ་སོགས་པ་ལས་ཐ་དད་ཏུ་གྱུ་བ་པར་མི་འགྱུར་ཏེ།
 རང་རང་གི་ངོ་བོ་བཞིན་ནོ། ། ཐ་དད་པ་ཡང་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟ་བུས་ན་བྱུང་པར་གྱི་བདག་ཉིད་ཏུ་ཡང་
 གྱུ་བ་ལོ། ། མངོན་པར་འདོད་པའི་དངོས་པོ་ནི། ། ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པས་སྤྱིར་བ་གཉིས་པོ་འདི་ཉིད་
 གྱི་དོན་རྒྱས་པར་སྒྲུབ་པར་བྱེད་དོ། ། རྣམ་པ་གཞན་ཏུ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ནི་སྤྱིའི་བདག་ཉིད་ཏུ་
 སྒྲུབ་པར་བྱེད་པའི་འཐད་པ་གཞན་བཤད་དོ། ། རྣམ་པ་གཞན་ཏུ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་གལ་ཏེ་དངོས་པོ་དངོས་
 པོ་གཞན་དང་མི་མཚུངས་པར་གྱུར་ན། དེའི་ཆེ་ཅིའི་ཕྱིར་དངོས་པོ་དངོས་པོ་ཞེས་བྱ་བའི་ཐ་མི་དད་
 པའི་སློ་བྱམ་པ་ལ་སོགས་པ་ཁོ་ན་ལ་འགྱུར་གྱི་བྱ་རྒྱུ་གི་སོ་ལ་སོགས་པ་ལ་ནི་མ་ཡིན་ཞེས་བྱ་བ་དེ་
 ལ་རྒྱ་བཞོད་པར་བྱ་དགོས་སོ། ། འདྲ་བ་ཉིད་རྒྱ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། འོ་ན་ནི་དེ་ཉིད་སྤྱི་ཡིན་པའི་ཕྱིར་སྤྱི་
 གྱུ་བ་སྟེ། འདྲ་བ་ནི་སྤྱིའི་རྣམ་གངས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། ། བྱམ་པ་ལ་སོགས་པ་ཁོ་ན་ལ་རྗེས་སུ་འགྲོ་བ་
 ཅན་གྱི་རྒྱས་པ་ཡོད་ཀྱི། བྱ་རྒྱུ་གིས་སོ་ལ་སོགས་པ་ལ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། ། དེའི་ཕྱིར་རྗེས་སུ་འགྲོ་བའི་
 རྒྱས་པའི་རང་བཞིན་དེ་རྒྱ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། དེ་ཡང་འདི་ཉིད་ཀྱིས་ཏེ། འདྲ་བས་བཞོད་པ་ཡིན་ཏེ་ཞེས་

ཚད་མའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་བསྐྱུས་པའི་དཀའ་འབྲེལ།

བཤད་པ་ཡིན་ནོ། ། འདི་ལ་ཡང་འདྲ་བ་བཞིན་དུ་ལན་མཚུངས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བའི་ཐ་ཆིག་སྟེ།
འདི་ཉིད་སྤྱིའི་ངོ་བོ་ཉིད་དུ་ཐལ་བར་འགྱུར་པའི་ཕྱིར་རོ། ། དེ་ལྟ་བུས་ན་བྱམ་པ་ལ་སོགས་པ་ཐམས་
ཅད་དངོས་པོའི་ངོ་བོས་སུ་ཚུན་དུ་ཐ་དད་པ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བར་གྱུ་བ་ལོ། ། ཐ་དད་པར་བསྐྱུབ་
པར་བྱ་བའི་དོན་དུ། གལ་ཏེ་ལྷོག་མཚམས་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྒྲོས་ཏེ། ལྷོག་མཚམས་དངོས་དག་
ལས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སྒྲུལ་བྱ་ལ་སོགས་པ་དོན་གཞན་དག་ལས་སོ། ། གལ་ཏེ་བྱམ་པ་ལ་སོགས་པ་མི་འདྲ་
བ་དང་བྲལ་བར་གྱུར་ན་དེའི་ཆོ་ཐ་མི་དད་པའི་ཕྱིར་དེ་དག་ལས་ཏེ། སྒྲུལ་བྱ་ལ་སོགས་པ་ལས་བྱམ་པ་
ལ་སོགས་པ་ཐ་དད་དུ་མི་འགྱུར་ཏེ། བདག་གི་ངོ་བོ་བཞིན་དུ་ཐ་མི་དད་པ་ཉིད་དུ་ཐལ་བར་འགྱུར་
པའི་ཕྱིར་རོ། ། ཇི་ལྟར་བྱམ་པ་ལ་སོགས་པ་དེ་དག་ལས་བྱམ་པ་ལ་སོགས་པའི་རང་བཞིན་གང་ཡིན་
པ་དེ་ཉིད་མི་འདྲ་བ་ཉིད་དུ་བརྟེན་གྱི་གཞན་ནི་མ་ཡིན་ནོ། ། དེ་ལྟ་ཡིན་དང་། བྱམ་པ་ལ་སོགས་པ་
ནམས་མི་འདྲ་བ་ཉིད་ཡིན་ན་ཡང་སྒྲུལ་བྱ་ལ་སོགས་པ་ལས་ཐ་དད་པ་མེད་དོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི། རང་གི་
ཆིག་དང་འགལ་བ་ཡིན་ཏེ། ཐ་དད་པ་དང་མི་འདྲ་བ་ཉིད་ནི་ནམ་གངས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། ། དེ་
ལྟར་སྤྱི་དང་ཁྱད་པར་གྱི་བདག་ཉིད་དུ་བསྐྱུབས་ནས། སྤྱི་དང་ཁྱད་པར་དེ་དག་མ་འཆོལ་བས་ཐ་སྣང་
གྱི་རྒྱ་ཉིད་དུ་བསྐྱུབ་པའི་ཕྱིར་རོ། ། དེ་ལྟར་དེ་ཡིས་དངོས་གཅིག་ཀྱང་། ། ཞེས་བྱ་བ་སྒྲོས་ཏེ། འདི་དོན་
དམ་པར་ནི་འདི་ཡིན་ཏེ། ཁོར་བྱ་གཟེ་བཞིན་དུ་གཅིག་གིས་དངོས་པོ་ཉིད་ནི་ནམ་པ་དུ་མ་ཅན་ཡིན་
ལ། ནམ་པ་དེ་དག་ཀྱང་ཁ་ཅིག་ནི་རྗེས་སུ་འཇུག་པའི་སྒྲོས་ ། སྒྲོས་ ། གཞུང་བར་བྱ་བ་ཡིན་ལ། ཁ་ཅིག་
ནི་ལྷོག་པར་སྒྲོས་གཞུང་བར་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། ། དེ་གང་དག་རྗེས་སུ་འཇུག་པའི་སྒྲོས་གཞུང་བར་བྱ་བ་དེ་
དག་ནི་རྗེས་སུ་འཇུག་པ་ཉིད་ཀྱིས་སྤྱི་ཞེས་སྒྲགས་ལ། དེ་ལས་གཞན་བརྒྲེག་པའི་སྒྲོས་གཞུང་བར་བྱ་
བ་གང་དག་ཡིན་པ་དེ་དག་ནི་ལྷོག་པའི་ཕྱིར་ཁྱད་པར་ཞེས་བརྟག་གོ། ། དེ་ལ་རྗེས་སུ་འཇུག་པའི་སྒྲོ་
ནི་དངོས་པོ་དངོས་པོ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ཐ་མི་དད་པའི་ནམ་པ་ཅན་དག་གོ། ། ལྷོག་པའི་སྒྲོ་ནི་འདི་
ནི་བྱམ་པ་ཡིན་གྱི་སྒྲུལ་བྱ་ནི་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་དེ་ལྟ་བུ་ལ་སོགས་པ་ཐ་དད་པའི་ནམ་པ་ཅན་དག་
གོ། ། དེའི་ཕྱིར་འདི་ལ་ལན་འདེབས་པར་བྱེད་པ་ནི། སྤྱི་དང་ཁྱད་པར་སུ་ཚུན་དུ། ། ཞེས་བྱ་བ་ལ་

སོགས་པ་སྟེ། འདིར་སྤྱི་གང་ཡིན་པ་དེ་ཉིད་ཁྱད་པར་ཡིན་ནམ་འོན་ཏེ་སྤྱི་ཡང་གཞན་ཡིན་ལ་ཁྱད་
 པར་ཡང་གཞན་ཡིན་ལ་ཞེས་བྱ་བའི་ཕྱོགས་གཉིས་སོ། ། དེ་ལ་ཕྱོགས་དང་པོ་ལ་སྤྱི་དང་ཁྱད་པར་དག་
 གཅིག་གི་རང་བཞིན་གཅིག་ཡིན་ན་འཚོལ་བ་ཉིད་དུ་འགྱུར་ལ། དེ་ལྟ་ཡིན་དང་། འདི་ནི་སྤྱི་ལོ། །
 འདི་ནི་ཁྱད་པར་རོ་ཞེས་བྱ་བའི་རྣམ་པར་དབྱེ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་དོན་དམ་པར་དངོས་པོ་གཅིག་
 གཉིས་ཀྱི་ངོ་བོར་འཐད་པར་མི་འགྱུར་རོ། ། ཅི་སྟེ་འཚོལ་བར་གྱུར་ན་མི་རུང་ངོ་སྟམ་པས་ཕྱོགས་
 གཉིས་པ་ལ་རྟེན་ཀྱང་བརྟེན་པར་བྱེད་པ་དེའི་ཆེ་གཅིག་གི་རང་བཞིན་གཅིག་མ་ཡིན་པར་ཁས་ལེན་
 པར་བྱེད་ན་དུ་མ་ཉིད་དུ་སྟེ། སྤྱི་དང་ཁྱད་པར་དག་རང་བཞིན་ཐ་དད་པར་ཐལ་བར་འགྱུར་གྱི་དེ་ལྟ་
 ན་ནི་འདི་དག་མ་འཚོལ་བ་ཉིད་དུ་ནི་འགྱུར་རོ། ། གལ་ཏེ་འདི་དག་དུ་མ་ཉིད་དུ་ནི་འགྱུར་ན། དེ་ལྟ་
 བས་དང་དེ་ལྟ་བུ་ཡིན་ན་ཡང་སྟེ་དུ་མ་ཉིད་ཡིན་ན་ཡང་དངོས་པོ་གཉིས་ཉིད་གྲུབ་པ་ཁོ་ནར་ཟད་
 པའི་ཕྱིར། དངོས་པོ་གཅིག་གཉིས་ཀྱི་ངོ་བོར་ནི་རིགས་པ་མ་ཡིན་ནོ། ། ཡང་ཅི་སྟེ། གལ་ཏེ་སྤྱི་དང་
 ཁྱད་པར་དག་པན་ཚུན་གྱི་རང་བཞིན་གྱིས་དབེན་པར་གྱུར་པ་དེ་ལྟ་ན་ཡང་སྤྱི་དང་ཁྱད་པར་གྱི་
 བདག་ཉིད་ཀྱི་དངོས་པོ་ནི་ཐ་མི་དད་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ཡང་པན་ཚུན་འགལ་བ་ཡིན་ཏེ། འདི་
 ལྟར་དངོས་པོ་གཅིག་ལས་སྤྱི་དང་ཁྱད་པར་དག་ཐ་མི་དད་པར་ཁས་ལེན་པར་བྱེད་པ་ན་ནི་ལྟར་འདི་
 དག་པན་ཚུན་གྱི་རང་བཞིན་གྱིས་དབེན་པ་གྲུབ་པར་འགྱུར། གཅིག་ལས་ཐ་མི་དད་པ་ན་དངོས་པོ་
 གཅིག་གི་རང་བཞིན་དུ་དེ་དག་གྱང་ཐ་མི་དད་པར་ཐལ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། ། སྤྱི་དང་ཁྱད་པར་
 དག་གི་རང་བཞིན་པན་ཚུན་དབེན་པར་ཁས་ལེན་ན། དེ་དག་གིས་ཐ་མི་དད་པའི་དངོས་པོ་གཅིག་
 གྲུབ་པར་མི་འགྱུར་ཏེ། དེ་དག་ལས་ཐ་མི་དད་པའི་ཕྱིར་གཅིག་ཉིད་དུ་མངོན་པར་འདོད་པ་དེ་ཡང་སྤྱི་
 དང་ཁྱད་པར་གྱི་ངོ་བོ་བཞིན་དུ་ཐ་དད་པ་ཉིད་དུ་ཐལ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། ། དེ་ལྟ་བས་ན་གཅིག་
 གཉིས་ཀའི་བདག་ཉིད་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ནི་པན་ཚུན་འགལ་བ་ཡིན་ནོ། ། གལ་ཏེ་རང་བཞིན་
 གཅིག་ཅས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པས་ལེགས་པའི་སྒོ་བྱོས་ཀྱི་ལུགས་ཀྱིས་དོགས་པ་བསུ་བ་ཡིན་ཏེ། འདིར་
 དེས་ཚུད་པ་བཀོད་པ་སྟོན་དུ་འགྲོ་བ་ཅན་གྱི་ལན་བཏབ་པ་སྟམས་པ་གྲགས་ཏེ། འོན་ཏེ་སྤྱི་དང་ཁྱད་པར་

ཚད་མའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་བསྟུན་པའི་དགའ་འགྲེལ།

དག་པན་ཚུན་རང་བཞིན་དང་བྲལ་བར་ཁས་ལེན་པར་མི་བྱེད་ན་འཚོལ་བར་འགྱུར་བ་མ་ཡིན་ནམ་
ཞེ་ན། སྒྲིན་འདི་ནི་མེད་དེ། དེ་དག་རང་བཞིན་ཐ་དད་པ་ཡིན་ན་ཡང་བརྟ་ལས་བྱུང་བའི་ཚོས་ཐ་དད་
པ་འདི་འགྲུབ་པར་འགྱུར་ཏེ། བྱེད་པ་པོའི་རྣམ་པ་བཞིན་ནོ། ། ཇི་ལྟར་སྒྲིན་ལས་སྒྲོག་འབྱུང་ངོ་། ། སྒྲིན་
ལས་སྒྲོག་འབྱུང་ངོ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ཐ་དད་པའི་བདག་ཉིད་ཀྱི་བྱེད་པ་པོའི་རྣམ་པ་རྣམས་
དམིགས་པ་ཡིན་ནོ། ། རྩལ་གྱི་རང་བཞིན་དང་ཐ་མི་དད་པ་ལས་འཚོལ་བ་ཉིད་ཡིན་ན་ཡང་དེ་ཁས་
མི་ལེན་པ་ན་བསྟན་བཅོས་དང་འཇིག་རྟེན་ཏུ་འགལ་བར་འགྱུར་གོར་མ་ཆག་གོ། ། གཞན་ཡང་མཐོང་
བ་ལ་མི་འཐད་པ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། འདི་ལྟར་སྒྲིན་དང་བྱུང་པར་དག་དངོས་སོགས་ཅིག་
ཉིད་ཡིན་ན་ཡང་འཇིག་རྟེན་གྱིས་མ་བཅོལ་བར་ཐ་དད་པའི་ཐ་སྟོད་དམིགས་པ་ཉིད་ཡིན་ནོ། །
འཇིག་རྟེན་ཐ་དད་པས་ཐ་སྟོད་འབྱུག་པ་ནི་འཇིག་རྟེན་ཐ་སྟོད་འབྱུག་པ་སྟེ། དེ་བདག་ཉིད་གཅིག་
པོར་གང་གིས་རྩལ་སྒྲུབ་པ་དེ་ལ་དེ་སྒྲུབ་ཅེས་བྱའོ། ། སྒྲུར་བ་ནི་གང་ཞིག་དངོས་སོགས་ཅིག་ལ་ཐ་
དད་པའི་ཐ་སྟོད་ཡིན་པ་དེ་ནི་ཚོས་ཐ་དད་པའི་རྩུ་མཚན་ཅན་ཡིན་ཏེ། བྱེད་པ་པོའི་རྣམ་པ་རྣམས་
བཞིན་ནོ། ། སྒྲིན་དང་བྱུང་པར་གྱི་མཚན་ཉིད་འདི་ཡང་དངོས་སོགས་ཅིག་ལ་ཐ་དད་པའི་ཐ་སྟོད་ཡིན་ནོ་
ཞེས་བྱ་བ་ནི་རང་བཞིན་གྱི་གཏན་ཆོག་སོ། ། འོན་ཏེ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པས་ལན་འདེབས་པར་
བྱེད་དེ། འདིས་ནི་གཏན་ཆོག་ས་འགལ་བ་ཉིད་ཏུ་བསྟན་ཏེ། འདོད་པ་ལས་བསྒྲོག་པ་སྐྱབ་པར་བྱེད་
པའི་བྱིར་རོ། ། འདི་ལྟར་ཚོལ་བས་དོན་དམ་པར་ཚོས་ཐ་དད་པར་བསྐྱབ་པར་འདོད་ལ། མ་བརྟགས་
པའི་ཚོས་ཐ་དད་པ་དེ་ཡང་གྲུབ་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དངོས་སོགས་ཅིག་གི་བདག་ཉིད་ཏུ་ཁས་མི་ལེན་པའི་
བྱིར་ལ་དངོས་སོགས་པོ་དེ་ནི་ཐ་དད་པར་འགལ་བའི་བྱིར་རོ། ། གང་གི་བྱིར་ཐ་དད་པ་ཞེས་བྱ་བ་
ནི་སྟེ་ཆོགས་པ་ཉིད་ལ་བརྟོན་ལ། གང་ཡང་སྟེ་ཆོགས་པ་དེ་ཅི་ལྟར་གཅིག་ཏུ་འགྱུར། དཔེ་བསྐྱབ་པར་
བྱ་བས་སྟོང་པ་འབབ་ཞིག་ཏུ་མ་ཟད། འོན་ཀྱང་གཏན་ཆོག་ས་ལ་བསྐྱབ་བྱ་ལས་བསྒྲོག་པས་བྱུབ་སོ་
ཞེས་བསྟན་པའི་བྱིར། རྣམ་པ་རྣམས་ཀྱི་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྒྲོས་སོ། ། འདི་སྟུམ་ཏུ་གལ་ཏེ་ཡང་ཐ་
དད་པ་ཞེས་བྱ་བ་སྟེ་ཆོགས་པ་ཉིད་ཏུ་བརྟོན་མོད། གང་གིས་དེ་བསྒྲོག་པ་སྐྱབ་པར་བྱེད་པས་འགལ་

བར་འགྱུར་བ་དངོས་པོ་གཅིག་པོ་དེ་ཉིད་སྒྲ་ཆོག་པར་འགྱུར་བ་དེ་ལྟར་འགལ་སྒྲུབ་ན། དངོས་པོ་
 གཅིག་གིས་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྟོས་ཏེ། གང་ཞིག་དེ་ཉིད་ཅེས་བྱ་བ་ནི་དེ་ཉིད་དུ་བརྗོད་པ་དེ་ནི་
 གཅིག་ཅེས་བྱ་སྟེ། དཔེར་ན་སེམས་པ་ཅན་སྟེས་བྱ་གཉིས་བཞིན་ནོ། ། དངོས་པོ་ཡིན་ན་དེ་ཉིད་བཀག་
 བ་གཞན་ཉིད་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་འབྱུང་བ་དང་སེམས་ཅན་གཉིས་བཞིན་ནོ། ། དེ་ལྟ་ཡིན་དང་། སྟབས་
 པ་དང་དགག་པ་དང་གཅིག་ལ་མི་རུང་བའི་ཕྱིར། དེའི་དངོས་པོ་དང་དེ་མ་ཡིན་པའི་དངོས་པོའི་
 མཆན་ཉིད་ཀྱི་གཅིག་དང་དུ་མ་དག་ཕན་ཚུན་འགལ་བའི་ཕྱིར་གཅིག་གི་ཐ་དད་པ་ནི་བརྟགས་པ་
 ཉིད་ཡིན་ནོ། ། ཇི་ལྟར་དེ་དངོས་པོ་དང་དེ་མ་ཡིན་པའི་དངོས་པོ་འགལ་བ་ཡིན་ཞེ་ན། རང་བཞིན་
 གནས་པ་འགལ་ཞིག་ཅེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྟོས་སོ། ། འདི་སྒྲུལ་དུ་ཆོས་ཐ་དད་པ་བརྟགས་པའི་རྒྱ་
 མཆན་ཅི་ཡིན། འདི་གདོན་མི་ཟ་བར་རྒྱ་མཆན་ཐ་དད་པར་འགྱུར་བར་བྱ་དགོས་ཏེ། དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ན་
 རྣམ་པར་གཞག་པ་འཁྲུལ་བར་འགྱུར་རོ། ། དེ་ལྟ་ཡིན་དང་ཐ་དད་པའི་རྒྱ་མཆན་གང་ཡིན་པ་དེ་ཉིད་
 ཁོ་པོ་ཅག་གི་དོན་དམ་པའི་ཆོས་ཐ་དད་པ་ཡིན་ནོ་སྒྲུལ་དུ་སེམས་ན། རིགས་མཐུན་པ་དང་ཞེས་བྱ་བ་
 ལ་སོགས་པ་སྟོས་ཏེ། འདི་ནི་རིགས་མཐུན་པ་དང་རིགས་མི་མཐུན་པ་ཡང་ཡིན་ལ། དུ་མ་ཡང་ཡིན་
 ནོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ལས་འཛིན་པའོ། ། དེ་ལྟ་བུས་ན་ལྟོག་པ་ཡང་ཡིན་ལ་དངོས་པོ་མ་ཡིན་ཞེས་ཆོག་པ་
 རྣམ་པར་སྒྱུར་རོ། ། དངོས་པོ་གཅིག་པོ་དེ་རིགས་མཐུན་པ་དང་རིགས་མི་མཐུན་པ་དེ་ལས་ལྟོག་པ་དེ་
 ནི་ཆོས་ཐ་དད་པ་རྣམ་པར་གཞག་པའི་རྒྱ་མཆན་ཡིན་ནོ། ། དེ་ལྟ་བུས་ན་གང་གི་ཕྱིར་བརྟགས་པའི་
 དུ་མ་སྟོད་པ་དེའི་ཕྱིར་དངོས་པོ་གཅིག་ལ་ཡང་དག་པའི་གཉིས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་འཐད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །
 ཡང་གི་སྒྲ་ནི་སྒྱུར་ཆོས་ཐ་དད་པ་ལྟོན་དུ་འགོ་བཅའ་སྟབས་ན་གྲུབ་པ་ལ་སྟབས་པ་ཉིད་ཀྱང་བསྟན་པ་
 ཡིན་ནོ། ། འདི་སྒྲུལ་དུ་མིའི་སེང་གེ་ལ་སོགས་པ་དག་གིས་མ་ངེས་པ་ཡིན་ཏོ་ཏོ། ། འདི་ལྟར་མིའི་
 སེང་གེ་ལ་སོགས་པ་རང་བཞིན་གཅིག་ཡིན་ཡང་ཡང་དག་པ་གཉིས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་མི་འགལ་བར་
 དམིགས་པ་ཁོ་ནའོ་སྒྲུལ་དུ་སེམས་ན། གང་ཡང་མིའི་སེང་གེ་ལ་སོགས་ཞེས་བྱ་བ་སྟོས་ཏེ། སོགས་པའི་
 སྟུགས་ནི་ནོར་བུ་གཟི་ལ་སོགས་པ་གཞུང་ངོ། ། དེ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་མིའི་སེང་གེའོ། ། འདུས་པ་ནི་ཆོག་པ་

ཚད་མའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་བསྐྱུས་པའི་དཀའ་འགྲེལ།

པའོ། ། འདི་ལ་གཞུགས་ཡོད་པས་ན་གཞུགས་དང་ལྡན་པའོ། ། གཅིག་གི་གཞུགས་དང་ལྡན་ཞེས་ཆོག་
ནམ་པར་སྐྱར་རོ། ། འདིས་ནི་ཕྱིར་ཆོལ་བ་ལ་དཔེ་མ་གྲུབ་པར་བསྟན་ཏེ། སངས་རྒྱུ་པ་ལ་མའི་མེང་
གོ་ཡན་ལག་ཅན་གཅིག་བསྐྱུབ་པ་མ་ཡིན་ཏེ། རྩལ་སྤྲ་རབ་དུ་མ་ཆོགས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། ། དེ་ལ་
གཅིག་ཉིད་དགག་པ་ལ་ཚད་མ་བཤད་པ། གང་སྣ་ཆོགས་པ་དེ་ནི་གཅིག་མ་ཡིན་ཏེ། རིན་པོ་ཆེའི་
རིགས་དུ་མའི་ཆོགས་པ་བཞིན་ནོ། ། མའི་མེང་གོ་ཡང་སྣ་ཆོགས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རང་བཞིན་
འགལ་བ་དམིགས་པའམ། བྱད་པར་བྱེད་པ་འགལ་བ་དམིགས་པའོ། ། གཅིག་ཡིན་ན་གཉིས་ཀྱི་ངོ་བོ་
ཉིད་ཀྱི་རྒྱ་མཆན་སྣ་ཆོགས་སུ་སྤང་བ་མི་འཐད་པ་ནི་གཞོད་པར་བྱེད་པའི་ཚད་མ་སྟེ། ཐ་དད་པར་
ནམ་པར་གཞག་པའི་རྒྱ་མཆན་ནི་སྤང་བ་ཐ་དད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། ། ཕྱགས་གཅིག་བསྐྱེབ་
། བསྐྱེབས་། པ་ན་ཐམས་ཅད་བསྐྱེབས་པར་ཐལ་བར་འགྱུར་བ་ཡང་གཞོད་པ་ཅན་གྱི་ཚད་མའོ། །
བསྐྱེབས་པ་དང་མ་བསྐྱེབས་པ་འགལ་བའི་ཆོས་དང་ལྡན་པ་དག་གཅིག་ལ་ཅིག་ཅར་རིགས་པ་མ་
ཡིན་ནོ། ། གལ་ཏེ་རྩལ་སྤྲ་རབ་དུ་མ་འདུས་པ་ཅམ་མའི་མེང་གོ་ཡིན་ན། འོ་ན་ངི་ལྟར་གཉིས་ཀྱིས་
། ཀྱི་། ངོ་བོ་དང་ལྡན་པའི་གཅིག་གི་དངོས་པོར་ངེས་པའི་ཤེས་པ་ཡིན་ཞེ་ན། རྩལ་སྤྲ་དེ་དག་ཅས་
བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྟོས་ཏེ། མི་དང་མེང་གོ་དག་གི་ཆ་གང་ཡིན་པ་དེ་དག་དང་ལྡན་པ་སྟེ་སྤང་བར་བྱས་
པའི་ངོ་ཤེས་པ་གང་ཡོད་པ་དེ་ལ་དེ་སྤྲད་ཅས་བྱའོ། ། གང་གི་ཆེ་རྩལ་སྤྲ་རབ་དེ་ཉིད་རང་བཞིན་གྱིས་
དེ་ལྟ་བུར་གྱུར་པའི་ངོ་བོ་ཤེས་པའི་རྒྱར་གྱུར་པ་དེའི་ཆེ་ཡན་ལག་ཅན་གཞན་བརྟགས་པས་ཅི་ཞིག་
བྱ། དེ་དག་གི་དེ་འདྲ་བའི་རང་བཞིན་དེ་ཡང་གང་ལས་བྱུང་ཞེ་ན་བཤད་པ། བྱད་པར་ཅན་གྱི་ཉིན་
འབྱུང་བྱིར། རྒྱ་བྱད་པར་ཅན་ལས་སྟེས་པའི་ཕྱིར་རོ། ། དེ་ལ་བྱད་པར་ཅན་ནི་སྦྱོར་བ་དང་འགྲོ་བའི་
བྱད་པར་འགྲུབ་པར་བྱེད་པའི་ལས་དང་རིགས་མཐུན་པའི་ལས་བྱུང་བའི་རྩར་རྩར་པོ་ལ་སོགས་པའོ།
མའི་མེང་གོ་ནམ་པར་དཔྱད་པ་འདི་ཉིད་ཀྱིས་ནོར་བུ་གཟི་ལ་སོགས་པ་ཡང་བཤད་པའི་ཕྱིར། དེ་དག་
གི་སྟན་འབྱེན་པ་ལོགས་ཤིག་དུ་བརྗོད་པར་མི་བྱའོ། ། ཐམས་ཅད་དངོས་པོའི་ངོ་བོ་ཡིས། ། བན་ཚུན་
ཐ་དད་པ་མ་ཡིན། ། ཞེས་གང་སྟུག་པ་འདི་ལ་དོན་བྱེད་པར་མི་རུས་པ་ཉིད་ཅས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་

སྒྲིལ་ཏེ། དོན་བྱེད་ལྷན་པའི་ངོ་བོ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཉིད་དངོས་པོ་ཞེས་བྱ་བའི་གཞན་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །
གལ་ཏེ་དེ་ཐམས་ཅད་རྗེས་སུ་འགྲོ་བ་ཡིན་ན་ཡང་ཐམས་ཅད་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བྱ་བ་བྱེད་པར་འགྱུར་ཏེ།
སྐྱེད་པར་བྱེད་པ་ཐམས་ཅད་དེ་ཉིད་ཀྱི་ངོ་བོར་འདོད་ལ། དེ་ཡང་ཐམས་ཅད་ལ་བྱུང་པར་མེད་པའི་
ཕྱིར། གང་ཅུང་ཟད་འབྲས་བུ་གང་ཅི་ཡང་རུང་བ་ལས་སྐྱེ་བར་འགྱུར་རོ། ། ཅི་སྟོན་པོ་དང་མེར་པོ་ལ་
སོགས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཉིད་དངོས་པོ་ཡིན་ནམ། འོན་ཏེ་གཞན་ཡིན། གལ་ཏེ་དེ་ཉིད་ཡིན་ན་དེའི་ཆེ་
དེ་རྗེས་སུ་འགྲོ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དཀར་པོ་དང་མེར་པོ་ལ་སོགས་པ་ཡང་སྟོན་པོས་བསྐྱབ་པར་བྱ་བའི་
གོས་ལ་བསྐྱར་བ་ལ་སོགས་པའི་དོན་གྱི་བྱ་བ་བྱེད་པར་འགྱུར་རོ། ། གཞན་ཡང་རང་བཞིན་གཉིས་པ་
མེད་པའི་ཕྱིར་གཅིག་ཉིད་ཡོད་པའི་ཕྱིར་འགྲོ་བ་ཐམས་ཅད་དངོས་པོ་གཅིག་ཏུ་འགྱུར་བས་གཅིག་ཏུ་
མའི་ནམ་པ་ཅན་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་དམ་བཅའ་བ་ཉམས་པར་འགྱུར་རོ། ། ཅི་སྟོན་དངོས་པོ་
ཉིད་སྟོན་པོ་ལ་སོགས་པ་ལས་གཞན་ཉིད་ཡིན་ཏེ། གཟེགས་ཟན་གྱིས་འདོད་པའི་ཡོད་པ་འབྲིན་ཏེ།
ཡིན་ནོ། ། དཔེར་ན་གཟེགས་ཟན་ཏེ་གཟེགས་མ་ཟ་བར་འདོད་པའི་ཇི་ལྟར་ཡོད་པ་ཞེས་བྱ་བ་ཐ་དད་
པའི་དངོས་པོ་ཉིད་ཅེས་བྱ་བ་ཡིན་ན། དེ་ལྟར་ཡང་གཅིག་ལ་ཏུ་མ་ཉིད་མི་རིགས་པས་གསལ་རབ་པ་
ཡིན་ཏེ། གཅིག་ཏུ་ཐ་དད་པའི་ཕྱིར་རོ། ། གཞན་ཡང་གང་དག་འགལ་བའི་ཆོས་དང་ལྡན་པ་དེ་དག་ནི་
ཐ་དད་པ་ཡིན་ཏེ། གང་བ་དང་ཆ་བ་དག་ལྟ་བུའོ། ། སྐྱིད་དང་བྱུང་པར་དག་ལ་ཡང་འགལ་བའི་ཆོས་
དང་ལྡན་པ་ཡོད་དེ། རྗེས་སུ་འགྲོ་བ་དང་ནམ་པ་གཞན་གྱི་ངོ་བོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དེ་དག་ཐ་དད་པར་
གསལ་ལོ། ། གལ་ཏེ་ནམ་པ་གཞན་གྱི་ངོ་བོ་དང་རྗེས་སུ་འགྲོ་བ་འགལ་བའི་ཆོས་དང་ལྡན་པ་ཡིན་ན་
ཡང་ཐ་དད་ཏུ་མི་འདོད་པ་དེའི་ཆེ་གང་ཡང་འདི་སྟོན་པོ་དང་མེར་པོ་དག་གི་ཅི་ཞིག་ལྟར་བྱུང་པར་
གྱི་ངོ་བོས་ཐ་དད་པ་འདོད་པ་དེར་མི་འགྱུར་ཏེ། སྟོན་ཐ་དད་ཕྱིར་གཟུགས་ལ་སོགས། གཅིག་ཏུ་ཐལ་
བར་འགྱུར་བའང་མིན། ། ཞེས་བཤད་པའི་ཕྱིར། ཀུན་རྒྱ་ར་རི་ལས་སྟོན་པོ་ལ་སོགས་པ་ཐ་དད་ཏུ་བརྗོད་
པའི་ཕྱིར་རོ། ། དཔེར་ན་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པས་ཀུན་རྒྱ་ར་རི་ལའི་ལྷགས་གྱིས་ཡང་མ་ངེས་པ་ཉིད་ཏུ་
སྟོན་པ་ཡིན་ཏེ། ལ་དོག་ལྡ་པོ་ནི་ལ་དོག་སྣ་ཆོགས་པའོ། ། དེ་ཇི་ལྟར་སྟོན་པོ་ཞེས་བྱ་བ་འཇམ། མེར་པོ་

ཞེས་བྱ་བ་ལས། དམར་པོ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པས་ཇི་ལྟར་འདོད་པའི་གཞུགས་འདིན་ཏེ། གཞུགས་
 དེས་པ་དེ་བཞིན་དུ་ངོ་བོ་དུ་མའི་དངོས་པོ་སྣ་ཚོགས་པ་རང་དང་གཞན་གྱི་ངོ་བོ་དག་གིས་སམ། སྤྱི་
 དང་ཁྱད་པར་གྱི་ངོ་བོ་དག་གིས་ཡོད་པ་དང་མེད་པའི་བདག་ཉིད་གཉིས་ཀྱི་བདག་ཉིད་དུ་འདོད་པའི་
 དབང་གིས་ཐ་དད་དུ་དེས་པ་ཡིན་ནོ། ། གང་གི་ཆེ་ཐ་དད་དུ་དེས་པར་གཞུང་བར་འདོད་པ་དེའི་ཆེ་
 དེ་དེས་པར་འདིན་པར་བྱེད་ལ། གང་གི་ཆེ་ཐ་མི་དད་པ་སྤྱི་དེས་པར་གཞུང་བར་འདོད་པ་དེའི་ཆེ་
 དེས་པར་འདིན་པར་བྱེད་དོ། ། གང་གི་ཆེ་སྤྱི་དང་ཁྱད་པར་གྱི་བདག་ཉིད་དངོས་པོ་གཅིག་པར་སྐྱད་
 ཅིག་གིས་རྟོགས་པ་དེའི་ཆེ་གཞན་དང་གཞན་མ་ཡིན་པའི་ཐ་དད་པ་ལ་སོགས་པའི་ཚོད་པ་འདིག་སྟེ།
 དེས་པར་མི་འདིན་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏེ། བླ་བོའི་དངོས་པོ་མངོན་སུམ་ཉིད་ཀྱིས་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །
 དེ་ལས་གཞན་དང་གཞན་མ་ཡིན་པ་ལ་སོགས་པ་ཚོད་པ་ནི་འདི་ཡིན་ཏེ། ཐ་དད་པ་དག་ལས་གཞན་
 མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྤྱི་ཡང་གོང་བྱ་བཞིན་དུ་རང་གི་ངོ་བོ་ཐ་དད་པར་ཐལ་བར་འགྱུར་བ་ལས། སྤྱི་ལས་
 ཐ་མི་དད་པའི་ཕྱིར། ཐ་དད་པ་རྣམས་ཀྱང་སྤྱི་བཞིན་དུ་ཐ་མི་དད་པར་ཐལ་བར་འགྱུར་རོ། ། དེ་བཞིན་
 དུ་ཐ་དད་པ་དང་ཐ་མི་དད་པའི་སྤྱི་དང་ཁྱད་པར་དག་ཇི་ལྟར་འགལ་བར་འགྱུར་བ་དང་། སོགས་པའི་
 སྐྱུས་གཅིག་དང་ཕན་ཚུན་འགལ་བ་དག་དང་དེ་བཞིན་དུ་དེ་ཉིད་སྤྱོད། ། དེ་ཉིད་ཁྱད་པར་རོ་ཞེས་བྱ་
 བ་དེ་ལྟ་བུ་ལ་སོགས་པ་གཞུང་བར་བྱའོ། ། དེ་ལྟར་ཐམས་ཅད་དུ་བླ་བོ་རྟོགས་པར་འགྱུར་གྱི། རིམ་
 དང་ཅིག་ཅར་དག་གིས་མ་ཡིན་ནོ་སྣམ་དུ་དོགས་པ་བསུ་ནས། ངོ་བོ་དུ་མའི་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་
 སྤོས་ཏེ། རིམ་མཐ་ཅིག་ཅར་གྱིས་འདིའི་སྤྱི་དང་ཁྱད་པར་ལ་སོགས་པའི་ངོ་བོ་རྣམ་པར་འདོག་པ་གང་
 ཡིན་པ་དེ་ནི་བརྗོད་པར་འདོད་པའི་དབང་གིས་སོ། ། གང་གི་ཆེ་ཅིག་ཅར་སྤྱི་དང་ཁྱད་པར་གྱི་ངོ་
 བོ་འཕ་ཡོད་པ་དང་མེད་པའི་ངོ་བོར་བརྗོད་པར་འདོད་ན་དེ་འདིའི་ངོ་བོར་རྣམ་པར་གཞག་གོ། ། ཅི་སྟེ་
 རིམ་གྱིས་ཡོད་པའི་ངོ་བོ་དང་མེད་པའི་ངོ་བོ་འཕ་སྤྱི་དང་ཁྱད་པར་གྱི་བརྗོད་པར་འདོད་ན་དེའི་ཆེ་
 འདི་དེའི་ངོ་བོར་རྣམ་པར་གཞག་གོ། ། དེའི་ངོ་བོ་ཐམས་ཅད་ནི་འདོད་པས་རིམ་དང་རིམ་མ་ཡིན་པ་
 དག་གིས་བསྟན་ཏེ། རིན་པོ་ཆེ་སྣ་ཚོགས་པའི་མངོན་ན་མཁྱད་དང་པད་མ་དམར་པོ་ལ་སོགས་པ་

བཞིན་ནོ། ། ཡང་རིམ་དང་རིམ་མ་ཡིན་པ་ལས་མ་གཏོགས་པ་རྣམ་པ་གཞན་གྱིས་ཅིའི་ཕྱིར་མི་སྟོན་
 ཅེ་ན། ཆོགས་རྣམས་རྣམ་པ་གཞན་ཡོད་མིན། ། ཞེས་བྱ་བ་སྟོས་ཏེ། རིམ་དང་ཅིག་ཅན་གྱིས་འབྲུག་པ་
 དག་ལས་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སྟོས་པར་བྱའོ། ། རྣམ་པར་ནི་ཚུལ་ལོ། ། དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པས་
 ལན་འདེབས་པར་བྱེད་དེ། གཅིག་སྟོ་ཆོགས་པ་ནི་སན་ཚུན་འགལ་བ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ནི། སྟོ་
 ཆོགས་གང་དེ་གཅིག་མ་ཡིན། ། ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པས་བསྟན་ཟིན་ཏོ། ། གང་གི་ཕྱིར་སྟོ་ཆོགས་པ་
 ཞེས་བྱ་བས་དུ་མ་ཉིད་བརྗོད་ལ། གཅིག་ཉིད་དང་དུ་མ་དག་ནི་སན་ཚུན་སྦངས་ཏེ་གནས་པའི་མཆན་
 ཉིད་གྱིས་འགལ་བ་ཡིན་ནོ། ། དེ་ལྟ་བུས་ན་གཅིག་ལ་ཡང་དག་པའི་རྣམ་པ་མང་པོ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །
 ཅི་སྟེ་ཡོད་པ་དེ་ལྟ་ན་ཡང་གཅིག་ཉིད་དུ་མ་ཉིད་དུ་ཡང་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། ། འདི་ལྟར་དངོས་པོ་གཞན་
 དེ་སྟེད་ཅིག་སྟེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཡང་དག་པ་ཉིད་དུ་བསྟན་པར་འགྱུར་བ་འབའ་ཞིག་ཏུ་ཟད་གྱི།
 གཅིག་དུ་མ་ཉིད་ནི་མ་ཡིན་ཏེ་སན་ཚུན་འགལ་བའི་ཕྱིར་རོ། ། ཡང་ན། དངོས་པོ་ལས་ནི་ལྡོག་པ་
 ཡིས་ཀྱང་མེད་པ་སྤངས་ནས་གོ་སྐབས་གཞན། ། ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྟོས་པ་དེ་ལ། དངོས་པོ་གཅིག་
 ལས་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྟོས་ཏེ། གལ་ཏེ་ནམ་མཁའི་མེད་ཀྱི་དང་ཁྱད་པར་མེད་པ་བསྟུབ་པར་བྱ་
 བ་ལ་དངོས་པོ་ཅམ་ལས་ལྡོག་པ་གཏན་ཆོགས་ཉིད་དུ་བྱེད་ན། དེའི་ཆེ་གཏན་ཆོགས་མ་གྲུབ་སྟེ། སྟོ་
 བྱ་ནི་དངོས་པོ་ཅམ་ལས་ལྡོག་པར་གྲུབ་པ་མ་ཡིན་ནོ། ། འོ་ན་ཅི་ཞེ་ན། རང་གི་ངོ་པོ་མ་གཏོགས་པའི་
 དངོས་པོའི་ཁྱད་པར་གཞན་ལས་སོ། ། ཅི་སྟེ་དངོས་པོའི་ཁྱད་པར་ལས་ལྡོག་པ་གཏན་ཆོགས་ཉིད་དུ་
 ཁས་ལེན་ན། དེའི་ཆེ་གཏན་ཆོགས་མ་ངེས་པ་ཡིན་པ་སྟེ། འདི་ལྟར་བྱམ་པ་ལ་སོགས་པའི་དངོས་པོ་
 ལས་ལྡོག་པའི་སྟོ་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་དེའི་བདག་ཉིད་དང་བྲལ་བར་བསྟུབ་པར་འགྱུར་བ་འབའ་ཞིག་
 ཏུ་ཟད་གྱི། ཐམས་ཅད་དང་རང་བཞིན་མེད་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཡང་དོན་བྱ་བ་བྱེད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་
 རོ། ། གཅིག་གིས་རྒྱས་པའི་ངོ་པོ་ཉིད། ། ཅེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པས་མ་ངེས་པ་ཉིད་སྟུབ་པར་བྱེད་དེ།
 གལ་ཏེ་དོན་བྱེད་པར་རྒྱས་པའི་མཆན་ཉིད་ཀྱི་དངོས་པོ་ཉིད་ཅེས་བྱ་བ་རྗེས་སུ་འགོ་བ་ཅན་དུ་གྱུར་
 ན་དེ་ལས་ལྡོག་པར་རང་བཞིན་མེད་པ་ཉིད་དུ་འགྱུར་ཏེ། དངོས་པོའི་མཆན་ཉིད་ནི་དོན་བྱེད་རྒྱས་པ་

ཚད་མའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་བསྐྱུས་པའི་དཀའ་འབྱེལ།

ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། ། ཇི་མིན་དུ་སྡོན་པོ་ལ་སོགས་པ་གཅིག་གི་ངོ་བོ་གང་ཡིན་པ་དེ་དཀའ་པོ་ལ་སོགས་
གཞན་དག་ལ་འདུག་པ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི། གལ་ཏེ་སྡོན་པོ་ལ་སོགས་པའི། ། དངོས་ཉིད་ཇེས་སུ་
འགྲོ་བར་འདོད། ། ཅེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པས་སྒར་བཤད་བྱེད་ཏོ། ། ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། འབྲས་བུ་ཐ་དང་
པའི་ཕྱིར་དང་། དམིགས་པ་སྒྲུབ་པ་ཐ་དང་པའི་ཕྱིར་རོ། ། དམིགས་པ་ནི་ཤེས་པ་ལོ། ། དེའི་སྒྲུབ་པ་ནི་
ཅམ་པ་ལོ། ། སོགས་པའི་སྐྱུས་སྒྲེ་བ་དང་གནས་པ་དང་འགག་པ་ལ་སོགས་པ་གཟུང་ངོ་། ། དེ་ལྟ་བུ་ན་
དེ་དང་མ་འབྲེལ་བའི་གཏན་ཚིགས་ཀྱིས་དངོས་པོ་དེའི་བདག་ཉིད་མ་ཡིན་པ་ཞེས་བྱ་བ་ཉིད་དུ་
བསྐྱུབ་པར་རིགས་ཀྱི། བྱད་པར་མེད་པས་དངོས་པོ་མེད་པ་དང་བྱད་པར་མེད་པ་བསྐྱུབ་པར་རིགས་པ་
ནི་མ་ཡིན་ནོ། ། གང་ལས་ཤེ་ན། དེ་ལས་ཡང་དངོས་པོའི་མཚན་ཉིད་དོན་བྱེད་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །
འོན་ཏེ་ཤིན་ཏུ་ཐ་དང་པ་ཡིན་ན་ཇི་ལྟར་དངོས་པོ་དངོས་པོ་ཞེས་བྱ་བའི་ཇེས་སུ་འགྲོ་བའི་ཤེས་པར་
འགྱུར། ཡང་གལ་ཏེ་འབྲས་བུ་ཐ་དང་པར་གྱུར་ན་ཇི་ལྟར་དངོས་པོ་ནམ་མཁའི་མེད་ཀྱི་ལས་ཐ་དང་པར་
འགྱུབ་པར་འགྱུར་ཞེ་ན། དེ་ཡང་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྐྱོས་ཏེ། རྒྱས་པ་མེད་པ་ལས་ལྡོག་པ། ཞེས་བྱ་
བ་ལ་རྒྱས་པ་མེད་པ་ནི་མོ་གཤམ་གྱི་བྱ་ལ་སོགས་པ་ལོ། ། དེ་དག་ལས་དེའི་བདག་ཉིད་མ་ཡིན་པས་
ལྡོག་གོ། ། གང་གི་ཕྱིར་བཏགས་པའི་འབྲས་བུ་ཉིད་ཡོད་པ་དེའི་ཕྱིར། དངོས་པོ་དངོས་པོ་གཞན་མི་
མཚུངས། ། ཞེས་གང་སྐྱུས་པ་དེ་མ་གྱུབ་པོ། ། བདག་ཉིད་གང་གིས་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པས་ལེགས་
པའི་སྒོ་གྲོས་ཀྱི་ཚུན་པ་དོན་དོགས་པར་བྱེད་དེ། དེས་སྐྱུས་པ། གལ་ཏེ་དངོས་པོ་བདག་ཉིད་གང་
གིས་རིགས་མཐུན་པ་དང་རིགས་མི་མཐུན་པ་དག་ལས་ལྡོག་པའི་བདག་ཉིད་ཀྱི་དངོས་པོ་དེ་རིགས་
མཐུན་པ་དང་འབྲས་བུ་ཐ་དང་པར་གྱུར་ན། དེའི་ཆེ་རིགས་མི་མཐུན་པ་དང་ཡང་འབྲས་བུ་ཉིད་ཤེས་པར་འགྱུར་
ཏེ། དེའི་བདག་ཉིད་བྱད་པར་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། ། ཤེས་པ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟ་བུ་ན་རང་བཞིན་
གང་གིས་རིགས་མཐུན་པ་དང་མི་མཚུངས་པར་འགྱུར་བ་དང་རང་བཞིན་གང་གིས་དེ་དང་འབྲས་བུ་
ཡང་འགྱུར་བ་རང་བཞིན་ཉིད་དེ་དག་ཐ་དང་པར་འདོད་པར་བྱའོ། ། གལ་ཏེ་རིགས་མཐུན་པ་ཡིན་ན་
ཇི་ལྟར་དེ་དག་མི་མཚུངས་པར་འགྱུར། ཅི་སྟེ་དེ་དང་མི་མཚུངས་པ་ཡིན་ན་ཇི་ལྟར་རིགས་མཐུན་པ་

ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟ་བུ་ན་འདི་ནི་མཐུན་འགལ་བ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། སྟོན་འདི་ནི་མེད་དེ། གང་གི་ཕྱིར་
གཞན་གྱི་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་སྤྱི་དང་ཁྱད་པར་གྱི་བདག་ཉིད་ཏུ་འདོད་དེ། དེ་ལྟ་བུ་ན་དངོས་པོ་
ཉིད་ལ་སོགས་པའི་སྤྱིའི་ཐམས་ཅད་རིགས་མི་མཐུན་པ་ཞེས་བཞིན་ལ། དེ་ཉིད་ཁྱད་པར་གྱི་དངོས་པོ་
རིགས་མི་མཐུན་པར་འདོད་པའི་ཕྱིར་དེ་ལ་སྟོན་ན་ཡང་མི་མཐུངས་པ་ཞེས་བཞིན་པའི་ཕྱིར་སྟོན་
མེད་དོ། ། མཐུན་པ་དང་གཞན་གྱི་དངོས་པོ་ཞེས་བྱ་བ་ལ། འདི་ནི་མཐུན་པ་ཡང་ཡིན་ལ། གཞན་ཡང་
ཡིན་པས་མཐུན་པ་དང་གཞན་པའི་དངོས་པོ་སྟེ་གཞན་ཞེས་བྱ་བ་ནི་མི་མཐུངས་པའོ། ། ལྷག་མ་ནི་གོ་
སླ་བའི་ཕྱིར་རྣམ་པར་མི་བྱེད། ། གཅིག་ཏུ་རྟོགས་པའི་རྒྱ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པས་ལན་འདེབས་པར་
བྱེད་དེ། རང་བཞིན་དེ་ཉིད་ཀྱིས་མཐུངས་པ། ། ཞེས་བཞིན་དེ། གཅིག་རྟོགས་པའི་ཤེས་པ་རྒྱ་ཡིན་པའི་
ཕྱིར་རོ། ། འདི་རྟོག་བསྟན་པ་ཡིན་ཏེ། གང་དག་གཅིག་ཏུ་རྟོགས་པ་ལ། ། རྒྱ་ཡི་དངོས་པོར་མི་འགྱུར་
བ། ། དེ་དག་ཉིད་ནི་མི་མཐུངས་པ། ། ཞེས་བྱ་བ་ཐ་སྙད་ཏུ་བྱ་བ་གང་དག་འགྱུར་བ་དེ་དག་ནི་
མཐུངས་པ་ཞེས་བྱེད། ། ཡང་ཅིའི་ཕྱིར་ཐམས་ཅད་གཅིག་ཏུ་རྟོགས་པ་དེའི་རྒྱར་མི་འགྱུར་ཏེ། ཐ་དད་
པར་ཁྱད་པར་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་དོགས་པ་ལ། ། འགའ་ཞིག་ཁོ་ན་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྟོན་ཏེ།
ཅིའི་ཕྱིར་མེ་ནི་སྟག་པར་བྱེད་པའམ་རྩོ་བ་ཡིན་གྱི་ཚུ་ནི་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་རང་བཞིན་ནི་བཟུལ་ཞིང་
བཟླ་བར་འོས་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། ། འདིའི་རང་བཞིན་འདི་ག་ལས་བྱུང་བ་ཡིན་ཞེས་དེ་རྟོག་ཏུ་བཞིན་
པར་རིགས་ཏེ། རྒྱ་མེད་པ་ཉིད་ཡིན་ན་སྟོན་པ་མེད་པ་ནི་ངེས་པར་མི་རུང་བས་ཏེ་ཅང་ཐལ་བར་
འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། ། དེ་ལྟ་བུ་ན་རང་གི་རྒྱ་ལས་ཞེས་བཞིན་པར་བྱ་ལ། དེ་ཡང་ག་ལས་ཤེ་ན་ནི་རྒྱའི་
བརྒྱད་པ་ཐོག་མ་མེད་པ་ཅན་ཡིན་ནོ། ། དབང་པོ་ནི་དབང་པོའོ། ། བཅུད་ཅི་ནི་སྟེ་ཉེས་སོ། ། སོགས་
པའི་སྒྲས་རེ་རེ་དང་སྒྱར་བར་བྱེད། ། དབེར་ན་སྟེ་ཉེས་ལ་སོགས་པས་རིམས་ལ་སོགས་པ་ཞི་བ་དང་
ཡུལ་དང་དབང་པོ་དང་སྒྲུང་བ་དང་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ལ་སོགས་པ་ཡང་ཁྱད་པར་ཅན་གྱི་ཤེས་པ་སྟེད་པ་
ལ་རུས་གྱི་གཞན་དག་ལ་ནི་མ་ཡིན་པ་དེ་བཞིན་ཏུ་གཅིག་ཏུ་རྟོགས་པ་ལ་ཡང་འགའ་ཞིག་ཁོ་ན་རུས་
པ་ངེས་པ་ཡིན་ནོ། ། ཡང་ན་དབང་པོའི་སྒྲས་བ་རུ་བཞིན་ལ་སོགས་པའི་སྒྲ་ཚོགས་པ་དང་སྒྱར་བར་

ཚད་མའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་བསྟུན་པའི་དཀའ་འབྲེལ།

བྱལོ། ། གཤམ་ཏེ་སྡོན་པོ་སོགས་ལས་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པས་དཔེ་མ་གྲུབ་པར་དོགས་པ་ཡིན་ཏེ། གཤམ་
ཏེ་མིག་སྡོན་པོ་ལ་སོགས་པ་ལས་ལྡོག་པའི་ངོ་བོ་བསྟན་པར་འདོད་ཀྱི་ཇེས་སུ་འབྲུག་པ་བསྟན་པ་ནི་
མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ངེས་པར་གཟུང་བས་བསྟན་ཏོ། ། དེའི་ཆེ་མིག་སྡོན་པོ་ལ་སོགས་པའི་ཤེས་པ་
སྐྱེད་པར་བྱེད་པར་མི་འགྱུར་རོ། ། དེ་སྐྱེད་པར་བྱེད་པའི་རང་བཞིན་ལས་ལྡོག་པའི་བྱིར་རོ། ། གང་
ཞིག་གང་སྐྱེད་པར་བྱེད་པའི་རང་བཞིན་ལས་ལྡོག་པ་དེ་ནི་སྐྱེད་པར་བྱེད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་
སྡོན་པོ་ལ་སོགས་པའི་ཤེས་པ་སྐྱེད་པར་བྱེད་པའི་སྡོན་པོ་ལ་སོགས་པ་ལས་ལྡོག་པའི་རྣམས་པ་ནི་སྡོན་
པོ་ལོག་པའི་ཤེས་པ་དེ་སྐྱེད་པར་བྱེད་པ་མ་ཡིན་པའོ། ། མིག་ཀྱང་སྡོན་པོ་ལ་སོགས་པའི་ཤེས་པ་སྐྱེད་
པའི་སྡོན་པོ་ལྡོག་པ་ལས་སྐྱེད་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་བྱ་བ་བྱེད་འགལ་བ་དམིགས་པའི་ཐལ་བར་
འགྱུར་བའོ། ། དེ་ལྟ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། དེའི་བྱིར་ལྡོག་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས། གང་ཞིག་གང་སྐྱེད་པར་བྱེད་པ་དེ་
ནི་སྐྱེད་པའི་རང་བཞིན་ལས་ལྡོག་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་སྡོན་པོའི་ཤེས་པ་སྐྱེད་པར་བྱེད་པའི་སྡོན་
པོའི་རང་གི་རང་བཞིན་ལས་མི་ལྡོག་པ་བཞིན་ནོ། ། མིག་ཀྱང་སྡོན་པོའི་ཤེས་པ་སྐྱེད་པར་བྱེད་པ་ཡིན་
ནོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རང་བཞིན་གྱི་གཏན་ཆིགས་དེ་ལྟར་སྡོན་པོ་ལ་སོགས་པ་ཡང་ཕྱོགས་སུ་བྱས་ནས་
བརྗོད་པར་བྱའོ། ། དེ་ལྟ་བུས་ན་དངོས་པོ་རྣམས་ཀྱི་ཇེས་སུ་འགོ་བ་ཡོད་པའི་བྱིར་ཐལ་བ་ལས་བསྐྱོག་
པའི་སྒོ་ནས་དཔེ་མ་བཟུང་བ་ཉིད་ཏུ་བཤད་དོ། ། ཅི་སྟེ་ཡང་དེ་ལས་ལྡོག་པར་ཡང་གྱུར་ལ་དེ་སྐྱེད་པར་
བྱེད་པ་ཡིན་མོད། དེའི་བྱིར་ཐལ་བ་སྐྱབ་པ་མ་ངེས་པ་ཡིན་ནོ་སྟུང་ན། གཞན་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་
སྟོས་ཏེ། རྣ་བ་ལ་སོགས་པ་ཡང་སྡོན་པོ་ལ་སོགས་པའི་ཤེས་པ་སྐྱེད་པར་བྱེད་པ་དེ་ཉིད་ཏུ་ཐལ་བ་ནི་
བསྐྱོག་པ་ལ་གཞོད་པ་ཅན་གྱི་ཚད་མ་སྟེ། ཐ་དད་པར་བྱུང་པར་མེད་པའི་བྱིར་རོ། ། མིག་སྡོན་པོ་ལ་
སོགས་པ་ལས་ཐ་དད་པ་གང་ཡིན་པའི་ཐ་དད་པ་དེས་རྣ་བ་ལ་སོགས་པ་ཡང་མིག་ལ་སོགས་པ་དང་
མཚུངས་པའི་བྱིར། ཅི་ལྟར་མིག་གི་སྡོན་པོ་ལ་སོགས་པ་ལས་ལྡོག་པ་དེ་བཞིན་ཏུ་རྣ་བ་ཡང་ཡིན་ནོ་
ཞེས་བྱ་བའི་ཐ་ཆིག་གོ། ། མིག་ལ་སོགས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པས་ལན་འདེབས་པར་བྱེད་དེ། གཤམ་
ཏེ་བྱུང་པར་མེད་པར་དེ་སྐྱེད་པར་བྱེད་པའི་རང་བཞིན་ལས་ལྡོག་པ་ཅམ་གཏན་ཆིགས་ཉིད་ཏུ་བརྗོད་

པ་དེའི་ཆེ་གཏན་ཆེགས་མ་གྲུབ་པ་ཡིན་ཏེ། མིག་ལ་སོགས་པ་ནི་སྔོན་པོ་ལ་སོགས་པའི་ཤེས་པ་སྐྱེད་
 པའི་རང་བཞིན་ལས་བྱུང་པར་མེད་པར་ལྡོག་པར་མ་གྲུབ་པོ། ། གང་གི་ཕྱིར་མིག་ལ་སོགས་པ་དེ་དག་
 གི་རང་བཞིན་གང་ཡིན་པ་དེར་ཡང་སྐྱེད་པར་བྱེད་པར་འདོད་དེ། དེ་ཁོ་ནས་འབྲས་བུ་དེ་བྱ་བ་ཡིན་
 གྱི་གཞན་གྱིས་ནི་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ལ་ངེས་པ་ཅི་ཞིག་ཡོད་དེ། གཞན་ཡང་བྱེད་ལ་དེ་ཡང་
 བྱེད་པ་ལ་འགལ་བ་མ་མཐོང་ངོ་། ། གལ་ཏེ་ཡང་བྱུང་པར་མེད་པར་ལྡོག་པར་འགྱུར་ན་དེའི་ཆེ་རང་
 གི་རང་བཞིན་ལས་ཀྱང་ལྡོག་པར་འགྱུར་ཏེ། དེ་ལྟ་ཡིན་དང་རང་བཞིན་མེད་པ་ཉིད་ཏུ་ཐལ་བར་
 འགྱུར་རོ། ། དེ་ལྟ་བུས་ན་དངོས་པོ་རྣམས་རང་གི་ངོ་བོ་ལས་ལྡོག་པར་རིགས་པ་མ་ཡིན་ནོ། ། ཇི་སྟེ་
 རང་གི་རང་བཞིན་སྤངས་ནས་མིག་ལ་སོགས་པ་གཞན་གྱིས་སྐྱེད་པར་བྱེད་པ་ལས་ལྡོག་པ་དེ་གཏན་
 ཆེགས་ཉིད་ཏུ་འདོད་ན་དེའི་ཆེ་གཏན་ཆེགས་མ་ངེས་པ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། འདི་ལྟར་རང་བཞིན་གཞན་
 ལས་ལྡོག་པ་དེའི་རང་བཞིན་ཏུ་མི་འགྱུར་གྱི། དེ་སྐྱེད་པར་མི་བྱེད་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། ། ཐམས་ཅད་རང་
 གི་ངོ་བོས་སྐྱེད་པར་བྱེད་པ་ཡིན་གྱི་གཞན་གྱི་ངོ་བོས་ནི་མ་ཡིན་ནོ། ། བདག་ཉིད་གྱི་རང་བཞིན་གང་
 གིས་འདི་སྐྱེད་པར་བྱེད་པའི་ཞེས་འདོད་པ་དེ་ལས་ལྡོག་པས་ཇི་ལྟར་སྐྱེད་པར་བྱེད་པ་མ་ཡིན་པར་
 འགྱུར་བའི་ཕྱིར་གཏན་ཆེགས་མ་ངེས་པ་ཡིན་ནོ། ། ཅི་སྟེ་མ་ཡིན་པར་འཇུག་པས་དེའི་རང་བཞིན་མ་
 ཡིན་པ་ཉིད་ཏུ་བསྐྱབས་ན་དེའི་ཆེ་གྲུབ་པ་ལ་སྐྱབ་པ་ཡིན་ཏེ། དངོས་པོ་རྣམས་གྱི་རང་བཞིན་ནི་པན་
 ཚུན་དབེན་པ་ཉིད་ཏུ་འདོད་པའི་ཕྱིར་རོ། ། དེ་སྐྱེད་ངོ་བོས་མིན་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ནི་དེ་ཡང་ཡིན་ལ་
 སྐྱེད་པ་ཡང་ཡིན་པས་དེ་སྐྱེད་པས་ཏེ། གཟུགས་ལ་སོགས་པའོ། ། དེའི་རང་གི་ངོ་བོ་ནི་རང་བཞིན་ནོ། །
 དེ་གང་ལ་ཡོད་པ་དེ་ནི་དེ་སྐྱེད་ངོ་བོས་མིན་ཏེ་དངོས་པོ་ནི་དེ་ཉིད་དོ། ། གཞན་དེ་སྐྱེད་པར་བྱེད་པའི་
 ངོ་བོ་གང་ཡིན་པ་དེ་དང་འབྲལ་བ་ཞེས་བྱ་བའི་ཐ་ཆིག་གོ། ། རྣམ་པ་གཅིག་ཏུ་ན་དེ་ཡང་ཡིན་ལ་སྐྱེད་
 པར་བྱེད་པ་ཡང་ཡིན་པས་དེ་སྐྱེད་དོ། ། དེ་ནི་དེ་སྐྱེད་པར་བྱེད་པ་ཡང་ཡིན་ལ་ངོ་བོ་ཡང་ཡིན་ནོ་ཞེས་
 ལས་འཛིན་པར་བྱས་ལ་དགག་པ་དང་ཆེག་གསུམ་གྱིས་འབྲུ་འབྲས་བུ་མང་པོ་བར་བྱེད་དོ། ། ཡང་
 གང་གི་དེ་ཉིད་འབྲས་བུ་དེ་ལ་ངེས་པར་འགྱུར་བ་འབྲས་བུ་གཅིག་བྱ་བ་ལ་མིག་ལ་སོགས་པ་པན་

ཚད་མའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་བསྐྱུས་པའི་དཀའ་འབྱེལ།

ཚུན་མ་འཆོལ་བའི་སྐྱེད་པར་བྱེད་པའི་རང་བཞིན་དེ་ཉིད་ག་ལས་འོངས་སྐྱུ་དྲོགས་པས་དེ་ལ་
ངེས་པ་ཞེས་བྱ་བ་སྒྲོས་ཏེ། གཞན་དུ་ཐ་དད་ཁྱད་མེད་ཕྱིར། ། རྩ་བ་ལ་སོགས་ཀྱང་དེ་ཡི། ། སྐྱེད་པར་
བྱེད་པས་ཅིས་མི་འདོད། ། ཅེས་གང་སྐྱུས་པ་དེ་ནི་འདིས་བསལ་བ་ཡིན་ནོ། ། དེ་ལྟ་བུས་ན་ཐ་དད་ན་
ཡང་རང་གི་ངོ་བོ་ངེས་པ་ལ་འགའ་ཞིག་སྐྱེད་པར་བྱེད་པར་འགྱུར་གྱི་གཞན་ནི་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་
ལ་འགའ་བ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་དོ། ། ཡང་གལ་ཏེ་རང་བཞིན་གཅིག་ཇེས་སུ་འགྲོ་བས་ཐ་དད་ཀྱང་
མིག་ལ་སོགས་པ་སྐྱེད་པར་བྱེད་པར་འགྱུར་བ་དེའི་ཆོ། དེ་དག་གི་སྐྱེད་པར་བྱེད་པའི་རང་བཞིན་
གཅིག་པོ་དེ་རྒྱ་གཅིག་ལ་ཡང་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གཅིག་པོ་དེ་ཉིད་ལས་འབྲས་སུ་སྐྱེད་པར་འགྱུར་རོ། །
དེ་ལྟ་ཡིན་དང་ལྟན་ཅིག་བྱེད་པའི་རྒྱ་ལྟག་མ་དོན་མེད་པར་ཐལ་བར་འགྱུར་རོ། ། ཅི་སྟེ་ཁྱད་པར་
གཞན་མ་ཆང་བའི་ཕྱིར་གཅིག་ལས་འབྲས་སུ་སྐྱེ་བ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། མ་ཡིན་ཏེ། ཁྱད་པར་གང་དག་
ཡིན་པ་དེ་དག་མ་ཆང་བ་མེད་པར་འདོད་དེ། དེ་དག་ནུས་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། ། ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན།
ཐ་དད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རུས་པར་མཛོན་པར་འདོད་པའི་ཇེས་སུ་འགྲོ་བ་ཅན་གྱི་རང་བཞིན་ལས་གཞན་
ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་བྱ་བའི་ཐ་ཆོག་གོ། ། རུས་པ་མེད་པ་མ་ཆང་བས་མི་སྐྱེད་པར་རིགས་པ་ཡང་མ་
ཡིན་ཏེ། འགའ་ཞིག་ཀྱང་མི་སྐྱེད་པར་ཐལ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། ། ཡང་ཅི་སྟེ་ཁོ་བོ་ཅག་གིས་སྐྱེ་
དང་ཁྱད་པར་ཕན་ཚུན་ཤིན་ཏུ་ཐ་དད་པར་མི་འདོད་དེ། དེ་བས་ན་ཐ་དད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བྱ་བའི་
གཏན་ཆོགས་སུ་མ་གྲུབ་པ་ཡིན་ནོ་སྐྱུ་མ་ན། ཇི་ལྟར། ཐ་དད་ན་ཡང་མ་ཆང་མིན། ། ཞེས་བྱ་བ་སྒྲོས་ཏེ།
ཁྱད་པར་ནམས་སྐྱེ་ལས་ཐ་མི་དད་པར་ཁས་ལེན་ན། འོ་ན་ཁྱད་པར་གཞན་མ་ཆང་བའི་ཕྱིར་གཅིག་
སྐྱེད་པར་བྱེད་པ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བཞེད་པར་མི་བྱ་སྟེ། གང་གི་ཕྱིར་སྐྱེ་དེ་མ་ཆང་བ་མེད་པར་གནས་
ན་དེ་དང་ཐ་མི་དད་པའི་ཁྱད་པར་ནམས་ཀྱང་མ་ཆང་བར་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ། ། གང་ཞིག་གང་དང་
གྲུབ་པ་དང་བདེ་བ་གཅིག་པ་མ་ཡིན་པ་དེ་ནི་དེའི་རང་བཞིན་དུ་རིགས་པ་མ་ཡིན་ནོ། ། གཞན་ཡང་
ཐལ་བར་འགྱུར་བ་འདི་ནི་བྱེད་ཅག་ལ་ཡང་མཚུངས་པ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། ཇེས་སུ་འགྲོ་བ་ཁྱད་པར་མེད་
པའི་ཕྱིར། ཐམས་ཅད་ཐམས་ཅད་སྐྱེད་པར་བྱེད་པ་ཅིའི་ཕྱིར་མ་ཡིན་ཏེ། ཇི་ལྟར་བྱེད་ལ་ཇེས་སུ་འགྲོ་

བ་བྱད་པར་མེད་ན་ཡང་ཐམས་ཅད་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྐྱེད་པར་བྱེད་པ་མ་ཡིན་པ་དེ་བཞིན་དུ་ཁོ་ཙོ་
 ཅག་ལ་ཡང་ཡིན་པ་དེའི་ཕྱིར་འདི་ནི་ཅི་ཡང་མ་ཡིན་ནོ། ། གཞན་ཡང་ཐ་དད་པར་བྱད་པར་མེད་ན་
 ཡང་འགའ་ཞིག་སྐྱེད་པར་བྱེད་པ་ཡིན་གྱི་གཞན་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་སྐྱེད་པར་བྱེད་པའི་རང་བཞིན་
 དེས་པ་གཅིག་ཉིད་དུ་འགྱུར་ཏེ། གཅིག་གི་རང་བཞིན་གང་ཡིན་པ་དེ་གཞན་གྱི་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ།
 དེ་ལྟ་ཡིན་ན་ཅུང་ཟད་ཀྱང་འགའ་བ་མེད་དོ། ། གང་གི་ཆེ་ཆེས་སུ་འགྲོ་བའི་གཅིག་ཉིད་སྐྱེད་པར་
 བྱེད་པ་ཡིན་པ་དེའི་ཕྱིར་ཆེ་གཅིག་འབྲས་སུ་གཅིག་ལ་སྐྱེད་པར་བྱེད་པ་ཉིད་དང་སྐྱེད་པར་བྱེད་པ་
 མ་ཡིན་པ་ཞེས་བྱ་བ་སྐྱབ་པ་དང་དགག་པ་རྒྱུ་རྟེན་གཅིག་ལ་རིགས་ཀྱི་རིག་ཏེ་རྟེན་ཐ་དད་པ་ལ་ནི་
 འགའ་བ་མེད་པས་དེའི་ཕྱིར་གཅིག་ལ་ཞེས་བཤད་དོ། ། ཡང་ཅི་སྟེ་གང་གིས་གཅིག་གཅིག་ལ་སྐྱེད་
 པར་བྱེད་པ་དང་སྐྱེད་པར་མི་བྱེད་པའི་འགའ་བར་འགྱུར་བ་ཁོ་ཙོ་ཅག་གིས་གཅིག་དུ་ཆེས་སུ་འགྲོ་བ་
 ཉིད་ནི་མི་འདོད་དོ། ། འོ་ན་ཅི་ཞེ་ན། འདི་ལ་ཐ་དད་པ་ལས་ཡིན་ཏེ། དེས་ན་སྐྱེད་པར་བྱེད་པ་མ་ཡིན་
 པ་ཉིད་མི་འགའ་ལོ་སྟུམ་ན། ཐ་དད་པའི་ཡིན་ལ་རག་མོད། ཅི་སྐྱེད་པར་བྱེད་པའི་རང་བཞིན་ཐ་དད་
 པ་དེ་སྐྱེད་པར་བྱེད་པའི་བདག་ཉིད་ཀྱི་ཆེས་སུ་འགྲོ་བ་འདི་ཉིད་ཡིན་ནམ། འོ་ན་ཏེ་གཞན་ཡིན་ཞེས་
 བྱ་བ་བརྗོད་པར་བྱའོ། ། དེ་ཞིག་དེ་ཉིད་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། དངོས་པོ་རང་གི་ངོ་བོ་ལས་ལྡོག་པར་རིགས་པ་
 ནི་མ་ཡིན་ཏེ། རང་བཞིན་མེད་པར་ཐལ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། ། གཞན་ཐ་དད་པ་ཡིན་ན་སྐྱེད་པར་
 བྱེད་པའི་རང་བཞིན་མ་ཆང་བ་མེད་པ་དེ་སྐྱེད་པར་བྱེད་པ་མ་ཡིན་པ་ཉིད་དུ་ཡང་རིགས་པ་ཡང་མ་
 ཡིན་ཏེ། ཏ་ཅང་ཐལ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། ། ཡང་ན་དེ་ཉིད་རང་གི་ངོ་བོ་ལས་ཐ་དད་པ་ཡིན་དུ་
 རྒྱག་མོད། དེ་ལྟ་ན་ཡང་གཅིག་སྐྱེད་པར་བྱེད་པ་དང་། སྐྱེད་པར་བྱེད་པ་མ་ཡིན་པ་འགའ་བ་མ་བསལ་
 བ་ཁོ་ན་སྟེ། འདི་ལྟར་ཐ་དད་པའི་ཕྱིར་གཅིག་པོ་དེ་བྱེད་པ་པོ་དེ་མ་ཡིན་པར་ཡང་འགྱུར་རོ། ། འོ་ན་ཏེ་
 གཞན་ཆེས་སུ་འགྲོ་བ་མེད་པ་མ་ཡིན་ནོ། ། འོ་ན་ཅི་ཞེ་ན། དེ་ཉིད་ཆེས་སུ་འགྲོ་བ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། དེ་ལྟ་
 ཡིན་དང་གཅིག་སྐྱེད་པར་བྱེད་པ་དང་སྐྱེད་པར་བྱེད་པ་མ་ཡིན་པ་འགའ་བ་དེ་ཉིད་སོ་ན་འདུག་པ་
 ཡིན་ནོ། ། ཆེས་སུ་འདུག་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཆེས་སུ་འགྲོ་བ་སྟེ། སྐྱེད་པར་བྱེད་པ་ཉིད་ཀྱི་རང་བཞིན་ལ་

ཚད་མའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་བསྟུན་པའི་དཀའ་འབྱེལ།

བརྗོད་ཀྱི། གཞན་ལ་མངོན་ཏུ་སྟོན་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། ། གཞན་ཡང་རྗེས་སུ་འགྲོ་བ་དང་སྟོན་པ་དག་གིས་བྱད་པར་ཉིད་ལས་འབྲས་བུ་གྲུབ་པ་དེ་དག་ཁོ་ན་མཚན་ཉིད་ཏུ་རིགས་ཀྱི་སྦྱི་ནི་མ་ཡིན་ནོ། ། དངོས་པོ་ཉིད་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ནི་དོན་བྱ་བ་བྱེད་པ་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། ། དེ་ལྟ་ཡིན་དང་ཅི་སྦྱི་རང་གི་མཚན་ཉིད་ལས་ཐ་དད་པ་ཡིན་ནམ། འོན་ཏེ་ཐ་མི་དད་པ་ཡིན་ཞེས་དོན་བྱེད་པ་དོན་ཏུ་གཉེར་བ་དེ་ལ་ཐ་དད་པ་དང་ཐ་མི་དད་པའི་བསམས་པས་ཅི་ཞིག་བྱ། གང་གི་ཕྱིར་དོན་བྱེད་པར་རུང་བའི་རང་བཞིན་གང་ཁོ་ན་མངོན་པར་འདོད་པས་དོན་བྱེད་པ་དོན་ཏུ་གཉེར་བའི་སྦྱོས་བུ་འཇུག་པ་དོན་ཏུ་གཉེར་བ་རྣམས་ཀྱིས་ཐ་དད་པ་དང་ཐ་མི་དད་པར་དེར་བརྟགས་པ་ཉིད་བསམ་པར་བྱ་བ་ཉིད་ཡིན་གྱི་ཞེན་པས་ནི་མ་ཡིན་ནོ། ། དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ཏེ། གལ་ཏེ་མ་བརྟགས་པའི་ཐ་དད་པ་དང་ཐ་མི་དད་པ་དག་མི་འདོད་པ་དེའི་ཚེ། དོན་བྱེད་པར་རུང་བ་དེའི་བདག་ཉིད་ཀྱིས་ཏེ་རང་གི་ངོ་བོས་ཐ་དད་པ་དོན་དམ་པར་ཡོད་པ་ཉིད་དང་། སྟོན་པས་ཏེ་རྣམ་པར་རྟོག་པའི་སྟོ་ལ་སྣང་བའི་ངོ་བོར་བྱས་ནས་མཚུངས་པ་ཉིད་ཏུ་རྣམ་པར་གཞག་སྟེ། དེའི་དངོས་པོ་ངེས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་བརྟུང་། རྩོད་པ་མེད་པ་ཁོ་ན་འོ། ། འདི་ཅམ་ཉིད་ཀྱིས་ཀྱང་དོན་བྱེད་པ་དོན་ཏུ་གཉེར་བའི་ཐ་དད་པ་དང་སྦྱིའི་བསམ་པ་ཡོངས་སུ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་དོན་བྱ་བ་མི་བྱེད་པའི་སྦྱི་ཐ་དད་པ་དང་ཐ་མི་དད་པ་བསམ་པས་ཅི་ཞིག་བྱ། ཡང་སྦྱི་སྟེ་དངོས་པོ་ཉིད་སྦྱིའི་ཡིན་ལ་རག་མོད། ལོག་པ་བརྟགས་པས་ཅི་ཞིག་བྱ་སྟམ་ན། དངོས་པོ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སྟོན་པ་སྟོས་ཏེ། གལ་ཏེ་བྱམ་པ་ལ་སྟོན་པ་སྟམ་བུ་ལ་སྟོན་པ་ལ་རྗེས་སུ་འགྲོ་བར་འགྱུར་བ་དེའི་ཚེ་སྤང་ཅི་དང་ཆུ་ལ་སྟོན་པ་འཛིན་པ་དོན་ཏུ་གཉེར་བ་རྣམ་བུ་ལ་སྟོན་པ་ལ་ཡང་འཇུག་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་འཇུག་པ་འཆོལ་བར་ཐལ་བར་འགྱུར་རོ། ། སྟོན་པའི་སྦྱོས་སྦྱེ་བ་དང་འགག་པ་ལ་སྟོན་པ་མཚུངས་པར་ཐལ་བར་འགྱུར་བའོ། ། ཅི་སྟེ་བདེ་བར་གཤེགས་པ་རྣམས་བཞིན་ཏུ་གཞན་དག་གིས་ཀྱང་། དེའི་ཕྱིར་གང་དང་གང་ལས་དོན། སྟོན་པ་དེ་ཡི་སྦྱོན་ཅན་གྱི། རིག་བྱེད་དེ་ཡི་བྱད་པར་ནི། རྟོགས་འགྱུར་བ་དག་རབ་ཏུ་བྱེད། ཅས་བྱ་བ་འདི་འདོད་པ་དེ་ལ་བཤད་པ། རྟོགས་པས་བཀོད་པ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སྟོན་པ་སྟེ། ལྷ་ཚོགས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཐ་དད་པའོ། ། གང་ཆེ་གསེར་སོར་

ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པས་གཞོན་ནུ་མ་ལེན་གྱི་ལྷགས་ཀྱི་དོགས་པ་བསྐྱ་བ་ཡིན་ཏེ། དེས་སྒྲུལ་པ། དངོས་
པོ་ཐམས་ཅད་སྐྱེད་པ་དང་གནས་པ་དང་འཇིག་པའི་རང་བཞིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་གསུམ་གྱི་བདག་ཉིད་
ཡིན་ཏེ། གཅིག་ལས་ཀྱང་དགའ་བ་ལ་སོགས་པ་འབྲས་བུ་གསུམ་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་རོ། ། འདི་ལྟར་གང་
གི་ཆེ། གསེར་མོར་བཅག་ནས་གདུ་བྱར་བྱས་པ་དེའི་ཆེ། གསེར་མོར་དོན་དུ་གཉེར་བ་མུང་བ་སྐྱེ་ལ།
གདུ་བྱ་དོན་དུ་གཉེར་བ་དགའ་བ་སྐྱེ་ཞིང་གསེར་དོན་དུ་གཉེར་བ་ནི་བར་མར་གནས་སོ། ། གལ་ཏེ་
དངོས་པོ་གཅིག་གི་ངོ་བོར་གྱུར་ན། དེའི་ཆེ་གཅིག་གི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་སྒྲོར་འགྱུར་གྱི་གསུམ་གྱི་རྣམ་པ་
ཅན་འདི་ནི་མ་ཡིན་ནོ། ། གསེར་མོར་ནི་སྣོད་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཡིན་ལ། གདུ་བྱ་ནི་རྒྱན་གྱི་ཁྱད་པར་ཡིན་
ནོ། ། འདི་སྒྲུལ་དུ་གལ་ཏེ་གསུམ་གྱི་བདག་ཉིད་དོ་ཞེས་བྱ་བ་བསྐྱ་བ་པ་དེའི་ཆེ་འཇིག་པ་ལ་སོགས་
པའི་ངོ་བོས་གསུམ་གྱི་བདག་ཉིད་དོ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ག་ལས་ཤེ་ན། འཇིག་པ་མེད་ན་མུང་བ་མེད། །
ཅེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྒྲོས་ཏེ། དེས་ན་སྤྱི་ནི་རྟག་པ་ཉིད། ཅེས་བྱ་བ་ནི་གང་གི་ཕྱིར་གནས་པ་མེད་
ན་བར་མར་གནས་པ་མེད་དེ་བར་མར་གནས་པ་མེད་ན་མི་འབྱུང་བ་དེས་གསེར་གྱི་སྤྱི་རྟག་པ་ཉིད་
དུ་རྟོགས་པར་འགྱུར་རོ། ། དེ་ལྟར་དེ་ཡང་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པས་ལན་འདེབས་པར་བྱེད་དེ། རྟོན་མི་
མཚུངས་པ་ཡིན་ཕྱིར་རོ། ། ཞེས་བྱ་བ་འདི་ནི་བཤད་པར་བྱ་བའི་ཆོག་ཡིན་ཏེ། འདི་འཆད་པ་ནི། གང་
ཕྱིར་སྐྱེས་དང་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པའོ། ། གལ་ཏེ་དངོས་པོ་གཅིག་ཀྱང་སྐྱེ་བ་ལ་སོགས་པའི་རང་
བཞིན་གྱིས་གསུམ་གྱི་བདག་ཉིད་དུ་འགྱུར་ན་དེའི་ཆེ་ཕན་ཚུན་འགལ་བའི་སྐྱེ་བ་དང་། གནས་པ་
དང་འཇིག་པ་རྣམས་ཅིག་ཅར་འབྱུང་བར་འགྱུར་ལ། འགལ་བ་དག་ནི་གཅིག་ལ་ཅིག་ཅར་ཡོད་པར་
རིགས་པ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟར་ཡིན་ན་འགལ་བ་ཉིད་དུ་མི་འགྱུར་རོ། ། འོ་ན་ངི་ལྟར་སྒོ་གསུམ་སྐྱེ་
བར་རིགས་ཤེ་ན། ངི་ལྟར་རིགས་པ་རྣམས་བསྐྱར་པའི་ཕྱིར། སྐད་ཅིག་འཇིག་ཅེས་བྱ་བ་སྒྲོས་ཏེ།
གསེར་མོར་གྱི་བདག་ཉིད་ཀྱི་དངོས་པོ་ནི་གསེར་གྱི་མོར་པ་འདི་དངོས་པོའོ། ། དེ་ཡང་ཁྱད་པར་ངི་ལྟ་
བུ་ཞེ་ན། གསེར་གྱི་བདག་ཉིད་དེ་རང་བཞིན་དེ་གང་ལ་ཡོད་པ་ཞེས་ཆོག་རྣམ་པར་སྐྱུར་རོ། ། དེ་རང་
ཉིད་ལས་ཏེ། རང་གི་རང་གིས་འཇིག་པ་ན་དེ་དོན་དུ་གཉེར་བ་འགའ་ཞིག་ལ་མུང་བ་སྐྱེ་འོ། ། ལྷ་ན་

ཆད་མའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་བསྐྱུས་པའི་དཀའ་འབྱེལ།

མེད་པའི་གདུ་བྱ་ཞེས་བྱ་བའི་ངོ་བོ་དེའི་བདག་ཉིད་དེ་དེ་གསེར་གྱི་བདག་ཉིད་སྒྲེ་བ་འབྱུང་བ་ན་
 གདུ་བྱ་འདོད་པ་འགའ་ཞིག་དགའ་བ་སྒྲེ་བར་འགྱུར་གྱི། གསེར་གྱི་བདག་ཉིད་གྱི་བསྟན་པ་འགའ་
 ཡང་ཡོད་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། སྒྲེ་བ་དང་འཛིག་པ་དག་ནི་རྗེས་སུ་འགོ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། ། འོ་ན་གལ་
 ཏེ་དེ་ལྟ་ན་བར་མར་གནས་པའི་སྒྲོ་ཇི་ལྟར་ཞེ་ན། གང་གི་ཆེ་ཆོངས་པའི་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྒྲོས་
 ཏེ། གང་གི་ཆེ་ཆོངས་པའི་སྒྲོ་ཅན་གྱིས་གསེར་གྱི་བདག་ཉིད་དེ། གསེར་གྱི་རང་བཞིན་གྱི་གསེར་ཕོར་
 དང་། གདུ་བྱ་ཞེས་བྱ་བའི་དངོས་པོ་དག་རིམ་གྱིས་མཐོང་སྟེ། རང་བཞིན་དབེན་པར་མཐོང་ན་ཡང་
 འདྲ་བ་གཞན་བྱུང་བས་འཁྲུལ་བས་ནམ་པར་དབྱེ་བར་མི་ལུས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ཉིད་གྱི་ཕྱིར་འདྲ་བ་
 གཞན་གྱི་ངོ་བོ་འཁྲུལ་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་འཁྲུལ་བ་ན་གནས་སྐབས་གཉི་ག་ལ་ཡང་གསེར་བསྟན་
 པ་ཉིད་དུ་སེམས་སོ། ། འདྲ་བ་གཞན་ངོ་བོས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་གསེར་མ་ཡིན་པ་ལས་ལྡོག་པ་ཅམ་དུ་ཆོས་
 མཐུན་བས་འདྲ་བ་གཞན་གྱི་ངོ་བོ་སྒྲེ་བ་ནི་འདྲ་བ་གཞན་གྱི་ངོ་བོ་འོ། ། ཡང་ཇི་ལྟར་འདྲ་བ་གཞན་གྱི་
 ངོ་བོས་འཁྲུལ་བ་བསྟན་པར་སྒྲོམ་པ་ཡིན་གྱི། དངོས་པོ་ཉིད་དེ་ལྟ་བུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ནི་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་
 བརྗོད་པར་བྱ་ཞེ་ན། གསེར་བརྟན་། བསྟན་། ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྒྲོས་ཏེ། གལ་ཏེ་གསེར་བརྟན་
 ། བསྟན་། པ་ཉིད་དུ་གྱུར་ན་དེའི་ཆེ་དང་ཐ་མི་དད་པའི་གདུ་བྱ་ལ་སོགས་པ་ཡང་གསེར་ཕོར་ལ་
 སོགས་པའི་གནས་སྐབས་སུ་མཐོང་བར་འགྱུར་ཏེ། དམིགས་པའི་མཚན་ཉིད་དུ་གྱུར་པའི་ཕྱིར་རོ། །
 དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ན་གལ་ཏེ་གདུ་བྱ་ནི་གསེར་ཕོར་གྱི་གནས་སྐབས་ལ་མ་མཐོང་ལ་དམིགས་པའི་མཚན་
 ཉིད་དུ་གྱུར་པའི་གསེར་ཕོར་ཡང་གདུ་བྱའི་གནས་སྐབས་སུ་མ་མཐོང་བ་དེའི་ཆེ། དེ་དག་པན་ཚུན་
 ཐ་དད་པ་ཡིན་ནོ། ། དེ་ལྟ་ཡིན་དང་དེ་དག་ལས་ཐ་མི་དད་པའི་ཕྱིར་དེའི་རང་གི་ངོ་བོ་བཞིན་དུ་
 གསེར་ཡང་ཐ་དད་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་དབྱེད་ནས། གཞན་དུ་གཅིག་ཉིད་མིན་ཞེས་བྱ་བ་སྒྲོས་ཏེ། གང་
 ཡང་ལྡོག་མཚམས་དངོས་པོ་ལས། ། ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པས་ཐ་དད་པ་བསྐྱབ་པ་བརྗོད་པ་དེ་ལ་གྲུབ་
 པ་ལ་བསྐྱབ་པའི་ཕྱིར་སྟན་འབྱེན་པ་བརྗོད་པར་མི་བྱའོ། ། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་བསྐྱུས་པའི་དཀའ་འབྱེལ་
 ལས་འབྱུང་བ་བརྟག་པ་སྟེ་ཉི་ཤུ་ལྟ་པའོ། །

॥

མི་འཕྲོ་ཞེས་བྱ་བ་དེ་བསྐྱབ་པའི་དོན་དུ། སངས་རྒྱལ་པ་དག་ཅེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྣོན་ཏེ།
 བཟླ་བ་འགའ་ཡང་ཡོད་མ་ཡིན། ། ཞེས་བྱ་བ་འདི་ལ་འདི་རྒྱུད་ཅེས་བཟླ་པ་ཏེ། འོན་ཏེ། བཟླ་བ་
 འགའ་ཡང་ཡོད་མ་ཡིན། ། ཞེས་བྱ་བ་འདི་ལྟར་བཞིན་དེ། གང་གི་ཕྱིར་ཆོས་སྐྱོབ་ལ་སོགས་པ་སངས་
 རྒྱལ་པ་ཁ་ཅིག་གིས་ཀྱང་གནས་སྐབས་ཐ་དད་པའི་ཕྱིར་གསེར་བཟླ་བ་འགའ་ཡང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་
 ཏེ། རྗེས་སུ་འགྲོ་བ་དང་ཆོས་མཚུངས་པས་དངོས་པོ་དུས་གསུམ་དུ་གནས་པར་འདོད་དེ། ། འདི་ཉིད་
 ཆོག་གས་སུ་བཅད་པ་གཉིས་པས་སྟོན་ཏོ། ། དེ་ལ་དངོས་པོ་གཞན་དུ་འགྱུར་བར་སྐྱབ་པ་ནི་བཙུན་པ་ཆོས་
 སྐྱོབ་ཡིན་ཏེ། དེས་འདི་ན་རེ་ཆོས་དུས་ནམས་སུ་འཇུག་པ་ན་དངོས་པོ་གཞན་དུ་འགྱུར་བ་འབའ་
 ཞིག་ཏུ་བྱེད་ཀྱི་རྗེས་ནི་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཟེར་རོ་ཞེས་གསུངས། དཔེར་ན་གསེར་གྱི་རྗེས་ཀྱི་གཏུ་བྱ་དང་
 དཔུང་རྒྱན་དང་ན་ཆ་ལ་སོགས་པར་བཞིན་པའི་རྒྱ་མཆོད་ཀྱི་ཡོན་ཏན་གཞན་དུ་འགྱུར་གྱི། ཁ་དོག་
 ནི་མ་ཡིན་པ་དེ་བཞིན་དུ་ཆོས་སྐྱོབ་པ་མ་འོངས་པ་ལ་སོགས་པའི་དངོས་པོ་གཞན་དུ་འགྱུར་བ་ཉིད་
 ཡིན་ཏེ། འདི་ལྟར་ཆོས་ནམས་མ་འོངས་པའི་དངོས་པོ་ཡོངས་སུ་སྤངས་ནས་ད་ལྟར་བའི་དངོས་པོར་
 འགྱུར་བ་དང་། ད་ལྟར་བྱུང་བའི་དངོས་པོ་ཡོངས་སུ་སྤངས་ནས་ཀྱང་འདས་པའི་དངོས་པོར་འགྱུར་
 གྱི། རྗེས་གཞན་དུ་འགྱུར་བ་ཉིད་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། རྗེས་ནི་ཐམས་ཅད་དུ་འབྱུང་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། ། དེ་
 ལྟ་མ་ཡིན་ན་མ་འོངས་པ་ཡང་གཞན་ཡིན་ལ། ད་ལྟར་བྱུང་བ་ཡང་གཞན་ཡིན་ཞིང་འདས་པ་ཡང་
 གཞན་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་ཐལ་བར་འགྱུར་རོ། ། གང་གི་འདས་པ་ལ་སོགས་པའི་བཞིན་པ་དང་ཤེས་པ་
 འཇུག་པ་དེས་དངོས་པོ་ལ་ཡོན་ཏན་གྱི་བྱུང་པར་ཅི་ཞིག་འདོད། མཆོད་ཉིད་གཞན་དུ་འགྱུར་བ་སྐྱེས་
 པ་ནི་བཙུན་པ་དབྱངས་སྒྲོགས་ཡིན་ཏེ། དེ་ན་རེ་ཆོས་དུས་ནམས་སུ་འཇུག་པ་ན་འདས་པ་འདས་པའི་
 མཆོད་ཉིད་དང་ལྡན་ལ་མ་འོངས་པ་དང་ད་ལྟར་བྱུང་བ་དག་གི་མཆོད་ཉིད་དང་ཡང་ལྡན་ཏེ། དཔེར་
 ན་སྐྱེས་བྱ་བྱུང་མེད་གཅིག་ལ་ཆགས་པ་ལྟག་མ་ལ་ཆགས་པ་དང་བྲལ་བ་མ་ཡིན་པ་བཞིན་ནོ། ། དེ་
 བཞིན་དུ་མ་འོངས་པ་དང་ད་ལྟར་བྱུང་བ་དག་ལ་ཡང་བཞིན་པར་བྱའོ། ། འདི་ནི་འདས་པ་ལ་སོགས་
 པའི་མཆོད་ཉིད་འཇུག་པ་ཐོབ་པ་ལ་ལྟོས་ནས་ཐ་སྙད་དུ་བྱེད་པའི་ཕྱིར་སྐྱ་མ་ལས་ཐ་དད་པར་སྐྱབ་

གཤམ་གྱི། གནས་སྐབས་གཞན་དུ་འགྱུར་བར་སྒྲིབ་བཞི་བཅུ་ལ་དབྱིག་བཞེས་ཡིན་ཏེ། དེ་ན་རེ་ཆོས་
 དུས་ནམས་སུ་འཇུག་པ་ན་གནས་སྐབས་དང་གནས་སྐབས་སུ་བྱིན་ནས་གནས་སྐབས་གཞན་གྱི་སྒྲིབ་
 བས་གཞན་དང་གཞན་དུ་སྒྲིབ་ཀྱི་རྩིས་ཀྱི་སྒྲིབ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། རྩིས་ནི་དུས་གསུམ་ཆར་དུ་ཐ་མི་དང་
 པའི་བྱིར་རོ། ། དཔེར་ན་འདི་བའི་རི་ལུ་གཅིག་ཏེ་ཤོད་ཀྱི་གཅིག་གི་ཤོས་ཏེ་ཤོད་ཀྱི་མིག་ཏུ་གཞག་ན་
 གཅིག་ཅེས་བྱ་ལ། བརྒྱའི་ཤོས་ཏེ་ཤོད་ཀྱི་མིག་ཏུ་གཞག་ན་བརྒྱ་སྟོང་གི་ཤོས་ཏེ་ཤོད་ཀྱི་མིག་ཏུ་གཞག་ན་
 སྟོང་ཡིན་པ་དེ་བཞིན་དུ། དངོས་པོ་བྱེད་པའི་གནས་སྐབས་ན་ད་ལྟར་ཡིན་ལ་དེ་ཞིག་པ་ནི་འདས་པ་
 ཡིན་ལ། དེ་མ་ཐོབ་པ་ནི་མ་འོངས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཟེར་རོ་ཞེས་གྲག་སྟེ། འདི་ཡང་གནས་སྐབས་ལ་
 ལྟོས་ནས་ཐ་སྙད་དུ་བྱ་བ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་འདི་བའི་གོང་བྱ་བཞིན་ནོ། ། དེའི་རང་བཞིན་གཞན་དུ་
 འགྱུར་བ་ཉིད་ནི་མ་ཡིན་ནོ། ། འོ་ན་ ཅི་ཞེ་ན། གནས་སྐབས་ཀྱི་བྱུང་པར་དང་འབྱེལ་བའི་བྱིར་གྲངས་
 གསལ་བར་བྱེད་པའི་མིང་གཞན་འབྱུང་བ་ཡིན་ནོ། ། གཞན་གཞན་དུ་འགྱུར་བ་སྒྲིབ་བཞི་བཅུ་ལ་
 སངས་རྒྱས་ལྟ་ཡིན་ཏེ། དེ་ན་རེ་ཆོས་དུས་གསུམ་འཇུག་པ་ལ་སྒྲིབ་པ་དང་བྱི་མ་ལ་ལྟོས་ནས་གཞན་དང་
 གཞན་ཞེས་བརྗོད་དོ། ། དཔེར་ན་བྱུང་མེད་གཅིག་ལ་མ་ཞེས་ཀྱང་བྱ། བྱ་མ་ཞེས་ཀྱང་བྱ་བ་བཞིན་ནོ་
 ཞེས་ཟེར་རོ་ཞེས་གྲག་སྟེ། འདི་ནི་སྒྲིབ་པ་དང་བྱི་མ་ལ་ལྟོས་ནས་ཐ་སྙད་དུ་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། ། གང་ལ་སྒྲིབ་
 མ་ཁོ་ན་འང་ཡོད་ལ་བྱི་མ་མེད་པ་དེ་ནི་མ་འོངས་པ་ཡིན་ནོ། ། གང་ལ་སྒྲིབ་པ་དང་བྱི་མ་ཡང་ཡོད་དེ་ནི་
 ད་ལྟར་བྱུང་བ་ཡིན་ནོ། ། གང་ལ་བྱི་མ་ཁོ་ན་ཡོད་ཀྱི་སྒྲིབ་པ་མེད་པ་དེ་ནི་འདས་པ་ཡིན་ནོ། ། དེ་ལྟར་ན་
 དངོས་པོ་དང་མཆན་ཉིད་དང་གནས་སྐབས་དང་གཞན་ཏེ། གཞན་ལ་སོགས་པའི་མིང་ཅན་ཐམས་
 ཅད་ཡོད་པར་སྒྲིབ་བ་ནམ་པ་བཞིན་ཏེ། དེ་ལ་དང་པོ་ནི་ཡོངས་སུ་འགྱུར་བར་སྒྲིབ་པའི་བྱིར། གྲངས་ཅན་
 གྱི་ལུགས་ལས་ཐ་དད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་འགོག་པ་གང་ཡིན་པ་འདི་ལ་ཡང་བལྟ་བར་བྱ་སྟེ། འདི་ལྟར་
 སྒྲིབ་པའི་རང་བཞིན་ཡོངས་སུ་མ་དོར་བས་སམ། ཡོངས་སུ་དོར་ནས་ཡོངས་སུ་འགྱུར་བ་ཡིན་གྱང་།
 གཤམ་ཏེ་ཡོངས་སུ་མ་དོར་ནས་ཡིན་པ་དེའི་ཆེ་དུས་འཆོལ་བར་འགྱུར་རོ། ། ཅི་སྟེ་ཡོངས་སུ་དོར་ནས་
 ཡིན་ན་དེའི་ཆེ་ཉག་ཏུ་ཡོད་པ་ཉིད་དུ་འགལ་ལོ། ། རྒྱལ་བ་གཉིས་པ་ཡང་ཐམས་ཅད་ལ་མཆན་ཉིད་

ཐམས་ཅད་དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར་དུས་འཆོལ་བར་འགྱུར་ཏེ། སྒྲིམ་བུ་དོན་གཞན་དུ་འགྱུར་བའི་ཆགས་
 པ་མངོན་དུ་གྱུར་པའི་ཕྱིར་ཆགས་པ་ཞེས་བྱ་ལ་ལྡན་པ་ཙམ་གྱིས་ནི་མ་ཆགས་པ་ཡང་ཡིན་གྱི། ཆོས་
 གྱི་མཚན་ཉིད་མངོན་དུ་གྱུར་པའམ། ཐོབ་པའི་མཚན་ཉིད་གྱིས་ལྡན་པ་ཡོད་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། མཚན་
 ཉིད་ནི་ཐོབ་པ་བཞིན་དུ་གཞན་ཉིད་དུ་ཐལ་བར་འགྱུར་བ་དེའི་ཕྱིར། དཔེ་ལས་བྱུང་བའི་དོན་དང་
 མཚུངས་པ་མ་ཡིན་ནོ། ། གསུམ་པ་བྱ་བའི་སྒྲོ་ནས་དུས་རྒྱུ་པར་གཞག་པའམ་རྒྱས་པར་སྒྲུབ་འབྱེན་
 པ་འཆད་པ་འགྱུར་རོ། ། བཞི་པ་ལ་ཡང་དུས་གཅིག་ཉིད་ལ་དུས་གསུམ་ཉིད་དུ་འགྱུར་ཏེ། འདི་ལྟར་
 འདས་པའི་དུས་ལ་སྒྲུ་མ་དང་ཕྱི་མའི་སྐད་ཅིག་མ་དག་ནི་འདས་པ་དང་མ་འོངས་པ་ཡིན་ལ། དཔུས་
 གྱི་སྐད་ཅིག་མ་ནི་ད་ལྟར་བྱུང་བ་ཡིན་ནོ། ། འདི་དག་གི་སྒྲུབ་འབྱེན་པའི་ལན་འདི་ནི་གསལ་བའི་
 ཕྱིར་གསུམ་པ་ཉིད་ནས་བཅུམས་ན་སྤར་ཡང་དུས་གསུམ་བཟླ་གསལ་པ་ཙམ་མོ། ། གསེར་གྱི་དཔེས་བྱུབ་
 པའི་མཐའ་ཉི་ཤར་བསྟན་པ་ཙམ་བྱས་གྱི། ཆོས་སྒྲོབ་གྱི་ལྟ་བུ་ལོན་འདོད་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། ། དེ་སྐད་
 དུ་ཡང་། གང་ཕྱིར་དུས་གྱི་རྒྱུ་དབྱེ་འདི། ། བྱ་བའི་སྒྲོ་ནས་རབ་ཏུ་བཟླ་གས། ། ཞེས་འཆད་པར་འགྱུར་
 རོ། ། འདི་ལྟར་བྱ་བའི་སྒྲོ་ནས་རྒྱུ་པར་འདོག་པ་ཆོས་སྒྲོབ་གྱི་ནི་མ་ཡིན་ནོ། ། ལོན་ཅི་ཞེ་ན། དབྱིག་
 བཤེས་གྱི་ཡིན་ནོ། ། དེ་ལ་གལ་ཏེ་འདས་པ་དང་མ་འོངས་པ་མེད་པ་གྱུར་ན་རྒྱལ་པོ་མང་པོས་བཀུར་
 བ་བྱུང་བར་གྱུར་ཏོ། ། འཁོར་ལོས་སྒྱུར་། བསྒྱུར་། བའི་རྒྱལ་པོ་དུང་འབྱུང་བར་འགྱུར་རོ་ཞེས་བྱ་བའི་
 འདས་པ་དང་མ་འོངས་པ་དག་གིས་ཤེས་པ་དམིགས་པ་མེད་པར་འགྱུར་རོ། ། དེ་ལྟ་ཡིན་དང་དམ་
 ། རྒྱུ་པར་ཤེས་པ་ཉིད་དུ་མི་འགྱུར་ཏེ། དམིགས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་སྒྲུ་མ་དུ་བསམ་པ་ཡིན་ནོ། ། འདི་
 ལྟར་དངོས་པོ་སོ་སོར་ངེས་པ་རིག་པའི་བདག་ཉིད་རྒྱུ་པར་ཤེས་པ་ཡིན་ལ་ཤེས་པར་བྱ་བ་མེད་ན་
 འདིས་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མི་ཤེས་པའི་ཕྱིར་རྒྱུ་པར་ཤེས་པ་ཉིད་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་རོ། ། གཞན་ཡང་
 བཙེམ་ལྡན་འདས་གྱིས་རྒྱུ་པར་ཤེས་པ་ནི་གཉིས་ལ་བརྟེན་ནས་སྒྲུའོ་ཞེས་གསུངས་པ་ལ། གཉིས་
 གང་ཞེ་ན། མིག་དང་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་ནས་ཡིད་དང་ཆོས་རྒྱུ་པར་ཤེས་བྱ་བའི་བར་ཡིན་ཏེ། འདས་
 པ་དང་མ་འོངས་པ་དག་མེད་ན་དེ་ལ་དམིགས་པའི་རྒྱུ་པར་ཤེས་པ་གཉིས་ལ་བརྟེན་པར་མི་འགྱུར་

བའི་ཕྱིར་ལུང་དང་འགལ་ལོ། ། གཞན་ཡང་གལ་ཏེ་དེ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པ་སྟེ། ཡོད་པས་སྟོང་པར་གྱུར་
ན་འབྲས་བྱ་སྟེས་བའི་དུས་ན་རྣམ་པར་སྦྱིན་པའི་རྒྱ་མེད་པའི་ཕྱིར་ལས་འདས་པ་འབྲས་བྱ་འབྱིན་པ་
མི་འགྱུར་རོ། ། མེད་པ་ལས་ནི་འབྲས་བྱ་སྟེད་པའི་རུས་པ་ཡོད་པ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། མེད་པའི་མཚན་
ཉིད་ནི་རུས་པ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། ། གཞན་ཡང་རྒྱལ་པོ་དང་ལས་ནུ་བྱུང་བར་
གྱུར་ཏོ། ། འཁོར་ལོས་སྐྱར་བའི་རྒྱལ་པོ་དུང་དང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་བྱམས་པ་འབྱུང་བར་འགྱུར་རོ་
ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པས་རྣམ་པར་བྱེ་ནས་རྣལ་འབྱོར་པ་རྣམས་ཀྱི་ཤེས་པ་འདས་པ་ལ་སོགས་པར་
འབྱེད་པར་མི་འགྱུར་རོ། ། མེད་པ་ལ་ནི་རྣམ་པར་དབྱེ་བ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟ་བུས་ན་རྒྱལ་པོ་
དགའ་བའི་དཔལ་ལ་སོགས་པ་འདས་པ་དང་མ་འོངས་པའི་དངོས་པོ་རྣམས་རྣམས་དགག་པའི་ངོ་བོ་ནི་
མ་ཡིན་ཏེ། དུས་ཀྱིས་བསྟུས་པའི་གཞུགས་ལ་སོགས་པ་ཉིད་དུ་བསྟན་པའི་ཕྱིར་ད་ལྟར་བྱུང་བ་བཞིན་
ནོ། ། བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་དགེ་སྟོང་དག་གལ་ཏེ་འདས་པའི་གཞུགས་ཤིག་ཡོད་པར་མ་གྱུར་ན།
འཕགས་པ་ཉན་ཐོས་ཐོས་པ་དང་ལྷན་པ་འདས་པའི་གཞུགས་ལ་མི་ལྟ་བར་ཡང་མི་འགྱུར་བ་ཞིག་ན།
གང་གི་ཕྱིར་འདས་པའི་གཞུགས་ཡོད་པ་དེའི་ཕྱིར་འཕགས་པ་ཉན་ཐོས་ཐོས་པ་དང་ལྷན་པ་འདས་
པའི་གཞུགས་ལ་མི་ལྟ་བ་ཡིན་ཞེས་བྱ་བ་རྒྱས་པ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་གཞུགས་གང་ཅུང་ཟད་འདས་པ་
དང་མ་འོངས་པ་ལ་སོགས་པ་ཐམས་ཅད་བསྟུས་ནས་གཞུགས་ཀྱི་སྤང་པོ་ཞེས་བྱ་བའི་གྲངས་སྟུ་འགྲོ་
ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་སོ། ། དུས་ཀྱིས་བསྟུས་པ་གང་དག་ལ་ཡིན་པ་དེ་དག་ནི་དུས་ཀྱིས་
བསྟུས་པ་སྟེ། གཞུགས་ལ་སོགས་པ་འོ། ། སོགས་པའི་སྒྲས་ཚོར་བ་ལ་སོགས་པ་གསུང་ངོ། ། དེ་དག་གི་
ངོ་བོ་ནི་གཞུགས་ལ་སོགས་པ་ཉིད་དེ། འདིར་ཡང་སོགས་པའི་སྒྲས་སྟུག་བསྟུལ་དང་ཀུན་འབྱུང་དང་
མི་རྟག་པ་དང་བདག་མེད་པ་ལ་སོགས་པ་ཉིད་དུ་ཉེ་བར་བསྟན་པ་ཉིད་དུ་གསུང་ངོ། ། ཡང་ཅི་སྟེ་འོ་
ན་ནམ་མཁའ་བཞིན་དུ་རྟག་དུ་གནས་པའི་ཕྱིར་དེ་ལྟར་འདས་པ་ལ་སོགས་པ་རྣམ་པར་གཞག་སྟུམ་
ན། དུས་ཐ་དད་ཅེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྟོས་སོ། ། གང་གི་ཕྱིར་བྱ་བ་ཐོབ་པ་ནི་ད་ལྟར་ཞེས་བྱ་བ་ལ། བྱ་
བ་ཞིག་པ་ནི་འདས་པ་ཡིན་ཞིང་བྱ་བ་མ་ཐོབ་པ་ནི་མི་འོངས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་བྱ་བའི་སྟོན་ནས་དུས་

ནམ་པར་གཞག་གོ། ཡང་འདི་བྱ་བ་ཅི་ལ་འདོད། ཁག་ཏེ་དཔེར་ན་གང་གི་ཕྱིར་མིག་གིས་མཐོང་ངོ།
 རྩ་བས་ཐོས་སོ། ལྷན་ཆོར་རོ། ལྷན་ཕྱང་ངོ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ལ་མིག་ལ་སོགས་པ་ལ་ནམས་ཀྱི་
 ལྷ་བ་ལ་སོགས་པ་དང་། རྩ་བར་ཤེས་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་ནམ་པར་ཤེས་པའི་ཡང་ཤེས་པ་བོ་ཉིད་དོ། །
 གཞུགས་ལ་སོགས་པ་ཡང་དབང་པོའི་སྤྱོད་ཡུལ་ཡིན་པ་ལྟར་མཐོང་བ་ལ་སོགས་པའི་མཆན་ཉིད་ཀྱི་
 བྱ་བ་ཡིན་ནོ། ། དེ་ལྟར་ཡིན་ལ་ད་ལྟར་བྱུང་བའི་མིག་དེ་དང་མཚུངས་པ་གཉིད་ལོག་པའི་གནས་
 སྐབས་ན་བྱ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་ད་ལྟར་བྱུང་བ་ཉིད་དུ་མི་འགྱུར་རོ། ། ཅི་སྟེ་བྱ་བའི་མཆན་ཉིད་ནི་
 འབྲས་བུ་འབྱེན་པ་དང་འཛིན་པ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་མིག་གི་སྟེ་བ་ལ་སོགས་པའི་ཆོས་ལྟན་ཅིག་
 འབྱུང་བ་ནམས་ནི་སྟེས་བུ་བྱེད་པའི་འབྲས་བུ་ཡིན་ལ། མཐུག་ཐོགས་སུ་བྱུང་བའི་མིག་གི་དབང་པོ་
 བྱི་སྟེས་བུ་བྱེད་པའི་འབྲས་བུ་དང་བདག་པོའི་འབྲས་བུ་དང་རྒྱ་མཐུན་པའི་འབྲས་བུ་ཡིན་པའི་རང་
 བཞིན་ནོ། ། འདི་ནི་འབྲས་བུ་སྟེད་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་འབྱེན་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ལ་རྒྱའི་དངོས་པོར་
 གནས་པའི་ཕྱིར་འཛིན་པ་ཡིན་པས་མིག་ད་ལྟར་བྱུང་བ་ཞེས་བྱའོ་ཞེ་ན། འོ་ན་དེ་ལྟར་ན་སྐལ་བ་
 མཉམ་པ་དང་ཀུན་ཏུ་འགྲོ་བ་དང་ནམ་པར་སླིན་པ་རྒྱ་འདས་པ་དང་མ་འོངས་པ་ནམས་ཀྱང་འབྲས་
 བུ་འབྱེན་པར་ཁས་ལེན་པའི་ཕྱིར་ད་ལྟར་བྱུང་བ་ཉིད་དུ་ཐལ་བར་འགྱུར་རོ། ། ཅི་སྟེ་འབྲས་བུ་འབྱེན་
 བ་དང་འཛིན་པའི་མཆན་ཉིད་ཀྱི་བྱ་བ་མཐའ་དག་ལ་ཡོད་པར་འདོད་ན། དེ་ལྟར་ཡང་སྐལ་བ་མཉམ་
 པའི་རྒྱ་ལ་སོགས་པ་འདས་པ་ཡང་ད་ལྟར་ཐལ་བར་འགྱུར་ནས་འཛིགས་ནས། སློབ་དཔོན་འདུས་
 བཟང་གིས་སྒྲུས་པ། འབྲས་བུ་འཕེན་པའི་རྒྱས་པ་ཆོས་ནམས་ཀྱིས་བྱ་བར་བརྟེན་གྱི། འབྲས་བུ་སྟེད་
 པར་ནི་མ་ཡིན་ནོ། ། སྐལ་བ་མཉམ་པའི་རྒྱ་ལ་སོགས་པ་འདས་པ་ནམས་ལ་ནི་འབྲས་བུ་འཕེན་པ་
 ཡོད་པ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། ད་ལྟར་གནས་སྐབས་ན་འཕངས་ཟིན་པའི་ཕྱིར་རོ། ། འཕངས་ཟིན་པ་ཡང་
 འཕེན་པར་རིགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཐུག་པ་མེད་པར་ཐལ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། ། དེ་ལྟར་ན་འདས་
 པ་ནམས་ལ་བྱ་བ་བྲིད་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་མཆན་ཉིད་འཆོལ་བར་འགྱུར་བ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས། ། དེ་
 དག་གིས་ནི་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པས་ལན་འདེབས་པར་བྱེད་དེ། བྱ་བ་དེ་ཆོས་ལས་གཞན་ནམ་གཞན་

མ་ཡིན་པ་ཞེས་བྱ་བ་དེ་དག་གིས་ཁས་སྒྲུབ་བར་བྱ་དགོས་ཏེ། གཞན་དང་གཞན་མ་ཡིན་པ་དག་ནི་
 བན་ཚུན་སྤངས་ཏེ་གནས་པའི་མཚན་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་གཅིག་དགག་པ་ནི་གཞན་སྐྱབ་པ་མེད་ན་
 མི་འབྱུང་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དངོས་པོའི་གོ་སྐབས་གཞན་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། ། དེ་ལ་གལ་ཏེ་གཞན་ཡིན་
 པ་དེའི་ཆེ་དུང་ལྷན་པའི་སྤར་དང་ཕྱིས་ཀྱི་གནས་སྐབས་དག་རང་བཞིན་མེད་པ་ཉིད་ཏུ་འགྱུར་ཏེ།
 རྒྱ་ཉིད་དང་འདུས་བྱས་ཉིད་ལ་སོགས་པའི་ཕྱིར་ནི་གཏན་ཆེགས་སོ་བྱ་བ་བཞིན་ཏུ་ནི་དཔེའོ། །
 སོགས་པའི་སྐྱེས་ནི་དངོས་པོ་ཉིད་ལ་སོགས་པ་གཟུང་ངོ་། ། དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ན་གལ་ཏེ་སྤར་དང་ཕྱི་མ་
 རང་བཞིན་མེད་པ་ཉིད་ཏུ་གྱུར་ན། དེའི་ཆེ་རང་བཞིན་ཐམས་ཅད་ཏུ་གནས་པའི་ཕྱིར་འདུས་བྱས་
 ཐམས་ཅད་རྟག་པ་ཉིད་ཏུ་འགྱུར་རོ། ། ཏུས་ཐམས་ཅད་ཏུ་ཡོད་པ་ལས་མ་གཏོགས་པའི་རྟག་པའི་
 མཚན་ཉིད་ཡོད་པ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། གང་གི་རང་བཞིན་འདིག་མེད་པ། ། དེ་ལ་མ་ཁས་ནམས་རྟག་ཅེས་
 བརྗོད། ། ཅེས་གང་བཤད་པ་ཡིན་ནོ། ། འདི་སྐྱེས་ཏུ་གལ་ཏེ་རྟག་པ་དང་ལྷན་པ་དང་རྒྱ་ཉིད་དང་
 འདུས་བྱས་ཉིད་ལ་སོགས་པའི་གཏན་ཆེགས་ཇི་ལྟར་བསྐྱབ་པར་བྱ་བའི་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་དང་
 འགལ་བ་ཡིན་ཞེ་ན། རྟག་པའི་མཚན་ཉིད་ཅེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྒྲོས་ཏེ། སྤར་ཞེས་བྱ་བ་ནི་བརྟན་
 པའི་དངོས་པོ་རྟག་པར་དེ། འདུས་བྱས་ཐམས་ཅད་མི་རྟག་པ་ཉིད་ཏུ་ཁས་སྒྲུབ་པའི་ཕྱིར་རྟག་པ་
 ལས་འདུས་བྱས་ཉིད་སྲིད་པ་མ་ཡིན་ཞེས་གསལ་བར་ངེས་པར་བྱའོ། ། གཞན་ཡང་ཕྱང་པོ་དང་ཁམས་
 དང་སྒྲིམ་ཆེད་ལས་མ་གཏོགས་པའི་བྱ་བ་བརྗོད་པར་བྱེད་ན། ཐུབ་པའི་མཐའ་དང་འགལ་ཏེ། འདི་
 ལྟར་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བྱམ་ཟེ་ཐམས་ཅད་ཅེས་བྱ་བ་ནི་འདི་ལྟ་སྟེ། ཕྱང་པོ་ལྟ་དང་སྒྲིམ་ཆེད་
 བརྟན་གཉིས་དང་ཁམས་བཅོ་བརྒྱད་དོ་ཞེས་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། ། ཅི་སྟེ་བྱ་བ་གཞན་མ་ཡིན་པར་ཁས་
 ལེན་པར་བྱེད་པ་དེའི་ཆེ། ཆོས་ཀྱི་རང་གི་ངོ་བོ་བཞིན་ཏུ་དེ་ལས་ཐ་མི་དད་པའི་ཕྱིར་དེ་ཡང་ཏུས་
 ཐམས་ཅད་པར་འགྱུར་ཏེ། དེ་ལྟ་ཡིན་དང་བྱ་བ་ཞིག་པ་ནི་འདས་པ་དང་དེ་ཐོབ་པ་ནི་དུང་ལྷན་པའི་
 ཡིན་ཞིང་དེ་མ་ཐོབ་པ་ནི་མ་འོངས་པ་ཞེས་བྱ་བའི་དབང་གིས་ཏུས་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་པར་དབྱེ་བ་
 འདིར་མི་འགྱུར་རོ། ། གལ་ཏེ་གང་གི་ཕྱིར་བྱ་བ་འདིའི་རྣམ་པར་དབྱེ་བས་ཞིག་པ་དང་ཐོབ་པ་དང་མ་

མོ་བ་པ་དག་ཏུ་འགྱུར་བ་དེའི་ཆེ་དུས་ཀྱི་རྣམ་པར་དབྱེ་བ་འདིར་འགྱུར་ན། དེ་དག་གི་རྣམ་པར་བྱེ་
 རས་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ན་སྟེ། ཉག་ཏུ་གནས་པས་གཅིག་གི་ངོ་བོ་ལ་རྣམ་པར་དབྱེ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །
 གཞན་ཡང་བྱ་བ་ལས་ཐ་མི་དད་པའི་ཕྱིར་ཆོས་ཀྱང་བྱ་བ་བཞིན་དུ་སྡུ་མ་དང་ཕྱི་མའི་མཐས་སྟོང་
 པའི་ཡོད་པ་དང་ལྡན་པར་འགྱུར་རོ། ། སྟོན་དང་ཕྱི་མའི་རྣམ་པར་གཅོད་པ་ནི་སྡུ་མ་དང་ཕྱི་མའི་
 མཐས་སྟོང་བའོ། ། དེ་ནི་དབྱུས་ཅམ་ཡང་ཡིན་ལ་ཡོད་པ་ཡང་ཡིན་ཞེས་ཆོག་རྣམ་པར་སྦྱར་རོ། ། དེ་
 འདི་ལ་ཡོད་པས་དེ་དང་ལྡན་པའོ། ། བྱ་བ་ཉག་ཏུ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པས་ཐན་ཚུན་འགལ་བ་ལས་
 གླངས་པའི་སྟོན་པ་བཞད་གང་དུ་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། ། འོ་ན་དེ་ལྟར་ན་གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་ཆོས་ཉག་
 ཏུ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བར་ཐལ་བར་འགྱུར་ཏེ། བྱ་བ་ལས་ཐ་མི་དད་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན། ཆོས་ནི་
 ཉག་ཏུ་ཡོད་པར་བཤོད། ། ཅས་བྱ་བ་སྟོས་ཏེ། དེ་ལྟ་ན་ཡང་ཆོས་ལས་བྱ་བ་གཞན་ཉིད་དུ་ཐལ་བར་
 འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། བཤད་པར་བྱ་བ་ཡང་ཆོས་ལས་གཞན་མ་ཡིན། ལྟ་ནི་དབང་ཕྱག་ལ་སོགས་པ་སྟེ། དེ་
 དག་ནི་རིགས་པ་དང་མི་རིགས་པ་དང་སྟོད་པ་མེད་པར་རང་དབང་དུ་འཇུག་སྟེ། དེ་དག་ནི་འདོད་པ་
 ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་རང་དབང་དུ་འཇུག་པའི་ཕྱིར་རིགས་པ་དང་མི་རིགས་པས་ལྟ་བར་མི་བྱེད་དེ། འདི་
 ཡང་དེ་བཞིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བའི་ཐ་ཆོག་གོ། ། གཞན་ཡང་བྱ་བ་གཞན་གྱིས་མ་འོངས་པ་ལ་སོགས་པ་ཉིད་
 དུ་འདོད་ན། འོ་ན་བྱ་བའི་སྟོན་པ་དུས་རྣམས་རྣམས་པར་གཞག་གོ་ཞེས་བཤོད་པར་མི་བྱ་སྟེ། འབྲུལ་
 བའི་ཕྱིར་རོ། ། ཅི་སྟེ་བྱ་བ་རང་གི་ངོ་བོ་ཡོད་པ་ལ་ལྟོས་ནས་མ་འོངས་པ་ལ་སོགས་པ་ཡོད་པ་ཉིད་དུ་
 རྣམ་པར་འཛོག་པ་དེ་བཞིན་དུ་དངོས་པོ་རྣམས་ཀྱང་མ་འོངས་པ་ལ་སོགས་པ་ཉིད་དུ་འགྱུར་བའི་
 ཕྱིར། བྱ་བ་བཀྲགས་པས་ཅི་ཞིག་བྱ། ཡང་འབྲུལ་བའི་སྟོན་དུ་འགྱུར་ན་མི་རུང་ངོ་སྟམ་པས་བྱ་བ་ལ་
 ཡང་བྱ་བ་ལས་ལེན་པར་བྱེད་པ་དེའི་ཆེ། དེ་ལ་ཡང་ཐ་དད་པ་ལ་སོགས་པ་བསམ་པའི་བརྟལ་ཞིང་
 བཀྲག་པ་མཚུངས་པ་དང་། ཐུག་པའི་མེད་པ་ཉེས་པ་ཡོད་དོ། ། གཞན་མ་ཡིན་པ་ཉིད་ཡིན་ན་ཡང་བྱ་
 བ་དུས་ཐམས་ཅད་པར་འགྱུར་ཏེ། བྱ་བར་མེད་པའི་ཕྱིར་ཆོས་ཀྱི་རང་གི་ངོ་བོ་བཞིན་ནོ་ཞེས་གང་
 སྟེས་པ་འདི་ལ། བཅུན་པ་འདུས་བཟང་གིས་སྦྱ་བ། རང་གི་ངོ་བོ་ལས་ཐ་མི་དད་ཀྱང་ཆོས་བྱ་བར་

ཚད་མའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་བསྟུན་པའི་དཀའ་འགྲེལ།

དུ་བྱེད་པར་མཐོང་སྟེ། དཔེར་ན་ས་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཀྱི་ཐོགས་པ་དང་བཅས་པ་ཉིད་ལ་སོགས་པ་
བཞིན་ནོ། ། དཔེར་ན་དེ་དག་ནི་དོན་རིམ་བཞིན་དུ་བྱེད་པར་མེད་ཀྱང་ཐོགས་པ་དང་བཅས་པ་
དང་ཐོགས་པ་མེད་པར་བསྟན་དུ་ཡོད་པ་དང་བསྟན་དུ་མེད་པ་ཞེས་བྱ་བའི་བར་རང་གི་ངོ་བོ་ལས་ཐ་
མི་དད་པའི་ཆོས་ཀྱི་བྱེད་པར་དུ་བྱེད་པ་རྟོག་རྟོགས་པ་དེ་བཞིན་དུ་བྱ་བས་ཀྱང་ཆོས་ཡིན་ནོ་ཞེས་
བྱ་བ་འདི་ནི་སྐབས་ལ་ཉེ་བར་མཁོ་བ་མ་ཡིན་ཏེ། འདི་ལྟར་འདིར་དངོས་པོ་ལས་བྱ་བ་ཐ་མི་དད་པར་
ཁས་སྤངས་པ་ན་གཅིག་གི་བདག་ཉིད་དུ་སྦྱར་པའི་དངོས་པོའི་བྱ་བ་བྱེད་པར་མེད་པའི་ཕྱིར་དེའི་
དབང་གིས་དུས་ཀྱི་རྣམ་པར་དབྱེ་བ་འདི་མི་འཐད་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ནི་སྐབས་ཡིན་ནོ། ། ས་
ལ་སོགས་པ་ནི་ཕན་ཚུན་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཐ་དད་པའི་ཕྱིར་ཐ་དད་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་རིགས་ཏེ།
གང་གི་ཕྱིར་ལ་ལ་ནི་ཐོགས་པ་དང་བཅས་པར་འགྱུར་ལ། དཔེར་ན་ཆོར་བ་ལ་སོགས་པ་ལྟ་བུར་ཁ་
ཅིག་ནི་ཐོགས་པ་མེད་པ་ཉིད་ཡིན་ཀྱི། ཐོགས་པ་དང་བཅས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཁོ་ན་ཐོགས་པ་མེད་པ་
ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། ། གང་གི་ཕྱིར་ཆོས་གང་ཞིག་རེས་འགའ་ཐོགས་པ་དང་བཅས་པ་
ཉིད་ལ་སོགས་པ་དང་བཅས་པར་འགྱུར་བ་ས་ལ་སོགས་པ་དངོས་པོའི་བདག་ཉིད་རྗེས་སུ་འགྲོ་བ་
གཅིག་པོ་ནི་འགའ་ཡང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། ། འོ་ན་ཅི་ཞེ་ན། དངོས་པོ་ཆམས་མེད་པ་ཉིད་དེ་ལྟར་ཉེ་
རིགས་མཐུན་པ་དང་རིགས་མི་མཐུན་པ་ལས་ལྡོག་པར་བསྟན་པ་ཡིན་ཏེ། རང་གི་ངོ་བོ་ལས་ཐ་མི་དད་
པའི་ཆོས་གཅིག་ཐ་དད་པར་བྱེད་པར་རིགས་པ་མ་ཡིན་ནོ། ། གལ་ཏེ་རང་གི་ངོ་བོ་ལས་ཐ་མི་དད་
པའི་ཆོས་ཐ་དད་དུ་བྱེད་པར་གྱུར་ན། ཇི་ལྟར་གཞུགས་ཀྱི་ཐོགས་པ་དང་བཅས་པ་ཞེས་ཐ་དད་པའི་ཐ་
སྟོང་ཡིན་ཞེ་ན། གཞུགས་ཀྱི་དེ་ཞེས་བྱ་བའི་སྒྲིལ། ། ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྒྲིལ་ཏེ། དེ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་
ཐོགས་པ་དང་བཅས་པ་ཉིད་དོ། ། སྒྲ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་གཞུགས་ཀྱི་ཐོགས་པ་དང་བཅས་པ་ཞེས་བྱ་བ་
འདིས་སོ། ། བྱེད་པར་གཞན་མི་འཕེན་པ་ཡིས། ། ཞེས་བྱ་བ་ནི་བྱེད་པར་གཞན་སྤངས་ནས་ཞེས་བྱ་
བའི་དོན་ཏེ། དེ་ལྟར་བརྗོད་ཅིས་བྱ་བ་ནི་ཐ་དད་པ་ལྟ་བུར་རོ། ། འདི་ལ་དཔེ་བཤད་པ་ནི། ། ལེམས་ཀྱི་
བག་ཆགས་ཀྱང་ཡང་ཡིན། ། ཞེས་བྱ་བ་སྟེ། ཀྱང་ཡང་ཞེས་བྱ་བའི་ཆོག་སྤང་གཉིས་ཆོགས་ནས་ལྟ་

བུའི་དོན་དུ་བལྟ་བར་བྱའོ། ། ཡང་དེ་ཉིད་གྱིས་སྒྲུབ་པ། བྱ་བ་ཆོས་ལས་གཞན་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལས་ཐ་
 དད་དུ་རང་བཞིན་དམིགས་པའི་ཕྱིར་རོ། ། ཆོས་ཙམ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། རང་བཞིན་ཡོད་ན་ཡང་རེས་
 འགའ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། ། མེད་པ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། བྱད་པར་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་། བྱ་བ་ཡང་སྤར་མེད་
 པའི་ཕྱིར་རྒྱན་བཞིན་ནོ། ། དཔེར་ན་ཆོས་པར་མེད་པར་འབྱུང་བ་ནི་རྒྱན་ཞེས་བྱ་ལ། འདི་ཆོས་ལས་
 ཐ་དད་པ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་དང་མ་བྱེ་བར་གཟུང་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་རོ། ། ཆོས་ཙམ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ།
 རྒྱད་ཅིག་གཅིག་ཉིད་ཀྱང་རྒྱན་ཉིད་དུ་ཐལ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། ། མེད་པ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། འབྲས་
 བུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་བྱ་བ་ལྟ་བུའོ། ། ཡང་བཤད་པ། འབྲས་བུ་འདྲ་རྒྱན་ལ་མངོན་འདོད་ཅིང་། །
 རྒྱན་དེ་འདྲ་འགའ་ཡང་ཡོད་མ་ཡིན། ། བྱ་བའི་སྒྲོ་ནས་དུས་གྲུབ་པ། ། དེ་ལྟར་རིགས་པས་རྟོགས་པར་
 གྱིས། ། ཞེས་པའོ། ། འདིར་སྒྲུབ་པ། ཅི་སྟེ་རྒྱན་ལ་སོགས་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ལ། རྒྱན་ལ་སོགས་པ་
 བཞིན་ཞེས་བྱ་བའི་སོགས་པའི་སྒྲུབ་ཆོགས་པ་ལ་སོགས་པ་གཟུང་ངོ། ། ཇི་ལྟར་རྒྱན་ཅན་ལས་དེ་ཉིད་
 དང་གཞན་དུ་བརྟེན་དུ་མེད་པའི་ཕྱིར། གང་ཟག་དང་རྒྱན་རང་བཞིན་མེད་པ་དེ་བཞིན་དུ་བྱ་བ་ཡང་
 རང་བཞིན་མེད་པར་འགྱུར་རོ། ། རང་བཞིན་ཞིག་ཡིན་ན་ནི་གདོན་མི་བླ་བར་དེ་ཉིད་དམ་གཞན་དུ་
 འགྱུར་བ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟ་ཡིན་དང་བྱ་བ་དེ་བཟླགས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རྒྱན་བཞིན་དུ་འབྲས་བུ་འགའ་
 ལ་ཡང་ཉེ་བར་སྒྲུབ་བ་མ་ཡིན་ནོ། ། བཟླགས་པའི་རྒྱ་ནི་འབྲས་བུ་འགའ་ཞིག་ལ་ཡང་ཉེ་བར་སྒྲུབ་བ་
 ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ནི་རང་བཞིན་མེད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ལ་འབྲས་བུ་སྟེ་བ་ནི་རང་བཞིན་དང་
 འབྲེལ་བའི་ཕྱིར་རོ། ། དེ་ལྟ་བས་ན་རྒྱན་ཅན་གྱི་རང་བཞིན་གྱིས་དངོས་པོའི་རང་བཞིན་ཉིད་དོན་
 བྱེད་པར་རུས་པ་ཡིན་གྱི། རྒྱན་བཟླགས་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། ། དེ་ལྟ་ཡིན་དང་བྱ་བ་རྟོགས་སུ་ཡོད་པ་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར་སྤྲ་མ་བཞིན་དུ་བྱིས་ཀྱང་དོན་དམ་པར་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དེའི་དབང་གིས་དུས་
 གསུམ་ནམ་པར་གཞག་ན་ཡང་བཟླགས་པ་ཉིད་དུ་འགྱུར་གྱི་ཡང་དག་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། ། ཡང་ཅི་སྟེ་
 བྱ་བ་ཟླགས་སུ་ཡོད་པ་དང་དེས་བྱས་པའི་དུས་ནམ་པར་གཞག་པ་ཡང་བཟླགས་སུ་ཡོད་པ་ཡིན་ལ་
 རག་མོད་དེ་ལས་སྒྲོན་ཅིར་འགྱུར་སྒྲུབ་ན། བྱ་བར་བརྟེན་པ་ཞེས་བྱ་བ་སྒྲོས་ཏེ། འབྲས་བུ་འཕེན་པའི་

ཚད་མའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་བསྟུན་པའི་དགའ་འབྲེལ།

རྒྱལ་པ་ནི་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་བྱ་བ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བར་བྱེད་ཅག་གིས་བརྟེན་ལ། འབྲས་བྱ་འཕེན་པའི་
རྒྱལ་པ་གང་ཡིན་པ་སྟེ་དངོས་པོའི་རང་གི་མཚན་ཉིད་ལས་གཞན་ནི་མ་ཡིན་ནོ། ། འོ་ན་ཅི་ཞེ་ན། དེ་
ཉིད་ཡིན་ནོ། ། དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་འདི་སྒྲིའི་སྟོང་ཡུལ་མ་ཡིན་ཏེ། ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ལ།
རང་གི་མཚན་ཉིད་ལ་སྒྲིའི་འབྲུག་པའི་ཕྱིར་རོ། ། དེ་ལྟ་ཡིན་དང་རྒྱལ་པ་ཉིད་དངོས་པོ་ཡིན་གྱི་གཞན་
མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཇི་ལྟར་རྒྱལ་པ་དེ་ཐ་སྟོང་དུ་ཡོད་པར་འགྱུར་ཏེ། མི་འགྱུར་བ་ཁོ་ནའོ་ཞེས་བྱ་བའི་ཐ་
ཆིག་གོ། ། དེ་བས་ན་དེའི་དབང་གིས་རྒྱལ་པར་གཞག་པ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དུ་འདོད་པར་བྱ་དགོས་སོ་
སྟེ་ཐ་སྟོང་དུ་བསམས་པ་ཡིན་ནོ། ། གཞན་ཡང་གང་མེ་ལ་སོགས་པའི་ངོ་བོ་བསྟེན་པ་དང་འཆོད་པ་ལ་
སོགས་པ་དོན་བྱ་བ་བྱེད་པར་དམིགས་པ་ཉིད་ཅི་འདས་པ་དང་མ་འོངས་པའི་གནས་སྐབས་ཡིན་ནམ།
འོན་ཏེ་གཞན་ཡིན། གལ་ཏེ་དེ་ཉིད་ཡིན་ན་ཁྱད་པར་མེད་པའི་དངོས་པོ་གཅིག་ལ་གང་གིས་གོ་རིམས་
བཞིན་དུ་མ་འོངས་པ་དང་། འདས་པ་དང་ད་ལྟར་རྣམ་པར་འཛོག་པར་འགྱུར་བ་ཇི་ལྟར་མི་བྱེད་པ་ལ་
སོགས་པའི་ཆོས་པན་ཚུན་འགལ་བའི་ཆོས་ཡོད་པར་འགྱུར། གལ་ཏེ་འགལ་བའི་ཆོས་དང་ལྡན་པ་
ཡང་གཅིག་ཏུ་གྱུར་ན། འོ་ན་དེ་ཐ་དད་པར་རྣམ་པར་མི་གཞག་གོ། དེ་ལྟ་ཡིན་དང་འགོ་བ་ཐམས་ཅད་
གཅིག་ཉིད་དུ་འགྱུར་ལ། གཅིག་ཉིད་ཡིན་ན་ཡང་ལྟན་ཅིག་སྟེ་ལ་སོགས་པར་ཐལ་བར་འགྱུར་རོ། །
ཡང་ཅི་སྟེ་གནས་སྐབས་སྤངས་པ་དང་ཡོངས་སུ་འཛིན་པའི་བྱེ་བྲག་གིས་ཐ་དད་པའི་ཕྱིར་རྒྱལ་
རྣམས་སུ་དངོས་པོ་ཁྱད་པར་མེད་དོ་ཞེས་རྟོག་ན། དེ་ལྟར་ན་ཡང་ཅི་གནས་སྐབས་དེ་དག་དངོས་པོ་
ལས་ཐ་དད་པ་ཡིན་པ་ཡིན་ནམ་འོན་ཏེ་ཐ་མི་དད་པ་ཡིན་ཞེས་བྱ་བ་བརྟེན་པར་བྱ་དགོས་སོ། ། ཐ་
རོལ་པོས་མ་ཡིན་ཞེས་བྱ་བ་སྟོས་ཏེ། དངོས་པོ་ལས་ཐ་དད་པ་ཡིན་ཞེས་འབྲེལ་ཏེ། ། ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན།
དངོས་པོ་བྱེད་པོ་མི་ཐོབ་ཕྱིར་ཏེ། བྱེད་པ་པོ་མ་ཡིན་པ་ཉིད་དུ་ཐལ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། ། གནས་
སྐབས་དེ་དག་ཉིད་དུ་རྗེས་སུ་འགོ་བ་དང་ལྟོག་པ་དག་གིས་འབྲས་བྱ་རྒྱལ་པ་སྟབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །
འདིར་སྟོན་བཤད་པ་ནི། ཇི་ལྟར་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྟེ། ཇི་ལྟར་གནས་སྐབས་དངོས་པོ་ལས་ཐ་མི་
དད་པར་ཤེས་པར་འགྱུར་རྟོགས་པར་འགྱུར་ཏེ། མི་འགྱུར་བ་ཁོ་ནའོ། ། གང་གི་ཕྱིར་གནས་སྐབས་མ་

བྱུང་བ་ལས་བྱུང་ཞིང་བྱུང་ནས་ཀྱང་འཇིག་པར་འགྱུར་བ་དེ་ལྟར་དངོས་པོ་ནི་མི་འདོད་དེ། ཐམས་
 ཅད་དུ་ཡོད་པ་ཉིད་དུ་ཁས་ལེན་པའི་ཕྱིར་རོ། ། དེ་ལྟ་ཡིན་དང་དེའི་བདག་ཉིད་དེ་དག་ནི་མ་བྱུང་བ་
 ལས་བྱུང་བ་དང་བྱུང་ནས་ཀྱང་འཇིག་པ་རི་ལྟར་རིགས་པ་ཡིན། ། མ་ཡིན་པ་ཁོ་ན་སྟེ། སྐབ་པ་དང་
 བདེ་བ་ཐ་དད་པའི་ཕྱིར་རོ། ། དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ཏེ། དེའི་བདག་ཉིད་ཡིན་ན་དེ་དག་ཀྱང་རྟག་དུ་ཡོད་པ་
 ཉིད་དུ་ཐལ་བར་འགྱུར་ཏེ། དངོས་པོའི་རང་བཞིན་དེ་ལས་ཐ་མི་དད་པའི་ཕྱིར་རོ། ། དངོས་པོ་ཡིན་ན་
 ཡང་མ་བྱུང་བ་ལས་བྱུང་བ་ལ་སོགས་པ་ཐལ་བར་འགྱུར་ཏེ། གནས་སྐབས་ཀྱི་རང་བཞིན་ནོ། ། གནས་
 སྐབས་ཐ་དད་པ་ཡོངས་སུ་བརྟགས་པ་ཡིན་དུ་ཆུག་མོད། དེ་ལྟ་ན་ཡང་འགལ་བའི་ཆོས་དང་ལྡན་པ་
 མ་སྤངས་པ་ཁོ་ན་ཡིན་ཏེ། འདི་ལྟར་དབུས་ཀྱི་གནས་སྐབས་ཀྱི་དངོས་པོ་ཅི་རང་གི་ངོ་བོས་བྱེད་པ་
 ཡིན་ནམ། འོན་ཏེ་གཞན་གྱི་ངོ་བོས་ཡིན། ། གལ་ཏེ་རང་གི་ངོ་བོས་ཡིན་ན། ། ངོ་བོ་དེ་ཉིད་འདས་པ་
 དང་མ་འོངས་པའི་གནས་སྐབས་གཞན་དག་ལ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འདིའི་བྱེད་པའི་རང་བཞིན་མི་བྱེད་
 པ་དང་བྱེད་པ་ཞིག་པ་རི་ལྟར་འགྱུར། ཅི་སྟེ་གཞན་གྱི་ངོ་བོ་ཡིན་ན་དེའི་ཆེ། ཡང་འདིའི་བྱེད་པ་བོ་མ་
 ཡིན་པ་ཐོབ་པར་འགྱུར་བས་དངོས་པོ་མེད་པ་ཉིད་དུ་ཐལ་བར་འགྱུར་རོ། ། དེ་ལྟར་རེ་ཞིག་མེ་ལ་
 སོགས་པའི་རང་བཞིན་དེ་ཉིད་འདས་པ་དང་མ་འོངས་པ་ལ་སོགས་པའི་གནས་སྐབས་སུ་མི་རིགས་
 སོ། ། འོན་ཏེ་གཞན་ཡིན་ན་ཚྭ་གསལ་འདི་ལ་གཅིག་ལ་བྱེད་པ་དང་མི་བྱེད་པ་ལ་སོགས་པ་ཕན་ཚུན་
 འགལ་བའི་ཆོས་འཆོལ་བ་ལ་སོགས་པའི་སྒྲིན་དུ་མི་འགྱུར་ཏེ། དངོས་པོ་ཐ་དད་པའི་ཕྱིར་རོ། ། འོན་
 ཀྱང་སྟེག་པ་དང་འཆོད་པ་ལ་སོགས་པའི་འབྲས་བུ་ལ་རུང་བའི་མེ་ལ་སོགས་པའི་དངོས་པོ་གང་
 ཡིན་པ་དེ་མ་བྱུང་བ་ལས་བྱུང་ཞིང་བྱུང་ནས་ཀྱང་འཇིག་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་དེའི་ཆེ་ཡོད་པ་ཉིད་
 དུ་ཁས་ལེན་པ་དང་འགལ་བར་འགྱུར་ཏེ། རྗེས་སུ་འགྲོ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། ། གལ་ཏེ་ཡང་འདི་སྟུང་
 དུ་འབྲས་བུ་ལ་བྱུང་བ་ཉིད་མ་བྱུང་བ་ལས་བྱུང་ཞིང་བྱུང་ནས་ཀྱང་འཇིག་པར་འགྱུར་བ་དེ་ལྟ་ན་
 ཡང་ན་འདས་པ་དང་མ་འོངས་པའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་འབྲས་བུ་ལ་རུང་བ་མ་ཡིན་པའི་དངོས་པོ་ཡོད་
 པ་ཉིད་ཡིན་ལ། དེ་ལྟ་ཡིན་དང་རྟག་དུ་ཡོད་པ་ཉིད་དུ་ཁས་སྤངས་པ་དང་འགལ་བ་མ་ཡིན་ནོ་སྟུང་དུ་

ཆད་མའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་བསྟན་པའི་དཀའ་འབྲེལ།

སེམས་ན། དོན་བྱེད་ལུས་པ་ཞེས་བྱ་བ་སྒྲིམ་ཏེ། དེ་ཉིད་ཅེས་བྱ་བ་ནི་དོན་བྱེད་ལུས་པ་ལོ། ། དེ་དག་ལ་
 ཞེས་བྱ་བ་ནི་འདས་པ་དང་མ་འོངས་པ་འདི་གནས་སྐབས་དག་ལ་ལོ། ། གང་ཡོད་ཅེས་བྱ་བ་ནི་འབྲས་བུ་
 ལ་རུང་བ་མ་ཡིན་པ་ལོ། ། ཡང་ཅི་སྟེ་སྒྲུལ་བ་མཉམ་པའི་རྒྱ་ལ་སོགས་པ་འདས་པ་འབྲས་བུ་ལ་རུང་བ་
 ཉིད་ཏུ་འདོད་དེ། དེ་བས་ན་དེ་ལས་འབྲས་བུ་མི་འབྱུང་ཞེས་བྱ་བ་འདི་མ་གྲུབ་པ་ཡིན་ནོ་སྟེ་སྒྲུལ་ན། མ་
 བྱུང་བ་ལས་ཞེས་བྱ་བ་སྒྲིམ་ཏེ། རེས་འགའ་བ་ནི་ཉིད་ཀྱིས་ཀྱང་ཞེས་བྱ་བ་ནི། གཞན་བཞིན་གསལ་
 བར་ད་ལྟར་འགྱུར། ། ཞེས་བྱ་བ་དང་སྟེལ་བར་བྱལོ། ། གཞན་བཞིན་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཚོད་པའི་གཞིར་མ་
 གྱུར་པའི་ད་ལྟར་བ་བཞིན་ནོ། ། གཏན་ཆེགས་འདི་རྗེས་སུ་འགྲོ་བ་མེད་པ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། འདི་ལྟར་
 རྒྱ་དང་རྒྱུན་གྱིས་བསྐྱེད་པའི་དོན་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་ད་ལྟར་ཞེས་བྱ་བ་ལ་གང་ཡང་རེས་འགའ་བ་ནི་
 གདོན་མི་ཟ་བར་རྒྱ་དང་རྒྱུན་དག་གིས་བསྐྱེད་པ་ཡིན་ནོ། ། འདི་ལྟར་རྒྱ་མེད་པ་ལ་ནི་གོ་སྐབས་
 གཉིས་ཡོད་དེ། རྟག་ཏུ་ཡོད་པ་འཕམ་མེད་པ་ཉིད་དེ། གཞན་ལ་མི་སྟོས་པའི་ཕྱིར་རོ། ། དེ་ལྟ་བུས་ན་གང་
 རེས་འགའ་བ་ཡིན་པ་དེ་ནི་གདོན་མི་ཟ་བར་རྒྱ་དང་རྒྱུན་གྱིས་བསྐྱེད་པ་ཡིན་ལ། གང་ཡང་རྒྱ་དང་
 རྒྱུན་གྱིས་བསྐྱེད་པའི་ཡོད་པ་དེ་ནི་གདོན་མི་ཟ་བར་ད་ལྟར་བྱུང་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ད་ལྟར་བྱུང་བས་
 རེས་འགའ་བ་ཉིད་ལ་ཁྱབ་པར་གྱུབ་པོ། ། གཞན་ཡང་གལ་ཏེ་འདས་པ་དང་མ་འོངས་པ་རྣམས་སུ་ཡོད་
 པ་ཡིན་པ་དེའི་ཆེ་འདུས་བྱས་ཐམས་ཅད་རྟག་པ་ཉིད་ཏུ་ཐལ་བར་འགྱུར་ལ། དེ་ལྟ་ཡིན་དང་གཟུགས་
 ལ་སོགས་པ་སོ་སོར་བརྟགས་པའི་འགོག་པ་ལ་སོགས་པ་ལས་ཁྱད་པར་ཏུ་མི་འགྱུར་རོ། ། ཅི་སྟེ་
 གཟུགས་ལ་སོགས་པ་འདུས་བྱས་ཀྱི་མཆན་ཉིད་དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར་འདུས་བྱས་ཉིད་ཡིན་གྱི་ནམ་
 མཁའ་ལ་སོགས་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། དེས་ན་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་ལས་སོ་སོར་བརྟགས་པའི་འགོག་པ་
 མི་འདྲ་བར་འགྱུར་རོ་ཞེས་བྱ་བར་གཞན་དག་གིས་འདོད་ན་དེ་ནི་ཡང་དག་པ་མ་ཡིན་ཏེ། འདི་ལྟར་
 རྟེན་པ་དང་རྟ་བ་དང་གནས་པ་དང་མི་རྟག་པ་ཞེས་བྱ་བ་བཞི་པོ་འདི་དག་ནི་འདུས་བྱས་ཀྱི་མཆན་
 ཉིད་དག་ཡིན་ནོ། ། དེ་ལ་སྟེ་བས་སྟེད་པར་བྱེད་དོ། ། གནས་པས་གནས་པར་བྱེད་དོ། ། རྟས་པས་རྟས་
 པར་བྱེད་དོ། ། མི་རྟག་པས་འཇིག་པར་བྱེད་དོ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་དག་གི་བྱ་བ་ནི་སྟེད་པ་ལ་སོགས་པ་

འདི་དག་ཡིན་ནོ། ། དེ་ལ་རེ་ཞིག་སྐྱེ་བ་ནི་ཁྱབ་པར་གང་ཞིག་སྐྱེད་པར་བྱེད་པ་ན་གཞུགས་ལ་སོགས་
 པའི་སྐྱེད་པར་བྱེད་པ་ཞེས་བཞེད་པ། ཅི་གཞུགས་ལ་སོགས་པ་དེ་ལས་གཞན་ཏེ་ཐ་དད་པ་འཇམ་འོན་ཏེ་
 གཞན་མ་ཡིན་པ་སྟེ་ཐ་མི་དད་པའི་བྱད་པར་སྐྱེད་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ཞེས་བྱ་བ་ཕྱོགས་རྣམས་པ་གཉིས་
 སོ། ། དེ་ལ་རེ་ཞིག་ཐ་མི་དད་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། གང་གི་ཕྱིར་བྱད་པར་འདི་སྐྱེ་བའི་བྱ་བ་ལས་སྤར་ཡང་
 གྲུབ་པའི་ཕྱིར་བྱ་བར་མི་རུས་ཏེ། གྲུབ་པའི་རུས་ཕྱིས་བཞིན་ནོ། ། གྲུབ་ཟེན་པ་ནི་བྱ་བར་རིགས་པ་མ་
 ཡིན་ཏེ་ཏ་ཅང་ཐལ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། ། བྱད་པར་ཐ་དད་པ་བྱེད་པ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། ཐ་དད་ན་
 བྱི་གཞུགས་ལ་སོགས་པ་འདིའི་བྱད་པར་འདི་ཞེས་བྱ་བའི་འབྲེལ་བ་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་ཏེ། འདི་ལྟར་དེ་
 རེ་ཞིག་དེའི་བདག་ཉིད་གྱི་མཚན་ཉིད་གྱི་འབྲེལ་བ་མེད་དེ། ཐ་དད་པར་ཁས་སྤངས་པའི་ཕྱིར་རམ།
 ཁས་མི་ཡིན་ན་ཡང་སྤར་བཤད་པའི་སྟོན་ཏུ་ཐལ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། ། དེ་ལས་བྱུང་བའི་མཚན་
 ཉིད་ཀྱང་མེད་དེ་སྐྱེ་བ་ཉིད་ལས་དེ་བྱུང་བའི་ཕྱིར་རོ། ། འབྲེལ་བ་གཞན་ཡང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། རྟེན་
 དང་བརྟེན་པ་ཉིད་ལ་སོགས་པ་ནི་དེ་ལས་བྱུང་བའི་ཁོངས་སུ་འདུས་པའི་ཕྱིར་རོ། ། ཡང་དེ་ལས་བྱུང་
 བར་ཁས་ལེན་ན། དེ་ཅམ་ལས་བྱུང་བའི་བྱད་པར་ནི་རྟག་ཏུ་སྐྱེ་བར་ཐལ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །
 ད་ནི་སྐྱེ་བ་ཅི་ཞིག་བྱེད་པར་འགྱུར། སྐྱེ་བ་ལ་སྟོས་ནས་སྐྱེད་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། བན་འདོགས་
 པར་མི་བྱེད་པའི་སྐྱེ་བ་ལ་སྟོས་པ་ནི་རིགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཏ་ཅང་ཐལ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། ། བན་
 འདོགས་པར་བྱེད་ན་ཡང་ཕན་པ་དེ་བྱད་པར་བཞིན་ཏུ་དེ་ཉིད་དང་གཞན་ཉིད་ཀྱིས་བསམས་པ་ན་
 ཐུག་པ་མེད་པར་ཐལ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། ། དེ་ལྟ་བུས་ན་ཐ་དད་པ་ཡིན་ན་འབྲེལ་བ་མི་འགྲུབ་
 སོ། ། གཞན་ཡང་བྱད་པར་དེ་སྤར་མེད་པའི་ཕྱིར་འབྲས་བུ་མེད་པར་ཁས་སྤངས་པར་འགྱུར་རོ། ། དེ་
 བཞིན་ཏུ་ཆ་བས་གཞན་ཏུ་འགྱུར་བར་བྱེད་ལ། གནས་པས་གནས་པ་དང་། མི་རྟག་པས་འདིག་པར་
 བྱེད་པ་ན་གཞན་ཏུ་འགྱུར་བ་ཉིད་ལ་སོགས་པ་འདི་དག་ནི་གཞན་དང་གཞན་མ་ཡིན་པར་རྣམས་པར་
 བརྟགས་པ་ན་སྟོན་གང་ཡིན་པ་དེ་དག་ནི་སྐྱེ་བ་བཞིན་ཏུ་ཆ་བ་ལ་སོགས་པ་ལ་ཡང་བཞེད་པར་བྱའོ། །
 རང་གི་འབྲས་བུ་ལས་རིགས་པ་ལ་སོགས་པ་ཡོད་པ་ཉིད་གང་ཡིན་པ་དེ་རུས་པའི་རང་བཞིན་ངེས་

ཆད་པའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་བསྐྱེས་པའི་དགའ་འགྲེལ།

པའི་ཕྱིར་འདོད་དེ། དེ་དག་ནི་རྣམས་པའི་རང་བཞིན་དེ་ཡང་ཐམས་ཅད་དུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཐམས་ཅད་
དུ་འབྲས་བུ་ཚྲོམ་པ་ཉིད་དུ་ཐལ་བར་འགྱུར་རོ། ། རྒྱ་དང་རྒྱུན་མ་ཆང་བ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་དག་ཀྱང་
རྟག་ཏུ་གནས་པའི་ཕྱིར་རོ། ། དེ་ལྟ་ཡིན་དང་འདས་པ་དང་མ་འོངས་པའི་གནས་སྐབས་དག་ཏུ་སྐྱེ་བ་
ལ་སོགས་པས་སྐྱེད་པ་ལ་སོགས་པའི་བྱ་བ་བྱེད་པའི་ཕྱིར་དུས་གཅིག་ཉིད་ལ་དུས་དཔག་ཏུ་མེད་པར་
ཐལ་བར་འགྱུར་རོ། ། གཞན་ཡང་འདས་པ་དང་མ་འོངས་པ་དག་སྐད་ཅིག་མ་ཉིད་ཡིན་ན། སྐད་ཅིག་
མ་མ་ཡིན་པ་ཉིད་ཡིན་ཞེས་བྱ་བ་ཕྱོགས་ནམ་པ་གཉིས་སོ། ། དེ་ལ་གལ་ཏེ་དང་པོ་སྟེ་སྐད་ཅིག་མ་ཞེས་
བྱ་བའི་ཐ་ཆིག་སོ། ། དེའི་ཆོ་དུས་དཔག་ཏུ་མེད་པར་འགྱུར་བ་སོ་ན་འདུག་པ་ཡིན་ནོ། ། དེ་ལ་སྐད་
ཅིག་གང་ཞེས་བྱ་བས་དེ་ཉིད་སྟོན་པ་ཡིན་ནོ། ། ཅི་སྟེ་སྐད་ཅིག་མ་མ་ཡིན་པ་ཞེས་བྱ་བའི་ཕྱོགས་ཡིན་
ན། དེ་ལྟ་ཡིན་ན་གྲུབ་པའི་མཐའ་དང་འགལ་ཏེ། གྲུབ་པའི་མཐའ་ནི་ངེས་པའི་མཐའ་ལ་བརྟུན་དོ། །
དེ་སྐད་དུ་ཡང་འདུས་བྱས་ཐམས་ཅད་སྐད་ཅིག་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་གྲུབ་པའི་མཐའ་ཡིན་ནོ། །
གཞན་ཡང་གྲུབ་པའི་མཐའ་དང་འགལ་བ་འབའ་ཞིག་ཏུ་མ་ཟད། དམ་བཅའ་བ་རྗེས་སུ་དཔག་པ་
དང་ཡང་འགལ་བ་ཡིན་ཏེ། འདི་ལྟར་གང་ཡོད་པ་དེ་ཐམས་ཅད་ནི་སྐད་ཅིག་མ་ཡིན་ཏེ། ད་ལྟར་བ་
བཞིན་ནོ། ། འདས་པ་དང་མ་འོངས་པ་དག་ཀྱང་ཡོད་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ངེས་པའི་ཕྱིར་སྐད་ཅིག་མ་
འཛིག་པར་འགྱུར་རོ། ། གཏན་ཆིགས་འདིའི་འབྲེལ་བ་སྐད་ཅིག་མ་འཛིག་པ་བརྟགས་པར་བསྐྱབས་
ཟིན་པའི་ཕྱིར་མ་ངེས་པ་ཉིད་མ་ཡིན་ནོ། ། འདི་ལྟར་ཡོད་པའི་མཆན་ཉིད་ནི་དོན་བྱ་བ་བྱེད་པ་ཡིན་
ཏེ། སྐད་ཅིག་མ་མ་ཡིན་པ་ཡང་རིམ་དང་ཅིག་ཅར་དག་གིས་དོན་བྱེད་པ་འགལ་བའི་ཕྱིར་རོ། ། དོན་
བྱེད་པ་ལོག་ན་དེའི་མཆན་ཉིད་ཅན་གྱི་ཡོད་པ་ལྟོག་པའི་ཕྱིར་བསྐྱབ་བྱའི་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་ཀྱིས་
ཡོད་པ་ལ་བྱུང་སོ། ། གཞན་ཡང་འདས་པ་དང་མ་འོངས་པ་འདི་དག་དོན་བྱེད་པར་རྣམས་པ་ཞིག་གམ་
མི་རྣམས་པ་ཞིག་ཅེས་བྱ་བ་ཕྱོགས་ནམ་པ་གཉིས་སོ། ། གལ་ཏེ་རྣམས་ན་དེའི་ཆོ་རྣམས་པ་ཡོད་པ་ན་ད་ལྟར་
བར་འགྱུར་ཏེ། ཚྱོད་པའི་གཞིར་མ་གྱུར་པའི་ད་ལྟར་བ་བཞིན་ནོ། ། སྦྱོར་བ་ནི་གང་དང་གང་དོན་བྱ་བ་
བྱེད་པར་རྣམས་པ་དེ་དག་ནི་ད་ལྟར་བ་ཡིན་ཏེ། ཚྱོད་པའི་གཞིར་མ་གྱུར་པའི་ད་ལྟར་བཞིན་ནོ། ། འདས་

པ་ལ་སོགས་པ་ཡང་དོན་བྱེད་པར་རྒྱས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རང་བཞིན་གྱི་གཏན་ཚིགས་གྱི་ཐལ་
བར་འགྱུར་བའོ། ། འདི་མ་ངེས་པ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། འདི་ལྟར་ད་ལྟར་བ་ལོག་པ་ན་ཞིག་པ་དང་མ་སྟེས་
པ་རྣམས་རྒྱས་པ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བར་འགྱུར་ཏེ། བཅས་མཁའི་པད་མོ་བཞིན་ནོ། ། ལྷོར་བ་ནི་གང་
དག་ད་ལྟར་བྱུང་བ་ཡང་མ་ཡིན་པ་དེ་དག་ནི་འགའ་ཞིག་ཏུ་རྒྱས་པར་ཡང་མི་འགྱུར་ཏེ། བཅས་མཁའི་
པད་མོ་བཞིན་ནོ། ། འདས་པ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཀྱང་ད་ལྟར་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་བྱུང་བར་བྱེད་པ་
མི་དམིགས་པ་འོ། ། འདུས་མ་བྱས་ན་མ་མཁའ་དང་སོ་སོར་བརྟགས་པའི་འགོག་པ་དང་སོ་སོར་
བརྟགས་པ་མ་ཡིན་པའི་འགོག་པ་རྣམས་ཀྱིས་མ་ངེས་པར་འགྱུར་བ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་དག་ཀྱང་
ཚྭ་གས་སུ་བྱས་པའི་ཕྱིར་རོ། ། དེའི་ཕྱིར་དེ་དག་མ་ངེས་པ་ཉིད་ཏུ་བརྟགས་པའི་རྒྱ་མཚན་མ་ཡིན་ནོ། །
འདི་ལྟར་གང་དངོས་པོ་རྣམས་ཀྱི་སོ་སོར་ངེས་པའི་དོན་བྱེད་པའི་རྒྱས་པ་དེ་ནི་རྟེན་ལས་བྱུང་བ་ཡིན་
ནོ་ཞེས་ལས་སྒྲུང་པར་བྱ་སྟེ། དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ཏེ་གལ་ཏེ་རྒྱ་མེད་པར་གྱུར་ན། དེའི་ཆེ་ངེས་པའི་རྒྱ་མེད་
པའི་ཕྱིར་དངོས་པོ་རྣམས་ཀྱི་རྒྱས་པ་སོ་སོར་ངེས་པར་མི་འགྱུར་རོ། ། དེ་ལྟ་ཡིན་དང་ཐམས་ཅད་
འབྲས་བུ་ཐམས་ཅད་ལ་ཉེ་བར་ལྷོར་བར་འགྱུར་རོ། ། དེ་ལྟ་བུས་ན་ན་མ་མཁའ་ལ་སོགས་པ་མ་བྱས་
པའི་རྒྱས་པ་ངེས་པར་མི་རིགས་པའི་ཕྱིར་དེ་དག་ནི་མ་ངེས་པ་ཉིད་ཏུ་བརྟགས་པའི་རྒྱ་མཚན་མ་
ཡིན་ནོ། ། གཏན་ཚིགས་དང་པོ་མི་མཐུན་པའི་ཚྭ་གས་ལ་ལྟོག་པ་ལ་ཐེ་ཆོམ་ཟབ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། ཇི་
ལྟར་ངེས་པའི་དོན་བྱ་བ་ལ་རྒྱས་པ་གང་ཡིན་པ་དེའི་སྟེ་བ་གང་ཡིན་པ་འདི་ནི་རྒྱ་དང་རྟེན་གྱིས་
བསྐྱེད་པ་ཡིན་ལ་དེ་ཉིད་ད་ལྟར་བའི་མཚན་ཉིད་ཡིན་ནོ། ། ད་ལྟར་བྱུང་བའི་མཚན་ཉིད་མ་ཆང་བ་
མེད་པ་འདི་ཡང་འདས་པ་ལ་སོགས་པ་ལ་ཡང་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རྒྱ་མཚན་གཞན་མེད་པས། ཅིའི་ཕྱིར་
ད་ལྟར་བྱུང་བར་ཐལ་བར་མི་འགྱུར། གཞན་ཡང་གང་གི་ལྟར་ན་འདས་པ་དང་མ་འོངས་པ་རྣམས་སུ་
ཡོད་པ་དེའི་ལྟར་ན་འབྲས་བུ་ཡང་རྟག་ཏུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་མཐོ་རིས་དང་བྱང་གྲོལ་སྟོབ་པར་བྱ་བའི་
དོན་ཏུ་འབད་པ་འབྲས་བུ་མེད་པར་འགྱུར་ཏེ། འདི་བསྐྱབ་པར་བྱ་བ་ལ་འབྲས་བུ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་
པའི་ཕྱིར་རོ། ། འདི་ལ་བརྟུལ་ཞུགས་དང་ངེས་པ་ལ་སོགས་པའི་མཚན་ཉིད་མི་གཡོ་བ་ཅི་ཞིག་ལ་རྒྱས་

ཆད་མའི་དེ་ལོ་ན་ཉིད་བསྐྱས་པའི་དཀའ་འབྲེལ།

པར་འགྱུར། སྤྱི་བ་ལ་རྒྱས་པ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། འོ་ན་སྤྱི་བ་མ་བྱུང་བ་ལས་བྱུང་བ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བར་
གྱུབ་པོ། ། ཅི་སྟེ་དེ་ཡང་ཡོད་ན་དེ་ནི་གང་ཞིག་གང་དུ་རྒྱས་པ་ཡིན་དུ་ལྟར་བྱེད་པ་ལ་རྒྱས་པ་ཡིན་ནོ་
ཞེ་ན། དུ་ལྟར་ལ་བྱེད་པ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ཅིའི་ཡིན་ཡུལ་གཞན་དུ་འགྲུགས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། འོ་ན་
དངོས་པོ་རྟག་པར་ཐལ་བར་འགྱུར་རྟེ། ཐམས་ཅད་དུ་གནས་པའི་ཕྱིར་རོ། ། ཆོར་བ་ལ་སོགས་པའི་
གཞུགས་ཅན་མ་ཡིན་པ་རྣམས་ལ་བྱེད་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་འགྲུགས་པར་འགྱུར། གང་ཡང་དེ་འགྲུགས་
པ་དེ་ཡང་མ་བྱུང་བ་ལས་བྱུང་བ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བར་གྱུབ་པོ། ། མཐོ་རིས་ནི། རི་རབ་ཀྱི་སྟེང་ལ་སོགས་
པའོ། ། བྱང་གྲོལ་ནི་ཐར་པ་སྟེ། དེ་དག་ཐོབ་པ་ནི་འབྲེལ་བའོ། ། དེ་ལ་འབད་པ་ནི་བརྒྱལ་ཞུགས་དང་
ངེས་པ་ལ་སོགས་པའོ། ། ཅི་སྟེ་དོན་བྱེད་པར་མི་རྒྱས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བའི་ཕྱོགས་གཉིས་པ་ལ་བརྟེན་
ན། འོ་ན་དེ་ལྟར་ན་དོན་བྱེད་རྒྱས་པས་སྟོང་པ་དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་ནམ་མཁའི་མེ་འོག་བཞིན་དུ་མེད་པ་
ཉིད་དུ་འགྱུར་རྟེ། མེད་པ་ཉིད་ཀྱི་མཆོད་ཀྱི་དོན་བྱེད་རྒྱས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་དབེན་པ་ཡིན་
པའི་ཕྱིར་རོ། ། དེ་ལྟར་འདས་པ་དང་མ་འོངས་པ་དག་གིས་མེད་པར་སྐྱབ་པར་བྱེད་པའི་ཆད་མ་བཟོད་
ནས་ཡོད་པ་སྐྱབ་པར་བྱེད་པའི་ཆད་མ་དག་གཤམ་པའི་ཕྱིར། མེད་པའི་ཆོས་ཀྱིས་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་
སྟོས་རྟེ། ལྟར་བཤད་པའི་དུས་ཀྱིས་བསྐྱས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པའི་གཏན་ཆིགས་རྣམས་ནི་
གཞི་མ་གྲུབ་པ་ཡིན་རྟེ། འདས་པ་ལ་སོགས་པའི་ཆོས་ཅན་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ། ། རི་རྒྱུད་དུ། མ་གྲུབ་
པ་ལ་ཡོད་ཆོས་མེད། ། ཅེས་བཤད་པ་ལྟ་བུའོ། ། གལ་ཏེ་གྲུབ་པར་གྱུར་པ་དེ་ལྟ་ན་ཡང་དུ་ལྟར་བྱུང་བ་
ཉིད་དུ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་ཆོས་ཀྱི་རང་གི་ངོ་བོ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་དུ་གྲུབ་པས་གཏན་ཆིགས་འགལ་བ་དག་
ཡིན་ནོ། ། ད་ནི་འདས་པ་དང་མ་འོངས་པའི་གཞུགས་ལ་སོགས་པ་དུས་ཀྱིས་བསྐྱས་པ་ཉིད་དུ་བརྟེན་
རྟེ། རི་བོང་གི་རྩ་ལ་སོགས་པ་གཏན་མེད་པ་ནི་འདས་པའམ་མ་འོངས་པ་རྣམས་པར་འདོག་པ་མ་ཡིན་
ནོ་ཞེ་ན། ངོ་བོ་གང་ཞིག་ཅེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྟོས་རྟེ། གོ་བར་ཟད་དོ། ། འོ་ན་རི་ལྟར་གཞུགས་དང་
ཆོར་བ་ལ་སོགས་པའི་དངོས་པོ་རྣམས་བརྟན་ཞེ་ན། འདས་སོགས་འདིའི་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྟོས་
རྟེ། གནས་སྐབས་དེ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སྐབས་དེའོ། ། འོ་ན་རི་ལྟར་རྣམས་པར་ཤེས་པ་གཉིས་པ་བརྟེན་པར་

གསུངས་ཤེ་ན། དེ་ཉིད་གཟུགས་པས་ཞེས་བྱ་བ་སྒྲིམ་ཏེ། རྣམ་པར་ཤེས་པ་ནི་རྣམ་པ་གཉིས་ཏེ། དམིགས་
 པ་དང་བཅས་པ་དང་དམིགས་པ་མེད་པའོ། ། དམིགས་པ་དང་བཅས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ལ་དགོངས་
 བས་བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་རྣམ་པར་ཤེས་པ་གཉིས་ལ་བརྟེན་པར་གསུངས་སོ། ། ཅི་སྟེ་རྣམ་པར་ཤེས་
 པ་དམིགས་པ་མེད་པ་ཡང་ཡོད་དོ་ཞེས་རི་ལྟར་ངེས་པར་བྱ་ཞེ་ན། རྟག་པའི་དབང་ཕྱག་ཅེས་བྱ་བ་ལ་
 སོགས་པ་སྒྲིམ་ཏེ། སོགས་པའི་སྒྲིམ་ནི་གཙོ་བོ་དང་དུས་ལ་སོགས་པ་གཞན་གྱིས་ཀྱང་དུ་བརྟགས་པ་
 བཟུང་ངོ། ། སྒོ་འདི་དག་སྒྲུ་ལ་དམིགས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ཡང་བསམ་པར་མི་བྱ་སྟེ། སྒྲ་དང་
 མིང་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྒྲིམ་སོ། ། སྒྲ་མཐའ་མི་ལྷན་པའི་འདུ་བྱེད་ཀྱི་ཁྱད་པར་གྱི་མིང་ནི་དབང་
 ཕྱག་ལ་སོགས་པ་དེའི་རྣམ་པ་རྟག་པ་ཉིད་དང་གྲིད་པ་གཟུགས་ཀྱི་རྒྱ་ཉིད་ལ་སོགས་པའི་སྒོ་དེས་ངེས་
 པར་བྱ་བའི་རྣམ་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་དང་བྲལ་བའི་ཕྱིར་རོ། ། སོགས་པའི་སྒྲིམ་ནི་རྒྱ་མཚན་ལ་སོགས་
 པ་གཞན་གྱིས་ལས་སྒྲངས་པའི་དོན་གྱིས་གཟུགས་བརྟན་གྱི་རང་བཞིན་གཟུང་ངོ། ། གལ་ཏེ་ཤེས་པ་
 ཡུལ་མེད་པ་ཡང་ཡོད་ན། དེ་རི་ལྟར་ཤེས་པ་ཞེས་ཐ་སྟངས་བྱེད། དེ་བཞིན་དུ་རྣམ་པར་ཤེས་པར་བྱེད་
 པས་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཞེས་བཞེད་ལ། ཤེས་པར་བྱ་བ་མེད་ན། ཡང་ཅི་ཞིག་རྣམ་པར་ཤེས་པས་རྣམ་པར་
 ཤེས་པར་འགྱུར་ཞེ་ན། རྟག་པའི་རྗེས་སུ་འགོ་བཙམ་ཅེ་ཅམ་ཞེ་གྱིས། ། ཞེས་བྱ་བ་སྒྲིམ་སོ། ། རྟག་པའི་
 རྗེས་སུ་འགོ་བཙམ་པ་ཡང་རྟགས་པར་བྱ་བར་མེད་པར་མི་གྲིད་དོ་ཞེ་ན། འདིའི་ཞེས་བྱ་བ་སྒྲིམ་ཏེ། རྣམ་པར་
 ཤེས་པ་འདིའི་རྟག་པ་རྗེས་སུ་འབྲང་བ་དེ་ཡང་ངོ། ། ཅི་ཞིག་བཞེད་ཅེ་ན། བེམས་པོ་མ་ཡིན་པའི་ངོ་བོ་
 གང་ཡིན་པ་དེའོ། ། གསལ་བར་བྱ་བའི་དངོས་པོ་གཞན་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་། གསལ་བར་བྱེད་པ་
 གཞན་དང་བྲལ་བའི་ཕྱིར་རྣམ་མཁའི་དཀྱིལ་ན་ཡོད་པའི་སྒྲུང་བ་བཞིན་དུ་གསལ་བ་སྒྲིམ་པའི་ཕྱིར་
 རྟག་པའི་ངོ་བོ་དེ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བར་བཞེད་དོ། ། རི་ལྟར་འདས་པའི་ལས་འབྲས་བྱ་འབྱེན་པ་ཡིན་
 ཞེས་བྱ་བ་འདི་ལ་འབྲས་བྱ་འབྱེན་པའི་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྒྲིམ་ཏེ། དགོས་པའི་བརྒྱུད་ནས་འབྲས་
 བྱ་སྦྱེད་པའི་རུས་པ་གྲུབ་པའོ། ། གལ་ཏེ་དེ་ལྟར་ན་རི་ལྟར་བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་ཟད་པ་དང་
 འགགས་པ་དང་ཡོངས་སུ་གྱུར་པའི་ལས་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་ཡོད་དེ་ཞེས་གསུངས་ཤེ་ན། སེམས་ཀྱི་

ཆད་མའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་བསྐྱུས་པའི་དཀའ་འབྲེལ།

རྒྱུད་ལ་ཞེས་བྱ་བ་སྒྲོས་ཏེ། ཉེ་བར་བརྟགས་ནས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཕལ་བར་རོ། ། དེ་ལྟར་རྒྱུད་རྒྱས་ལས་
བྱུང་བའི་དབྱིག་པ་ལ་སོགས་པའི་འབྲས་བྱའི་རྒྱུ་ཡོན་ཏེ་ཡོད་ན་ཤེས་ན་ཡང་རྒྱུད་རྒྱས་མ་ཞིག་གོ་
ཞེས་བརྗོད་པ་དེ་བཞིན་དུ་ལས་རྒྱུས་ཀྱང་ཡིན་ནོ། ། ཉེ་བར་བརྟགས་ནས་བསྐྱུས་པ་ལ་དགོས་པ་ཅི་
ཡོད་ཅེ་ན། དེ་ལྟར་ཞེས་བྱ་བ་སྒྲོས་ཏེ། ལས་འདས་པ་མེད་དེ་ཞེས་གསུངས་ན། རྒྱུ་དང་འབྲས་བྱ་བ་སྦྱེད་
པའི་རྒྱས་པ་འདས་པའི་ལས་དེས་བསྒྲོས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཡང་མེད་པ་ཉིད་དུ་གོ་བར་འགྱུར་བས་
གདུལ་བྱ་ཆད་པར་བལྟ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་བཅོམ་ལུན་འདས་ཀྱིས་ལས་ཡོད་དོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །
དེ་ལྟར་ཡིན་ཏེ། གལ་ཏེ་འདས་པ་རང་གི་ངོ་བོ་ཡོད་པར་གྱུར་ན་དེའི་ཆེ་དོན་དམ་པ་སྒྲོང་པ་ཉིད་ཀྱི་
མདོ་ལས། མིག་སྒྲུབ་ན་ཡང་གང་ནས་ཀྱང་མ་འོངས་འགག་པ་ན་ཡང་གང་དུ་ཡང་མ་སོང་ཞེས་མིག་
མ་བྱུང་བ་ལས་བྱུང་བ་དང་བྱུང་ནས་ཀྱང་འཇིག་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་གསུངས་པ་ཇི་ལྟར་བྱུང་བར་བྱ།
ད་ལྟར་བྱུང་བའི་དུས་ན་མ་བྱུང་བ་ལས་བྱུང་བ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། མ་ཡིན་ཏེ། དུས་དངོས་སོ་ལས་དོན་
གཞན་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་དག་ཉིད་དུས་གཏམ་གཞི་དང་། ཞེས་བཤད་པའི་ཕྱིར་རོ། ། དེ་སྟེ་རང་
གི་བདག་ཉིད་མ་བྱུང་བ་ལས་བྱུང་བ་ཉིད་ཡིན་པ་དེའི་ཆེ་མིག་མ་འོངས་པ་མེད་དོ་ཞེས་བྱ་བར་གྲུབ་
སོ། ། གཞན་ཡང་རྟག་ཏུ་གནས་པ་ཉིད་ཡིན་ན་འདུས་བྱས་རྒྱུ་རྒྱུ་དང་འབྲས་བྱ་དག་མེད་པའི་
ཕྱིར་སྐྱུག་བསྐྱེད་དང་ཀུན་འབྱུང་བའི་བདེན་པ་མེད་པ་དང་། དེ་མེད་པའི་ཕྱིར་འགོག་པ་དང་ལམ་
ཡང་མེད་ལ། དེ་ལྟར་ཡིན་དང་བདེན་པ་བཞི་མེད་པའི་ཕྱིར་ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་དང་སྤངས་པ་དང་
མདོན་དུ་བྱ་བ་དང་བསྒྲོམ་པ་ཡང་མི་འཐད་པར་འགྱུར་རོ། ། དེ་མེད་པས་ཀྱང་འབྲས་བྱ་གནས་པ་
རྒྱུས་དང་ཞུགས་པའི་གང་ཟག་རྒྱུས་མེད་པའི་ཕྱིར་གསུངས་རབ་མཐའ་དག་དང་འགལ་བས་
འདས་པ་ལ་སོགས་པའི་དངོས་སོ་ཡོད་པར་བརྟགས་པ་ནི་ལེགས་པ་ཡིན་ནོ། ། རྣམ་འབྱོར་པ་རྒྱུས་
ཀྱིས་འདས་པ་དང་མ་འོངས་པའི་ཤེས་པ་རྒྱུས་པར་དབྱེ་བ་ཇི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། འདིར་སྐྱུས་པ། དངོས་སམ་
ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྟེ། འདས་པའི་དོན་ལ་སྟོས་ནས་འབྲས་བྱར་འགྱུར་ལ། མ་འོངས་པ་ལ་སྟོས་
ནས་རྒྱུར་འགྱུར་རོ། ། དེ་ཉིད་དུ་ན་ཡུལ་མེད་ཀྱང་། ཞེས་བྱ་བ་ནི་མདོན་པར་བརྗོད་པ་ཅན་གྱི་ཤེས་

པས་རང་གི་མཆན་ཉིད་ལུལ་དུ་མི་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། ། རྣམ་རྟོག་རྗེས་འབྲེལ་བདག་ཉིད་ཀྱི། ། ཞེས་བྱ་
བ་ནི་རྟོག་པ་དང་བཅས་པ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ། ། དེས་ན་ནི་དེའི་ཕྱིར་རོ། ། རྒྱ་དང་འབྲས་བུ་དག་གིས་
རྒྱན་འབྲུང་བ་དང་འབྲུང་བར་འཇུར་བ་ལ་བརྟན་ནས་ཡོངས་སུ་མ་དག་པའི་ནལ་འཕྱོར་པ་རྣམས་
འདས་པ་ལ་སོགས་པ་སྟོན་པ་ལ་འདུག་གོ། ། བཅོམ་ལྷན་འདས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལ་ནི་འཇིག་
རྟེན་པའི་ཤེས་པ་ཡང་མངའ་བ་མ་ཡིན་ཏེ། རྟག་དུ་མཉམ་པར་གཞག་པས་མ་རིག་པ་ཐམས་ཅད་
སྤངས་པའི་ཕྱིར་ལ། རྣམ་པར་རྟོག་པ་ཡང་མ་རིག་པའི་རང་བཞིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། ། རྟོག་པ་འདི་ནི་
རང་ཉིད་ཀྱིས་མ་རིག་པའི་ངོ་བོར་འགྱུར། གང་ཕྱིར་རང་གི་རྣམ་པ་ནི། ། ཕྱི་རོལ་ངོ་བོས་སྒྲོ་བརྟགས་
འདུག་། ཅེས་གང་གསུངས་པ་ཡིན་ཏོ། ། རྟོན་གྱི་སྟོན་ལམ་དང་བསོད་ནམས་དང་ཡེ་ཤེས་གྱི་ཆོགས་
གྱི་སྟོབས་གྱིས་ཐོབ་པའི་ཡིད་བཞིན་ནོར་བུ་ལྟ་བུའི་སྒྱུ་ཅན་དེའི་བསྟན་པ་ནི་ལྟན་གྱིས་གྲུབ་པར་
འདུག་པ་ཡིན་ཏོ། ། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་བསྟུས་པའི་དཀའ་འབྲེལ་ལས་དུས་གསུམ་བརྟགས་པ་སྟེ། ཉི་ཤུ་དྲུག་
པའོ། ། །

སྟོན་མ་མཐའ་མེད་པ་ཞེས་བྱ་བ་དེ་བསྟུབ་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར། རྟོན་པ་བཀོད་པ་སྟོན་དུ་འགོ་བ་ཅན་
གལ་ཏེ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྟོས་ཏེ། འགའ་ཡང་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པའོ། ། དེ་ལ་བདག་སྤར་
བཀག་པའི་ཕྱིར་མེད་པ་ཉིད་ཀྱིས་རྗེས་སུ་འགོ་བ་མ་ཡིན་ཏེ། རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལ་སོགས་པ་ཡང་སྤྲད་
ཅིག་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། ། དུས་གསུམ་བརྟགས་པར་རྗེས་སུ་འགོ་བ་བཀག་པའི་ཕྱིར་ཡང་རྗེས་སུ་འགོ་
བ་མེད་དོ། ། འོན་ཏེ་ལུས་ལ་སོགས་པ་འཇིག་རྟེན་པ་རོལ་པོར་མི་འཇུར་རམ་ཞེ་ན། ལུས་དང་ཞེས་བྱ་
བ་ལ་སོགས་པ་སྟོས་ཏེ། སོགས་པའི་སྒྲས་ཆོར་བ་དང་འདུ་ཤེས་དང་འདུ་བྱེད་རྣམས་གཟུང་ངོ། །
གཞན་ཡང་ཁས་ནི་མ་སྤངས་སོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་བདག་གོ། ། དེ་ལྟ་བུས་ན་འཇིག་རྟེན་རྒྱུད་པན་པའི་
ཕྱོགས་འདི་རྗེས་སུ་མཐུན་པ་ཡིན་པར་གྲུབ་པོ། ། འདི་ལྟར་འཇིག་རྟེན་པ་རོལ་པོ་མེད་པའི་ཕྱིར་
འཇིག་རྟེན་པ་རོལ་མེད་དོ་ཞེས་བྱ་བ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ནི་ས་དང་རྒྱ་དང་མེ་དང་རླུང་

ཚད་མའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་བསྐྱུས་པའི་དཀའ་འབྲེལ།

ཞེས་བྱ་བ་བཞི་པོ་འདི་དག་ཡིན་ལ། དེ་དག་ལས་ནི་སེམས་པ་ཅན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ནི་དེའི་མདོའི་
དོན་ཡིན་ནོ། ། དེ་ལ་འབྲེལ་བ་བྱེད་པ་ཁ་ཅིག་ནི་དེ་དག་ལས་སེམས་པ་ཅན་སྟེ་བ་ཡིན་པར་སྒྲས་ལ་
གཞན་དག་ནི་མངོན་པར་གསལ་བ་ཡིན་པར་སྒྲུའོ། ། དེའི་ཕྱིར་བསྐྱེད་པ་འཕགས་ལ་བར་བྱེད། ། ཅེས་
ཐོགས་གཉིས་བཤད་དོ། ། མ་ནི་སྒྱུར་བོའོ། ། ཚད་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སྐྱུས་པ་སྐྱེད་པར་བྱེད་པའི་རྣམས་པའོ། །
སོགས་པའི་སྒྲས་བརྒྱལ་བ་ལ་སོགས་པ་སྐྱེད་པའི་རྣམས་པ་གཟུང་ངོ། ། འོན་ཏེ་མིག་ལ་སོགས་པ་དང་
གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་ཡུལ་ལ་བརྟེན་ནས་རྣམས་པར་ཤེས་པ་སྟེ་བར་འགྱུར་རེ་ཞེས་པ་འདི་ཤིན་ཏུ་
གྲགས་པ་མ་ཡིན་ནམ། དེའི་ཕྱིར་དེ་དག་ཁོ་ན་ལས་རྣམས་པར་ཤེས་པ་སྟེ་ཞེས་ངེས་དུ་བརྗོད་ཅེ་ན།
ས་ལ་སོགས་པའི་བཀོད་པའི་ཞེས་བྱ་བ་སྒྲོས་ཏེ། དེ་སྐད་དུ་ཡང་། དེ་ཆོགས་པ་ལ་ལུས་དང་དབང་པོ་
དང་ཡུལ་གྱི་ཐ་སྙད་འདོགས་སོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དེ་དག་གི་མདོ་ཡིན་ནོ། ། འབྱུང་བ་ཆེན་པོ་ལས་མ་
གཏོགས་པའི་དབང་པོ་ལ་སོགས་པ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེའི་གནས་ལུགས་ཀྱི་བྱུང་པར་ཉིད་ལ་དེ་
བཟུགས་པའི་ཕྱིར་ལ། བཀོད་པ་ཞེས་བྱ་བ་བཀོད་པ་ཅན་ལས་གཞན་ཡང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། ། འབྱུང་
བ་ཆེན་པོ་བཞི་པོ་འདི་ཡང་མངོན་སུམ་གྱིས་གྲུབ་སྟེ། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མངོན་སུམ་གྱིས་གྲུབ་པ་འདི་ལས་
གཞན་ཡང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། ། གང་གིས་འདི་ག་རྟེན་པ་རོལ་ལ་སོགས་པ་གཞན་འགྲུབ་པར་འགྱུར་
བ་མངོན་སུམ་ལས་གཞན་པའི་ཚད་མ་ཡོད་པ་ཡང་མ་ཡིན་ནོ། ། གཞན་ཡང་གལ་ཏེ་འདས་པའི་ལུས་
ལ་གནས་པའི་སེམས་སྟེ་བའི་དང་པོའི་སེམས་དང་། འཆི་བའི་སེམས་ལས་འབྱུང་བར་འགྱུར་བའི་
སེམས་ལ་རྒྱུའི་དངོས་པོར་གྱུར་ན་དེའི་ཆེ་སེམས་རྒྱན་མི་འཆད་པའི་ཕྱིར་འདི་ག་རྟེན་པ་རོལ་རྟག་
པར་འགྱུར་ན། འདི་ལྟར་རེ་ཞིག་རྟོག་པའི་གཞིར་གྱུར་པའི་སེམས་དང་པོ་འདི་དག་གི་རྒྱ་དང་འབྲས་
བུ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ལུས་ཐ་དད་པ་ལ་གནས་པའི་ཕྱིར་རྟ་དང་བ་ལང་ལ་གནས་པའི་རྣམས་པར་ཤེས་
པ་དག་བཞིན་ནོ། ། ཡང་ན་སྟེ་བའི་སྒོ་རྣམས་ནི་ཆོས་ཅན་ནོ། ། འདས་པའི་ལུས་ལ་གནས་པའི་ཐ་
མའི་རྣམས་པར་ཤེས་པའི་བསྐྱེད་པར་བྱ་བ་ཉིད་དགག་པ་ནི་དེའི་བསྐྱུས་པར་བྱའོ། ། ཤེས་པ་ཡིན་ཕྱིར་
ཞེས་བྱ་བའི་སྟེ་ནི་གཏན་ཆོགས་སོ། ། རྒྱུད་གཞན་ལ་གནས་པའི་སྒོ་དག་ནི་དཔེའོ། ། སྒྱུར་བ་ནི་འདི་

ལྟར་བྱ་སྟེ། གང་ནམ་པར་ཤེས་པ་ཡིན་པ་དེ་ནི་བརྟོག་པར་འདོད་པའི་འདས་པའི་ལུས་ལ་གནས་པའི་
 ཐ་མའི་ཤེས་པའི་བསྐྱེད་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་ཏེ། ཤེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྒྱུད་གཞན་ལ་གནས་པའི་ཤེས་
 པ་བཞིན་ནོ། ། བརྟོག་པར་འདོད་པའི་ལུས་ལ་གནས་པའི་སྐྱེ་བའི་སློང་དུ་གྱུར་ཤེས་པའི་ངོ་བོ་
 ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་འགལ་བས་བྱལ་བ་དམིགས་པ་སྟེ། བརྟོག་པར་འདོད་པའི་ནམ་པར་ཤེས་པ་
 བསྐྱེད་པར་བྱ་བ་དང་འགལ་བ་བརྟོག་པར་འདོད་པའི་ཤེས་པས་བསྐྱེད་པར་བྱ་བ་ཉིད་ཀྱིས་ཤེས་པ་
 ཉིད་ལ་བྱལ་བའི་ཕྱིར་རོ། ། དེ་ལྟར་རེ་ཞིག་འདས་པའི་སྐྱེ་བ་བཀག་པ་བྱས་ནས་ད་ནི་མ་འོངས་པའི་
 སྐྱེ་བ་དག་ཉིད་གསལ་བའི་ཕྱིར། ཆགས་དང་བཅས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྟོན་ཏེ། ཆགས་པ་དང་
 བཅས་པའི་འཆི་བའི་སེམས་ནི་སེམས་གཞན་དང་མཚམས་སྦྱར་བ་མ་ཡིན་ཏེ། འཆི་བའི་སེམས་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར། དབྱ་བཅོམ་པ་ཐ་མའི་སེམས་བཞིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་བྱལ་བར་བྱེད་པ་འགལ་བ་དམིགས་
 པ་ལོ། ། དཔེར་ན་ཉོན་མོངས་བྲལ་བ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་འཆི་བའི་ཤེས་པ་ལོ། ། འོ་ན་ཤེས་པ་གང་ལས་སྐྱེ་ཞེ་
 བ། དེའི་ཕྱིར་འབྱུང་རྒྱབ་ཅེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྟོན་ཏེ། དེ་སྐད་དུ། ལུས་ཉིད་ལས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་མདོ་
 སྟེ། ལ་བ་ཅན་དང་རྩ་མཆོག་གཉིས་ཟེར་རོ། ། འོ་ན་ཉིད་ལུས་མ་གྲུབ་པ་ཡང་རྒྱར་རྒྱར་པོ་ལ་སོགས་པའི་
 གནས་སྐབས་སུ་བརྒྱལ་བའི་ནམ་པར་ཤེས་པ་ཡོད་པ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། དེ་ཡང་བྱེད་ཅག་ལ་འདས་པའི་
 ནམ་པར་ཤེས་པ་བསྐྱེད་པར་བྱ་བ་ཉིད་དུ་གྲུབ་སྟེ། དེའི་ཕྱིར་ཇི་ལྟར་ལུས་ཁོན་ལས་ངེས་པ་ཡིན་ཞེ་ན།
 རྒྱར་རྒྱར་པོ་ལ་སོགས་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྟོན་ཏེ། ཤེས་པ་སྐྱེད་པའི་རྒྱ་ནི་དབང་པོ་དང་དོན་དག་
 ཡིན་ཏེ། ཤེས་པ་ནི་དོན་རྟོགས་པའི་ངོ་བོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ལ། རྒྱར་རྒྱར་པོ་ལ་སོགས་པའི་གནས་སྐབས་
 ན་ཡང་དབང་པོ་དང་དོན་དག་མེད་པའི་ཕྱིར་ཇི་ལྟར་ཤེས་པ་དེའི་འབྲས་བྱུར་འཁྱར་ཞེས་བྱ་བའི་རྒྱ་
 མི་དམིགས་པས་བརྒྱལ་བའི་གནས་སྐབས་ནི་ནམ་པར་ཤེས་པ་མེད་པར་གྲུབ་པོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སྦྱིའི་
 དོན་རྟོ། ། ནམ་པར་ཤེས་པ་རྒྱས་པའི་ངོ་བོས་ཡོད་དོ་ཞེས་རྟག་པར་རིགས་པ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། དེའི་ཆེ་
 ཤེས་པའི་རྟེན་རིགས་པ་ཅན་གྱིས་བརྟགས་པའི་བདག་གམ་ནམ་པར་ཤེས་པའི་རྒྱན་མེད་པའི་ཕྱིར་
 རོ། ། རྒྱས་པ་རྟེན་མེད་པ་ཡང་རིགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟ་བུས་ན་ཤུགས་གྱིས་དེའི་ཆེ་ལུས་ཉིད་རྟེན་

ཚད་མའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་བསྟུན་པའི་དཀའ་འབྲེལ།

ཡིན་ནོ། །གཞན་ཤེས་པའི་རྟེན་གྱི་བདག་སྟེ། ཤེས་པའི་རྟེན་གྱི་རང་བཞིན་ཤེས་པའི་རྒྱན་ནམ། བདག་
ནི་དེའི་ཆེ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟ་ཡིན་དང་ཐ་མར་དེ་འཆི་བའི་གནས་སྐབས་སུ་རྟེན་ལུས་ལོག་པ་
ན་ངེ་ལྟར་རྟེན་མེད་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་གནས་ཏེ། དེའི་ཕྱིར་མ་འོངས་པའི་སྟེ་བ་མེད་པར་གྱུ་བོ། །
ཡང་ཅི་སྟེ་འཆི་བའི་དེ་མ་ཐག་ཏུ་བྱུང་བའི་སྲིད་པ་བར་མ་དོའི་ལུས་ལ་བརྟེན་ནས་སེམས་འཇུག་
པར་འགྱུར་རོ་སྟུང་ན་དེ་ནི་ཡང་དག་པ་མ་ཡིན་ཏེ། འཆི་བའི་དེ་མ་ཐག་ཏུ་ལུས་གཞན་སྟེ་བར་མ་
མཐོང་ལ། མ་མཐོང་བ་ཡོད་པ་ཉིད་དུ་ངེས་པར་རིགས་པ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ནི་མེད་པའི་ཐ་སྟངས་ཀྱི་
ལུས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །རྒྱད་གཅིག་ལ་གནས་པའི་སེམས་ལུས་གཞན་ལ་བརྟེན་པར་རིགས་པ་ཡང་
མ་ཡིན་ཏེ། རྟ་དང་སྤང་པོ་ལ་སོགས་པའི་སེམས་བཞིན་དུ། རྒྱད་གཅིག་དང་འབྲེལ་བ་ཉིད་ཉམས་པར་
ཐལ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །སྦྱོར་བ་ནི་གང་ཞིག་ལུས་ཐ་དད་པ་ལ་འཇུག་པའི་ཤེས་པ་དེ་ནི་རྒྱད་
གཅིག་དང་འབྲེལ་བ་མ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་རྟ་དང་སྤང་པོའི་སེམས་བཞིན་ནོ། །སྲིད་པ་བར་མ་དང་
འཆི་བའི་སྲིད་པ་དག་གི་སེམས་ཀྱང་ལུས་ཐ་དད་པ་ལ་འཇུག་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཁྱེད་པར་བྱེད་
པ་འགལ་བ་དམིགས་པའི་ཐལ་བར་འགྱུར་བའོ། །དེ་ལྟར་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། དེའི་ཕྱིར་བསྟོན་པ་ཡིན་
ནོ། །གང་ཞིག་རྒྱད་གཅིག་དང་འབྲེལ་བ་དེ་ནི་ལུས་ཐ་དད་པ་ལ་འཇུག་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་སྤང་
པོའི་སེམས་རྟའི་ལུས་ལ་མི་བརྟེན་པ་བཞིན་ནོ། །སོག་ཆགས་རྣམས་ཀྱི་སེམས་ཀྱང་རྒྱད་གཅིག་དང་
འབྲེལ་བ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་འགལ་བས་ཁྱེད་པ་དམིགས་པ་སྟེ། ལུས་ཐ་དད་པ་ལ་འཇུག་པ་ཉིད་
དང་འགལ་བ་ལུས་ཐ་མི་དད་པ་ལ་འཇུག་པ་ཉིད་ཀྱིས་རྒྱད་གཅིག་དང་འབྲེལ་བ་ཉིད་ལ་ཁྱེད་པའི་
ཕྱིར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པས་མཇུག་སྟུང་པར་བྱེད་དེ། ཐོག་མ་ནི་སྟེ་བའོ། །མཐའ་མ་
ནི་འཇིག་པའོ། །གང་ལ་ཐོག་མ་དང་ཐ་མ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པ་འདི་ནི་ཐོག་མཐའ་མེད་པའོ། །སྟེས་བྱ་
ཞེས་བྱ་བ་ནི་བདག་གོ། །ཡང་ན་མེད་པ་ཉིད་ཁས་ལོང་ཞེས་བྱ་བ་འདིས་ནི་འཇིག་རྟེན་པ་རོལ་མེད་
པའི་ཕྱིར། འཇིག་རྟེན་པ་རོལ་མེད་དོ་ཞེས་བྱ་བའི་མདོ་འདི་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །དེས་འདིར་ཞེས་བྱ་བ་
ལ་སོགས་པས་ལན་འདེབས་པར་བྱེད་དེ། གང་ཞིག་ཁྱེད་ཅག་དགག་བྱེད་པ། །འཇིག་རྟེན་པ་རོལ་

ཞེས་བྱ་བ་འདི་ཅི་ཞིག་ ཅི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལ་སོགས་པའི་སྤང་པོ་བཞི་པོ་ཉེ་བར་ལེན་པ་དང་ཉེ་བར་
 གྲངས་པ་ཉིད་ཀྱིས་རྒྱ་དང་འབྲས་བུར་གྱུར་པ་ལས་གཞན་ཡིན་ནམ། འོན་ཏེ་དེ་ཉིད་ཡིན། རེ་ཞིག་
 རྟོགས་དང་པོ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལས་མི་ལེན་པའི་ཕྱིར་རོ། ། གང་ཞིག་ལས་གྲང་བར་བྱ་བ་ཉེ་བར་ལེན་
 པ་དང་ཉེ་བར་གྲང་བར་འགྱུར་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལ་སོགས་པའི་རྒྱན་ལས་གཞན་པའི་འཛིག་
 རྟེན་པ་རོལ་ཞེས་བྱ་བ་ཡོད་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། ། འོ་ན་ཅི་ཞེ་ན། ཐོག་མ་དང་མ་མ་མེད་པའི་ཤེས་པ་ལ་
 སོགས་པའི་རྒྱན་དེ་ལོ་བརྒྱ་ལ་སོགས་པར་ཆད་པའི་ངོ་བོ་ངེས་བར་བབྱུང་ནས་གནས་སྐབས་འགའ་
 ཞིག་ཉིད་འཛིག་རྟེན་གྱི་མ་དང་སྤྲ་མ་དང་འདི་ཞེས་ཀྱང་རྣམ་པར་གཞག་གོ། ། ཇི་ལྟར་བྱེད་ཀྱིས་
 མཐོང་བ་ཅམ་གྱིས་བདེ་བ་ལ་མངོན་པར་ཆགས་པའི་ཕྱིར་དབང་པོ་དང་ཡུལ་འདི་དག་ཉིད་ཡུལ་
 གཞན་ལ་སོགས་པ་འཛིག་རྟེན་པ་རོལ་ལ་སོགས་པ་ཉིད་དུ་བརྟགས་ཏེ། ཇི་སྐད་དུ། ཇི་སྟིང་དབང་པོ་
 དང་སྟོང་ཡུལ། ། དེ་ཉིད་གཅིག་ཉིད་སྟེས་བྱ་ཡིན། ། དེ་བཞིན་དུ་ཡང་བཤད་པ། ཡུལ་གཞན་ནམ།
 དུས་གཞན་ནམ་གནས་སྐབས་གཞན་ནི་འཛིག་རྟེན་པ་རོལ་ཡིན་ནོ་ཞེས་སྟེས་པ་ལྟ་བུའོ། ། གལ་ཏེ་
 རྒྱ་དང་འབྲས་བུར་གྱུར་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལ་སོགས་པའི་རྒྱན་ལས་ཐ་མི་དད་པའི་འཛིག་རྟེན་པ་
 རོལ་འགོགས་པར་བྱེད་ན། དེའི་ཆེ་གྲུབ་པ་ལ་སྐྱབ་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་སྐྱབ་པར་བྱེད་པ་དོན་མེད་པར་
 འགྱུར་ཏེ། དེ་ལྟ་བུར་གྱུར་པའི་འཛིག་རྟེན་པ་རོལ་ལས་མ་གྲངས་པའི་ཕྱིར་རོ། ། འོན་ཏེ་རྒྱན་དངོས་པོ་
 མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། ། དེར་རྣམ་པར་གཞག་པའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་བྱུང་པར་གང་ཡིན་པ་དེ་ཡང་དངོས་
 པོ་མེད་པ་ཉིད་མ་ཡིན་ནམ། དེ་ལྟ་ཡིན་དང་དེ་རྒྱན་དེ་ལ་གནས་སྐབས་ཀྱི་བྱུང་པར་རྣམ་པར་གཞག་
 པའི་འཛིག་རྟེན་པ་རོལ་འདི་ཡང་དོན་དམ་པར་བྱེད་པར་མི་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། སྟོན་འདི་ནི་མེད་དེ།
 རྒྱན་གྱི་སྟེས་ནི་དངོས་པོར་གྱུར་པའི་སྐད་ཅིག་མ་རྒྱན་ཅན་རྣམས་ཆགས་ཚུང་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་
 མཐའ་དག་གིས་ཅིག་ཅར་བསྟན་པ་ཡིན་ཏེ། གནས་ལ་སོགས་པའི་སྟེས་རྟོག་རྟོག་པ་ལ་སོགས་པ་
 བཞིན་ནོ། ། འོ་ན་ཅི་ལྟར། ཅི་སྟེ་རྒྱ་ལ་སོགས་པ་བཞིན། ། ཞེས་བྱ་བའི་སྐབས་འདིར་སྤྲ་རྒྱན་དངོས་
 པོ་མེད་པ་ཉིད་དུ་བསྟན་ཞེ་ན། གཅིག་ཕྱིད་དུ་བརྟགས་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྟོས་ཏེ། གཅིག་ཉིད་

དུ་བརྟགས་པའི་རྒྱ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་དེ་ཉིད་དང་གཞན་དུ་བརྟེན་དུ་མེད་པའི་ཕྱིར་དངོས་པོ་མེད་
 པ་ཉིད་དུ་མཛོན་པར་འདོད་དེ། རྣམ་མཁའི་མེ་ཏོག་གི་ཕྱེང་བ་བཞིན་ནོ། ། དེའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་ཁྱད་
 པར་ལ་ཁོ་བོ་ཅག་འཛིག་རྟེན་པ་རོལ་དུ་རྣམ་པར་གཞག་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། ། ཅི་སྟེ་འཛིག་རྟེན་པ་
 རོལ་གྱི་མིང་ཅན་ཤེས་པ་ལ་སོགས་པའི་རྒྱ་འདི་དགག་པར་བྱེད་པ་དེའི་ཆེ་རེ་ཞིག་དེའི་རང་གི་ངོ་
 བོད་གག་པའི་སྒོ་ནས་འཛིག་རྟེན་པ་རོལ་དགག་པར་བྱ་བར་མི་རུས་ཏེ། མཐོང་བ་ནི་བསྟོན་པར་མི་
 རུས་པའི་ཕྱིར་རོ། ། འོ་ན་ཅི་ཞེ་ན། ཐོག་མ་དང་ཐ་མ་མེད་པའི་ཆོས་དགག་པའི་སྒོ་ནས་ཏེ། ཐོག་མ་
 དང་ཐ་མ་མེད་པ་དེ་ཡང་རི་ལྷོ་འགྲུབ་པར་འགྲུབ་གཤམ་ཏེ་ཐོག་མ་མེད་པ་ཉིད་དུ་འདོད་པ་གང་ཡིན་
 པ་དེ་རྒྱ་མེད་པར་འགྲུབ་བའམ། ཤེས་པ་རྟག་པ་ཅན་གྱི་དབང་ཕྱག་ལ་སོགས་པའི་རྒྱ་ལས་བྱུང་བའམ།
 ཡང་ན་རང་ཉིད་ཀྱིས་རྟག་པའམ། འབྱུང་བ་ཅན་གྱིས་བསྐྱེད་པའམ། རྒྱད་གཞན་གྱི་ཤེས་པའི་རྒྱད་
 ཅན་ཡིན་ཞེས་བྱ་བར་ཕྱོགས་ལྔའོ། ། གཤམ་ཏེ་སེམས་ཐམས་ཅད་རང་གི་རྒྱད་ལ་གནས་པའི་ཤེས་པ་སྤྲ་
 མ་སྤྲ་མའི་རྒྱ་ཅན་དུ་གྱུར་ན་དེའི་ཆེ་སེམས་ཀྱི་རྒྱ་ནོག་མ་མེད་པ་ཅན་དུ་འགྱུར་གྱི་གཞན་དུ་ནི་མ་
 ཡིན་ནོ་ཞེས་བསམས་ནས་ཕྱོགས་འདི་རྣམས་ཉི་བར་བཀོད་དོ། ། དེ་ལ་རེ་ཞིག་ཕྱོགས་དང་པོ་ནི་མ་
 ཡིན་ཏེ། རྟག་ཏུ་ཡོད་པ་ལ་སོགས་པར་ཐལ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། ། ལྟོས་པའི་དངོས་པོ་རྣམས་ནི་
 རེས་འགའ་བ་འགྱུར་བ་ཡིན་ལ། གང་རྒྱ་མེད་པ་དེ་ནི་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མི་ལྟོས་པས་ཅིའི་ཕྱིར་མ་ཆང་
 བར་འགྱུར། ཕྱོགས་གཉིས་པ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། རྟག་ཏུ་ཡོད་པར་ཐལ་བར་འགྱུར་བ་དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རོ། །
 རྒྱ་མ་ཆང་བའི་ཕྱིར་འབྲས་བུ་རྣམས་མེད་པ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། རྒྱ་མ་ཆང་བ་མེད་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཅིའི་
 ཕྱིར་མི་འགྱུར་ཞེས་བརྟེན་པར་བྱ་དགོས་སོ། ། ཕྱོགས་གསུམ་པ་ཡང་མ་ཡིན་ནོ། ། ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། དེ་
 མེད་ཕྱིར་ཏེ། རྟག་ཏུ་ཡོད་པ་དེ་ཉིད་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། ། རྣམ་ཤེས་རྟག་པ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པས་དེ་
 མེད་པ་དེ་ཉིད་སྟོན་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ཏེ། འདིས་ནི་དམ་བཅའ་བ་མཛོན་སྐྱེས་དང་འགལ་བར་བཤད་
 དོ། ། ས་དང་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པས་ཕྱོགས་བཞི་པ་སེལ་བར་བྱེད་དེ་ས་ནི་སའོ། ། རྟག་པའི་དབང་
 ཕྱག་ལ་སོགས་པའི་རྒྱ་ལས་བྱུང་བའི་ཕྱོགས་བཞིན་དུ་འདིར་ཡང་སྟོན་མཚུངས་ཏེ། འདི་ལྟར་གཞན་

གྱི་འབྲུང་བ་ཆེན་པོ་བཞི་བརྟན་པའི་ངོ་བོར་འདོད་ལ། ལྷན་ཅིག་བྱེད་པའི་རྒྱ་ལ་ལྷོས་ནས་རིམ་གྱིས་
 རྟག་པ་ལས་སྐྱེ་བ་ཞེས་བརྗོད་པར་རིགས་པ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། རྟག་པ་ནི་པན་འདོགས་པ་ལ་ལྷོས་པ་མ་
 ཡིན་ནོ་ཞེས་པ་ལ་ཆེར་དབྱུང་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། ། ཡང་ངེ་སྐད་དུ་བཤད་པའི་སྒྲོན་གྱིས་འཇིགས་ནས་
 གཞན་དག་གིས་ཏེ་རྩ་རོལ་མཛེས་པ་ནམས་གྱིས་ཀྱང་འབྲུང་བ་ཆེན་པོ་བཞི་པོ་འདི་སྐད་ཅིག་མ་ཉིད་
 དུ་ལས་ལེན་པར་བྱེད་པ་དེའི་ཆེ་ཡང་སྒྲོན་ཅན་ཉིད་ཡིན་ནོ་སྤྲུལ་བས་མས་པ་ཡིན་ནོ། ། འདི་ལྟར་
 རེ་ཞིག་གང་གིས་དེའི་ཐ་སྙད་གྲུབ་པར་འགྱུར་བ་ལུས་དང་སྒྲོ་དག་རྒྱ་དང་འབྲས་བུའི་དངོས་པོ་གྲུབ་
 པ་ལ་ཆད་མ་རུང་ཟད་ཀྱང་མེད་དོ། ། སྒྲོར་བ་ནི་གང་དུ་དངོས་པོ་གང་ཞིག་གྲུབ་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་ཆད་
 མ་རུང་ཟད་ཀྱང་མེད་པ་དེ་ནི་དེར་རྟོག་པ་དང་ལྷན་པས་ཐ་སྙད་བྱ་བ་མ་ཡིན་ཏེ། མེ་ལ་གྲང་བའི་ཐ་
 སྙད་བཞིན་ནོ། ། ལུས་དང་སྒྲོ་དག་ལ་ཡང་རྒྱ་དང་འབྲས་བུ་གྲུབ་པར་བྱ་བའི་ཆད་མ་རུང་ཟད་ཀྱང་
 ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་བྱུབ་པར་བྱེད་པ་མི་དམིགས་པའོ། ། གཏན་ཆེགས་མ་གྲུབ་པ་ཡང་མ་ཡིན་
 ཏེ། འདི་ལྟར་རྒྱ་དང་འབྲས་བུའི་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པ་ནི་མདོན་སྤྲུལ་དང་མི་དམིགས་པ་ཡིན་ནོ། ། དེ་ཡང་
 བྱད་པར་ཅན་གྱི་རྗེས་སུ་འགོ་བཤམ། ལྷོག་པ་ཉིད་ལས་ངེས་པ་ཡིན་གྱི། མཐོང་བ་དང་མ་མཐོང་བ་
 ཅམ་གྱིས་ནི་མ་ཡིན་ནོ། ། དེ་ལ་རྗེས་སུ་འགོ་བཤམ་འབྲས་བུ་ངེས་པར་བྱ་བ་ལ་གང་དག་དམིགས་ན་
 དམིགས་པའི་མཚན་ཉིད་དུ་གྱུར་པ་སྤྲུལ་དམིགས་པ་ན་དམིགས་པ་ཞེས་བྱ་བ་དེ་ལྟ་བུ་ལ་རྟེན་པར་
 བྱེད་དེ། དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ཏེ། གལ་ཏེ་དམིགས་པའི་མཚན་ཉིད་དུ་གྱུར་པ་མི་དམིགས་པ་ཞེས་བྱ་བ་དེ་ལྟ་
 བུ་ལ་མི་ལྷོས་པ་དེའི་ཆེ་དེ་ལ་འབྲས་བུ་དང་པོ་ནས་ཡོད་པའམ། ལུལ་གཞན་ནས་འོངས་པའམ་གང་
 དག་རྒྱ་ལས་སྤར་གནས་པའི་ཅིག་པ་དང་རེ་ལྡེ་ལ་སོགས་པ་དེ་དག་རྒྱ་ཡིན་པ་མ་བཀག་པར་འགྱུར་
 རོ། ། དམིགས་པའི་མཚན་ཉིད་དུ་གྱུར་པ་མི་དམིགས་པ་ཉེ་བར་བསྟན་པས་ནི་དེ་བཀག་པར་འགྱུར་
 ཏེ། དེ་དེ་ལས་འབྲུལ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། ། དེ་ལྟར་རེ་ཞིག་རྗེས་སུ་འགོ་བཤམ་འབྲས་བུ་ངེས་པ་ཡིན་
 རོ། ། ལྷོག་པ་ལས་ཀྱང་འབྲས་བུ་ངེས་པར་བྱ་བ་ནི་དེ་ལས་གཞན་པའི་རུས་པའི་རྒྱ་དག་ཡོད་ན་ཡང་
 གང་ཞིག་གཅིག་མེད་ན་མི་འབྲུང་བ་ཞེས་བྱ་བ་དེ་ལྟ་བུ་ལ་བརྟེན་པར་བྱ་སྟེ། དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་མེད་

ཚད་མའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་བསྟན་པའི་དཀའ་འགྲེལ།

ན་མི་འབྱུང་བ་ཞེས་བྱ་བ་འབའ་ཞིག་ཉེ་བར་བཞུག་པས་ནི་འདིར་དེའི་རྒྱས་པ་ལ་ཐེ་ཚོམ་ཟ་བ་ཉིད་
དུ་འགྱུར་ཏེ། དེ་ལ་རྒྱས་པ་གཞན་ཡང་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། ། དེ་ལྟ་ཡིན་དང་འདི་ལྟར་སྲིད་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་
ལ་རྒྱས་པ་ནི་གཞན་ཉིད་ཡིན་ཏེ། དེ་མེད་པས་དེ་མི་འབྱུང་བ་ཡིན་ནོ། ། གང་ཡང་འདི་ལྟོག་པ་ན་ལྟོག་
པ་དམིགས་པ་དེ་ནི་འདོད་རྒྱལ་བའི་མི་སྲུ་བ་ཡིན་ཏེ། མ་བག་མར་ལེན་པར་འོངས་པའི་ཡུལ་དུ་སྐྱེ་
བའི་འབྲག་གོ་མ་བག་མར་ལེན་པ་མེད་པའི་ཡུལ་གཞན་དུ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། ། དེ་ལྟ་བུས་ན་རྒྱས་པ་
ཡོད་ཀྱང་ཞེས་བྱ་བར་བྱད་པར་དུ་བྱ་བ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟར་ན་དེ་ཉིད་རྒྱ་ཉིད་དུ་ངེས་ཏེ་དེ་ལྟོག་པའི་རྩིས་
སྤྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། ། ཡན་མི་འདོགས་པ་ནི་ལྟོག་པའི་རྩིས་སྤྱེད་པ་འགའ་ཡང་མེད་དེ། ཉ་ཅང་
ཐལ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། ། དེ་ལྟར་རྩིས་སྤྱེད་འགྲོ་བ་དང་ལྟོག་པ་དག་གིས་ཐེ་ཚོམ་མེད་པར་རྒྱ་དང་
འབྲས་བུ་ཉིད་དུ་ངེས་ཀྱི་གཞན་དུ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། ། དེ་དག་ལ་འདི་འདྲ་བའི་རྩིས་སྤྱེད་འགྲོ་བའམ་ལྟོག་
པ་ངེས་པ་ནི་ནམ་ཡང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། འདི་ལྟར་རེ་ཞིག་རང་གི་ལུས་དང་སློང་དག་རྩིས་སྤྱེད་འགྲོ་བ་
ངེས་པར་རྒྱས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། མངལ་ལ་སོགས་པར་སྐྱེ་བ་ལས་སྤར་འབྲས་བུ་འགའ་ཞིག་དམིགས་པ་
མེད་པའི་ཕྱིར་ལ་སེམས་མེད་པར་དམིགས་པར་འགྱུར་བ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། གཞན་གྱི་ལུས་ལ་ཡང་
སེམས་དམིགས་པའི་མཚན་ཉིད་དུ་མ་གྱུར་བའི་ཕྱིར་སྤྲ་མ་དང་བྱི་མ་འཛིན་པ་མེད་པས་དེའི་ཕྱིར་
རྩིས་སྤྱེད་འགྲོ་བ་ངེས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ལྟོག་པ་ངེས་པ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལ་ཡང་རེ་ཞིག་རང་གི་ལུས་ལྟོག་
པས་རང་གི་སློང་ལྟོག་པ་ཉིད་དུ་ཤེས་པར་རྒྱས་པ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། རང་ཉིད་ནམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་མེད་
པའི་ཕྱིར་རོ། ། གཞན་གྱི་སློང་ལོག་པས་དེ་དང་འབྲེལ་བའི་སློང་ལྟོག་པར་ངེས་པར་རྒྱས་པ་ཡང་མ་ཡིན་
ཏེ། དེའི་སློང་དམིགས་པའི་མཚན་ཉིད་དུ་མ་གྱུར་བ་ཉིད་ཀྱིས་ལུས་ལོག་ན་ཡང་སློང་ལྟོག་པར་ཐེ་ཚོམ་ཟ་
བའི་ཕྱིར་རོ། ། དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་ཅིག་པ་ལ་སོགས་པ་ལ་ལུས་མེད་ཀྱང་སློང་ལྟོག་པར་ངེས་པ་མ་ཡིན་ཏེ།
དེ་ཡོད་པ་དམིགས་པའི་མཚན་ཉིད་དུ་མ་གྱུར་བ་ཉིད་ཀྱིས་ཐེ་ཚོམ་ཟ་བའི་ཕྱིར་རོ། ། གཡོ་བ་ལ་
སོགས་པའི་འབྲས་བུ་མ་མཐོང་བའི་ཕྱིར་ཡང་མེད་པར་ངེས་པར་རིགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། རྒྱ་ནམས་ནི་
གདོན་མི་ཟ་བར་འབྲས་བུ་དང་ལྡན་པ་མ་ཡིན་ནོ། ། གཞན་ཡང་སྤྱིའི་ལུས་ཀྱི་བྱད་པར་འཛིན་པའི་

རྒྱ་སྤྱིད་པ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་གི་མཚན་ཉིད་རང་གི་རྒྱ་སྤྱིད་པའི་ཕྱིར་ཅིག་པ་ལ་སོགས་པ་དེ་ལ་སྒོ་མེད་པ་
 ཡིན་ནམ། འོན་ཏེ་ལུས་ལྡན་པ་ལས་ཡིན་ཞེས་ཐེ་ཆོས་ཟེའོ། ། དེ་ལྟ་བུས་ན་གཏན་ཆོག་ས་མ་གྲུབ་པ་
 ཡིན་ནོ། ། འགལ་བ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། མཐུན་པའི་ཕྱོགས་ལ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། ། མ་དེས་པ་ཡང་མ་ཡིན་
 ཏེ། ཏ་ཅང་ཐལ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་དང་། རྟོག་ཏེ་རྟོགས་ཏེ་པ་དང་ལྡན་པ་ཉིད་ཉམས་པར་ཐལ་བར་
 འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། ། འོན་ཏེ་ལ་ལུས་སྒོའི་རྒྱ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ལ་གཞོད་པར་བྱེད་པའི་
 ཆད་མ་ཅི་ཞིག་ཡོད་ཅེ་ན། མ་ཡིན་ཏེ། ཆད་མ་ཡོད་པ་ཉིད་དེ། དེ་རྟོག་དུ་ཡང་ཡིད་ཀྱི་སྒོའི་རྒྱ་ལུས་མ་
 ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ལ། ཡིད་ཀྱི་སྒོ་ནི་རང་དབང་ཅན། ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པས་ཆད་མ་སྟོན་པར་
 འགྱུར་རོ། ། དེ་ཉིད་སྤྱིད་པ་གཞན་དུ་མཚམས་སྦྱར་བ་ལ་བདག་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ལུས་ལ་མི་བརྟན་པ་
 ཉིད་དུ་གྲུབ་པ་ན་འདིག་རྟེན་ས་ལོག་གྲུབ་པོ། ། གཞན་ཡང་ཡིད་ཀྱི་སྒོའི་རྒྱ་ལུས་ཡིན་པ་ན་ཡན་ལག་
 ཅན་གྱི་ངོ་བོ་གཅིག་ཡིན་ནམ། རུལ་སྤྲ་རབ་ཏུ་ཏུ་ཤེས་འདུས་པའི་བདག་ཉིད་དམ། ཡང་ན་དབང་
 པོ་དང་བཅས་པའམ། དབང་པོ་མེད་པའམ། ཅི་ཉེ་བར་ལེན་པའི་རྒྱུའམ། འོན་ཏེ་ལྟ་བུ་ཅིག་བྱེད་པའི་
 རྒྱ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ནམ་པར་བརྟག་གོ། ། དེ་ལ་རེ་ཞིག་ཡན་ལག་ཅན་གཅིག་རིགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ནི་
 སྤྲ་བ་གཞན་ཟེན་པའི་ཕྱིར་དང་། འབྱུང་བ་ཆེན་པོ་བཞིའི་བདག་ཉིད་ཉམས་པར་ཐལ་བར་འགྱུར་བའི་
 ཕྱིར་རོ། ། གཅིག་ལ་རང་བཞིན་བཞི་རིགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དུ་མའི་ཐ་སྙད་ཆད་མར་ཐལ་བར་འགྱུར་
 བའི་ཕྱིར་རོ། ། དེ་ལྟ་བུས་ན་རུལ་སྤྲ་རབ་ཏུ་ཏུ་ཤེས་འདུས་པའི་བདག་ཉིད་ལས་སྤང་བར་བྱེའོ། །
 རུལ་སྤྲ་རབ་དེ་དག་ཀྱང་རེ་རེ་རྒྱ་ཡིན་ནམ། ཆོག་ས་པ་རྒྱ་ཡིན་གྱང་། རེ་ཞིག་རེ་རེ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། ས་
 པོན་རེ་རེ་ལྷ་གྲུ་བ་སྦྱེད་པ་བཞིན་དུ་རུལ་སྤྲ་རབ་རེ་རེ་ནམ་པར་རྟོག་པ་སྦྱེད་པར་ཐལ་བར་འགྱུར་
 བའི་ཕྱིར་རོ། ། ཆོག་ས་པ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། སྤྱི་ཆོག་ས་པའི་ཡན་ལག་གཅིག་མ་ཆད་ན་ཡང་མི་སྦྱེ་བར་
 འགྱུར་བའི་ཕྱིར་ཏེ། ས་ལ་སོགས་པ་གང་ཡང་རུང་བ་མ་ཆད་ན་ལྷ་གྲུ་མི་སྦྱེ་བ་བཞིན་ནོ། ། ཆོག་ས་པ་
 ལ་རག་ལས་བའི་འབྲས་བྱ་ནི་གང་ཡང་རུང་བ་མེད་པ་ནི་འགྱུར་བ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལ་རག་ལས་པ་
 ཉིད་ཉམས་པར་ཐལ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། ། ཅི་སྟེ་དེ་ལྟར་ཡོད་པ་བཞིན་དུ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་སེམས་

ཚད་མའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་བསྟུན་པའི་དཀའ་འབྲེལ།

ཀྱི་རྒྱ་རྒྱུ་པར་བྱེད་ན། འོ་ན་དེ་ལྟ་ན་ལུས་ཀྱི་ཡན་ལག་ཚང་བ་དང་མ་ཚང་བ་ལས་བྱུང་བའི་རྣམ་
པར་རྒྱུ་པ་དེ་དག་ཐ་དད་པར་འགྱུར་ཏེ། རྒྱ་ཐ་དད་པའི་ཕྱིར་རོ། ། དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ན་འབྲས་བུའི་ཐ་
དད་པ་རྒྱ་མེད་པ་ཉིད་དུ་ཐལ་བར་འགྱུར་རོ། ། ཡན་ལག་མ་ཚང་བ་མེད་པ་ལས་བྱིས་ཡན་ལག་མ་
ཚང་བར་གྱུར་པ་ན་ཡིད་ཀྱི་སློང་འགའ་ཞིག་ཁྱད་པར་དུ་འགྱུར་བ་ནི་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཐོས་པ་ལ་
སོགས་པའི་ལེགས་པར་བྱས་པ་ནི་དེའི་ཆོ་ཡང་མ་ཚང་བ་མེད་པར་འཛིག་པའི་ཕྱིར་རོ། ། སྤང་པོ་ལ་
སོགས་པའི་ལུས་ལ་གནས་པའི་ཡིད་ཀྱི་སློང་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པར་འགྱུར་གྱི་མའི་སློང་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །
གང་ཡང་ལུས་རྒྱུང་བའི་མའི་སློང་བ་དེ་དག་སློང་མན་པ་དང་། ལུས་ཆེན་པོ་ནི་སློང་གསལ་བར་འགྱུར་ཏེ།
རྒྱ་རྒྱུང་བ་དང་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པ་ལས་འབྲས་བུ་རྒྱུང་བ་དང་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པར་མཐོང་
བའི་ཕྱིར་རོ། ། གང་ཞིག་ཐ་དད་པས་གང་ཐ་དད་པར་མི་འགྱུར་བ་དེ་ནི་དེའི་འབྲས་བུ་ཡིན་པར་
རིགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཉ་ཅང་ཐལ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་དང་། འབྲས་བུའི་ཐ་དད་པ་ཡང་རྒྱ་མེད་པ་
ཉིད་དུ་ཐལ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། ། དབང་པོ་དང་བཅས་པ་ཞེས་བྱ་བའི་ཕྱོགས་ཀྱང་མ་ཡིན་ཏེ།
འདི་ལྟར་ཡིད་ཀྱི་སློང་དབང་པོ་རེ་རེ་ལས་སམ། ཆོགས་པ་ལས་ཡིན་གྱང་རེ་ཞིག་རེ་རེ་ལས་ནི་མ་ཡིན་
ཏེ། དབང་པོ་རེ་རེ་ཉམས་ན་ཡང་ཡིད་ཀྱི་སློང་མ་ཚང་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། ། འདི་ལྟར་ཉམས་བྱེད་ཅས་
བྱ་བ་ལ་སོགས་པའི་ནད་ལ་སོགས་པས་ལུས་ཀྱི་དབང་པོ་ལ་སོགས་པ་ལ་གཞོན་གྱང་ཡིད་ཀྱི་སློང་མ་
ཚང་བ་མེད་པ་ཉིད་དུ་ཡོད་པར་ཉམས་སུ་ཁྱུང་ངོ། ། གང་འགྱུར་ན་ཡང་གང་མི་འགྱུར་བ་དེ་ནི་དེའི་
འབྲས་བུར་རིགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཉ་ཅང་ཐལ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། ། གཞན་ཡང་མིག་ལ་སོགས་
པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་བཞིན་དུ་སོ་སོར་ངེས་པའི་དོན་འཛིན་པ་དང་རྒྱུགས་པ་མེད་པ་དང་། དོན་ཉེ་བ་
ལ་ལྟོས་ནས་འཇུག་པ་དང་རེས་འགའ་བར་འགྱུར་ཏེ། རྒྱ་ཐ་མི་དད་པའི་ཕྱིར་དང་། ཅིག་ཅར་དུ་མ་
སློས་པར་ཐལ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། ། ཆོགས་པ་ལས་ཞེས་བྱ་བའི་ཕྱོགས་ཀྱང་མ་ཡིན་ཏེ། དབང་པོ་
གཅིག་མེད་པ་ན་ཡང་མེད་པར་ཐལ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་ཏེ། ལྷན་ཅིག་བྱེད་པ་གཅིག་མེད་པ་ན་ལྷ་
གྲུ་ལ་སོགས་པ་ཉམས་པ་བཞིན་ནོ། ། དབང་པོ་མེད་པ་ཞེས་བྱ་བའི་ཕྱོགས་ཀྱང་མ་ཡིན་ཏེ། ལུས་ལ་

བཅང་བའི་ལག་པ་ལ་སོགས་པ་ཡང་དེའི་རྒྱ་ཉིད་དུ་ཐལ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། ། རྒྱ་པར་ཅན་རྒྱ་
 ཉིད་ཡིན་ན་དབང་པོ་དང་བཅས་པ་ཉིད་འདོད་པར་འགྱུར་ཏེ། དབང་པོ་དང་བཅས་པ་ལས་གཞན་
 རྒྱ་པར་ཅན་བསྟན་པར་རུས་པ་མ་ཡིན་ནོ། ། ཉེ་བར་ལེན་པའི་རྒྱ་ཞེས་བྱ་བའི་ཕྱོགས་ཀྱང་མ་ཡིན་
 ཏེ། འདི་ལྟར་འབྲས་བྱར་གཏོགས་པའི་རྒྱ་པར་མཐའ་དག་གི་རྗེས་སུ་འགོ་བའི་རང་བཞིན་གྱི་རྒྱ་
 གང་ཞིག་ཉག་དུ་བདག་ཉིད་ཡོད་པ་ཉེ་བའི་ཕྱིར་དེ་ལ་ཕན་འདོགས་པར་བྱེད་པ་གང་ཞིག་འགྱུར་
 བར་མ་བྱས་པར་འབྲས་བྱ་འགྱུར་བར་མི་རུས་པའི་རྒྱའི་རྒྱ་པར་དེ་ཉིད་ཉེ་བར་ལེན་པ་ཉིད་དུ་
 གྲགས་ཏེ། དཔེར་ན་འཛིན་པའི་བདག་ཉིད་ཀྱི་ཚོགས་པ་སྡེ་མ་སྡེ་མ་བུམ་པའི་མིང་ཅན་གྱི་འབྲས་
 བུའི་ཚོགས་པ་བྱི་མ་བྱི་མའི་ཉེ་བར་ལེན་པར་འདོད་པ་ཉིད་བཞིན་ནོ། ། གང་ཞིག་གང་ནམ་པར་
 འགྱུར་བར་བྱེད་འདོད་པ་དེ་དེའི་ཉེ་བར་ལེན་པ་ནམ་པར་འགྱུར་བར་བྱས་པ་ཉིད་ཀྱིས་དེ་ནམ་པར་
 འགྱུར་བར་བྱེད་ཀྱི་གཞན་དུ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། ། རུས་པ་སོགས་པ་མེད་པའི་ཉེ་བར་ལེན་པ་སྡེ་མ་ཡོད་ན་
 དེའི་འབྲས་བྱ་བྱིས་སྟེ་བར་འདོད་པ་གང་གིས་གཞོད་པར་བྱ་བར་རུས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་སྟེ་
 བར་འདོད་པའི་འབྲས་བྱ་བུམ་པ་ལ་སོགས་པ་བྱི་མ་འཛི་བའི་བདག་ཉིད་སྡེ་མ་ལ་གོགས་མ་བྱས་པར་
 རུས་པ་མེད་པའི་སྐད་ཅིག་སྟེད་པའི་ཕྱིར་འགྱུར་བར་བྱེད་པ་མ་ཡིན་ནོ། ། ཐམས་ཅད་དུ་འགྱུར་བར་
 བྱེད་པའི་ཚུལ་ནི་འདི་ཉིད་ཡིན་ཏེ། ཉེ་བར་ལེན་པའི་སྐད་ཅིག་བྱི་མ་རུས་པ་མེད་པ་ཉིད་དུ་སྟེད་པའོ།
 གཞན་དུ་ན་དངོས་སུ་ནི་འགལ་བ་འགའ་ཡང་སྟེད་པ་མ་ཡིན་ནོ། ། གལ་ཏེ་རྒྱའི་འགྱུར་བ་བྱེད་པ་
 བཞིན་དུ་འབྲས་བྱ་ཡང་དངོས་སུ་ནམ་པར་འགྱུར་བར་བྱེད་པར་འགྱུར་གྱི། ཉེ་བར་ལེན་པ་འགྱུར་
 བར་བྱེད་པའི་སྟོན་ནས་ནི་མ་ཡིན་ནོ། ། གང་ཡང་སྟོན་མ་ལ་སོགས་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་དེའི་འོད་
 ལུལ་གཞན་དུ་འཕྱག་པའི་བར་དུ་སྒྲིབ་གཏོགས་ཀྱིས་འགྱུར་བར་བྱེད་པ་དེ་ནི་དེའི་དངོས་ཀྱི་ཉེ་བར་
 ལེན་པའི་རྒྱ་སྟོན་མ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། ། འོ་ན་ཅི་ཞེ་ན། འོད་ཀྱི་སྐད་ཅིག་སྡེ་མ་སྡེ་མ་སྟེ། དེ་ཉིད་རུས་པ་
 མེད་པའི་སྐད་ཅིག་གཞན་སྟེད་པའི་མཆན་ཉིད་ཀྱི་འགྱུར་བ་བསྟན་པའི་ཕྱིར་སྒྲིབ་གཏོགས་ཀྱིས་
 འོད་ཉམས་པར་བྱེད་དོ། ། ཡང་དངོས་སོགས་ཞིག་གི་དབང་དུ་བྱས་ནས་གང་འགྱུར་བར་བྱེད་པ་དེ་

ཚད་མའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་བསྟན་པའི་དཀའ་འབྲེལ།

ནི་དེའི་ཉེ་བར་ལེན་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་བ་མེན་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ནས་བ་ཡང་ནམ་པར་འགྱུར་བ་
བཞིན་ནོ། ། མི་འདོད་པ་སྟོད་པ་ལ་སོགས་པས་ཡིད་མི་བདེ་བ་ལ་སོགས་པའི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་འགྱུར་བ་
སྟབས་པར་བྱེད་པའི་ཡིད་ཀྱི་སྒྲོ་ཡང་ལུས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་བྱུང་བར་བྱེད་པ་
འགལ་བ་དམིགས་པའོ། ། འོན་ཏེ་ཟས་དང་གཉིད་ལ་སོགས་པས་ལུས་རྒྱས་པ་ལ་སོགས་པའི་ནམ་པར་
འགྱུར་བ་ན་འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་པའི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་ཡིད་ཀྱི་སྒྲོའི་ནམ་པར་འགྱུར་བ་སྟབས་པར་
བྱེད་པར་མཐོང་བ་ཁོ་ནའོ། ། གལ་ཏེ་མཐོང་མོད། དེ་ལས་ཅིར་འགྱུར། དེ་ཙམ་གྱིས་ནི་གཏན་ཆེགས་
མ་གྲུབ་པ་ཉིད་མ་ཡིན་ཏེ། འདི་ལྟར་གང་ཞིག་ནམ་པར་མི་འགྱུར་ན་ཡང་གང་ནམ་པར་འགྱུར་བར་
བྱེད་པ་དེ་ནི་དེའི་ཉེ་བར་ལེན་པ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་དེ་ཙམ་ཞིག་འདིར་བཞོད་པར་འདོད་པ་ཡིན་
ནོ། ། གནས་སྐབས་འགའ་ཞིག་ཏུ་མི་འདོད་པ་སྟོད་པ་ལ་སོགས་པས་ལུས་ནམ་པར་འགྱུར་བར་བྱེད་
པ་མེད་པར་ཡང་སྒོ་འགྱུར་བར་བྱེད་པར་སྲིད་པའི་ཕྱིར་གཏན་ཆེགས་མ་གྲུབ་པ་གཤམ་ཡིན། རེས་
འགའ་དེ་ལྟ་བུར་གྱུར་པས་དེའི་ནམ་པར་འགྱུར་བའི་རྗེས་སུ་བྱེད་པའི་ཕྱིར་དེའི་ཉེ་བར་ལེན་པ་ཉིད་
དུ་རིགས་པ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། ཏ་ཅང་ཐལ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། ། དེ་ལྟ་ན་ནི་ལུས་ཡང་ཉེ་བར་
ལེན་པ་ཉིད་དུ་འགྱུར་ཏེ། འདི་ལྟར་སྟག་དང་ཁ་ལ་སོགས་པའི་འཛིགས་སུ་རུང་བའི་ལུས་མཐོང་བ་
ལ་སོགས་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་ཀྱང་རེས་འགའ་དར་མའི་ཡིད་རྟགས་པའི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་ཡིད་ཀྱི་འགྱུར་
བ་འབྱུང་བ་ཁོ་ནའོ། ། དེ་ཙམ་གྱིས་ནི་ཡིད་ཀྱི་སྒྲོ་དེ་དེ་ལ་བརྟེན་པར་འགྱུར་བ་ཡང་མ་ཡིན་ནོ། །
འདོད་པ་དང་སྦྱང་ན་ལ་སོགས་པའི་ནམ་པར་སྟོད་པས་ཀྱང་ཡིད་ཉམས་པ་ན་ལུས་ནམ་པར་འགྱུར་
བ་མཐོང་བའི་ཕྱིར་དེ་ལུས་ཀྱི་ཡང་ཉེ་བར་ལེན་པར་ཐལ་བའི་ཕྱིར་རོ། ། འོན་ཀྱང་ངེས་པར་དངོས་སུ་
གང་ཞིག་གང་འགྱུར་བའི་རྗེས་སུ་བྱེད་པ་དེ་ནི་དེའི་ཉེ་བར་ལེན་པར་རིགས་པ་ཡིན་ཞིང་འདོད་
ཆགས་ལ་སོགས་པའི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་ནམ་པར་འགྱུར་བ་ངེས་པར་ལུས་ཡོངས་སུ་རྒྱས་པ་ལ་སོགས་པ་
ལས་འགྱུར་བ་མ་ཡིན་ཏེ། སོ་སོར་རྟོགས་པ་དང་ལྡན་པ་འགའ་ཞིག་ལུས་ཡོངས་སུ་རྒྱས་ན་ཡང་དེ་
མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། ། དེ་བཞིན་དུ་ཚུལ་བཞིན་མ་ཡིན་པ་མང་དུ་ཡིད་ལ་བྱེད་པའི་གང་ཟག་ལུས་ཤིན་

དུ་རིངས་པའམ། དུད་འགྲོར་གཏོགས་པ་འགའ་ཞིག་ལུས་ཤིན་དུ་ཉམ་ཆུང་ཡང་འདོད་ཆགས་ལ་
 སོགས་པ་ཤས་ཆེན་པོར་མཐོང་བའི་ཕྱིར་རོ། ། གང་མེད་ན་ཡང་དེ་ཡོད་པ་དེ་ནི་དེའི་འབྲས་བུར་
 རིགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཏ་ཅང་ཐལ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། ། ལུས་ལས་དངོས་སུ་འདོད་ཆགས་ལ་
 སོགས་པ་སྲིད་པ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། ཚུལ་བཞིན་མ་ཡིན་པ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ལ་སོགས་པས་བར་དུ་གཅོད་
 པའི་ཕྱིར་རོ། ། འདི་ལྟར་ལུས་རྒྱས་ན་ནང་གི་རིག་བྱའི་ཡུལ་གྱི་སྐད་ཅིག་གིས་སྦྱང་བའི་བདེ་བ་ལ་
 སོགས་པ་ཉམས་སུ་ཁྱེད་ལ། དེ་ལས་བདག་དང་བདེ་བ་ལ་སོགས་པ་དེ་དང་དེ་གྲུབ་པར་བྱེད་པ་ལས་
 སྲིད་པ་དང་ལྡན་པ་རྟག་པ་ལ་སོགས་པའི་ཕྱིན་ཅི་ལོག་དང་ལྡན་པའི་ཡིད་ཅན་འདི་ནི་བདག་ལ་ཕན་
 འདོགས་པའམ། གཞོད་པ་བྱེད་པ་ཡིན་ཞེས་བདག་ལ་ཕན་པ་དང་གཞོད་པར་ནམ་པར་རྟོག་གོ། དེ་
 ལས་དེ་ལ་ཡོངས་སུ་དགའ་བ་དང་ཡིད་བདེ་བ་ལ་སོགས་པ་འབྱུང་ལ། དེ་ལས་བདེ་བ་ལ་སོགས་པའི་
 ཡུལ་ཅན་འདི་མངོན་པར་ཤེས་པ་ལ་སོགས་པ་སྦྱོའོ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ནི་རྗེས་སུ་འགྲོ་བ་དང་ལྷོག་པ་
 དག་ལས་རྟོགས་པ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། ཡིད་བདེ་བ་ལ་སོགས་པ་སྲིད་པ་ཉིད་ན་འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་པ་
 མཐོང་བའི་ཕྱིར་རོ། ། རྒྱས་པ་ལ་སོགས་པ་ཡོད་ཀྱང་དེ་མེད་ན་མ་མཐོང་བའི་ཕྱིར་རོ། ། དེའི་ཕྱིར་རྒྱས་
 པ་ལ་སོགས་པ་ནི་དངོས་སུ་ཡོད་ཀྱི་སྒོ་འགྱུར་བ་བྱེད་པ་མ་ཡིན་ནོ། ། དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་དངོས་སུ་ཕན་
 འདོགས་པར་བྱེད་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ལུས་དེའི་ལྟན་ཅིག་བྱེད་པ་ཡང་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བར་གྲུབ་
 བོ། ། ལྷ་གྲུ་ལ་སོགས་པ་ལ་ས་ལ་སོགས་པའི་ཕན་འདོགས་པ་ནམས་དངོས་སུ་ལྟན་ལྟན་ཅིག་བྱེད་
 པ་ཉིད་དུ་གྲགས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ན་ཏ་ཅང་ཐལ་བར་འགྱུར་རོ། ། དེ་ལྟ་བས་ན་རིགས་
 མཐུན་པའི་ས་བོན་སད་ནས་འཇུག་པ་ཅན་ཉིད་ཀྱི་འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་པ་དང་། ལུས་རྒྱས་པ་
 དང་ཡང་ཆོ་དང་དུས་ལ་སོགས་པ་ནི་སོ་སོར་རྟོག་པ་གོམས་པ་དང་བྲལ་བ་འགའ་ཞིག་གི་དེ་བག་
 ཆགས་སད་པའི་རྒྱ་ཡིན་ནོ། ། ལུས་རང་གི་ཉེ་བར་ལེན་པས་འཇུག་པའི་ཡིད་ཀྱི་སྒོ་རེས་འགའ་དངོས་
 སུ་ཕན་འདོགས་པར་བྱེད་པ་ཡིན་དུ་རྒྱག་མོད། དེ་ལྟ་ན་ཡང་ལུས་ལྷོག་ན་ཡང་དེ་ལྷོག་པ་འགྲུབ་པར་
 མི་འགྱུར་ཏེ། དཔེར་ན་མེ་ལོག་ཀྱང་བྱམ་པ་ལ་སོགས་པ་མི་ལྷོག་པ་བཞིན་ཏེ། རང་གི་ཉེ་བར་ལེན་པ་

མ་ལོག་པའི་ཕྱིར་མི་འདོད་པར་འགྱུར་བ་མ་ཡིན་ནོ། ། གཏན་ཆེགས་མ་ངེས་པ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། ཏ་
 ཅང་ཐལ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། ། འགལ་བ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། མཐུན་པའི་ཕྱོགས་ལ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་
 རོ། ། དེའི་ཕྱིར་ལུས་ཉེ་བར་ལེན་པའི་རྒྱ་མ་ཡིན་ཞིང་། ལྷན་ཅིག་བྱེད་པའི་རྒྱ་ཡང་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་
 ཡིད་ཀྱི་སློ་སྡུ་མ་སྡུ་མའི་སློའི་སྟོབས་ཀྱིས་བྱུང་བ་ཅན་ཡིན་པར་གྲུབ་སོ། ། འདི་ལྷན་དུ་གང་དག་ལྷན་
 ཅིག་གནས་པར་ངེས་པ་དེ་དག་ནི་ཉེ་བར་སྤང་བར་བྱ་བར་འགྱུར་བ་དག་ཡིན་ཏེ། མར་མེ་དང་འོད་
 དག་བཞིན་ནོ། ། ལུས་དང་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དག་ཀྱང་ལྷན་ཅིག་གནས་པ་ངེས་པ་ཡོད་པ་ཡིན་
 རོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རང་བཞིན་གྱི་གཏན་ཆེགས་སོ། ། དེའི་ཕྱིར་འདི་ནི་གཏན་ཆེགས་གང་ཡང་རུང་བ་
 ལ་མ་གྲུབ་པ་ཡིན་ཏེ། གཟུགས་མེད་པའི་ཁམས་ན་ལུས་མེད་ཀྱང་ཡིད་ཀྱི་སློའི་གནས་སྐབས་ཁས་
 ལེན་པའི་ཕྱིར་རོ། ། འདོད་པ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། ཡིད་ཀྱི་སློ་ཡང་ལུས་ཀྱི་ཉེ་བར་ལེན་པ་ཅན་དུ་ཐལ་བར་
 འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། ། མ་ངེས་པ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། རྒྱ་ཐ་མི་དང་པས་ཀྱང་ལྷན་ཅིག་གནས་པ་སྤིད་པའི་
 ཕྱིར་མེ་དང་ཟངས་ཀྱི་ཁྱ་བ་ཉིད་བཞིན་ཏེ། འདི་ལྷན་མེ་ལྷན་ཅིག་བྱེད་པ་ཅན་གྱི་ཟངས་ཁྱ་བར་ཚོམ་
 གྱི་འབའ་ཞིག་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། ། དེ་བཞིན་དུ་འདི་ལ་ཡང་ལུས་ཀྱི་ཉེ་བར་ལེན་པ་རྒྱར་རྒྱར་པོ་ལ་
 སོགས་པ་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལྷན་ཅིག་བྱེད་པ་ཅན་གྱི་ལུས་ཚོམ་པས་དེའི་ཕྱིར་དེ་དག་ལྷན་
 ཅིག་གནས་པ་ཡིན་གྱི་ཉེ་བར་ལེན་པ་དང་ཉེ་བར་སྤང་བའི་དངོས་པོས་ནི་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་མ་ངེས་
 པ་ཉིད་ཡིན་ནོ། ། ཡང་ཅི་སྟེ་གལ་ཏེ་ཡང་དུས་ཕྱི་མའི་ཡིད་ཀྱང་སློ་སྡུ་མ་སྡུ་མའི་སྟོབས་ཀྱིས་འབྱུང་བ་
 དེ་ལྷན་ཡང་ལུས་དང་པོར་བྱུང་བ་གང་ཡིན་པ་དེའི་ཉེ་བར་ལེན་པ་ཉིད་ཡིན་པས་དེའི་ཕྱིར་ཐོག་མ་
 མེད་པ་ཉིད་དུ་མ་གྲུབ་སོ་སྟེ་མ་ན། དེ་ནི་ཡང་དག་པ་མ་ཡིན་ཏེ། རྟོག་པ་འདིའི་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པའི་ཚད་
 མ་རུང་ཟད་ཀྱང་ཡོད་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ནི་བསྟན་ཟིན་ཏོ། ། གཞོད་པར་བྱེད་པ་ཡང་མེད་
 དོ་ཞེ་ན། མ་ཡིན་ཏེ། གཞོད་པར་བྱེད་པ་ཡོད་པ་ཉིད་དོ། ། དེ་ལྷན་ཡིད་ཀྱི་སློ་ལན་ཅིག་ལུས་ལས་བྱུང་
 ལ་ཕྱིས་རིགས་མཐུན་པ་ལས་བྱུང་བར་གྱུར་ན་དེའི་ཆེ་དུས་ཕྱིས་ཐམས་ཅད་དུ་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་
 པ་སྡུ་མ་སྡུ་མ་ཁོ་ན་ལས་འབྱུང་བར་འགྱུར་གྱི། མིག་གི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལ་སོགས་པ་རིགས་མི་མཐུན་

པ་ལས་བྱུང་བ་ནི་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་རོ། ། དུ་བ་མེ་ལས་ལན་ཅིག་བྱུང་ནས་ཕྱིས་རིགས་མི་མཐུན་པ་
 གཞན་ཡང་འབྱུང་བ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། ། དུས་ཕྱིས་ཡིད་ཀྱི་སྒོ་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལས་བྱུང་བ་ཁོ་
 བར་ཉམས་སུ་མྱོང་བ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། ། འོ་ན་ཅི་ཞེ་ན། མཚུངས་པ་དེ་མ་ཐག་པའི་རྒྱུ་མ་ངེས་པ་ལས་
 བྱུང་བ་ཅན་ཡིན་ནོ། ། གང་ཞིག་གང་ལས་དང་པོར་སྐྱེ་བ་བསྐྱབ་པར་དམིགས་པ་དེ་ནི་དེ་ལས་གཞན་
 ལས་འབྱུང་བར་འོས་པ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། རྒྱ་མེད་པ་ཉིད་དུ་ཐལ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། ། དང་པོར་
 ཡིད་ཀྱི་སྒོ་མིག་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་མཚུངས་པ་དེ་མ་ཐག་པའི་རྒྱུ་མ་ངེས་པ་ལས་སྐྱེ་
 བར་ཉམས་སུ་མྱོང་བས་དེའི་ཕྱིར་མ་ངེས་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཅམ་ལས་བྱུང་བར་གྲུབ་པོ། ། གཞན་
 ཡང་གལ་ཏེ་ལུས་དུས་དང་པོ་ཉིད་དུ་ཡིད་ཀྱི་སྒོའི་ཉེ་བར་ལེན་པའི་རྒྱ་ཡིན་ལ་དུས་ཕྱིས་མ་ཡིན་པ་
 དེའི་ཆེ་ཅིའི་ཕྱིར་དེ་ལུས་ལ་མི་སྟོས་པར་འདུག་པར་མི་འགྱུར། དེ་ནི་པན་མི་འདོགས་པའི་ལུས་ལ་
 འགའ་ཡང་སྟོས་པར་རིགས་པ་མ་ཡིན་ནོ། ། ཁྱེད་ཅག་གང་གི་ལྟར་ན་སྟོན་གཞན་སྟོན་དུ་འགྲོ་བ་
 ཅན་ཡིན་པ་དེའི་ལྟར་ན་ཡང་ཅིའི་ཕྱིར་དེ་འགའ་ཞིག་མི་འདུག་ཅེ་ན། འདུག་པ་ཉིད་མ་ཡིན་ནམ།
 དཔེར་ན་གཟུགས་མེད་པའི་ཁམས་ན་ལྟ་བུའོ། ། གང་གཟུགས་ལ་ཆགས་པ་དང་ལྡན་པ་དེ་ནི་དེ་ལ་
 སྟོས་ནས་འདུག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཚོད་པ་མེད་པ་ཉིད་དོ། ། ཅི་སྟེ་ལུས་ཀྱང་དུས་ཕྱིས་པན་འདོགས་
 པར་བྱེད་པ་ཁས་ལེན་པར་བྱེད་པ་དེའི་ཆེ་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་རྒྱུ་དུ་མི་སྐྱེ་བ་ཐལ་བར་འགྱུར་ཏེ།
 རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཉེ་བར་ལེན་པར་གྱུར་པ་མ་ཚང་བ་མེད་པའི་ལུས་གཞན་ཡང་དེ་སྐྱེད་པར་བྱེད་པ་
 ཉིད་དུ་གནས་པའི་ཕྱིར་རོ། ། འདི་ལྟར་རྣམ་པར་ཤེས་པ་གང་ཞིག་ལུས་གང་ཁོ་ན་ལས་སྐྱེས་པ་དེ་ནི་
 དེ་ལས་གཞན་པའི་ཤེས་པ་སོ་སོ་སོ་སོར་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར་སྟོག་ཆགས་གཅིག་གི་སྐྱད་ཅིག་རེ་རེ་ལ་
 རྣམ་པར་ཤེས་པའི་རྒྱུ་དཔག་ཏུ་མེད་པ་སྐྱེ་བར་འགྱུར་ལ། དེ་ལྟར་ཉམས་སུ་མྱོང་བ་ཡོད་པ་ཡང་མ་
 ཡིན་ནོ། ། ཡང་ན་ཅི་སྟེ་དུས་ཕྱིས་ལུས་ཉེ་བར་ལེན་པའི་རྒྱ་ཉིད་ཀྱིས་ལོགས་ཤིག་ཏུ་པན་འདོགས་
 པར་བྱེད་པར་མི་འདོད་དོ། ། འོ་ན་ཅི་ཞེ་ན། རྒྱུ་གྱིས་རང་གི་ཉེ་བར་ལེན་པ་ལས་ཡིད་ཀྱི་སྒོ་རྣམས་
 འདུག་པ་ཕྱི་མ་ཕྱི་མའི་འབྲས་བུ་སྐྱེ་བ་ལ་ལུས་ལྡན་ཅིག་བྱེད་པ་ཡིན་པས་དེའི་ཕྱིར་དེ་ལུས་ལ་མི་

ཚད་མའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་བསྟན་པའི་དཀའ་འགྲེལ།

སྟོན་པར་འདུག་པ་ཡང་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་དེ་ཡང་མི་བདེན་ཏེ། གང་ཞིག་གང་གི་རི་ལྟར་སྐྱེད་པར་
བྱེད་པ་ཉིད་ཏུ་གྲགས་པ་དེ་ནི་དེ་སྐྱེད་པར་བྱེད་ཀྱི་ནམ་པར་གཞན་ཏུ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། ཟུང་པར་མེད་
པའི་ཕྱིར་རོ། ། འདི་ལྟར་སྒྲུང་བ་ལ་སོགས་པ་མིག་གི་ནམ་པར་ཤེས་པ་མ་ཉམས་པ་ལ་དམིགས་པའི་ངོ་
བོ་སྐྱེད་པར་བྱེད་པ་ཉིད་ཏུ་ཉམས་སུ་སྒྱུར་ན་ཡང་དེ་ནམ་པར་གཞན་ཏུ་སྐྱེད་པར་བྱེད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །
གཟུང་བར་བྱ་བའི་མཚན་ཉིད་ལ། ། གཟུང་བྱ་ལས་གཞན་སྐྱེད་བྱེད་མིན། ། གཟུགས་སོགས་སྟོ་ཡི་
དངོས་སུ་ནི། ། བན་འདོགས་ཡིན་ཀྱི་གཞན་ཏུ་མིན། ། ཞེས་གང་བཤད་པ་ཡིན་ནོ། ། དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ན་
འབྲས་བུ་རྒྱས་བྱས་པའི་རང་བཞིན་ཐ་མི་དད་པ་དང་ཐ་དད་པའི་ནམ་པར་གཞན་པར་མི་འགྱུར་ཏེ།
དེར་གཏོགས་པའི་ཕན་འདོགས་པའི་རྗེས་སུ་མི་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། ། དེ་ལྟ་ཡིན་དང་རྒྱ་མེད་པ་ཉིད་ཏུ་
ཐལ་བར་འགྱུར་རོ། ། ཏུས་དང་པོར་ལུས་ནམ་པར་ཤེས་པ་ལ་དངོས་སུ་སྐྱེད་པར་བྱེད་པ་ལས་མ་
གཏོགས་པ་གཞན་ཉི་བར་ལེན་པ་ཉིད་ཏུ་ཚྭ་གྱིས་གཟུང་བ་ཡང་མ་ཡིན་ནོ། ། འོ་ན་ཅི་ཞེ་ན། དངོས་
སུ་ཕན་འདོགས་པ་ཉིད་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་ཏུས་ཕྱིས་ཀྱང་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཅིའི་ཕྱིར་ཉི་བར་ལེན་པའི་རྒྱ་
མ་ཡིན་པར་འགྱུར། དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ན་སྤར་ཡང་མི་འགྱུར་ཏེ། ཕྱིས་དང་ཟུང་པར་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །
ཏུས་ཕྱིས་ཀྱང་ནམ་པར་ཤེས་པ་སྤར་མ་ལྟར་ཅིག་བྱེད་པ་ཅན་གྱི་ལུས་ཉིད་སྟོ་ཕྱི་མ་ཕྱི་མའི་ཉི་བར་ལེན་
པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་ཀྱང་བཙུང་པར་མི་རུས་ཏེ། ཉི་བར་ལེན་པ་ཉིད་ནི་སྤར་རྒྱས་པར་བཀག་ཟིན་པའི་
ཕྱིར་དང་སྐྱེ་བའི་དང་པོའི་སྟོ་ཡང་སྟོ་གཞན་སྟོན་ཏུ་འགོ་བ་ཅན་ཉིད་ཏུ་ཐལ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་
རོ། ། དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་འབྱུང་བ་རྟོག་ཏེ་རྟོག་པའི་ཕྱོགས་ལ། ལུས་ལས་སྟོ་ནི་སྤར་ཅིག་བྱུང་། ། ཕྱི་ནས་
རང་གི་རིགས་ལས་ངས། ། གལ་ཏེ་ལུས་རུས་ཡིན་ཞེ་ན། ། མ་ཚང་བ་ནི་ག་ལས་ཡིན། ། ཞེས་གང་
བཤད་པའི་སྟོ་བ་དཔོན་གྱིས་སྤར་འབྱེན་པ་འདི་ཆེས་རིགས་པ་ཡིན་ནོ། ། དེ་ལྟ་བས་ན་ཡིད་ཀྱི་སྟོ་སྟོག་
མ་མེད་པ་ཉིད་ཏུ་གྲུབ་པ་ཡིན་ནོ། ། ཡང་ན་སྟོ་ཐམས་ཅད་སྟོག་མ་མེད་པར་གྲུབ་སྟེ། འདི་ལྟར་དང་
པོའི་སྟོ་འབྱུང་བ་ན་དབང་པོའི་སྟོ་འཕྲུལ་ཡིད་ཀྱི་སྟོ་ཞིག་ཡིན། ། རེ་ཞིག་ཕྱོགས་དང་པོ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ།
གཉིད་ལོག་པ་དང་བརྒྱལ་བ་དང་སེམས་མེད་པ་ནམས་ཀྱི་དབང་པོ་ཡོད་ན། ཡང་རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་

ཡིད་ལ་བྱེད་པ་མེད་པས་དབང་པོའི་སྒྲིམ་སྒྲེ་བའི་ཕྱིར་རོ། ། དེས་ན་དབང་པོ་འབའ་ཞིག་དབང་པོའི་
 སྒྲིའི་རྒྱ་མ་ཡིན་གྱི་འོན་ཀྱང་ཡིད་ལ་བྱེད་པའི་བྱང་པར་ལ་ལྟོས་པ་དང་བཅས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བར་
 རེས་ཏེ། རྒྱ་དང་འབྲས་བུའི་དངོས་པོ་ནི་རྗེས་སུ་འགོ་བ་དང་ལྷོག་པས་རྟོགས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་རོ། །
 གང་ཞིག་གང་ལས་ཆེས་དང་པོར་སྦྱེད་པ་ཉིད་ཏུ་རེས་པ་དེ་ནི་དེ་ལས་གཞན་ལས་ཆེས་དང་པོ་སྦྱེད་
 པར་བྱེད་པ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། རྒྱ་མེད་པ་ཉིད་ཏུ་ཐལ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་ཏེ། མེ་མ་ཡིན་པ་ལས་ཏུ་བ་
 བཞིན་ནོ། ། དང་པོར་མིག་གི་སྒྲིམ་སྒྲེ་བ་ན་རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ལ་ལྟོས་པ་དང་བཅས་པ་
 ཉིད་སྦྱེ་བས། དེ་ལྟ་བུས་ན་དབང་པོ་འབའ་ཞིག་འདིའི་ནམ་མཁའ་ཡང་རྒྱ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བར་
 བྱལ་གོ། ། དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ན་རྒྱ་མེད་པ་ཉིད་ཏུ་ཐལ་བར་འགྱུར་བ་ནི་གཞོན་པར་བྱེད་པའི་ཚད་མཐོ། །
 ཡིད་ཀྱི་སྒྲིམ་སྒྲེ་བའི་ཕྱོགས་ཀྱང་མ་ཡིན་ཏེ། ། དེ་དབང་པོས་མ་དམིགས་པའི་དོན་ལ་རང་དབང་ཏུ་
 འཇུག་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། ལོང་བ་དང་འོན་པ་ལ་སོགས་པ་མེད་པར་ཐལ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །
 འཇུག་ན་ཡང་ཅི་སྟེ་རྟོག་པ་དང་བཅས་པའམ། འོན་ཏེ་རྟོག་པ་མེད་པ་ཡིན་ཞེས་བྱ་བར་བརྟེན་པར་
 བྱའོ། ། དེ་ལ་རེ་ཞིག་ཕྱོགས་དང་པོ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། འདི་ལྟར་རྣམ་པར་རྟོག་པ་འཇུག་པ་ན་ཐམས་ཅད་
 རྟོན་པར་བྱེད་པ་སྒྲིའི་རྣམ་པའི་རྗེས་སུ་བྱེད་པ་ཉིད་ཏུ་འཇུག་སྟེ། རྟག་ཏུ་ནང་ཏུ་བརྟེན་པའི་རྣམ་པ་
 ཉིད་ཏུ་ཉམས་སུ་སྦྱང་བའི་ཕྱིར་རོ། ། རྣམ་པར་རྟོག་པའི་བརྟེན་པའི་སྒྲིའི་རྣམ་པ་ཉིད་དེ་ཡང་བར་
 བསྟན་པའི་དབང་གིས་སམ། ཡང་ན་སྒྲིའི་ངོ་བོ་ཤེས་པའི་བདག་ཉིད་ཀྱི་ཆོས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རྟོག་པའི་
 ངོ་བོ་བཞིན་ཏུ་རྟོན་པར་བྱེད་པའི་བདག་ཉིད་ཡིན་ནམ། སྦྱ་དང་བཅས་པའི་དོན་བརྒྱུད་བ་ལས་ཡིན་
 ཞེས་བྱ་བ་དག་བརྟག་གོ། ། དེ་ལ་རེ་ཞིག་བར་བརྒྱུད་བ་ལས་ཞེས་བྱ་བའི་ཕྱོགས་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། སྤར་
 བར་མ་བརྒྱུད་པའི་ཕྱིར་རོ། ། ཕྱོགས་གཉིས་པ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། འདི་ལྟར་སྒྲིའི་བདག་ཉིད་ནི་རྣམ་པ་
 གཉིས་ཏེ། རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་རང་བཞིན་དང་། སྒྲིའི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་རང་བཞིན་ནོ། ། དེ་ལ་རེ་ཞིག་
 རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་ངོ་བོ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་རྟོན་པར་བྱེད་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དེའི་རྣམ་པའི་རྗེས་
 སུ་བྱེད་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཤེས་པ་རྟོག་པ་དང་བཅས་པ་ཉིད་མ་ཡིན་ནོ། ། འདི་ཤེས་པའི་བདག་ཉིད་ཏུ་རྟོགས་

པའི་ཆོས་ཀྱང་མ་ཡིན་ཏེ། སྟོན་པོ་ལ་སོགས་པ་བཞིན་དུ་བྱི་རོལ་གྱི་ངོ་བོར་སྤང་བའི་བྱིར་རོ། ། དེ་ལྟ་
 མ་ཡིན་ན་སྟོན་པོ་ལ་སོགས་པ་ཡང་ཤེས་པའི་ཆོས་ཉིད་དུ་འགྱུར་ཏེ། བྱད་པར་མེད་པའི་བྱིར་རོ། ། དེ་
 ལྟ་བུས་ན་སྟོན་ཆོག་པ་ལྟ་བུ་པར་ཤེས་པ་ཅམ་ཉིད་དུ་འགྱུར་གྱི་འབྱུང་བ་ཡོངས་སུ་འགྱུར་བའི་ངོ་བོ་ནི་
 མ་ཡིན་ནོ། ། འོན་ཏེ་ཤེས་པ་རྣམས་པ་དང་བཅས་པའི་ཕྱོགས་ལ་སྟོན་པོ་ལ་སོགས་པའི་རྣམས་པར་ཤེས་
 པའི་བདག་ཉིད་དུ་རྟོགས་པ་རྟོགས་ཏེ་ཉིད་ཀྱི་རྟོགས་ཀྱི་ཆོས་བྱི་རོལ་གྱི་ངོ་བོར་སྤང་བ་མ་ཡིན་ན་མ།
 དེའི་བྱི་རོལ་གྱི་ངོ་བོར་སྤང་བའི་བྱིར་ཤེས་པའི་ཆོས་སུ་མི་འགྱུར་རོ་ཞེས་ཅི་སྟེ་འདྲོད་ཅེ་ན། དེ་ནི་
 བདེན་མོད་ཀྱི། བྱི་རོལ་གྱི་དོན་གྱི་བསྟན་བཤེས་ཀྱིས་ཤེས་པ་དེ་ལྟར་སྤང་བའི་བྱིར་ཤེས་པ་འདི་བདག་
 ཉིད་དུ་གཏོགས་པའི་ཞེས་རྣམས་པར་གཞག་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། ། འོ་ན་ཅི་ཞེ་ན། བྱི་རོལ་ཉིད་ཀྱིས་ཞེས་བྱ་
 སྟེ། དེ་ཉིད་དེའི་བདག་ཉིད་ཡིན་པའི་བྱིར་ལ། ཤེས་པ་ནི་དོན་དེས་ཉེ་བར་བསྐྱབ་པར་བྱས་པ་ཉིད་ཀྱི་
 སྟོ་བྱུར་བ་ཡིན་པའི་བྱིར་རོ། ། དེ་ལྟ་བུས་ན་རང་གི་མཆན་ཉིད་ཀྱི་རང་བཞིན་གྱི་སྤྱི་བདག་ཉིད་ནི་
 རྟོག་པར་བྱེད་པ་མ་ཡིན་ལ། འདི་ཤེས་པའི་བདག་ཉིད་ཆོས་ཀྱང་མ་ཡིན་ནོ། ། གལ་ཏེ་ཡང་སྤྱི་བའི་
 མཆན་ཉིད་ཀྱི་རང་བཞིན་ནི་རྟོག་པར་བྱེད་པ་ཡིན་པ་དེ་ལྟར་ཡང་འདི་ཤེས་པའི་བདག་ཉིད་ཀྱི་ཆོས་
 ནི་མ་ཡིན་ཏེ། རྟོག་པར་ཤེས་པར་བྱ་བའི་བྱི་རོལ་རང་གི་མཆན་ཉིད་ཁོ་ན་ལ་དེ་སྤྱིར་བའི་བྱིར་ཤེས་པའི་
 བདག་ཉིད་ལ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། ། གཞན་དུ་གཏོགས་པའི་སྤྱི་ནི་ཤེས་པ་གཞན་ལ་སྤྱིར་བའི་མ་ཡིན་ཏེ།
 ཏ་ཅང་ཐལ་བར་འགྱུར་བའི་བྱིར་རོ། ། དེ་ལྟ་བུ་ནི་བ་ལང་ཉིད་རྟོག་པ་ལ་སྤྱིར་བར་འགྱུར་
 རོ། ། སྤྱི་རང་གི་མཆན་ཉིད་ཀྱི་ཆོས་ཅན་མ་བཟུང་ན་ཆོས་དེ་རྟོག་པར་བྱེད་པའི་བདག་ཉིད་དུ་སྤྱིར་
 བར་རྟོགས་པ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། ཆོས་རྣམས་ནི་ཆོས་ཅན་གྱི་གཞན་གྱི་དབང་ཡིན་པ་ཉིད་ཀྱིས་རང་དགས་
 མི་འདྲིན་པའི་བྱིར་རོ། ། རྣམས་པར་རྟོག་པས་རང་གི་མཆན་ཉིད་ཀྱི་བདག་ཉིད་ཀྱི་ཆོས་ཅན་འདྲིན་
 པར་རྟོགས་པ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། དེའི་ཡུལ་ནི་སྤྱི་བའི་མཆན་ཉིད་ཡིན་པའི་བྱིར་རོ། ། དེ་ལྟ་བུས་ན་རྣམས་པར་
 རྟོག་པ་རྣམས་ནི་ཐོག་མ་མེད་པའི་རང་གི་མཆན་ཉིད་ཉམས་སུ་གྱུར་བས་བསྟོས་པའི་བག་ཆགས་
 སད་པ་ལས་བྱུང་བ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བར་གྱུ་བོ། ། སྤྱི་དང་བཅས་པའི་དོན་འདྲིན་པ་ལས་ཞེས་བྱ་བའི་

ཚུགས་ཀྱང་མ་ཡིན་ཏེ། དོན་ལ་སྒྲ་ཡོད་པའམ། དེའི་བདག་ཉིད་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། མ་བྱང་བ་ཡང་རྟོགས་
 པར་ཐལ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་དང་། ཇི་ལྟར་འདོད་པ་བཞིན་དུ་དོན་དག་ལ་སྒྱུར་བ་མེད་པར་ཐལ་
 བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། ། གཞན་ཡང་རྟག་པ་ལ་སོགས་པའི་ངོ་བོས་དོན་ལ་བྱད་པར་མེད་ན་ཡང་
 རྣམ་པར་རྟོག་པ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་ཅིག་ཅར་རྟོགས་པར་བྱེད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། རྣམ་པ་གཞན་རྣམ་པར་
 བཅད་པའི་སྒྲོ་ནས་སོ་སོར་ངེས་པའི་རྣམ་པ་གཅིག་བཟུང་བ་ཉིད་ཀྱིས་རྣམ་པར་རྟོག་པ་སྐྱེས་པའི་
 ཕྱིར་རོ། ། དེའི་ཕྱིར་ཡང་གཅིག་གི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ལ་རྒྱ་བརྒྱུད་པར་བྱ་དགོས་ལ། དེ་
 བློ་གོམས་པ་ལས་གཞན་བརྒྱུད་པར་མི་རུས་ཏེ། རོ་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་བཞིན་ནོ། ། དེ་ལྟ་
 ཡིན་དང་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ནི་སྒྲར་གོམས་པའི་དབང་གིས་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ལ་སོགས་
 པའི་སྒྲོ་ཐོག་མ་མེད་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བར་གྲུབ་ནོ། ། ཡང་རྟོག་པ་མེད་པ་ཞེས་བྱ་བའི་ཚུགས་ཡིན་ན་
 དེའི་ཆེ། ཇི་སྐད་དུ་བཤད་པའི་ཚུལ་གྱིས་རྣམ་ཡང་རྣམ་པར་རྟོག་པའི་སྒྲོ་སྐྱེ་བར་འགྱུར་བ་མ་ཡིན་
 ནོ། ། བརྒྱའི་དབང་གིས་དུས་ཕྱིས་སྐྱེ་བ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། རྟོག་པ་མེད་པའི་ཤེས་པ་མི་གནས་པའི་སྐྱེ་བོ་
 བརྒྱ་བྱ་བར་མི་རུས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། འདི་ལྟར་ཇི་སྟེན་སྐྱེ་བྱི་འཕམ་དོན་གྱི་སྐྱེ་སྒྲོ་ལ་མི་སྤང་བ་དེ་སྟེན་དུ་
 བརྒྱ་བྱ་བར་རུས་པ་མ་ཡིན་ཞིང་། རྟོག་པ་མེད་པའི་ཤེས་པ་ལ་སྐྱེ་སྤང་བ་ཡང་མ་ཡིན་ལ་གང་རང་གི་
 མཚན་ཉིད་སྤང་བ་དེ་འཕམ་དེས་བརྒྱེད་པ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། དེའི་ཐ་སྣང་གྱི་དོན་དུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །
 བརྒྱའི་དུས་ན་མཐོང་བའི་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཐ་སྣང་གྱི་དུས་སུ་ཡོད་པ་སྟེན་པ་ཡང་མ་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར་རང་གི་མཚན་ཉིད་ལ་བརྒྱེད་པ་མ་ཡིན་ནོ། ། དེ་ལྟ་བུས་ན་བརྒྱེད་པ་ལས་སྤང་གཏོན་མི་ཟ་
 བར་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ལས་སྤང་བར་བྱ་དགོས་ལ། དེ་ཡང་གོམས་པ་མེད་པར་མི་འགྲུབ་པའི་ཕྱིར་ཐོག་
 མ་མེད་པ་ཉིད་དུ་གྲུབ་ནོ། ། གཞན་ཡང་གལ་ཏེ་སྐྱེ་བའི་དང་པོར་བྱུང་བའི་སྒྲོ་སྐྱེ་བ་སྤང་མ་ལ་གོམས་
 པའི་བག་ཆགས་ཀྱི་རྗེས་སུ་འགོ་བར་མི་འདོད་པ་དེའི་ཆེ། དེ་གང་གིས་བདེ་བ་སྐྱབ་པར་བྱེད་པ་རུ་མ་
 ལ་སོགས་པའི་ཆོལ་བ་དང་། དེ་མ་རྟེན་པ་ན་ཅ་བར་ཚོམ་ལ། རྟེན་ན་ཡང་དེ་མ་ཐག་ཏུ་ཅ་བ་བཏང་
 བས་ཐ་སྣང་ལ་སོགས་པའི་བྱ་བ་བྱེད་པ་དེར་སྐྱེས་པའི་ཕྱིས་པ་དང་དུད་འགྲོར་སོང་བ་ཡང་འདི་ནི་

ཆད་མའི་དེ་ཁོན་ཉིད་བསྟུན་པའི་དཀའ་འབྲེལ།

བདེ་བའི་སྐྱབ་པར་བྱེད་པའོ། ། འདི་ནི་སྐྱབ་བསྟུན་གྱི་འོ་ཞེས་ཞེན་པ་ཇི་ལྟར་འགྱུར། འདི་རིས་འགའ་
རྩ་མ་ལ་སོགས་པ་བཀའ་པས་ཉེན་པ་ཉེ་བར་ཞི་བ་ལ་སོགས་པའི་རྒྱ་ཉིད་དུ་ཉམས་སུ་མ་ཐོང་ལ། གང་
གིས་དེར་སྐྱེས་པའི་སྐྱེའུ་ལ་སོགས་པའི་ཕུ་གུ་གཡང་དུ་ལྷུང་བ་ལས་བྱུང་བའི་སྐྱབ་བསྟུན་པ་འདི་ནས་
འཇིགས་ཏེ་མ་ལ་ཤིན་དུ་འཐམས་པར་བྱེད་ཅིང་གཡང་ས་ལ་སོགས་པའི་གནས་གྲང་འདོར་བར་བྱེད་
པ་གཡང་དུ་ལྷུང་བ་ལ་སོགས་པ་གཞོན་པའི་རྒྱ་ཉིད་དུ་ཉམས་སུ་ཐོང་བ་ཡང་མ་ཡིན་ནོ། ། འདོད་པ་
དང་མི་འདོད་པའི་སྐྱབ་པར་བྱེད་པའི་འབྲས་བུ་ཉམས་སུ་མ་ཐོང་བ་དེ་དག་ནི་འདོར་བའམ་ལེན་
པར་བྱེད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཏ་ཅང་ཐལ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། ། ཁབ་ལེན་གྱིས་ལྷགས་འདྲེན་པའི་དཔེ་
ཡང་མི་རིགས་པ་ཉིད་དེ་དེ་རྒྱ་མེད་པ་ཉིད་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། ཐམས་ཅད་དུ་ཡོད་པ་ལ་སོགས་པར་ཐལ་
བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། ། རྒྱ་དང་བཅས་པ་ཉིད་ཡིན་ན་ཡང་ཇི་ལྟར་རྗེས་སུ་འགོ་བ་དང་ཕྱོག་པ་གྲུབ་
པའི་ཁབ་ལེན་དེའི་རྒྱ་ཉིད་དུ་བསྟན་པ་དེའི་སྤོང་བ་དང་ལེན་པའི་རྗེས་སུ་སྐྱབ་པའི་རྒྱར་བརྗོད་པར་
བྱའོ། ། གོམས་པ་མ་གཏོགས་པ་འདི་བསྟན་པར་རྩས་པ་མ་ཡིན་ནོ། ། དེ་ལྟ་བུས་ན་བྱིས་པ་རྣམས་གྱིས་
འདོད་པ་དང་མི་འདོད་པ་ལེན་པ་དང་སྤོང་བའི་མཆན་ཉིད་ཀྱི་ཐ་སྙད་འདི་གོམས་པ་སྐྱ་མས་བྱས་པ་
ཉིད་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བར་གྲུབ་སྟེ། སྒོ་ཐོག་མ་མེད་པ་ཞེས་བྱ་བར་དགོངས་པའོ། ། དེ་སྐད་དུ་ཡང་། ཡིད་
ཀྱི་སྒོ་ནི་རང་དབང་ཅན། ། ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་དང་། གཞན་ཡང་། རྩ་མ་འཐུང་བ་ལ་སོགས་པ།
ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ཐུན་མོང་གི་སྐྱབ་འབྱེན་པ་འཆད་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་སྒྲོས་པས་ཆོག་གོ། །
གཞན་ཡང་དེ་དག་གི་སྟེ་རྩ་མཇེས་པ་བ་རྣམས་ཀྱི་སྐད་ཅིག་མ་ཉིད་དུ་ཁས་སྤངས་ན་རང་གི་
ཁས་སྤངས་པ་སྟེ་རང་གི་གྲུབ་པའི་མཐའ་དང་འགལ་བར་འགྱུར་ཏེ། འབྱུང་བ་རྣམས་ཉག་པ་ཉིད་དུ་
ཁས་སྤངས་པའི་ཕྱིར་རོ། ། ཅི་སྟེ་རིགས་པས་འོངས་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་སྐད་ཅིག་མ་ཉིད་དུ་ཁས་ལེན་པ་
དེའི་ཆེ་འོ་ན་རྣམ་པར་རིག་པ་ཅམ་ཉིད་ཀྱི་རྩ་མཆོག་དུ་གྱུར་པ་ཁས་སྤང་བར་གྱིས་ཤིག་དེ་ལ་ཡང་
ཁས་ལེན་པའི་རྒྱ་རིགས་པས་འོངས་པ་ཉིད་མཆོངས་པའི་ཕྱིར་རོ། ། ཅི་ལྟར་ཞེ་ན། དེ་དག་ཡན་
ལག་ཅན་བདག་མིན། ། ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྒྲོས་ཏེ། དེ་དག་ཅས་བྱ་བ་ནི་འབྱུང་བ་ཆེན་པོ་རྣམས་

སོ། ། འཆད་པར་འགྱུར་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དེ་མ་ཐག་དུ་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་བཟླ་པར་བྱའོ། ། གལ་ཏེ་འབྱུང་
 པ་དག་མེད་ན་འོ་ན་རི་ལྟར་དེ་དག་སྒྲུབ་ཞེ་ན། ཕྱི་རོལ་དེ་ཉིད་ཅེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྟོས་ཏེ། གཞན་
 ལས་མིན་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ནམ་པར་ཤེས་པ་ལས་གཞན་དུ་ཕྱི་རོལ་ཞེས་བྱ་བའི་ཐ་ཆོག་གོ། ། འོ་ན་རི་ལྟར་
 ས་ལ་སོགས་པའི་ཐ་སྟོན་འདི་ག་རྟེན་དང་བསྟན་བཅོས་དག་ལ་ཡིན་ཞེ་ན། རྣམ་ཤེས་ཉིད་ཀྱིས་ཞེས་བྱ་
 བ་ལ་སོགས་པ་སྟོས་ཏེ། གལ་ཏེ་འབྱུང་བ་དག་མེད་ན་འོ་ན་ཅི་ཞིག་ཤེས་པའི་རྒྱ་ཡིན་ཞེ་ན། དེ་ཆོ་དེ་
 ལས་ཞེས་བྱ་བ་སྟོས་ཏེ། ཤེས་པ་དེ་ལས་གཞན་ནི་འབྱུང་བ་ཆེན་པོ་བཞིའོ། ། དེ་ལྟར་རེ་ཞིག་དང་པོའི་
 སེམས་འབྱུང་བ་ཙམ་ལས་བྱུང་བ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བསྟན་ནས། ད་ནི། གཞན་གྱི་ཤེས་པ་ཙམ་ལས་
 སྟོས་། ། ཞེས་བྱ་བའི་ཕྱོགས་འདི་བསལ་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་རྒྱུད་གཞན་གྱི་ནི་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་
 སྟོས་ཏེ། མ་ལ་སོགས་པ་དང་འབྲེལ་བའི་རྒྱུད་གཞན་གྱི་སེམས་ཉེ་བར་ལེན་པ་འཇུག་ ལྟན་ཅིག་བྱེད་པ་
 ཡིན། རེ་ཞིག་ཉེ་བར་ལེན་པའི་རྒྱ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། བྱའི་ཤེས་པའི་རྒྱུད་ལ་ཡང་པ་དང་མའི་སྟོན་པ་ལ་
 སོགས་པའི་འདུ་བྱེད་ལས་བྱུང་པར་སྟེ་བར་ཐལ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། ། དཔེར་ན་པ་མ་ཉིད་ཀྱི་
 དང་པོ་དང་ཕྱི་མའི་སྟོན་དག་ལ་བཞིན་ནོ། ། གང་གི་ཕྱིར་རྟེན་ཅིག་ཕྱི་མ་དག་ལ་རྟེན་ཅིག་སྟེ་མའི་འདུ་
 བྱེད་རྟེན་སྟེ་འདུག་པ་གང་ཡིན་པ་འདི་ཉེ་བར་ལེན་པ་དང་ཉེ་བར་སྒྲུབ་པའི་ཆོས་རྣམ་པར་གཞག་པ་
 ཡིན་ཏེ། རང་གི་རྒྱུད་ལ་རྟེན་སྟེ་འགྲོ་བ་དང་ལྟོག་པ་དག་གིས་ངེས་པའི་ཕྱིར་རོ། ། ཅི་སྟེ་དཔེར་ན་སྟོན་
 མ་གཅིག་ལས་སྟོན་མ་གཞན་སྟེད་པ་ན་རས་ལ་སོགས་པའི་མཆན་ཉིད་ཀྱི་སྟེ་མའི་སྟོན་མའི་འདུ་
 བྱེད་ཀྱིས་སྟོན་མ་ཕྱི་མའི་བྱུང་པར་དུ་འགྱུར་བ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། ། འོ་ན་ཅི་ཞེ་ན། འདུ་མི་བྱེད་པའི་སྟོན་
 མ་ཙམ་སྟེ་བ་ཡིན་ནོ། ། བྱུང་ཤིང་དང་བཅས་པ་ལ་སོགས་པ་གཞན་ལས་སྟོན་མ་གཞན་དེ་བྱུང་པར་
 ཅན་ཡིན་པ་དེ་བཞིན་དུ་བྱའི་སྟོན་ལ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བར་འདོད་ན། དེ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། གང་གི་ཕྱིར་
 སྟོན་མ་ལ་སོགས་པའི་འདུ་བྱེད་རེ་ཞིག་རང་གི་རྟེན་ལ་ཡང་རྒྱུན་རྟེན་སྟེ་མི་འདུག་སྟེ། དེ་ནི་མི་
 བཟླ་བའི་ཕྱིར་རོ། ། འདི་ལྟར་བྱུང་ཤིང་འགྲིབ་པ་ན་སྟོན་མ་དེ་ཉིད་རྒྱུད་བར་མཐོང་ལ། དེ་ལྟར་སྟོན་
 པ་ལ་སོགས་པའི་འདུ་བྱེད་མི་བཟླ་བ་ན་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ནི་དུས་ཡུན་རིང་དུ་གནས་པའི་ཕྱིར་རོ། །

ཚད་མའི་དེ་ལོན་ཉིད་བསྐྱུས་པའི་དཀའ་འབྲེལ།

དེས་ན་སློན་མ་ལ་སོགས་པ་བཞིན་དུ་འདུ་བྱེད་མེད་པའི་སློ་ཅམ་འབྱུང་བར་མི་རིགས་སོ། ། གཞན་
 ཡང་སློན་མ་ལ་སོགས་པ་ལ་ཆོས་མང་བ་དང་ཉུང་བའི་རྒྱལ་མཉམ་བསྐྱུས་པ་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར་བྱུང་པར་
 དང་། བྱུང་པར་མེད་པ་བརྟགས་པ་ཡིན་གྱི། དངོས་པོའི་སྐད་ཅིག་གཅིག་པོ་དེ་ལ་བྱུང་པར་དང་བྱུང་
 པར་མེད་པ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། ། འདིར་དངོས་པོ་སྐད་ཅིག་གཅིག་ལ་ནི་མའི་སློ་སྐྱེས་པ་ལ་སོགས་པའི་
 འདུ་བྱེད་གྱི་བྱུང་པར་དུ་འབྲེལ་ལ། བྱའི་སློ་ནི་བྱུང་པར་མེད་པར་འབྲེལ་པའི་ཕྱིར། གང་ཞིག་གང་
 དང་མཚུངས་པ་ཡིན། གཞན་ཡང་ཉེ་བར་ལེན་པའི་རྒྱ་ཉིད་ཡིན་ན་ཐལ་བར་འཁྱུར་བ་འདི་བརྗོད་
 གྱི། སློན་མ་གཞན་ནི་སློན་མ་གཞན་གྱི་ཉེ་བར་ལེན་པའི་རྒྱ་མ་ཡིན་ཏེ། རྒྱ་ཐ་དང་པའི་ཕྱིར་དེ་ནི་ཅི་
 ཡང་མ་ཡིན་ནོ། ། གཞན་ཡང་ཡང་དག་སྤོད་གཤེར་ལས་སྐྱེས་པ་མ་ཉིད་མེད་པ་དེ་དག་ནི་སློ་ཅི་ལྟར་
 སློ་གཞན་ལས་སྐྱེས་པ་ཡིན། ཞར་ལ་འོངས་པས་ཆོག་གོ། ཅི་སྟེ་ལྟན་ཅིག་བྱེད་པའི་རྒྱ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་
 བའི་ཕྱོགས་ཡིན་ན། དེའི་ཆེ་གྲུབ་པ་ལ་སྐྱབ་པ་ཡིན་ནོ། ། དེའི་ཕྱིར་སོག་མ་མེད་པ་ཉིད་དུ་བསྐྱུས་པའི་
 ཕྱིར་ཚད་མ་བྱེད་དེ། སྦྱོར་བ་ནི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དང་། ཆོར་བ་དང་། འདུ་ཤེས་དང་། འདུ་བྱེད་གྱི་ཕུང་
 པོ་བཞིའི་རང་བཞིན་གྱི་དངོས་པོ་དེ་ནི་རང་གི་ཉེ་བར་ལེན་པའི་སྟོབས་གྱིས་བྱུང་བ་ཡིན་ཏེ། རྣམ་
 པར་ཤེས་པ་ལ་སོགས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཆོ་ལ་སོགས་པའི་གནས་སྐབས་དག་དུ་བྱུང་པོ་བཞི་པོ་
 དེ་དག་ཉིད་ཡིན་ནོ། ། སྐྱེ་བ་དང་པོའི་སེམས་ལ་སོགས་པའི་ཆོགས་ཀྱང་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལ་སོགས་
 པའི་རང་བཞིན་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རང་བཞིན་གྱི་གཏན་ཆོགས་སོ། ། དེ་ལ་དང་པོའི་ཤེས་པ་ཞེས་
 བྱ་བ་སློས་པ་ནི་མཆོན་པ་སྟེ། ཆོར་བ་ལ་སོགས་པ་ཡང་གཟུང་བར་བྱའོ། ། བསྐྱུས་པར་བྱ་བ་ལས་སློག་
 པ་ལ་གནོད་པར་བྱེད་པའི་ཚད་མ་སྐྱུས་པ་ནི། གཞན་དུ་རྒྱ་གཞན་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྟེ། ཡིད་
 རྟག་པ་དང་། རྒྱས་དང་། ཕྱོགས་དང་། དབང་ཕྱག་ལ་སོགས་པ་གཞན་དག་སྤར་སྤངས་པའི་ཕྱིར་དང་།
 རང་གི་ཉེ་བར་ལེན་པ་ལས་མི་ལེན་པ་ན་རྒྱ་མེད་པ་ཉིད་དུ་འཁྱུར་རོ། ། དེ་ལྟ་ཡིན་དང་རྣམ་པར་ཤེས་
 པ་ལ་སོགས་པའི་མཆོན་ཉིད་ངེས་པའི་ཆོས་འདིར་མི་འཁྱུར་ཏེ། སློ་བྱུར་བའི་རང་བཞིན་ནི་ངེས་པར་
 བྱེད་པ་མེད་པས་སོ་སོར་ངེས་པ་མི་རུང་བའི་ཕྱིར་རོ། ། དེའི་ཕྱིར་རྒྱ་མེད་པ་ཉིད་ཡིན་ན་རྣམ་པར་ཤེས་

པ་ལ་སོགས་པའི་ཆོས་ངེས་པ་མི་འཐད་པ་དང་། རེས་འགའ་བ་ཉིད་མི་འཐད་པ་ནི་གཞོད་པ་ཅན་གྱི་
 ཆད་མཐོ། ། དེ་ལྟར་འདས་པའི་སྐྱེ་བ་བསྐྱབས་ནས། མ་འོངས་པ་བསྐྱབ་པའི་ཕྱིར་ཆད་མ་བྱེད་པ་ནི་
 འཆི་བའི་སྐད་ཅིག་ཅེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྟོན་ཏེ། གང་འདོད་ཆགས་དང་བཅས་པའི་སེམས་ཡིན་པ་
 དེ་ནི་རང་གི་ཉེ་བར་སྤང་བར་བྱ་བའི་སེམས་གཞན་བསྐྱེད་པར་རུས་པ་ཡིན་ཏེ། ཆགས་པ་དང་བཅས་
 པའི་ཕྱིར་སྤྲོད་ཀྱི་གནས་སྐབས་ཀྱི་སེམས་བཞིན་ནོ། ། འཆི་བའི་སེམས་ཀྱང་འདོད་ཆགས་དང་བཅས་
 པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རང་བཞིན་གྱི་གཏན་ཆིགས་སོ། ། གཏན་ཆིགས་མ་གྲུབ་པ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ།
 གང་འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་པའི་གཉེན་པོ་བདག་མེད་པ་མཐོང་བ་དང་བྲལ་བའི་སེམས་དེ་ནི་ཐམས་
 ཅད་འདོད་ཆགས་དང་བཅས་པ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། གཉེན་པོ་དང་བྲལ་བའི་ཕྱིར་འདོད་པ་ལ་གཞོ་བའི་
 སེམས་བཞིན་ནོ། ། མ་ངེས་པ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། སེམས་གཞན་སྐྱེ་བའི་རྒྱ་ནི་དེ་ཅམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །
 དེ་ལྟར་རྒྱ་མ་ཆང་བ་མི་འཐད་པ་ནི་གཞོད་པར་བྱེད་པའི་ཆད་མཐོ། ། དེ་ཉིད་བཟླ་ན་པ་ནི། དེ་འཛིན་
 རོ་བོ་གང་གིས་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྟེ། དེ་འཛིན་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རོ་བོ་རང་བཞིན་ཞེས་བྱ་བའི་ཐ་
 ཆིག་པོ། ། གཞན་གྱི་ཕྱོགས་ལ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པས་སྦྱོར་བ་གཉི་ག་ལ་ཡང་དཔེ་བསྐྱབ་བྱ་མ་ཆང་
 བ་ཉིད་དུ་ཚོད་པར་བྱེད་དེ། འདི་ལྟར་རང་གི་ཉེ་བར་ལེན་པ་ལས་བྱུང་བ་ཉིད་དང་། རང་གི་ཉེ་བར་
 སྤངས་པ་བསྐྱེད་པར་རུས་པ་ཉིད་ནི་བསྐྱབ་པར་བྱ་བའི་ཆོས་སོ། ། བོང་གི་ལྟར་ན་ནམ་པར་ཤེས་པ་
 ཉག་ཏུ་ལུས་ཉིད་ལས་སྐྱེའོ་ཞེས་ལྟ་བུའི་ལྟར་ན་བོང་དུ་ཡང་ངེ་སྐད་བཤད་པའི་བསྐྱབ་བྱའི་ཆོས་
 དང་ལྡན་པའི་དཔེ་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་ངེ་ལྟར་དུ་ལྟར་བའི་ནམ་ཤེས་བཞིན་ནོ། ། སྤྲོད་ཀྱི་ནམ་པར་ཤེས་
 པ་བཞིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བའི་དཔེ་འདི་གཉིས་ཉེ་བར་བཞོད་པ་ཡིན་ནོ། ། སྦྱོན་འདི་ནི་མེད་དེ་སེམས་
 རྣམས་ནི། ཅིག་ཅར་འབྱུང་བར་ཐལ་བར་འགྱུར། ། ཞེས་བྱ་བ་འདིས་དང་པོ་ཉིད་དུ་ལུས་རྒྱ་ཉིད་ཡིན་
 པ་བཀག་ཟིན་ཏོ། ། ལྟོས་པར་བྱ་བའི་ལྟན་ཅིག་བྱེད་པའི་རྒྱ་ཐ་དད་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཉག་པ་ལྟོས་
 པར་མི་འཐད་པའི་ཕྱིར་རོ། ། མི་ཉག་པའི་ཕྱོགས་ལ་ཡང་སྤྲོད་པ་དང་ད་ལྟའི་སྐབས་འབྱེན་པ་ཉིད་
 ཡིན་ནོ། ། ལས་སྤངས་པ་ཅམ་གྱིས་ཆད་མས་གྲུབ་པ་ཡང་མ་གྲུབ་པ་ཉིད་དུ་རིགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཏ

ཅང་ཐལ་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། ། དེ་ལྟ་ཡིན་དང་འགའ་ཡང་འགའ་ཞིག་གི་ཡང་སྐབ་པར་བྱེད་
 པར་མི་འགྱུར་ཏེ། ཅི་སྐད་དུ། མི་འདོད་སྟོན་ཀྱང་མ་ཡིན་ནོ། ། ཞེས་བཤད་པ་བཞིན་ནོ། ། གཞན་ཡང་
 གང་གི་ཆེ་གཞོ་བའི་སེམས་ཀྱི་དེ་མ་ཐག་ཏུ་བྱུང་བ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་མི་སྐྱེས་པ་ལ་སོགས་པའི་
 སེམས་ལས་འདོད་ཆགས་སྐྱེ་བར་ངེས་པ་ཡིན་ཏེ། འདི་ལྟར་དེ་ནི་གཟུགས་མངོས་པ་ཞེས་བྱ་བ་དང་།
 དར་ལ་བབ་པ་ཞེས་བྱ་བ་དང་། སྐྱེད་པ་ཕྱ་བ་ཞེས་བྱ་བ་དང་། གཡོ་མེད་པ་ཞེས་བྱ་བ་དང་། བསྐྱོ་བ་
 ཉན་པ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྐྱེས་པར་སེམས་པའི་ཆགས་པ་ཅན་རྣམས་ལ་འདོད་ཆགས་སྐྱེའོ། ། དེ་
 བཞིན་དུ་བདག་ལ་གཞོད་པར་བྱས་སོ། ། གཞོད་པ་བྱེད་པར་འགྱུར་རོ། ། འདིས་བདག་ལ་གཞོད་པ་
 བྱེད་དོ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པའི་སེམས་ལས་ཞེ་སྤང་འབྱུང་བར་ངེས་སོ། ། མངོན་སྲུང་ཅམ་སྤྱོད་བས་
 བྱང་པར་དུ་དེ་རི་ལྟར་བསྟོན་པར་རུས། དེ་བཞིན་དུ་སྤར་བྱང་བའི་ཐོས་པ་དང་བཟོ་ལ་སོགས་པ་
 གོམས་པའི་བྱང་པར་དང་འཕེལ་བ་དང་འགྲིབ་པ་དག་གིས་སྟོ་བྱི་མ་འཕེལ་བ་དང་འགྲིབ་པར་མཐོང་
 རོ། ། དེ་བཞིན་དུ་དོན་གཞན་ལ་ཡིངས་པས་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་མི་མཐུན་པས་དོན་གཞན་མི་འདྲིན་
 པར་མཐོང་བའི་ཕྱིར་ཤེས་པའི་རྒྱ་ཤེས་པ་ཉིད་རིགས་པ་དང་ལྡན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་བཟང་པར་བྱ་བ་
 མ་ཡིན་ནོ། ། འབྱུང་བ་རྣམས་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། རིགས་པ་དང་འགའ་བའི་ཕྱིར་རོ། ། དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་ཤེས་
 པ་ཉིད་ཤེས་པའི་རྒྱ་ཡིན་པར་བརྟན་པའི་ཕྱིར་རོ། ། རྩོད་པའི་གཞིར་སེམས་དང་ཅེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་
 པའི་སྦྱོར་བ་དང་པོ་ལ། ཐ་དད་ལུས་ལ་གནས་པའི་ཕྱིར། ། ཞེས་བྱ་བའི་གཏན་ཆིགས་མ་གྲུབ་པ་ཉིད་
 ཡིན་ཏེ། རེ་ཞིག་གལ་ཏེ་འཇུག་པ་བརྟེན་པའི་མཚན་ཉིད་དུ་མངོན་པར་འདོད་ན་ལྷུང་བ་མེད་པའི་
 ཆོས་ཅན་གྱི་སེམས་དེ་ནི། ལུས་ལ་ཤིན་ཏུ་ཡང་མ་གྲུབ་སྟེ། དེའི་རྒྱ་དང་འབྲས་སུའི་དངོས་པོ་ཡིན་ན་
 ཡང་སེམས་ལུས་ཅན་མ་ཡིན་པ་ཉིད་ཀྱིས་མི་ལྷུང་བའི་ཆོས་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། ། ལྷུང་བ་མེད་
 པའི་ཆོས་ཅན་ཡང་བརྟེན་པར་རིགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ལྷུང་བྱེད་ཀྱང་མི་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། ། འོ་ན་རྒྱ་ལ་
 སོགས་པ་ཅི་ཞིག་བྱེད་ན་བརྟེན་པར་འགྱུར་ཞེ་ན། རྒྱ་ལ་སོགས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྟོས་ཏེ། རང་
 བཞིན་གྱིས་ལུས་ཅན་རང་གི་ཉེ་བར་ལེན་པའི་ཡུལ་ཡོངས་སུ་སྤངས་ནས་སྐྱེ་བ་ཉེ་བར་ལེན་པའི་

ཡུལ་དུ་སྒྲེ་བའི་རྒྱ་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ལྷང་བའི་གཤམ་བྱེད་པས་རྟེན་དུ་རྣམ་པར་གཞག་གི་ལུས་
 ཅན་མ་ཡིན་པ་ནི་དེ་ལྷར་རྣམ་པར་གཞག་པར་རུས་པ་མ་ཡིན་ནོ། ། ཅི་སྟེ་དེའི་བདག་ཉིད་ཀྱི་མཆན་
 ཉིད་འཕྱག་པར་མངོན་པར་འདོད་ན་དེ་ཡང་མ་གྲུབ་པོ། ། ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་ལ་མངོན་པར་ཞེན་པ་བྱེད་
 ཅག་གིས་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལུས་ཀྱི་བདག་ཉིད་ཡིན་ནོ་ཞེས་ནི་བརྟོག་པར་རིགས་པ་མ་ཡིན་ནོ། ། རྣམ་
 པར་ཤེས་པ་ཅན་དུ་སྒྲུབ་པ་དང་ཅག་ལ་ནི་རིགས་ཏེ། ལུས་ནི་ཀུན་གཞི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་རང་བཞིན་
 ཡིན་པའི་ཕྱིར་རྟོགས་དུ་བསམས་པ་ཡིན་ནོ། ། ཅིའི་ཕྱིར་མི་རིགས་ཤེ་ན། དེའི་བདག་ཉིད་ཡིན་ན་
 ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྟོས་ཏེ། འདི་ལྷར་ལུས་བཟུང་བ་ན་གཞན་གྱི་འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་པ་ཡང་
 འདྲིན་པར་འགྱུར་ཏེ། ཐ་མི་དད་པའི་ཕྱིར་རོ། ། དུག་གི་རུས་པས་མ་ངེས་པ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ནི་དེའི་
 ཆེ་མངོན་སུམ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། ། སེམས་པ་ཅན་ནི་མངོན་སུམ་མ་ཡིན་ཏེ། བདག་ཉིད་ཀྱིས་ཀྱང་
 མི་འདྲིན་པར་ཐལ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། ། གཞན་ཡང་གང་དག་གཉི་གས་ངེས་པ་དང་གཅིག་
 གིས་ངེས་པ་དེ་དག་ནི་ཐ་དད་པ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་ཕོ་གཟེར་དང་རྫོས་གར་བཞིན་ནོ། ། ལུས་དང་
 སེམས་ཀྱང་གཉི་ག་དང་གཅིག་གིས་ངེས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རང་བཞིན་གྱི་གཏན་ཆོགས་སོ། །
 རང་ཉིད་ཅེས་བྱ་བ་ནི་བདག་ཉིད་ཀྱིས་སོ། ། གལ་ཏེ་དེ་ལྷ་ན་གཏན་ཆོགས་འདི་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་
 པ་ཅན་དུ་སྒྲུབ་སྟོང་བར་བྱེད་པ་བརྟོག་པར་དགའ་བར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། དེའི་ཕྱིར། ཤེས་པ་གཉིས་
 མེད་ཅེས་བྱ་བ་སྟོས་ཏེ། གཏན་ཆོགས་མ་གྲུབ་པ་ཉིད་ཀྱི་སྟོན་དུ་འགྱུར་རོ་ཞེས་བྱ་བའི་ཐ་ཆོག་སྟེ།
 འདི་ལྷར་གཉིས་ཀས་ངེས་པ་ཉིད་ནི་རྣམ་པར་ཤེས་པར་སྒྲུབ་པ་ཡང་མ་གྲུབ་སྟེ། ཐམས་ཅད་དུ་རང་གི་
 ལྷང་བ་ཁོ་ན་རིག་ཏེ་རིགས་པའི་ཕྱིར་རབ་རིབ་ཏེ་གཉིས་ཀྱིས་ཅན་གྱིས་སྒྲུབ་གཉིས་མཐོང་བ་
 བཞིན་ནོ། ། གཞན་ཡང་སྐད་ཅིག་གཞན་སྟོང་པའི་དུས་ན་སེམས་པ་མེད་པར་སྒྲེ་བའི་དེ་མ་ཐག་དུ་
 འདྲིག་པར་མཆོན་ཏེ། དེ་ལྷ་ཡིན་དང་ལུས་དེའི་རོ་བོ་ཉིད་དུ་ལས་ལེན་ན་སྐད་ཅིག་མཉིད་དུ་ཐལ་
 བར་འགྱུར་རོ། ། དེ་ལྷར་རེ་ཞིག་འཕྱག་པ་དེའི་བདག་ཉིད་ཀྱི་མཆན་ཉིད་དུ་མ་གྲུབ་པོ། ། ཅི་སྟེ་འཕྱག་
 པ་དེ་ལས་བྱུང་བའི་མཆན་ཉིད་ཡིན་ན་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དེ་ལས་བྱུང་བ་དེ་ཡང་དཔེར་ན་

ཚད་མའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་བསྐྱུས་པའི་དཀའ་འབྲེལ།

མིག་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལ་མིག་ལ་སོགས་པ་ལ་བརྟེན་པ་ལྟར་དེ་ལ་བརྟེན་པའི་སྒོ་ནས་
སམ། དཔེར་ན་དུ་བ་མེ་ལ་མི་འཁྲུལ་བ་བཞིན་དུ་དེ་ལ་མི་འཁྲུལ་བ་ལས་ཡིན་ཏེ། དེའི་ཕྱིར་འདི་ལ་
འཇུག་པ་རྣམ་པ་གཉི་ག་ཡང་མ་གྲུབ་སྟེ། འདི་ལྟར་ཡིད་ཀྱི་སྒོ་དབང་པོའི་སྒོ་བཞིན་དུ་ལུས་ལ་བརྟེན་
པ་མ་ཡིན་ཏེ། དངོས་སུ་ངེས་པར་འགྱུར་བའི་ཐེགས་སུ་མི་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། ། དེ་མེད་ན་མི་འབྱུང་བ་
ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། གཞུགས་མེད་པའི་ཁམས་སུ་ལུས་མེད་པར་ཡང་ཡོད་པར་ཁས་ལེན་པའི་ཕྱིར་རོ། །
གཏན་ཆོགས་གྲུབ་པར་ཁས་སྒྲངས་པ་དེ་ལྟ་ན་ཡང་གཏན་ཆོགས་མ་ངེས་པ་ཉིད་དུ་བཤད་པ། དེ་ལ་
བརྟེན་ནས་འབྱུང་བའམ། དེ་དག་འཁྲུལ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར། ། ཞེས་བྱ་སྟེ། འདི་ལྟར་ལུས་ཐ་དད་པ་ལ་
འཇུག་པ་དང་སེམས་གཞན་དང་མཚམས་སྦྱོར་བ་འགལ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། ། དཔེར་ན་འཆི་བའི་
སྐད་ཅིག་ལས་ལྷ་མའི་གནས་སྐབས་གསོན་པའི་གནས་སྐབས་ན་འབྱུང་བའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཉིད་
མཚམས་སྦྱོར་བར་བྱེད་པ་དེ་བཞིན་དུ་ལུས་སྐད་ཅིག་མ་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ལུས་ཐ་དད་པ་ལ་འཇུག་
པ་ཡང་ཡིན་པའི་ཕྱིར་གཏན་ཆོགས་མ་ངེས་པ་ཡིན་ནོ། ། ཡང་རྒྱུད་གཅིག་པ་ཉིད་ཀྱིས་ལུས་ཐ་མི་དད་
པའི་ཕྱིར་ཐ་མི་དད་པའི་ལུས་ལ་འཇུག་པ་ཉིད་དུ་རྟོགས་ན་དེའི་ཆེ་སྲིད་པ་བར་མའི་ལུས་ལ་ཡང་
མཆུངས་སོ། ། འདི་ལྟར་སྟེ་མཆེད་ལཱའི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་རྒྱུ་ཆེ་འདིའི་ལུས་དང་ཕྱི་མའི་ལུས་ཞེས་བྱ་
བ་འདིའི་གནས་སྐབས་ཐ་དད་པ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། ཕྱིས་པ་དང་རྒན་པོའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་དབྱེ་བ་བཞིན་
ནོ། ། སྦྱོར་བ་གཉིས་པ་ལ་ཡང་ཤེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བྱ་བའི་གཏན་ཆོགས་འདི་བསྐྱབ་པར་བྱ་
བ་ལས་བསྐྱོག་པ་ལ་གཞོད་པ་ཅན་གྱི་ཚད་མ་བསྟན་པའི་ཕྱིར། མ་ངེས་པ་ཉིད་དུ་གསལ་བས་མ་
བརྟེན་དོ། ། ཆགས་དང་བཅས་པའི་འཆི་ཀའི་སེམས། ། ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པས་སྦྱོར་བ་གསུམ་པའི་
དབང་དུ་བྱས་ནས། ཟག་པ་བྱེད་པའི་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྒོས་ཏེ། གང་ལ་སེམས་གཞན་དང་
མཚམས་སྦྱོར་བ་མེད་པ་དེ་ནི་མཚམས་མི་སྦྱོར་བའོ། ། འདིས་ནི་བསྐྱབ་བྱའི་ཆོས་ཅན་གྱི་དཔེ་གང་
ཡང་བྱུང་བ་ལ་མ་གྲུབ་པ་བཤད་དེ། འདི་ལྟར་རྒྱུ་རྩལ་མངོན་པ་བས། ། དག་བཅོམ་པ་ཡི་འཆི་བའི་
སེམས། ། སེམས་གཞན་དང་མཚམས་མི་སྦྱོར་རོ། ། ཞེས་བྱ་བ་གང་ལས་ངེས། ཅི་སྟེ་ཡང་གཞན་

སངས་རྒྱུ་པའི་གྲུབ་པའི་མཐའ་ལས་སྒྲངས་པ་ལས་ཏེ། བདག་གི་སྤྱི་བའི་ཟུང་དོ། ། ཚངས་པར་སྤྱོད་
 པ་ནི་སྤྱད་དོ། ། བྱ་བའི་བྱས་སོ། ། འདི་ལས་སྤྱོད་པ་གཞན་མི་ཤེས་སོ་ཞེས་བྱ་བས་མཚམས་མི་སྤྱོད་
 བར་བསྐྱབ་སོ་སྐྱམ་ན་དེ་ནི་རིགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། གཞན་གྱི་གྲུབ་པའི་མཐའ་ཚད་མ་ཉིད་དུ་མ་བཟུང་
 བའི་ཕྱིར་རོ། ། འདི་གཉིད་རྒྱུང་པ་ཚད་མ་ཉིད་དུ་ཡོངས་སུ་མ་བཟུང་བ་དེ་ལས་རི་ལྟར་ངེས་ཏེ།
 འདི་གཉིད་པ་རོལ་ཡང་ངེས་པར་ཐལ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། ། ཅི་སྟེ་ཚད་མ་གཞན་ཁོ་ན་ལས་
 རྟོགས་ན་འོ་ན་དེ་ཉིད་ཅིའི་ཕྱིར་སྐྱབ་པར་བྱེད་པར་མི་བཟོད། གོ་བར་བྱེད་པ་མ་ཡིན་པ་སྤོངས་པས་
 བསྐྱབ་པ་ཉི་བར་བཀོད་པས་ཅི་ཞིག་བྱ་སྟེ། གང་གིས་དེ་བཟོད་པར་མི་བྱ་བ་དེ་སྐྱབ་པར་བྱེད་པ་མ་
 ཡིན་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། ། གྲུབ་པའི་མཐའ་ལ་བརྟེན་ན་ཡང་སངས་རྒྱུ་པ་འགའ་ཞིག་ལ་བསྐྱབ་པར་བྱ་
 བའི་ཆོས་དང་ལྟན་པའི་དཔེ་མི་འགྲུབ་སོ་ཞེས་བྱ་བ་བསྐྱབ་པའི་ཕྱིར། གང་དག་འདི་ལ་སློབ་བཟངས་
 འགའ། ། ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྟོས་ཏེ། འདི་ལ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་བདེ་བར་གཤེགས་པའི་གསུང་རབ་
 ལ་འོ། ། སློབ་བཟངས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་པ་དག་གོ། འགའ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དབྱུ་མ་བ་རྣམས་སོ།
 དེ་དག་ནི་སངས་རྒྱུ་རྣམས་མི་གནས་པའི་བྱ་ངན་ལས་འདས་པར་སྤྱ་སྟེ། འཁོར་བ་དང་བྱ་ངན་ལས་
 འདས་པ་དག་ལ་མི་གནས་པའི་ཕྱིར་རོ། ། ཉན་སྟོས་དང་རང་སངས་རྒྱུ་ཁྱི་ཐེག་པ་དག་ཁྱང་། སངས་
 རྒྱུ་ཁྱི་ཐེག་པ་གཅིག་གི་མཐར་ཐུག་པ་སྤྱ་སྟེ། ཐེག་པ་ནི་འདི་ནི་གཅིག་ཁོ་ན་སྟེ། འདི་ལྟ་སྟེ་ཐེག་པ་
 ཆེན་པོ་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། ། དེ་ལྟར་དཔེའི་ཉེས་པ་བསྐྱབ་ནས། གྲུབ་པར་བྱེད་པའི་སྤྱོད་མ་
 ངེས་པ་ཉིད་ནི། གཞོད་པ་ཅན་ཡང་མ་བཟོད་ཕྱིར། ཞེས་བྱ་བ་སྟོས་ཏེ། གཞོད་པ་ཅན་ཡང་མ་བཟོད་
 ཕྱིར། ། ཞེས་བྱ་བ་ནི། རྟོག་པ་ལ་ནི་ཐེ་ཆོམ་ཟ། ཞེས་བྱ་བ་འདི་གཏན་ཆེགས་ཡིན་ལ། རིགས་མི་
 མཐུན་པ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ནི་འཁྲལ་བ་ཅན་གྱི་གཏན་ཆེགས་ཡིན་ནོ། ། རིགས་མི་མཐུན་པ་ལ་
 ཡོད་པ་ནི་རིགས་མི་མཐུན་པ་ལ་ཡོད་པ་འོ། ། གང་ཞེ་ན་གཏན་ཆེགས་སོ་ཞེས་བྱ་བར་གོ་འོ། ། འདི་ནི་
 དགོས་པ་ཡང་ཡིན་ལ་རིགས་མི་མཐུན་པ་ལ་ཡོད་པ་ཡང་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཆེག་རྣམ་པར་སྤྱར་རོ། ། མི་
 འཆི་བ་ཉིད་དུ་ཐལ་བར་འགྱུར་བ་གཞོད་པ་ཅན་གྱི་ཚད་མ་ཡིན་ཏེ། རོན་དམ་པར་བདག་ལ་སོགས་

ཚད་མའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་བསྐྱེས་པའི་དཀའ་འབྲེལ།

པ་འགའ་ཡང་འཆི་བར་མི་འགྱུར་བའི་བྱིར་ཏེ། རྒྱུན་མི་འདྲ་བའི་བྱུང་པར་སྐྱེ་བ་ན་སྐལ་བ་མཉམ་
པར་བཅོལ་བའི་བྱུང་པར་ཅན་གྱི་རིགས་མི་མཐུན་པའི་གནས་སྐབས་གྱི་བྱུང་པར་ཞིག་པའི་བྱིར་
འཛིག་རྟེན་ན་བསྐྱེད་བཅོས་དེ་ལ་དེ་སྐད་ཏུ་ཐ་སྐྱད་བྱེད་པ་འབབ་ཞིག་ཏུ་ཟད་དོ། ། ལུར་ལུར་སོགས་
ལས་ཤེས་ཡོད་པ། ། ཞེས་བྱ་འདི་ཡང་གཞུ་ལུ་མས་ཡིན། ། ཞེས་གང་སྐྱེས་པ་དེ་ལ། ལུར་ལུར་སོགས་ལ་
ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྒྲིམ་ཏེ། གལ་ཏེ་ཤེས་པ་ཐམས་ཅད་དབང་པོ་དང་དོན་གྱི་སྒྲིབས་གིས་སྐྱེ་བར་
འགྱུར་ན་དེའི་ཆེ་གཞུ་ལུ་མས་སུ་འགྱུར་ན། འདི་ལྟར་མི་ལམ་ལ་སོགས་པའི་གནས་སྐབས་ན་མིག་ལ་
སོགས་པའི་དབང་པོ་དང་གཞུགས་ལ་སོགས་པའི་དོན་མེད་པར་ཡང་སྒྲིན་པོ་ལ་སོགས་པའི་ཡིད་གྱི་
རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཡང་དག་པར་རིག་པ་ཡིན་ན། དེ་དེའི་ཆེ་ལུས་གྱི་དབང་པོ་ལ་བརྟེན་པ་ཡིན་ན་ཞེས་
ཀྱང་བཅོལ་བར་མི་ལུས་ཏེ། སྒྲིན་པོ་ལ་སོགས་པར་སྒྲུང་བའི་བྱིར་རོ། ། ལུས་གྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ལུ་
ཡང་རིག་བྱ་ཡིན་པའི་བྱིར་རོ། ། དེ་ལྟ་བུས་ན་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཐམས་ཅད་དོན་རྟོགས་པའི་ངོ་བོ་མ་
ཡིན་ན་ཞེས་བསྐྱེད་དོ། ། དེའི་བྱིར་བརྒྱལ་བའི་གནས་སྐབས་ན་ཡང་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཡོད་པ་མི་
འགའ་ལོ། ། ཡང་ཅི་སྟེ་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལུས་པའི་ངོ་བོས་ཡོད་པ་མི་འགའ་ལ། རང་གི་ངོ་བོས་ནི་
འགའ་བ་ཡིན་ན་སྐྱེས་ན། དེ་ཆེ་སྒྲོ་ནི་ཞེས་བྱ་བ་སྒྲིམ་ཏེ། གལ་ཏེ་གཉིད་ལོག་པ་དང་བརྒྱལ་བ་དང་ར་
རོ་བའི་གནས་སྐབས་ན་སེམས་མེད་དོ་ཞེས་ངེས་པར་བྱེད་པའི་ཚད་མ་རུང་ཟད་ཀྱང་ཡོད་པར་གྱུར་
ན་འགའ་བར་འགྱུར་རོ། ། ངེས་པར་བྱེད་པའི་ཚད་མ་རང་རིག་པ་མ་དམིགས་པ་ཡོད་དོ་ཞེ་ན། རང་
རིག་པ་མི་དམིགས་པ་གང་ལས་ཀྱང་། གནས་སྐབས་དེར་རིག་པ་མེད་པའི་ངེས་པ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །
གལ་ཏེ་བརྒྱལ་བ་ལ་སོགས་པའི་གནས་སྐབས་དེ་དག་ཏུ་ཁྱེད་ལ་སེམས་རིག་པ་མེད་དོ་ཞེས་དེ་ལྟ་
བུའི་རིག་པ་འཇུག་པ་དེའི་ཆེ། དེ་ལྟར་འཇུག་པའི་ངེས་པ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་སེམས་དང་བཅས་པ་ཉིད་ཏུ་
གྱུ་བ་ལོ། ། ཇི་སྟེ་ཡང་གལ་ཏེ་མི་ལམ་ལ་སོགས་པའི་གནས་སྐབས་ན་སེམས་ཡོད་པར་གྱུར་ན། ཅིའི་
བྱིར་སྐྱེས་བྱ་གཉིད་སང་པ་ལ་སོགས་པ་དྲན་པར་མི་འགྱུར་རོ། ། སོགས་པའི་སྐྱེས་ནི་བརྒྱལ་བ་ལས་
སངས་པ་དང་ར་རོ་བ་ལས་སངས་པ་རྣམས་གཞུང་ངོ། ། ཉམས་སུ་ཁྱེད་བ་མེད་པར་གྱུ་བར་བྱ་བའི་

ཕྱིར་དྲན་པ་སྟེ་རྒྱ་མ་ཡིན་ཏེ། གཤམ་ཏེ་ཉམས་སུ་སྦྱོང་བ་ཞེས་བྱ་བ་དེ་ཙམ་གྱི་དྲན་པ་སྟེ་བར་འགྱུར་ན་
 གང་གི་ཕྱིར་ཉམས་སུ་སྦྱོང་བ་ཡོད་པ་ན་ཡང་གོམས་པ་གསལ་བ་དང་། འོན་ཏེ་གཉེར་བ་ལ་སོགས་པ་
 མ་ཆང་བའི་ཕྱིར་དྲན་པར་མི་འགྱུར་ཏེ། དཔེར་ན་སྟེ་མ་ཐག་པ་ལ་སོགས་པའི་གནས་སྐབས་སུ་
 ཉམས་སུ་སྦྱོང་བའི་སེམས་བཞིན་ནོ། ། འོ་ན་ཡོད་པ་ཉིད་ལ་ཡང་སྦྱོང་ལ་ཆང་མ་ཅི་ཡོད་གཤམ་ཏེ་དྲན་
 པ་མི་འདུག་ན་ཡང་ཐེ་ཆོམ་ཟེའོ་ཞེས་ཆོད་པར་བྱེད་ན་དེ་ལྟ་ན་འདི་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྟོས་ཏེ།
 འདི་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལོ། ། དེ་དག་ལ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་གཉིད་ལ་སོགས་པའི་གནས་སྐབས་
 བཤོ། ། དེ་ལ་གོང་དུ་བསྟན་པའི་གཏན་ཆེགས་ནི་སྟེ་སྤྱད་གཉིད་སང་པ་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་
 པ་ནི་རང་གི་ཉེ་བར་ལེན་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་བྱུང་བ་ཡིན་ཏེ། རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་གསོ་བ་ལ་
 སོགས་པའི་དེ་མ་ཐག་ཏུ་བྱུང་བའི་དྲན་པ་ལ་སོགས་པ་བཞིན་ནོ། ། གཏན་ཆེགས་འདི་མ་དེས་པ་ཡང་
 མ་ཡིན་ཏེ། རྒྱ་གཞན་སྤར་བཀག་པས་འབྲེལ་བ་བསྐྱབས་ཐིན་པའི་ཕྱིར་རོ། ། གཞན་ཡང་གཤམ་ཏེ་
 གཉིད་ལོག་པའི་གནས་སྐབས་ན། སེམས་མེད་པར་གྱུར་ན་དེའི་ཆེ་འཆི་བ་ཉིད་དུ་འགྱུར་རོ། ། ཅི་སྟེ་
 དེ་ལ་དེ་ལྟ་བུར་གྱུར་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཅན་གྱི་ལུས་དེ་ཡང་རྣམ་པར་ཤེས་པ་རྒྱ་མེད་པར་སྟེ་བར་
 འདོད་ན། དེའི་ཆེ་སྟེ་བ་འདོད་ན་ནི་འཆི་བ་མེད་པར་འགྱུར་ཏེ། ཤི་བ་ལ་ཡང་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཡང་
 སྟེ་བར་ཐལ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་ཏེ། གཉིད་སང་པ་བཞིན་ནོ། ། ཡིད་ཀྱི་སྒོ་ཁོ་ན་སྟེ་བ་གཞན་དུ་
 མཆམས་སྦྱོར་བར་བྱས་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་སྐད་དུ་ཡང་། འཆད་དང་མཆམས་སྦྱོར་འདོད་ཆགས་བྲལ། །
 ཉམས་དང་འཆི་འཕོས་སྟེ་བ་ནི། ཡིད་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་ཁོ་ནར་འདོད། ། ཅེས་བཤད་དོ། ། དེའི་ཕྱིར་ཡིད་
 ཀྱི་སྒོ་ནི་སྒོ་སྤུ་མ་ཙམ་ལ་བརྟེན་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བསྟན་པའི་ཕྱིར། ། ཡིད་ཀྱི་སྒོ་ནི་རང་དབང་ཅན། །
 ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྟོས་ཏེ། ལྟོས་པ་མེད་པ་ཉིད་ནི་རང་དབང་ཅན་ལ་གཏན་ཆེགས་སོ། ། ཡིད་ཀྱི་
 སྒོ་འདི་ནི་ཐམས་ཅད་དུ་རང་གི་ཉེ་བར་ལེན་པའི་རྒྱ་ཙམ་ལས་བྱུང་བ་ཡིན་ཏེ། རང་གི་ཉེ་བར་ལེན་
 པ་ལས་མ་གཏོགས་པའི་མིག་ལ་སོགས་པའི་རྒྱ་གཞན་ལ་ལྟོས་པའི་ཕྱིར་མི་ལམ་གྱི་གནས་སྐབས་
 བཞིན་ནོ། ། འདི་ལྟར་ཞེས་བྱ་བ་འདིས་ནི་གཏན་ཆེགས་མ་གྲུབ་པ་ཉིད་སེལ་བ་ཡིན་ནོ། ། དེའི་བྱ་བ་

ཆད་མའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་བསྐྱེས་པའི་དཀའ་འབྲེལ།

མེད་ན་ཡང་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དབང་པོ་དང་དོན་དེ་དག་གི་བྱ་བ་མེད་ན་ཡང་ཞེས་བྱ་བའི་
ཐ་ཆིག་གོ། གང་གི་ཕྱིར་བྱ་བ་མེད་ཀྱང་གང་བྱུང་བ་དེ་ནི་དེའི་རྒྱར་རིགས་པ་མ་ཡིན་ནོ། ། འདི་སྐྱེས་
དུ་དེ་མེད་ན་ཡང་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ན་མ་མཁའི་ཁྱུའལ་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་དབང་པོ་དང་
དོན་ལ་མི་སྟོས་པ་ཡིན་དུ་རྒྱག་མོད། གང་གིས་གཏན་ཆིགས་ཕྱོགས་ཀྱི་ཕྱོགས་གཅིག་ལ་མ་གྲུབ་པར་
མི་འགྱུར་བ། མིག་མ་ཉམས་པ་སྟོན་པོ་ལ་སོགས་པ་མདུན་ན་གནས་པའི་རྒྱད་པ་ལ་འདི་ནི་སྟོན་པོའོ།
སྐྱེས་དུ་རྣམ་པར་རྟོག་པ་འཇུག་པ་དེ་རི་ལྟར་དབང་པོ་དང་དོན་དག་ལ་སྟོས་པ་མེད་པ་ཡིན་སྐྱེས་དུ་
སེམས་ན། དེ་དག་ཡོད་ཀྱང་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྟོས་ཏེ། དེ་དག་ཅེས་བྱ་བ་ནི་དབང་པོ་དང་དོན་
དག་གོ། དོན་དམ་པ་ནི་དོན་གྱི་སྟོང་པའོ། ། རྣང་བ་ནི་རྣམ་པ་སྟེ། དོན་ལ་སོགས་པ་ཞེན་པའི་རྣམ་
པར་རྟོག་པ་གང་ཡིན་པ། རྣམ་མཁའི་ཁྱུའལ་ལ་སོགས་པ་དོན་མེད་པར་རྣང་བའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་དེ་
མཚུངས་ཏེ། ལུལ་འདི་ཡང་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ། ། རི་ལྟར་ཞེ་ན། སྒྲིའི་རྣམ་པར་འཇུག་པའི་རྣམ་པར་
རྟོག་པ་ཐམས་ཅད་ནི་སྒྲིའི་དོན་རྣང་བ་ཡིན་གྱི། དེར་དངོས་པོའི་ངོ་བོ་རྣང་བ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། དངོས་
པོའི་ངོ་བོ་ལ་སྒྲིའི་འཇུག་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ལ་དེར་བརྟེན་པ་བྱས་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རྒྱས་པར་
སྒྲིའི་དོན་རྟོག་པར་བསྟན་ཟིན་ཏོ། ། མཐུན་པའི་ཕྱོགས་ལ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་གཏན་ཆིགས་འགལ་བ་ཡང་
མ་ཡིན་ལ། མ་དེས་པ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། རང་གི་ཉེ་བར་ལེན་པ་ལས་མ་བྱུང་བ་ཡིན་ན་རྒྱ་མེད་པ་ཉིད་
དུ་ཐལ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། ། ལུས་ལ་བརྟེན་པའི་ཕྱིར་རྒྱ་མེད་པ་ཉིད་དུ་མི་འགྱུར་རོ་ཞེས་དོགས་
པ་བསྐྱེད་ན། བ་ལང་གང་ནི་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྟོས་ཏེ། བགས་ནད་ཅེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པའི་ནད་
ཀྱིས་གཞོད་པ་མ་ལུས་པར་རྣམ་པར་འགྱུར་ཡང་ཡིད་གྱི་སྟོ་མི་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་ཡིད་གྱི་སྟོ་འདི་ལུས་
ལ་བརྟེན་པ་མ་ཡིན་ནོ། ། གང་འགྱུར་བས་གང་དངོས་སུ་དེས་པར་མི་འགྱུར་བ་དེ་ནི་དེ་ལ་བརྟེན་པ་
མ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་བ་ལང་འགྱུར་བས་རྟོ་མི་འགྱུར་བ་བཞིན་ནོ། ། བགས་ནད་ཀྱི་གནས་སྐབས་ན་
ཡང་ལུས་འགྱུར་བས་ཡིད་གྱི་སྟོ་འགྱུར་བ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི། ལྷབ་པར་བྱེད་པ་མི་དམིགས་པའོ།
མིག་ལ་སོགས་ཀྱི་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པས་དེ་ལ་བརྟེན་པ་ཉིད་ལ་དངོས་སུ་འགྱུར་ན་འགྱུར་བ་ཉིད་

གྱི་བྱད་པར་སྟོན་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ཏེ། འདིར་བྱད་པར་བྱེད་པ་དེ་མེད་པའི་ཕྱིར། གློ་ལུས་ལ་མི་བརྟེན་
 པ་ཉིད་དུ་གྲུབ་སོ། ། དེས་ན་དེའི་ཕྱིར་ལུས་ལོག་ན་ཡང་མི་སྟོག་པར་འདོད་པའི་ཕྱིར་འགལ་བ་མེད་
 དོ། ། གང་ཞིག་གང་ལ་བརྟེན་པ་མ་ཡིན་པ་དེ་ནི་དེ་ལོག་པ་ན་དེ་ངེས་པར་སྟོག་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་
 ན་བ་ཡང་ལོག་པ་ན་བ་མེན་ངེས་པར་སྟོག་པ་མ་ཡིན་པ་བཞིན་ནོ། ། ཡིད་གྱི་སྒོ་ཡང་ལུས་ལ་བརྟེན་
 པ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་བྱད་པར་བྱེད་པ་མི་དམིགས་པའོ། ། དེ་མ་ཐག་ཏུ་བྱུང་བའི་གལ་ཏེ་ལུས་
 གཞན་ལ་བརྟེན་ན་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པའི་ཆོགས་སུ་བཅད་པ་གཉིས་གྱིས་གང་སྒྲས་པ་དེ་ལ། གང་
 གི་ཕྱིར། ཡིད་སྒོ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྒྲོས་ཏེ། འདིར་བསམ་པ་ནི་འདི་ཡིན་ཏེ། འདིར་འཛིག་རྟེན་
 ས་རོལ་བསྐྱབ་པར་འདོད་ལ། དེ་རི་ལྟར་གྲུབ་ཅེ་ན་གལ་ཏེ་སྒོ་སྟོག་མ་དང་ཐ་མ་མེད་པ་གྲུབ་པར་གྱུར་
 ན་དེ་འགྲུབ་པ་ཡིན་ཏེ། འདི་ཉིད་གྱི་གནས་སྐབས་གྱི་བྱད་པར་ལ་འཛིག་རྟེན་ས་རོལ་ཏུ་གདགས་པའི་
 ཕྱིར་རོ། ། ལུས་ནི་མ་ཡིན་ཏེ་གཟུགས་མེད་པའི་ཁམས་ན་ལུས་མེད་ན་ཡང་འཛིག་རྟེན་ས་རོལ་ཏུ་
 ཁས་ལེན་པའི་ཕྱིར་རོ། ། གལ་ཏེ་སེམས་གྱི་རྒྱུད་སྟོག་མ་དང་ཐ་མ་མེད་པ་ཉིད་གྲུབ་ན་འཛིག་རྟེན་ས་
 རོལ་ཞེས་བྱ་བ་གྲུབ་པ་ཡིན་ཏེ། ལུས་གཞན་གྲུབ་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་འབད་པ་མི་དགོས་སོ། ། ཅིའི་ཕྱིར་
 ཞེ་ན། འབྲས་བུ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། ། དེ་ནི་མ་མཐོང་བ་ཙམ་གྱིས་དགག་པར་རུས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། འདི་
 ལྟར་མིག་དམན་པ་བྱེད་ཅག་ལ་རིགས་གྱི་བྱད་པར་དང་གོམས་པ་ལ་སོགས་པ་མ་ཆང་བའི་ཕྱིར་དུ་
 བ་ཕྲ་མོ་མི་མཐོང་བ་བཞིན་དུ་ལུས་དེ་ཡོད་ན་ཡང་མི་མཐོང་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་མ་དམིགས་པ་
 ཙམ་གྱིས་དགག་པར་གྲུབ་པ་མ་ཡིན་ནོ། ། འདི་ལྟར་སྲིད་པ་བར་མ་ནི་རིགས་མཐུན་ལྟ་མིག་དག་པས་
 མཐོང་བར་བརྗོད་དེ། དེ་ཉིད་གྱི་ཕྱིར་གྲངས་ཅན་གྱིས་ཀུན་ཏུ་བརྟགས་པའི་ཁྱར་ཁྱེར་བའི་ལུས་ཀྱང་
 མི་སྤངས་སོ། ། སྟོན་དུས་གྱི་སྲིད་པ་ཡང་ལུས་ཀྱིས་བསྐྱལ་བའི་ཕྱིར་དམིགས་པར་མི་འགྱུར་ཏེ། ཆེས་
 རིང་བར་སྟེ་བའི་ཕྱིར་རམ། རང་བཞིན་གྱིས་བསྐྱལ་བའི་ཕྱིར་ཤ་བུ་ལ་སོགས་པའི་ལུས་བཞིན་ནོ། ། མ་
 བསྐྱལ་ན་ཡང་ཚུ་རོལ་མཐོང་བ་རྣམས་གྱིས་སྟོག་ཆགས་འདི་ནི་བྱེ་མ་ལེབ་གྱི་བདག་ཉིད་དུ་སོང་ངོ་
 ཞེས་ངེས་པར་མི་རུས་པའི་ཕྱིར་རུས་པ་བསམ་གྱིས་མི་བྱབ་པའི་སྒྲན་གྱི་སྒྱུར་བས་བསྐྱུར་བའི་ལུས་

བཞིན་ནོ། ། འོ་ན་རི་ལྷོ་ལུས་ཐ་དད་པ་ལ་བརྟེན་པའི་ཤེས་པ་རྒྱད་གཅིག་དང་འབྲེལ་བར་བརྟེན་ཅེ་
 བ། ཐ་དད་ལུས་ལ་ཞེས་བྱ་བ་སྟོན་ཏེ། དེ་ཡི་ཁྱད་པར་རྟེན་བྱེད་ཕྱིར། ། ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཆོ་འདིའི་རྣམ་
 པར་ཤེས་པ་སྟེ་བ་གཞན་ཏུ་འཇུག་པའི་ཤེས་པ་དེའི་ཁྱད་པར་གང་ཡིན་པ་དེའི་རྟེན་སྟེད་པ་ཡིན་
 ཏེ། དེ་སྐད་ཏུ། སྟེས་བྱ་རྣམས་ཀྱིས་དག་དང་མི་དགེ་ལ། ། གོམས་པའི་སྦྱོར་བས་དེ་ཡི་བདག་ཏུ་འགྱུར།
 གང་ཕྱིར་འབད་པ་མེད་པས་ལུས་མེད་པར། ། སྟེ་བ་གཞན་ཏུ་མི་ལམ་བཞིན་ཏུ་དཔྱད། ། དེ་ལས་ཚུ་
 རོལ་མཛེས་པ་བས་འདིག་རྟེན་འདི་དང་འདིག་རྟེན་པ་རོལ་གྱི་ལུས་དག་ཐ་དད་པའི་ཕྱིར་དེ་ལ་ཡོད་
 པའི་སེམས་དེ་དག་རྒྱད་གཅིག་པ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་དང་། མངལ་ལ་སོགས་པར་ཚུད་
 པའི་ཡུལ་ཏུ་གྱུར་པའི་དང་པོའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་རྒྱད་གཅིག་པ་ཞེས་བྱ་བ་མ་ཡིན་ཏེ། ལུས་ཐ་དད་
 པའི་ཕྱིར་མ་ཉི་དང་ཐག་ལ་སོགས་པའི་ཤེས་པ་བཞིན་ནོ་ཞེས་གང་སྟེས་པ་དེ་ནི་འདིས་བསལ་བ་
 ཡིན་ནོ། ། གཞན་ཡང་འདི་ལས་ཀྱང་འདིག་རྟེན་པ་རོལ་གྱུ་བ་སྟེ། གང་དང་གང་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ཡིན་
 པ་དེ་ནི་སྒྲ་ཉམས་སུ་སྦྱོང་བ་གོམས་པ་སྟོན་ཏུ་འགྲོ་བ་ཅན་ཡིན་ཏེ། རྣམ་པར་རྟོག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་
 ལང་ཆོ་ལ་སོགས་པའི་གནས་སྐབས་སུ་འབྱུང་བའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་བཞིན་ནོ། ། སྟེས་མ་ཐག་པའི་རུ་
 མ་འཐུང་བ་ལ་སོགས་པར་འདོད་པ་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རང་བཞིན་
 གྱི་གཏན་ཆིགས་སོ། ། གཏན་ཆིགས་འདི་གཞི་མ་གྲུབ་པ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། གང་གི་ཕྱིར་ཏུ་བ་དང་རུ་མ་
 འཐུང་བ་ལ་སོགས་པའི་འབྲས་བུས་སྟེས་མ་ཐག་པའི་རུ་མ་འཐུང་བ་ལ་སོགས་པར་མངོན་པར་
 འདོད་པ་ལ་སོགས་པའི་ཆོས་ཅན་གྲུབ་པོ། ། རྣམ་པར་རྟོག་པ་ནི་རུས་པའི་ཁྱད་པར་ལ་སོགས་པའི་རོ་
 བོས་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། འདི་ལྷོ་ལུ་བ་དང་རུ་མ་འཐུང་བ་ལ་སོགས་པ་ཡོད་པར་རིགས་པ་མ་ཡིན་ལ།
 རང་གི་རོ་བོ་མ་གྲུབ་པ་ཡང་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་སྟོན་པ་ནི། དེ་ཡང་ཐམས་ཅད་སྟོན་པའི་བདག ། ཅེས་
 བཤེས་། ། རུ་མ་འཐུང་བར་འདོད་པ་ལ་སོགས་པ་ཐམས་ཅད་ནི་རྣམ་པར་རྟོག་པའི་བདག་ཉིད་དེ། རྣམ་
 པར་རྟོག་པའི་རང་བཞིན་ཡིན་ཏེ། རྟོན་ཏུ་གཉེར་བ་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་པ་ཉིད་ཏུ་ཉམས་སུ་སྦྱོང་བའི་
 ཕྱིར་རོ། ། མ་ངས་པ་ཡང་མ་ཡིན་ནོ། ། ཞེས་བསྟན་པའི་ཕྱིར། དེ་ཡང་མིང་དང་རྟེན་འབྲེལ་ཅན། །

ཞེས་བྱ་བ་སྒྲིམ་ཏེ། དེ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་སྟེ། གང་གི་ཕྱིར་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ཐམས་ཅད་ནི་
 སྒྲིའི་རྣམ་པས་འཇུག་པའི་ཕྱིར་མིང་དང་རྗེས་སུ་འབྲེལ་བ་ཡིན་ལ། རྣམ་པར་རྟོག་པ་མིང་དང་རྗེས་སུ་
 འབྲེལ་བ་དེ་ཡང་བརྟག་པ་མེད་པར་མི་འབྱུང་ངོ་ཞེས་ཁོ་ལོ་ཅག་གིས་སྤར་རྒྱས་པར་བསྟན་ཅིན་
 ཏོ། ། ཡང་ཅི་སྟེ་མིང་དང་རྗེས་སུ་འབྲེལ་བ་གོམས་པ་མངོན་དུ་འགྲོ་བ་ཅན་ཡིན་དུ་ཆུག་མོད། དེ་ལྟ་
 ན་ཡང་འདི་འདྲོད་པ་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པ་མ་ཡིན་ནོ། ། འོ་ན་ཅི་ཞེ་ན། འཇིག་རྟེན་འདིར་གོམས་པ་སྒྲིམ་
 དུ་འགྲོ་བ་ཅན་ཉིད་ཀྱི་སྟོན་པ་བསྒྲུབ་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ་སྟེ་མིང་གི་ངོ་བོས་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་
 བ་སྒྲིམ་ཏེ། འདི་རྒྱུད་དུ། ཡང་བསྟན་པ་ཡིན་ཏེ། སྟེས་མ་ཐག་པའི་འཇིག་རྟེན་འདིའི་གོམས་པ་ནི་ཆད་
 མ་དང་གཤམ་པས་གཞོད་པ་ཡིན་ཏེ། དམ་བཅའ་བའི་དོན་ལ་གཞོད་པའི་གཏན་ཆོག་སེལ་ཏེ་འགལ་བ་
 ཉིད་དུ་རིགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། གཞོད་པ་མེད་ན་འགལ་བ་ཡིན། ། ཞེས་བྱ་བའི་རིགས་པས་སོ། ། མིང་གི་
 ངོ་བོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་མིང་གི་རང་བཞིན་སྒྲིབ་པར་བྱེད་པའི་རང་བཞིན་ཏེ། སྒྲིའི་སྤང་བ་ཡིན་ཡང་བྱི་རོལ་
 གྱི་སྒྲར་ཞེན་པའོ། ། དེ་དག་ཅེས་བྱ་བ་ནི་སྟེས་མ་ཐག་པ་དག་གིའོ། ། དེ་ནི་ཆད་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་མངོན་
 པར་འདྲོད་པ་ལ་སོགས་པ་དེ་དག་ཆད་པ་ནི་དེ་ཆད་པའོ། ། དེས་མིང་ལྷོང་བ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པས་
 ཇི་རྒྱུད་དུ་བཤད་པའི་ཆད་མའི་དོན་མཇུག་སྟུང་པར་བྱེད་དེ། དེས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དེའི་ཕྱིར་གྱི་དོན་ཏོ། །
 མིང་གི་ཐ་སྟད་ཅེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པས་ཆད་མའི་འབྲས་བུ་སྟོན་པ་ཡིན་ཏེ། མིང་ནི་སྒྲིའོ། ། ཐ་སྟད་
 ནི་འདིས་པ་སྟེ་ཉམས་སུ་ལྷོང་བ་ཞེས་བྱ་བའི་ཐ་ཆོག་གོ། ། དེས་བསྒྲོས་པའི་བག་ཆགས་གང་ཡིན་པ་
 དེའི་ངོ་བོ་ཡོངས་སུ་སྒྲིམ་པ་རང་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་འབྲས་བུ་སྟེད་པ་ལ་འཇུག་པ་རྟེན་པ་དེ་
 ལས་བྱུང་བ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སྟེ་བའི་རིམ་པའོ། ། དེ་དག་གི་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སྟེས་མ་ཐག་པ་རྣམས་ཀྱིའོ། །
 གལ་ཏེ་དེ་དག་མིང་གོམས་པའི། ། ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པས་གཞན་གྱི་ཐལ་བའི་སྒྲུབ་པ་བྱེད་པའི་
 དོགས་པ་བསུ་བ་ཡིན་ཏེ། གལ་ཏེ་རྣམ་པར་རྟོག་པ་སྤར་གྱི་བརྟག་པ་ལས་འཇུག་པ་དེའི་ཆོ་བྱིས་
 པ་དང་ཁྱེད་སྤར་གྱི་བརྟག་པ་ཐལ་བར་འགྱུར་རོ། ། གོམས་པའི་རྗེས་སུ་འཇུག་པ་ནི་དྲན་པ་མེད་
 པར་རིགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། རྒྱུད་ལ་བྱུང་བ་བཞིན་དུ་དག་གསལ་ལོར་འཇུག་པར་ཐལ་བར་འགྱུར་བའི་

ཕྱིར་རོ། ། དེ་ལྟ་ཡིན་དང་བརྟེན་པ་དོན་མེད་པར་འགྱུར་ན། དེ་ལྟ་བུ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟ་བུ་ན་
 རྒྱུ་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་། ཆོག་གསལ་པོར་མི་འཇུག་པའི་ཕྱིར། གོམས་པ་སྒྲ་མ་སྒྲོན་དུ་འགྲོ་བ་ཅན་
 ཉིད་དུ་མི་འགལ་བས་ཐལ་བ་ལས་བསྒྲོག་པས་ཆོས་ཀྱི་རང་གི་ངོ་བོ་སེལ་བའི་སྒྲོན་པ་དམ་བཅའ་
 བའི་ཉེས་པ་བཤད་དོ། ། ཉེ་བར་གནོད་པ་གསལ་པོ་ཡིས། ། ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ཐལ་བར་འགྱུར་བ་
 དང་། ཐལ་བ་ལས་བསྒྲོག་པའི་གཏན་ཆོག་ས་མ་ངེས་པ་ཉིད་དུ་བསྒྲན་ཏེ། གང་གིས་རྒྱུ་པ་ལ་སོགས་
 པ་འཇུག་པར་བྱེད་པའམ། དེ་ལྟོག་པ་ན་ལྟོག་པར་འགྱུར་བ་ཐམས་ཅད་དུ་སྒྲོན་གོམས་པ་ལ་རྒྱུ་པ་
 ལ་སོགས་པས་བྱལ་བ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། འདི་ལྟར་སྒྲུབ་གོམས་པ་ཉམས་སུ་ཁྱོད་བར་ཡང་འགྱུར་ལ་རྒྱུ་
 པར་ཡང་མི་འགྱུར་ཏེ། དཔེར་ན་འདུས་པའི་ནད་ཀྱི་གནས་སྐབས་བཞིན་ནོ། ། དེ་བཞིན་དུ་མི་ལམ་ན་
 ཡང་གོམས་པ་སྒྲ་མ་རྗེས་སུ་འཇུག་པ་ཡིན་ལ་རྒྱུ་པར་ཡང་ཡིན་ནོ། ། འདུས་པའི་ནད་སྒྲོས་པ་ནི་ཉེ་
 བར་མཆོན་པ་ཡིན་ནོ། ། གནོད་པ་གསལ་པོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་མངལ་དུ་གནས་པའི་ཕྱིར་རོ། ། ཡོངས་སུ་
 སྒྲིན་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་བག་ཆགས་ཡོངས་སུ་སྒྲིན་པའོ། ། འཁྲལ་བ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཉམས་སུ་ཁྱོད་བར་འདི་ལྟ་
 བ་བཞིན་དུ་སོ་སོར་ངེས་པའི་ལུས་དང་དུས་དང་རང་བཞིན་ལ་སོགས་པའི་བྱུང་པར་གྱི་ངོ་བོས་མི་
 འཇུག་པའི་ཕྱིར་རོ། ། དེ་ལ་ཚུ་རོལ་མངེས་པ་བས་སྐྱེ་བ་རྒྱུ་པ་ལ་མ་ཡིན་ཏེ། ཁྱོད་གཅིག་ཏུ་ཕྱིན་
 པ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་རྒྱུ་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་གང་སྒྲས་པ་དེ་ནི་འདིས་བསལ་བ་ཡིན་ཏེ། འདི་ལྟར་ཁྱོད་
 གཅིག་ཏུ་ཕྱིན་པ་ནམས་ཀྱང་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་རྒྱུ་པ་མ་ཡིན་ཏེ། གང་གི་ཕྱིར་དེ་དག་གི་ནད་ནས་
 གང་དག་ལ་ཅིག་སྒོ་དམན་པ་དེ་དག་བརྗེད་ངས་པར་འགྱུར་བ་ཁོ་ནའོ། ། དེ་དག་གི་ཞེས་བྱ་བ་ནི་
 ཆོག་ནམས་ཀྱིའོ། ། བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པས་ཐལ་བ་ལས་བསྒྲོག་པའི་གཏན་
 ཆོག་སྒྲོགས་ཀྱི་སྒྲོགས་གཅིག་ལ་མ་གྲུབ་པ་ཉིད་དུ་འཆད་དོ། ། བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་
 བསོད་ནམས་དང་ལྡན་པའོ། ། གཞན་ཡང་འཇིག་རྟེན་པ་རོལ་གྲུབ་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་འཐད་པ་གཞན་
 བཤད་པ་ནི། འདོད་ཆགས་ཞེ་སྒྲུང་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྟེ། སྒྲོར་བ་ནི་འདོད་ཆགས་དང་། ཞེ་སྒྲུང་
 དང་། སྒྲག་དོག་དང་། རྒྱགས་པ་དང་། ང་རྒྱལ་ལ་སོགས་པ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་ཤེས་རབ་དང་། སྤྲིང་རྗེ་

དང་། བྱམས་པ་ལ་སོགས་པ་དང་། བཅོའི་གནས་ལ་སོགས་པ་གང་གསལ་བ་དེ་ནི་གོམས་པ་སྟོན་ཏེ་
 འགྲོ་བ་ཅན་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་སྐྱེ་བ་འདི་ལ་སྤར་མི་གསལ་བ་གོམས་པའི་དབང་གིས་རི་རྒྱུད་ཏེ་
 བཤད་པའི་ཡོན་ཏན་ཅན་གྱི་སྐྱེས་བུ་མཐོང་བ་བཞིན་ནོ། ། འདི་ལ་དང་པོ་སྐྱེ་བ་འདིར་འདིག་རྟེན་
 འདི་ལ་གོམས་པར་མ་མཐོང་བའི་སྐྱེས་བུ་འགའ་ཞིག་ཀྱང་དེ་དང་དེ་ལ་གོམས་པ་དེ་ཡོད་པ་ཡིན་ནོ་
 ཞེས་བྱ་བ་ནི་འབྲས་བུའི་གཏན་ཆེགས་སོ། ། རྗེས་སུ་འགྲོ་བ་དང་རྫོགས་པ་དག་གིས་རྒྱ་དང་འབྲས་བུའི་
 དངོས་པོ་ངེས་པ་དེའི་ཕྱིར་གཏན་ཆེགས་མ་གྲུབ་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར། རྗེས་སུ་འགྲོ་བ་དང་
 རྫོགས་པ་ལས། གསལ་པོར་བྱུང་བ་ཡོངས་སུ་ངེས། ། ཞེས་སྟོས་སོ། ། འདིག་རྟེན་འདིར་གོམས་པ་སྟོན་ཏེ་
 འགྲོ་བ་ཅན་ཉིད་ཏེ་སྐྱེས་བུའི་ཕྱིར་གཏན་ཆེགས་འགལ་བ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། མ་ཡིན་ཏེ། འདོད་ཆགས་ལ་
 སོགས་པ་གསལ་བོ་གང་དག་དང་པོར་བྱུང་བ་དེ་དག་ནི་འདི་ལ་གོམས་པ་དང་བྲལ་བའི་ཕྱིར་འདིག་
 རྟེན་འདིར་གོམས་པ་སྟོན་ཏེ་འགྲོ་བ་ཉིད་ཏེ་སྐྱེས་བུའི་ཕྱིར་ཕྱེད་པ་མི་རིགས་ལ། རྒྱ་མེད་པ་ཉིད་ཏེ་ཡང་མི་
 རིགས་ཏེ། ཉག་ཏུ་ཡོད་པ་ལ་སོགས་པར་ཐལ་བའི་ཕྱིར། དེ་ལྟ་བུས་ན་གལ་ཏེ་སྤྱད་པ་གཞན་ཡོད་པར་
 མ་གྱུར་ན་འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་པ་དེ་དག་གི་སྐྱེ་བ་སྐྱེ་འབྱུང་བའི་རྒྱ་གང་ཞིག་ཡིན་པར་འགྱུར།
 དེའི་སྐྱེ་བ་གཞན་ཉིད་ཏེ་གོམས་པ་ཁོ་ན་རྒྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་འདིག་རྟེན་པ་རོལ་གྲུབ་པོ། ། དམིགས་པ་
 ཡང་རྒྱ་མ་ཡིན་ཏེ། དམིགས་པ་ཡོད་ན་ཡང་འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་པ་དག་ནི་ངེས་འགའ་མི་སྟག་པ་
 ལ་སོགས་པའི་སོ་སོར་རྟོག་པ་ཡོད་ན་མི་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར་རོ། ། མི་སྟག་པ་ལ་སོགས་པ་ལ་དམིགས་པ་
 འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་པའི་གཞན་པོར་གྱུར་པའི་ཤེས་རབ་ནི་སོ་སོར་བཟླས་པ་སྟེ། དམིགས་པ་
 མེད་ན་ཡང་འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་པའི་སྐྱེ་བར་མཐོང་བའི་ཕྱིར་དམིགས་པའི་དབང་གིས་དེ་ཡོད་
 པར་རིགས་པ་མ་ཡིན་ནོ། ། འདི་ལྟར་འདས་པ་དང་མ་འོངས་པའི་ཡུལ་ལ་ཡང་ཀུན་ཏུ་རྟོགས་པའི་
 དབང་གིས་བདེ་བ་ལ་སོགས་པའི་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཤིན་ཏུ་འཕེལ་བའི་སྐྱེས་བུ་སོ་སོར་རྟོག་པ་ལོག་ན་
 འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་པ་དེ་དག་གིས་སྟོབས་འཕེལ་བར་མཐོང་སྟེ། གང་ཡོད་པ་དང་མེད་པ་ན་གང་
 ཡོད་པ་དང་མེད་པ་ལས་བརྫོགས་པ་དེ་ནི་དེའི་རྒྱར་རིགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཏུ་ཅང་ཐལ་བར་འགྱུར་བའི་

ཕྱིར་རོ། ། འདི་ལས་ཀྱང་དམིགས་པའི་དབང་གིས་འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་པ་འཇུག་པ་མ་ཡིན་ཏེ།
 འདི་ལྟར་གཤམ་ཏེ་དམིགས་པ་རི་ལྟ་བུ་བཞིན་ཏུ་འཇུག་པར་འགྱུར་བ་དེ་ལྟ་ཡིན་ནོ། ། དམིགས་པའི་
 དབང་གིས་འཇུག་པར་འགྱུར་བ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་དབང་པོ་ལ་སོགས་པའི་ཤེས་པ་བཞིན་ནོ། ། དེ་
 ལྟར་འཇུག་པ་ཡང་མ་ཡིན་ནོ། ། འོ་ན་ཅི་ཞེ་ན། བྱད་མེད་ལ་སོགས་པ་ལ་བདག་དང་བདག་གི་དང་
 ཅག་པ་དང་བདེ་བ་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་པ་གཞན་མི་བདེན་པ་ཉིད་སྟོབས་ཀྱིས་ཉན་པ་འཇུག་པ་མ་ཡིན་
 ཏེ། ཡུལ་རྣམས་ནི་སྟུག་པ་ལ་སོགས་པའི་ངོ་བོ་ཡང་མ་ཡིན་ནོ། ། གང་ཞིག་གང་གི་རྣམ་པས་སྟོང་པ་
 དེ་ནི་དེའི་དམིགས་པར་རིགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཏུ་ཅང་ཐལ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། ། དེས་ན་ནི་དེའི་
 ཕྱིར་རོ། ། འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་པ་ནི་སྟོབས་ཀྱིས་ཉན་པའི་ཡུལ་ཅན་ཡིན་པ་ཉིད་ཀྱིས་དམིགས་
 པ་མེད་པ་ཉིད་ཡིན་ནོ། ། དེ་ལྟར་ཡིན་དང་དང་པོ་སྟེ། སྟེ་བ་འདིའི་དང་པོར་བྱུང་བ་འདོད་ཆགས་པ་
 གང་ཡིན་པ་དེ་དག་རིགས་མཐུན་པ་གོམས་པའི་དབང་གིས་འཇུག་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བར་གྱུབ་པོ། །
 འོ་ན་གཤམ་ཏེ་ཡུལ་རྣམས་མ་ཡིན་ན་རི་ལྟར་ཡུལ་ཉེ་བ་ན་འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་པ་སྟེ་བར་མཐོང་ཞེ་ན།
 ཡུལ་ནི་ཉེ་བར་གྱུར་པ་དང་། ། ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྟོབས་ཏེ། རིམ་པ་ནི་འདི་ཡིན་ཏེ། ཡུལ་ཉེ་བ་ན་
 དབང་པོ་ལས་བྱུང་བའི་བདེ་བ་སྟེ་ལ། བདེ་བ་དེ་ལས་སོ་སོར་རྟོག་པ་མེད་པ་ན་བདག་ལ་སོགས་པ་
 ཕྱིན་ཅི་ལོག་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་ཚུལ་བཞིན་མ་ཡིན་པ། ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ལ་གནས་པ་རྣམས་སྤར་གྱི་
 འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་པས་བསྟོན་པའི་བག་ཆགས་ཡོངས་སུ་སྤོན་པར་འགྱུར་ལ་དེ་ལས་འདོད་
 ཆགས་ལ་སོགས་པའི་ཉོན་མོངས་པ་འཇུག་པའི་ཕྱིར་ཡུལ་དངོས་སུ་རྒྱ་མ་ཡིན་ནོ། ། འདི་སྟུམ་ཏུ་རང་
 གི་གྱུབ་པའི་མཐའ་བརྗོད་པ་ཅམ་འབའ་ཞིག་ཏུ་ཟད་གྱི་འདི་ལ་རིགས་པ་འབའ་ཞིག་ཡོད་པ་ནི་མ་
 ཡིན་ནོ་སྟུམ་ན། ཀུན་ལ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྟོབས་ཏེ། དེའི་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཡུལ་གྱི་ལོ། ། ཤེས་པ་བཞིན་
 ཞེས་བྱ་བ་ནི་སྟོན་པོ་ལ་སོགས་པ་འདི་ན་པར་བྱེད་པའི་རྣམ་པ་བཞིན་ནོ། ། དེ་ལ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཡུལ་
 ལོ། ། གཅིག་ཅེས་བྱ་བ་ནི་གཅིག་གི་རྣམ་པ་ཅན་ནོ། ། དེ་ལ་གཅིག་གི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་ཉོན་མོངས་པ་
 འཇུག་པ་མ་ཡིན་ཏེ། འདི་ལྟར་བྱད་མེད་ཀྱི་གཞུགས་ལ་ཁ་ཅིག་ཆགས་ལ། ལ་ལ་ནི་ཞེ་སྤང་། ཁ་ཅིག་

ནི་སྤྲུལ་དོག་ཅེས་བྱ་བ་རྣམས་ཏུ་མ་འཇུག་པར་མཐོང་ངོ། ། འདི་སྣམ་དུ་ཆེ་འདིའི་ཐོག་མའི་འདོད་
 ཆགས་ལ་སོགས་པ་སྤྲུལ་གོམས་པ་ལས་ནི་མ་ཡིན་ནོ། ། འོ་ན་ཅི་ཞེ་ན། གཞན་དག་འཁྲིག་པ་ལ་
 སོགས་པ་ཀུན་ཏུ་སྦྱོད་པ་ལ་སོགས་པ་མཐོང་བ་ལས་སམ། གཞན་གྱིས་ཉེ་བར་བསྐྱར་པ་ལས་སོ་སྣམ་
 བ། གཞན་དག་འཇུག་པ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྦྱོས་ཏེ། གཞན་དག་གི་འཇུག་པ་ནི་ཀུན་ཏུ་སྦྱོད་པ་
 ཞེས་བྱ་བའི་ཐ་ཆོག་གོ། ། འབྲུལ་བ་དེ་ཉིད་བྱུང་མཐའ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པས་སྟོན་པར་བྱེད་དོ། །
 བྱུང་བའི་མཐའ་ནི་འཁྲིག་པ་ལ་སོགས་པ་ཀུན་ཏུ་སྦྱོད་པའོ། ། སྐལ་བ་མཉམ་པ་ནི་འགོ་བ་འབྲུལ་བ་སྟེ།
 མག་ལ་སོགས་པ་གང་དག་ལ་ཡོད་པ་དེ་ལ་དེ་སྐད་ཅེས་བྱའོ། ། དེ་དག་དང་ལྷན་ཅིག་སྤྲད་པ་ནི་སྦྱོར་
 བའོ། ། རྣམ་པར་འགྱུར་བ་ནི་ལོག་པར་འཇུག་པ་སྟེ། འཁྲིག་པ་ཀུན་ཏུ་སྦྱོད་པ་ཞེས་བྱ་བའི་ཐ་ཆོག་
 གོ། ། འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ནི་གོམས་པའི་སྟོབས་ཉིད་གྱིས་རང་གི་རང་གིས་འཇུག་པ་ཡིན་
 ཅོ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ནི་གདོན་མི་བར་ངེས་པར་བྱའོ། ། འདི་ལྟར་ཤེས་རབ་དང་ཚུལ་ཁྲིམས་ལ་སོགས་
 པ་གང་དག་འཁོར་བར་མི་འོས་པ་འཁོར་བར་མ་གོམས་པ་དེ་དག་རང་གི་རང་གིས་འབད་པ་མེད་
 པར་འཇུག་པར་མི་འགྱུར་རོ། ། རྒྱས་སོགས་བཞིན་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཆོས་མི་མཐུན་པའི་དཔེ་སྟེ། རྒྱས་པ་
 ནི་དྲེགས་པའོ། ། འདི་ལྟ་མ་ཡིན་ན་རྒྱས་པ་ལ་སོགས་པ་བཞིན་དུ་ཤེས་རབ་ལ་སོགས་པ་ཡང་རང་གི་
 རང་གིས་འཇུག་པར་འགྱུར་རོ། ། ཁ་ཅིག་ན་རེ་བད་ཀན་ལས་འདོད་ཆགས་སོ། ། མཁྲིས་པ་ལས་ཞེ་
 སྤང་ངོ། ། རྒྱུང་ལས་ནི་མོངས་པ་ཞེས་ཟེར་བ་དེ་ལ། འོ་ན་ཉེ་བད་ཀན་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྦྱོས་ཏེ།
 དེ་ལ་བད་ཀན་ནི་བད་ཀན་གྱི་ནད་དོ། ། སྤྲུལ་བཞིན་དུ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སོ་སོར་རྟོག་པ་ཡོད་པ་ན། དེ་
 ཡོད་ཀྱང་དེ་མི་འབྱུང་བྱིས། ། ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པས་དཔེར་ན་ཡུལ་ལ་འབྲུལ་བ་བརྟེན་པ་བཞིན་ནོ། །
 གཞན་ཡང་བད་ཀན་ལ་སོགས་པ་འཕེལ་བ་དང་འགྲིབ་པ་དག་གི་འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་པ་འཕེལ་
 བ་དང་འགྲིབ་པར་འགྱུར་བ་མ་ཡིན་ལ། གང་ཞིག་ཐ་དད་པས་གང་ཐ་དད་པར་མི་འགྱུར་བ་དེ་ནི་
 དེའི་འབྲས་བྱུང་རིགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཏ་ཅང་ཐལ་བར་འགྱུར་བའི་བྱིར་རོ། ། དེ་བཞིན་དུ་བད་ཀན་
 ཅན་ཡང་ཞེ་སྤང་ཤས་ཆེ་བར་མཐོང་གི་འདོད་ཆགས་དྲག་པོ་ནི་མ་ཡིན་ལ། མཁྲིས་པའི་རྒྱ་ཅན་ཡང་

ཚད་མའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་བསྐྱེད་པའི་དཀའ་འབྲེལ།

འདོད་ཆགས་བདེ་བར་མཐོང་གི་ཞེ་སྤང་ལ་སོགས་པ་ཤས་ཆེ་བ་ནི་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་འཆོལ་བར་མཐོང་
ངོ་། ། གང་མེད་ཀྱང་གང་ཡོད་པ་དེ་ནི་དེའི་རྒྱུ་རིགས་པ་མ་ཡིན་ཞིང་། གནས་སྐབས་གང་དུ་ཆགས་
པ་ཅན་དུ་མཐོང་བ་དེའི་གནས་སྐབས་སུ་ཞེ་སྤང་ཡང་ཡིན་པས་དེའི་ཕྱིར་ཡང་འཁྲུལ་བས་འདོད་
ཆགས་ལ་སོགས་པ་ནི་བད་ཀན་ལ་སོགས་པས་ཆོས་མ་ཡིན་ནོ། ། དེའི་ཕྱིར་ཞེས་བྱ་བས་ནི་མཐུག་
སྤང་བ་ཡིན་ནོ། ། གང་གོམས་སྡོན་དུ་འགྲོ་བ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་གང་ལ་སྡོན་དུ་འགྲོ་བ་ནི་གང་གོམས་པ་
སྡོན་དུ་འགྲོ་བ་སྟེ། གང་དག་ལ་རྒྱ་སྤྲེལ་ཡོད་པ་ཞེས་ཆིག་རྣམ་པར་སྦྱར་རོ། ། འདི་ལ་གོམས་པ་སྡོན་
འགྲོ་ཉིད། ། ཅས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པས་གཞན་གྱི་ལྷན་ཀ་དོགས་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། ། དེ་ལ་ལྷན་ཀ་ནི་
འདི་ཡིན་ཏེ། དང་པོར་བྱང་བ་དག་འཛིག་རྟེན་འདི་ལ་གོམས་པ་སྡོན་དུ་འགྲོ་བ་ཅན་ཉིད་བསྐྱེད་པར་
བྱ་བ་ཡིན་ནམ། འཛིག་རྟེན་ས་རོལ་ཏུ་གོམས་པ་སྡོན་དུ་འགྲོ་བ་ཉིད་དམ། དེ་སྐབས་པ་ན་སྤྱགས་ཀྱིས་
འཛིག་རྟེན་ས་རོལ་ཏུ་གོམས་པ་སྡོན་དུ་སོང་བ་ཅན་ཉིད་ཀྱི་འདོད་པ་སྐྱབ་པར་འཁྱུར་བ་ཁྱད་པར་
མེད་པ་གོམས་པ་སྡོན་དུ་སོང་བ་ཅན་བསྐྱེད་པར་བྱ་བ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་སྤྱགས་གསུམ་མོ། ། དེ་ལ་
སྤྱགས་དང་པོ་ལ་མཐོང་བ་དང་འདོད་པས་གཞོད་དེ། འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་པ་དང་པོར་བྱང་བ་
འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ནི་ཆེ་འདི་ལ་གོམས་པ་སྡོན་དུ་འགྲོ་བ་ཅན་ཉིད་དུ་མ་མཐོང་ལ།
འཛིག་རྟེན་ས་རོལ་ཏུ་སྐྱབ་པ་འདོད་པ་ཡང་མ་ཡིན་པས་མཐོང་བ་དང་འདོད་པ་དག་གིས་གཞོད་དོ། །
སྤྱགས་གཉིས་པ་ལ་ཡང་དཔེ་བསྐྱབ་པར་བྱ་བ་མ་ཆང་བ་ཡིན་ནོ། ། འཛིག་རྟེན་རྒྱང་པན་བ་ལ་འཛིག་
རྟེན་ས་རོལ་ཏུ་གོམས་པ་སྡོན་དུ་སོང་བ་ཉིད་དང་ལྷན་པ་དཔེ་འགར་ཡང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། ། སྤྱགས་
གསུམ་པ་ལ་ཡང་གཏན་ཆིགས་འགལ་བ་ཡིན་ཏེ། དེ་བཞིན་ནི་དཔེ་བཞིན་དུ་སྟེ། སྲིད་པ་གཞན་དུ་
གོམས་པ་སྡོན་དུ་སོང་བ་ཉིད་ཀྱི་འདོད་པ་མེད་པར་སྐྱབ་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། ། སྤྱི་ཅན་ཉིད་ཀྱིས་
ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པས་ལན་འདེབས་པར་བྱེད་དེ། འདིར་སྤྱགས་གསུམ་པ་ཁོ་ན་མངོན་པར་འདོད་
ལ། གཏན་ཆིགས་འགལ་བ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། གང་གི་ཕྱིར་གང་གིས་འཛིག་རྟེན་ས་རོལ་ཏུ་གོམས་པ་
སྡོན་དུ་སོང་བ་ཉིད་འདི་རྫོགས་པར་བྱེད་པ་འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་པ་འདི་སྲིད་པ་གཞན་དུ་གོམས་པ་

སྒྲིན་དུ་སྔོང་བ་དེ་དང་འགལ་བ་འགའ་ཡང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། ། གཞན་ཡང་འཇིག་རྟེན་འདི་དང་
འཇིག་རྟེན་པ་རོལ་ཞེས་ཐ་དད་དུ་རྣམ་པར་གཞག་པ་བྱས་པ་འདི་ནི་རྣམ་པར་གཞག་པ་ཅན་ཡིན་ཏེ།
བྱིས་པ་དང་ཡང་ཆོད་ཀྱི་བྱུག་བཞིན་ནོ། ། རྣམ་པ་འདིས་ཐོག་མ་མེད་པ་ཉིད་དུ་བསྒྲུབ་པའི་ཕྱིར་འདི་
ལ་མངོན་པར་ཞེན་པར་མི་བྱའོ། ། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་བསྒྲུས་པའི་དཀའ་འབྱེལ་ལས། འཇིག་རྟེན་རྒྱང་པན་
བཟླ་པ་སྟེ། ཉི་ཤུ་བདུན་པའོ། ། །

དེ་ནི་གཞུགས་བརྟན་ལ་སོགས་པ་ལྟ་བུ་ཡིན་ཞེས་བྱ་བའི་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བའི་ཁྱད་
པར་བསྒྲུབ་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར། རྣམ་པར་ཤེས་པ་སྒྲུབ་ཀྱི་བར་འདོད་དོ། ། དེ་ལ་ཁམ་གསུམ་པ་འདི་ནི་
རྣམ་པར་རིག་པ་ཅན་ཉིད་དོ། ། རྣམ་པར་ཤེས་པ་དེ་ཡང་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མ་རྟོགས་པ་རྣམས་ལ་སེམས་
ཅན་རེ་རེའི་རྒྱུད་ཐ་དད་པའི་ཕྱིར་མཐའ་མེད་པ་དང་མ་དག་པ་ཡིན་ལ། སྒྲིབ་པ་སྤངས་པ་རྣམས་ཀྱི་
ནི་དག་པ་དང་སྐད་ཅིག་རེ་རེ་ལ་ཐ་དད་པར་སྟོག་ཆགས་ཐམས་ཅད་ལ་སྦྱོབ་པ་ཡིན་གྱི། ཇི་ལྟར་གསང་
བར་སྒྲུབ་པ་ལྟར་མི་འཇུག་བ་གཅིག་ཉིད་ནི་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སངས་རྒྱས་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་
པར་སྒྲུབ་རྣམས་ཀྱི་ལུགས་ཡིན་ནོ། ། དེ་ལ་ས་ལ་སོགས་པའི་རང་བཞིན་གྱི་གཞུང་བར་བྱ་བའི་བྱི་
རོལ་མེད་པ་ཉིད་ཀྱིས་གཞུང་བར་བྱ་བ་མེད་ན་འཇིན་པར་བྱེད་པ་ཡང་མེད་པའི་ཕྱིར་རམ། རྒྱུད་
གཞན་ཡོད་ན་ཡང་གཞུང་བ་དང་འཇིན་པའི་མཚན་ཉིད་མི་འཐད་པའི་ཕྱིར་རྣམ་པ་གཉིས་ཀྱིས་རྣམ་
པར་རིག་པ་ཅན་དུ་འདོད་དོ། ། དེ་ལ་སྦྱོར་བ་ནི་གང་དང་གང་ཤེས་པ་ཡིན་པ་དེ་དང་དེ་ནི་གཞུང་བ་
དང་འཇིན་པ་གཉིས་དང་བལ་བ་ཡིན་ཏེ། ཤེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་གཞུགས་བརྟན་གྱི་ཤེས་པ་བཞིན་ནོ།
ཚོད་པའི་གཞིར་གྱུར་པའི་རང་བཞིན་དུ་གནས་པའི་མིག་ལ་སོགས་པའི་ཤེས་པ་འདི་ཡང་ཤེས་པ་
བཞིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རང་བཞིན་གྱི་གཏན་ཆོགས་སོ། ། གཏན་ཆོགས་འདི་བྱབ་པ་མེད་པ་ཡིན་པར་
བསམ་པར་མི་བྱ་སྟེ། འདི་ལྟར་རེ་ཞིག་འདིའི་གཞུང་བར་བྱ་བ་ལ་སོགས་པའི་ཕྱིར་རོལ་གྱི་དོན་ནི་
ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ནི་གཅིག་དང་དུ་མའི་རང་བཞིན་གྱིས་སྤོང་བའི་ཕྱིར་རོ། ། སྦྱོར་བ་ནི་གང་ཞིག་

གཅིག་དང་དུ་མའི་རང་བཞིན་མ་ཡིན་པ་དེ་ནི་རྟོག་པ་དང་ལྡན་པས་ཡོད་པ་ཉིད་དུ་གཟུང་བར་བྱ་བ་
 མ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་ནམ་མཁའི་ལྷན་ལ་བཞིན་ནོ། ། གཞན་གྱིས་མངོན་པར་འདོད་པའི་ས་ལ་སོགས་
 པ་ཡང་གཅིག་དང་དུ་མའི་རང་བཞིན་དང་བྲལ་བ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་བྱུང་བར་བྱེད་པ་མི་དམིགས་
 པའོ། ། སྤང་པོ་གཞན་གསུམ་པ་མེད་པས་གཅིག་དང་དུ་མ་དག་གིས་ཡོད་པ་ལ་བྱུང་བའི་ཕྱིར་བྱུང་
 པར་བྱ་བ་དང་བྱེད་པའི་དངོས་པོ་མི་འཐད་པ་ནི་རྫོག་པ་ལ་གཞོན་པ་ཅན་གྱི་ཚད་མ་མ་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར་དེ་མ་ཐག་པའི་གཏན་ཚིགས་མ་ངེས་པ་ཉིད་མ་ཡིན་ནོ། ། འགལ་བ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། མཐུན་པའི་
 རྟོགས་ལ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། ། འདིར་གཏན་ཚིགས་འདི་མ་གྲུབ་པ་ཉིད་དུ་བསྟན་པ་དང་། གང་ཡང་།
 འབྱུང་བ་ཉིད་ཀྱང་ཡོད་མིན་ཞེས། རིགས་པའི་མཆོག་འདི་འདོད་པར་གྱིས། ། ཞེས་བཤད་པའི་དམ་
 བཅའ་བ་མངོན་སུམ་ལ་སོགས་པ་དང་འགལ་བར་བསྟན་པ་དང་གཏན་ཚིགས་དང་པོ་བྱུང་བ་མེད་པ་
 ཉིད་དུ་བསྟན་པར་འདོད་ནས། གཞན་གྱིས། གལ་ཏེ་ཤེས་པ་མ་གཏོགས་པའི། ། ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་
 རྫོགས་ཏེ། རྣམ་པར་ཆད་དང་ཞེས་བྱ་བ་འདིས་ཤེས་པ་ལས་ཐ་དད་པའི་གཟུང་བར་བྱ་བ་གྲུབ་པ་ཉིད་དུ་
 ལྟོན་ནོ། ། རྣམ་གསལ་བར་ཞེས་བྱ་བ་འདིས་ནི་མངོན་སུམ་ཉིད་དུ་བསྟན་ནོ། ། འདི་ཉིད་ཐལ་བར་
 འགྱུར་བའི་སྟོན་ས་བསྟན་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར། དེའི་དེ་ལྟར་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་རྫོགས་སོ། ། ཕྱི་རོལ་
 དོན་འདི་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པས་ལན་འདེབས་པར་བྱེད་དེ། དེ་ལ་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་མངོན་སུམ་གྱིས་
 གྲུབ་པ་ཡིན་ན། རྩལ་ཕྱ་རབ་ཐ་དད་པ་དུ་མའམ། དེ་དག་གིས་བརྩམས་པའི་ཡན་ལག་ཅན་རགས་པ་
 གཅིག་གམ། མ་བརྩམས་པ་ཞེས་བྱ་བའི་རྟོགས་རྣམས་སུ་འགྱུར་བ་ཡིན། དེ་ལ་རེ་ཞིག་རྟོགས་དང་པོ་
 ནི་མ་ཡིན་ཏེ། ཆ་མེད་པའི་ལུས་ཅན་གྱི་རྩལ་ཕྱ་རབ་ཏུ་མའི་ཤེས་པ་སོ་སོར་རིག་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་
 དང་། ཉག་ཏུ་ཤེས་པ་རགས་པའི་རྣམ་པ་ཅན་ཉིད་དུ་ཉམས་སུ་ཞུང་བའི་ཕྱིར་རོ། ། ཡང་ན་ཤེས་པ་དེ་
 དག་རིག་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་བདུན་པའི་མཐའ་ཅན་དུ་སྟོན་ལ་བསྐྱབས་བྱའོ། ། སྦྱར་བ་ནི་གང་
 ཞིག་མངོན་སུམ་དུ་མངོན་པར་འདོད་པའི་ཤེས་པ་ལ་རང་གི་རྣམ་པས་མི་སྤང་བ་དེ་ནི་མངོན་སུམ་
 ཉིད་དུ་གཟུང་བར་བྱ་བ་མ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་ནམ་མཁའི་བརྗོད་བཞིན་ནོ། ། མངོན་སུམ་དུ་མངོན་པར་

མངོན་སུམ་གྱི་མཆན་ཉིད་བརྟག་པའི་ལུགས།

འདོད་པའི་ཤེས་པ་ལས་རྩལ་སྒྲ་རབ་དུ་མའི་ལུས་ཅན་གྱིས་རིགས་པའི་རྣམ་པ་དང་ལྡན་པ་སྣང་བ་མ་
ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཁྱབ་པར་བྱེད་པ་མི་དམིགས་པ་སྟེ། རང་གི་རྣམ་པ་སྣང་བ་ཉིད་ཀྱི་མངོན་སུམ་
ཉིད་ལ་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར་རོ། ། ཁྱབ་པ་དེ་ཉིད་བསྟན་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར། ཆའི་དབྱེ་བ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་
པ་སྟོས་སོ། ། ཡང་ཅི་སྟེ་ཆོགས་པ་ཁོ་ན་སྟེ་བ་དང་འདིག་གོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་གྲུབ་པའི་མཐའ་ཡིན་པའི་
ཕྱིར། དེས་ན་རྩལ་སྒྲ་རབ་རེ་རེ་སྣང་བ་མ་ཡིན་ནོ་སྟེ་སྣང་དུ་སེམས་ཏེ། རི་རྒྱད་དུ་བཅུན་པ་དགོ་སྒྲུངས་
གྱིས། རྩལ་སྒྲ་ནམས་ཀྱི་རང་དབང་དུ། ། རེ་རེ་འབྱུང་བ་ཡོད་མ་ཡིན། ། འདི་ཡི་ཕྱིར་ཡང་རྩལ་སྒྲ་
ནམས་། ། རེ་རེ་སྣང་བ་མ་ཡིན་ནོ། ། ཞེས་གང་སྟེས་པ་དེ་ནི་ལན་ཉིད་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བསྟན་པའི་ཕྱིར།
དེ་དག་ལྟན་ཅིག་ཅེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྟོས་སོ། ། གནས་སྐབས་དེ་ནམས་སུ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ལྟན་ཅིག་
པའི་གནས་སྐབས་སུའོ། ། གཞན་ཡང་གལ་ཏེ། རྩལ་སྒྲ་རབ་ནམས་ཆ་མེད་པ་ཡིན་ན། འོ་ན་ལུས་ཅན་
ཞེས་བརྗོད་པར་མི་བྱ་བའི་ཕྱིར་དམ་བཅའ་བ་རང་གི་ཆོག་དང་འགལ་བར་འཆད་པ་ནི། དེ་དག་སྒྲ་
བའི་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྟོས་ཏེ། རོ་བོ་སྟེ་རང་བཞིན་གང་གི་སྒྲ་བའི་མཐར་ཐུག་པར་གྱུར་པ་དེ་ལ་
དེ་རྒྱད་ཅེས་བྱའོ། ། འདི་རྒྱད་དུ་བསྟན་པ་ཡིན་ཏེ། གལ་ཏེ་སྒྲ་བའི་ཡན་ལག་གི་རྣམ་པར་དབྱེ་བས་སྒྲ་
བའི་རང་བཞིན་མ་ཡིན་པར་མི་འཇུག་ན་སྟེ། གལ་ཏེ་ཆ་མེད་པ་ཡིན་ནོ་སྟེ་སྣང་དུ་བསམས་པ་ཡིན་ནོ། །
དེའི་ཆོར་བ་ལ་སོགས་པ་བཞིན་དུ་ལུས་ཅན་དུ་གྲུབ་པར་མི་འཇུག་ཏེ། ཁྱད་པར་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །
འདྲ་བའི་རྒྱད་ཅིག་ཅེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པས་བཅུན་པ་དགོ་སྒྲུངས་ཀྱི་ལན་འདེབས་པར་བྱེད་དེ་དེ་ན་
རེ། དཔེར་ན་འདྲ་བའི་རྒྱད་ཅིག་གཞན་དང་གཞན་སྟེ་བའི་ཕྱིར་འཁྲུལ་བས་མངོན་སུམ་གྱིས་བཟུང་
ན་ཡང་སྒྲ་ལ་སོགས་པ་ལ་རྟོག་པ་ཉིད་དུ་འཁྲུལ་བ་དེ་བཞིན་དུ་རིགས་མཐུན་པའི་རྩལ་སྒྲ་རབ་ལུལ་
བར་མ་མེད་པ་ནམས་ཅིག་ཅར་འདྲིན་པ་ན་རགས་པའོ་སྟེ་མའི་ཡིད་ཀྱི་འཁྲུལ་བ་འབྱུང་ངོ། ། དེ་ལྟ་
ཡིན་དང་། ཆ་མེད་ལུས་ཅན་རྩལ་དུ་མའི། ། ཤེས་པ་རིག་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། ། ཞེས་བྱ་བའི་གཏན་
ཆོགས་མ་གྲུབ་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཟེར་རོ། ། རང་གི་བྱ་བའི་སྟོབས་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པས་སུན་འབྱེན་
པ་འཆད་དོ། ། རང་གི་བྱ་བའི་སྟོབས་ཉིད་ཀྱིས། ཞེས་བྱ་བ་ནི། ཉལ་གས་དང་ལུང་གིས་བྱ་བ་ལ་སྟོས་པ་

ཚད་མའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་བསྟུན་པའི་དཀའ་འབྲེལ།

མེད་པར་ཞེས་ངེས་པར་གཟུང་བས་བསྟན་ནོ། ། འདི་ལྟར་མངོན་སུམ་བྱུང་པར་མེད་པར་སྐྱེ་ན་ཡང་
དེ་ལྟར་ཡོངས་སུ་བཟུང་བའི་རྣམ་པའི་ཆ་གང་ཁོ་ན་ལ་རྟོག་པ་སྐྱེད་པར་བྱེད་པ་དེ་ཉིད་མངོན་སུམ་
ཏུ་འདོད་དེ། ཐ་སྐད་ཏུ་ཅུང་བ་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། ། གང་ལ་སྐྱེད་པར་མི་བྱེད་པ་དེ་ནི་བཟུང་ཏུ་
ཟིན་ཀྱང་མ་ཟིན་པ་དང་མཚུངས་པ་ཡིན་ནོ། ། དེ་ལྟ་ཡིན་དང་གཏན་ཆོག་ས་མ་གྲུབ་པ་མ་ཡིན་ཏེ།
འདི་ལྟར་ཤེས་པ་རིག་ས་ཀྱི་རིག་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ལ་མངོན་སུམ་ཏུ་མངོན་པར་
འདོད་པའི་ཤེས་པ་ལ་རྟོག་པའི་རྒྱར་མི་སྤང་བའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་འདི་མངོན་པར་འདོད་པ་
མ་ཡིན་ནོ། ། གང་ཡང་རགས་པའོ་སྟུང་པ་ཉིད་ཀྱི་འཁྲུལ་བ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བའི་དེ་ཡང་ཡང་དག་པ་
མ་ཡིན་ཏེ། འདི་ལྟར། འདི་ཚད་མས་གྲུབ་པ་ཡིན་ན་འཁྲུལ་བར་རྣམ་པར་གཞག་པར་འཇུག་ཏེ། དཔེར་
ན་སྐད་ཅིག་མ་ཉིད་ཚད་མས་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་རྟོག་པ་ཉིད་ཏུ་འཛིན་པ་འཁྲུལ་བ་ཉིད་ཏུ་རྣམ་པར་
གཞག་པ་ཡིན་ནོ། ། དེ་བཞིན་ཏུ་རྩལ་སྤྲ་རབ་རྣམས་ནི་ཚད་མས་གྲུབ་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་དག་ཉིད་
དབྱུང་པར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། ། རགས་པ་འདི་ཡིད་ཀྱི་འཁྲུལ་བ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། གསལ་བར་སྤང་
བའི་ཕྱིར་རོ། ། རྣམ་པར་རྟོག་པ་རྗེས་སུ་འབྲེལ་བ་ནི་གསལ་བའི་རྣམ་པ་ཅན་ཏུ་རིགས་པ་ཡང་མ་
ཡིན་ཏེ། སྤྱིའི་རྣམ་པ་ཅན་ནི་མི་གསལ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། ། རྣམ་པར་རྟོག་པ་སྤྱིའི་རྣམ་པ་མེད་པར་
ཡང་རིགས་པ་མ་ཡིན་ནོ། ། འདི་སྟུང་ཏུ་མི་རྟོག་པ་ཉིད་ལ་སོགས་པ་བཞིན་ཏུ་རྩལ་སྤྲ་རབ་རྣམས་ཀྱང་
ཚད་མས་གྲུབ་པ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། འདི་ལྟར་གང་དང་གང་རགས་པ་ཡིན་པ་དེ་དང་དེ་ནི་སྤྱོད་འདུས་
པའི་བདག་ཉིད་ཡིན་ཏེ། རི་ལ་སོགས་པ་བཞིན་ནོ། ། མིག་གིས་གཟུང་བར་བྱ་བ་ཕྱི་རོལ་གྱི་ཡན་ལག་
ཅན་ཡང་རགས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རང་བཞིན་གྱི་གཏན་ཆོག་སོ། ། མིག་གིས་གཟུང་བར་བྱ་
བ་སྒོས་པ་ནི་མིག་གིས་གཟུང་བར་བྱ་བ་མ་ཡིན་པ་རྩལ་སྤྲ་རབ་གཉིས་འབྱར་བ་ལ་སོགས་པ་རྣམ་པ་
གཅད་པའི་དོན་ཏུ་འོ། ། དེའི་ཕྱིར་འདིར་གལ་ཏེ་རགས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བྱ་བའི་དངོས་པོའི་ཆོས་ལ་
བརྟེན་ནས་དོན་དམ་པའི་རགས་པ་ཉིད་གཏན་ཆོག་སུ་བརྗོད་ན་དེའི་ཆེ་ཕྱིར་རྟོག་པ་བསྟུབ་བྱའི་
ཆོས་ཅན་དང་དཔེའི་ཆོས་ཅན་གཉི་ག་ལ་ཡང་རགས་པ་ཉིད་ཅེས་བྱ་བ་མ་གྲུབ་པ་དེའི་ཆེ་གཏན་

ཆོགས་མ་གྲུབ་པ་ཉིད་དང་དབེ་ཡང་སྐྱབ་པར་བྱེད་པ་མ་ཚང་བ་ཡིན་ནོ། ། ཅི་སྟེ་གནག་རྩི་ལ་སོགས་
 པའི་བར་ལ་གྲགས་པ་མ་བརྟགས་ན་ཉམས་དགའ་བ་ཡུལ་ལ་བྱུང་པར་སྤང་བའི་ངོ་བོ་གང་ཡིན་པ་དེ་
 རགས་པ་ཉིད་དུ་བརྗོད་ན་དེའི་ཆེ་ཆེ་ལམ་ལ་སོགས་པའི་ཤེས་པ་འབྱུང་བ་ཡང་རྩལ་ཕྱ་རབ་བསགས་
 པ་མེད་ཀྱང་དེ་ལྟར་སྤང་བའི་ངོ་བོ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་གཏན་ཆོགས་མ་ངེས་པ་ཉིད་ཡིན་ནོ། ། ཅི་སྟེ་མ་
 འབྱུང་བ་ཉིད་ཡིན་པ་ན། ཞེས་བྱུང་པར་ཁས་ལེན་པར་བྱེད་པ་དེའི་ཆེ་ཆམ་པར་ཤེས་པ་སྐྱབ་པ་ལ། ཇི་
 སྟེ་དུ་རང་བཞིན་དུ་གནས་པའི་མིག་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ལམ་ལ་སོགས་
 པའི་ཤེས་པ་རྣམ་པ་ལས་བྱུང་པར་བྱེ་བྲག་མ་བསྐྱབས་པ་དེ་སྟེ་དུ་གང་དུ་ཡང་མ་འབྱུང་བ་ཉིད་དུ་
 མ་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་བྱུང་པར་ཡང་མ་གྲུབ་པོ། ། འདི་སྟམ་དུ་རང་བཞིན་དུ་གནས་པའི་མིག་ལ་སོགས་
 པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་རྟོག་པ་ལམ་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལས་དོན་བྱ་བ་བྱེད་པ་ལ་མི་སྐྱབ་བས་
 བྱུང་པར་ཡོད་པ་ཁོ་ནའོ་སྟམ་དུ་སེམས་ན། དེ་ལ་དོན་བྱ་བ་བྱེད་པ་ལ་མི་སྐྱབ་པ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ཅི་ཞིག་།
 གལ་ཏེ་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་ཐོབ་པ་ཡིན་ན་དེ་ནི་མ་གྲུབ་པོ། ། ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་གྲུབ་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་ཏེ་དེ་
 ཉིད་བསྐྱབ་པར་བྱ་བ་ཉིད་ཀྱི་སྐབས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། ། ཅི་སྟེ་མངོན་པར་འདོད་པའི་དོན་བྱེད་པར་
 སྤང་བའི་ཤེས་པ་ཉིད་དོན་བྱེད་པ་ལ་མི་སྐྱབ་པ་ཡིན་པ་དེའི་ཆེ་གཞན་དུ་ཡང་སྟེ་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་ཉིད་
 དམིགས་པ་མེད་པར་ཡང་འདི་སྟེ་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་ཡང་གཏན་ཆོགས་མ་ངེས་པ་ཉིད་ཡིན་ནོ་ཇི་
 ལྟར་གཞན་དུ་ཡང་སྟེ་ཅི་ན། རྒྱ་ཡི་རྣམ་པ་ངེས་པའི་ཕྱིར། ། ཞེས་བྱ་བ་སྟོན་ཏེ། གཏན་ཆོགས་སོ། །
 རྒྱ་ནི་མཚུངས་པ་དེ་མ་ཐག་པའི་རྒྱུ་ཏེ། མཚུངས་པ་དེ་མ་ཐག་པའི་རྒྱུ་གྱི་རྣམ་པའི་བྱུང་པར་ངེས་
 པའི་ཕྱིར་མཚུངས་པ་དེ་མ་ཐག་པའི་རྒྱུ་ལ་ཅིག་ཁོ་ན་ཤེས་པ་འགའ་ཞིག་སྟེ་དུ་པར་རྣམ་ཀྱི་ཐམས་
 ཅད་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་བྱེད་ཅག་གིས་ཕྱིའི་དོན་བཞིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་དེ་ཉིད་ལས་ངེས་པ་གྲུབ་པོ།
 རྩལ་ཕྱན་གཉིས་ཀྱི་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པས་ནམ་མཁའ་གོས་ཅན་ལེགས་པའི་སྟོན་པོས་ཀྱིས། ཤེས་པ་
 རིགས་པ་མེད་ཕྱིར་རོ། ། ཞེས་བྱ་བའི་གཏན་ཆོགས་འདི་མ་གྲུབ་པར་སྟོན་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ནི་འདི་སྟམ་
 དུ་ཟེར་ཏེ། དངོས་སོ་ཐམས་ཅད་ནི་སྟེ་དང་བྱུང་པར་གྱི་བདག་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྩལ་ཕྱ་རབ་རྣམས་

ཚད་མའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་བསྐྱུས་པའི་དཀའ་འགྲེལ།

ནི་འདྲ་བ་དང་མི་འདྲ་བའི་ངོ་བོ་གཉིས་ཡིན་ནོ། ། དེ་ལ་འདྲ་བའི་ངོ་བོ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་དབང་པོས་གཟུང་བར་བྱ་བ་ཡིན་གྱི། མི་འདྲ་བ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། ། དེ་བས་ན་གཅིག་གི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་ཤེས་པ་ནི་རྒྱལ་ཕྱོད་པ་དག་ལ་མི་འགྲེལ་བའི་བྱིར་རྒྱལ་ཕྱོད་པ་རྣམས་མངོན་སུམ་གྱིས་གྲུབ་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས། ། འཇུགས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་མི་གནས་པ་སྟེ། ངོ་བོ་གཅིག་ངེས་པ་མེད་པའི་བྱིར་རོ། ། འོན་ཏེ་དངོས་པོ་གཉིས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་དོ་ཞེས་ངེས་པའི་ངོ་བོར་སྒྲིབ་པ་ཉིད་མ་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན། སྒྲིབ་པ་ནི་བདེན་མོད་ཀྱི་མི་རིགས་པར་སྒྲིབ་སོ་ཞེས་བསྟན་པའི་བྱིར་གང་བྱིར་དེ་ལྟར་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྟོས་ཏེ། དངོས་པོའི་ངོ་བོས་གཉིས་ལས་གཞན་མ་ཡིན་པའི་བྱིར། དངོས་པོ་གཉིས་ཉིད་ཏུ་འགྱུར་ཏེ། ངོ་བོ་གཉིས་ཡིན་པ་འབའ་ཞིག་ཏུ་ཟད་དེ། སན་ཚུན་ངོ་བོ་མ་ཡིན་པའི་བྱིར་རོ། ། དེ་ལྟར་ན་གཅིག་ལ་ངོ་བོ་གཉིས་ཉིད་རིགས་པ་མ་ཡིན་ནོ། ། ངོ་བོ་གཉིས་སན་ཚུན་བདག་ཉིད་ཡིན་ན་ཡང་དངོས་པོ་གཅིག་གི་རང་གི་ངོ་བོ་བཞིན་ཏུ་ངོ་བོ་གཉིས་དངོས་པོ་གཅིག་ལས་ཐ་མི་དད་པའི་བྱིར་དེ་ལྟར་གཅིག་གཉིས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་ཏུ་འགྱུར། གཞན་ཡང་སྤྱིའི་ངོ་བོ་དང་ཐ་མི་དད་པའི་བྱིར། བྱད་པར་གྱི་ངོ་བོ་དམིགས་པ་ཉིད་ཏུ་འགྱུར་རོ། ། དེ་ལྟ་ཡིན་དང་འདྲ་བའི་ངོ་བོ་ནི་དབང་པོའི་ཤེས་པའི་སྟོན་ལུལ་ཡིན་ལ། མི་འདྲ་བ་ནི་རྣལ་འབྱོར་གྱི་མངོན་སུམ་ཏུ་འདོད་དོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་མ་འཆོལ་བ་རྣམ་པར་གཞག་པ་འདིར་མི་འགྱུར་རོ། ། གཞན་ཡང་གཅིག་གཉིས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་སན་ཚུན་འགྲེལ་བ་ཡིན་པ་འབའ་ཞིག་ཏུ་མ་ཟད། སན་ཚུན་འགྲེལ་བ་ངོ་བོ་གཉིས་ཀྱིས་བདག་ཉིད་གཅིག་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་གང་ཡིན་པ་འདི་ནི་ཆེས་ཆེར་འགྲེལ་བ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བསྟན་པའི་བྱིར། སན་ཚུན་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྟོས་ཏེ། འདི་ལྟར་འདྲ་བ་དང་མི་འདྲ་བའི་ངོ་བོ་སན་ཚུན་སྤངས་ཏེ་གནས་པའི་མཚན་ཉིད་དེའི་བདག་ཉིད་དེ་དེ་ལྟར་གཅིག་ཏུ་འགྱུར། གལ་ཏེ་རིག་བྱེད་བྱིར་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པས་གཞོན་ནུ་མ་ལེན་གྱི་ལུགས་དོགས་པར་བྱེད་དེ། དེ་ན་རེ། དངོས་པོ་གཅིག་ལ་སན་ཚུན་འགྲེལ་བའི་རྣམ་པ་རྣམས་མི་སྤྱིད་དོ་ཞེས་བྱ་བ་དེ་ལྟ་བུ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། ། ཅིའི་བྱིར་ཞེ་ན། རིགས་ཀྱི་རིག་ཏེ་བྱིར་ཉི་མའི་བྱིར་རོ། ། འདི་ལྟར་དངོས་པོ་གཅིག་གིས་རྣམ་པ་གཅིག་ཏུ་འགྱུར་བར་བྱ་དགོས་སོ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་རྒྱལ་པོའི་བཀའ་

ནི་མ་ཡིན་ནོ། ། འོན་ཀྱང་གལ་ཏེ་དེ་ལྟར་དམིགས་པ་དེ་ལྟར་ལས་སྒྲུབ་བར་བྱ་དགོས་ཏེ། དངོས་པོ་
 རྣམ་པར་འདོག་པའི་རྒྱ་མཚན་ནི་ཤེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། ། གཅིག་དང་དྲུ་མའི་རྣམ་པ་ཡང་ཡོད་པ་
 དང་གཞུགས་ལ་སོགས་པའི་བྱེ་བྲག་གིས་ཤེས་པར་འགྱུར་བ་དམིགས་ཏེ། དེའི་ཕྱིར་དེ་ཁོན་ལྟར་རྣམ་
 པར་གཞག་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཟེར་རོ། ། དེ་མིན་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པས་ལན་འདེབས་པར་བྱེད་དེ། དེ་
 ལྟར་རྣམ་པར་ཤེས་པ་འགའ་ཡང་འཁྲུལ་པར་མི་འགྱུར་ལ། ཐུང་དང་པའི་ཐ་སྟངས་ཀྱང་འཆད་པར་
 འགྱུར་རོ། ། ཅི་སྟེ་གནོད་པའི་ཕྱིར་འགའ་ཞིག་འཁྲུལ་བ་ཉིད་དུ་འགྱུར་ན། དངོས་པོ་གཅིག་ལ་གནོད་
 པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དྲུ་མ་དེ་ལྟར་མ་འཁྲུལ་བར་འགྱུར། དེ་ལྟར་རེ་ཞིག་རྩལ་སྤྲོ་རབ་རྣམས་མངོན་
 སུམ་གྱིས་མ་གྲུབ་ལ། རྗེས་སུ་དབག་པས་ཀྱང་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་བྱི་རོལ་གྱི་དོན་ལ་བསྟོན་པ་ལ་དམ་
 བཅའ་བ་མངོན་སུམ་དང་འགལ་བ་མ་ཡིན་ལ། གཏན་ཆེགས་མ་གྲུབ་པ་ཡང་མ་ཡིན་ནོ། ། ད་ནི་
 གཞན་གྱིས་གཅིག་དང་དྲུ་མའི་རང་བཞིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བྱ་བའི་གཏན་ཆེགས་འདི་ཐེ་ཆོམ་བ་
 བའི་མ་གྲུབ་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བསྟན་པའི་ཕྱིར། རྩལ་སྤྲོ་ཆད་མས་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྟོས་སོ། །
 འབྱར་བ་དང་ནི་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པས་ལན་འདེབས་པར་བྱེད་དེ། སྦྱོར་བ་ནི་གང་ཞིག་གཅིག་དང་
 དྲུ་མའི་རང་བཞིན་དང་བྲལ་བ་དེ་ནི་མེད་པའི་ཐ་སྟངས་དུ་རུང་བ་ཡིན་ཏེ། བྲམ་མཁའི་པར་བཞིན་ནོ།
 གཞན་གྱིས་མངོན་པར་འདོད་པའི་རྩལ་སྤྲོ་རབ་དག་ཀྱང་གཅིག་དང་དྲུ་མའི་རང་བཞིན་དང་བྲལ་བ་
 ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རང་བཞིན་གྱི་གཏན་ཆེགས་སོ། ། གཏན་ཆེགས་མ་གྲུབ་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཀྱང་
 བསམ་པར་མི་བྱ་སྟེ། འདི་ལྟར་རེ་ཞིག་རྩལ་སྤྲོ་རབ་རྣམ་པ་གཅིག་ཉིད་དུ་མ་གྲུབ་སྟེ། བསགས་པའི་རོ་
 བོའི་རི་ལ་སོགས་པ་ལ་ཕྱོགས་ཆའི་དབྱེ་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། ། རི་ལ་སོགས་པའི་རྩལ་སྤྲོ་རབ་རྣམས་
 གྱི་བསགས་པ་གཞན་དུ་མི་འཐད་པས་ཕྱོགས་ཆའི་དབྱེ་བ་དེ་ཉིད་ཐལ་བར་འགྱུར་པའི་སྟོན་ནས་རེ་
 ཞིག་གཅིག་ཉིད་དགག་པ་བཤད་པ་ནི། འབྱར་བ་དང་ནི་བསྟོར་བ་འཇམ། ། ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྟེ།
 དེ་ལ་ཁ་ཅིག་ན་རེ། རྩལ་སྤྲོ་རབ་རྣམས་ཡན་ཚུན་འབྱར་བ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཟེར་རོ། ། གཞན་དག་ནི་རྟག་
 ཏུ་བར་དང་བཅས་པ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། མི་རེ་གོ་ཞེས་ཟེར་རོ། ། གཞན་དག་ནི་བར་མེད་པ་ཉིད་ལ་རེ་ག

ཚད་མའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་བསྟུན་པའི་དཀའ་འབྲེལ།

པར་འདུ་ཤེས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཟེར་རོ། ། དེ་ལ་ཚུགས་གསུམ་པོ་དེ་ལ་ཡང་མང་པོས་བསྐྱོར་བའི་དབུས་
ན་གནས་པའི་རྩལ་སྤྱ་རབ་ལ་གལ་ཏེ་ཚུགས་ཆའི་བྲེ་བྲག་མེད་པར་གྱུར་ན་དེའི་ཆེ་སེམས་དང་
སེམས་ལས་བྱུང་བའི་ཆོགས་བཞིན་དུ་རྒྱས་པར་མི་འགྱུར་ཏེ། ཆ་ཤས་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། ། འདི་ལྟར་
གལ་ཏེ་དབུས་ན་གནས་པའི་རྩལ་སྤྱ་རབ་དོ་བོ་གང་ཁོ་ནས་རྩལ་སྤྱ་རབ་གཅིག་ལ་བསྟུན་པའི་དོ་བོ་
དེ་ཉིད་གྱིས་རྩལ་སྤྱ་རབ་གཞན་ལ་ཡང་བསྟུན་པར་གྱུར་ན་དེའི་ཆེ་བསྐྱོར་བའི་རྩལ་སྤྱ་རབ་རྣམས་
ཡུལ་གཅིག་པ་ཉིད་དུ་ཐལ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རྒྱས་པར་མི་འགྱུར་རོ། ། སྦྱོར་བ་ནི་གང་ཞིག་རྩལ་
སྤྱ་རབ་གཅིག་གི་དོ་བོ་ལ་བསྟུན་པའི་རང་བཞིན་དེ་ནི་ཡུལ་གཅིག་པ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་དེ་ཉིད་ཤར་
གྱི་ཡུལ་ན་གནས་པའི་རྩལ་སྤྱ་རབ་གཅིག་ལ་བསྟུན་པ་ལྟ་བུའམ། ཤར་གྱི་ཁང་བཟངས་ལྟ་བུའོ། །
བསྐྱོར་ནས་གནས་པའི་རྩལ་སྤྱ་རབ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་རྩལ་སྤྱ་རབ་གྱི་དོ་བོ་གཅིག་ལ་བསྟུན་པའི་རང་
བཞིན་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རང་བཞིན་གྱི་གཏན་ཆོགས་ཡིན་ཏེ། དེས་ན་རྒྱས་པར་མི་འགྱུར་རོ། ། ཅི་
ལྟར་དོ་བོ་གཞན་གྱིས་བསྟུན་ན་དེའི་ཆེ་བསྐྱོར་ཆའི་དབྲེ་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་བུམ་པ་ལ་སོགས་པ་བཞིན་
དུ་གཅིག་ཉིད་དུ་མི་འགྱུར་རོ། ། བཅུན་པ་དགེ་སྤངས་ན་རེ། དཔེར་ན་རང་བཞིན་གཅིག་ལ་ཡོད་པ་མ་
ཡིན་པ་དང་ཇུས་མ་ཡིན་པ་ལས་ལྡོག་པའི་སྒྱི་དུ་མ་བརྟགས་པ་ཡིན་གྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མ་ཡིན་པ་དེ་
ལྟར་འདིར་ཡང་རྩལ་སྤྱ་རབ་དུ་མའི་བར་ན་གནས་པའི་ཕྱིར་དུ་མ་ཉིད་དུ་བརྟགས་པ་ཡིན་གྱི། ཡང་
དག་པའི་དོན་ནི་མ་ཡིན་ནོ། ། འདི་ལྟར་གཟགས་ཟན་ལ་སོགས་པས་བརྟགས་པའི་ཚུགས་གྱི་དངོས་པོ་
ཞེས་བྱ་བ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ནི་གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཤར་ལ་སོགས་པའི་ཤེས་པ་དུ་མའི་དོ་བོར་མི་
འགྱུར་ཏེ། རྩལ་སྤྱ་རབ་རྣམས་ཉིད་ཤར་དང་ལུབ་དང་གནས་པ་ན་ཚུགས་གྱི་སྒྲིམ་བཞིན་པ་འབའ་ཞིག་
ཏུ་ཟད་དོ། ། དེས་ལྟ་བུས་ན་ཚུགས་ཆའི་བྲེ་བྲག་དང་ལུན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བྱ་བ་མང་པོ་དག་གིས་བསྐྱོར་
བ་ཉིད་ལ་བསྟུན་པ་ཉིད་ཡིན་པ་འབའ་ཞིག་ཏུ་ཟད་གྱི། ཆ་ཤས་དང་བཅས་པ་ཉིད་ནི་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་
ཟེར་རོ། ། དེ་ནི་ཡང་དག་པ་མ་ཡིན་ཏེ། འདི་ལྟར་ཆ་ཤས་མེད་པའི་ཕྱིར་སེམས་བཞིན་དུ་རྩལ་སྤྱ་རབ་
རྣམས་དོན་དམ་པར་སྦྱང་དང་འོག་གི་ཆ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་མང་པོ་དག་གིས་བསྐྱོར་བ་ཉིད་དུ་

ཡང་མི་འགྱུར་ཏེ། སེམས་དང་སེམས་ལས་བྱུང་བ་ལ་སོགས་པ་བཞིན་ནོ། ། དེ་ལྟ་ཡིན་དང་སྐྱོར་བར་
 བྱེད་པའི་རྩལ་སྤྲ་རབ་རྣམས་དོན་དམ་པར་མེད་པའི་ཕྱིར་གང་གི་ཡུལ་གྱིས་བྱས་པའི་གཅིག་ཉིད་དུ་
 རྟོགས་ཀྱིས་ཀྱིས་ཀྱིས་ཀྱིས་བྱེད་པ་དེ་ལྟར་དེའི་སྒྲོན་པ་དུ་མའི་དབྱས་ན་གནས་པ་ཉིད་ཡིན། ཅི་སྟེ་དོན་དམ་
 པར་སྟེང་འོག་གི་ཆ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཀྱང་དབྱས་མ་ལ་མང་པོས་ཡོངས་སུ་བསྐྱོར་བར་འགྱུར་ན་སེམས་
 དང་སེམས་ལས་བྱུང་བ་རྣམས་ལས་ཡང་འགྱུར་རོ། ། དེ་ལྟ་བུས་ན་རྩལ་སྤྲ་རབ་བཞིན་དུ་སེམས་ལ་
 སོགས་པ་རྣམས་ཀྱང་ཡུལ་ན་གནས་པ་ཉིད་དུ་འགྱུར་བ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན་ནི་རྩལ་སྤྲ་རབ་རྣམས་ཀྱང་
 མི་འགྱུར་རོ། དེ་ལྟར་ན་སེམས་ལ་སོགས་པ་བཞིན་དུ་རྒྱས་པར་མི་འགྱུར་རོ་ཞེས་བྱ་བ་ངས་སོ། ། འདི་
 སྟུང་དུ་དཔེར་ན་དེ་ལྟར་བྱུང་བའི་སེམས་ཀྱི་སྐྱད་ཅིག་འདས་པ་དང་མ་འོང་པའི་སེམས་ཀྱི་སྐྱད་ཅིག་
 དག་དུས་གྱིས་བྱས་པའི་བར་མེད་པ་ཉིད་ཡོད་ཅིང་། ཡང་དེ་ལྟ་བུའི་སེམས་ཀྱི་སྐྱད་ཅིག་དང་ཡུད་
 ཅེས་ལ་སོགས་པ་བཞིན་དུ་ཆ་དང་བཅས་པ་མ་ཡིན་པ་དེ་བཞིན་དུ་རྩལ་སྤྲ་རབ་རྣམས་མང་པོས་
 བསྐྱོར་བ་ཡིན་ན་ཡང་ཡུལ་གྱིས་བྱས་པའི་ཆ་དང་བཅས་པ་ཉིད་དུ་འགྱུར་བ་མ་ཡིན་ནོ་སྟུང་དུ་
 སེམས་ན། དེ་ནི་ཡང་དག་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟར་བྱུང་བའི་སེམས་ཀྱི་སྐྱད་ཅིག་སྤྲ་མ་དང་བྱི་མ་དང་
 དོན་དམ་པར་མེད་པར་ཉིད་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེའི་ཆེ་དེ་དག་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། ། མེད་པ་དང་ལྟན་
 ཅིག་སྤྲ་མ་དང་བྱི་མ་ཡང་དག་པར་རིགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ལྟན་ཅིག་འབྱུང་བ་དག་ལ་རྒྱད་དང་འབྲས་
 བུའི་ངོ་བོ་མེད་པའི་ཕྱིར་སྤྲ་མ་དང་བྱི་མ་མེད་པ་བཞིན་དུ་དེའི་སྒྲོན་པ་སྤྲ་མ་དང་བྱི་མའི་སྐྱད་ཅིག་
 དག་གིས་ཡོད་པ་བཟླས་པས་ཀུན་ནས་བསྐྱང་བ་འབའ་ཞིག་ཏུ་བྱེད་དོ། ། དེ་ལྟར་རྩལ་སྤྲ་རབ་རྣམས་
 ཀྱིས་སྤྲ་མ་དང་བྱི་མའི་ཡུལ་གྱིས་བྱས་པའི་ཀུན་བཟླས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། རྒྱས་པ་མེད་པར་ཐལ་བར་
 འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། ། གཞན་ཡང་རེ་ཞིག་དངོས་པོ་རྣམས་ཀྱི་རྒྱ་མེད་པ་ཉིད་ནི་རིགས་པ་དང་ལྟན་པ་
 མ་ཡིན་ཏེ། རྟོག་ཏུ་ཡོད་པ་ལ་སོགས་པར་ཐལ་བའི་ཕྱིར་རོ། ། གང་ཡང་དངོས་པོ་རྣམས་ཀུན་རྫོབ་ཉིད་
 དུ་ཁས་ལེན་པ་དེས་ཀྱང་གདོན་མི་བར་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་རྒྱ་དང་བཅས་པ་ཉིད་དུ་འདོད་དགོས་
 སོ། ། རྒྱ་དང་བཅས་པ་ཉིད་ཡིན་ན། རེ་ཞིག་རྒྱ་དང་འབྲས་བྱ་དག་ནི་དུས་མཚུངས་པར་རིགས་པ་མ་

ཆད་མའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་བསྐྱས་པའི་དཀའ་འབྲེལ།

ཡིན་ཏེ། འབྲས་བུ་སྒྲེ་བ་ལས་རྒྱ་མེད་པ་ཉིད་ཀྱིས་མི་རྣམས་པའི་བྱིར་ལ། བྱིས་འབྲས་བུ་སྒྲེས་ན་ཡང་རྒྱ་
དགོས་པ་མེད་པའི་བྱིར་རོ། ། དེས་ན་གདོན་མི་ཟ་བར་རྒྱ་ཐམས་ཅད་སྤར་ཡོད་པར་ཁས་སྒྲུང་བར་བྱ་
དགོས་ཏེ། ཅི་སྐད་དུ། མེད་པ་སྤར་རྣམས་མེད་བྱིར་དང་། ། བྱིས་ཀྱང་ཉེ་བར་མི་སྦྱོར་བྱིར། ། རྒྱ་རྣམས་
ཐམས་ཅད་སྤར་ཡོད་ཡིན། ། དེའི་བྱིར་རང་སློ་ཅན་དོན་མིན། ། ཞེས་བཤད་པ་ལྟ་བུའོ། ། དེའི་བྱིར་དེ་
ལྟར་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་རིགས་པས་རྣམ་པར་གཞག་པའི་ཆ་མེད་པ་ཉིད་ཡིན་ན་ཡང་གལ་ཏེ་ཆ་
དང་བཅས་པ་ཉིད་དུ་མ་གྱུར་ན་ཡུལ་དང་དུས་ཀྱིས་བྱས་པའི་སྤྲ་མ་དང་བྱི་མ་དག་ཏུ་རི་ལྟར་འགྱུར་
ཞེས་ཆོལ་ན་ཅི་སྒྲེ་ཆ་དང་བཅས་པ་ཉིད་མ་ཡིན་ན་ཡང་སེམས་དང་སེམས་ལས་བྱུང་བ་རྣམས་ཀྱང་
དུས་ཀྱིས་བྱས་པའི་སྤྲ་མ་དང་བྱི་མ་དག་ཏུ་འགྱུར་ཏེ། བྱུང་པར་མེད་པའི་བྱིར་རོ་ཞེས་བསྐྱར་ཟེན་ཏོ། །
ལུས་ཅན་གྱིས་བྱས་པའི་བྱུང་པར་ཡོད་དོ་ཞེ་ན། མ་ཡིན་ཏེ་དེ་ཉིད་མ་གྲུབ་སྟེ། ཆ་ཤས་དང་བཅས་པ་
ཉིད་ཡིན་ན་རྣམས་ཀྱངས་ཀྱི་ཆ་དང་བཅས་པ་ཉིད་དུ་འགྱུར་བ་ཁོ་ནར་ཟད་ཀྱི་བྱུང་པར་གཞན་མེད་
པའི་བྱིར་འདི་ནི་ཅི་ཡང་མ་ཡིན་ནོ། ། དེ་ལྟ་བུས་ན་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དུས་ཀྱིས་བྱས་པའི་སྤྲ་མ་
དང་བྱི་མའི་རིགས་པ་མ་ཡིན་ན་འགའ་ཞིག་ལ་ཡུལ་གྱིས་བྱས་པའི་སྤྲ་མ་དང་བྱི་མ་ལྟག་པར་གཞན་
གང་ཡིན་པ་དེ་ཆ་དང་བཅས་པ་ཉིད་མེད་ན་མི་སྲིད་པའི་བྱིར། གང་ལ་ཚུགས་ཆ་ཐ་དད་ཡོད། ། དེ་ནི་
གཅིག་ཏུ་མི་རུང་ངོ་། ། ཞེས་བཤད་པ་ཡང་རིགས་ཀྱི་རིག་པ་ཡིན་ཏེ། སྒྲོས་པས་ཆོག་གོ། ། དེ་ལ་ཁ་
ཅིག་ན་ེ། འོ་ན་ཤིན་ཏུ་སྤར་བའི་ཆ་དེ་དག་ཉིད་རྩལ་སྤར་བ་ཡིན་དུ་ཆུག་མོད། དེ་ལྟ་བུར་ཡང་ཆ་ཤས་
ཆོག་པ་ན་ཡང་ཆ་ཉིད་དུ་རྩལ་སྤར་བ་ཏུ་འགྱུར་ཏེ། འོན་ཀྱང་ཐུག་པ་མེད་པ་ཉིད་དུ་འགྱུར་གྱི་ཆ་ཤས་
དང་བཅས་པ་ཉིད་དུ་ཐལ་བ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། ། རྩལ་སྤར་བ་རྣམས་བརྟགས་སུ་ཡོད་པ་ཉིད་དུ་བསྐྱབ་
པར་རྣམས་པ་མ་ཡིན་ལ། ཅི་སྒྲེ་བརྟགས་སུ་ཡོད་པ་དེ་ལྟ་བུར་། དེས་པར་གདགས་པའི་ཉེ་བར་ལེན་
པ་ཁས་སྒྲུང་བར་བྱ་དགོས་ཏེ། བརྟགས་པའི་ཉེ་བར་ལེན་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཉིད་དུ་རྩལ་སྤར་བ་ཏུ་
འགྱུར་རོ། ། ཅི་སྒྲེ་རྩལ་སྤར་བ་རྣམས་ཀྱང་མེད་པ་ཉིད་དུ་བསྐྱབ་པ་དེ་ལྟ་བུར་། ཚུགས་ཆའི་དབྱེ་བ་
ཡོད་པའི་བྱིར། ཞེས་བྱ་བའི་གཏན་ཆོགས་མ་གྲུབ་པ་ཡིན་ཏེ། གཏན་ཆོགས་མེད་པའི་བོང་བུའི་རུ་ལ་

སོགས་པ་ལ། ཤར་ལ་སོགས་པའི་ཚྱུགས་ཆའི་དབྱེ་བ་དང་ལྷན་པར་འགྱུར་བ་ཡང་མ་ཡིན་ལ། འདི་
 ཐལ་བ་བསྐྱབ་པ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། ཚྱུགས་ཆའི་དབྱེ་བ་ཁས་མ་སྒྲངས་པའི་ཕྱིར་རོལ་ཞེས་ཟེར་རོ། ། འདི་
 ལ་ལན་འདེབས་པ་ནི་གཞན་གྱིས་ཆའི་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྒྲོས་ཏེ། དེ་སྤྱི་བས་གདོན་མི་བར་
 མཐར་ཐུག་པའི་ངོ་བོའི་དངོས་པོ་རུང་ཟད་ཅིག་རྩལ་སྤྲ་རབ་ཉིད་དུ་ཁས་སྒྲངས་བར་བྱ་སྟེ། དེ་ལྟ་
 ཡིན་ཏེ། ཐུག་པ་མེད་པ་ཉིད་ཡིན་ན་ངོ་བོ་ངེས་པར་མ་བཟུང་བའི་ཕྱིར་རང་ཉིད་གྱིས་ཉེ་བར་བརྟེན་པ་
 མེད་པ་ཉིད་དུ་བསྟན་པར་འགྱུར་ཏེ། དེ་ལྟ་ཡིན་དང་གཞན་གྱི་འདོད་པ་བསྐྱབ་པར་བྱ་བ་ཉིད་དུ་
 འགྱུར་རོ། ། དེ་ལྟ་བས་ན་ངེས་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་གྱིས་རྩལ་སྤྲ་རབ་ཉིད་དུ་རྣམ་པར་གཞག་པ་གང་ཡིན་
 པ་དེ་ཉིད་ལ་མ་བརྟེན་པར་ཐུག་པ་མེད་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ཡིན་ཏེ། གང་གི་ཆེ་སྦྱོད་པར་བྱེད་པ་
 དེའི་ཆེ་ངེ་ལྟར་ཐུག་པ་མེད་པར་འགྱུར། འོན་ཀྱང་ཐུག་པ་མེད་པས་རང་གིས་ཁས་སྒྲངས་པ་དང་
 འགལ་བར་བྱས་པར་འགྱུར་གྱི། གཞན་ལ་མི་འདོད་པ་རུང་ཟད་བསྐྱབ་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། འདི་ཙམ་
 ཉིད་གྱིས་གཞན་གྱི་འདོད་པ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ། ། འདི་ནི་ཐལ་བ་བསྐྱབ་པ་ཡིན་ལ། གཏན་ཆེགས་མ་
 ཐུབ་པ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། འདི་ལྟར་གཞན་གྱིས་རྩལ་སྤྲ་རབ་རྣམས་འབྱར་བ་ཉིད་དང་། བར་མེད་པ་
 ཉིད་དང་། དེ་བཞིན་དུ་བར་དང་བཅས་པ་མང་པོས་ཡོངས་སུ་བསྐྱོར་བ་ཡིན་ནོལ་ཞེས་ཁས་སྒྲངས་པ་
 ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ན་ངེ་ལྟར་རྒྱས་པར་འགྱུར། དེ་ལྟ་ན་གལ་ཏེ་ཡང་ཚྱུགས་ཆའི་དབྱེ་བ་བརྟེན་པར་
 མི་བྱ་བར་ཁས་སྒྲངས་པ་དེ་ལྟ་ན་ཡང་འབྱར་བ་ལ་སོགས་པའི་ཆོས་ཁས་སྒྲངས་པའི་སྟོབས་ཉིད་ལས་
 འོངས་པ་ཡིན་ནོ། ། རྟེན་འོག་གི་ཆ་ལ་སོགས་པའི་ཚྱུགས་ཀྱི་དབྱེ་བ་མེད་ན་འབྱར་བ་ལ་སོགས་པའི་
 ཚྱུགས་གསུམ་རིགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། སེམས་ལ་སོགས་པ་བཞིན་ནོལ་ཞེས་བཤད་ཟིན་ཏོ། ། གང་ཡང་རྩལ་
 སྤྲ་རབ་བཟླས་སུ་ཡོད་པ་ཡིན་ན་གདོན་མི་བར་ཉེ་བར་ལེན་པ་ཁས་སྒྲངས་བར་བྱ་དགོས་ལ་ཉེ་བར་
 ལེན་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཉིད་དུ་རྩལ་སྤྲ་རབ་ཏུ་འགྱུར་རོལ་ཞེས་སྒྲིམ་པ་དེ་ལ། འདིར་ལོག་པའི་བསྟན་
 བཅོས་ཐོས་པ་དང་བསམ་པ་ལས་བསྐྱོས་པའི་བག་ཆགས་ཡོངས་སུ་སྦྱིན་པ་དང་། རྒྱར་བྱང་ལ་སོགས་
 པའི་རྩལ་སྤྲ་བའི་འབྲུལ་བའི་སྟེང་རྒྱ་མཆན་ཡོད་པ་ཉིད་དོ། ། བཟླས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཉིད་རྒྱར་

ཚད་མའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་བསྐྱུས་པའི་དཀའ་འབྱེལ།

རིགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། བདགས་སྤྱོད་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། ། དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ན་
བདག་ཏུ་གདགས་པའི་རྒྱ་བདག་ཉིད་ཡིན་པར་འགྱུར་གྱི། སྤང་བོ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། ། དེ་ལྟ་ཡིན་དང་
རྩལ་སྤྲ་རབ་བཞིན་ཏུ་བདག་གདགས་པར་ཡང་མི་འགྱུར་རོ། ། དེ་ལྟར་རེ་ཞིག་རྩལ་སྤྲ་རབ་རྣམས་
གཅིག་ཉིད་ཏུ་མ་གྲུབ་པོ། ། དེ་མ་གྲུབ་པས་ན་ཏུ་མ་ཉིད་ཀྱང་མ་གྲུབ་སྟེ། དེ་ནི་དེ་བསགས་པའི་བདག་
ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྩལ་སྤྲ་རབ་མེད་པའི་ཐ་སྙད་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པའི་གཏན་ཚིགས་མ་གྲུབ་པ་མ་ཡིན་
ནོ། ། དེ་ལྟར་རེ་ཞིག་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་ཏུ་མའི་རང་བཞིན་དང་བྲལ་བ་ཉིད་ཏུ་བསྐྱུས་ནས། ད་ནི་
གཅིག་གི་རང་བཞིན་དང་བྲལ་བ་ཉིད་ཏུ་བསྐྱུབ་པའི་ཕྱིར། རྩལ་སྤྲ་ན་མི་རིགས་པ་ཡི་ཕྱིར། ། ཞེས་བྱ་
བ་ལ་སོགས་པ་སྟོས་སོ། ། གང་དག་རགས་པ་རྩལ་སྤྲ་རབ་རྣམས་གྱིས་མ་བཅུམས་པར་འདོད་པ་དེ་
དག་གི་ལྟར་ན་འདི་ཡང་རྩལ་སྤྲ་རབ་བཞིན་ཏུ་གཅིག་ཏུ་མི་རིགས་ཏེ། ཕྱགས་ཆ་ཐ་དད་པའི་ཕྱིར་
དང་། ལག་པ་ལ་སོགས་པ་གཡོ་བ་ན་ཐམས་ཅད་གཡོ་བ་ལ་སོགས་པར་ཐལ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ་
ཞེས་བྱ་བ་ལ་ནི་ལན་མང་ཏུ་དབྱེད་པས་གསལ་བའི་ཕྱིར་ལོགས་ཤིག་ཏུ་སྟན་འབྱིན་པ་མ་བཟོད་དོ། །
དེའི་ཕྱིར་དེ་ལྟར་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་མེད་པའི་ཐ་སྙད་ཏུ་བསྐྱུབ་པ་ན་གཅིག་དང་ཏུ་མའི་རང་བཞིན་ཏུ་
འགྱུར་བ་མ་ཡིན་པ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པའི་སྒྱུར་བ་ལ་སོགས་པ་གཏན་ཚིགས་མ་གྲུབ་པ་མ་ཡིན་
པའི་ཕྱིར་ཕྱི་རོལ་ས་༼པ༽ལ་སོགས་པའི་གཞུང་བར་བྱ་བ་མེད་པའི་ཐ་སྙད་ཏུ་གྲུབ་པོ། ། དེ་མེད་ན་དེ་
ལ་ལྟོས་ནས་བདགས་པའི་ཤེས་པའི་འཛིན་པར་བྱེད་པ་ཡང་མེད་པའི་ཕྱིར་རྣམ་པར་རིག་པ་ཅམ་ཉིད་
ཏུ་གྲུབ་པོ། ། དེའི་ཕྱིར་དེ་ལྟར་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་མི་འཐད་པའི་ཕྱིར་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ཅམ་ཏུ་བསྟན་ནས།
ད་ནི་གཞུང་བ་དང་འཛིན་པའི་མཆན་ཉིད་འགལ་བ་ཉིད་ཏུ་བསྟན་པའི་ཕྱིར། རྣམ་པ་མེད་པ་དང་
རྣམ་པ་བཅས། ། ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྟོས་ཏེ། རྣམ་པ་མེད་པ་འཇམ། རྣམ་པ་དང་བཅས་པ་འཇམ། གཞན་
གྱི་རྣམ་པས་ཀྱང་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་འཛིན་པར་རིགས་པ་མ་ཡིན་ལ། རྣམ་པ་གཞན་ཡང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་
ནོ། ། དེའི་ཕྱིར་ཕྱི་རོལ་གྱི་རྒྱ་གཞན་ཡོད་ན་ཡང་ཤེས་པ་ནི་བདག་ཉིད་རིག་པ་ཅམ་ཁོ་ན་ཡིན་པའི་
ཕྱིར་རྣམ་པར་རིག་པ་ཅམ་ཏུ་གྲུབ་པོ། ། ཁ་ཅིག་ནི་ཤེས་པ་གཞན་གྱི་རྣམ་པ་ཅན་ཡང་དོན་གཞན་གྱི་

ནམ་པར་རིག་པར་འདོད་དེ། དཔེར་ན་དཀར་པོའི་ནམ་པ་ཅན་གྱི་ཤེས་པ་ཡང་དུང་མེར་པོར་འཛིན་
 པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་གྲགས་པ་ལྟ་བུའོ། ། ཅི་སྐད་དུ་ཀུ་ལྷ་ར་རི་ལས། སྒྲེ་བ་གཅིག་པོ་དེ་ལ་ནི། ། ཡུལ་དུ་
 གཞན་གྱི་བདག་ཉིད་ཀྱི། ། ཕྱི་རོལ་ཐམས་ཅད་དུ་དམིགས་ཏེ། ། དེའི་ཆེ་དུས་གཞན་དུ་ཡང་ཡིན། །
 ཞེས་སྒྲུབ་པའི་ཕྱིར་ཕྱོགས་གསུམ་པོ་དགོས་པར་བྱས་སོ། ། འོན་ཏེ་བདག་རིག་པ་ལ་ཡང་ནམ་པ་མེད་
 པ་ལ་སོགས་པའི་ནམ་པར་རྟོག་པ་ཅིའི་ཕྱིར་འདུག་པར་མི་འགྱུར་ཞེ་ན། ནམ་ཤེས་བཅས་པོའི་ཞེས་བྱ་
 བ་ལ་སོགས་པ་སྟོས་ཏེ། གཟུང་བ་དང་འཛིན་པའི་ངོ་བོས་བདག་ཉིད་རིག་པར་འདོད་པ་ནི་མ་ཡིན་
 རོ། ། འོ་ན་ཅི་ཞེ་ན་ནམ་མཁའི་དཀྱིལ་དུ་གནས་པའི་སྒྲུང་བ་བཞིན་དུ་རང་ཉིད་རང་བཞིན་གྱིས་
 གསལ་བ་ཡིན་ནོ། ། ཡང་ཅིའི་ཕྱིར་གཟུང་བ་དང་འཛིན་པའི་ངོ་བོར་མི་འདོད་ཅེ་ན། གཅིག་པ་ཆ་
 མེད་རང་བཞིན་ལ། ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྟོས་ཏེ། གསུམ་གྱི་རང་བཞིན་ནི་རིག་བྱ་དང་རིག་བྱེད་
 དང་། རིག་པའི་བྱེ་བྲག་གིས་སོ། ། ཡང་ཅི་སྟེ་ཕྱི་རོལ་གྱི་བདག་ཉིད་རིག་པ་བཞིན་དུ་གཟུང་བ་དང་
 འཛིན་པའི་ངོ་བོ་མེད་ན་ཡང་རིག་པར་འགྱུར་རོ་སྟུམ་ན། དེའི་རང་བཞིན་གཞན་ལ་མེད། ། ཅས་བྱ་
 བ་ལ་སོགས་པ་སྟོས་ཏེ། གལ་ཏེ་ཡང་དངོས་པོ་ནམས་ལ་མེད་པ་ལ་སོགས་པ་ལ་སྟོག་པའི་ཡོད་པ་ལ་
 སོགས་པའི་ངོ་བོ་གཅིག་ཡིན་པ་དེ་ལྟ་ན་ཡང་དེ་དངོས་པོ་རེ་རེ་ལ་དོན་དམ་པར་ཐ་དད་པའི་ཕྱིར་
 གཅིག་ཉིད་དུ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། དམ་པའི་དོན་དུ་ཞེས་བྱ་བ་སྟོས་སོ། ། གལ་ཏེ་འདི་སྟུམ་དུ་ཕྱི་
 རོལ་གྱི་དོན་ཤེས་པ་ལས་ཐ་དད་པ་དེ་ལྟ་ན་ཡང་ཤེས་པ་བཞིན་དུ་རིག་པར་འགྱུར་རོ་སྟུམ་དུ་མེས་
 ན་རྟོག་པའི་ངོ་བོར་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྟོས་སོ། ། དེ་ལྟར་རང་རིག་པ་བསྐྱབས་ནས། ད་ནི་རི་ལྟར་
 ནམ་པ་མེད་པའི་ཤེས་པས་ཕྱི་རོལ་རིག་པར་མི་རིགས་པ་དེ་ལྟར་བསྐྱབ་པའི་ཕྱིར། ཤེས་པ་ནམ་བཙས་
 ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྟོས་ཏེ། གཟུགས་བརྒན་ནི་ཤེས་པའི་ནམ་པའོ། ། འདྲ་བས་ནི་ཞེས་བྱ་བ་ནི་
 དོན་དང་འདྲ་བ་ལས་སོ། ། གདགས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དངོས་མ་ཡིན་པའོ། ། འདི་ཡང་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དེ་
 དང་འདྲ་བས་ཉེ་བར་གཏགས་པས་དངོས་མ་ཡིན་པའོ། ། ཡང་ཅི་སྟེ་དཔེར་ན་རལ་གྱིས་སྒྲུང་པོ་ལ་
 སོགས་པ་གསོད་པ་དང་ཡང་རི་ལྟར་མེས་བྱ་དཀོང་སྟེག་པར་བྱེད་ལ་རལ་གྱི་ལ་སོགས་པ་དེ་དག་སྒྲུང་

ཚད་མའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་བསྟུས་པའི་དཀའ་འབྲེལ།

པོ་ལ་སོགས་པའི་ངོ་སོ་ཡང་མ་ཡིན་པ་དེ་བཞིན་དུ་ཤེས་པ་ཡུལ་གྱི་རྣམ་པར་མ་སྟོབ་ཀྱང་ཡུལ་ཡོངས་
སྲ་གཙོད་པར་འགྱུར་རོ་སྟུང་ན། བརྒྱ་ལ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པས་དོགས་པ་བསྟུ་བ་ཡིན་ནོ། །འདི་ཞེས་
བྱ་བ་ནི་ཤེས་པ་འདིའོ། །སོགས་པའི་སྟུང་ནི་དཔེར་ན་སྟོན་མ་ལ་སོགས་པ་སྟོན་པོ་ལ་སོགས་པ་གསལ་
བར་བྱེད་པ་ལ་སོགས་པ་བཟུང་ངོ་། །འདི་མི་མཚུངས་དཔེ་ཉི་ཤེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པས་ལན་བཤད་
པ་ཡིན་ཏེ། རལ་གྱི་ལ་སོགས་པ་ནི་སྤང་པོ་ལ་སོགས་པའི་སྟེད་པར་བྱེད་པ་ཡིན་པས་ན་གཙོད་པར་
བྱེད་པ་ལ་སོགས་པ་ཉིད་དུ་གྲགས་ཏེ། རལ་གྱི་ལ་སོགས་པའི་སོས་བརྒྱབ་པ་ན་སྤང་པོ་བྱུང་པར་ཅན་
གྱི་ཆོགས་ཐ་དད་པ་སྟེ་བ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་མེ་དང་ཕྱད་པ་ལས་བྱུང་གིང་སོལ་བ་ལ་སོགས་པའི་ངོ་
སོར་སྟེ་ལ། དེ་བཞིན་དུ་བྱམ་པ་ལ་སོགས་པ་ཡང་སྤང་བའི་དབང་གིས་ཤེས་པ་སྟེད་པར་བྱུང་བ་ཉིད་
དུ་འགྱུར་བ་དེ་ལྟར་ཤེས་པས་ཡུལ་ལ་མན་པ་འགའ་ཞིག་བྱེད་པ་ནི་མ་ཡིན་གྱི། འོན་ཀྱང་ཡུལ་ཉིད་
ཀྱིས་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་བྱུང་པར་བསྟེད་པར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཇི་ལྟར་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མི་བྱེད་པ་
དེའི་རིག་པར་བྱེད་པར་འགྱུར། འདི་མིག་ལ་སོགས་པ་རིག་པར་བྱེད་པར་ཡང་འགྱུར་དུ་འོང་བས་
ཤེས་པ་དེའི་འབྲས་བུ་ཉིད་དེའི་རིག་པར་བྱེད་པར་བརྟགས་པར་རིགས་ཉི་ཤེས་པ་ཡང་མ་ཡིན་ནོ། །
བརྒྱན་པ་དགེ་སྤངས་ན་རེ། རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཡུལ་གྱི་རྣམ་པར་མ་སྟོབ་ན་ཡང་ཡུལ་རྟོགས་པར་བྱེད་
པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཡོངས་སྲ་གཙོད་པའི་ངོ་སོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟ་བུས་ན་ཇི་ལྟར་ཡོངས་སྲ་གཙོད་
ཅིང་ཅི་དང་འདྲ་བར་ཡོངས་སྲ་གཙོད་ཅེས་དོགས་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །ཡང་སྟུང་པ།
གལ་ཏེ་ཇི་ལྟར་དེ་འདྲིན་བྱེད། དེ་ཡང་གཙོད་པའི་མཚན་ཉིད་ཀྱི། ཤེས་པ་དེ་ཕྱིར་ཇི་ལྟར་དང་། །
ཅི་འདྲ་བར་ཞེས་དོགས་མི་བྱ། ཞེས་སོ། །དེའི་ཕྱིར་འདི་ལ། གང་ཆོ་གཟུང་བྱ་ཤེས་པ་ཡི། །ཞེས་བྱ་
བ་ལ་སོགས་པ་སྟོས་ཏེ། ཐ་དད་པའི་དོན་ཡོངས་སྲ་གཙོད་པའི་བདག་ཉིད་དུ་གྲུབ་ན་འདི་ཐམས་ཅད་
དུ་འགྱུར་ན་དེ་ཉིད་གྲུབ་པ་མ་ཡིན་ཏེ། འདི་ལྟར་ཞེས་པ་ནི་ཡོད་པ་ཙམ་གྱིས་ཡོངས་སྲ་གཙོད་པ་མ་
ཡིན་ཏེ། ཐམས་ཅད་ཡོངས་སྲ་གཙོད་པར་ཐལ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེའི་འབྲས་བུ་ཉིད་ཀྱིས་
ཀྱང་མ་ཡིན་ཏེ། མིག་ལ་སོགས་པ་ཡང་གཙོད་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །གང་གིས་དེ་དང་འདྲ་བས་

ཀྱང་དེས་རིག་པ་བདགས་པར་འགྱུར་བ་ནམ་པ་དང་བཅས་པ་ཉིད་གྱིས་ཀྱང་མ་ཡིན་ནོ། ། དེ་ལྟ་བུས་
ན་གཟུང་བར་བྱ་བ་ཡོངས་སུ་གཅོད་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་གལ་ཏེ་ཤེས་པའི་ངོ་བོར་གྱུར་པ་དེ་ལྟ་ན་ཤེས་
པ་དོན་ཡོངས་སུ་གཅོད་པའི་ངོ་བོར་འགྱུར་རོ། ། དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ན་ངི་ལྟར་ཤེས་པ་དོན་ཡོངས་སུ་གཅོད་
པའི་ངོ་བོ་ཉིད་ཡིན་ཞེས་བྱ་བ་གསལ་པོར་བཟོད་པར་གྱིས་ཤིག དེ་ལྟ་ཡིན་དང་དོན་ཡོངས་སུ་གཅོད་
པ་ལས་མ་གཏོགས་པའི་ཤེས་པའི་བདག་ཉིད་ཐ་མི་དད་པར་གྱུབ་པའི་ཕྱིར་ནམ་པར་རིག་པ་ཅམ་ཉིད་
ཏུ་གྱུབ་པོ། ། འདི་སྒྲུམ་ཏུ་གང་གིས་དོན་ཁོ་ན་ཡོངས་སུ་གཅོད་ལ། དེ་ཡང་འདི་ལྟ་བུ་ཞིག་པོ། ། ཞེས་
བསྟན་པར་མི་རྣམས་པ་འདི་ལ་བྱད་པར་ཅི་ཞིག་ཡོད་ཅེ་ན། དེ་ལྟར་དོན་རིག་མ་བསྟན་པར། ། ཞེས་བྱ་
བ་སྟོས་ཏེ། འགྱུར་རོ་ཞེས་བྱ་བ་ལྟག་མའོ། ། གལ་ཏེ་ཡང་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་
བསྟན་པར་མི་རྣམས་པ་དེ་ལྟ་ན་ཡང་བདགས་པའི་ཀྱན་རྩིབ་ཏུ་སྒྲུས་པ་ཉིད་ཡིན་ནོ། ། དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ན་
གཟུགས་ལ་སོགས་པ་ནམས་གྱི་བྱད་པར་ཡང་བཟོད་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་རོ། ། དེ་ལྟར་ངེས་
པར་མ་བཟུང་བའི་ངོ་བོས་ཤེས་པ་དོན་རིག་པར་བྱེད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་གསལ་པོར་ཐེ་ཆོམ་མི་ཟ་བར་
བསྟན་པར་འགྱུར་རོ། ། དེ་ལྟ་བུས་ན་ནམ་པར་མ་དབྱེད་པའི་ངོ་བོས་དངོས་པོ་ནམ་པར་འཛོག་པ་ན་
དངོས་པོ་ནམས་ལེགས་པར་ནམ་པར་གཞག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་འདི་ནི་ཅི་ཡང་མ་ཡིན་ནོ། ། འདི་སྒྲུམ་
ཏུ་གཅད་པར་བྱ་བ་དོན་མེད་པ་ན་འདི་གང་གིས་ཡོངས་སུ་གཅོད་པར་བྱེད་པར་འགྱུར་སྒྲུམ་ཏུ་
སེམས་ན། དེ་ནི་གང་གི་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྟོས་ཏེ། དེའི་བདག་ཉིད་དེ་གསལ་ཁྲ་བསལ་པའི་
བདག་ཉིད་ཏུ་ཡོངས་སུ་གཅོད་པ་ཞེས་བཟོད་དེ། དཔེར་ན་བདེ་བ་ལ་སོགས་པ་ཉིད་གྱིས་སེམ་པ་ཉིད་
ཅས་བྱ་བ་བཞིན་ནོ། ། བདེ་བའི་ཞེས་བྱ་བ་ཐ་དད་ཏུ་བསྟན་པ་ཅམ་གྱིས་སེམ་པ་ཉིད་དེ་ལ་གཞན་ཏུ་
འགྱུར་བ་མ་ཡིན་ནོ། ། དེ་ལྟ་བུས་ན་གལ་ཏེ་ཡང་སྟོན་པའི་ཡོངས་སུ་གཅོད་པ་ཡིན་གྱི་སེར་པོའི་མ་
ཡིན་ནོ་ཞེས་ཐ་དད་པ་ལྟ་བུར་བསྟན་པ་དེ་ལྟ་ན་ཡང་དེ་ནི་རང་བཞིན་ཉིད་ཡིན་ནོ། ། དེ་བཞིན་ཏུ་
སྟོན་པོ་ལ་སོགས་པའི་ངོ་བོར་གསལ་བ་བཞིན་པ་ཉིད་དེ་རྟག་ཏུ་བཟོད་དེ། ཤེས་པ་ནི་རང་རིག་པའི་
ངོ་བོ་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། ། ཅི་སྟེ་གང་གི་མཐུས་དེ་རྟག་ཅས་བཟོད་པར་བྱ་བར་རང་རིག་པའི་དོན་

ཚད་མའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་བསྟུས་པའི་དཀའ་འབྲེལ།

འདི་ཅི་ཞིག་ཅེ་ན། རང་གི་ངོ་བོ་རིག་བྱ་ལ། ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྟོས་སོ། ། གལ་ཏེ་དོན་རྟོགས་བྱ་
ཕྱིར་ཚུལ། ། ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པས་རང་གིས་ངོ་བོ་རིག་པར་བྱ་བ་ལ་སྟོས་པ་མེད་པ་ཉིད་ཞེས་བྱ་
བ་འདི་ལ་གཞིན་ནུ་མ་ལེན་གྱི་ལྷན་ཀ་དོགས་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ན་རེ་གལ་ཏེ་ཡང་ཤེས་པ་གསལ་
བའི་བདག་ཉིད་ཡིན་པ་དེ་ལྟ་ན་ཡང་བདག་ཉིད་གསལ་བར་བྱ་བའི་གཞན་ལ་སྟོས་པ་མེད་པ་ཡིན་གྱི་
རང་གི་བདག་ཉིད་རྟོགས་པ་དེ་ཤེས་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ནི་དོན་གསལ་བ་ཉིད་བྱ་བ་དང་ལྡན་པའི་
ཕྱིར་རོ། ། གཅིག་ལ་བྱ་བ་དང་ལྡན་པ་དེ་ཡོངས་སུ་མ་སྤངས་པར་དེ་ཉིད་ཀྱི་ཆེ་གཞན་ཏུ་བྱ་བ་དང་
ལྡན་པ་རིགས་པ་མ་ཡིན་ནོ། ། འདིར་སྟོན་མས་འཁྲལ་བ་ཉིད་ཏུ་དོགས་ནས་སྟོགས་གཞན་བཤད་པ་
ནི། འདི་འདྲ་བ་ཉིད་ཅེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་འོ། ། བདག་ཉིད་གསལ་བ་མེད་ན་འདིའི་ཕྱི་རོལ་གསལ་
བ་ཉིད་ཀྱང་ཇི་ལྟར་རྒྱུ་པར་གཞག་ཅེ་ན། དཔེར་ན་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྟོས་ཏེ། དཔེར་ན་བདག་
ཉིད་གསལ་བ་མེད་ན་ཡང་མིག་ལ་སོགས་པ་རྣམས་གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་ཡུལ་ལ་གསལ་བ་ཉིད་ཏུ་
རྒྱུ་པར་གཞག་པ་དེ་བཞིན་ཏུ་འདིར་ཡང་སྟེ་ཤེས་པ་ལ་ཡང་འགྱུར་རོ། ། འདི་སྟུང་ཏུ་བདག་ཉིད་
ཀྱིས་ཉེ་བས་ཉིད་ཡོངས་སུ་སྤངས་ནས་ཅིའི་ཕྱིར་ཕྱི་རོལ་ཁོ་ན་གསལ་བར་བྱེད་སྟུང་ཏུ་སེམས་ན།
ཕྱི་རོལ་དོན་ལ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྟོས་སོ། ། ཅིའི་ཕྱིར་བདག་གསལ་བ་ལ་རུས་པ་མེད་ཅེ་ན།
དངོས་པོ་རྣམས་ཀྱི་ཞེས་བྱ་བ་སྟོས་ཏེ། ཇི་སྐད་ཏུ་མེ་ནི་སྟེག་བྱེད་ནམ་མཁའི་མིན། ། འདི་ལ་ཀྲལ་
ཉིད་བཞག་ཏུ་ཅི་ཞིག་ཡོད། ། ཅེས་བཤད་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཟེར་རོ། ། འོན་ཏེ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པས་
ལན་འདེབས་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ཏེ། གང་ཡང་དོན་རྟོགས་བྱ་ཕྱིར་ཚུལ། ། ཞེས་གང་སྟུས་པ་དེ་ཡང་
འབྲེལ་བ་མེད་པ་ཡིན་ཏེ། དོན་རིག་པ་ནི་ཤེས་པ་ལས་གཞན་མ་ཡིན་ཏེ། འདི་ལྟར་རིག་པ་དང་
དམིགས་པ་དང་དོན་རྒྱུ་པར་རིག་པ་ཞེས་ཤེས་པ་ཉིད་རྒྱུ་པར་སྤངས་དེ་དག་གིས་བརྟུན་པ་ཡིན་ནོ། ། དེ་
ལ་ནི་དོན་རིག་པ་ལ་འོ། ། དེའི་བདག་ཉིད་ཏུ་གྱུར་ན་ནི་ཤེས་པའི་བདག་ཉིད་ཏུ་གྱུར་པ་ན་འོ། ། གང་
གིས་དོན་རིག་པ་ལ་བྱ་བ་དང་བཅས་པ་ཞེས་བྱ་བར་འགྱུར་བ་ན་བདག་ཉིད་ལས་ཐ་དད་པ་ཤེས་པ་
དོན་རིག་པའི་བདག་ཉིད་ཀྱི་བྱ་བར་འགྱུར་བ་གཞན་ཅི་འདྲ་བ་ཞིག་ཡིན། བདག་ཉིད་ལ་བྱ་བ་དང་

ལྷན་པར་རིག་པ་མ་ཡིན་ནོ། ། འདི་སྒྲུབ་ཏུ་གང་གིས་ཤེས་པ་དང་དོན་རིག་པ་དག་རྣམས་གངས་པ་ཉིད་
 ཏུ་འགྱུར་བ་ཇི་ལྟར་དོན་རིག་པ་ཤེས་པའི་བདག་ཉིད་ཡིན་སྒྲུབ་ཏུ་སེམས་ན། དོན་ནི་ཉམས་སྒྱུར་ངོ་
 བོ་ཉིད། ། ཅེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྣོས་ཏེ། འདི་ནི་དོན་ཉམས་སྒྱུར་བའི་ངོ་བོ་སྟེ། རང་བཞིན་ཁས་
 གླང་བར་བྱ་སྟེ། དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ན་ཅི་ལྟར་ཤེས་པ་དེ་ལ་བྱ་བ་དང་བཅས་པར་འགྱུར། མེད་པ་རི་བོང་གི་
 རྒྱལ་སོགས་པ་ལ་བྱ་བ་འགའ་ཞིག་རིགས་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། ། དེ་ལྟ་ཡིན་དང་དེའི་དོན་ཉམས་སྒྱུར་
 བའི་བདག་ཉིད་གྱི་ངོ་བོ་སྟེ་རང་བཞིན་གཤམ་ཏེ་ཤེས་པ་ལ་ཐ་དད་པར་གྱུར་ན་དེའི་ཆེ་ཤེས་པ་ལས་
 དོན་ཉམས་སྒྱུར་བ། དེ་དོན་ཉམས་སྒྱུར་བའི་བདག་། འདི་འདྲ་བ་ཉིད་གསལ་བ་ཉིད། ཅེས་གང་
 བཤད་པ་དེ་རིགས་པ་ཉིད་ཏུ་འགྱུར་རོ། ། རེས་འགའ་གཞན་འདོན་བཞིན་པ་དག་། ཤེས་པ་དོན་
 ཉམས་སྒྱུར་བ་ལས། ཐ་དད་ཁས་ལེན་བྱེད་ན་ཡང་། དེ་ཡང་མེད་ཅེས་བྱ་བ་སྣོས་ཏེ། དེ་ནི་ཤེས་པ་
 ལས་ཐ་དད་པ་ཉིད་གྱི་ཉམས་སྒྱུར་བའོ། ། ཁས་གླངས་ན་ནི་ཤེས་པའི་བདག་ཉིད་རིག་པ་དང་བྲལ་
 བའི་མཚན་ཉིད་ཁས་གླངས་པའོ། ། དེ་ཡོངས་སུ་དོར་བར་ཐལ་བར་འགྱུར་བ་ནི་ཤེས་པ་ཉམས་སྒྱུར་
 བ་ལས་ཐ་དད་པར་ཁས་ལེན་ན་རང་རིག་པར་ཐལ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། ། འདི་སྒྲུབ་ཏུ་ཤེས་པ་
 དོན་ཉམས་སྒྱུར་བའི་བདག་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་གསལ་བ་ཉིད་ཏུ་མི་འདོད་དོ། ། འོ་ན་ཅི་ཞེ་ན།
 ཉམས་སྒྱུར་བའི་བདག་ཉིད་གསལ་བ་ཡིན་པ་འབའ་ཞིག་གི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་འཆད་པ་ནི། དེ་རང་ལས་
 ཞེས་བྱ་བ་སྣོས་ཏེ། གཤམ་ཏེ་ཤེས་པ་དེ་ཉམས་སྒྱུར་བའི་བདག་ཉིད་ཁོ་ནར་སྟེ་བ་ཡིན་གྱི། དོན་ཉམས་
 སྒྱུར་བའི་བདག་ཉིད་མ་ཡིན་པ་དེ་ལྟ་ན་ཡང་འདི་ནི་སྟོན་པོའི་རིགས་ཀྱི་རིག་པ་ཡིན་གྱི། སེར་
 པོའི་ནི་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ཐ་དད་ཏུ་དོན་རིག་པར་གྱུབ་པར་མི་འགྱུར་རོ། ། ཅིའི་ཕྱིར་
 གྱུབ་པར་མི་འགྱུར་ཞེ་ན། ཇི་ལྟར་ཤེས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྣོས་ཏེ། གཞན་ལ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རྣམ་
 པ་དང་ལྷན་པ་ནི་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་ཡིན་ལ། སྟོན་ཅི་རྣམ་པ་མེད་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་གང་གི་ལྟ་བ་ཡིན་
 པའི་རྣམ་པ་མེད་པའི་ཤེས་པ་སྟོབ་པ་ལའོ། ། དེ་དོན་ཉམས་སྒྱུར་བའི་བདག་། འདི་འདྲ་བ་ཉིད་གསལ་
 བ་ཉིད། ། ཅེས་གང་སྒྲས་པ་འདི་ལ། གཤམ་ཏེ་འདི་ནི་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྣོས་ཏེ། གཤམ་ཏེ་ཤེས་པ་

ཚད་མའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་བསྐྱུས་པའི་དཀའ་འབྲེལ།

ཐེམས་པོའི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་བདག་ཉིད་རིག་པར་བྱེད་པ་མ་ཡིན་པ་དེའི་ཆེ་དེ་རང་ལས་མངོན་སུམ་མ་
ཡིན་པ་ན། དོན་ཉམས་སུ་ཁྱོད་བ་ཡང་མངོན་སུམ་མ་ཡིན་པ་ཉིད་དུ་ཡང་མི་འཐད་དོ། ། འདི་སྐྱུ་དུ་
གལ་ཏེ་ཤེས་པ་མངོན་སུམ་མ་ཡིན་ན་ཅིའི་ཕྱིར་དོན་ཉམས་སུ་ཁྱོད་བ་ཡང་མངོན་སུམ་དུ་འགྱུར།
གཟུགས་མངོན་སུམ་མ་ཡིན་པས་ནི་སྒྲ་ཡང་མངོན་སུམ་མ་ཡིན་པ་ཉིད་དུ་འགྱུར་བ་ནི་མ་ཡིན་ནོ་
སྐྱུ་དུ་ཐེམས་ན། ཤེས་པ་ཉིད་ནི་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྒྲོས་ཏེ། ཤེས་པ་ཉམས་སུ་ཁྱོད་བ་མ་གཏོགས་
པར་གཞན་གྱི་ངོ་བོ་ངེས་པར་གཟུང་བ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། ། གཞན་ཉིད་དུ་ངེས་པ་སྒྲོན་དུ་འགྲོ་བ་
ངེས་པར་མ་བཟུང་བར་ཐ་སྐད་བྱེད་ན་ཅི་ལྟར་རང་དང་གཞན་དག་སྐྱུ་བར་བྱེད་ཤེས་པ་དེའི་ངོ་བོ་མ་
གྲུབ་པ་ན་དེའི་དོན་ཉམས་སུ་ཁྱོད་བ་གཞན་གང་ཞིག་གྲུབ་པ་ཡིན་ཏེ། འགའ་ཡང་མ་ཡིན་ནོ། ། ཡང་
ཅི་སྟེ་ཤེས་པ་གཞན་གྱིས་དེ་གྲུབ་པར་འགྱུར་རོ་སྐྱུ་ན། རང་གིས་མ་ཁྱོད་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྒྲོས་
ཏེ། གྲུབ་པ་ནི་ཤེས་པ་སྟེ་མ་གྲུབ་པ་ལོ། ། གསལ་བ་མ་གྲུབ་པ་ནི་གསལ་བ་ཞེས་བྱ་བར་རིགས་པ་མ་
ཡིན་ནོ། ། འདི་ལྟར་རེ་ཞིག་བདག་ཉིད་དོན་ཉམས་སུ་ཁྱོད་བའི་དུས་ན་གྲུབ་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེའི་གསལ་
བ་ཉམས་སུ་ཁྱོད་བའི་རང་བཞིན་དེའི་དུས་ན་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ། ། དེ་གང་གི་ཆེ་འགྲུབ་པར་འགྱུར་
བ་བརྗོད་པར་བྱ་དགོས་སོ། ། དེའི་ཤེས་པའི་ཤེས་པ་སྒྲེས་པ་ན་སྟེ། རང་གི་ཤེས་པའི་ཤེས་པ་སྒྲེ་བའི་
དུས་སུ་འགྲུབ་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། དེ་ནི་ལེགས་པར་སྒྲུབ་པ་ཡིན་ཏེ། གང་ཞིག་རང་ཉམས་སུ་ཁྱོད་
བའི་དུས་ན་མ་གྲུབ་པ་དེ་རི་ལྟར་གཞན་ཉམས་སུ་ཁྱོད་བའི་དུས་ན་གྲུབ་པར་འགྱུར། གལ་ཏེ་སྤྱག་པ་
མེད་པར་མི་འགྱུར་ན་གྲུབ་པར་འགྱུར་བ་ཞིག་ན་དེ་ནི་བརྗོད་པར་དཀའོ་ཞེས་བསྟན་པའི་ཕྱིར། དེའི་
ཡང་ཉམས་སུ་ཁྱོད་མ་གྲུབ་ན། ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྒྲོས་ཏེ། དེའི་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དོན་ཤེས་པའི་ཤེས་པ་
གཉིས་པ་ལོ། ། དང་པོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དོན་ཉམས་སུ་ཁྱོད་བའོ། ། མ་གྲུབ་པ་ཉིད་ཅེས་བྱ་བ་ནི་འདི་ལ་གྲུབ་
པ་མེད་པས་མ་གྲུབ་པ་སྟེ། དེའི་དངོས་པོ་ནི་མ་གྲུབ་པ་ཉིད་དོ། ། གཞན་ཡང་གལ་ཏེ་ཤེས་པ་གཞན་
གྱིས་ཉམས་སུ་ཁྱོད་བར་ཁས་ལེན་པར་བྱེད་པ་དེའི་ཆེ་ཤེས་པ་གཞན་དེ་ལ་ཡང་བདག་ལ་ཤེས་པའི་
ཤེས་པ་སྒྲེས་སོ་ཞེས་བྱ་བ་སྟེ་བ་ཉིད་ཡིན་ལ་དེ་ཡང་གཞན་གྱིས་ཉམས་སུ་ཁྱོད་བར་བརྗོད་པར་བྱ་

སྟེ། ཉམས་སུ་ཐོང་བ་ལ་ནི་དྲན་པ་སྟེ་བར་རིགས་པ་མ་ཡིན་ནོ། ། དེ་ལྟ་ཡིན་དང་ལས་མེད་པ་སུ་ཞིག་
 ཤེས་པའི་ཐོང་བ་འདི་དག་སྟེད་པར་བྱེད་ཅེས་བྱ་བར་བཞེད་པར་བྱ་དགོས་སོ། ། རེ་ཞིག་དོན་ནི་མ་
 ཡིན་ཏེ། དེ་ནི་ཆ་བའི་ཤེས་པའི་ཡུལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། ། དབང་པོ་དང་སྒྲུང་བ་དག་ཀྱང་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་
 དག་ནི་དབང་པོའི་ཤེས་པ་ཉིད་ལ་ཉེ་བར་སྦྱོར་བའི་ཕྱིར་རོ། ། རྒྱ་མཆན་མེད་པ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། རྟག་
 ཏུ་ཡོད་པ་ལ་སོགས་པར་ཐལ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། ། སློ་སྒྲ་མ་དེ་ཉིད་སློ་བྱི་མ་བྱི་མ་སྟེད་པར་བྱེད་
 རོ་ཞེ་ན། དེ་བཞིན་ཡུལ་གཞན་ལ་འཕོ་བར། ། ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྟོས་ཏེ། དེ་ལྟ་ན་ནི་ཡུལ་གཞན་
 ལ་འཕོ་བར་མི་འགྱུར་ཏེ། འདི་ལྟར། སློ་སྒྲ་མ་སྒྲ་མ་ཤེས་པ་བྱི་མ་བྱི་མའི་ཡུལ་གྱི་ངོ་བོས་ཉེ་བར་ལེན་
 པའི་རྒྱ་ཡིན་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཉེ་བ་ཉིད་དུ་རྣམ་པར་གཞག་པའི་ཉེ་བར་བཞེད་པ་དེ་འདྲ་བ་སྤངས་ནས་ངེ་
 ལྟར་མི་ཉེ་བའི་དོན་འཛིན་པར་བྱེད་པ་ཡིན། དོན་ཉེ་ན་ཡང་དེ་ལ་གཤམས་བྱེད་པར་རྒྱས་པ་ཡང་མ་
 ཡིན་ཏེ། དེ་ནི་མི་ཉེ་བ་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། ། གལ་ཏེ་མི་ཉེ་ཡང་གཤམས་བྱེད་པ་ཡིན་པ་དེའི་ཆེ་ན་མ་
 ཡང་འགའ་ལ་ཡང་སློ་ཉམས་སུ་ཐོང་བར་མི་འགྱུར་རོ། ། དོན་གང་ཞིག་མི་ཉེ་བའི་གནས་སྐབས་དེ་ནི་
 འགའ་ཡང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དོན་མི་ཉེ་བ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བའི་དྲན་པ་ཡང་འཆད་པར་
 འགྱུར་ཏེ། ཉམས་སུ་ཐོང་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། ། གཞན་ཡང་གང་དག་འདས་པ་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་
 པར་རྟོག་པའི་ཡུལ་ཉེ་བ་མེད་པར་འབྱུང་བ་དེ་དག་ལ་འཕོ་བའི་རྒྱ་མེད་པའི་ཕྱིར་རྣམ་པར་རྟོག་པའི་
 རྒྱད་ལ་འཁོར་བ་ངེ་སྲིད་པར་གནས་པའི་ཕྱིར་ཁྱིམ་ཁྱེས་སུ་ཀྱང་དོན་ཤེས་པར་མི་འགྱུར་རོ། ། དོན་
 གཞན་ལ་འཕོ་བ་མི་འཐད་པ་ཡིན་དུ་རྟག་མོད། དེ་ལྟ་ན་ཡང་མཐའ་ཤེས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་སུ་ཞིག་
 གིས་ཉམས་སུ་ཐོང་བར་བྱེད་ཅེས་བྱ་བ་བཞེད་པར་བྱ་དགོས་སོ། ། ཡང་ཅི་སྟེ་སློ་བྱི་མ་འདི་ཉིད་དོན་
 གཞན་འཛིན་པའི་སློ་སྒྲ་མ་དང་དོན་གཉི་ག་འཛིན་པ་ཡིན་ནོ་སྟེ་ན། འདི་ལྟར་སྦྱོའི་ཤེས་པའི་
 མཐུག་ཐོགས་སུ་གཞུགས་འཛིན་པའི་ཤེས་པ་འབྱུང་བ་དེའི་ཆེ་གཞུགས་འཛིན་པའི་ཤེས་པ་དེ་ལ་
 སྦྱོའི་ཤེས་པ་སྤང་བའི་ཕྱིར་དེ་ལ་སྤང་བའི་སྒྲ་ཡང་སྤང་བར་འགྱུར་རོ། ། གང་གི་ལྟར་ན་ཤེས་པ་རྣམ་པ་
 མེད་པ་དེའི་ལྟར་ན་ཡང་སྒྲ་འཛིན་པ་མེད་པར་དེ་འཛིན་པར་བྱེད་པར་འཛིན་པར་མི་རིགས་ཏེ།

ཚད་མའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་བསྐྱུས་པའི་དཀའ་འགྲེལ།

དབྱིག་༼དབྱུག་༽པ་འདྲིན་པ་མེད་པར་དེ་འདྲིན་པ་བྱེད་པའི་དབྱིག་༼དབྱུག་༽པ་ཅན་མི་འདྲིན་
པར་རིགས་སོ་ཞེས་བྱ་བས་གཞུགས་འདྲིན་པའི་ནམ་པར་ཤེས་པ་ལ་སྒྲ་ཡང་སྒྲ་བར་འགྱུར་རྟོ། ། དེ་
བཞིན་དུ་བསམ་པའི་ཤེས་པ་ལ་ཡང་རི་རྒྱ་དུ་བཤད་པའི་ཚུལ་གྱིས་ཡི་གེ་ཨ་ལ་སོགས་པའི་ཡུལ་
ཅན་གྱི་མངོན་པར་བརྟེན་པ་གཉིས་གཅིག་ལ་རིམ་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་རྟོ། ། འདི་ལྟར་གང་གི་ཆོ་ཡི་
གེ་ཨི་སེམས་པའི་དེ་མ་ཐག་དུ་ཡི་གེ་ཨི་སེམས་པར་བྱེད་པ་དེའི་ཆོ་དེའི་ཡི་གེ་ཨི་སེམས་པར་བྱེད་
པའི་ཤེས་པ་ཨི་འདྲིན་པར་བྱེད་པ་ཡང་སེམས་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རང་གི་ཤེས་པ་ལ་སྒྲ་བའི་ཡི་གེ་
ཨིའི་བརྟེན་པ་ཡི་གེ་ཨིའི་བརྟེན་པའི་ཤེས་པ་ལ་ཡང་སྒྲ་བར་འགྱུར་རྟོ། ། གཞན་ཡང་དངོས་སོ་ཐམས་
ཅད་ལ་ལན་གཉིས་སུ་སྒྲ་བར་འགྱུར་རྟོ། ། རང་གི་ཤེས་པའི་དུས་སུ་དང་རང་གི་རིག་པས་ཤེས་པའི་
དུས་སུ་སྒྲ་བའི་ཕྱིར་རྟོ། ། དེ་ལྟར་སྒྲ་བ་ཡང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་སྟོ་བྱི་མས་གཉིས་འདྲིན་པ་
ནི་མི་རིགས་པས་སྒྲས་པ་ཡིན་ནོ། ། ཡང་ཅི་སྟེ་མའི་ཤེས་པ་གཅིག་སོ་དེ་ཉམས་སུ་མ་ཐོང་བ་དང་མ་
བྲན་པར་འགྱུར་༼གྱུར་༽མོད། སྟོན་ཅིར་འགྱུར་སྟམ་ན། སྟོན་ཡུལ་གཞན་དུ་འཕོ་བ་ཅན། ། ཞེས་བྱ་བ་
ལ་སོགས་པ་སྟོས་རྟོ། ། རང་རིག་པ་ཁས་མི་ལེན་པའི་ཕྱིར་རང་ལས་མ་ཡིན་ལ་ཐུག་པ་མེད་པའི་ཉེས་
པས་གཞན་ལས་ཀྱང་མ་ཡིན་ནོ། ། འདིའི་མཐའ་མ་གྲུབ་པ་ན་སྔ་མ་སྔ་མ་ཡང་མ་གྲུབ་སྟེ། དམིགས་པ་
མངོན་སུམ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རྟོ། ། དེ་ལྟར་ན་དོན་ཡང་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་ནམ་ཡང་འགའ་ཡང་
དམིགས་པར་མི་འགྱུར་རྟོ། ། དེ་ལྟར་ཡིན་དང་འགྲོ་བ་མཐའ་དག་ལོང་བ་ཉིད་དུ་འགྱུར་རྟོ། ། ཅི་སྟེ་རི་
རྒྱ་དུ་བཤད་པའི་ཉེས་པས་འདིགས་ནས། ཐ་མ་རང་ལས་རྟེ་རང་རིག་པས་གྲུབ་པར་ཁས་ལེན་པར་
བྱེད་ན་དེའི་ཆོ། དེ་ཁོ་ན་བཞིན་དུ་ཐམས་ཅད་ཤེས་པ་ཉིད་དུ་བྱད་པར་མེད་པའི་ཕྱིར་རང་རིག་པ་
ཡིན་ལ་རག་མོད། སྟོར་བ་ནི་གང་ཞིག་ཤེས་པ་ཡིན་པ་དེ་ནི་བདག་ཉིད་རིག་པ་ལས་གཞན་གྱི་བྱེད་པ་
ལ་སྟོས་པ་མ་ཡིན་རྟོ། ཤེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་མཐའི་ཤེས་པ་བཞིན་ནོ། ། ཚེད་པའི་གཞིར་གྱུར་པ་ཡང་
ཤེས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རང་བཞིན་གྱི་གཏན་ཆོགས་སོ། ། དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ན་གང་ཞིག་རང་ལས་མ་
གྲུབ་པ་དེ་ནི་བྱམ་པ་ལ་སོགས་པ་བཞིན་དུ་གཞུགས་གྱི་ཡུལ་ཅན་གྱི་ཤེས་པ་ཉམས་པར་འགྱུར་རྟོ།

ཞེས་བྱ་བ་ནི་གཞི་དེ་ཅན་གྱི་ཚད་མའོ། ། མིག་ལ་སྟོན་པ་གསལ་བྱེད་པར། ། རྣམ་པར་གཞག་པ་
 མཐོང་བ་ལྟར། ། ཞེས་བྱ་བ་འདི་ལ། མིག་ནི་གཞུགས་ལ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སྟོན་པ་སྟོས་ཏེ། མིག་ནི་
 གཞུགས་ཀྱི་ཡུལ་ཅན་གྱི་ཤེས་པ་སྐྱེད་པ་ན་གཞུགས་ཀྱི་གསལ་བར་བྱེད་པ་བཞིན་གྱི། རྣམ་པར་ཤེས་
 པ་ནི་གཞུགས་ལ་རུང་ཟད་ཀྱང་བྱེད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། གཞུགས་ཉིད་དེ་སྐྱེད་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། ། རུང་
 ཟད་ཀྱང་མི་བྱེད་པ་ནི་གསལ་བར་བྱེད་པར་རིགས་པ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། ཏ་རུང་ཐལ་བར་འགྱུར་བའི་
 ཕྱིར་རོ། ། དེས་ན་ནི་དེའི་ཕྱིར་རོ། ། མཚུངས་པ་ནི་འདྲ་བའོ། ། གང་ཞིག་རིག་པ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སྟོན་
 པས་སྟོན་པའི་རྣམ་པ་དང་དེའི་སྟོང་ག་ཐ་མི་དད་པར་བསྐྱབ་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར། ཤེས་པ་རྣམ་པ་མེད་
 པར་སྒྲས་པ་ལ་ཚད་མ་བྱེད་པ་ཡིན་ཏེ། གང་ནི་རིག་པ་སྟེ་གང་ཞིག་རིག་པ་ན་གང་རིག་པ་དེ་ཉིད་
 དེས་པར་གཞན་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟ་བུས་ན་དང་པོའི་གང་ཞིག་གི་སྒྲས་བཞིན་པར་བྱ་བའི་ཐ་མི་དད་པ་
 ཉིད་ཏུ་དེས་པ་དེ་ནི་གཅིག་ཏུ་གང་གི་སྒྲ་གཉིས་པའི་བཞིན་པར་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། ། ཡང་ན་བསྟོན་ནས་
 ཐ་མི་དད་པ་ནི་བསྐྱབ་པར་བྱ་བའོ། ། འདི་སྐད་ཏུ་བསྟན་པ་ཡིན་ཏེ། གང་ཞིག་གང་ལས་སྟོན་ཤིག་
 མ་ཡིན་པར་རིག་པ་ཉིད་དེ་ནི་དེ་ལས་ཐ་མི་དད་པ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་སྟོན་པའི་སྟོང་གི་རང་བཞིན་
 ཡིན་པ་ལྟ་བུའམ། ཡང་རབ་རིབ་ཅན་གྱི་ཤེས་པ་ལ་སྒྲ་བའི་སྒྲ་བ་དེ་སྒྲ་བ་གཉིས་པ་བཞིན་ནོ། ། རིག་
 པ་འདི་ལ་ཡང་སྟོན་པའི་སྟོན་པ་ཞིན་ཏེ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཕྱོགས་ལ་ཆོས་ཉེ་བར་བསྐྱས་པའོ། ། ཆོས་ཅན་འདི་
 ལ་སྟོན་པའི་རྣམས་༼རྣམ་༽པ་དང་དེའི་སྟོང་ག་ཐ་མི་དད་པ་ནི་བསྐྱབ་པར་བྱ་བའི་ཆོས་སོ། ། ཇི་
 སྐད་ཏུ་བཤད་པའི་ལྟ་ན་ཅིག་དམིགས་པ་དེས་པ་ནི་གཏན་ཆིགས་སོ། ། སྟོབ་དཔོན་གྱིས་ལྟ་ན་ཅིག་
 དམིགས་པ་དེས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བྱ་བའི་སྟོར་བ་ལ་གཏན་ཆིགས་ཀྱི་དོན་འདི་འདྲ་བར་འདོད་དོ། ། དེ་
 ལ་བཙུན་པ་དག་སྤངས་ན་རེ། གཏན་ཆིགས་འདི་འགལ་གང་གི་ཕྱིར། ། འདིག་རྟེན་འདི་ན་ལྟ་ན་ཅིག་
 སྟུ། ། གཞན་མེད་པར་ནི་གང་ན་འང་མེད། ། གལ་ཏེ་ལྟ་ན་ཅིག་རིག་ཡོད་ན། ། དེའི་ཕྱིར་གཏན་ཆིགས་
 འདི་འགལ་ལོ། ། ཞེས་ཟེར་བ་དེ་ནི་ཡང་དག་པ་མ་ཡིན་ཏེ། གང་ཞིག་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་ཁོ་ན་ལ་
 ཡོད་པ་དེ་ནི་གཏན་ཆིགས་འགལ་བ་ཡིན་ལ། འདི་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་ཁོ་ན་ལ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ།

ཚད་མའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་བསྟུན་པའི་དཀའ་འབྲེལ།

མཐུན་པའི་ཕྱགས་ལ་ཡང་ཡོད་པའི་བྱིར་རོ། ། འདི་ལྟར་སྒྲ་བ་གཉིས་ལྟན་ཅིག་དམིགས་པར་འཇིག་
ཉིན་ན་མངོན་པར་འདོད་མོད་ཀྱི། དེ་དག་དོན་དམ་པར་ཐ་དད་པ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། ། དེ་ལྟར་ཡང་སྒྲ་
བ་པོ་ཁོ་བོས་སྒྲ་བ་གཉིས་དམིགས་སོ་ཞེས་བྱ་བར་འགྱུར་བ་ཡིན་ནོ། ། དེ་བཞིན་དུ་འདི་ལ་ཡང་ཤེས་
པ་ལས་ཐ་མི་དད་ཀྱང་བྱི་རོལ་ལྟ་བུར་སྒྲུང་བའི་ནམ་པ་གཉིས་པར་བྱས་ནས་བརྟགས་པའི་ཐ་དད་
པའི་རྒྱ་མཚན་ཅན་གྱི་ལྟན་ཅིག་པའི་སྒྲ་སྒྱུར་བ་ཡིན་ནོ། ། གང་ལས་གཏན་ཚིགས་འགལ་བར་འགྱུར་
བ་གང་གིས་ལྟན་ཅིག་པའི་སྒྲ་སྒྱུར་བ་ཅམ་གྱིས་དངོས་པོ་དང་འབྲེལ་བའི་རྟགས་གཞན་ཉིད་དུ་
འགྱུར་བ་སྒྲ་ལས་བྱུང་བའི་ཐ་སྟངས་ཐམས་ཅད་དངོས་པོ་ཇི་ལྟ་བུ་བཞིན་དུ་འབྱུག་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །
ཡང་དེ་ཉིད་ན་རེ། གལ་ཏེ་ལྟན་ཅིག་གི་སྒྲ་དོན་གཅིག་ཡིན་པ་དེའི་ཆེ་གཏན་ཚིགས་མ་གྲུབ་པ་ཡིན་
ཏེ། འདི་ལྟར་གར་དང་སྒྲ་བ་དང་གྲུང་ལ་ལྟ་བུ་དག་ལ། ལྟ་བུ་པོ་གཅིག་ཁོ་ནས་དམིགས་པའམ། སྟོན་
པོ་ལ་སོགས་པ་ལ་ཡང་སྟོན་པོ་དང་དེ་དམིགས་པ་དག་གཅིག་ཁོ་ན་ལས་དམིགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། འདི་
ལྟར་སྟོན་པོ་དམིགས་ན་ཡང་རྒྱུད་གཞན་དུ་གཏོགས་པའི་དེ་དམིགས་པ་ནམས་མ་དམིགས་པའི་བྱིར་
རོ། ། ཡང་གང་གི་ཆེ་སྟོག་ཆགས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་རྒྱུད་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པས་སེམས་པ་
དེའི་ཆེ་ཇི་ལྟར་གཅིག་ཁོ་ནས་དམིགས་པར་གྲུབ་ཀྱི་འབྲུབ་ཀྱི་པར་འགྱུར། གཞན་ཡང་གཞན་གྱིས་
དམིགས་པ་བཀག་པ་ན་གཅིག་གིས་དམིགས་པ་ངེས་པར་གྲུབ་པར་གྱུར་ན། གཞན་གྱིས་དམིགས་པ་
དགག་པ་གྲིད་པ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། རང་བཞིན་གྱིས་བསྐྱལ་བ་ནི་བསྐྱལ་བ་དང་དགག་པར་མི་རིགས་
པའི་བྱིར་རོ། ། ཡང་ལྟན་ཅིག་པའི་སྒྲ་དུས་གཅིག་ལ་བརྗོད་པར་འདོད་པ་དེའི་ཆེ། དུས་གཅིག་བརྗོད་
པར་འདོད་པ་ཡིས། ། སངས་རྒྱས་མཁྱེན་པར་བྱ་སེམས་དང་། ། སེམས་དང་སེམས་ལས་བྱུང་ནམས་
གྱིས། ། ཀུན་དུ་གཏན་ཚིགས་མ་ངེས་སོ། ། ཇི་ལྟར་སངས་རྒྱས་བཙུང་ལྟན་འདས་གྱིས་མཁྱེན་པར་བྱ་
བའི་རྒྱུད་གཞན་གྱི་སེམས་གང་ཡིན་པ་དེ་དང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་འདི་ལྟན་ཅིག་དམིགས་པ་ངེས་
པ་ཡིན་པ་ན་ཡང་སྒྲ་ཚོགས་པ་ཉིད་ཡིན་པ་དང་དེ་བཞིན་དུ་སེམས་དང་སེམས་ལས་བྱུང་བ་ནམས་
ལྟན་ཅིག་དམིགས་པ་ངེས་པ་ཡིན་ན་ཡང་གཅིག་ཉིད་མ་ཡིན་པས་དེའི་བྱིར་གཏན་ཚིགས་མ་ངེས་པ་

ཡིན་ནོ་ཞེས་ཟེར་བ་དེ་ཐམས་ཅད་ཡང་དག་པ་མ་ཡིན་ཏེ། འདིར་གཅིག་ཁོ་ནས་དམིགས་པ་ནི་
 གཅིག་དམིགས་པ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་འདི་མདོན་པར་འདོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། ། འོ་ན་ཅི་ཞེ་ན། ཤེས་པ་
 དང་ཤེས་བྱ་དག་ནི་མན་ཚུན་གཅིག་ཉིད་དུ་དམིགས་པ་ཡིན་གྱི། ལོགས་ཤིག་ཏུ་ནི་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་
 བ་ཡིན་ཏེ། ཤེས་པ་དམིགས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཁོ་ན་ཤེས་བྱ་དམིགས་པ་ཡིན་ལ་ཤེས་བྱ་དམིགས་པ་
 གང་ཡིན་པ་དེ་ཁོ་ན་ཤེས་པ་དམིགས་པའི་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བའི་ཐ་ཆིག་གོ། གང་ཞིག་ཤེས་བྱ་དམིགས་
 པའི་བདག་ཉིད་ཤེས་བྱ་དམིགས་པ་མ་ཡིན་པ་དང་། གང་ཞིག་ཤེས་པ་དམིགས་པའི་བདག་ཉིད་མ་
 ཡིན་པ་གང་དང་སྐྱབ་དང་གྱུད་ལ་ལྟ་བུ་དག་ལ་ཤེས་པ་དམིགས་པ་འགའ་ཞིག་ཀྱང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར་གང་ལས་མ་གྲུབ་པ་ཉིད་ཡིན། ཐེ་ཆོམ་ཟེ་བ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། འདི་ལྟར་ཤེས་པའི་བདག་ཉིད་
 རིག་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཉིད་ཀྱི་དོན་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱི་རོལ་གྱི་དོན་སྒྲིབ་གཞན་གྱིས་ཀྱང་ལས་སྒྲངས་པ་
 ཡིན་ནོ། ། འདིས་ནི་གཅིག་ཁོ་ན་དམིགས་པ་ཞེས་དེ་ལྟར་བཟླ་བ་ནས་མ་གྲུབ་པར་སྒྲིབ་པ་གང་ཡིན་
 པ་དེའི་ཕྱོགས་ལས་མ་སྒྲངས་པ་ཉིད་གྱིས་གསལ་བར་བལྟ་བར་བྱའོ། ། སངས་རྒྱུས་བཅོམ་ལྷན་འདས་
 ཀྱི་ཐུགས་གྱིས་གཞན་གྱི་རྒྱུད་ལ་འཇུག་པའི་སེམས་ཀྱི་རྒྱུད་ཅིག་ངེས་པ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། བཅོམ་ལྷན་
 འདས་དེ་ནི་རྒྱུབ་པ་ཐམས་ཅད་སྒྲངས་པས་གཟུང་བ་དང་འདྲིན་པའི་དི་མ་དང་བྲལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །
 ཇི་རྒྱུད་དུ། དེ་ལ་གཟུང་བྱ་མེད་ཅིང་འདྲིན་པ་ཡོད་མ་ཡིན། དེ་ཕྱིར་ཤེས་པ་གཞན་གྱིས་གཟུང་བྱ་ན་
 ཡང་སྟོང་། ཞེས་བཤད་པ་ལྟ་བུ་སྟེ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་བསྒྲུབ་པ་ནི་བདག་པོ་ཙམ་གྱི་ཡིན་ནོ། ། ཇི་རྒྱུད་
 དུ། རྟོན་གྱི་སྟོན་ལམ་གྱིས་བསྟོན་པ་གོས་པས་རྟག་ཏུ་གཞན་གྱི་བྱ་བ་ལ་ལྟན་གྱིས་གྲུབ་པར་འཇུག་
 བོ་ཞེས་བཤད་པ་ལྟ་བུའོ། ། འོན་ཏེ་སྟོབ་དཔོན་ཆོས་ཀྱི་གྲགས་པས་ལུལ་ཤེས་པའི་རྒྱ་ཉིད་གྱིས་ཉེ་བ་
 ན་སྤར་དམིགས་ལ། ཕྱིས་རིག་པའོ་ཞེ་ན་ཞེས་དེ་ལྟར་ཕྱོགས་སྤར་བསྟན་ནས། འདིར་ལྟན་ཅིག་པའི་
 སྒྲིབ་ནི་དུས་གཅིག་པའི་དོན་དུ་བསྟན་གྱི། ཐ་མི་དད་པའི་དོན་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། དུས་གཅིག་བརྟོད་པར་
 འདོད་པ་ན་གཞན་ལ་དུས་ཐ་དད་དུ་བསྟན་པར་རིགས་གྱི། ཐ་མི་དད་ན་ནི་མ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན་མ་ཡིན་
 ཏེ། དུས་ཐ་དད་པ་ལ་དངོས་པོ་ཐ་དད་པས་བྱབ་པའི་ཕྱིར་རོ། ། དུས་ཐ་དད་དུ་བསྟན་པ་ནི། དམིགས་

པ་སྣ་ཆོག་ཉིད་དུ་བསྟན་པའི་དོན་ཉིད་དུ་ཆེས་རིགས་ཏེ། བྱ་བ་པར་བྱ་བ་བྱ་བ་བྱེད་པ་ལ་མི་
འཁྲུལ་བའི་བྱིར་རོ། ། སངས་རྒྱུས་ཀྱི་མཁུན་པར་བྱ་བའི་སེམས་ཀྱིས་གཏན་ཆོག་མ་ངེས་པ་ཡང་མ་
ཡིན་ཏེ། འདི་ལྟར་དེ་ལ་གཅིག་ལ་དམིགས་པ་ངེས་པ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཐམས་ཅད་ཀྱི་རང་རང་སོ་
སོར་རིག་པའི་བྱིར་རོ། ། དེ་ཉིད་ཀྱི་བྱིར་སེམས་དང་སེམས་ལས་བྱུང་བ་ནམས་ཀྱིས་ཀྱང་འཁྲུལ་བ་མ་
ཡིན་ཏེ། དེ་དག་ཀྱང་སོ་སོར་བདག་ཉིད་རིག་པ་ཡིན་པའི་བྱིར་རོ། ། ཅི་སྟེ་བཙེམ་ལྟན་འདས་ཀྱི་བྱུགས་
ཀྱིས་གཞན་ཀྱི་སེམས་མཁུན་པ་ཡིན་དུ་རྒྱུ་མོད་དེ་ལྟ་ན་ཡང་མ་ངེས་པ་ཉིད་མ་ཡིན་ཏེ། དེས་པར་
ལྟོག་པའི་བྱིར་རོ། ། གང་དག་པན་རྒྱུན་དམིགས་པ་སྣ་ཆོག་པ་ཉིད་སྲིད་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་ངེས་
པར་ལྟོག་པ་ཡིན་གྱི། དམིགས་པ་དང་། རྒྱུད་གཞན་དང་། རྩལ་ཐད་དང་པས་རང་གི་མཚན་ཉིད་སྣ་
ཆོག་པ་ཉིད་ནི་མ་ཡིན་ནོ། ། དེས་ན་དོན་འདིར་འགྱུར་ཏེ། གང་དམིགས་པ་ཁོ་ན་ན་གང་དམིགས་
ཀྱི་གཞན་དུ་ཡང་མ་ཡིན་པའི་བྱིར་རོ། ། བཙེམ་ལྟན་འདས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་དམིགས་པ་ཁོ་ན་རྒྱུད་གཞན་དུ་
གཏོགས་པའི་སེམས་དམིགས་པ་མ་ཡིན་ལ། རྒྱུད་གཞན་དུ་གཏོགས་པའི་སེམས་དམིགས་པ་ཁོ་ན་
བཙེམ་ལྟན་འདས་ཀྱིས་ཡེ་ཤེས་དམིགས་པ་ཡང་མ་ཡིན་གྱི། འོན་ཀྱང་གཞན་དུ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། རང་
རང་གི་སེམས་སོ་སོར་རིག་པའི་བྱིར་རོ། ། དེ་ཉིད་ཀྱི་བྱིར་གཞུགས་དང་སྣང་བ་དག་གིས་འཁྲུལ་བ་
ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། སྣང་བ་འབའ་ཞིག་ཀྱང་མཐོང་བའི་བྱིར་རོ། ། སྣང་བ་དང་བྲལ་བའི་གཞུགས་ལ་སྟོག་
ཆགས་ཀྱི་བྱེ་བྲག་འགའ་ཞིག་གིས་དམིགས་པའི་བྱིར་རོ། ། དེ་ལྟ་བུས་ན་མི་མཐུན་པའི་སྟོགས་ལ་ཡོད་
པའང་མི་སྲིད་པའི་བྱིར་གཏན་ཆོག་མ་ངེས་པ་ཡང་མ་ཡིན་ནོ། ། འདི་སྟུང་དུ་གལ་ཏེ་ཡང་མི་མཐུན་
པའི་སྟོགས་ལ་ཡོད་པར་མ་ངེས་ཀྱང་ཐེ་ཆོམ་ཟ་བ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། ། དེ་ལྟ་ཡིན་དང་གཏན་ཆོག་མ་
ངེས་པ་ཁོ་ན་ཡིན་ཏེ། མི་མཐུན་པའི་སྟོགས་ལ་སྟོག་པ་ལ་ཐེ་ཆོམ་ཟ་བའི་བྱིར་རོ། ། འདི་ལྟར་ཡུལ་དང་
ཡུལ་ཅན་ཀྱི་ངོ་བོས་ངེས་པའི་བྱིར་གཞན་དུ་ཡང་ལྟན་ཅིག་དམིགས་པ་ངེས་པ་སྲིད་པ་ཁོ་ན་སྟེ། གང་
གི་བྱིར་ཤེས་པ་ནི་འཛིན་པར་བྱེད་པ་ཉིད་ཀྱི་རང་བཞིན་ཡིན་ཏེ། དེའི་ཆོས་ནི་ཡུལ་འཛིན་པ་ཡིན་
པའི་བྱིར་རོ། ། ཡུལ་ཡང་དེའི་གཞུང་བར་བྱ་བ་ཉིད་ཀྱིས་རང་བཞིན་ཡིན་ཏེ། དེ་དག་ནི་ཆོག་པ་

གཅིག་ལ་རག་ལས་པའི་ཕྱིར་རྟག་ཏུ་ལྟན་ཅིག་འབྱུང་བ་ཉིད་ཡིན་ནོ། ། ལྟན་ཅིག་འབྱུང་བར་ཁྱད་
 པར་མེད་ན་ཡང་མིག་ལ་སོགས་པ་ཡུལ་ཉིད་ཏུ་ཐལ་བར་འགྱུར་བ་མ་ཡིན་ཏེ། རྣམ་པ་དེ་ལྟ་བུའི་རང་
 བཞིན་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། ། འདི་ལྟར་ཆོགས་པས་སྟོན་པོ་ལ་སོགས་པའི་ཡུལ་ཅན་གྱི་ངེས་པའི་ངོ་བོ་
 ཉིད་ཀྱི་ཤེས་པ་བསྐྱེད་པར་བྱ་བ་ཡིན་གྱི། མིག་ལ་སོགས་པར་ངེས་པའི་ངོ་བོ་ནི་མ་ཡིན་ལ། སྟོན་པོ་ལ་
 སོགས་པ་ཡང་ངེས་ངེས་པའི་ངོ་བོ་སྐྱེད་གྱི། མིག་ལ་སོགས་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ་སྟམ་ཏུ་སེམས་ཏེ། འདི་ན་
 བྱེད་ཤེས་བྱ་ལས་གཞན་མེད། ། དབང་སྟོ་ཡུལ་མེད་པར་མེད་དེ། ། དེ་ལྟ་ཡིན་དང་ལྟན་ཅིག་རིག་། སྟོ་
 དང་དེ་སྟོ་གཅིག་མ་ཡིན། ། ཆོགས་པ་སྟེ་མ་ཉིད་ཀྱིས་ནི། ལྟང་བ་དང་བཅས་གཟུགས་ལྟན་པའི། །
 ཤེས་བཅས་ཡུལ་གྱི་སྐད་ཅིག་བྱེད། ། དེས་ན་ལྟན་ཅིག་རིགས་པར་འགྱུར། ། ཞེས་ཀྱང་བཤད་དོ། །
 འདིར་སྒྲུལ་པ། ཤེས་བདག་ཅེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྟོས་ཏེ། འབྲེལ་བ་མེད་པར་ཐ་དད་པར་ལྟན་ཅིག་
 དམིགས་པར་ངེས་པར་རིགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཏ་ཅང་ཐལ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། ། འདིར་ཐ་དད་པ་
 རིག་པ་ལ་འབྲེལ་བ་འགའ་ཡང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། འདི་ལྟར་འབྲེལ་བ་ཡིན་པ་ན་དེའི་བདག་ཉིད་
 དམ་དེ་ལས་བྱུང་བ་ཡིན་གྲང་། རེ་ཞིག་འདི་ལ་དེའི་བདག་ཉིད་ནི་གཞན་གྱི་འདོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་
 ཉིད་བསྐྱབ་པར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། ། དེ་ལས་བྱུང་བ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། ལྟན་ཅིག་རིག་པའི་ལྟན་
 ཅིག་འབྱུང་བ་དག་ལ་ནི་རྩ་དང་འབྲས་བུའི་དངོས་པོ་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་། མིག་ལ་སོགས་པ་རྣམས་
 ཀྱང་དམིགས་པ་ཉིད་ཏུ་ཐལ་བའི་ཕྱིར་རོ། ། ཆོགས་པ་སྟེ་མའི་དབང་གིས་ཅིག་ཅར་བ་ཅམ་གྱིས་ཡུལ་
 དང་ཡུལ་ཅན་གྱི་དངོས་པོ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། སེམས་དང་སེམས་ལས་བྱུང་བ་རྣམས་དང་། མིག་ལ་
 སོགས་པ་རྣམས་ཀྱང་པན་ཚུན་ཡུལ་དང་ཡུལ་ཅན་གྱི་ངོ་བོ་ཉིད་ཏུ་ཐལ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །
 ཆོགས་པ་སོ་སོར་ངེས་པས་ཡུལ་དང་ཡུལ་ཅན་གྱི་ངོ་བོར་སྐྱེད་པའི་ཕྱིར་ཏ་ཅང་ཐལ་བར་འགྱུར་བ་
 མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཀྱང་བཤད་པར་རིགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། རྣམ་པར་དབྱེད་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཡུལ་དང་ཡུལ་ཅན་
 ཉིད་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ། ། འབྲེལ་བ་གྲུབ་ན་ཡུལ་དང་ཡུལ་ཅན་རིགས་ན། གང་གི་ཕྱིར་ཡུལ་དང་
 ཡུལ་ཅན་གྱི་དངོས་པོ་རྣམ་པར་གཞག་པ་ན་འབྲེལ་བ་དེ་ཉིད་རྣམ་པར་དབྱེད་པར་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །

ཚད་མའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་བསྐྱབ་པའི་དཀའ་འབྲེལ།

གང་ལས་ཡུལ་དང་ཡུལ་ཅན་གྱི་དངོས་པོ་ཁྱབ་པར་འགྱུར་བ་དེའི་བདག་ཉིད་དང་དེ་ལས་བྱུང་བ་
ལས་མ་གཏོགས་པ་འབྲེལ་བ་གཞན་ཡོད་པ་ནི་མ་ཡིན་ལ། དེའི་བདག་ཉིད་དང་དེ་ལས་བྱུང་བ་དག་
གིས་ཡུལ་དང་ཡུལ་ཅན་གྱི་དངོས་པོར་རིགས་པ་ཡང་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བསྟན་ཟིན་ཏོ། ། དེའི་ཕྱིར་ཐ་
དད་པ་ལ་རི་ལྟར་ཡང་ལྟན་ཅིག་དམིགས་པ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་གཏན་ཆོགས་ཐེ་ཆོམ་ཟའི་མ་
ཁྱབ་པ་ག་ལ་ཡིན། རྣམ་པ་དང་བཅས་པ་ཉིད་ཏུ་བསྐྱབ་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་སྐྱབ་པར་བྱེད་པ་གཉིས་པ་
བཤད་པ་ནི། རིག་པ་འདི་དག་ཅེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྟོན་ཏེ། གང་དང་རང་རིག་པ་ཡིན་པ་དེ་དང་དེ་
ནི་ཤེས་པ་ལས་དོན་གཞན་ཏུ་གྱུར་པའི་ཡུལ་ཅན་མ་ཡིན་ཏེ། བདག་ཉིད་རིག་པ་བཞིན་ནོ། ། སྟོན་པོ་
ལ་སོགས་པའི་རྣམ་པ་འདི་ཡང་རིག་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་འགལ་བས་བྱུང་བ་དམིགས་པ་སྟེ། དོན་
གཞན་གྱི་ཡུལ་ཅན་ཉིད་དང་འགལ་བ་དོན་གཞན་ཏུ་གྱུར་པ་མ་ཡིན་པའི་ཡུལ་ཅན་ཉིད་གྱིས་རིག་
པ་ལ་བྱུང་བའི་ཕྱིར་རོ། ། བྱུང་བ་དེ་ཉིད་བསྐྱབ་པའི་ཕྱིར། ། རང་རང་གི་ངོ་བོ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་
སྟོན་ཏེ། ཆོས་ཐམས་ཅད་ནི་བྱ་བ་མེད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དོན་དམ་པར་འགའ་ཞིག་འགའ་ཞིག་གིས་
འཛིན་པ་ནི་མ་ཡིན་གྱི་གསལ་བའི་བདག་ཉིད་ཡིན་པས་དེ་ལྟར་སྣང་བ་ན་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་བདག་
ཉིད་འཛིན་པར་བྱེད་པར་བཞིན་པ་འབའ་ཞིག་ཏུ་ཟད་དོ། ། དེ་ལྟར་ཤེས་པ་དངོས་སུ་དོན་འཛིན་པར་
བྱེད་པར་རིགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་རང་རང་གི་ངོ་བོ་ལ་གནས་པའི་ཕྱིར་རོ། ། དེའི་
བདག་ཉིད་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་གཞན་གྱི་མ་ཡིན་ནོ། ། འདི་སྟམ་ཏུ་ཤེས་པའི་དངོས་སུ་རིག་པ་ཅི་འདྲ་
བ་དེ་འདྲ་བ་དོན་གྱི་ཡིན་པར་ནི་མི་འདོད་དོ། ། འོ་ན་ཅི་ཞེ་ན། རང་སྣང་བ་སྦྱེད་པར་བྱེད་པ་ཉིད་དོན་
རིག་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། ། དེ་ལྟ་ཡིན་དང་གལ་ཏེ་དངོས་སུ་རིག་པ་གཏན་ཆོགས་སུ་ལེན་པར་བྱེད་
པ་དེའི་ཆེ་གཏན་ཆོགས་མ་ཁྱབ་པ་ཉིད་ཡིན་ལ། ཡང་ཅི་སྟེ་རི་ཞིག་ལྟར་རིག་པའི་སྒྲིམ་བཞིན་པར་བྱ་
བ་ཉིད་ཏུ་སྐྱབ་པར་བྱེད་པ་ཡིན་པ་དེ་ལྟར་ཡང་རྣམ་པ་དེ་ལྟ་བུ་ལས་འདོད་པ་སྐྱབ་པ་ཡིན་ཏེ། གོའི་
སྒྲར་མཚུངས་པས་དག་ལ་སོགས་པ་རྣམས་རྒྱ་ཅན་ཏུ་ཁྱབ་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། ། ཡང་ཤེས་པ་ལ་ཡོད་པའི་
སྟོན་པོའི་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་པའི་ཆོས་ཅན་ལ་བཞེན་ནས་ཤེས་པ་རྣམ་པ་དང་བཅས་པའི་སྟོགས་ལ་

ནམ་པ་གཉིས་ཀ་ཡང་གཏན་ཚིགས་སུ་འདོད་པ་དེའི་ཆོ་གྱུ་བ་པ་ལ་སྒྱུ་བ་པ་ཡིན་ཏེ། ཇི་སྐད་དུ། ཤེས་པ་
 རྣམ་བཅས་ཕྱོགས་ལ་ནི། ། དེ་ཡི་རྣམ་པ་རིག་པ་ཉིད། ། དེ་ནི་ཐ་མི་དང་གྲུབ་ན། ། གྲུབ་པ་སྒྱུ་བ་པ་ཉིད་
 དུ་འགྱུར། ། ཞེས་བཤད་པ་ལྟ་བུའོ་སྟེ། རྣམ་པ་འདི་ཐམས་ཅད་བཅུན་པ་དགེ་སྤངས་དེའི་དོགས་
 པ་བསུ་ནས། དོན་གྱི་རྣམ་པའི་གཞུགས་བརྟན་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྟོས་ཏེ། འདི་ནི་དོན་གྱི་རྣམ་པ་
 རྟེན་དང་འབྲས་བུ་ཡང་ཡིན་ལ། གཞུགས་བརྟན་ཏེ། སྤང་བ་ཡང་ཡིན་པས་དོན་གྱི་རྣམ་པའི་གཞུགས་
 བརྟན་ནོ། ། འདི་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སྒྱུ་བ་པར་བྱེད་པ་རྣམ་པ་གཉིས་ཏེ། གང་གི་ཕྱིར་རྣམ་པ་མེད་པར་སྒྲུབ་
 ལ་ལྟ་བུ་ཡིན་པ་དེས་ན་གྲུབ་པ་ལ་སྒྱུ་བ་པ་མ་ཡིན་ནོ། ། ཉེ་བར་བཏགས་ནས་དོན་གཞན་རིག་པ་ཡང་
 ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། གདགས་པའི་རྩ་མཚན་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། ། དེ་ལྟར་རེ་ཞིག་རྣམ་པ་མེད་པའི་ཤེས་
 པས་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་ཤེས་པ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བསྟན་ནས། ཕྱོགས་གཉིས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་རྣམ་པ་དང་
 བཅས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ཡང་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བསྟན་པའི་ཕྱིར། འོ་ན་འབྲས་བུ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྟོས་ཏེ།
 གང་ལས་དེའི་དབང་གིས་དོན་རྣམ་པར་འཛོག་པར་འགྱུར་བ་ཡང་དག་པའི་རྣམ་པར་རིག་པ་མ་
 ཡིན་ལ། བརྟན་པའི་རྣམ་པས་དོན་རིག་པར་འགྱུར་བ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། རྣམ་པ་དེ་ལྟ་བུ་ནི་འབྲུལ་བའི་
 ཤེས་པ་ལ་ཡང་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། ། ཇི་ལྟར་རྣམ་པ་རྣམས་བརྟན་པ་ཉིད་ཡིན་ཞེ་ན། ཤེས་ལས་ཞེས་བྱ་
 བ་ལ་སོགས་པ་སྟོས་ཏེ། རྟན་ཁྲ་པོ་མཐོང་བ་ན་ཤེས་པ་གཅིག་ལས་ཐ་མི་དང་པའི་ཕྱིར་ཤེས་པའི་རང་
 བཞིན་བཞིན་དུ་རྣམ་པ་རྣམས་ཀྱང་དུ་མ་ཉིད་དུ་མི་འགྱུར་རོ། ། དེ་བཞིན་དུ་རྣམ་པ་ལས་ཐ་མི་དང་
 པའི་ཕྱིར་ཤེས་པ་ཡང་དུ་མ་ཉིད་དུ་འགྱུར་རོ། ། གང་དག་རིགས་འབྲས་བུའི་ཤེས་པ་རྣམས་ཀྱང་རྣམ་
 པའི་གྲངས་བཞིན་དུ་མང་པོར་རྟན་ཁྲ་པོ་ལ་སོགས་པ་ལ་རིག་མི་འབྲས་བུའི་གཞུགས་དང་སྒྲུབ་པ་སོགས་
 པའི་ཤེས་པ་བཞིན་དུ་ཅིག་ཅར་སྒྲེབ་ས། དེ་ལྟ་ཡིན་དང་ཐལ་བར་འགྱུར་བ་གྲུབ་པ་ལ་སྒྱུ་བ་པ་ཡིན་ནོ་
 རྣམ་པ་ཉིད་ཞེས་པ་དེ་དག་གི་ལྟར་ན་ཡང་རྟན་ཁྲ་པོ་ལ་དེ་ལྟར་སྟོན་པོ་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་པ་མང་པོ་
 རིག་པ་དེ་ལྟར་དཀར་པོ་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་པ་གཅིག་ལ་ཡང་རྩ་རོལ་དང་དབྱུག་དང་ཕ་རོལ་གྱི་ཆའི་
 རོ་པོའི་རྣམ་པ་མང་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དེའི་བདག་ཉིད་དེ་ལ་ཡང་ཤེས་པ་རྣམ་པ་དུ་མའི་བདག་ཉིད་དུ་

འགྱུར་རོ། ། འདྲོད་པ་ཁོ་ན་ཞེ་ན། དེ་ནི་གཅིག་པའི་རྩ་བུ་ཞིག་ཡིན་པ་བརྟུན་པར་བྱའོ། ། རྩལ་ཕྱ་
 རབ་ཆ་མེད་པའི་ཡུལ་ཅན་གང་ཡིན་པའོ། ། ཞེ་ན། དེ་ནི་ཉམས་སུ་སྦྱོར་བ་དང་འགལ་ཏེ། གང་དུ་ཡང་
 རྩལ་ཕྱ་རབ་ཆ་མེད་པའི་ངོ་བོར་སྤང་བར་མི་མངོན་ནོ། ། གང་གིས་དེ་བདེན་པ་ཉིད་དུ་བྱུང་པར་བྱ་
 བའི་ཕྱིར་ཤེས་པ་དུ་མ་བརྟགས་པ་ལེགས་པར་འགྱུར་བ། ཡུལ་ཅན་མ་ཡིན་པའི་ཤེས་པ་ལ་ཡུལ་གྱིས་
 བྱས་པའི་སྤྲ་མ་དང་བྱི་མར་གནས་པ་རིགས་པ་མ་ཡིན་ནོ། ། ཡུལ་ལ་བྱབ་པ་དང་ལྡན་པར་སྤང་བ་
 ཡང་བརྟུན་པ་ཉིད་ཡིན་ན་ཇི་ལྟར་ནམ་པ་ནམས་བདེན་པར་འགྱུར། ཡུལ་ལ་བྱབ་པར་གནས་པའི་
 སྟོན་པོ་ལ་སོགས་པར་སྤང་བ་ལས་མ་གཏོགས་པའི་སྟོན་པོ་ལ་སོགས་པའི་ཤེས་པའི་ནམ་པ་གཞན་
 རིགས་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། དེས་ན་ཤེས་པ་དུ་མ་བརྟགས་པ་དོན་མེད་པ་ཉིད་དོ། ། སྟོན་གཞན་ཡང་བཤད་
 པ་ནི། བདག་ཉིད་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྟེ། མི་ཤེས་པ་ནི་བཅས་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་དོ། །
 སོགས་པའི་སྒྲིམ་འདྲོད་ཆགས་དང་བཅས་པ་མ་ཡིན་པ་དང་། ཞེ་སྤང་དང་བཅས་པ་མ་ཡིན་པ་ཞེས་པ་
 བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གཟུང་ངོ། ། གཞན་གྱི་ནམ་པ་ཞེས་བྱ་བའི་ཕྱོགས་གསུམ་པ་འདི་ལ་བརྟེན་ནས།
 གལ་ཏེ་གཞན་གྱི་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྟོས་ཏེ། ཡང་ཅི་སྟེ་ཤེས་པ་འགའ་ཞིག་གང་གིས་བསྐྱེད་པ་དེ་
 ནི་དེ་ཉིད་རིག་པར་འགྱུར་ཏེ། དེས་ན་ཐམས་ཅད་རིག་པར་མི་འགྱུར་རྒྱུ་མ་ན། རྩལ་པའི་པར་
 བྱེད་པར་མི་འགྱུར། མིག་ལ་སོགས་པ་ཡང་རིག་པར་བྱ་བ་ཉིད་དུ་ཐལ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རྒྱུ་མ་
 དུ་བསམས་པ་ཡིན་ནོ། ། ཇི་ལྟར་བྱེད་ཀྱི་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པས་བཙུན་པ་དགེ་སྤྱངས་ཀྱི་ལན་གྱི་
 དོགས་པ་བསུ་བ་ཡིན་ཏེ། དེ་ན་རེ། ཇི་ལྟར་ནམ་པར་ཤེས་པར་སྒྲིབ་བྱེད་ཅག་གི་ནམ་པར་ཤེས་པ་དོན་
 དམ་པར་ནམ་པ་མེད་པ་ཡིན་ཏེ། རྩལ་པས་གསེར་དང་ནམ་མཁའ་ནམས། ། དག་པ་བཞིན་དུ་དག་
 པར་འདྲོད། ། ཅས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཡང་ནམ་པ་ཡང་རིག་པར་འདྲོད་པ་དེ་བཞིན་དུ་བྱི་རོལ་ལ་
 ཡང་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཟེར་རོ། ། འདིར་སེམས་དང་སེམས་ལས་བྱུང་བ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྟོས་ཏེ། ཡང་
 དག་པ་མ་ཡིན་པ་ནི་དངོས་སུ་རིག་པ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། འདི་ལྟར་གསལ་བའི་བདག་ཉིད་ཐུན་མོང་
 མ་ཡིན་པ་དང་རྩལ་གྱི་གཞན་ཉེ་གཞི་སེམས་པ་ལ་སོགས་པའི་ངོ་བོས་སྤང་བ་གང་ཡིན་པའི་སེམས་དང་

སེམས་ལས་བྱུང་བ་རྣམས་ཀྱི་རང་བཞིན་བདག་ཏུ་དེ་ཉིད་དེ་དག་གི་ཏྲིམ་ཏེ་དངོས་སུ་རིག་པ་ཡིན་
 ལ་ཤེས་པའི་བདག་ཉིད་དེ་ལས་གཞན་དེ་ཡང་དག་པ་མ་ཡིན་པའི་རྣམ་པ་རྣམས་ཀྱི་རིག་པ་དེ་ནི་
 དངོས་སུ་རིག་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་དག་ཡང་དག་པ་མ་ཡིན་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རོ། ། བཏགས་པ་ཡང་མ་ཡིན་
 ཏེ། གདགས་པའི་རྒྱ་མཚན་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། ། འདི་ལྟར་ཚོགས་པ་གཅིག་ལ་རག་ལས་པ་ཉིད་དམ་
 རྒྱ་དང་འབྲས་བུའི་དངོས་པོ་ཉིད་དང་། སོགས་པའི་སྒྲིམ་འདྲ་བ་སྟེ། འདི་དག་གདགས་པའི་རྒྱ་མཚན་
 ཏུ་འགྱུར་ན། ཡང་དག་པ་མ་ཡིན་པ་ལ་ནི་འདི་ཐམས་ཅད་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ལ། ཉེ་བར་བཏགས་པའི་
 རྒྱ་མཚན་གཞན་ཡང་མེད་དེ། མ་རིག་པའི་དབང་གིས་ཡུལ་མེད་པ་ཉིད་ཏུ་ཡང་དག་པ་མ་ཡིན་པའི་
 རྣམ་པ་སྟོན་པར་བྱེད་པའི་ཤེས་པ་འཁྲུལ་བ་སྟེ། བ་འབབ་ཞིག་ཏུ་བྱེད་དོ། ། འོ་ན་འཁྲུལ་བ་དེ་ཉིད་མེད་
 པའི་རྣམ་པ་རིག་པའི་གདགས་པའི་རྒྱ་མཚན་ཏུ་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། འདིར་སྒྲིབ་བ་ཅི་སྟེ་ཡང་ཞེས་བྱ་བ་ལ་
 སོགས་པ་སྟེ། དེ་ནི་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཡང་དག་པ་མ་ཡིན་པའི་རྣམ་པའི་ཡུལ་ཅན་ཏུ་བསྟན་པ་འོ། ། འདི་
 ལྟར་དོན་དམ་པར་ཡང་དག་པ་མ་ཡིན་པའི་རྣམ་པ་རིག་པར་བྱ་བ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་རིག་པས་
 རིག་པར་བྱ་བ་ཉིད་ཏུ་ཁས་ལེན་ན་ཡང་དག་པ་ཉིད་ཏུ་ཐལ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། ། ཡང་དེ་ཉིད་ན་
 རོ། སངས་རྒྱུས་ཀྱི་ནི་ཡེ་ཤེས་ལའང་། དེ་ནི་རྣམ་བཅས་རྣམ་མེད་དང་། ། ཏུས་མཚུངས་ཏུས་མི་
 མཚུངས་སྟེ་ཞེས། བསམ་པ་ཅི་ཡི་ཕྱིར་མི་འཇུག་། ཅེས་སོ། ། དཔེར་ན་རྣམ་པ་དང་བཅས་པས་དོན་
 འཛིན་པར་བྱེད་པ་རིགས་པ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་སེམས་པར་བྱེད་པ་དེ་བཞིན་དུ། བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱི་
 ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་དོན་འཛིན་པ་ལ་ཡང་ཅིའི་ཕྱིར་མི་དཔྱོད་ཅེས་ཟེར་རོ། ། འདིར་དེ་ནི་རྣམ་བཅས་ ཞེས་
 བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྟོས་ཏེ། གང་གིས་འདི་ལ་ཡང་སེམས་པར་བྱེད་པ་བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ནི་
 དེའི་འཛིན་པར་མི་འདོད་དོ། ། གང་གི་ཕྱིར་དེ་ནི་སྒྲིབ་པ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བའི་ཕྱིར། གཞུང་བ་
 དང་འཛིན་པའི་རྣམ་རྟོག་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་འདོད་དོ། ། གལ་ཏེ་ཡང་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་གཞུང་བར་
 བྱ་བ་མེད་པ་དེ་ལྟ་ན་ཡང་རྒྱུད་གཞན་ལ་གནས་པའི་སེམས་གཞན་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནམ། ཅིའི་ཕྱིར་དེ་
 བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཏྲིམ་ཏེ་གཞུང་བར་བྱ་བར་མི་འགྱུར་ཞེ་ན། འདི་ལ་གཞན་གྱི་

ཚད་མའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་བསྐྱུས་པའི་དཀའ་འགྲེལ།

འདོད་ཆགས་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྒྲོས་ཏེ། གཞན་གྱི་རྒྱུད་ལ་ཡོད་པའི་འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་པ་
རིག་པ་ནི་འདྲ་བ་ཉིད་སྟོན་པར་སྒྱུར་ལེན་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ཉེ་ཏེ་ཅང་ཐལ་བར་འགྱུར་
བའི་ཕྱིར་རོ། ། དེ་ལྟ་ཡིན་དང་གལ་ཏེ་བདག་ཉིད་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་འདྲ་བ་ཉིད་ཡིན་ན་དེའི་ཆོ་བཅོམ་
ལྡན་གྱི་ཡེ་ཤེས་ཀྱང་ཆགས་པར་འགྱུར་ལ། དེ་ལྟ་ཡིན་ན་ཉོན་མོངས་པའི་སྐྱིབ་པ་མ་སྤངས་པར་
འགྱུར་བའི་ཕྱིར་སྐྱིབ་པ་ཡོད་པར་འགྱུར་རོ། ། དམིགས་པས་སྟོད་པ་ན་དམིགས་པ་ཅན་ཏེ། དེ་དག་གི་
ལྟ་བུ་ནི་གཞུང་ལུགས་སོ། ། ཡང་ན་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་ལྟ་བུ་ལ་དམིགས་པ་ཅན་དུ་ལས་ལེན་པ་ན་
ཞེས་བྱ་བའི་དོན་འདི་ཡིན་ནོ། ། ཡང་སྟོགས་གཅིག་གིས་འདྲ་བ་དེ་ལྟ་ན་ཡང་གཉིས་ཀྱིས་ཉེ་ཏེ་རྒྱུ་
པ་མ་སྤངས་པའི་ཕྱིར་ཤེས་བྱའི་སྐྱིབ་པ་ཡོད་པར་འགྱུར་ཏེ། གཞུང་བར་བྱ་བའི་རྣམ་པ་དང་ལྡན་པའི་
ཕྱིར་རོ། ། འདི་ལྟར་གཅིག་ལ་ཡང་དག་པའི་ངོ་བོ་གཉིས་རིགས་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དེ་ནི་གདོན་མི་
ཟ་བར་འབྱུལ་བ་ཉིད་དུ་རྣམ་པར་གཞག་པར་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། ། དེ་ལྟ་ཡིན་དང་འབྱུལ་བའི་ས་བོན་
གནས་ངན་ལེན་མ་སྤངས་པའི་ཕྱིར་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་སྐྱིབ་པ་མ་སྤངས་པ་ཁོ་ནར་འགྱུར་རོ། །
འོ་ན་གལ་ཏེ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མི་ཤེས་ན་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པར་ངེ་ལྟར་འགྱུར་ཞེ་ན། དཔག་བསམ་ཞེས་
བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྒྲོས་ཏེ། མ་གཟིགས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་འདི་ལ་གཟིགས་པ་སྟེ། དམིགས་པ་ཡོད་པ་མ་
ཡིན་པས་ན་མ་གཟིགས་པའོ། ། སྟོན་གྱི་སྟོན་ལམ་གྱི་སྟོབས་ཀྱིས་ལྷན་གྱིས་གྲུབ་པར་དཔག་བསམ་གྱི་
ཤིང་ལྟར་སྒྲུབ་པ་ངེ་ལྟ་བུ་བཞིན་དུ་འགྲོ་བ་མཐའ་དག་གི་དོན་སྦྱབ་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར། ཐམས་ཅད་
མཁྱེན་པར་བརྟེན་གྱི། དམིགས་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། རང་བཞིན་གཞན་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་
དུ་དམིགས་པར་མི་རུང་བའི་ཕྱིར་རོ། ། དེ་ལྟར་བྱི་རོལ་གྱི་དོན་འགྲེལ་པར་བྱེད་པའི་ཚད་མ་བརྟེན་
ནས། གཞན་གྱིས་སྐྱུས་པ་དེའི་སྐྱབ་པར་བྱེད་པའི་ཚད་མ་བསལ་བའི་ཕྱིར། སྟོན་རྣམས་ཞེས་བྱ་བ་ལ་
སོགས་པ་སྒྲོས་ཏེ། འདི་ལྟར་བྱི་རོལ་གྱི་དོན་མངོན་སུམ་གྱིས་སམ། རྗེས་སུ་དཔག་པས་གྲུབ་པར་འགྱུར།
ཚད་མ་གཞན་ཡོད་ན་ཡང་འདིར་འདུས་པའི་ཕྱིར་རོ། ། དེ་ལ་རེ་ཞིག་མངོན་སུམ་གྱིས་ནི་མ་ཡིན་ཏེ།
འདི་ལྟར་མངོན་སུམ་དུ་མངོན་པར་འདོད་པའི་ཤེས་པ་རྣམ་པ་མེད་པས་དོན་འཛིན་པར་འགྱུར་རམ་

ནམ་པ་དང་བཅས་པས་ཡིན་གྱང་། རེ་ཞིག་ནམ་པ་མེད་པས་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། ཉེ་བའི་རྒྱ་མཚན་མེད་པའི་
 ཕྱིར་རོ། ། རྫོང་ཀར་པོ་ལ་སོགས་པའི་རོ་བོ་ཉིད་མ་ཡིན་ན་རྫོང་ཅི་ལྟར་དོན་དེའི་ཉམས་སུ་ཁྱོད་བར་
 འགྱུར་ཏེ། མི་འགྱུར་བ་ཁོ་ནའི་ཞེས་སྐར་བསྟན་ཟིན་ཏོ། ། ཅི་ལྟར་ནམ་པ་དང་བཅས་པས་ཡིན་ན་དེའི་
 ཆོ། རྫོན་པོ་ལ་སོགས་པའི་ནམ་པ་གཅིག་ཤུ་ཤེས་པར་གཏོགས་པ་དམིགས་པའི་ཕྱིར་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་
 རྫོགས་ཏུ་གྱུར་བ་ཁོ་ནར་འགྱུར་གྱི་མངོན་སུམ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། ། འདི་ལྟར་གཅིག་ནི་ཤེས་པའི་གཟུགས་
 བཟན་ལ། གཞན་ནི་དེ་གཏོད་པར་བྱེད་པ་རྫོན་པོ་གཉིས་ནི་ནམ་ཡང་རིག་པ་མེད་དོ། ། དེ་ལྟར་རེ་
 ཞིག་མངོན་སུམ་གྱིས་མ་གྲུབ་པོ། ། འོ་ན་རྗེས་སུ་དཔག་པས་གྲུབ་པ་ལ་རག་མོད་ཅེ་ན། འདི་ལ་བཅུན་
 པ་དགེ་སྤངས་ཆད་མ་བྱེད་པ་ནི་གང་ཞིག་མི་སྤྱོད་ན་ཤེས་པའི་ནམ་པ་ཡིན་པ་དེ་ནི་ནམ་པ་དེ་
 ལྟ་བུའི་དངོས་པོ་གཞན་གྱིས་བསྐྱེད་པ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་འཛིན་པའི་ནམ་པ་བཞིན་ནོ། ། དབང་པོ་མ་
 བསྐྱེད་པའི་རྫོན་པོ་ལ་སོགས་པ་སྤང་བའི་བྱད་པར་གྱི་མི་སྤྱོད་པ་འདི་ཡང་ཤེས་པའི་ནམ་པ་ཡིན་ནོ་
 ཞེས་བྱ་བ་ནི་གཏན་ཆོག་སོ། ། དེ་ལྟར་འདི་དོགས་པ་བསྐྱེད་ནས། རྫོན་པོ་ལ་སོགས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་
 སོགས་པ་སྤོང་ཏེ། མི་སྤྱོད་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དེ་ལྟ་བུར་གྱུར་བའི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་གསུམ་པའོ། །
 མི་སྤྱོད་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཉེ་བར་མཚན་པའི་ཤེས་པའི་ནམ་པ་གང་དག་ཡིན་པ་དེ་དག་རྒྱ་དེ་ཤེས་པའི་ནམ་
 པ་རིགས་མཐུན་པ་ལས་སྐྱེས་པར་བསྐྱབ་པར་བྱས་སོ། ། ཤེས་པ་བཞིན་ཏེ་འཛིན་པའི་ནམ་པ་བཞིན་
 ནོ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ། ། གལ་ཏེ་ཕྱི་རོལ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པས་སུན་འབྱེན་པ་འཆད་དེ། དེ་ལ་གལ་
 ཏེ་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་ཐོབ་པའམ། དེ་ཐོབ་པར་རུས་པའི་མི་སྤྱོད་ཏུ་གཏན་ཆོག་གྱི་བྱད་པར་དུ་
 འདོད་པ་དེའི་ཆེ་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་ལ་བསྟོན་པའི་ནམ་པར་རིག་པ་ཅམ་ཏུ་སྤྱོད་པ་ལ་དེ་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་
 གཏན་ཆོག་གང་ཡང་རུང་བ་ལ་གྲུབ་པ་ཡིན་ནོ། ། ཅི་ལྟར་མངོན་པར་འདོད་པའི་དོན་བྱེད་པར་སྤང་
 བའི་ཤེས་པའི་རྒྱ་ཉིད་མི་སྤྱོད་ཏུ་འདོད་པ་དེའི་ཆེ་བསྐྱོག་པ་ལ་གཞོད་པ་ཅན་གྱི་ཆད་མ་མ་
 བསྟན་པའི་ཕྱིར་རོ། ། མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་ལས་བསྐྱོག་པ་ལ་ཐེ་ཆོམ་བྱ་བས་གཏན་ཆོག་མ་ངེས་པ་
 ཡིན་ཏེ། དམིགས་པ་མེད་པའི་ཤེས་པ་ལ་ཡང་ནམ་པ་དེ་ལྟ་བུའི་མི་སྤྱོད་པ་ཉིད་མི་འགལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །

ཚད་མའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་བསྟུན་པའི་དཀའ་འབྲེལ།

མི་འགལ་བ་ཉིད་ཏུ་སྒྲུབ་པའི་དོན་ཏུ་དབེར་ན་ཚུ་ལ་སོགས་པ་ཞེས་བྱ་བ་སྟོས་སོ། ། གཞན་ཡང་
དམིགས་པ་མེད་པ་ཉིད་ཡིན་ན་ཡང་རྗེས་སུ་དཔག་པ་ལ་མི་སྒྲུབ་པ་ཉིད་ཡོད་པས་མི་མཐུན་པའི་ཚུགས་
ལ་ཡོད་པར་ངེས་པའི་ཕྱིར་གཞལ་བྱ་ལ་སོགས་པ་བཞིན་ཏུ་གཏན་ཆིགས་ཐུན་མོང་གི་མ་ངེས་པ་ཉིད་
ཏུ་གསལ་ལོ། ། འདི་སྟུང་ཏུ་རྗེས་སུ་དཔག་པར་ནམ་པར་རྟོག་པའི་དམིགས་པ་མེད་པ་ཉིད་མ་གྲུབ་པ་
ཡིན་ནོ་སྟུང་ཏུ་སེམས་ན། མི་ལ་སོགས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྟོས་ཏེ། སྒྱུར་བ་ནི་གང་ཞིག་གང་
གིས་ནམ་པས་སྟོང་བ་དེ་ནི་དེའི་ཡུལ་ཅན་མ་ཡིན་ཏེ། དབེར་ན་གཞུགས་ཀྱི་ཤེས་པ་སྒྲུབ་པ་ཡུལ་ཅན་མ་
ཡིན་པ་བཞིན་ནོ། ། རྗེས་སུ་དཔག་པའི་ཤེས་པ་ཡང་ཕྱི་རོལ་གྱི་ནམ་པས་སྟོང་བ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་
ཁྲབ་པར་བྱེད་པ་འགལ་བ་དམིགས་པའོ། ། གཏན་ཆིགས་མ་གྲུབ་པ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། འདི་སྟུང་མེ་ལ་
སོགས་པ་གསལ་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་རྗེས་སུ་དཔག་པའི་ཤེས་པའི་ནམ་པ་དེ་དང་འབྲ་བ་སྟེ་མཚུངས་
པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ནི་མི་གསལ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། ། དེ་སྟུང་མ་ཡིན་ན་རི་སྟུང་སོ་སོར་ངེས་པའི་ཚད་དང་
ལོ་མའི་མེ་ལ་སོགས་པའི་ཁྲད་པར་གྱི་རོ་བོས་མངོན་སུམ་གྱི་ཤེས་པ་ལ་སྒྲུང་བ་དེ་སྟུང་རྗེས་སུ་དཔག་
པའི་ཤེས་པ་ལ་ཡང་སྒྲུང་བར་འགྱུར་རོ། ། འདི་སྟུང་སོ་སོར་ངེས་པའི་རོ་བོ་སྒྲུངས་ནས་གོ་བར་བྱེད་
པའི་རྗེས་སུ་འདུག་པའི་སྒྲུབ་པ་རོ་བོས་རྗེས་སུ་དཔག་པ་ལ་སྟོག་ཏུ་གྱུར་པའི་མེ་ལ་སོགས་པ་སྒྲུང་ལ། སྒྱི་
དང་ཁྲད་པར་གྱི་བདག་ཉིད་ཀྱིས་པན་ཚུན་འགལ་བ་གཉིས་གཅིག་ལ་རིགས་པ་ཡང་མ་ཡིན་ནོ། །
ཞེས་སྟུང་བསྟན་ཟིན་ཏོ། ། གཏན་ཆིགས་འགལ་བ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། མཐུན་པའི་ཚུགས་ལ་ཡོད་པའི་
ཕྱིར་རོ། ། མ་ངེས་པ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། ཏུ་ཅང་ཐལ་བར་འགྱུར་པའི་ཕྱིར་རོ། ། གཞལ་བྱ་ཉིད་སོགས་ཞེས་
བྱ་བ་ལ་སོགས་པས་འོད་བྱེད་པའི་ཚད་མ་དག་དོགས་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ན་རེ། གང་འདི་སྟོན་སོ་
ལ་སོགས་པ་ཡུལ་ནམ་པར་ཆད་པར་སྒྲུང་བ་དེ་ནི་ཉམས་སུ་གྱུང་བ་ལས་ཆད་པ་ཡིན་ཏེ། གཞལ་བྱ་
ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། མི་རྟག་པའི་ཕྱིར་དང་། འབྲས་བུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། རྒྱུན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་།
རྒྱ་དང་ལྗན་པའི་ཕྱིར། རྒྱུད་གཞན་གྱི་སེམས་བཞིན་ནོ་ཞེས་ཟེར་བའི་གཏན་ཆིགས་ཐམས་ཅད་ལ་
འབྲུལ་བ་སྟེ་མ་ངེས་པ་ཡིན་ཏེ། བྱང་ཏུ་ཉམས་སུ་གྱུང་བ་ལ་ཡང་གཞལ་བྱ་ཉིད་ལ་སོགས་པ་སྟོན་པའི་

ཕྱིར་རོ། ། དེ་བཞིན་དུ་རབ་རིབ་ཅན་ལ་སོགས་པའི་ཤེས་པ་ལ་ཡང་སྒྲུབ་པའི་སྒྲ་བ་གཉིས་ལ་སོགས་
 པས་ཀྱང་མངེས་པ་ཡིན་ཏེ། སྒྲ་བ་ལ་སོགས་པའོ་སྒྲུམ་པའི་ནམ་པར་རྟོག་པའི་ཤེས་པའི་ཡུལ་ཉིད་
 གྱིས་སྒྲ་བ་གཉིས་ལ་སོགས་པ་གཞལ་བྱ་ཉིད་དུ་བལྟ་བར་བྱའི་ཤེས་པ་གང་ལ་དེ་དག་སྒྲུབ་བ་དེ་ལ་
 རྟོས་ནས་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་དག་ལ་དོན་དུ་ཞེན་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། ། སྒྲ་ཤད་ལ་སོགས་དོན་མིན་ཏེ། །
 དོན་དུ་ཞེན་པ་མེད་ཕྱིར་རོ། ། ཞེས་གང་བཤད་པ་ཡིན་ནོ། ། འདི་ལ་ཕྱི་རོལ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པས་
 ཀྱུ་སྒྲ་ར་རི་ལའི་ཡུགས་གྱིས་འབྲུལ་བའི་ཡུལ་མ་གྲུབ་པར་དོགས་པར་བྱེད་དེ། དེ་ན་རེ། འདིར་སེར་པོ་
 དང་སྒྲ་བ་གཉིས་ལ་སོགས་པའི་ཤེས་པ་ལ་འབྲུལ་བའི་ཡུལ་ཉིད་དུ་ཉེ་བར་བཀོད་པ་ལ་ཕྱི་རོལ་གྱི་
 དུང་ལ་སོགས་པའི་དོན་ཉིད་སེར་པོ་ལ་སོགས་པའི་ངོ་བོས་དམིགས་ཏེ། དེ་ཕྱིར་འབྲུལ་བར་མི་འབྱུབ་
 བོ། ། ཞེས་ཟེར་རོ། ། འདིར་སྒྲུས་པ། སྒྲུང་བཞིན་པའི་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྟེ། འདིར་སྒྲུང་པའི་དོན་
 ནི་འདི་ཡིན་ཏེ། ཤེས་པ་གང་ལ་ནམ་པ་གང་ཞོན་སྒྲུང་བ་དེ་ཞོན་དེས་རིག་གོ་ཞེས་བྱ་བར་རིགས་གྱི་
 དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ན་ཤེས་པ་ཐམས་ཅད་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཡུལ་ཅན་དུ་འགྱུར་རོ། ། དེ་ལྟ་བས་ན་སྒྲུང་བས་
 རིག་པ་ལ་བྱུང་ལ། སེར་པོའི་ནམ་པ་ཅན་གྱི་ཤེས་པ་ལ་དཀར་པོའི་ནམ་པ་སྒྲུང་བ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། སྒྲུང་
 བར་མངོན་པར་འདོད་པ་མ་དམིགས་པའི་ཕྱིར་བྱུང་པར་བྱེད་པ་སྒྲུང་བ་ལོག་པ་ན་བྱུང་པར་བྱ་བ་
 རིག་པ་ཡང་ལྟོག་པ་ཡིན་ནོ། ། སྒྲུར་བ་ནི་གང་ཞིག་ནམ་པ་གང་ལ་མི་སྒྲུང་བ་དེ་ནི་དེས་རིག་པར་བྱ་
 བ་མ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་སྒྲུའི་ཤེས་པ་ལ་གཟུགས་བཞིན་ནོ། ། དུང་དཀར་པོའི་ངོ་བོ་ཡང་སེར་པོའི་ནམ་
 པ་ཅན་གྱི་ཤེས་པ་ལ་མི་སྒྲུང་ངོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་བྱུང་པར་བྱེད་པ་མི་དམིགས་པའོ། ། དེ་ཡང་རིག་ལ་ཞེས་
 བྱ་བ་ལ་འདིས་ནི་རང་གི་ཆོག་དང་འགལ་བར་བསྟན་ཏོ། ། དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་ན་ཞེས་ཏེ་ཅང་ཐལ་བར་
 འགྱུར་བས་རང་རིག་པ་སྒྲུབ་པར་བྱེད་དེ། དེས་ན་རྒྱལ་དཔོག་པས་སྒྲོ་མངོན་སུམ་མ་ཡིན་པ་དང་ནམ་
 པ་མེད་པའོ་ཞེས་འདོད་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཡང་བསལ་བ་ཡིན་ནོ། ། དེའི་ཕྱིར་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་
 མཐུག་སྒྲུང་པར་བྱེད་དེ། རྟོག་པར་བྱེད་པ་ན་དོན་ཉིད་ནམ་པ་གཞལ་དེ་དེ་ཡོད་པ་བདོག་པ་རྟོག་
 པར་བྱེད་དོ་ཞེས་འབྲེལ་ཏེ་ཉོ། ། འདིས་ཀྱང་ཀྱུ་སྒྲ་ར་རི་ལས་སྒྲུས་པ་བཀག་པ་ཡིན་ནོ། ། ཅི་སྟེ་ཞེས་

ཚད་མའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་བསྟུན་པའི་དཀའ་འབྲེལ།

བྱ་བ་ལ་སོགས་པས་ཀྱང་རྩེ་ལ་ཉིད་ཀྱི་ཚད་མའི་བྲེང་བ་ཚད་པ་ཡིན་ཏེ། གང་ཞིག་གཟུགས་འདྲིན་
པར་བྱེད་པའི་ཤེས་པ་དེ་ནི་གཟུགས་དེ་ལས་ཐ་དད་པ་ཡིན་ཏེ། གཟུགས་དེ་རིག་པ་ན་དེ་མི་རིག་པའི་
ཕྱིར་རོ། ། ལ་སོགས་པ་འདྲིན་པ་བཞིན་ནོ། ། རྣམ་པ་གཅིག་ཏུ་ན་གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་གཟུང་བར་
བྱ་བའི་འདྲིན་པ་ལས་ཐ་དད་པ་ཡིན་ཏེ། འདི་ལྟ་སྟེ་གང་གི་ཕྱིར་འདྲིན་པ་དེ་རྟོག་པ་མ་རྟོག་པའི་ཕྱིར་
ཏེ། རོ་ལ་སོགས་པ་འདྲིན་པ་བཞིན་ནོ། ། ཡང་ན་གཉིས་པོ་ནི་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་དང་ནི་འདྲིན་
པའོ། ། བན་ཚུན་ཐ་དད་པ་ཡིན་ཏེ། གང་ཡང་རུང་བ་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ན་གཞན་མི་རྟོག་པའི་ཕྱིར་རོ་
དང་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་བཞིན་ནོ། ། ཡང་ན་གཅིག་ཏུ་མི་ཤེས་པའི་ཕྱིར་རྒྱུད་གཞན་གྱི་སེམས་
བཞིན་ནོ། ། ཡང་ན་ཤེས་པ་ནི་རང་གི་ཆ་འདྲིན་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཤེས་པ་ལས་སྦྱེས་པའི་ཕྱིར་བག་ཆགས་
ཞེས་བྱ་བའི་ཤེས་པའི་རྣམ་པ་བཞིན་ནོ། ། དེ་བཞིན་དུ་ཤེས་པ་གཟུང་བའི་ཆ་དགག་པ་ཡང་བརྟེན་
པར་བྱའོ། ། འདི་ལྟ་སྟེ་དཔེར་ན་ཤེས་པའི་ཆ་ནི་ཤེས་པའི་གཟུང་བར་བྱ་བ་མ་ཡིན་ཏེ། ཤེས་པ་ལས་
སྦྱེས་པའི་ཕྱིར་ཤེས་པའི་རྣམ་པ་བག་ཆགས་བཞིན་ནོ། ། ཇི་ལྟར་དེ་མ་ཐག་པའི་གཏན་ཆོགས་གཉིས་
པོ་འདི་ལ་བསྟུབ་བྱའི་ཆོས་དང་ལྟན་པའི་དཔེ་བྱ་བ་ཅེ་ན། བག་ཆགས་གཉིས་དང་བྲལ་བ་ཡིན། ། ཞེས་
བྱ་བ་སྟོན་ཏེ། གཉིས་དང་ནི་གཟུང་བ་དང་འདྲིན་པ་དང་ངོ་། ། ཡང་སྦྱར་བ་གཞན་ནི་ནག་པོའི་ཤེས་
པ་ནི་ནག་པོའི་ཤེས་པ་ལས་བྱུང་བའི་ཤེས་པའི་ཆ་རྟོག་པར་བྱེད་པ་མ་ཡིན་ཏོ། ། ཤེས་པ་ཡིན་
པའི་ཕྱིར་ཇི་ལྟར་དེའི་ནག་པོའི་ཤེས་པ་ལས་བྱུང་བའི་ཤེས་པའི་ཆ་བྱམས་མའི་བྱ་བ་སོགས་པ་
༼ལུས་༽གཞན་ལས་སྦྱེས་པའི་ཤེས་པ་བཞིན་ནོ། ། དེ་ཕྱིར་འདི་ལ་སོ་སོ་རུ། ། ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་
སྟན་འབྱེན་པར་བྱེད་དེ། སོ་སོར་རིག་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། ། ཞེས་བྱ་བ་ནི་སྟོན་པོ་དང་དེའི་སྟོང་ག་ལྟན་
ཅིག་དམིགས་པ་ངེས་པའི་ཕྱིར་རོ། ། དམིགས་པ་མངོན་སུམ་མ་ཡིན་ན། ། དོན་མཐོང་བར་ཏུ་འགྱུབ་
མི་འགྱུར། ། ཞེས་རང་རིག་པ་སྟུབ་པས་བསྟན་ཟིན་ཅིང་། སྟོན་པོ་དང་དེའི་སྟོང་ག་ཐ་མི་དད་པ་ཉིད་
དུ་བསྟུབས་ཟིན་པའི་ཕྱིར། ། གཅིག་གི་ངོ་བོར་ཡོངས་སུ་མི་ཤེས་པའི་མཐར་ཐུག་པའི་གཏན་ཆོགས་
རྣམས་མ་གྱུབ་པོ། ། དེ་ནི་ཕྱི་རོལ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པས་གཞན་དག་གྱུབ་པ་ཉིད་དུ་སྟོན་པ་ཡིན་ནོ། །

ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་ནི་ནམ་པ་དང་ལྷན་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ནི་ཕྱི་རོལ་ཡུལ་དང་འབྲེལ། མངོན་སུམ་དུ་ནི་
 དམིགས་པར་འགྱུར། ། ཞེས་བྱ་བའི་གཞུང་འདིས་བཤད་པ་བྱེད་པ་རི་ཁྲོད་པས། འཛིན་པ་ཉམས་སུ་
 མྱོང་བ་མེད་ན་ཡང་གཞུང་བ་རིག་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བསྟན་ཏོ། ། དེ་ལྟ་ཡིན་དང་། དེ་རིག་པ་ནི་མི་རིག་
 ཕྱིར། ། ཞེས་བྱ་བ་འདི་གྲུབ་པོ། ། གཏན་ཆེགས་གཉིས་པ་ལ་སོགས་པ་ནམས་ཇི་ལྟར་གྲུབ་ཅེ་ན། དེའི་
 ཕྱིར། དེ་ཆེ་བདག་གིས་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྟོས་ཏེ། གཞུང་བ་མི་བློན་ན་ཡང་འཛིན་པ་བློན་པར་
 མཐོང་ངོ། ། ཡང་གལ་ཏེ་འཛིན་པ་དེ་ལས་གཅིག་ཏུ་གཞུང་བར་བྱ་བ་ཐ་དད་པར་གྱུར་པ་དེའི་ཆེ་
 འཛིན་པ་བཞིན་དུ་གཞུང་བ་ལ་ཡང་བློན་པར་འགྱུར་བ་ཞིག་ན། འགྱུར་བ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟ་བུས་
 བློན་གྲུབ་པ་དང་བདེ་བ་ཐ་དད་པའི་ཕྱིར་གཞུང་བ་དང་། འཛིན་པ་དག་ཐ་དད་དོ། ། འདི་ལྟར་དུ་གཞུང་
 བ་ལ་ཡང་བློན་པར་འགྱུར་བ་ཡིན་ནོ་སྟེ་ན། འཛིན་པ་བློན་པ་ཡོད་པ་ན། ། ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་
 སྟོས་ཏེ། དེར་མི་ཉེ་བཞུགས་ཏེ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་འཛིན་པ་བློན་པ་ཡོད་པའི་ཆེའོ། ། དེ་ཉིད་འཛིན་པ་ཉིད་
 འཛིན་པ་ཡིན་གྱི་གཞུང་བ་ནི་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཉིད་ཀྱི་སྒྲ་རིམ་པ་བཞིན་དུ་འོ། ། ཇེས་སུ་འགྲོ་ཞྭ་ལས་
 ཞེས་བྱ་བ་ནི་གཞུང་བ་དང་འཛིན་པ་བློན་པ་དག་སྟེ་ཡོད་པ་དང་མེད་པ་དག་ལས་སོ། ། འདི་ལྟར་
 འཛིན་པ་བློན་པ་མེད་པར་གཞུང་བ་བློན་པ་མེད་དོ། ། དམིགས་པ་རབ་ཏུ་མ་གྲུབ་ན། ། ཞེས་བྱ་བ་ལ་
 སོགས་པས་ལན་འདེབས་པར་བྱེད་དོ། ། དེ་ནི་ཕྱི་རོལ་ཡུལ་འབྲེལ་བའི། ། མངོན་སུམ་དུ་ནི་དམིགས་
 པར་འགྱུར། ། ཞེས་བྱ་བ་འདི་མངེས་པ་ཉིད་དུ་འཆད་པ་ནི། དེ་བཞིན་མིག་ནད་ཅན་ནམས་ཀྱིས། །
 ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྟོས་ཏེ། གསལ་བ་ངེས་པ་ཞེས་བྱ་བ་འདིར་དབྱེད་དོ། ། དེ་བཞིན་དུ་ཞེས་བྱ་བ་
 ནི་ཇི་ལྟར་བདེན་པར་མངོན་པར་འདོད་པའི་སེར་པོ་ལ་སོགས་པ་ཕྱི་རོལ་གྱི་ཡུལ་དང་འབྲེལ་བ་
 གསལ་བར་དམིགས་པ་དེ་བཞིན་དུ་མིག་སེར་གྱིས་ཉམས་པའི་མིག་ཅན་ལ་ཡང་དམིགས་པ་བར་
 མཐོང་ངོ། ། གལ་ཏེ་མཐོང་མོད་དེ་ལས་ཅིར་འགྱུར་ཞེ་ན། བཤད་པ་འཛིན་པའི་ཆ་ལས་རིག་པ་མ་
 ཡིན་ཞེས་བྱ་བར་བཤད་དོ། ། འཛིན་པའི་ཆ་ལས་ཞེས་བྱ་བ་ལ་བཏོན་ནས་ཞེས་ཁོང་ནས་འབྱུང་ངོ། །
 རིག་པར་མི་འགྱུར་རོ་ཞེས་བྱ་བ་ལྟག་མའོ། ། དེས་ན་དོན་འདིར་འགྱུར་ཏེ། རབ་རིབ་ཅན་ལ་སོགས་

ཚད་མའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་བསྟུན་པའི་དཀའ་འབྲེལ།

པས་དམིགས་པའི་མེར་པོ་ལ་སོགས་པ་དེ་ཡང་འདྲིན་པ་ལས་བཏོན་ནས་ལོག་ཤིག་ཏུ་རིག་པར་བྱ་བ་
མ་ཡིན་ལ། ཡང་ཕྱི་རོལ་གྱི་ཡུལ་དང་འབྲེལ་བར་ཡང་དམིགས་ཏེ། དེ་ལྟ་བུས་ན་འདི་ནི་མ་ངེས་པ་
ཡིན་ནོ། ། དེ་བཞིན་ཏུ་ནི་གཞན་ཡང་ཡིན། ། ཞེས་བྱ་བ་ནི་བདེན་པར་མངོན་པར་འདོད་པའི་མེར་པོ་
ལ་སོགས་པ་ཡང་རོ། ། འདིས་ནི་རྣམ་པར་ཆད་པ་གསལ་བར་སྤང་བ་ཙམ་གྱིས་གཉི་ག་ཡང་མཚུངས་
པར་བསྟུབས་པ་ཡིན་ནོ། ། དེའི་ཆེ་བདག་གིས་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ལ་ཁྱད་པར་མ་བཟུང་ཞེས་བྱ་བ་ལ་
སོགས་པ་སྟོས་ཏེ། འདིས་ནི་འདྲིན་པ་དང་བློ་ན་གཟུང་བ་མི་བློ་བར་མི་བྱུང་བར་བཤད་དོ། ། འདི་
སྟུང་ཏུ་གལ་ཏེ་གཟུང་བ་ལ་བློ་བ་མེད་པ་༼དེ༽ཡིན་ན་ཅིའི་ཕྱིར་བྱུང་བར་མ་བཟུང་བར་འགྱུར།
འདི་ལྟར་གཟུང་བ་དེ་རིགས་མཐུན་པ་དང་རིགས་མི་མཐུན་པ་ཐམས་ཅད་ལ་ཐ་དད་ལ་༼ལས༽དེ་ཁོ་
ན་བཞིན་ཏུ་དེ་བློ་ན་དེ་ལྟར་དེའི་ཡུལ་ཅན་ཏུ་འགྱུར་གྱི། གཞན་ཏུ་བྱད་པར་དེ་མ་བཟུང་ན་ངི་
ལྟར་དེའི་ཡུལ་ཅན་ཏུ་འགྱུར་ཏེ། ཏ་ཅང་ཐལ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ་སྟུང་ཏུ་སེམས་ན། ཀྱན་ལས་
ལྷོག་པ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྟོས་སོ། ། འདི་སྐད་ཏུ་བསྟན་པ་ཡིན་ཏེ། རེ་ཞིག་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ནི་ངི་
ལྟར་བཞིན་ཏུ་གནས་པའི་དངོས་པོ་འདྲིན་པར་རྟུན་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ནི་དངོས་པོའི་ཡུལ་ཅན་མ་
ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། ། དེ་ལྟ་བུར་གྱུར་པའི་དངོས་པོ་ཉམས་སུ་ཁྱོད་བའི་སྟོབས་ལས་གང་ཁོ་ན་ལ་དོན་ཏུ་
གཉེར་བ་ལ་སོགས་པ་ངེས་པའི་རྒྱ་ཡོད་པ་དེ་ལ་དེའི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་བློ་བའི་ཤེས་པ་དོན་དམ་པར་
ཡུལ་མེད་པ་ཉིད་ཏུ་རང་གི་སྤང་བ་དོན་མེད་པ་ལ་དོན་ཏུ་ཞེན་ནས་འདུག་པའི་ཕྱིར་ཐམས་ཅད་
འབྲུལ་བ་ཁོ་ནར་སྟེ་བ་འབའ་ཞིག་ཏུ་ཟད་དོ། ། དེ་ནི་ཞེན་པའི་དབང་གིས་ཡུལ་ཏུ་གཞག་གི་དོན་
དམ་པར་ནི་མ་ཡིན་ནོ། ། དྲན་པ་ཡང་གཟུང་བར་ཞེན་པ་འབའ་ཞིག་ལ་ཡོད་པར་མ་ཟད་གང་གིས་
བློ་བ་གཞན་ལས་བྱད་པར་ཏུ་འགྱུར་བ་རྣམ་པ་དེ་ལྟ་བུའི་མོམས་པ་གསལ་བ་གཞན་གྱུར་བ་དང་
ཆེས་ཆུར་བ་ལ་སོགས་པའི་རྒྱ་མེད་པའི་ཕྱིར་བྱུང་བར་མ་བཟུང་བ་ཡིན་ནོ། ། འདི་སྟུང་ཏུ་འདིར་
གཟུང་བར་ཞེན་པ་ལ་ངི་ལྟར་བློ་ན་པ་ཡོད་པར་ངེས་པར་བྱ་སྟུང་ཏུ་སེམས་ན། གཞན་ཏུ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་
སོགས་པ་སྟོས་ཏེ། གལ་ཏེ་བློ་བ་དེ་བྱད་པར་མ་བཟུང་བའི་བཟུང་༼གཟུང་༽བའོ་ཞེས་ཅི་ཞེན་པ་

དེའི་ཆེ་ཅི་ཞིག་གཟུང་ཞེས་བྱ་བ་དེ་ལྟ་བུ་ཡང་སྤྱིར་ནམ་པ་གཟུང་བ་རྟོགས་པས་འབྱུག་པར་མི་
 འགྱུར་རོ། ། གང་གིས་གཟུང་བའི་ངོ་བོ་དང་བལ་བའོ། ། འདྲིན་པ་སྦྱེས་པ་དྲན་པར་འགྱུར། ། ཞེས་
 བརྗོད་པ་འབའ་ཞིག་ལ་གཟུང་བའི་ནམ་པ་དང་བལ་བའི་ལུས་ཅན་གྱི་འདྲིན་པ་ཤེལ་གོང་དག་པ་ལྟ་
 བྱེད་དྲན་པ་ཡང་མ་ཡིན་ནོ། ། དེ་ལྟ་བུས་ན་དེ་དྲན་པ་ན་དེ་མི་དྲན་པར་མ་གྲུབ་པོ། ། གང་ཡང་ཤེས་པ་
 ལས་སྦྱེས་པའི་བྱིར། ཤེས་པ་ཡིན་པའི་བྱིར་ཞེས་བྱ་བའི་གཏན་ཆོག་སྤྱི་མ་འདི་དག་ནི་དྲུང་ལ་སེར་
 སོ་ལ་སོགས་པའི་ཤེས་པས་འབྱུལ་བ་ཡིན་ཏེ། འདི་ལྟར་དྲུང་ལ་སེར་སོ་ལ་སོགས་པའི་ཤེས་པ་ཤེས་པ་
 ལས་སྦྱེས་པ་ཡིན་ན། རང་གི་ཆ་སེར་སོ་ལ་སོགས་པའི་ནམ་པ་འདྲིན་པ་དང་། ཡང་ཇི་ལྟར་ཤེས་པ་
 ཡིན་ཡང་ཤེས་པའི་ཆ་སེར་སོ་ལ་སོགས་པའི་གཟུང་བར་བྱ་བ་རྟོགས་པ་ཡིན་ནོ། ། དེ་བཞིན་དུ་གཞན་
 ཡང་ཡིན་པའི་བྱིར་གཏན་ཆོག་སྤྱི་མ་ཡིན་ནོ། ། དྲུང་ལ་སེར་སོ་ལ་སོགས་པའི་ཤེས་པ་དམིགས་
 པ་མེད་པ་ཉིད་དུ་ཡང་བསྐྱབས་ཟིན་ནོ། ། དེ་ཉིད་ཀྱི་བྱིར་བདག་ཉིད་དུ་གཏོགས་པའི་སེར་སོ་ལ་སོགས་
 པའི་ནམ་པར་རིག་པའི་བྱིར་དང་། རང་རིག་པ་བསྐྱབ་པོ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ཡང་བསྐྱབས་ཟིན་ནོ། །
 རྟོགས་འདི་ཡིན་ཞེས་བྱ་བ་ནི་གཞན་དུ་བྱི་རོལ་གྱི་དོན་བསྐྱབ་པའི་བྱིར་ཉེ་བར་བཀོད་པ་ལ་འདི་ནི་
 ཉེས་པའི་རྟོགས་ཡིན་ནོ། ། གཞན་གྱིས་ཇི་ལྟར་གཉིས་སུ་མེད་པ་བསྐྱབ་བྱ་ཉིད་དུ་འདོད་ཅི་སྣང་
 བཞིན་པའི་སྡོན་སོ་ལ་སོགས་པའི་ནམ་པར་ཤེས་པའི་ངོ་བོ་ཉམས་སུ་སྤྱོད་བ་གྲུབ་པ་མེད་པའི་བྱིར་
 ཡིན་ན། འདི་ཇི་ལྟར་འཐད་པ་ཡིན། དེ་ལྟ་ཡིན་ན་ཐམས་ཅད་མེད་པར་འགྱུར་བར་གང་སྐྱུས་པ་
 འདིར་བརྗོད་པར་བྱ་སྟེ། ཐམས་ཅད་མེད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། རང་ལས་ཐ་དད་པའི་གཟུང་བར་བྱ་བ་ལ་
 སོགས་པ་རང་གི་མཚན་ཉིད་མེད་པའི་བྱིར་ལ། རྒྱུད་གཞན་གྱི་གཟུང་བར་བྱ་བའི་ངོ་བོར་མེད་པའི་
 བྱིར་གཟུང་བའི་ནམ་པས་སྤྱོད་པ་ཡིན་ལ་དེ་ལ་སྦྱོས་པའི་ནམ་པར་ཤེས་པར་བྱེད་པས་ནམ་པར་ཤེས་
 པ་ཡིན་པའི་བྱིར་ཤེས་པའི་བྱེད་པ་སོ་ཉིད་དུ་རབ་ཏུ་བཟླགས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་མེད་པའི་བྱིར་འདྲིན་
 པའི་ནམ་པས་སྤྱོད་པ་ཡིན་གྱི་ནམ་པར་ཤེས་པའི་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱང་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཐམས་ཅད་
 དུ་མེད་པའི་བྱིར་ནི་མ་ཡིན་ནོ། ། དེ་སྐད་དུ་ཡང་། སོ་སོར་ལ་སོགས་གང་ཤེས་ལས། ། བྱི་རོལ་ལྟ་བུར་

ཚད་མའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་བསྟུན་པའི་དཀའ་འབྲེལ།

སྤང་བ་དེ། ། མི་བདེན་དེ་ཕྱིར་ཕྱི་རོལ་གྱི། ། ཤེས་བྱ་ཉིད་དུ་བྱེད་ཡོད་མིན། ། རིག་པའི་བྱེད་པོའི་ངོ་བོ་
ཉིད། ། དེ་ལ་སྟོན་པར་འདོད་པ་གང་། ། དེ་ནི་མི་བདེན་དེ་ལྟར་ན། ། རིག་པ་གཉིས་མེད་ངེས་པར་བྱ།
ཞེས་གང་བཤད་པ་ཡིན་ནོ། ། དེ་ལྟར་བྱས་ན་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་དུ་ཕྱིན་པའི་གཞུང་མཚན་ཉིད་སྟོང་
པ་ཉིད་ཉེ་བར་བརྒྱུད་ནས་ནམ་པར་ཤེས་པ་ནི་ནམ་པར་ཤེས་པའི་ངོ་བོས་སྟོང་ངོ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ཡང་
ལེགས་པར་བྲངས་པར་འགྱུར་རོ། ། དེ་ལྟར་གང་དང་གང་ནམ་པར་ཤེས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པའི་
ཅུ་བའི་གཏན་ཆོག་གས་ཀྱི་སྒྲུབ་པ་ལ་བསྟུན་བྱ་དང་། གཏན་ཆོག་གས་ཀྱི་བྱུང་པ་བསྟུན་ནས་མཐུག་སྟུང་
པ་ནི། དེ་ཕྱིར་ཚུད་པའི་གཞིར་གྱུར་ཡིད། ། ཅེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྟོས་སོ། ། ཚུད་པའི་གཞིའི་བྱང་
པར་གྱིས་ནི་འདིར་སྟོན་མེད་པའི་མིག་ལ་སོགས་པའི་བྱང་པར་འདི་བསྟུན་བྱའི་ཆོས་ཅན་དུ་བསྟན་
གྱི། ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྒྱི་ནི་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཤེས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བྱ་བ་ནི་གཏན་ཆོག་གས་ཏེ། དེས་ན་དམ་
བཅའ་བའི་དོན་གྱི་ཕྱོགས་གཅིག་གཏན་ཆོག་གས་ཉིད་མ་ཡིན་ནོ། ། རིག་བྱ་བྱེད་པོ་དང་བྲལ་ཕྱིར། །
ཞེས་བྱ་བ་ནི་གཉིས་སྟེང་པའི་བྱང་པར་ཡིན་ནོ། ། རིག་བྱ་དང་རིག་བྱེད་གཉིས་དང་བྲལ་བས་
གཉིས་མེད་པར་འདོད་ཀྱི། ཐམས་ཅད་དུ་མེད་པས་ནི་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ། ། གཞུགས་
བརྟན་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཡུལ་ཅན་ལ་ཡུལ་བཏགས་པའི་ཕྱིར་གཞུགས་བརྟན་གྱི་ཤེས་པ་ནི་གཞུགས་
བརྟན་གྱི་སྟེན་བརྩོན་དོ། ། ཡང་ན་བདུན་པའི་མཐའ་ཅན་གྱི་ལྟན་པར་བྱ་སྟེ། དེས་ན་ཤེས་པ་ཉིད་
ཤུགས་ཀྱིས་བརྟེན་པར་འགྱུར་བ་ཡིན་ནོ། ། གཏན་ཆོག་གས་མ་གྲུབ་པ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། བྱང་པར་གཞན་
སྤངས་ནས་རང་གི་ངོ་བོ་ཉིད་དེ་ལྟར་བསྟན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཤེས་པ་པོ་ཉིད་དུ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། ། འགལ་བ་
ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། མཐུན་པའི་ཕྱོགས་ལ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ། གཞུགས་བརྟན་ལ་ཡང་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་
པས་གཞན་དག་དཔེ་བསྟུན་བྱ་ལ་ཆང་བ་ཉིད་དུ་སྟོན་ཏེ། གང་གི་ཕྱིར་མིག་གི་འོད་ཟེར་དག་མེ་འོང་
ལ་སོགས་པའི་ངོས་ལ་གཏུགས་ནས་ལོག་པ་ན་རང་གི་བྱང་ལ་སོགས་པ་དང་འབྲེལ་བ་ཡིན་ལ། དེ་
ལས་དེ་དག་དེ་ལྟ་བུར་བྱང་ལ་སོགས་པ་རྟོགས་པའི་རྒྱར་འགྱུར་བ་ཡིན་ནོ། ། དེས་ན་རང་གི་བྱང་ལ་
སོགས་པ་ཉིད་དེ་ལྟར་མེ་འོང་ལ་སོགས་པའི་ནང་དུ་རྒྱུད་པ་ལ་སོགས་པའི་ངོ་བོས་སྤང་བ་ཡིན་ནོ། །

དེ་ལྟ་ཡིན་དང་གཞུགས་བརྟན་གྱི་ཤེས་པ་ལ་གཞུང་བ་དང་འཛིན་པ་གཉིས་དང་བྲལ་བར་མ་གྲུབ་པོ།
 དེ་ལྟར་རང་བཞིན་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པས་ལན་འདེབས་པར་བྱེད་དེ། རང་གི་བྱད་ལ་སོགས་པ་དེ་
 ལྟར་མཐོང་བ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། རང་གི་བྱད་ལ་སོགས་པ་དེ་མངོན་སུམ་དུ་ཕྱོགས་པར་མཐོང་བའི་ཕྱིར།
 ཡུལ་དང་ཆོད་དང་ཁ་དོག་ལ་སོགས་པ་ཐ་དད་པས་མཐོང་བའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་རང་བཞིན་ལ་སོགས་
 མཐོང་མིན་ཞེས་འབྲེལ་ཏོ། ། དངོས་པོ་གཞན་བཞིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སྒྲུ་ལ་སོགས་པའི་དངོས་པོ་
 བཞིན་ནོ། ། ཇི་སྐད་དུ་ཡང་བསྟན་པ་ཡིན་ཏེ། གལ་ཏེ་ཤེས་པ་བྱད་ལ་སོགས་པ་འཛིན་པར་གྱུར་ན་
 དེའི་ཆེ་ཇི་ལྟར་དེའི་བྱད་ལ་སོགས་པ་ནམ་པར་གནས་པ་དེ་ཁོ་ན་ལྟར་འཛིན་པར་འགྱུར་ཏེ། གཞན་
 གྱི་ནམ་པ་ཅན་གྱི་ཤེས་པའི་གཞུང་བར་བྱ་བ་གཞན་དུ་རིགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཏ་ཅང་ཐལ་བར་འགྱུར་
 བའི་ཕྱིར་རོ། ། འདི་ལྟར་སྟོ་ཕྱོགས་སུ་ཁ་བསྐྱུ་ནས་གནས་པ་མེ་ལོང་གི་ངོས་ལ་ལྟ་བ་ན་རང་གི་བྱད་
 ལ་ནང་དུ་བསྐྱུ་པར་མཐོང་ངོ། ། དེ་བཞིན་དུ་མེ་ལོང་ཤིན་ཏུ་རྒྱུང་བའི་ངོས་ལ་རང་གི་བྱད་ཤིན་ཏུ་
 ཆེན་པོ་ཡང་གཞུགས་བརྟན་ཤིན་ཏུ་རྒྱུང་བར་དམིགས་ལ། དེ་བཞིན་དུ་མེ་ལོང་གི་ངོས་དང་འབྲེལ་བ་
 བྱི་ཁྲོན་པར་གཏིང་དུ་ཞུགས་པ་ལྟ་བུར་སྒྲུང་སྟེ། དེའི་ཆེ་མེ་ལོང་གི་ངོས་ཀྱང་དེ་སྟེད་ཟབ་པ་མ་ཡིན་
 ལ་བདག་ཉིད་བྱད་དེ་དང་འབྲེལ་བ་ཡང་མ་ཡིན་ནོ། ། དེ་བཞིན་དུ་མཆོ་ཆུང་གི་མ་མེད་པའི་འགམ་ན་
 གནས་པའི་ཤིང་དང་རི་ལ་སོགས་པའི་གཞུགས་བརྟན་ཤིང་དང་རིའི་ཆེ་མོ་ཐུར་དུ་བསྐྱུ་པ་དམིགས་
 བ། དེ་ལྟར་དེ་དག་གནས་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། ། དེ་ལྟ་བུས་ན་དེ་ལྟ་ཡིན་གྱི་ཤེས་པ་ནི་རང་གི་བྱད་ལ་
 སོགས་པ་འཛིན་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་དང་མི་འབྲེལ་བའི་ཕྱིར་སྒྲུའི་ཤེས་པ་བཞིན་ནོ། ། བརྟན་པ་དགེ་སྤངས་
 བ་རེ། སྟོ་ཅམ་ཉིད་ནི་བསྐྱུ་བྱ་ལ། ཤེས་ཕྱིར་ལ་སོགས་སྐྱུ་བྱེད་གང་། ། རིགས་མི་མཐུན་དང་མི་
 འགལ་ཕྱིར། ཐམས་ཅད་ལྷག་ལྷན་ཡིན་པར་བརྟེན། ། ཅེས་ཟེར་ཏེ། དེ་ལ་ནམ་ཤེས་ཉིད་དང་ཞེས་བྱ་
 བ་ལ་སོགས་པ་སྟོས་ཏེ། ནམ་བཅས་ནམ་པ་མེད་པ་དང་། ། ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པས་དང་པོ་ཉིད་དུ་
 རྟུབ་པ་བསྐྱུ་བས་ཟིན་པའི་ཕྱིར། གཏན་ཆོགས་མ་ངེས་པ་མ་ཡིན་ནོ། ། སྟོབ་དཔོན་ཕྱོགས་ཀྱི་སྤང་པོའི་
 ཞལ་ལྷན་གྱིས། དམིགས་པའི་ཁྱེན་ནམ་པར་གཞག་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར། ནང་གི་ཤེས་བྱའི་ངོ་བོ་ནི། །

ཚད་མའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་བསྐྱུས་པའི་དཀའ་འབྲེལ།

ཕྱི་རོལ་ལྷར་སྤང་གང་ཡིན་ཏེ། འོན་ཡིན་ནམ་ཤེས་ངོ་བོའི་ཕྱིར། དེ་རྒྱུན་ཉིད་ཀྱང་ཡིན་ཕྱིར་རོ། །
 ཞེས་གསུངས་ཏེ། འདིས་ནི་གཞུང་བའི་ཆ་ལ་ཡུལ་དུ་ནམ་པར་གཞག་པར་བསྟན་ཏོ། ། གཞན་ཡང་
 ཡང་ན་རྣམ་པ་འཛོག་ཕྱིར་རིམ་གྱིས་ཀྱང་། འོན་དུ་སྤང་བ་དེ་ནི་རང་དང་མཐུན་པའི་འབྲས་བུ་སྦྱེད་
 པར་བྱེད་པའི་རྣམ་པ་ནམ་པར་ཤེས་པའི་རྟེན་ཅན་བྱེད་པས་མི་འགལ་ལོ་ཞེས་བྱ་བ་སྟེ། འདིས་ནི་དོན་
 གཞན་མ་ཡིན་པའི་ཤེས་པ་ལ་རང་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་འབྲས་བུ་སྦྱེད་པའི་རྒྱ་མཚན་རྣམ་པ་
 འཛོག་པའི་ཕྱིར་སོ་སོར་སྤང་བ་དེ་རྒྱ་ཉིད་དུ་བསྐྱབས་པ་ཡིན་ནོ། ། དེ་ལ་བཅུན་པ་དེ་ཉིད་ཀྱིས། གལ་
 ཏིང་བང་བོའི་ནམ་རིག་ནི། ། གཞུང་བའི་ཆ་ནི་རྒྱར་གྱུར་ནའང་། ། དེ་ནི་དེ་ལྷར་མི་སྤང་བས། ། དབང་
 བོ་བཞིན་དུ་དེ་ཡུལ་མིན། ། ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པའི་སྐྱབ་འབྱེན་པར་སྐྱེས་པ་འདི་ལ། མཐུག་ཐོགས་
 ཤེས་ལ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྟོས་ཏེ། མཐུག་ཐོགས་ཤེས་པ་རྣམ་པ་ལ་གཞི་ཐད་དཔེ་བུན་པ་
 གཉིས་པའོ། ། མཐུག་ཐོགས་ཤེས་ལ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་མཚུངས་པ་དེ་མ་ཐག་པའི་རྒྱུ་ཀྱན་གཞི་ཞེས་བྱ་བ་
 ལ་རྣམ་པ་གང་ཡིན་པ་ནམ་པ་དེ་ལྟ་བུའི་དོན་སྤང་བས་བསྐྱབ་པ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དུ་མི་འདོད་དོ། ། གང་
 གི་ཕྱིར་སྟོབ་དཔོན་གྱིས་རྩལ་ཕྱ་རབ་ལ་སོགས་པ་ལས་མ་གཏོགས་པའི་དམིགས་པ་རིགས་པ་མ་ཡིན་
 བོ་ཞེས་རྒྱས་པར་བསྟན་ནས། ཐམས་ཅད་དུ་དམིགས་པའི་རྒྱུན་བཀག་ནས་གྲགས་པས་གཞོད་པ་
 དང་། དེ་བཞིན་དུ་མོས་ལས་དམིགས་པ་དང་། བདག་པོ་དང་མཚུངས་པ་དེ་མ་ཐག་པ་དང་། རྒྱུའི་
 རྒྱུན་གྱིས་མཚན་ཉིད་ཀྱི་རྒྱུན་བཞིའོ་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ལས་སྤངས་པས་གཞོད་པར་ཡང་འགྱུར་
 བ་མི་རུང་ངོ་སྟམ་པས་མི་འགལ་བར་བསྟན་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར། འཇིག་རྟེན་དང་བསྟན་བཅོས་སུ་ནམ་
 པ་རི་ལྟ་བུའི་དམིགས་པའི་རྒྱུན་མཚན་པར་འདོད་པ་དེ་ལྷར་ཀྱན་རྫོབ་དུ་བསྟན་གྱི། དོན་དམ་པར་ནི་
 མ་ཡིན་ནོ། ། དོན་དམ་པར་ནི་ཤེས་པ་ཐམས་ཅད་དམིགས་པ་མེད་པ་ཡིན་ནོ། ། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་བསྐྱུས་
 པའི་དཀའ་འབྲེལ་ལས་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་བཞག་པ་སྟེ་ཉི་ཤུ་བརྒྱད་པའོ། །

༥

རང་དབང་ཐོས་ལ་མ་ཞེན་ཅིང་། ། ཞེས་བྱ་བ་འདི་བསྐྱབ་པའི་དོན་དུ་གཞན་དག་ཅེས་བྱ་བ་ལ་

སྐྱེས་པ་སྒྲིབ་ཏེ། གཞན་དག་ཅེས་བྱ་བ་ནི་རྒྱལ་དཔྱད་པ་རྣམས་སོ། ། དེ་དག་ནི་འདི་རྒྱུ་དུ་ཟེར་ཏེ་
 སྒྱལ་བར་བྱེད་པ་ཉིད་ཆོས་དང་ཆོས་མ་ཡིན་པ་ལ་སྐྱེས་པ་རྣམས་པར་གཞག་པའི་རྒྱ་མཆན་ཡིན་ཏེ།
 སྐྱེས་ཆགས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྒྲུང་བར་གྱུར་པ་བྱུང་མོང་གི་མིག་ལྟ་བུར་རྣམས་པར་གཞག་གོ། ། གདོན་མི་
 ཟ་བར་དེ་ཉིད་ཆོས་དང་ཆོས་མ་ཡིན་པ་དོན་དུ་གཉེར་བའི་རྟོག་པ་དང་ལྟན་པའི་སྒྲིབ་བྱ་རྣམས་ཀྱིས་
 ཆད་མ་ཉིད་དུ་བརྟེན་པར་བྱའོ། ། གཞན་སྒྲིབ་བྱས་བྱས་པའི་ཆོག་ལ་སྐྱེས་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། ། འདི་
 ལྟར་འདོད་ཆགས་པ་དང་མ་རིག་པ་དང་ལྟན་པའི་སེམས་ཅན་གྱི་སྒྲིབ་བྱའི་ཆོག་ནི་དབང་པོ་ལས་
 འདས་པ་བྱིན་ཅི་མ་ལོག་པའི་དོན་རྟོགས་པར་རྒྱས་པ་མ་ཡིན་ནོ། ། དེའི་ཕྱིར་ཆོག་དེས་ཆོས་ལ་སྐྱེས་
 པ་རྟོགས་པར་རྒྱས་པ་མ་ཡིན་ལ། ཚུ་རོལ་མཐོང་བའི་མངོན་སུམ་གྱིས་རྟོགས་པར་རྒྱས་པ་ཡང་མ་ཡིན་
 ཏེ། དེ་ནི་དབང་པོ་ལས་འདས་པ་ཉིད་ཀྱི་ཤིན་ཏུ་སྒྲོག་ཏུ་གྱུར་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། ། འདི་ལྟར་ཆོས་
 དང་ཆོས་མ་ཡིན་པ་དག་གི་མཆན་ཉིད་ནི་འདོད་པ་དང་མི་འདོད་པ་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པར་རུང་བ་ཡིན་
 བོ། ། ཇི་རྒྱུ་དུ་རི་བྱོད་པས་བྱས་པའི་བཤད་པ་ལས། ལེགས་པར་བྱེད་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཁོ་ན་ཆོས་
 ཀྱི་སྒྲིབ་བརྟེན་དོ། ། ཇི་ལྟར་ཤེས་ཤེ་ན། གང་མཆོད་སྦྱིན་ཉམས་སྒྱུ་ལེན་པའི་སྒྲིབ་བྱ་དེ་ནི་ཆོས་བྱེད་
 ཡིན་ནོ་ཞེས་བརྟེན་དོ། ། གང་གི་བྱེད་པ་ཐོག་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་དེས་བརྟེན་དེ། དཔེར་ན་འཆོད་པ་ཡོད་
 པ་བཅའ་བ་པོ་བཞིན་ནོ་ཞེས་བཤད་པ་བཞིན་ནོ། ། དེས་ན་གང་ཞིག་སྒྲིབ་བྱ་ལ་ལེགས་པར་བསྒྲུབ་པ་
 དེ་ཁོ་ན་ཆོས་ཀྱི་སྒྲིབ་བརྟེན་དོ། ། དེའི་ཕྱིར་འདིས་ནི་རྣམས་ལ་སྐྱེས་པ་འདོད་པའི་དོན་སྒྲུབ་པར་བྱེད་
 པར་རུང་བ་ཉིད་ཆོས་ཡིན་ནོ་ཞེས་བསྟན་པར་འགྱུར་རོ། ། འདི་ལྟར་མཆོད་སྦྱིན་གྱི་སྒྲིབ་རྣམས་དང་
 ཡོན་ཏན་དང་ལས་ལེགས་པར་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པའི་བྱུང་པར་རྣམས་བརྟེན་དོ། ། དེ་ལ་ཆོས་ཀྱི་སྒྲིབ་འདུག་
 པར་བསྟན་ཏོ། ། གལ་ཏེ་ཡང་རྣམས་ལ་སྐྱེས་པ་དེ་དག་རང་གི་ངོ་བོས་མངོན་སུམ་ཡིན་གྱི། ལེགས་
 པར་བསྒྲུབ་པ་ཉིད་ཀྱིས་ནི་མ་ཡིན་ལ། དེའི་ངོ་བོས་དེ་དག་ཆོས་ཉིད་དུ་འདོད་ཀྱི་རང་གི་ངོ་བོ་ཙམ་
 ཀྱིས་ནི་མ་ཡིན་ནོ། ། ཇི་རྒྱུ་དུ། ལེགས་པ་སྒྲིབ་བྱའི་ཡིད་འོང་སྟེ། དེ་རྣམས་ལས་དང་ཡོན་ཏན་གྱི།
 སྒྱལ་བའི་མཆན་ཉིད་ཀྱིས་བསྒྲུབ་བྱ། དེ་ཕྱིར་དེ་དག་ལ་ཆོས་ཉིད། འདི་དག་དབང་པོའི་ཡུལ་ཅན་

ན། ། དེ་ཡི་ངོ་བོས་ཆོས་མ་ཡིན། ། འདི་དག་ལེགས་པར་སྐྱབ་བྱེད་པ། ། ཉག་ཏུ་རིག་བྱེད་གྱིས་རྟོགས་
 འགྱུར། ། དེ་ཡི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་ཆོས། ། དེའི་ཕྱིར་དབང་པོའི་སྤྱད་ཡུལ་མིན། ། ཞེས་ཟེར་བ་བཞིན་ནོ། །
 དེའི་ངོ་བོ་ཉིད་གྱིས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ལེགས་པར་བསྐྱབ་པའི་ངོ་བོས་སོ། ། དེ་ལྟ་བུས་ན་རུང་བ་ཉིད་ནི་
 ཆོས་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བར་གནས་སོ། ། ཆོས་ལས་བསྐྱོག་པས་ཤུགས་གྱིས་ཆོས་མ་ཡིན་པ་ཡང་མི་འདོད་
 པའི་དོན་བསྐྱབ་པར་རུང་བ་ཞེས་གསལ་བར་ངེས་པར་བྱའོ། ། རུང་བ་ཉིད་ཚུ་རྩལ་མཐོང་བས་མངོན་
 ཏུ་བྱ་བར་རྟུག་པ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ནི་རྟག་ཏུ་འབྲས་བུས་རྗེས་སུ་དཔག་པར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །
 དངོས་པོ་ནམས་ཀྱི་རྟུག་པ་ནི། ། འབྲས་བུ་དོན་གྱི་གོ་བས་བསྐྱབ། ། ཅེས་གང་བཤད་པ་ཡིན་ནོ། ། དེ་ལྟ་
 མ་ཡིན་ན་ཚུ་རྩལ་མཐོང་བ་ཉིད་ཉམས་པར་འགྱུར་རོ། ། རྟལ་འབྱོར་བའི་མངོན་སུམ་གྱིས་ཀྱང་དབང་
 པོ་ལས་འདས་པ་ཡུལ་དུ་བྱེད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། མངོན་སུམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་མངོན་སུམ་གཞན་བཞིན་ནོ། །
 རྗེས་སུ་དཔག་པས་ཆོས་དང་ཆོས་མ་ཡིན་པ་རྟོགས་པར་བྱེད་པར་རིགས་པ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། འབྲེལ་བ་
 གྲུབ་པ་ཉིད་གྱིས་དངོས་པོ་དེས་ཡོངས་སུ་གཙོད་པའི་ཕྱིར་ལ། ཆོས་ཀྱང་དེ་ལྟ་བུ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །
 ཆོས་རྟོགས་པར་བྱ་བ་ལ་ཉེ་བར་འཇལ་བ་ཡང་རྟུག་པ་མ་ཡིན་ཏེ། འདི་ལྟར་ཉེ་བར་འཇལ་བ་ནི་
 བསྐྱལ་པ་ལ་འདྲ་བའི་སྒོ་སྦྱེད་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་བ་མེན་མཐོང་བ་ན་བ་ལང་དྲན་པ་
 བཞིན་ནོ། ། གང་ལས་འདྲ་བ་ལས་དེ་རྟོགས་པར་འགྱུར་བ་ཆོས་དང་འདྲ་བ་འགའ་ཞིག་རྟོགས་པར་
 འགྱུར་བ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། ། ཆོས་དང་ཆོས་མ་ཡིན་པ་རྟོགས་པར་འགྱུར་ལ། དོན་གྱིས་གོ་བ་ཡང་རྟུག་པ་
 མ་ཡིན་ཏེ། འདི་ལྟར་མཐོང་བ་དང་ཐོས་པའི་དོན་གཞན་དུ་མི་འཐད་པའི་ཕྱིར་དོན་གཞན་རྟོག་པ་ནི་
 དོན་གྱིས་གོ་བ་ཡིན་ལ། གང་ལས་འདི་རྟོག་པར་འགྱུར་བ་ཆོས་མེད་པར་དོན་མི་འཐད་པ་ནི་འགའ་
 ཡང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། ། ཚད་མ་མེད་པའི་དངོས་པོ་མེད་པ་ཡང་མེད་པ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་འདི་བསྐྱབ་
 པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་རྟུག་གི་སྐྱབ་པ་ལ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། ། དེ་ལྟ་བུས་ན་དངོས་པོ་མེད་པའི་ཁར་ཞུགས་པའི་
 ཆོས་དང་ཆོས་མ་ཡིན་པ་དག་གལ་ཏེ་སྐྱལ་བར་བྱེད་པས་གདོན་མི་ཟ་བར་མི་རྟུག་ན་དེ་ཉིད་གྱིས་
 ཐོས་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་སྐྱལ་བར་བྱེད་པའི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་དོན་གྱི་ཆོས་ལ་སོགས་པ་དབང་པོ་ལ་

སོགས་པས་མི་མཚན་གྱི། སྤྱོད་པ་བྱེད་པས་བྱུང་བ་དང་འབྱུང་བ་དང་འབྱུང་བར་འགྱུར་བ་དང་ཕྱ་
 བ་དང་། ཚོད་པ་དང་བསྐྱལ་བ་ཞེས་བྱ་བ་དེ་ལྟ་བུའི་རིགས་ཅན་གྱིས་དོན་རྟོགས་པར་ཁུས་ཀྱི། གཞན་
 དབང་པོས་ནི་ནམ་ཡང་མ་ཡིན་ནོ། ། དེའི་ཕྱིར་གདོན་མི་ཟ་བར་སྤྱོད་པ་ཚད་མར་བྱའོ། །
 སྤྱོད་པ་བྱེད་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་བྱ་བ་ལ་འཇུག་པར་བྱེད་པ་དང་ཕྱོག་པར་བྱེད་པའི་རྒྱུ་ལ་བཞིན་དེ།
 འདི་ལྟ་སྟེ་དཔེར་ན་མཐོ་རིས་འདོད་པ་སྦྱིན་སྲེག་གིས་མཚོད་སྦྱིན་བྱའོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་འཇུག་པར་བྱེད་
 པའོ། ། འབྱུང་པོ་རྣམས་ལ་འཆེ་བར་མི་བྱའོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ལྟོག་པར་བྱེད་པའོ། ། དེ་ཡང་ཚད་མ་ཡིན་
 པ་ན་གང་འདི་ཁྱེད་ཅག་གི་ཁམས་གསུམ་པོ་ནི་རྣམ་པར་རིག་པ་ཅམ་མོ་ཞེས་དམ་བཅས་པའི་དོན་དེ་
 རིགས་པ་མ་ཡིན་ནོ། ། གང་ལས་ཤེ་ན། ཐོས་པས་གཞོད་པའི་ཕྱིར་རོ། ། ཐོས་པ་སྟེ་རིག་བྱེད་ཀྱིས་གཞོད་
 པའི་ཕྱིར་རོ། ། སེམས་ལས་མ་གཏོགས་པའི་མེད་པའི་སྦྱིན་སྲེག་ལ་སོགས་པ་བསྟན་པའི་ཕྱིར་དང་། བདག་
 ཉིད་ཀྱང་སེམས་ལས་མ་དང་དུ་གནས་པའི་ཕྱིར་རོ། ། སེམས་ཅམ་གྱི་ཚུལ་ནི་ཉེ་བར་མཚན་པ་སྟེ། དེ་
 བཞིན་དུ་སྐད་ཅིག་མ་དང་བདག་མེད་པ་དང་། ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་དང་། འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ་
 ལ་སོགས་པའི་དམ་བཅའ་བ་ལ་ཡང་གཞོད་པ་ཁོན་སྟེ། དེ་དང་འགལ་བའི་དོན་ཡོངས་སུ་གསལ་
 བས་གནས་པའི་ཕྱིར་རོ། ། འདི་སྟུམ་དུ་གལ་ཏེ་དེ་ཚད་མ་ཉིད་དུ་བྱུང་བར་གྱུར་ན་འདི་ཐམས་ཅད་ལ་
 གཞོད་པར་འགྱུར་རོ་སྟུམ་དུ་སེམས་ན། དེ་ནི་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྟོས་ཏེ། ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པའི་
 ཤེས་པ་ནི་ཚད་མ་ཡིན་ལ། དེའི་རྒྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དེ་ཡང་ཚད་མ་ཞེས་བྱའོ། ། ཇི་ལྟར་ཞེ་ན། སྦྱོས་བྱས་
 མ་བྱས་པས་ཞེས་བྱ་བ་སྟོས་ཏེ། སྦྱོས་བྱས་མ་བྱས་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རོ། ། འདིས་ནི་ཕྱིན་ཅི་ལོག་གི་རྒྱ་
 འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་པའི་ཉེས་པའི་ཆོགས་མེད་པས་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པའི་ཤེས་པའི་རྒྱ་ཉིད་དུ་
 བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། ། སྦྱོར་བ་ནི་གང་ཞིག་ལོག་པ་ཉིད་ཀྱི་རྒྱ་འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་པའི་ཉེས་པ་དང་
 ལྡན་པ་དང་བྲལ་བ་དེ་ནི་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པའི་ཤེས་པའི་རྒྱ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་མིག་རབ་རིབ་ལ་སོགས་
 པས་མ་བསྐྱད་པ་བཞིན་ནོ། ། རིག་བྱེད་ཀྱང་སྦྱོས་བྱས་མ་བྱས་པའི་ཕྱིར་ལོག་པ་ཉིད་ཀྱི་རྒྱ་འདོད་
 ཆགས་ལ་སོགས་པའི་ཉེས་པ་དང་བྲལ་བ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རང་བཞིན་གྱི་གཏན་ཆོགས་སོ། །

ཚད་མའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་བསྐྱེས་པའི་དཀའ་འབྱེལ།

ཆོས་མི་མཐུན་པའི་དཔེའི་སྒོ་ནས་མངེས་པ་སྤང་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར། འདི་ལྟར་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་
སྒོས་ཏེ། འདིས་ནི་སྐྱབ་པར་བྱེད་པ་མེད་པ་དང་བསྐྱབ་པར་བྱ་བ་མེད་པའི་བྱ་བ་ལ་བསྟན་ཏོ། ། འདི་
ལྟར་ལོག་པ་ཉིད་ཀྱི་རྒྱ་ཉེས་པ་ནམས་གང་ལ་ཉེ་བ་དེ་ཉིད་ལ་རང་གི་འབྲས་བྱ་ལོག་པ་ཉིད་ཉེ་བར་
གནས་པར་བྱེད་ཀྱི་གཞན་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། རྒྱ་མེད་པར་འབྲས་བྱ་མི་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་རོ། ། འབྱུང་ན་
ཡང་རྒྱ་མེད་པ་ཅན་དུ་ཐལ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། ། དེ་མེད་པར་འབྱུང་བ་ནི་དེའི་འབྲས་བྱ་ཉིད་དུ་
རིགས་པ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། ཏ་ཅང་ཐལ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ལྟ་བུས་ན་ལོག་པ་ཉིད་དང་ཉེས་པ་
དག་གི་རྒྱ་དང་འབྲས་བྱའི་དངོས་པོ་མི་འཐད་པའི་ཕྱིར་རྒྱ་མེད་པར་ཐལ་བར་འགྱུར་བ་ནི་ལོག་པ་
ཉིད་ཀྱི་བརྒྱུག་པ་ལ་གཞོན་པ་ཅན་གྱི་ཚད་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་མངེས་པ་ཉིད་མ་ཡིན་ནོ། ། སྦྱར་བ་ནི་
གང་ལ་གང་གི་རྒྱ་མེད་པ་དེ་ནི་དེར་འགྱུར་བ་མ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་རྩ་ལ་རྒྱ་བ་མེད་པའི་དུ་བ་བཞིན་
ནོ། ། ཐོས་པ་ལ་ཡང་ཕྱིན་ཅི་ལོག་གི་རྒྱ་རྩོད་པ་ལ་སོགས་པའི་སྒྱུ་ཀྱི་ཆོགས་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ་
ཞེས་བྱ་བ་ནི་རྒྱ་མི་དམིགས་པའོ། ། མ་གྲུབ་པ་ཡང་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བསྟན་པའི་ཕྱིར། ཉེས་པ་ཡོད་དམ་
ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྒོས་ཏེ། ཉེས་པ་ནམས་ནི་སྦྱེས་བྱ་ལ་བརྟེན་པ་ཡིན་ཏེ། དེའི་ཆོས་ཡིན་པའི་
ཕྱིར་དེ་ཇི་ལྟར་དེ་དག་རང་གི་རྟེན་མེད་པར་འབྱུང་བར་འགྱུར། འགྱུར་ན་ཡང་རྟེན་མེད་པ་ཉིད་དུ་
ཐལ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། ། འདི་ལྟར་བརྟེན་པའི་ཆོས་ནི་འདི་ཡིན་ཏེ། རྟེན་གྱི་རྗེས་སུ་བྱེད་པ་ཉིད་
གང་ཡིན་པའོ། ། ཉེས་པའི་རྟེན་ཡང་བྱེད་པ་བོའི་སྦྱེས་བྱ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཡང་རིག་བྱེད་ལ་སོགས་པའི་
ཕྱིར་གང་གིས་གཏན་ཆོགས་མེ་ཆོམ་ཟ་བའི་མ་གྲུབ་པར་ཡང་འགྱུར་བ་ཉེས་པའི་དོགས་པ་ག་ལས་
ཡིན། འདི་སྟུང་དུ་ཉེས་པའི་རྟེན་གྱི་བྱེད་པ་བོ་མེད་པར་ཡང་ཇི་ལྟར་གྲུབ་སྟུང་དུ་སེམས་ན། དེའི་ཕྱིར་
དེ་འདྲིན་པར་བྱེད་པའི་ཚད་མ་ལྷ་ལྷོག་པས་དེ་མེད་པར་སྟོན་པ་ནི། རེ་ཞིག་བྱེད་པ་བོ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་
སོགས་པ་སྟེ། རེ་ཞིག་རིག་བྱེད་ཀྱི་བྱེད་པ་བོ་མངོན་སྟུང་གིས་གྲུབ་པ་མ་ཡིན་ཏེ། འདི་ལྟར་དེ་ནི་འདི་
ཡིན་ནོ་ཞེས་རྩ་ནས་བཟུང་ནས་བསྟན་པར་རུས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟར་མ་དམིགས་པའི་ཕྱིར་རོ། ། བྱེད་
པ་བོ་བྱུང་བར་གྱུར་ཏོ་ཞེས། དེ་ལྟར་བརྟག་པར་བྱ་བ་ཡིན་ན་དེ་ཡང་མ་མཐོང་བ་ན་ནམ་ཞིག་བྱུང་

བར་ཁྱར་ཏོ་ཞེས་འདོད་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་ཚད་མ་མེད་པ་ཅན་ཞེས་བྱ་བ་ལྟག་པོ། ། རྗེས་སུ་དཔག་
 པས་ཀྱང་མ་གྲུབ་པོ་ཞེས་བསྟན་པའི་བྱིར། རྗེས་དུ་འབྲེལ་བ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྟོས་ཏེ། རིག་བྱེད་
 ལ་སྟོས་པ་ན་མས་ཀྱིས་རིག་བྱེད་གྱི་བསྐྱེད་པར་བྱ་བ་དང་སྐྱེད་པར་བྱེད་པའི་དངོས་པོའི་མཚན་ཉིད་
 གྱི་བྱེད་པ་པོའི་འབྲེལ་བ་གང་ཞིག་དེ་ལྟར་སྒྲུབ་མ་མཐོང་བས་བྱེད་པ་དེ་ནི་མི་ཤེས་པའི་རྒྱ་ཅན་ཡིན་
 ཏེ། ཤེས་པར་བྱེད་པའི་ཚད་མ་མེད་པའི་བྱིར་རོ། ། འགའ་ཞིག་གིས་མ་མཐོང་བའི་མེ་དང་ལྷན་ཅིག་
 དུ་བའི་འབྲེལ་བ་གཟུང་བར་ནུས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟ་བུས་ན་རྗེས་སུ་དཔག་པ་དང་བྲལ་ཡང་དེ་ནི་
 བྱེད་པ་པོར་རྟོགས་པ་བྱེད་དོ། ། ཡང་གི་སྒྲུབ་མངོན་སུམ་དང་བྲལ་བ་འབའ་ཞིག་ཏུ་མ་ཟད་པོ། ། སྒྲ་
 ལས་བྱང་བའི་ཚད་མ་དགག་པ་ནི། དེ་གྲུབ་དོན་དུ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྟོས་ཏེ། རིག་བྱེད་ལས་མ་
 གཏོགས་པའི་མ་བྱས་པ་མེད་པའི་བྱིར་རེ་ཞིག་མ་བྱས་པ་ནི་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། ། བྱས་པ་ཡང་མེད་དེ།
 དེ་ནི་རང་ཉིད་ཚད་མ་མ་ཡིན་པའི་བྱིར་རོ། ། འདི་ལྟར་ལུང་བྱས་པ་ཡིན་པ་ན། རིག་བྱེད་དང་འབྲེལ་
 བ་དང་སྔོང་ཤེད་ལ་སོགས་པའི་སྐྱེས་བྱ་བྱེད་པ་པོ་ཡིན་པའོ། ། དེ་དང་མ་འབྲེལ་བའི་ཤྱུག་བྱུབ་པ་ལ་
 སོགས་པས་བྱས་པ་ཡིན་གང་། རྟོགས་དབང་པོའི་དབང་དུ་བྱས་ནས། ཤེད་ལ་སོགས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་
 སོགས་པ་སྟོས་ཏེ། དེ་ཉིད་ཀྱིས་ནི་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རིག་བྱེད་ཀྱིས་ཏེ། འདིས་ནི་རང་གིས་ཚད་མའི་དངོས་
 པོར་བསྟན་ཏོ། ། རྟོགས་གཉིས་པ་ལ་ཡང་སྟོན་བཤད་པ་ནི། འབྲེལ་བ་མེད་ཅིང་ཞེས་བྱ་བ་སྟེ། འབྲེལ་
 བ་མེད་པ་ནི་རིག་བྱེད་དང་སྟེ། དེ་ལ་མི་དབང་བའི་བྱིར་རོ། ། རིག་བྱེད་པ་པོའི་ལུང་ནི་རིག་བྱེད་པ་
 རྟོན་པོ། ། བྱེད་པོ་གཞན་ཅན་ཞེས་བྱ་བ་ནི་འབྲེལ་བ་མེད་པའི་སྐྱེས་བྱའི་བྱེད་པ་པོ་ཅན་ནོ། ། ཉེ་
 བར་འཇལ་བ་མེད་པར་འཆད་པ་ནི། གལ་ཏེ་རིག་བྱེད་ཅེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པོ། ། དོན་གྱིས་གོ་བ་
 མེད་པར་འཆད་པ་ནི། གལ་ཏེ་རིག་བྱེད་བྱེད་མེད་པར། ཞེས་བྱ་བ་སྟེ། གཞལ་བྱ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཚད་མ་
 རྟག་གིས་ཡོངས་སུ་བཅད་པོ། ། དེ་མེད་ན་ཞེས་བྱ་བ་ནི་བྱེད་པ་པོ། ། ཟུང་ཟད་ཅེས་བྱ་བ་ནི་གཞལ་
 བྱའོ། ། དེ་ཡོད་ན་ཞེས་བྱ་བ་ནི་བྱེད་པ་པོ། ། ཚད་མ་སོགས་ཞེས་བྱ་བའི་སོགས་པའི་སྒྲས་ཚས་ལ་
 སོགས་པ་ན་མ་པར་གཞག་གོ། ། དངོས་པོ་མེད་པས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དངོས་པོ་མེད་པའི་ཚད་མས་མེད་དོ་

ཆད་མའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་བསྐྱུས་པའི་དཀའ་འབྲེལ།

ཞེས་བྱ་བ་དེ་ལྟ་བུ་གོ་སྟེ། དེའི་ཡུལ་ནི་དགག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། ། ཡང་ན་དངོས་པོ་མེད་པར་རང་གི་ངོ་བོར་དེ་མེད་དོ་ཞེས་བྱ་བ་དེ་ལྟ་བུར་རྟོགས་སོ་ཞེས་བྱ་བའི་ཐ་ཆིག་གོ། ། དངོས་མེད་ཆད་མས་གཞོད་ཕྱིར་རོ། ། ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཆད་མ་རྣམས་ཀྱིས་མེད་པ་སྟེ་ལྟོག་པ་ནི་དངོས་པོ་མེད་པའི་ཆད་མ་ཞེས་བྱ་བའི་ཐ་ཆིག་གོ། ། དེ་ན་གཞོད་པའི་ཕྱིར་རིག་བྱེད་ཀྱི་བྱེད་པ་བོ་མེད་དོ་ཞེས་བྱ་བར་གྲུབ་པོ། ། འདི་སྐམ་དུ་གཤམ་ཏེ་རིག་བྱེད་སྐྱེས་བྱས་མ་བྱས་པ་ཉིད་དུ་བསྐྱབས་ནས་དེ་ལས་ཆད་མ་ཉིད་དུ་བསྐྱབ་ན། ཡའི་འོ་ན་རིག་བྱེད་གཞན་ལས་ཆད་མ་ཉིད་དུ་འཁྱར་ཏེ། འདི་ལྟར་འདི་རི་མིད་དུ་སྐྱེས་བྱས་བྱས་པ་ཉིད་དུ་སྐྱབ་པར་མི་བྱེད་པ་དེ་མིད་དུ་རིག་བྱེད་ཆད་མ་ཉིད་དུ་རྟོགས་པར་མི་འཁྱར་རོ་སྐམ་དུ་དོགས་པ་ལ། ཆད་མ་མིན་པ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྟོས་ཏེ། འདི་ནི་འདི་རྒྱད་དུ་སྟོན་ཏེ། ཁོ་བོ་ཅག་གིས་ཆད་མ་ཉིད་དུ་མ་གྲུབ་པ་ལ་བསྐྱབ་པའི་ངོ་བོས་བསྐྱབ་པར་བྱེད་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། འོ་ན་ཅི་ཞེ་ན། གཞན་གྱིས་ཆད་མ་ལ་ཡིན་པར་ཐལ་བར་འཁྱར་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་རྟོག་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། ། དམིགས་ཀྱིས་བསལ་བ་བཀག་པ་ན་སྒྱིར་བཏང་བ་ལ་མི་གཞོད་པར་རང་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་གནས་སོ། ། གང་ལས་དེ་གྲུབ་པར་བྱེད་པའི་སྟོན་པ་ཤུགས་ཀྱིས་གཞན་ལས་ཆད་མར་ཐལ་བར་འཁྱར་བ་སྐྱེས་བྱས་མ་བྱས་པ་ཉིད་དུ་བསྐྱབ་པ་ཡང་མ་ཡིན་ནོ། ། འོ་ན་ཅི་ཞེ་ན། དེ་ནི་སྐྱེས་བྱས་བྱས་པ་ལྟོག་པ་ཅམ་གྱི་མཆན་ཉིད་ཀྱིས་དངོས་པོ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། ། གཤམ་ཏེ་མི་བསྐྱབ་པ་ན་འོ་ན་ཅི་ལྟར་རང་ཉིད་གྲུབ་པར་འཁྱར་ཞེ་ན། སྐྱེས་བྱས་མ་བྱས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྟོས་སོ། ། འོ་ན་ཏེ་གཞན་གྱི་ཕྱོགས་བསལ་ན་ཡང་ཆད་མས་རང་གི་ཕྱོགས་མ་བསྐྱབས་པ་མ་ཡིན་ནམ་གང་གིས་རིག་བྱེད་སྐྱེས་བྱས་དོན་བྱས་པར་འཁྱར་བ་རི་ལྟར་དེ་གྲུབ་པ་ཡིན་ཞེ་ན། གང་དག་དངོས་པོར་ཁྱར་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྟོས་སོ། ། གཙོ་བོ་དང་ནི་རུལ་ཕྱན་བཞིན། ། ཞེས་བྱ་བ་འདི་འཆད་པ་ནི། གཙོ་བོའི་རྒྱ་ཅན་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྟོས་ཏེ། གཤམ་ཏེ་ཡང་བྱེ་བྲག་པས་གངས་ཅན་གྱིས་ཉེ་བར་བཞོད་པའི་འགོ་བའི་རྒྱ་གཙོ་བོ་ཡིན་པའི་སྐྱབ་པར་བྱེད་པ་གསལ་བ་དེ་ལྟ་ན་ཡང་གཏན་ཆིགས་གཞན་ཁོ་ནས་འགོ་བ་རུལ་ཕྱར་བ་གྱིས་བྱབ་པ་བསྐྱབ་པར་བྱ་དགོས་སོ། ། དེ་བཞིན་དུ་འདི་ལ་ཡང་འཁྱར་རོ་ཞེ་ན། དངོས་པོའི་

ཕྱགས་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྟོན་ཏེ། དངོས་པོའི་ཕྱགས་ནི་སྟེས་བྱས་བྱས་པའོ། ། དེ་བསྟོན་པ་ནི་
 དངོས་པོ་མེད་པའི་ཕྱགས་ཏེ། བན་ཚུན་སྤངས་ཏེ་གནས་པའི་མཚན་ཉིད་དང་ནི་གཅིག་དགག་པ་ནི་
 གཞན་བསྟུབ་པ་མེད་ན་མི་འབྱུང་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དངོས་པོ་མེད་པ་རང་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པོ་སྟུང་
 བསམས་པའོ། ། དེ་བཞིན་དུ་རིག་བྱེད་ཀྱི་སྟོན་དང་བྱི་མའི་མཐའ་སྟེས་པ་དང་འཇིག་པའི་མཚན་
 ཉིད་དག་བསྟུབ་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར། སངས་རྒྱལ་པས་སྟུབ་པར་བྱེད་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་བསལ་བ་ཙམ་
 ཀྱིས་རིག་བྱེད་སྟེས་བྱས་མ་བྱས་པ་ཉིད་དང་། མཐའ་གཉིས་ཀྱིས་སྟོང་པ་བསྟུབ་པ་ན་འདོད་པ་གྲུབ་
 པའི་ཕྱིར་རིག་བྱེད་སྟེས་བྱ་བ་རྟོགས་པ་ཡིན་ནོ། ། འོན་ཏེ་དེའི་སྟུབ་བྱེད་བསམས་ན་ཡང་རིག་བྱེད་
 ཀྱི་རྟག་པ་ཉིད་བསྟུབ་པའི་ངོ་བོ་འབད་པ་གཞན་ཀྱིས་བསྟུབ་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་ནམ། དེའི་ཕྱིར་རིག་
 བྱེད་ཀྱི་རྟག་པ་ཉིད་མི་སྟུབ་ན་ངེ་ལྟར་རིག་བྱེད་སྟེས་བའི་དོན་བྱས་པར་འགྱུར་ཞེ་ན། དངོས་པོའི་ངོ་བོ་
 ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྟོན་ཏེ། ཕྱགས་སྔ་མ་གཉིས་ནི་སྔ་མ་དང་བྱི་མའི་མཐའ་སྟུབ་པར་བྱེད་པའོ། །
 ཅི་ནས་ཀྱང་ཕྱགས་སྔ་མ་གཉིས་སུན་ཕྱང་ན་རྟག་པ་ཉིད་རང་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་འགྱུར་བ་དེ་སྟོན་པ་
 ནི། རིག་བྱེད་ཀྱིས་ནི་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྟེ། རྟག་པ་ནི་སྟོན་དང་བྱི་མའི་མཐའ་གཉིས་དང་ཕན་
 ཚུན་སྤངས་ཏེ་གནས་པའི་མཚན་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ལ། བན་ཚུན་སྤངས་ཏེ་གནས་པའི་མཚན་ཉིད་
 དག་ནི་གཅིག་དགག་པ་གཞན་ཡོད་པ་མེད་ན་མི་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་ཞེས་བཤད་བྱིན་ཏོ། གལ་ཏེ་དེ་མེད་
 པ་རྟག་པ་ཡིན་པ་དེ་ལྟ་ན་འོན་ཀྱང་དངོས་པོའི་ཆོས་སུ་མི་འགྱུར་ཞེ་ན། གང་ཕྱིར་རིག་བྱེད་
 དང་པོར་ནི། ། ཞེས་བྱ་བ་སྟོན་ཏེ། འདིས་ནི་ཆོས་འདིའི་དངོས་པོའི་ཆོས་རིག་བྱེད་ཀྱི་བདག་ཉིད་དུ་
 གཏོགས་པ་ཉིད་ཡིན་ནོ་ཞེས་སྟོན་པར་བྱེད་དོ། ། དེ་ལྟར་ན་དངོས་པོར་གྱུར་པའི་ཕྱིར་འོན་མི་རྟག་པ་
 ཉིད་བསྟུབ་པར་བྱ་བར་འགྱུར་རོ་ཞེས་གཞན་གྱི་ཆོག་གི་གོ་སྐབས་དོགས་པར་བྱེད་པ་ནི། དེ་འདོད་
 ཤེས་བྱ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྟོན་ཏེ། ཤེས་བྱ་བ་ནི་ཆད་མས་ཤེས་པར་བྱ་བ་སྟེ། བསྟུབ་པར་བྱ་བ་
 ཞེས་བྱ་བའི་ཐ་ཆོག་གོ། དེ་དག་ཅེས་བྱ་བ་ནི་མ་བྱས་པ་དང་མི་འཇིག་པ་གཉིས་སོ། ། རང་གི་ངོ་བོའི་
 སྟུབ་པར་བྱེད་པ་ནི་རང་གི་བསྟུབ་པ་སྟེ། དངོས་པོ་མེད་པ་ཡང་དངོས་པོ་ཉིད་དུ་འགལ་བ་མེད་པའི་

ཚད་མའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་བསྐྱུས་པའི་དཀའ་འབྲེལ།

ཕྱིར་རོ། ། མ་ཕྱུག་པ་དང་མི་འཇིག་པའི་མཚན་ཉིད་ཡིན་ན་ཡང་རྟག་པ་ནི་དངོས་པོ་མེད་པ་མ་ཡིན་
ནོ་སྟུང་དུ་བསམས་པ་མ་ཡིན་ནོ། ། དེ་ལྟར་རེ་ཞིག་ཚད་མ་རྣམས་པ་ལྟ་ལོག་པས་རིག་བྱེད་གྱི་བྱེད་པ་པོ་
མེད་པར་གྲུབ་པས་གང་ཞིག་ལོག་པ་ཉིད་གྱི་རྒྱ་ཉེས་པ་དང་ལྡན་པ་དང་བྲལ་ཞེས་བྱ་བའི་གཏན་
ཚིགས་འདི་མ་གྲུབ་པ་མ་ཡིན་ལ། འགལ་བ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། མཐུན་པའི་ཕྱོགས་ལ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །
མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་ལ་མེད་པའི་ཕྱིར་མ་དེས་པ་ཡང་མ་ཡིན་པས་རིག་བྱེད་ཚད་མ་ཉིད་དུ་གྲུབ་པ་
ཡིན་ནོ། ། ད་ནི་གཞན་གྱི་རིག་བྱེད་ཚད་མ་མ་ཡིན་པ་ཉིད་དུ་རྒྱབ་པར་བྱེད་པ་གཉིས་རྒྱས་པར་སྟན་
འབྱེན་པ་ཚོ་མ་མོ། ། དེ་ལ་རྒྱབ་པར་བྱེད་པ་གཉིས་ནི་འདི་ཡིན་ཏེ། གང་དབང་པོའི་ཡུལ་ཅན་དང་
བསལ་མ་ཐག་ཏུ་བྱུང་བ་དེ་ནི་མི་རྟག་པ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་བྱམ་པ་བཞིན་ནོ། ། རྒྱ་ཡང་དེ་བཞིན་ནོ་
ཞེས་བྱ་བ་ནི་རང་བཞིན་གྱི་གཏན་ཚིགས་དག་གོ། ། སྤྱིར་སྤྱོད་མི་རྟག་པ་ཉིད་དུ་གྲུབ་པ་ན་ཤུགས་ཀྱིས་
རིག་བྱེད་ཀྱང་མི་རྟག་པ་ཉིད་དུ་གྲུབ་པས་ལམ་པོ་ཆེའི་སྤྱོད་པའི་ཚིག་བཞིན་དུ་ལོག་པ་ཉིད་དུ་གྲུབ་
པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་པ་རོ་ལ་སངས་རྒྱས་པ་ལ་སོགས་པའི་བསམ་པ་ཡིན་ནོ། ། འདིར་སྤྱོད་པ་སོགས་པའི་
ཚད་མ་དམ་བཅའ་བ་ལ་གཞོན་པ་རྒྱས་པར་སྟོན་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལ་རེ་ཞིག་སྤྱོད་ཚད་མས་གཞོན་པ་ནི།
གང་ཞིག་རིག་བྱེད་ཅེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྟོས་ཏེ། རིག་བྱེད་ལས་བྱུང་བ་ནི་རིག་བྱེད་ཅན་ཏེ། མའི་
སྤྱོད་སྟེག་ལས་མཐོ་རིས་སུ་འགྱུར་རོ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པའོ། ། དེའི་སྟོབས་ཀྱིས་ཕྱོགས་རྒྱས་པར་
བྱེད་དེ། དེ་གཞོན་པའི་ཕྱིར་རོ། ། ཇི་སྐད་དུ་འདིའི་སྤྱོད་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ནམ་མ་ཡིན་ཞེས་ཐེ་ཚོམ་གྱི་
ཤེས་པ་སྐྱེད་པར་བྱེད་པ་མ་ཡིན་ལ། འདི་ནི་ལོག་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བའི་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཀྱང་མ་ཡིན་ཏེ།
དུས་གཞན་དང་སྤྱོད་པ་གཞན་དང་ཡུལ་གཞན་དང་གནས་སྐབས་གཞན་ལ་ཡང་གཞོན་པ་མེད་པའི་
ཤེས་པར་འགྱུར་བ་ཡིན་ནོ། ། གང་ཡང་ཤེས་པ་གཞན་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་མཐོང་ནས་འདིར་ཡང་ཕྱིན་ཅི་
ལོག་ཏུ་བྱེད་པའི་རྗེས་སུ་དཔག་པ་ལས་བྱུང་བའི་ཤེས་པ་སྤྱོད་པ་དེ་ཡང་མངོན་སྟུང་འདིས་གཞོན་པ་
ན་འཕགས་པ་ཡིན་ནོ། ། འོན་ཏེ་སྟོབས་མཚུངས་པ་དག་ཇི་ལྟར་གཅིག་གིས་ཅིག་ཤོས་ལ་གཞོན་པ་
ཡིན། ཅི་སྟེ་སྟོབས་མཚུངས་ཀྱང་གཞོན་ན། འོ་ན་རྗེས་སུ་དཔག་པས་ཅིག་ཤོས་ལ། ཅིའི་ཕྱིར་མི་གཞོན་

ཅེན། རིག་བྱེད་ཅན་དེ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྟོན་སོ། ། འོ་ན་རི་ལྟར་རྒྱུ་རྒྱུ་དཔག་པ་ལ་དེས་གཞོད་
 ཅེན། གང་གིས་བསྟན་བཅོས་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྟོན་སྟེ། རི་རྒྱུ་རྒྱུ་རིག་བྱེད་གྱི་ཆོག་ལ་ནི་
 མངོན་སུམ་གྱི་ཤེས་པ་ཡིན་གྱི། རྒྱུ་དཔག་པ་ནི་མངོན་སུམ་དང་འགལ་བས་ཆད་མར་མི་འགྱུར་
 ཞེས་ཟེར་རོ། ། གང་གིས་དེ་མངོན་སུམ་དང་མཚུངས་པ་ཉིད་ཡིན་པ་རི་ལྟར་རྒྱུ་དཔག་པ་ལས་
 ལུང་སྟོབས་དང་ལྡན་པ་ཉིད་ཡིན་ཞེན། ལུང་ནི་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྟོན་སྟེ། ཆད་མ་ཡིན་པ་ལ་
 ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཟོར་ཡང་བ་ལ་སྟོན་སྟེ་ཡུལ་གྱི་བདུན་པ་ཡིན་ནོ། ། རྒྱུ་དཔག་པ་དེ་ལྟ་མིན། ། ཞེས་
 བྱ་བ་དེ་ནི་དཔེ་ལ་སྟོན་པའི་ཕྱིར་དང་། ཉེས་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཉེ། ཉེས་པ་མངོན་སུམ་དང་མཚུངས་
 པའི་རིག་བྱེད་ལས་བྱུང་བའི་ཤེས་པས་གཞོད་པའི་ཕྱིར་རོ། ། འོ་ན་ཉེ་གཉི་ག་ལ་གྲུབ་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་
 ཁོ་ན་སུན་འབྱེན་པ་མ་ཡིན་ནམ། སངས་རྒྱལ་པ་ལ་ནི་ལུང་ཆད་མ་ཡང་མ་ཡིན་ཉེ། ཆད་མ་ནི་གཉིས་
 ཁོ་ན་ལོ། ། ཞེས་ངེས་པར་གཟུང་བའི་ཕྱིར་རོ། ། དེ་རི་ལྟར་ཆད་མ་ཉིད་ཏུ་མ་གྲུབ་པའི་ལུང་གིས་སངས་
 རྒྱལ་པ་ལ་གཞོད་པ་བྱེད་ཅེས་དོགས་པ་ལ། རིག་བྱེད་དོན་རྟོགས་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྟོན་སོ། །
 འདི་སྟུང་ཏུ་སེམས་ཉེ་གང་གིས་ཁས་སྤངས་པ་ཅམ་གྱིས་མ་གྲུབ་པའི་ལུང་ཆད་མ་ཉིད་ཏུ་འགྱུར་བ་
 འདོད་པ་ཅམ་གྱིས་དངོས་པོ་གྲུབ་པ་དང་མ་གྲུབ་པར་འགྱུར་བ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། ། འོ་ན་ཅི་ཞེན་ཆད་
 མའི་སྟོབས་ཀྱིས་ཉེ་གང་གྲུབ་པ་དེ་ནི་གཉི་ག་ལ་ཡང་གྲུབ་པ་ཡིན་ཉེ། མེ་ལ་སྐྱེན་སྲེག་ལ་སོགས་པའི་
 དགལ་ལས་བྱུང་བའི་ཤེས་པ་འདི་ནི་ཆེས་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བསྟན་བས་ཟེན་ཉོ། ། དེའི་ཕྱིར་རི་ལྟར་
 ཆད་མ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བཞོད་པར་ནུས་ཉེ། བྱེད་གྱི་འདི་ནི་ཆོག་ཅམ་རིགས་པ་དང་བུལ་བ་འབའ་
 ཞིག་ཏུ་ཟད་དོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་བསྟན་པའི་དོན་ཉོ། ། མི་འདོད་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་འཇིག་རྟེན་པའོ། ། འདོད་
 པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་འཇིག་རྟེན་འདོད་པ་ཉིད་ཉོ། ། རིང་ན་གནས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཤུག་ཐུབ་པ་ལ་སོགས་
 པའི་རིག་བྱེད་ལ་སྟེ། དེ་འཇིན་པ་ལ་སོགས་པས་ལས་ཕྱིར་རོལ་ཏུ་གྱུར་པའི་ཕྱིར་རོ། ། མངོན་སྟོར་དེ་
 འབྲེལ་དགོས་པ་ཅན། ། ཞེས་བྱ་བ་ནི་རིག་བྱེད་དེ་ལ་མངོན་པར་སྟོར་བ་སྟེ། བཞོད་པ་དགོས་པ་སྟེས་
 བུའི་དོན་མཚན་སྐྱེན་ལ་སོགས་པའི་མཚན་ཉིད་གང་དག་ལ་ཡོད་པ་དེ་དག་ལ་དེ་རྒྱུ་ཅེས་བྱའོ། །

ཚད་མའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་བསྟུན་པའི་དཀའ་འགྲེལ།

ཚངས་ལྷ་སྒྲུང་བ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རིག་བྱེད་ལ་སྒྲུང་པའོ། ། ཡང་ན་དེ་ལས་བྱུང་བའི་ཤེས་པ་ནི་ཚངས་
 པའོ། ། རྣམ་པ་གཅིག་ཏུ་ན་ལུང་གིས་གནོད་པར་མ་གྱུར་མོད། དེ་ལྟ་ན་ཡང་དམ་བཅའ་བའི་དོན་
 མངོན་སུམ་ལ་སོགས་པ་སུན་བྱུང་བ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། ཚད་མས་གནོད་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བསྟན་པའི་བྱིར།
 གཞན་ཡང་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྟོན་ཏེ། འདིས་ནི་མངོན་སུམ་གྱིས་གནོད་པ་བཤད་དོ། ། འདི་ལྟར་
 དུས་ཐམས་ཅད་དུ་དེ་ཉིད་འདི་ཡིན་ནོ་སྟུང་པའི་དོ་ཤེས་པར་བྱ་བའི་བྱིར་རོ། ། དོ་ཤེས་པ་ཞེས་བྱ་བའི་
 མངོན་སུམ་ལས་མི་རྟག་པ་ཉིད་དུ་གྱུབ་པོ། ། ལུལ་ཐམས་ཅད་དུ་དོ་ཤེས་བའི་བྱིར་བྱུང་བ་ཉིད་ཀྱང་
 གྱུབ་པས། སྤྱི་ཞིག་གིས་རྟག་ཏུ་རྟགས་ཤིག་དང་བྱུང་བ་དག་གི་ཤིག་ཤིག་སྟོན་པ་ངེས་པར་འགྱུར་ཏེ།
 འགའ་ཤིག་ཤིག་ཤིག་གིས་ཀྱང་མ་ཡིན་ནོ་བྱུང་བ་དག་ཉིད་ནི་བྱུང་བ་དང་བདག་ཉིད་དོ། ། ཕྱིན་ཅི་
 ལོག་དག་ནི་མི་རྟག་པ་ཉིད་དང་བྱུང་བ་ཉིད་དོ། ། དེའི་བྱིར་ཞེས་བྱ་བ་ནི་མཆུག་སྒྲུང་པར་
 བྱེད་དོ། ། དུས་ཀྱན་ཞེས་བྱ་བ་ནི་འདས་པ་དང་མ་འོངས་པ་དང་ད་ལྟར་བྱུང་བ་རྣམས་ལ་འོ། ། འདིའི་
 ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཕྱིན་ཅི་ལོག་གི་འོ། ། མེ་ལྷེ་ལ་སོགས་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པས་དོ་ཤེས་པ་འབྲུལ་བ་ཅན་
 ཉིད་དུ་དོགས་པར་བྱེད་དོ། ། སོགས་པའི་སྒྲིབ་ཏུ་ཆད་ནས་ཤིང་འབྱུང་བའི་སྒྲིབ་དང་། སེན་མོ་དང་རྩ་
 དང་། རྩ་བའི་རྩ་ལ་སོགས་པ་བཟུང་སྟེ། གང་གི་བྱིར་དེ་ལ་ཡང་སྒྲིབ་འདི་དག་ནི་དེ་ཉིད་ཡིན་ནོ། ། རྩ་
 འདི་དག་ནི་དེ་དག་ཉིད་ཡིན་ནོ། ། རྩ་བའི་རྩ་དེ་ཉིད་ཆུ་ཡི་རྩ་ལ་ཉིད་ཡིན་ནོ་ཞེས་དོ་ཤེས་པ་
 ཡོད་པ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། དེ་ནི་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། འདི་ལྟར་དེ་ལ་མེ་ཉིད་ལ་སོགས་པའི་སྤྱི་དོ་ཤེས་པར་
 བྱེད་དེ། དེ་ཡང་རྟག་པར་འདོད་པ་ཉིད་ཀྱི་བྱིར། ག་ཤིག་ཤིག་ལས་འབྲུལ་བ་ཡིན། གང་ཡང་གསལ་
 བའི་དོ་སྟོན་རྟག་པ་དེ་ནི་དོ་ཤེས་པ་ཉིད་མེད་པའི་བྱིར། དེ་ལྟ་ན་འང་ག་ལས་འབྲུལ་བ་ཡིན་ནོ། ། ཆ་
 འགའ་ཞིག་ལ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དམན་པ་དང་ཆེས་དང་། ཆེ་ཆེར་དམན་པ་ལ་སོགས་པ་ལ་འོ། ། བྱུང་པར་
 འགའ་ཞིག་གིས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དམན་པ་ཉིད་དང་སྟེང་དུ་འགོ་བ་ལ་སོགས་པས་སོ། ། ཇི་ལྟར་རྟོགས་ཤེ་
 བ། ཐ་དད་སྟོན་ངེས་པས་ཞེས་བྱ་བ་སྟོན་ཏེ། སྟོན་ཐ་དད་པས་འདིར་རྟོགས་སོ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ། ། ལ་
 ཅིག་ཏུ་གསལ་བས་ཞེས་འདོན་པ་དེར་ནི་དོན་འདི་ཡིན་ཏེ། སྟོན་ཐ་དད་པ་འདི་སྤངས་པ་ཡིན་ཞེས་བྱ་

བའི་དོན་ཏེ། ། རྗེས་སུ་དཔག་པས་གནོད་པ་བཤད་པ་ནི། ཡུལ་དང་དུས་ཁེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྟེ། བ་
ལང་གི་སྒྲིམ་གསལ་བ་དག་ལ་སློ་རྣམས་ཡུལ་དང་དུས་སྒྱུར་བ་དང་། དལ་བ་དང་། བར་མ་ལ་སོགས་
པར་སྒྲུབ་པའི་བྱད་པར་ཐ་དད་པ་གང་དག་ཡིན་པ་དེ་དག་ནི་དོན་གཅིག་གི་ཡུལ་ཅན་ཡིན་པའམ།
སྒྲ་ཆོགས་པའི་དོན་གྱི་ཡུལ་ཅན་མ་ཡིན་ཏེ། བ་ལང་རྒྱུ་མ་པའི་རྣམ་པ་འཛིན་པར་སྒྲིམ་པའི་བྱིར།
ད་ལྟར་སྒྲིམ་པའི་བ་ལང་གི་སློ་བཞིན་ནོ། ། ཡང་ན་གང་དང་གང་བ་ལང་གི་སློའི་ཡུལ་ཅན་གྱི་སློ་ཡིན་
པ་དེ་ནི་ད་དུང་ད་ལྟར་གྱི་བ་ལང་གི་སློའི་ཡུལ་ཅན་ཡིན་ཏེ། དེར་སྒྲིམ་པའི་བ་ལང་གི་སློའི་ཡུལ་ཅན་
བཞིན་ནོ། ། ཁར་རྩང་གི་བ་ལང་གི་སློའི་སློ་ཡང་བ་ལང་གི་སློའི་ཡུལ་ཅན་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རང་
བཞིན་གྱི་གཏན་ཆོགས་སོ། ། རྣམ་པ་གཅིག་ཏུ་ན་ད་ལྟར་བ་ལང་གི་སློའི་སློ་ནི་ཆོས་ཅན་ནོ། ། ཁར་
རྩང་གི་བ་ལང་གི་སློའི་ཡུལ་ཅན་ཉིད་ནི་བསྐྱབ་པར་བྱ་བའི་ཆོས་སོ། ། བ་ལང་གི་སློའི་ཡུལ་ཅན་ཡིན་
ཞེས་བྱ་བ་ནི་གཏན་ཆོགས་སོ། ། ཁར་རྩང་གི་བ་ལང་གི་སློའི་སློ་ནི་དཔེའོ། ། འདི་ཉིད་འཆད་པ་ནི།
ཡང་ན་འདི་ནི་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྟེ། འདི་ནི་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ད་ལྟར་གྱི་སློའོ། ། དེ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཁར་
རྩང་གི་བ་ལང་གི་སློ་ཡིས་ཤེས་པས་དམིགས་པའི་བ་ལང་གི་སློའོ། ། གཏན་ཆོགས་དེ་བྱིར་ཞེས་བྱ་བ་
ནི་བ་ལང་གི་སློའི་ཡུལ་ཅན་ཡིན་པའི་བྱིར་རོ། ། ཡང་ན་ཁར་རྩང་དང་དེ་རིང་གི་སློ་གཉི་ག་ཡུལ་
གཅིག་པ་ཡིན་ཏེ། བ་ལང་གི་སློའི་ཡུལ་ཅན་ཡིན་པའི་བྱིར་བ་ལང་གི་སློ་གཅིག་གི་སློ་དེ་བཞིན་ནོ། །
དེ་ཉིད་ན་ཡང་གཉི་ག་ཞེས་བྱ་བས་སྟོན་ཏེ། གཏན་ཆོགས་སྐབས་ཡིན་པའི་བྱིར་ཤེས་པར་སྒྲ་བས་མ་
བཤད་དོ། ། དེ་ཡང་ན་ཡུལ་ལ་སོགས་པའི་བྱད་པར་ཐ་དད་པའི་བ་ལང་ཉིད་ཀྱི་སློ་མཐའ་དག་ནི་བ་
ལང་གི་སློ་གཅིག་གིས་བསྐྱེད་པར་བྱ་བ་ཡིན་ཏེ། བ་ལང་གི་སློ་ཡིན་པའི་བྱིར་བ་ལང་གཅིག་གི་སློ་
བཞིན་ནོ། ། ཟུར་ནི་བ་ལང་གི་སློའི་ཡུལ་ཅན་གྱི་སློ་ནི་ཆོས་ཅན་ལ་ཡུལ་གཅིག་པ་ལང་བསྐྱབ་བྱ་ཡིན་
ལ། ད་ལྟར་གྱི་བ་ལང་ཉིད་ཀྱི་རིགས་ཀྱི་ཡུལ་ཅན་གྱི་སློ་ཆོས་ཅན་ཡིན་ཞིང་། བ་ལང་གི་སློ་གཅིག་
གིས་བསྐྱེད་པར་བྱ་བ་ཉིད་ནི་བསྐྱབ་བྱ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་བྱད་པར་རོ། ། འདི་ལ་ཁར་རྩང་བཟོད་པ་
ཡོད་པས་ཁར་རྩང་བཟོད་པ་སྟེ། འདི་ཡང་ཆོས་ཅན་སྟོན་པའོ། ། དེ་ཡང་འཇུག་པ་ནི་བསྐྱབ་པར་བྱ་

ཚད་མའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་བསྐྱབ་པའི་དཀའ་འབྲེལ།

བའི་ཚོས་སོ། ། ལྷག་མ་ནི་གོ་སྐྱའོ། ། བ་ཡང་ཞེས་བྱ་བ་དང་ཚོས་སྐྱ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཚོས་ཅན་སྟོན་པའོ། །
དེ་ནི་ཁར་རྩང་ཡང་ཚོས་པ་ནི་བསྐྱབ་པར་བྱ་བའི་ཚོས་སོ། ། ལྷན་བསྟན་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་ཞེས་བྱ་བ་ནི་བ་
ཡང་གི་སྒྲུབ་ཤེས་པ་རྟོགས་པར་བྱ་བའི་ ཕྱིར་རོ། ། ཡང་ན་རྫོང་པར་བྱེད་པའི་སྒྲུབ་སྟེང་པ་ཞེས་བྱ་བ་
འདི་ནི་ཚོས་ཅན་སྟོན་པའོ། ། དེ་ནི་དེས་རིང་བརྟེན་ན་བསྐྱབ་བྱའི་ཚོས་སོ། ། འབྲེལ་བ་ཉམས་སྦྱང་ལ་
སྟོས་པའི། ། ཤེས་བྱ་ཤེས་པ་འཇུག་ཕྱིར་རོ། ། ཞེས་བྱ་བ་ནི་གཏན་འཇགས་སོ། ། འབྲེལ་བ་ཉམས་སྦྱང་ལ་
སྟོས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་འབྲེལ་བ་ཉམས་སྦྱང་བ་ལ་སྟོས་པ་ཡང་ཡོད་ལ། ཤེས་བྱ་ལ་ཤེས་པ་འཇུག་
པའང་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དེ་སྐད་ཅེས་བྱའོ། ། དེ་ལྟ་བུས་ན་བརྟན་པར་ཤེས་པར་བྱ་ལ། བརྟེན་པ་ཉིད་ཀྱི་
བྱད་པར་དུས་རིང་བརྟེན། ། ཞེས་བྱ་བ་ལ། འདིར་དུས་བརྟེན་པས་བརྟེན་པ་ཉིད་དུ་འདོད་ཀྱི་རི་ལ་
སོགས་པ་བཞིན་དུ་ཡུལ་བརྟེན་པས་ནི་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱད་པར་གྱིས་བསྟན་དོ། ། དུ་བ་སྒྱུའི་ཆ་བཞིན་
ནོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དཔེ་སྟེ་རང་གི་མཚན་ཉིད་རྗེས་སུ་མི་འགོ་བའི་ཕྱིར་རྟགས་མ་ཡིན་པས་སྒྱུའི་ཆ་ཁོ་
ན་དཔེ་ཡིན་ནོ། ། མི་བརྟན་པ་ནི་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ནི་ལྷོག་པ་སྟོན་པའོ། ། དེ་ཆེ་རྒྱ་མཚན་ཅན་
ཉིད་ཕྱིར་ཞེས་བྱ་བ་ལ་དེ་ཆེ་ནི་དུས་དེ་ཅུ་མོ། ། ཐ་སྟོད་ཀྱི་དུས་སུ་རྗེས་སུ་མི་འགོ་བའི་རྒྱ་མཚན་
ཉིད་འབྲེལ་བ་གང་ལ་ཡོད་པ་དེ་ལ་དེ་སྐད་ཅེས་བྱ་སྟེ། དེའི་དངོས་པོ་ནི་དེ་ཉིད་དོ། ། འོན་ཏེ་ཚུལ་
འདིས་བུམ་པ་ལ་སོགས་པ་ནམས་ཀྱང་གཅིག་ཉིད་དུ་རྫོང་པར་བྱས་པ་མ་ཡིན་ནམ། ཡུལ་དང་དུས་ལ་
སོགས་པ་ཐ་དད་པའི་བུམ་པ་ལ་སོགས་པ་གསལ་པའི་སློ་ཐམས་ཅད་མཚུངས་པའི་ཡུལ་ཅན་ཡིན་
པའམ། ལྷ་ཆོགས་པའི་དོན་གྱི་ཡུལ་ཅན་མ་ཡིན་དེ། བུམ་པའོ་སྟུམ་དུ་སློ་སྟེ་བའི་ཕྱིར་ད་ལྷར་སྟེས་
པའི་བུམ་པའི་སློ་བཞིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་དེ་ལྟ་བུ་ལ་སོགས་པའོ། ། བུམ་པ་ལ་སོགས་པ་གཅིག་ཉིད་དུ་
འདོད་པའམ་མཐོང་བའང་མ་ཡིན་དེ། དེ་ལྟ་བུས་ན་གཏན་འཇགས་དེ་ཐམས་ཅད་འབྲེལ་བ་ཡིན་ནོ་
སྟུམ་དུ་དོགས་པ་ལ་རིགས་ལས་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྟོས་དེ། གལ་ཏེ་རིགས་ལས་ཏེ་རིགས་ཀྱི་ངོ་
བོས་བུམ་པ་ལ་སོགས་པ་གཅིག་ཉིད་དུ་ཐལ་པར་འགྱུར་བས་བསྐྱབ་པར་བྱ་བ་ཡིན་ན་དེའི་ཆེ་བྱ་བ་པ་
ལ་སྐྱབ་པ་ཡིན་དེ། དེ་ནི་འདི་རིགས་ཞེས་བྱའི་ཆ། རྟག་ཅིང་ཅིག་ཤོས་འཇིག་པར་འདོད། ། ཅེས་སྒྲུབ་

པ་ཡིན་ནོ། ། ཅི་སྟེ་གསལ་པའི་ངོ་བོ་ནམས་གཅིག་ཉིད་ཏུ་ཐལ་བར་འཇུག་བས་བསྐྱབ་ན་དེའི་ཆེ་ཡང་
 འཇུག་བ་མེད་དོ། ། དམ་བཅའ་བཞི་མངོན་སུམ་ལ་སོགས་པའི་གནོད་པའི་ཕྱིར་རོ། ། གང་གི་ཕྱིར་
 གནོད་པ་མེད་པའི་ཡུལ་ཅན་ཡིན་ན་ཞེས་འདི་ལ་གཏན་ཆིགས་ཐམས་ཅད་བྱད་པར་དང་བཅས་པར་
 མངོན་པར་འདོད་དོ། ། དེའི་ཕྱིར་ག་ལས་འཇུག་བ་ཡིན་སྟེ་བསམས་པའོ། ། མཐོང་བ་དང་འགལ་
 ཞེས་བྱ་བ་ལ་དམ་བཅའ་བ་ཞེས་བྱ་བ་ལྟག་མའོ། ། ལྟག་མ་ནི་གོ་བར་ཟད་དོ། ། གཞན་ཡང་སྐྱེ་མི་ཉག་
 པ་ཉིད་ཏུ་དམ་བཅའ་བ་རྗེས་སུ་དཔག་པ་དང་དོན་གྱིས་གོ་བ་དག་གིས་གནོད་པར་སྟོན་རྟོ། ། དེ་ལ་
 འདི་ནི་རྗེས་སུ་དཔག་པ་ཡིན་ཏེ། གང་དག་གི་འབྲེལ་བ་བཅོས་མ་མ་ཡིན་པ་དེ་དག་ནི་བཅོས་མ་མ་
 ཡིན་པ་སྟེ། དཔེར་ན་ནམ་མཁའ་དང་རྩལ་སྤར་པ་བཞིན་ནོ། ། སྤྱི་རིགས་ཀྱི་མིང་ཅན་གྱི་དོན་གྱི་
 བརྗོད་པར་བྱ་བ་དང་རྗོད་པར་བྱེད་ཀྱི་དངོས་པོའི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་འབྲེལ་བ་ཡང་མ་བཅོས་པ་ཡིན་ནོ་
 ཞེས་བྱ་བ་ནི་རང་བཞིན་གྱི་གཏན་ཆིགས་སོ། ། མ་ཐུབ་པ་སྤང་བའི་ཕྱིར། བཅོས་མ་ཉིད་ནི་ཞེས་བྱ་བ་
 ལ་སོགས་པ་སྟོས་ཏེ། བཅོས་མ་ཉིད་ནི་འབྲེལ་བ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སྟོས་པར་བྱའོ། ། གལ་ཏེ་འབྲེལ་བ་
 བཅོས་མར་ཇུག་ན། དེའི་ཆེ་སྒྱུར་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྤྱི་སྒྱུར་བ་ཞིག་པའི་ཕྱིར་སྐྱེ་ཡང་འདིག་པས་
 ཐམས་ཅད་ཏུ་རྗེས་སུ་འགོ་བར་མི་འཇུག་རོ། ། གང་ལས་ཤེ་ན། དེ་ནི་གསལ་བ་གཅིག་གི་མཐར་ཐུག་
 པའི་ཕྱིར་ཏེ། བ་ལང་གི་གསལ་བ་གཅིག་ནི་མཐར་ཐུག་པའི་ཕྱིར་རོ། ། དེ་ལ་དོན་གྱིས་གོ་བ་ནི་གང་
 དག་བ་ལང་གི་གསལ་བ་གཅིག་ལ་མངོན་སུམ་ཏུ་སྟོགས་པའི་སྤྱི་རི་ཏུ་མ་གནས་པ་ན་བ་ལང་གི་སྐྱ་
 ལས་ངེས་པར་བབྱང་བའི་བ་ལང་ཉིད་རྟོགས་པ་དེ་ནི་སྐྱ་ཉག་པ་ཉིད་མེད་པར་འཐད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །
 ཇི་ལྟར་ཞེ་ན། ས་བྱང་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྟོས་ཏེ། དོན་གྱི་གོ་བ་འདི་ནི་སྐྱ་ལས་བྱང་བའི་ཆད་མ་
 སྟོན་ཏུ་འགོ་བ་ཅན་ཡིན་ནོ། ། དེའི་ཕྱིར་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རྗེས་སུ་དཔག་པ་མཐུག་སྟུང་པར་བྱེད་དེ། ཉག་
 པ་དང་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རིགས་ཀྱི་མིང་ཅན་གྱི་དོན་དང་དོ། ། ཉག་ཏུ་སྟེ་ཏུས་ཐམས་ཅད་ཏུ་འབྲེལ་བའི་
 ཕྱིར་ཏེ། དཔེར་ན་རྩལ་སྤར་པ་ནམས་ཉག་པའི་ནམ་མཁའ་བཞིན་ནོ། ། དོན་གྱིས་གོ་བའི་མ་ངེས་པ་
 ཉིད་སྤང་བའི་ཕྱིར། ཏུ་མའི་སྤྱི་ལ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྟོས་ཏེ། ཇི་སྐད་ཏུ་བཤད་པ་ལས་སྐྱ་ཉག་པ་

ཚད་མའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་བསྟན་པའི་དཀའ་འབྲེལ།

ལ་ལ་ན་མིང་དུ་བཞུགས་ཅིང་སྤར་སྟོན་པ་ན་བ་ཡང་གཞན་དང་གཞན་དག་ལ་རྗེས་སུ་འགོ་བ་དང་ལྷོག་
པ་དག་གི་སྤྱི་བཞུགས་པ་ཉིད་རྟོགས་པར་འགྱུར་རྟེ། དེའི་ཕྱིར་ཡང་རྟག་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བཤད་དོ། །
གསལ་བ་རང་བ་རང་གི་རྒྱ་མཚན་ཅན། ། ཞེས་བྱ་བ་ནི་བདག་ཉིད་རི་ལྗང་བའི་བྱུང་པར་ཐ་དད་པ་
ནམས་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་རྟོ། ། དེ་དག་གི་ཐ་དད་པ་རྟོགས་པའི་རྒྱ་མཚན་ནི་ཐ་དད་པ་ཉིད་དེ། དེས་ན་
བདག་ཉིད་ཀྱི་ཐ་དད་པ་ཉིད་གང་དག་ལ་ཡོད་པ་དེ་དག་ནི་རང་གི་རྒྱ་མཚན་ཅན་རྟེ། སྤངས་ནས་
ཞེས་འབྲེལ་རྟོ། ། འདི་སྟུང་དུ་གཤམ་ཏེ་ཡུན་རིང་མོས་རྟོགས་པ་དེ་ལྟ་ན་ཡང་རི་ལྗང་སྤྱི་བྱུང་ཐམས་
ཅད་དུ་ཡོད་པ་ཉིད་གྲུབ་སྟུང་དུ་སེམས་ན། དེ་སྟེད་དུས་སུ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྟོན་རྟེ། དེ་སྟེད་པའི་
དུས་ནི་ཐ་དད་པའི་རང་གི་དོན་རྟོགས་པར་བྱེད་པའི་དུས་སོ། ། འོན་ཏེ་བྱམ་པ་ལ་སོགས་པ་དུས་དེ་
སྟེད་དུ་བསྟན་པ་ནམས་ཀྱང་ཐོབ་པ་ལ་སོགས་པ་དག་གིས་ཕྱིས་འཇུག་པ་དེ་བཞིན་དུ་སྤྱི་ཡང་འགྱུར་པ་
ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། སྤངས་ཡང་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྟོན་རྟེ། སྤངས་ཡང་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཕྱི་ནས་སོ། ། དཔེར་ན་
བྱམ་པ་ལ་སོགས་པ་མཚོན་ཆ་ལ་སོགས་པས་གཅོད་པའམ་རྟོངས་པས་འཛིག་པ་དེ་ལྟར་སྤྱི་ལ་རྒྱ་ཡོད་
པ་མ་ཡིན་ནོ། ། ཅི་ལྟར་ཞེ་ན། ལུས་ཅན་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རྟེ། བྱམ་པ་ལ་སོགས་པ་ནམས་ཀྱང་ལུས་
ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ་སྟུང་དུ་བསམས་པའོ། ། རིགས་ལས་བྱམ་སོགས་གཅིག་གྱུར་ན། ། གྲུབ་བ་སྤྱི་བ་
པ་ཡིན་པར་འདོད། ། གཤམ་ཏེ་རྟོགས་འདིས་གསལ་བ་ནམས། ། གཅིག་དུ་འགྱུར་བ་བྱེད་པས་ན། ། དེ་
ཆེ་ཆད་མ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས། ། མཐོང་བ་དང་འགལ་བཞུགས་པར་བྱ། ། ཞེས་གང་སྟོན་པ་དེ་ནི་འདི་ལ་
ཡང་མཚུངས་རྟེ། རིགས་ལས་ག་སོགས་གཅིག་གྱུར་ན། ། གྲུབ་བ་སྤྱི་བ་པ་ཡིན་པར་འདོད། ། ཅེས་བྱ་བ་
ལ་སོགས་པ་ཐམས་ཅད་བཞུགས་པར་བྱའོ། ། འདི་ལྟར་ཡུལ་དང་དུས་དང་སྦྱོར་བ་ལོ་ཐ་དད་པའི་ཕྱིར་བ་
ཡང་ལ་སོགས་པའི་གསལ་བ་བཞིན་དུ་ག་ལ་སོགས་པ་ཡི་གེའི་གསལ་བ་མང་པོ་ཡིན་རྟེ། བ་ཡང་ཉིད་
ལ་སོགས་པ་བཞིན་དུ་དེའི་རྟོན་ཅན་གྱི་ག་ལ་སོགས་པ་ཡང་སྦྱོར་འདོད་པའི་ཕྱིར་ཐམས་ཅད་
མཚུངས་སོ་ཞེས་དོགས་པ་བསྟན་ནས། ཡུལ་དང་དུས་དང་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྟོན་རྟེ། རོ་ཤེས་པར་
བཞུགས་པའི་མངོན་སུམ་ལས་གསལ་བ་ནམ་གཅིག་དུ་གྲུབ་པོ། ། མངོན་སུམ་དང་འགལ་ན་རྗེས་སུ་

དཔག་པར་ཚད་མར་འཇུར་བ་མ་ཡིན་ཏེ། མངོན་སུམ་ནི་ཚད་མ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བྱ་བོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་
 རོ་སྒྲམ་དུ་བསམས་པ་ཡིན་ནོ། ། འོན་ཏེ་ཇུར་བ་དང་དལ་བ་དང་པར་མ་ལ་སོགས་པའི་རྟོགས་པ་ཐ་
 དད་པའི་ཕྱིར་གསལ་བ་རྣམས་ཐ་དད་པ་ཉིད་དུ་གྱུབ་པ་མ་ཡིན་ནམ། དེ་རི་ལྟར་ངོ་ཤེས་གསལ་བར་
 ཡོད། ། ཅེས་བརྗོད་ཅེ་ན། ཇུར་བ་ལ་སོགས་ཐ་དད་ཀྱང་། ཞེས་བྱ་བ་སྟོས་ཏེ། རྣམ་ཆད་པར་ཞེས་བྱ་
 བ་ནི་ཐ་དད་པ་འོ། ། གྱུབ་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་མ་བརྟགས་པ་འོ། ། གའི་གསལ་བ་ནི་ཡི་གེ་གའི་གསལ་བ་སྟེ།
 ངོ་ཤེས་པ་གཅིག་དུ་བྱས་པའི་ཕྱིར་གའི་གསལ་བ་གཞན་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ་སྒྲམ་དུ་བསམས་པ་ཡིན་
 ནོ། ། འོན་ཏེ་འདི་འདྲ་ག་ཉིད་ལ་སོགས་པའི་རིགས་ཁོ་ན་ཤེས་པ་ཡིན་གྱི། གསལ་བ་ནི་མ་ཡིན་པ་མ་
 ཡིན་ནམ། དེ་རི་ལྟར་གསལ་བ་ལ་ངོ་ཤེས་པར་འཇུར་ཞེ་ན། ཤིན་ཏུ་ཐ་དད་ཅེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་
 སྟོས་ཏེ། ག་གཞན་སྟོ་ཡིས་མ་རྟོགས་ཕྱིར། ། ཡི་གེ་ག་ལས་གཞན་ནི་ག་གཞན་ཏེ། དེ་ལ་སྟོ་དེས་མ་
 རྟོགས་ཕྱིར་ཏེ། མ་བཟུང་བའི་ཕྱིར་རོ། ། ཀུན་དུ་བརྟགས་པའི་ག་ཉིད་བཞིན། ། ཞེས་བྱ་བ་ནི་སྤྱི་རྣམས་
 གྱི་སྤྱི་མེད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བྱ་བ་ནི་གྱུབ་པའི་མཐའ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། ། ཡི་གེའི་ཕྱིར་ཡང་འདི་
 བསྐྱབ་བྱ། ཞེས་བྱ་བ་ནི་ག་ཉིད་དགག་པ་ཞེས་བྱ་བ་ལྟག་མའོ། ། དེ་ལ་སྟུར་བ་ནི་གང་དང་གང་ཡི་གེ་
 ཡིན་པ་དེ་ནི་ཤིན་ཏུ་ཐ་དད་པའི་ག་ཉིད་ཀྱི་རྟེན་དུ་འཇུར་བ་མ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་ཡི་གེ་ཁ་ལ་སོགས་
 པ་བཞིན་ནོ། ། ཡི་གེ་ག་འདི་ཡང་ཡི་གེ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་འགལ་བས་བྱབ་པར་དམིགས་པ་སྟེ། ག་
 ཉིད་ཀྱི་རྟེན་དང་འགལ་བས་ཡི་གེ་ལ་བྱབ་པའི་ཕྱིར་རོ། ། འདིར་དམ་བཅའ་བ་མཐོང་བ་དང་འགལ་
 བ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་འཆད་པ་ནི་སྟོག་པ་ཡང་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྟེ། སྟོག་པ་ནི་ཐ་དད་པ་འོ། །
 མཐོང་བ་ནི་མངོན་སུམ་མོ། ། འདི་སྒྲམ་དུ་སངས་རྒྱས་བ་ལ་གྱུབ་པ་ལ་སྐྱབ་པ་ཡིན་ཏེ། འདི་ལྟར་སྟོ་
 གཅིག་ཉིད་ནི་གཞན་སེལ་བའི་རྒྱ་མཚན་ཅན་དུ་འདོད་གྱི། ཐ་དད་པའི་ག་ཉིད་ཀྱི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་ནི་
 མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟ་ཡིན་དང་ཐ་དད་པའི་ག་ཉིད་བཀག་ན་ཡང་སྟོ་གཅིག་གི་དབང་གིས་ཡི་གེ་གཅིག་
 ཉིད་དུ་མི་འགྱུབ་སྟེ། དེ་ནི་གཞན་སེལ་བའི་རྒྱ་མཚན་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་དོགས་པ་ལ། གཉིས་
 ལས་གྱུབ་པའི་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྟོས་ཏེ། ཅིའི་ཕྱིར་གཉི་ག་ལ་གྱུབ་པའི་ཡི་གེའི་བདག་ཉིད་

ཚད་མའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་བསྟུན་པའི་དཀའ་འབྲེལ།

ཡོངས་སུ་སྤངས་ནས་བརྟགས་པའི་གཞན་སེལ་བའི་རྟག་པ་ཉིད་དང་གཅིག་ཕྱ་དང་བྱལ་པ་ཉིད་ལ་
སོགས་པ་རྫོང་པར་བྱེད་དེ། རིགས་ཀྱི་ཚོས་གནས་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་བཤད་པའི་ཕྱིར་རོ། ། གང་ཁོ་ན་
གཉི་ག་ལ་གྲུབ་པ་དེ་ཁོ་ན་བརྟག་པར་རིགས་ཏེ། གཞན་དུ་ན་མ་མཐོང་བརྟག་ན་ཏ་ཅང་ཐལ་བར་
འགྱུར་རོ། དེ་ལྟ་བུས་ན་ཡིག་གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ་ཤེས་པའི་སློབ་གཅིག་ཉི་པར་སྐྱེ་བ་ཡིན་ནོ། །
གལ་ཏེ་དེ་ལྟར་ན་ལྟར་བ་དང་དལ་བ་དང་བར་མ་ལ་སོགས་པའི་བྱད་པར་གྱི་སློབ་ཅི་ལྟར་འགྱུར་ཞེ་ན།
གསལ་བར་བྱེད་པ་ཐ་དད་པས། ། ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སློབ་ཏེ། གསལ་བར་བྱེད་པ་ནི་རྒྱང་ལས་བྱུང་
བའི་ལྷན་པ་དང་རྣམ་པར་དབྱེ་བ་དག་གོ། འོན་ཏེ་རྒྱང་ན་བའི་ཡུལ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དེའི་ལྷན་པ་
དང་རྣམ་པར་དབྱེ་བ་ཡང་ན་བའི་ཡུལ་མ་ཡིན་པ་མ་ཡིན་ནམ། དེ་ཅི་ལྟར་གསལ་བར་བྱེད་པ་མ་
བརྒྱང་བས་གསལ་བར་བྱེད་པ་འཛིན་པར་འགྱུར། ལྷང་བ་མ་བརྒྱང་བར་དེའི་གསལ་བར་བྱ་བ་བྱམ་
པ་ལ་སོགས་པ་འཛིན་པར་རིགས་པ་མ་ཡིན་ནོ་སྟམ་དུ་བསམས་ནས་རྫོང་པར་བྱེད་པ་ནི་གང་གི་
ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྟེ། གང་གི་ཞེས་བྱ་བ་ནི། བརྒྱ་སྟོད་པ་ལ་སོགས་པ་གང་གི་ལྟར་ན་དབྱངས་ཀྱི་
བདག་ཉིད་ཀྱི་སྒྲ་གསལ་བར་བྱེད་པ་ཡིན་གྱི་རྒྱང་ལས་བྱུང་བའི་ལྷན་པ་དང་རྣམ་པར་དབྱེ་བའི་
བདག་ཉིད་མ་ཡིན་པ་དེའི་ལྟར་ན་གསལ་བྱ་དང་གསལ་བྱེད་གཉིས་སྒྲུང་བའི་གཟུང་བར་བྱ་བ་ཡིན་
པའི་ཕྱིར་གཅིག་གི་སློབ་དང་བྱད་པར་གྱི་སློབ་ཉེ་སློབ་གཉིས་སུ་འགྱུར་རོ། ། བྱད་སྟོད་པ་བ་ལ་རྒྱང་ལས་
བྱུང་བའི་ལྷན་པ་དང་རྣམ་པར་དབྱེ་བའི་བདག་ཉིད་རྣམས་ཀྱིས་བྱད་པར་གྱི་སློབ་འབྱུང་བར་ཅི་ལྟར་
འགྱུར། ག་ལས་ཤེ་ན། སྒྲ་ཙམ་རྣམས་ནི་དབང་པོ་ལས་འདས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་བྱ་བ་ལྟག་མཐོ།
གང་ཆེ་སྒྲ་ཙམ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པས་ལན་འདེབས་པར་བྱེད་དེ། ། དེ་ནི་སྟེ་སྒྲ་ཙམ་ནི་དེ་དང་
འབྲེལ་བའི་ཕྱིར་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སྒྲ་དང་འབྲེལ་བའི་ཕྱིར་རྟོགས་པ་སྟེ་འཛིན་པ་ཡིན་པར་ཁ་ཅིག་རྫོང་
པར་བྱེད་དེ། གལ་ཏེ་སྒྲ་ཙམ་འབའ་ཞིག་ན་བས་བརྒྱང་བར་བྱ་བ་མ་ཡིན་པ་དེ་ལྟ་ན་ཡང་སྒྲ་དང་
འབྲེལ་བ་འཛིན་པ་ནི་ཡོད་པའི་ཕྱིར་སློབ་གཉིས་སུ་འགྱུར་བ་ཡང་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དེ་དག་གི་
གསལ་བའོ། ། ཡང་ན་དེ་དག་ཅས་བྱ་བ་འདིས་ནི་མི་འཛིན་པའི་རྟོགས་ལ་ཡང་སློབ་གཉིས་སྐབ་པར་

བྱེད་དོ། ། དེ་དག་ཅེས་བྱ་བ་ནི་ལྷན་པ་དང་ནམ་པར་དབྱེ་བའི་བདག་ཉིད་ཀྱི་སྒྲ་ཙམ་ནམས་སོ། ། ཇི་
 ལྷན་མ་བཟུང་བས་གསལ་བར་བྱེད་པས་གསལ་བུའི་སྒོ་འགྱུར་ཞེ་ན། དེ་ཡི་དབང་གི་སྒྲ་ལས་སྒྲ་
 རྒྱུ་ལྡན་པའི་ཞེས་བྱ་བ་སྒྲོས་ཏེ། སྒྲ་ཙམ་གྱི་དབང་གིས་ཏེ། དེ་ཡོད་པ་ཙམ་ཉིད་ཀྱིས་ཞེས་བྱ་བའི་ཐ་ཆིག་
 གོ། ། གལ་ཏེ་རང་གི་ངོ་བོ་ཙམ་འདྲིན་དུ་རྒྱག་མོད། ཆེན་པོ་ལ་སོགས་པའི་བྱུང་པར་འདྲིན་པར་ཇི་
 ལྷན་འགྱུར་ཞེ་ན། དེ་ཡང་འདུ་བྱེད་ཇི་དབྱེད་ཅེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྒྲོས་ཏེ། གང་གི་ཆེ་སྒྲ་ཙམ་ཆེན་
 པོ་དག་གིས་ན་བ་ལ་འདུ་བྱེད་པ་ཆེན་པོ་བྱེད་པ་དེའི་ཆེ་སྒྲ་ལ་ཆེན་པོ་ཉིད་དུ་རྟོགས་ལ། གང་གི་ཆེ་
 རྒྱུ་རྒྱས་རྒྱུ་རྒྱ་ཡིན་པ་དེའི་ཆེ་རྒྱུ་བ་ཉིད་དོ་ཞེས་བྱ་བ་དེ་ལྷ་བུའི་འདུ་བྱེད་ཀྱི་རྟེན་སྒྲ་བྱེད་པའི་
 ཕྱིར་གོང་ནས་གོང་དུ་ཐ་དད་པ་ཡང་སྒྱུར་བར་བྱའོ། ། འོན་ཏེ་གང་ཆེན་པོ་ལ་སོགས་པ་འདྲིན་པ་དེ་
 བྱེད་ཀྱི་ལྷགས་ཀྱིས་གསལ་བར་བྱེད་པ་ལ་གནས་པ་ཉིད་ཡིན་གྱི། གསལ་བར་བྱ་བ་ལ་གནས་པ་ནི་མ་
 ཡིན་ནམ། དེ་ཡང་གསལ་བར་བྱེད་པ་མ་བཟུང་བས་མི་འདྲིན་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་དེ་ཇི་ལྷན་གསལ་བར་
 བྱེད་པ་ལ་གནས་པ་མ་བཟུང་བར་སྒྲ་ལ་ཆེན་པོ་ལ་སོགས་པ་སྒྲོ་འདོགས་པར་བྱེད་དེ། རྒྱ་ལ་སོགས་པ་
 ལུ་ལ་དུ་མ་བྱས་པར་སྒྲིག་རྒྱ་ལ་སོགས་པ་ལ་སྒྲོ་འདོགས་པར་འགྱུར་བ་ནི་མ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། དཔེར་ན་
 མངར་བ་ཁ་བ་དང་། ། ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྒྲོས་ཏེ། འདི་ལྷན་མཁྱིམ་པའི་ངོ་བོ་མ་ཡིན་པ་བཟུང་བ་
 ཉིད་དུ་མཁྱིམ་པའི་སྒྲོན་གྱིས་མངར་བ་ལ་སོགས་པའི་ལུ་ལ་ཁ་བ་ལ་སོགས་པའི་ངོ་བོར་འདྲིན་པ་
 དང་། ཡང་ན་ཇི་ལྷན་ལྷན་དུ་འགྲོ་བ་དང་གྲུར་ཁྱགས་པ་འཁོར་བའི་བསྒྲོས་པའི་འབྲུལ་བ་ཅན་བྱི་
 རྒྱུ་ལ་སོགས་པ་འགྲོ་བ་དང་འཁོར་བར་མཐོང་བ་དང་། ཇི་ལྷན་སྤུལ་བའི་ཞག་གིས་མིག་བྱགས་
 པས་གདུང་མ་སྤུལ་གྱི་ངོ་བོར་མཐོང་སྟེ། ཇི་ལྷན་གསལ་བར་རྒྱུང་བ་དང་ཆེ་བ་དག་གིས་དེ་ལ་བརྟེན་
 པའི་གསལ་བ་ལ་བརྟེན་པའི་སྒྱི་རྒྱུང་བ་དང་ཆེ་བ་དག་གིས་རྟོགས་པ་ཡིན་ནོ། ། ཡོད་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་
 སྒྱི་ཆེན་པོའོ། ། རྒྱུང་བ་ནི་བ་ལང་ཉིད་ལ་སོགས་པའོ། ། དེ་ལྷ་མ་ཡིན་ན་རྟག་ཏུ་ཐམས་ཅད་དུ་འགྲོ་བ་
 ཉིད་ཀྱིས་ཐམས་ཅད་དུ་མཚུངས་པའི་ཕྱིར་སྒྱུའི་རྒྱུང་བ་དང་ཆེན་པོ་ཉིད་སྒྲ་ཞིག་གིས་བྱས་པར་
 འགྱུར། དེ་ལྷ་བས་ན་ཇི་ལྷན་མཁྱིམ་པ་ལ་སོགས་པ་རྒྱ་མཚན་མེད་པར་མངར་བ་ལ་སོགས་པ་དེ་དག་

ཚད་མའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་བསྟན་པའི་དཀའ་འབྲེལ།

ཁ་བ་ལ་སོགས་པའི་ངོ་བོ་འདྲིན་པ་དེ་བཞིན་དུ་གསལ་བར་བྱེད་པ་ལ་གནས་པ་ཆེན་པོ་ལ་སོགས་པ་
མ་བཟུང་བར་སྒྲུ་ལ་ཆེན་པོ་ལ་སོགས་པར་འཁྲལ་བར་འཁྱུར་རོ། ། མ་རྟོགས་ནས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་འཁྲལ་
བའི་བྱ་བ་ལ་སྟོན་ནས་བྱེད་པོ་མཚུངས་པ་ཉིད་དོ། ། དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ན་ཀྱའི་ཁྱེན་དུ་མི་འཁྱུར་རོ། ། ཅི་སྟེ་
གང་དག་སྒྲུ་ལ་སོགས་པའི་རྒྱུ་དང་ཆེན་པོ་ལ་སོགས་པའི་སྟོང་གཞན་གྱི་རྒྱ་མཚན་ཅན་ཡིན་གྱི།
ཆེན་པོ་ལ་སོགས་པ་ཐ་དད་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རང་གི་ངོ་བོས་ནི་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་ཇི་ལྟར་རྟོགས་
པར་བྱ་ཞེ་ན། རང་ལས་ཐུང་སོགས་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྟོན་ཏེ། སོགས་པའི་སྒྲུ་མ་ནི་རང་བ་དང་
འཕར་བ་དང་སྟེང་དུ་འདོན་པ་དང་། རྩིས་ལྟ་འདོན་པ་དང་། དུག་སྒྲིམ་པ་
ལ་སོགས་པ་ཡོངས་སུ་བཟུང་ངོ་། ། རྟག་པར་སྒྲུ་བ་ལ་འགལ་ལོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ངོ་ཤེས་པས་རྟག་པ་ཉིད་
དུ་བྱབ་པའི་ཕྱིར་རོ་སྟུང་དུ་བསམས་པ་ཡིན་ནོ། ། སྒྲ་ནི་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པས་གཞན་གྱི་ལྷགས་
ཀྱིས་མངོན་པར་གསལ་བ་མ་བྱབ་པ་དོགས་པར་བྱེད་དོ། ། སྒྲའི་མངོན་པར་གསལ་བ་དེ་ཡིན་ན། རྒྱུང་
ལས་བྱུང་བའི་ལྷན་པ་དང་རྣམ་པར་དབྱེ་བ་དག་གིས་སྒྲ་ལེགས་པར་བྱས་པ་ལས་སམ། དབང་པོ་
ལེགས་པར་བྱས་པ་ལས་སམ། སྒྲ་དང་དབང་པོ་གཉིས་ཀ་ལེགས་པར་བྱས་པ་ལས་ཡིན་གྲང་། དེ་ལ་
གལ་ཏེ་སྒྲ་ལེགས་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ན། དེའི་ཆེ་ཁྱོང་ཁྱེར་དམར་བྱ་ཅན་ལ་སོགས་པ་ལྷལ་གཅིག་ཏུ་
ལེགས་པར་བྱས་པ་ལྷལ་ཐམས་ཅད་ན་གནས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཅིག་ཅར་འདྲིན་པར་འཁྱུར་ཏེ། དེ་ནི་
ཐམས་ཅད་དུ་སོང་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། ། ཡང་ཅི་སྟེ་ལྷལ་གཅིག་ཏུ་ལེགས་པར་བྱས་པ་ཡིན་གྱི་ཐམས་
ཅད་དུ་ནི་མ་ཡིན་ནོ་སྟུང་ན། ཆ་ཤས་མེད་པའི་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྟོན་ཏེ། སྒྲ་ནི་ཆ་ཤས་མེད་པ་
ཡིན་ཏེ། ལྷས་ཅན་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། ། ཅི་ལྟར་བྱས་པ་ཉིད་ཡིན་ན་ཡང་ཆ་ཤས་མེད་པ་ཁ་བས་།
ཚུགས་གཅིག་གིས་འདུ་བྱེད་པར་འཁྱུར། ཅི་སྟེ་ཡང་ཆ་ཤས་མེད་པ་ཡིན་ན་ཡང་རྟེན་ཐ་དད་པའི་ཕྱིར་
ཐ་དད་པར་ལེགས་པར་བྱེད་པར་འཁྱུར་རོ་སྟུང་ན། བརྟེན་པའི་བྱེ་བྲག་དག་གིས་ཀྱང་ཞེས་བྱ་བ་སྟོན་
ཏེ། ལྱབ་པའི་ཕྱིར་སྒྲ་ནི་རྟེན་མེད་པ་ཡིན་ནོ། ། འོན་ཏེ་སྒྲ་ནམ་མཁའི་ཡོན་ཏན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་།
ཡོན་ཏན་ཡང་ཡོན་ཏན་ཅན་ལ་བརྟེན་པའི་ཕྱིར་སྒྲའི་ནམ་མཁའ་ཡོད་པ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། འོན་ཏེ་ནམ་

མཁའ་རྟེན་ཡིན་ན་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྟོན་ཏེ། རྣམ་མཁའ་དེ་ཡང་ཆ་ཤས་མེད་པའི་ཕྱིར་རྟེན་གྱི་
 རྟོགས་ཐ་དད་པས་ལེགས་པར་བྱེད་པ་ཐ་དད་པ་མ་ཡིན་ནོ། ། འོན་ཏེ་གལ་ཏེ་ཡང་རྣམ་མཁའ་ཆ་ཤས་
 མེད་པ་ཡིན་པ་དེ་ལྟ་ན་ཡང་ལྟན་པ་ཐ་དད་པའི་ཕྱིར་བྱམ་པའི་རྣམ་མཁའ་ལ་སོགས་པ་བཞིན་དུ་ན་
 བའི་ཁྱད་བྱའི་མཐར་ཐུག་པར་ཡོངས་སུ་དབྱེད་ཀྱི་བཅད་ཀྱི་པའི་རྣམ་མཁའ་ཐ་དད་པར་འགྱུར་བ་
 ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། སྒྲ་མ་ལུས་པ་རྟོགས་ཕྱིར་ཡང་ཞེས་བྱ་བ་སྟོན་ཏེ། རྟོགས་གཅིག་ལེགས་པར་བྱས་མི་
 འགྱུར། ། ཞེས་འབྲེལ་ཏོ། ། སྒྲ་ནི་ཆ་ཤས་མེད་པ་ཉིད་རྟོགས་ཏེ། རྣམ་མཁའི་རྟོགས་གཅིག་ལེགས་པར་
 བྱས་པ་ཡིན་ན་དེ་ཡང་རྟོགས་པར་མི་འགྱུར་རོ། ། དེ་ལྟར་ཞེ་ན། འདི་ཉིད་མཐུག་སྐད་པའི་ཕྱིར།
 རྟོགས་གཅིག་ལེགས་པར་བྱས་པ་ན། ། ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྟོན་ཏེ། རྣམ་མཁའ་བྱུང་པར་གནས་
 པའི་སྒྲ་དེའི་རྟོགས་གཅིག་གིས་ལེགས་པར་བྱས་པ་ནི། མཐའ་དག་ཤེས་པར་ནུས་པ་མ་ཡིན་ནོ། །
 དཔའ་པོ་ལེགས་པར་བྱས་པའི་རྟོགས་ལ་སུན་འབྱེན་པ་བཤད་པ་ནི། རྣམ་མཁའ་ན་བ་ཡིན་ཕྱོགས་ལ།
 ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྟེ། གང་དག་གི་ལྟར་ན་རྣམ་མཁའ་ལ་ན་བ་ཡིན་ནོ་སྟེ་པའི་རྟོགས་དེའི་ལྟར་
 ན་ཡང་རྣམ་མཁའ་ནི་གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་བྱུང་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་སྒྲ་ཐམས་ཅད་དང་སྤྱད་པར་
 མཚུངས་པའི་ཕྱིར་སྒྲ་ཐག་རིང་པོ་ན་གནས་པ་ཡང་འདྲིན་པར་འགྱུར་ལ། སྟོག་ཆགས་ཐམས་ཅད་གྱི་
 ན་བ་ཡང་གཅིག་ཉིད་དུ་འགྱུར་རོ། ། དེ་ལྟ་ཡིན་དང་གང་གི་ཆེ་གཅིག་ཐོས་པ་དེ་ཉིད་ཀྱི་ཆེ་ཐམས་
 ཅད་ཀྱིས་ཀྱང་ཐོས་པར་འགྱུར་ཏེ། ན་བ་ཐ་མི་དད་པའི་ཕྱིར་རོ། ། གཅིག་གིས་མ་ཐོས་པ་ན་ཐམས་ཅད་
 ཀྱིས་མི་ཐོས་པའི་སྟོན་ཡང་བརྟེན་པར་བྱའོ། ། འདི་སྟེ་ཆོས་དང་ཆོས་མ་ཡིན་པས་མངོན་པར་
 འདུ་བྱས་པའི་ན་བའི་བྱ་གས་ཡོངས་སུ་བཅད་པའི་རྣམ་མཁའ་ན་བ་ཡིན་ཏེ། དེའི་ཕྱིར་གང་ལས་བྱུང་
 པའི་ཕྱིར་སྤྱད་པར་མཚུངས་བ་ཉིད་དང་། དེ་བཞིན་དུ་སྟོག་ཆགས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ན་བ་ཡང་གཅིག་
 ཉིད་དུ་མཚུངས་པར་འགྱུར་བ་ན་བའི་བྱ་གའི་དབུས་ཀྱི་རྣམ་མཁའ་ལ་ན་བར་རྣམ་པར་བཞག་པའི་
 ཕྱིར་སྟོན་གཉིས་པོ་འདི་ཡང་གཞི་མེད་པ་ཡིན་ནོ་སྟེ་བསམས་ན། འདིར་བཤད་པ་ནི། དེ་ནི་ཆ་
 ཤས་མེད་པའི་ཕྱིར། ། ཞེས་བྱ་བ་སྟེ། གང་གིས་རྣམ་མཁའ་ཉིད་མཁའི་རྟོགས་འགའ་ཞིག་ལོན་ན་བར་

ཚད་མའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་བསྟུན་པའི་དཀའ་འབྲེལ།

འགྱུར་བ་ཆ་གསལ་མེད་པ་ལ་དོན་དམ་པར་ཚུགས་གཅིག་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། ། རྣམ་བཞག་གཉིས་ནི་
ཤད་པར་མི་མཚུངས་པའི་རྣམ་པར་བཞག་པ་དང་། རྣ་བ་དུ་མ་ཉིད་དུ་རྣམ་པར་བཞག་པ་ལོ། ། ཡང་ན་
སྒྲ་འདྲིན་པ་དང་མི་འདྲིན་པའི་རྣམ་པར་བཞག་པ་གཉིས་སོ། ། གཞན་ཡང་ལན་ཅིག་སྟེ། རྟོགས་
གཅིག་རྣ་བ་ལེགས་པར་བྱས་ན་སྒྲ་ཐམས་ཅད་རྟོགས་པར་འགྱུར་ཏེ་འདྲིན་པར་འགྱུར་རོ། ། དེ་ནི་སྒྲ་
ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཐུན་མོངས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ལ། སྒྲ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་བྱབ་པ་ཉིད་ཀྱི་རུང་བའི་
ཡུལ་ཉིད་དུ་ཐ་མི་དད་པའི་ཕྱིར་རོ། ། འདི་སྒྲ་ཏུ་གང་གིས་རྟོགས་པར་བྱ་བའི་དོན་དུ་སྒྲ་བ་ལོ་ཉན་
བ་ལོའི་རྣ་བ་ལེགས་པར་བྱེད་པའི་སྒྲ་དེ་ཁོ་ན་རྣ་བ་དེས་འདྲིན་པར་འགྱུར་གྱི་གཞན་ནི་མ་ཡིན་ནོ་
སྒྲ་ཏུ་སེམས་ན། དུམ་པ་ལ་ནི་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྟོས་ཏེ། མི་རྟོགས་པར་མི་འགྱུར་གྱི་འོན་ཀྱང་
རྟོགས་པ་ཁོ་ན་སྟེ། ཡུལ་རུང་བར་མཚུངས་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རོ་སྒྲ་ཏུ་བསམས་པ་ཡིན་ནོ། ། འདི་ཉིད་
ཅས་བྱ་བ་ནི་སྒྲ་ཐམས་ཅད་འདྲིན་པ་ལོ། ། ཇི་ལྟར་ཞེ་ན། ཡུལ་མཚུངས་པར་ནི་འདུག་པའི་ཕྱིར། །
ལེགས་བྱས་བྱབ་པ་མེད་ཕྱིར་རོ། ། ཞེས་བྱ་བ་སྟོས་ཏེ། སྒྲ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་བྱབ་པ་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་མཁའ་
ལ་གནས་པར་མཚུངས་ལ། དེ་ལྟ་བུས་ན་འདི་དག་གི་ལེགས་པར་བྱས་པ་ཡང་བྱབ་པར་མེད་པ་ཉིད་
ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཐམས་ཅད་འདྲིན་པར་ཐལ་བར་འགྱུར་རོ། ། ཁ་ཅིག་ཏུ། ལེགས་བྱས་ལ་ནི་བྱབ་མེད་
ཕྱིར། ། ཞེས་འདོན་པ་དེར་ནི་ནིའི་སྒྲ་རྒྱའི་དོན་ཏེ། བྱབ་པར་མེད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བྱ་བ་དང་པོ་ལ་
སོགས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་གསུམ་པའི་མཐའ་ཅན་ཡིན་པས་ཏ་སི་ཡིན་ནོ། ། དེ་ལྟ་ཡིན་དང་དོན་འདི་
ཡིན་ཏེ། གང་གི་ཕྱིར་སྒྲ་རྣམས་བྱད་པར་མེད་པར་ལེགས་པར་བྱས་པ་ཡིན་ཏེ། ཡུལ་མཚུངས་པར་
འདུག་པའི་ཕྱིར་རོ། ། དེའི་ཕྱིར་སྒྲ་ཐམས་ཅད་འདྲིན་པར་འགྱུར་རོ། ། འདི་སྒྲ་ཏུ་གལ་ཏེ་ལེགས་
པར་བྱས་པ་བྱད་པར་མེད་པར་དེ་ལྟ་ན་ཡང་ཉན་པ་ལོ་སྒྲ་གང་ཁོ་ན་ཐོས་པར་འདོད་པ་དེ་ཁོ་ན་
འདྲིན་གྱི་གཞན་ནི་མ་ཡིན་ནོ་སྒྲ་ཏུ་སེམས་ན། འདིར་སྒྲས་པ། བརྟན་པའི་རྒྱུད་ནི་ཡོངས་བཀག་པ།
ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྟེ། རྒྱུད་ནི་རྣམ་པ་གཉིས་ཏེ། བརྟན་པ་དང་བརྟན་པ་མ་ཡིན་པ་ལོ། ། དེ་ལ་
བརྟན་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་ཐུན་རུམ་བཞིན་དུ་སྒྲ་སྒྲུབ་པར་གནས་ཏེ། དེ་ནི་སྒྲ་བ་ལོའི་འབད་པས་

ཀུན་ནས་བསྐང་པའི་རྒྱུ་གིས་ལྷན་པ་དང་རྣམ་པར་དབྱེ་བ་སྦྱིད་པར་བྱེད་ལ། ལྷན་པ་དང་རྣམ་པར་
 དབྱེ་བ་དེ་དག་གིས་ཀྱང་བཟླ་པའི་རྒྱུ་དེ་འགགས་པར་བྱེད་དེ། དེ་ཉིད་སྒྲའི་ལེགས་པར་བྱས་པ་
 ཡིན་གྱི། རང་གི་མཚན་ཉིད་རྒྱས་པ་ལ་སོགས་པ་གཞན་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ནི་ཉག་པ་ཉིད་ཀྱི་ངོ་བོ་
 གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། ། དེ་ལས་ཅི་འགྱུར་ཞེ་ན། སྤྱབ་པ་རྣམས་ནི་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྒྲོས་ཏེ།
 འདོད་ཅེས་བྱ་བ་ནི་འདྲིག་ཉེན་དང་བསྐྱན་བཅོས་དག་ལའོ། ། དཔེར་ན་བྱམ་པ་ལ་སོགས་པའི་སྤྱན་
 པ་བསལ་བ་ན་མངོན་པར་མི་འདོད་པའི་མདུན་ན་གནས་པ་དེ་ཡང་དམིགས་པར་འགྱུར་པར་མཐོང་
 རྟེ། རུང་བའི་ཡུལ་ལ་གནས་པའི་ཕྱིར་རོ། ། དེ་ལ་གལ་ཏེ་སྒྲ་ལེགས་བྱས། ། ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ནི་རྟོགས་
 པར་འགྱུར། ། ཞེས་གང་སྒྲས་པ་དེ་ལ་སྒྲོན་མེད་དོ། ། གང་གི་ཕྱིར་སྒྲ་གཅིག་པ་ཡིན་ན་ཡང་སྒྲེ་བྱ་
 འགའ་ཞིག་ལ་ལེགས་པར་མ་བྱས་པ་དང་། ལ་ལ་ལ་ལེགས་པར་བྱས་པ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་བྱུང་མེད་
 གཅིག་ལྟོས་པ་ཐ་དད་པའི་ཕྱིར་མ་ཡང་ཡིན་ལ་བྱ་མོ་ཡང་ཡིན་པ་བཞིན་ནོ་ཞེ་ན། སྒྲ་གཅིག་ཡིན་ན་
 ཞེས་བྱ་བ་སྒྲོས་ཏེ། སྒྲ་གཅིག་ཉིད་ཡིན་ན་ལེགས་པར་བྱས་པ་དང་ལེགས་པར་མ་བྱས་པའི་གནས་
 སྐབས་གཉིས་རྣམས་གངས་མེད་པར་མི་འགྱུར་ཏེ། གནས་སྐབས་རྣམས་ནི་གནས་སྐབས་ཅན་ལས་ཐ་
 མི་དད་པའི་ཕྱིར་གནས་སྐབས་ཅན་གྱི་རང་གི་ངོ་བོ་བཞིན་དུ་གནས་སྐབས་དག་ཀྱང་གཅིག་ཉིད་དུ་
 འགྱུར་རོ། ། གང་ཡང་བྱུང་མེད་གཅིག་མ་དང་བྱ་མོར་ཡང་བཟོད་པ། ། ཞེས་བྱ་བ་དེ་ལ་ནི་སྒྲ་འབའ་
 ཞིག་ཉིད་ཐ་དད་པ་ཉིད་ཡིན་གྱི་དངོས་པོ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། ། འདི་ལ་ནི་ཐ་སྐད་ཅམ་ཐ་དད་པ་ཡིན་ཏེ།
 སྒྲ་སྒྲིས་བྱ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་གཟུང་དུ་རུང་བ་ཉིད་དུ་བྱུང་པར་མེད་པར་གནས་པའི་ཕྱིར་རོ། ། དེ་ལྟ་
 ཡིན་དང་འདྲིན་པ་དང་མི་འདྲིན་པ་དག་ཏུ་མི་འགྱུར་ལ། ཐ་སྐད་རྣམས་པ་གཞན་དུ་ཡིན་པ་ཅམ་གྱི་
 དོན་བྱེད་པར་ངེས་པའི་རང་བཞིན་ཉམས་པར་རིགས་པ་ཡང་མ་ཡིན་ནོ། ། ཅི་སྟེ་དེའི་རང་བཞིན་ནི་
 སོ་སོར་ངེས་པའི་སྒྲིས་བྱས་གཟུང་བར་བྱ་བ་ཉིད་ཡིན་ལ། དེས་ན་སྒྲེ་བུའི་རྣམས་པ་ཐ་དད་པའི་ཕྱིར་
 འདྲིན་པ་དང་མི་འདྲིན་པ་དག་མི་འགལ་ལོ་ཞེ་ན། གང་གིས་གཅིག་གི་ཆེ་མ་བཟུང་བའི་སྒྲིས་བྱ་
 དེས་ན་མ་ཡང་འདྲིན་པར་མི་འགྱུར་ལ། དེ་ལྟར་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟ་བུས་ན་གཅིག་ཉིད་ཉམས་པར་

ཚད་མའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་བསྐྱུས་པའི་དཀའ་འབྲེལ།

ཐལ་བར་འགྱུར་དུ་འོང་བས། ལེགས་པར་བྱས་པ་དང་ལེགས་པར་མ་བྱས་པ་དག་ལས་སྒྲིའི་གནས་
སྐབས་གང་ཡང་རུང་བ་ཅིག་གིས་ཁས་སྒྲུང་བར་བྱའོ། ། དེ་ལས་ཅི་འགྱུར་ཞེ་ན། གནས་སྐབས་གཅིག་
ན་ཁས་ལན་༼ལེན་༽ན། ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྟོས་སོ། ། གཉིས་ཀ་ལེགས་པར་བྱེད་པའི་ཚུགས་ལ་
ཉེས་པ་བཤད་པ་ནི། གཉི་ག་ལེགས་པར་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྟེ། སྒྲ་དང་། དབང་བོའི་རེ་རེ་ལེགས་
པར་བྱས་པ་ལ་སྟོན་བརྗོད་པ་གང་དག་ནི་གཉི་ག་ལེགས་པར་བྱས་པ་ལ་ཡང་འགྱུར་རོ། ། དེའི་ཕྱིར་
ཞེས་བྱ་བ་ནི་མཚུགས་སྐད་པར་རོ། ། བཤད་པ་བྱེད་པས་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པས་ལན་འདེབས་པར་བྱེད་
དེ། བཤད་པ་བྱེད་པས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རི་སྐད་དུ་གང་གི་ལྟར་ན་ན་བ་ལ་མངོན་པར་གསལ་བར་བྱེད་པ་
དེའི་ལྟར་ན་ཡང་ཉེས་པ་འདི་མེད་དེ། ལྷན་པ་དང་རྣམ་པར་དབྱེ་བ་དག་ནི་ཐག་རིང་བོ་ན་ཡོད་པའི་
ན་བའི་བྱ་ག་ལ་ཕན་འདོགས་པར་བྱེད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེས་ན་ཐག་རིང་བའི་ན་བ་གང་ཡིན་པ་དེས་མི་
དམིགས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བཤད་དོ། ། དེའི་དབྱེ་བས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ན་བའི་བྱ་གའི་ན་བ་ཐ་དད་པས་སོ། །
ཐོས་པ་ཐ་དད་པ་ནི་རྟོགས་པ་ཐ་དད་པའོ། འོན་ཏེ་རི་ལྟར་གཞན་ལེགས་པར་བྱས་པ་ན་གཞན་མངོན་
པར་གསལ་བར་འགྱུར་ཞེ་ན། དཔེར་ན་སྟོན་མ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྟོས་ཏེ། རི་ལྟར་སྟོན་མ་ལ་
སོགས་པ་མིག་ལ་ཕན་འདོགས་པར་༼པས་༽བྱས་པ་ལ་སོགས་པ་མངོན་པར་གསལ་བར་བྱེད་པར་
འགྱུར་པ་དེ་བཞིན་དུ་སྒྲ་ན་ལེགས་བྱས་ཕྱིར་ཏེ་ན་བ་ལེགས་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་སྒྲའི་མངོན་པར་
གསལ་བར་བྱེད་པར་འགྱུར་རོ། ། འོན་ཏེ་སྒྲ་ཙམ་གྱིས་རྣམ་པ་གང་གིས་བྱ་བ་པའི་ན་བ་ལེགས་པར་
བྱེད་ཅེས་བྱ་བ་འདི་བརྗོད་པར་བྱ་དགོས་སོ་ཞེ་ན། དེའི་ཕྱིར་རྣམ་པ་གང་གིས་ཞེས་བྱ་བ་སྟོས་སོ། ། རྒྱུ་
བ་ལ་ཡང་མཚུངས་པའི་ཕྱིར། བཀལ་ཁིང་བཀྟག་པ་ཞེས་བྱ་བ་ལྷག་མའོ། ། སྒྲ་རང་གི་རྒྱ་དག་ལས་
སྒྲིལ་པ་ཡང་བཀལ་ཁིང་བཀྟག་པ་མཚུངས་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལ་ཡང་སྒྲ་དང་ན་བ་རྒྱང་ལས་བྱུང་བའི་
ལྷན་པ་དང་། རྣམ་པར་དབྱེ་བའི་བདག་ཉིད་ཀྱི་སྒྲ་ཙམ་གྱི་རྣམ་པ་གང་གིས་སམ། རྣམ་པ་གཞན་གྱིས་
རི་ལྟར་བྱེད་ཅེས་བྱ་བ་འདི་ཡང་བརྗོད་པར་ནུས་པ་ཉིད་ཡིན་ནོ། ། གང་གི་ཕྱིར་དེ་ལ་ཡང་ནུས་པ་ནི་
དབང་བོ་ལས་འདས་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལ་ཡང་སྒྲ་རྣམས་སྐྱེད་པར་བྱེད་པ་ན་རི་ལྟར་སྒྲའི་རྒྱ་སྐྱེད་པར་

བྱེད་པའི་རྒྱལ་པ་དབང་པོ་ལས་འདས་པ་ཡིན་པ་དེ་བཞིན་དུ་མངོན་པར་གསལ་བ་ལ་ཡང་ཡིན་པས་
 བརྒྱལ་ཞིང་བརྟག་པ་མཚུངས་སོ། །གལ་ཏེ་རྒྱལ་པ་དབང་པོ་ལས་འདས་པ་ཡིན་ན་ངེ་ལྟར་རྟོགས་པར་
 བྱ་ཞེ་ན། རྒྱལ་པ་རྟག་ཏུ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྟོས་ཏེ། སྐྱེད་པར་བྱེད་པའི་རྒྱལ་པ་ཡིན་ཡང་རུང་།
 མངོན་པར་གསལ་བར་བྱེད་པའི་རྒྱལ་པ་ཡིན་ཡང་རུང་སྟེ། རྒྱལ་པ་ངེ་སྐྱེད་པ་དེ་ཐམས་ཅད་ནི་རྣམ་
 པ་ཐམས་ཅད་དུ་རྟག་ཏུ་འབྲས་བུས་རྩེས་སུ་དཔག་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་ནོ། ། དེ་ལྟ་བུས་ན་དེ་ནི་བརྒྱལ་
 ཞིང་བརྟག་པར་འོས་པ་མ་ཡིན་ནོ་བྱ་བའི་དོན་དོ། ། གང་ལས་དེ་གོ་བར་འཇུར་བ་འབྲས་བུ་དེ་ཡང་
 གང་ཡིན་ཞེ་ན། དེ་ཡོད་ན་ནི་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྟོས་ཏེ། དེ་ཡོད་ན་ནི་སྐྱ་ཅམ་ཡོད་ནའོ། ། དེ་ཡོད་
 པ་ནི་སྐྱ་འཛིན་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཉིད་དེ་ལ་སྟེ་སྐྱའི་རྒྱལ་པ་དེ་ལ་ཚད་མ་ཡིན་ཏེ། སྐྱ་འཛིན་པའི་
 འབྲས་བུས་རྒྱལ་པ་གོ་བར་བྱ་བ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་དོ། ། ཅམ་སྟོས་པས་ནི་སྐྱེ་བ་སེལ་དོ། ། དེས་
 བ་ཞེས་བྱ་བ་མཐུག་སྐྱེད་པར་བྱེད་དེ། དེ་ལྟ་བུས་ན་སྐྱ་ཅམ་འདི་དག་ནི་དབང་པོ་ལས་འདས་པའི་
 རྒྱལ་པས་ན་བའི་དབང་པོའི་རྒྱལ་པ་དབང་པོ་ལས་འདས་པ་སྐྱེད་པར་བྱེད་པ་ན་མངོན་པར་གསལ་
 པའི་རྒྱར་འཇུར་ཏེ། སྐྱ་རྣམས་ཀྱི་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སྟོས་པར་བྱའོ། ། ཡང་ན་ཅིའི་ཕྱིར་སྐྱ་ཅམ་སྐྱེད་པར་
 བྱེད་པའི་རྒྱ་ཉིད་དུ་ཤེས་པར་མི་བྱེད་ཅེ་ན། གང་དག་ཅེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྟོས་ཏེ། གང་དག་ནི་
 སངས་རྒྱལ་པ་རྣམས་སོ། ། རྒྱ་བས་སྐྱ་མ་ཕྲད་པ་དང་སྐྱེ་བ་འཛིན་ཏེ། འདི་ནི་མ་ཕྲད་པ་ཡང་ཡིན་ལ་
 སྐྱེས་པ་ཡང་ཡིན་པས་མ་ཕྲད་པ་དང་སྐྱེས་པ་སྟེ། མིག་དང་ན་བ་དང་ཡིད་རྣམས་ནི་ཡུལ་དང་མ་ཕྲད་
 པ་དང་། སྐྱ་རྣམས་ནི་ཟིན་པ་དང་མ་ཟིན་པའི་འབྲུང་བ་ཆེན་པོའི་རྒྱ་ལས་བྱུང་བ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་
 ནི་གྲུབ་པའི་མཐའ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། ། དེ་དག་གི་ལུགས་ཀྱིས་རིང་བ་དང་ཆོད་པ་དང་ཉེ་བ་ན་གནས་
 པའི་སྐྱ་རྣམས་ན་བ་དང་མ་ཕྲད་པར་མཚུངས་པའི་ཕྱིར། ཉེ་བ་དང་རིང་བ་ན་གནས་པའི་སྐྱེས་བུ་དག་
 གིས་འཛིན་པ་དང་མི་འཛིན་པ་མཚུངས་པ་དག་དུ་འཇུར་རོ། ། ཉེ་བ་ན་གནས་པས་ཅི་འདྲ་བ་འཛིན་
 པ་དེ་འདྲ་ཐག་རིང་བོ་ན་གནས་པས་ཀྱང་འཛིན་པར་འཇུར་ཏེ། ལྷན་པར་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། ། གང་
 ཞིག་སྤར་ནི་ཉེ་བ་ན་གནས་པས་འཛིན་ལ་ཕྱིས་ཐག་རིང་བ་ན་གནས་པས་འཛིན་པ་ཞེས་བྱ་བའི་

ཚད་མའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་བསྟན་པའི་དཀའ་འགྲེལ།

རིམ་གྱིས་འདི་ན་པར་ཡང་མི་འགྱུར་རོ། ། གང་ཞིག་ཉེ་བ་ན་གནས་པ་གསལ་བར་ཐོས་པ་རིང་བ་ན་
གནས་པས་ཞེན་པར་ཐོས་པས་ཞེས་བྱ་བའི་ཆེས་ཆེར་གསལ་བ་དང་། ཞེན་པ་ལ་སོགས་པའི་ཐོས་པ་
ཐ་དད་པར་ཡང་མི་འགྱུར་རོ། ། དེ་བཞིན་དུ་གོང་གི་༼ནས་༽ཕྱི་བྱུག་ལ་ཡང་སྒྱུར་བར་བྱའོ། ། འོན་ཏེ་
སྒྱུད་པ་བ་གང་གི་ལྟར་ན་སྒྱུ་ལྟད་པ་དང་མ་སྒྱེས་པ་ན་བའི་འདི་ན་པ་དེའི་ལྟར་ན་ཡང་ཐལ་བར་
འགྱུར་པ་འདི་ཉིད་ཅིའི་ཕྱིར་འབྱུང་བར་མི་འགྱུར་ཞེ་ན། དེའི་ཕྱིར་ཁྱད་པར་བསྟན་པའི་དོན་དུ་ཚུལ་
པ་ནི། དེ་ལྟ་བུས་ན་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྟོས་ཏེ། ཐོས་པ་སྟོས་པ་ནི་རྟོག་གི་བ་མ་ཡིན་པ་ཉིད་དུ་
སྟོན་པ་ལྟར་ལེན་པ་ཡིན་ཏེ། འདིས་ཀྱང་ཆོག་གི་བྱར་གྱིས་རང་གི་ཕྱོགས་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པར་
སྟོས་པ་ཡིན་ནོ། ། རྟོག་པ་གང་ཞེ་ན། འབད་ཚེ་ལ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྟོས་ཏེ། འབད་ཚེ་ལ་ནི་རྟོག་
ལ་སོགས་པའི་བྱེད་པའི་བྱ་བའོ། དེ་བཅུག་པས་ནི་བསྟུལ་བའོ། གསུམ་པ་ན་གནས་པའི་རླང་ནི་སྟེ་
བའི་ཕྱོགས་ནས་ལངས་ནས་བྱང་དུ་རྒྱས་ཏེ། བཞིན་པར་བསྟུན་ནས་སྤྱི་བོར་བསྟོམས་ནས་ཁ་ནས་
རྒྱས་ཏེ་འགོ་བར་བྱེད་དོ། ། འདི་ཉིད་སྟོན་པ་ནི་དེ་ནི་རྟོག་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པའོ། ། རླང་དེ་འབྱུང་བ་
ན་རྟོག་ལ་སོགས་པའི་ལྟན་པ་དང་རྟམ་པར་དབྱེ་བ་སྟོན་ཅིང་འགོ་བ་ན་ཡང་དེ་ནས་མཁའ་འདི་སྤང་
པར་མི་འགྲོའོ། ། འོ་ན་ཅི་ཞེ་ན། རྟམ་པ་འདི་སྤང་དུ་འོ། ། དེ་ནི་རྟམ་པ་འདི་སྤང་དུ་དེ་དང་རྟམ་པ་མཐུན་
པ་ཉིད་དུ་འགོ་བ་ཞེས་བྱ་བའི་ཐ་ཆོག་གོ། ག་ལས་ཤེ་ན། རྟམ་པ་དང་ལྟན་པའི་ཕྱིར་རོ། ། རླང་འགོ་བ་
དེ་ཡང་བདག་ཉིད་ཀྱི་ཡན་ལག་རྟམ་པ་དང་བརྟེན་པའི་རླང་སྟེ་མི་འགྱུར་བའི་རླང་གི་གདོན་མི་ཟ་བ་
དང་ལྟན་པ་དང་རྟམ་པར་དབྱེ་བ་སྟེད་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། ། དེ་ཡང་ན་བའི་བྱ་གར་ཕྱིན་ནས་ན་བ་
ལ་རུས་པ་སྟེད་པར་བྱེད་དོ། ། དེ་ཡོད་པ་ནས་དེ་རླང་ལས་བྱུང་བའི་བདེན་པ་༼ལྟན་༽ཡོད་པ་ན་སྒྱུ་
རྟོགས་པའི་ཕྱིར་སྒྲུའི་ལེགས་པར་བྱས་པ་མི་སྤང་བར་འདོད་དེ། དཔེར་ན་སྒྲུ་སྒྲུ་གཞན་དག་གིས་སམ།
སྒྲུ་ཅམ་གྱིས་སྟེད་པར་མ་མཐོང་ཡང་བྱེད་ཅག་འདོད་པ་དེ་བཞིན་དུ་ལེགས་པར་བྱས་པ་ཡང་ཡིན་ཏེ།
དི་རྟེན་དུ་བཤད་པ་ལས་ཚེ་ལ་བས་བསྟུལ་བས་རླང་རྟམ་པ་བརྟེན་པའི་རླང་གཞན་གཞོད་པ་ན་ཕྱོགས་
ཐམས་ཅད་དུ་ལྟན་པ་དང་རྟམ་པར་དབྱེ་བ་སྟེད་པར་བྱེད་ཅིང་རྟམ་པ་འདི་སྤང་དུ་གནས་ཏེ། རླང་དེ་

དག་ཀྱང་མངོན་སུམ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ལྟན་པ་དང་རྣམ་པར་དབྱེ་བ་མི་དམིགས་ལ། དེ་དག་མི་
 འཇིགས་པ་ན་སྒྲ་དམིགས་ལ། དེ་དག་འཇིག་ན་ནི་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བཤད་པ་བཞིན་ནོ། ། འོན་ཏེ་དེ་ལྟ་
 ན་སྒྲེ་བའི་ཕྱོགས་ལས་ལེགས་པར་བྱས་པའི་ཕྱོགས་ཀྱི་ཁྱད་པར་བརྟེན་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། དེ་ཁྱད་
 པར་ཡོད་ན་ཡང་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྟོས་ཏེ། དེའི་ཁྱད་པར་ནི་ལེགས་པར་བྱ་བའི་ཁྱད་པར་དེ་སྒྲ་
 འཇིན་པའི་ཁྱད་པར་ལས་རྟོགས་པ་ཡིན་ནོ། ། དེའི་ཕྱིར་ཉེ་བ་དང་རིང་བ་ན་གནས་པ་རྣམས་ཀྱིས་
 འཇིན་པ་དང་མི་འཇིན་པ་མཚུངས་པ་དག་ཏུ་མི་འགྱུར་ཏེ། སྒྲེས་བྱ་ཐ་དད་པས་ལེགས་པར་བྱ་བ་ཐ་
 དད་པའི་ཕྱིར་རོ། ། ཇི་ལྟར་ཅིག་པ་ལ་སོགས་པས་བསྒྲུབས་པ་ནི་སྒྲ་མི་འཇིན་ཞེ་ན། ཅིག་པ་ལ་སོགས་
 ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྟོས་ཏེ། གལ་ཏེ་ཡང་སྒྲ་སོགས་པ་མེད་པ་དེ་ལྟ་ན་ཡང་རྒྱང་དང་ཅིག་པ་ལས་
 ཅན་ཡིན་པ་ན་སོག་པའི་ཕྱིར་ན་བའི་ཡུལ་མི་འོང་བས་ན་བ་ལ་སོགས་པར་བྱས་པ་སྒྲེ་བར་མི་འགྱུར་
 རོ། ། དེས་ན་བསྒྲུབས་པ་སྟོས་པར་མི་འགྱུར་རོ། ། གང་དག་གི་ལྟར་ན་མ་ཕྱད་པ་འཇིན་པ་དེ་དག་གི་
 ལྟར་ན་ཡང་སྟོན་འདི་ཉིད་ཡིན་ནོ། ། འོ་ན་ཇི་ལྟར་ཆེས་དང་ཆེས་ཆེར་གསལ་བ་དང་དམན་པར་སྟོས་
 པ་ཐ་དད་པར་ཇི་ལྟར་འགྱུར་ཞེ་ན། གསལ་བར་འཇུག་པ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྟོས་ཏེ། ཐམས་ཅད་
 ཏུ་འཐད་པ་ཉིད་ཡིན་ནོ་ཞེས་སྒྲུབས་དང་སྒྱུར་བར་བྱའོ། ། འཇིག་པ་ཤུགས་ཀྱི་བྱེ་བྲག་ཅེས་བྱ་བ་ནི་
 འཇིག་པའི་བྱེ་བྲག་དང་ཤུགས་ཀྱི་བྱེ་བྲག་རིགས་པ་དག་ཡིན་ནོ་ཞེས་རྣམ་པར་དབྱེ་བ་བསྒྱུར་ལ་སྒྱུར་
 བར་བྱའོ། ། ཡང་ན་དེ་དག་ནི་འཇིག་པ་ཡང་ཡིན་ལ་ཤུགས་ཀྱི་བྱེ་བྲག་ཀྱང་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཆིག་རྣམ་
 པར་སྒྱུར་རོ། ། རྣམ་པ་གཅིག་ཏུ་ན་འཇིག་པ་དང་ཤུགས་ཀྱི་བྱེ་བྲག་ཅན་གྱི་རྒྱང་ཞེས་འབྲུ་མང་པོ་
 བའོ། ། དེ་ལྟ་ཡིན་དང་ལེགས་པར་བྱས་པའི་རིམ་པ་གསལ་བ་དང་ཞེན་ཀྱི་གཞན་པ་ལ་སོགས་པའི་
 རྒྱ་མཚན་ཉིད་འཐད་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་སྒྲེལ་བར་བྱའོ། ། དེའི་ལེགས་པར་བྱས་པའི་རིམ་པ་འཐད་པ་
 ཡིན་ཏེ། རྒྱང་རིམ་གྱིས་འཇུག་པའི་ཕྱིར་རོ། ། གསལ་བ་ཉིད་ཀྱང་འཐད་པ་ཡིན་ཏེ། ཤུགས་ཀྱི་བྱེ་བྲག་
 དང་ལྟན་པའི་ཕྱིར་རོ། ། དམན་པ་ཡང་ཡིན་ཏེ་འཇིག་པའི་ཕྱིར་རོ། ། སོགས་པའི་སྒྲ་གོང་ནས་གོང་གི་
 ཁྱད་པར་ཡང་སྒྱུར་བར་བྱའོ། ། འཐད་དེ། རྣམ་མཁའ་རྣ་བ་ཡིན་ཕྱོགས་ལ། ལྷུ་ཕྱིར་རིང་ན་གནས་

ན་ཡང་། ། ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པས་ན་བ་ལེགས་པར་བྱས་པ་ལ་སྒྲིན་མང་པོ་དག་སྤར་བསྟན་པ་མ་
 ཡིན་ན། དེ་རི་ལྟར་བཤད་པ་བྱེད་པས་ལན་སྟུགས་པ། རྩ་བ་ལེགས་པར་བྱས་པ་ཡིན། ། ཞེས་བཞེད་ཅེ་ན།
 གདོན་མི་བར་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྟོན་ཏེ། དེས་ན་དེ་ལས་མ་སྤངས་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་དེའི་ཕྱོགས་
 ལ་ཡོད་པའི་སྒྲིན་འབྲུག་པ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བསྟན་པ་ཡིན་ལ། རྩ་མ་མཁའ་ཆ་ཤས་མེད་མིན་ཏེ། ། ཞེས་
 བྱ་བ་ལས་ལེན་པར་བྱེད་པ་ཞེས་འབྲེལ་ཏོ། ། ག་ལས་ཤེ་ན། རྒྱལ་བ་གངས་ཅན་གྱིས་བཀའ་གྱིས་།
 རྒྱལ་བ་པ་སྟེ་མཆོད་འོས་བ་རྣམས་དང་། གངས་ཅན་པ་རྣམས་ཀྱིས། རྩ་མ་མཁའ་ཆ་ཤས་མེད་པ་བཀའ་
 པའི་ཕྱིར་རོ། ། སྒྲིད་པ་པ་རྣམས་ཀྱིས་ནི་གཞན་གྱི་གྲུབ་མཐའ་ལ་གྲགས་པ་ཐ་སྟངས་ཏེ་བྱེད་པ་ཡང་མ་
 ཡིན་ཏེ། རིགས་པས་མ་གྲུབ་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་དག་ནི་ལས་ལེན་པར་མི་བྱེད་དེ། དེ་ལྟ་མ་ཡིན་དང་
 རྒྱལ་བ་དང་གངས་ཅན་ལ་གྲགས་པའི་རྩ་བ་རྩ་མ་མཁའི་བདག་ཉིད་ཏེ་ལས་ལེན་པའི་ཕྱིར་སྒྲིན་མེད་
 ཏོ། ། ཡང་ན་དངོས་པོ་གཞན་ཏེ་འགྱུར་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རྩ་འབྲུག་གི་མིང་ཅན་ནོ། ། འབྲས་བྱ་དོན་གྱིས་
 རྟོགས་བྱ་བ། ཞེས་བྱ་བ་ནི་སྤྱི་འཛིན་པ་གཞན་ཏེ་མི་འཐད་པས་གོ་བར་བྱའོ། ། དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ན་སྒྲིད་
 པ་བ་ཉིད་ཉམས་པར་འགྱུར་རོ། ། ཡང་ན་ཆ་མེད་པའི་རྩ་མ་མཁའ་རྩ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱོགས་ལ་ཡང་ཉེས་
 པ་མེད་དོ་ཞེས་བསྟན་པའི་ཕྱིར། གང་ཡང་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྟོན་ཏེ། ག་ལ་ཏེ་ཡང་བྱུང་བ་ཉིད་
 དང་གཅིག་ཉིད་ཅེས་བྱ་བ་ནི་རྩ་བ་ཞེས་བྱ་བ་ལྟག་མའོ། ། དེ་ལྟ་ན་ཡང་སྒྲིས་བྱ་གང་གི་སྤྱི་ཚུལ་དག་
 གི་རྟེན་ལ་སྟེ་རྩ་འབྲུག་ལ་ལེགས་པར་བྱས་པ་དེ་ཡིན་པར་འགྱུར་པ་དེ་ཉིད་སྤྱི་རྟོགས་པར་བྱེད་ཀྱི་
 གཞན་ནི་མ་ཡིན་ནོ། ། འདིས་ནི་རྟེན་ལེགས་པར་བྱས་པ་ཉིད་བཞེད་ཀྱི་རྩ་བ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། རྟེན་དེ་
 ཡང་སྒྲིས་བྱ་སོ་སོ་ལ་ཐ་དད་པའི་ཕྱིར་རི་སྐད་ཏེ་བཤད་པའི་སྒྲིན་ཏེ་ཐལ་བར་འགྱུར་རོ་སྟུང་ཏེ་
 བསམས་པ་ཡིན་ནོ། ། རྩ་བ་ལེགས་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ན་ཡང་ཉེས་པ་མེད་དོ་ཞེས་སྒྲིན་པར་བྱེད་པ་ནི།
 ཅི་སྟེ་ཡང་ཞེས་བྱ་བ་སྟེ། རྟེན་ནི་རྩ་འབྲུག་སྟེ་དེ་ལེགས་པར་བྱས་པའི་སྒྲིན་ནས་རྩ་ལེགས་པར་བྱས་པ་
 ཡིན་གྱི་འབའ་ཞིག་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། ། དེས་ན་རྟེན་ལེགས་པར་མ་བྱས་པའི་ཕྱིར། འོན་པ་དང་ཐག་
 རིང་བོ་ན་གནས་པ་དང་། སེམས་སྤངས་པ་དང་། གཉིད་འོག་པ་དང་། བརྒྱལ་བ་རྣམས་ཀྱི་རྩ་བས་མ་

ཐོས་ཏེ། རྣ་ཁྱད་ལེགས་པར་མ་བྱས་པ་གང་ལ་ཡོད་པ་དེ་ལ་དེ་སྐད་ཅེས་བྱའོ། ། རྟེན་གྱི་ངོ་བོ་ལ་ཞེས་
བྱ་བ་ནི་བདུན་པའི་དོན་ལ་ཏ་སེའི་རྟེན་༼སྟོན་༽ཡིན་ནོ། ། གལ་ཏེ་སྐྱེ་ཙམ་དག་གི་རྟེན་ནམ། དེའི་
ཡུལ་གྱི་དབང་པོ་ལེགས་པར་བྱས་པ་མ་ཡིན་ནམ། ཅིའི་ཕྱིར་གང་རུང་བར་དམིགས་པ་ཡོད་པ་ན་
སྟོན་ཆགས་ཀྱི་ཆོགས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དབང་པོ་རྟེན་ལེགས་པར་བྱེད་པར་མི་འགྱུར་ཞེ་ན། རྣ་བའི་
ཡུལ་དུ་བྱིན་པའི་ཕྱིར། ། ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྟོས་ཏེ། གལ་ཏེ་ཡང་སྐྱེ་ཙམ་རྟེན་ལེགས་པར་བྱེད་
དམ། དེའི་ཡུལ་དུ་དབང་པོ་ལེགས་པར་བྱེད་ཀྱང་རུང་སྟེ། དེ་ལྟ་ན་ཡང་ཕྱད་པ་ཉིད་ཡིན་པ་ན་ལེགས་
པར་བྱེད་པའི་རྟེན་གྱི་དངོས་པོ་ལ་ལེགས་པར་བྱེད་པ་ཡིན་གྱི་མ་ཕྱད་པ་ལ་ནི་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་སྟེས་
བྱ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྟེན་ལ་སོགས་པའི་ལེགས་པར་བྱེད་པ་མ་ཡིན་ནོ། ། རྣ་བ་ལེགས་པར་བྱེད་པ་སྟོས་
པ་ནི་ཉེ་བར་མཚན་པ་སྟེ། རྟེན་ལེགས་པར་བྱེད་པ་ཡང་མི་འགྱུར་པ་ཉིད་དོ། ། ཁ་ཅིག་ཏུ་ཡང་ན་རྣ་
བར་མ་བྱིན་པའི་ཞེས་འདོད་པ་དེར་ནི་རྟེན་ལེགས་པར་བྱེད་པའི་སྟོན་ནས་རྣ་བ་ལེགས་པར་བྱེད་པ་ལ་
རྟེན་ནས་ལན་སྟར་བཤད་ཟིན་ལ། ད་ནི་རྟེན་ལེགས་པར་བྱེད་པའི་སྟོན་ནས་རྣ་བ་ལེགས་པར་བྱེད་པར་
མ་གྱུར་མོད། དེ་ལྟ་ན་ཡང་ཉེས་པ་མེད་དེ། འདི་ལྟར་རྒྱང་ན་འབྲུག་གི་ཅ་བར་བྱིན་པ་རྣ་བ་ལེགས་པར་
བྱ་བར་ལུས་ཀྱི་མ་བྱིན་པ་ནི་མ་ཡིན་པས་དེའི་ཕྱིར་ཕྱོགས་གཞན་བརྟོན་པ་ཡིན་ནོ། ། དེས་ན་ཞེས་བྱ་
བ་ནི་མཚུགས་སྟངས་པོ། ། འོན་ཏེ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པས་དེ་མ་ཐག་ཏུ་བརྟོན་པའི་ཕྱོགས་གསུམ་ཆར་
ལ་ཡང་གཞན་གྱིས་ལྟ་ཀ་དོགས་པར་བྱེད་དེ། རྣ་བ་གཅིག་ལ་ལེགས་པར་བྱས་པ་དང་། ལེགས་པར་
མ་བྱས་པ་པན་ཚུན་འགལ་བའི་ཆོས་གཉིས་མི་རུང་བའི་ཕྱིར། གཅིག་ལ་ལེགས་པར་བྱས་པས་ཐ་མི་
དད་པའི་ཕྱིར་ལུས་ཐམས་ཅད་ལ་ལེགས་པར་བྱས་པ་ཉིད་ཡིན་པས་དབང་པོ་གཅིག་ཏུ་སྐྱེ་བ་ལ་འོན་
པ་ལ་སོགས་པའི་རྣ་བ་ཡང་རྟོགས་པར་བྱེད་པར་འགྱུར་པ་ཡིན་ནོ། ། དེ་ལྟ་ཡིན་དང་འོན་པ་ལ་སོགས་
པར་རྣམ་པར་བཞག་པར་མི་འགྱུར་རོ། ། སྟེས་བྱའི་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པས་ལན་འདེབས་པར་བྱེད་
དེ། སྟེས་བྱ་ནི་བདག་སྟེ་ཐམས་ཅད་དུ་སོང་བ་ཡིན་ན་ཡང་ཆོས་དང་ཆོས་མ་ཡིན་པས་ཡོངས་སུ་
བཟུང་བའི་ལུས་ཉིད་ལ་ཤེས་པ་སྟེད་པར་སྟོན་པ་བདག་གིས་འདོད་དོ། ། དེས་ན། གཙོ་བོ་ལུས་ལུལ་

གཞན་ཕྱིར་རྟེ། ། ལུ་ལ་ཐ་དད་པའི་ཕྱིར་ཐམས་ཅད་ཏུ་སོང་བའི་ན་བ་ཡང་ལེགས་པར་བྱེད་པར་མི་
 འཐད་དོ། ། དེས་ན་ངེ་སྐད་ཏུ་བཤད་པའི་ཉེས་པའི་གོ་སྐབས་མེད་དོ། ། ཁ་ཅིག་ཏུ། ལེགས་བྱས་དེ་
 འདིར་འཐད་པ་ཡིན། ། ཞེས་འདོན་པ་དེར་ནི་ལེགས་བྱས་དེ་ཞེས་འབྲེལ་དོ། ། འོན་ཏེ་བདག་ཐམས་
 ཅད་ཏུ་སོང་བའི་ཕྱིར་སྐྱེ་ཐམས་ཅད་ཏུ་འདྲིན་པར་ཐལ་བར་འགྱུར་བ་མི་བསྒྲིག་པ་ཉིད་མ་ཡིན་ནམ་
 ཞེ་ན། བདག་ལས་ཕྱོགས་གཅིག་མེད་ཅེས་བྱ་བ་སྒྲོས་རྟེ། འདི་སྐད་ཏུ་བསྟན་པ་ཡིན་རྟེ། གལ་ཏེ་དེ་
 ལྟར་ཡིན་པ་དེ་ལྟར་ཡང་ཆོས་ལ་སོགས་པས་དབང་ཏུ་བྱས་པའི་ལུས་ལ་བརྟེན་པའི་བདག་སྐྱེ་འདྲིན་
 པ་ཡིན་རྟེ། དེས་ན་སྒྲོན་མེད་དོ། ། ཡང་ན་ངེ་ལྟར་ཐ་མི་དད་པའི་བདག་དང་ན་བ་ལ་འདྲིན་པ་དང་མི་
 འདྲིན་པ་དང་ལེགས་པར་བྱས་པ་དང་ལེགས་པར་མ་བྱས་པའི་ཆ་ཡོད་ཅེ་ན་མ་ཡིན་རྟེ། དཔེར་ན་
 ན་མ་མཁའ་ཆ་ཤས་མེད་པ་ཡིན་ན་ཡང་ལྷན་པ་ཅན་གྱི་དངོས་པོ་ཐ་དད་པའི་ཕྱིར་བྱམ་པའི་ན་མ་
 མཁའ་ཆོལ་ཟངས་གྱི་ན་མ་མཁའ་ཞེས་ཐ་དད་པ་དེ་བཞིན་ཏུ་འདི་ལ་ཡང་འགྱུར་རོ། ། དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་
 སྐྱིར་བྱས་པ་དང་ཆ་ཤས་མེད་པའི་ན་བ་ལྷན་པ་ཅན་ཐ་དད་པའི་ཕྱིར་འོན་པ་ལ་སོགས་པའི་ན་མ་པར་
 འདྲིན་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་སྒྲོན་པ་ནི། གཏན་ཆོགས་འདི་དག་ཅེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྒྲོས་རྟེ། འདི་དག་
 ཉིད་ཀྱིས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ལྷན་པ་ཅན་ཐ་དད་པའི་གཏན་ཆོགས་ཀྱིས་སོ། ། གལ་ཏེ་ལྷན་པ་ཅན་ཐ་དད་
 པ་དེ་ལྟར་ཡང་ཅིའི་ཕྱིར་འགའ་ཞིག་ཁོ་ན་འོན་པར་འགྱུར་ཞེ་ན། ཆོས་དང་ཆོས་མིན་ཞེས་བྱ་བ་སྒྲོས་
 རྟེ། ན་བ་དེ་ཉིད་སྐྱེས་བྱ་གཞན་གྱི་ལོངས་སྤྱད་པ་ཅན་མ་ཡིན་ནོ། ། ག་ལས་ཤེ་ན་ཆོས་དང་ཆོས་མ་
 ཡིན་པ་དག་གིས་དབང་ཏུ་བྱས་པའི་ཕྱིར་རོ། ། འདི་ཉིད་དཔེའི་སྒྲོ་ནས་གསལ་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་། ཇི་
 ལྟར་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྒྲོས་རྟེ། དཔེར་ན་གྲོང་ལ་སོགས་པ་རྗེ་བོ་འགའ་ཞིག་གྲོང་ལ་སོགས་པ་
 དེར་གནས་རྟེ་འདུག་ན་ཡང་རྒྱལ་པོས་དབང་ལུ་ཏེ་ཕྱོགས་པ་ནི་གྲོང་དེ་ཉིད་ཏུ་ལོངས་སྤྱད་མི་རྟེད་
 པ་དེ་བཞིན་ཏུ་གཞན་ལ་སྟེ། སྐྱེས་བྱ་གཞན་ལ་ཐོས་ཀྱང་འོན་པས་ཐོས་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། ། འོན་ཏེ་ན་
 བ་དང་སྐྱེ་དང་ན་མ་མཁའ་གསུམ་ཆར་ཆ་ཤས་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་། བྱམ་པའི་ཕྱིར་ཕྱོགས་གཅིག་
 འདུག་པ་མེད་པ་མ་ཡིན་ནམ། དེ་ཅི་ལྟར་ཕྱོགས་གཅིག་ཏུ་འདུག་པ་ཉིད་ཀྱི་འདྲིན་པ་དང་མི་འདྲིན་

པ་ལ་སོགས་པའི་ངེས་པའི་རྣམ་པར་བྱེད་པ་ཉིད་པར་འགྱུར་ཞེ་ན། རྣ་བ་སྐྱ་དང་རྟེན་དག་གི་
 ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྟོས་ཏེ། རྣ་བ་དང་སྐྱ་དང་སྐྱའི་ནམ་མཁའ་སྟེ་རྟེན་ཞེས་བྱ་བ་ནི། རྣ་བ་སྐྱ་དང་
 རྟེན་དག་གོ་ཆ་ཤས་ཉིད་ཀྱི་ཡོད་མེད་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ལྷན་པ་ཅན་ཐ་དད་པའི་ཕྱིར་ཉེ་བར་བདགས་ནས་
 བྱི་ཡོད་པ་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རང་ཉིད་ཀྱིས་བཤད་དོ། ། དེ་ལྟར་འདི་ལ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སྟོགས་གཅིག་ཏུ་
 འདུག་པ་ཉིད་ཀྱིས་ངེས་པར་འདྲིན་པ་ལ་སོགས་པའོ། ། ཅི་ལྟར་ཞེ་ན། གསལ་བར་བྱེད་པའི་ཞེས་བྱ་
 བ་ལ་སོགས་པ་སྟོས་ཏེ། ཆ་ཤས་དང་ཡུལ་ཐ་དད་པ་རྟེན་གྱི་མིང་ཅན་གྱི་རྣ་འབྲུག་སྟེ། དེ་གང་དག་ལ་
 ཡོད་པ་དེ་དག་ལ་དེ་སྐད་ཅེས་བྱ་སྟེ། དེའི་དངོས་པོ་ནི་ཆ་ཤས་དང་ཡུལ་ཐ་དད་པ་ཉིད་དོ། ། རིགས་
 ཀྱང་ཐ་དད་ཅེས་བྱ་བ་ནི་རྣ་བ་ལ་སོགས་པ་སྐྱའི་ཚོགས་པ་ཐ་དད་པའི་ཕྱིར་རོ། ། གང་ཡང་། རྣ་བ་ལན་
 ཅིག་ལེགས་བྱས་ན། ། སྐྱ་རྣམས་ཐམས་ཅད་རྟོགས་པར་འགྱུར། ། ཞེས་བྱ་བ་འདི་ལ་ལན་བཤད་པ་ནི།
 གཞན་གྱི་དོན་དུ་བསྐྱལ་བའི་རྒྱུར། ། ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྟོས་ཏེ། གཞན་གྱི་དོན་དུ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་
 ཡི་གེ་གཞན་གྱུ་བ་པར་བྱ་བའི་དོན་དུ་འོ། ། ཡི་གེ་གཞན་ལེགས་བྱེད་ལུས་པ། ། ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཡི་གེ་
 གཞན་རྟོགས་པར་བྱ་བའི་དོན་དུ་གང་ཞིག་རྣ་བའི་འདུ་བྱེད་པ་ལ་ཡི་གེ་གཞན་ལེགས་པར་བྱེད་པའི་
 སྐྱུས་བཞེད་ཀྱི། ཡི་གེ་ལེགས་པར་བྱེད་པ་ཉིད་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། རྣ་བ་ལེགས་པར་བྱེད་པའི་སྐབས་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར་རོ། ། གཞན་མི་བྱེད་ཅེས་བྱ་བ་དེ་ནི་རྣ་བ་ལ་ལེགས་པར་བྱེད་པའི་སྟོན་སྟེ་ཡི་གེ་གཞན་བྱེད་
 པ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་དོ། ། ཡང་ཅིའི་ཕྱིར་རྒྱུར་ཁོ་ན་ལ་ངེས་པ་འདི་ཡིན་ཞེ་ན། རྣ་བ་ལ་
 སོགས་ཞེས་བྱ་བ་སྟོས་ཏེ། རྣ་བ་ལ་སོགས་པའི་ལྷན་པ་ཐ་དད་པའི་ཕྱིར་གསལ་བར་བྱེད་པའི་རྒྱུར་གི་
 སྐྱ་ཅམ་ཐ་དད་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བར་བསམས་པའོ། ། ཡི་གེ་གཞན་མིན་ཞེས་བྱ་བ་ནི་བྱེད་པ་ཞེས་བྱ་
 བ་ཁ་བསྐྱར་རོ། ། སྐྱ་ཅམ་གཞན་འཕམ་པ་འཕེན་པ་ནི་བསྐྱལ་བ་སྟེ། སྐྱ་ཅམ་གཞན་བྱེད་པ་སྟེ་རྣ་བ་
 ལ་སོགས་པའི་ལྷན་པ་དང་གཞི་མཐུན་པ་ཡིན་ནོ། ། དེའི་ཕྱིར་ཞེས་བྱ་བ་ནི་མཐུག་སྐད་པའོ། ། སྐྱེད་
 དང་གསལ་བ་ཞེས་པ་ནི་བདུན་པའི་མཐའ་ཅན་ཏེ། སྐྱའི་སྐྱེ་བ་དང་མངོན་པར་གསལ་བ་ལ་འབད་
 ཚེ་ལ་དང་བཞེད་པར་འདོད་པའི་ལུས་པ་ཐ་དད་པར་མཚུངས་སོ། ། ག་ལས་ཤེ་ན། འབྲས་བུ་གཞན་དུ་

མི་འཐད་པས་གོ་བར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། གཞིས་ཀ་ལ་ཡང་འབྲས་བུ་དོན་གྱིས་གོ་བའི་བྱ་བ་དང་
ལྟན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བྱ་བའི་ཐ་ཆིག་གོ། དེ་ལྟར་རེ་ཞིག་གོ་རིམས་བཞིན་དུ་གྲུབ་པའི་མཐའ་གཞན་
གྱིས་རྟོགས་པ་དང་། རང་གི་གྲུབ་པའི་མཐའ་རྟོགས་པ་ན་འབྲུག་གི་མཚན་ཉིད་ཅན་གྱི་ནམ་མཁའི་ན་
བར་ཁས་བླངས་ནས་དེ་ལེགས་པར་བྱེད་པའི་སྒོ་ནས་སྤྱོད་པར་གསལ་བ་ལ་སྒྱུན་མེད་དོ་ཞེས་
བསྟན་ནས། ད་ནི་རིག་བྱེད་ལ་གྲགས་པའི་ཕྱོགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཅན་གྱི་ན་བ་ལ་བརྟེན་ནས་དེ་
ལེགས་པར་བྱེད་པའི་བྱེ་བྲག་གིས་སྤྱོད་པར་གསལ་བ་ལ་སྒྱུན་མེད་པར་བསྟན་པའི་ཕྱིར། ཡང་
ན་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྟོས་ཏེ། ན་བ་ཕྱོགས་སུ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཕྱོགས་ཉིད་ན་བ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་དེ་
ལྟར་ཕྱོགས་ན་བ་ཉིད་དུ་ངེས་པར་བྱའོ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ། ། ཇི་ལྟར་ཞེ་ན། ན་བ་ནམ་མཁའི་ཞེས་བྱ་
བ་སྟོས་སོ། ། གལ་ཏེ་དེ་ལྟ་ན་ན་བ་ཕྱོགས་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་དེ་ལྟ་བུ་ཡང་རིག་བྱེད་ལས་མ་བཤད་དེ།
དེ་ནི་ལྟར་རྟེན་ཅེ་ན། ན་བ་ཕྱོགས་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྟོས་ཏེ། བྱ་རང་བཞིན་དེ་རང་གི་དོ་སོ་ཉིད་
ལ་ཐིམ་པ་ནི་འཇིག་པ་སྟེ། འཇིག་པའི་དུས་ན་སོགས་ཆགས་ནམས་ཀྱི་མིག་ལ་སོགས་པ་རང་རང་གི་
རང་བཞིན་ལ་ཐིམ་པར་འགྱུར་བར་གྲགས་སོ། ། དེ་ལ་འཇིག་པ་ན་ཕྱགས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ནས་རིག་
བྱེད་ལས་འདིའི་མིག་ཉི་མ་ལ་འགྲོ་ལ་ན་བ་ཕྱོགས་ལའོ་ཞེས་བཤད་པ་དེ་འདིར་ཡང་འགྲོའོ་ཞེས་
བཤད་དོ། ། འགྲོ་ཞེས་བྱ་བས་གང་ཞིག་གང་ལས་འོང་པ་དེ་ནི་དེར་འགྲོའོ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ། ། དེས་
ན་གལ་ཏེ་ཡང་ན་བ་ནི་ཕྱོགས་སོ་ཞེས་དངོས་སུ་མ་བཟོད་པ་དེ་ལྟ་ན་ཡང་ན་བ་ཕྱོགས་ལ་འགྲོའོ་ཞེས་
བྱ་བའི་ཆིག་འདིས་ཤུགས་ཀྱིས་བཟོད་པ་ཁོ་ནའོ། ། ཇི་ལྟར་ཞེ་ན། དེ་ཡང་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྟོས་
ཏེ། དེ་ཡང་ཕྱོགས་ལ་ཞེས་བཤད་པའི་ཕྱིར་ན་བ་རང་བཞིན་ལ་འགྲོ་བ་ཉིད་སྟོན་པ་ལྟར་ལེན་པ་ཡིན་
ཏེ། བྱེད་པ་པོ་ན་བ་ནི་རང་བཞིན་དུ་གྱུར་བ་ཕྱོགས་ལ་འགྲོའོ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ། ། ཇི་ལྟར་ཞེ་ན། མིག་
ལ་སོགས་པ་བཞིན་ཞེས་བྱ་བ་སྟོས་སོ། ། འདི་ཉིད་ནམ་པར་འགྲེལ་བ་ནི། ཇི་ལྟར་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་
པ་སྟོས་ཏེ། དཔེར་ན་འདིའི་མིག་ཉི་མ་ལ་འགྲོའོ་ཞེས་བཟོད་པའི་ནམ་པར་ཤེས་པ་ནི་མའི་རང་བཞིན་
དུ་བཟོད་པ་ཡིན་ཏེ། མིག་གི་ཞེས་བྱ་བ་ཁོང་ནས་དབྱུང་དོ། ། ན་བ་ཕྱོགས་ལ་ཞེས་བྱ་བའི་ཆིག་འདིས་

དེ་བཞིན་དུ་ན་བ་ནི་ཕྱགས་ཀྱི་བདག་ཉིད་དུ་བཞིན་དོ་ཞེས་ཆོག་ནམས་དེ་ལྟར་འབྲེལ་པར་བྱའོ། །
 རྣམ་ཤེས་ཉི་མའི་རང་བཞིན་ཏེ། ཉི་མའི་བདག་ཉིད་དུ་ངེས་པར་བྱའོ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ། ། ཡང་
 ཕྱགས་དེ་ཅི་འདྲ་བ་ཡིན་ཞེ་ན། ཕྱགས་ནི་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྟོས་ཏེ། ཀྱན་ཏུ་འགོ་བ་ཉིད་ཀྱི་
 འབྲེལ་བ་ནི་ནམ་མཁའ་ཇི་སྲིད་བར་དུ་གནས་ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། ། དེ་ལྟར་ན་འོན་པ་ལ་སོགས་པ་
 རྣམ་པར་བཞག་པར་མི་འགྱུར་ཏེ། ཕྱགས་གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན། རྣ་བའི་བྱ་གས་ཞེས་བྱ་བ་ལ་
 སོགས་པ་སྟོས་ཏེ། བདག་ཉིད་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཕྱགས་རྣ་བ་མ་ཡིན་ནོ། ། འོ་ན་ཅི་ཞེ་ན། རྣ་འབྲུག་གི་
 མཐར་ཐུག་པར་ཡོངས་སུ་བཤད་པའོ། ། འོན་ཏེ་དེ་ནི་ཆ་ཤས་མེད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཇི་ལྟར་ཆའི་རྣམ་
 པར་དབྱེ་བ་དམིགས་ཤེ་ན། རྣམ་མཁའི་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྟོས་ཏེ། དཔེར་ན་ནམ་མཁའ་ལྗན་པ་
 ཅན་ཐ་དད་པའི་སྟོན་མ་ཆ་ཤས་རྟོགས་པ་དེ་བཞིན་དུ་ཕྱགས་ལ་ཡང་འགྱུར་རོ། ། འོ་ན་ནམ་མཁའ་རྣ་
 བའི་ཕྱགས་ལས་འདི་བྱད་པར་ཅི་ཡོད་ཅི་ན། ལུང་ལས་བྱད་པར་འགྱུར་ཞེས་བྱ་བ་སྟོས་སོ། ། དེའི་
 ཕྱིར་ཞེས་བྱ་བ་ནི་མཚུག་བསྟུ་བའི་སྟོན་མ་འོན་པ་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་པར་བཞག་པ་སྟོན་པ་ཡིན་ནོ། །
 ལུལ་ལེགས་པར་བྱེད་པའི་ཕྱགས་ལ་ཡང་ཉེས་པ་མེད་དོ་ཞེས་བསྟན་པའི་ཕྱིར། ལུལ་ཡང་ཞེས་བྱ་བ་
 སྟོས་ཏེ། དེ་ལ་གལ་ཏེ་སྤྲོ་ལེགས་བྱས། ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ནི་རྟོགས་པར་འགྱུར། ། ཞེས་གང་སྟོས་པ་དེ་
 ལ་སྟོན་མེད་དོ། ། ག་ལས་ཤེ་ན། ལུལ་གྱི་རུས་པ་ཐ་དད་པའི་ཕྱིར་རོ། ། ལུལ་ལེགས་པར་བྱེད་པའི་རྒྱུ་
 ཉེ་བ་དང་རིང་བ་དག་གིས་ལུལ་ལེགས་པར་བྱེད་པ་ཐ་དད་པའི་ཕྱིར་རུས་པ་ཐ་དད་པ་ཡིན་ནོ། ། འོན་
 ཏེ་རྟག་པ་དང་ཐམས་ཅད་དུ་སོང་བ་ཉིད་ཀྱིས་འདི་སྟེས་བྱ་ཐམས་ཅད་ལ་བྱད་པར་མེད་པའི་ཕྱིར་
 འདྲིན་པ་དང་མི་འདྲིན་པ་མཚུངས་པར་འགྱུར་པ་མ་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན། ཇི་ལྟར་ལུལ་ཕྱགས་ཞེས་བྱ་བ་
 ལ་སོགས་པ་སྟོས་སོ། ། ཡང་རྒྱུང་དག་གིས་ལུལ་ལེགས་པར་བྱེད་པ་ཡིན་གྱི་ལུལ་ཉིད་ནི་མ་ཡིན་ནོ་
 ཞེས་ཇི་ལྟར་རྟོགས་པར་བྱ་ཞེ་ན། སྤྲི་སྟེ་བ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྟོས་ཏེ། རོ་ཤེས་པས་སྤྲོ་བྱུང་བ་
 དང་གཅིག་ཕྱིད་དུ་བྱུང་བའི་ཕྱིར་སྤྲི་སྟེ་བ་མ་ཡིན་ཏེ། དེའི་ཕྱིར་ཤུགས་ཀྱིས་སྤྲི་སྟེ་བ་ཡང་རྟག་པ་
 ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བར་གོ་འོ། ། འོན་ཏེ་ས་ཐོང་དང་ལྷ་གྲུ་ལ་སོགས་པ་བཞིན་དུ་དེ་ཡོད་ན་ཡོད་པ་ཉིད་

གྱིས་སྐྱེ་ནམས་སྐྱེ་ཙམ་གྱིས་འབྲས་བྱ་ཉིད་ཡིན་པར་གྲུབ་སྟེ། དཔེར་ན་ན་མོན་ལ་སོགས་པ་ཡོད་ན་སྐྱེ་
གྱུ་ལ་སོགས་པ་དམིགས་པའི་ཕྱིར་དེ་དག་དེའི་འབྲས་བྱ་ཉིད་ཡིན་པ་དེ་བཞིན་དུ་སྐྱེ་ཙམ་ཡོད་ན་སྐྱེ་
ནམས་དམིགས་པ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནམ། འབྲས་བྱའི་ཐ་སྙད་ནི་དེ་ཙམ་གྱི་རྒྱ་མཚན་ཅན་ཡིན་པའི་
ཕྱིར་ཅིའི་ཕྱིར་དེ་འབྲས་བྱ་ཉིད་དུ་མི་འགྱུར་ཞེ་ན། འདི་ལ་དེ་ཡོད་ན་ཡོད་ཅེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་
སློས་ཏེ། དཔེར་ན་ན་མོན་ན་སྐྱེ་དམིགས་པ་ཡོད་དེ། དེ་ཡོད་ན་ཡོད་པ་དེ་ལས་ན་བ་སྐྱེ་ལ་སྐྱེད་པར་
བྱེད་པའི་རྒྱས་པ་རྗེས་སུ་དཔག་པར་བྱེད་པ་ཡང་མ་ཡིན་ནོ། ། འོ་ན་ཅི་ཞེ་ན། འདི་ན་པའི་རྒྱས་པ་ཡིན་
པ་དེ་བཞིན་དུ་འདི་ལ་ཡང་དེ་ཡོད་ན་ཡོད་པ་ཉིད་ནི་སྐྱེ་ནམས་གྱི་རྒྱས་པ་ཡོད་པ་ཙམ་རྟོགས་པ་ཡིན་
གྱི། སྐྱེད་པར་བྱེད་པའི་རྒྱས་པ་རྟོགས་པར་བྱེད་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། ། དེ་ནི་རྒྱས་པ་ཙམ་ལ་འབྲེལ་གྱིས་
རྒྱས་པའི་ཁྱད་པར་ལ་ནི་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བའི་ཐ་ཆོག་གོ། ། དེའི་ཕྱིར་འདིའི་རྒྱས་པའི་ཁྱད་པར་
བསྐྱབ་ན་འཁྱལ་བ་ཉིད་ཡིན་ནོ་ཞེས་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། ། ད་ནི་རི་ལྟར་ལེགས་པར་བྱེད་པའི་རྒྱས་པའི་
ཁྱད་པར་རྟོགས་ཞེ་ན། དེ་ཅུ་སྟོན་ལྡང་དག་བསྐྱེས། ། ཞེས་བྱ་བ་སློས་ཏེ། རོ་ཤེས་པའི་རྟག་པ་ཉིད་དུ་
གྲུབ་པའི་ཕྱིར་གཞན་དུ་མི་འཐད་པས་ལེགས་པར་བྱ་བའི་ཁྱད་པར་དེ་ལ་བཤད་པ་བྱེད་པས་སྟོན་ཏེ་
བར་བསྐྱེས་པ་ཡིན་གྱི། དེ་ཡོད་ན་ཡོད་པ་ཙམ་གྱིས་ལེགས་པར་བྱེད་པའི་རྒྱས་པ་རྗེས་སུ་དཔག་པར་
བྱེད་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ནོ། ། གཉི་ག་ལེགས་པར་བྱས་པའི་ཕྱོགས་ལ། གཉི་ག་ལེགས་
པར་བྱས་ན་ཡང་། རེ་རེ་ལ་བརྗོད་སྟོན་དུ་འགྱུར། ། ཞེས་གང་སྐྱས་པ་དེ་ལ། གཉི་ག་ལེགས་པར་བྱས་
ཕྱོགས་ལ། ཁྱེད་ཀྱི་ཉེས་པ་གཉིས་ལོག་པ། ། ཞེས་བྱ་བ་སློས་ཏེ། ཕྱོགས་གཉིས་ཀ་ལ་ཡང་ཉེས་པ་
གཉིས་སྟར་བསྟན་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་ལོག་པ་སྟེ། དོན་མེད་པ་ཡིན་ནོ། ། རི་ལྟར་ཞེ་ན། གང་གིས་
ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སློས་ཏེ། གང་གིས་ཞེས་བྱ་བ་ནི། གང་གི་ཕྱིར་ཏེ། རྣ་བ་ལེགས་པར་བྱས་པའམ།
སྐྱེ་ལེགས་པར་བྱས་པ་གང་ཡང་རུང་བ་མ་ཆང་བའི་ཕྱིར་སྐྱེ་རྟོགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ་འདི་ལྟར་སྐྱེ་ལེགས་
པར་བྱས་ན་ཡང་འོན་པ་ལ་རྣ་བ་ལེགས་པར་བྱས་པ་མ་ཆང་བའི་ཕྱིར་སྐྱེ་མི་འདི་ན་ལ། མ་འོན་པ་ཡང་
མ་འོན་པར་གསལ་བར་མ་བྱས་པའི་སྐྱེ་མི་འདི་ན་ནོ། ། ཁ་ཅིག་ཉེས་པ་གཉིས་བརྗོད་ལོག་པ་ཡིན། །

ཞེས་འདོན་ཏེ་དེ་ཡང་གོ་བྱའོ། ། གལ་ཏེ་སྤྱི་ཐམས་ཅད་དུ་སྔོང་བ་ཡིན་ན་ནི་ལྟར་འདི་བྱམ་པ་ལ་
 སོགས་པ་བཞིན་དུ་ཡུལ་ནམ་པར་ཆད་པ་སྤྱི་ཆོགས་པ་ཉིད་དུ་དམིགས་ཏེ། འདི་ལྟར་སྤྱི་ཐམས་ཅད་དུ་
 སྔོང་བའི་ཕྱིར་ནམ་པར་མ་ཆད་པའི་ངོ་བོས་ཐམས་ཅད་དུ་རྟོགས་པ་རིགས་ལ། ཐམས་ཅད་དུ་སྔོང་བ་
 ལ་ནི་ཉེ་བ་དང་རིང་བའི་ཐ་དད་པ་རིགས་པ་མ་ཡིན་ལ། དེ་ནི་ཐམས་ཅད་ན་གནས་པའི་ཕྱིར་ཡུལ་
 འགའ་ཞིག་ནས་འོངས་པ་ཡང་རིགས་པ་མ་ཡིན་ཞིང་། ཉག་པ་ནི་ཆེས་ཆེར་རིང་བ་དང་ཐུང་བ་དང་
 དམན་པ་ལ་སོགས་པའི་རང་བཞིན་ཐ་དད་པ་དང་དུས་ཐ་དད་པ་ཡང་རིགས་པ་མ་ཡིན་ནོ། ། དེ་ལྟ་
 བས་ན་ཡུལ་དང་དུས་དང་རང་བཞིན་ཐ་དད་དུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་བྱམ་པ་ལ་སོགས་པ་བཞིན་དུ་སྤྱི་ཐ་
 དད་པ་དང་མི་ཉག་པར་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་དེ་ནི་ལྟར། སྤྱི་ལྟེ་བ་བཀག་པའི་ཕྱིར། ། གཞན་དུ་མི་འཐད་
 པ་ཡིན་ན། ། བྱད་པར་ལེགས་པར་བྱས་པའི་ཕྱིར། ། སྤྱི་ཚམ་དག་ལས་སྤྱི་བར་ངེས། ། ཞེས་བརྗོད་ཅེ་ན།
 འདིར་སྤྱི་ཐམས་པ་ནི། དཔེར་ན་ཉེ་མ་ལ་སོགས་པ་སྟོན་ཏེ། འདིས་ནི་ཡུལ་ཐ་དད་དུ་ཡོད་པ་ཉིད་མ་ངེས་
 པ་ཉིད་དུ་བསྟན་ནོ། ། འོན་ཏེ་ཆུ་ལ་སོགས་པ་རྟོན་ཐ་དད་པ་ཉི་མ་དུ་མ་ཉིད་དུ་སྔོངས་པའི་རྒྱ་ཡོད་པ་
 ཉིད་མ་ཡིན་ནམ། འདི་ལ་ནི་འཁྲལ་བའི་རྒྱ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། གང་གི་ཕྱིར་འཁྲལ་བའི་
 རྒྱ་མེད་པ་ན་ཞེས་བྱ་བ་འདིར་ནི་བྱད་པར་དང་བཅས་པ་གཏན་ཆོགས་སུ་མངོན་པར་འདོད་དེ། དེ་ནི་
 ལྟར་གཏན་ཆོགས་འཁྲལ་བ་ཉིད་ཡིན་ཞེ་ན། གསལ་བྱེད་སྤྱི་ཚམ་ཞེས་བྱ་བ་སྟོན་ཏེ། འདི་ལ་ཡང་
 གསལ་བར་བྱེད་པའི་སྤྱི་ཚམ་ཐ་དད་པའི་འཁྲལ་བའི་རྒྱ་མཆན་ཡོད་པའི་ཕྱིར་མཆུངས་སོ། ། གསལ་
 བྱེད་སྤྱི་ཚམ་རག་ལས་ཕྱིར། ། ཞེས་བྱ་བ་ནི་སྤྱི་འཛིན་པ་ཞེས་བྱ་བ་ལྟག་མའོ། ། དེའི་ཡུལ་དུ་ཞེས་བྱ་བ་
 ནི་སྤྱི་ཚམ་གྱི་ཡུལ་ལོ། ། དེ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སྤྱི་ལོ། ། དཔེར་ན་གསལ་བར་བྱེད་པའི་སྤྱི་ཚམ་ནམ་པར་ཆད་
 པ་ལ་སོགས་པའི་སྤྱི་འཁྲལ་བའི་རྒྱར་འགྱུར་བ་དེ་བཞིན་དུ་བསྟེན་པའི་ཕྱིར། བར་མེད་ཞེས་བྱ་བ་ལ་
 སོགས་པ་སྟོན་ཏེ། འདི་ནི་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སྤྱི་ལོ། ། དེར་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ནམ་མཁའི་ཕྱོགས་སུའོ། ། ཐོས་པ་ནི་
 སྤྱི་ཞེས་བྱ་བ་ལྟག་མའོ། ། བར་དུ་མ་བྱུང་པའི་ཕྱིར་ནི་སྤྱི་ཚམ་དག་གིས་བྱ་བ་ལ་ལྟོས་པར་བྱའོ། ། དེ་
 དག་ཅེས་བྱ་བ་ནི་སྤྱི་ཚམ་དག་གོ། ། དེ་དག་དང་གང་ལས་བྱུང་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སྤྱི་ནམས་སོ། ། འོན་ཏེ་ཉེ་

ཆད་མའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་བསྐྱེས་པའི་དཀའ་འབྲེལ།

མ་གཅིག་ཡིན་ན་ཡང་ཡུལ་ནམ་པར་ཆད་ནས་འདྲིན་པ་མ་གྲུབ་པ་མ་ཡིན་ནམ། འདི་ལྟར་མིག་གིས་
 རྫོང་ཐ་དད་དུ་སོ་སོ་སོ་སོར་ཐ་དད་པར་ཉི་མ་ལ་སོགས་པའི་གཞུགས་བརྟན་ཡོངས་སུ་གཙོད་གྱི་ཉི་མ་
 བྱི་མ་ཡིན་ནོ། ། བྱིད་ཅག་ལ་ནི་གཞུགས་བརྟན་དོན་གཞན་དུ་མི་འདོད་པས་གཞུགས་བརྟན་དུ་མི་
 འདྲིན་པ་ན་རྒྱ་མཚན་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མ་མཐོང་ངོ་ཞེས་དེ་ལྟར་སེམས་པ་ན་གཞན་གྱི་ལན་གྱི་དོགས་
 པ་བསུ་བ་ནི། སྐྱས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྒྲོས་ཏེ། སྐྱས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་གཞན་གྱིས་སོ། ། ཅིག་ཅར་
 ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཅིག་ཅར་གྱིས་སོ། ། འདིར་ལན་བཤད་པ་འདིར་སྐྱས་པ་ཞེས་བྱ་བ་སྒྲོས་ཏེ། ཅུའི་ཡུལ་དུ་
 གནས་པའི་ཉི་མའི་འོད་གཡོ་བའི་ཆོས་ཅན་གྱིས་མིག་གི་༼གིས་༽འོད་སྤང་སོ་སོ་ལ་བསྐྱོག་པ་སྟེ།
 ཕྱིར་བསྐྱོག་པ་ནི་ཉི་མ་སྟེ། ཉི་མའི་དགྲིལ་འཁོར་རང་གི་ཡུལ་ན་གནས་པ་ཉིད་དུ་འདྲིན་ཏོ། ། རྫོང་རི་
 བཞིན་དུ་ནི་རྫོང་རི་སྟེང་པར་རོ། ། དེ་བས་ན་ལུས་ཐ་དད་དུ་སྤང་བའི་ཕྱིར་དེའི་ཆེ་འདི་དུ་མ་ཉིད་ག་
 ལས་ཡིན་ཏེ་མ་ཡིན་པ་ཉིད་དོ། ། མིག་གི་འདུག་པ་ཐ་དད་པའི་ཕྱིར་རོ་སྟམ་དུ་བསམས་པ་ཡིན་ནོ། །
 མིག་གི་འདུག་པའི་དབང་གི་མིག་ཐ་དད་ཀྱང་ཐ་དད་པ་ལྟ་བུར་འདྲིན་ཏོ་ཞེས་བསྟན་པའི་ཕྱིར། རི་
 ལྟར་སོར་མོས་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྒྲོས་ཏེ། ཅུང་ཟད་ནི་བག་ཅམ་སྟེ་སོར་མོས་མིག་མནན་པ་ན་སྟེ།
 བཅུར་བ་ན་རི་ལྟར་དངོས་པོ་གཅིག་ཡིན་ཡང་སོ་སོར་སྒྲ་ཆོགས་པ་ཉིད་དུ་མཐོང་ངོ། ། ག་ལས་ཤེ་ན།
 མིག་གི་འདུག་པ་ཐ་དད་པའི་ཕྱིར་རོ། ། དེ་ཁོ་ན་བཞིན་དུ་ཁོ་བོ་ཅག་གིས་སྐྱ་གཅིག་ཡིན་ན་ཡང་ཐ་
 དད་དུ་འདྲིན་པའི་ཕྱིར་སྒྲོན་མེད་དོ། ། གཞན་དག་ཅེས་བྱ་བ་ནི། དཔེར་ན་ཉི་མ་རྒྱ་སོགས་སུ། གཅིག་
 ཀྱང་ཅིག་ཅར་སྒྲ་ཆོགས་དག ། ཅེས་འབྲུལ་བའི་ཡུལ་ཉིད་དུ་བསྟན་པའི་གཏན་ཆོགས་འདི་མ་གྲུབ་
 པ་ཡིན་ནོ་སྟམ་དུ་སེམས་པ་ན། གཞུགས་བརྟན་དོན་གཞན་འདོད་པ་དག་ཙོད་པར་བྱེད་དོ། ། གལ་ཏེ་
 ཉི་མ་དེ་ཉིད་མཐོང་གི་གཞུགས་བརྟན་ནི་མ་ཡིན་ན། ཅེའི་ཕྱིར་འདི་སྟེང་དུ་མཐོང་བར་མི་འགྱུར།
 གལ་ཏེ་ཡུལ་རི་ལྟ་བུ་བཞིན་དུ་རང་གི་ངོ་སོ་འདྲིན་པ་ཡིན་ན། དེ་ལྟ་བུ་དེ་མཐོང་བར་འགྱུར་གྱི་
 གཞན་དུ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ན་ཏེ་ཅང་ཐལ་བར་འགྱུར་རོ། ། གཞན་ཡང་གལ་ཏེ་ཁྲོན་པ་ལ་
 སོགས་པ་དེར་གཞུགས་བརྟན་སྟེས་པར་མ་གྱུར་ན་ཉི་མ་ལ་སོགས་པ་གཏིང་དམའ་བར་ཞུགས་པ་རི་

ལྷ་འཛིན་པར་འགྱུར། དེར་ཉི་མ་ལ་སོགས་པ་དེ་ལྷ་གནས་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། ། གཞན་ཡང་ཤར་དུ་
 ཁ་བལྟས་པ་མེ་ལོང་ལ་ལྷ་བ་ནི་དེ་ལྷ་ལུབ་ཏུ་ཁ་བལྟས་པར་འགྱུར། དེའི་ཆེ་ཆུབ་ཏུ་བལྟས་པའི་
 གདོང་པ་ཉི་བར་སྒྲེབ་མཐོང་བ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། ། རྒྱ་དང་ཉི་མ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པས་ལན་འདེབས་
 པར་བྱེད་དོ། ། འདི་སྒྲུལ་དུ་སེམས་ཏེ། གལ་ཏེ་དབང་པོ་བྱི་རོལ་ཏུ་སོང་བ་ན་ཉི་མ་རྟོགས་པར་བྱེད་ན།
 དེའི་ཕྱིར་སྤྲོད་དུ་གནས་པ་ཉིད་དུ་མཐོང་བ་འདྲིར་འགྱུར་གྱི། འོག་ཏུ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །
 གང་གི་ཕྱིར་ཆོས་དང་ཆོས་མ་ཡིན་པས་དབང་དུ་བྱས་པའི་ལུས་ཉིད་ཀྱི་དབང་པོ་དེས་འཛིན་པར་
 བྱེད་པར་འདོད་ཀྱི། སྤྲོད་ན་གནས་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། ། ཇི་སྐད་དུ། གལ་ཏེ་དབང་པོས་དེ་ཉིད་དམ། །
 ཡང་ན་བྱི་རོལ་ཏུ་དོན་ཏེ། རྟོགས་བྱེད་དེས་འདི་ལུས་ལ་འདི། རྟོགས་བྱེད་དེ་ལྷ་འགྱུར་བ་ཡིན། །
 འདི་ལྷ་རིམ་པ་ནི་འདི་ཡིན་ཏེ། གང་དག་རྒྱ་སྤོད་དུ་རྒྱ་དང་ཉི་མ་མཐོང་བ་དེ་དག་གི་རྒྱ་དང་ཉི་མ་
 ལྷ་པའི་མིག་གཅིག་ཉིད་སྤྲོད་དང་འོག་གི་ཆ་ནམ་པ་གཉིས་ཀྱིས་འཇུག་གོ། དེ་ལ་སྤྲོད་གི་ཆར་གསལ་
 པའི་ཉི་མ་བདག་གིས་ཏེ་སྒྲེས་བྱ་མི་འཛིན་ནོ། ། ག་ལས་ཤེ་ན། རྟོན་ཡོན་པོར་གནས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེའི་
 ཆེ་མིག་གི་དབང་པོ་རྟོན་དྲང་པོར་མི་གནས་པའི་ཕྱིར་རོ། ། བརྒྱད་པས་འཇུག་པའི་ཉི་མའི་འོད་ཟེར་
 གྱིས་བསྐྱེད་པའི་ཉི་མ་འོག་ནས་འཇུག་པ་སྟེ། རྒྱ་འགྱུར་བས་རྟོགས་ཏེ། འདི་ལྷ་ཉི་མའི་འོད་ཟེར་
 གྱིས་འོད་དག་གི་འཇུག་པ་སྐྱེད་ལ། འཇུག་པ་ནི་མིག་གིས་སོ། ། མིག་དག་གིས་སོ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ནི་
 ཉི་མའི་བརྒྱད་ནས་བསྐྱེད་པ་ཡིན་ནའོ། ། འོད་བདག་ནི་ཉི་མའོ། ། སྤྲོད་ནས་ཏེ་གོང་ན་གནས་པའི་ཉི་
 མའི་འོག་ཉིད་དེ་འོག་ཕྱོགས་ན་གནས་པ་ལྷ་བྱུར་སྒྲོམ་སོ། ། གང་ཞིག་ཅེ་ན་བདག་གོ། ། འོག་གི་ཉི་མ་
 གཞན་ཉིད་ནི་མ་ཡིན་ནོ། ། ག་ལས་ཤེ་ན། དེ་གཅིག་ཕྱིར་ཏེ། ཉི་མ་དེ་ནི་ཐ་མི་དད་པའི་ཕྱིར་རོ། །
 གཞན་དག་ནི་མིག་ཅེའོ། ། དེ་ལྷ་བས་ན་དེ་མ་ཐག་ཏུ་བཤད་པའི་མིག་འཇུག་པའི་དབང་ཁོན་སྟོན་
 པ་ལ་སོགས་པ་དང་རྒྱ་ལ་སོགས་པའི་སྤོད་ཐ་དད་པར་ཉི་མ་མཆོམས་དང་བཅས་པར་མཐོང་སྟེ།
 གཞན་དུ་ན་དེ་ལྷ་ཐ་མི་དད་པ་ཐ་དད་དུ་འཛིན་པར་འགྱུར། ཤར་བལྟས་མེ་ལོང་ལྷ་བ་ན། ། ལུབ་ཏུ་
 བལྟས་པའི་དེ་ལྷ་འགྱུར། ། ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གང་སྒྲུས་པ་དེ་ལ། དེ་ལྷ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་

སྒྲིལ་ཏེ། དང་པོར་མིག་གི་འོད་ཟེར་གྱིས་བྱད་ཁྱེད་ནས་མེ་འོད་ལ་སོགས་པའི་ཡུལ་གྱི་བར་དུ་བྱིན་
 པའི་འཇུག་པ་དེ་ནི་མདུན་ན་གནས་པ་ཞེས་བྱའོ། ། དེ་དག་གྲང་ཡུལ་དེར་གཏུགས་ཏེ་ལོག་པ་ན་རང་
 གི་གདོང་རི་ལྟར་གནས་པར་འོང་བ་དེ་ཡང་བྱིར་ལོག་པ་ཡིན་ནོ། ། དེ་ལ་མདུན་ན་གནས་པར་འཇུག་
 པའི་གདོང་གིས་བྱིར་ལོག་པར་འཇུག་པ་ནི་བདག་བྱིར་ལོག་པར་འཇུག་པ་ཡིན་ནོ། ། དེའི་བྱིར་
 བདག་གིས་བྱིར་ལོག་པར་འཇུག་པ་སྟེད་པའི་གདོང་དུ་འགྲོ་སྟེ། འཁྲུལ་བས་བྱིར་ལོག་པའི་གདོང་
 མཐོང་ངོ་སྟུང་དུ་རྫོམ་པ་ཡིན་ཏེ། མིག་གི་འཇུག་པ་སྒྲ་ཆོགས་པ་ཉིད་འཁྲུལ་བའི་ས་བོན་ཡིན་ནོ་སྟུང་
 དུ་བསམས་པ་ཡིན་ནོ། ། གཞུགས་བརྟན་སྟེ་བར་ཁས་སྒྲངས་ནས་ལན་གདབ་པའི་བྱིར། དུ་མའི་ཡུལ་
 དུ་འཇུག་པའི་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྒྲིལ་ཏེ། གཞུགས་བརྟན་དོན་གཞན་དུ་འགྱུར་བ་ཡིན་ན་ཡང་
 གཞུགས་དེ་དག་སྒྲ་ཆོགས་པ་ཉིད་ནི་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། ། ག་ལས་ཤེ་ན། མཚུངས་བས་རྟོགས་པར་བྱ་
 བ་ཡིན་པའི་བྱིར་ཏེ། རྫོག་ཅིག་གིས་ཡོངས་སུ་གཅད་པར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་བྱིར་རོ། ། དེ་བཞིན་དུ་སྒྲ་
 ཡང་རྫོག་ཅིག་གིས་རྟོགས་པར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་བྱིར་གཅིག་ཉིད་དུ་གྲུབ་པོ། ། དེའི་བྱིར་ཡུལ་ཐ་དང་
 པས་རིག་པར་བྱ་བ་ཡང་སྒྲ་ཆོགས་པ་ཉིད་དུ་ག་ལས་འགྱུར། འོན་ཏེ་གང་གི་བྱིར་ཡུལ་ཐ་དང་པས་
 རིག་པར་བྱ་བ་ཉིད་ཡིན་པའི་བྱིར་ཐ་དང་པ་ཉིད་དུ་གྲུབ་པ་མ་ཡིན་ནམ། དེའི་བྱིར་རི་ལྟར་རྫོག་ཅིག་
 གིས་གཞོན་ཅེ་ན། ཡུལ་གྱི་དབྱེ་བས་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྒྲིལ་ཏེ། གཞོན་བྱེད་ཡིན་ཞེས་བྱ་བ་ནི་
 མངོན་སུམ་ནི་ཚད་མ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བྱ་བོ་ཡིན་པའི་བྱིར་རོ་སྟུང་དུ་བསམས་པ་ཡིན་ནོ། ། ཡུལ་དང་
 དུས་ཐ་དང་པས་རིག་པར་བྱ་བ་ཉིད་འཁྲུལ་བ་ཡིན་པའི་བྱིར་ཚད་མ་ཉིད་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བརྟན་པའི་
 བྱིར། དཔེར་ན་ལྟ་སྟེན་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྒྲིལ་ཏེ། དེ་བཞིན་སྒྲ་ཡང་ཐ་དང་མིན། ། ཞེས་བྱ་བ་ནི་
 ཡུལ་དང་དུས་ལས་ཞེས་བྱ་བ་ལ་བསྐྱེད་ངོ་། ། དེ་ལྟར་ཡུལ་འཁྲུལ་བའི་སྒྲོ་ནས་གཉི་ག་ཡང་འཁྲུལ་བ་
 ཡིན་པར་བརྟན་ནས། ད་ནི་དུས་ཐ་དང་པ་འཁྲུལ་བ་ཡིན་པའི་སྒྲོ་ནས་ཡུལ་དང་དུས་ཐ་དང་པས་
 ད་མིགས་པ་དག་གཉི་ག་ཡང་འཁྲུལ་བར་འཆད་དེ། ངོ་ཤེས་པའི་ཤེས་པ་ལས་གཅིག་ཉིད་དུ་ཤེས་པ་
 གང་ལ་ཡོད་པ་དེ་ནི་དེ་ལྟ་བུ་ཡིན་ནོ། ། ཡུལ་གྱིས་མིན་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཉེ་བར་མཆོན་པ་སྟེ། དེ་བཞིན་དུ་

དུས་ཀྱིས་ཀྱང་ཐ་དད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། འགལ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། ། གཅིག་འཁྲལ་བའི་སྒོ་ནས་གཞན་
 ཡང་འཁྲལ་བར་སྟོན་པ་ཡིན་ནོ། ། གལ་ཏེ་རིམ་གྱིས་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པས་དཔེ་མི་འདྲ་བ་ཉིད་དུ་
 རོགས་པར་བྱེད་དེ། འདི་ལྟར་ལྟ་སྟེན་ཡུལ་དང་དུས་ཐ་དད་པས་དམིགས་ན་ཡང་ཐ་དད་པ་མ་ཡིན་པ་
 གང་ཡིན་པ་དེར་ནི་མི་འགལ་བའི་རྒྱ་རིམ་པར་ཡོད་པ་ཡིན་ལ། སྒྲ་ནི་རུང་ཟད་ཀྱང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་
 པས་དེའི་ཕྱིར་དཔེ་དང་དོན་མི་འདྲ་བ་ཡིན་ནོ། ། འདི་ལ་ཡང་མི་འགལ་བའི་རྒྱ་སྒྲས་པ་ནི། ལྷན་པའི་
 ཕྱིར་ཡང་བལྟ་བར་གྱིས་ཞེས་བྱ་བ་སྟེ། མི་འགལ་བ་ཞེས་འབྲེལ་དོ། ། སྒྲ་ཙམ་ནམ་པ་དུ་མ་ལྷན་པའི་
 ཕྱིར་ཞེས་སྐར་བཟུན་པ་དེ་ཡང་གི་སྒྲས་ཡང་བཟུན་དོ། ། ཅིའི་ཕྱིར་ལྷན་པ་ཉིད་དུ་ཁས་ལེན་པར་བྱེད་
 ཅེ་ན། ཆོས་གང་ཞེས་བྱ་བ་སྟོས་ཏེ། ཡུལ་དང་ཕྱོགས་ཐ་དད་པ་དག་ལ་ཐ་མི་དད་པའི་སྒྲ་འདི་ན་པར་
 གྲུབ་པར་བྱ་བའི་དོན་དུ་ཆོས་གང་འཐད་པ་དེ་ཉིད་གཞན་དུ་མི་འཐད་པས་ཁས་སྐྱེད་པར་བྱ་བ་
 ཡིན་ལ། འདིར་ཡང་སྒྲ་ཉམ་པ་དང་ལྷན་པ་མེད་པར་ཡུལ་དང་དུས་ཐམས་ཅད་དུ་འདི་ན་པ་གྲུབ་པ་མི་
 འགྱུར་བས་དེའི་ཕྱིར་སྒྲའི་ཉམ་པ་དང་ལྷན་པ་ཉིད་གཞན་དུ་མི་འཐད་པས་གྲུབ་པོ། ། རང་བཞིན་ཐ་
 དད་པར་བྱ་བ་ཉིད་ཀྱང་འཁྲལ་བ་ཉིད་དུ་བཟུན་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་ས་ནི་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་
 སྟོས་ཏེ། འདིར་བསམ་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། ། གལ་ཏེ་སྒྲར་རྟོགས་པ་གསལ་བ་དང་མི་གསལ་བའི་ཐ་དད་
 པ་གཏན་ཆོགས་ཉིད་དུ་ཁས་ལེན་པར་བྱེད། དེའི་ཆེ་གཏན་ཆོགས་མ་གྲུབ་པ་ཡིན་ཏེ། གང་ཞིག་སྒྲ་
 ཉམ་པར་འདོད་པ་དེ་ཇི་ལྟར་དེའི་རང་བཞིན་ཐ་དད་པ་གཞན་གྱི་ལྷན་པར་དུ་སྒྲ་བར་བྱེད། ཅི་སྟེ་
 གསལ་བ་དང་མི་གསལ་བ་ལ་སོགས་པའི་ནམ་པ་ཅན་དེའི་ཡུལ་ཅན་གྱི་སྒོ་གཏན་ཆོགས་ཉིད་དུ་
 བརྗོད་ན། དེ་ནི་རང་བཞིན་ཐ་དད་པ་མེད་པར་མི་གྲིད་པའི་ཕྱིར་དེའི་ཆེ་གཏན་ཆོགས་མ་ངས་པ་
 ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་ས་ཆེན་པོ་བསྐྱོས་ནས་ནམ་མཁའ་སྟེ། ནམ་མཁའི་སྒྲུང་བ་ལ་རང་ཉིད་ཀྱི་ས་ཆེན་
 པོ་ལ་སོགས་པ་མེད་ན་ཡང་དེ་ལ་བཞེན་པ་ཉིད་ཀྱི་ས་ཆེན་པོ་ལ་སོགས་པའི་ཤེས་པ་སྟེ་བ་དེ་བཞིན་
 དུ་སྒྲ་ཡང་ཤིན་ཏུ་མ་བྱས་པ་ཡིན་ན་ཡང་གསལ་བར་བྱེད་པའི་སྒྲ་ཙམ་ཐ་དད་པའི་ཕྱིར་ནམ་པ་དེ་ལྟ་
 བུའི་རང་བཞིན་ཐ་དད་པ་མེད་ན་ཡང་སྟོ་ཐ་དད་པ་འདི་འབྱུང་བ་ཡིན་ནོ། ། དེ་ཉིད་བཤད་པ་ནི་དེས་

ཚད་མའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་བསྐྱུས་པའི་དགའ་འབྲེལ།

འདིར་དེ་ལྟར་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ལོ། ། ཡང་འདི་ནི་གཞན་གྱི་བྱང་པར་ཡིན་གྱི་རང་ཉིད་གྱིས་ནི་
མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་ཇི་ལྟར་རྟོགས་པར་བྱ་ཞེ་ན། སྐྱེ་འདུག་པ་ན་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྟོས་ཏེ།
འདིས་ནི་འདི་བསྟན་ཏེ། སྟོ་ལ་ཡོད་པ་ཉིད་གྱི་གསལ་བ་དང་མི་གསལ་བ་དག་སྐྱེ་ལ་སྟོ་བཏགས་ནས་
འབྲེལ་བ་ཡིན་གྱི་སྐྱེ་རང་ཉིད་གྱིས་རག་པ་ལ་སོགས་པ་སྲིད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ནི་ངོ་ཤེས་པས་གཅིག་
ཉིད་དུ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ། ། ཡང་ཇི་སྟེ་གལ་ཏེ་ཡུལ་དེ་ལྟར་རང་བཞིན་ཐ་དད་པར་མ་གྱུར་ན་སྟོ་ཡང་
ག་ལས་འགྱུར་སྟམ་ན། བུམ་པ་ལ་སོགས་ལ་ཡང་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྟོས་ཏེ། ཇི་ལྟར་བུམ་པ་ལ་
སོགས་པ་ལ་རང་བཞིན་ཐ་དད་པ་མེད་ན་ཡང་གསལ་བར་བྱེད་པ་ཐ་དད་པའི་ཕྱིར། སྟོ་གསལ་བ་དང་
གཞན་པ་ལ་སོགས་པ་ཐ་དད་པར་འགྱུར་པ་དེ་བཞིན་དུ་སྐྱེ་ལས་རང་བཞིན་ཐ་དད་པ་མེད་ན་ཡང་
གསལ་བར་བྱེད་པའི་སྐྱེ་ཅམ་ཐ་དད་པའི་ཕྱིར་རིང་པོ་ལ་སོགས་པ་ཐ་དད་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་
སྟོན་མེད་དོ། ། གཞན་ཡང་སྐྱེ་རྟོགས་པར་བྱེད་པའི་རུས་པ་གཞན་དུ་མི་འཐད་པས་སྐྱེ་མི་རྟག་པ་ཉིད་
དམ་བཅའ་བའི་གཞོད་པ་བསྟན་པའི་ཕྱིར་དོན་དང་འབྲེལ་བ་མཐོང་བའི་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་
སྟོས་ཏེ། འདི་ནི་དོན་གྱིས་གོ་བ་ཚུན་དུ་འགྲོ་བ་ཅན་གྱི་དོན་གྱིས་གོ་བ་ཡིན་ཏེ། འདི་ལྟར་སྐྱེ་ལས་བྱུང་
བའི་ཤེས་པ་གཞན་དུ་མི་འཐད་པས་སྐྱེ་བའི་བརྗོད་པར་བྱེད་པའི་རུས་པ་གྲུབ་པོ། ། རུས་པ་དེ་ཡང་སྐྱེ་
རྟག་པ་མེད་པར་མི་འཐད་པའི་ཕྱིར་དོན་གྱིས་གོ་བ་ཚུན་དུ་འགྲོ་བ་ཅན་གྱི་དོན་གྱིས་གོ་བ་ཡིན་ནོ། །
དེ་ཉིད་རྒྱས་པར་སྟོན་པར་བྱེད་དེ། རེ་ཞིག་འབྲེལ་བ་མ་བཟུང་བར་སྐྱེ་ཡོད་པ་ཅམ་གྱིས་རྗོད་བྱེད་དུ་
འགྱུར་བ་མ་ཡིན་ནོ། ། གལ་ཏེ་དེ་ལྟར་ཞེས་བྱ་བ་ནི་གལ་ཏེ་དོན་དང་འབྲེལ་བ་མ་ཐོང་ཡང་རྗོད་
བྱེད་དུ་འགྱུར་ན་དེའི་ཆེ་སྟེ་ན་མེད་པ་ཡང་སྟེ་དང་པོ་ཐོས་པ་རྒྱ་གར་གྱི་སྤྱིང་ན་གནས་པའི་བ་སྤྱིང་
གི་སྐྱེ་ཡང་རང་གི་དོན་གསལ་བར་བྱེད་པར་འགྱུར་རོ། ། འོན་ཏེ་འདི་ཐམས་ཅད་ལ་ཚུད་པ་མེད་པའི་
གྲུབ་པ་ལ་སྐྱབ་པ་མ་ཡིན་ནམ། འབྲེལ་བ་མི་ཤེས་པའི་སྐྱེ་ནི་རྗོད་པར་བྱེད་པ་འགའ་ཡང་འདོད་པ་མ་
ཡིན་ཏེ། རྟག་པ་དེ་ཇི་ལྟར་འབྲེལ་བ་ཤེས་པ་འདིས་རྟོགས་པར་འགྱུར་ཞེ་ན། འདིའི་འབྲེལ་བ་ཞེས་བྱ་
བ་ལ་སོགས་པ་སྟོས་ཏེ། སྐྱེ་དང་དོན་མཐུན་དུ་བཞག་ནས་དེ་དག་གི་འབྲེལ་བ་བྱེད་ཅིང་བྱས་ནས་

ཀྱང་དེ་ལས་དུས་ཁྱིམ་དོན་ཤེས་པར་བྱེད་ལ། སྒྲ་ནི་བཟོད་མ་ཐག་དུ་འཛིག་པའི་ཕྱིར་འདི་མི་རིགས་
 སོ། ། འདི་ཉིད་འཆད་པ་ནི། མི་རྟག་པ་ནི་འཐད་མ་ཡིན། ། ཞེས་བུམོ། ། ཅི་སྟེ་དུས་དེ་ཙམ་ཉིད་དུ་
 གནས་པ་ཡིན་ན་ཨའི་འོ་ན་དུས་གཞན་དུ་གནས་པ་ཡང་མི་སྒྲིགས་པ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། འགལ་བ་མེད་
 པའི་ཕྱིར་རོ། ། ཇི་སྟབས་དུ། དེ་སྟབས་དུས་སུ་བསྟན་པ་འདི། ། སུ་ཞིག་ཕྱི་ནས་འཛིགས་པར་བྱེད། ། ཅེས་
 བཤད་པ་ལྟ་བུམོ། ། ཡང་ཇི་སྟེ་འབྲེལ་བའི་དུས་ཀྱི་བར་དུ་གནས་ལ་ཕྱིས་རང་ཉིད་ཀྱིས་འབྲུག་གོ་སྟམ་
 བ། གཞན་ལ་འབྲེལ་བ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྟོས་ཏེ། གཞན་ལ་ནི་བརྟེན་དུས་ན་ཡོད་པའོ། ། ལྷག་
 མ་ནི་དོན་གོ་བར་ཟད་དོ། ། ཅི་སྟེ་ཞེས་བྱ་བས་གཞན་གྱིས་བསམ་པ་རྟོགས་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ཏེ། གཞན་
 འགལ་ཞིག་ཀྱང་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སྒྱུར་བའི་དུས་ན་བརྟེན་དུས་ན་ཡོད་པའི་སྐྱབ་བཞིན་དུ་རང་བཞིན་གྱི་
 རྟོན་པར་བྱེད་པ་འགྱུར་བ་ཉིད་དོ་ཞེ་ན། དེ་ནི་ཡང་དག་པ་མ་ཡིན་ཏེ། རྒྱ་མཆན་མེད་པར་སྐྱབ་འདི་ནི་
 དོན་འདིའི་རྟོན་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ངེས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། ། འོན་ཏེ་ངེས་པ་མེད་དོ་ཞེས་ཇི་
 ལྟར་བཟོད། ཇི་ལྟར་ག་ལས་དོན་རྟོགས་པར་འགྱུར་བ་དེ་ཉིད་རང་བཞིན་གྱིས་དོན་རྟོགས་པར་བྱེད་དོ་
 ཞེས་གསལ་བོ་ཉིད་དུ་ངེས་པར་བྱེད་པ་མ་ཡིན་ན་མ་ཞེ་ན། ག་ལས་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྟོས་ཏེ།
 འདི་ནི་དོན་གྱིས་རྟོགས་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བའི་ངེས་པ་འདི་ཉན་པ་བ་བོ་རྣམས་ལ་འགྱུར་བ་
 བདེན་ཏེ། དེ་དག་ལས་དོན་རྟོགས་པ་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར་རོ། ། སྒྱུར་བ་བོ་རྣམས་ལ་ནི་འདི་རྟོན་པར་དཀའ་
 རྟེན། འདི་དག་སྒྲ་དེ་ལས་དོན་རྟོགས་པར་བྱེད་པ་མ་ཡིན་ནོ། ། དེ་དག་ནི་གཞན་གྱིས་རྟོགས་པར་བྱ་བ་
 ཁོ་ནའི་ཕྱིར་སྐྱབ་སྒྱུར་པ་ཡིན་ན། དེ་གང་ལས་སྐྱབ་བོ་རྣམས་ཀྱི་ངེས་པ་འཐད་པ་ཡིན། དེ་ཉིད་སྟོན་
 པར་བྱེད་པ་ནི། འདི་མི་ཤེས་པས་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པའོ། ། དེའི་ཕྱིར་དེ་ལྟར་ན་མི་ཤེས་པའི་ཕྱོགས་
 ལ་ཉེས་པ་འདི་ཡིན་ནོ། ། ཤེས་པའི་ཕྱོགས་ལ་ཡང་འདི་དེས་སྤར་ངེས་པར་ཤེས་པའི་ཕྱིར་འདི་བསྟན་
 པའི་སྟོབས་ཀྱིས་འོངས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བསྟན་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་ཤེས་ན་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྟོས་
 སོ། ། འོན་ཏེ་ཇི་ལྟར་སྟོན་མེ་ལ་སོགས་པའི་འོད་ཟེར་སར་བ་ཡིན་ཡང་དོན་གསལ་བར་བྱེད་པ་དེ་
 བཞིན་དུ་སྐྱབ་ཡང་འབྲས་བུ་བྱེད་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། མངོན་སུམ་ལྷག་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ། ཞེས་བྱ་བ་

སྒྲིལ་རྟེ། སྒྲོན་མ་མངོན་སུམ་གྱིས་ལྷག་མ་ཉིད་ནི་ཡན་ལག་གི་དངོས་པོ་སྟེ། དེ་ནི་ཡུལ་ལགས་པར་
བྱས་པས་སམ་དབང་པོ་ལགས་པར་བྱས་པས་མངོན་སུམ་གྱིས་ཤེས་པའི་ཡན་ལག་ཏུ་འགྲོ་བ་ན་
གསར་བ་ཡིན་ཡང་གསལ་བར་བྱེད་པར་འགྱུར་ལ། སྒྲ་ནི་དངོས་སུ་དབང་པོ་ལས་འདས་པའི་དོན་
སྒྲོན་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་གཙོ་བོ་ཡིན་རྟེ། དེའི་ཕྱིར་མི་འདྲའོ། ། ཡང་ན་མངོན་སུམ་གྱི་ཡན་ལག་གང་
ཡིན་པ་དེ་འབྲེལ་བ་ཤེས་པ་ལ་སྒྲིལ་བ་མེད་པ་ཡང་གསལ་བར་བྱེད་དེ་མིག་ཡིན་ནོ། ། སྒྲོན་མ་ཡང་
མངོན་སུམ་གྱི་ཡན་ལག་ཡིན་རྟེ། དེ་ལྟ་བུས་ན་སར་བ་ཡིན་ཡང་གསལ་བར་བྱེད་པ་ཡིན་ལ། སྒྲ་ནི་
སྒྲིག་ཏུ་གྱུར་བའི་ཡུལ་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་མངོན་སུམ་གྱི་ཡན་ལག་མ་ཡིན་པས་མི་མཚུངས་སོ། །
འོན་ཏེ་ཡང་སྒྲ་གསར་བ་ཡིན་ཡང་སྒྲ་མ་དང་འདྲ་བའི་རྗེས་སུ་འབྲངས་ནས་སྒྲིད་པར་བྱེད་པར་
འགྱུར་བ་མ་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན། འདྲ་བ་ཉིད་ནི་མ་རྟོགས་ཕྱིར། ། ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྒྲོས་རྟེ། འདྲ་བ་
མ་རྟོགས་པར་དེའི་སྒྲོན་སྤྱོད་པར་བྱེད་པ་ཉིད་ཏུ་རིགས་པ་མ་ཡིན་རྟེ། ཏ་ཅང་ཐལ་བར་འགྱུར་བའི་
ཕྱིར་རོ། ། གཞན་ཡང་འདྲ་བ་རྟོགས་པ་ཞེས་བྱ་བ་རེ་ཞིག་ལྟ་ཞོག འདྲ་བ་ཉིད་མི་སྲིད་དོ་ཞེས་བསྟན་
པའི་ཕྱིར་གཅིག་པ་གང་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྒྲོས་རྟེ། གཅིག་གིས་རྫོང་པར་བྱེད་པ་གྲུབ་ན། དེ་དང་
འདྲ་བའི་ཕྱིར་ཅིག་ཤོས་དེ་ལྟ་བུ་ཁོ་ནའོ་ཞེས་བྱ་བར་བརྟག་པར་བྱས་ན་དེ་ཡང་སྲིད་པ་མ་ཡིན་རྟེ། སྒྲ་
ཐམས་ཅད་དོན་དང་འབྲེལ་བ་ཉིད་ཏུ་མ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་རོ། ། ཡང་ངེ་སྟེ་སྒྲ་བ་དཔེའི་ཏུས་སུ་མཐོང་
བ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཉིད་དོན་དང་ལྡན་པ་ཉིད་ཡིན་རྟེ། དེས་ན་ཅིག་ཤོས་དང་འདྲ་བར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན།
དེ་ཆེ་ཅུང་ལོང་ལོང་ག་ལས། ། ཞེས་བྱ་བ་སྒྲོས་རྟེ། སྒྲ་མཐོང་བའི་སྒྲ་དེ་སྲིད་ཏུ་གནས་པའི་ལོང་ལོང་
ག་ལས་རྟེ། དེ་ན་བརྫོང་མ་ཐག་ཏུ་འཛིག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། ། གལ་ཏེ་བརྫོང་མ་ཐག་ཏུ་འཛིག་པ་དེ་
ལྟ་ན་ཡང་ཅིའི་ཕྱིར་དོན་དང་ལྡན་པར་མི་འགྱུར་ཞེ་ན། གཉིས་སམ་གསུམ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་
སྒྲོས་རྟེ། ཡང་ནས་ཡང་ཏུ་འབྲུང་བར་མཐོང་བ་ནི་སྒྲ་དང་དོན་གྱིས་འབྲེལ་བ་ཤེས་པ་ཡིན་གྱི། ལན་
གཅིག་དམིགས་པས་ནི་མ་ཡིན་ནོ། ། ཅི་སྟེ་རིས་མཐུན་པ་གཞན་འཛིན་པ་ན་དེ་ཉིད་དོན་དང་བཅས་
པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་བརྫོང་ན། དེ་ནི་མི་རིགས་རྟེ་དེའི་ཕྱིར་སྒྲ་གཞན་མ་རྟོགས་པ་ནམས་ཀྱིས་ཞེས་བྱ་

བ་ལ་སོགས་པ་སྟོན་ཏེ། རྟོགས་པ་ཐོག་དག་སྐྱ་གཞན་མ་རྟོགས་པ་དེ་དག་ཐོས་པའི་དུས་ན་འདི་
 འོན་རྟོགས་པར་བྱེད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེའི་ཆེ་མཐད་པའི་རྟོན་ཅན་གྱི་འདྲ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། ། ཡང་
 དེ་ཉིད་སྐྱ་གཞན་མ་རྟོགས་པའི་རྟོགས་པ་ཐོ་དེ་དག་གི་འོན་རྟོགས་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་
 འཇིག་རྟོན་ལས་འདས་པ་ཡིན་ཏེ། ཅི་ལྟར་གཅིག་ལ་བྱེད་པ་དང་མི་བྱེད་པ་པན་ཚུན་འགལ་བ་དག་
 ཏུ་འཇུག། གཞན་ཐོས་པ་ལ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་གཞན་རིས་མཐུན་པའི་སྒྲིའི་ཡུལ་ཅན་གྱི་ཐོས་པ་རྟོགས་པ་
 ཐོག་དག་དག་ལ་ཡོད་པ་དེ་དག་ལ་དེ་སྐད་ཅེས་བྱའོ། ། དེ་ལྟར་རེ་ཞིག་རྫོང་པར་བྱེད་པ་ཉིད་གཞན་ཏུ་
 མི་འཐད་པས་སྐྱ་རྟག་པ་ཉིད་ཏུ་བསྐྱབས་ནས་ད་ནི་འབྲེལ་བ་བྱེད་པ་གཞན་ཏུ་མི་འཐད་པ་སྐྱབ་པའི་
 ཕྱིར། རེ་ཞིག་སྐྱ་ནི་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྟོན་ཏེ། དང་པོར་བརྫོང་ལ་དེ་ལས་འབྲེལ་བ་བྱེད་ཅིང་དེ་
 ལས་ཐ་སྐད་ཏུ་བྱེད་དོ་ཞེས་བྱ་བའི་རིམ་པ་འདིས་ཐ་སྐད་བརྫོང་མ་ཐག་ཏུ་འཇིག་པའི་རིམ་ཅན་མ་
 ཡིན་པ་ལ་ཇི་ལྟར་འཇུག། ཞིག་པ་ལ་འབྲེལ་བར་བྱ་བར་མི་རྣམས་པ་འབའ་ཞིག་ཏུ་མ་ཟད་དེས་རྟོགས་
 པ་ཡོད་པ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། ཐ་སྐད་ཀྱི་དུས་སུ་རྟོགས་སུ་མི་འགྲོ་བའི་ཕྱིར་དང་། བར་ཡང་ཐ་སྐད་ཀྱི་འོན་
 ཏུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། ། དེའི་ཕྱིར་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པས་མཐུག་སྐད་པར་བྱེད་དེ། གང་ལ་འབྲེལ་བ་
 ཡོད་པ་མ་ཡིན་པ་འདི་ནི་མ་འབྲེལ་བ་སྟེ། མ་འབྲེལ་བའི་ཕྱིར་དང་ཞེས་པའི་ཕྱིར་རེ་ཞིག་སྐྱ་མ་སྟེ།
 བརྟའི་དུས་ན་ཡོད་པའི་སྐྱ་ནི་འོན་མེད་པ་ཡིན་ནོ། ། འོ་ན་ནི་ཐ་སྐད་ཀྱི་དུས་ན་ཡོད་པ་འོན་དང་
 བཅས་པར་འཇུག་རོ་ཞེ་ན། ཕྱི་མ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྟོན་ཏེ། འོ་ན་གལ་ཏེ་རིམ་ཅན་མ་ཡིན་པ་
 རིམ་གྱིས་བརྫོང་པ་ལ་སོགས་པ་མི་འཐད་ན་འོ་ན་ཅིག་ཅར་བ་ཡིན་ལ་རག་མོད་ཅེ་ན། སྐྱ་བརྫོང་པ་
 དང་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྟོན་ཏེ། སྐྱ་བརྫོང་པ་དང་འབྲེལ་བ་བྱེད་པ་དང་འཇིག་རྟོན་གྱི་ཐ་སྐད་
 ཅེས་བྱ་བ་གསུམ་པོ་འདི་དག་ནི་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། ། རང་གི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་རིམ་པ་དང་ལྡན་པ་དེ་དག་ནི་
 ཅིག་ཅར་བྱ་བར་རྣམས་པ་མ་ཡིན་ཅིག་ཅར་མ་ཡིན་པར་ཡང་འབྲེལ་བ་བྱེད་པར་མི་འཐད་དོ། ། རིམ་
 པ་ལ་སྐྱོད་ན་ནི་སྐྱ་དེས་པར་དུས་གཞན་ཏུ་གནས་པར་ཁས་སྒྲུངས་པར་འཇུག་རོ། ། ཡུལ་དང་དུས་
 སོགས་ཞེས་བྱ་བས་མཐུག་སྐད་པར་བྱེད་དེ། སོགས་པའི་སྐྱས་བྱིས་པ་དང་གཞོན་ནུ་ལ་སོགས་པའི་

ཆད་མའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་བསྐྱེས་པའི་དཀའ་འབྲེལ།

གནས་སྐབས་གཟུང་ངོ་། རྩོན་དུ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སྐྱ་གཞན་མ་ཐོས་ཕྱིར་ཞེས་བྱ་བ་དང་སྐྱེལ་བར་བྱའོ། །
དེས་ན་དོན་འགྱུར་ཏེ་སྤར་བཟའི་དུས་སུ་དོན་དང་ལྡན་པའི་སྐྱ་གཞན་མ་ཐོས་པའི་རྒྱུ་ཕྱིར། བྱིད་ཀྱི་
ལུགས་ཀྱིས་ལུལ་ལ་སོགས་པའི་བྱེ་བྲག་གིས་ཐ་དད་པའི་ཐ་སྟད་དུ་བྱེད་པ་ལོ་རྒྱུས་འབྲེལ་བ་མ་
བྱས་པའི་སྐྱ་གཅིག་ཀྱང་གྲུབ་པར་འགྱུར་པ་མ་ཡིན་ནོ། ། དེ་ལྟ་བུས་ན་འབྲེལ་བ་མ་བྱས་པར་ཁས་
སྐྱེས་པར་བྱའོ། ། དེ་ནི་འབྲེལ་བ་བཟོད་པ་གཞན་དུ་མི་འཐད་པས་སྐྱ་ཉག་པ་ཉིད་ཡིན་ནོ་ཞེས་
བསྟན་པའི་ཕྱིར་འབྲེལ་བ་བྱེད་པ་སྟོན་གང་ཡིན་པ་དེ་བཟོད་པ་ལ་ཡང་ཡིན་ནོ་ཞེས་བསྐྱེ་བ་ནི། འདི་
ཡི་འབྲེལ་བ་བཟོད་ན་ཡང་། ། ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྟོས་ཏེ། ཇི་ལྟར་ཞེས་རྟོགས་ན། ཞིག་དང་ཞེས་
བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྟོས་ཏེ། ཞིག་པ་ནི་འདས་པའོ། ། མེད་པ་ནི་མ་འོང་བ་སྟེ། དེ་དག་ན་མེད་པའི་ཕྱིར་
འབྲེལ་བ་བཟོད་པ་སྲིད་པ་མ་ཡིན་ནོ། ། དེ་ལྟར་བྱུང་བ་ཡང་དེ་ནི་བཟོད་མ་ཐག་ཏུ་འཇིག་པ་ཉིད་
ཀྱིས་གང་ལས་དུས་དེ་སྟེད་པ་ཡིན། དེ་ཉིད་སྟོན་པ་ནི། སྐྱ་བོ་ཉན་པའི་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྟེ།
སྐྱ་བོས་སྤར་ཐོས་པའི་སྐྱ་ཉན་པ་ལོ་བསྟན་པར་རུས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ནི་སྤར་འགག་ཟིན་པའི་
ཕྱིར་རོ། ། གང་ཡང་སྟོན་པར་བྱེད་པའི་དོན་དང་ལྡན་པ་དེ་ཡང་བསྟན་པར་བྱ་བར་མི་རུས། དེ་ལ་སྤར་
འབྲེལ་བ་མ་བྱས་པའི་ཕྱིར་རོ། ། འདྲ་བར་བཟོད་ཅེས་བྱ་བ་དེ་ཙམ་ཞིག་སྲིད་པ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་ཡོད་
པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཡི་ཆེ་ན་འདྲ་བའི་སྐྱ། ། ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྟོས་ཏེ། འདི་གང་ཅི་ཡང་རུང་བས་
འདྲ་བར་འདོད་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། ། འོ་ན་ཅི་ཞེ་ན། དོན་དང་ལྡན་པ་ཡིན་ལ་དེ་ཡང་མི་འཐད་དོ། ། གལ་
ཏེ་ཉན་པ་ལོས་དོན་དང་ལྡན་པའི་སྐྱ་འགའ་ཞིག་དམིགས་པར་གྱུར་ན་དེའི་ཆེ་དེ་དང་འདྲ་བར་
འཐད་པར་འགྱུར་ཏེ། གང་གི་ཕྱིར་སྤར་བཟའི་དུས་སུ་དོན་དང་ལྡན་པར་འཇིན་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་
འདི་རིགས་པ་མ་ཡིན་ནོ། ། འོ་ན་བཟོད་བཞིན་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་དོན་དང་ལྡན་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན།
རང་ཉིད་ཀྱིས་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྟོས་ཏེ། འདི་བཟོད་བཞིན་པ་ན་ཡང་དོན་དང་ལྡན་པ་མ་ཡིན་
ཏེ། དེ་ལ་སྤར་འབྲེལ་བ་མ་བྱས་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་བཤད་ཟིན་ཏོ། ། སྐྱ་བོ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པས་
གང་གི་ཆེ་སྐྱ་བོ་ཡང་རིམ་གྱིས་ཉན་པ་ལོར་འགྱུར་པ་དེའི་ཆེ་དེ་ལ་ཡང་སྤར་ཐོས་པའི་སྐྱ་ནི་

དོན་ལྡན་པ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པའི་ཉེས་པའི་ཚོགས་དེ་དག་ཉིད་འཐོབ་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་སྟོན་པ་
 ཡིན་ནོ། ། དེའི་བྱིར་འདིས་ནི་སྤྱོད་པ་ལོ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྤྱོད་དང་ལྡན་པ་འགའ་ཡང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་
 ནོ་ཞེས་བསྟན་པར་འགྱུར་རོ། ། དེའི་བྱིར་ཞེས་བྱ་བ་མཐུག་སྟུང་པ་ཡིན་ནོ། ། བཟླ་བ་བཟླ་བ་བཟླ་བ་
 བྱ་བ་ལ་སོགས་པས་གཞན་གྱི་ཕྱོགས་སུ་མའི་དོགས་པ་བསུ་བ་ཡིན་ནོ། ། བཟླ་བར་བྱ་བ་དང་ཟླ་བར་
 བྱེད་པ་དག་གོ། ། སན་ཚུན་གོ་རིམས་བཞིན་དུ་བཟླ་བ་བཟླ་བ་བྱེད་ཀྱི་རུས་པ་རང་བཞིན་དུ་གྱུར་པ་
 ཡོད་པ་ཉིད་མ་ཡིན་ནོ། ། འོ་ན་རི་ལྷོ་སྤྱོད་ལས་རྟོགས་པ་སྤྱོད་པར་འགྱུར་ཞེ་ན། གལ་ཏེ་མིག་གི་ཞེས་བྱ་
 བ་ལ་སོགས་པ་སྟོས་ཏེ། གང་ཞིག་གང་དུ་བརྟེན་པ་སྟོས་ཏེ་རྒྱུའི་དངོས་པོ་ཡིན་པ་དེ་ནི་རང་བཞིན་མ་
 ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་མིག་གི་བརྟེན་པས་བྱུང་བ་བཞིན་ནོ། ། སྤྱོད་ཀྱི་རྟོགས་པས་རྒྱུའི་དངོས་པོ་ཡང་བརྟེན་པ་
 སྟོས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་བྱེད་པར་བྱེད་པ་འགའ་བ་དམིགས་པའོ། ། འདིས་བྱུང་ཟླ་བ་ཉིད་དུ་
 དམ་བཅའ་བའི་གཞོན་པ་རྒྱས་པར་བཤད་པས་འདིག་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། ། བརྟེན་ཞེས་བྱ་བ་ལ་
 སོགས་པས་ལན་འདེབས་པར་བྱེད་དེ། འདི་འདིའི་མིང་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་བརྟེན་སྟེ། དེ་སྟེ་བྱ་སོ་སོ་
 རྟེན་པ་སོ་སོ་ལ་བྱེད་དམ་སྟེན་བྱ་སོ་སོའི་བཟླ་བའི་འབྲེལ་བ་སོ་སོ་ལ་འཇུག་ ཡང་ན་འགོ་བའི་དང་པོ་
 རྟེན་འགོ་བ་ཆགས་པའི་དུས་སུ་བྱེད་པ་བོད་བང་ལྷག་ལ་སོགས་པ་ལ་ལན་ཅི་ཞིག་སྟེ། དུས་གཅིག་གིས་
 བྱེད་ཅེས་བྱ་བ་རྣམས་པར་རྟོག་པ་གསུམ་མོ། ། འབྲེལ་བའི་རེ་རེར་ཞེས་བྱ་བ་ལ། སྤྱོད་དོན་དག་གི་
 འབྲེལ་བ་བྱེད་པ་ན་ཡང་རེས་འགའ་སེམས་ཅན་རེ་རེ་ལ་ཐ་དད་པ་འཇུག་ ཡང་ན་གཅིག་ཁོ་ན་ཡིན་
 ཞེས་བྱ་བ་རྣམས་པར་རྟོག་པ་གཉིས་མོ། ། གཅིག་ཉིད་ཀྱི་ཕྱོགས་ལ་རིགས་བཞིན་དུ་ཡུལ་དང་དུས་ཐ་
 དང་དུ་རྟེན་སྟེ་འགོ་བའི་བྱིར་བྱས་པར་མི་འགྱུར་ཏེ། ཟླ་བ་ཉིད་དུ་འགྱུར་རོ་ཞེས་བྱ་བའི་ཐ་ཚིག་གོ། །
 ཅི་སྟེ་སེམས་ཅན་སོ་སོ་ལ་ཐ་དད་པ་དེའི་ཆེ་སེམས་ཅན་རེ་རེ་སྟོན་ཐ་དད་པར་འགྱུར་ཏེ། ཤེས་པ་ཐ་དད་
 པའི་རྩ་མཚན་ནི་ཤེས་བྱ་ཐ་དད་པ་ཡིན་པའི་བྱིར་རོ། ། བ་ཡང་ལ་སོགས་པའི་སྤྱོད་རྣམས་ལན་བརྒྱར་
 སྤྱོད་ན་ཡང་ཐ་སྟོང་འདོགས་པ་བོ་རྣམས་ཀྱིས་སྟོན་ཐ་དད་པར་མི་འགྱུར་ཏེ། ཐ་མི་དད་པར་ཞེན་པ་ཉིད་
 ཀྱིས་ཐ་སྟོང་དུ་བྱེད་པའི་བྱིར་རོ། ། གཞན་ཡང་གལ་ཏེ་འབྲེལ་བ་སེམས་ཅན་རེ་རེ་ལ་ཐ་དད་པ་ཡིན་

ཆད་མའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་བསྐྱེས་པའི་དཀའ་འབྲེལ།

པ་དེའི་ཆེ་གདོན་མི་བར་སྒོ་ཐ་དད་པར་འགྱུར་བར་བྱ་དགོས་ཏེ། དེ་ལྟ་ཡིན་དང་ཐ་སྙད་ཆད་པར་
འགྱུར་རོ་ཞེས་བསྐྱེས་པའི་ཕྱིར། སྒྲ་བ་བོ་ཉན་པ་བོའི་སྒོ་ཞེས་བྱ་བ་སྒྲོས་ཏེ། ཐ་དད་ཕྱིར་ན་ཞེས་བྱ་བ་
ལ་ཡུལ་གྱི་ཞེས་བྱ་བ་ཁོང་ནས་དབྱུང་ངོ་། ། དེས་ན་དོན་འདིར་འགྱུར་ཏེ། སྒྲ་བ་བོ་དང་ཉན་པ་བོའི་
སྒོའི་ཡུལ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཐ་དད་པའི་ཕྱིར་དོན་གཅིག་ཏུ་ཞེས་པས་ཐ་སྙད་ཏུ་བྱེད་པར་མི་འགྱུར་རོ། །
ཇི་ལྟར་ཞེ་ན། སྒྲ་བ་བོའི་སྒོ་ལ་ཞེས་བྱ་བ་སྒྲོས་སོ། ། བཟའི་སྒྱེས་བྱ་སོ་སོ་ལ་འམ་ཞེས་གང་སྒྲས་པ་འདི་
ལས་སྐྱེས་འབྱེན་པ་བཟོད་པ་ནི། ཉན་པ་བོ་ལ་ཞེས་བྱ་བ་རྒྱས་པར་རོ། ། ཉན་པ་ལ་བྱེད་མིན་ཞེས་བྱ་བ་
ནི་དེ་ནི་ཞིག་ཟིན་པའི་ཕྱིར་རོ། ། སྟོན་བྱེད་དེ་ཡང་མ་མཐོང་ངོ་། ། ཞེས་བྱ་བ་ནི་སྐར་མ་མཐོང་བའི་
ཕྱིར་རོ། ། བུམ་པ་ལ་སོགས་པ་ལ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཏ་ཅང་ཐལ་བར་འགྱུར་བ་བསྐྱེས་པས་སྐྱེས་འབྱེན་པ་
མ་ངེས་པ་ཉིད་ཏུ་དོགས་པར་བྱེད་པ་སྟེ་བུམ་པ་ལ་སོགས་པ་ལ་ཡང་ཐལ་བར་འགྱུར་བ་མཚུངས་ཏེ།
འདི་ལྟར་བུམ་པ་དོན་བྱེད་པར་རྒྱས་པ་མཐོང་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་བྱ་བར་རྒྱས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ནི་
གྲུབ་པ་ཉིད་གྱིས་ཞིག་པའི་ཕྱིར་རོ། ། གང་ཡང་ད་ལྟར་བྱེད་པའི་དོན་བྱེད་པར་རྒྱས་པར་མཐོང་བ་ཡང་
མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ནི་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ། ། ལན་སྒྲས་པ་ནི། མ་ཡིན་སྒྱི་ནི་མ་གྲུབ་ཕྱིར། ། ཞེས་བྱ་བ་སྟེ།
མ་ཡིན་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཚྭ་གས་སྐྱ་མ་སྒྲོང་བ་ཡིན་ནོ། ། གང་ལས་ཤེ་ན། སྒྱི་བསྐྱབས་ཟིན་པའི་ཕྱིར། དེའི་
སྒོ་ནས་རྒྱས་པ་གྲུབ་པ་ཡིན་ནོ་སྟེ་ཐ་སྙད་པས་མས་པ་ཡིན་ནོ། ། འདི་ཉིད་གསལ་བར་བྱེད་པའི་ཕྱིར།
གལ་ཏེ་ཡང་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྒྲོས་ཏེ། གལ་ཏེ་ཡང་ཆུ་འཛིན་པ་ལ་སོགས་པ་ལ་རྒྱས་པར་མཐོང་
བའི་བུམ་པ་ནི་གསལ་བར་བྱ་བར་རྒྱས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། གྲུབ་ནས་ཞིག་པའི་ཕྱིར་རོ། ། གང་ཡང་ད་ལྟར་
ཡོད་པ་དེའི་དོན་བྱེད་པར་རྒྱས་པ་མ་བཀག་པ་ནི་དེ་ལྟ་ན་ཡང་གསལ་བ་ཐམས་ཅད་ལ་རྣམ་པའི་སྒོ་
ནས་དོན་བྱེད་པར་རྒྱས་པར་གྲུབ་པར་འགྱུར་རོ། ། ཇི་ལྟར་ཞེ་ན། དེ་ལ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྒྲོས་ཏེ།
དེ་ལ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རྣམ་པ་ལའོ། ། ལ་ཅིག་ཏུ་དེ་ལ་ཐོག་མ་དང་ལྡན་ཏེ་ཅེས་འདོད་པ་དེའི་དོན་ནི་འདི་
ཡིན་ཏེ། ཆུ་འཛིན་པ་ལ་སོགས་པའི་རྒྱས་པ་དེ་ལ་ཐོག་མ་དང་ལྡན་པ་ཡོད་དེ། རྣམ་པ་ནི་རྟག་པ་ཡིན་
པའི་ཕྱིར་དང་། དེ་ཡང་རྟོན་དང་ཤིན་ཏུ་ཐ་མི་དད་པའི་ཕྱིར་རོ། ། ཇི་སྐད་ཏུ། རིགས་ལ་སོགས་པ་

གསལ་བ་ལས། རེད་ཀྱི་ལྷ་གཞན་ཉིད་ཏུ་གནས་མིན། ཞེས་བཤད་པ་བཞིན་ནོ། འོ་ན་འབྲེལ་
 བ་ཡང་ནམ་པའི་སྒྲོན་པ་ཐོག་མ་མེད་པ་ཉིད་ཏུ་འགྱུར་ལོ་ཞེ་ན། འདི་ནི་མི་རིགས་ཏེ། དེའི་ཕྱིར། ཁྱེད་
 གྱི་འབྲེལ་བ་ཐོག་མ་ཅན། ཞེས་བྱ་བ་སྒྲོས་སོ། གཞན་ཡང་གལ་ཏེ་དེའི་ཡང་སྟེ། སྤང་དོན་གྱིས་
 འབྲེལ་བའི་ཕྱིར། རྟག་པར་ཁས་ལེན་པ་དེ་ལྟ་ན་རྟག་པ་ཞེས་བྱ་བའི་དངོས་པོ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཁོ་པོ་
 ཅག་གི་འདོད་པ་གྲུབ་པོ། སྐབས་སུ་བབ་པའི་སྤྱི་ཉིད་ནི་མི་འགྲུབ་པོ་ཞེ་ན། རྣམ་པ་གཉིས་མི་སྤྱི་དོ་
 ཞེས་བྱ་བ་སྒྲོས་ཏེ། རྣམ་པ་གཉིས་ནི་འབྲེལ་བ་དང་། དེའི་སྤྱི་ལོ། རྣམ་པ་གཅིག་ཁོ་ན་ཡོད་ཀྱི་སྤྱི་ནི་
 མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ནི་གསལ་བ་ཏུ་མའི་མཐར་ཐུག་པའི་ཕྱིར་དང་འབྲེལ་བ་ཡང་གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ།
 ཇི་ལྟར་འབྲེལ་བ་གཅིག་ཡིན་ཞེ་ན། འབྲེལ་བ་རྣམས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྒྲོས་ཏེ། རྣམ་པ་ལས་མ་
 གཏོགས་པའི་འབྲེལ་བ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། གལ་ཏེ་དེ་ལྟ་ཡིན་ན་དེ་ལས་ཅིར་འགྱུར་ཞེ་ན། འདིའི་ཐ་
 དད་ཀྱང་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྒྲོས་ཏེ། ཐ་དད་པ་ནི་ཏུ་མ་ཉིད་དོ། ཅིའི་ཕྱིར་མི་མཐོང་ཞེས་བྱ་བ་
 འདི་ལ་རྒྱ་སྒྲས་པ་ནི། དེ་ནི་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྒྲོས་ཏེ། དེ་ནི་རྟག་ཏུ་འབྲས་བུ་ཆེས་སུ་དཔག་པར་
 བྱ་བ་ཡིན་ཏེ། ཇི་སྐད་ཏུ། དངོས་པོ་རྣམས་ཀྱི་རྣམ་པ་ནི། འབྲས་བུ་དོན་གྱིས་གོ་བས་བསྒྲུབ། ཅེས་
 བཤད་པ་ཡིན་ནོ། དེའི་ཕྱིར་འདི་འབྲས་བུ་ཐ་དད་པའི་ཆེས་སུ་འབྱུག་སྟེ། ཆེས་སུ་འབྲང་བ་བཞིན་
 ནོ། རྒྱུ་ལྟར་ཉིད་ལ་ཡོད་པའི་ཐ་དད་པ་ཤེས་པར་བྱ་བའི་དོན་ཏུ་འབྲས་བུ་ཐ་དད་པ་མཐོང་བ་མེད་
 པར་རྣམས་པ་ཐ་དད་པར་ཤེས་པར་རྣམས་པ་མ་ཡིན་ནོ། ཞེས་བྱ་བའི་ཐ་ཆོག་གོ། འདིར་ནི་འབྲས་བུ་ཐ་
 དད་པ་ཡོད་པ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། འདི་ལྟར་དེའི་འབྲས་བུ་ནི་རྟོག་པ་ཉིད་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་སྤྱི་ལ་དམིགས་
 པའམ། དོན་ལ་དམིགས་པ་ཡིན་གྱང་། རེ་ཞིག་དང་པོ་ན་ཐ་དད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། སྤྱི་ནི་རྟག་ཏུ་དོ་ཤེས་
 པར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། དོན་ལ་དམིགས་པ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། ལན་བརྒྱར་བ་ཆོད་ཀྱང་བ་ཡང་གི་
 སྤྱི་ལ་སོགས་པ་ལས་གཞན་དང་འབྲེལ་བའི་རྟོགས་པ་སྟེ་བ་མ་ཡིན་ནོ། ལྷགས་ཏེ་བཤད་པ་ནི་གཞན་
 ཏུ་མི་འཐད་ཅེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྟེ། དོན་རྟོགས་པ་གཞན་ཏུ་མི་འཐད་པས་བཞོད་པར་བྱ་བ་དང་
 རྫོང་པར་བྱེད་པའི་རྣམས་པ་རྟོགས་ལ། རྣམ་པ་གཅིག་ཉིད་གྱིས་བཞོད་པར་འདོད་པའི་དོན་གྲུབ་པའི་

ཆད་མའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་བསྟན་པའི་དཀའ་འབྲེལ།

ཕྱིར་རྒྱས་པ་དུ་མ་རྟོགས་པ་དོན་མེད་དོ། ། གཞན་དུ་མི་འཐད་པའི་རྒྱས་པ་ཐ་དད་པ་རྗེས་སུ་དཔག་
པར་མི་རྒྱས་ཏེ། དེ་ནི་རྒྱས་པ་ཙམ་ཉིད་ལ་མཐུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། ། འདི་ལས་ཁྱང་འབྲེལ་བ་བྱེད་པར་
རིགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེས་ན་འབྲེལ་བ་རྟོགས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བསྟན་པའི་ཕྱིར། འབྲེལ་བ་བརྗོད་པའི་
དུས་སུ་ཡང་། ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྟོས་ཏེ། འདི་ལྟར་འདི་ནི་བ་ལང་སྟེ། ཀླང་པས་རིག་པར་མི་བྱའོ་
ཞེས་སྟེན་པ་དང་། རྒྱེ་བྱ་འགའ་ཞིག་གིས་བརྗོད་བྱུང་བྱེད་ཀྱི་འབྲེལ་བ་བཟུང་ནས་འབྲེལ་བ་སྟོན་
དུ་འགྲོ་བ་ཙམ་གྱིས་དོན་རྟོགས་པ་ཡིན་ལ། གཞན་དག་འབྲེལ་བ་མི་ཤེས་པ་ནི་རང་གི་ངོ་བོ་ཉིད་ཤེས་
ཀྱི་དོན་མ་ཡིན་ནོ། ། དེ་ལ་གལ་ཏེ་འབྲེལ་བ་དངོས་པོར་གྱུར་པ་མ་ཡིན་ན་དེའི་ཆེ་སྟེན་བྱ་ཐམས་ཅད་
ཐ་སྟོད་ལ་བྱང་ཡང་དོན་ངེས་པར་འདྲིན་པར་མི་འགྱུར་རོ། ། གཅིག་ལ་ཡོད་པ་དང་མེད་པ་ཕན་ཚུན་
འགལ་བ་དག་རིགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟ་བུས་ན་འབྲེལ་བ་རྟོག་དུ་གནས་པ་ཉིད་ཡིན་ནོ། ། གལ་ཏེ་
འབྲེལ་བ་རྟོག་དུ་གནས་པ་ཡིན་ན་ཅིའི་ཕྱིར་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཆེ་ཐམས་ཅད་ལ་དོན་རྟོགས་པར་མི་
འགྱུར་སྟམ་པའི་རྩོད་པའི་དོགས་པ་བསུ་ནས་རྒྱས་པར་ལན་གདབ་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་ཡོད་ན་
ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྟོས་སོ། ། མ་ཡིན་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཏ་ཅང་ཐལ་བར་འགྱུར་བ་རྟོག་པར་བྱེད་པ་
ཡིན་ནོ། ། ག་ལས་ཤེ་ན། དེ་ལ་ལས་མ་བཟུང་བའི་ཕྱིར་རོ། ། གལ་ཏེ་མ་བཟུང་བ་དེ་ལྟ་ན་ཡང་ཅིའི་
ཕྱིར་རང་གི་འབྲས་བྱ་སྟེད་པར་མི་བྱེད། གཡུལ་གྱི་མེར་ག་ལ་སོགས་པའི་ནང་དུ་ཞུགས་པའི་ཕྱིར་ས་
བོན་ལ་སོགས་པ་བདག་ཉིད་ཀྱི་འབྲས་བྱ་མི་སྟོང་ངོ་ཞེ་ན། འབྲེལ་བ་རང་བདག་ཅས་བྱ་བ་ལ་སོགས་
པ་སྟོས་སོ། ། ཤེས་པར་བྱེད་པའི་ཆོས་ནི་གཞན་ཡིན་ལ། རྟེན་པར་བྱེད་པ་ཡང་གཞན་ཡིན་ཏེ། རྒྱ་ནི་
དུ་བ་བཞིན་དུ་དོན་ཤེས་པར་བྱེད་པ་ཡིན་གྱི། ས་བོན་ལ་སོགས་པ་བཞིན་དུ་རྟེན་པར་བྱེད་པ་མ་ཡིན་
པའི་ཕྱིར་སྟོན་མེད་དོ། ། འོན་ཏེ་ངེ་ལྟར་ཡོད་པ་དང་མེད་པའི་ཕན་ཚུན་འགལ་བའི་ཕྱིར་གཅིག་ལ་
མི་རིགས་པ་དེ་བཞིན་དུ་འདྲིན་པ་དང་མི་འདྲིན་པ་དག་ཁྱང་ཡིན་ནམ། ཅི་སྟེ་འདི་དག་མི་འགལ་ན།
དེ་ནི་ཡོད་པ་དང་མེད་པ་དག་ལ་ཅི་ཞིག་སྤང་ཞེ་ན། ལ་ལར་དོན་ནི་ཡོད་ན་ཡང་། ། ཞེས་བྱ་བ་ལ་
སོགས་པ་སྟོས་ཏེ། ཆོས་ཙན་གཅིག་ལ་ཕན་ཚུན་འགལ་བའི་ཆོས་ཞེན་པ་འགལ་གྱི། ཆོས་ཙན་གཞན་

ལ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། ། འཛིན་པ་དང་མི་འཛིན་པ་དག་ཀྱང་སྐྱེས་བུ་ཐ་དང་པས་ཚས་ཅན་ཐ་དང་པའི་
 ཉེན་ཅན་ཡིན་པའི་བྱིར་མི་འགལ་གྱི། ཡོད་པ་དང་མེད་པ་དག་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་དག་གི་ཉེན་ཚས་
 ཅན་གཅིག་ཉིད་ཏུ་འདོད་པའི་བྱིར་རོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་བསྟུན་པའི་དོན་ནོ། ། འོན་ཏེ་འཛིན་པ་དང་མི་
 འཛིན་པའི་སྟོགས་ལ་ཡང་ཤུགས་ཀྱིས་ཡོད་པ་དང་མེད་པ་དག་གཞི་གཅིག་ལ་པན་ཚུན་འགལ་བ་
 ཁྱོད་ལ་འབྱུང་བར་འགྱུར་བ་མ་ཡིན་ནམ། འདི་ལྟར་དངོས་པོ་ཡོད་པ་དང་མེད་པ་དག་གིས་འཛིན་པ་
 དང་མི་འཛིན་པ་དག་ལ་བྱབ་སྟེ། དེ་དག་ནི་དེའི་རྒྱ་མཚན་ཅན་ཡིན་པའི་བྱིར་རོ། ། དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ན་
 ཡུལ་རུང་བར་མཚུངས་པ་ཅན་གྱི་སྐྱེ་བུ་གཉིས་གཅིག་ཁོ་ནས་མཐོང་གི་གཞན་གྱིས་ནི་མ་ཡིན་ནོ་
 ཞེས་བྱ་བ་འདི་ལ་རྒྱ་བརྒྱུད་པར་བྱ་དགོས་སོ་ཞེ་ན། ལོང་དང་མ་ལོང་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྟོས་ཏེ།
 དཔེར་ན་ལོང་བ་དང་ཅིག་ཤས་དག་གི་རུང་ན་གནས་པའི་གཞུགས་མིག་མ་ཚང་བ་མེད་པ་ཁོ་ནས་
 དམིགས་གྱི་ཅིག་ཤས་གྱིས་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་དག་ལ་དཀར་པོ་ལ་སོགས་པ་ཡོད་པ་དང་མེད་པར་
 འགྱུར་བ་ནི་མ་ཡིན་པ་དེ་བཞིན་ཏུ་འབྲེལ་བ་ལ་ཡང་ཡིན་ནོ། ། འདི་ལ་རྒྱ་ཅི་ཞིག་ཡོད་སྟུང་ཏུ་རྟོགས་
 པ་བརྟོག་པའི་བྱིར་འཐད་པ་སྟུན་པ་ནི། མི་ཡི་རྒྱས་དང་རྒྱས་མེད་པའི། ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྟོས་
 སོ། ། འདི་ཉིད་འཆད་དེ་དོན་ཡོད་པ་ཁོ་ན་དམིགས་པའི་རྒྱ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། ། འོ་ན་ཅི་ཞེ་ན། སྐྱེས་བུ་ལ་
 ཡོད་པའི་རྒྱས་པ་ཡང་ཡིན་ནོ། ། དེས་ན་དོན་ཡོད་ན་ཡང་སྐྱེས་བུ་འགའ་ཞིག་ལ་རྒྱས་པ་ཡོད་པའི་
 བྱིར་། མི་འཛིན་པ་འགལ་བ་མེད་པས་མི་འཛིན་པ་ལ་དོན་མེད་པས་མ་བྱལ་བོ། ། གལ་ཏེ་དེ་ལྟ་ན་
 འབྲེལ་བ་ཡོད་ན་ཡང་སྐྱེས་བུ་རྣམས་ཀྱི་རྒྱས་པ་དང་། རྒྱས་པ་མེད་པ་ཐ་དང་པའི་བྱིར་སྐྱེ་ལས་དོན་
 འཛིན་པ་དང་མི་འཛིན་པ་དག་ཏུ་འགྱུར་བའི་བྱིར་ཐམས་ཅད་མཚུངས་སོ་ཞེ་ན། འབྲེལ་བ་གཞན་
 ལས་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྟོས་ཏེ། དོན་རྟོགས་པ་ནི་འབྲེལ་བ་འཛིན་པ་སྟོན་ཏུ་འགོ་བ་ཅན་ཡིན་
 པའི་བྱིར་རོ་སྟུང་ཏུ་བསམས་པ་ཡིན་ནོ། ། གཞན་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རྒྱ་དང་འབྲེལ་ལོ། ། མཐོང་པའི་ཞེས་
 བྱ་བ་ནི། སྐྱེད་དང་དོན་རྟོགས་པར་ཉེ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ལ་སྟོན་ནས་འདི་རྟག་པ་ཡིན་ནོ། ། འབྲེལ་བ་ལས་
 ཞེས་བྱ་བ་ནི་གཞན་ལ་སྟོན་ནས་ལྡེ་པའོ། ། འདིར་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སྐྱེད་དང་དོན་གྱི་ཐ་སྙད་ལའོ། ། གཞན་

དག་ནི་མི་རྣམས་ཀྱི་རྣམ་པ་དང་རྣམ་པ་མེད་པ་འདིར་རྒྱ་ཐང་དང་པའི་ཕྱིར་འགལ་བ་མེད་པས་ཞེས་བྱ་
 བ་འདི་ཉིད་ལ་འཐད་པའི་ངོ་ཐོར་སྒྲུབ་ན་བརྗོད་པར་བྱེད་དོ། ། འབྲེལ་བ་ལས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སྒྲུབ་བྱའི་
 རྣམ་པ་ལས་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་རྟོ། ། འདི་ནི་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དགའ་པོ་ལའོ། ། དཔེ་ལས་བྱུང་བའི་དོན་
 མཐུག་བསྐྱུ་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར། དེ་ཁོ་ན་བཞིན་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྒྲོས་རྟེ། འདིས་ཐ་སྙད་དུ་བྱེད་
 པས་ན་ཐ་སྙད་དེ་སྒྲ་དང་དོན་གྱི་འབྲེལ་བའོ། ། དེ་དམིགས་པ་ནི་ཡོངས་སུ་ཤེས་པའོ། ། དེ་ནི་དབང་པོ་
 དང་མཚུངས་རྟེ། འདི་ལྟར་གང་དག་ལ་དབང་པོ་དེ་ཡོད་པ་དེ་དག་ཁོ་ནས་དོན་རྟོགས་ཀྱི་གང་དག་ལ་
 མེད་པ་དེ་དག་ནི་དོན་ཡོད་ན་མི་དམིགས་སོ། ། དེ་བཞིན་དུ་གང་དག་ལ་འབྲེལ་བ་ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་
 ཡོད་པ་དེ་དག་སྒྲ་དང་དོན་རྟོགས་ཀྱི། གང་དག་མེད་པ་དེ་དག་ནི་འབྲེལ་བ་ཡོད་ན་ཡང་མི་དམིགས་
 པའི་ཕྱིར། ཐམས་ཅད་དུ་མཚུངས་སོ། ། གཞན་ཡང་ཐོག་མར་འབྲེལ་བའི་བྱེད་པ་པོ་གང་ཡིན་པ་དེ་ལ་
 སུ་ཞིག་གིས་འབྲེལ་བ་བསྐྱབས་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ཡང་བརྗོད་པར་བྱ་དགོས་སོ། ། རང་ཉིད་ཀྱིས་སོ་ཞེ་ན།
 མ་ཡིན་རྟེ། དེ་ཁོ་ན་བཞིན་དུ་གཞན་དག་ལ་ཡང་ཐལ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། ། ཅི་སྟེ་གཞན་ལས་
 ཡིན་ན་དེ་ཡང་གང་ལས་ཡིན། དེའི་ཡང་གཞན་ལས་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། འོ་ན་དེ་ལྟར་ན་ཐོག་མ་མེད་པའི་
 ཕྱིར་སྐྱུས་ཀྱང་བྱེད་པ་མ་ཡིན་ནོ། ། ཞེས་སྟོན་པ་ནི། མི་ཤེས་པ་དག་ཅེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྒྲོས་རྟེ།
 སྒྱུར་བ་ནི་གང་སྒྲ་དང་དོན་གྱི་འབྲེལ་བ་ཡིན་པ་དེ་ནི་ཆུན་པོའི་ཐ་སྙད་སྟོན་དུ་འགྲོ་བ་ཅན་ཡིན་རྟེ།
 འབྲེལ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ད་ལྟར་བའི་འབྲེལ་བ་བཞིན་ནོ། ། ཚུད་པའི་གཞིར་གྱུར་པ་ཡང་འབྲེལ་བ་
 ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རང་བཞིན་གྱི་གཏན་ཆེགས་སོ། ། དེ་ལྟར་རེ་ཞིག་སྒྲུབ་པ་སོ་སོ་ལ་བརྟེན་མི་སྲིད་
 དོ་ཞེས་བསྟན་ཟིན་རྟོ། ། ད་ནི་བརྗོད་པ་རེ་རེ་ལ་ཞེས་སྒྲུབ་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་བསལ་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར།
 བརྗོད་པ་རེ་རེ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྒྲོས་རྟེ། ཐ་སྙད་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཐ་སྙད་འཐུག་
 པའི་ཕྱིར་རོ། ། དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ན་སྤར་བརྟེན་པའི་ཕྱིར་ཐ་སྙད་འཐུག་པར་མི་འགྱུར་རོ་ཞེས་བྱ་བའི་
 ཐ་ཆེག་གོ། ད་ནི་འགྲོ་བའི་དང་པོར་ཞེས་གང་སྒྲུབ་པ་དེ་དག་པའི་ཕྱིར། འབྲིན་པའི་དང་པོ་ཞེས་བྱ་
 བ་སྒྲོས་རྟེ། དེ་འདྲ་བའི་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སྒྲ་དང་དོན་གྱི་འབྲེལ་བས་སྟོང་པའི་འབྲིན་པ་དང་སྟུང་པའི་

བདག་ཉིད་དོ། ། འདི་འདྲའི་མིན་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཐམས་ཅད་རྒྱུ་ཆད་པའི་བདག་ཉིད་དེ། དེ་ལ་ཆད་མ་
 མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། ། འོ་ན་ཇི་ལྟར་འཇིག་རྟེན་ན་འཇིག་པ་ལ་སོགས་པའི་ཐ་སྐྱད་རབ་ཏུ་གྲགས་པ་ཡིན་
 ཞེ་ན། འཇིག་པ་ཆེན་པོ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྟོས་ཏེ། དམ་པའི་དོན་དུ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཐམས་ཅད་
 རྒྱུ་ཆད་པའི་བདག་ཉིད་དེ། ཀུན་ཏུ་བཟླས་པ་ནི་དགག་གོ་ཞེས་བསམ་པ་ཡིན་ནོ། ། ཤེས་མ་ཡིན་
 ཞེས་བྱ་བ་ནི་འཇིག་རྟེན་གྱིས་སོ། ། དེ་སྐད་སྟོན་པ་ནི་ལས་རྣམས་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་འོ། ། ཡང་
 ཅིའི་ཕྱིར་དོན་དམ་པར་མི་འདོད་ཅེ་ན་ཐམས་ཅད་ཞིག་པ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྟོས་ཏེ། འཇིག་པ་
 དོན་དམ་པ་བ་ཡིན་དུ་རྒྱུ་མོད། དེ་ལྟར་ཡང་དེའི་ཆེ་བ་དང་ཤེས་རབ་ལ་སོགས་པའི་འདུ་བྱེད་
 ཉམས་པའི་དབང་ཕྱག་ལ་སོགས་པའི་བྱེད་པ་ལོ་འགའ་ཡང་མེད་པའི་ཕྱིར་འབྲེལ་བ་བྱེད་པར་རིགས་
 པ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བསྟན་པའི་ཕྱིར། གང་ཞིག་འབྲེལ་བ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྟོས་ཏེ། མི་རིགས་
 ཞེས་བྱ་བ་ནི་དེ་ནི་རྒྱས་པར་བཀག་ཟིན་པའི་ཕྱིར་རོ། ། གོ་རིམས་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པས་གཞན་གྱི་
 ལན་དོགས་པར་བྱེད་དེ། ཡི་གའི་གོ་རིམས་ཉིད་ཆོག་ཏུ་འདོད་ཀྱི་གསལ་བ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། ། དེ་ཡང་
 རྒྱུས་བྱའི་འདོད་པ་ལ་རག་ལས་པའི་ཕྱིར་མི་རྟག་པ་ཉིད་ཡིན་ལ། དེའི་ཕྱིར་ཡི་གེ་རྣམས་ཀྱང་མི་རྟག་
 པར་འགྱུར་ཏེ། གོ་རིམས་ནི་ཡི་གེ་དག་ལས་དོན་གཞན་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། ། ཇི་ལྟར་ཞེ་ན། གང་
 ཕྱིར་ཆོག་ནི་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྟོས་ཏེ། འདི་ལྟར་ཡི་གེ་བདག་གི་ཆོག་ཉིད་ཇོད་པར་བྱེད་པར་
 འདོད་དོ། ། གང་གི་ཕྱིར་ཆོག་གི་སྟོན་ནི་ཡི་གའི་རིམ་པས་བྱས་ཀྱིས་གསལ་བས་བྱས་པ་ནི་མ་ཡིན་ལ།
 རིམ་པ་དེ་ཡང་རྒྱུས་བྱས་བྱས་པ་ཡིན་ནོ། ། འདི་ཉིད་རྣམ་པར་འབྲེལ་བ་ནི། ། བྱེད་ལ་ཡི་གེ་ཀུན་
 འགྲོའི་ཕྱིར། ། ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྟོས་ཏེ། བྱེད་ལ་སྟེ་བྱེད་ཅག་སྟོང་། ཉེ་དོད་ཀྱི་པ་བ་རྣམས་ཀྱི་ལྟར་
 བློ་ཡི་གེ་དེ་ཐམས་ཅད་དུ་འགྲོ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རིམ་པ་ལྷལ་གྱིས་བྱས་པ་མ་ཡིན་ཞིང་། ཏུས་ཀྱིས་
 བྱས་པ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་དག་ནི་རྟག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། ། དེ་ལྟར་བས་ན་གསལ་བར་བྱེད་པའི་སྒྲ་
 ཅམ་གྱིས་བྱས་པ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་མི་རྟག་པའི་ཕྱིར། དེས་བྱས་པ་ཡང་མི་རྟག་པ་ཉིད་ཡིན་ནོ་སྟེ་མ་དུ་
 བསམས་པ་ཡིན་ནོ། ། སྦྱོར་བ་ནི་གང་ཞིག་མི་རྟག་པས་བྱས་པ་དེ་ནི་མི་རྟག་པ་ཡིན་ཏེ། ཏུམ་པ་ལ་

ཚད་མའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་བསྟུན་པའི་དཀའ་འགྲེལ།

སོགས་པ་བཞིན་ནོ། ། ཡི་གའི་རིམ་པ་ཡང་མི་རྟག་པས་བྱས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རང་བཞིན་གྱི་
གཏན་ཆེགས་སོ། ། གང་ཞིག་སྟེས་བཞིན་པར་འདོད་པའི་དབང་གིས་བྱང་བ་དེ་ནི། རྟག་པ་དང་
ལྷན་པས་སྟེས་བྱས་བྱས་པ་ཉིད་ཏུ་ཐ་སྟངས་ཏུ་བྱ་སྟེ། དཔེར་ན་ལག་པ་གཡོ་བ་དང་མིག་འདུ་མས་པ་ལ་
སོགས་པ་བཞིན་ནོ། ། ཡི་གེ་རྣམས་ཀྱི་རིམ་པ་ཡང་སྟེས་བྱའི་འདོད་པས་འབྱུང་བ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་
འདི་ནི་རང་བཞིན་ནོ། ། ཡང་ཅི་སྟེ་རིམ་པ་མེད་པར་ཡང་ཡི་གེ་རྣམས་ཉིད་ན་བས་ཡོངས་སུ་བཅད་
པས་དོན་རྟགས་པར་འགྱུར་རོ་སྟུང་ན། དེའི་ཕྱིར། རིམ་པ་མེད་པ་སྟོན་བྱེད་པའི། ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་
པ་སྟོས་ཏེ། རིམ་པ་མེད་པར་ནི་ཡི་གེ་རྣམས་དོན་རྟགས་པའི་རྒྱར་མ་མཐོང་སྟེ། དེ་ལྟ་བུས་ན་དེ་དག་
གི་རིམ་པ་གཏོན་མི་བྱ་བར་ཁས་སྐྱེད་བར་བྱའོ། ། དེ་ལྟ་བུས་ན་སྟོན་པ་བ་དེ་བྱེད་ཅག་ལ་རིམ་པ་ཉིད་
ཆེག་དང་བཞིན་པ་ཉིད་ཏུ་ཐལ་བར་འགྱུར་གྱི། ཡི་གེ་ཡན་གར་བ་རྣམས་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། རིམ་པ་དེ་
ཡང་མི་རྟག་པའི་ཕྱིར་ཞིན་པར་བྱེད་པའི་ཡང་མི་རྟག་པ་ཉིད་ཏུ་འགྱུར་རོ། ། དེ་ལྟ་ཡིན་དང་སྐྱ་རྟག་པ་
ཉིད་ཏུ་བརྟག་པ་དོན་མེད་དོ། ། འདི་ལྟར་བཞིན་པར་འདོད་པའི་སྐྱ་རྟག་པ་ཉིད་ཏུ་སྐྱབ་པར་འདོད་ཀྱི་
གཞན་ནི་མ་ཡིན་ནོ། ། དེ་བས་ན་བྱེད་ཅག་གི་ཡི་གེ་རྟག་པ་ཉིད་ཏུ་སྐྱབ་པར་བྱེད་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་
སྐབས་སུ་མི་མཁོ་བ་འབའ་ཞིག་ཏུ་བྱེད་དོ། ། དེ་ནི་ཞིན་བྱེད་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ་གང་ཡང་ཞིན་པར་
བྱེད་པ་དེའི་རིམ་པའི་ངོ་བོ་དེ་ནི་རྟག་པ་ཉིད་ཏུ་ཁས་སྐྱེད་པའི་ཕྱིར་ཚུམ་པ་ཐམས་ཅད་འབྲས་བུ་
མེད་པ་ཡིན་ནོ། ། བད་སྟོན་པ་བ་གང་དག་གི་ལྟར་ན། ཡི་གེ་ལས་གསལ་བའི་ཐ་དད་པ་ཞེས་བྱ་བ་ཆ་
གས་མེད་པའི་ཆེག་སྟེ། བཞིན་པར་འདོད་པ་དེ་དག་གི་ལྟར་ན་ཡང་སྐྱ་རྟག་པ་ཉིད་ཏུ་བརྟགས་པ་འདི་
ནི་དོན་མེད་པ་ཡིན་ཏེ། གསལ་བ་ཞེས་བྱ་བའི་དངོས་པོ་དེ་ནི་མི་རྟག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། ། འདིར་
ལན་སྟུན་པ་ནི་རེ་ཞིག་ཅས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྟེ། གོ་རིམས་ཡོད་པ་ནི་གོ་རིམས་ཅན། གོ་རིམས་ཅན་
དེ་ཅུ་ཁོ་བོ་ཅག་ལ་འཛིན་པར་བྱེད་པ་ཉིད་ཏུ་ཐལ་བར་མི་འགྱུར་ཏེ། འབྲལ་བའི་ཕྱིར་རོ་སྟུང་ཏུ་
བསམས་པ་ཡིན་ནོ། ། དེ་ཉིད་བསྟན་པའི་ཕྱིར་དངོས་པོ་གཞན་གྱི་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྟོས་ཏེ།
དངོས་པོ་གཞན་གྱི་རྟོག་ཅན་ཞེས་བྱ་བ་ནོར་བུ་དང་ལྷ་ཉིག་ལ་སོགས་པའི་རྟོག་ཅན་ཏེ། ཡི་གེ་རྟོག་

ཅན་གྱི་གོ་རིམས་ཉིད་འབའ་ཞིག་རྒྱུད་པར་བྱེད་འདོད་པ་ཡང་མ་ཡིན་ནོ། ། ཇི་ལྟར་ཞེན་དེ་དག་གི་
 འདི་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྒྲིམ་ཏེ། དངོས་པོ་གཞན་དུ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རང་དབང་གིས་རྒྱུད་པར་བྱེད་
 པ་ཉིད་དུ་ཞེས་དགོངས་པའོ། ། དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ན་དོན་དམ་པར་ཆོས་དང་ཆོས་ཅན་ཐ་དད་པར་མི་
 འགྱུར་ལ། དེ་ཡང་འདོད་པ་ཡིན་ནོ། ། འོ་ན་ཅི་ཞིག་རྒྱུད་པར་བྱེད་ཅེན། དེ་ནས་དེ་ལྟར་ཞེས་བྱ་བ་ལ་
 སོགས་པ་སྒྲིམ་ཏེ། དེ་ལྟར་ནི་བྱེད་པར་ཅན་གྱི་རིམ་པས་སོ། ། འདི་རྒྱུད་དུ་བསྟན་པ་ཡིན་ཏེ། རིམ་པ་
 ཅམ་རྒྱུད་པར་བྱེད་པ་མ་ཡིན་ལ། ཡི་གའི་རྟེན་ཅམ་ཡང་མ་ཡིན་ཞིང་། ཡི་གེ་ཅམ་ཡང་མ་ཡིན་ནོ། །
 འོ་ན་ཅི་ཞེན། ཡི་གེ་ཉིད་ཀྱི་རིམ་པ་དང་ལྡན་པ་རྒྱུད་པ་ཡིན་པ་དེས་ན་རིམ་པ་ནི་རྒྱུད་པར་
 བྱེད་པ་ཉིད་ལ་གཙོ་བོ་ཡིན་ཏེ་དེ་དང་ལྡན་པ་ཉིད་ཀྱིས་རྟོགས་པ་བཞིན་པ་དེ་ནི་སེལ་བ་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར། འོ་ན་གང་ཞེན། ཡི་གེ་རྣམས་ཡིན་ཏེ། དེ་དག་ནི་ཆོས་ཅན་ཡིན་པས་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་
 བསྟན་ཟིན་ཏོ། ། མི་རྒྱལ་བྱིར་ཞེས་གཏན་ཆོག་གཞིས་གང་སྒྲས་པ་དེ་གྲུབ་པར་སྟོན་པ་ནི། རིམ་པ་
 འབྲས་བུ་ཉིད་མིན་ཏེ། ཞེས་བྱ་བ་སྒྲིམ་སོ། ། སྤར་གྲུབ་ཡོངས་སུ་འདིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་བྱ་བ་ནི་རྣམ་
 པར་གནས་པ་ཉིད་ཀྱི་རིམ་པ་ཉེ་བར་ལེན་པའི་ཕྱིར་རོ། ། འདི་ཉིད་གསལ་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་སྒྲུབ་པོ་
 ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྒྲིམ་ཏེ། ། འབྲེལ་བ་བཞིན་དུ་རིམ་པ་ཡང་ཐོག་མ་མེད་པ་ཡིན་ནོ། ། དེས་ན་
 ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པས་མཐུག་སྟུང་པར་བྱེད་དོ། ། དེ་ལྟ་བུས་ན་རིམ་པ་སོགས་པ་བཞིན་དུ་རིམ་པ་
 འདི་གཅིག་གི་ངོ་བོར་མི་བདེན་ན་ཡང་རྟོན་པའི་ཐ་སྟངས་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རྟག་པ་ཉིད་དུ་དེས་པར་
 བྱའོ། ། དེའི་ཕྱིར་འདིས་ནི་རིམ་པའི་ཐ་སྟངས་རྟག་པ་ཉིད་དུ་བསྟན་པ་ཡིན་གྱི། རིམ་པ་སོགས་པ་བཞིན་
 དུ་གཅིག་གི་ངོ་བོ་རྟག་པ་ཉིད་ནི་མ་ཡིན་ནོ། ། གལ་ཏེ་དེ་ལྟ་ན་རིམ་པ་བཞིན་དུ་ཡི་གེ་རྣམས་ཀྱི་ཐ་
 སྟངས་ཀྱང་རྟག་པ་ཉིད་དུ་ཅིའི་ཕྱིར་མི་འདོད་ཅེན། ཡི་གེ་དུ་མར་ཞེ་བྱ་བ་སྒྲིམ་ཏེ། ཡི་གེ་རྣམས་རིམ་པ་
 བཞིན་དུ་མར་གནས་ཏེ། རྟག་པ་ཉིད་ཡིན་ན་ཡང་ཐ་སྟངས་རྟག་པ་ཉིད་ཀྱིས་དོན་རྟོགས་པའི་ཐ་སྟངས་
 འགྲུབ་པ་མ་ཡིན་ནོ། ། ཇི་ལྟར་མི་འགྲུབ་ཅེན། ཡི་གེ་རྟག་པར་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྒྲིམ་ཏེ། ཡི་གེ་
 གཅིག་གི་ངོ་བོར་གནས་པ་རྟག་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཡི་གེ་རྣམས་རྟག་པར་འགྱུར་བ་དེ་ལྟ་ཡིན་ན། སྒྲིམ་བུ་

ཚད་མའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་བསྐྱས་པའི་དཀའ་འབྱེལ།

བརྒྱད་པས་ཐ་སྙད་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རིམ་པར་འབྱུང་སྟེ། རིམ་པའི་བདག་ཉིད་ཐོབ་པར་འབྱུང་བ་ཡིན་
ཏེ། དཔེར་ན་བྱམ་པ་ལ་སོགས་པའི་བཀོད་པ་རྩ་སྤྱོད་ཀྱི་རྒྱ་མཚན་ཅན་ཡིན་པ་བཞིན་ནོ། ། ལ་ཅིག་
རྩ་རིམ་སོཌ་ཞེས་འདོན་པ་དེར་ནི་སོགས་པའི་སྒྲས་འབྲེལ་བ་དང་ངོ་ཤེས་པ་ལ་སོགས་པ་གཟུང་ངོ་། །
ཅི་སྟེ་རྟག་པ་ཉིད་མེད་པར་ཡི་གེ་དང་རྩལ་སྤྱོད་རབ་དག་གཉི་གའི་ཡང་བཀོད་པ་ཅིའི་ཕྱིར་མི་སྲིད་ཅེ་
ན། དེ་མེད་ཅེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྒྲོས་ཏེ། དེ་མེད་ཅེས་བྱ་བ་ནི་ཡི་གེ་དང་རྩལ་སྤྱོད་རབ་དག་གཉི་གའི་ཡང་
གཅིག་གི་རང་བཞིན་དུ་གནས་པའི་རྟག་པ་ཉིད་མེད་པའོ། ། འོན་ཏེ་བྱམ་པ་ལ་སོགས་པ་ལ་རྩོམ་པར་
བྱེད་པའི་རྩལ་སྤྱོད་རབ་ཡོད་པ་བཞིན་དུ་ཡི་གེ་རྣམས་ལ་ཡང་ཆ་སྤོ་ཡོད་པ་ཡིན་ཏེ། རི་སྐད་དུ་ཡི་གེ་
རྣམས་ལ་ཡང་ཡི་གེ་ཆ་བཞི་བ་ཡོད་དེ་ཞེས་བཤད་པ་མ་ཡིན་ནམ། དེ་རི་ལྟར་ཡི་གེ་རྣམས་གཅིག་གི་
རང་བཞིན་དུ་གནས་པའི་རྟག་པ་ཉིད་དུ་རྫོང་པར་བྱེད་ཅེ་ན། ཉེས་པ་དེ་ནི་མེད་དོ། ། རི་ལྟར་ཡི་གེ་ཆ་
ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་གསལ་བ་སྟུན་ཕྱིར་བར་འདི་བསྟན་ཟིན་ཏོ། ། གཞན་ཡང་གལ་ཏེ་གཅིག་གི་
རང་བཞིན་རྟག་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཡི་གེ་རྣམས་རྟག་པར་འཁྱུར་ན་དེའི་ཆེ་སྒྲ་བ་ལོ་ཐམས་ཅད་ལ་གཞན་
ཀྱིས་རབ་རྩ་དབྱེད་པའི་སྒྲ་དག་བདག་གིས་བརྫོང་དོ་ཞེས་བྱ་བའི་བརྫོང་པར་འདོད་པ་འདིར་མི་
འཁྱུར་བ་ཞིག་ན་འཁྱུར་བ་ཡང་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟ་བུས་ན་ཡི་གེ་རྟག་པ་མེད་པ་མི་རིགས་སོ་ཞེས་བསྟན་
པའི་ཕྱིར། གཞན་ཀྱིས་བརྫོང་པར་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྒྲོས་སོ། ། འོན་ཏེ་གལ་ཏེ་ཡི་གེ་གལ་སོགས་
པའི་རིམ་པ་དོན་དམ་པར་རྟོག་པ་མ་ཡིན་ཞིང་གསལ་བར་བྱེད་པའི་སྒྲ་ཅམ་ཡང་མ་ཡིན་ལ། དེ་དག་
སྒྲལ་བར་བྱེད་པའི་རྟོག་པ་སོགས་པའི་ལྟན་པ་དང་རྣམ་པར་འབྱེད་པ་ཡང་རྟག་པ་མ་ཡིན་ནམ། དེའི་
ཕྱིར་རི་ལྟར་འདི་དག་མི་ཉན་པའི་ཕྱིར་ཐ་སྙད་འདོགས་པ་ལོ་རྣམས་ཀྱིས་མཚོན་པར་བྱ་བར་རུས། མ་
མཚོན་ན་དེ་དག་གིས་སྒྲ་དང་དོན་ཀྱིས་ཐ་སྙད་སོ་སོར་ངེས་པར་བྱ་བ་རུས་པ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། ཏ་ཅང་
ཐལ་བར་འཁྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། ། དེ་ལྟ་ཡིན་དང་འབྲེལ་བ་བྱེད་པ་ཉིད་ལ་སྒྲོན་བརྫོང་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་
ཐམས་ཅད་མཛོན་པར་གསལ་བའི་ཕྱོགས་ལ་ཡང་མཚུངས་པ་ཡིན་ཏེ། རི་ལྟར་གང་དག་ཡི་གེ་རྣམས་
ཀྱི་མཛོན་པར་གསལ་བར་བྱེད་ཅིང་མཚོང་བའི་སྒྲ་ཅམ་དེ་དག་རེ་ཞིག་སྒྲ་བ་ལོས་སྒྲལ་བར་རུས་པ་

མ་ཡིན་ཏེ། དེ་དག་ནི་ཞིག་པའི་ཕྱིར་རོ། ། གང་ཡང་སྐུལ་བར་བྱེད་པ་དེ་དག་ནི་མངོན་པར་གསལ་
བར་བྱེད་པ་མ་མཐོང་ངོ། ། རྟེན་བཞིན་དུ་གང་དག་རྟེན་ལ་སོགས་པའི་ལྷན་པ་དང་རྣམ་པར་དབྱེ་བ་
ལས་སྐྱེ་ཅམ་སྐུལ་བར་བྱེད་པ་མཐོང་བ་དེ་དག་ནི་བྱ་བར་ལུས་པ་མ་ཡིན་ལ་གང་ཡང་གསར་དུ་བྱེད་
པ་དེ་དག་ནི་སྐུལ་བར་བྱེད་པ་མ་མཐོང་། དེ་ལྟ་ཡིན་དང་རིམ་གྱིས་མངོན་པར་གསལ་བའི་ཡི་གེ་
རྣམས་དོན་ཐ་དད་པ་རྟོགས་པའི་རྒྱུར་ཅི་ལྟར་འགྱུར་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ཐམས་ཅད་རྟོགས་པར་བྱས་ནས་
ལན་གང་བ་པའི་ཕྱིར། ཇི་ལྟར་བྱས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྟོན་ཏེ། ཇི་ལྟར་བྱས་པ་ལ་སོགས་པ་མི་
རྟག་པ་ཉིད་ཡིན་ན་ཡང་རིགས་ལ་བརྟེན་ནས་ཐ་སྙད་བསྐྱབ་པ་དེ་བཞིན་དུ་གོ་རིམས་ལ་སོགས་པ་མི་
རྟག་པ་ཉིད་ཡིན་ཡང་ཐ་སྙད་དུ་ཉེ་བར་མཆོན་པར་བྱ་བ་པར་འགྱུར་རོ། ། ཇི་ལྟར་ཞེ་ན་རེ་ཞིག་རྟག་
ལ་སོགས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྟོན་ཏེ། ཇི་ལྟར་རྟག་ལ་སོགས་པའི་གནས་ཀྱི་རིགས་རྣམས་ནི་
སྐྱེས་བུ་ཐམས་ཅད་དང་འདྲ་བའི་རྟག་ལ་སོགས་པ་དང་ལྷན་པའི་ཕྱིར། སྐྱེས་བུ་ཐམས་ཅད་ལ་རྣམ་
པར་གནས་པ་ཡིན་ནོ། ། སྐྱེ་བ་པོ་ཡང་རྟག་ལ་སོགས་པའི་རིགས་དེ་དག་གིས་རྟག་ལ་སོགས་པའི་
མཆོན་ནས་ཏེ། དེས་པར་བབྱུང་ནས་ཕྱིས་སྐྱེ་ཅམ་སྐྱེ། གསལ་བར་བྱེད་པའི་རྒྱུར་རྣམས་རྫོང་པར་བྱེད་
པ་སྐུལ་བར་བྱེད་དེ། བྱུང་པར་མ་བབྱུང་བར་བྱུང་པར་ཅན་གྱི་སྒོར་མི་འགྱུར་རོ་ཞེས་བྱ་བའི་རིགས་
པས་སོ། ། སྐྱེ་ཅམ་དེ་དག་གལ་ཏེ་ཡང་མི་རྟག་པ་ཡིན་པ་དེ་ལྟ་ན་ཡང་བ་ལང་དང་རྟ་ལ་སོགས་པའི་
རིགས་བཞིན་དུ་རི་སྤྱིད་དུ་སྟེ། ཡི་གེ་རི་སྟེད་པ་དེ་སྟེད་ཀྱི་རིགས་ཡོད་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་དག་ཉིད་གསལ་
བས་ཀྟོགས་བྱས་པ་ན་སྐྱེ་མངོན་པར་གསལ་བའི་རྒྱུར་འགྱུར་བ་ཡིན་ནོ། ། ཡང་ན་སྐྱེ་ཅམ་གྱིས་གསལ་
བ་ཉིད་རིགས་ཀྱིས་ཀྟོགས་བྱས་པ་ན་ཡི་གེ་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་ངོ་བོ་གསལ་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་
འཇུག་པ་ཡིན་ནོ། ། ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཕྱོགས་གཞན་ཡིན་ནོ། ། འོན་ཏེ་གལ་ཏེ་ཡང་སྐྱེ་ཅམ་རྣམས་ཀྱིས་
རིགས་ཐ་དད་པ་ཡོད་པ་དེ་ལྟ་ན་ཡང་སྐྱེ་ཅམ་དེ་དག་གིས་མཆོན་པ་ན་ཡང་རིམ་ཉིད་རིགས་དེ་མེད་
པར་ཡི་གེ་མངོན་པར་གསལ་བའི་གོ་རིམས་བསྐྱབ་པར་ལུས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། འདི་ལྟར་དེ་དག་རིགས་
ཀྱི་བྱུང་པར་ཐ་དད་མ་ཡིན་ཡང་རང་ལས་རིམ་པ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ་ཆ་ཤས་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། ། དེ་རི་

ཚད་མའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་བསྐྱུས་པའི་དཀའ་འབྲེལ།

ལྟར་ཡི་གེ་རྣམས་ཀྱིས་རིམ་པ་གསལ་བར་བྱེད་པའི་རིམ་པས་བྱས་ཞེས་དོགས་པ་བསྐྱུ་ནས་དེ་ལ་སྐྱ་
ཅམ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྟོས་ཏེ། གལ་ཏེ་ཡང་སྐྱ་ཅམ་རྣམས་ཀྱི་གོ་རིམས་རང་ལས་མ་ཡིན་པ་དེ་
ལྟ་ན་ཡང་དེ་དག་གིས་རྒྱ་ལ་སོགས་པའི་ལྟ་ན་པ་དང་རྣམ་པར་དབྱེ་བ་རྣམས་ནི་གོ་རིམས་སྟབས་པར་
བྱེད་པ་ཡིན་ཏེ། རྒྱ་ལ་སོགས་པའི་ལྟ་ན་པ་ལ་སོགས་པའི་རིམ་པ་དང་། སྐྱ་ཅམ་གྱི་རིམ་པ་གཉི་ག་
རང་གི་རྟེན་ལ་འདྲུབ་པའི་རིགས་ཀྱི་སྟོན་ནས་རྟག་པ་ཉིད་ཡིན་པའི་བྱུར་རོ། ། ཡང་ཇི་ལྟར་རང་གིས་དེ་
ལྟར་མཚོན་པ་ན་ཐ་སྟོད་ཀྱི་ཡན་ལག་ཏུ་འཁྱུར་བས་གོ་རིམས་མི་རྟག་པ་ཡིན་ན་ཡང་རིགས་ཀྱིས་
རྟག་པ་ཉིད་ཏུ་མཚོན་པར་རུས་ཤེ་ན། ཇི་ལྟར་བསྐྱོར་བ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྟོས་ཏེ། དཔེར་ན་
བསྐྱོར་བ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྟོས་ཏེ། དཔེར་ན་བསྐྱོར་བ་དང་གཡལ་བས་པ་ལ་སོགས་པ་ནི་གར་ལ་
སོགས་པའི་བྱ་བའི་བྱུང་པར་ཡིན་ཏེ། སོགས་པའི་སྐྱས་གྲོག་མ་ལ་སོགས་པ་གཟུང་སྟེ་ཇི་ལྟར་དེ་དག་
གི་གོ་རིམས་རྗེས་སུ་འདྲུག་པའི་ཆའི་རིགས་ལ་སོགས་པས་མཚོན་པ་ནི་ཐ་སྟོད་ཀྱི་ཡན་ལག་ཡིན་ཏེ།
འདིར་ཡང་སོགས་པའི་སྐྱས་གྲོག་མོ་ལ་སོགས་པའི་རིགས་བཟུང་ངོ་། ། དེ་བཞིན་ཏུ་རྒྱ་ལ་སོགས་
པའི་སྐྱ་ཅམ་གྱི་ཡི་གེ་ལ་རྟེན་པའི་རིམ་པ་རྗེས་སུ་འདྲུག་པ་རྒྱ་ལ་སོགས་པའི་རིགས་ཀྱིས་མཚོན་པ་
ན་ཐ་སྟོད་ཀྱི་དོན་ཏུ་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་སྟུར་རོ། ། རྒྱ་སོགས་སྐྱ་ཅམ་ཡིག་རྟེན་འཁྱུར། ། ཞེས་བྱ་བ་
ནི་རྒྱ་ལ་སོགས་པ་དང་། སྐྱ་ཅམ་ཡི་གེ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཆོག་རྣམ་པར་སྟུར་བའི་བསྐྱ་བ་ཡིན་ཏེ་དེ་ལ་
བརྟེན་པའི་བྱུར་དེ་རྟོག་ཅེས་བྱའོ། ། འདིས་ནི་རྒྱ་ལ་སོགས་པའི་ལྟ་ན་པ་ལ་སོགས་པའི་རིམ་པ་སྐྱ་
ཅམ་བཟོད་པའི་རྒྱ་དང་རང་གི་རིགས་ཉེ་བར་མཚོན་པ་དང་། སྐྱ་ཅམ་གྱི་རིམ་པ་ཡང་རྒྱ་ལ་སོགས་
པའི་ལྟ་ན་པ་དང་དབྱེ་བའི་རིམ་པ་སྟོན་ཏུ་འགྲོ་བ་ཅན་རང་གི་རིགས་ཉེ་བར་མཚོན་པ་དང་ཡི་གེ་
མངོན་པར་གསལ་བའི་རིམ་པ་དང་། དེ་ཡང་དོན་རྟོགས་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡིན་ནོ་ཞེས་བསྐྱུ་བ་ཡིན་
ནོ། ། ཁ་ཅིག་ཆ་ཞེས་འདོན་པ་དེར་ནི་འདི་ལྟར་སྟུར་བར་བྱ་སྟེ། དཔེར་ན་བསྐྱོར་བ་ལ་སོགས་པའི་བྱ་
བའི་ཡན་ལག་རིམ་པ་དང་ལྟ་ན་པ་རིགས་སམ་དེ་ལས་གཞན་པའི་ཆོས་འགའ་ཞིག་གིས་ཉེ་བར་
མཚོན་པ་ན་ཐ་སྟོད་ཀྱི་རྒྱར་འཁྱུར་བ་དེ་བཞིན་ཏུ་རྒྱ་ལ་སོགས་པ་ལ་བརྟེན་པའི་རིམ་པ་རྗེས་སུ་

འདུག་པའི་ཐ་སྐད་ཀྱི་ཡན་ལག་ཀྱང་ཡིན་ནོ། ། ཁ་ཅིག་ཏུ། རིམ་པ་རྗེས་སུ་བྱ་བྱུར་ཏེ། དེ་ལྟར་ཞེས་
 འདོན་པ་དེར་ནི་འདི་ལྟར་སྒྱུར་བར་བྱ་སྟེ། རིམ་པ་གཡམས་པ་ལ་སོགས་པའི་ཆའི་རིགས་ལ་སོགས་
 པ་དེ་ལྟར་རྒྱན་ལ་སོགས་པའི་སྒྲ་ཙམ་ཡི་གེ་ལ་བརྟེན་པ་རྒྱན་ལ་སོགས་པའི་སྒྲ་ཙམ་གྱིས་ཡུལ་ཅན་
 རྒྱན་ལ་སོགས་པའི་རིགས་མཆོན་ནས་རིམ་པ་རྗེས་སུ་བྱ་བྱུར་པར་འགྱུར་བ་ཡིན་ནོ། ། ཡང་སྒྲ་ཙམ་
 རྒྱམས་གྱིས་གོ་རིམས་རྒྱན་ལ་སོགས་པའི་ལྷན་པ་དང་རྒྱམ་པར་བྱེ་བའི་རིམ་པས་བྱས་པ་མ་ཡིན་གྱི།
 འོན་ཀྱང་རང་ཉིད་གྱིས་ཡིན་ཏེ། ཆ་ཤས་དང་བཅས་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་བསྟན་པའི་ཕྱིར། ཡང་ན་ཕྱ་
 ཕྱིར་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྟོས་ཏེ། གསལ་རྒྱམས་ཀྱི་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སྒྲ་ཙམ་རྒྱམས་ཀྱི་ལོ། ། དེ་དག་གི་
 རིམ་པ་དང་ལྷན་པ་རྩོམ་པར་བྱེད་པའི་ཆ་སྟོན་གང་དག་ཡིན་པ་དེ་དག་གིས་ཐ་སྐད་ཐུབ་པ་མ་ཡིན་
 ཏེ། དེའི་ཕྱིར་དེ་དག་ལ་རིགས་ཀྱི་རང་བཞིན་གྱི་ཆོས་ཀྱང་པ་ཉིད་ལ་སོགས་པ་སོ་སོར་ངེས་པ་སྟེ།
 མངོན་པར་གསལ་བ་གསལ་བའི་རྒྱ་རྒྱམས་ངེས་པར་དབྱུད་པར་ཏེ། ངེས་པར་ཞེས་བྱ་བའི་ཐ་ཆོག་གོ།
 དེ་ལས་ཅི་ཞིག་འགྲུབ་པར་འགྱུར་ཞེ་ན། དེའི་དབང་གི་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྟོས་ཏེ། རྒྱབ་པ་ཉིད་
 ཡིན་ན་ཡང་རིམ་པ་བཞིན་ཏུ་སྒྲ་ཙམ་གྱི་དབང་གིས་ཡི་གེ་རྒྱམས་རིམ་པ་དང་ལྷན་པའི་སྒྲ་ཙམ་
 བ་ཡིན་ནོ། ། དེ་ལྟར་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པས་སྒྲ་བས་ཀྱི་དོན་ཉིད་མཐུག་སྟུང་པར་བྱེད་དེ། སྒྲ་ཙམ་
 གྱིས་ཡོན་ཏན་ནི་རིམ་པ་དང་གསལ་བ་དང་ཞན་པ་དང་ཕྱོགས་གཅིག་ཏུ་འདུག་པ་ལ་སོགས་པའོ། །
 ཀྱང་པ་ཉིད་ཏུ་རྒྱམ་གནས་པ། ཞེས་བྱ་བ་ནི་རིགས་ཀྱི་སྟོན་སོ། ། རྗེས་སུ་བྱེད་པ་ནི་རྗེས་སུ་འདུག་
 པའོ། ། དེ་ལྟར་གཤེད་ཀྱང་པ་དང་ཐམས་ཅད་ཏུ་སོང་བ་དག་གི་ཕྱིར་ཡི་གེ་རྒྱམས་ཀྱི་རིམ་པ་ལ་
 སོགས་པ་རང་ལས་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་རྒྱུད་ཏུ་ཡང་དག་གསལ་བར་བྱེད་པའི་སྒྲ་ཙམ་ཡོད་པ་ན་
 འདི་དག་ཡི་གེ་ལ་དོན་གྱི་རྟོགས་པའི་ཡན་ལག་ཡིན་ནོ་ཞེས་རྒྱས་པར་བསྟན་ཟིན་ཏོ། ། ད་ནི་ནང་
 ། ཡང་ཀྱན་ཏུ་སུ་གཏོགས་པ་ཉིད་ཀྱི་སྒྲ་ཙམ་གྱི་ཁྱད་པར་ཅན་རྒྱམ་པར་དབྱེ་བའི་ཆ་དག་ནི་ཡི་གེ་
 རྒྱམས་འདིན་པ་ན་རྟོག་པའི་ཡན་ལག་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཕྱོགས་གཞན་བསྟན་པའི་ཕྱིར་ཡི་གེ་རྒྱམས་ཀྱི་
 ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྟོས་ཏེ། སྒྲ་ཙམ་སྟེ་གསལ་བར་བྱེད་པའི་རྒྱུ་རྒྱམས་ཁྱད་པར་ཏེ་བྱེ་བྱེད་ཏུ་

ཚད་མའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་བསྐྱུས་པའི་དཀའ་འབྲེལ།

གྱུར་པ་དུས་ཅམ་པར་དབྱེ་བ་གང་དག་ལ་ཡོད་པ་དེ་དག་ལ་དེ་སྐད་ཅེས་བྱའོ། ། འོན་ཏེ་དུས་སྐབས་པ་
ཅམ་ས་ཀྱི་དུས་གཅིག་དང་བྱུང་བ་དང་ཉག་པ་ཉིད་དུ་འདོད་པ་མ་ཡིན་ནམ། ཇི་སྐད་དུ། བྱ་བ་ལས་ནི་
ཐ་དད་པའི། ། བྱ་བ་དང་ལྡན་པ་ཡི་ཚད། ། ཉག་པ་གཅིག་དུ་བྱུང་པའི་རྒྱུ། ། དུས་སྐབས་ཀྱི་ཚད་པར་
བྱེད། ། ཅེས་བཤད་པ་བཞིན་ཏེ། དེའི་ཕྱིར་དེ་ལྟར་ཅམ་པར་དབྱེ་བར་རིགས་ཞེ་ན། དུས་ཀྱང་ཞེས་བྱ་
བ་ལ་སོགས་པ་སྒྲིམ་ཏེ། ཅམ་པར་དག་པ་ཡང་ཞེས་བྱ་བའི་ཡང་གི་སྒྲ་ནི་རིམ་པ་གཞན་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
གཅིག་ན་ཡང་བྱུང་ན་ཡང་ཞེས་བྱ་བ་འདིར་སྒྲེལ་བར་བྱའོ། ། ཇི་ལྟར་ཅམ་པར་བྱེ་བ་ཡིན་ཞེ་ན།
དངོས་པོ་ཁོ་རྒྱུན་ལ་ཡི་གེ་བཞིན། ། ཞེས་བྱ་བ་སྒྲིམ་ཏེ། འདི་སྐད་དུ་བསྐྱུས་པ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་
ག་ལ་སོགས་པའི་ཡི་གེ་ཉག་པ་གཅིག་བྱ་ཡིན་ཡང་གང་གི་ཆེ་སྒྲ་ཙམ་གྱི་བྱུང་པར་འབའ་ཞིག་གིས་
ཡུལ་འབའ་ཞིག་དུ་གསལ་བར་བྱེད་པ་དེའི་ཆེ་ཡུལ་ལ་སོགས་པ་ཅམ་པར་བྱེ་ནས་ཅམ་པར་དབྱེ་བ་
རྟོགས་པར་འགྱུར་ལ་དུས་ཀྱང་དེ་བཞིན་ནོ། ། གལ་ཏེ་ཡང་འདི་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་ལ་བྱུང་བ་ཡིན་
པ་དེ་ལྟར་ཡང་གང་གི་ཆེ་བྱས་པའི་བྱུང་པར་འགའ་ཞིག་གིས་དངོས་པོ་འགའ་ཞིག་ལ་གསལ་བར་
བྱེད་པ་དེའི་ཆེ་ཅམ་པར་དབྱེ་བ་འདི་ན་པ་ཡིན་ལ། གང་གི་ཆེ་ཡི་གེ་ཅམ་ས་ལ་གསལ་བར་བྱེད་པ་
དེའི་ཆེ་དོན་རྟོགས་པའི་ཡན་ལག་དུ་འགྱུར་པ་ཡིན་ནོ། ། འོན་གལ་ཏེ་ཅམ་པར་བྱེ་བ་ཡིན་ན་དེ་དེ་
ལྟར་ཉག་པ་དང་བྱུང་བ་ཉིད་རྟོགས་ཤེ་ན། གཞན་དག་ལ་ཡང་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྒྲིམ་ཏེ། ལྷགས་
མ་དང་མེ་རྟོག་ལ་སོགས་པ་གཞན་དག་ལ་ཡང་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཡོད་པ་བཞིན་དུ་དེ་ཉག་པ་དང་བྱུང་བ་
ཉིད་དུ་འབྱུང་སྟེ། ཉག་པ་སྒྲིམ་པ་ནི་ཉེ་བར་མཆོན་པ་ཡིན་ནོ། ། དེའི་ཕྱིར་ཆོག་གིས་ཞེས་བྱ་བ་ལ་
སོགས་པ་རང་གི་ཕྱོགས་གྲུབ་པར་མཐུག་སྐད་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། ། འདི་འདྲ་འགའ་ཡང་ཞེས་བྱ་བ་
ནི་གོ་རིམ་ལ་སོགས་པའི་ངོ་བོའོ། ། འོན་གལ་ཏེ་གོ་རིམ་ནི་དུས་ཀྱི་ཆོས་སམ། གསལ་བར་བྱེད་པའི་
སྒྲ་ཙམ་གྱི་ཆོས་ཡིན་གྱི་དོན་དམ་པར་ཡི་གེ་ཆོས་ནི་མ་ཡིན་ན་དེ་དེ་ལྟར་འདི་རྟོགས་པའི་ཡན་ལག་
ཉིད་ཡིན་ཏེ། གཞན་གྱི་ཆོས་ནི་གཞན་གྱིར་གྱུར་པ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། གཞན་གྱི་ཆོས་ཀྱང་ཞེས་བྱ་བ་ལ་
སོགས་པ་སྒྲིམ་སོ། ། བཟོད་ཅེས་བྱ་བ་ནི། གྱུར་ཞུགས་པ་ཡང་འགྲོ་བ་ནི། ། ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྟེ།

གྱུར་ཞུགས་པའི་ཆོག་ནི་བཞོན་པ་ལ་ཞོན་པ་ཐམས་ཅད་མཆོན་པ་ཡིན་ནོ། ། རྟ་ཡི་ཤུགས་ལ་སོགས་
 པ་བཞིན། ། ཞེས་བྱ་བ་ནི་དཔེར་ན་རྟ་ལ་སོགས་པ་ལ་ཡོད་པའི་ཤུགས་དེ་ལ་ཞོན་པའི་སྒྲིམ་བྱ་ཡུལ་
 གཞན་ཏུ་བྱིན་པ་དང་གིང་སྒྲོན་པ་ལ་སོགས་པ་འགྲོ་བར་ཤེས་པའི་ཡན་ལག་ཏུ་འགྱུར་བ་དེ་བཞིན་ཏུ་
 སྐྱེ་ཅམ་ལ་ཡོད་པའི་གོ་རིམ་ཀྱང་ཡི་གེ་དོན་རྟོགས་པར་བྱེད་པའི་ཡན་ལག་ཡིན་ནོ། ། དེ་ལྟར་རྒྱས་
 པར་སྐྱེ་མི་རྟག་པ་ཉིད་ཏུ་དམ་བཅའ་བ་ལ་དོན་གྱི་གོ་བའི་ཆད་མས་གཞོད་པ་ཉིད་ཏུ་བསྐྱབས་ནས་
 མཚུགས་བསྐྱབ་པའི་ཕྱིར། ཐམས་ཅད་རྟག་པ་ཉིད་ལ་ནི། ། ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྒྲིམ་ཏེ། དེའི་ཕྱིར་ཞེས་
 བྱ་བ་འདྲིར་མཚུགས་སྐྱད་པར་བསྟོར་བར་བྱའོ། ། ཐམས་ཅད་ཅེས་བྱ་བ་ནི་དོན་རྟོགས་པ་བཞིན་ཉེ་གཞན་
 ཏུ་མི་འཐད་པས་ཡི་གེ་རྟག་པ་ཉིད་ཏུ་གྱུབ་པ་འབའ་ཞིག་ཏུ་མ་ཟད། འོ་ན་ཅི་ཞེ་ན། མཁ་ལ་སོགས་པ་
 དང་སྐྱེ་ཅམ་ལ་སོགས་པ་ཡང་མ་ཡིན་ནོ། ། ཇི་སྐད་ཏུ་བཤད་པ་ལས་བརྗོད་པ་ཅམ་ཉིད་ན་འདིག་པ་
 བ་ཁྱེད་ལ་གཞན་གྱི་སྒྲིམ་གཞན་གྱིས་དོན་རྟོགས་པར་མི་རུས་ཏེ། དེས་ན་གཞན་གྱི་དོན་བརྗོད་པར་མི་
 འགྱུར་རོ། ། འོན་ཏེ་མི་འདིག་ན་དེའི་ཕྱིར་སྐར་མང་ཏུ་དམིགས་པས་དོན་རྟོགས་སོ་ཞེས་བྱ་བར་
 རིགས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བཤད་པ་ལྟ་བུའོ། ། དམ་བཅའ་བ་ལ་རང་གི་ཆོག་དང་ཁས་སྒྲུངས་པ་དང་།
 ལུང་དང་། གྲགས་པས་གཞོད་པ་ཡང་བསྟན་པའི་ཕྱིར། རང་གི་ཆོག་ཅེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་རྒྱས་པར་
 སྒྲིམ་ཏེ། སོགས་པའི་སྒྲིམ་ཁས་སྒྲུངས་པ་དང་འགལ་བ་ལ་སོགས་པ་གཟུང་རོ། ། བསྟན་ཟིན་ཏེ་ཞེས་བྱ་
 བ་ནི་དོན་དང་འབྲེལ་བ་མ་མཐོང་བའོ། ། སྐྱེ་ནི་རྗེས་བྱེད་ཏུ་མི་འགྱུར། ། ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པས་སོ། །
 དེས་ན་དོན་རྟོགས་པའི་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དོན་རྟོགས་པ་སྟེ་དོན་ཤེས་པས་ཐོབ་པ་སྟེ་གྱུབ་པ་ནི་དོན་རྟོགས་
 པ་ཐོབ་པའོ། ། དོན་རྟོགས་པ་གཞན་ཏུ་མི་འཐད་པར་གྱུབ་པས་རྟག་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་བྱ་བའི་ཐ་ཆོག་
 གོ། ། ཁས་སྒྲུངས་པས་གཞོད་པ་བཤད་པ་ནི། དོན་གྱི་རྗེས་བྱེད་རུས་པ་ནི། ། ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་
 སྒྲིམ་ཏེ། སྐབས་ན་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སྐབས་པར་བྱེད་པ་བརྗོད་པ་ཞེས་བྱ་བ་ཤུགས་ཀྱིས་ཐོབ་སྟེ་དེ་ལྟར་ཡིན་
 བ་གཞན་ལ་བསྐྱབ་པར་མི་རུས་པའི་ཕྱིར་རོ། ། ལུང་གིས་གཞོད་པ་སྒྲིམ་པ། བསྟན་བཅོས་སོ་སོ་ཞེས་
 བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྟེ། སྐྱེ་ནམས་ཀྱིས་དོན་རྟོགས་པའི་རུས་པ་གང་དག་ཡིན་པ་དེ་དག་གི་དམ་བཅའ་

བ་ལ་གནོད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་ཁ་བསྐྱར་རོ། ། གྲགས་པས་གནོད་པ་བཤད་པ་ནི། སྤར་བཤད་པའི་ཞེས་བྱ་
 བ་ལ་སོགས་པ་སྟེ། སྤར་བཤད་པའི་རིགས་པ་ནི་དེ་མ་ཐག་ཏུ་བཤད་པའི་ཆོགས་སུ་བཅད་པའོ། ། འདི་
 ལྟར་གནོད་པར་བྱ་སྟེ། འདིག་རྟེན་ཀུན་གྱིས་ངེས་བཟུང་བའི། འོན་ཀྱང་གས་པ་ཡིས་རྣམས་ཀྱིས། །
 རྟོལ་བ་ཀུན་གྱི་འདིག་རྟེན་གྱི། ། གྲགས་པས་འདིག་པ་ལ་གནོད་དོ། ། ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། ། རྟེན་སུ་
 དཔག་པ་ལ་སོགས་པ་དང་འགལ་བ་སྤར་བཤད་པ་བྱ་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར། སྤར་བཤད་གཏན་ཆོགས་
 ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྟོས་ཏེ། སྤར་བཤད་གཏན་ཆོགས་ནི་ཡུལ་དང་དུས་སོགས་ཐ་དད་པའོ། ། བ་
 ལ་ལང་སྒྲ་ཡི་གསལ་བའི་སྟོ། ། ཐམས་ཅད་མཚུངས་པའི་ཡུལ་ཅན་ནམ། ། སྤར་ཆོགས་དོན་གྱི་ཡུལ་ཅན་
 ཡིན། ། བ་ལ་ལང་སྒྲ་ཏུ་སྟེས་པའི་ཕྱིར། ། དེ་ལྟར་སྟེས་པའི་སྟོ་བཞིན་ནོ། ། ཞེས་བྱ་བའི་ཆོགས་ཀྱི་དང་།
 གཞན་ཡང་རྣ་བ་ལས་བྱུང་བའི། ། རོཤེས་པ་ཡིས་སྒྲ་རྟག་དང་། ། ཐུབ་པ་ཉིད་ཏུ་གནས་ན་དེ། ། ཕྱིན་
 ཅི་ལོག་ཏུ་སུ་ཞིག་ངེས། ། ཞེས་བྱ་བ་འདིས་སོ། ། ལྷག་མ་ཕྱོགས་ཀྱི་སྟོན་དང་གཏན་ཆོགས་ཀྱི་སྟོན་
 འགའ་ཞིག་བསྟན་པར་འདོད་ནས་དེ་འདིག་པ་ཉིད་ཏུ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྟོས་ཏེ། སྤར་ལ་འཇུག་
 པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ཀྱབ་པའི་མཐའ་ཐ་དད་པའི་འཆད་དེ། དེ་གུངས་ཅན་རྣམས་ཀྱིས་སྤར་དང་རྩལ་
 དང་མུན་པ་དང་སྤྱིང་སྟོབས་ཀྱི་རང་བཞིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཡོན་ཏན་གསུམ་ཏུ་འདོད་དོ། ། བཅ་མ་ཁའི་
 གོས་ཅན་དག་གིས་ནི་གང་ཟག་སྟེ། གང་ཟག་ནི་རྩལ་སྤར་བ་ཅམ་ལས་བཟོད་དེ། དེ་དག་གི་འདི་ནི་
 གང་ཟག་ཅན་སྟེ། དེའི་བདག་ཉིད་ཅེས་བྱ་བའི་ཐ་ཆོག་གོ། ། གཞེགས་ཟན་པ་དག་གི་ནི། བཅ་མ་ཁའི་
 ཡོན་ཏན་ཏུ་འདོད་དོ། ། འདིག་རྟེན་པ་རྣམས་ཀྱིས་ནི། ཡིག་ལས་ཐ་དད་པའི་སྤར་ཅམ་གྱི་བདག་ཉིད་
 ཏུ་སྟེ། རི་སྐད་ཏུ་སྟེ་པར་ལྷུང་གི་བཤད་པ་ལས་ཡང་ན་འདིག་རྟེན་ན་ཆོག་གི་དོན་རྟོགས་པའི་སྤར་
 ཅམ་ནི་སྤར་ཡིན་ནོ་ཞེས་བཤད་པ་བཞིན་ནོ། ། སྟོབ་བྱེད་པ་རྣམས་ཀྱིས་ནི་རྟོན་པར་བྱེད་པ་མ་ཡིན་
 པའི་རྒྱུད་གི་རོ་བོ་སྟེ། རི་སྐད་ཏུ་རྒྱུད་ནི་སྤར་འགྱུར་རོ་ཞེས་བཤད་པ་ལྟ་བུའོ། ། བར་སྟོན་པ་བ་རྣམས་
 ཀྱིས་ནི་ཆོག་གསལ་བའི་བདག་ཉིད་དམ་ངག་གསལ་བའི་བདག་ཉིད་འདོད་དོ། ། རི་སྐད་ཏུ། མཐའ་
 ཡི་སྤར་དང་ལྷན་ཅིག་ཏུ། ། སྤར་ཅམ་གྱིས་བསྟོས་ས་བོན་གྱིས། ། ཡོངས་སུ་སྟོན་པར་འགྱུར་བ་ཡི། ། སྟོ་ལ་

སྒྲ་ན་ངེས་པར་གཟུང་། ། ཞེས་བཤད་པ་ལྟ་བུའོ། ། འཕགས་བྱེད་ན་གནས་པ་ནི། འདྲ་བ་སྟེ་མཚུངས་
 པར་འདོད་དོ། ། སངས་རྒྱལ་པ་རྣམས་ཀྱིས་ནི་གཞན་ལ་སྟོན་པ་སྟེ། གཞན་སེལ་བ་ཞེས་ཆོད་པར་བྱེད་
 པ་གང་འདོད་པ་དེ་ལ། གལ་ཏེ་གྲངས་ཅན་ལ་སོགས་པས་འདོད་པའི་སྒྲ་དེ་དག་མི་རྟག་པ་ཉིད་ཏུ་
 བསྐྱབ་པ་ལ་དེའི་ཆེ་གྲུབ་པ་ལ་སྐྱབ་པའི་ཕྱགས་ཀྱི་སྟོན་ཡིན་ཏེ། རང་གི་ངོ་བོར་བསྟན་བྱ་བ། ། ཞེས་བྱ་
 བ་འདིས་གྲུབ་པ་ངོ་བོར་བཀག་པའི་བྱིར་རོ། ། སྟོད་པ་བ་རྣམས་ཀྱིས་འདི་སྒྲ་རྟག་པ་ཉིད་ཏུ་བསྐྱབ་
 པར་འདོད་པ་ཡང་མ་ཡིན་ནོ། ། གཞན་ཡང་ཁོ་བོ་ཅག་ལ་ཡོན་ཏན་གསུམ་ལ་སོགས་པའི་བདག་ཉིད་
 ཀྱི་བྱང་པར་གྱི་སྒྲ་ཆོས་ཅན་མ་གྲུབ་པའི་བྱིར་བྱང་པར་མ་གྲུབ་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱགས་ཀྱི་སྟོན་ཡིན་ནོ། །
 གཏན་ཆེགས་ཀྱང་གཞི་མ་གྲུབ་པའི་སྟོན་ཡིན་ཏེ། རྣམ་པ་དེ་ལྟ་བུའི་ཆོས་ཅན་མ་གྲུབ་པའི་བྱིར་རོ། །
 ཅི་སྟེ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་འདོད་ཆགས་དཔྱོད་པ་བ་རྣམས་ཀྱིས་མངོན་པར་འདོད་པའི་ག་ལ་སོགས་པའི་ཡི་
 གེ་ཉིད་སྒྲ་ཡིན་གྱི་ཐ་དད་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བའི་ཕྱགས་འདིར་འགྱུར་ན། དེ་ལྟ་ཡིན་ན་སངས་
 རྒྱལ་པ་ལ་སོགས་པ་ལ་བྱང་པར་མ་གྲུབ་པ་ཉིད་ཀྱི་དམ་བཅའ་བའི་སྟོན་དང་གཞི་མ་གྲུབ་པའི་གཏན་
 ཆེགས་ཀྱི་སྟོན་འདི་གཉིས་འབྱུང་བར་འགྱུར་རོ། ། ཅི་སྟེ་སྒྲ་ཅམ་བཞིན་གྱུར་ན་སྟེ། བསྐྱབ་པར་བྱ་བའི་
 ཆོས་ཅན་ཉིད་ཏུ་ཞེས་བྱ་བ་ལྟག་མཐོ། ། དེ་ལྟ་ཡིན་དང་སྒྲ་ཉིད་ཀྱི་སྤྱི་བྱེད་ཅག་གིས་སྒྲ་ཉིད་སྟེ་བྱེད་ལ་
 མི་རྟག་ཉིད་དེ་ཐོབ་པོ་ཞེས་ཁོང་ནས་དབྱུང་ངོ། ། འདི་ལྟར་ཅམ་གྱི་སྒྲས་བྱང་པར་ཐམས་ཅད་དོར་
 བར་བྱས་ན་སྤྱི་ལས་གཞན་པའི་སྒྲ་ཅམ་གཞན་ཅི་ཞིག་ཏུ་འགྱུར། དེ་ལྟ་བུས་ན་ཤུགས་ཀྱིས་བྱེད་ཅག་
 གིས་སྒྲ་ཉིད་མི་རྟག་པ་ཉིད་ཏུ་དམ་བཅའ་བར་འགྱུར་རོ། ། དེ་ལྟར་འགྱུར་མོད་ཅེ་ན་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་
 ཡང་ཐམས་ཅད་རྟག་པར་འདོད། ། ཅེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྟོན་ཏེ། དེ་སྐད་ཏུ་ཡང་གཞན་སེལ་བར་སྒྲ་
 བ་སངས་རྒྱལ་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་རིགས་ཀྱི་ཆོས་གནས་པའི་བྱིར་རོ་ཞེས་བཤད་དོ། ། འདིས་ནི་ཁས་
 སྤངས་པའི་གཞོན་པ་བཤད་དོ། ། དེ་ཉིད་སྟོན་པ་ནི། གང་ཅུང་ཟད་གྲུབ་པའི་མཐའི་རྗེས་སུ་འབྲེལ་
 བས་སྤྱི་རྣམ་པར་འཛོག་པ་དེ་ཐམས་ཅད་ནི་ཀོ་ལ་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་བརྟག་པར་འདོད་དོ། ། དེ་ལྟ་མ་
 ཡིན་ན་གསལ་བ་བཞིན་ཏུ་གཞན་དང་གཞན་སྟེ་བས་གསལ་བ་གཞན་ལ་མ་བྱུང་པའི་བྱིར་ དེའི་

སྤྱིའི་རང་བཞིན་ཉིད་ཉམས་པར་འགྱུར་རོ། ། དེ་ལྟར་རེ་ཞིག་བསྐྱེད་པའི་ཚེས་ཅན་གྱི་ནུས་པར་རྟོག་
 པས་ཕྱོགས་གྱི་ཉེས་པ་བསྐྱེད་ནས། དེ་ནི་བསྐྱེད་པའི་ཚེས་གྱི་ནུས་པར་རྟོག་པའི་སྒོ་ནས་བསྐྱེད་པར་
 འདོད་ནས་གལ་ཏེ་གཏན་ནས་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྒྲོས་ཏེ། གལ་ཏེ་གཏན་ནས་རྗེས་སུ་འགྲོ་བ་མེད་
 པར་འཇིག་པའི་མཚན་ཉིད་འཇིག་པ་ཉིད་གང་ཡིན་པ་དེ་མི་རྟག་པ་ཉིད་ཏུ་བསྐྱེད་པར་འདོད་པ་
 དེའི་ཆེ་ཁོ་སྒོ་ཅག་ལ་ཁྱད་པར་མ་གྱུབ་པའི་ཕྱོགས་གྱི་སྒྲོན་ཡིན་ཏེ། འདི་ལྟར་དཔྱད་པ་བ་ནུས་ནི་
 སེར་སྐྱ་བ་དག་བཞིན་ཏུ་རྗེས་སུ་འགྲོ་བ་མེད་པར་འཇིག་པ་ཉིད་ཀྱི་ཁྱད་པར་མ་གྱུབ་པ་སྟེ། བུམ་པ་ལ་
 སོགས་པ་ནུས་ཞིག་ན་ཡང་རྟུས་པའི་ངོ་སོས་གནས་པའི་ཕྱིར་རོ། ། སྒྲོན་མ་ལ་སོགས་པ་ཡང་དེའི་ཆེ་
 ཆ་ཤས་ཤིང་མོ་ནུས་ལུལ་གཞན་ཏུ་སྤྲིང་སྤྲོང་བ་འགྲོའོ་ཞེས་འདོད་པའི་ཕྱིར་རོ། ། ཅི་སྟེ་རི་ཞིག་ལྟར་
 མི་རྟག་པར་བསྐྱེད་པ་ཉིད་ཏུ་བསྐྱེད་པར་འདོད་པ་དེའི་ཆེ་གྱུབ་པ་ལ་སྐྱེད་པའི་སྒྲོན་ཡིན་ལ། དེ་བཞིན་
 ཏུ་རྟག་པ་ནུས་ལ་ཡང་མངོན་པར་གསལ་བ་དང་མངོན་པར་མི་གསལ་བའི་གནས་སྐབས་ལ་བརྟེན་
 བས་སྤྱི་རྟག་པ་ཉིད་ཏུ་བརྟེན་པར་འདོད་པ་ཁོ་ནའོ། ། དེ་ལྟར་རེ་ཞིག་སྤྱི་མི་རྟག་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་
 བའི་དམ་བཅའ་ནི་རྒྱས་པར་སུན་ཕྱུང་ནས་དེ་ནི་དབང་པོས་གཟུང་བར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བྱ་
 བའི་གཏན་ཆེགས་ཀྱི་སྒྲོན་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར། དབང་པོ་འབའ་ཞིག་གིས་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྒྲོས་
 ཏེ། དབང་པོས་གཟུང་བ་འབའ་ཞིག་ནི་འབྲས་སུ་ཡིན་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ནི་ཁྱད་པར་དང་བྲལ་
 བ་སྟེ། ཁྱད་པར་མེད་པ་དེ་གཏན་ཆེགས་ཡིན་ན་སྤར་བསྐྱེད་པའི་རིགས་དེ་ཕྱིས་གཏན་ཆེགས་མ་ངེས་
 པར་འགྱུར་ཏེ་ལྷོག་པ་མ་གྱུབ་པའི་ཕྱིར་རོ། ། གལ་ཏེ་ཕྱི་རྒྱལ་བས་རིགས་ཁས་སྤངས་པའི་ཕྱིར་ལྷོག་པ་
 མ་གྱུབ་པ་དེ་ལྟ་ན་ཡང་སངས་རྒྱས་པ་ལ་སོགས་པས་རིགས་ཁས་སྤངས་པའི་ཕྱིར། གྱུབ་པ་ཉིད་
 ཡིན་ཏེ་དེའི་ཕྱིར་རི་ལྟར་མ་ངེས་པ་ཡིན་ཞེ་ན། དཔེར་ན་ཕྱིར་རྒྱལ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྒྲོས་ཏེ།
 གཉི་ག་ལ་ངེས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་དེ་ཉིད་སྐྱེད་པ་དང་སུན་འབྱེན་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བའི་རིགས་པ་
 ལས་སོ། ། རི་ལྟར་ཕྱོགས་གྱི་ཚེས་གང་ཡང་རུང་བ་ལ་མ་གྱུབ་ན་གཏན་ཆེགས་སྒྲོན་ཅན་ཏུ་འགྱུར་པ་
 དེ་བཞིན་ཏུ་རྗེས་སུ་འགྲོ་བ་དང་ལྷོག་པ་དག་གང་ཡང་རུང་བ་ལ་མ་གྱུབ་པ་ན་སྒྲོན་ཅན་ཉིད་

ཡིན་ནོ། ། རྗེས་སུ་འགྲོ་བ་དང་ལྷོག་པ་དག་མ་གྲུབ་ན་ཡང་ཞེས་ཆོག་ནམ་པར་བསྐྱར་ལ་གཉིས་ཀྱི་
 ཆོག་སྐྱར་བར་བྱའོ། ། དེ་ལྟར་ན་གལ་ཏེ་གཉིས་ཀ་ལ་གྲུབ་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཉིད་སྐྱབ་པ་སུན་འབྲིན་པ་
 ཡིན་ན་དེ་རི་ལྟར་སངས་རྒྱས་པ་ལ་མ་གྲུབ་པའི་རིགས་ཀྱིས་འབྲུལ་བར་བཞེད་པ་ཡིན་ཞེ་ན། དེ་ལ་
 གལ་ཏེ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྟོས་ཏེ། གལ་ཏེ་ཡང་སྐྱབ་པར་བྱེད་པ་སྐྱབ་སངས་རྒྱས་པ་ལ་རིགས་མི་
 མཐུན་པའི་ཚྭ་གས་ཉིད་དུ་མ་གྲུབ་པ་དེ་ལྟར་ཡང་དོགས་པ་མི་ལྷོག་སྟེ། དེ་དགག་པར་མི་རུས་པའི་
 ཕྱིར་རོ། ། དེ་ལྟ་ཡིན་དང་མི་མཐུན་པའི་ཚྭ་གས་ལས་ལྷོག་པ་ལ་ཐེ་ཆོམ་ཟ་བ་ཡིན་ནོ་སྟེ་དུ་བསམས་
 པ་ཡིན་ནོ། ། གཞན་ཡང་བསྐྱབ་པར་བྱ་བ་དང་སྐྱབ་པར་བྱེད་པ་དག་གི་ནམ་པར་རྟོག་པ་གཞན་གྱི་
 སུན་འབྲིན་པ་ནི་དབང་པོས་གཞུང་བྱ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྟོས་ཏེ། ཚྭ་གས་པའི་སྐྱས་མི་རྟག་པ་
 ཉིད་གཞུང་ངོ། ། དེ་ལ་དབང་པོས་གཞུང་བར་བྱ་བ་ཉིད་ལ་སོགས་པའི་ཅིའི་བདག་ཉིད་ཡིན་ཞེས་
 དཔྱད་པར་བྱ་སྟེ། སྤྱི་གསལ་བ་ལས་ཐ་དད་པ་ཡིན་ནམ། འོན་ཏེ་ཐ་མི་དད་པ་ཡིན་གང་། དེ་ལ་ཐ་མི་
 དད་པའི་ཚྭ་གས་ལ་ཡང་ཐ་དད་པ་དང་ཐ་མི་དད་པ་གསལ་བར་བྱེད་དེ། ཅི་དེ་ཐ་དད་ན་ཡང་གོང་གི་
 སོ་སོ་ལ་ཐ་དད་པའམ། འོན་ཏེ་ཐ་མི་དད་པ་ཡིན་ཏེ། གཅིག་ཅེས་བྱ་བའི་ཐ་ཆོག་གོ། དེ་ལ་ཐ་མི་དད་
 པའི་ཚྭ་གས་ལ་དབང་པོས་གཞུང་བར་བྱ་བ་ཉིད་ཀྱི་གཏན་ཆོགས་སུན་མོང་མ་ཡིན་པ་ཉིད་ཡིན་ཏེ།
 གསལ་བ་ལ་ཐ་མི་དད་པའི་ཕྱིར་དེའི་ཕྱིར་རང་གི་ངོ་བོ་བཞིན་དུ་དེ་གསལ་བ་གཞན་ལ་རྗེས་སུ་འགྲོ་
 བ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། ། ཐ་དད་པའི་ཚྭ་གས་ལ་ཡང་དཔྱོད་པ་ཐ་དད་པར་མི་འདོད་པའི་ཕྱིར། ། གསལ་བ་
 རེ་རེ་དང་ཐ་དད་པའམ། ཐ་མི་དད་པ་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་གཏན་ཆོགས་མ་གྲུབ་པོ། ། དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་ཐ་
 དད་པ་དང་ཐ་མི་དད་པའི་ཚྭ་གས་ཀྱི་སྟོན་མ་བཞེད་དེ། ཐ་དད་དུ་གྲུབ་པ་ན་དེའི་གོ་སྐབས་ཡོད་པའི་
 ཕྱིར་རོ། ། མི་རྟག་པ་ཉིད་ཀྱང་ཐ་དད་པའི་ཚྭ་གས་ལ་མཐུན་པའི་ཚྭ་གས་བསྐྱབ་བྱ་དང་བལ་བ་ཡིན་ཏེ།
 དཔེ་བསྐྱབ་བྱས་སྟོང་ངོ་ཞེས་བྱ་བའི་ཐ་ཆོག་གོ། ། ཐ་མི་དད་པའི་ཚྭ་གས་ལ་ཡང་དཔེ་བསྐྱབ་བྱ་མ་ཆང་
 བ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། གསལ་བ་གསལ་བ་གཞན་ལ་རྗེས་སུ་འགྲོ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། ། ད་ནི་བཙལ་མ་ཐག་
 ཏུ་བྱུང་བའི་ཕྱིར་ཞེས་བྱ་བའི་གཏན་ཆོགས་འདི་མ་ངེས་པ་ཉིད་འཆད་པ་ནི་བཙལ་མ་ཐག་ཏུ་བྱུང་

ཚད་མའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་བསྐྱུས་པའི་དཀའ་འབྱེལ།

ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྟེ། བརྒྱལ་བའི་མཚུགས་ལྷན་པ་ཉིད་ནི་བརྒྱལ་མ་ཐག་ཏུ་འབྱུང་བ་ཉིད་ཏུ་བརྟེན་ལ། དེ་ནི་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་ལ་ཡང་འཇུག་པའི་ཕྱིར་མ་ངེས་པས་བྱས་པ་དང་མི་རྟག་པ་ཉིད་སྐྱབ་པར་བྱེད་པ་མ་ཡིན་ནོ། ། འདི་ལྟར་སངས་རྒྱས་པ་རྣམས་ཀྱིས་སོ་སོར་བརྟགས་པའི་འགོག་པ་དང་ནམ་མཁའ་ཞེས་བྱ་བ་འདུས་མ་བྱས་གསུམ་པོ་དངོས་པོ་སྐྱད་ཅིག་ལས་ཐ་དད་པ་མ་བྱས་པ་དང་རྟག་པར་འདོད་དེ། དེ་ལ་གཏན་ཆོག་མཁའ་འདི་འཇུག་གོ་ཞེས་བསྐྱུས་པའི་ཕྱིར་སློ་སྟོན་འགྲོ་བའི་ཞེས་བྱ་བ་སྟོས་ཏེ། བྱམ་པ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཀྱི་སློ་སྟོན་ཏུ་འགྲོ་བའི་འཇིག་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་སོ་སོར་བརྟག་པའི་འགོག་པ་ལོ། ། གང་ཡང་སློ་སྟོན་ཏུ་འགྲོ་བ་ཅན་མ་ཡིན་པ་དེ་ནི་སོ་སོར་བརྟགས་པ་མ་ཡིན་པའི་འགོག་པའོ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ནི་སངས་རྒྱས་པའི་གཞུང་ལུགས་ཡིན་པར་གྲག་གོ། ། དེ་དག་གི་ཞེས་བྱ་བ་ནི་བྱམ་པ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཀྱི་ལོ། ། གཉིས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སོ་སོར་བརྟགས་པ་དང་སོ་སོར་བརྟགས་པ་མ་ཡིན་པའི་འགོག་པ་དག་གོ། ། མ་བྱས་པར་ཡང་ཞེས་བྱ་བའི་ཡང་སྐྱུ་ལས་རྟག་པ་ཡང་ངོ་། ། ཇི་ལྟར་འདི་དག་གི་མ་བྱས་པ་ཉིད་དང་། རྟག་པ་ཉིད་དག་དང་། ཡང་ཇི་ལྟར་དེ་ལ་གཏན་ཆོག་མཁའ་འདུག་པ་དེ་ལྟར་གཞན་གྱི་ལུགས་ཀྱིས་བསྐྱུས་པའི་ཕྱིར། དེ་དག་ཅེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྟོས་ཏེ། དེ་དག་ཅེས་བྱ་བ་ནི་སངས་རྒྱས་པ་རྣམས་སོ། ། འོན་ཏེ་མེས་བྱུང་གི་དང་དབྱུག་པས་བྱམ་པ་ཞེས་བྱ་བའི་འཇིག་པའི་རྒྱ་དག་མཐོང་བ་མ་ཡིན་ནམ། དེའི་ཕྱིར་འདི་ལྟར་རྒྱ་མེད་པ་ཉིད་ཡིན་ཞེ་ན། མེ་དང་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྟོས་ཏེ། དེ་ལ་མེ་ལ་སོགས་པ་ནི་སོ་ལ་བ་ལ་སོགས་པའི་དངོས་པོ་གཞན་གྱི་རྒྱ་ཉིད་ཏུ་རྟེན་སུ་འགྲོ་བ་དང་རྟོག་པ་དག་གིས་ངེས་ཀྱི་འཇིག་པའི་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ནི་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་ངོ་། ། འོ་ན་གལ་ཏེ་རང་བཞིན་གྱིས་འཇིག་པ་ཡིན་ན་ཅིའི་ཕྱིར་མེ་ལ་སོགས་པ་དང་ཕྱད་པ་ལས་སྤར་ཡང་དམིགས་པར་མི་འཇུར་རོ་ཞེ་ན། འདྲ་བའི་རྒྱན་ནི་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྟོས་ཏེ། འདྲ་བ་གཞན་དང་གཞན་འབྱུང་བས་བསྐྱུས་པའི་ཞན་པ་རྣམས་ཀྱིས་མི་ངེས་ལ། རྒྱན་མི་འདྲ་བར་འབྱུང་བས་ནི་ངེས་པ་ཡིན་ནོ། ། མི་མཐུན་པའི་རྒྱ་ནི་ཐོ་བ་ལ་སོགས་པ་ལོ། ། མི་མཐུན་པའི་འབྲས་བུ་ནི་ཁྱོ་མོ་ལ་སོགས་པ་ལོ། ། གནས་སྐབས་འདིར་འཇིག་པར་རིགས་པ་ཉིད་ཏུ་

གསལ་བར་འགྱུར་རོ་ལོ། ། དེའི་ཕྱིར་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པས་མཐུག་སྟུང་པར་བྱེད་དོ། ། མི་འདྲ་བའི་
 རྒྱན་ཞེས་བྱ་བ་ནི་མི་མཐུན་པའོ། ། རྒྱ་གང་ལས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་གཞི་མཐུན་པ་ཉིད་དོ། ། དེ་ཉིད་ཀྱིས་
 ཞེས་བྱ་བ་ནི་རྒྱས་སོ། ། གང་ལས་ཞེས་བྱ་བ་བསྟན་པར་བྱ་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་མདོན་པར་གསལ་བ་
 ཞེས་བྱ་བ་བྱི་མ་དང་འབྲེལ་དོ། ། གཏན་ཆོགས་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་ལ་འཐུག་པ་ཉིད་བསྟན་པའི་
 ཕྱིར། གང་ཕྱིར་དེ་ནི་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྟོན་ཏེ། དེ་ནི་ཞེས་བྱ་བ་ནི་འགོག་པ་ནམ་པ་གཉིས་སོ། །
 ཐོ་བ་བརྟེན་པ་ལ་སོགས་པ་སྟོན་པའི་མཐུག་ཐོགས་སྟེན་པ་དམིགས་པ་ནི་ཐོ་བ་བ་བརྟེན་པ་ལ་
 སོགས་པའི་བརྟེན་པ་མཐུག་ཏུ་བྱུང་བ་ཞེས་བྱའོ། ། གསུམ་གྱིས་ཞེས་སྟོན་པ་དེ་ལ་གཉིས་ཀྱིས་འབྲུལ་བ་
 བསྟན་ནས། གསུམ་པ་ནམ་མཁས་ཀྱང་འབྲུལ་བར་བསྟན་པའི་ཕྱིར། ནམ་མཁའ་ཡང་ཞེས་བྱ་བ་ལ་
 སོགས་པ་སྟོན་ཏེ། དེ་བརྟེན་པ་ཡིས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ས་ལ་སོགས་པ་དེ་རྟོག་པ་ལ་སོགས་པ་བྱེད་པར་འགྱུར་
 བས་བརྟེན་པ་ཡིས་སོ། ། དེ་ལ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སྒྲ་ལོ། མཐོང་བ་ནི་བརྟེན་པ་མཐུག་ཏུ་བྱུང་བའི་ཤེས་པའོ། །
 དེ་ལྟར་གཏན་ཆོགས་སྟོན་བརྟེན་ནས། དཔེའི་སྟོན་བརྟེན་པར་འདོད་ནས། མཐུན་པའི་ཕྱོགས་ཀྱིས་
 ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྟོན་ཏེ། མཐུན་པའི་ཕྱོགས་ནི་དཔེ་སྟེ། དེ་ཅི་ཐོས་པའི་དོན་ཡིན་པར་འདོད་
 དམ། འོན་ཏེ་གསལ་བ་ཡིན་གྲང་། གལ་ཏེ་ཐོས་པའི་དོན་ཡིན་པ་དེའི་ཆེ་བསྟུབ་བྱ་མ་ཆང་བའི་དཔེ་
 ཉེས་པ་ཡིན་ཏེ། འདི་ལྟར་ཐོས་པ་ནི་སྟེ། དེའི་དོན་ནི་བརྟེན་བྱ་སྟེ། དེ་ཡང་བྱམ་པ་ལ་སོགས་པའི་
 སྤྱིའི་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་རྟོག་པ་མཐུན་ཅད་མི་རྟག་པ་ཉིད་ཏུ་འདོད་པའི་ཕྱིར། དེ་ལ་མི་རྟག་པ་ཉིད་ཀྱི་
 བསྟུབ་པར་བྱ་བའི་ཆོས་རྟེན་སྟེན་པ་མ་ཡིན་ནོ། ། ཁ་ཅིག་ཏུ་རིགས་ཀྱི་དོན་ལ་ཞེས་འདོན་པ་དེར་
 བྱི་ལས་འཛིན་པའི་བསྟུབ་བྱ་སྟེ། དོན་ནི་འདྲ་བ་ཉིད་དོ། ། ཅི་སྟེ་ཕྱོགས་གཉིས་པ་ཡིན་ན་དེའི་ཆེ་
 ཡང་དཔེ་ཉིད་ཏུ་འདོད་པའི་གསལ་བ་དེའི་རིགས་ལས་གཞན་ནམ་གཞན་མ་ཡིན་པར་བརྟག་པར་བྱ་
 སྟེ། ཅི་གསལ་བ་དེ་རིགས་ལས་གཞན་མ་ཡིན་ནམ། འོན་ཏེ་གཞན་མ་ཡིན། གལ་ཏེ་གཞན་ཡིན་པ་
 དེའི་ཆེ་དཔྱད་པ་བ་ལ་དཔེའི་ཆོས་ཅན་མ་གྲུབ་སྟེ། དཔྱད་པ་བ་ནི་བྱེད་པ་ལ་སོགས་པ་བཞིན་ཏུ་
 མཐའ་གཅིག་ཏུ་རིགས་གསལ་བ་ལས་ངེད་ལ་གཞན་ཏུ་མི་འདོད་དེ། རི་རྒྱུད་ཏུ། རིགས་ལ་སོགས་པ་

ཚད་མའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་བསྐྱུས་པའི་དཀའ་འབྲེལ།

གསལ་བ་ལས། ། དེ་ལ་གཞན་ཉིད་གནས་པ་མེད། ། ཅེས་གནས་པ་ལྟ་བུའོ། ། འོན་ཏེ་གཞན་མ་ཡིན་པའི་ཚུགས་ཡིན་པ་དེའི་ཆེ་གཞན་སངས་རྒྱལ་པ་ལ་དཔེའི་ཆོས་ཅན་མ་གྲུབ་སྟེ། གཞན་གྱི་གསལ་བ་ལས་གཞན་པ་མ་ཡིན་པའི་རིགས་མི་འདོད་དོ། ། ཅི་སྟེ་ཐ་དད་པ་ཐ་མི་དད་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་སྤངས་ནས་བྱམ་པ་དཔེ་ཉིད་ཏུ་ལེན་པར་བྱེད་ན་དེའི་ཆེ་ཡང་ཁོ་བོ་ཅག་ལ་དཔེ་བསྐྱུབ་བྱའི་སྟངས་ཡིན་ནོ། ། ཞེས་བསྟན་པའི་བྱིར། བྱད་མེད་ཅེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྟོས་ཏེ། དེ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་བྱམ་པའི་དངོས་པོའོ། ། ཇི་ལྟར་ཞེ་ན། འདིའི་རིགས་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྟོས་ཏེ། བྱམ་པའི་དངོས་པོ་འདིའི་རིགས་གྱི་མིང་ཅན་གྱི་ཆ་རྣམས་ནི་རྟག་ལ། ཅིག་ཤས་གསལ་བའི་མིང་ཅན་རྣམས་ནི་འཇིག་པ་སྟེ་འགྱུར་བ་ཅན་ཡིན་ནོ། ། འདི་སྟུང་ཏུ་ཇི་ལྟར་གཅིག་ལ་སན་ཚུན་འགལ་བའི་རང་བཞིན་གཉིས་རིགས་པ་ཡིན་སྟུང་སེམས་ན། དངོས་གཅིག་འདེན་པའི་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྟོས་སོ། ། གཞན་ཡང་བསྐྱུབ་བྱའི་ཆོས་རྣམ་པར་བརྟགས་པའི་སྟོན་ནས་དཔེའི་སྟོན་བཞིན་པར་འདོད་ནས། དེ་ལྟར་མི་རྟག་ཉིད་ཅེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྟོས་ཏེ། གལ་ཏེ་རྗེས་སུ་འགྲོ་བ་མེད་པར་འཇིག་པའི་མཆན་ཉིད་གྱི་མི་རྟག་པ་ཉིད་བསྐྱུབ་བྱ་ཉིད་ཏུ་འདོད་པ་དེའི་ཆེ་ཁོ་བོ་ཅག་དཔྱད་པ་བ་ལ་དཔེ་བསྐྱུབ་བྱ་མ་ཆང་བ་ཡིན་ཏེ། ཁོ་བོ་ཅག་གིས་ནི་དངོས་པོ་རྣམས་གྱི་འཇིག་པ་བསྟན་ནས་ཆད་པར་མི་འདོད་དེ། ལུས་པའི་ངོ་བོར་གནས་པའི་བྱིར་རོ། ། གལ་ཏེ་ཡང་འཇིག་པའི་ཞེས་བྱ་བ་སྤྱིའི་སྒྲ་ཡིན་པ་དེ་ལྟར་ཡང་སྐབས་གྱི་རྗེས་སུ་འགྲོ་བ་མེད་པར་འཇིག་པའི་བདག་ཉིད་གྱི་དོན་གྱི་ཡུལ་འདི་ལ་འཇུག་པར་ཤེས་ཏེ། དེ་ལྟར་མ་ཡིན་ན་ཇི་ལྟར་དཔེ་བསྐྱུབ་བྱ་མ་ཆང་བ་ཉིད་ཏུ་ཐལ་བར་འགྱུར་བར་རིགས། འོན་ཏེ་གལ་ཏེ་གཏན་ནས་འཇིག་པ་ཉིད། མི་རྟག་པ་ཉིད་ཏུ་བཞིན་པ་ན་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པས་མི་རྟག་པ་ཉིད་རྣམ་པར་བརྟགས་ཟེན་མ་ཡིན་ནམ། དེ་ཅིའི་བྱིར་ཡང་རྟོག་པར་བྱེད་ཅེ་ན། བདེན་ཏེ་དེར་ནི་ཚུགས་གྱི་སྟོན་བསྟན་པའི་དོན་ཏུ་ཡིན་ལ་ད་ལྟ་ནི་དཔེའི་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་བྱད་པར་རོ། ། ཡང་རྗེས་སུ་འགྲོ་བ་མེད་པར་འཇིག་པའི་མཆན་ཉིད་གྱི་མི་རྟག་པ་ཉིད་མི་འདོད་ཀྱི། འོན་ཀྱང་གསལ་བ་དང་མི་གསལ་བའི་མཆན་ཉིད་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། འདིར་སྟོས་པ། གཞན་ཞེས་བྱ་བ་སྟེ། མི་རྟག་པ་ཉིད་ཅེས་བྱ་བ་དང་

འབྲེལ་དོ། ། བྱེད་ལ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་བསྐྱབ་བྱས་སྟོང་ཞེས་བྱ་བ་དང་སྒྱར་བར་བྱའོ། ། དེ་ལ་ཡང་དབེེ་
 ཞེས་བྱ་བ་ནི་བྱེད་པར་ཡིན་ནོ། ། བྱེད་ཅག་སངས་རྒྱལ་པ་རྣམས་ཀྱིས་ནི་གངས་ཅན་བཞིན་དུ་རྗེས་སུ་
 འགྲོ་བ་དང་བཅས་པའི་འཇིག་པ་མི་འདོད་དེ། དེ་ལྟ་བུས་ན་བྱེད་གྱི་ཕྱོགས་ལ་དབེེ་སྐྱབ་བྱ་མ་ཆང་བ་
 ཉིད་དུ་འཇུག་རོ་ཞེས་བྱ་བའི་སྒྲ་མི་རྟག་པ་ཉིད་དུ་བསྐྱབ་པ་ལ་སྒྲོན་གྱི་ལམ་འདི་མཁས་པ་རྣམས་ལ་
 བཤད་པ་ཡིན་ལ། གཞན་ཡང་ཤེས་རབ་ཅན་རྣམས་ཀྱིས་རང་ཉིད་ཀྱིས་བཟླ་པར་བྱའོ། ། གལ་ཏེ་
 ཆེག་དོན་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པས་གཞན་གྱི་ལྷན་ཀའི་དོགས་པ་བསུ་བ་ཡིན་ཏེ། བྱེད་པར་ཅན་གྱི་
 སྐྱབ་པར་བྱེད་པ་རྣམ་པར་ཆད་པའི་བྱ་བའི་བྱེད་པར་བསྐྱབ་པ་དང་དགག་པའི་མཚན་ཉིད་གྱི་དག་
 གི་དོན་ཏེ། དེ་ཉིད་ལ་སྐྱལ་བར་བྱེད་པ་ནི་ཆད་མ་ཡིན་གྱི་དངོས་པོ་ལ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། ། དེ་ལྟ་ཡིན་དང་
 རིག་བྱེད་ཆད་མ་ཉིད་དུ་བསྐྱབ་པར་བྱ་བ་ལ་ཆེག་དང་ཆེག་གི་དོན་དང་དེ་དག་གི་འབྲེལ་བ་གསུམ་
 པོ་རྟག་པ་ཉིད་དུ་བསྐྱབ་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་སྐྱབས་སུ་ཉེ་བར་མཐོང་བ་མ་ཡིན་ནོ། ། གཞན་ཡང་གང་
 དང་གང་དག་གི་དོན་རྟོགས་པ་དེ་ནི་བཟང་ལས་བྱུང་བ་ཅན་ཡིན་ཏེ། དབེེར་ན་ཨ་ཨ་ཨ་ཨ་ཞེས་བྱ་བའི་
 དག་ལས་ཡོན་ཏན་འབེལ་བ་ལ་སོགས་པའི་སྒྲོ་བཞིན་ནོ། ། སྐྱལ་བར་བྱེད་པའི་དག་ལས་བྱུང་བ་ཡང་
 དག་གི་དོན་རྟོགས་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རང་བཞིན་གྱི་གཏན་ཆེགས་སོ། ། འདི་ཉིད་སྟོན་
 པ་ནི་སྐྱེས་སུ་རྣམས་ཀྱིས་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྟེ། ཡོན་ཏན་འབེལ་སོགས་སྒྲོ་བཞིན་ནི་འདུན་པའི་
 དོན་ལ་འདྲ་བ་ཡིན་ནོ། ། འདི་ཉིད་བསྐྱབ་པའི་ཕྱིར་རྒྱ་མཚན་མེད་པ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྒྲོས་ཏེ།
 རྒྱ་མཚན་མེད་པ་ཡིན་ཡང་སྟེ། དག་ལས་པ་མེད་པ་ཡིན་ན་ཡང་མཚན་སྐྱོན་བྱེད་པ་མེད་པ་རྣམས་
 ཀྱིས་ལྷགས་ཀྱི་མེད་པ་རང་ཉིད་ཀྱི་བཟླ་པའི་འཆོ་བའི་དོན་དུ། མཐོང་རིས་འདོད་པས་མེ་ལ་སྐྱོན་
 སྟེག་སྐྱོན། ། ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་རིག་བྱེད་གྱི་དག་གི་དོན་བཟླ་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བར་གྲིད་པ་
 ཡིན་ནོ། ། གཞན་ཡང་དག་འདུས་པའི་དོ་བོ་ཡིན་པ་དེ་ནི་སྐྱེས་སུས་བྱས་པ་ཡིན་ཏེ། དབེེར་ན་རྒྱུས་
 གར་གྱི་སྐྱང་ལ་སོགས་པའི་གཏམ་རྒྱུད་བཞིན་ནོ། ། རིག་བྱེད་ཀྱང་ཆེག་འདུས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་
 ནི་རང་བཞིན་གྱི་གཏན་ཆེགས་སོ། ། དེ་ལྟ་ཡིན་དང་སྐྱེས་སུས་བྱས་པའི་ཕྱིར་ལམ་པོ་ཆེའི་སྐྱེས་སུའི་

ཚད་མའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་བསྐྱུས་པའི་དཀའ་འབྲེལ།

ངག་བཞིན་དུ་རིག་བྱེད་ཚད་མ་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་རོ། ། ཡིད་ཆེས་པས་བྱས་པའི་བྱིར་སྐྱེས་བྱས་བྱས་
པ་ཡིན་ན་ཡང་ཚད་མར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། འདིར་ནི་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྒྲོས་སོ། ། འབྲེལ་བ་མི་
བྱེད་ཅེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པས་ལེན་འདེབས་པར་བྱེད་དེ། ཉན་པ་པོ་ལ་འབྲེལ་བྱེད་ན། ། སྒྲ་བ་པོ་ཡིས་
གང་རྟོགས་འགྱུར། ། ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པས་ཆོག་དང་ཆོག་གི་དོན་གང་གི་འབྲེལ་བ་མི་རིགས་པ་
བརྗོད་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་རིག་བྱེད་ཀྱི་ཆོག་རྟག་པ་ཉིད་དུ་བརྗོད་པར་བྱའོ། ། སྐྱེས་བྱ་ནམས་
ཀྱི་བརྗོད་ལས་ནི། ། ཡོན་ཏན་འབྲེལ་སོགས་སྒྲོ་བཞིན་དུ། ། ཞེས་བྱ་བ་འདི་མ་ངེས་པ་ཉིད་དུ་སྟོན་པ་ནི།
བརྗོད་ལས་བྱུང་བའི་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྟེ། ཡང་དང་མི་ལ་སོགས་པའི་མཐོང་བའི་དོན་དེ་ལ་བརྗོད་
ལས་ཡོན་ཏན་ལ་སོགས་པའི་ཐ་སྙད་རྟོགས་པ་སྤྱིད་པ་ཉིད་ཡིན་ཀྱི། རིག་བྱེད་ལས་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། མཐོ་
རིས་ལ་སོགས་པ་དབང་པོ་ལས་འདས་པ་ཉིད་ཀྱིས་བརྗོད་བྱ་བར་མི་རུས་པའི་བྱིར་རོ། ། འོ་ན་དེ་ལྟ་ན་
འདི་དོན་མེད་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། འདི་ཡང་དོན་མེད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཞེས་བྱ་བ་སྒྲོས་ཏེ། དེ་ཞེས་བྱ་བ་
ནི་རིག་བྱེད་དོ། ། འདུས་པ་ཡིན་པའི་བྱིར་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྐྱབ་པར་བྱེད་པ་དེ་ལ་ཡང་སྐྱབ་པར་
བྱེད་པ་གཞན་ཀྱིས་མ་ངེས་པ་ཉིད་དུ་བསྟན་པའི་བྱིར་འདུས་པ་ཉིད་ལ་ཡང་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་
སྒྲོས་ཏེ། འོན་ཏེ་སྒྲ་ར་ཏ་འདོན་པར་བྱེད་པ་ལ་ཡང་དེ་སྐད་དུ་བརྗོད་པར་རུས་པ་མ་ཡིན་ནམ། གང་སྒྲ་
ར་ཏ་འདོན་པར་བྱེད་པ་དེ་ཐམས་ཅད་ནི་སྒྲ་མ་འདོན་པར་བྱེད་པ་སྟོན་དུ་འགོ་བཅན་ཡིན་ཏེ། སྒྲ་ར་
ཏ་འདོན་པ་ཡིན་པའི་བྱིར་ད་ལྟར་བ་བཞིན་ནོ་ཞེས་དེ་སྐད་དུ་བརྗོད་པར་རུས་པ་ཡང་མ་ཡིན་ནོ། ། དེ་
ལྟ་བུས་ན་དེ་བཞིན་དུ་སྐྱབ་བྱེད་གཞན་ཡང་མ་ངེས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་དོགས་པ་བསྐྱེད་ནས། སྒྲ་ར་ཏ་ཡང་
ཞེས་བྱ་བ་སྒྲོས་ཏེ། དེ་ལྟར་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཐལ་བར་འགྱུར་བའོ། ། འོན་ཀྱང་དེ་ལ་བྱེད་པ་པོ་རྒྱས་པར་
ངན་ཞེས་བྱ་བ་བྱེད་པ་པོ་ངན་པ་དེས་དམ་བཅའ་བའི་དོན་ལ་གཞོད་པའི་བྱིར་ཐལ་བར་འགྱུར་བ་མ་
ཡིན་ནོ། ། རིག་བྱེད་ལ་ནི་ངན་པ་མེད་དེ་བྱེད་པ་པོ་ཞེས་བྱ་བ་ལྟག་མའོ། ། འོན་ཏེ་རིག་བྱེད་ལ་ཡང་
བྱེད་པ་པོ་ངན་པ་ཉིད་མ་ཡིན་ནམ། འདི་ལྟར་ངང་སྟོང་མེས་ཁྲིས་ངེས་བརྗོད་ཀྱི་རིག་བྱེད་བྱས་ལ་
སྟན་ཆོག་གི་རིག་བྱེད་པ་ནི་སྟན་དངགས་ཀྱི་རིག་བྱེད་དོ། ། ལེགས་ལྟན་ལ་མཚུངས་པའི་སྟོ་ཅན་ངང་

མྱོང་ཕྱག་རྒྱ་མཐུག་གིས་བྱས་པ་ནི་སྤྲོད་སྒྲུབ་གི་རིག་བྱེད་དོ། ། སྒྲན་དངགས་ཀྱི་རིག་བྱེད་བྱས་
 པའམ། ཡང་ན་ཉི་མའི་གཉེན་གྱིས་བྱས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། དེའི་ཕྱིར། གང་དེ་དོན་བཟླ་བ་ཆུ་མཆན་
 ཅན། ། ཞེས་བྱ་བ་སྒྲོས་ཏེ། གང་ཡང་རིག་བྱེད་བྱེད་པ་པོ་དྲན་པ་དེ་ནི་དོན་བཟླ་བ་ཆུ་མཆན་ཅན་
 ཡིན་ནོ། ། དོན་གཞན་བཟླ་བ་ལྟར་ལེན་པ་ནི། དོན་བཟླ་བ་སྟེ་དེ་ཆུ་མཆན་ཏུ་གང་ལ་ཡོད་པ་དེ་ལ་
 དེ་སྐད་ཅིས་བྱའོ། ། འདི་ལྟར་བྱས་ཞེས་བྱ་བ་བྱེད་པའི་དོན་ལྟར་ལེན་པ་མ་ཡིན་ནོ། ། འོ་ན་ཅི་ཞེ་ན།
 དྲན་པའི་དོན་ཡིན་ནོ། ། བྱས་ཏེ་དྲན་པར་འགྱུར་བ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ། ། དོན་འདི་དེ་ལྟར་ངེས་ཤེ་ན།
 འདས་དང་མ་འོངས་བ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྒྲོས་ཏེ། ཆད་མ་གཉིས་ནི་གོ་བར་ཟད་དོ། ། དེ་ལྟ་ཡིན་
 དང་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པས་སྐབས་སུ་བབ་པའི་དོན་མཐའ་དག་མཐུག་པས་ཆད་མ་བྱེད་པ་
 ཡིན་ཏེ། གང་ཞིག་གང་ལ་བྱེད་པ་པོར་གྱུར་པའི་སྐྱབ་པ་པོ་ལ་ལྟོས་པ་མེད་པར་ཤེས་པ་སྐྱེད་པ་དེ་ནི་དེ་
 ལ་བརྟུན་པར་མི་འགྱུར་ཏེ། དཔེར་ན་ཆིག་གི་དོན་ལ་ཆིག་བཞིན་ནོ། ། རིག་བྱེད་ཀྱི་ཆིག་ཀྱང་བྱེད་པ་
 པོར་གྱུར་པའི་སྐྱེས་བྱ་སྐྱབ་པ་པོ་ལ་ལྟོས་པ་མེད་པར་རང་གི་དོན་ལ་ཤེས་པ་སྐྱེད་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ་
 ཞེས་བྱ་བ་ནི་བྱེད་པར་བྱེད་པ་འགལ་བ་དམིགས་པ་ཡིན་ཏེ། བྱེད་པ་པོར་གྱུར་པའི་སྐྱེས་བྱ་ལ་ལྟོས་པ་
 དང་བཅས་པའི་ཤེས་པ་སྐྱེད་པར་བྱེད་པ་ཉིད་ཀྱིས་བརྟུན་པ་ལ་བྱབ་པའི་ཕྱིར་ལ། དེ་དང་འགལ་བ་སྐྱབ་
 པ་པོ་ལ་ལྟོས་པ་མེད་པ་ཉིད་དོ། ། ཆིག་སྒྲོ་བཞིན་ཞེས་བྱ་བ་ལ། འདི་ནི་ཆིག་ནམས་ཀྱིས་མི་སྐྱབ་པའི་
 ཤེས་པའི་ཆུ་མཆན་ཉིད་སྟོན་པ་ལྟར་ལེན་པ་ཡིན་གྱི། ཆིག་གི་སྒྲོ་དཔེ་ཉིད་ཏུ་མདོན་པར་འདོད་པ་ནི་
 མ་ཡིན་ནོ། ། འོ་ན་ཅི་ཞེ་ན། ཆིག་ནམས་པ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟར་སྐྱུའི་བདག་ཉིད་ནི་བསྐྱབ་པར་བྱ་བའི་
 ཆོས་ཅན་ཡིན་ལ། དེ་མི་སྐྱབ་པའི་ཤེས་པ་སྐྱེད་པའི་ཆུ་མཆན་ཉིད་ཀྱིས་བརྟུན་པ་མ་ཡིན་པ་ཉིད་ཏུ་
 བསྐྱབ་པར་བྱ་བ་ལ། དེ་ལྟ་བུར་གྱུར་པ་ཉིད་ཀྱི་དཔེའི་ཆོས་ཅན་རིགས་པ་ཡིན་གྱི། དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ན་
 དཔེ་བསྐྱབ་བྱ་མ་ཆད་པ་ཉིད་ཏུ་འགྱུར་རོ། ། དེ་བཞིན་ཏུ་སྒྱུར་བ་གཞན་ནི་གང་ཞིག་རྟག་པའི་དག་
 ལས་སྐྱེས་པའི་ཤེས་པ་དེ་ནི་དོན་དེ་ལྟ་བུ་ཉིད་ཀྱིས་ཡང་དག་པ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་དག་གི་རང་བཞིན་
 གྱི་ཡུལ་ཅན་བཞིན་ནོ། ། དེ་ལ་སྐྱབ་ཐོག་བྱས་པ་ལ་སོགས་པས་མཐོ་རིས་ལ་སོགས་པ་འགྱུར་པར་

ཚད་མའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་བསྐྱུས་པའི་དཀའ་འབྲེལ།

ངེས་པ་ལ་ཡང་རྟག་པའི་རག་གི་བསྐྱེད་པ་ཡིན་ན་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རང་བཞིན་གྱི་གཏན་ཆིགས་སོ། །
ལྷན་རྒྱས་པར་ཐོས་པ་བརྟག་པར་བསྐྱབས་ཟིན་པའི་ཕྱིར་གཏན་ཆིགས་མ་གྲུབ་པ་མ་ཡིན་ནོ། །བསྐྱུས་
བས་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ནི་དང་པོ་ཉིད་ཏུ་བཤད་ཟིན་ནོ། །དེ་བཞིན་ཏུ་སྒྱུར་བ་གཞན་དག་ནི་གང་
ཞིག་ཡིད་ཆེས་པ་མ་ཡིན་པས་མ་བྱས་པའི་ཆིག་གིས་བསྐྱེད་པའི་ཤེས་པ་དང་། གང་ཡང་ཡུལ་དང་
དུས་དང་སྐྱེས་བུའི་གནས་སྐབས་གྱི་བྱད་པར་ལ་སོགས་པ་ལ་སྐྱུ་བ་དང་བྲལ་བ་དེ་ནི་ཚད་མ་ཡིན་ཏེ།
དཔེར་ན་ཡིད་ཆེས་པའི་ཆིག་གིས་བསྐྱེད་པའི་ཤེས་པ་བཞིན་ནོ། །སྐྱུལ་བར་བྱེད་པའི་ཆིག་གིས་
བསྐྱེད་པའི་ཤེས་པ་འདི་ཡང་དེ་བཞིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རང་བཞིན་གྱི་གཏན་ཆིགས་དག་གོ། །གཏན་
ཆིགས་དང་པོ་མ་གྲུབ་པ་ཡིན་ཏེ། སྐྱེས་བུས་མ་བྱས་པར་རྒྱ་ཆེར་བསྐྱབས་ཟིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་
པ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། ཇི་སྐད་ཏུ། མཐོ་རིས་འདོད་པའི་མཆོད་སྦྱིན་བྱའོ་ཞེས་བྱ་བའི་ཆིག་ལས་ཐེ་ཆོམ་
རྟོགས་པར་འགྱུར་བ་ཡང་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བཤད་པ་ལྟ་བུ་སྟེ། ཐེ་ཆོམ་མེད་པར་རྟོགས་པ་ན་འདི་ལོག་
པ་ཉིད་ཏུ་འགྱུར་བ་མ་ཡིན་ནོ། །གང་དག་བསྐྱེད་ནས་འཇིག་པ་འདི་དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ནོ་སྟེ་མ་པའི་ལོག་
པའི་ཤེས་པ་འདི་ནི་ཡུལ་གཞན་ནས་དུས་གཞན་ནས། སྐྱེས་བུ་གཞན་ལ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་འགྱུར་པ་མ་
ཡིན་པས་དེ་ལྟ་བས་ན་ཕྱིན་ཅི་ལོག་མ་ཡིན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་སྤང་བ་བཞིན་ཏུ་འཇིག་རྟེན་ཐམས་ཅད་
གྱི་སྤུན་མོང་བ་ཆོས་ལ་སོགས་པ་ནམ་པར་གཞག་པའི་རྒྱ་རིག་བྱེད་ནི་རང་ཉིད་ལས་ཚད་མ་ཡིན་ནོ་
ཞེས་བྱ་བ་གྲུབ་པོ། །དེ་ལྟ་ཡིན་དང་སངས་རྒྱས་པ་ལ་སོགས་པ་དག་གིས་གང་སྐྱུས་པའི་སེམས་ཅམ་
ལ་སོགས་པའི་ཚུལ་དེ་ནི་རིགས་པ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་པའི་བར་གནས་སོ། །གལ་ཏེ་ཐམས་ཅད་ཏུ་སྤུན་
མོང་པའི་རིག་བྱེད་སྤང་བ་བཞིན་ཏུ་རང་ཉིད་ལས་ཚད་མ་མ་ཡིན་ནས། ཅིའི་ཕྱིར་དེ་ལས་སངས་
རྒྱས་པ་ལ་སོགས་པ་ལ་ཅིག་ལོག་པར་རྟོག་པར་འགྱུར། དེ་དག་ལ་ཚད་མ་མ་ཡིན་པར་རིགས་པ་མ་
ཡིན་ནོ་ཞེས་དོགས་པ་བསུ་ནས། དེའི་ཕྱིར་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྒྲོས་ཏེ། ཇི་ལྟར་ཆེས་གསལ་བའི་
འོད་ཟེར་གྱི་ཆོགས་ཀྱིས་རབ་རིབ་གྱི་རྒྱ་མཐའ་དག་སེལ་བར་བྱེད་པའི་ཉི་མ་སྐྱེ་བོ་ཐམས་ཅད་གྱི་
སྤུན་མོང་བའི་མིག་ལྟ་བུ་ཀུན་ནས་སྤང་ཡང་རང་གི་ལས་ཀྱི་ཉེས་པ་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པས་བསྐྱེད་

པའི་ཆོས་མི་གསལ་བའི་མིག་ཅན་གྱི་བྱམ་པ་ལ་སོགས་པའི་མཐོང་བའི་ལམ་དུ་གཟུགས་མི་འདུག་
 པ་དེ་བཞིན་དུ་ཆོས་མ་ཡིན་པའི་སྒྲིའི་མིག་བསྐྱད་པ་ཤུག་འུ་ལ་སོགས་པ་རིག་བྱེད་འདིག་ཉིན་
 མཐའ་དག་གི་མིག་གཅིག་བྱར་གནས་ན་ཡང་འགལ་བ་ཉིད་དུ་སྐྱབ་པར་བྱེད་དོ་ཞེས་གསལ་། ལོའི་
 སྒྲ་ནི་མ་རངས་པ་སྟོན་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། ། དེ་ཉིད་གསལ་བར་བྱེད་པར་ནི་གཉིས་སྟེ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་
 སོགས་པ་སྟེ། སྟེས་བྱའི་ཡིག་ཞེས་བྱ་བ་ནི་བྱ་རྒྱུ་དང་ཏ་ལ་ཅམ་དུ་ཡང་ཞེས་བྱ་བའི་ཐ་ཆིག་གོ། དེ་
 ལ་གང་ལོག་པ་ཉིད་ཀྱི་རྒྱ་ཉེས་པ་དང་བྲལ་བ་དེ་ནི་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པའི་ཤེས་པའི་རྒྱ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་
 ལ་སོགས་པ་གང་སྐྱས་པ་དེ་ལ་རེ་ཞིག་གཏན་ཆིགས་སྐྱབ་པ་ཉིད་དུ་ཁས་བླངས་ནས་མ་ངེས་པ་
 བསྟན་པའི་བྱིར། བྱེད་པ་བོ་མེད་ན་ཡང་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྟོས་ཏེ། འདི་དག་ཅེས་བྱ་བ་ནི་སྟོས་
 པའོ། ། ཇི་ལྟར་འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་པ་དང་ལྡན་པ་བརྟན་དུ་སྐྱབ་པར་མཐོང་བའི་བྱིར་རྟེན་སུ་འགོ་
 བ་དང་ལྡོག་པ་དག་ལས་ཆིག་ལོག་པ་ཉིད་ཀྱིས་རྒྱ་ཉེས་པ་ཡིན་པར་གཏན་ལ་ཕབ་པ་དེ་བཞིན་དུ་
 བརྟེ་བ་ལ་སོགས་པའི་ཡོན་ཏན་དང་ལྡན་པ་བདེན་པར་སྐྱབ་པར་མཐོང་བའི་བྱིར་བརྟེ་བ་ལ་སོགས་
 པའི་ཡོན་ཏན་ཡང་བདེན་པ་ཉིད་ཀྱི་རྒྱ་ཡིན་པས་དེའི་བྱིར་ལོག་པ་ཉིད་བཞིན་དུ་རྒྱ་ལོག་པས་བདེན་
 པ་ཉིད་ཀྱང་ལྡོག་པའི་བྱིར་སྟེས་བྱས་མ་བྱས་པ་ཡིན་ན་ཡང་བདེན་པའི་དོན་ཅན་དུ་མི་འགྲུབ་པའི་
 བྱིར་གཏན་ཆིགས་མ་ངེས་པ་ཡིན་ནོ། ། ཡང་ཇི་ལྟར་ཡོན་ཏན་ལྡན་པར་ངེས་ཤིང་། ཡོན་ཏན་ཡོད་དམ་
 ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྟོས་ཏེ། བྱེད་ཀྱིས་ཉེས་པ་མེད་པའི་རྒྱར་བཟོད་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་ཉིད་ཀྱི་རྒྱ་
 ཡོན་ཏན་མེད་པ་ལ་ཡང་ཡིན་ནོ་ཞེས་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། ། དེ་བྱིར་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པས་མཐུག་
 བསྐྱས་ནས་རྒྱ་མི་དམིགས་པའི་སྟོན་ནས་བདེན་པ་ཉིད་དང་ལོག་པ་ཉིད་དག་མེད་པར་ཐལ་པ་སྟོན་
 པར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། ། དེ་ལ་ཤེས་རབ་ལ་སོགས་པ་ནི་བདེན་པ་ཉིད་ཀྱི་རྒྱའོ། ། ལོག་པ་ཉིད་ཀྱི་རྒྱ་ནི་
 བརྟེ་བ་མེད་པ་ལ་སོགས་པའི་ཞེས་གོ་རིམ་བཞིན་དུ་སྐྱར་རོ། ། དེ་གཉིས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་བདེན་པ་ཉིད་
 དང་ལོག་པ་ཉིད་དག་གོ། ། གཉིས་མེད་པ་ནི་ཐལ་བར་འགྱུར་བ་གང་ཞིག་ཏུ་འགྱུར་བ་དེ་སྟོན་པ་ནི།
 དེས་ན་དོན་མེད་ཐོབ་འགྱུར་ཏེ། ། ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྟོས་ཏེ། ལྟར་བ་དུག་དང་སེུ་བཟ། ། ཞེས་

ཚད་མའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་བསྐྱུས་པའི་དཀའ་འབྲེལ།

བྱ་བ་ལ་སོགས་པའི་སྒྲིན་པའི་སྒྲིན་ཆོག་བཞིན་དུ་བྱེད་ཅག་སངས་རྒྱལ་པ་ལ་རིག་བྱེད་དོན་མེད་པར་
སྐྱབ་པར་བྱེད་པ་ནི་དམ་བཅའ་བ་མཐོང་བས་གཞོད་པར་འགྱུར་ཏེ། འདི་ལྟར་མེ་ལ་སྒྲིན་སྟེག་བྱས་པ་
ལས་མཐོ་རིས་སུ་འགྱུར་རོ་ཞེས་བྱ་བའི་དག་འདི་ལས་དོན་རྟོགས་པར་མངོན་སུམ་དུ་ཉམས་སུ་སྦྱང་
ན་དེ་རི་ལྟར་སྦྱང་བར་བྱེད་ཅེས་དོགས་པ་བསུ་ནས་གཞན་གྱི་ཆོག་གོ་སྐབས་སྦྱང་བར་བྱེད་པ་ནི།
འདི་ནི་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྟེ། འདི་སྐྱམ་དུ་སེམས་ཏེ། གལ་ཏེ་རང་རྒྱུད་ཀྱིས་རིག་བྱེད་དོན་མེད་
པ་ཅན་བསྐྱབ་པར་བྱ་བ་ཡིན་ན་དམ་བཅའ་བ་ལ་གཞོད་པར་འགྱུར་ན། གང་གི་ཕྱིར་འདི་ནི་ཐལ་
བར་སྐྱབ་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ལ། དེ་ལ་ཐལ་བར་འགྱུར་བ་ལ་ནི། དམ་བཅའ་བ་ལ་གཞོད་པ་སྤིང་པ་ཡང་
མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལ་དམ་བཅའ་བར་བྱ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། ། ལྷ་པར་བྱེད་པའི་ཆོས་ལོག་ན་ཡང་ལྷ་
པར་བྱ་བ་ལྟོག་པར་མི་འདོད་པ་གཞན་དག་ཉིད་ལ་མི་འདོད་པ་ཐོག་དུ་བབ་པས་ཆོག་འགལ་བར་
སྒྲིན་པ་འགའ་ཞིག་ཏུ་ཟད་དོ། ། འདི་ལ་མཐོང་བས་གཞོད་པ་ཉིད་ཀྱང་མེད་དེ། འདི་ལྟར་སྐྱེས་བུས་
བཤད་པའི་དབང་གིས་དོན་མེད་པ་ཅན་གྱི་རིག་བྱེད་ལ་སོགས་པ་ལ་རྟོགས་པ་འདིར་འགྱུར་བ་ཡིན་
ཏེ། དཔེར་ན་མེ་ལ་སྒྲིན་སྟེག་བྱས་པ་ལས་མཐོ་རིས་སུ་འགྱུར་རོ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པའི་རིག་བྱེད་
ཀྱི་དག་འདིས་རྩ་ར་ཏ་དང་ལྷ་མོ་ལ་སོགས་པའི་སྒྲིད་པ་བརྗོད་པ་ཡིན་ན་ཞེས་མི་ཤེས་པ་ཁ་ཅིག་གིས་
བཤད་པས་ཕྱིས་དེའི་ཆོག་དེ་ལས་དོན་དེ་རྟོགས་པར་འགྱུར་བ་ཁོ་ན་ཡིན་ན་དེ་ནི་དོན་དེས་དོན་དང་
ལྡན་པ་ཡང་མ་ཡིན་པ་དེ་བཞིན་དུ་རང་བཞིན་གྱིས་དོན་མེད་པའི་རིག་བྱེད་ལས་ཀྱང་དོན་རྟོགས་པ་
འདིར་འགྱུར་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དམ་བཅའ་བ་ལ་མཐོང་བས་གཞོད་པ་གང་ལས་ཡིན། གཞན་ཡང་
ལོག་པ་ཉིད་ཀྱི་རྒྱ་ཉིས་པ་ཁོ་ན་ལྟོག་གི་ཡོན་ཏན་ནི་མ་ཡིན་དུ་རྒྱུག་མོད་དེ་ལྟ་ན་ཡང་གཏན་ཆོགས་
མ་ངེས་པ་ཉིད་མི་རྫོགས་སོ་ཞེས་བསྟན་པའི་ཕྱིར། སྒྲིན་མེད་ན་ཡང་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྒྲོས་ཏེ།
གལ་ཏེ་སྐྱ་ཆམས་ཀྱི་བདེན་པ་ཉིད་དང་ལོག་པ་ཉིད་ལས་མ་གཏོགས་པའི་རྒྱ་བོ་གཞན་ཞིག་ཡོད་པར་
མ་གྱུར་ན་དེའི་ཆེ་སྤང་པོ་གཅིག་མེད་པ་སྤང་པོ་གཅིག་པ་ཡོད་པ་མེད་ན་མི་འབྱུང་བར་འགྱུར་རོ། །
གང་གི་ཆེ་གཞན་སྤང་པོ་གསུམ་པ་དོན་མེད་པ་ཡང་ཡོད་པ་དེའི་ཆེ། ལོག་པ་ཉིད་ལྟོག་པས་བདེན་པ་

ཉིད་དུ་ངེས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། གཞན་ཕུང་པོ་གསུམ་པ་དོན་མེད་པ་མི་སྒྲོགས་པའི་ཕྱིར་རོ། ། གལ་ཏེ་འདི་
སྒྲུལ་དུ་རིག་བྱེད་ལ་བཅེ་བ་ལ་སོགས་པ་ཡོན་ཏན་གྱི་རྒྱ་ཅན་གྱི་བདེན་པ་ཉིད་ཁས་སྐྱེད་པར་གྱུར་
ན། དེའི་ཆེ་ཡོན་ཏན་ནམས་ནི་སྦྱེས་བྱ་ལ་བཅེན་པ་ཉིད་ཀྱི་སྦྱེས་བྱ་ལྷོག་པས་ལྷོག་པ་ན་ལོག་པ་ཉིད་
བཞིན་དུ་བདེན་པ་ཉིད་ཀྱང་ལྷོག་པར་འགྱུར་ན་གང་གི་ཕྱིར་རིག་བྱེད་ནི་རང་ལས་ཆད་མ་ཡིན་པའི་
ཕྱིར་རང་བཞིན་གྱིས་བདེན་པའི་དོན་ཅན་གྱི་ཤེས་པའི་རྒྱ་ཉིད་ཡིན་གྱི་ཡོན་ཏན་གྱིས་བྱས་པ་ནི་མ་
ཡིན་ནོ། ། དེས་ན་གཏན་ཆོགས་ངེས་པ་མ་ཡིན་ལ། རིག་བྱེད་དོན་མེད་པ་ཅན་དུ་ཐལ་བ་ཡང་མ་ཡིན་
ནོ་ཞེས་བྱ་བའི་གཞན་གྱི་ལན་འདི་དོགས་པར་བྱས་ནས་ལན་བཤད་པ་ནི། དེ་ལྟ་ཡིན་ན་ཞེས་བྱ་བ་ལ་
སོགས་པ་སྟེ། ཇི་ལྟར་རིག་བྱེད་འདི་རང་བཞིན་གྱིས་བདེན་པའི་དོན་ཅན་མ་ཡིན་པ་དེ་ལྟ་ན་ལོག་པ་
ཉིད་ཀྱང་སྲིད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་གཏན་ཆོགས་མ་ངེས་པ་ཁོ་ནའོ་ཞེས་བྱ་བ་བསམས་པའོ། ། འདི་ཡང་
ཐམས་ཅད་དུ་ནི་རང་བཞིན་གྱིས། ཤེས་རྒྱ་ཡིན་ན་ཅིག་ཅར་དུ། དེ་ལས་བྱུང་བའི་ཤེས་པར་འགྱུར།
རྒྱ་མ་ཆང་བ་མེད་ཕྱིར་རོ། ། ཞེས་ཕྱིས་འཆད་པར་འགྱུར་རོ། ། ཇི་ལྟར་དོན་མེད་པ་ཉིད་དུ་ཐལ་བར་
འགྱུར། སྦྱོར་བ་ནི་གང་ཞིག་གང་གི་ཆེ་རྒྱ་མ་ཆང་བ་མེད་པ་དེ་ནི་དེའི་ཆེ་འབྱུང་བ་ཁོ་ན་ཡིན་ཏེ།
དཔེར་ན་མངོན་པར་འདོད་པའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་མེ་ལ་སྦྱོན་སྟེག་ལ་སོགས་པའི་ཆོག་ལས་བྱུང་བའི་
ཤེས་པ་བཞིན་ནོ། ། རིག་བྱེད་ཀྱི་རྒྱ་ཅན་གྱི་ཤེས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་གནས་སྐབས་ཐམས་ཅད་རྒྱ་མ་
ཆང་བ་མེད་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རང་བཞིན་གྱི་གཏན་ཆོགས་སོ། ། ཤེས་པ་གཅིག་བཅད་པར་ཐལ་
བར་འགྱུར་པའི་ཕྱོགས་ལ་ཡང་སྦྱོན་གཞན་བཤད་པ་ནི། དེའི་རྗེས་ལ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྟེ། འདི་
ལྟར་ཤེས་པ་མཐའ་དག་ཅིག་ཅར་བསྐྱེད་ནས་དུས་ཕྱིས་རིག་བྱེད་ཤེས་པ་སྐྱེད་པར་བྱེད་པའི་རྒྱས་པ་
དེ་ལས་ཉམས་པ་ཡིན་ན་དེའི་ཆེ་རྒྱས་པའི་བདག་ཉིད་དུ་གྱུར་པ་ཟད་པའི་ཕྱིར་ཉམས་པར་འགྱུར་རོ།
ཅི་སྟེ་མི་ཉམས་ན་དེའི་ཆེ་རྒྱས་ཕྱིས་ཀྱང་ཤེས་པ་སྐྱེད་པར་ཐལ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རྟག་པ་ནི་ཅི་
ཞིག་ལྟར་ཡང་དོན་བྱེད་པར་རྒྱས་པ་མ་ཡིན་ནོ། ། འོན་ཏེ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པས་གང་རྒྱ་མ་ཆང་བ་
མེད་པ་ཞེས་བྱ་བའི་གཏན་ཆོགས་འདི་མ་གྲུབ་པ་ཉིད་དུ་དོགས་པར་བྱེད་དེ། བཤད་པ་ལ་སོགས་པ་

ཆད་མའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་བསྐྱེས་པའི་དཀའ་འབྲེལ།

ཞེས་བྱ་བའི་སྒྲུབ་པ་དང་ལ་སོགས་པ་གཞུང་ངོ་། ། དེ་དག་ལ་ཡང་ཞེས་བྱ་བ་ནི་བཤད་པ་ལ་སོགས་པ་
 ལ་འོ། ། དེ་ལྟར་མ་ཡིན་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ས་ལན་འདེབས་པར་བྱེད་དོ། ། དེ་ལ་རྒྱས་པའི་རང་
 བཞིན་བསྐྱེད་པར་འདོད་ནས་རྒྱས་པ་མེད་པ་ནི་གཞན་ལ་སྟོས་ཀྱི། གང་རྒྱས་པ་དེའི་རང་བཞིན་ནི་
 ཅུང་ཟད་ཀྱང་མ་ཆང་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་དེའི་སྟོས་པ་ཅི་འདྲ་བ་ཞིག་ཡིན། ཅི་སྟེ་སྤར་རྒྱས་པ་མེད་པ་
 ལྟན་ཅིག་བྱེད་པའི་རྒྱ་དང་ལྟན་པའི་ཕྱིར་ཕྱིས་རྒྱས་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་ཁས་ལེན་པར་བྱེད་ན་དེའི་ཆོ་
 བྱེད་ཅག་གི་རིག་བྱེད་ལ་རྟག་པར་རེ་བ་དོར་ཅིག་ཅི་སྤར་ཞེ་ན། གལ་ཏེ་དང་པོ་རྒྱས་མེད་པ། ཞེས་བྱ་
 བ་ལ་སོགས་པ་སྟོས་ཏེ། རྒྱས་པ་ཐམི་དད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ་སྤམ་དུ་བསམས་པའོ། ། ཐད་དད་ན་ཡང་
 འབྲེལ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་རིག་བྱེད་བྱེད་པ་པོ་མ་ཡིན་པར་ཐལ་བར་འགྱུར་ཏེ། རྒྱས་པ་ཉིད་ལས་འབྲས་
 བུ་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར། ཞེས་བརྗོད་པར་བྱའོ། ། ཤེས་རྒྱ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཤེས་པའི་རྒྱར་འགྱུར་བའི་རིག་བྱེད་
 གང་ཡིན་པ་དེ་སྐྱེས་བུ་ལ་བརྟེན་ནས་སྐྱེ་བའམ་རིག་བྱེད་ཀྱི་རང་བཞིན་སྐྱེས་བུ་ལ་བརྟེན་ནས་སྐྱེ་བ་
 དེ་ཡང་རིག་བྱེད་དང་ཐ་མི་དད་པའི་ཕྱིར་དེ་ཡང་སྐྱེ་བ་ཁོ་ནའོ། ། གཞན་ཡང་གཞན་ལ་སྟོས་ན་མི་
 རྟག་པ་ཉིད་དུ་ཐལ་བར་འགྱུར་བ་འབའ་ཞིག་ཏུ་མ་ཟད་སྐྱེས་བུས་མ་བྱས་པ་ཉིད་དུ་བརྟགས་པ་ཡང་
 དོན་མེད་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་བསྟན་པའི་ཕྱིར་རོ། ། ཇི་སྟེད་སྟོན་འགྱུར་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྟོས་ཏེ།
 དོན་ཅི་སྟེ་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་ཤེས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་འདི་སྐྱེས་བུས་མ་བྱས་པ་ཉིད་དུ་བརྟགས་ན། དེ་བརྟགས་
 བ་ཡང་སྐྱེས་བུ་ལ་སྟོས་པ་མེད་པར་དེའི་ཤེས་པ་སྐྱེད་པར་བྱེད་པར་མི་རྒྱས་པའི་ཕྱིར་ཏེ་བརྟགས་པ་
 དོན་མེད་པ་ཡིན་ནོ། ། འཆད་པ་པོ་ཆད་མར་གྱུར་པའི་སྐྱེས་བུ་ཉིད་དོན་ཇི་སྟེ་ལྟ་བ་བཞིན་ཤེས་པའི་རྒྱ་
 ཡིན་གྱིད་ནི་གྲུབ་ཅིན་པ་ཉེ་བར་འདིག་པའི་སྐྱེས་བུས་མ་བྱས་པས་ཅི་ཞིག་བྱ། ཅི་སྟེ་མི་རྟག་པ་ཉིད་
 དུ་ཐལ་བར་འགྱུར་བ་དང་སྐྱེས་བུས་མ་བྱས་པ་ཉིད་རྟག་པ་ཡང་དོན་མེད་པར་འགྱུར་དུ་འོང་བས་
 རིག་བྱེད་ཐམས་ཅད་དུ་རྒྱས་པར་ཁས་ལེན་པར་བྱེད་ན་དེའི་ཆོ་སྤར་མ་བཞིན་དུ་སྟོན་དུ་ཐལ་བར་
 འགྱུར་རོ་ཞེས་སྟོན་པ་ནི། གལ་ཏེ་ཀུན་ཏུ་འདི་རྒྱས་ན། ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པའོ། ། འདི་སྤམ་དུ་སྐྱེས་
 བུ་ལ་སྟོས་པ་ན་སྐྱེས་བུས་མ་བྱས་པ་དོན་མེད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། འདི་སྤར་ཇི་སྤར་གནས་པའི་དོན་ཉིད་

སྐྱེས་བྱ་དག་གིས་གསལ་བར་བྱེད་ཀྱི། སྤྱི་ན་མེད་པ་བྱེད་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། ། སྤྱི་ན་མེད་པ་བྱེད་པ་ཡིན་ན་འདི་དག་རང་དབང་ཅན་དུ་ཁས་ལེན་པར་འགྱུར་རོ། ། དེ་ལྟ་ཡིན་དང་འདྲོད་ཆགས་ལ་སོགས་པས་བསྐྱད་པར་ཐོས་པ་བྱིན་ཅི་ལྟག་གི་དོན་དུ་འགོད་པར་བྱེད་པ་སྐྱེས་ཆེན་གིས་གོགས་བྱེད་པར་འགྱུར། སྐྱེས་བྱས་འཆད་པར་བྱེད་ན་ཡང་སྦྱོན་དེ་ཉིད་མཚུངས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བསྟན་པའི་བྱིར། རང་དབང་སྐྱེས་བྱ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྦྱོས་སོ། ། གཞན་ཡང་གང་ཞིག་རིག་བྱེད་ཀྱི་དོན་འཆད་པར་བྱེད་པ་རིག་བྱེད་ཀྱི་དོན་དབང་སོ་ལས་འདས་པར་རང་དབང་དུ་ཡོངས་སུ་ཤེས་པའི་སྐྱེས་བྱ་འགའ་ཞིག་ཁས་སྤངས་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། འདི་ལྟར་འདི་རིག་བྱེད་ཀྱི་དོན་ཡོངས་སུ་ཤེས་པའི་སྦྱོན་ནས་དབང་སོ་ལས་འདས་པའི་དོན་མཐོང་བ་ཉིད་ཡིན་ཀྱི་རང་དབང་དུ་ནི་མ་ཡིན་ལ། རིག་བྱེད་ཀྱི་དོན་ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་ཡང་དབང་སོ་ལས་འདས་པའི་དོན་མཐོང་བ་མེད་པར་མ་ཡིན་པའི་བྱིར་གསལ་རབ་ཏུ་ཕན་ཚུན་བསྟེན་པ་ཉིད་འབྱུག་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བསྟན་པའི་བྱིར་སྐྱེས་བྱ་གཅིག་ཀྱང་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྦྱོས་ཏེ། འདི་ལ་སྐྱེས་བྱ་བར་བྱེད་པ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པས་སྐྱེས་བྱེད་མེད་པའི་ཤེས་པ་སྟེ། སྐྱེས་བྱ་བར་བྱེད་པ་ལ་མི་ལྟས་པ་ཞེས་བྱ་བའི་ཐ་ཆིག་གོ། འདི་ལ་རྒྱ་སྐྱེས་པ་ནི་གང་བྱིར་ཞེས་བྱ་བའོ། འདི་ཡང་ངེ་ལྟར་ཞེ་ན། འདི་ལྟར་རྟག་པའི་ཆིག་ཅེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྦྱོས་ཏེ། དེ་ནི། དེའི་བྱིར་དབང་སོ་ལས་འདས་དོན། དངོས་སུ་མཐོང་བ་སོ་ཡོད་མིན། ཆིག་ནི་རྟག་པ་ཉིད་ཀྱིས་ནི། གང་གིས་མཐོང་བ་དེས་མཐོང་ངོ། ། ཞེས་བཤད་དོ། འདི་སྟམ་དུ་རིག་བྱེད་རང་ཉིད་སྐྱེས་བྱའི་བྱ་བ་ལ་མ་ལྟས་པར་སྐྱེས་བྱ་འདི་ལ་རང་གི་དོན་རྟོགས་པར་བྱེད་པ། དེའི་བྱིར་ཕན་ཚུན་བསྟེན་པར་ཐལ་བར་འགྱུར་བ་མི་འབྱུག་གོ་སྟམ་དུ་སེམས་ན། གང་གི་ཆེ་སྐྱེས་བྱ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྦྱོས་ཏེ། འདི་ལྟར་རིག་བྱེད་ནི་དབང་སོ་ཐོས་པ་ན་བཟང་མི་ཤེས་པ་ལ་རང་ཉིད་རང་གི་དོན་རྟོགས་པར་བྱེད་པ་མ་ཡིན་ནོ། ། ཅི་ཞིག་བྱེད་ཅེ་ན། ཡོང་བ་འཁར་བ་ཐོགས་པ་ལྟར། ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྦྱོས་ཏེ། ཡོང་བ་འཁར་བ་ཐོགས་པ་ནི་བཟུང་བ་སྟེ། དེ་དང་འབྲེལ་ཞེས་ཆིག་རྣམ་པར་སྦྱར་རོ། དེ་ལ་ལྟས་པ་ལ་སྦྱོན་ཅི་ཡོད་ཅེ་ན། དེ་ནི་དེ་ཡིས་བྲངས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྦྱོས་ཏེ། དེ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རིག་བྱེད་དོ། དེ་ཡིས་ཞེས་བྱ་བ་

ཚད་མའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་བསྐྱུས་པའི་དཀའ་འབྲེལ།

ནི་སྐྱེས་བུའི་བཤད་པས་སོ། ། ལམ་ལོག་པར་ནི་ལྷུང་བར་འགྱུར། ། ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཕྱིན་ཅི་ལོག་གི་དོན་གསལ་བར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། ། གང་ཡང་། དེ་ཕྱིར་འཇིག་རྟེན་ཐམས་ཅད་ཀྱི། ། མིག་གཅིག་སྤང་འབྲེལ་བྱེད་ལ། ། ལོང་བར་རྟོག་པར་མི་བྱའོ། ། ཞེས་སྐྱུས་པ་དེ་མི་འཐད་དོ། ། རང་དབང་ཅན་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པས་སྐབས་ཀྱི་དོན་མཆུག་སྤྱད་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ཏེ། ལུས་པ་ནི་སྐྱེས་བུ་ལ་ལྟོས་ནས་ཤེས་པ་སྐྱེད་པར་བྱེད་པ་ཉིད་ཏུ་མི་རིགས་སོ་ཞེས་བསྟན་ཟིན་ཏོ། ། སྐྱེས་བུ་ལྟོས་ནས་ལུས་པ་ཡང་སྐྱེད་པར་བྱེད་པ་ཉིད་ཡིན་ཏུ་ཆུག་མོད་དེ་ལྟ་ན་ཡང་སྐྱེས་བུ་ལ་ལྟོས་པའི་ཕྱིར་ཤེས་པ་སྐྱེད་པར་བྱེད་པ་ཉིད་ཡིན་ན་ཡང་གསལ་བར་འདིའི་ཚད་མ་ཉིད་སྤྱད་པ་མ་ཡིན་ཞེས་ཆོག་གི་དོན་སྤྱར་བར་བྱའོ། ། ཡང་གི་སྐྱ་ནི་རིམ་པ་གཞན་ཏུ་སྟེ། ཤེས་པ་སྐྱེད་པར་བྱེད་པ་ན་ཡང་ཞེས་བྱ་བའི་མཆུག་ཏུ་བསྐྱབ་བར་བྱའོ། ། དོན་འདི་ཉིད་གསལ་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་ཇི་བཞིན་དོན་རྟོགས་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྟོས་ཏེ། འདི་ཡི་ཚད་མ་བརྟག་མི་ལེགས། ། ཞེས་བྱ་བ་ནི། དེ་ནི་དེ་ཡིས་བྲངས་བ་ན། ། ལམ་ལོག་པར་ནི་ལྷུང་བར་འགྱུར། ། ཞེས་བྱ་བ་འདིས་སྤར་མི་ལེགས་པ་བསྟན་ཟིན་པའི་ཕྱིར་རོ། ། དེ་ལྟར་ཡིན་དང་། རིག་བྱེད་ཚད་མར་གནས་པ་ན། ། སྟོབ་དཔོན་སྟོབ་མའི་བརྒྱད་པ་ནི། ། ཐོག་མ་མེད་པ་རྟོགས་པ་ཡང་། ། སྟོན་མེད་ཉིད་ཏུ་འགྱུར་བ་ཡིན། ། ཞེས་གང་སྐྱུས་པ་དེ་རིགས་པ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བསྟན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་རེ་ཞིག་ཅེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་སྟོས་ཏེ། མི་གནས་ཞེས་བྱ་བ་འདིར་དགག་པའི་ཆོག་གཞོན་པར་བྱའོ། ། ཇི་ལྟར་མི་རིགས་ཤེ་ན། གང་ཕྱིར་དེ་དག་ཅེས་བྱ་བ་སྟོས་སོ། ། གལ་ཏེ་ལོང་བ་བརྒྱད་པར་གྱུར་བ་ཡིན་པ་ན་དེ་ལས་ཅིར་འགྱུར་ཞེ་ན། ལོང་བས་ལོང་བ་བྲིད་པ་ན། ། ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྟོས་ཏེ། ཇི་སྐད་ཏུ་རི་ཁྲོད་པའི་བཤད་པ་ལས། གཞུགས་ཀྱི་ཁྱད་པར་དག་ལ་དམུས་ལོང་རྣམས་ཀྱི་ཆོག་བཞིན་ཏུ་དེ་ལྟ་བུའི་རིགས་ཅན་གྱི་དོན་ལ་སྐྱེས་བུའི་ཆོག་ཚད་མར་འགྱུར་བ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བཤད་དོ། ། དེ་ལྟར་སྟོབ་དཔོན་དང་སྟོབ་མའི་འབྲེལ་བ་ཐོག་མ་མེད་པ་ཉིད་ཏུ་གྱུབ་པར་ཁས་སྤངས་ནས་སྟོན་བཤད་ལ། དེ་ནི་དེ་ཡང་མ་གྱུབ་པོ། ། ཞེས་བསྟན་པའི་ཕྱིར། རིག་བྱེད་དེ་ཉིད་ཤེས་པའི་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྟོས་ཏེ། ཚད་མ་མེད་ཅེས་བྱ་བ་ནི་ཤིག་ཏུ་སྟོག་ཏུ་གྱུར་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། ། འདི་སྟུམ་ཏུ་

ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པའི་ཤེས་པའི་རྒྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་སྐྱེས་སུས་མ་བྱས་པ་ཉིད་ཀྱི་ཆད་མ་ཉིད་དུ་འདོད་པ་
 བྱི་མ་ཡིན་ནོ། ། འོ་ན་ཅི་ཞེ་ན། བདེན་པའི་དོན་ཅན་གྱི་སྤྱོད་ན་གྱི་འབྲེལ་བ་བཟླ་པ་ཅམ་གྱིས་སོ། །
 དེ་ཡང་སྐྱེས་སུས་མ་བྱས་ན་ཡང་འགྱུར་བ་ཡིན་ནོ་སྐྱེས་དུ་སེམས་ན། འདི་ཡང་མ་ངེས་པ་ཉིད་ཡིན་ཏེ།
 སྐྱེས་སུས་མ་བྱས་པས་བདེན་པའི་དོན་ཅན་དུ་འགྱུར་བར་བྱ་དགོས་སོ་ཞེས་བྱ་བ་གང་ཡིན་པ་འདི་ལ་
 ངེས་པའི་རྒྱ་ཅི་ཞེག་ཡོད། ཡོད་དུ་རྒྱུག་མོད་དེ་ལྟ་ན་ཡང་སྐྱོན་ཅན་ཉིད་ཡིན་ནོ་ཞེས་བསྟན་པའི་ཕྱིར།
 ཡང་ན་བདེན་དོན་འབྲེལ་བཟླ་མ་པ། ། ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྟོས་ཏེ། འདི་ནི་བདེན་དོན་ཡང་ཡིན་
 ལ་འབྲེལ་བ་བཟླ་མ་པ་ཡང་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཆིག་ནམ་པར་སྒྱུར་རོ། ། འབྲེལ་བ་བཟླ་པ་བཟླ་མ་པ་
 ཡིན་ན་ཡང་གལ་ཏེ་འདི་དོན་རྟོགས་པའི་རྒྱུར་མི་འགྱུར་བ་དེའི་ཆེ་དེ་བཟླ་མ་པ་དོན་མེད་པ་ཡིན་
 རོ། ། དོན་རྟོགས་པར་བྱེད་པ་ཡིན་སྐྱེད་པར་བྱེད་པ་ཉིད་ལས་མ་གཏོགས་པ་དེའི་ངོ་སོགས་ཞན་ཡོད་པ་
 བྱི་མ་ཡིན་ནོ། ། འབྲེལ་བའི་བྱ་བ་ནི་འདི་ཅམ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། རྟོགས་པ་སྐྱེད་པར་བྱེད་པ་གང་ཡིན་པའོ།
 དེ་མི་བྱེད་ན་རི་ལྟར་འབྲེལ་བར་འགྱུར། འདི་ཡོད་པ་ཅམ་གྱིས་དོན་རྟོགས་པའི་རྒྱ་ཡང་མ་ཡིན་ནོ། །
 འོ་ན་ཅི་ཞེ་ན། ཤེས་པ་ཡོད་ན་ལོ། དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ན་འབྲེལ་བ་མ་བཟུང་བ་ལ་ཡང་དེ་ལས་རྟོགས་པར་
 འགྱུར་རོ། ། འདི་སུས་ཀྱང་ཤེས་པར་རྟུས་པ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། འབྲེལ་བ་ཅན་མཐོང་རིས་ལ་སོགས་པ་
 དབང་པོ་ལས་འདས་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཏེ་དེ་ཡང་དབང་པོ་ལས་འདས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། ། འོ་ན་དེ་
 དབང་པོ་ལས་འདས་པའི་དོན་མཐོང་བས་ཤེས་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། སྐྱེས་བྱ་འདི་ཀྱན་ཞེས་བྱ་བ་ལ་
 སོགས་པ་སྟོས་སོ། ། དེ་ནི། དེའི་ཕྱིར་དབང་པོ་ལས་འདས་དོན། ། དངོས་སུ་མཐོང་བ་ཡོད་མ་ཡིན། །
 ཆིག་ནི་རྟག་པ་ཉིད་ཀྱིས་ན། ། གང་གིས་མཐོང་བ་དེས་མཐོང་ངོ་། ། ཞེས་བཤད་དེ། རྟོག་མིན་མཐོང་
 ཞེས་བྱ་བ་ནི་དབང་པོའི་དོན་མཐོང་བའོ། ། ཐོས་པ་རང་ཉིད་སྤྱོད་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། འདི་ནི་བདག་གི་
 དོན་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྟོས་ཏེ། བླ་མ་ཐོད་ཚུར་ཤེག་བདག་གི་དོན་འདི་ཡིན་པར་བྱང་ཤིག་
 ཅེས་བོས་ནས་སྒྲིང་རྩེ་ཆེས་ཆེར་འཕེལ་བས་བསོད་ནམས་ལ་སེམས་གཅིག་ཏུ་འདུད་པ་ཅན་གཞན་
 ལ་པན་པའི་མཐར་ཐུག་པའི་བདེན་པར་སྤྱོད་པ་བཞིན་དུ། རིག་བྱེད་རང་ཉིད་བླ་མ་ཐོད་ནམས་ཀྱི་དོན་དུ་

ཚད་མའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་བསྟུན་པའི་དཀའ་འབྲེལ།

རང་གི་དོན་སྟོན་པར་བྱེད་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། ། འོ་ན་སྐྱེས་བུ་ནམས་རང་ཉིད་རྟོགས་པར་བྱེད་པར་
འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། སྐྱེས་བུ་བརྟགས་པའི་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྟོས་ཏེ། བ་དད་པ་མ་ཡིན་པ་དེ་ཉིད་
སྟོན་པ་ནི། ཇི་ལྟར་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་འོ། ། ཅི་ནས་ཀྱང་མ་འཆོལ་བའི་དོན་ཤེས་པར་བྱ་བ་ཡིན་
པའི་ཕྱིར་འཆོལ་བའི་རྒྱ་སྐྱེས་བུ་སྟོང་བ་ཡིན་ནོ། ། དེ་ལ་ཇི་ལྟར་སྐྱེས་བུ་དག་གིས་རང་ཉིད་ཀྱིས་སྦྱར་
བའི་སྒྲ་དག་འཆོལ་བར་འགྱུར་བ་དེ་བཞིན་དུ་དེ་དག་གིས་ཉེ་བར་བརྟགས་པའི་དོན་ཡང་ཡིན་པའི་
ཕྱིར་འདི་ལ་ཁྱད་པར་ཅི་ཡོད་དེ། དོགས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དོགས་པར་བྱ་བ་འོ། ། དེར་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཕྱིན་
ཅི་ལོག་གོ། ། སྤར་རིག་བྱེད་ཚད་མ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་སྟོབ་དཔོན་དང་སྟོབ་མའི་བརྒྱད་པ་བརྟགས་པ་
དོན་མེད་དོ་ཞེས་བསྟན་ཟིན་ལ། ད་ནི་འབྲེལ་བ་བརྟགས་པའི་སྟོན་སྟེང་ཚད་པ་ཡིན་དུ་ཆུག་མོད། སྟོབ་
དཔོན་དང་སྟོབ་མ་གཉི་གའི་བརྒྱད་པ་བརྟགས་པ་དོན་མེད་དོ་ཞེས་སྟོན་པ་ནི། རིག་བྱེད་ཚད་མར་
གནས་ན་ཡང་། ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་འོ། ། དེ་ལྟར་སྐྱེས་བུས་བརྟགས་པ་ལ་འང་། ཅིའི་ཕྱིར་དོགས་
པ་དེར་མི་འགྱུར། ། ཞེས་གང་སྟུན་པ་འདི་ལ་གཞན་དག་དོགས་པ་མི་རིགས་པར་སྟོན་པ་ནི་འོན་ཏེ་
སྐྱིན་སྲེག་ཅེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྟོས་ཏེ། ཡིད་གཉིས་ནི་ཤེ་ཆོམ་མོ། ། སོགས་པའི་སྟུན་ནི་ཕྱིན་ཅི་
ལོག་གཟུང་ངོ་། ། ཇི་སྐད་དུ་རི་ཁྲོད་པའི་བཤད་པ་ལས། མཐོ་རིས་འདོད་པས་མཆོད་སྐྱིན་བྱའོ་ཞེས་བྱ་
བའི་ཆོག་འདི་ལས་མཐོ་རིས་འབྱུང་ངམ། མི་འབྱུང་སྟུན་པའི་ཤེ་ཆོམ་རྟོགས་པར་འགྱུར་བ་མ་ཡིན་
ནོ་ཞེས་བྱ་བ་དང་། དེས་པར་རྟོགས་པ་ན་འདི་ལོག་པར་མི་འགྱུར་ལ། དེ་ནི་དེ་ལྟ་མ་ཡི་ནོ་སྟུན་དུ་
བསྐྱེད་ནས་འཇིག་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་ལོག་པའི་ཤེས་པ་ཡིན་ཞིང་། འདི་ནི་ཡུལ་གཞན་དང་། ཏུས་
གཞན་དང་། སྐྱེས་བུ་གཞན་ལ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་ཡིན་ནོ། ། དེའི་ཕྱིར་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་
བཤད་པ་ལྟ་བུའོ། ། གཞན་དུ་ན་མདོན་སྟུན་དུ་ན་མེ་སྟག་འཕྱོ་བའི་ཆོགས་ཀྱི་རྒྱན་བར་དུ་ཁྱད་ཅིང་
རྒྱས་པའི་མེའི་ཕྱང་པོ་བྱེད་ཅག་གི་ཉམས་སུ་ཁྱོད་ན་ཡང་ཅིའི་ཕྱིར་ཤེ་ཆོམ་གྱི་དབྱང་ཐག་གཡོ་བའི་
ཡིད་དུ་འགྱུར། དེ་ལྟ་ཡིན་དང་ཁྱོད་ལ་འགའ་ཡང་ཚད་མར་མི་འགྱུར་རོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་གཞན་གྱིས་
བསམས་པ་འོ། ། ཁྱོད་བ་ནི་གང་ཞིག་ཤེ་ཆོམ་དང་ཕྱིན་ཅི་ལོག་དང་བྲལ་བའི་ཤེས་པ་དེ་ནི་རྟོག་པ་དང་

ལྡན་པའི་ཚད་མའི་ཐ་སྟོན་གྱི་ཡུལ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་མེ་ལ་འཁྲུལ་བ་མེད་པ་ཅན་གྱི་གཙོ་བོ་སྒྲིག་པ་
 ལ་སོགས་པ་དོན་དུ་གཉེར་བ་དེ་ངེས་པའི་རྒྱུ་འབྱུང་གིས་བཞེད་ནས་ལོ། ། མེ་ལ་སྒྱུན་སྒྲིག་ལ་སོགས་པའི་
 ངག་ལས་འབྱུང་བའི་ཤེས་པ་ཡང་ཐེ་ཚོམ་དང་བྱིན་ཅི་ལོག་དང་བྲལ་བ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རང་
 བཞེན་གྱི་གཏན་ཆེགས་ཏེ། ཅི་ནས་ཚད་མར་འགྱུར་བ་ཡིན། ། ཞེས་བྱ་བ་འདི་དང་སྦྲེལ་ནོ། ། དེ་བྱེད་
 པ་ན་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སྟོོོོ། ། དེ་མིན་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པས་ལན་འདེབས་པར་བྱེད་དེ། གལ་ཏེ་རེ་ཞིག་
 རྟོག་པ་དང་ལྡན་པའི་ཐེ་ཚོམ་ལ་སོགས་པ་དང་བྲལ་བའི་ཤེས་པ་རིག་བྱེད་གྱི་ཆེག་ལས་འབྱུང་བ་
 ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་གཏན་ཆེགས་གྱི་དོན་ཡིན་ནོ་དེའི་ཆེ་གཏན་ཆེགས་མ་གྲུབ་པ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། འདི་
 ལྟར་རྟོག་པ་དང་ལྡན་པ་མེ་ལ་སྒྱུན་སྒྲིག་བྱས་པ་ལས་མཐོ་རིས་སུ་སྒྱུའོ་ཞེས་བྱ་བ་དེ་ལས་གཞན་གྱི་
 ཆེག་བྱིན་ཅི་ལོག་ལ་སོགས་པ་བཞེན་དུ་མེད་པའི་སྒྱུན་སྒྲིག་གིས་མཐོ་རིས་སུ་སྒྱུའོ་ཞེས་བྱ་བ་དེ་ལས་
 གྲུང་ཐེ་ཚོམ་མཚུངས་པ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། དབང་པོ་ལས་འདས་པའི་དོན་ལ་ཡོད་པ་དང་མེད་པར་ངེས་
 པའི་རྒྱ་མེད་པའི་ཕྱིར་ལ། དོན་ལ་མི་སྟུ་བ་ནི་གཉི་ག་ལ་ཡང་མ་དམིགས་པའི་ཕྱིར་རོ། ། བྱིན་ཅི་ལོག་
 གང་གཞན་བཞེན་ནོ། ། ཞེས་ནི་བྱ་བ་བདུན་པའི་མཐའ་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་གཞན་རྒྱུན་ཡིན་ནོ། ། ཅི་
 རྟེ་ཡང་རིག་བྱེད་གྱི་ཆེག་ཉིད་ལས་ངེས་པར་འགྱུར་ཏེ། དེའི་ཕྱིར་རྒྱ་གཞན་བཅའ་བས་ཅི་ཞིག་བྱ་
 སྟུང་ན། དེའི་ཕྱིར་གཞན་འདྲ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྟོོས་ཏེ། གཞན་འདྲ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རིག་བྱེད་གྱི་
 དོན་ལས་བྱིན་ཅི་ལོག་གི་དོན་ཞེན་པའི་ངེས་པའོ། ། གཞན་ལས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སྟེན་བྱས་བྱས་པ་ལས་
 མོ། ། ཅིས་མི་འགྱུར་ཏེ་འགྱུར་བ་ཁོ་ནའོ་ཞེས་བྱ་བའི་ཐ་ཆེགས་ལོ། ། དེ་ལྟ་ཡིན་དང་དེ་ཡང་ཚད་མར་
 འགྱུར་ཏེ། གཉི་ག་ལ་ཡང་དེའི་ཆེ་གཞོན་པ་མི་དམིགས་པར་བྱུང་པར་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། ། ཅི་རྟེ་རྟོག་
 པ་དང་ལྡན་པ་ཐོས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཤེས་པ་གཡོ་བ་མེད་པ་ཉིད་སྟེ་བས་དེའི་ཕྱིར་གཏན་ཆེགས་མ་གྲུབ་
 པ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེན། སྟེ་མོད་དེ་ལྟ་ལ་ཡང་གལ་ཏེ་མ་གྲུབ་པ་མ་འགྱུར་ན་མ་ངེས་པ་ནི་མི་སྟོོགས་སོ་
 ཞེས་བསྟན་པའི་ཕྱིར་དང་པའི་དབང་གྱུར་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྟོོས་ཏེ། གཞན་གྱིས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་
 སངས་རྒྱས་པ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཀྱིའོ། ། གཞན་ལས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སྟོག་ཆགས་གསོད་པ་དང་ལྡན་

ཚད་མའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་བསྟུན་པའི་དཀའ་འབྱེལ།

པའི་མཚན་སྒྲིན་ལས་ངན་སོང་གི་སྒྲུག་བསྟུན་པའི་འབྲུང་ངོ་ཞེས་བྱ་བའི་ངག་ལས་སོ། དེ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་གཡོ་བ་མེད་པའི་སྒྲོམ། ། འདི་ཉིད་སྟོན་པ་ནི། ངན་སོང་སྒྲུག་བསྟུན་པའི་སྒྲུག་བསྟུན་པ་སྟེ་གོ་བར་བྱེད་དོ། ། ཡང་སྒྲུས་བྱས་མ་བྱས་པ་ཉིད་ཀྱི་མ་ངེས་པ་སྟོན་པ་ནི། གལ་ཏེ་སྒྲུས་བྱའི་འདོད་པ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སྟགས་པ་སྟེ། འདོད་པ་རང་དབང་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རིག་བྱེད་ལ་རག་ལས་པའི་བར་ལས་སྟོན་པ་དང་བཅས་པ་རང་གི་དོན་གསལ་བར་བྱེད་པ་འདོད་པའི་དོན་གསལ་བར་བྱེད་པར་མི་འགྱུར་ཏེ། རེས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། ། གང་གི་ཆེ་དེ་ལ་སྟོན་པ་མེད་པའི་རིག་བྱེད་ཀྱི་དོན་གསལ་བར་བྱེད་པ་དེའི་ཆེ་ཚད་མར་རིགས་ཏེ། སྒྲུས་བྱའི་བཤད་པ་བྱད་པར་དུ་བཤད་ནས། ཆེས་ལྷན་བར་རང་གི་དོན་རྟོགས་པ་སྒྲིད་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། ། གཞན་དུ་འཆད་ན་ཡང་མིག་ལ་སྟགས་པ་བཞེན་དུ་རང་བཞེན་གྱིས་རང་གི་དོན་གསལ་བར་བྱེད་པ་མི་འདོར་བའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་བསྟུན་པའི་དོན་དོ། ། བཤད་པ་བྱ་ན་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ནམ་པར་བཤད་ནའོ། ། ལྷན་དུ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་མཐུགས་པར་ཏེ་སྐད་ཅིག་གིས་ཞེས་བྱ་བའི་ཐ་ཆོག་གོ། ། སྒྲུས་བྱའི་འདོད་པ་དེ་ནི་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཡིན་ནོ། ། རིག་བྱེད་སྒྲུས་བྱས་མ་བྱས་པ་ཉིད་ཀྱིས་རང་བཞེན་གྱི་དོན་དང་འབྲེལ་བ་ཡིན་དུ་ཆུག་མོད། དེ་ལྟར་ཡང་འདོད་པ་མི་འགྱུར་པའི་ཕྱིར་མ་ངེས་པ་ཉིད་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པ་གཞན་ཡང་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སྟགས་པ་སྟོན་ཏེ། རང་བཞེན་ལ་ཡོད་པ་ནི་རང་བཞེན་ཅན་ཏེ། ངོ་མོ་ཉིད་ཅེས་བྱ་བའི་དོན་དོ། ། ཚད་མར་གྱུར་བའི་སྒྲུས་བྱས་བྱས་པ་ཉིད་ཚད་མའི་རྒྱར་ཁས་སྤང་བར་བྱའི་སྤངས་པ་ཉིད་དུ་སྟོན་པར་བྱེད་པའི་མ་བྱས་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཅི་ཞིག་བྱ་ཞེས་བསྟན་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་རིག་བྱེད་ཅེས་བྱ་བ་ལ་སྟགས་པ་སྟོན་ཏེ། སྟོན་མེད་བྱེད་པ་བོ་སྟགས་ལ། ཞེས་བྱ་བའི་སྟགས་སྟོན་མེད་པའི་འཆད་པ་བོ་གཟུང་ངོ་། ། ཡང་ན་སྟོན་མེད་པར་བྱས་པ་དང་འཆད་པ་ཡང་རི་ལྟར་ཚད་མ་ཉིད་དུ་གྲུབ་པར་འགྱུར་ཞེ་ན། འདི་ལྟར་ཤེས་རབ་བཅེ་སྟགས་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སྟགས་པ་སྟོན་ཏེ། རི་སྐད་དུ་རི་ཁྲོད་རྒྱུ། འདིག་རྟེན་པའི་ཆོག་གང་ཡིན་པ་དེ་ཡང་གལ་ཏེ་ཡིད་ཆེས་པའི་སྒྲུས་བྱ་ལས་དབང་བོའི་ལུས་ཉིད་ཡིད་ཡིན་ན་དེ་ནི་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བཤད་པ་བཞེན་ནོ། ། ཆོག་མཆོག་ཅེས་བྱ་བ་ནི་བཟང་བོའོ། ། ཡང་སྒྲུས་བྱས་མ་བྱས་པ་ཉིད་མ་ངེས་པ་ཉིད་དུ་བསྟན་

པའི་ཕྱིར། སྐྱེས་བྱས་མ་བྱས་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྟོན་ཏེ། སྐྱེས་བྱའི་ཉེས་པ་ཉེ་བར་ལེན་པ་ཉིད་
 ལས་དོན་དག་ལ་ཤེས་པ་འཕྲུལ་བ་མ་ཡིན་ཏེ། རྟགས་གྱི་མེ་ལ་སོགས་པ་དེ་དང་བྲལ་བ་ནམས་ཀྱང་
 ལྷན་ལ་སྟོན་པོ་ལ་སོགས་པ་ལ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་གི་ཤེས་པ་བསྐྱེད་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། ། རྟགས་གྱི་མེ་ནི་
 རྟགས་ན་ཡོད་པའི་མེའོ། ། དེ་ཡང་རང་ཉིད་འོད་མ་ལ་སོགས་པ་བྱུང་བ་ལས་བྱུང་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་
 འདིར་འཕྲུལ་བའི་ཡུལ་ཉིད་དུ་བརྟན་བར་བྱའི་གང་གཙུབ་ཤིང་གཙུབས་པའི་སྐྱེས་བྱས་བྱས་པ་དེ་ལ་
 སྐྱེས་བྱས་མ་བྱས་པ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་དེས་འཕྲུལ་བ་གཏན་ཆེགས་མ་ཡིན་ནོ་སྟམ་དུ་བསམས་པ་
 ཡིན་ནོ། ། སོགས་པའི་སྟམ་ནི་སྟེག་རྒྱ་ལ་སོགས་པ་བརྒྱུད་དོ། ། ལོག་པའི་ཤེས་པའི་རྒྱ་ཡིན་པ་དེ་ཉིད་
 སྟོན་པ་ནི། མེའི་སྒྲུང་བ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྟོན་ཏེ། ཅི་དེ་ལོ་སོ་ཅག་གིས་སྐྱེས་བྱས་མ་བྱས་པ་ཉིད་
 འབའ་ཞིག་རྒྱ་ཉིད་དུ་མི་བརྟོན་གྱི། འོ་ན་ཅི་ཞེ་ན། མ་བྱས་པ་ཉིད་ཡིན་ན་ཞེས་བྱུང་པར་དང་བཅས་
 པ་ཉིད་ཡིན་པ་འཇམ། ཡང་ན་སྐྱེས་བྱས་མ་བྱས་པ་སྟོན་པ་ནི་ཉེ་བར་མཚན་པ་སྟེ། དེའི་ཕྱིར་མ་བྱས་
 པའི་རྟགས་གྱི་མེས་འཕྲུལ་བ་མ་ཡིན་ནོ་སྟམ་དུ་སེམས་པའི་གཞན་གྱི་ལན་དོགས་པར་བྱས་པའི་ཕྱིར་
 གལ་ཏེ་མེ་ལ་སོགས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྟོན་ཏེ། དེའི་རྒྱ་ནི་ལོག་པའི་ཤེས་པའི་རྒྱའོ། ། དོན་
 ནམས་གྱིས་ནི་བྱས་ཉིད་ཅི། ། ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པས་ལན་འདེབས་པར་བྱེད་དེ། གཏན་ཆེགས་མི་
 མཐུན་པའི་ཕྱོགས་ལས་ནམ་པར་གཙོད་པར་བྱེད་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་བྱུང་པར་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ཏེ་
 གལ་ཏེ་གང་ཡང་བྱུང་བའི་བྱུང་པར་གྱིས་བྱུང་པར་དུ་བྱས་པའི་གཏན་ཆེགས་མཐའ་གཅིག་དུ་གྱུར་
 པ་ཉིད་ཡིན་ན་དེའི་ཆེ་གཏན་ཆེགས་འགའ་ཡང་མ་ངེས་པར་མི་འགྱུར་ཏེ། འདོད་པ་དང་འབྲེལ་བ་
 ཉིད་གྱིས་ཐམས་ཅད་བྱུང་པར་རྟོན་པར་སྟོན་པའི་ཕྱིར་རོ། ། རིག་བྱེད་གྱིས་བྱུང་པར་མ་བྱས་པ་ཉིད་ནི་
 ལོག་པའི་ཤེས་པའི་རྒྱ་ཉིད་སྟོན་པར་བྱེད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། འདི་ལྟར་གལ་ཏེ་བྱས་པ་ཉིད་ལོག་པའི་ཤེས་
 པའི་རྒྱ་ཉིད་དུ་གྱུབ་པར་གྱུར་ན་དེའི་ཆེ་བ་སྟོན་པ་ན་དེ་ཡང་སྟོན་པར་འགྱུར་རོ། ། གཞན་དག་ངེས་
 འགའ་གྲུབ་པ་ཉིད་དོ་ཞེས་རྟོན་པར་བྱེད་ན། དེ་ལྟ་ཡིན་ན་དུ་བ་མེད། ། ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྟོན་ཏེ།
 གལ་ཏེ་བྱས་པ་ལོག་པའི་ཤེས་པའི་རྒྱ་ཡིན་ན་དེའི་ཆེ་མ་བྱས་པ་ཡང་དག་པའི་ཤེས་པའི་རྒྱ་ཉིད་ཡིན་

ནོ་ཞེས་བྱ་བ་ཐོབ་སྟེ། སན་ཚུན་འགལ་བའི་ཡང་དག་པ་དང་ལོག་པའི་ཤེས་པ་དག་ནི་རྒྱ་གཅིག་དུ་མི་
 འཐད་པའི་ཕྱིར་རོ། ། རྫོང་བའི་རེག་པའི་རྒྱ་མེན་གྱི་གྲང་བའི་རྒྱ་ཉིད་དུ་རིགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟ་ཡིན་
 དང་བྱས་པའི་ཕྱིར་དུ་བ་མེ་ལ་ཅི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་རྟོགས་པའི་རྒྱར་མི་འགྱུར་རོ། ། ཡང་ཅི་སྟེ་བྱས་པ་
 ཉིད་ལོག་པའི་ཤེས་པ་ཁོ་ནའི་རྒྱ་ཡིན་གྱི། གཞན་གྱི་ནི་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ངེས་པར་བཟུང་བ་ནི་མ་ཡིན་
 རོ། ། འོ་ན་ཅི་ཞེ་ན། བྱས་པ་ཁོ་ན་ལོག་པའི་ཤེས་པའི་རྒྱ་ཡིན་གྱི། གཞན་ནི་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་
 གཞན་གྱི་རྒྱ་ཅན་འགགས་པར་བྱེད་པ་ཡིན་གྱི། བྱས་པ་ཡང་དག་པའི་ཤེས་པའི་རྒྱ་ཡིན་པ་འགགས་
 པ་ནི་མ་ཡིན་རོ། ། གང་གིས་ཡང་དག་པའི་ཤེས་པ་དང་ལོག་པའི་རྒྱ་དག་སན་ཚུན་འགལ་བའི་ཕྱིར་
 རྟགས་ཀྱིས་བྱས་པ་ལས་བརྒྱུག་པ་ཡང་དག་པའི་རྒྱ་ཉིད་དུ་འགྱུར་བ་བྱས་པ་ཐམས་ཅད་ཁྱད་པར་
 མེད་པར་ལོག་པའི་རྒྱ་ཉིད་དུ་འདོད་པ་ནི་མ་ཡིན་གྱི། འོན་ཀྱང་བྱས་པ་ནམ་པ་མང་པོ་ཐད་པའི་
 ཕྱིར་ཅུང་ཟད་ཅིག་ལོག་པའི་ཤེས་པའི་རྒྱ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་མིག་ཟེར་ལ་སོགས་པ་ལྟ་བུའོ། ། ཅུང་ཟད་
 ཅིག་ནི་ཡང་དག་པའི་ཤེས་པའི་རྒྱ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་དབང་པོ་ལ་སོགས་པའི་ཆོགས་པ་མཉམ་པ་ལྟ་
 བུའོ། ། དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ན་གྲང་བའི་རེག་པ་ལ་ཁ་བ་ལ་སོགས་པས་བྱས་པའི་རྒྱ་འགའ་ཞིག་དམིགས་
 པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཀྱིས་གྲང་བ་དང་འགལ་བའི་རྫོང་བའི་རེག་པ་ལ་མ་བྱས་པའི་རྒྱ་ཉིད་དུ་བརྟག་པར་
 བྱས་བར་འགྱུར་ན། དེ་ལྟ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟ་བས་ན་བྱས་པ་ཡང་དག་པའི་ཤེས་པ་ལ་རྒྱ་ཉིད་མ་
 བཀག་པའི་ཕྱིར་དུ་བ་ཡང་དག་པའི་རྒྱ་མཆན་དུ་འགྱུར་པོ་སྟམ་པའི་དོགས་པ་འདི་བསུ་ནས། དེ་ལྟར་
 རྟེན་བྱས་མ་བྱས་ན། ། ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྟོན་ཏེ། གལ་ཏེ་བྱས་པ་ཡང་དག་པ་དང་ལོག་པ་ཉིད་
 གཉི་གའི་རྒྱ་མཆན་ཡིན་ན། དེ་ལོག་པ་ན་ལོག་པ་དང་ཡང་དག་པའི་ཤེས་པ་གཉིས་ལྟོག་པར་བྱེད་
 པའི་ཕྱིར་རིག་བྱེད་མ་བྱས་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཡང་དག་པའི་ཤེས་པའི་རྒྱར་གནས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་དེ་ལ་རྒྱ་
 མཆན་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། ། དེ་ལྟ་ཡིན་དང་ཁྱད་པར་དོན་མེད་པའི་ཕྱིར་གཏན་ཆོགས་མ་ངེས་པ་
 ཉིད་ཡིན་རོ། ། ཡང་། ཅི་སྟེ་སྟེས་བྱས་མ་བྱས་པ། ཞེས་བྱ་བ་འདིས་ངི་རྟེན་དུ་བཤད་པའི་གཏན་ཆོགས་
 རྟེན་ལྟོ་འགྲོ་བ་དང་ལྟོག་པ་སྟོན་པ་མ་ཡིན་རོ། ། འོ་ན་ཅི་ཞེ་ན། འདི་ནི་ལྟོག་པ་ཅན་གྱི་རྒྱར་བ་ཉིད་

ཡིན་ཏེ། འདི་ལྟར་གཏན་ཆོག་ས་ལས་བསྒྲིག་པ་བྱས་པ་ཉིད་ཀྱིས་བསྒྲུབ་བྱ་ལས་བསྒྲིག་པ་ལོག་པ་ཉིད་
ལ་བྱབ་པ་ཡིན་ཏེ། སྒྲིམ་བྱས་བྱས་པ་ཁོ་ན་ལ་ལོག་པ་ཉིད་མཐོང་བའི་ཕྱིར་རོ། ། དེ་ལྟ་ཡིན་དང་གང་
དུ་ལོག་པ་ཉིད་ཀྱིས་བྱས་པར་བྱེད་པ་དང་འགལ་བ་མ་བྱས་པ་ཉིད་ཡོད་པ་དེ་དང་འགལ་བའི་ལོག་པ་
ཉིད་ཀྱི་བྱས་པར་བྱེད་པ་བྱས་པ་ཉིད་ལྡོག་པ་ན་བྱས་པར་བྱ་བ་ལོག་པ་ཉིད་ཀྱང་ཤུགས་ཀྱིས་ལྡོག་པ་
གྲུབ་པའི་ཕྱིར་རྗེས་སུ་འགྲོ་བ་མེད་ན་ཡང་ཤུགས་ཀྱིས་མ་བྱས་པ་བདེན་པའི་དོན་ཅན་དུ་འགྱུར་བའི་
ཕྱིར་རྗེས་སུ་འགྲོ་བ་བསྟན་པ་དོན་མེད་པ་ཡིན་ནོ་སྟེ། གལ་ཏེ་བསྒྲིག་པའི་བྱས་པར་བྱ་བ་དང་
བྱས་པར་བྱེད་པའི་དངོས་པོ་གྲུབ་པར་འགྱུར་ན། དེ་ལྟ་བུ་དེ་ཡང་བདེན་ན། དེ་ནི་གྲུབ་པ་མ་ཡིན་ཏེ། །
འདི་ལྟར་གལ་ཏེ་བསྒྲུབ་བྱའི་མི་མཐུན་པའི་ཚྭགས་ལ་གཏན་ཆོག་ས་གཞོན་པ་ཅན་གྱི་ཆད་མ་ཡོད་
པར་གྱུར་ན། དེའི་ཆེ་མི་མཐུན་པའི་ཚྭགས་ཀྱི་བྱུང་པར་འགྱུར་བ་ཞིག་ན། དེ་ཡང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །
མི་དམིགས་པ་ཅམ་གྱིས་མེད་པ་གྲུབ་པ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། འབྲུལ་བའི་ཕྱིར་རོ། ། འདི་སྟུང་དུ་མ་བྱས་པ་
དང་འགལ་བའི་བྱས་པ་ལ་ལོག་པ་ཉིད་མཐོང་བའི་ཕྱིར་ཤུགས་ཀྱིས་མ་བྱས་པ་ལ་དེ་མེད་པར་གྲུབ་
པར་འགྱུར་རོ་སྟེ། གཅིག་ཏུ་མཐོང་བ་གཞན་དུ་ངེས་པ་མེད་
པར་བྱ་བར་རྟུག་པ་མ་ཡིན་ཏེ། གཅིག་ཀྱང་འགལ་བའི་བྱས་པར་བྱེད་པ་ཉིད་དུ་མཐོང་བའི་ཕྱིར་རོ། །
འདི་ལྟར་མི་རྟག་པ་གཅིག་ཉིད་བརྩམས་མ་ཐག་ཏུ་བྱུང་བ་དང་། ཅིག་ཤོས་འགལ་བ་དག་ལ་བྱས་པར་
མཐོང་སྟེ། མི་རྟག་པ་ཉིད་ཚོལ་བ་ལས་བྱུང་བ་ལ་མཐོང་ཞེས་ཏེ། ཚོལ་བ་ལས་བྱུང་བ་མ་ཡིན་པ་ལ་དེ་
མེད་པར་མི་འགྱུར་རོ། ། གཞན་ཡང་དེ་ལ་མཐོང་བ་ཞེས་བྱ་བ་དེ་ཅམ་གྱིས། གལ་ཏེ་ལོག་པ་ཉིད་ལ་
བྱས་པ་ཉིད་ཀྱིས་བྱས་པར་འགྱུར་ན་ལ་ལར་བདེན་པ་ཉིད་ཀྱང་སྒྲིམ་བྱས་བྱས་པར་མཐོང་བའི་ཕྱིར་
དེ་ཡང་དེས་བྱས་པར་འགྱུར་ཏེ། དེ་ལྟ་ཡིན་དང་བྱས་པ་ཉིད་ལོག་པ་ན་ལོག་པ་ཉིད་དུ་བདེན་པ་ཡང་
ལྡོག་པས་སྒྲིམ་བྱས་མ་བྱས་པའི་ཕྱིར་བདེན་པའི་དོན་ཅན་དུ་འགྲུབ་པར་འགྱུར་བ་མ་ཡིན་ཏེ། རྒྱུས་
པས་ཆོག་གོ། ། དེ་ལྟར་རེ་ཞིག་གང་། རྟོན་ཤོག་པ་ཉིད་ཀྱི་རྒྱ་ཉེས་པ་དང་ལྡན་པ་དང་བྲལ་བ་དེ་ནི་
ལོག་པའི་ཤེས་པའི་རྒྱ་མ་ཡིན་ཞེས་བྱ་བའི་གཏན་ཆོག་ས་དང་། སྒྲིམ་བྱས་མ་བྱས་པ་དང་དེས་མཆོན་

ཚད་མའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་བསྟན་པའི་དཀའ་འབྲེལ།

པའི་སྐྱེས་བྱས་མ་བྱས་པ་ཉིད་དམ། རང་གི་སྐྱས་གཟུང་བ་ཉིད་རྒྱས་པར་མ་ངེས་པ་ཉིད་དུ་བསྟན་ནས།
མ་གྲུབ་པ་ཉིད་དུ་བསྟན་པར་འདོད་དེ་མཇུག་བསྟུ་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར། དེས་ན་སྐྱེས་བྱས་མ་བྱས་པ་ཉིད་
ཅེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྟོས་ཏེ། སྐྱེས་བྱས་མ་བྱས་པ་ཉིད་དང་གསལ་བ་དང་། ཉག་པ་ཉིད་ཅེས་བྱ་བ་
ནི་སྐྱེས་བྱས་མ་བྱས་པ་ཉིད་གསལ་ཉག་ཉིད་དེ། དེ་དག་གི་༼གིས་༽སྒྲུབ་བྱེད་ཅེས་བསྟུ་ལོ། ། འདིས་
སྒྲུབ་པར་བྱེད་པས་ན་སྒྲུབ་བྱེད་དེ་གཏན་ཆེགས་སོ། ། དེ་ཡང་རྣམ་པ་སྣ་ཆེགས་པ་སྒྲར་བཤད་པའོ། །
དེ་ནི་ཡོད་པ་ན་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སྐྱེས་བྱས་མ་བྱས་པ་ལ་སོགས་པ་ཡོད་པ་ནའོ། ། འདི་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རིག་
བྱེད་དོ། ། མི་འཐད་ཅེས་བྱ་བ་ནི་མི་རིགས་པར་རོ། ། རྒྱས་པར་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རྣམ་པར་བྱི་ནས་སོ། །
འདི་སྤྱོད་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སྐྱེས་བྱས་མ་བྱས་པ་ལ་སོགས་པ་སྟན་འབྱེན་པ་སྟེ། དེ་ཡོད་ན་ཡང་མངོན་པར་
འདོད་པའི་དོན་མི་འབྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ། ། ཞེས་བསྟན་ཟིན་པའི་ཕྱིར་རོ། ། དེ་སྟན་འབྱེན་པར་བྱེད་ན་
ཡང་སྐབས་སུ་ཉེ་བར་མི་མཁོ་བར་བྱེད་པར་འགྱུར་རོ། ། འདི་ཉིད་སྟོན་པ་ནི། འདིར་སོས་པ་ཅི་བཞིན་
ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་སྟེ། སྟོ་ཉིད་མཐོང་བ་ཡིན་པས་སྟོས་མཐོང་བའོ། ། དེ་སྤྱི་བའི་སྟོས་མཐོང་བ་གང་
དག་ལ་ཡོད་པ་དེ་དག་ལ་དེ་སྐད་ཅེས་བྱའོ། ། མངོན་པར་སྟོས་པ་ནི། གང་ལ་སྟོས་པ་ཡོད་པ་དེ་ནི་
མངོན་པར་སྟོས་པ་སྟེ། དེའི་ཕྱིར་དེས་དངོས་པོ་ནི་མངོན་པར་སྟོས་པ་ཅན་ནོ། ། དེ་ནི་ལྷ་པོས་མ་རྟོགས་
ཕྱིར། ། ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གང་སྐྱས་པ་དེ་ལ། ཚད་མ་རྣམས་ནི་ལོག་པས་ཀྱང་ཞེས་བྱ་བ་ལ་
སོགས་པ་སྟོས་ཏེ། འདིས་ནི་ཆ་བའི་གཏན་ཆེགས་མ་གྲུབ་པ་ཉིད་དུ་སྟོན་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། ། ལྷ་
པར་བྱེད་པའི་རང་བཞིན་ནམ། རྒྱ་ལྷོག་པ་ན་ལྷ་པར་བྱ་བའམ། འབྲས་བུ་ལྷོག་པར་བྱེད་དེ། དེ་དག་
དེར་དེའི་བདག་ཉིད་དང་དེ་ལས་བྱུང་བ་དག་གིས་འབྲེལ་བའི་ཕྱིར་ལ། དེ་མེད་པར་ཡང་ཡོད་པ་ནི་
འབྲས་བུ་དང་ལྷ་པར་བྱ་བ་ཉིད་དུ་མི་འཐད་པའི་ཕྱིར་རོ། ། ཚད་པ་དེ་དག་དངོས་པོ་དེ་ཐམས་ཅད་
ལ་ལྷ་པར་བྱེད་པ་དང་རྒྱ་ཉིད་དག་ཏུ་སྤྱིད་པ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། འདི་ལྷར་ལྷལ་དང་དུས་དང་རང་
བཞིན་གྱིས་བསྐྱལ་བའི་དངོས་པོ་ཚད་མ་མེད་པར་ཡོད་པའི་ཕྱིར་དེས་ལྷ་པར་མ་ཡིན་ལ། ཚད་མ་རྒྱ་
ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་ཚད་མ་ཉིད་གཞལ་བའི་འབྲས་བུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་འབྲས་བུ་ལྷོག་པ་ན་

རྒྱ་ཅམ་ལྷོག་པ་མ་ཡིན་ཏེ། འཁྲུལ་བར་མཐོང་པའི་ཕྱིར་རོ། ། རྒྱ་མ་ཡིན་པ་དང་བྱུང་པར་བྱེད་པ་མ་
 ཡིན་པ་དག་ནི་རྫོགས་པར་བྱེད་པ་ཉིད་དུ་རིགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཏ་ཅང་ཐལ་བར་འཁྲུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །
 དེ་བས་ན་གཞལ་བར་བྱ་བ་ཅམ་མེད་པར་བསྐྱབ་པར་བྱ་བ་ལ། ཚད་མ་ཅམ་མེད་པ་ནི་འཁྲུལ་བ་ཡིན་
 རོ་ཞེས་བྱ་བར་གནས་སོ། ། འཁྲུལ་བ་དེ་ཉིད་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་ལ་ཡོད་པར་བསྐྱན་པའི་སྒོ་ནས་
 བསལ་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར། དེས་ན་ཐོས་པའི་བྱེད་པ་བོ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྒྲོས་ཏེ། དེས་ན་ཞེས་བྱ་
 བ་ནི་དེའི་ཕྱིར་རོ། ། ལྷ་བོ་རྣམས་ཀྱིས་མ་རྟོགས་ཀྱང་། ། ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཐོས་པའི་བྱེད་པ་བོ་ཞེས་བྱ་བ་
 ཚོད་པ་དང་འབྲེལ་རྟོ། ། བྱེད་པ་བོ་མི་ཤེས་པའི་སྤང་བ་རྒྱུད་ལ་སོགས་པ་གང་དག་ཡིན་པ་དེ་དག་ལ་
 དེ་སྐད་ཅེས་བྱ་ལ་དེའི་འོག་ཏུ་སྤང་བ་ལ་སོགས་པ་ལས་འཛིན་པའི་བསྐྱབ་པའོ། ། དེའི་ཕྱིར་དུག་པའི་
 མཐའ་ཅན་ལ་བཞིན་ཞེས་བྱའོ། ། འོན་ཏེ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པས་གཏན་ཆོགས་ཀྱི་འཁྲུལ་བའི་ཡུལ་
 མ་གྲུབ་པ་ཉིད་དུ་དོགས་པར་བྱེད་དེ། དེ་དག་ཅེས་བྱ་བ་ནི་སྤང་བ་རྒྱུད་ལ་སོགས་པའོ། ། ཐོས་པ་འང་
 དེ་བཞིན་ཅིས་མ་ཡིན། ། ཞེས་བྱ་བ་ནི་རིག་བྱེད་ཀྱང་། དེ་ཁོ་ན་བཞིན་དོན་རྣམ་པར་བྱེ་བ་དང་དོན་
 དང་བཅས་པ་དག་གིས་ཅིའི་ཕྱིར་བྱེད་པ་བོའི་རྗེས་སུ་དཔོག་པར་མི་བྱེད་དེ་བྱུང་པར་མེད་པའི་ཕྱིར་
 རོ། ། དེ་ལྟ་ཡིན་དང་ཚད་མ་མེད་པར་མ་གྲུབ་པོ། ། གཞན་ཡང་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཚད་མ་
 འོག་པའོ། ། འམ། ། ། བདག་ཉིད་ཚད་ཀྱི་མ་འོག་པར་གཏན་ཆོགས་སུ་ལེན་པར་བྱེད་ཅེས་བྱ་བ་ཕྱོགས་
 གཉིས་སོ། ། དེ་ལ་ཕྱོགས་དང་པོ་ལ་གཏན་ཆོགས་ཐེ་ཆོམ་ཟེ་བའི་མ་གྲུབ་པ་ཡིན་ལ་གཉིས་ག་ལ་ཡང་
 མ་ངེས་པ་ཉིད་ཡིན་རོ་ཞེས་བསྐྱན་པའི་ཕྱིར་སེམས་ཅན་ཀུན་གྱིས་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྒྲོས་ཏེ།
 འདི་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རིག་བྱེད་ཀྱི་བྱེད་པ་བོ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་མི་ཤེས་སོ་ཞེས་བྱ་བ་དེ་ལྟ་བུའོ། །
 འདི་ལྟ་བུར་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པས་སྐྱེས་བྱ་གཞན་ལ་ཡོད་པའི་ལང་ཆོ་ལ་སོགས་པའི་ཀུན་ཏུ་རྟོག་
 པ་དག་གིས་འཁྲུལ་བ་ཉིད་སྐྱབ་པར་བྱེད་པ་ཡིན་རོ། ། རེ་ཞིག་བྱེད་པ་བོ་མ་མཐོང་ན་ཞེས་གང་སྐྱས་
 པ་འདི་མ་གྲུབ་པ་ཉིད་དུ་བསྐྱན་པའི་ཕྱིར། འདོན་པར་བྱེད་པ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྒྲོས་ཏེ། གལ་ཏེ་
 བྱེད་པ་བོ་གང་ཡང་རུང་བ་མ་མཐོང་བ་ཞེས་ཁས་ལེན་པར་བྱེད་པ་དེའི་ཆེ། འདོན་པར་བྱེད་པ་བོ་

ཚད་མའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་བསྐྱུས་པའི་དཀའ་འགྲེལ།

མཐོང་བའི་ཕྱིར་མ་གྲུབ་པ་ཉིད་གསལ་རབ་རྒྱ་འཇུག་པ་ཡིན་ནོ། ། ཅི་སྟེ་དང་པོའི་བྱེད་པ་བོ་མ་མཐོང་
ངོ་ཞེས་བྱ་བར་འདོན་ན། དེའི་ཆོ་ཡང་ཐེ་ཆོམ་ཟ་བའི་མ་གྲུབ་པ་ཡིན་ཏེ། རེས་འགའ་འགའ་ཞིག་
གིས་མཐོང་བར་འགྱུར་ཏེ་ཞེས་བྱ་བ་སྲིད་པའི་ཕྱིར་རོ། ། ཡང་ཅི་སྟེ་འདོན་པ་བོ་བྱེད་པ་བོར་ནི་མ་གྲུབ་
སོ། ། འོ་ན་ཅི་ཞེ་ན། གསལ་བར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ་སྟེ་མ་ན། དེ་དག་གསལ་བར་བྱེད་མིན་ཏེ། ། ཞེས་བྱ་བ་
ལ་སོགས་པ་སྟོས་ཏེ། དེ་དག་ཅེས་བྱ་བ་ནི་འདོན་པར་བྱེད་པ་རྣམས་སོ། ། ཇི་ལྟར་རྟག་པ་རྣམས་ལ་
གསལ་བ་མི་སྲིད་པ་དེ་ལྟར་ནི་འཆད་པར་འགྱུར་རོ། ། བྱམ་པ་ལ་སོགས་པ་མི་རྟག་པ་ཡང་ཇི་ལྟར་
གསལ་བར་བྱེད་ཅི་ན། བདེན་ཏེ། དེ་ལ་ཡང་གསལ་བར་བྱེད་པ་འགའ་ཡང་མི་སྲིད་དོ། ། འོ་ན་ཇི་ལྟར་
སྟོན་མེ་ལ་སོགས་པ་གསལ་བར་བྱེད་པ་ཉིད་དུ་གྲགས་ཤེ་ན། མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལ་སྟོན་མ་ལ་སོགས་པ་
རྣམ་པར་ཤེས་པ་སྐྱེད་པར་རུང་བའི་བྱམ་པ་བསྐྱེད་པ་ན་སྐྱེད་པར་བྱེད་པ་ཉིད་ཁྱད་པར་ཅན་གྱི་སྐྱེད་
པར་བྱེད་པའི་རང་བཞིན་གསལ་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་འདིག་རྟེན་ན་གསལ་བར་བྱེད་པ་ཞེས་གྲགས་ཀྱི།
དེ་བཞིན་དུ་འདིར་རིག་བྱེད་ཀྱི་གསལ་བར་བྱེད་པ་འགའ་ཞིག་སྲིད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེའི་རང་བཞིན་
ནི་སྤྲུལ་དང་ཕྱི་མ་དོར་བ་དང་མ་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར་རོ། ། རྟག་པ་གསལ་བར་བྱེད་པ་མ་ཡིན་དུ་རྒྱུ་མོད།
དེ་ལྟར་ཡང་འདི་བྱེད་པ་བོ་ལས་ཁྱད་པར་མེད་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བསྟན་པའི་ཕྱིར། དམིགས་པར་འགྱུར་
བའི་རང་བཞིན་རྣམས། ། ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྟོས་ཏེ། རུང་ཟད་ཀྱང་མི་བྱེད་པ་ནི་གསལ་བར་བྱེད་
པར་རིགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཏ་ཅང་ཐལ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། ། རུང་ཟད་བྱེད་ན་ཡང་། འདི་སྐྱེད་
པར་བྱེད་པ་ཉིད་དུ་ལས་སྒྲངས་པར་འགྱུར་ཏེ། བསྐྱེད་པར་བྱ་བའི་ཁྱད་པར་གྱི་རང་བཞིན་གཞན་
སྐྱེད་པའི་མཚན་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། ། དམིགས་པར་འགྱུར་བའི་རང་བཞིན་རྣམས། ། ཞེས་བྱ་བ་ནི་
རིག་བྱེད་རྣམས་སོ། ། ཅི་སྟེ་ཡང་དམིགས་པའི་རང་བཞིན་གྱི་རིག་བྱེད་རྣམས་སྤར་ཡང་གནས་པ་ཉིད་
ཡིན་ན་དེ་ཇི་ལྟར་དེ་དག་དེའི་བྱེད་པའི་སྟོན་མེ་འབྱུང་བ་ཡིན་སྟེ་མ་ན། དེ་དག་ཅེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་
པ་སྟོས་ཏེ། དེ་དག་ཅེས་བྱ་བ་ནི་དམིགས་པའི་རང་བཞིན་གྱི་རིག་བྱེད་རྣམས་སོ། ། དེས་ན་རིག་བྱེད་
ཅེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པས་ཚད་མ་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། ། ལྟུང་བ་ནི་གང་ཞིག་གང་གི་བྱེད་པ་ཡོད་ན་འབྱུང་

བ་དེ་ནི་དེའི་འབྲས་བུའི་ཐ་སྙད་ལ་སོགས་པར་རུང་བ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་ས་བོན་ལ་སོགས་པའི་བྱེད་
 པ་ཡོད་ན་འབྲུང་བའི་རྩ་གྲུ་ལ་སོགས་པ་ནི་དེའི་འབྲས་བུ་ཡིན་པ་བཞིན་ནོ། ། དམིགས་པའི་རང་
 བཞིན་གྱི་རིག་བྱེད་ཀྱང་འདོན་པ་བོའི་བྱེད་པ་ཡོད་ན་བྱུང་བ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རང་བཞིན་གྱི་
 གཏན་ཆིགས་སོ། ། སྤོང་བ་དང་ལེན་པའི་མཚན་ཉིད་རྟེན་སྒྲུབ་པ་ནི་ཐ་སྙད་དོ། ། སོགས་པའི་
 སྒྲས་བརྗོད་པ་དང་ཤེས་པ་གཟུང་ངོ། ། གཏན་ཆིགས་མ་གྲུབ་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། སྤྱང་ཡང་དམིགས་པར་
 ཐལ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། ། མ་ངེས་པ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། འབྲས་བུའི་ཐ་སྙད་ཀྱི་རྩ་མཚན་གཞན་
 མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། ། སྤོན་དུ་འབྲེལ་བ་མ་མཐོང་བ། ། ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གང་སྒྲས་པ་དེ་ལ་གསལ་
 བྱེད་རིམ་པ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྟོས་ཏེ། སྟོར་བ་ནི་གང་དང་གང་གསལ་བྱེད་རིམ་པ་ཅན་ཡིན་པ་
 དེ་དང་དེ་ནི་སྒྲིམ་བྱས་བྱས་པ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་རྫོས་གར་གྱི་སྤྱང་། སྤྱང་། བརྒྱད་ལ་སོགས་པ་བཞིན་
 ནོ། ། ། རིག་བྱེད་གང་གསལ་བར་བྱེད་པ་རིམ་པ་ཅན་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རང་བཞིན་གྱི་གཏན་
 ཆིགས་སོ། ། གཏན་ཆིགས་མ་གྲུབ་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། ཡི་གེ་རྣམས་རིམ་གྱིས་སྤྱང་བའི་ཕྱིར་རོ། ། མ་ངེས་
 པ་ཡང་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བསྟན་པའི་ཕྱིར། གཞན་དུ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྟོས་ཏེ། གཞན་དུ་ཞེས་བྱ་
 བ་ནི་གལ་ཏེ་སྒྲིམ་བྱས་བྱས་པ་ཉིད་དུ་མི་འགྱུར་གྱི། འོན་ཀྱང་རྟག་པ་ཉིད་དང་བྱུང་བ་ཉིད་དུ་བརྗོད་
 པ་དེའི་ཆེ་རིམ་ཅན་དུ་མི་འགྱུར་ཏེ། འདི་ལྟར་རེ་ཞིག་ས་བོན་དང་རྩ་གྲུ་དང་རྩ་གྲུ་མ་ལ་སོགས་པ་
 བཞིན་དུ་བྱས་གྱིས་བྱས་པའི་རིམ་པ་རིགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། རྟག་པ་ཉིད་གྱིས་ཐམས་ཅད་དུས་མཚུངས་
 པའི་ཕྱིར་རོ། ། གྲོགས་མ་ལ་སོགས་པའི་སྤོང་བཞིན་དུ་ཡུལ་གྱིས་བྱས་པ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། བྱུང་བ་ཉིད་
 གྱིས་ཐམས་ཅད་ན་ནམ་མཁའི་ཡུལ་གཅིག་དུ་གནས་པའི་ཕྱིར་རོ། ། མདོན་པར་གསལ་བས་བྱས་པ་
 ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། བྱུང་པར་བོགས་དཔྱུང་དུ་མེད་པ་ཉིད་གྱིས་རྟག་པ་ལ་གསལ་བར་མི་རུང་བའི་ཕྱིར་
 རོ། ། དེ་སྒྲུབ་དོན་དུ་བྱས་པ་དང་། མ་བྱས་ལུང་ཡང་ངེད་ལ་མེད། ། ཅེས་གང་སྒྲས་པ་འདི་ལ། ལུང་
 དང་ཞེས་བྱ་བ་སྟོས་ཏེ། བཀའ་སྤྱི་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཆོད་མ་བཟླ་པར་རོ། ། དེ་དག་ཅེས་བྱ་བ་ནི་ལུང་དང་
 ཉེ་བར་འཇལ་བ་དང་། དོན་གྱིས་གོ་བ་རྣམས་སོ། ། ཆོད་མ་ཡིན་པ་བསྟོགས་པའི་ཕྱིར། ། ཞེས་བྱ་བ་ལ་

ཚད་མའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་བསྐྱུས་པའི་དགའ་འབྲེལ།

སྐྱེས་པ་གང་སྐྱུས་པ་འདི་ལ། ཚད་མ་མེན་ཉིད་ལྟོག་དོན་དུ། ། ཞེས་བྱ་བ་ལ་སྐྱེས་པ་སྐྱོས་ཏེ། ཇི་
ལྟར་དེ་དངོས་པོ་ཉིད་ཡིན་ཞེ་ན། ཐོས་པའི་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སྐྱེས་པ་སྐྱོས་ཏེ། སྐྱེས་བྱས་མ་བྱས་པ་ཉིད་
ཅེས་བྱ་བ་འདིས་ཐོས་པ་རང་དབང་ཅན་དུ་བརྒྱུད་དོ། ། སྐྱེས་བྱའི་བྱེད་པ་ལ་སྐྱོས་པ་མེད་པའི་ཐོས་པ་
ནི། རང་བཞིན་ཉིད་ཀྱི་ཚད་ཡིན་ནོ། ། ཞེས་བསམས་ནས་སྦྱར་བའི་ཕྱིར་རོ། ། དེ་ལྟར་མ་ཡིན་ན་སྐྱེས་
བྱས་བྱས་པ་ཉིད་ལོག་པ་ཙམ་བརྒྱུད་པ་ན་བྱུང་པར་ཅི་ཞིག་བསྟན་པར་འགྱུར། གང་གི་ལྟར་ན་དོན་
དམ་པར་ཆོས་ཅན་ཐ་དད་པ་དེ་ཡང་སྐྱེས་བྱས་མ་བྱས་པ་ཉིད་དངོས་པོའི་ཆོས་ཡིན་ནོ། ། དོན་དམ་
པར་ནི་དངོས་པོའི་རང་བཞིན་ཉིད་བྱབ་པར་གཞན་སྤངས་ནས། ཤེས་པར་འདོད་པ་ན། དེ་སྐད་བརྒྱུད་
པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་སྟོན་པ་ནི། དངོས་བདག་ཉིད་ཅེས་བྱ་བ་སྟེ། ། དེ་ལྟའི་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རང་དབང་ཅན་ནོ། །
དངོས་པོའི་སྟོགས་ནི་སྦྱབ་དོན་དུ། ། ཞེས་བྱ་བ་ལ་སྐྱེས་པ་གང་སྐྱོས་པ་དེ་ལ། དངོས་པོའི་སྟོགས་ནི་
ལྷུ་བ་བྱའི་ཕྱིར། ། ཞེས་བྱ་བ་ལ་སྐྱེས་པ་སྐྱོས་ཏེ། དངོས་པོ་གང་ཞིག་གཏན་ལ་དབབ་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་
སྦྱབ་པར་བྱེད་པ་གང་ཞིག་ཉེ་བར་སྤངས་པ་དེ་བཀག་པ་ན་དངོས་པོ་དེ་ལས་ངེས་པར་མི་འགྱུར་རོ་
ཞེས་བྱ་བ་དེ་ཙམ་དུ་འགྱུར་གྱི། དངོས་པོ་ལྟོག་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། ། གང་གི་ཕྱིར་ཚད་མ་ལོག་ཀྱང་གཞལ་
བྱ་མི་ལྟོག་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་བསྟན་ཐེན་ནོ། ། དེ་ལ་རྒྱ་དང་བྱབ་པར་བྱེད་པ་ཉིད་དག་མ་ཆང་པའི་ཕྱིར་
རོ། ། བཀག་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སྤངས་པའོ། ། སྟོགས་གཉི་ག་ཡང་འགྲུབ་པ་མེད་དོ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ཙམ་
ཞིག་བརྒྱུད་པར་རིགས་ཏེ། འདིར་ཞེས་བྱ་བའི་སྤྲ་ཞིག་ཁོང་ནས་དབྱུང་སྟེ། དེ་ཡང་འགྲུབ་བྱེད་ཅེས་བྱ་
བ་འདིའི་རྗེས་སྐྱེས་ལྷུ་བར་བྱའོ། ། འདི་ཉིད་དཔེའི་སྟོན་ནས་བསྟན་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར། ཇི་ལྟར་
ལུས་ཅན་ཞེས་བྱ་བ་སྐྱོས་ཏེ། ཇི་ལྟར་རྟག་པར་སྤྲ་བས་སྤྲ་དངོས་པོར་རྒྱུར་པའི་རྟག་པ་ཉིད་དུ་བསྐྱུབ་
པར་འདོད་པས་སྤྲ་རྟག་སྟེ་ལུས་ཅན་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ནམ་མཁའི་བཞིན་ནོ་ཞེས་སྦྱར་བ་བཀོད་པ་ལ།
ཕྱིར་རྟོག་པས་ལུས་ཅན་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་སྤྲ་རྟག་པར་རིགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། བདེ་བ་ལ་སྐྱེས་པས་མ་
ངེས་པའི་ཕྱིར་དེ་ཙམ་གྱིས་དངོས་པོར་འགྱུར་བའི་རྟག་པ་ཉིད་ཀྱི་སྦྱབ་པར་བྱེད་པ་བཀག་ན་ཡང་སྤྲ་
མི་རྟག་པ་ཉིད་དུ་སྦྱབ་པ་མ་ཡིན་པ་དེ་བཞིན་དུ་འདི་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་ལྟག་མའོ། ། ཇི་ལྟར་ཞེས་བྱ་

བནི་རིམ་པ་བཞིན་དུ་སྟེ། བཟླ་ན་ཡང་ཞེས་བྱ་བའི་མཚུག་དུ་བཞུ་བར་བྱའོ། ། སྟེ་ཞེས་བྱ་བ་འདིའི་
 རྗེས་ལ། རྟོག་པ་གྲུབ་པ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ཁ་བསྐྱར་བར་བྱའོ། ། ཡང་ན་འདིག་པ་བཞིན་དུ་ཕྱོགས་གཅིག་
 སྐྱར་བར་བཞུ་བར་བྱའོ། ། གཞན་གྱི་སྟོན་དང་བྱི་མའི་མཐའ། ། ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ལ། དེས་ན་
 གཞན་གྱིས་སྟེ་ཕྱིའི་མཐའ། ། ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྟོས་ཏེ། དེས་ན་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དེའི་ཕྱིར་རོ། ། རྟོན་
 རྟོགས་མིན་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རང་གི་ཕྱོགས་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ། ། མ་བྱས་པ་དང་འདིག་མེད་ཀྱིས། ། རྟོག་
 པ་ཉིད་དུ་བཟླ་བར་འདོད། ། ཅེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གང་སྟེས་པ་འདི་ལ། གལ་ཏེ་དགག་ཅམ་ཞེས་བྱ་
 བ་ལ་སོགས་པ་སྟོས་སོ། ། འདིར་ནམ་པར་རྟོག་པ་གཉིས་ཏེ། རེས་འགའ་མེད་པར་དགག་པའི་ངོ་བོའི་
 མ་བྱས་པ་དང་འདིག་པ་དག་གིས་སམ་མ་ཡིན་པའི་དགག་པའི་ངོ་བོ་དག་གིས་རྟོག་པ་ཉིད་དུ་འདོད།
 དེ་ལ་ཕྱོགས་དང་པོ་ལ་ནམ་མཁའི་པར་ལ་སོགས་པས་མ་ངེས་པའི་ཕྱིར་རིག་བྱེད་ཀྱི་དངོས་པོར་གྱུར་
 པའི་རྟོག་པ་ཉིད་གྲུབ་པ་མ་ཡིན་ཏེ། འདི་ལྟར་ནམ་མཁའི་པར་ལ་བྱས་པ་དང་འདིག་པ་ཉིད་བཀག་ན་
 ཡང་དངོས་པོར་གྱུར་པའི་རྟོག་པ་ཉིད་མ་གྲུབ་པ་དེ་བཞིན་དུ་རིག་བྱེད་ལ་ཡང་ཡིན་པའི་ཕྱིར་གཏན་
 ཆིགས་མ་ངེས་པ་ཡིན་ནོ། ། དེ་ལྟ་ཡིན་དང་ནམ་མཁའི་མེ་རྟོག་བཞིན་དུ་ཆད་མ་ཉིད་དུ་ཡང་མི་
 འགྱུར་རོ། ། མ་གྲུབ་པ་ཡང་བཞུན་པའི་ཕྱིར། ། བྱས་པ་ཉིད་དང་འདིག་པ་ཉིད། ། ཅེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་
 པ་སྟོས་ཏེ། དགག་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སྟན་ཕུང་བའོ། ། དེས་ན་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དེའི་ཕྱིར་རོ། ། ཅི་སྟེ་ཕྱོགས་
 གཉིས་པ་ཡིན་ན་འོ་ན། དེ་དག་དངོས་པོའི་བདག་ཉིད་ཀྱིས། ། རང་གི་སྐྱབ་བྱེད་ལ་སྟོས་མིན། ། ཞེས་
 བྱ་འདི་བཟླ་བར་མི་བྱའོ། ། དེ་སྟོན་པ་ནི་མ་ཡིན་དགག། ཅེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྟེ། གོ་བར་ཟད་དོ།
 གང་ཞིག་རིག་བྱེད་ཆིག་གི་དོན། ། ལོག་པར་རྗེས་སུ་དཔག་པས་བཟླ་ད། ཅེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གང་
 སྟེས་པ་དེ་ལ། རྟེན་གསུམ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྟོས་ཏེ། གསལ་བྱས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རྗེས་སུ་དཔག་
 པ་རྟོག་ཁ་བསྐྱར་པར་རང་བཞིན་དང་འབྲས་བྱ་དང་། མི་དམིགས་པ་ལས་བྱུང་བ་དེ་ནི་དགག་པར་
 མི་རུས་ཏེ། འདི་ནི་དངོས་པོ་དང་འབྲེལ་བའི་ཕྱིར་རོ། ། དངོས་པོའི་རང་བཞིན་སྐྱབ་ཀྱང་ནམ་པ་
 གཞན་དུ་བྱ་བར་མི་རུས་ཏེ། དེའི་མཆན་ཉིད་ནི་རང་བཞིན་སྟེ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། ། རང་བཞིན་

གཞན་བྱེད་པ་ནི་དེ་ལ་རུང་ཟད་བྱས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཏ་ཅང་ཐལ་བར་འགྱུར་བའི་བྱིར་རོ། དེ་ལྟ་བུས་
ན་ཚད་མས་གྲུབ་པའི་དངོས་པོ་གང་ཡིན་པ་དེ་ལ་སྟུག་ཀྱང་གཞོན་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ན་ཚད་
མའི་མཚན་ཉིད་དང་ལྡན་པ་ལ་གཞོན་ན་དེའི་མཚན་ཉིད་སྟུན་ཕྱང་བར་འགྱུར་བ་ཐམས་ཅད་དུ་
ཡིད་བརྟན་པ་མེད་པའི་བྱིར་འགར་ཡང་ཚད་མར་མི་འགྱུར་རོ། ། འདི་ཉིད་ལྟོན་པ་ནི་སྟེས་བྱས་གང་
ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྟེ། ཇི་སྐད་དུ། སེམས་ཞེས་བྱ་བ་དང་། དེ་ཉིད་བདག་ཉིད་དོ་ཞེས་རང་བཞིན་
ཀྱིས་འཇིག་པ་མེད་པས་མི་འཇིག་པར་སྒྲུའོ་ཞེས་བྱ་བ་དང་། ཡང་སྟུག་བ་ཀྱི་བདག་ནི་འདི་ནི་འཇིག་
པ་མེད་པ་རྒྱུ་ནི་འཆད་པའི་ཚོས་ཅན་ནོ་ཞེས་བཤད་པ་ལྟ་བུའོ། ། འཇིག་པ་མེད་པས་ན་མི་འཇིག་
པ་སྟེ། ཉག་པར་བྱེད་པའི་དོན་ནོ། ། གྱེད་ཞེས་བྱ་བ་ནི་བོད་པའི་ཆིག་གོ། ། རིགས་སོགས་ཞེས་བྱ་བའི་
སོགས་པའི་སྟུག་ཡོན་ཏན་དང་། རྩས་ལ་སོགས་པ་གཟུང་ངོ། ། རིགས་ལ་སོགས་པ་དེ་ཡང་ཇི་ལྟར་
ཚད་མས་གཞོན་པ་དེ་ལྟར་ཆིག་གི་དོན་དུག་བཞག་པར་བསྟུབས་ཟིན་ལ། གང་ཡང་བདག་ལ་གཞོན་
པའི་འབྲེལ་བ་ཤེས་པ་ཅན་གྱི་རྩེས་སུ་དཔག་པ་དེ་ཡང་བདག་མེད་པའི་གནས་སྐབས་སུ་བསྟུབས་
ཟིན་ནོ། ། འོན་ཏེ་རིག་བྱེད་ཀྱང་ཚད་མ་མ་ཡིན་ནམ། དེ་ཇི་ལྟར་རྩེས་སུ་དཔག་པས་གཞོན་པར་འགྱུར།
ཅི་སྟེ་ཚད་མ་ལ་ཡང་གཞོན་པར་འགྱུར་ན། རྩེས་སུ་དཔག་པ་ལ་ཡང་དེས་ཅིའི་བྱིར་གཞོན་པར་མི་
འགྱུར་ཞེས་དོགས་པ་ལ། དངོས་པོ་དང་འབྲེལ་བ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྟོས་ཏེ། དེ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རྩེས་
སུ་དཔག་པའོ། ། སྒྲ་ནི་འདོད་པ་ཅམ་གྱི་རྒྱ་མཚན་ཅན་ཡིན་པའི་བྱིར། གཞལ་བྱའི་དངོས་པོ་ལ་འབྲེལ་
བ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པས་དེ་དེ་ལ་ཚད་མ་མ་ཡིན་ལ། རྩེས་སུ་དཔག་པ་ནི་དེའི་བདག་ཉིད་དང་དེ་ལས་
བྱུང་བའི་འབྲེལ་བའི་ཉག་ས་ཀྱི་སྟོབས་ཀྱིས་སྟེ་བ་ན་དངོས་པོ་དེ་ལས་འབྲེལ་བའི་བྱིར་དེ་ཉིད་ཚད་
མ་ཡིན་ཏེ། དེའི་བྱིར་གཞོན་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། ། དེ་ལས་བྱུང་བ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སྒྲ་ལས་བྱུང་བའོ། ། ཅི་
སྟེ་འབྲེལ་བ་མེད་ཀྱང་སྒྲ་དངོས་པོ་ལ་ཚད་མར་འགྱུར་ན་དེའི་ཆོ། ཏ་ཅང་ཐལ་བར་འགྱུར་རོ་ཞེས་
སྟོན་པ་ནི་སྟེས་བྱའི་ངག་ལས་ཞེས་བྱ་བ་སྟེ། མའི་སྦྱོན་སྟེག་ལས་མཐོ་རིས་སུ་མི་འགྱུར་རོ་ཞེས་བྱ་
བའི་ཆིག་འདི་ཅིའི་བྱིར་ཚད་མར་མི་འགྱུར་ཏེ། གཉི་ག་ལ་ཡང་འབྲེལ་བ་མེད་པ་ཉིད་དུ་བྱུང་པར་

མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། ། བྱད་པར་མེད་པ་དེ་ཉིད་བསྟན་པའི་ཕྱིར། དཔེ་ལ་ལྟོས་པ་མེད་པ་ཉིད་ཅེས་བྱ་བ་
 ལ་སོགས་པ་སྟོས་སོ། ། ཅི་སྟེ་ཡང་གལ་ཏེ་དེའི་ཕྱིར་ཉེས་པ་མི་དམིགས་པ་དེ་ལྟ་ན་ཡང་སྟེས་བྱ་ལ་
 བརྟེན་པ་ཉིད་ཀྱིས་སྲིད་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་དེ་ནི་རིག་བྱེད་ལ་ཡང་མཚུངས་ཏེ། འདི་ལྟར་རི་ལྟར་
 དེའི་རང་བཞིན་བདེན་པའི་དོན་ཅན་ཡིན་པ་དེ་ལྟར་ལོག་པ་ཉིད་ཀྱང་སྲིད་པའི་ཕྱིར་བྱད་པར་
 འགའ་ཡང་མེད་དོ། ། དེ་ལ་ནི་ཚད་མ་མ་ཡིན་ཞེས་དེ་ལྟར་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གང་སྟེས་པ་འདི་ནི་
 མེ་ལ་སྦྱིན་སྟེག་བྱས་པའི་མཐོ་རིས་སུ་མི་སྦྱེའོ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པའི་དག་སྟེས་བྱས་བྱས་པ་ལ་
 ཡང་བཟོད་པར་རུས་པ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་སྟོན་པ་ནི་སྦྱ་ཡིས་དོན་རྟོགས་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྟེ། སྟེས་
 དོན་རྟོགས་པ་ན་ཡང་མཁས་པའི་ཞེ་སྤང་ཙམ་གྱིས་མེད་སྦྱིན་སྟེག་གིས་མཐོ་རིས་སུ་མི་སྦྱེའོ། ། ཞེས་
 བྱ་བ་འདི་མིང་ཅན་དེ་སྟེས་བྱས་བྱས་པ་ན་དེ་ལ་སྟེ་དཔྱད་པ་བ་རྣམས་ལ་ཚད་མ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་དེ་
 ལྟར་བཟོད་རུས་པ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དག་གི་དོན་རྟོ། ། འདིས་ནི་སྟེས་བྱས་བྱས་པ་དང་སྟེས་
 བྱས་མ་བྱས་པ་གཉིས་ཤུན་ཏུ་སྟོག་ཏུ་མ་ལྟར་པའི་དོན་ལ་རྟོགས་པའི་རྒྱ་མཚན་མཚུངས་པ་ཉིད་ཏུ་
 བསྟན་དོ། ། དེ་ལྟར་ཡིན་དང་རྟོགས་པའི་རྒྱ་མཚན་མཚུངས་པ་ཉིད་ཡིན་ན་སྟེས་བྱས་མ་བྱས་པ་ཁོ་ན་
 ཚད་མ་ཡིན་གྱི་ཅིག་ཤོས་ནི་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་གང་ཡིན་པ་འདི་ནི་རིགས་པ་དང་བཟུལ་པ་ཡིན་ནོ། །
 ཉེས་པ་རྣམས་ནི་སྟེས་བྱ་ལ་བརྟེན་པའི་ཕྱིར་དེ་ལ་ལོག་པ་ཉིད་ཏུ་རྟོགས་གྱི་སྟེས་བྱས་མ་བྱས་པ་ལ་ནི་
 ཞེས་ཀྱང་བཟོད་པར་རུས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། སྟེས་བྱས་མ་བྱས་པ་དག་ལ་ཡང་རང་བཞིན་གྱིས་ལོག་པའི་
 དོན་ཤེས་པའི་རྒྱ་ཉིད་སྲིད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། ། དོན་དེ་ཉིད་སྟོན་པ་ནི། དེ་ལྟར་སྤྱུ་ཀུན་ཞེས་བྱ་བ་སྟེ།
 ཀུན་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སྟེས་བྱས་བྱས་པ་དང་སྟེས་བྱས་མ་བྱས་པའོ། ། གཅིག་ཉིད་ལ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སྟེས་
 བྱས་མ་བྱས་པ་ལའོ། ། སྤང་བ་ཡིན་ན་ཡང་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གང་སྟེས་པ་དེ་ལ་དེ་མ་ཐག་བཟོད་
 ཅེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྟོས་ཏེ། དེ་མ་ཐག་ཏུ་བཟོད་པ་ནི་སྦྱ་འདོད་པ་ཙམ་གྱིས་འདུག་པ་ཉིད་གྱི་
 དངོས་པོ་ལ་འབྲེལ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བྱ་བ་དེ་ལྟ་བུ་ལ་སོགས་པའོ། ། ཤེས་རབ་ཅན་དག་ཅེས་བྱ་བ་
 ན་བདེ་བར་གཤེགས་པ་བ་རྣམས་སོ། ། གང་ཡང་བཤད་པ་བྱེད་པས་རིག་བྱེད་གྱི་དག་ལས་ཤེས་པ་ནི་

ཚད་མའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་བསྟན་པའི་དཀའ་འགྲེལ།

མངོན་སྟུང་ཡིན་ལ། རྗེས་སྤྲུག་པ་ནི་མངོན་སྟུང་དང་འགལ་ན་ནི་ཚད་མར་འགྱུར་བ་མ་ཡིན་ནོ་
ཞེས་བཤད་དོ། ། གང་ཡང་འདི་རྟེན་ཏུ། སྒྲུབ་པར་བྱེད་ནི་བྱུང་བ་དང་། འབྱུང་བ་དང་། འབྱུང་པར་
འགྱུར་བ་དང་། སྤྲུག་བྱུང་། ཚེད་བྱུང་། སྒྲུབ་བྱུང་། སྤྲུག་བྱུང་། སྤྲུག་བྱུང་། སྤྲུག་བྱུང་། སྤྲུག་བྱུང་།
གཞན་དཔེར་པོས་ནི་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱུང་བ་དེ་ལྟ་བུ་ལ་སོགས་པ་དེ་ཐམས་ཅད་འདི་ཉིད་
ཀྱིས་བསལ་བ་ཡིན་ཏེ། སྒྲེས་བྱས་བྱས་པའི་ཆོག་ལ་འདི་ཐམས་ཅད་མཚུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། ། འདི་ན་
དང་འདོད་དང་འཆད་པའི་ཞེས་བྱུང་བ་ལ་སོགས་པ་གང་སྟུང་བ་དེ་ལ། འོག་པའི་རྗེས་ཆགས་ཞེས་བྱུང་
བ་ལ་སོགས་པ་སྟོས་ཏེ། དེ་ནི་འོག་པའི་རྗེས་སྤྲུག་ཆགས་པ་ལས་སྒྲེས་བ་ཡང་ཡིན་ལ། རིག་བྱེད་སེམས་
པ་ཡང་ཡིན་ནོ་ཞེས་བསྟན་པར་བྱས་ལ། དེ་མཛུངས་པར་བྱས་པས་ཞེས་བྱིས་གསུམ་པའི་བསྟན་པའོ། །
སེམས་པ་ནི་མོད་ལ་སེམས་པའོ། ། འོག་པའི་རྗེས་སྤྲུག་ཆགས་པའི་ཉེས་པ་ཡོད་ན་ཡང་མངོན་པར་མི་
འགྱུར་ཏེ། དཔེར་ན་པར་སིག་པ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་མ་བག་མར་ལེན་པ་ལ་སོགས་པ་ལྟ་བུ་ཡིན་
པའི་ཕྱིར་ངོ་མཆར་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་དོ། ། གཞན་ཡང་སྤྲུང་བ་ལས་བྱུང་བའི། ། རོཤས་པ་ཡིས་ཞེས་
བྱུང་བ་ལ་སོགས་པ་གང་སྟུང་བ་དེ་ལ། རོཤས་ཞེས་བྱུང་བ་ལ་སོགས་པ་སྟོས་ཏེ། མངོན་སྟུང་གི་མཚན་
ཉིད་ནི་རྟོག་པ་དང་བྲལ་ཞིང་མ་འཁྲུལ་བ་ཡིན་ལ། རོཤས་པ་ནི་རྟོག་པ་དང་བྲལ་བ་མ་ཡིན་ཏེ།
དེ་ཉིད་འདི་ཡིན་ནོ་སྟུང་ཏུ་སྒྲུབ་ནས་པ་དང་ལྟན་པར་འབྱུག་པའི་ཕྱིར་རོ། ། མ་འཁྲུལ་བ་ཡང་མ་ཡིན་
ཏེ། སྒྲུབ་མཐོང་བ་དང་ད་ལྟ་སྒྲེས་པ་དག་གཅིག་ཏུ་མཚམས་སྦྱར་བའི་ཕྱིར་རོ། ། སྒྲུབ་མཐོང་བ་གང་
ཡིན་པ་དེ་ཉིད་ཕྱིས་མཐོང་བ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། རིམ་ཅན་མ་ཡིན་པ་ལས་ཤེས་པ་རིམ་ཅན་ཏུ་མི་འཐད་
པའི་ཕྱིར་རོ། ། འགའ་ཞིག་ལས་འབྱུང་བའི་ཆོས་ཅན་གྱི་འབྲས་བུ་རིས་འགའ་མི་འགྱུར་བ་གང་ཡིན་
པ་དེ་ནི་དེ་མ་ཆང་བ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། ། གལ་ཏེ་རྒྱ་མ་ཆང་བ་མེད་པ་ཡིན་ན་ཅིའི་ཕྱིར་འབྲས་བུ་
སྟོད་པར་འགྱུར། རྟག་པ་ནི་པན་གདགས་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་པ་ཉིད་ཀྱིས་རིས་འགའ་སྟོས་པར་འགྱུར་
བ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟ་བུས་ན་དེ་ལས་བྱུང་བའི་ཤེས་པ་ཅིག་ཅར་པར་འགྱུར་རོ། ། སྦྱོར་བ་ནི་གང་
ཞིག་གང་གི་ཆོ་རྒྱུ་མ་ཆང་བ་མེད་པ་དེ་ནི་དེའི་ཆོ་འབྱུང་བ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་མིག་ལ་སོགས་པ་

རྒྱུ་འཛིན་ཆོག་པ་མཐའ་དག་གི་མཐའི་གནས་སྐབས་ཅན་གྱི་མིག་གི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཡིན་ནོ། ། བ་ཡང་
ལ་སོགས་པའི་སྒྲ་ལས་བྱུང་བའི་ཤེས་པ་ཡང་གནས་སྐབས་ཐམས་ཅད་ཏུ་རྒྱ་མ་ཚང་བ་མེད་པ་ཉིད་
ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རང་བཞིན་གྱི་གཏན་ཆོག་སོ། ། དེ་བས་ན་འཇུག་པའི་ཕྱིར་དང་། རྟོག་པ་དང་
བཅས་པའི་ཕྱིར་དོ་ཤེས་པ་མངོན་སུམ་ཉིད་ཏུ་མ་གྲུབ་པོ་ཞེས་དང་པོ་ཉིད་ཏུ་བསྟན་པའི་དངོས་པོ་
རྟོག་པར་བསྟན་ཟིན་ནོ། ། ཐམས་ཅད་ཏུ་རང་གི་དོ་བོས་དོ་ཤེས་པ་གྲུབ་པ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བསྟན་པའི་
ཕྱིར་། རྒྱུ་འཛིན་པ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྟོས་ཏེ། གང་གི་ཆེ་ནེ་ཙོ་དང་རི་སྒྲིགས་ལ་སོགས་པ་དག་
གིས་སྒྲ་སྟོགས་པ་དེ་དག་ལ་འདི་ནི་རི་སྒྲིགས་ཀྱི་སྒྲུལ་། ། འདི་ནི་ནེ་ཙོ་འདི་སྒྲུལ་པའི་ཕྱིར་ལྟོན་ལུ་མ་
དད་པའི་ཕྱིར་ཐ་དད་པའི་ཤེས་པར་འགྱུར་བས་ཐམས་ཅད་ཏུ་རང་གི་དོ་བོ་དོ་ཤེས་པ་གྲུབ་པ་མ་ཡིན་
ནོ། ། ཡང་ཅི་སྟེ་གསལ་བར་བྱེད་པ་ཐ་དད་པས་ནི་ནེ་ཙོ་ལ་སོགས་པའི་སྒྲ་པའི་ཕྱིར་དུ་སྟོག་པའི་ཤེས་
པ་འདི་སྒྲུལ་སྟེ་སྒྲུལ་པ་འདི་ཡང་མི་འཐད་ཏེ། གསལ་བར་བྱེད་པ་སེལ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། ། འདི་
ཉིད་འཆད་པ་ནི་གལ་ཏེ་གསལ་བྱེད་ཅེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྟེ། འདི་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སྟོག་པའི་དོ་བོའི་
ཤེས་པ་ལོ། ། གཞན་ཡང་གལ་ཏེ་སྒྲ་རྣམས་ཀྱི་ཐ་དད་པ་གྲུབ་ན་ཡང་གསལ་བྱེད་ཀྱིས་བྱས་པ་འཇུག་ ཐ་
དད་པ་ཡིན་གྱི། རང་གི་དོ་བོ་ནི་མ་ཡིན་པ་དེའི་ཆེ་ཐམས་ཅད་ལ་ཡིད་བརྟན་ཏུ་མེད་དོ་ཞེས་ཏ་ཅང་
ཐལ་བར་འགྱུར་བ་བསྟན་པའི་ཕྱིར། བྱེད་ལ་རིག་པ་འདི་ཉིད་ཀྱིས། ། ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྟོས་ཏེ།
ཐམས་ཅད་ཅེས་བྱ་བ་ནི་སྟོན་ཆོག་པ་ལོ། ། དེ་ལྟར་འགྱུར་མོད་ཅེ་ན། དེའི་ཕྱིར་བྱེད་ལ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་
སོགས་པ་སྟོས་ཏེ། འདི་ནི་གསལ་བར་བྱེད་པ་ལོ། ། འདི་ནི་གསལ་བར་བྱེད་པའི་ཐ་དད་པའི་རྒྱ་
མཚན་གྱི་ཐ་སྟོན་ཏུ་མི་འགྱུར་ཏེ། ཐ་མི་དད་པའི་ཕྱིར་རོ། ། དེ་བཞིན་ཏུ་འདི་དག་ནི་སྒྲིས་བྱས་བྱས་པ་
ཡིན་ལ། བདག་ཅག་རིག་བྱེད་ལྟས་ཞི་བར་བྱས་སོ་ཞེས་བྱ་བ་སོགས་པ་འདི་དག་ནི་སྒྲིས་བྱས་མ་བྱས་
པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱེད་ཅག་ལ་དོ་ཤེས་པའི་མཐར་ཐུག་པའི་རྣམ་པར་གཞག་པར་མི་འགྱུར་ཏེ། བྱེད་པར་
མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། ། གསལ་བྱེད་རིམ་པ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པས་གཞན་དག་འཇིག་རྟེན་པ་དང་རིག་
བྱེད་ཐ་དད་པར་རྣམ་པར་གཞག་པ་སྟོན་པ་ཡིན་ནོ། ། གསལ་བྱེད་རིག་པས་གནས་པའི་ཕྱིར། ། ཞེས་

ཚད་མའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་བསྟན་པའི་དཀའ་འབྱེད་ལ།

བྱ་བ་ནི་ངེས་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག་ནི་བདག་ཅག་ལྟས་ཞི་བར་བྱས་སོ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་རིམ་པ་ངེས་
པ་ཉིད་རྟོགས་པར་བྱེད་དེ། དེའི་ཕྱིར་རིམ་པ་ངེས་པ་དང་ལྡན་པ་དེ་དག་སྐྱེས་བྱས་མ་བྱས་པར་འདོད་
ལ། རྟགས་ཀྱིས་བརྟོག་པ་ནི་སྐྱེས་བྱས་བྱས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བར་གྱུབ་སོ། ཁྱེད་སོགས་ཞེས་བྱ་བ་ལ་
སོགས་པས་སྟུན་འབྲེན་པར་བྱེད་དེ། རིམ་པ་ངེས་པ་དང་ལྡན་པར་མ་གྱུབ་སྟེ། གསལ་བར་བྱེད་པའི་
རིམ་པ་ངེས་པའི་ཕྱིར་དེ་འདོད་ལ། ཁྱེད་ལ་སོགས་པ་གསལ་བར་བྱེད་པའི་རིམ་པ་དེ་ཡང་སྐྱེས་བྱའི་
འདོད་པ་ལ་རག་ལས་ནས་འབྱུག་པའི་ཕྱིར་མ་ངེས་པ་ཡིན་ལ། སྐྱེས་བྱའི་འདོད་པ་ཡང་རང་དགའ་བ་
ཡིན་པའི་ཕྱིར་རྟེ། གང་ལ་འདོད་པ་རང་དབང་ཅན། དེ་ལ་ངེས་པ་ཞེས་བྱ་གང་། ཞེས་གང་བཤད་པ་
ཡིན་ནོ། དེ་ལྟ་ཡིན་དང་བདག་ཅག་ལྟས་ཞི་བར་བྱས་སོ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པའི་རིམ་པ་འདི་ཉིད་
དུས་ཐམས་ཅད་དུ་བྱུང་བ་དང་འབྱུང་བར་འགྱུར་སོ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ལ་ངེས་པ་གང་ཞིག་ཡིན། ཚད་
མ་མེད་པའི་རེས་འགའ་རིམ་པ་གཞན་དུ་ཡང་སྤྱོད་པ་ཡིན་ནོ། མེ་ལྷེ་ལ་སོགས་སྐད་ཅིག་ལ། ཡིན་
ཡང་ངོ་ཤེས་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གང་སྟེས་པ་དེ་ལ་མེ་ཉིད་ལ་སོགས་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྟོས་
སོ། འདི་ཐམས་ཅད་ཡི་གེ་ནམས་ལ་ཡང་བཟྱག་པར་བྱས་སོ་ཞེས་བསྟན་པའི་ཕྱིར། སྐད་ཅིག་རེ་རེ་
ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྟོས་རྟེ། སྐྱེ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་གཞན་ལས་ལྟོག་པའི་མཚན་ཉིད་དོ། ལུ་ཡང་དང་དུས་
སོགས་ཐ་དད་པའི། བ་ལང་སྤྱི་ཡིས་ཉི་ཤེས་ལ་བའི་སྟོ། ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་དེ་ལ། སྤྱི་གཅིག་
གྱུབ་པར་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྟོས་རྟེ། གང་དག་སྤྱི་གཅིག་ཉིད་དུ་བསྐྱབ་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་རྗེས་སུ་དཔག་
པའི་སྟོར་བ་སྟེས་པ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ལ་བསྐྱབ་བྱ་ལས་བརྟོག་པ་ལས་གཏན་ཆོགས་གཞོན་པ་ཅན་
གྱི་ཚད་མ་མ་བསྟན་པའི་ཕྱིར། ཐམས་ཅད་མ་ངེས་པ་ཉིད་ཡིན་ནོ། འདི་འདྲ་གང་དེ་བསྟན་པར་
མཐོང་། དུ་བའི་སྤྱི་ཡི་ཆ་བཞིན་ནོ། ཞེས་གང་སྟེས་པའི་དཔེ་འདི་བསྐྱབ་བྱ་མ་ཚང་བ་ཉིད་ཡིན་ནོ་
ཞེས་བསྟན་པའི་ཕྱིར། དུ་བའི་སྤྱི་ཡི་ཆ་ཡང་ནི། ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྟོས་རྟེ། དངོས་སོ་ཉིད་རིགས་
མི་མཐུན་པ་ལས་ལྟོག་པའི་སྤྱི་ནི་རྟགས་ཞེས་བྱའི་གཞན་ནི་མ་ཡིན་རྟེ། དེ་ཡང་མི་རྟག་པ་ཉིད་ཡིན་
པའི་ཕྱིར་དཔེ་བསྐྱབ་བྱ་མ་ཚང་བ་མ་ཡིན་ནོ། རིགས་ལས་བྱམ་སོགས་གཅིག་གྱུར་ན། ཞེས་བྱ་བ་

མངོན་སུམ་གྱི་མཚན་ཉིད་བརྟག་པའི་ལེན།

ལ་སོགས་པ་གང་སྐྱེས་པ་དེ་ནི་ཡི་གེ་ནམས་ལ་ཡང་ལན་མཚུངས་སོ་ཞེས་སྟོན་པ་ནི། རིགས་ལ་སོགས་
པ་གཅིག་ཉིད་འགྱུར། ། ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྟེ། ཡུལ་དང་དུས་སོགས་ཐ་དད་པའི། ། ཞེས་བྱ་བ་ལ་
སོགས་པའི་སྦྱར་བ་ལས་གལ་ཏེ་གཞན་སེལ་བའི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་སྒྲི་གཅིག་ཉིད་དུ་སྐྱབ་པར་བྱེད་པ་
དེའི་ཆེ་གྲུབ་པ་ལ་སྐྱབ་པ་ཡིན་ཏེ། ཐམས་ཅད་དེ་མ་ཡིན་པ་ལས་ལྡོག་པའི་ངོ་བོའི་སྒྲི་སྟོ་གཅིག་གིས་
ཞེན་པའི་དབང་གིས་གཅིག་དུ་འདོད་པའི་བྱུང་རོ། ། ཅི་སྟེ་གསལ་བ་རང་གི་མཚན་ཉིད་གཅིག་ཉིད་
དུ་སྐྱབ་ན་དེའི་ཆེ་བྱུབ་པ་ལ་མངོན་སུམ་དང་རྗེས་སུ་དཔག་པ་དག་གིས་གནོད་པའི་བྱུང་གཏན་
ཆིགས་ནམས་མངས་པ་ཡིན་ནོ། ། དབང་ཕྱག་སོགས་ནམས་ཀྱིས་ཞེས་བྱ་བ་ལ་དབང་པོ་ནི་དབང་པོ་
སྟེ། དེ་ལ་ཡོད་པ་ནི་དབང་པོ་ལས་བྱུང་བ་སྟེ། མངོན་སུམ་ཞེས་བྱ་བའི་ཐ་ཆིག་གོ། ། སོགས་པའི་སྐྱེས་
རྗེས་སུ་དཔག་པ་གཞུང་སྟེ། ། མང་པོའི་ཆིག་ནི་གསལ་བར་ཐ་དད་པ་ལ་སྟོས་པ་ཡིན་ནོ། ། རི་ལྗང་
མངོན་སུམ་གྱིས་ཐ་དད་དུ་རྟོགས་ཤེ་ན། གང་བྱིན་སྐྱག་དང་མི་སྐྱག་སོགས། ། ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་
སྟོས་ཏེ། སྐྱག་པ་ནི་རྗེས་སུ་མཐུན་པ་ཡིན་ལ་ལྡོག་པ་ནི་མི་སྐྱག་པའོ། ། རྗེས་སུ་དཔག་པས་ཀྱང་གནོད་
པར་སྟོན་པ་ནི། སྟོན་ནམས་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པས་ཏེ། རྟོན་འདིས་ནི། ཁ་རྒྱུད་དེ་རིང་ཐམས་ཅད་ཀྱི།
ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསལ་བར་བྱེད་པར་འགྱུར་རོ། ། སྦྱར་བ་ནི་གང་དང་གང་སྦྱང་བ་ཐ་དད་པའི་
སྟོན་དག་ཐམས་ཅད་ནི་ཡུལ་གཅིག་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་རོ་དང་གཞུགས་ལ་སོགས་པའི་ཡུལ་
ཅན་བཞིན་ནོ། ། ཡུལ་དང་དུས་ལ་སོགས་པ་ཐ་དད་པའི་བ་ལང་གི་སྒྲའི་གསལ་བའི་སྟོན་ནམས་ཀྱི་སྦྱང་
བ་ཐ་དད་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་བྱུབ་པར་བྱེད་པ་འགལ་བ་དམིགས་པའོ། ། འདིའི་མ་གྲུབ་པ་ཉིད་
སྤངས་པའི་བྱུང་དུ་གྱེས་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྟོས་སོ། ། སྟོན་ནམས་རིམ་ཅན་དུ་འབྱུང་བྱིན། ། ལྷ་
གུ་སོགས་བཞིན་ཐ་དད་ཀྱབ། ། ཅེས་བྱ་བའི་རྟོན་ལ་ཆད་མ་བྱ་བའི་བྱུང་། ཁ་རྒྱུད་དེ་རིང་ཞེས་བྱ་བ་ལ་
སོགས་པ་སྟོས་ཏེ། སྦྱར་བ་ནི་གང་དང་གང་རིམ་གྱིས་འབྱུང་བའི་ཤེས་པ་དེ་དག་ནི་ཡུལ་གཅིག་པ་མ་
ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་རོ་དང་གཞུགས་ལ་སོགས་པའི་ཤེས་པ་རིམ་གྱིས་འབྱུང་བ་བཞིན་ནོ། ། ཁ་རྒྱུད་དང་
དེ་རིང་གི་བ་ལང་གི་སྒྲའི་ཡུལ་ཅན་གྱི་ཤེས་པ་འདི་དག་ཀྱང་རིམ་གྱིས་འབྱུང་བ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་

ཚད་མའི་དེ་ཁོན་ཉིད་བསྐྱུས་པའི་དཀའ་འབྱེལ།

ནི་བྱུང་པར་བྱེད་པ་འགལ་བ་དམིགས་པའོ། ། གཞན་དུ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པས་གཏན་ཆེགས་གཉི་
གའི་ཡང་མ་ངེས་པ་ཉིད་སྤྱོད་བར་བྱེད་པ་ཡིན་ཏེ། སློ་ནམས་ཐམས་ཅད་ཅེས་བྱ་བ་ནི་རོ་དང་གཞུགས་
ལ་སོགས་པའི་སློ་ནམས་ཐན་ཚུན་དམིགས་པ་ཐ་མི་དད་པ་ཉིད་དུ་ཐལ་བར་འགྱུར་བ་ནི་སྤང་བ་ཐ་
དད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བྱ་བའི་གཏན་ཆེགས་འདི་གཞོད་པ་ཅན་གྱི་ཚད་མ་ཡིན་ལ། རིམ་གྱིས་འབྱུང་བ་
འགལ་བ་ཡིན། ཞེས་བྱ་བ་འདི་ནི། རིམ་གྱིས་འབྱུང་ཕྱིར་ཞེས་བྱ་བ་འདིའི་གཞོད་པ་ཅན་གྱི་ཚད་མ་
ཡིན་ནོ། ། འབྲེལ་བ་བཅོས་མ་ཉིད་ཡིན་ཡང་། ། ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གང་སྐྱས་པ་དེ་ལ། དངོས་པོ་
ནམས་ནི་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྒྲོས་ཏེ། གོ་བར་སྤྲོ། ། ཡང་ཅིའི་ཕྱིར། འཇིག་རྟེན་པ་ཡིས་ཞེས་
བཅོད་ཅེ་ན། དངོས་སུ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྒྲོས་ཏེ། ཐ་དད་ཕྱིར་ཞེས་བྱ་བ་འདིས་ནི་དེའི་བདག་
ཉིད་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་ཀྱིས་ཀྱི་འབྲེལ་བ་བཀག་པ་ཡིན་ནོ། ། དེ་ལས་བྱུང་བ་མ་ཡིན་ཕྱིར། ། ཞེས་བྱ་
བ་འདིས་ནི་དེ་ལས་བྱུང་བའི་མཚན་ཉིད་བཀག་པ་ཡིན་ནོ། ། འདི་དག་ལས་གཞན་པའི་འབྲེལ་བ་
ཡང་མེད་ལ། འབྲེལ་བ་མེད་པར་ཡང་སྒྲ་དོན་རྟོགས་པར་བྱེད་པ་ཉིད་དེས་པར་འགྱུར་བ་མ་ཡིན་
ཏེ་ཏ་ཅང་ཐལ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། ། དེ་ལྟ་བུས་ན་སྒྲ་དང་དོན་དག་གི་འབྲེལ་བ་ནི་སྒྲོ་བཏགས་པ་
ཡིན་ནོ་ཞེས་དང་པོ་ཉིད་དུ་གཞན་སེལ་བ་བསམ་བར་བསྟན་ཟིན་ཏོ། ། དེའི་ཕྱིར་མ་བཅོས་པ་ན་སྒྲ། །
ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པའི་སྒྲོར་བ་ལ། གཏན་ཆེགས་དང་དཔེ་དག་མ་གྲུབ་པ་ཉིད་དུ་བསྟན་པའི་ཕྱིར།
བ་ལང་ཉིད་དུ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྒྲོས་ཏེ། བ་ལང་ཉིད་རྟག་བསལ་བ་ཡིན། ། ཞེས་བྱ་བ་འདིས་ནི་
རྟག་ཏུ་ཞེས་བྱ་བ་འདིས་མ་གྲུབ་པ་ཉིད་དུ་བཤད་དོ། ། འབྲེལ་བ་རྟག་པ་བསལ་བ་ཡིན། ། ཞེས་བྱ་བ་
འདིས་རྟག་པ་དང་འབྲེལ་ཕྱིར་ཞེས་བྱ་བ་འདི་མ་གྲུབ་པར་བཤད་དོ། ། རུལ་ཕྱན་ནམ་མཁའ་སོགས་
ཀྱང་སྤངས། ། ཞེས་བྱ་བ་འདིས་ནི། རུལ་ཕྱན་ནམས་དང་ནམ་མཁའ་བཞིན། ། ཞེས་བྱ་བ་འདི་མ་གྲུབ་
པར་བཤད་དོ། ། བསལ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་སུན་བྱུང་བ་སྟེ། ཆེག་གི་དོན་དུག་བརྟག་པར་བྱའོ། ། དེས་ན་
ཞེས་བྱ་བ་ནི་དེའི་ཕྱིར་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ། ། མ་ཡིན་ཞེས་བྱ་བ་དགག་པའོ། ། དུ་མའི་སྒྱི་ལ་མངོན་
ཕྱོགས་པ། ། ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ལ། དམིགས་གཞུང་བ་ལང་ཉིད་བཅོད་པར། ། ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་

པ་སྒྲིལ་ཏེ། འདི་དེ་ལྟར་འབྲུལ་བ་ཉིད་ཏུ་གྲུབ་ཅེས་ན། སྐད་ཅིག་ཉིད་ཕྱིར་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྒྲིལ་
 མོ། ། དེ་ལྟར་བུམ་སོགས་རྟིངས་པ་འཕམ། ། མཚོན་ཆ་སོགས་ཀྱིས་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ལ། བུམ་པ་
 སོགས་ལ་ཡང་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྒྲིལ་ཏེ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ཡང་བསྟན་ཅིན་ཞེས་བྱ་བ་ནི་བསྟན་
 པའི་དངོས་པོ་བརྟག་པར་འདིག་པ་རྒྱ་མེད་པ་ཉིད་ཏུ་བསྟན་པས་སོ། ། དེ་ལྟར་བུམ་པ་ལ་སོགས་པ་ལ་
 ཡང་འདིག་པའི་རྒྱ་མེད་པའི་ཕྱིར་དེ་སྒྲིལ་ཅིའི་ཕྱིར་འབྲུང་བར་འགྱུར་ཏེ། འདིག་པའི་རྒྱ་ཞེས་སྐབས་
 དང་སྐར་རོ། ། འདིས་ནི་གྲུབ་པ་ལ་སྒྲུབ་པ་དང་ཆོས་མི་མཐུན་པས་དཔེ་ཡང་མ་གྲུབ་པ་ཉིད་ཏུ་བསྟན་
 པ་ཡིན་ནོ། ། ཡུལ་དང་དུས་དང་སྒྱུར་བྱེད་ནམས། ། ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ལ། རོ་ཤེས་པ་ནི་ཞེས་བྱ་བ་
 ལ་སོགས་པ་སྒྲིལ་ཏེ་གོ་བར་ཟད་དོ། ། གང་ཉིད་ཡང་དག་ཅེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པའི་སྒྱུར་བ་ལ་གྲུབ་པ་
 ལ་སྒྲུབ་པ་ཉིད་ཀྱི་སྒྱུར་ནི་གང་ལས་ཐ་དད་པའི་སྤྱི་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྒྲིལ་ཏེ། འདོད་ཅེས་བྱ་བ་
 ནི་མིན་ཞེས་འཆད་པར་འགྱུར་བ་དང་འབྲེལ་དོ། ། ཡང་ཅི་སྟེ་གཞན་སེལ་བའི་བདག་ཉིད་ཀྱི་ཡང་
 རྟེན་ཏུ་མི་འགྱུར་རོ་སྟུམ་ཏེ། དེ་ལྟར་དེ་ནམ་པ་འདིས་བསྒྲུབ་པ་ཡིན་ཏེ། དེས་ན་གྲུབ་པ་ལ་སྒྲུབ་པར་མི་
 འགྱུར་ཏེ། བྱེད་ཀྱི་གཞན་སེལ་བའི་རྟེན་དེ་ག་ལ་སོགས་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ཏེ་ཞེས་
 བྱ་བ་ནི་ཕྱོགས་སྒྲུ་མ་སྒྲོང་བ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟར་སྒྲུབ་པ་ལ་གཏན་ཆོགས་མ་གྲུབ་པར་འགྱུར་ཏེ། འདི་ལྟར་
 གཞན་སེལ་བ་ཞེས་བྱ་བ་དགག་པའི་དངོས་པོ་ལས་མ་གཏོགས་པ་གཞན་འགའ་ཞིག་ཡོད་པ་ནི་མ་
 ཡིན་ནོ། ། འོ་ན་ཅི་ཞེ་ན། ག་ལ་སོགས་པ་གསལ་པའི་རོ་བོ་རིགས་མི་མཐུན་པ་ལས་ལྷོག་པ་དེ་ཉིད་
 ཡིན་ཏེ། བྱེད་པར་གཞན་སྤངས་ནས་དེ་ཅམ་ཤེས་པ་འདོད་པ་ལ་གཞན་ལས་ལྷོག་པ་དང་གཞན་སེལ་
 བ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པའི་ནམས་གངས་ནམས་ཀྱིས་བརྗོད་པ་ཡིན་ནོ། ། དེ་ཆོས་ཅན་གྱི་རོ་བོ་མེད་
 པར་བསྒྲུབ་པར་བྱ་བ་ལ། ག་ལས་གཞན་པའི་སྒྲོ་མ་བརྗོད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བྱ་བའི་གཏན་ཆོགས་འདི་
 ཆོས་ཅན་གང་གི་ཆོས་སུ་འགྱུར་ཏེ། གང་གི་ཡང་མ་ཡིན་ནོ། ། གང་ཡང་གཞན་གྱིས་ཀྱང་ཏུ་བརྟགས་
 པའི་ག་ཉིད་བཞིན་ནོ་ཞེས་དཔེར་བྱེད་པ་དེ་ཡང་ཆོས་ཅན་མ་གྲུབ་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བསྟན་པའི་ཕྱིར།
 དངོས་པོ་བ་ཡི་རྗེས་དཔག་ཀྱང་། ། ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྒྲིལ་ཏེ། དཔེ་ལ་སོགས་པས་ཞེས་བྱ་བའི་

ཚད་མའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་བསྟུན་པའི་དཀའ་འབྲེལ།

སོགས་པའི་སྒྲིམ་གཏན་ཆིགས་ལ་སོགས་པ་གཟུང་ངོ་། ། གཞན་ཡང་མ་བཟོད་པ་ན་ཡང་ཚོལ་བས་
འདོད་པས་ཡུལ་དུ་བྱས་པ་གང་ཡིན་པ་ཁོ་ན་བསྟུན་བྱར་འདོད་ལ། འདིར་བྱེད་ཅག་གིས་ག་ཉིད་
དགག་པ་ཙམ་བསྟུན་པར་འདོད་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། ། འོ་ན་ཅི་ཞེ་ན། ཐབས་འདིས་ག་གཅིག་ཉིད་དུ་
བསྟན་པར་འདོད་པ་ཡིན་ལ། དམ་བཅའ་བ་འདི་ལ་མངོན་སྲུང་ལ་སོགས་པས་གཞོད་པ་སྤར་བསྟན་
པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བསྟན་པའི་ཕྱིར། བྱེད་ཀྱིས་འབད་པ་ཞེས་བྱ་བ་སྟོས་ཏེ། འདི་དག་ཅེས་བྱ་བ་ནི་ཐ་དད་
པའི་ག་ཉིད་ཀྱི་རྟེན་དགག་པའོ། ། མངོན་སྲུང་གིས་གཞོད་པ་འང་ཞེས་བྱ་བའི་ཡང་གི་སྒྲ་རྗེས་སུ་
དཔག་པས་གཞོད་པ་གཟུང་ངོ་། ། བཟོད་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི། གང་ཕྱིར་སྟུག་དང་མི་སྟུག་སོགས། ། ཞེས་བྱ་
བ་ལ་སོགས་པས་བསྟན་པའོ། ། གཉིས་ལ་གྲུབ་པའི་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གང་སྒྲིམ་པ་དེ་ལ། ཁ་རྒྱུ་
དེ་རིང་ལ་སོགས་པ། ། ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྟོས་ཏེ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་འདིར་ཡང་བཟོད་པ་ཞེས་རྟགས་
དང་རྣམ་པར་དབྱེ་བ་ཡོངས་སུ་བསྒྱུར་ལ་སྒྲེལ་བར་བྱའོ། ། དེའི་ཕྱིར་མངོན་སྲུང་དང་རྗེས་སུ་དཔག་པ་
དག་གིས་སྒྲ་ཐ་དད་དུ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་ཡི་གེ་གཅིག་གཉིས་ལ་གྲུབ་པ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་
བརྟགས་པའི་གཞན་སེལ་བ་བརྟགས་པ་ཉིད་དུ་བརྟག་པ་ཡིན་ཏེ། མཚུངས་པར་རྟོག་པའི་ཤེས་པ་
གཅིག་ཉིད་དུ་ཞེན་པའི་ཕྱིར་རོ། ། གང་ཆེ་སྒྲ་ཙམ་ལེགས་བྱས་པའི། ། ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གང་
སྒྲིམ་པ་ལ། སྒྲ་ནི་ཉེ་བར་དམིགས་དུས་སུ། ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྟོས་ཏེ། གལ་ཏེ་རྣ་བ་ལེགས་པར་
བྱེད་པའི་རྒྱུ་རྣམས་ཚད་མ་འགའ་ཞིག་གིས་གྲུབ་པར་གྱུར་ན་དེའི་ཆེ་སྒྲ་ཙམ་གྱིས་རྣ་བ་ལེགས་པར་
བྱས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བཟོད་པར་བྱ་བར་འགྱུར་ན། དེ་དག་གྲུབ་པ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟ་བུས་ན་དེ་དང་
འབྲེལ་བ་སྟེ་དེ་སྒྲ་དང་འབྲེལ་བས་སྒྲ་ཙམ་དེ་རྟོགས་པ་མངོན་སྲུང་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ནི་བརྟག་
པ་ཙམ་ཡིན་ནོ། ། དཔེར་ན་མངར་བ་ཁ་བ་དང་། ། དཀར་པོ་སེར་པོའི་ངོ་སོར་འཛིན། ། ཞེས་བྱ་བ་ལ་
སོགས་པ་གང་སྒྲིམ་པ་དེ་ལ། མངར་བ་སོགས་ལ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྟོས་ཏེ། འདིས་ནི། དེ་ཡི་
དབང་གིས་སྒྲ་ལ་སྟོ། ། ཞེས་གང་སྒྲིམ་པ་དེ་གསལ་བ་ཡིན་ནོ། ། གཞན་གྱི་རྣམ་པ་ཙན་གྱི་ཤེས་པ་
གཞན་གྱི་ཡུལ་ཙན་དུ་རིགས་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། ཏ་རང་ཐལ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། ། ཡང་ཅི་སྟེ་གལ་

ཉེ་སྤྱི་ཤེས་པ་དེའི་ཡུལ་མ་ཡིན་ན། དེ་རི་ལྟར་ཡུལ་མེད་པ་ཉིད་ཡིན་ཞེ་ན། ལྷན་དང་དལ་སོགས་
 ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྟོས་ཏེ། ལྷན་བ་དང་དལ་བ་དང་བར་མའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་སྟེ། ལྷ་ལ་ནི་
 ལྷན་བ་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་པ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ནི་རྟག་པ་དང་ཁ་ཕྱ་བ་ཉིད་ཀྱིས་ངོ་སྤྲོད་གཅིག་ཉིད་
 ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། ། གང་ཞིག་སྤང་བར་འགྱུར་བ་ལྷན་བ་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་པ་དང་ལྷན་པའི་དོན་
 གཞན་ཡང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟ་བུས་ན་རྣམ་པའི་རྗེས་སུ་བྱེད་པའི་དོན་མེད་པའི་ཕྱིར་འདི་ཡུལ་
 མེད་པ་ཉིད་ཡིན་ནོ། །འདི་སྟམ་དུ་སྟེད་ལྷན་བ་ལ་སོགས་པའི་ངོ་སྤྲོད་རྣམ་པ་གཞན་དུ་སྤང་བ་དེ་
 ནི་དེའི་དམིགས་པར་འགྱུར་ཏེ། རི་སྐད་དུ། ཡུལ་དང་དུས་གཞན་བདག་ཉིད་ཀྱིས། ཕྱིར་རོལ་རྣམ་
 ཀུན་དམིགས་པ་ཡིན། ། ཞེས་ཅི་སྐད་དུ་བཤད་པ་བཞིན་ནོ་སྟམ་དུ་སེམས་ན། འདིར་སྟམ་པ། དོན་དེ་
 ཉིད་ནི་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྟོས་ཏེ། འགལ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དེ་ཉིད་དང་གཞན་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་པ་དག་ནི་
 བན་ཚུན་སྤངས་ཏེ་གནས་པའི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་ཚོས་ཅན་གཅིག་ལ་མི་རུང་བའི་ཕྱིར་རོ། ། གཞན་
 ཡང་ཤེས་པ་འདི་ཐམས་ཅད་འབྲུལ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྣམ་པ་མེད་པའི་ཕྱོགས་དང་རྣམ་པ་དང་བཅས་
 པའི་ཕྱོགས་ལ་ཡང་ཡུལ་མེད་པ་ཉིད་ཡིན་ནོ་ཞེས་བསྟན་པའི་ཕྱིར། རྣམ་པ་མེད་པའི་ཤེས་པ་ལ། །
 ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྟོས་ཏེ། ཤེས་པ་རྣམ་པ་མེད་པར་སྟོབ་པའི་སྟོན་པོ་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་པ་ནི་དོན་
 དུ་གཏོགས་པ་ཉིད་ཉམས་སུ་ཁྱུང་བ་ཡིན་གྱི། རི་ལྟར་འབྲུལ་བའི་ཤེས་པ་ལ་སེར་པོ་ལ་སོགས་པ་སྤང་
 བ་དེ་ལྟར་དུང་ལ་སོགས་པའི་དོན་གནས་པ་ནི་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་འདི་ཡུལ་མེད་པ་ཉིད་གསལ་རབ་
 པ་ཉིད་དོ། །འོན་ཏེ་སེར་པོ་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་པ་གལ་ཏེ་དོན་དུ་གཏོགས་པ་མ་ཡིན་པ་དེའི་ཆེ་གདོན་
 མི་ཟ་བར་དེ་ཤེས་པར་གཏོགས་པར་འགྱུར་དགོས་ཏེ། དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ཏེ་གཉིག་ལ་ཡང་མེད་ན་རི་ལྟར་
 ཉམས་སུ་ཁྱུང་བར་འགྱུར། དེ་ལྟ་ཡིན་དང་ཤེས་པར་གཏོགས་པ་ཡིན་ན་རི་ལྟར་ཤེས་པ་རྣམ་པ་མེད་པ་
 ཞེས་བརྗོད་པར་བྱ་ཞེ་ན། འདི་ནི་བདེན་མོད་གྱི། འོན་ཀྱང་ཤེས་པ་རྣམ་པ་མེད་པར་སྟོབ་པའི་ཕྱོགས་
 ཁས་སྤངས་ནས་ཤེས་པའི་ཡུལ་མེད་པ་འདི་བརྗོད་དེ། གང་ཞིག་ཤེས་པ་རྣམ་པ་མེད་པར་འདོད་པ་དེ་
 ཉིད་ལ་འདིར་ལན་བརྗོད་པར་བྱའོ། ། ཤེས་པ་རྣམ་པ་དང་བཅས་པའི་ཕྱོགས་ལ་ཡང་དོན་དང་འབྲ་

ཆད་མའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་བསྐྱེས་པའི་དཀའ་འགྲེལ།

བའི་བདག་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་པ་ཉམས་སུ་ཁྱོད་བ་ལས་དོན་ཉམས་སུ་ཁྱོད་བར་འདོག་སྟེ། འཁྲུལ་བའི་ཤེས་
པ་ལ་དོན་དང་འདྲ་བའི་བདག་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་པ་ཉམས་སུ་ཁྱོད་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཡུལ་མེད་པ་ཉིད་ཡིན་
ནོ། ། རྣམ་པ་དང་བཅས་པ་དང་རྣམ་པ་མེད་པ་དག་ལས་གཞན་པའི་རྣམ་པའི་ཡུལ་འདྲིན་པའི་ཤེས་
པ་ཡོད་པ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟ་བུས་ན་འཁྲུལ་བའི་ཤེས་པ་ཐམས་ཅད་ཡུལ་མེད་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་
བར་གྱུ་བཤོ། ། འདི་ལ་འཁྲུལ་བའི་རྒྱ་མཚན་ཡང་བྱིད་པ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བསྟན་པའི་ཕྱིར། གསལ་
བྱེད་ཡོད་པ་རིགས་མ་ཡིན། ། ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྟོས་ཏེ། གསལ་བར་བྱེད་པ་ཐ་དད་པ་ནི་སྐྱེ་ཅན་
སྐྱེ་ལ་ཐ་དད་འཁྲུལ་བའི་རྒྱ་མཚན་དུ་བརྟེན་ལ། རྟག་པ་ལ་ནི་གསལ་བར་བྱེད་པ་འགའ་ཡང་ཡོད་པ་
མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལ་དེ་རུང་ཟད་ཀྱང་མི་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། ། བྱད་པར་རུང་ཟད་ཀྱང་མི་བྱེད་པ་དེ་ནི་
གསལ་བར་བྱེད་པར་རིགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཏ་ཅང་ཐལ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། ། དེ་ལྟ་ན་གང་སུ་
ཡང་རུང་བ་གསལ་བར་བྱེད་པར་འགྱུར་རོ། ། དེ་ལྟ་བུས་ན་གསལ་བར་བྱེད་པའི་ལེགས་པའི་རྗེས་སུ་
བྱེད་པའི་ཕྱིར་སྐྱེ་ཅན་སྟེ། སྐྱེ་ལ་སྟོ་ཐ་དད་པར་རིགས་པ་མ་ཡིན་ནོ། ། དཔེར་ན་སྟོན་མ་ལ་སོགས་པ།
མིག་གི་ཡན་འདོགས་བྱེད་པའི་ཕྱིར། ། ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གང་སྐྱས་པ་དེ་ལ་ཆོགས་སུ་བཅད་པ་
གཅིག་གིས་ཆོགས་སུ་བཅད་པ་སྒྲ་མ་འདིའི་དོན་ཉི་ལ་བཀོད་ནས་ཆོགས་སུ་བཅད་པ་གཉིས་པ་ལ་
སོགས་པས་སུ་ན་དཔུང་བའི་ཕྱིར། རི་ལྟར་བྱམ་སོགས་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྟོས་ཏེ། རྣ་བ་ལེགས་
པར་བྱས་སུ་བྱེན་ན་ཡང་། ཅི་སྐྱེ་རང་བཞིན་གྱི་རང་གི་ཡུལ་ཅན་གྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་སྦྱེད་པར་བྱས་
སམ། འོན་ཏེ་མི་བྱས་ཞེས་བྱ་བ་འདི་བརྟེན་པར་བྱ་དགོས་སོ། ། རྟོགས་དང་པོ་ན་བ་ལེགས་པར་བྱས་པ་
ལས་སྔར་ཡང་དམིགས་པར་ཐལ་བར་འགྱུར་རོ། ། འདི་ཉིད་འཆད་པ་ནི། རྣ་བ་ལེགས་པར་བྱས་ན་
དོན། ། ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ནི་སྟོས་ཏེ། དེས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དེའི་ཕྱིར་རོ། ། དེའི་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སྦྱེའི་འོ་
སྦྱོར་བ་ནི། གང་རྒྱ་མ་ཚང་བ་མེད་པ། ། ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྒྲ་མ་བཞིན་དུ་བརྟེན་པར་བྱ་ལ། རྣ་བ་
ལེགས་པར་བྱས་པ་དོན་མེད་པར་ཡང་མི་འགྱུར་རོ། ། ཅི་སྟེ་རྟོགས་གཉིས་པ་ཡིན་ན་དེའི་ཆོ། རྣ་བ་
ལེགས་པར་བྱས་ན་ཡང་སྐྱེ་དམིགས་པར་མི་འགྱུར་ཏེ། སྐྱེ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཆེ་མི་རུང་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་

རྟོ། ། དེ་ལྟ་ཡིན་དང་སྤྱོད་པའི་ལ་ཡང་ན་བ་ལེགས་པར་བྱས་པ་དོན་མེད་པ་ཉིད་ཡིན་ནོ། ། སྦྱོར་བ་
 བྱི་གང་དག་གང་སྦྱོད་པར་བྱེད་པར་མི་རུང་བའི་གནས་སྐབས་ལས་བྱུང་པར་མེད་པ་དེ་ནི་དེ་བྱེད་པ་
 མ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་གོ་ཏེ་པས་སྤྱི་ལྟོ་ལྟ་བུ་མི་བྱེད་པ་བཞིན་ནོ། ། རྟོན་བ་ལེགས་པར་བྱས་ན་ཡང་སྦྱ་
 ཤེས་པར་སྦྱོད་པར་མི་རུང་བའི་གནས་སྐབས་ལས་བྱུང་པར་མེད་དོན་ཞེས་བྱ་བ་ནི་བྱུང་པར་བྱེད་པ་མི་
 དམིགས་པའོ། ། འདི་མ་གྲུབ་པ་ཡང་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་སྟོན་པ་ནི། འགྱུར་ན་ཡང་ཞེས་བྱ་བ་སྟེ། རུང་བ་
 ཉིད་ཀྱིས་འབྲེལ་བ་གང་ལ་ཡོད་པ་དེ་ནི་རུང་བ་ཉིད་དང་ལྡན་པའོ། ། གལ་ཏེ་སྦྱ་ཤེས་པ་སྦྱོད་པ་ལ་རྩ་
 ཡིན་པར་འདོད་པར་གྱུར་ན། དེའི་ཆེ་དེ་དེ་ལ་རུང་ངམ་མི་རུང་བ་ཉིད་ཏུ་རྣམ་པར་རྟོག་པ་འདུག་
 པར་འགྱུར་བ་མ་ཡིན་ནམ། གང་གི་ཕྱིར་ལེགས་པར་བྱས་པའི་རྟོན་བ་ཉིད་སྦྱ་དམིགས་པ་ལ་རྩ་ཡིན་
 པར་འདོད་ཀྱི་སྦྱ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། ། དེས་ན་རྩ་རྒྱུ་དུ་བཤད་པའི་ཐལ་བར་འགྱུར་བའི་སྦྱོན་དུ་མི་
 འགྱུར་རོ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་དོགས་པར་བྱས་ནས། ལན་གདབ་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར། སྦྱ་ནི་ཤེས་བྱ་མིན་པར་
 འགྱུར་། ། ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྟོན་ཏེ། དེ་ལྟ་ན་རོ་ལ་སོགས་པ་བཞིན་དུ་སྦྱ་ཉེ་བར་མི་མཐོང་བའི་
 ཕྱིར། ཤེས་པ་དེས་ཤེས་པར་བྱ་བ་ཉིད་དུ་མི་འགྱུར་རོ། ། སྦྱོར་བ་ནི་གང་ཞིག་ཤེས་པ་གང་ལ་ཉེ་བར་
 མཐོང་བར་མ་གྱུར་པ་དེ་ནི་ཤེས་པ་དེས་ཤེས་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་རྟོན་བའི་ཤེས་པ་ལ་རོ་ལ་
 སོགས་པ་བཞིན་ནོ། ། སྦྱ་ཡང་ན་བའི་རྟོན་པར་ཤེས་པའི་ལ། ཉེ་བར་མཐོང་བ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་བྱུང་
 པར་བྱེད་པ་འགལ་བ་དམིགས་པའོ། ། འདི་མ་ངས་པ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། བན་འདོགས་པར་བྱེད་པ་མ་
 ཡིན་པ་ཡང་ཤེས་བྱ་ཉིད་ཡིན་ན། དེས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ་ལ་སོགས་པ་ཡང་ན་བས་རྣམ་པར་ཤེས་བྱ་
 ཉིད་དུ་ཐལ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། ། འོན་ཏེ་རང་གི་རྩ་དེས་པར་བྱེད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ་ཅང་ཐལ་
 བར་མི་འགྱུར་བ་མ་ཡིན་ནམ། འདི་ལྟར་ལེགས་པར་བྱ་བའི་རྟོན་བ་དང་མཚུངས་པར་དེ་མ་ཐག་པའི་
 རྩ་ལ་སོགས་པ་དག་ལས་ཤེས་པ་སྦྱོད་པ་ན་སྦྱ་རྟོགས་པའི་བདག་ཉིད་ཁོ་ནར་སྦྱེའི། རོ་རྟོགས་པའི་
 བདག་ཉིད་དུ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། ། རྩའི་རྣམ་པ་སོ་སོར་ངས་པའི་ཕྱིར་རོ། ། སྦྱ་རྩའི་དུ་ཁས་ལེན་ན་ཡང་
 གདོན་མི་བར་རྩའི་རྣམ་པ་སོ་སོར་ངས་པ་ཁས་སྤང་བར་བྱ་དགོས་ཏེ། འདི་ལྟར་ཐམས་ཅད་རྩའི་དུ་

ཆད་མའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་བསྟན་པའི་དཀའ་འབྲེལ།

དུ་མཚུངས་ན་ཡང་ཅིའི་ཕྱིར་ཤེས་པ་སྒྲ་རྟོགས་པའི་བདག་ཉིད་ཁོ་ནར་འབྱུང་གི་ན་བ་ལ་སོགས་པ་
རྟོག་པའི་བདག་ཉིད་དུ་ནི་མ་ཡིན་ཞེས་ཆོལ་ན། རྒྱའི་ནུས་པས་སོ་སོར་ངེས་པའི་སྒོ་ནས་ཁོ་ན་ནས་
ལན་བརྗོད་པར་བྱ་བ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ཐམས་ཅད་དབྱུང་ན་མ་ངེས་པ་ཉིད་སྤང་བར་བྱ་བའི་
ཕྱིར་ཤེས་པ་སྒྲ་རྟོགས་པ་ལ་སོགས་པ། ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྟོས་ཏེ། རི་ལྟར་ཕྱོགས་འདི་མི་འཐད་པ་
དེ་ལྟར་ཕྱིས། སྤང་ངེས་པའི་འབྲེལ་བ་གང་། ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པས་སྟོན་པར་འགྱུར་རོ། ལེགས་
བྱས་ན་བ་ལ་སོགས་པ། ཞེས་བྱ་བའི་སོགས་པའི་སྒྲས་མཚུངས་པ་དེ་མ་ཐག་པའི་རྒྱུ་ལ་སོགས་པ་
གཞུང་ངོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཁས་ལེན་པའོ། གལ་ཏེ་སྒྲ་རྒྱ་མ་ཡིན་པ་དེ་ལྟ་ན་ཡང་ཉེས་པ་ཡོད་པ་ཁོ་ན་སྟེ།
འདི་ལྟར་ཅི་སྒྲ་འདི་རང་བཞིན་གྱིས་ཤེས་པ་དེས་ཤེས་པར་བྱ་བའི་རང་བཞིན་ཡིན་ནམ། འོན་ཏེ་མ་
ཡིན་ཞེས་བྱ་བ་ཕྱོགས་གཉིས་སོ། ཕྱོགས་དང་པོ་ལ་སྟོན་བཤད་པ་ནི། ཤེས་ཏེ་ཤེས་བྱའི་ངོ་བོ་ཅན། ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྟེ།
གལ་ཏེ་སྒྲ་ཤེས་པ་དེས་ཤེས་པར་བྱ་བའི་རང་བཞིན་ཡིན་ན་དེའི་ཆེ། སྤྱི་
ངོ་བོ་བཞིན་དུ་དེའི་ཆེ་རྒྱུ་པར་ཤེས་པ་ཡང་དུས་ཐམས་ཅད་དུ་རྟོག་པ་ཉིད་དུ་འགྱུར་ཏེ། དེའི་ཤེས་
བྱའི་རང་བཞིན་རྗེས་སུ་འཇུག་པའི་ཕྱིར་རོ། དབྱིག་པ་དང་འབྲེལ་བའི་རང་བཞིན་གྱི་ལྟ་སྟེན་རྗེས་
སུ་འཇུག་པར་མི་འགྱུར་བ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། ཤེས་དང་ཤེས་བྱའི་རང་བཞིན་ནི། ཞེས་བྱ་བ་ལ། བྱིའི་སྒྲ་
ནི་གང་གི་ཕྱིར་གྱི་དོན་ཏེ། གང་གི་ཕྱིར་ཤེས་པ་དང་ཤེས་བྱ་དག་གི་རང་བཞིན་ལུ་གྲ་རྒྱུད་བཞིན་དུ་
སྒྲེལ་བ་དེའི་ཕྱིར་གཅིག་ཡོད་པ་ན་གཉིས་པ་ཡང་ཡོད་པར་འགྱུར་ཏེ། འབྲེལ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་
བྱ་བར་གྲུབ་སོ། དེ་ལྟ་ཡིན་མོད་ཅི་ཉེས་ཤེ་ན། ལེགས་བྱས་ན་བས་བསྐྱེད་བྱ་བ། ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་
པ་སྟོས་ཏེ། ལེགས་བྱས་ན་བས་བསྐྱེད་བྱ་བ། གང་ཕྱིར་ཤེས་པ་དང་འབྲེལ་བའི། ཞེས་བྱ་བར་སྒྲ་རྗེས་
སུ་འཇུག་ཅེས་བྱ་བ་ཁོང་ནས་འབྱུང་བར་བྱའོ། གང་གི་ཕྱིར་ལེགས་པར་བྱས་པའི་ན་བས་བསྐྱེད་
པར་བྱས་པའི་ཤེས་པ་དང་འབྲེལ་བའི་སྒྲ་ཐམས་ཅད་དུ་རྗེས་སུ་འཇུག་པ་དེའི་ཕྱིར་ན་བ་ལེགས་པར་
མ་བྱས་ཀྱང་དེའི་ཤེས་པར་འགྱུར་པའི་ཕྱིར། ན་བ་ལེགས་པར་བྱས་པ་དོན་མེད་དོ། ཕྱོགས་གཉིས་པ་
ལ་ཡང་སྟོན་འཆད་པ་ནི། སྤང་ངེས་བྱའི་བདག་མ་ཡིན། ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྟེ་གོ་བར་ཟད་དོ།

འདི་ཐམས་ཅད་ནི་དེས་པན་གདགས་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་པའི་ཤེས་པ་ཡང་དེ་རྟོགས་པའི་རང་བཞིན་
 ཏུ་ཁས་སྒྲངས་ནས་བརྟུན་ལ། དེ་ནི་ཤེས་པའི་དེ་རྟོགས་པའི་རང་བཞིན་འབྲེལ་བ་མེད་པར་རིགས་པ་
 མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བསྟན་པའི་བྱིར། སྒྲ་དང་འབྲེལ་བ་ཤེས་པ་གང་། ། ཞེས་བྱ་བ་སྟོན་ཏེ། དངོས་པོ་རྣམས་
 གྱི་འབྲེལ་བ་ནི་རྣམ་པ་གཉིས་ཁོ་ན་སྟེ། དེའི་བདག་ཉིད་དང་དེ་ལས་བྱུང་བའོ། ། གཞན་ཏུ་ནི་པན་
 འདོགས་པ་མེད་པའི་བྱིར་རོ། ། པན་གདགས་པར་བྱ་བ་དང་པན་འདོགས་པར་བྱེད་པ་མ་ཡིན་པ་དག་
 ནི་འབྲེལ་བ་ཡིན་པར་རིགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཏ་ཅང་ཐལ་བར་འགྱུར་བའི་བྱིར་རོ། ། འབྲེལ་བ་དེ་རྣམ་
 པ་གཉིས་ཆར་ཡང་ཤེས་པ་དང་སྒྲ་དག་ལ་མེད་པའི་བྱིར། ཇི་ལྟར་འབྲེལ་བ་མེད་པར་དེ་རྟོགས་པའི་
 རང་བཞིན་གྱི་ཤེས་པར་འགྱུར་ཏེ། གཞན་ཏུ་ན། ཏ་ཅང་ཐལ་བར་འགྱུར་རོ། ། ཡང་ཅི་སྟེ་འབྲེལ་བ་
 མེད་པར་ཡང་དེའི་རྣམ་པར་སྐྱེས་པས་དེའི་ཤེས་པ་དེ་རྟོགས་པའི་རང་བཞིན་ཏུ་རྣམ་པར་གཞག་གོ་
 སྟམ་ན། དེ་ནི་རིགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཤེས་པ་རྣམ་པ་མེད་པར་ཁས་སྒྲངས་པའི་བྱིར་རོ། ། འདི་ལྟར་
 དཔྱད་པ་བ་རྣམས་གྱིས་ནི་ཤེས་པ་རྣམ་པ་དང་བཅས་པར་ཁས་ལེན་པ་མ་ཡིན་ནོ། ། ཁས་ལེན་ཏུ་ཚུག་
 མོད་དེ་ལྟ་ན་ཡང་རིགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། སྒྲ་སྟོག་ཏུ་གྱུར་པ་ཉིད་ཏུ་ཐལ་བར་འགྱུར་བའི་བྱིར་རོ། ། དེ་ལྟ་
 ན་ཡང་སྒྲ་སྟོག་ཏུ་གྱུར་པ་ཁོ་ནར་འགྱུར་གྱི། མངོན་སུམ་པ་ཉིད་ནི་མ་ཡིན་ནོ། ། དེ་ལྟ་ཡིན་དང་དེ་
 སྟབས་པར་བྱེད་པའི་ཚད་མ་མེད་པའི་བྱིར་རོ། ། ཤེས་པ་དེ་ནི་དེའི་རྣམ་པ་ཅན་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་དེ་
 ཉིད་ཏུ་ཡང་སྟབས་པར་མི་འགྱུར་རོ། ། འབྲས་བུ་ལྟོག་པ་ལས་ཀྱང་དེ་འབྲས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ནི་སྟེད་
 པར་བྱེད་པ་མ་ཡིན་པ་ཉིད་ཏུ་ཁས་ལེན་པའི་བྱིར་རོ། ། འདི་སྟམ་ཏུ་ཤེས་པ་དང་བཅས་པར་སྒྲ་བ་གང་
 དག་གི་ལྟར་ན་སྟེད་པར་བྱེད་པ་ཁོ་ན་ལུལ་ཡིན་པ་དེ་དག་གི་ལྟར་ན་ཡང་དོན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཆེ་སྟོག་
 ཏུ་གྱུར་པ་ཡིན་པའི་བྱིར་ཤེས་པ་དོན་གྱི་རྣམ་པ་ཅན་ཉིད་ཏུ་ཇི་ལྟར་རྟོགས་སྟམ་ཏུ་སེམས་ན། བདེན་
 དེ་འོན་ཀྱང་རྗེས་སུ་འགོ་བ་དང་ལྟོག་པ་དག་ལས་འབྲས་བུ་རྟོགས་པ་ལས་ཆུ་གཞན་ངེས་པ་དང་ཤེས་
 པ་དེ་སྟོན་པོའི་རྣམ་པ་ཐ་དད་པར་བྱེད་པ་ཉིད་ཀྱིས་ངེས་པ་གང་ཡིན་པ་འདི་ནི་དེའི་ཐབས་ཡིན་ཏེ།
 འདི་ལྟར་མིག་དང་སྒྲ་བ་དང་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་རྣམས་ནི་ཤེས་པ་ཐམས་ཅད་ལ་མཚུངས་པའི་བྱིར་

ཚད་མའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་བསྟུན་པའི་དགའ་འགྲེལ།

ཤེས་པའི་སྟོན་པོ་ལ་སོགས་པའི་ཐ་དད་པ་ནི་དེས་བྱས་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཤུགས་ཀྱིས་བསྒྲོག་པ་
ལས་རྒྱ་གཞན་རྗེས་སུ་དབག་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཐ་དད་པ་འདི་ནི་དེས་བྱས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བར་
ངས་ཏེ། དེའི་རྣམ་པ་འདི་དེས་བྱས་པའི་ཕྱིར་ཤེས་པས་གཟུང་བ་ཡིན་ནོ་ཞེས་རྣམ་པར་བཞག་ལ།
ཐམས་ཅད་འདི་ཡང་སྤྱད་ཅག་ལ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་རྒྱ་ཉིད་ཏུ་ཁས་མི་ལེན་པའི་ཕྱིར་རོ། ། འདི་
སྟེན་ཏུ་མིག་ལ་སོགས་པ་ཡང་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཆེ་སྒྲོག་ཏུ་གྱུར་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཤེས་པ་ཐམས་ཅད་ལ་
བྱད་པར་མེད་པ་ཉིད་ཅི་ལྟར་ངས་སྟེན་ཏུ་སེམས་ན། འདི་ནི་བདེན་མོད་ཀྱི་བསམ་པ་འདི་ནི་རྣམ་པར་
ཤེས་པར་སྒྲུབ་པའི་ཡིན་ཏེ། རྣམ་པར་ཤེས་པར་སྒྲུབ་དེ་ནི་མི་ལམ་ལ་སོགས་བཞིན་ཏུ་ཤེས་པའི་བྱད་
པར་མཚུངས་པ་དེ་མ་ཐག་པའི་རྒྱུན་གྱིས་བྱས་པར་བརྟེན་ཀྱི་ཕྱི་རོལ་གྱི་བྱས་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། ། འོན་
ཀྱང་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་ཡོད་ན་འདི་ཐམས་ཅད་བརྟེན་དེ། དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ན་འབྲས་བུ་སྟོག་ན་ཡང་རི་ལྟར་
ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་འབྲས་པར་འགྱུར་ཞེས་བྱ་བ་འདི་བཅད་པར་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། ། རྒྱ་ཅམ་ཡོད་པ་ཉིད་ཏུ་
གྲུབ་པར་འགྱུར་གྱི་ཕྱི་རོལ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། རྒྱ་དེ་ཡང་མི་ལམ་ལ་སོགས་པའི་ནང་ཏུ་ཡང་གྲིད་པའི་
ཕྱིར་རོ། ། སྟོན་པས་ཆོག་གོ། ། ཡང་ཅི་སྟེ་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པ་ཉིད་ཏུ་ཁས་སྤངས་པ་དེ་ལྟ་བུ་སྟོན་ཡོད་
དོ་ཞེས་བསྟན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལས་བྱུང་ན་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྟོན་ཏེ། དེ་ནི་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དེ་ལས་
བྱུང་བའོ། ། དེ་ལྟར་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པས་མཐུག་སྟུང་པར་བྱེད་དོ། ། ཡང་ན་མིན་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སྟེད་
པར་བྱེད་པ་མ་ཡིན་པའི་སྟུགས་ལའོ། ། དེ་ལྟར་ངས་པར་ཞེས་བྱ་བ་ནི། ཤེས་པ་རྟག་ཏུ་ཡོད་པ་དང་
མེད་པའི་མཆན་ཉིད་ཡིན་པ་ནའོ། ། དེ་ལྟར་རེ་ཞིག་ན་བ་ལེགས་པར་བྱས་པ་ཁས་སྤངས་ནས་ཡུལ་
སྟེད་པར་བྱེད་པ་དང་སྟེད་པར་བྱེད་པ་མ་ཡིན་པའི་རང་བཞིན་བསམ་པས་ན་བ་ལེགས་པར་བྱས་པ་
དོན་མེད་པ་བསྟན་ནོ། ། ད་ནི་ན་བ་ལེགས་པར་བྱས་པ་ཉིད་མི་གྲིད་པར་བསྟན་པའི་ཕྱིར། ལེགས་བྱས་
རེས་འགའ་བ་ཡིན་ན། ། ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྟོན་ཏེ། གལ་ཏེ་ལེགས་པར་བྱས་པ་རེས་འགའ་བ་
ཡིན་པར་གྱུར་ན། དེ་ལྟ་བུ་ལེགས་པར་བྱས་པའི་འབྲས་བུ་ཤེས་པ་ཡང་རེས་འགའ་བར་རིགས་ཏེ།
གཞན་ཏུ་ནི་རྒྱ་རྟག་ཏུ་མ་ཆང་བ་མེད་པར་གནས་པ་ན་ཅིའི་ཕྱིར་དེའི་འབྲས་བུ་རེས་འགའ་བར་

འགྱུར་དུ་རྟག་པའི་ན་བ་ལེགས་པར་བྱེད་པ་རེས་འགའ་བར་རེགས་པ་ཡང་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བརྟན་པའི་
 ཕྱིར་དུ་ལེགས་བྱས་ཀྱས་པའི་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྟོན་ཏེ། འདི་ལྟར་ན་བ་ལ་སོགས་པའི་ལེགས་པར་
 བྱེད་པ་ནི་འབྲས་བུ་ཤེས་པས་ངེས་པར་བྱས་པ་ཡིན་ལ། འབྲས་བུས་ངེས་པར་བྱས་པ་ཡིན་པ་ན་
 ལེགས་པར་བྱས་པ་ཀྱས་པའི་བདག་ཉིད་ཁོ་ནར་འགྱུར་ཏེ། ཀྱས་པ་ཉིད་འབྲས་བུས་ངེས་པར་བྱས་པ་
 ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། ། ཀྱས་པ་དེ་ཡང་ན་བའི་བདག་ཉིད་ཏུ་གྱུར་པ་ཉིད་ཡིན་གྱི་ཐ་དད་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ།
 དེ་ཉིད་ལས་འབྲས་བུ་སྟེ་བའི་ཕྱིར་ན་བ་བྱེད་པ་པོ་མ་ཡིན་པར་ཐལ་བའི་ཕྱིར་དང་འབྲེལ་བ་མ་གྱུབ་
 པའི་ཕྱིར་རོ། ། ཀྱས་པ་ཡོད་ན་དེ་ལས་བྱུང་བའི་ཤེས་པ་རྟག་ཏུ་ཡོད་པར་འགྱུར་ལ། ཅི་སྟེ་མེད་པར་
 གྱུར་ན་དེའི་ཆེ་དེ་ལས་བྱུང་བའི་ཤེས་པ་ནམ་ཡང་འབྱུང་བར་མི་འགྱུར་ཏེ། དེ་ལྟ་ཡིན་དང་དེ་ཤེས་པ་
 རེས་འགའ་བར་མི་འགྱུར་རོ། ། དེ་ལྟ་བུས་ན་ནམ་པར་ཤེས་པ་རེས་འགའ་བ་ན་བའི་ཀྱས་པའི་མཚན་
 ཉིད་ཀྱིས་ལེགས་པར་བྱ་བ་ཇི་ལྟར་སྟོན་པར་བྱེད་དེ་མ་ཡིན་པ་ཉིད་དོ། ། ཡང་ཅི་སྟེ་འབྲས་བུ་ཤེས་
 པས་རྗེས་སུ་དཔག་པར་བྱ་བའི་ཀྱས་པ་རང་བཞིན་ཏུ་གྱུར་པ་ཉིད་ནི་མ་ཡིན་ནོ། ། འོ་ན་ཅི་ཞེ་ན། རྒྱ་
 ཅོམ་ནམས་ཀྱིས་ན་བའི་སྒྲ་ན་མེད་པའི་ཀྱས་པ་རེས་འགའ་བར་བྱེད་པ་ཡིན་ལ། དེ་ཉིད་ཤེས་པས་
 རྗེས་སུ་དཔག་པར་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། ། དེས་ན་ནམ་པར་ཤེས་པ་རེས་འགའ་བ་ཀྱས་པ་སྟོན་པར་བྱེད་པ་
 འཐད་པ་ཡིན་ནོ་སྟེ་སྟེ་ན། ན་བ་ལ་ཀྱས་སྟེད་པ་ན། ། ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྟོན་ཏེ། བདག་ཉིད་ཏུ་
 གྱུར་པའམ། ཐ་དད་པའམ། ཐ་དད་པ་དང་ཐ་མི་དད་པའི་ཀྱས་པ་བྱེད་ཅེས་བྱ་བ་ཕྱོགས་གསུམ་མོ། །
 ཕྱོགས་དང་པོ་ལ་ཀྱས་པའི་རང་གི་ངོ་བོ་བཞིན་ཏུ་ན་བ་གཉི་གའི་བདག་ཀྱང་མི་རྟག་པ་ཉིད་ཏུ་འགྱུར་
 རོ། ། གང་ལས་ཤེ་ན་སྟེ་ཕྱིར་ཏེ་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་རོ། ། ཡང་ཅི་སྟེ། ན་བ་ཀྱས་པ་ལས་གཞན་མ་ཡིན་པ་
 ཉིད་ཏུ་ཁས་ལེན་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། ། འོ་ན་ཅི་ཞེ་ན། ན་བ་ཀྱས་པ་ལས་གཞན་མ་ཡིན་པ་ཉིད་དོ་སྟེ་སྟེ་ན།
 ཆེས་སྒྲུན་པའི་སྟོད་པ་འདི་ལ་ལྟོས་ཤིག ཇི་ལྟར་རང་བཞིན་གཅིག་འབྱུར་བ་ན་དེ་ཉིད་ཀྱི་ཆེ་གཞན་
 རིང་བར་འགྱུར་ཏེ། ཐ་མི་དད་པའི་མཚན་ཉིད་པན་ཚུན་རང་བཞིན་རྗེས་སུ་འཇུག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་
 རོ། ། རྒྱ་དང་འོ་མ་ཡུལ་ཐག་རིང་བར་གནས་པ་དེ་དང་འབྱུར་བ་ཉམས་སུ་སྤྱོད་པ་ནི་མ་ཡིན་པའི་

ཕྱིར། རྒྱགས་འདི་ཡིན་དུ་རྒྱག་པ་དེ་ལྟ་ན་ཡང་ཉེས་པ་མེད་པར་བསྟན་པའི་ཕྱིར། དངོས་དང་ཐ་དད་
 མེད་པའི་ཕྱིར། ། ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྟོས་ཏེ། དངོས་པོའི་རང་གི་ངོ་བོ་བཞིན་དུ་ལེགས་པར་བྱས་
 པ་ཡང་རྟག་པ་ཉིད་དུ་འགྱུར་ཏེ། ཐ་མི་དད་པའི་ཕྱིར་རོ། ། དེ་ལྟ་ཡིན་དང་སྟོན་གཞན་འདི་ཡང་ཡིན་
 བོ་ཞེས་འཆད་པ་ནི། དེས་ན་དེས་བསྐྱེད་བྱའི་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྟོས་སོ། ། རྒྱགས་གཉིས་པ་ལ་
 ཡང་ཉེས་པ་བསྟན་པ་ནི་ཐ་དད་ན་ནི་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྟེ། རྟེན་པ་དངོས་པོ་ལས་ཐ་དད་པ་ཉིད་
 དུ་ཁས་ལེན་པ་ན་འདི་དེའི་རྟེན་པ་ཞེས་འབྲེལ་བ་ཉིད་དུ་མི་འགྱུར་ཏེ། བན་གདགས་པར་བྱ་བ་མ་
 ཡིན་པ་ནི་གཞན་གྱི་དབང་དུ་མི་རུང་བའི་ཕྱིར་རོ། ། རྟེན་པ་རྟེན་པ་བྱེད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། སྐྱེ་ལ་སོགས་
 པའི་གསལ་བར་བྱེད་པ་ཉིད་མན་འདོགས་པར་བྱེད་པ་ཉིད་དུ་འདོད་པའི་ཕྱིར་རོ། ། ཅི་སྟེ་རྟེན་པ་ཡང་
 བན་འདོགས་པར་བྱེད་པ་ཉིད་ཡིན་ན་དེ་བཞིན་དུ་རྟེན་པ་མན་འདོགས་པར་བྱེད་པའི་རྟེན་པ་ཡང་
 རྟེན་པ་ལས་ཐ་དད་པའི་ཕྱིར་ཐུག་པ་མེད་པར་འགྱུར་རོ། ། དེ་ལྟ་ན་རྟེན་པ་རྟེན་པ་གྱི་བརྒྱུད་པ་མ་གྲུབ་
 པའི་ཕྱིར་སྐྱབས་གྱི་དོན་གྲུབ་པ་མ་ཡིན་ནོ། ། གཞན་ཡང་རྟེན་པ་ཁོ་ན་ལས་འབྲས་བྱ་སྟེ་བའི་ཕྱིར་རྟེན་
 པ་བྱེད་པ་པོ་ཉིད་དུ་མི་འགྱུར་ཏེ། དེ་ལྟ་ཡིན་དང་དངོས་པོ་ཉིད་མ་ཡིན་པར་ཐལ་བར་འགྱུར་རོ། ། ཅི་
 སྟེ་རྟེན་པ་ལ་མན་འདོགས་པར་བྱེད་པའི་རྟེན་པ་ཐ་མི་དད་པར་ཁས་ལེན་པར་བྱེད་ན། དེ་ནི་དངོས་
 པོའི་རྟེན་པ་ཐ་མི་དད་པ་ལ་ཅི་ཞིག་ཞེ་སྟངས། གཞན་ཡང་རྟེན་པ་རྟག་དུ་སྟེ་བར་ཐལ་བར་འགྱུར་ཏེ།
 དེའི་རྒྱ་རྟེན་པ་རྟག་པ་ཉིད་གྱི་ཕྱིར་རོ། ། བན་གདགས་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་པ་ཡང་ལྟན་ཅིག་བྱེད་པ་ལ་
 ལྟོས་པ་འགའ་ཡང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། ། རྒྱགས་གསུམ་པ་ལ། ཐ་དད་ཐ་མི་དད་སྤངས་པའི། ། ཞེས་བྱ་
 བ་ལ་སོགས་པ་སྟོས་ཏེ། བསལ་ཟིན་ཞེས་བྱ་བ་ནི་གང་ཟག་ལ་སོགས་པ་དགག་པ་རྟེན་སྟེ། གཅིག་
 ཉིད་གཅིག་གི་ཆེ་བསྐྱབས་པ་དང་དགག་པར་མི་རུང་བའི་ཕྱིར་རོ། ། འདི་ལྟར་ཐ་དད་པ་དང་ཐ་མི་དད་
 པ་མན་ཚུན་སྤངས་ཏེ། གནས་པའི་མཚན་ཉིད་དག་ལས་གཅིག་གི་རང་བཞིན་རྟེན་པར་བཅད་པ་
 ཉིད་གྱིས་གཞན་ཡོངས་སུ་གཙོད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། ། གང་ཞིག་གང་བདག་ཉིད་རྟེན་པར་བཅད་པ་
 མེད་པར་རང་བཞིན་ཡོངས་སུ་མི་གཙོད་པ་དེ་ནི་ཡོངས་སུ་བཅད་ནས་གནས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དཔེར་ན་

དངོས་པོ་དང་དངོས་པོ་མེད་པ་དག་ལས་གང་ཡང་རུང་བ་བཞིན་ནོ། ། གང་ཡང་མན་ཚུན་སྤངས་ཏེ་
གནས་པའི་མཚན་ཉིད་དེ་དག་ནི་རང་བཞིན་གཅིག་དགག་པ་གཞན་སྒྲུབ་པ་མེད་ན་མི་འབྱུང་བ་
ཡིན་པའི་ཕྱིར་གཞན་ཉིད་བཀག་པ་ན་ལྷགས་ཀྱིས་དེའི་བདག་ཉིད་སྒྲུབ་པས་དེ་ཡང་དེ་ཉིད་ཀྱི་ཆེ་
དགག་པར་མི་རིགས་ཏེ། གཞན་ཉིད་ཀྱང་མ་བཀག་པར་ཐལ་བའི་ཕྱིར་ཞེས་བྱ་བ་དེ་ལྟ་བུའི་སྒྲིན་
ཕྱགས་གཉི་ག་ལ་ཡང་བཟོད་པར་བྱའོ། ། གཉི་ག་ལེགས་པར་བྱས་ཕྱགས་ལ། བྱིད་ཀྱི་གཉིས་བཟོད་
ལོག་པ་ཡིན། ། ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གང་སྤྲས་པ་འདི་ལ། དེ་ཉིད་ཀྱིས་ནི་ཞེས་བྱ་བ་སྒྲོས་ཏེ། རང་
བཞིན་གྱིས་ཤེས་པ་སྐྱེད་པར་རུང་བ་དང་མི་རུང་བའི་རང་བཞིན་རྣམ་པར་བཟླས་པའི་སྒྲོ་ནས་སོ་
དེའི་ཕྱིར་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པས་མཐུག་སྐྱད་པར་བྱེད་དོ། ། རིམ་པ་ལ་སོགས་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་
པའི་སྒྲས་ལྟ་དང་སྟེང་དུ་འདོན་པ་ལ་སོགས་པ་གཟུང་ངོ། ། གང་དག་སྒྲ་འདི་མ་ཕྱད་དང་། སྒྲེ་བ་
ན་བས་འདིན་པར་བྱེད། ། ཅེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ལ། ཇི་ལྟར་མ་ཕྱད་ཅམ་མཚུངས་ཀྱང་། ཞེས་བྱ་བ་
ལ་སོགས་པ་སྒྲོས་ཏེ། གལ་ཏེ་ཐམས་ཅད་དང་མ་ཕྱད་པ་དེ་ལྟ་ན་ཡང་དངོས་པོ་རྣམས་ཀྱི་རྣམ་པ་སོ་
སོར་ངེས་པའི་ཕྱིར་ཡུལ་ཐམས་ཅད་འདིན་པར་མི་འགྱུར་ཏེ། དཔེར་ན་ཁབ་ལོང་ཞེས་བྱ་བའི་རྩོམ་པས་
ཕྱད་པའི་ལྷགས་ལེན་ན་ཡང་མ་ཕྱད་པ་ཐམས་ཅད་མི་ལེན་པ་བཞིན་ནོ། ། གལ་ཏེ་ཁབ་ལོང་ཞེས་བྱ་
བ་ལ་སོགས་པས་བདེ་བྱེད་བདག་པོའི་ལྷགས་ཀྱིས་དཔེ་མ་གྲུབ་པ་ཉིད་དུ་དོགས་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ན་རེ།
དེ་ལ་ཡང་ནོར་བུ་ཁབ་ལོང་གི་འོད་རིག་པའི་དབང་གིས་ལྷགས་ལེན་པ་ཡིན་གྱི། དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ན་
ཡུལ་ཐམས་ཅད་ན་གནས་པའི་ལྷགས་ལེན་པར་འགྱུར་རོ། ། གལ་ཏེ་ཡང་སྒྲོན་མ་ལ་སོགས་པའི་འོད་
བཞིན་དུ་དེའི་འོད་མ་དམིགས་པ་དེ་ལྟ་ན་ཡང་ཆོད་པ་དང་རིང་བ་ལེན་པར་མ་མཐོང་བའི་ཕྱིར་རྗེས་
སྤྲུལ་པར་བྱ་བ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཟེར་རོ། ། འོད་འདི་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པས་ལན་འདེབས་པར་བྱེད་
དེ། མི་སྤང་བ་མི་དམིགས་པས་ཡོད་པའི་ཐ་སྐྱད་འགོགས་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། ། གང་ཡང་ཡུལ་ཐམས་
ཅད་ན་གནས་པའི་ལྷགས་རྣམས་ལེན་པར་ཐལ་བར་འགྱུར་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་བྱ་བའི་ཐལ་བ་སྒྲུབ་
པར་བྱེད་པ་སྒྲས་པ་དེའི་ལན་གདབ་པའི་ཕྱིར། འོན་ཏེ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྒྲོས་ཏེ། ཁབ་ལོང་གི་

འོད་དེ་ཤིང་ལ་སོགས་པ་སྤང་བ་ཐམས་ཅད་ཅིའི་ཕྱིར་མི་ལེན་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སྤང་པའི་ཚུགས་ལ་ཡང་
 ཐལ་བར་འགྱུར་བ་མཚུངས་སོ། ། དངོས་པོ་རྣམས་ཀྱི་རང་བཞིན་སོ་སོར་ངེས་པའི་ཕྱིར་ཏེ་ཅང་ཐལ་
 བར་མི་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། མ་སྤང་པའི་ཚུགས་ལ་ཡང་གང་གིས་ན་དེ་ལ་མི་འདོད་པ་དངོས་པོ་རྣམས་ཀྱི་
 རང་བཞིན་སོ་སོར་ངེས་པ་ཉིད་སྟན་ཐོགས། དེ་ལྟ་བུས་ན་མ་མཐོང་བའི་འོད་རྟོགས་པ་དོན་མེད་པ་
 ཡིན་ནོ། ། དེ་ལ་རིང་དང་ཉེར་གནས་པའི། ། འདྲིན་དང་མི་འདྲིན་མཚུངས་པར་འགྱུར། ། ཞེས་གང་
 རྒྱས་པ་དེ་ལ། རིང་དང་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཏེ། རིམ་གྱིས་འདྲིན་པར་མ་གྱུབ་སྟེ། རྒྱ་སྐྱོར་བའི་
 དེ་མ་ཐག་ཏུ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཤེས་པ་ཅིག་ཅར་སྟེ། བའི་ཕྱིར་རོ། ། གསལ་གཞན་ལ་སོགས་འབྱུང་བའང་
 མིན། ། ཞེས་གང་རྒྱས་པ་དེ་ལ། ཇི་ལྟར་ཉེ་རིང་སོགས་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཏེ། ཇི་ལྟར་
 གཞུགས་མ་སྤང་པ་དང་། མ་བྱུང་པ་འདྲིན་པ་ན་གསལ་བ་དང་མི་གསལ་བར་མཐོང་བ་དེ་བཞིན་ཏུ་
 རྒྱ་ཡང་མ་བྱུང་པ་དང་མ་སྤང་པ་འདྲིན་པ་ན་གསལ་བ་དང་གཞན་པ་ལ་སོགས་པ་རིགས་པར་འགྱུར་
 རོ། ། འོན་ཏེ་གཞན་ལ་གཞུགས་ཀྱང་མ་སྤང་པར་འདྲིན་པར་མ་གྱུབ་པ་མ་ཡིན་ནམ། དེ་ཇི་ལྟར་དཔེ་
 ཉིད་ཏུ་བཞུགས་ཅེ་ན། ཉེས་པ་འདི་ནི་མེད་དེ། གལ་ཏེ་ཡང་གཞན་ལ་ཆོག་ཙམ་གྱིས་མ་གྱུབ་པ་དེ་ལྟ་ན་
 ཡང་ཚད་མས་གྱུབ་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་གཉི་གལ་ཡང་གྱུབ་པ་མ་ཡིན་ནོ། ། འདི་ལ་ཡང་ཚད་མ་གང་
 ཡིན་ཞེ་ན། ཉེ་བ་དང་བསྐྱལ་བ་དག་ཏུས་མཚུངས་པར་འདྲིན་པའོ། ། གང་འགོ་བ་དང་ལྷན་པ་དེ་ནི་
 ཉེ་བར་ལྷུང་ཏུ་ཕྱིན་ཅིང་བསྐྱལ་བར་ལྷན་རིང་པོ་ནས་ཕྱིན་ཏེ། དཔེར་ན་ལྷ་སྤྱིན་གྲོང་ནས་གཞན་ཏུ་
 འགོ་བ་ལྷ་བུའོ། ། ཤིང་གི་ཡལ་ག་དང་ལྷ་བ་ཡང་ཏུས་མཚུངས་པར་མིག་བྱེ་བའི་དེ་མ་ཐག་ཏུ་འདྲིན་
 པར་མཐོང་ངོ་། ། དེ་ལྟ་བུས་ན་མིག་ནི་མ་སྤང་པར་འདྲིན་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བར་གོའོ། ། འདི་འོད་
 ཐུང་པ་ན་རེ། ཤེས་པ་ལྷུང་ཏུ་སྟེ། བའི་ཏུས་ཐ་དད་ཏུ་མི་འདྲིན་པའི་ཕྱིར་ལོག་པའི་ཤེས་པ་ཉིད་ཡིན་ཏེ།
 ལྷ་སྤྱི་ལའི་འདབ་མ་བརྒྱ་འཕྲིགས་པ་བཞིན་ནོ་ཞེས་ཟེར་ཏེ། དེ་ནི་ཡང་དག་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟ་ན་
 མཚོ་དང་རོ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ལ་ཡང་རིམ་པར་ཞེན་པར་མི་འགྱུར་ཏེ། མཐོགས་པར་འབྱུང་བར་
 མཚུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། ། དེ་ལྟ་ཡིན་དང་རྟོགས་པ་ཐ་དད་པར་མི་འགྱུར་རོ། ། རྫོང་ཐམས་ཅད་ལ་ཡང་

མཁྱེགས་པར་འབྱུང་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཡང་རིམ་ཅན་དུ་འཛིན་པར་མི་འགྱུར་རོ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་
 རྒྱས་པར་དབྱེད་ཟིན་ཏོ། ། ཡང་དེ་ཉིད་ན་རེ། གཤམ་ཏེ་ཡང་མིག་མ་ཕྱད་པར་འཛིན་པར་འགྱུར་ན། དེའི་
 ཆོ་ཅིག་པ་ལ་སོགས་པ་ལ་སྒྲིབ་པའི་རྒྱས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་སྒྲིབ་པ་མི་འཐད་པ་དང་། གང་ཡང་ཐག་
 ཤིན་ཏུ་རིང་བ་མི་འཛིན་ལ་ཉེ་བར་འཛིན་པ་དེར་ཡང་མི་འགྱུར་ཏེ་བྱད་པར་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། འདི་
 ལྷམ་དུ་དོན་གང་ཁོ་ན་མིག་གི་ཡུལ་དུ་འགྱུར་བ་དེ་ཁོ་ན་དམིགས་ལ། གང་མི་འགྱུར་བ་དེ་མི་དམིགས་
 སོ་ལྷམ་དུ་སེམས་ན། དེ་ཡང་དེ་ལྟར་མ་ཡིན་ཏེ། འབྲེལ་བ་མེད་པར་ཡུལ་དུ་འགྱུར་བ་ཉིད་མི་འཐད་
 པའི་ཕྱིར་ཏེ། འབྲེལ་བ་མེད་པར་ཡུལ་གྱི་དངོས་པོ་ཡིན་པ་འདི་ཡང་ཅི་ཞིག་ཡིན། གང་ཞིག་བྱེད་ཅག་
 གིས་ཡུལ་གྱི་དངོས་པོ་ཞེས་བརྗོད་པ་དེ་ནི་འབྲེལ་བ་ཞེས་བརྗོད་པ་འབའ་ཞིག་ཏུ་ཟད་པས་བྱད་པར་
 འགའ་ཡང་མེད་དོ་ཞེས་ཟེར་རོ། ། དེ་ནི་ཡང་དག་པ་མ་ཡིན་ཏེ། གང་གི་ཕྱིར་ཁོ་བོ་ཅག་གིས་རྒྱའི་
 དངོས་པོ་ཡུལ་གྱི་ངོ་བོ་བརྗོད་ཀྱི་འབྲེལ་བ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། འདི་ལྟར་མིག་གི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་སྦྱེད་པ་
 ལ་གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་ཡུལ་ལྟན་ཅིག་བྱེད་པ་ཉིད་དུ་སྟོན་པ་ན་ཡུལ་གྱི་དངོས་པོ་ཞེས་བརྗོད་ཀྱི།
 དེ་དང་ལྟན་ཅིག་འབྲེལ་བ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། ། ལྟན་ཅིག་བྱེད་པའི་དོན་ཡང་རྣམ་པ་གཉིས་ཏེ། བན་ཚུན་
 དུ་བན་པ་བྱེད་པ་སྟེ། དཔེར་ན་སྒྲུང་བ་ནས་གྲུབ་ཁང་དུ་ཞུགས་པ་ལྟ་བུའོ། ། དོན་ཅིག་ལ་བྱེད་པ་སྟེ་
 དཔེར་ན་མིག་བྱེ་བ་ཙམ་གྱིས་གཟུགས་འཛིན་པ་ལྟ་བུ་ཡིན་ན། གཉི་ག་ལྟར་ན་ཡང་རྣམ་པར་ཤེས་
 པའི་རྒྱའི་བྱད་པར་ཉིད་ཡུལ་དུ་བརྗོད་ཀྱི་འབྲེལ་བ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། ། རྒྱའི་བྱད་པར་སོ་སོར་ངེས་པ་དེ་
 ཉིད་འབྲེལ་བ་མེད་པར་མི་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། མ་ཡིན་ཏེ། རང་གི་རྒྱའི་རྒྱས་པ་ལས་ངེས་པ་འགྲུབ་པའི་
 ཕྱིར་རོ། ། གང་གིས་ཁ་ཅིག་ཉིད་ཤེས་པ་སྦྱེད་པར་བྱེད་པར་འགྱུར་གྱི། གཞན་ནི་མ་ཡིན་པ་འདི་ལ་
 རང་གི་རྒྱ་ལས་སྦྱེ་བ་ན་དེ་ལྟ་བུར་གྱུར་པ་ཁོ་ན་སྦྱེ་བ་ཡིན་ཏེ། དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་ནི་རྒྱ་ཐ་དད་པས་
 རང་བཞིན་ཐ་དད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། ། དཔེར་ན་བྱེད་ཅག་ལ་འབྲེལ་བར་འབྲེལ་བ་ཞིན་དུ་ཡང་ཅིའི་
 ཕྱིར་མིག་གིས་གཟུགས་ཁོ་ན་དམིགས་ཀྱི་རོ་ནི་མ་ཡིན། དེ་དང་མ་འབྲེལ་བའི་ཕྱིར་མི་དམིགས་སོ་ཞེ་
 བ། འབྲེལ་བ་ཉིད་དུ་ཅིའི་མི་འགྱུར་ཏེ། ཡུལ་ཐ་མི་དད་པའི་ཕྱིར་རོ། ། གང་གིས་ཡུལ་ཐ་མི་དད་ན་

ཚད་མའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་བསྟུན་པའི་དགའ་འགྲེལ།

ཡང་མིག་གིས་གཞུགས་ཉིད་འཛིན་གྱི་དེའི་ཡུལ་ན་གནས་ན་ཡང་རོ་ནི་མ་ཡིན་པ་ངས་པར་བྱེད་
པའི་རྒྱ་གཞན་ཅུང་ཟད་ནི་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ལ། ཡུལ་གྱི་དུ་རིང་བ་ན་གནས་པ་ཡང་མ་ཡིན་ནོ། །རང་
གི་རྒྱ་ངེས་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། འདི་ནི་མ་སྤང་པའི་ཕྱོགས་ལ་ཡང་མཚུངས་པའི་བྱིར་ཏེ། སྟོན་
པས་ཚོག་གོ། །སྤང་བ་ཐ་དད་སྟོན་མས་ནི། །ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པས་གཞན་གྱི་ལྷན་ཀ་དོགས་པར་
བྱེད་པ་ཡིན་ཏེ། རི་ལྟར་སྤང་བ་ཐ་དད་པའི་སྟོན་མས་ཡུལ་གཅིག་པར་འགྱུར་ཏེ། དེ་ལྟར་ནི་རོ་དང་
གཞུགས་ལ་སོགས་པའི་སྟོན་མས་གྱི་དམིགས་པ་ཡང་གཅིག་ཏུ་འགྱུར་ཞེས་བྱ་བ་ནི་གཞན་གྱིས་
བསམ་པའོ། །ལན་འཆད་པ་ན། བྱི་རོལ་དོན་སྟེ་བའི་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྟེ། གཞུགས་གྱི་སྟོན་
གཞུགས་གྱི་ཡུལ་ཅན་གྱི་སྟོན་མས་སོ། ། ཉེ་བ་དང་རིང་བ་ལ་སོགས་པའི་བྱེ་བྲག་གི་གསལ་བ་ལ་
སོགས་པར་སྤང་བའི་བྱིར་རི་ལྟར་ཡུལ་གཅིག་པ་ཉིད་ཏུ་འགྱུར་ཞེས་བྱ་བའི་ལྷན་ཀ་འདི་མཚུངས་སོ། །
བྱི་རོལ་གྱི་དོན་ཏུ་སྟེ་བ་གང་དག་ནས་པ་ནི་ཡུལ་ཏུ་གདོགས་པ་ཉིད་ཡིན་གྱི་ནམ་པར་ཤེས་པར་
གདོགས་པ་ནི་མ་ཡིན་པར་བཟོད་པ་དག་ལ་ལྷན་ཀ་འདི་ཡིན་གྱི། །ཡང་ནམ་པར་ཤེས་པར་སྟེ་བ་གང་
དག་ཡིན་པ་དེ་དག་གི་ལྟར་ན་ཤེས་པ་ཐམས་ཅད་ཡུལ་མེད་པ་ཡིན་ཞིང་བདག་རིག་པས་༼རིགས་
པ་༽གསལ་བ་ལ་སོགས་པའི་ནམ་པ་ཐ་དད་པ་དང་ལྷན་པ་ཐ་དད་པ་ཉིད་ཏུ་སྟེ་བས་དེ་དག་ལ་ནི་ལྷན་
ཀ་འདི་མེད་དོ། །ཡང་གང་དག་བྱི་རོལ་གྱི་དོན་ཡོད་པར་སྟེ་བ་ཤེས་པ་ནམ་པ་དང་བཅས་པ་ཡིན་ནོ་
ཞེས་བྱ་བའི་ཕྱོགས་ཡིན་པ་དེ་དག་གི་ལྟར་ན་བདག་ཉིད་ཀྱི་ཡུལ་དང་འདྲ་བར་ཁས་མི་ལེན་པའི་
བྱིར་དང་། ཆ་འགའ་ཞིག་གིས་འདྲ་བའི་བྱིར་སྤང་བ་ཐ་དད་པའི་སྟོན་མས་ཡུལ་གཅིག་པ་ཉིད་ཏུ་མི་
འགལ་བའི་བྱིར་ལྷན་ཀ་མེད་དོ། །འོ་ན་སྟེ་སྤང་ནས་འཛིན་པ་ལ་གཞོད་པར་བྱེད་པའི་ཚད་མ་ཅི་ཡོད་
ལ། མ་སྤང་པར་འཛིན་པ་ལ་ཡང་སྟེ་བ་པར་བྱེད་པ་ཅི་ཡོད་ཅེས་འདྲི་ན། སྤང་ནས་འཛིན་པའི་ཕྱོགས་
ལ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྟོན་ཏེ། རྟེན་བའི་ནང་གི་སྟེ་བ་གཞན་ཏུ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཆོས་མི་མཐུན་པའི་
དཔེའོ། །དཔེར་ན་ན་བ་འབྱུག་པར་བྱེད་པའི་བྱའི་གཤོག་པའི་སྟེ་བ་ནམ་པར་ཆད་པར་དམིགས་པ་དེ་
བཞིན་དུ། འབྱུག་ལ་སོགས་པའི་སྟེ་བ་ལོ་ལོ་ངོ་བོ་བཟོ་བའི་ཚུལ་གྱིས་སོང་ནས་ན་བའི་ཡུལ་ཏུ་

འོངས་པ་ཉིད་འཛིན་པའི་ཕྱིར། མཚུངས་པ་ཉིད་ཏུ་འཛིན་པར་འགྱུར་རོ། ། རང་གི་རྒྱ་དང་ལྷན་པ་
 དང་འདྲ་བའི་ཡུལ་གྱི་དབང་གིས་འདི་རྣམ་པར་ཆད་པར་འབྱུང་བ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཀྱང་བཙུང་པར་
 ལུས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་དག་རྣ་བས་མི་འཛིན་པའི་ཕྱིར་རོ། ཤེས་པ་ནི་འགའ་ཞིག་ཏུ་ཡུལ་ཏུ་འགྱུར་
 བའི་དངོས་པོའི་རྣམ་པ་སྒྲོ་བཏགས་ནས་སྐྱེད་པ་མ་ཡིན་ལ། མིག་གི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ནི་གཟུགས་ལ་
 རོ་དང་འདྲ་བ་སྒྲོ་འདོགས་པར་བྱེད་པ་ཡང་མ་ཡིན་ནོ། ། དེའི་ཕྱིར་དེ་ལྟར་སྤང་ནས་འཛིན་པ་ལ་
 གཞོད་པར་བྱེད་པའི་ཆད་མ་བཙུང་ནས། མ་སྤང་པར་འཛིན་པ་ལ་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པ་འཆད་པ་ནི། དེ་
 ལྟར་ཆད་དོ་སྒྲུམ་པ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྟེ། དེ་ལྟར་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དེའི་ཕྱིར་རོ། ། རེག་སོགས་བཞིན་
 ཏུ་གཞན་ཏུ་མིན། ། ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཆོས་མི་མཐུན་པའི་དཔེ་སྟེ། དཔེར་ན་རེག་པའི་དབང་པོ་རྣམ་པར་
 འཆད་པར་མི་འཛིན་པ་དེ་བཞིན་ཏུ་འདི་ལ་ཡང་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བའི་ཐ་ཆིག་གོ། ། གང་གི་ལྟར་ན་
 ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པས་དཔེ་བསྒྲུབ་བྱ་མ་ཆང་བ་ཉིད་ཏུ་དོགས་པ་བསུ་ནས་ལན་འདེབས་པ་ཡིན་
 ནོ། ། འདིར་འོད་བྱེད་པ་དང་གཞོན་ནུ་མ་ལེན་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཆད་མ་བྱེད་པ་ནི་མིག་དང་རྣ་བ་
 ནི་སྤང་ནས་འཛིན་པ་ཡིན་ཏེ། ཕྱི་རོལ་གྱི་དབང་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་སྒྲུལ་སོགས་པ་བཞིན་ནོ། ། ཕྱི་རོལ་
 གྱི་དབང་པོ་ནི་ནང་གི་ཡིད་ཀྱི་དབང་པོས་འབྱུང་བ་བསལ་བའི་དོན་ཏུ་འོ། ། དེ་བཞིན་ཏུ་དབང་པོའི་
 དོན་ཡིན་པ་ན་ཆད་པའི་དོན་མི་དམིགས་པའི་ཕྱིར་སྒྲུལ་སོགས་པ་བཞིན་ནོ། ། ཡུལ་བརྒྱུག་པའི་དོན་
 ཏུ་དབང་པོ་ཡིན་པ་ན་ཞེས་ཁྱད་པར་ཏུ་བྱས་སོ། ། དེ་བཞིན་ཏུ་གཟུགས་དང་སྒྲ་དག་ནི་སྤང་ནས་
 འཛིན་པའི་དབང་པོའི་གཟུང་བར་བྱ་བ་ཡིན་ཏེ། ཕྱིའི་དབང་པོའི་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་བྱི་དང་རོ་
 བཞིན་ནོ། ། དེ་བཞིན་ཏུ་གཟུགས་དང་སྒྲའི་ཤེས་པ་དག་ནི་སྤང་ནས་འཛིན་པའི་ཕྱིར་དབང་པོའི་
 གཟུང་བར་བྱ་བའི་ཡུལ་དམིགས་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། ། ཕྱིའི་དབང་པོའི་དོན་དམིགས་པར་བྱེད་པའི་
 ཕྱིར་བྱི་དང་རོའི་ཤེས་པ་བཞིན་ནོ་ཞེན་ཞེའོ། ། འདིར་སྒྲུན་འབྱེན་པ་འཆད་པ་ནི་གང་ཡང་ཕྱི་རོལ་
 ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྟེ། བོ་སྒྲའོ། དེ་ལྟ་བུས་ན་ཐོས་པ་ལ། ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ལ། ལྷན་དང་
 ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྒྲོས་ཏེ། ལྟར་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཆིག་གི་དོན་ཏུ་གཟུགས་པར་རོ། ། འོ་ན་ཐ་མི་དང་

ཚད་མའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་བསྟུན་པའི་དཀའ་འགྲེལ།

པ་འགྱུར་ཞེ་ན། རྒྱུ་ནི་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྟོན་ཏེ། རྒྱུ་ན་མས་ཁོ་ན་ལྟན་པ་དང་བྲལ་བར་སྐྱེ་བ་
ན། ལྟན་པ་དང་ན་མ་པར་དབྱེ་བ་ཐ་མི་དད་པར་བཞིན་གྱི། སྐད་ཅིག་མ་མ་ཡིན་པ་ནི་རིམ་གྱིས་ཀྱང་
ལྟན་པ་དང་བྲལ་བར་རིགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་དག་ནི་རང་བཞིན་གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། ། རྣ་བའི་
ན་མ་མཁར་ཕྱིན་པ་ན། ། ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གང་སྟུན་པ་དེ་ལ། རྣ་བའི་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་
སྟོན་ཏེ། འདིར་ཕྱོགས་གཉིས་ཏེ། རྒྱུ་འདི་རེས་འགའ་དམིགས་པའི་རང་བཞིན་དུ་གྱུར་པའམ། མི་
དམིགས་པའི་རང་བཞིན་དུ་གྱུར་པ་ཞིག་ཡིན་གྱང་། ཕྱོགས་དང་པོ་ལ་སྐྱེ་རིག་པའི་དུས་སུ་ལྷག་གིས་
བསྟུན་པ་བཞིན་དུ་རྒྱུ་ཡང་རྟོགས་ཏེ་དམིགས་པར་འགྱུར་རོ། ། ཡང་ཅི་སྟེ་ན་མ་པར་ཤེས་པ་གཉིས་
ཅིག་ཅར་བར་མི་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་སྐྱེ་ན་མ་པར་གསལ་བ་སྟེ། སྐྱེ་དམིགས་པ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། རྒྱུ་དེ་ཚུང་
བར་འགྱུར་བ་དེ་བཞིན་དུ་རྣ་བའི་སྟེ་དམིགས་པའི་ལོགས་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ་སྟུམ་ན། འདི་ནི་སྐྱེ་
དམིགས་པའི་དུས་ན་ལྷག་གིས་བསྟུན་པ་དང་རྒྱུ་གཞན་ཚུང་བར་བཞིན་པར་རིགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ།
དེ་ལྟར་སྐྱེ་དམིགས་པའི་དུས་ན་རྒྱུ་ཡང་ལ་སོགས་པས་བྱས་པའི་རྒྱུ་གཞན་དང་ལྷག་གིས་བསྟུན་
པ་ཉམས་སུ་ཚུང་བར་འགྱུར་བ་དེ་བཞིན་དུ་རྣ་བའི་ཡུལ་དུ་ཕྱིན་པའི་རྒྱུ་གི་རིག་བྱ་ཡང་རིགས་པར་
འགྱུར་རོ། ། འདིས་ནི་ཤེས་པ་ཅིག་ཅར་མི་སྐྱེ་བར་དམ་བཅས་པ་ལ་མངོན་སུམ་དང་འགལ་བར་
བཤད་དོ། ། ལྟར་བར་འབྱུང་བའི་སྟོབས་ཀྱིས་ཅིག་ཅར་འདྲིན་པ་ཉིད་དུ་འཁྲལ་བ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། ཏ་
ཅང་ཐལ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་བསྟན་ཟིན་ཏོ། ། རིམ་གྱིས་འབྱུང་ན་ཡང་མཐོགས་པས་བྱས་
པའི་ཅིག་ཅར་བར་འཁྲལ་བ་ཡིན་ལ་རག་མོད། དེ་ལྟར་ཡང་འདིར་ལེན་སྐབས་སུ་ཉེ་བར་མི་མཁོ་
བའི་ཕྱིར་ཚུང་ཟད་ཀྱང་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་སྟོན་པ་ནི། རིམ་གྱིས་འབྱུང་ཡང་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྟེ།
གལ་ཏེ་ན་མ་པར་ཤེས་པ་མཐོགས་པར་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་ཅིག་ཅར་འཁྲལ་བ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བར་
འགྱུར་གྱི། དམིགས་པའི་མཚན་ཉིད་དུ་གྱུར་པ་ན་མ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་མ་དམིགས་པ་ཉིད་དུ་འགྱུར་བ་
ནི་མ་ཡིན་ཏེ། འདི་ལྟར་འདིར་ན་མ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་རིམ་གྱིས་སམ། ཅིག་ཅར་གྱི་རྣ་བའི་ཡུལ་དུ་ཕྱིན་
པའི་རྒྱུ་མ་དམིགས་པ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟར་སུ་མཐོགས་པས་བྱས་པའི་ན་མ་པར་ཤེས་པ་ལ་ཅིག་

ཅར་འཕྱུལ་བ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ནི་རྒྱུ་ཟད་ཀྱང་ཡན་མ་ཡིན་ཏེ། གསོག་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བའི་
 དོན་ཏོ། ། འདིར་ཅི་ལྟེ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པས་ཕྱོགས་གཉིས་པ་ལ་འཆད་དོ། ། གཟེགས་ཟན་པ་ནི་བྱེ་
 བྱག་པ་ན་མས་སོ། ། དེ་དག་གི་ལྟར་ན་རྒྱུ་ནི་རེག་པའི་རྟགས་ཅན་ཡིན་ལ། བཤད་པ་བྱེད་པ་རི་ཁྲོད་
 པས་ཀྱང་། མངོན་སུམ་མ་ཡིན་པའི་རྒྱུ་གི་རྒྱུ་དང་བདེན་པ་དང་ནམ་པར་དབྱེ་བ་ན་མས་སྒྲ་བྱག་གི་
 ཕྱོགས་ནས་འབྱུང་བ་ན་མི་དམིགས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཟེར་རོ། ། འདིར་ཉེས་པ་བཤད་པ་ནི། དེ་ཡི་རེག་
 ཐོབས་སུ་ཡིས་བྱས། ། ཞེས་བྱ་བ་ལྟེ། རེག་པ་ནི་རེག་བྱའོ། ། རེག་བྱ་ཐོབ་པ་ནི་རེག་བྱ་ཐོབ་པར་གྱུར་པ་
 ལྟེ། རྒྱུ་བར་ཐལ་བར་གྱུར་པ་ཞེས་བྱ་བའི་ཐ་ཆིག་གོ། ། འདི་རྒྱུ་དུ་བསྟན་པ་ཡིན་ཏེ། རྒྱུ་དེ་རེག་
 པར་ཐལ་བར་འགྱུར་བ་གང་ཡིན་པ་འདི་བཤད་པ་བྱེད་པས་བྱས་པ་དེ་རི་ལྟར། འདི་ལྟར་རྒྱུ་རྒྱུར་
 འགྱུར་རོ་ཞེས་བྱ་བ་དེ་ལྟར་སྒྲ་བའི་བསྐབ་པ་བྱེད་པ་དག་ལ། བཤད་པ་བྱེད་པ་ན་རེ། རྒྱ་རྒྱུང་ལས་བྱུང་
 བ་ཡིན་ན་རྒྱུ་གི་བཀོད་པའི་བྱུང་པར་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་སྒྲ་མ་བྱ་སྒྲ་ལ་མའི་རང་བཞིན་གྱི་ཆ་ཤས་
 བཞིན་དུ་འདིའི་རྒྱུ་གི་ཆ་ཤས་དེ་དག་ན་སྒྲ་ལ་ཡོད་པར་རྟོགས་པར་འགྱུར་བ་ཞིག་ན། དེ་ལྟ་ཡང་མ་
 ཡིན་ཏེ། གལ་ཏེ་དེ་ལྟ་ཡིན་ན་མཐོང་བས་དམིགས་པར་འགྱུར་ན་སྒྲར་གཏོགས་པའི་རྒྱུ་གི་ཆ་ཤས་
 རྣམས་ནི་མཐོང་བ་ཡང་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཟེར་རོ། ། དབང་པོ་ལས་འདས་པ་ཉིད་ཁས་སྒྲངས་ན་ཡང་
 རྒྱུ་གཞན་འཆད་པ་ནི། ཡང་ན་རྒྱུ་ནི་དབང་འདས་སྒྲ། ། ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ལྟེ། རྒྱུ་དེ་དང་
 ལྟན་པ་ནི་དེ་འབྲེལ་བ་ལྟེ། ས་དང་རྩ་དང་མེའི་མིང་ཅན་གྱི་འབྱུང་བ་གསུམ་པོ་གང་ལ་དེ་ཡོད་པ་དེ་
 ལ་དེ་རྒྱུ་ཅས་བྱའོ། ། དེར་གཏོགས་པ་ནི་དེར་གྱུར་པ་ལྟེ། དེ་ལ་བརྟེན་པ་ཞེས་བྱ་བའི་ཐ་ཆིག་གོ། །
 གཉིས་པ་ལ་བརྟེན་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གཉིས་པའི་བསྐྱེད་པ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་རེག་བྱ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་
 དང་གཞི་མཐུན་པ་ཡིན་ནོ། ། གྲང་བ་དང་རྩོ་བ་དང་གཅིག་ཤོས་གྱི་རེག་བྱ་དེས་རང་བཞིན་རིགས་པ་
 ལྟེ་ཆོར་བར་འགྱུར་རོ། ། གཞན་བཞིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སྒྲ་ལས་གསལ་བར་བྱེད་པར་མངོན་པར་
 འདོད་པ་ལྟེ་བའི་རྒྱུ་ལ་གནས་པ་ལས་གཞན་བཞིན་ཏེ། དུག་པའི་མཐའ་ཅན་གྱི་རང་བཞིན་ཡིན་
 བོ། ། དཔེར་ན་དགུན་གྱི་དུས་སུ་ཁ་བའི་ཆོགས་དང་འབྲེལ་བའི་བྱ་ལྟག་གི་རྒྱུ་ལྟ་བུ་དང་། ཡང་ན་

ཚད་མའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་བསྟུས་པའི་དཀའ་འབྱེལ།

ཇི་ལྟར་སྤྱི་ཤིང་ཉི་མའི་འོད་ཟེར་གྱི་ཚོགས་འཕྲོས་པས་རྟོགས་མ་ལུས་པར་བྱབ་པར་འཇུག་པའི་སོ་
གའི་དུས་ཀྱི་རྒྱང་ལྟ་བུ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་གང་བ་དང་ཅིག་ཤོས་མ་ཡིན་པའི་ཁ་བའི་དུས་འཇུག་པའི་
རྒྱང་གི་རིག་བྱ་གང་བ་ལ་སོགས་པ་རིགས་པར་འགྱུར་བ་དེ་བཞིན་དུ་འདི་ཡང་འགྱུར་རོ། ། ཅི་སྟེ་
ཡང་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གཞན་གྱི་ལན་འདེབས་པར་བྱེད་དེ། དེ་དང་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རྒྱང་དང་རོ། །
མི་ལྟན་ཞེས་བྱ་བ་ནི་མ་འབྲེལ་བ་སྟེ། རྣ་འབྲུག་ལ་ཞེས་འབྲེལ་རྟོ། ། ལྟག་མ་ནི་གོ་བར་ཟད་དོ། ། ཡང་
ན་རིག་བྱེད་རྩིས་འབྲངས་ནས། ། ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གང་སྟུས་པ་དེ་ལ། སུན་འབྲིན་པ་མཚུངས་
པས་དེའི་ཕྱིར་འདི་ཉིད་ལ་བསྟེ་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར། གང་དག་ན་མ་མཁའ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྟུས་
རྟོ། རྣ་བ་ཆ་མེད་པའི་ན་མ་མཁའི་བདག་ཉིད་ཡིན་པའི་རྟོགས་ལ་ལེགས་པར་བྱས་པ་དོན་མེད་པ་དང་
ལེགས་པར་བྱེད་པ་མི་འཐད་པ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པའི་སྟོན་སྟར་བཤད་པ་གང་དག་ཡིན་པ་དེ་དག་
རྣ་བ་མ་ཡིན་པའི་རྟོགས་ལ་ཡང་མཚུངས་པའི་ཕྱིར་སུན་འབྲིན་པ་ལེགས་ཤིག་དུ་བརྗོད་པར་མི་བྱའོ།
གལ་ཏེ་ཡང་བྱབ་པ་དང་གཅིག་ཉིད་ཅེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གང་སྟུས་པ་དེ་ལ། ན་མ་མཁའ་བྱབ་དང་
རྟོགས་གཅིག་ལ། ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྟུས་རྟོ། གཞན་པའི་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ལེགས་པར་མ་བྱས་པ་ལ་
བརྟེན་པའོ། ། ཆ་མེད་པ་ལ་ནི་རྣ་མ་པར་དབྱེ་བ་འདི་རིགས་པ་མ་ཡིན་རྟེ། ཆ་ཤས་དང་བཅས་པ་ཉིད་
དུ་ཐལ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། ། བརྟགས་པ་བའི་རྣ་མ་པར་དབྱེ་བ་ལ་ནི་དོན་བྱེད་པ་འཇུག་པ་དང་
མི་འཇུག་པ་མི་འགལ་རྟེ། གང་གི་ཕྱིར་སྟོ་བཏགས་པའི་དོན་གྱི་རྩིས་སུ་བྱེད་པ་ནི་དོན་བྱེད་པ་མ་ཡིན་
རྟེ། དེ་དག་ནི་དངོས་པོ་དང་འབྲེལ་བ་ཁོ་ན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། ། དེ་ལྟ་ཡིན་དང་རྟེན་གཅིག་ལ་གལ་ཏེ་
དབང་སོ་ལེགས་པར་བྱས་ལ། དེ་ལ་ཡང་རྟོགས་པར་བྱེད་པའི་རང་བཞིན་ཡིན་རྟེ། དེ་རྟེན་གཞན་ལ་
དེ་ཉིད་དོན་དམ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཐམས་ཅད་དུ་དེ་ལ་ལེགས་པར་བྱས་པ་དང་རྟོགས་པར་བྱེད་པར་
འགྱུར་རོ། ། དེས་ན་སྟེས་བུའི་ལུས་ཀྱི་རྟོགས་གཅིག་ལ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྟུས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་
དག་ཐམས་ཅད་བསལ་བ་ཡིན་རྟེ། གཅིག་ལ་དོན་དམ་པ་རྣ་མ་པར་དབྱེ་བ་མི་རུང་བའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་
བསྟན་པའི་ཕྱིར། སྟེས་བུའི་ལུས་ཀྱི་རྟོགས་གཅིག་ལ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྟུས་རྟེ། གཙོ་བོའི་ལུས་

གཞན་ཞེས་བྱ་བ་ལ། གཙོ་བོ་ནི་ལུས་སོ། ལུས་གཞན་ནི་ནམ་མཁའི་ལུས་ཐ་དང་དུ་འཇུག་པའོ། དེ་
 ལྟར་སྒྲུབ་པ་མི་འཐད་དོ། ཞེས་བྱ་བ་ནི་གཅིག་ལ་ནམ་པར་དབྱེ་བ་མི་རུང་པའི་ཕྱིར་རོ། གནས་མ་
 ཡིན་ཞེས་བྱ་བ་ནི་མི་གནས་པའོ། བྱད་པར་མེད་པ་ཉིད་ལྟོན་པ་ནི། བྱད་པར་མ་སྐྱེས་ཞེས་བྱ་བ་ལ་
 སོགས་པ་སྒྲོས་ཏེ། ཅི་སྟེ་ཡང་ཆོས་དང་ཆོས་མ་ཡིན་པ་དག་གི་དབང་དུ་བྱས་པའི་བྱད་པར་ཡོད་པ་
 ཉིད་དོ་སྟུང་ན། རྟག་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྒྲོས་ཏེ། རྟག་པ་ཉིད་ལྟོས་པ་མེད་པའི་
 གཏན་ཆེགས་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་དབང་དུ་མ་བྱས་པ་ཡིན་ནོ། ཡང་ན་ལྟོས་པ་མེད་པ་ཡིན་ཡང་དབང་
 དུ་གྱུར་པ་ཅིའི་ཕྱིར་མི་འགྱུར་ཞེ་ན། ནམ་མཁའི་ཆོས་དང་ཆོས་མིན་གྱིས། ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་
 སྒྲོས་ཏེ། ལྟོས་པ་མེད་པ་ཉིད་གྱིས་ཕན་གདགས་པར་བྱས་པ་མ་ཡིན་པ་ཉིད་དུ་བརྟོག་ལ། གང་ཡང་
 ཕན་གདགས་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་པ་དེ་ནི་འགའ་ཞིག་གི་དབང་དུ་བྱས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་བོད་གི་རྒྱ་
 བཞིན་ནམ་སོ་སོར་བརྟགས་མིན་གྱི་འགོག་པ་བཞིན་ནོ། རྒྱ་བ་ཡང་ཕན་གདགས་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་
 བོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་བྱབ་པར་བྱེད་པ་འགལ་བ་དམིགས་པའོ། རྟག་ཕྱིར་ཞེས་བྱ་བ་འདིས་གཏན་ཆེགས་
 མ་གྲུབ་པ་བསལ་བ་ཡིན་ཏེ། ཕན་གདགས་བྱ་མིན་ན། འདི་ཡི་དབང་དུ་བྱས་འདི་ཅི། ཞེས་བྱ་བ་
 འདིས་ནི་མ་ངེས་པ་ཉིད་བསལ་བ་ཡིན་ནོ། འོན་ཏེ་ཕན་གདགས་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་པ་ཡང་དབང་དུ་
 བྱས་པར་མཐོང་བ་མ་ཡིན་ནམ། ཇི་ལྟར་སྒྲུབ་པའི་སྟོང་པའི་རྒྱ་བ་ཕྱིས་སྒྲགས་དང་སྒྲན་ལ་སོགས་
 པའི་རྒྱས་པས་ལོངས་སྤྱད་པར་བྱ་བར་འགྱུར་ཏེ། དེ་ལྟ་ཡིན་དང་གཏན་ཆེགས་མ་ངེས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེ་
 བ། དེ་ལ་ལན་བཤད་པ་ནི། སྒྲགས་དང་སྒྲན་སོགས་རྒྱས་པ་ཡིས། ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྒྲོས་ཏེ།
 སོགས་པའི་སྒྲས་ན་སྒྲབས་བྱས་པ་ལ་སོགས་པ་གཟུང་དོ། ཇི་ལྟར་སྤྱད་བྱར་འགྱུར་ཞེས་བྱ་བ་ནི་གལ་
 ཏེ། དེ་ལྟར་ཕན་གདགས་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་པར་གྱུར་ན་ཞེས་བྱ་བ་ཞིག་ཁ་སྐྱང་དོ། འོན་ཏེ་ཕན་
 གདགས་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་ན་ཡང་བྱད་པར་སྐྱེ་བ་ཅམ་གྱི་དབང་དུ་བྱས་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། རྟག་
 ཕྱིར་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྒྲོས་ཏེ། འོན་དེ་ལྟར་ན་རྟོན་མི་རྟག་པའི་ཕྱིར་དེ་ལེགས་པར་བྱེད་པའི་སྒོ་
 བས་ན་ན་རྟག་པ་ཡང་དབང་དུ་བྱེད་པར་འགྱུར་རོ། རྟོན་མི་རྟག་པ་ཉིད་ཡིན་ཡང་། ཞེས་བྱ་བ་ལ་

ཆད་མའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་བསྟུན་པའི་དཀའ་འབྲེལ།

སོགས་པ་སྟོན་ཏེ། མི་ཟག་པ་ཡིན་ན་ཡང་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དུས་གཞན་ན་འཇིག་པའི་ཕྱིར་རོ། ། དེ་ཡང་
འཇིག་པའི་བར་དུ་ངོ་བོ་གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཟག་པ་ལ་བྱད་པར་བསྐྱེད་པ་མི་བྱིད་པའི་ཕྱིར་ལེགས་
པར་བྱས་པ་ག་ལས་ཡིན། བོགས་དབྱུང་བར་ཁས་སྒངས་ནས་སྟོན་འཆད་པ་ནི། དེ་ལ་བོགས་ནི་ཡོད་
ལ་རེག ། འདི་ནི་ཞེས་བྱ་བ་ནི་བོགས་སོ། ། གལ་ཏེ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པ་དེ་ལྟ་ན་ཡང་རྟེན་དང་འབྲེལ་
བའི་ཕྱིར་དེ་ལ་ཡང་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། རྟེན་དང་འབྲེལ་བ་ཡོད་མིན་ཏེ། ། ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྟོན་
སོ། ། རྣམ་མཁའི་ཆ་ཤས་མེད་མིན་ཏེ། ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གང་སྟུན་པ་དེ་ལ་རྣམ་མཁའ་ཆ་དང་
བཅས་པ་ཡིན་ན་ཡང་གལ་ཏེ། ཟག་པ་ཉིད་དུ་ཁས་ལེན་པ་དེའི་ཆེ་རྣམ་མཁའ་ཆ་མེད་པ་ཟག་པའི་
ཕྱོགས་ལ་སྟན་འབྱེན་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཐམས་ཅད་མཆོངས་སོ་ཞེས་བསྟེན་བ་ནི། རྣམ་མཁའ་ཆ་ཤས་
དང་ལྟན་ཡང་། ། ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པའོ། ། ཇི་ལྟར་དབང་དང་བྱལ་བ་ན། ། ཡུལ་དེར་གནས་པར་
ལྷུང་ན་ཡང་། ། ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གང་སྟུན་པ་དེ་ལ། གལ་ཏེ་དེ་ཡི་སྐད་ཅིག་ཉིད། ། ཅེས་བྱ་བ་ལ་
སོགས་པ་སྟོན་ཏེ། གོ་བར་བྱད་དོ། ། གསལ་བར་བྱེད་པའི་རྒྱང་རྣམས་ཀྱི། ། ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གང་
སྟུན་པ་དེ་ལ། གང་ཆེ་སྐད་དང་ན་བ་ལ། ། ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྟོན་ཏེ། གང་ཆེ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རྒྱ་གང་
ལས་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ། ། དེ་ལྟར་དེ་མ་ཐག་ཏུ་བཞིན་པའི་རྣམ་པས་ཟག་པ་ལ་བྱད་པར་བྱར་མེད་
པའི་ཕྱིར་ལེགས་པར་བྱེད་པ་འཐད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེའི་ཕྱིར་རྒྱང་ལ་སོགས་པ་ལས། ། ལུས་པ་ངེས་པ་
འཐད་མ་ཡིན། ། ཞེས་འཆད་པར་འགྱུར་བ་དང་འབྲེལ་ཏོ། ། ཇི་ལྟར་འདི་ལེགས་པར་བྱས་པ་མི་འཐད་
པ་དེ་ལྟར་རེ་ཞིག་རྒྱས་པར་བསྟན་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར། ཐ་དད་ཐ་མི་དད་ཅེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྟོན་ཏེ།
ལེགས་པར་བྱས་པར་འགྱུར་བ་ཐ་མི་དད་པ་ཡིན་ཞེས་བྱ་བ་ཕྱོགས་གཉིས་ཏེ། དངོས་པོ་ལ་རྣམ་པ་
གཞན་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། ། ཕྱོགས་དང་པོ་ན་བ་དང་སྐད་དག་གིས་ལེགས་པར་བྱེད་པ་མི་འགྱུབ་པར་
ཐལ་བར་འགྱུར་ཏེ། དོན་གཞན་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། ། བུམ་པ་བྱེད་པ་ན་སྟུང་བུ་ལེགས་པར་བྱེད་པ་མ་
ཡིན་ལ། གང་གིས་དེ་དང་འབྲེལ་བའི་ལེགས་པར་བྱེད་པའི་སྟོན་ནས་དེ་དག་ལེགས་པར་བྱས་པར་
འགྱུར་བ་དེའི་ལེགས་པར་བྱས་པ་དེ་དག་དང་ལྟན་ཅིག་འབྲེལ་བ་གྲུབ་པ་ཡང་མ་ཡིན་ནོ། ། འདི་ལྟར་

ཐ་དང་དུ་ལས་ལེན་པའི་ཕྱིར་དེའི་བདག་ཉིད་ཀྱི་འབྲེལ་བ་མེད་ལ། ཐ་དང་པར་འབྲེལ་བར་འགྱུར་ན་
 ཡང་རྒྱ་དང་འབྲས་བུའི་མཚན་ཉིད་ཁོ་ན་ཡིན་ཏེ། གཞན་ལ་ཕན་འདོགས་པར་བྱེད་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་
 རྟོ། ། དེ་ཡིན་ཏེ་རྒྱ་དང་འབྲས་བུ་ཉིད་ཡིན་ན་ལེགས་པར་བྱས་པ་ཐམས་ཅད་དུ་འགྱུར། རྒྱ་དང་ན་བ་
 དང་སྒྲའི་བདག་ཉིད་དུ་ཐམས་ཅད་དུ་གནས་པའི་ཕྱིར་རྟོ། ། རྟོགས་གཉིས་པ་ལ་ཡང་སྟོན་འཆད་པ་
 བྱི་ཐ་མི་དང་པའི་རྟོགས་ལ་ཡང་། ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྟེ། དེ་ལྟར་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ན་བ་དང་སྒྲའི་རང་
 གི་ངོ་བོ་ལྟར་རྟོ། ། འདི་ནི་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ལེགས་པར་བྱས་པའོ། ། དེ་ལྟ་ཡིན་དང་ཉག་པའི་ཕྱིར་འདི་
 ལུས་ལེགས་པར་བྱེད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལ་སྟེ་ལེགས་པར་བྱས་པ་ལས་ནམ་པར་ཤེས་པ་བསྐྱེད་པར་
 འདོད་ན་ཡང་། ཤེས་པ་ཉག་པར་ཐལ་བར་འགྱུར་རོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི། ཉག་པ་ཉིད་ལ་སྟོན་ཡིན་ནོ། ། དེ་
 ཕྱིར་རྒྱུང་ལས་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པས་མཚུགས་སྤྱད་པ་ཡིན་ནོ། ། དེའི་ཕྱིར་གསལ་བ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་
 སོགས་པ་སྒྲུ་མི་ཉག་པ་ཉིད་དུ་སྒྱུབ་པར་བྱེད་པ་ལ་ཆད་མ་འགོད་པར་བྱེད་དོ། ། སྒྲུར་བ་ནི་གང་རེས་
 འགའ་བ་དེ་ནི་སྟེ་བ་དང་ལྡན་པའི་རྒྱས་བསྐྱེད་པར་བྱ་བ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་བུམ་བའི་གསལ་བའི་
 ཡུལ་ཅན་གྱི་ཤེས་པ་བཞིན་ནོ། ། སྒྲའི་ཤེས་པ་ཡང་རེས་འགའ་བ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རང་བཞིན་གྱི་
 གཤམ་ཆོགས་སོ། ། ཉག་ཏུ་དེའི་ཤེས་པ་མི་རིགས་པའི་ཕྱིར་མ་གྲུབ་པ་མ་ཡིན་ལ། མངོན་པར་གསལ་
 བ་བསལ་ཟིན་པའི་ཕྱིར་མ་རེས་པ་མ་ཡིན་ཞིང་། མཐུན་པའི་རྟོགས་ལ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་འགལ་བ་ཡང་
 མ་ཡིན་ནོ། ། འབྲས་བུ་འདི་ཞེས་བྱ་བ་ནི། གཟུང་བར་བྱ་བ་སྐྱེད་པ་མེད་ན་མི་འབྱུང་བའི་མཚན་ཉིད་
 ཀྱི་འབྲས་བུ་འདི་ལ་ཡོད་ཅེས་ནམ་པར་སྒྱུར་ཏེ་ལྷག་མ་ནི་དོན་གོ་བར་ཟད་དོ། ། རྟོགས་ན་བ་ཡིན་
 པའི་རྟོགས་ལ་དང་པོ་ཉིད་དུ་སུན་འབྱེན་པ་བཤད་ཟིན་པའི་ཕྱིར་ཡང་མི་བརྗོད་དེ་དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་
 རྒྱར་བཤད་པའི་སུན་འབྱེན་པ་དེ་ཉིད་ཐམས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར། ནམ་མཁའི་ཆ་ཤས་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་
 པ་སྟོས་སོ། ། ཡུལ་ཡང་ལེགས་པར་བྱེད་པ་ན། དེ་ཕྱིར་གཅིག་ཉིད་ལེགས་པར་བྱེད། ། ཅས་བྱ་བ་ལ་
 སོགས་པ་སྟོས་པ་དེ་ལ། ཡུལ་ཡང་ལེགས་པར་བྱེད་པ་ན། ཞེས་བྱ་བ་སྟོས་ཏེ། མིན་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཡུལ་
 ཡང་ལེགས་པར་བྱེད་པ་ན་དེས་གཅིག་ཉིད་ལེགས་པར་བྱས་ཞེས་བྱ་བ་དེ་མ་ཡིན་ནོ་གང་ལས་ཤེ་ན།

རྒྱལ་པ་ངེས་ཕྱིར་བསལ་བའི་ཕྱིར་ཏེ་ལེགས་པར་བྱེད་པ་ཞེས་བྱ་བ་ལྟག་མའོ། ། འདི་ལྟར་ལེགས་པར་
བྱས་པ་ཐ་དད་པ་དང་ཐ་མི་དད་པ་ནི་སྤར་བསལ་བྱིན་ནོ། ། འདི་ལས་ཀྱང་ཡུལ་ལེགས་པར་བྱས་པ་མ་
ཡིན་ཏེ། གང་ལས་ཤེ་ན། རྒྱལ་པ་ངེས་ཕྱིར་ཡང་ཞེས་བྱ་བའི་ཡང་གི་སྒྲ་མི་མངོན་པར་བསྟན་པར་བྱའོ། །
ཡང་ན་དོན་འདི་ཡིན་ཏེ། དེའི་ཕྱིར་འཆད་པར་འགྱུར་བའི་རྒྱལ་པ་ངེས་པའི་ཕྱིར་ཡུལ་ལེགས་པར་
བྱེད་པ་རིགས་པ་མ་ཡིན་ནོ། ། རྒྱལ་པ་ངེས་པ་དེ་ཉིད་སྟོན་པ་ནི། ཤེས་པ་སྐྱེད་པར་མི་རུང་ན། ། ཞེས་བྱ་
བ་ལ་སོགས་པ་སྟེ། རེས་འགའ་སྟེ། འདི་རང་བཞིན་གྱིས་ཤེས་པ་སྐྱེད་པར་རུང་བ་ཡིན་ནམ་མ་ཡིན་
ཞེས་བྱ་བའི་ཕྱོགས་གཉིས་སོ། ། ཕྱོགས་དང་པོ་ལ་ནམ་ཡང་སྒྲུལ་ཀྱང་རྟོགས་པར་མི་འགྱུར་རོ། ། གཉིས་
པ་ལ་ཡང་ཐམས་ཅད་གྱིས་ཐམས་ཅད་གྱི་ཆེ་རྟོགས་པར་འགྱུར་ཏེ། རོ་བོ་ཉིད་གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་
རོ། ། དེས་ན་ལེགས་པར་བྱེད་པར་མི་རྒྱུས་སོ། ། འདི་སྟུང་དུ་རྒྱལ་པ་ཡང་འགལ་བའི་རྒྱུན་གྱི་སྟོབས་
གྱིས་རེས་འགའ་རྣམ་པར་ཤེས་པ་སྐྱེད་པར་མི་བྱེད་པ་དེ་བཞིན་དུ། རྒྱལ་པ་མེད་པ་ཡང་ལྟན་ཅིག་
བྱེད་པའི་རྒྱུན་གྱིས་བསྟོན་པའི་རྒྱལ་པ་ཡོད་ན་སྐྱེད་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ་སྟུང་དུ་སེམས་ན། དེ་ལ་འོ་ན་
ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྟོས་ཏེ། རང་བཞིན་ཉམས་པར་མི་བྱེད་དམ། སྐྱེད་པར་མི་བྱེད་པ་ནི་འགལ་
བའམ་ན། ལྟན་ཅིག་བྱེད་པར་རིགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཏ་ཅང་ཐལ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། ། ཉམས་པ་དང་
སྐྱེད་པར་ཁས་ལེན་ན་ཡང་རྟག་པ་ཉིད་ཉམས་པར་ཐལ་བར་འགྱུར་རོ། ། ཇི་ལྟར་ཡུལ་ཕྱོགས་ལ་
སོགས་པའི། ། ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གང་སྟུང་པ་དེ་ལ། འདི་ནི་འགའ་ཞིག་ཁོ་ན་ལ། ། ཞེས་བྱ་བ་ལ་
སོགས་པ་སྟོས་ཏེ། སྐྱེ་བའི་ཕྱོགས་ལ་སྟོན་འདི་མེད་དེ། གང་གི་ཕྱིར་རང་གི་རྒྱ་ལས་སོ་སོར་ངེས་པའི་
རྣམ་པར་ཤེས་པ་སྐྱེད་པའི་རྒྱལ་པ་ཉིད་ཉེ་བར་སྐྱེ་བ་ཡིན་ཏེ། དེས་ན་ཐམས་ཅད་གྱིས་ཐམས་ཅད་གྱི་
ཆེ་རྟོགས་པ་མ་ཡིན་ནོ། ། གལ་ཏེ་ལེགས་པར་བྱས་པ་སྲིད་པ་ཡིན་ན། གང་གི་ལྟར་ན་སྟེ་ལེགས་པར་
བྱས་པ་དེའི་ལྟར་ན་སྟོན་འདི་ཡིན་ནོ་ཞེས་བསྟན་པའི་ཕྱིར། ཅི་སྟེ་ཡང་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྟོས་ཏེ།
རང་བཞིན་གྱིས་ཤེས་པ་བསྐྱེད་པར་རྒྱལ་པར་ཁས་ལེན་པ་ནི་ཐག་རིང་པོ་ན་གནས་ན་ཡང་འདྲིན་
པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་བྱ་བའི་སྟོན་འབྲེལ་ཞིག་ཏུ་མ་ཟད། ལེགས་པར་བྱས་པའི་ཕྱོགས་ལ་ཡང་སྟོན་ཉིད་

ཡིན་པས་དེའི་ཕྱིར་ཕྱོགས་གཞན་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །རང་ན་གནས་པས་ཅིས་མ་ཡིན། །ཞེས་བྱ་བས་
 བྱི་ཐོས་པས་ཞེས་འབྲེལ་ཏེ། འོན་ཀྱང་ཐོས་པ་ཁོ་ན་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་རྒྱུ་གི་དེ་བར་བསྟན་ནོ། །འདི་
 ཉིད་གསལ་བར་བྱེད་པ་ནི། །ཉེ་བར་གནས་ལ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྟོས་ཏེ། སྐྱ་ཡི་སྐྱེ་བ་བཀག་པའི་
 ཕྱིར། །ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ལ། གལ་ཏེ་བྱུང་པར་ཅན་སྐྱེ་བ། །ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྟོས་ཏེ། གལ་
 ཏེ་ལེགས་པར་བྱས་པས་སྐྱེ་བ་ཡིན་ན་དེའི་ཆོ་སྐྱ་ཡང་སྐྱེ་བར་ཐལ་བར་འགྱུར་ཏེ། དེ་ལེགས་པར་བྱས་
 པ་ལས་ཐ་མི་དད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཅི་སྟེ་ཐ་དད་ན་ལེགས་པར་བྱས་པ་ཉིད་ལས་ཤེས་པ་སྐྱེད་པའི་ཕྱིར།
 སྐྱ་བྱེད་པ་པོ་མ་ཡིན་པས་ཤེས་བྱ་མ་ཡིན་པ་ཉིད་ཏུ་ཐལ་ལོ། །དེ་ལྟ་ཡིན་དང་སྐྱ་ཡང་སྐྱེད་པ་ཡིན་ནོ་
 ཞེས་ཁས་སྤང་དགོས་སོ། །ཡང་ཅི་སྟེ་དེ་ལྟར་བྱེད་ཅག་གིས་སོ་སོར་ངེས་པའི་ཤེས་པ་སྐྱེད་པར་རུས་
 པའི་སྐྱ་སྐྱེ་བ་དེ་བཞིན་ཏུ། །ཁོ་པོ་ཅག་གིས་ལེགས་པར་བྱས་པས་རང་སོ་སོར་ངེས་པར་འགྱུར་པའི་
 ཕྱིར་ངེས་ན་རང་བཞིན་གནས་པ་ནམས་ཀྱིས་མི་རྟོགས་པ་ཡིན་ནོ་སྟུང་ཏུ་འདི་ལ་བཤད་པ་ནི། ཏུས་
 གཅིག་ཆོ་ན་སྐྱ་ལེགས་བྱས། །ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྟེ། གལ་ཏེ་སོ་སོར་ངེས་པའི་སྐྱེས་བུའི་རྒྱུ་ལ་
 ཤེས་པ་སྐྱེད་པའི་རུས་པ་བྱེད་པ་དེ་ལྟ་ན། ཡང་སྐྱོན་ཅན་ཉིད་ཡིན་པར་སྟོན་ཏེ། འདི་ལྟར་གལ་ཏེ་ཤེས་
 པ་སྐྱེད་པར་བྱུང་བའི་ཤེས་པ་མི་སྟོང་བ་དེའི་ཆོ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཆོ་ཤེས་པ་བསྐྱེད་པར་ཐལ་བར་འགྱུར་
 ལ། ཅི་སྟེ་སྟོང་ན་དེའི་ཆོ་མི་རྟོག་པ་ཉིད་ཏུ་ཐལ་བར་འགྱུར་རོ། །དེས་ན་སྟེ་དེའི་ཕྱིར་སྐྱེ་བར་འགྱུར་
 རོ་ཞེས་ཁས་སྤང་བར་བྱའོ། །གཉི་ག་ལེགས་པར་བྱས་ཕྱོགས་ལ། །ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གང་སྟུས་པ་
 དེ་ལ་གཉི་ག་ལེགས་པར་བྱས་ཕྱོགས་ལ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྟོས་ཏེ། གང་དག་གི་ལྟར་ན་སྐྱེ་བ་
 ཡིན་པའི་ཕྱོགས་དེ་དག་གི་གང་ཡང་བྱུང་བ་མ་ཆང་བ་རིགས་པ་ཡིན་གྱི། ལེགས་པར་བྱས་པ་སྐྱ་བའི་
 ཕྱོགས་ལ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་དག་གི་ལྟར་ན་སྐྱ་མའི་ལེགས་པར་བྱས་པའི་རང་བཞིན་རྟག་ཏུ་རྗེས་སུ་
 འཇུག་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདི་ལྟར་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པས་རྗེས་སུ་འཇུག་པ་དེ་ཉིད་སྟོན་པ་ཡིན་ནོ། །
 འཕོ་འགྱུར་ཞེས་བྱ་བ་ནི་མི་རྟོག་པ་ཉིད་ཏུ་ཐལ་བར་འགྱུར་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བྱ་བའི་ཐ་ཆོག་གོ། །ཐམས་
 ཅད་ཐོས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཏུས་ཐམས་ཅད་ཏུ་ཐོས་པ་ནི་ཐམས་ཅད་ཐོས་པ་ཡིན་གྱི། ཐམས་ཅད་ཐོས་པ་

ནི་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཆོག་ནམ་པར་སྒྱུར་ཏེ། ལས་ལ་ཡང་ཞེས་བྱ་བ་བསྟན་པ་བཀག་པའི་ཕྱིར་རོ། ། ཅི་སྟེ་
 ཡང་སོ་སོར་ངེས་པའི་སྒྲིམ་བྱ་ནམས་ཀྱིས་ཐོས་པར་རུང་བ་ན་བ་དང་ཡི་གེ་ལེགས་པར་བྱས་པ་ཡིན་
 ཏེ། དེས་ན་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཐོས་པ་མ་ཡིན་ནོ་སྟེ་ན། དེ་ལྟ་ན་ཡི་གེ་གཞན་རྟོགས་པ་སོ་གང་དག་
 ཡིན་པ་དེ་དག་གིས་སྒྲིམ་ཐོས་པར་མི་འགྱུར་རོ། ། འདི་ཉིད་བསྟན་པའི་ཕྱིར། རྩ་བ་ཡི་གེ་ལེགས་བྱས་
 དག ། ཅེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྟོས་ཏེ། སྒྲིམ་བྱ་ངེས་པ་ནམས་ཀྱིས་ཐོས་པར་རུང་བ་ཞེས་བསྟན་སྟེ། དེ་
 དག་ནི་གཞན་ཡང་ཡིན་ལ་ཡི་གེའི་རྟོགས་པ་སོ་ཡང་ཡིན་པ་ནི་ཡི་གེ་གཞན་རྟོགས་པ་སོ་ཞེས་ཆོག་
 ནམ་པར་སྒྱུར་རོ། ། ཅི་སྟེ་ཡང་གང་དག་ཡི་གེ་གཞན་རྟོགས་པ་སོ་དེ་དག་གི་ཤེས་པ་སྐྱེད་པར་རུང་བ་
 སྒྲ་དང་རྩ་བ་དག་གིས་ལེགས་པར་བྱེད་པ་གཞན་ཡང་འགྱུར་བ་ཉིད་དོ་སྟེ་ན་ཞེས་བྱ་བ་འདི་དོགས་
 པ་བསྟན་ནས། ལན་འདེབས་པ་ནི། གལ་ཏེ་ཡི་གེ་དེ་སྒྲིམ་བྱ། ། ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྟེ། ཡི་གེ་དང་
 སྒྲིམ་བྱ་ཞེས་བསྟན་པར་བྱའོ། ། ཡི་གེ་དེ་དག་ཀྱང་གང་ཞེ་ན། རྟོགས་པ་སོ་གཞན་དག་གིས་གཞུང་བ་
 གང་དག་ཡིན་པའོ། ། སྒྲིམ་བྱ་ཡང་དེ་དག་ཉིད་དེ་རྟོགས་པ་སོ་གང་དག་ཡིན་པའོ། ། དེ་དག་གི་ནམ་
 པར་ཤེས་པ་དེ་ལ་རུང་བ་ཞེས་བསྟན་ཏོ། ། དེ་དག་ཉིད་ཀྱི་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རྩ་བ་དེ་དག་དང་སྒྲ་སྤྱར་ལེགས་
 པར་བྱས་པ་དེ་དག་ཉིད་ཀྱིའོ། ། དེ་དག་ཀྱང་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སྤྱ་མའི་ཡི་གེ་དང་སྒྲིམ་བྱ་དེ་དག་ཀྱང་རོ། །
 འདི་སྐད་དུ་བསྟན་པ་ཡིན་ཏེ། གལ་སོགས་པའི་ཡི་གེ་ཕྱིས་གཞན་དག་གིས་ཐོས་པ་དེའི་ཆེ་ཡང་གང་
 དག་གིས་སྤྱར་ཐོས་པ་དེ་བཞིན་དུ་དེ་དག་གིས་ཀྱང་ཐོས་པར་འགྱུར་ཏེ། སྤྱ་མའི་རང་བཞིན་རྗེས་སུ་
 འཇུག་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་བྱ་བའོ། ། ཅི་སྟེ་རྗེས་སུ་མི་འཇུག་ན་དེའི་ཆེ་མི་རྟག་པ་ཉིད་དུ་ཐལ་བར་
 འགྱུར་བར་བསྟན་པའི་ཕྱིར། རྟོག་ན་རྩ་བ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྟོས་ཏེ། གོ་བར་ཟད་དོ། ། དཔེར་ན་
 ཉི་མ་ཚུ་སོགས་སུ། ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གང་སྟེས་པ་དེ་ལ། ཚུ་ལ་སོགས་ལ་ཉི་མ་འདི། ། ཞེས་བྱ་བ་
 ལ་སོགས་པ་སྟོས་ཏེ། འཁྲལ་བའི་ཤེས་པ་ཐམས་ཅད་ལྷལ་མེད་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱུང་པར་མེད་པ་སྤྱར་
 བསྟན་ཟིན་པ་དེ་ལྟ་ན་ཡང་སྤྱར་ཡང་རྩ་བ་མེད་པ་དང་རྩམ་པ་དང་བཅས་པའི་ཕྱོགས་གཉི་ག་ཡང་
 གཞུགས་བརྟན་གྱི་ཚོ་བྱད་པར་དུ་སྟོན་ཏེ། དེ་ལ་ཕྱོགས་དང་པོའི་དབང་དུ་བྱས་ནས། གང་ཕྱིར་

གཟུགས་བརྒན་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྟོན་ཏེ། བྱེད་ཅག་སྟོད་པ་བ་རྒྱལ་གྱི་ལྷ་ར་ན་རྒྱལ་པར་ཤེས་པ་
 རྒྱལ་པ་མེད་པ་ཡིན་ལ། ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་རྒྱལ་པ་དང་ལྷན་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྷ་ཡིན་དང་གང་ཞིག་ཆུང་
 ར་དང་ན་གནས་པའི་ངོ་བོར་མཐོང་བ་འདི་ནི་རེ་ཞིག་ཤེས་པའི་རྒྱལ་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་ཁོ་
 ར་རྒྱལ་པ་དང་ལྷན་པར་ཁས་ལེན་པའི་ཕྱིར་རོ། ། གཟུགས་བརྒན་དེ་དོན་གཞན་ཏུ་གྱུར་པ་ཁས་ལེན་
 པ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། ཉི་མ་མི་འཛིན་པར་ཐལ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། ། གང་གིས་དེ་ལྷ་ར་སྒྲུང་བར་
 འགྱུར་བ་ཉི་མ་ཆུང་ནང་ན་གནས་པ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ནི་རྒྱལ་མ་ཁའི་ཡུལ་ཏུ་གནས་པ་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར་རོ། ། འཁྱུལ་བས་དེ་ལྷ་ར་སྒྲུང་བ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། འོ་ན་དེ་ལྷ་ར་ཤེས་པ་དེ་ཉི་མ་ལ་དམིགས་པ་མ་
 ཡིན་ཏེ། ཉི་མ་ལ་ཆུང་ནང་ན་གནས་པའི་ངོ་བོ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། ། དེ་ལྷ་ཡིན་དང་དོན་གྱི་རང་བཞིན་
 གང་ཞིག་དེའི་ཤེས་པ་ལ་མི་སྒྲུང་བ་ནི་དེའི་དོན་གྱི་ངོ་བོ་དང་བྲལ་བའི་ཕྱིར་དེའི་ཤེས་པའི་དམིགས་
 པ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བར་གྲུབ་གོ། ། སྟོར་བ་ནི་གང་ཞིག་ཤེས་པ་གང་ལ་སྒྲུང་བ་མ་ཡིན་པའི་རང་
 བཞིན་དེ་ནི་ཤེས་པ་དེའི་ཡུལ་མ་ཡིན་ཏེ། རྒྱལ་པའི་ཤེས་པའི་གཟུགས་བཞིན་ནོ། ། ཉི་མ་ཡང་གཟུགས་
 བརྒན་གྱི་ཤེས་པ་ལ་སྒྲུང་བའི་རང་བཞིན་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བའི་བྱུང་བར་བྱེད་པ་མི་དམིགས་པའོ། །
 གཏུན་ཆོགས་མ་གྲུབ་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། ཉི་མ་ལ་ཆུང་ནང་ན་ཡོད་པའི་ངོ་བོ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། ། མ་
 དེས་པ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། ཏུ་ཅང་ཐལ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། ། དེ་ལྷ་ར་ཡང་ཅི་ཡང་རུང་བས་གང་ཅི་
 ཡང་རུང་བའི་དམིགས་པར་འགྱུར་རོ། ། མཐུན་པའི་ཕྱོགས་ལ་ཡོད་པའི་འགལ་བ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། ཅི་
 སྟེ་ཡང་ཉི་མ་དེ་ཉིད་ཡུལ་ལ་སོགས་པའི་བྱེ་བྲག་གིས་གཞན་ཉིད་ཏུ་རྟོགས་པ་འབའ་ཞིག་ཏུ་ཟད་པས་
 དེའི་ཕྱིར་གཏུན་ཆོགས་མ་གྲུབ་པ་ཉིད་ཡིན་ནོ་སྟེ་མ་ན། དེ་ཉིད་གཞན་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ནི་སྟེ་
 རྟོལ་ཅན་གྱི་རྟོག་གོ་བ་བྱེད་ཅག་ལས་གཞན་སུ་ཞིག་གིས་བཞོད་པར་འོས། འདི་ལྷ་ར་དེ་ཉིད་ཅས་བྱ་
 བ་འདིས་ནི་རང་གི་དེའི་ངོ་བོ་བསྐྱབ་པར་བཞོད་ལ། གཞན་ཞེས་བྱ་བ་འདིས་ནི་དེ་བཀག་པ་ཡིན་ནོ། །
 དེ་རི་ལྷ་ར་གཅིག་ལ་གཅིག་གི་ཆེ་སན་ཚུན་འགལ་བ་བསྐྱབ་པ་དང་དགག་པ་གཉིས་རིགས་པ་ཡིན།
 གལ་ཏེ་ཡང་གཞན་ཏུ་རྟོགས་ན་ཡང་དེ་ཉིད་ཡིན་པར་གྱུར་ན་སྟེ་ཆོགས་པ་ཐམས་ཅད་གཅིག་ཉིད་ཏུ་

ཚད་མའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་བསྟན་པའི་དཀའ་འབྱེལ།

འགྱུར་ཏེ། དེ་ལྟ་ཡིན་དང་ལྟན་ཅིག་སྒྲིབ་དང་འཇིག་པར་འགྱུར་བ་དང་། ཤེས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་
ཡུལ་གཅིག་པར་འགྱུར་རོ། ། དེའི་ཕྱིར་ཇི་ལྟར་ཡུལ་དང་དུས་ལ་སོགས་པ་ཐ་དད་པ་དང་ལྟན་པའི་
དོན་འདི་ཉིད་གཤམ་ཏེ་ཁོ་ན་ལྟར་འགྱུར་ན། དེ་ལྟ་ན་དེ་ཁོ་ན་རྟོགས་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་མ་གྲུབ་པ་ག་
ལས་ཡིན། རྟོགས་གཉིས་པ་རྣམ་པ་དང་བཅས་པ་ལ་ཡང་རང་གི་རྣམ་པ་རིག་པ་ནི་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་
དང་འདྲ་བའི་བདག་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་པ་ཉམས་སུ་སྒྱུར་བའི་ཕྱིར། ཕྱི་རོལ་རིག་པར་བརྟེན་གྱི་མི་འདྲ་བ་
ཉམས་སུ་སྒྱུར་བ་ལས་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ན་ཏེ་ཅང་ཐལ་བར་འགྱུར་རོ། ། འདི་གཟུགས་
བརྟན་གྱི་སྒོ་ནི་མའི་རྣམ་པ་དང་འདྲ་བའི་བདག་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་པ་ཉམས་སུ་སྒྱུར་བ་ཡང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་
ཏེ། དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ན་གཟུགས་བརྟན་གྱི་སྒོ་ནི་མའི་ཤེས་པ་དང་བྱད་པར་མེད་པར་མ་འབྲུལ་བར་
འགྱུར་རོ། ། རྩ་ལ་ནི་མའི་འོད་ཟེར་ནི། ། ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྦྱས་པ་དེ་ལ། བརྒྱད་པ་ཡིས་ནི་ཞེས་
བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྦྱོས་ཏེ། རྟོགས་པ་ཡིན་ཞེས་བྱ་བ་ནི་བདག་གོ། ། རྟེན་དུ་འཇུག་ཅེས་བྱ་བ་ནི་ནི་མ་
རྟེན་དུ་གནས་པ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ། ། སེམས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་བདག་གོ། ། འདི་རྟེན་དུ་བརྟན་པ་ཡིན་ཏེ།
གཤམ་ཏེ་བདག་གིས་བརྒྱད་ནས་གཏོད་པའི་རྟེན་ན་གནས་པའི་ནི་མ་ལོག་པར་རྟོག་པ་མ་ཡིན་ན་ཅིའི་
ཕྱིར་ལོག་པ་ཉིད་ཏེ་མཐོང་གི་རྟེན་དུ་མ་ཡིན། གཤམ་ཏེ་ཇི་ལྟར་གནས་པ་འཇིན་པ་དེ་ལྟ་ན་དེ་ཉིད་
རྟོགས་པར་འགྱུར་གྱི། གཞན་དུ་ན་ཏེ་ཅང་ཐལ་བར་འགྱུར་རོ། ། དེ་ལྟར་དེར་གནས་པས་འཇུག་ཕྱིར། །
ལོག་པར་འཇུག་ཕྱིར་བརྟན་པ་ཡི། ། ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གང་སྦྱས་པ་དེ་ལ། དེ་ན་གནས་པས་ཞེས་
བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྦྱོས་ཏེ། འདི་ལ་རྩ་བ་ཤད་པ་ནི། གཟུགས་བརྟན་ཅན་གྱི་རྣམ་ཤེས་དེ། ། ཞེས་བྱ་བ་ལ་
སོགས་པ་ལོ། ། དེ་དང་མི་འདྲ་བར་སྤང་ཕྱིར། ། ཞེས་བྱ་བ་ནི་དངོས་པོའི་རྟེན་བརྟན་པ་སྟེ། དེ་དང་མི་
འདྲ་བར་སྤང་བ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ། ། འདི་འབྲུ་མང་པོ་ཡང་ཡིན་ནོ། ། སྦྱར་བ་ནི།
གང་དག་དང་མི་འདྲ་བར་སྤང་བའི་ཤེས་པ་དེ་ནི་དེ་ལ་དམིགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། རོ་ལ་སོགས་པའི་ཤེས་
པ་སྦྱ་ལ་མི་དམིགས་པ་འཇུག་སྒྲིབ་ཤེས་པ་རོ་ལ་མི་དམིགས་པ་བཞིན་ནོ། ། གཟུགས་བརྟན་གྱི་སྒོ་དག་
ནི་བྱད་ལ་སོགས་པ་དང་མི་འདྲ་བ་སྤང་བ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་བྱད་པར་བྱེད་པ་འགལ་བ་དམིགས་

པའོ། ། འདིའི་མ་གྲུབ་པ་ཉིད་ཡང་སྤང་བའི་ཕྱིར། གང་ཕྱིར་མེ་ལོང་རྒྱུ་དུ་ལ། ། ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་
 པ་སྒྲིལ་ཏེ། མེ་ལོང་རྒྱུ་དུ་ལ་བྱད་ཆེན་པོའི་གདོང་བཞིན་དུ་རྒྱུ་བར་སྤང་ལ། ཤིང་ལ་སོགས་པ་ཡང་
 རྒྱུ་ཕྱིང་བ་དང་ཡལ་ག་ལ་སོགས་སྤར་དུ་བལྟས་པར་རྟོགས་སོ། ། དེ་བཞིན་དུ་བྱད་ཕྱིར་ལོག་པ་དང་
 རྒྱུ་ལ་སོགས་པ་གཏིང་དུ་ཞུགས་པར་དམིགས་ཏེ། དེ་ལྟར་བྱད་ལ་སོགས་པ་གཞུགས་གནས་པ་ཡང་མ་
 ཡིན་ཏེ། དེ་བཞིན་དུ་རལ་གྱི་ལ་སོགས་པའི་རྟེན་གྱི་བྱེ་བྲག་གི་གཞུགས་བརྟན་རིང་པོ་ལ་སོགས་པའི་
 བྱེ་བྲག་གི་རྣམ་པར་སྤང་སྟེ། དེ་བཞིན་དུ་གཞུགས་རིང་པོ་ལ་སོགས་པའི་བྱེ་བྲག་དང་ལྟན་པ་མ་ཡིན་
 འོ། ། དེ་ལྟར་ན་ཤེས་པའི་དེ་དང་མི་འདྲ་བར་སྤང་བ་ཉིད་མ་གྲུབ་པ་མ་ཡིན་འོ། ། མ་ངེས་པ་ཡང་སྤང་
 བའི་ཕྱིར། ། མི་མཐུན་པ་ནི་སྤང་བ་ཡིས། ། ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྒྲིལ་ཏེ། ཤེས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཡུལ་
 ཐམས་ཅད་ཡིན་པར་ཐལ་བ་ནི་གནོད་པ་ཅན་གྱི་ཆད་མའོ། ། ཇི་ལྟར་སོར་མོས་ཅུང་ཟད་མནན། །
 ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གང་སྒྲིལ་པ་དེ་ཡང་འདི་ཉིད་ཀྱིས་བསལ་བ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཡང་ཡུལ་མེད་པ་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར་རོ། ། དུ་མའི་ཡུལ་དུ་འདུག་པ་ཡི། ། ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གང་སྒྲིལ་པ་དེ་ལ། འདིར་ནི་
 གཞུགས་བརྟན་འབྱུང་བ་ཉིད། ། ཅེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྒྲིལ་ཏེ། གཞུགས་བརྟན་དངོས་པོ་ཉིད་ཡིན་
 པ་ནི། ལུས་ཅན་ཐ་དད་མིན་ཡུལ་ཕྱིར། ། ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པས་སྤར་བ་གཤམ་ཟེན་ཏོ། ། གཞུགས་
 བརྟན་དངོས་པོར་ཡོད་པ་ཡིན་དུ་རྒྱག་མོད་དེ་ལྟར་ཡང་དེ་མཚུངས་པའི་སྒྲིལ་རྟོགས་པར་བྱ་བ་ཉིད་
 དུ་མ་གྲུབ་པོ་ཞེས་བསྟན་པའི་ཕྱིར། དུ་མའི་ཡུལ་དུ་འདུག་པའོ། ། ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྒྲིལ་ཏེ།
 སོགས་པའི་སྒྲིལ་རིང་བ་ལ་སོགས་པའི་བྱེ་བྲག་ཡོངས་སུ་གཞུང་ངོ། ། ཡང་ཅི་སྟེ་རིགས་པ་ལ་སོགས་
 པའི་བྱེ་བྲག་ཡོད་ན་ཡང་སྟོན་པོ་ལ་སོགས་པ་འགའ་ཞིག་གིས་ཆོས་མཚུངས་པའི་ཕྱིར་སྟོ་མཚུངས་
 པའི་རྟོགས་པར་བྱ་བ་ཉིད་ཡོད་པ་ཡིན་ནོ་སྟེ་ན། དེ་ལྟར་ཡང་དོན་དམ་པའི་གཅིག་ཉིད་གྲུབ་པ་མ་
 ཡིན་ལ། བརྟགས་པ་ཉིད་དུ་འཇུག་གྱི། དེ་ལ་ཡང་གྲུབ་པ་ལ་ཡང་སྐྱབ་པ་ཡིན་འོ། ། ཅི་སྟེ་ཡང་ཡུལ་ལ་
 སོགས་པའི་བྱེ་བྲག་གིས་ཐ་དད་ན་ཡང་དོན་དམ་པར་གཅིག་ཉིད་དུ་འཇུག་ན། དེའི་ཆེ་བྲམ་ཟེ་དང་
 གདོལ་བ་ཉིད་ཀྱང་མི་ཉིད་དུ་མཚུངས་པའི་ཕྱིར་གཅིག་ཉིད་དུ་འཇུག་བ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་བྱད་མེད་

ཚད་མའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་བསྟུན་པའི་དགའ་འགྲེལ།

ཉིད་དུ་འབྲུག་པས་མ་དང་། རང་གི་ཚུང་མ་དང་། རང་གི་ཁ་དང་། བཤད་པའི་ལམ་ཡང་སའི་རང་བཞིན་
ཡིན་པའི་ཕྱིར་གཅིག་ཉིད་དུ་འགྱུར་རོ། ། ལྷ་ཚོགས་ཐམས་ཅད་དངོས་པོ་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ལྷ་
ཅིག་སྟེ་བ་དང་འཛིག་པ་ལ་སོགས་པར་ཐལ་བར་འགྱུར་བ་ཡང་བསྟོན་པར་དགའ་བ་ཉིད་དོ། ། གང་
ཡང་འདི་སྐད་དུ་བཤད་པ་ལས། ཅི་སྟེ་ཡང་གཅིག་ཡིན་ན་ཡུལ་དུ་མར་ཅིག་ཅར་མཐོང་བ་མི་འཐད་
དོ་སྟུང་ན། ལྷ་ནམས་དགའ་བ་ཉི་མ་ལ་སྟོས་ཤིག ། གང་གཅིག་ཡིན་ན་ཡུལ་དུ་མར་གནས་པ་ལྟ་བུར་
མངོན་ཏེ། ཐག་རིང་བའི་ཕྱིར་འདིའི་ཡུལ་ལ་ངེས་པར་མི་ཟིན་ཏེ། དེས་ན་འཁྲུལ་བ་ཡིན་ནོ། ། དེ་
བཞིན་དུ་སྒྲུ་ལ་ཡང་འཁྲུལ་བའི་ཕྱིར་ཡུལ་ངེས་པར་མ་ཟིན་ན་ཞེས་བཤད་དོ། ། འདིར་བཤད་པ་ནི་ཉི་
མ་བདག་གི་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྟེ། ཉི་མའི་དགྲིལ་འཁོར་གཉིས་པ་དམིགས་པའི་མཚན་ཉིད་དུ་
གྱུར་པ་ལས་མ་དམིགས་པའི་ཕྱིར་མེད་པ་ངེས་པས་བདག་ཉིད་དུ་གྱུབ་པའི་སྟོན་ནས་ཉི་མ་བདག་གི་
སྟེང་ན་གནས་སོ་སྟུང་པ་འདི་འཁྲུལ་བའི་ཤེས་པར་ངེས་པར་གཟུང་སྟེ། གང་གིས་ཡུལ་ཐ་དད་པས་ཐ་
དད་པ་ཉིད་འཁྲུལ་བར་འགྱུར་བ་དེ་ལྟར་སྒྲུ་གཅིག་པ་ཉིད་དུ་གྱུབ་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། ། གཅིག་ཉིད་དུ་
གྱུབ་པ་ན་དེ་བཞིན་དུ་ཐ་དད་པ་ཉིད་འཁྲུལ་བར་འགྱུར་ན་དེ་ཉིད་མ་གྱུབ་པའི་ཕྱིར་འདི་ནི་ཅི་ཡང་
མ་ཡིན་ནོ། ། ཉི་མའི་དགྲིལ་འཁོར་འདི་ཡིན་པས་ཉི་མའི་དགྲིལ་འཁོར་རོ་ཞེས་བྱ་བ་དེ་ནི་སྤར་བཤད་
ཟིན་ཏོ། ། འོན་ཏེ་དོ་ཤེས་པས་སྒྲུ་ཡང་གཅིག་པ་ཉིད་དུ་གྱུབ་པ་མ་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན། དེ་ལྟར་སྒྲུ་ནི་ཞེས་
བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྟུང་ཏེ། དོ་ཤེས་པ་ཚད་མ་ཉིད་མ་ཡིན་པར་སྤར་བསྟན་ཟིན་པའི་ཕྱིར་རོ་སྟུང་དུ་
བསམས་པ་ཡིན་ནོ། ། ཅིག་ཅར་བས་དུ་མ་ཉིད་དུ་གྱུབ་པར་སྟོན་པ་ནི། གང་ཆེ་སྒྲུ་བ་པོ་མང་པོ། ། ཞེས་
བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྟེ། གསལ་བར་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཕྱར་བ་དང་བར་མ་དང་དལ་བ་ལ་སོགས་པའི་བྱེ་བྲག་
གིས་སོ་སོར་སྤང་བའི་ཕྱིར་རོ། ། རིམ་གྱིས་ཀྱང་བསྟན་པའི་ཕྱིར། རིམ་གྱིས་ཀྱང་ནི་ཞེས་བྱ་བ་ལ་
སོགས་པ་སྟོས་ཏེ། མངོན་སུམ་འབའ་ཞིག་ཅས་བྱ་བ་ནི་དེའི་ཆེ་ཡང་དུག་སྟེས་ལ་སོགས་པའི་བྱེ་བྲག་
གིས་གསལ་བར་སྤང་བ་ཐ་དད་པའི་ཕྱིར་རོ། ། འདི་ནི་གསལ་བར་བྱེད་པ་ཐ་དད་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་
སྤར་བཟལ་ཟིན་པའི་ཕྱིར་རོ། ། རྟགས་ལས་ཀྱང་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རྟེན་སུ་དཔག་པ་ལས་ཀྱང་ཞེས་བྱ་བའི་

དོན་ཏོ། ། སྒྲིབ་བཞི་གང་ཞིག་གང་གི་ཆེ་མི་འབྱུང་བ་དེའི་ཆེ་དེ་རྒྱ་མ་ཚང་བ་མེད་པ་མ་ཡིན་ཏེ།
 དཔེར་ན་གཟུགས་དང་སྒྲུང་བ་དང་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ལ་སོགས་པའི་རྒྱུ་གྱི་ཆོག་ས་ཡོད་ན་ཡང་མིག་མ་
 ཚང་བ་ལ་མིག་གི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་མི་འབྱུང་བ་བཞིན་ནོ། ། ཡི་གེ་གཅིག་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་པར་
 ཤེས་པ་སྦྱིས་པའི་དུས་ན་ཡང་དུས་བྱིས་འབྱུང་བ་དེ་ལས་བྱུང་བ་ཉིད་དུ་མངོན་པར་འབོད་པའི་རྣམ་
 པར་བྱེད་པ་མི་འབྱུང་ངོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་བྱ་བ་པར་བྱེད་པ་མི་དམིགས་པ་ལོ། ། རྒྱ་མ་ཚང་བ་མེད་པ་ལ་
 འབྱུང་བར་འགྱུར་བས་བྱ་བ་པའི་བྱིར་ལ། དེ་ཡང་འདི་ལ་མེད་པ། འོན་ཏེ་སྒྲིབ་རྒྱ་མ་ཚང་བ་མེད་པ་
 ཅམ་དགག་པ་སྐྱབ་ན་གྲུབ་པ་ལ་སྐྱབ་པ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། འདི་ལྟར་སྒྲ་རྟག་པ་རྒྱ་ཉིད་ཡིན་ན་ཡང་ལྟ་
 ཅིག་བྱེད་པའི་རྒྱ་མ་ཚང་བའི་བྱིར་གཞན་གྱིས་དུས་བྱིས་འབྱུང་བའི་ཤེས་པ་རྣམས་མི་བསྐྱེད་པར་
 འདོད་པ་ཁོ་ན་ལོ། ། ཅི་སྟེ་སྒྲ་ཞེས་བྱ་བའི་རྒྱའི་བྱང་པར་གྱིས་རྒྱ་མ་ཚང་བ་མེད་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་དག་
 དགག་པ་བསྐྱབ་པ་ན་དེའི་ཆེ་གཏན་ཆོག་ས་མ་ངེས་པ་དང་དཔེ་ཡང་བསྐྱབ་པར་བྱ་བ་མ་ཚང་བ་ཡིན་
 ཏེ། མིག་གི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་སྒྲའི་རྒྱ་མ་ཚང་བའི་བྱིར་མི་འབྱུང་བ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། ། འོ་ན་ཅི་ཞེ་ན།
 མིག་མ་ཚང་བ་ལས་སོ་ཞེ་ན། འདི་ནི་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། སྒྲིབ་བསྐྱབ་པར་བྱ་བ་ཡིན་ལ། གྲུབ་པ་ལ་
 སྐྱབ་པ་ཡང་མ་ཡིན། འདི་ལྟར་གལ་ཏེ་རྟག་པ་རྒྱ་གཞན་ལ་ལྟོས་པ་བྱིད་པར་གྱུར་ན་དེའི་ཆེ་གྲུབ་པ་
 ལ་སྐྱབ་པར་འགྱུར་ན། གང་གི་ཆེ་དེ་ཉིད་བྱིད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ནི་དེས་སྟོན་གདགས་པར་བྱས་པ་མ་
 ཡིན་པའི་བྱིར་རོ། ། བན་འདོགས་ན་ལྟོས་པར་འགྱུར་གྱི་དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ན་ཏེ་ཅང་ཐལ་བར་འགྱུར་རོ། །
 དེ་ལྟ་བས་ན་ལྟོས་པ་མེད་པའི་སྒྲ་རྒྱ་ཉིད་དུ་ལས་ལེན་པ་ན་དེ་ལས་བྱུང་བའི་ཤེས་པ་ཐམས་ཅད་རྒྱ་མ་
 ཚང་བ་ཉིད་མེད་པ་ཡིན་པའི་བྱིར་རྟག་ཏུ་འབྱུང་བར་འགྱུར་རོ། ། དེ་མེད་པ་ན་དེ་མི་འབྱུང་བའི་ཤེས་
 པ་སྒྲ་དེ་ཉིད་མ་ཚང་བ་མེད་པ་ཉིད་དུ་སྟོན་པར་བྱེད་པའི་བྱིར་ངེ་ལྟར་གྲུབ་པ་ལ་སྐྱབ་པ་ཡིན། བྱང་
 པར་དུ་རྒྱ་མ་ཚང་བ་བསྐྱབ་ན་ཡང་ངེས་པ་ཉིད་མ་ཡིན་ལ། དཔེ་བསྐྱབ་པར་བྱ་བ་མ་ཚང་བ་ཡང་མ་
 ཡིན་ཏེ། འདི་ལྟར་དོན་འདི་བརྗོད་པར་འདོད་པ་ཡིན་ཏེ། གང་ཞིག་ཡོད་ཀྱང་གང་མི་འབྱུང་བ་དེ་ནི་
 ཡང་དག་པར་དེའི་རྒྱ་མ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་མིག་གི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་སྒྲ་ཡོད་ཀྱང་མི་འབྱུང་བ་བཞིན་

ཚད་མའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་བསྟུས་པའི་དཀའ་འབྲེལ།

ནོ། ། ཡི་གེ་ག་ལ་སོགས་པ་སྒྲའི་རང་གི་ངོ་བོ་ཁྱད་པར་ཡོད་ན་ཡང་དེ་ལས་འབྱུང་བར་འདོད་པའི་
 ཤེས་པ་མི་འབྱུང་ངོ་། ། ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཁྱད་པར་བྱེད་པ་མི་དམིགས་པའོ། ། འདི་ཡང་རྟག་པ་ལ་སྟོས་པ་
 མི་འཐད་པ་ནི་ལྟག་པ་ལ་གཞོད་པ་ཅན་གྱི་ཚད་མའོ། ། སྒྲུང་ན་ཡོད་པའི་ས་བོན་ལ་སོགས་པས་འབྲེལ་
 བ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ནི་རྩ་གུ་ལ་གཙུག་པོའི་རྩ་ཉིད་དུ་མི་འཐད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྟོས་པས་ཆོག་གོ། ། སྒྲ་
 ཅམ་གསལ་བྱེད་རག་ལས་ཕྱིར། ། ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གང་སྒྲར་སྟུགས་པ་དེ་ནི་ཁར་ལ་སྟན་བྱུང་
 བས་རྟག་པ་ནམས་གྱི་གསལ་བར་བྱེད་པ་ཡོད་ན་ཡང་ཕྱོགས་འདི་སྟོན་ཅན་ཉིད་ཡིན་ནོ་ཞེས་བསྟན་
 པར་འདོད་ནས་སྟན་དབྱུང་བའི་ཕྱིར། སྒྲ་ཅམ་གསལ་བྱེད་ལ་རག་ལས། ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྟོས་
 ཏེ། སྒྲ་གསལ་བར་བྱེད་པ་ལ་རག་ལས་ནས་འཛིན་པ་ན་དེ་ཅིའི་ཕྱིར་དེ་ལྟར་འདི་ན་ནམ་མཁའ་དེ་
 སྟིང་པར་གནས་པ་དེ་བཞིན་དུ་མི་འཛིན། དེ་ལྟར་ན་དེ་འཛིན་པར་འཇུར་གྱི། གཞན་དུ་ན་ཏ་ཅང་
 ཐལ་བར་འཇུར་བའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་སྒྲར་བཤད་ཟིན་ཏོ། ། སྒྲ་ནམ་མཁའ་དེ་སྟེང་པར་འཛིན་པ་ཡང་མ་
 ཡིན་ལ། དེ་ནི་སྒྲ་ཅམ་གྱི་ངོར་བྱས་ནས་སྒྲ་ཐོས་པར་ཡང་རིགས་པ་མ་ཡིན་ནོ། ། འོ་ན་ཅི་ཞེ་ན། ཐོས་
 པ་འདི་གང་ཡིན་པའི་སྒྲ་དེ་ཉིད་ལ་རྗེས་སུ་བྱེད་པར་རིགས་པ་ཡིན་པ་དེ་ལྟ་ན་དེའི་འདི་གྲུབ་པར་
 འཇུར་གྱི། གཞན་དུ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། ། དེ་ལྟ་ཡིན་དང་། དུམ་པ་ལ་སོགས་པ་བཞིན་དུ་བདག་ཉིད་ཐམས་
 ཅད་ཀྱིས་སྒྲར་བར་འཇུར་རོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་བསྟུས་པའི་དོན་ཏོ། ། དེ་ཕྱིར་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དེ་ལྟ་བས་ནའོ། །
 འདི་ཐམས་ཅད་ཀྱང་རྟག་པ་ཉིད་ཀྱི་གསལ་བར་བྱེད་པ་ལས་སྒྲུངས་ནས་བཞིན་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་
 བསྟན་པའི་ཕྱིར། འདི་སྐད་བཞིན་པ་ཐམས་ཅད་ནི། ། ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྟོས་ཏེ། གསལ་བ་མི་
 རུང་ཕྱིར་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཐ་དད་པ་དང་ཐ་མི་དད་ཀྱིས་སོ། ། ཡུལ་གྱི་དབྱེ་བས་ཐ་དད་ཉིད། ། ཅས་བྱ་བ་
 ལ་སོགས་པ་ལ་དེ་ཉིད་འདི་ཡིན་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྟོས་ཏེ། དེས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དེའི་ཕྱིར་རོ། །
 དཔེར་ན་ལྟ་སྟེན་གཅིག་རིམ་གྱིས། ། ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ལ། ལ་ལ་གང་ཞིག་ཅས་བྱ་བ་ལ་སོགས་
 པ་སྟོས་ཏེ། མི་རྟག་པ་ནི་ཡུལ་གཞན་དུ་སྟེ་བ་ཉིད་འགྲོ་བ་ཡིན་གྱི། རྟག་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། ཡུལ་གཅིག་
 ན་གནས་པའི་རང་བཞིན་མ་བཟང་བར་ཡུལ་གཞན་དུ་འགྲོ་བར་མི་རུང་བའི་ཕྱིར་རོ། ། བཟང་ན་

ཡང་རྟག་པ་ཉིད་ཉམས་པར་ཐལ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། ། འདི་ཉིད་སྟོན་པ་ནི། སྤྱི་མའི་ཡུལ་དང་མ་
 བུལ་བའི། ། ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྟེ། དཔེར་ན་ས་ནི་ཆེར་སྟོན་ན། ། ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ལ། བྱ་
 མཁའ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྟོན་པ་སྟེ། བྱ་མཁའ་དངོས་པོ་ཉིད་དུ་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་མངོན་པར་
 གསལ་བར་རིགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། རེག་བྱ་མེད་པ་ཙམ་ཉིད་ལ་དེ་གདགས་པའི་ཕྱིར་རོ། ། འདི་ལྟར་སྟེ།
 བ་བོ་སྟུན་ཁུང་དུ་སོགས་པར་བྱེད་པ་མ་སྟུང་བ་ན་ནམ་མཁའ་ཉིད་ཡིན་གྱི། འདི་ན་ཅུང་ཞིག་ཡོད་པ་
 བྱི་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་འགྱུར་བ་ཡིན་ནོ། ། གང་དག་གི་ལྟར་ན་ནམ་མཁའ་དངོས་པོར་ཡོད་པ་དེ་དག་གི་
 ལྟར་ན་དབང་པོ་ལས་འདས་པ་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རི་ལྟར་ནམ་མཁའ་སྟོར་འགྱུར། དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར།
 སྟོག་གྱུར་ཞེས་བྱ་བ་སྟོན་སོ། ། གལ་ཏེ་དེ་ལྟ་ན་ས་བསྟོན་པ་ན་ཅི་ཞིག་དམིགས་ཤེ། ལྟང་བ་དེ་ནི་དེ་
 ལྟར་མཐོ། ། ཞེས་བྱ་བ་སྟོན་ཏེ། བྱ་མཁའི་དངོས་པོ་ཉིད་ཡིན་ན་ཡང་མངོན་པར་གསལ་བར་རིགས་
 པ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བསྟན་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྟོན་སོ། ། དེ་འགྱུར་ཞེས་བྱ་བ་
 བྱི་རིང་པོ་ལ་སོགས་པའི་སྐྱེ་ཙམ་གྱི་ཆོས་སུ་འོ། ། དེ་ཡང་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སྐྱེ་ཙམ་གྱི་གསལ་བར་བྱེད་པ་
 ཉིད་དོ། ། རྟོན་དང་འབྲེལ་བ་མ་མཐོང་བའི། ། ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྟོན་པ་དེ་ལ། མཚུངས་པ་ཉིད་
 དུ་རྟོག་པ་ལ། ། ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྟོན་ཏེ། འདིར་བསྟན་པའི་དོན་ནི་འདི་ཡིན་ཏེ། གལ་ཏེ་ཁྱེད་
 ཅག་གི་དོན་དམ་པ་བའི་སྐྱེ་དང་དོན་དག་གི་བཞུང་པར་བྱ་བ་དང་ཞུང་པར་བྱེད་པའི་དངོས་པོ་མེད་
 པར་ཐལ་བར་འགྱུར་བར་བྱེད་ན་དེའི་ཆེ་གྲུབ་པ་ལ་སྐྱབ་པ་ཡིན་ཏེ། འདི་ལྟར་རིགས་དང་རང་གི་
 མཆན་ཉིད་ལ་སོགས་པའི་བཞུང་པར་བྱ་བ་དང་ཞུང་པར་བྱེད་པ་ཉིད་རྒྱས་པར་སྤྱི་དོན་བརྟགས་
 པར་བསལ་ཟིན་ནོ། ། ཅི་སྟེ་ཀུན་རྫོབ་དུ་ཡང་ཡིན་ན་དེའི་ཆེ་མཇུག་པ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། འདི་ལྟར་ཤིན་ཏུ་
 ཐ་དད་པ་ཡིན་ན་ཡང་དོན་འགའ་ཞིག་རང་བཞིན་གྱིས་རྣམ་པ་གཅིག་དུ་རྟོག་པའི་ཤེས་པའི་རྒྱ་ཉིད་
 དུ་བསྐྱབ་པས་ན་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་སྐྱེ་དང་དོན་དག་གི་བཞུང་པར་བྱ་བ་དང་ཞུང་པར་བྱེད་པའི་དངོས་པོ་
 བསྐྱབ་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་དང་པོ་ཉིད་དུ་གཞན་སེལ་བ་བསམ་བར་བསྟན་ཟིན་ནོ། ། དེ་ལྟ་བུས་ན་
 སེལ་བ་སྤྱི་དོན་དུ་སྐྱེ་བའི་སངས་རྒྱས་པ་རྣམས་ལ་བཞུང་པ་འདི་ཐམས་ཅད་ཤིན་ཏུ་གསོག་ཡིན་

ཚད་མའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་བསྐྱུས་པའི་དཀའ་འབྲེལ།

པས་གཏིང་མ་ཚུགས་པ་འབའ་ཞིག་ཏུ་ཟད་པའི་ཕྱིར་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་རྫོད་པར་བྱེད་པ་ཉིད་འཐད་པར་
འཆད་པ་ནི། སྐྱལ་ས་བྱུང་བའི་ཤེས་པ་འདི། ། ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྟེ། གང་གི་ཆེ་སྒོ་རང་གི་སྒྲིང་
བའི་སྒོ་ནས་གཞན་གྱི་ངོ་བོ་སྒྲིབ་པར་བྱེད་པ་ནི་དོན་ཅི་སྟབ་བཞིན་དུ་མི་སྒྲིང་བའི་ཕྱིར་ནམ་པར་
རྟོག་པ་ཅན་གྱི་སྒོ་དེ་ཀུན་རྫོབ་ཡིན་ལ། དེ་ནམ་པར་གཞག་པའི་ངོ་བོ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་ཀུན་རྫོབ་ཅས་
བྱའོ། ། དེ་ཉིད་ཀྱང་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡོད་པ་ཡིན་ཏེ། དེའི་ཕྱིར་དེས་ནམ་པར་གཞག་པའི་ཕྱིར་སྐྱུང་དང་དོན་
དག་གིས་བརྫོད་པར་བྱ་བ་དང་རྫོད་པར་བྱེད་པ་ཉིད་དུ་ཀུན་རྫོབ་ཉིད་དུ་གནས་པ་ཡིན་གྱི། དོན་དམ་
པ་བ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་འབྲེལ་བའི་ཤེས་པ་ཐམས་ཅད་ཡུལ་མེད་པ་ཉིད་ཡིན་པའི་
ཕྱིར་རོ། ། ཅི་སྟེ་དོན་དམ་པའི་གཅིག་པ་ཉིད་ཡིན་ན་ཡང་སྐྱུ་ནམས་རི་ལྟར་སྐྱབ་པ་དང་དགག་པའི་
མཚན་ཉིད་ཀྱི་ཐ་སྙད་སྒོ་བདགས་པའི་དབང་གིས་སྐྱབ་པར་བྱེད་སྟམ་ན། འདི་ལྟར་ཞེས་བྱ་བ་ལ་
སོགས་པ་སྒོས་ཏེ། ལག་བརྒྱལ་སོགས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པས་མིག་བརྒྱལ་སོགས་པ་གཟུང་ངོ། །
སྐྱར་བ་དང་དལ་བའི་བྱེ་བྲག་ལ་སོགས་པའི་བྱེ་བྲག་གིས་སྒོ་ཐ་དད་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་སྐྱར་བར་བྱའོ།
སྐྱར་བ་ལ་སོགས་པའི་བྱེ་བྲག་འདི་གསལ་བར་བྱེད་པས་བྱས་པ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། གསལ་བ་བཀག་
པའི་ཕྱིར་རོ། ། དེའི་གསལ་བ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རྟག་པའི་གསལ་བའོ། ། སྤྱིའི་དབང་གི་ཐ་སྙད་ཀྱི་ཡན་
ལག་ཉིད་ཀྱང་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ནི་བཀག་ཟིན་པའི་ཕྱིར་དང་མ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་རོ། ། སྤྱི་ནི་ཐ་སྙད་ཀྱི་
ཡན་ལག་ཉིད་མ་ཡིན་ཏེ། ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཆེ་ཐ་སྙད་དུ་འཁྱར་བའི་ཕྱིར་རོ། ། བར་ནི་བགག་ཏེ་དགག་
པ་ལ་སོགས་པའི། ། ཞེས་བྱ་བའི་སོགས་པའི་སྐྱས་སྐྱབ་པར་བྱེད་པ་དང་རྫོགས་སུ་གནང་བ་དང་དོན་དུ་
གཉེར་བ་ལ་སོགས་པ་གཟུང་ངོ། ། དེ་དག་གི་ཤེས་པ་སྟེ། རྟོགས་པ་དེའི་ཡན་ལག་སྟེ་སྐྱར་ལག་བརྒྱལ་
སོགས་པ་འདི་འཁྱར་རོ། ། དེ་བཞིན་དུ་སྐྱུ་ཡང་འཁྱར་རོ་ཞེས་བྱ་བ་ལྟག་མའོ། ། དེའི་ཕྱིར་སྐྱུ་དོན་གྱིས་
འབྲེལ་བ། ། རྟག་པ་ཉིད་དུ་ཁས་སྒྲུང་གིས། ། ཞེས་གང་སྐྱས་པ་དེ་ལ་སྐྱུ་འདི་དག་ནི་བྱི་རོལ་དོན་ཞེས་
བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྒོས་ཏེ། གང་ཞིག་རྟག་པ་འཇམ། མི་རྟག་པར་འཁྱར་བ་སྐྱུ་དང་དོན་དག་གི་འབྲེལ་བ་
དངོས་སོ་བ་ནི་འགའ་ཡང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། འདི་ལྟར་སྐྱུ་ནམས་བྱི་རོལ་གྱི་དོན་རྟོགས་པར་བྱེད་པ་

མ་ཡིན་ཏེ། དེ་དང་ལྷན་ཅིག་འབྲེལ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོཞེས་སྐར་སྒྲུའི་དོན་བཀྲགས་པར་བཤད་ཟིན་
 ཏོ། ། འབྲེལ་བ་མེད་པར་ཡང་སྟོན་པར་བྱེད་པ་ན་ཏ་ཅང་ཐལ་བར་འགྱུར་རོ། ། འོ་ན་དེ་ལྷན་ཅི་ཞིག་
 སྟོན་པར་བྱེད་ཅེ་ན། བཟློན་པར་འདོད་པ་སྟོན་པ་ཡིན། ། ཞེས་བྱ་བ་སྟོས་ཏེ། བཟློན་པར་འདོད་པ་ཡང་
 བཟློན་པར་བྱ་བ་ཉིད་ཀྱིས་སྟོན་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། ། འོ་ན་ཅི་ཞེ་ན། རྟགས་ཉིད་ཀྱིས་སྟོན་པར་བྱེད་པ་
 ཡིན་ཏེ། དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་སྟོན་པ་ཡིན། ། ཞེས་བཤད་དོ། ། འདི་ལྷན་སྒྲུ་བཟློན་པ་ལས་དོན་ངེས་པའི་ནམ་
 པར་རྟོག་པ་སྟེ། བཟློན་པར་འདོད་པ་ངེས་པ་ནི་མ་ཡིན་ལ། སྒྲུའི་ཤེས་པས་མ་ངེས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་
 ཡང་ངེ་ལྷན་སྒྲུའི་དོན་ཡིན། གལ་ཏེ་དེ་ལྷན་གང་གི་རྟགས་ཀྱིས་དེ་སྟོན་པར་བྱེད་པ་བཟློན་པར་འདོད་
 པ་དང་ལྷན་ཅིག་དེ་དང་འབྲེལ་བ་གང་ཡིན་ཞེ་ན། དེ་དག་དེའི་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྟོས་ཏེ། སྒྲུ་
 རྩམས་བཟློན་པར་འདོད་པ་དེའི་འབྲས་བྱ་ཉིད་ཏུ་བདག་ཉིད་ལ་མངོན་སུམ་དང་མི་དམིགས་པ་དག་
 གིས་ངེས་པའི་ཕྱིར་རྒྱ་དང་འབྲས་བྱའི་མཚན་ཉིད་འབྲེལ་བ་ཡིན་ནོ། ། འོ་ན་དེ་ལྷན་ན་བཟློན་པར་མེད་
 དེ། མངོན་སུམ་དང་མི་དམིགས་པ་ཁོ་ན་ལས་རྒྱ་དང་འབྲས་བྱ་དངོས་པོ་ངེས་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རོཞེ་ན།
 གང་གིས་རྒྱ་དང་འབྲས་བྱ་ཡི། ། ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྟོས་ཏེ། འདི་སྒྲུ་ཏུ་སེམས་ཏེ། གལ་ཏེ་ཡང་
 བཟློན་པར་འདོད་པ་ཅམ་ཏུ་ལྷན་ཅིག་རྒྱ་དང་འབྲས་བྱའི་དངོས་པོ་ཉིད་ཀྱིས་ངེས་ཏེ་བཟློན་པར་
 འདོད་པའི་བྱ་དང་པར་དང་ནི་གཞན་གྱི་རྒྱ་དང་ལས་བཟློན་པར་མ་གཏོགས་པ་ངེས་པར་མི་རུས་པས་དེའི་
 ཕྱིར་དེ་ངེས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་བཟློན་བྱེད་དོ། ། འོ་ན་ཏེ་བཟློན་པར་ལས་ཀྱང་ཅི་ལྷན་འདི་ངེས་པར་རུས་ཏེ། འདི་
 ལྷན་བཟློན་ཏུས་ན་གཞན་གྱི་བཟློན་པར་འདོད་པའི་བྱ་དང་པར་སྟོན་པར་ལྷན་ན་དེའི་ཆེ་དེ་ལ། བཟློན་
 འདི་བྱས་པ་ན་ཕྱིས་ཐ་སྐྱད་ཀྱི་ཏུས་ན་བཟློན་པར་འདོད་པའི་བྱ་དང་པར་རྟོག་པའི་རྒྱ་དང་ལྷན་ན་གང་
 གི་ཕྱིར་ཐབས་དེ་ཉིད་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྷན་ཡང་སྒྲུ་བཟློན་ནས་བཟློན་བྱེད་ལ། དེ་ལྷན་ཡིན་དང་སྒྲུ་
 དེ་ཉིད་ལས་བཟློན་པར་འདོད་པའི་བྱ་དང་པར་རྟོགས་པ་ན་ཕན་ཚུན་བརྟེན་པའི་སྟོན་ཏུ་
 འགྱུར་ཏེ། འདི་ལྷན་བཟློན་དབང་གིས་སྒྲུ་བཟློན་པར་འདོད་པའི་བྱ་དང་པར་གསལ་བར་བྱེད་པ་ཡིན་ལ།
 སྒྲུ་ཡང་བཟློན་པར་འདོད་པའི་བྱ་དང་པར་རྟོགས་པ་མེད་པར་སྒྲུ་ལས་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཕན་ཚུན་

ཚད་མའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་བསྐྱུས་པའི་དཀའ་འབྲེལ།

བསྐྱེན་པ་བཞེན་པ་ཉིད་ཀྱི་གསལ་བའོ་ཞེ་ན། མྱོན་འདི་ནི་མེད་དེ། སྒྲའི་ཐ་སྙད་འདི་ཐམས་ཅད་རང་གི་སྒྲུང་བའི་རྗེས་སུ་བྱེད་པ་ཉིད་ཀྱི་འདོད་དེ། འབྲེལ་བའི་རབ་རིམ་ཅན་གཉིས་ཀྱི་རྒྱ་བ་གཉིས་ཀྱི་ཐ་སྙད་ལྟ་བུ་ཡིན་པ་དེའི་ཆོ་བརྒྱུད་ཀྱི་ཆེན་མོ་ཡོད། ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྒྲུང་ཉིད་ཐམས་ཅད་བཞིན་པར་འདོད་པའི་བྱུང་པར་རྟོགས་པའི་རྒྱ་ཉིད་ཀྱི་མ་ཡིན་ཏེ། གཞན་ཀྱི་ཡང་ལ་ལར་ནས་བརྒྱུད་ནས་སུ། སྐབས་ལ་སོགས་པས་དོན་གྱི་བྱུང་པར་སྟོན་པས་རང་གི་བཞིན་པར་འདོད་པའི་བྱུང་པར་རིགས་ནས་བརྒྱེད་པའི་ཕན་ཚུན་བསྐྱེན་པ་བཞེན་པ་ཉིད་མ་ཡིན་ནོ། ། གཞན་ཡང་བྱེད་ཅག་བསྐྱེད་པར་སྒྲ་བ་ལ་ཡང་ལྷན་ཀ་མཚུངས་ཏེ། གཞན་གྱི་རྟོགས་པ་མཛོན་སུམ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། ། དེ་ལྟར་སྒྲ་བ་པོ་དང་ཉན་པ་པོ་དག་དོན་གཅིག་རྟོགས་པར་ངེས་པ་མེད་པར་བརྟེན་པ་ཡིན། དེ་ལྟར་ན་འདི་ལ་བྱེད་ཀྱི་ལན་གང་ཡིན་པ་དེ་ཁོ་པོ་ཅག་གིར་ཡང་འགྱུར་རོ། ། འདི་སྐུམ་ཀྱི་སྒྲ་བཞིན་པར་འདོད་པ་ལ་བརྟེན་པ་ཕྱིར་དེ་དེ་ལྟར་ལས་དེ་དང་ལྷན་ཅིག་འབྲེལ་བ་ངེས་པར་བྱེད། གཞན་ལ་བརྟེན་པས་ནི་དོན་གཞན་གསལ་བར་བྱེད་པར་འགྱུར་བ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། ཏ་ཅང་ཐལ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ་སྐུམ་ན། མྱོན་འདི་ནི་མེད་དེ། འདིར་སྒྲས་བཞིན་པར་འདོད་པ་ལ་ཡོངས་སུ་གསལ་བ་དོན་གྱི་ནམ་པ་ཕྱིར་ལ་གྱི་རོ་པོ་ཉིད་ངེས་པར་བྱས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་འདིར་འདོད་དེ། དེ་ནི་དོན་དམ་པར་བཞིན་པར་འདོད་པའི་རང་བཞིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། ། དེ་ཉིད་འདིར་བཞིན་པར་འདོད་པའི་བྱུང་པར་ཀྱང་འདོད་ཅིང་། དེ་ཉིད་ལ་བརྟེན་པ་ཡིན་གྱི་རང་གི་མཚན་ཉིད་ལ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། ། དེ་ཉིད་སྒྲས་བཞིན་པར་བྱ་བ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལས་དེའི་ནམ་པ་ཅན་གྱི་ནམ་པར་རྟོག་པ་སྦྱེ་བའི་ཕྱིར་བཞིན་པར་འདོད་པ་འབའ་ཞིག་སྒྲས་བཞིན་པ་ཡིན་ནོ། ། ཞེས་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། ། དེ་ལྟར་གཤེད་བཞིན་པར་འདོད་པ་ལ་ཡོངས་སུ་གསལ་བ་ལ་དོན་གྱི་ནམ་པས་སྒྲའི་འབྲེལ་བ་རྒྱ་དང་འབྲས་བུའི་མཚན་ཉིད་ཁོ་ན་ཡིན་ན་དེ་དེ་ལྟར་སྒྲོབ་དཔོན་གྱིས་དེ་དང་དེར་སྒྲ་དང་དོན་གྱི་འབྲེལ་བ་བརྟེན་པས་བྱུང་བའམ། བརྟེན་པར་གསུངས་ཤེ་ན། བཞིན་པར་འདོད་ལ་གསལ་དོན་དང་། ། ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྒྲོས་ཏེ། བརྟེན་པ་ཉན་པ་པོའི་ཤེས་པ་སྦྱེ་བར་འགྱུར་པའི་ཕྱིར་བརྟེན་པས་བྱུང་བ་ཡིན་ནོ། ། བདག་ཉིད་ལ་སོགས་པ་ཡིན་

བ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་ཐག་ཅེས་བྱ་བ་ནི་སྟོན་སྒྲུབ་བར་བྱའོ། ། གཤམ་ཏེ་ཡང་དེར་ཡང་པའི་སྒྲ་ནི་དོན་བཟོད་
 པའི་ཚིག་ཏུ་གཞུང་བར་བྱ་བ་ཡིན་ལ། དེ་ལྟ་ནའང་དོན་དམ་པར་ཡོད་པ་དང་སྒྲེ་བ་ཐ་མི་དད་པའི་
 ཕྱིར་དེ་ཉིད་བཟོད་པར་འདོད་པ་ཡོད་པ་ཡིན་ནོ། ། སྒྲ་བ་པོའི་རྒྱད་ལ་ཡང་བཟའི་སྟོན་སྒྲུབ་གསལ་བར་
 བྱེད་པའི་ཕྱིར་ཉེ་བར་གཏགས་ནས་བཟའིན་པར་བཟོད་དེ། དེ་ནི་སོ་སོར་ངེས་པའི་དུས་སྟུ་འབྲུག་པ་
 ཉིད་ཀྱིས་དེའི་དུས་སྟུ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་རོ། ། འོན་ཏེ་གཤམ་ཏེ་དོན་དམ་པར་དངོས་པོར་གྱུར་པའི་
 འབྲེལ་བ་མེད་ཅེས་བསྟན་པ་མ་ཡིན་ནམ། འོ་ན་རི་ལྟར་རྒྱ་དང་འབྲས་བུའི་མཚན་ཉིད་དུ་འགྱུར་ཞེ་
 བ། རྒྱ་དང་འབྲས་བུ་གྱུར་པ་ཡི། ། ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྟོས་ཏེ། དེ་དག་ཉིད་ནི་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རྒྱ་དང་
 འབྲས་བུར་གྱུར་པའི་དངོས་པོའོ། ། དེ་སྐད་ཅེས་བྱ་བ་ནི་རྒྱ་དང་འབྲས་བུ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པའི་
 ཚོགས་རྒྱུད་བར་བྱ་བའི་དོན་དུའོ། ། དེ་ལྟ་ན་ཡང་སྒྲེས་བྱ་དང་སྒྲུབ་བ་མེ་མེ་ལ་དེ་དག་ཐ་དད་པའི་
 ཕྱིར་རི་ལྟར་སྒྲ་བ་པོ་དང་ཉན་པ་པོ་དག་གི་འབྲེལ་བ་ཐ་མི་དད་པར་རྟོགས། འདི་ལྟར་སྒྲ་བ་པོ་འདི་
 སྟུམ་དུ། བཟའི་དུས་སྟུ་བདག་གིས་བབྱང་བ་གང་ཡིན་པའི་སྒྲ་འམ་དོན་དེ་ཉིད་ཀྱིས་དོན་དེ་ཉིད་
 རྟོགས་པར་བྱའོ་སྟུམ་དུ་སེམས་ལ། དེ་བཞིན་དུ་ཉན་པ་པོ་ཡང་འདི་སྟུམ་དུ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་དོན་དེ་ཉིད་
 རྟོགས་པར་བྱེད་དོ་སྟུམ་སྟེ། དེ་མ་ཡིན་ན་སྟོ་ཐ་དད་པ་ལ་གནས་པ་དག་རི་ལྟར་ཐ་སྟོད་དུ་བྱེད་པར་
 འགྱུར་ཞེ་ན། དེ་དག་གྱུང་ནི་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྟོས་ཏེ། མོངས་པར་ཞེས་བྱ་བ་ནི་འབྲེལ་བས་སོ། །
 རྟོགས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་འདྲིན་པའོ། ། འདི་ནི་བཟོད་དང་ཐ་སྟོད་དག་གིས་ཕྱིན་པ་སྟེ་ནོན་པ་ཡང་ཡིན་ལ་
 དུས་གྱུང་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དེ་སྐད་ཅེས་བྱའོ། ། དེར་བྱད་པར་ནི་རྒྱ་དང་འབྲས་བུའི་རོ་པོ་གཅིག་གིས་
 ཞེས་བྱ་བ་ལྟག་མའོ། ། ཡང་དོན་དམ་པར་འབྲེལ་བ་གཅིག་ཉིད་དུ་ཅིའི་ཕྱིར་མི་འདོད་གང་གིས་
 བརྟགས་པ་ཁོ་ན་འདོད་ཅེ་ན་འདི་ལ་འབྲེལ་བ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྟོས་ཏེ། འབྲེལ་བ་ཡོད་ན་ཐ་
 དད་པ་རྣམས་ལ་ཡོད་དང་ཐ་མི་དད་པ་རྣམས་ལ་ཡོད་གང་། རེ་ཞིག་ཐ་དད་པ་རྣམས་ལ་ནི་མེད་དེ།
 ཐམས་ཅད་རང་གི་བདག་ཉིད་ལ་གནས་པ་ཉིད་ཀྱིས་མ་འཆོལ་བའི་ཕྱིར་རོ། ། ཐ་མི་དད་ན་ཡང་
 དངོས་པོ་དེ་གཅིག་ཁོ་ན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་གང་ཞིག་གང་དང་ལྟན་ཅིག་འབྲེལ་བར་འགྱུར། དེའི་ཕྱིར་མ་

འབྲེལ་བ་ཉིད་དུ་འགྱུར་རོ། །གང་དུ་བརྒྱུད་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་འབྲེལ་བའི་བར་ནི་སྐྱེས་བུ་སོ་སོ་ལ་འཇ་
 ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པས་སུན་འབྲིན་པ་དེ་ལ་ཐུབ་པ་ལ་སྐྱབ་པ་ཉིད་དུ་བསྐྱུས་པའི་ཕྱིར། བར་ནི་སྐྱེས་
 བུ་སོ་སོ་ལ། ། ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྣོས་ཏེ། འདི་མི་འདོད་པའི་ཐོག་ཏུ་གཏོང་བ་ནི་སུན་འབྲིན་པ་
 ཞེས་བྱ་བ་ལ་སངས་རྒྱས་པ་དག་གིས་བར་དུ་བདག་ཤྱེད་དེ་དག་ཤྱེད་ཀྱི་འབྲེལ་བ་དངོས་སོ་
 བར་ནི་མི་འདོད་དེ། དེ་ནི་སྐྱེས་བུའི་ཚོས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། ། དེ་སུན་འབྲིན་པ་ན་ཡང་འདོད་པ་
 ཉམས་པ་འགའ་ཡང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། ། གཞན་གྱི་ཚོས་གཞན་གྱིས་འབྲེལ་བར་འགྱུར་བ་ཡང་མ་
 ཡིན་ཏེ། ཏ་ཅང་ཐལ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། ། བརྗོད་པ་རེ་རེ་ཉིད་ལ་འཇ། འགྲོ་བའི་དང་པོར་ལན་
 ཅིག་ཞིག ། ཅེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པའི་ཕྱོགས་གཉིས་སྐྱེས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཡང་ཁས་མ་སྐྱངས་པའི་
 ཕྱིར་སུན་འབྲིན་པ་མ་ཡིན་ནོ། ། བརྗོད་པ་རེ་རེ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གང་སྐྱེས་པ་དེ་ལ། དེ་ལྟའི་
 ཞེས་བྱ་བ་ནི་འབྲེལ་བའོ། ། གཞན་གྱིས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སངས་རྒྱས་པས་སོ། ། དབང་ཕྱག་ལ་སོགས་པ་
 ཞེས་བྱ་བ་ནི་དབང་ཕྱག་དང་ཚངས་པ་ལ་སོགས་པའོ། ། འབྲེལ་བ་རེ་རེ་ཐ་དད་དམ། ཞེས་བྱ་བ་ལ་
 སོགས་པ་གང་སྐྱེས་པ་དེ་ལ། རེ་རེའི་འབྲེལ་བ་གང་ཡིན་དེ། ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྣོས་ཏེ། འདིར་
 ནི་ཕྱོགས་གཉིས་པ་ཉིད་ཡིན་ལ། སློ་ཐ་དད་པར་ཐལ་བར་འགྱུར་བ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། ཐ་དད་ཀྱང་འདྲ་
 བར་རྟོགས་པའི་རྒྱ་ཉིད་མི་འགལ་བའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་ཐ་དད་སློ་ཐ་དད། ཅེས་གང་སྐྱེས་པ་དེ་ནི་མ་
 དེས་པ་ཡིན་ནོ། ། འདི་སྐྱམ་དུ་ཁོ་པོ་ཅག་ལ་སྐྱད་ཅིག་མ་འདིག་པ་མ་ཐུབ་པའི་ཕྱིར། ཐ་དད་སྐྱད་ཅིག་
 གིས་འདིག་ཕྱིར། ཞེས་ཇི་ལྟར་བརྗོད་ཅེ་ན། རིམ་གྱིས་ཀྱང་ནི་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྣོས་ཏེ། དེའི་
 ཞེས་བྱ་བ་ནི་འབྲེལ་བའི་རིམ་པ་བརྗོད་དེ་སྟོན་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ། ། གཞན་དུ་
 དེ་དག་རིམ་མི་འགྱུར། ཞེས་བྱ་བ་ནི་སྟོན་མས་ཞེས་བྱ་བ་དང་སྐྱུར་རོ། ། འདི་ཡང་སྟོག་པ་ལ་གཞོད་
 པ་ཅན་གྱི་ཚད་མ་ཡིན་ཏེ། སྐྱུར་བ་ནི་སྐྱམ་བཞིན་དུ་བརྗོད་པར་བྱའོ། ། སྐྱམ་ཉན་པའི་སྟོན་ཐ་དད། །
 ཕྱིར་ན་ཐ་སྐྱད་འདིག་པར་འགྱུར། ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་མང་པོ་རྣམས་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྣོས་
 ཏེ། དཔེར་ན་སྟོན་པོ་ལ་སོགས་པའི་སྐྱད་ཅིག་མ་མང་པོ་དག་གིས་མཐོང་ན་ཡང་ཐ་དད་པ་མ་ཡིན་པ་

དེ་བཞིན་དུ། མང་པོ་རྣམས་བད་བྱེད་ན་ཡང་འབྲེལ་བ་ཐ་དད་པ་མ་ཡིན་ན་གཉིས་ལྟ་སྒྲིལ་གྱི་ཅི་
 དགོས། ཐམས་ཅད་འདྲ་བར་རྟོགས་པ་ལ་གནས་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རོ་སྒྲུབ་དུ་བསམས་པ་ཡིན་ནོ། ། དེའི་
 ཕྱིར་སྒྲུབ་པ་པོ་དང་ཉན་པ་པོ་དག་ལ་འབྲེལ་བ་གཞན་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། ། བྱམ་པ་སོགས་ལ་མཚུངས་
 ཤེན། ། མ་ཡིན་སྒྱི་ནི་རབ་གྲུབ་ཕྱིར། ། ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གང་སྒྲུབ་པ་དེ་ལ་བྱམ་སོགས་ཀྱི་ཞེས་
 བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྒྲིལ་ཏེ། དང་པོ་ཉིད་དུ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སྒྱི་བརྟགས་པར་རོ། ། ཡང་འདི་ཉིད་དུ་བསྒྲུབ་
 བས་བསལ་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་འབྲུང་པོའི་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྒྲིལ་ཏེ། འབྲུང་པོ་རྣམས་ཉི་མ་ལ་
 སོགས་པའི་གཟའ་རྣམས་ཀྱི་མགྲུལ་ཆིངས་བཞིན་དུ་བྱེད་ཅག་སྒྲིབ་པ་བ་རྣམས་ཀྱི་རིགས་ཐ་དད་
 པར་མི་འདོད་ལ་བལྟར་རུང་བ་ཉིད་ཡིན་པ་ནི་སྤང་བ་ཡང་མ་ཡིན་ཞིང་ཐ་མི་དད་པ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ།
 རིགས་ཀྱི་རང་གི་ངོ་བོ་བཞིན་དུ་བྱམ་པ་ལ་སོགས་པ་དེ་དག་གྱང་རྟག་པ་ཉིད་དུ་ཐལ་བར་འགྱུར་བའི་
 ཕྱིར་རོ། ། ཅི་སྟེ་ཡང་ཐ་དད་པར་ཁས་ལེན་ན་དེའི་ཆོ་འབྲེལ་བ་མེད་པའི་ཉེས་པ་དང་ཐ་དད་པ་རྣམས་
 ཀྱི་འབྲེལ་བ་ནི་དེ་ལས་བྱུང་བའི་མཚན་ཉིད་ཁོ་ནར་འགྱུར་ཏེ། དེ་ལྟ་ཡིན་དང་དེ་ལས་བྱུང་བ་ཡིན་
 བ་རིགས་མི་རྟག་པ་ཉིད་དུ་འགྱུར་ཏེ། སྒྲེ་བོའི་ཆོས་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་བྱམ་པ་བཞིན་ནོ། ། ལ་ལར་
 རྟག་པ་ཉིད་ཅེས་འདོད་པ་དེར་ནི་དོན་འདི་ཡིན་ཏེ། གལ་ཏེ་བྱམ་པ་ལ་སོགས་པ་རིགས་དེ་ལས་སྒྲེ་
 བར་ཁས་ལེན་པར་བྱེད་ན། དེའི་ཆོ་བྱམ་པ་ལ་སོགས་པ་རྟག་པ་ཉིད་དུ་འགྱུར་ཏེ། རྒྱ་ཉེ་བའི་ཕྱིར་རྟག་
 ཏུ་སྒྲེ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ནོ། ། གཉི་གའི་རང་བཞིན་ཡིན་པའི་ཕྱོགས་ལ་གཉི་
 གའི་ཕྱོགས་ལས་བྱུང་བའི་སྒྲིབ་དང་གཅིག་ཉིད་ཉམས་པར་ཐལ་བར་འགྱུར་བ་ཡིན་ཏེ། དངོས་པོ་
 གཅིག་ལ་རང་བཞིན་གཉིས་མི་འཐད་པའི་ཕྱིར་རོ། ། དེ་ལྟ་ན་འང་དངོས་པོ་གཅིག་ཉིད་དུ་ཁས་སྤངས་
 པར་འགྱུར་གྱི་གཅིག་གཉི་གའི་བདག་ཉིད་ནི་མ་ཡིན་ནོ། ། གཉི་ག་མ་ཡིན་པའི་ཕྱོགས་ལ་དངོས་པོ་
 ཉིད་ཉམས་པར་ཐལ་བར་འགྱུར་བ་དང་གཅིག་ལ་བསྒྲུབ་པ་དང་དགག་པ་མི་རུང་བའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་
 གྱུང་བརྟེན་པར་བྱའོ། ། ཉེས་པ་འདི་དག་ཅེས་བྱ་བ་ནི་འབྲེལ་བ་མི་སྒྲུབ་པ་དང་མི་རྟག་པ་ཉིད་ལ་
 སོགས་པ་ཐལ་བར་འགྱུར་བའི་མཚན་ཉིད་དོ། ། རྒྱ་འདྲིན་ལ་སོགས་པ་འབྲས་བུ་རྟག་པ་ཉིད་དུ་

ཚད་མའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་བསྟན་པའི་དཀའ་འབྱེལ།

འཇུར་བ་ཡང་སྒྲོན་མ་ལྟག་པ་ཡིན་ནོ། ། འབྲེལ་བ་རྒྱས་པ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། ། ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གང་
སྟེས་པ་དེ་ལ། འབྲེལ་བ་འང་རྒྱས་པ་ཉིད་ཡིན་ལ། ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྟེ། མི་འདོད་ཅེ་ན་འདི་བྱ་བ་
ནི་གཉི་ག་དང་གཉི་ག་མ་ཡིན་པའི་རང་བཞིན་གྱི་མཚན་ཉིད་ལ་སྟེ་མ་བཞིན་དུ་སྒྲོན་དུ་ཐལ་བར་
འཇུར་བའི་ཕྱིར་རོ། ། འབྲེལ་བ་བརྟེན་པའི་དུས་སྟུང་ཡང་། ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གང་སྟེས་པ་དེ་ལ།
འབྲེལ་བ་བརྟེན་པའི་དུས་ན་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྟེས་ཏེ། ཅི་འདྲ་བ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་གང་གི་ཕྱིར་རྒྱ་
དང་འབྲས་བུའི་མཚན་ཉིད་དེ་འདྲ་བའི་འབྲེལ་བ་ཡོད་པ་དེའི་ཕྱིར་ཁ་ཅིག་རྟོགས་སོ་ཞེས་རིགས་པ་
ཡིན་ཏེ། དེ་ནི་སོ་སོར་ངེས་པའི་ཤེས་པ་སྐྱེད་པར་བྱེད་པ་ཉིད་དུ་གནས་པའི་ཕྱིར་རོ། ། ཁྱེད་ཅག་གི་
འབྲེལ་བ་ལ་ཐམས་ཅད་རིགས་པ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་སྒྲོན་པ་ནི་ཁྱེད་ཅག་གིས་ནི་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་
པ་འོ། ། འདི་ལྟར་འབྲེལ་བ་ནི་རྒྱས་པའི་མཚན་ཉིད་དུ་འདོད་ལ་སྐྱེད་པར་བྱེད་པའི་ངོ་སོ་ཡང་རྒྱས་པ་
ཞེས་བྱའོ། ། དེ་ཡང་རྟག་པ་དང་གཅིག་ཕྱིར་རང་བཞིན་དང་དོན་རྟོགས་པ་སྐྱེ་བར་བྱེད་པ་ལ་ངེས་
པར་འདོད་དོ། ། དེ་ལྟར་དོན་རྟོགས་པ་ལ་ངེས་པ་ཡིན་ན་སྐྱེ་བུ་ཟུང་ཟད་ཀྱི་མཚམས་དང་འབྲལ་བ་
མཚམས་མེད་པར་འདོད་དམ། འོན་ཏེ་མ་ཡིན་ཞེས་བྱ་བ་ཕྱོགས་གཉིས་སོ། ། ཕྱོགས་དང་པོ་ལ་ཐམས་
ཅད་ལ་ཐམས་ཅད་ཅིག་ཅར་དོན་རྟོགས་པར་ཐལ་བར་འཇུར་རོ། ། ཕྱོགས་གཉིས་པ་ལ་ཡང་སོ་སོར་
ངེས་པའི་ཤེས་པ་སྐྱེད་པར་བྱེད་པའི་རང་བཞིན་ངེས་པའི་རྒྱ་བརྟེན་པར་བྱ་སྟེ། དངོས་པོ་བྱས་པ་
རྣམས་ནི་སོ་སོར་ངེས་པའི་འབྲས་བུ་སྐྱེད་པར་བྱེད་པའི་རང་བཞིན་ངེས་པ་ནི་རང་གི་རྒྱ་དང་རྒྱ་
རྣམས་ཡིན་པར་རིགས་ཏེ། རྟག་པ་རྣམས་ནི་མ་ཡིན་ནོ་སྟེ་མ་བསམས་པ་ཡིན་ནོ། ། འདི་སྟེ་མ་བྱ་
རྟག་པ་རྣམས་ཀྱང་གང་གིས་སོ་སོར་ངེས་པའི་འབྲས་བུ་སྐྱེད་པར་བྱེད་ཀྱི་ཐམས་ཅད་མ་ཡིན་པ་དེ་
འདྲ་བ་དེ་ནི་རང་བཞིན་ཉིད་ཡིན་ཏེ། རང་བཞིན་ནི་བརྟེན་ལ་ཞིང་བརྟག་པར་འོས་པ་མ་ཡིན་ནོ་སྟེ་མ་
བྱ་སེམས་ན། འོ་ན་དེ་ལྟར་གཤམ་ཏེ་དེའི་རང་བཞིན་འདི་རང་ཉིད་ཀྱིས་ཡིན་གྱི་གཞན་ལ་ལྟོས་པ་མེད་
པ་ཡིན་ན་དེའི་ཆེ་བར་འཛིན་པ་ལས་སྟེ་ལྟོས་པ་དུ་དང་བརྟེན་པའི་སོ་སོར་ངེས་པའི་རྟོགས་པ་སོ་
དེའི་ཤེས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཆེ་འཇུག་པར་འཇུར་ཏེ། དེའི་ཤེས་པ་སྐྱེད་པར་བྱེད་པ་ལ་ངེས་པའི་རྒྱས་

པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཆེ་གནས་པའི་ཕྱིར་རོ། ། ཡང་ཅི་སྟེ་ཤེས་པར་བྱེད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་འབྲེལ་བའི་
 མཚན་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་པ་ཤེས་ན་ཤེས་པ་སྐྱེད་པར་བྱེད་པ་ཡིན་གྱི་མཤེས་པར་ནི་མ་ཡིན་ནོ། ། དེས་ན་རི་
 སྐད་ཏུ་བཤད་པའི་སྟོན་ཏུ་ཐལ་བར་འགྱུར་སྟམ་ན། དེ་ནི་ཡང་དག་པ་མ་ཡིན་ཏེ། གལ་ཏེ་ཤེས་པ་དང་
 མི་ཤེས་པའི་གནས་སྐབས་གཉིས་པན་ཚུན་ཐ་དད་པར་འདོད་ན་དེའི་ཆེ་རྟག་པ་ཉམས་ལ་ཅི་སྟེ་ཐ་མི་
 དད་ན་དེའི་ཆེ་ཤེས་པ་དང་མི་ཤེས་པའི་རང་བཞིན་གཉིས་ཀྱི་ནམ་པར་དབྱེ་བ་མི་འཐད་དེ། དངོས་པོ་
 གཅིག་སྐྱེས་ཏུ་གཅིག་ལ་ལྟོས་ནས་ཤེས་པ་དང་མ་ཤེས་པ་པན་ཚུན་འགལ་བའི་རང་བཞིན་གཉིས་
 རིགས་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། ། གཞན་ཡང་རྣམ་པ་རྟོགས་པར་བྱེད་པའི་ཐབས་ཡོད་ན་ཤེས་པ་ཉིད་ཏུ་
 འགྱུར་ན། གང་གི་ཕྱིར་དེ་སྲིད་པ་མ་ཡིན་ནོ་སྟམ་ཏུ་སེམས་ན། འདྲ་བ་ནི་གཞན་ཡང་ཞེས་བྱ་བ་ལ་
 སོགས་པའོ། ། གལ་ཏེ་དོན་གྱིས་གོ་བས་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པས་རེ་ཞིག་རྒྱས་པར་གཞན་གྱི་དོགས་པ་
 བསྐྱ་བ་ཡིན་ཏེ། འདི་ལྟར་གཞོན་ནུ་མ་ལེན་གྱིས་འབྲེལ་བ་རྟོགས་པའི་ཐབས་འདི་སྤྲོས་ཏེ། གང་གི་
 ཕྱིར་རེ་ཞིག་དང་པོར་མངོན་སུམ་གྱི་སྒྲ་དང་འབྲེལ་བ་ཆད་པར་བྱེད་པའི་སྒྲ་བ་པོ་དང་བརྟེན་པར་བྱ་
 བ་སྟེ་བརྟེན་བྱའི་དངོས་པོ་མཐོང་ལ། དེ་ནས་ཕྱིས་གཡོ་བའི་མཚན་ཉིད་རྟགས་ཀྱིས་རྗེས་སུ་དཔག་
 པས་ཉན་པ་པོ་རྟོགས་པ་ཉིད་མཐོང་སྟེ། དེས་པར་བྱེད་དོ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ནོ། ། བྱེད་པ་ནི་བྱེད་པ་པོས་
 བྱས་པའི་གཡོ་བས་རྗེས་སུ་དཔག་པ་ཉིད་ཏུ་བརྟེན་དོ། ། དེའི་འོག་ཏུ་དོན་གྱིས་གོ་བས་གཉིས་ལ་
 བརྟེན་པའི་རྣམ་པ་རྟོགས་ཏེ་དོན་གྱིས་གོ་བས་དངོས་སུ་མི་རྟོགས་པ་དེའི་ཕྱིར་དོན་གྱིས་གོ་བས་
 རྟོགས་སོ། ། ཞེས་བསྟན་ནོ། ། ཆད་མ་གསུམ་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་མངོན་སུམ་དང་། རྗེས་སུ་དཔག་པ་དང་།
 དོན་གྱིས་གོ་བའི་མཚན་ཉིད་ཅན་གྱི་ཆད་མ་གསུམ་གང་ཞིག་རྟོགས་པར་བྱ་བའི་དོན་ཏུ་ཡོད་པ་དེ་
 ལ་དེ་སྐད་ཅེས་བྱའོ། ། གཞན་ཏུ་མི་འཐད་ཁོ་ནའི་ཕྱིར། ཞེས་བྱ་བ་སོགས་པ་སུན་འབྱེན་པ་འཆད་དེ།
 འདིས་ནི་དོན་གྱིས་གོ་བ་མ་དེས་པ་ཉིད་ཏུ་བསྟན་པ་ཡིན་ཏེ། འབྲེལ་བ་རྟག་པ་མེད་ན་ཡང་རྟོགས་པ་
 སྲིད་པར་བསྟན་ཟིན་པའི་ཕྱིར་རོ། ། སྐབས་པར་བྱེད་པའི་ཆད་མ་མེད་པའི་ཕྱིར་རྟག་པར་མི་རིགས་པ་
 འགའ་ཞིག་ཏུ་མ་ཟད་ཆད་མས་གཞོད་པའི་ཕྱིར་ཡང་མི་རིགས་སོ་ཞེས་བསྟན་པའི་ཕྱིར། རྣམ་པ་རྟག་

ཚད་མའི་དེ་ཁོན་ཉིད་བསྐྱུས་པའི་དཀའ་འབྱེལ་།

པ་ཉིད་ཕྱོགས་ལ། ། ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྒྲིམ་ཏེ། སྒྱུར་བ་ནི་གང་དག་བརྒྱུ་ལ་སྒྲིམ་ནས་དོན་གསལ་
བར་བྱེད་པ་དེ་དག་ནི་འབྲེལ་བ་རྟག་པ་དང་ལྡན་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་ག་བ་ལ་སོགས་པའི་སྒྲིམ་
རྒྱུ་མས་བཞིན་ནོ། ། འདིག་རྟེན་པ་དང་རིག་བྱེད་ཀྱི་གོ་ལ་སོགས་པའི་སྒྲིམ་རྒྱུ་མས་ཀྱང་བརྒྱུ་ལ་སྒྲིམ་ནས་
དོན་གསལ་བར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། ། ཞེས་བྱ་བ་ནི་འགལ་བས་བྱུང་བ་དམིགས་པ་སྟེ། ལྟོས་པ་དང་བཅས་
པ་ཉིད་ལ་ནི་འབྲེལ་བ་རྟག་པ་དང་ལྡན་པ་ཉིད་དང་འགལ་བ་མི་རྟག་པའི་འབྲེལ་བ་དང་ལྡན་པ་ཉིད་
ཀྱིས་བྱུང་བའི་བྱིར་རོ། ། ཚད་མ་འདི་ཡང་འཆད་པར་འགྱུར་རོ། ། འདིར་ནི་དེའི་བྱུང་བ་ཙམ་ཞིག་
སྒྲིམ་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ཏེ། འདི་ལྟར་སྒྲིམ་རྒྱུ་མས་ནི་དོན་རྟོགས་པའི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་འབྲེལ་བས་འབྲེལ་བ་
རྟག་པ་དང་ལྡན་པར་འདོད་ལ་རྒྱས་པ་དེ་ཡང་རྟག་པའི་བྱིར་པན་གདགས་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་པས་
བརྒྱུ་ལ་སོགས་པས་འགའ་ཞིག་ལ་ཡང་སྒྲིམ་པ་མ་ཡིན་ནོ། ། དེ་ལྟ་ཡིན་དང་དེ་ལས་བྱུང་བའི་སྒྲིམ་
དོན་རྟོགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཆེ་འགྱུར་རོ། ། གཞན་ཡང་རྒྱས་པ་དེ་དོན་གཅིག་ལ་ངེས་པ་ཡིན་ནམ་
དོན་དུ་མ་ལ་ངེས་པ་ཡིན། དོན་དུ་མ་ལ་ངེས་པའི་ཕྱོགས་དེ་ལ་ཡང་ཅི་སྒྲིམ་འདིའི་ངེས་པ་དོན་དུ་མ་
གསལ་བར་བྱེད་པ་གཅིག་ཉིད་ཡིན་ནམ། འོན་ཏེ་དུ་མ་ཡིན་ཞེས་རྒྱུ་མས་པར་བརྟག་གོ། ། དེ་ལ་ཕྱོགས་
དང་པོ་ལ་ལྟལ་དང་དུས་ལ་སོགས་པ་ཐ་དད་པས་བརྒྱུ་ལ་གཞན་བྱེད་པ་ན་སྒྲིམ་དོན་གཞན་རྟོགས་པར་
བྱེད་པ་གང་ཡིན་པ་འདི་མཐོང་སྟེ། དཔེར་ན་ག་ལི་དང་མ་རི་ལ་སོགས་པའི་སྒྲིམ་རྒྱུ་མས་འབྲེལ་བ་
དང་འཕགས་པའི་ལྟལ་བ་དག་ལ་གོ་རིམས་བཞིན་དུ་དུས་ཀྱི་ཆ་དང་ཆར་འབབ་པ་དང་ཉེ་བར་འཆེ་
བ་ལ་སོགས་པ་བརྗོད་པར་བྱེད་པ་ཅན་ཀྱི་སྒྲིམ་ལས་དོན་གཞན་རྟོགས་པར་བྱེད་པ་ཉིད་དུ་མཐོང་བ་
གང་ཡིན་པ་དེར་འབྱུང་བ་སྟེ་རྒྱས་པ་ངེས་པའི་བྱིར་མིག་ལ་སོགས་པ་བཞིན་ནོ། ། མིག་ནི་བརྒྱུ་
དབང་གིས་རོ་ལ་སོགས་པའི་དོན་དུ་སྒྱུར་བར་འོངས་པ་མ་ཡིན་ནོ། ། ཕྱོགས་གཉིས་པ་ལ་ཡང་སྒྲིམ་
གཅིག་ལས་ཅིག་ཅར་སྒྱེས་བྱ་ཐམས་ཅད་ལ་དོན་ཐམས་ཅད་རྟོགས་པར་ཐལ་བར་འགྱུར་རོ། ། དེ་ཉིད་
སྟོན་པ་ནི། གལ་ཏེ་སྒྲིམ་རྟོགས་དོན་གསལ་བྱིར། ། ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་འོ། ། འདི་ཉིད་ལ་སྟོན་གཞན་
འཆད་པ་ནི། དོན་ནི་གསལ་བར་བྱེད་རྒྱས་པ། ། ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྟེ། དེ་ལ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རྒྱས་པ་

དོན་རྟོགས་པ་ཡིན་ནོ། ། མི་གཡོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རྟག་པ་སྟེ། འདི་ཡང་སྐད་གདགས་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་པ་
 ཉིད་ལ་གཏན་ཆོག་པ་ཡིན་ནོ། ། བར་ལ་སྟོས་པ་དང་བྱས་པ་ཉིད་ཁས་སྒྲུངས་ནས་ཀྱང་ཉེས་པ་གཞན་
 འཆད་པ་ནི། དོན་ནི་གསལ་བར་བྱེད་པའི་རྒྱ། ། ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྟོས་ཏེ། དོན་མ་འཆོལ་བར་
 ཤེས་པ་ཡིན་ནོ་སྟེ་མ་པས་བྱེད་ཀྱི་ཀྱིས་ཀྱི་འཆོལ་བའི་རྒྱ་སྟེས་བྱ་བ་གཤམ་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལ་རྩི་ལྟར་ལ་
 ལར་དེ་དག་གི་དོན་ཐམས་ཅད་ཐུན་མོང་བའི་རྒྱ་རྣམས་བསྟེ་བར་བྱེད་པ་དེ་བཞིན་དུ་རིགས་བྱེད་
 ཐམས་ཅད་ཀྱང་ལ་ལར་དེ་དག་གི་འདོད་པའི་དབང་གིས་བརྟུན་པ་ན་ཅིའི་ཕྱིར་འཆོལ་བར་མི་
 འཇུར་ཏེ། སྟེས་བྱ་དེ་དག་ནི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཡོངས་སུ་མི་ཤེས་པའི་ཕྱིར་རོ། ། འདི་ལྟར་བརྟུན་ཏེ་འདོད་
 པའི་དབང་གིས་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མི་ཤེས་པ་དེ་དག་རང་དབང་དུ་འཇུག་པ་ན་གང་ཞིག་
 དེས་པར་འཇུར། དེའི་ཕྱིར་འདོད་པ་ལས་འབྱུང་བའི་རང་དབང་གིས་བརྟུན་ཡང་རང་དབང་ཅན་གྱི་
 འཇུག་པ་གཞན་ཀྱི་བཞིན་དུ་ཅིའི་ཕྱིར་འགལ་བའི་དོན་སྟོང་བར་བྱེད་ཀྱས་པ་དོན་དུ་མ་གསལ་བར་
 བྱེད་པའི་ཕྱོགས་ཁས་སྒྲུངས་ནས་སྟོན་གཞན་འཆད་པ་ནི། ལྷ་ཆོག་དོན་ནི་གསལ་བྱེད་ལས། ཞེས་
 བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྟེ། གལ་ཏེ་ཡང་རྒྱ་རྣམས་ལ་དོན་དུ་མ་སྟོན་པར་བྱེད་པའི་ཀྱས་པ་ཡོད་ཀྱི་དོན་
 རྣམས་ལ་དོན་གྱི་བྱ་བ་ཐམས་ཅད་བྱེད་པ་ཉིད་མེད་དེ་རྒྱ་དང་འབྲས་བུའི་དངོས་པོ་སོ་སོར་དེས་པའི་
 ཕྱིར་རོ། ། དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ན་འགའ་ཡང་གཞོད་པ་འཕམ། མི་གཞོད་པར་མི་འཇུར་རོ། ། དེ་ལྟ་ཡིན་དང་སོ་
 སོར་དེས་པའི་དོན་བྱ་བ་བྱེད་པར་སྐབ་པར་བྱེད་པའི་དོན་ཐམས་ཅད་དང་ཐུན་མོང་པའི་སྟེའི་འདོད་
 པའི་དོན་གྱི་ཡུལ་ཅན་ཉིད་ཀྱི་བརྟུན་པས་བྱེད་དོ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ག་ལས་རྟོག་པ་ཡིན། དེ་ལྟ་བས་ན་
 ལོག་པ་ཉིད་མིན་པའི་ཕྱིར་རྟག་པར་བརྟགས་པ་དོན་མེད་པ་ཉིད་ཡིན་ནོ། ། གཞན་ཡང་འདིའི་དོན་
 མེད་པ་ཉིད་བརྟུན་པའི་ཕྱིར། བར་ལ་སྟོས་པ་ཡིན་པས་ན། ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྟོས་ཏེ། གལ་ཏེ་
 འབྲེལ་བ་ཡོད་པ་ཅམ་གྱིས་དོན་རྟོགས་པའི་རྒྱར་ཇུར་ན་དེའི་ཆེ་བར་མི་ཤེས་པ་ལ་ཡང་འཇུར་བའི་
 ཕྱིར་གདོན་མི་བར་དེ་ནི་བར་ལ་སྟོས་པ་ཉིད་དུ་འདོད་པར་བྱའོ། ། དེའི་ཕྱིར་བར་ཡང་དོན་རྟོགས་
 པའི་རྒྱ་ཉིད་དུ་ཁས་ལེན་པར་བྱེད་པ་ནི་གཞན་དག་གིས་གྲུས་པ་ཉི་བར་འཇོག་པའི་རྟོག་པའི་འབྲེལ་

ཚད་མའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་བསྐྱུས་པའི་དཀའ་འབྲེལ།

བདེ་ཅིའི་ཕྱིར་རྒྱ་མེད་པར་རྒྱས་པར་བྱེད། འདི་ལྟར་འབྲེལ་བའི་བྱ་བ་ནི་འདི་ཙམ་ཞིག་ཡིན་ཏེ། རོན་
རྟོགས་པ་བསྐྱེད་པར་བྱེད་པ་གང་ཡིན་པའོ། ། གལ་ཏེ་བརྟེན་བྱེད་པ་ཡིན་ན་དེའི་ཆོ་གཞན་འབྲེལ་བ་
རྟག་པ་བརྟགས་པས་ཅི་ཞིག་བྱ། བྱད་པར་བོགས་དབྱུང་དུ་མེད་པ་དེ་ནི་འགའ་ཞིག་ལ་ཡང་ལྟོས་པ་མ་
ཡིན་ནོ། ། ཞེས་ལན་བརྒྱར་བཤད་ཟིན་ནོ། ། རུས་པ་མ་མཐོང་བ་རྒྱ་ཉིད་དུ་རྟོགས་ན་གྱེ་མ་ཨ་རུ་ར་དང་
ཕྱད་ནས་ལྟས་འབྲེལ་བར་བྱས་སོ། ། ཞེས་ཅིའི་ཕྱིར་རྟོགས་པར་མི་བྱེད་འདི་ལྟར་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་
པས་འབྲེལ་བའི་བྱ་བ་དེ་ཉིད་མ་གྲུབ་པར་རྟོན་པ་ཡིན་ནོ། ། དེ་ལས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་བརྟེན་ལས་སོ། །
བརྒྱད་པ་འདི་ཡི་དོན་མེད་དོ། ། ཞེས་བྱ་བ་ནི་རུས་པ་མ་མཐོང་བ་རྒྱ་ཉིད་དུ་རྟོགས་ན་ཐུག་པ་མེད་
པའི་རྟོན་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། འདི་ལྟར་འབྲེལ་བ་རྟོགས་ན་ཡང་གཞན་ཡང་རུས་པ་མ་མཐོང་བའི་རྒྱ་
གཞན་ཅིའི་ཕྱིར་རྟོགས་པར་མི་བྱེད་དེ་རུས་པ་མ་མཐོང་བ་ཉིད་དུ་བྱད་པར་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། ། དེ་
བཞིན་དུ་གཞན་ཡང་ཡིན་པའི་ཕྱིར་བརྒྱད་པ་དོན་མེད་པ་ཆེན་པོ་འབྱུང་བར་འགྱུར་རོ། ། དེ་ལྟར་
གཞོད་པར་བྱེད་པའི་ཚད་མའི་བྱ་བ་བསྐྱུས་ནས། རྒྱུས་བྱའི་འདོད་ཙམ་ལས་བྱུང་བའི། ། ཞེས་བྱ་
བ་ལ་སོགས་པས་དོན་གྱི་གོ་བ་སྤར་མ་ངེས་པ་ཉིད་དུ་བསྐྱུས་པ་མཐུག་སྐྱད་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །
འབྲེལ་བ་མི་འགྲུབ་པོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རྟག་པ་ཞེས་བྱ་བ་ལྟག་མའོ། ། དེ་ལྟར་བྱས་ན། མི་ཤེས་པ་དག་
ཐམས་ཅད་ལ། ། སྤར་སྤར་སྤར་བྱེད་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པས་གང་འདི་ལ་སྐྱས་པ་དེ་ལ་བན་ཚུན་
འགལ་བ་སྐྱས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་རྟོན་པ་ནི། རུས་པ་གཞན་དུ་འཐད་པ་ནི། ། ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྐྱོས་
ཏེ། གལ་ཏེ་ཐམས་ཅད་མི་ཤེས་པ་ཉིད་ཡིན་ན་འོ་ན་དེ་ལྟར་སྤར་སྤར་སྤར་མི་ཤེས་པའི་ཕྱིར་འབྲེལ་བ་
གྲུབ་པར་འགྱུར། ཡོང་བ་བརྒྱད་པ་ནི་གཞན་དག་ལ་གཞུགས་ཀྱི་བྱད་པར་འདོམ་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་
རུས་པ་མ་ཡིན་ནོ། ། དི་རྒྱུད་དུ་རི་ཁྲོད་རྗེས་གཞུགས་ཀྱི་བྱད་པར་དག་ལ་ཡོང་བ་རྣམས་ཀྱི་ཆིག་
བཞིན་དུ་དེ་ལྟ་བུའི་རིགས་ཅན་གྱི་དོན་དག་ལ་རྒྱུས་བྱའི་ཆིག་ཚད་མ་ཉིད་དུ་ཉེ་བར་འགོ་བ་མ་ཡིན་
ནོ་ཞེས་བཤད་པ་ལྟ་བུའོ། ། འདི་ལྟར་དུ་མངོན་སྲུང་གིས་མ་མཐོང་བའི་ཕྱིར་ཐམས་ཅད་མི་མཐོང་
པའི་ཕྱིར་བརྟེན་གྱི་རུས་པ་ཐམས་ཅད་དུ་ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། རྒྱའི་ཐ་སྙད་

གཞན་དུ་མི་འཐད་པའི་ཆད་མས་སྒྲ་མ་སྒྲ་མའི་ཀན་པོ་དག་ལས་མི་ཤེས་པ་ཉིད་ཡོད་པ་ཁོ་ནའོ་སྒྲ་
 དུ་སེམས་ན། དེ་ནི་དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ཏེ། གང་གི་ཕྱིར་གཞན་དུ་ཡང་བརྟེན་ལས་སྒྲའི་སྒྲོ་ནས་ཐ་སྟངས་འཇུག་
 པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ནི་བསྟན་ཟིན་ཏོ། ། མ་བསྟན་པ་མ་ཡིན་མོད་ཀྱི། དེ་ལྟ་ན་ཅི་འདི་ཉག་པ་མ་
 ཡིན་ནམ། འོན་ཏེ་མི་ཉག་པ་ཡིན་སྒྲུལ་དུ་ཐེ་ཆོམ་ཟ་བ་ཡིན་ནོ། ། དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་དོགས་པ་ཡིན་ཞེས་
 བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྒྲོས་ཏེ། འདི་ལྟར་དོན་གྱིས་གོ་བས་འབྲེལ་བ་ཅམ་ཡོད་པ་ཉིད་དུ་རྟོགས་ཀྱིས་བྱུང་
 པར་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་དང་ལྟན་ཅིག་འབྲེལ་བ་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ་སྒྲུལ་དུ་བསམས་པ་ཡིན་ནོ། ། དེ་
 ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རྟོགས་སུ་དབུགས་པ་ལས་དོན་གྱིས་གོ་བས་ཐ་དད་པ་མ་ཡིན་ནོ། ། འདི་སྒྲུལ་དུ་སྒྲུ་མི་ཉག་པ་
 ནི་དོན་རྟོགས་པར་བྱེད་པའི་རྒྱ་ཉིད་དུ་མ་མཐོང་ལ་རིགས་པ་ཡང་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་སྒྲར་བསྟན་ཟིན་
 ཏོ། ། དེའི་ཕྱིར་ཤུགས་ཀྱིས་བཟླ་པ་གྲུབ་པར་འགྱུར་རོ་སྒྲུལ་དུ་སེམས་ན། འདི་ནི་ཉག་པ་ལ་མཚུངས་
 པ་དང་མ་གྲུབ་པ་ཡིན་ནོ། ། འདི་ལྟར་འབྲེལ་བ་ཉག་པ་ལ་ཡང་དོན་རྟོགས་པའི་རྒྱ་ཉིད་དུ་མ་མཐོང་
 བའི་ཕྱིར་མཚུངས་ལ་ལག་བརྟེན་ལ་སོགས་པ་མི་ཉག་པ་ཉིད་ལ་ཡང་རྟོགས་པར་བྱེད་པ་ཉིད་མཐོང་བའི་
 ཕྱིར་མ་མཐོང་བ་ཉིད་མ་གྲུབ་ལོ། ། དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་མི་རིགས་པ་ཉིད་ཀྱང་མ་གྲུབ་ལོ། ། ཉག་པ་ནི་རིམ་
 དང་ཅིག་ཅར་དག་གིས་དོན་བྱེད་པ་འགལ་བའི་ཕྱིར་དེ་ཉིད་རིགས་པ་མ་ཡིན་པས་འདི་ནི་ཁྱི་ནའོ། །
 དེ་ལྟར་དོན་གྱིས་གོ་བས་མ་ངེས་པ་ཉིད་དུ་མཇུག་བསྟུན་ནས་གཞོན་པར་བྱེད་པའི་ཆད་མ་མཇུག་
 སྟངས་པར་བྱེད་པ་ནི། དེས་ན་བ་ཡང་རྟོགས་ཀྱི། ། ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྒྲོས་ཏེ། དེས་ན་ཞེས་བྱ་བ་
 ནི་དོན་དེའི་ཕྱིར་རོ། ། ཉག་པའི་འབྲེལ་ལྟན་ཞེས་བྱ་བ་ལ། མིན་ཞེས་བྱ་བ་དང་སྒྱུར་རོ། ། སྒྱུར་བ་
 དགོད་པ་ནི་དང་པོ་ཉིད་དུ་བསྟན་ཟིན་ཏོ། ། འོན་ཏེ་ག་བ་ལ་སོགས་པའི་སྒྲ་རྣམས་ལེགས་པར་བྱས་པ་
 མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་གཞན་གྱིས་རྫོང་པར་བྱེད་པ་ཉིད་མི་འདོད་པ་མ་ཡིན་ནམ། དེའི་ཕྱིར་དཔེ་མ་གྲུབ་
 པ་ཉིད་ཡིན་ནོ། ། དེ་སྐད་དུ་ཡང་གཞོན་ཏུ་མ་ལེན་གྱིས། རེད་ལ་གོ་ཡི་སྒྲ་གནས་ན། ། དེ་མི་རྣམས་བྱང་
 ཅན་བྱས་པའོ། ། ག་ཡི་སོགས་ལ་ཆ་བའི་སྒྲ། ། རྟེན་འབྲུང་གོ་ཡི་སྒྲོ་བཞིན་ནོ། ། ཞེས་བཤད་དོ། ། འདིའི་
 དོན་ནི་འདི་ཡིན་ཏེ། རྫོང་པར་བྱེད་པ་གོའི་སྒྲ་ལེགས་པར་སྒྱུར་བ་ཡོད་ན་ག་བ་ལ་སོགས་པ་ལེགས་

ཚད་མའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་བསྟུན་པའི་དཀའ་འབྲེལ།

པར་མ་བྱས་པ་སྦྱར་བ་ལས་བ་ཡང་གི་སྒོར་འཇུར་བ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བརྗོད་ཀྱི་དེ་ཉིད་ལ་བྱུང་བ་ནི་མ་
ཡིན་ནོ། ། འོ་ན་ཅི་ཞེ་ན། ཅ་བ་ལྟེ་གཙོ་བོ་ལ་ལེགས་པར་བྱས་པའི་གའི་རྗེས་སུ་འབྲངས་ནས་དེ་ལ་
རྒྱས་པ་མེད་པ་ལས་བྱུང་བ་ཅན་གྱིས་བྱས་པའི་ཞེས་བྱ་བ་དང་། ག་བ་ལ་སོགས་པ་ལས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་
གཞི་མཐུན་པ་ཉིད་ཏུ་སྒྲེལ་རྒྱུ་། ། ལེགས་པར་བྱས་པའི་གོ་སྐྱོད་ལ་སྦྱོར་བྱས་བརྗོད་པ་ཉིད་ཏུ་མི་རྒྱས་
པ་ནི་དེ་མི་རྒྱས་པའོ། ། དེ་ལས་བྱུང་བ་རྟག་ལ་སོགས་པའི་བྱ་བ་གང་ཡིན་པ་ནི་མི་གསལ་བ་དེ་ལ་དེ་
རྟག་ཅེས་བྱའོ། ། དེས་བྱེད་ཏུ་བརྟག་པ་ནི་ག་བ་ལ་སོགས་པའི་སྒྲ་ཡིན་ཏེ། གཞུང་བར་བྱ་བ་སྦྱོར་བྱ་ནི་
ག་བ་ལ་སོགས་པའི་སྒྲས་བརྗོད་པ་ན་བྱ་བ་དེ་ནི་འདྲུང་པར་བྱེད་པ་ཉིད་ཏུ་འདོད་པའི་ཕྱིར་རོ། ། དེ་
བཞིན་ཏུ་པར་ཏི་ཏ་རི་ན་རེ་འི་ལྟར་བྱིས་པ་སྒྲོབ་པ་ནི། ཨ་མར་མི་གསལ་ཨ་མར་བརྗོད། ། དེ་ཤེས་པ་
ལ་དེ་ཡིས་ནི། ། གསལ་བར་ངེས་པ་ཐོབ་པར་འཇུར། ། དེ་ལྟར་ལེགས་སྦྱར་སྦྱར་བྱས་ལ། ། གང་ཞིག་སྒྲ་
ཉམས་རབ་སྦྱར་བ། ། དེ་ཡིས་ལེགས་སྦྱར་གྱིས་ཚོད་པའི། ། རོན་འགའ་ཞིག་ནི་རྗེས་དཔག་བྱེད། །
ཅེས་བརྗོད་དོ། ། དེའི་ཕྱིར། གོ་སྐྱོད་ནི་རུང་གནས་ན། ། ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་འདི་སྒྲོས་སོ། ། དེ་ལྟ་མ་
ཡིན་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པས་ལན་འདེབས་པར་བྱེད་དེ། ཉ་བ་ལ་སོགས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཉ་ཤོར་བ་ལ་
སོགས་པའོ། ། སོགས་པའི་སྒྲས་སྒྲ་སྒྲོ་ལ་སོགས་པ་གཞུང་རོ། ། འདི་ལྟར་དེ་དག་ནི་སྒྲར་ལ་ལེགས་པར་
སྦྱར་བའི་སྒྲ་ཉིད་གྱིས་དོན་སྟོན་པར་བྱེད་པ་ན་མགོ་ཚུངས་པར་འཇུར་ཏེ། དེ་ལྟ་བུས་ན་ཅ་བའི་སྒྲའི་
རྗེས་སུ་འབྲངས་ནས་དོན་རྟོགས་པར་བྱེད་པ་མ་ཡིན་ནོ། ། ཡང་ན་ཡུལ་འཇིག་པ་དང་རིགས་ཆད་
པའི་ངོ་བོ་འཇིག་པར་འཇུར་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གང་སྒྲས་པ་དེ་ལ། ཡུལ་འཇིག་པ་དང་ཞེས་བྱ་བ་
ལ་སོགས་པ་སྒྲོས་ཏེ། འདི་སྒྲམ་ཏུ་སེམས་ཏེ། ཁོ་བོ་ཅག་གིས་ཐམས་ཅད་རྒྱན་ཆད་པའི་བདག་ཉིད་
འཇིག་པ་ཡིན་པར་མ་བརྗོད་ལ་འབྱེན་པ་དང་རྟུང་པའི་བདག་ཉིད་ཀྱི་ཐོག་མ་མེད་པའི་སྦྱོར་བྱ་ཡང་
མ་ཡིན་ནོ། ། འོ་ན་ཅི་ཞེ་ན། འགྲོ་བ་ཐམས་ཅད་ཐོག་མ་མེད་པའི་ཐ་སྙད་དང་ལྡན་ཏེ་ཐོག་མ་མེད་པའི་
བག་ཆགས་ལས་བྱུང་བའི་རྣམ་པར་རྟོག་པའི་མཐར་ཐུག་པའི་སྒྲ་ལས་བྱུང་བ་འདུག་པ་ཡིན་ནོ་སྒྲམ་
སོ། ། འོན་ཀྱང་བྱེད་ཅག་ན་ཡུལ་འཇིག་པ་ལ་སོགས་པའི་ངོ་བོ་འཇིག་པར་བརྗོད་ལ། གང་ཡང་

སངས་རྒྱལ་པ་རྣམས་ཀྱིས་མེ་དང་རྩུ་དང་རྩུ་དག་གིས་འཇིག་པའི་རང་བཞིན་གྱིས་སྒྲོང་གསུམ་གྱི་
 འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ཀྱི་མཐར་ཐུག་པའི་བར་དང་འོག་གི་མཚམས་ནི་རྩུ་གི་དགྱིལ་འཁོར་དང་།
 རྟེན་དུ་གོ་རིམས་བཞིན་དུ་བསམ་གཏན་དང་པོ་དང་གཉིས་པ་དང་གསུམ་པའི་མཐར་ཐུག་པ་འདི་
 ཚད་མས་མི་གཞོད་པའི་ཕྱིར་གཞོད་པ་མེད་པ་ཡིན་ལ། དགག་པར་མི་རྩལ་པའི་ཕྱིར་ཚངས་པ་ལ་
 སོགས་པ་ལ་ཡང་དོགས་པ་ཡིན་ནོ། ། འཇིག་པ་དེ་གཉིས་ཀ་ལ་ཡང་རིག་བྱེད་འཇིག་པར་སྤྱིད་དེ།
 ཕྱིན་ཅི་ལོག་གི་དོན་རྟོགས་པ་ན་ཡང་རིག་བྱེད་འདི་གཞན་ཉིད་ཡིན་ནོ། ། འབྲ་བ་ཉིད་དེ་སྤྲང་འཇུར་
 བ། ། ཞེས་བྱ་བ་ནི་བྱེད་ཀྱིས་རི་སྤྱིད་དུ་གཞོད་པ་ཅན་གྱི་ཚད་མ་བཟོད་པ་དེ་སྤྱིད་དུ་དོགས་པ་ལྟོག་
 པར་མི་འཇུར་རོ། ། འདི་སྤྲུལ་དུ་གཞོད་པ་ཅན་གྱི་ཚད་མ་འདི་ཡོད་པ་ཁོན་སྟེ། འདི་ལྟར་རེ་ཞིག་ད་
 ལྟར་ཡུལ་ཐམས་ཅད་དུ་སྐྱེས་བྱ་རྣམས་ཀྱིས་རིག་བྱེད་འདོན་པ་ལ་སོགས་པ་གཞན་དུ་བྱ་བར་རྩལ་པ་
 མ་ཡིན་ཏེ། དེའི་ཕྱིར་དུས་གཞན་དུ་ཡང་དེ་ལྟར་འབྱུང་ངོ། ། འབྱུང་བར་འཇུར་རོ་ཞེས་ངེས་པས་དེའི་
 ཕྱིར་དོགས་པ་འདི་བསུ་ནས་རྣམ་པ་གཞན་དུ་བྱེད་འདོད་ཀྱང་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྒྲོས་ཏེ། གལ་ཏེ་
 གཞན་དུ་བྱེད་པར་འདོད་པ་ན་རིག་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ་གཞན་དུ་འཇུག་པར་མི་འཇུར་བ་དང་གཞན་དུ་བྱེད་
 པར་འདོད་པ་ཡང་སྐྱེད་པར་མི་རྩལ་པ་ཡིན་ན། དེའི་ཆེ་སྐྱེས་བྱ་རྣམས་ཀྱི་རིག་བྱེད་འདོད་པ་ལ་
 སོགས་པ་གཞན་དུ་བྱ་བར་མི་རྩལ་པར་གྱུ་བར་འཇུར་ན་དེ་ལ་ཡང་སྐྱེས་བྱ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མི་
 འབྱུང་སྟེ་མ་མཐོང་བ་ཅན་ཚད་མ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། སྐྱེས་བྱ་དག་ཀྱང་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་
 པར་སྤྲང་བའི་ཕྱིར་རོ། ། གང་གི་ཕྱིར་བདག་ཅག་ལ་ལྟས་ལེགས་པར་བྱེད་དོ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པའི་
 རིག་བྱེད་ཀྱི་དག་འདོན་པ་གཞན་དུ་ཡང་བྱ་བར་རྩལ་མིང་དོན་ཡང་བཤད་པར་རྩལ་སྟེ། འདི་ལྟར་
 སྤྱིད་པ་བ་དང་ངེས་ཆོག་ལ་སོགས་པས་རིག་བྱེད་ཀྱི་དོན་རྣམ་པ་མང་པོ་བྱེད་པར་མཐོང་སྟེ། དེ་ལྟ་
 བས་ན་དོགས་པ་ལྟོག་པ་མ་ཡིན་ནོ། ། རིག་པ་འབྲས་བུ་ཉིད་མིན་ཏེ། ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པའི་ལན་
 བཟོད་པ་དེ་ལ། དེ་ཕྱིར་སྐྱེས་བྱ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས། ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྒྲོས་ཏེ། ཆོག་རྣམས་དང་
 དག་རྣམས་དང་ཡི་གེ་རྣམས་ཡིན་པས་དེ་སྐད་དུ་བཟོད་པ་དེ་དག་གི་རིམ་པ་ཞེས་ཆོག་རྣམ་པར་སྐྱར་

ཚད་མའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་བསྟན་པའི་དཀའ་འབྲེལ།

བར་བྱའོ། ། རྟོན་མེད་པ་ཡི་གཞུང་ཙམ་ལ། ། ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཁྱེད་གྱི་བྱས་པ་ཉམས་ཞེས་བྱ་བ་དང་སྦྱར་
རྟོན་ ། ། གཞུང་འགའ་ཞིག་ལ་རྟོན་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པ་འདི་ནི་སེའུ་བཙུ་ལ་སོགས་པའི་དག་བཞིན་དུ་
རྟོན་མེད་པ་འོ། ། ཡང་ན་སངས་རྒྱས་པ་ལ་སོགས་པའི་གྲུབ་པའི་མཐའ་ལས་རིག་བྱེད་དང་འགལ་བའི་
རྟོན་མེད་པ་འོ། ། འདི་ནི་རྟོན་མེད་པ་ཡང་མ་ཡིན་ལ་གཞུང་ཙམ་ཡང་ཡིན་པས་དེ་རྟོན་ཅེས་བྱ་སྟེ།
ཙམ་གྱི་སྒྲིམ་ནི་བྱུང་བ་སྟོན་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། ། དེ་ལྟར་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རིག་བྱེད་ལྟར་རྟོན་ཞེས་བྱ་བ་
ནི་བྱེད་པ་ལ་འོ། ། འདི་ནི་དེས་པ་མ་ཡིན་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དེས་པ་མེད་ཅིང་དེས་པ་དེར་མི་འཇུག་ཞེས་བྱ་
བའི་ཐ་ཆིག་གོ། དེས་ན་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དེའི་ཕྱིར་རོ། ། རི་ལྟར་འདི་གཞན་གྱིས་བཟོད་པ། ། ཞེས་བྱ་བ་ལ་
སོགས་པ་གང་སྟེས་པ་དེ་ལ། གཞན་གྱི་བཟོད་པ་དག་གིས་བཟོད། ། ཅེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྟོས་ཏེ།
ལས་གྱི་བྱེ་བྲག་དི་བཞིན་ནོ། ། ཞེས་བྱ་བ་ནི་བདུན་པའི་རྟོན་ཡིན་ནོ། ། འདིས་ནི་གཅིག་དུ་གཏོགས་
པ་ནི་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་ལ་སྲིད་པར་བསྟན་པས་མ་དེས་པ་ཉིད་དུ་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། ། གལ་ཏེ་འདི་
སྟུང་དུ་འབྲུལ་བ་ཉིད་དུ་རི་ལྟར་གྲུབ་ཅེན། དབྱངས་ལ་སོགས་དང་མི་འབྲེལ་གྱིར། ། ཞེས་བྱ་བ་ལ་
སོགས་པ་སྟོས་ཏེ། དབྱངས་ལ་སོགས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རིང་བོ་ལ་སོགས་པའི་སྒྲིམ་སྦྱར་བ་དང་དལ་བ་ལ་
སོགས་པ་གཞུང་རོ། ། འདི་ནི་གསལ་བྱེད་ཆོས་མ་ཡིན། ། ཞེས་བྱ་བ་ནི་དབྱངས་ལ་སོགས་པ་འོ། ། གང་
ལས་ཤེ་ན་དབྱངས་ལ་སོགས་པ་དེ་ནི་ཡི་གའི་བདག་ཉིད་དུ་མཐོང་བའི་ཕྱིར་ཏེ། གྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ་
ཞེས་བྱ་བའི་རྟོན་ཏོ། ། དེའི་མཆན་མ་ཞེས་བྱ་ནི་ཡི་གེ་ཐ་དད་པ་དེའི་མཆན་མ་ནི་དེའི་མཆན་མ་སྟེ།
མཆན་མ་གཞན་ནི་ཁྱེད་ལ་མེད། ། ཅེས་བྱ་བ་འདིས་དེ་ཅིའི་ཕྱིར་འགོགས་པ་སྟོས་ཤིག དེ་ལྟར་བྱམ་
པ་ལ་སོགས་ཀྱི། ། ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ལ། རིགས་གྱིས་བྱམ་པ་ལ་སོགས་པའི། ། ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་
པ་སྟོས་ཏེ། ལྟར་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སྤྱི་བརྟག་པར་རོ། ། རྟོན་མེད་པས་ན་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རིགས་ཏེ་མི་བདེན་པ་
ཉིད་གྱིས་སོ། ། ཡོད་པ་ཡིན་ཡང་ཕན་གདགས་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་པའི་རིགས་དེ་བྱམ་པ་ལ་སོགས་པའི་
མཆན་ཉིད་གྱི་གསལ་བ་དང་འབྲེལ་བ་མི་རུང་བའི་ཕྱིར་དེས་ཐ་སྟོན་ཏེ་བར་མཆོན་པ་རིགས་པ་མ་
ཡིན་ནོ། ། དེས་ན་རིགས་ཀྱི་སྟོན་ནས་ཏེ་བར་བརྟགས་པ་གང་ཡིན་པ་འདི་ཐམས་ཅད་འབྲེལ་བ་མེད་པ་

ཡིན་ནོ་ཞེས་བསྟན་པ་ནི། དེ་ཕྱིར་རྟོག་ལ་སོགས་པའི་རིགས། ། ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྟོས་སོ། ། དེ་
 དག་གི་སྒྲ་མངོན་གསལ་རྒྱ། ། ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གང་སྟེས་པ་དེ་ལ། རིགས་ཁས་སྒྲངས་ནས་སུན་
 འབྱེན་པ་འཆད་པ་ནི། གཞན་ཡང་སྒྲ་ཡི་མངོན་གསལ་རྒྱ། ། ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྟེ། ཆོག་ཕྱད་ཀྱི་
 ཆོགས་འདི་ཡང་དག་ཉེ་བར་བཞུགས་པ་ལ་བལྟ་བར་བྱའོ། ། དེ་ལྟར་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རྒྱའོ། ། དེས་ན་དོན་
 འདི་ཡིན་ཏེ། གང་གི་ཕྱིར་རིགས་ཐ་དད་པ་རྣམས་ནི་སྒྲ་མངོན་པར་གསལ་བའི་རྒྱར་གནས་ཏེ། དེས་
 ན་གསལ་བར་བྱེད་པ་རྟག་ཏུ་གནས་པའི་ཕྱིར་སྒྲ་ཡང་རྟག་ཏུ་དམིགས་པར་འགྱུར་རོ། ། དེ་ལྟ་ཡིན་
 དང་གསལ་བའི་རིམ་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་དེའི་བདག་ཉིད་ཀྱི་སྒྲའི་རིམ་པ་ཡང་རིགས་པ་མ་ཡིན་ནོ། ། དེ་
 དང་ལྡན་པའི་གསལ་བ་ཞེས་གང་སྟེས་པ་དེ་ལ་རིགས་དང་གསལ་བ་དང་འབྲེལ་བ་ཁས་སྒྲངས་ནས་
 སྟོན་འཆད་པ་ནི། གསལ་བ་དང་འབྲེལ་ངོ་བོ་ཡི། ། ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྟོས་ཏེ། འབྲེལ་བ་ནི་
 གཉིས་ལ་གནས་པའི་ཕྱིར་དང་། རིགས་རྣམས་ཀྱང་རྟག་པ་ཉིད་ཏུ་ཁས་ལེན་པའི་ཕྱིར། དེ་དང་འབྲེལ་
 བའི་རང་བཞིན་གསལ་བ་རྣམས་ཀྱང་རྟག་པ་ཉིད་ཏུ་འགྱུར་རོ། ། དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ན་རིགས་རྣམས་དེ་
 དང་འབྲེལ་བའི་རང་བཞིན་ཉིད་ཏུ་མི་འགྱུར་རོ། ། དེ་བཞིན་ཏུ་གསལ་བ་རྣམས་མི་རྟག་པར་ཁས་
 སྒྲངས་པའི་ཕྱིར་དེ་དང་འབྲེལ་བའི་རང་བཞིན་གྱི་རིགས་ཀྱང་མི་རྟག་པ་ཉིད་ཏུ་འགྱུར་རོ། ། གལ་ཏེ་
 དེ་དང་འབྲེལ་བའི་རིགས་རྣམས་ཀྱང་མི་རྟག་པ་ཉིད་ཏུ་འགྱུར་ན་དེ་ལྟ་ན་དེ་དང་འབྲེལ་བའི་རང་
 བཞིན་གྱི་གསལ་བ་རྣམས་མི་རྟག་པ་ཉིད་ཏུ་བྱུང་བར་འགྱུར་གྱི་གཞན་ཏུ་ན་འབྲེལ་བ་གཉིས་པ་མ་
 ཆང་བ་མེད་པ་ཡིན་པ་ན་གཞན་མ་ཆང་བར་རིགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་དང་འབྲེལ་བའི་རང་བཞིན་
 ཉམས་པར་ཐལ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། ། སྟོན་གཞན་སྤར་བཤད་པ་བྱན་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར། མངོན་
 པར་གསལ་བ་མི་འཤད་པར། ། ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྟོས་ཏེ། ཏུས་ཀྱི་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཏུག་པའི་མཐའ་
 ཅན་ནོ། ། ཏུས་ཀྱང་གཅིག་དང་བྱུང་དང་རྟག། ཅེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གང་སྟེས་པ་དེ་ལ་ཏུས་ཀྱང་
 ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྟོས་ཏེ་དང་པོ་ཉིད་ཏུ་ཞེས་བྱ་བ་ནི། ཆོག་གི་དོན་གྲུབ་བརྟག་པར་རོ། ། འགའ་
 ཞིག་གིས་ནི་གསལ་བྱས་ཡིན། ། ཞེས་བྱ་བ་ནི་མེད་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རོ། ། ཡོད་ན་ཡང་རྟག་པའི་བསལ་

བགསལ་ཟིན་པའི་ཕྱིར་རོ། ། གཞན་དང་ཁྱད་པར་མེད་ཕྱིར་ཞེས་བྱ་བ་ནི་གཞན་ལས་ཁྱད་པར་མེད་
 བ་ནི་གཞན་དང་ཁྱད་པར་མེད་པ་སྟེ། དེ་ལྟར་ས་བོན་དང་ལྷ་ལྷ་དང་ལྷག་མ་ལ་སོགས་པ་ལ་དུས་ཀྱི་
 བདག་ཉིད་གང་ཞིག་གསལ་བར་བྱེད་པ་དེའི་ཕྱིར་དེ་ནི་ཡི་གེ་དག་ལ། གསལ་བར་བྱེད་པའི་དུས་ཀྱི་
 ཁྱད་པར་འགའ་ཡང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། གཅིག་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། ། དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ན་དུ་མ་ཉིད་དུ་
 ཐལ་བར་འགྱུར་རོ། ། གཞན་དུ་མེད་ཕྱིར་འདིར་རྟག་ཉིད། ། ཅེས་བྱ་བ་ནི་ཡོད་པ་ཉིད་མི་རུང་བའི་
 ཕྱིར་རོ་སྟམ་དུ་བསམས་པ་ཡིན་ནོ། ། དེས་ན་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དེ་ལྟ་བུ་མ་ཡིན་ནོ། ། མི་རིགས་སོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་
 དུས་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། ། གཞན་གྱི་ཆོས་ཀྱང་ཡན་ལག་དུ། ། ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྟོས་པ་དེ་ལ། དེ་
 ཕྱིར་གཞན་གྱི་ཆོས་རྟག་ལ། ། ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྟོས་ཏེ། ལྷག་མ་ནི་གོ་བར་ཟད་དོ། ། རྟོན་གྱི་གོ་
 བ་སྟན་ཕྱར་ཟིན། ། ཞེས་བྱ་བ་ནི་རྟོན་གྱི་གོ་བ་གསལ་ཟིན་པ་ཡིན་ནོ། ། འདི་ལྟར་ལག་བརྟུང་ལ་སོགས་
 པ་། ། ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པས་འབྲུལ་བ་དང་གཞོན་པར་བྱེད་པའི་ཚད་མ་བཞིན་པའི་ཕྱིར་རོ། ། མི་
 རྟག་རྣམས་ལ་རྟོན་རྟོགས་པའི། ། རྒྱ་ཉིད་བསྐྱབས་ཟིན་ཞེས་བྱ་བ་ནི། མཚུངས་པ་ཉིད་དུ་རྟོགས་པ་ལ།
 ཤིན་ཏུ་ཐ་དད་ཅེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པས་སོ། ། འདི་ལྟར་ཆོག་སོ་སོ་ལ་ཐ་དད་པའི་ཕྱིར་ཁྱད་པར་གྱི་གོ་
 རིམས་ཅན་གྱི་ཡི་གེ་མི་རྟག་པ་རྣམས་ཉིད་མཚོ་དང་རོ་ལ་སོགས་པ་ལ་རྟོགས་པ་ཐ་དད་པའི་རྒྱ་
 མཚན་དུ་རིགས་གྱི་རྟག་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་དག་ནི་ཐམས་ཅད་དུ་རོ་བོ་གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །
 དེ་དག་ལས་གོ་རིམས་རྟོན་གཞན་ཡང་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་བསྟན་པའི་ཕྱིར། གང་ཞིག་བཞིན་
 པར་འདོད་གང་ལས། ། ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྟོས་ཏེ། རེ་ཞིག་འདིར་བསྐྱབས་པའི་རྟོན་ནི་འདི་ཡིན་ཏེ།
 རྒྱ་བ་པོའི་རྒྱད་ལ་ཡི་གེ་རེ་རེ་དེ་ཀྱན་ནས་སྒོར་བའི་ཤེས་པ་སྤྲ་མའི་མཚུངས་པ་དེ་མ་ཐག་པའི་རྒྱུ་
 གྱིས་བསྐྱེད་པར་བྱ་བ་ཡིན་ཞིང་དེ་དག་ལས་ཡི་གེ་རྣམས་རིམ་པ་དང་ལྷན་པར་འབྱུང་སྟེ། དེས་ཉན་
 པ་པོའི་རྒྱ་ལས་ཡི་གེ་སྤྲ་མ་སྤྲ་མ་འདྲིན་པའི་ཤེས་པ་ལྷན་ཅིག་བྱེད་པ་ཅན་རང་གི་ཡུལ་ཅན་གྱི་ཤེས་
 པ་རིམ་པ་དང་ལྷན་པར་དངོས་སྐྱེད་པར་བྱེད་དོ། ། དེའི་འོག་དུ་བདག་གི་ཡུལ་ཅན་རིམ་གྱིས་
 འབྱུང་བའི་བླ་བ་བརྒྱད་ནས་སྐྱེད་པར་བྱེད་དོ། ། དེ་ལྟ་ཡིན་དང་སྤྲ་བ་པོའི་རྒྱད་ལ་ཡོད་པའི་རང་

ཀུན་ནས་སྤོང་བའི་ཤེས་པ་ལ་སྣོན་པ་དང་། གང་དེ་དག་གིས་བསྐྱེད་པའི་ཉན་པ་པོའི་རྒྱུ་ལ་ཡོད་པ་
 ལ་ཡང་སྣོན་ནས་རྒྱ་ཉིད་གང་ཡིན་པ་དེ་ཉིད་དེ་དག་གི་གོ་རིམས་ཡིན་གྱི་གཞན་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། ཆོག་
 སོ་སོ་ལ་ཆོག་རྣམས་རང་བཞིན་ཐ་དད་པའི་ཕྱིར་རྒྱ་དང་འབྲས་བུ་ཐ་དད་པས་མཚོ་དང་རོ་ཞེས་བྱ་བ་
 ལ་སོགས་པ་ལ་རྟོགས་པ་ཐ་དད་པར་རིགས་གྱི་རྟག་པ་རྣམས་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་དག་ནི་ཐམས་ཅད་དུ་
 བྱི་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཆེ་ངོ་བོ་གཅིག་ཁོ་ན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། ། དེ་དག་ལས་གོ་རིམས་དོན་གཞན་དུ་སྒྱར་
 པར་འདོད་པ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། དོན་གཞན་དུ་སྒྱར་པ་ཉིད་ཡིན་ན་ཡང་འབྲེལ་བ་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་
 ཞེས་བྱ་བར་དགོངས་པའོ། ། ཡན་ལག་གི་དོན་བཟོད་པར་བྱ་སྟེ། ཡི་གེ་གང་ཞིག་སྟེ་བར་འགྱུར་ཏེ་
 ཞེས་སྒྱུར་ཏེ་དི་ལྟར་རོ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ལ། ཡི་གེ་ར་ལ་སོགས་པའི་རྗེས་ལ་ན་རུ་ལ་སོགས་པ་
 བཞིན་ནོ། ། གང་ལས་ཤེ་ན། གང་གི་བཟོད་པར་འདོད་པ་ལས་བྱུང་བའི་བཟོད་པར་འདོད་པ་ལ་སྟེ།
 དེའི་ཕྱིར་ཡི་གེ་ར་ལ་སོགས་པའི་བཟོད་པར་འདོད་པ་ནི་གང་གི་བཟོད་པར་འདོད་པའོ། ། དེ་ལས་
 བྱུང་བའི་བཟོད་པར་འདོད་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་སྐད་ཅེས་བྱའོ། ། འདི་སྐད་དུ་བསྟན་པ་ཡིན་ཏེ། སྒྲ་བ་
 པོའི་རྒྱུ་ལ་ཡི་གེ་སྒྲ་མ་སྒྲ་མ་ཀུན་ནས་སྤོང་བར་བཟོད་པར་འདོད་པ་ལས་བྱུང་བའི་ཕྱི་མ་ཕྱི་མའི་
 བཟོད་པར་འདོད་པ་གཞན་དེ་ལས་ཕྱི་མ་ཕྱི་མའི་ཡི་གེ་སྟེ་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་དྲན་པར་བྱེད་ཅེས་
 འཆད་པར་འགྱུར་བ་དང་འབྲེལ་ཏོ། ། དེ་ལྟར་རེ་ཞིག་སྒྲ་བ་པོའི་རྒྱུ་ལས་ཡོད་པའི་ཡི་གེ་ཀུན་ནས་
 སྤོང་བའི་ཤེས་པའི་རིམ་པ་ལས་ཡི་གེ་རྣམས་ཀྱི་སྟེ་བའི་རིམ་པ་འབྲས་བུ་ཉིད་དུ་བསྟན་ཏོ། ། ད་ནི་
 ཉན་པ་པོའི་རྒྱུ་ལ་ཡོད་པའི་ཤེས་པ་ལས་རྒྱུད་ལ་རྒྱ་ཉིད་དུ་སྟོན་པ་ནི། དེའི་ཞེས་བྱ་བ་སྟེ། གང་
 ཞིག་ཅེས་བསྟན་པ་དང་སྒྱུར་ཏེ། དེའི་ཐོས་པ་སྟེའོ་ཞེས་འབྲེལ་ལོ། ། དེ་མ་ཐག་ཅེས་བྱ་བ་ནི་བར་མ་
 ཚོད་པས་སོ། ། དེ་ལྟར་ཉན་པ་པོའི་ཤེས་པའི་རྒྱ་ཉིད་དུ་བསྟན་ནས། ད་ནི་དྲན་པའི་རྒྱ་ཉིད་དུ་སྟོན་པ་
 ནི། དེ་ནི་ཞེས་བྱ་བ་སྟེ་ཡི་གེ་ཕྱི་མ་ཕྱི་མའོ། ། དེ་དྲན་ཏེ་སྒྲ་མ་སྒྲ་མ་དྲན་པ་ལ་སྣོན་ནས་ཉམས་སུ་སྦྱོང་
 བའི་ཤེས་པ་ལ་ཕྱིས་ཏེ་དུས་ཕྱིས་བདག་ལ་སྟེ་རང་གི་ཡུལ་ལ་དྲན་པར་བྱེད་དོ། ། ཅི་འདྲ་ཞེ་ན། ཡི་གེ་
 སྒྲ་མ་སྒྲ་མ་རྟོགས་བྱུང་བའི་རིག་པའོ། ། ཡི་གེ་སྒྲ་མ་སྒྲ་མ་རྟོགས་པ་སྟེ། ཉམས་སུ་སྦྱོང་བ་ནི་ཡི་གེ་སྒྲ་

ཆད་མའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་བསྟན་པའི་དཀའ་འབྲེལ།

མ་ལྷ་མ་རྟོགས་པའོ། ། དེ་ལས་བྱུང་བའི་རིག་པ་སྟེ་ཉམས་སུ་ཁྱོང་བ་གང་ལ་ཡོད་པ་དེ་ལ་དེ་སྐད་ཅེས་
བྱའོ། ། ཏ་ཅང་ལྟར་དུ་ཐོས་མིན་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ལྟར་དུ་ཐོས་པ་ནི་དབྱ་བ་སྟེ་བར་བྱེད་མི་རྣམས་པའི་ཕྱིར་
རོ། ། ཀུན་སྲོང་དང་འཛིན་པ་ཞེས་སྟེ་དབྱེ་ལ། ཡི་གེ་དེ་དག་གམ་ཀུན་སྲོང་དང་འཛིན་པ་དེ་དག་
སྟེ་ཕྱིས་ཤེས་པའི་སྐྱེད་པ་ལས་འཛིན་པའོ། ། འདི་བྱེད་པའི་ཆོག་གཉིས་པའི་མཐའ་ཅན་ཡིན་ནོ། །
ཉེན་གྱི་སྒྲ་ནི་ལས་ཀྱི་ཆོག་སྟེ་དེ་དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར་རོ། ། ལྷ་ཉིད་དུ་བསྐྱེད་བྱ་ཞེས་ཅི་ལྟར་འཐད་པར་
སྟར་ཏེ། ཀུན་ནས་སྲོང་བའི་ཤེས་པ་ལ་བསྐྱེད་པར་བྱ་བར་འཛིན་པའི་ཕྱིར་ཉམས་སུ་ཁྱོང་བ་དབྱ་བའི་
ཤེས་པ་ལ་སྟོས་ནས་ལྷ་ཉིད་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བའི་ཐ་ཆོག་གོ། ། དེ་ལྟར་གོ་རིམས་དོན་གཞན་དུ་སྟར་པ་
བསལ་ནས། བར་སྟོད་པ་བས་བརྟགས་པའི་སྐྱེ་ཅམ་དག་ལས་དོན་གཞན་དུ་སྟར་པ། རྫོང་པར་བྱེད་
པའི་སྐྱེའི་བདག་ཉིད་ཀྱི་གསལ་བ་ཡང་དགག་པར་འདོད་ནས། དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་
སྟོས་ཏེ། དེ་ལ་གསལ་བའི་བདག་ཉིད་འདི་ཅི་མངོན་སུམ་གྱིས་གྲུབ་བཅ། འོན་ཏེ་མི་སྣང་བའི་རྗེས་སུ་
དཔག་པས་གྲུབ། དེ་ལ་ཡང་ཅི་རྟག་པ་ཡིན་ནམ། འོན་ཏེ་ཅི་ལྟར་བྱེད་བྱ་བའི་འགའ་ཞིག་གིས་
བརྟགས་པ་བཞིན་དུ་མི་རྟག་པ་ཡིན། དེ་བཞིན་དུ་ཆ་ཤས་མེད་པ་འགའ་ཞིག་གམ། འོན་ཏེ་ཆ་ཤས་
དང་བཅས་པ་ཡིན་ཞེས་བརྟག་གོ། ། དེ་ལ་རེ་ཞིག་ཚུགས་དང་པོ་ནི་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བསྟན་པའི་ཕྱིར།
སྣང་བ་འདི་ནི་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྟོས་ཏེ། ཡི་གེ་དག་ལས་ཐ་དད་པའི་ཆ་མེད་པ་གཞན་སྐྱེའི་
བདག་ཉིད་ཉན་པ་པོའི་སེམས་ལ་སྣང་བར་མངོན་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། དམིགས་པའི་མཆོན་ཉིད་དུ་སྟར་
པ་མ་དམིགས་པ་དེ་ལས་སྟར་ལ་འདི་མེད་པ་ཉིད་དུ་གྲུབ་པར་འགྱུར་རོ། ། ཅི་སྟེ་ཚུགས་གཉིས་པ་ཡིན་
ན་དེ་ལ་ཡང་དངོས་པོའི་ཆོས་གཏན་ཆོགས་སུ་འགྱུར་རམ། དངོས་པོ་མེད་པའི་ཆོས་སམ། གཉི་གའི་
ཆོས་འབའ་ཞིག་གཏན་ཆོགས་སུ་འགྱུར་ཞེས་རྣམ་པར་བརྟག་གོ། ། ཚུགས་དང་པོ་ལ་གསལ་བ་ཞེས་བྱ་
བའི་ཆོས་ཅན་གྱི་ཆོས་ཞིག་གཏན་ཆོགས་ཡིན་ནམ་ཆོས་ཅན་གཞན་གྱི་ཆོས་ཡིན་གང་། དེ་ལ་གསལ་
བ་ཞེས་བྱ་བའི་ཆོས་ཅན་དེ་ཉིད་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་དེའི་ཆོས་ཀྱང་མ་གྲུབ་པས་རེ་ཞིག་དེའི་ཆོས་
གཏན་ཆོགས་མ་ཡིན་ནོ། ། གཞན་གྱི་ཆོས་ཀྱང་གཏན་ཆོགས་མ་ཡིན་ཏེ། ཚུགས་ཆོས་མེད་པའི་ཕྱིར་

དབེར་ན་སྒྲིམ་མི་ཉལ་པ་ཉིད་དུ་བསྐྱབ་པར་བྱ་བ་ལ་མིག་གིས་གཟུང་བར་བྱ་བ་ཉིད་ལྟ་བུའོ། ། དངོས་པོ་
 མེད་པའི་ཆོས་ཀྱང་གཏན་ཆེགས་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ནི་ཕྱིན་ཅི་ལོག་དུ་སྐྱབ་པར་བྱེད་པ་ཉིད་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར་རོ། ། གཉི་གའི་ཆོས་ཀྱང་གཏན་ཆེགས་སུ་མི་འགྱུར་ཏེ། དེ་ནི་འབྲུལ་བ་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །
 གཞན་ཡང་དེ་རང་བཞིན་གྱི་གཏན་ཆེགས་གྱིས་གྲུབ་པའམ། འབྲས་བུའི་གཏན་ཆེགས་གྱིས་ཡིན། དེ་
 ལ་རེ་ཞིག་ཕྱོགས་དང་པོ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ནི་དབང་པོ་ལས་འདས་པ་ཉིད་ཡིན་པས་དེའི་རང་བཞིན་མི་
 གྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ། ། གྲུབ་ན་ནི་གཏན་ཆེགས་ཆོས་པའི་འབད་པ་དོན་མེད་པར་འགྱུར་ཏེ། དེའི་རང་
 བཞིན་གྲུབ་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་དང་། འབད་པ་ནི་གྲུབ་པ་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། ། ཕྱོགས་གཉིས་པ་ཡང་
 མ་ཡིན་ཏེ། དབང་པོ་ལས་འདས་པ་དང་ལྟན་ཅིག་གི་རྒྱ་དང་འབྲས་བུའི་དངོས་པོ་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་
 རོ། ། ཡང་ན་ཅི་སྟེ་རི་ལྟར་ན་བ་ལ་སོགས་པའི་ཤེས་པ་རེས་འགའ་བ་ཉིད་གྱིས་རྒྱ་གཞན་ལ་སྟོས་པ་
 དང་བཅས་པ་ཉིད་དུ་གྲུབ་པ་ན་ཤུགས་གྱིས་ན་བ་ལ་སོགས་པའི་དབང་པོ་གྲུབ་པར་འགྱུར་བ་དེ་
 བཞིན་དུ་འདི་ལ་ཡང་དོན་རྟོགས་པ་ཆོས་ཅན་དུ་བྱས་ནས་ཡི་གེ་བྱད་པར་མེད་པ་དང་ཡང་མཚོ་དང་
 རོ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ལ་དོན་ཐ་དད་པ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་གསལ་བ་ཞེས་བྱ་བའི་རྒྱ་གཞན་བཟླ་
 བར་བྱའོ་སྟུམ་ན། དེ་ནི་ཡང་དག་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཡི་གེ་རྣམས་ལ་བྱད་པར་མེད་པ་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །
 འདི་ནི་ད་ལྟ་ཉིད་དུ་བསྐྱབ་ཟེན་ཏེ་རྒྱ་དང་འབྲས་བུ་ཐ་དད་པའི་ཕྱིར། ཆེག་སོ་སོ་ལ་ཐ་དད་པ་ན་ཡི་
 གེ་རྣམས་ཉིད་དོན་རྟོགས་པ་ལ་རུས་པ་ཡིན་ནོ། ། དེའི་ཕྱིར་དེ་བཟླས་པ་དོན་མེད་དོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དེ་
 ལྟར་རྗེས་སུ་དཔག་པར་བྱ་བ་ཉིད་ལ་སྒྱུན་བརྒྱུད་པར་བྱའོ་ཞེས་བྱ་བར་དགོངས་པའོ། ། ཅི་སྟེ་ཡང་
 འདི་རྗེས་སུ་དཔག་པར་བྱ་བ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། ། འོ་ན་ཅི་ཞེ་ན། གཏན་དུ་མི་སྣང་བ་ཉིད་ཡིན་ནོ་སྟུམ་ན།
 འདི་ནི་མི་སྣང་བ་ཉིད་ན། ། ཞེས་བྱ་བ་སྟོས་ཏེ། རི་ལྟར་རྟགས་མ་ཤེས་པ་ཤེས་པར་བྱེད་པར་མི་འགྱུར་
 བ་དེ་བཞིན་དུ་འདི་ཡང་འགྱུར་ཏེ་མི་ཤེས་པའི་ཕྱིར་རོ། ། ཅི་སྟེ་ཡོད་པ་ཅམ་གྱི་མིག་ལ་སོགས་པའི་
 དབང་པོ་བཞིན་དུ་མི་ཤེས་ཀྱི་དོན་རྟོགས་པའི་རྒྱར་འགྱུར་ན་འོ་ན་དེ་ལྟར་དེ་ལས་བྱུང་བའི་ཤེས་པ་
 ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཆེ་འགྱུར་ཏེ། དེ་བཞིན་དུ་བད་འཛིན་པ་ལ་སོགས་པ་མེད་པར་དེ་ལས་བྱུང་བའི་ཤེས་

ཚད་མའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་བསྟུན་པའི་དཀའ་འབྲེལ།

བ་འབྱུང་བར་འགྱུར་རོ། ། དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར། བར་ནི་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྟོན་ཏོ། ། འདི་ལ་འཐད་པ་
 གྲུས་པ་ནི། འདི་ལྟར་ཞེས་བྱ་བའོ། ། ཡང་ཅི་སྟེ་བར་མངོན་པར་གསལ་བ་ཁོ་ན་འདིའི་དོན་རྟོགས་པའི་
 རྒྱུར་འདོད་ཀྱི་ཡོད་པ་ཅམ་གྱིས་ནི་མ་ཡིན་ནོ། ། དེས་ན་དེ་རྒྱད་བཤད་པའི་སྟོན་ཏུ་ཐལ་བར་མི་
 འགྱུར་རོ་སྟུམ་ན། བར་ཅམ་སྒྲ་དང་ཡིག་གསུང་། ། ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྟོས་སོ། ། མ་མཐོང་ཕྱིར་
 ཞེས་བྱ་བ་ནི་མི་དམིགས་པའི་ཕྱིར་དང་། རྒྱུར་ཏུ་མི་རུང་བ་ཉིད་ཏུ་འདོད་པའི་ཕྱིར་རོ། ། དེ་ཉིད་ཤེས་
 བ་གསལ་བ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པས་སྟོན་ཏོ། ། འདི་སྟུམ་ཏུ་རྒྱང་བཞིན་པ་མི་མངོན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་
 འདི་མ་གྲུབ་སྟེ། འདི་ལྟར་ཡིག་ཟུ་མ་ཟུ་མས་བསྟོས་པའི་འདུ་བྱེད་ལེགས་པར་བྱས་པ་ཐོབ་པའི་སྟོ་ལ་
 སྒྲ་ཆ་མེད་པར་རྒྱང་བ་ཉིད་ཡིན་ནོ་སྟུམ་ཏུ་སེམས་ན་སྒྲ་ཅམ་གྱིས་བསྟོས་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྟོས་
 སོ། ། ཐོབ་པ་སྟེས་པའོ། ། སྟོ་སྒྲ་མས་བསྟོས་པའི་ལེགས་པར་བྱས་པ་ཡོངས་སུ་སྒྲིན་པའི་སྟོ་གང་ཡིན་
 བ་དེ་ལ་དེ་རྒྱད་ཅེས་བྱའོ། ། རྒྱ་མཚན་མེད་ཅེས་བྱ་བ་ནི། ཡིག་རྣམས་ཉིད་ལྟར་ཉམས་སུ་བྱོང་བ་
 བཞིན་ཏུ་ཕྱིས་སྟེད་པར་བྱེད་པའི་བྱན་པའི་ཤེས་པ་ངེས་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བར་དགོངས་སོ། །
 འདི་ལྟར་ཡིག་རྟོགས་པ་ལས་ཕྱིས་སྟེད་བདག་ཉིད་ཆ་མེད་པ་གཞན་ཉེ་བར་མཚན་པ་ཉིད་མ་ཡིན་
 ལ། སྒྲ་བ་ཐོའི་འདི་བདག་ཉིད་ཀྱིས་རྟོགས་པ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། གལ་ཏེ་འགྱུར་ན་ལེགས་པར་འདོད་
 པའི་སྟོངས་པའི་སྟོ་ཅན་གྱི་ལེགས་པ་ཉིད་ཏུ་འབྱུང་བ་ཁོ་ནར་ཟད་པའི་ཕྱིར་མཐའི་སྟོ་ལ་ཆ་ཡོངས་
 སུ་རྟོགས་པའི་སྒྲ་རྒྱང་བའི་ཕྱིར་མི་ལམ་བཞིན་ཏུ་སྟོད་དོ། ། དེ་ལྟར་རེ་ཞིག་རྟག་པའི་རྟོགས་ལ་སུན་
 འབྱེན་པ་བསྟན་ཏོ། ། ད་ནི་རྟག་པ་དང་མི་རྟག་པའི་རྟོགས་ལ་ཡང་སུན་འབྱེན་པ་ཆ་མེད་པའི་རྟོགས་
 ལ་འཆད་པ་ན། གང་དག་རིམ་པ་ཅན་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྟེ། བྱེ་བྲག་ཏུ་སྒྲ་བ་ཁ་ཅིག་འབྲས་བུ་
 ཆེག་བརྟེན་པས་དག་གི་གསལ་བ་མི་རྟག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་བསྐྱེད་པར་བྱ་བ་ཉིད་ཏུ་ཁས་ལེན་ཏོ། །
 ཆ་མེད་ལ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཆ་མེད་པའི་དངོས་པོ་ལའོ། ། རོ་བོ་གཅིག་ལས་དབྱེར་མེད་ཕྱིར། ། ཞེས་བྱ་བ་
 ནི་སྟེ་བའམ། གསལ་བའི་རོ་བོ་གཅིག་ལས་མ་སྟེ་བ་དང་མི་གསལ་བར་མངོན་པར་འདོད་པའི་རོ་བོ་
 ཡང་ཕྱི་རོ་ལ་ཏུ་གྱུར་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། ། དེ་དག་སྟེ་རིགས་དང་གསལ་ལ་གཉིས་ཐམས་ཅད་ཏུ་

འབྱུང་བར་འགྱུར་རོ། དེ་ལྟ་ཡིན་དང་ཡིག་ལྟ་མ་ལ་སོགས་པ་སྦྱོར་བ་དོན་མེད་པར་འགྱུར་རོ། ཆ་
 ཤས་དང་བཅས་པའི་ཚྭ་གསལ་ཡང་སྤྱི་བའི་ཕྱིན་པ་ནི་དེ་ལྟ་ཡི་གེ་ནམས་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་
 སྦྱོས་ཏེ། གསལ་བའི་ཆ་ཤས་དེ་དག་སོས་དོན་མེད་པའམ། དོན་དང་བཅས་པ་ཡིན་གྱང་། ཚྭ་གསལ་
 དང་སོ་ལ་རིམ་ཅན་དུ་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་ཡི་གེ་ཆ་ཤས་བཞིན་དུ་སྦྱོན་པར་བྱེད་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ་བ་
 དང་། དེའི་ངོ་བོ་མ་ཡིན་ན་ཇོན་པར་བྱེད་པ་ཉིད་ཟླ་པར་འགྱུར་ཏེ། འདི་ལྟར་དོན་དང་ལྡན་པའི་
 བདག་ཉིད་ནི་དག་ཏུ་བཞུགས་པ་རྒྱུ་ཡིན་པར་འགྱུར་ཏེ། རང་ཉིད་ཀྱིས་དོན་བྱེད་པའི་ཆ་ཤས་དེ་དག་ཀྱང་དེ་དག་ལ་དེའི་
 བདག་མ་ཡིན་པར་རྟོགས་ན་སྦྱོར་བཟླ་པར་འགྱུར་ཏེ། བཅ་ཟེའི་ཁྱེའུ་ལ་སོགས་པ་ལ་མེད་གེ་ལ་
 སོགས་པ་གཞན་བཞིན་ནོ། ཇོན་པར་བྱེད་པ་ཉིད་དུ་རྟོགས་ན་ཡང་ཡི་གེའི་ཡན་ལག་ཉིད་ཇོན་པར་
 བྱེད་ལ་རག་མོད། ཅིའི་ཕྱིར་མ་མཐོང་བའི་གསལ་བའི་ཆ་ཤས་རྟོགས་པར་བྱེད། ཅི་སྟེ་དོན་དང་བཅས་
 པ་ཉིད་ཡིན་ན་དེའི་ཆེ་དུ་མ་བཟླ་པ་དོན་མེད་པ་ཡིན་ཏེ། དོན་ཡོངས་སུ་རྟོགས་པ་སྦྱོར་བ་དོན་དག་
 ཅེས་བྱ་བ་ལ། གལ་ཏེ་ཡན་ལག་རེ་རེ་དོན་དང་ལྡན་པར་གྱུར་ན། དེའི་ཆེ་དེ་དག་ཉིད་དག་ཏུ་བཞུགས་
 པའི་ཕྱིར་གཅིག་ཡན་ལག་དུ་མའི་བདག་ཉིད་ཀྱིས་བྱ་བ་པར་མི་འགྱུར་རོ། ཡན་ལག་གཅིག་རྟོགས་པ་
 ན་ཡང་དག་གི་དོན་རྟོགས་པར་ཐལ་བར་འགྱུར་རོ། ཇི་སྐད་དུ། རེ་རེ་དོན་གཅིག་ཉིད་ན་ཡང་། དུ་
 མ་ཉིད་རྟོགས་དོན་མེད་ལ། ཆ་ཤས་གཅིག་ཉིད་རྟོགས་པས་ཀྱང་། གང་གི་དོན་དག་རྟོགས་པར་
 འགྱུར། ཞེས་བཤད་པ་ལྟ་བུའོ། ཆ་མེད་པ་ལ་རིམ་པ་ཡིས། གསལ་དང་སྦྱོར་བ་འཐད་མ་ཡིན། ཞེས་
 གང་སྦྱས་པ་འདིའི་གཞན་གྱི་ལན་གྱི་དོགས་པ་བསྐྱེད་བཞིན། སྦྱོར་བ་ཞིག་གིས་ལན་གཅིག་ཏུ། ཞེས་བྱ་
 བ་ལ་སོགས་པ་སྟེ། གལ་ཏེ་ཡང་སྦྱོར་བཞིག་གིས་རིགས་སམ། གསལ་བ་བདག་ཉིད་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་
 བསྦྱོད་པའམ། གསལ་བར་བྱས་པ་དེ་ལྟ་ན་ཡང་ཕྱི་རོལ་གྱི་སྦྱོར་བ་དོན་མེད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ནི་
 གསལ་བ་གསལ་བར་བྱ་བའི་དོན་དུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། འདི་ལྟར་ཆོགས་སུ་བཅད་པ་གཅིག་ཡང་
 བས་ཡང་དུ་བསྐྱེད་པ་ན་གསལ་བར་འགྱུར་གྱི། ལན་ཅིག་བཞུགས་ནི་མ་ཡིན་ནོ། ཡང་བསྐྱེད་པས་
 དེའི་ཁྱད་པར་གཞན་བྱེད་པ་ཡང་མ་ཡིན་པ་ལ་ཡང་བསྐྱེད་པ་དོན་མེད་པ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་བཞིན་

དུ་འདི་ལ་ཡང་ཁྱི་སྒྲོ་དོན་མེད་པར་མི་འགྱུར་རོ། ། འདི་ཉིད་སྟོན་པ་ནི། གང་གིས་ཞེས་བྱ་བའོ། །
 རྟོགས་པར་དཀའ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ངེས་པར་གཞུང་བར་མི་རུས་པའོ། ། ཀྱ་ཡེ་དེ་ལྟར་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་
 པས་ལན་འདེབས་པར་བྱེད་དེ། ཀྱ་ཡེ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་བོད་བ་ཉིད་དེ་དང་པོ་བཟོད་པ་ཡི་གེ་འམ། གཞན་
 ཉི་དེའི་ཁོངས་སུ་གཏོགས་པའི་གཅིག་པོ་འགའ་ཞིག་ཡང་ནས་ཡང་དུ་བསྟན་པས་ཅིའི་ཕྱིར་གསལ་
 བར་མི་བྱེད། དེས་བྱས་པ་ན་གསལ་བར་མ་བྱས་པས་མི་འགྱུར་ཉི། འདི་ལྟར་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཚད་མ་
 གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དེའི་གསལ་བ་བསྟན་པ་ཙམ་གྱིས་ཡི་གེ་བྱི་མ་བྱི་མ་བཟོད་པ་ཡིན་ནོ། ། བསྟན་
 པ་དེ་བས་གཅིག་ཉིད་གྱིས་ཡང་ནས་ཡང་དུ་བསྟན་པར་བྱ་བར་རུས་པའི་ཕྱིར་ཡི་གེ་ལྟག་མ་བཟོད་པ་
 དོན་མེད་དོ། ། ཡི་གེ་བྱི་མ་བྱི་མ་ཡང་མ་ཡིན་ཉི། རུས་པ་ཐ་དད་པ་ཉིད་དུ་ཁས་སྤངས་ནས་ཆ་ཤས་མེད་
 པའི་བྱད་པར་གཞན་བཟོད་པར་མི་རུས་པའི་ཕྱིར་དང་། བྱད་པར་གཞན་གྱི་རྒྱ་མེད་པས་རུས་པ་ཐ་
 དད་པ་བརྟགས་པ་དོན་མེད་པར་ཐལ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། ། མིན་ནམ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་བོད་པའོ། །
 མངོན་པར་གསལ་བ་ཡིན་ན་འདི་ཐམས་ཅད་སྲིད་པ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བསྟན་པའི་ཕྱིར། ཡུལ་དང་
 དབང་པོ་ལེགས་བྱས་པའི། ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྟོས་ཉི། ཡི་གེ་བཞིན་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རི་ལྟར་ཡི་གེ་
 དག་ལ་རྣམ་པར་ཤེས་པ་སྟེད་པར་རུང་བ་དང་མི་རུང་བའི་རང་བཞིན་བརྟགས་པས་ཡུལ་དང་དབང་
 པོ་ལེགས་པར་བྱས་པའི་ངོ་བོའི་མངོན་པར་གསལ་བས་སུན་དབྱུང་བ་དེ་བཞིན་དུ་འདིར་ཡང་སུན་
 དབྱུང་བར་བྱ་བ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཉི། དེ་སྤང་བའི་ཞེས་བྱ་བ་ནི་གསལ་བར་སྤང་བ་ལ་ཡང་
 རྟེ་ཁས་སྤངས་ནས་ཚོད་པ་འདི་ཡིན་ནོ། ། འདི་སྟེད་དུ་བསྟན་པ་འདི་ཡིན་ཉི། གལ་ཏེ་ཡི་གེ་ལས་ཐ་
 དད་པའི་གསལ་བ་ཞེས་བྱ་བ་སྟེད་བདག་ཉིད་གཞན་སྤང་བར་གྱུར་ན། དེ་ལས་འདིའི་མངོན་པར་
 གསལ་བ་སྲིད་པར་འགྱུར་ཉི། མངོན་པར་གསལ་བ་ནི་དམིགས་པའི་མཐར་ཐུག་པའི་ཕྱིར་རོ། ། དེ་
 ལས་འདི་མངོན་པར་གསལ་བ་སྲིད་པར་འགྱུར་ཉི། གང་གི་ཕྱིར་སྤང་བ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བཤད་བྱིན་
 ཉི། ། སྤང་དུ་རྒྱག་མོད། དེ་ལྟར་ཡང་རང་བཞིན་གྱིས་དམིགས་པར་འགྱུར་བའམ་མི་དམིགས་པར་
 འགྱུར་བའི་རང་བཞིན་གསལ་བ་ཡང་མངོན་པར་མི་རིགས་པ་ཡིན་ནོ། ། དེའི་ཕྱིར་ཞེས་བྱ་བ་ལ་

སོགས་པས་མཇུག་བསྟུན་ནས་གསལ་བ་མེད་པ་ཡང་དོན་རྟོགས་པ་སྐྱེད་པའི་རིམ་པ་སྟོན་པ་ཡིན་ནོ། །
 འོན་ཏེ་ཡི་གེ་རྣམས་ནི་རིམ་པ་དང་ལྡན་པ་ཡིན་ལ་ཡན་ལག་རྣམས་ཀྱང་རིམ་གྱིས་ཉམས་སུ་སྦྱོང་
 བྱིང་། ཉམས་སུ་སྦྱོང་བ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་ཡང་བྲན་པ་མ་ཡིན་ནམ། དེ་ནི་ལྟར་གསལ་བ་མེད་པར་ཡི་
 གེ་མཐའ་དག་སྟངས་ལྟར་བྲན་པའི་ཤེས་པ་ཅི་རིགས་པ་ཡིན། ཤེས་པ་རིམ་པ་ཅན་མ་ཡིན་པ་ལ་ཡི་གེ་
 རྣམས་རིམ་ཅན་དུ་སྟངས་པ་ཡང་རིགས་པ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་དོགས་པ་བསྟུན་ནས། ཐ་མའི་ཡི་གེ་རྣམས་
 ཤེས་ནས། ། ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྟོས་ཏེ། འདིས་ནི་འདི་བསྟན་ཏེ་དང་པོ་ནི་ཉམས་སུ་སྦྱོང་བའོ། །
 དེའི་འོག་ཏུ་དེ་མ་ཐག་ཏུ་བྱུང་བའི་འདུ་བྱེད་ཉམས་སུ་སྦྱོང་བ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་བྲན་པ་སྟེ་ལ། དེ་
 བྲན་འདུ་བྱེད་དག་ལས་དུས་བྱིས་ཅིག་ཅར་ཡི་གེ་མཐའ་དག་ངེས་པའི་ཚོགས་པ་བྲན་པའི་ཤེས་པ་
 གཞན་སྟེ་སྟེ། ཇི་ལྟར་མཐོང་བ་བཞིན་དུ་ཞེན་པའི་བྱིར་རོ། ། འདི་ཡང་རྟོག་པ་ཐམས་ཅད་ལ་གྲུབ་པ་
 ཡིན་གྱི་བདག་ཁོ་ནས་བརྟགས་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་སྟོན་པ་ནི། རིམ་གྱིས་ཤེས་པ་ཡིན་ན་ཡང་། ཞེས་
 བྱ་བ་སྟེ། འདི་དག་ཅེས་བྱ་བ་ནི་ཚོགས་པའི་ཤེས་པ་འོ། ། འདི་ཡང་རིགས་པ་དང་ལྡན་པའི་བྱིར་ལས་
 སྒྲངས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་སྟོན་པ་ནི། གལ་ཏེ་ཁས་མི་ལེན་ན་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་འོ། ། གལ་ཏེ་ཉམས་
 སུ་སྦྱོང་བའི་རིམ་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་བྲན་པ་ཐམས་ཅད་དུ་སྟེ་ན། དེའི་ཆེ་རིམ་གྱིས་ཉམས་སུ་སྦྱོང་
 བའི་བརྒྱལ་སོགས་པ་ལ་ཅིག་ཅར་བརྒྱལ་སོགས་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པར་མི་འགྱུར་རོ། ། བརྒྱུད་ཀྱི་
 བ་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་རྣམས་ཀྱང་སྟེ་བའི་དུས་ཐ་དད་པར་མི་འགྱུར་རོ། ། དེས་ན་ཞེས་བྱ་
 བས་མཇུག་སྟུང་པར་བྱེད་དེ། གལ་ཏེ་དེ་ལྟར་ཚོགས་པའི་ཤེས་པ་ཁོ་ན་དོན་རྟོགས་པའི་རྒྱུར་འགྱུར་
 གྱི་ཡི་གེ་རྣམས་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་དག་ནི་འགགས་ནས་ཡུན་རིང་དུ་ལོན་པའི་བྱིར་རོ། ། དེ་ཡང་རིགས་
 པ་མ་ཡིན་ཏེ། གང་གི་བྱིར་སྟེ་ལས་མཇུག་ཐོགས་སུ་དོན་རྟོགས་པར་འགྱུར་བ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ནི་བྱིས་
 པའི་བར་གྱིས་རྟོགས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་དོགས་ན། དེ་ལ་གནས་པའི་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྟོས་ཏེ།
 ཚོགས་པའི་ཤེས་པ་དེ་ལ་གནས་པ་འོ། ། འདི་ག་རྟོག་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རང་གི་དོན་དེ་ལ་
 བན་པའི་རྟེན་ཡིན་ནོ། ། འོན་ཏེ་ལྟར་ཡང་དེ་དག་ནི་འགགས་ནས་རིང་དུ་ལོན་པའི་བྱིར་གཏན་

ཚད་མའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་བསྟུན་པའི་དགའ་འབྲེལ།

ནས་མེད་པ་ཉིད་མ་ཡིན་ནམ། རི་ལྟར་དེ་ལ་གནས་པར་འགྱུར། ། ཞེས་དོགས་པ་ལ། རྣམ་པ་དང་ལྡན་
ཤེས་པ་ལ། ། ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྟོན་སོ། ། ཅིའི་ཕྱིར་རྣམ་པ་མེད་པ་ལ་མི་རིགས་ཤེ་ན། གཞན་ཏུ་
ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྟོན་ཏེ། དེ་ལྟ་ཡིན་དང་མཐའི་ཡི་གེ་ལ་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་
པས་གསལ་བར་སྟེན་པ་ལ་ཆོགས་པའི་ཤེས་པ་བརྗོད་པ་ན་གཞོན་ཏུ་མ་ལེན་གྱིས་སྟུན་པ། དེ་ནི་གཙོ་
བོ་གཅིག་གི་ལུགས་ལ་འཐད་ཀྱི། བྱེད་ཅག་དཔྱད་པ་བ་ཤེས་པ་རྣམ་པ་མེད་པར་སྟུན་པ་ལ་ནི་མ་ཡིན་
པ་དེས་ན་དེ་ལྟར་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། ། འོན་ཏེ་དཔྱད་པ་བ་རྣམས་ལ་ཡང་འཐད་པ་ཉིད་མ་ཡིན་ནམ།
གང་གིས་སྟངས་བར་མི་འགྱུར་བ་དེ་དག་གི་ལུགས་ཀྱི་ཡི་གེ་རྣམས་འཇིག་པ་མ་ཡིན་ནོ། ། འོ་ན་ཅི་ཞེ་
ན། གསལ་བ་ཡོད་ན་བསྐྱབས་པ་ཉིད་ཡིན་ནོ། ། ཅི་སྟེ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པས་དོགས་པ་བསྟན་ནས།
མ་ཡིན་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པས་ལན་འདེབས་པ་ཡིན་ཏེ། གལ་ཏེ་ཡི་གེ་དེ་དག་ཉིད་སྟེར་ཉམས་སུ་
ཁྱོད་བ་ན་ཕྱིས་གསལ་བ་རྣམས་བསྐྱབས་པ་ཆོགས་པའི་ཤེས་པས་འཇིན་པར་འགྱུར་ན། དེའི་ཆེ་
ཉམས་སུ་ཁྱོད་བའི་ཤེས་པ་བཞིན་ཏུ་གསལ་བར་སྟངས་བར་འགྱུར་ཏེ། རྣམ་པ་ནི་ཕྱི་རོལ་ཏུ་རྟོགས་པའི་
ཕྱིར་དང་། དེ་ཡང་ངོ་བོ་གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། ། གཞན་ཡང་གལ་ཏེ་གསལ་བ་བསྐྱབས་ན་རི་ལྟར་
སྟངས་བར་འགྱུར་ཏེ། གསལ་བ་ནི་དམིགས་པའི་རང་བཞིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། ། གཞན་ཡང་གལ་ཏེ་
འདས་པ་གནས་པ་གྲིད་པ་ཡིན་ན་དེའི་ཆེ་ཅི་དེ་ཁོ་ན་སྟངས་ངམ། འོན་ཏེ་ཤེས་པ་ཁོ་ན་དེ་ལྟར་སྟེ་བ་
ཞེས་བྱ་བ་དེར་འགྱུར་ཏེ། གང་གི་ཕྱིར་འདས་པ་གནས་པ་མེད་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་དེ་སྟངས་བར་མི་རིགས་
སོ་ཞེས་སྟོན་པ་ནི། གནས་པ་སྟེར་ནི་གསལ་ཡིན་ཏེ། ། ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྟེ། སྟེར་ཞེས་བྱ་བ་ནི་
དུས་གསུམ་བརྟགས་པར་རོ། ། འདི་ཉིད་ལ་གཞོད་པ་ཅན་གྱི་ཚད་མ་བཤད་པ་ནི། དེ་དག་གནས་ནས་
ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྟེ། ཡི་གེ་ཉམས་སུ་ཁྱོད་བའི་ཤེས་པའི་དུས་ན་དུན་པ་སྟེ་བར་ཐལ་བར་འགྱུར་
བ་ནི་གཞོད་པ་ཅན་གྱི་ཚད་མའོ། ། ལྷ་གཅིག་ཕྱིར་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ལྷ་ཐ་མི་དད་པའི་ཕྱིར་རོ། ། འདིར་སྟེ་
བ་དག་ཚུད་པར་བྱེད་དེ། གལ་ཏེ་གསལ་བ་ཞེས་བྱ་བ་སྟེར་བདག་ཉིད་གཅིག་མེད་ན། དེ་རི་ལྟར་བ་
ལང་གི་སྟེན་པ་ལང་ཞེས་བྱ་བའི་གཅིག་གི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་སྟོར་འགྱུར་ཞེ་ན། བ་ལང་ཞེས་བྱ་བ་ལ་

སོགས་པ་སྒྲོས་ཏེ། འདི་ལ་སྒྲོ་གཅིག་ཡོད་པས་ན་སྒྲོ་གཅིག་ཡིན་ལ་དེའི་དངོས་པོ་ནི་དེ་ཉིད་དོ། ། དེ་གཟུང་དོན་གཅིག་ཉིད་དག་གིས། ། ཞེས་བྱ་བ་ནི་སྒྲོ་གཅིག་པོ་དེས་བཟུང་བ་ནི་དེ་བཟུང་བ་ཡིན་ལ།
 དོན་དེ་དགོས་པ་གཅིག་གང་ལ་ཡོད་པ་ལ་དེ་སྐད་ཅེས་བྱའོ། ། དེ་གཟུང་དང་དོན་གཅིག་ཅེས་སྒྲས་
 དབྱེའོ། ། དེ་དག་གི་དངོས་པོ་ནི་དེ་འཛིན་དོན་གཅིག་ཉིད་དེ་དག་གིས་གཅིག་ཏུ་བརྗོད་དོ། ། འདི་
 སྐད་ཏུ་བསྟན་པ་ཡིན་ཏེ། སྒྲོ་གཅིག་གིས་གཟུང་བར་བྱ་བ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་དང་། རྒྱུག་ཤལ་ལ་སོགས་པའི་
 དོན་གཅིག་གསལ་བར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་བ་ཡང་གི་སྒྲོ་གཅིག་ཏུ་བརྗོད་པ་ཡིན་ནོ། ། ཐམས་ཅད་ལ་སྒྲོ་
 གཅིག་པ་ཉིད་མ་གྲུབ་པོ་ཞེས་སྟོན་པ་ནི་བ་ཡང་སྒྲུ་ལས་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྒྲོས་ཏེ། དེ་ཞེས་བྱ་བ་
 ནི་སྒྲོ་གཅིག་པའོ། ། ལྷུང་ཕྱིར་ནི་མཁྱེགས་པར་བརྗོད་པའི་ཕྱིར་རོ། ། བར་མཆོམས་བྱུང་བ་ནི་བར་ཆོད་
 ཤིན་ཏུ་ཐུག་པ་ཉིད་དོ། ། ལྷས་བྱིན་ལ་སོགས་པའི་ཆིག་ནི་ཡི་གེ་སོ་སོ་ལ་དབྱངས་དང་བཅས་པ་རྣམ་
 པར་ཆད་པས་གསལ་བར་ཐ་དད་ཏུ་གཏོགས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་སྒྲོ་གཅིག་པ་ཉིད་ཐོགས་ཀྱི་ཐོགས་
 གཅིག་ལ་མ་གྲུབ་པོ། ། དོན་གྱི་སྒྲོ་འདི་ཡི་གེས་བསྐངས། ། ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྒྱུར་བར་བྱེད་དེ། སྒྲོ་
 གང་ཞིག་རྣམ་པར་ཤེས་པ་གང་གི་མཇུག་ཐོགས་སུ་འབྱུང་བ་དེ་ནི་རྒྱུད་ནས་དེ་ནི་ཀྱན་ནས་བསྐང་བ་
 ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་དུ་བ་ལ་སོགས་པ་ནི་རྟགས་ཀྱིས་ཤེས་པའི་མཇུག་ཐོགས་སུ་བྱུང་བའི་མེ་ལ་སོགས་
 པའི་རྟགས་ཅན་གྱི་སྒྲོ་བཞིན་ནོ། ། དོན་གྱི་སྒྲོ་ཡང་ཡི་གེའི་མཇུག་ཐོགས་སུ་འབྱུང་བ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་
 བ་ནི་རང་བཞིན་གྱི་གཏན་ཆིགས་སོ། ། འདིར་འབྲས་བུ་ཉིད་ཀྱི་ཐ་སྙད་བསྐྱབ་པར་བྱ་བ་ཡིན་ཏེ། དེས་
 བསྐྱབ་པར་བྱ་བ་དང་སྐྱབ་པར་བྱེད་པ་དག་ཐ་དད་དོ། ། འདིའི་མ་གྲུབ་པ་ཉིད་སྐང་བའི་ཕྱིར། དོན་གྱི་
 སྒྲོ་ནི་ཡི་གེ་ལས། ། ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྒྲོས་ཏེ། གང་ཞིག་ཡི་གེ་དག་ལས་ཐ་དད་པའི་སྒྲུའི་བདག་
 ཉིད་དེ་སྐང་བའི་ཤེས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་མཇུག་ཐོགས་སུ་འབྱུང་བའི་རིགས་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་ནོ། །
 འོ་ན་ཅི་ཞེ་ན། ཡི་གེའི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་མཇུག་ཐོགས་སུ་འབྱུང་བས་ཡིན་ནོ། ། དེས་ནི་གཏན་
 ཆིགས་མ་གྲུབ་པ་མ་ཡིན་ནོ། ། འདིས་ཀྱང་དམིགས་པའི་མཆོན་ཉིད་ཏུ་གྱུར་པ་མི་དམིགས་པ་ལས་
 མེད་པའི་ཐ་སྙད་ཀྱང་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། ། མ་དེས་པ་ཡང་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བསྟན་པའི་ཕྱིར། འབྲས་བུ་

ཚད་མའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་བསྟན་པའི་དཀའ་འགྲེལ།

ཐ་སྙད་གྱི་ཡན་ལག ། ཅེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྟོས་ཏེ། འབྲས་བུ་ཉིད་ཀྱི་ཐ་སྙད་གྱི་ཡན་ལག་ནི་སྟུང་།
དེ་ཡང་གང་ཞེ་ན། རྗེས་སུ་འགྲོ་དང་ལྟོག་པ་དག ། ཅེས་བྱ་བ་དང་གཞི་མཐུན་པར་སྒྱུར་རོ། ། དེའི་རྗེས་
སུ་འགྲོ་བ་དང་ལྟོག་པའི་རྗེས་སུ་བྱེད་པ་ཉིད་འདིར་འབྲས་བུ་ཉིད་ཀྱི་ཐ་སྙད་གྱི་ཡན་ལག་ཡིན་གྱི་
གཞན་ནི་མ་ཡིན་ནོ། ། དེས་ན་འབྲས་བུ་ཉིད་ཀྱི་ཐ་སྙད་གྱི་སྐྱེ་མཚན་གཞན་མེད་པ་ཅན་གྱི་ཚད་མ་
ཡིན་པའི་ཕྱིར་བྱུང་པར་གྲུབ་པོ། ། འདི་སྟུང་ཏུ་གསལ་བར་རྫོང་པར་བྱེད་པ་ཉིད་ཏུ་མ་སྒྱུར་མེད་ཡི་གེ་
རྣམས་ཁོ་ན་ཏྟག་པ་ཉིད་ཡིན་པ་ན་རྫོང་པར་བྱེད་པའི་འགྱུར་ལ། ཏྟག་པ་དེ་དག་ཀྱང་མངོན་སུམ་ལ་
སོགས་པའི་ཚད་མས་གྲུབ་པ་ཡིན་ནོ་སྟུང་སེམས་ན། ཡི་གེ་མི་ཏྟག་པ་དག་ལས་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་
པ་སྟོས་ཏེ། རོ་ཤེས་རྗེས་དཔག་གཉིས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རོ་ཤེས་ཞེས་བྱ་བ་དང་རྗེས་དཔག་གཉིས་སོ། ། ལ་
ལར་རོ་ཤེས་རྗེས་དཔག་ཅེས་འདོན་པ་དེར་ནི་གཅིག་ཏུ་བསྟར་བའི་སྒྲིབ་དབྱེ་བ་བྱུང་། ། ཡང་ན་ལྟན་
པའི་སྒྲིབ་མི་མངོན་པར་བྱས་ལ་བྱུང་པར་གྱིས་བསྟར་བ་བྱུང་། ། རང་གི་ཆོག་ལ་སོགས་དང་འགལ། ཞེས་
བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ལ། རང་གི་ཆོག་ལ་སོགས་པ་འགལ་བ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྟོས་ཏེ། དེ་དག་
ཐམས་ཅད་ཅེས་བྱ་བ་ནི་རང་གི་ཆོག་ལ་སོགས་པ་དང་འགལ་བའོ། ། ཞོ་རིམ་ལ་སོགས་པ་ཞེས་བྱ་བ་
ལ་སོགས་པའི་སྒྲིབ་རིམ་གྱིས་ཐོས་པ་དང་བྲན་པ་གཞུང་ངོ། ། འདི་ལྟར་ཏྟག་པའི་ཕྱིར་གོ་རིམས་ཏུས་
གྱིས་བྱས་པ་མ་ཡིན་ལ། བྱུང་པའི་ཕྱིར་ཡུལ་གྱི་བྱས་པ་ཡང་མ་ཡིན་ཞིང་། མངོན་པར་གསལ་བས་
ཟིན་པའི་ཕྱིར་མངོན་པར་གསལ་བས་བྱས་པ་ཡང་ཡིན་ནོ། ། དེ་བཞིན་ཏུ་ཏྟག་པ་རྣམས་ཤེས་པ་སྦྱེད་
པ་ལ་ཡང་ཉེ་བར་མཁོ་བ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་རྣམ་པ་མང་ཏུ་བཤད་ཟིན་ཏོ། ། སྒྲ་འདི་གང་ཡིན་
བརྫོང་པར་བྱ། ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གང་སྒྲིབ་པ་དེ་ལ། ཆོས་ཅན་ཐ་དད་རྣམ་པ་ཏྟགས་པས། ཞེས་
བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྟོས་ཏེ། ཆོལ་བ་དང་ཕྱིར་ཆོལ་བ་དག་གི་སོ་སོར་སྤང་བའི་དབང་གིས་ཆོས་ཅན་ཏུ་
གྲུབ་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཁོ་ན་བྱུང་པར་དབྱེད་པའི་རྟེན་ཡིན་གྱི། རང་གི་འདོད་པས་བཏྟགས་པ་ནི་མ་
ཡིན་ཏེ། དེ་དག་ལ་རྫོང་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། ། རང་གི་འདོད་པས་བཀོད་པའི་ཆོས་ཅན་ལ་ཆོས་ཀྱི་
བྱུང་པར་ཏྟགས་པར་བྱེད་པ་འགའ་ཞིག་བསྟོག་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། ། སྤང་བཞིན་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སྤང་

བཞིན་པའོ། ། འདི་ཉིད་བཟླ་ན་པ་ནི་ཉ་ལ་སོགས་ཀྱི་ཤེས་པ་ལ་འང་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྟོས་ཏེ། གོ་
བར་ཟད་དོ། ། ཆོས་ཅན་བྱད་པར་མེད་པར་བཟླ་ན་པ་ལ་བྱད་པར་གྱི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་
ནི་ལྷག་ཆོད་ཡིན་ནོ་ཞེས་བཟླ་ན་པའི་བྱིར། དེའི་བྱིར་བྱད་པར་མེད་པར་བཟླ་ན། ། ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་
པ་སྟོས་ཏེ། འདི་ནི་རྟག་པ་ཡིན་ལ་རང་སྤྱིའི་རྣམ་པའི་མཆན་ཉིད་ཀྱི་རྟག་པའི་དོན་དང་འབྲེལ་བས།
དེ་སྐད་ཅེས་བྱའོ། ། དེས་བསྐྱེད་པའི་སྟོ་གང་ཡིན་པ་དེ་གལ་ཏེ་ཕྱོགས་ཡིན་ན། དེའི་ཆོ་གཞན་སངས་
རྒྱས་པ་ལ་མ་གྲུབ་པ་ཡིན་ནོ། ། གལ་ཏེ་གཏན་ནས་འཇིག་པ་ཉིད་མི་རྟག་པ་ཉིད་དུ་བརྟེན་པ་ན་ཞེས་
གང་སྟེས་པ་དེ་ལ། དེ་ཡི་གནས་སྐབས་རྟག་པ་ཡིན། ། ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྟོས་ཏེ། གནས་སྐབས་
གང་ཞིག་འདོད་པ་ཡིན། ། ཞེས་བྱ་བ་ནི་གནས་སྐབས་ནི་གནས་སྐབས་ཅན་ལས་ཐ་མི་དད་པའི་བྱིར་
སྟོག་པ་ན་ཤུགས་ཀྱིས་དེ་ཡང་སྟོག་པ་ཡིན་ཏེ། གཞན་དུ་ན་གང་ཞིག་གང་དང་གྲུབ་པ་དང་བདེ་བ་
གཅིག་པ་ཡིན་པ་དེ་རི་ལྟར་དེའི་རང་བཞིན་དུ་རིགས་སྟུང་དུ་བསམས་པ་ཡིན་ནོ། ། དབང་བོས་
གཟུང་བ་ཉིད་འབའ་ཞིག ། ཅེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྟེས་པ་དེ་ལ། དབང་བོ་འབའ་ཞིག་གིས་གཟུང་
ཉིད། ། ཅེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གང་སྟོས་ཏེ། ལྷན་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སྤྱི་བརྟག་པར་རོ། ། གལ་ཏེ་རིགས་ཀྱི་
འབྲུལ་བ་མ་ཡིན་པ་དེ་ལྟ་ན་ཡང་སྟོག་པ་ལ་ཐེ་ཆོམ་ཟ་བ་ཡང་མ་ངེས་པ་ཉིད་ཡིན་ནོ་ཞེས་དོགས་པ་
ལ། དབང་བོས་གཟུང་བར་བྱ་བའི་གཏན་ཆིགས་ཀྱི་འབྲེལ་བ་བཟླ་ན་པར་བྱ་བའི་བྱིར། རང་སྣང་བའི་
ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྟོས་ཏེ། རང་སྣང་བའི་དབང་བོའི་ཤེས་པའི་རྒྱའི་དོན་ནི་དབང་བོའི་གཟུང་
བར་བྱ་བ་བརྟེན་དོ། ། རྟག་པ་ནི་རིམ་དང་ཅིག་ཅར་བདག་གིས་དོན་བྱེད་པ་མི་རིགས་པའི་བྱིར་
འབྲེལ་བ་གྲུབ་པོ། ། དབང་བོས་གཟུང་བྱ་ཉིད་སོགས་ན། ། ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ལ། འདི་འདྲའི་དོན་
ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྟོས་ཏེ། འདི་ནི་འདི་འདྲ་བ་ཡང་ཡིན་ལ་དོན་ཡང་ཡིན་པས་དེ་སྐད་ཅེས་བྱ་
སྟེ། འདི་འདྲ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་མ་བརྟགས་ན་ཉམས་དགའ་བའོ། ། དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ན་དུ་བ་ལ་སོགས་པ་ལ་
ཡང་རྣམ་པར་རྟོགས་པར་བྱ་བར་རུས་ཏེ། ཅི་རྣམས་བརྒྱུད་ཀྱི་དུ་བ་རྟགས་ཉིད་དུ་ཁས་ལེན་ཏམ། འོན་
ཏེ་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དང་། རང་བཞིན་དང་། དུས་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་པར་འགྱུར་བ་ཡིན། གཞན་ཡང་

ཚད་མའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་བརྒྱུས་པའི་དཀའ་འབྲེལ།

ཡན་ལག་ཅན་ནམ། རྩལ་སྤྲོ་རབ་རྣམས་ཀྱི་བསགས་པ་ཉིད་ལ་སོགས་པ་རྟོག་པ་ན་གང་ཡང་རུང་བ་
ལ་མ་གྲུབ་པའི་སྟོན་ཏུ་འགྱུར་རོ། ། བཅའ་མ་ཐག་ཏུ་བྱུང་ཞེས་བྱ་བ་དང་། བྱས་དང་མི་རྟག་སྟུབ་བྱེད་
གང་། ། ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ལ། ཁོ་ལོ་ཅག་ལ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྟོས་ཏེ། བཅའ་མ་ཐག་ཏུ་
བྱུང་བའི་ཤེས་པ་ཁོ་ན་འབྲས་བྱ་ཡིན་ཏེ། སོ་སོར་བརྟགས་པས་འགོག་པ་ལ་སོགས་པ་དེ་རྩོམ་པར་བྱེད་
པ་ཞེས་བྱ་བ་དགག་པ་དང་སྟུར་རོ། ། གལ་ཏེ་མདོ་སྡེ་བའི་ལྷགས་ཀྱིས་སོ་སོར་བརྟགས་པས་འགོག་པ་
ལ་སོགས་པས་འཁྲུལ་བ་གཞན་བརྗོད་པ་དེའི་ཆེ་འཁྲུལ་བར་མ་གྲུབ་སྟེ། དེ་དག་གི་ལྷགས་ཀྱིས་སོ་
སོར་བརྟགས་པས་འགོག་པ་ལ་སོགས་པ་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡོད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། ། ཀུན་རྫོབ་ཏུ་འབྲས་
བྱ་འགའ་ཞེག་རྩོམ་པར་རིགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེའི་མཚན་ཉིད་ཉམས་པར་ཐལ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་
རོ། ། གང་ཞེག་དོན་གྱི་བྱ་བ་བྱེད་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཉིད་དོན་དམ་པ་ཡིན་ལ་གཞན་ནི་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་
ཡོད་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དོན་དམ་པ་དང་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡོད་པའི་མཚན་ཉིད་ཡིན་ནོ། ། ཅི་སྟེ་བྱེ་
བྱག་ཏུ་སྟུ་བ་རྣམས་ཀྱི་ལྷགས་ཀྱི་འཁྲུལ་བ་དེ་ཡང་སོ་སོར་བརྟགས་པས་འགོག་པ་ལ་སོགས་པ་བྱེད་
ཅག་གིས་འཛིན་པ་ལ་སོགས་པའི་བདག་ཉིད་ཅི་འདྲ་བ་རྗོད་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་འདྲ་བ་ནི་བྱེ་བྱག་ཏུ་
སྟུ་བ་རྣམས་ཀྱིས་མི་འདོད་དོ་ཞེས་སྟོན་པ་ནི། འགོག་པ་དག་ནི་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྟོས་ཏེ། འགོག་
པ་དག་ཅེས་བྱ་བ་ནི་སོ་སོར་བརྟགས་པས་འགོག་པ་དང་། སོ་སོར་བརྟགས་པ་མ་ཡིན་པས་འགོག་པ་
གཉིས་སོ། ། དེ་དག་ཅི་འདྲ་བ་ཞེ་ན། གང་ཕྱིར་ཟག་པ་བཅས་ཀྱིས་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྟོས་ཏེ།
ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པའི་དངོས་པོ་རྣམས་དང་བྲལ་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་སོ་སོར་བརྟགས་པ་སྟེ། ཤེས་
རབ་ཀྱིས་ཐོབ་པའི་ཕྱིར་སོ་སོར་བརྟགས་པའི་འགོག་པ་ཞེས་བྱ་ལ། དེ་ཡང་ལྷན་པའི་རྩིས་རེ་རེ་ལ་ཐ་
དད་པ་ཡིན་ནོ། ། འདི་ཉིད་འཆད་པ་ནི་སོ་སོ་སོ་སོ་ཡིན་ཞེས་བྱ་བ་སྟེ། ལྷན་པའི་རྩིས་རེ་སྟེད་པ་བྲལ་
བའི་རྩིས་རྣམས་ཀྱང་དེ་སྟེད་དོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་གྲུབ་པའི་མཐའ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། ། ཆོས་མ་འོངས་པ་
རྣམས་སྟེ་བ་ལ་གཏན་ཏུ་གཤགས་སུ་གྱུར་པ་བྲལ་བ་ལས་གཞན་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་སོ་སོར་བརྟགས་པ་མ་
ཡིན་པས་འགོག་པ་ཞེས་བྱ་བ་སྟེ། དེ་ཡང་སོ་སོར་བརྟགས་པས་ཐོབ་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། ། འོ་ན་ཅི་ཞེ་ན།

སྐྱེན་མཚང་བསྟེ། དེའི་ཕྱིར་སོ་སོར་བཟླ་པ་མ་ཡིན་པས་འགོག་པ་ཞེས་བྱ་བ་སྟེ། ཇི་སྐད་དུ། སོ་སོར་
 བཟླ་ས་པས་འགོག་པ་གང་། ། བྱལ་བའོ་སོ་སོ་སོ་སོ་ཡིན། ། སྐྱེ་ལ་གཏན་དུ་གཤམ་བྱེད་པ། ། འགོག་
 གཞན་སོ་སོ་བཟླ་མིན་པས། ། ཞེས་བཤད་པ་བཞིན་ནོ། ། འདིག་པའི་བདག་ཉིད་ཡིན་དུ་ཟེད་མོད།
 དེ་ལྟ་ན་ཡང་འབྲུལ་བ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བསྟན་པའི་ཕྱིར། རང་བཞིན་མེད་ཕྱིར་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་
 གློས་ཏེ། བཅུལ་མ་ཐག་ཏུ་བྱུང་བ་མིན། ། ཞེས་བྱ་བ་དང་སྒྱུར་རོ། ། གང་ལས་ཤེ་ན། རང་བཞིན་མེད་
 པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཇི་ལྟར་དངོས་སོ་ཡོད་པ་བཀག་པ་ཅམ་གྱིས་འདིག་པ་ཡིན་ལ། ཉམ་མཁའ་ཡང་རེག་
 པར་བྱ་བ་མེད་པ་ཅམ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟ་ཡིན་དང་འདིག་པ་འདི་གཉིས་ཀྱང་རང་བཞིན་མེད་པ་ཡིན་ན།
 དེ་ཇི་ལྟར་འདི་དག་བཅུལ་མ་ཐག་ཏུ་འབྱུང་བར་འགྱུར་ཏེ། རང་བཞིན་མེད་པ་ཉིད་གྱི་དོན་མེད་པ་
 ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། ། འོ་ན་ད་ནི་འདིག་པའི་ཤེས་པའི་རྒྱ་མཚན་ཅི་ཞིག་ཡིན་ཞེ་ན། གྱོ་མོ་སྤང་བ་ཞེས་
 བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གློས་ཏེ། སྤང་བའི་ཆོགས་ནི་སྤང་བ་འདུས་པའོ། ། སོགས་པའི་སྤང་ནི་འོད་ལ་
 སོགས་པའི་ཆོགས་གཟུང་ངོ། ། ཁྱེད་མེད་ཀྱང་མིན་མི་ཀྱང་མིན། ། དངོས་དེ་དང་ལ་མི་འགྲུབ་པོ། །
 ཞེས་གང་སྤང་བ་དེ་ལ་དོན་གྱི་རང་གི་ངོ་བོ་གཅིག་ཅེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གློས་སོ། ། དེ་ལྟར་མི་ཀྱང་
 པ་ཉིད་དཔུང་བྱ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ལ། དེའི་གནས་སྐབས་དོར་ཅམ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གློས་
 ཏེ། དེའི་གནས་སྐབས་བཀག་པ་ཉིད་མི་ཀྱང་པར་སྐྱབ་པར་འདོད་དེ། དེ་ལ་ཡང་སྒྲོན་མ་ལ་སོགས་པ་
 དཔེར་བཞིན་པ་ནི་བསྐྱབ་བྱ་དང་ལྡན་པ་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་གང་ལས་བསྐྱབ་བྱ་མེད་པ་ཡིན་ན། སྐད་
 ཅིག་རེ་རེ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པས་གཞན་གྱི་ལུགས་ཀྱིས་སྒྲོན་མ་ལ་སོགས་པ་ལ་ཡང་དཔེ་བསྐྱབ་བྱ་
 མཚང་བ་ཉིད་དུ་དོགས་པར་བྱེད་དོ། ། དེ་ལ་མེ་ལྷེ་ལ་སོགས་པའི་ཆ་ཤས་རྣམས་ལྟར་བ་ལྟར་བར་ལུལ་
 གཞན་དུ་འགོ་བ་ཡིན་གྱི། སྐད་ཅིག་རེ་རེ་ལ་འཇུག་པའི་ངང་ཅན་ནི་མ་ཡིན་ནོ། ། ཅི་སྟེ་ཐམས་ཅད་
 ཅིག་ཅར་ཅིའི་ཕྱིར་མི་འགོ་ཞེ་ན། ཡན་ལག་སྤྱི་མས་ལམ་བཀག་ན། ། ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གློས་ཏེ།
 གལ་ཏེ་དེ་དག་འགོ་ན་དེ་དག་ཉེ་བ་ན་གནས་པའི་རྒྱ་དང་རས་བལ་ལ་སོགས་པ་ཅིའི་ཕྱིར་སྟེག་པར་
 མི་བྱེད་ཅེ་ན། དེས་ན་འདི་དག་འགོ་ན་ཡང་། ། ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གློས་ཏེ། འདུས་པའི་གནས་

ཚད་མའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་བསྐྱེས་པའི་དཀའ་འབྲེལ།

སྐབས་ཉིད་ན་རུས་པ་རྟེན་པ་ཡིན་གྱི་སེལ་བའི་གནས་སྐབས་ན་ནི་མ་ཡིན་ནོ་སྐྱེས་ཏུ་བསམས་པ་
ཡིན་ནོ། ། འདི་ནི་རྟག་ཏེ་བརྟག་ཏེ་པ་ཅམ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པས་ལན་འདེབས་པར་བྱེད་དེ། རྟག་
ཏེ་བརྟག་ཏེ་པ་འདི་བདེན་ཡང་དབེ་བསྐྱེས་པར་བྱ་བ་མ་ཚང་བ་ཡིན་ཏེ། འདི་ལྟར་དེའི་གནས་སྐབས་
དགག་པ་ཅམ་གྱིས་མི་རྟག་པ་ཉིད་ཏུ་འདོད་དེ་ཞེས་བརྗོད་ལ། སློན་མ་ལ་སོགས་པ་ལ་དེའི་གནས་
སྐབས་ཉིད་མེད་པའི་ཕྱིར་གང་ལས་བསྐྱེས་པར་བྱ་བ་མ་ཚང་བ་ཉིད་ཡིན། དེ་ལྟར་ཡང་ཁས་སྐྱོངས་
པས་ཉེས་པ་འཆད་པ་ན། གཞན་ཡང་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྟེ། རུས་པ་མ་ཉམས་པའི་ཞེས་བྱ་བ་ནི་
མེ་ལྷེ་ལ་སོགས་པའི་ཡན་ལག་རྣམས་སོ། ། ལྷ་མ་བཞིན་ཏུ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཉམས་པའི་གནས་སྐབས་
བཞིན་ཏེ། བྱད་པར་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། ། ཅི་སྟེ། བྱད་པར་ཁས་ལེན་པར་བྱེད་ན་དེའི་ཆེ་རྟག་པ་ཉིད་
ཉམས་པར་ཐལ་བར་འཇུག་བ་སྒྲིག་པར་དཀའ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་གཞན་ཏུ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྟེ་གོ་
བར་བྱེད་དོ། ། འབྲེལ་བ་མི་བྱེད་པར་རིགས་ཕྱིར། དག་ནི་རྟག་པ་ཉིད་བརྗོད་བྱ། ཞེས་གང་སྐྱེས་པ་དེ་
ལ། འབྲེལ་བ་མི་བྱེད་རིགས་པ་ལས། ། ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྒྲིག་ཏེ། གང་ཞིག་ཁྱོད་གྱིས་རྟག་པ་
ཉིད་ཏུ་བསྐྱེས་པར་བྱ་བ་ཁྱོད་གྱི་ལྷགས་གྱིས་དག་ནི་སྲིད་པ་མ་ཡིན་ནོ་སྐྱེས་ཏུ་སེམས་པ་ན། དག་རྣམ་
པར་དབྱད་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་རི་ལྟར་དག་ནི་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྒྲིག་ཏེ། རེས་འགའ་བྱད་པར་མེད་
པའི་ཡི་གེ་ཅམ་ཉིད་དག་ཏུ་འཇུག་རམ། ཡང་ན་ཡི་གེ་ཉིད་བྱད་པར་ཅན་གྱི་རིམ་པས་འཇིག་པས་
དག་ཡིན་ནམ། རྣམ་པ་གཅིག་ཏུ་ན་གསལ་བ། ། ཞེས་བྱ་བའི་ཡི་གེ་དག་ལས་ཐ་དད་པ་དག་ཉིད་ཡིན་
ཞེས་བྱ་བ་ཕྱོགས་རྣམ་པ་གསུམ་མོ། ། དེ་ལ་ཕྱོགས་དང་པོ་ལ་སློན་འཆད་པ་ནི། རིམ་པས་སྒྲོང་བའི་ཡི་
གེ་སོགས། ། ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པའོ། ། ཕྱོགས་གཉིས་པ་ལ་ཡང་། འདི་དག་ལ་ནི་རིམ་པ་འདེམ་དེ། །
ཅེས་བྱ་བ་སྒྲིག་ཏེ། འདི་ལྟར་དངོས་པོ་རྣམས་ཀྱི་རིམ་པ་ནི་རྣམ་པ་གཉིས་ཏེ། གྲོག་མ་དང་ཡིག་འབྲུ་ལ་
སོགས་པ་བཞིན་ཏུ་ཡུལ་གྱིས་བྱས་པའམ། ཏུས་གྱིས་བྱས་པ་སྟེ། དཔེར་ན་ཡང་ས་བོན་དང་། རྩ་དང་
ལྷ་གྲ་དང་། རྩོང་བྱ་དང་། མེ་ཏོག་དང་། འབྲས་བྱ་ལ་སོགས་པ་ལྟ་བུ་ཡིན། རེ་ཞིག་ཡི་གེ་རྣམས་ཀྱི་རིམ་
པ་དང་པོ་སྲིད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། བྱད་པའི་ཕྱིར་ཏེ་ཡི་གེ་རྣམས་ནི་ཐམས་ཅད་ཏུ་སོང་བ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རོ། །

ནམ་མཁའ་བཞིན་དུ་ཡུལ་ཐམས་ཅད་དུ་བྱལ་པར་གནས་པ་ལ་ནི་ཡུལ་ནམ་པར་ཆད་པས་བྱས་པའི་
 རིམ་པ་རིགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཐམས་ཅད་ནམ་མཁའི་ཡུལ་གཅིག་དུ་གནས་པའི་ཕྱིར་རོ། ། རྟག་པ་ཉིད་
 གྱིས་ཐམས་ཅད་དུས་མཚུངས་པའི་ཕྱིར་དུས་གྱིས་བྱས་པ་ཡང་ཡིན་ནོ། ། གཞན་ཡང་རིམ་པ་སྒྲིས་
 བྱས་བྱས་པ་ཡིན་ནམ། རང་བཞིན་གྱིས་བྱུང་བ་ཡིན། རེ་ཞིག་སྒྲིས་བྱས་བྱས་པ་ནི་མི་འདོད་དེ། རིག་
 བྱེད་སྒྲིས་བྱས་མ་བྱས་པའི་ཕྱིར་རོ། ། ཅི་སྟེ་རང་བཞིན་གྱིས་བྱུང་བ་ཡིན་ན། དེའི་ཆེ་རྟག་དུ་མཚོ་ཞེས་
 བྱ་བ་ཁོ་ནར་འགྱུར་གྱི་ནམ་ཡང་རོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། ། རོ་ཞེས་པས་ཡི་གེ་ནམས་རྟག་པ་དང་
 གཅིག་ཕུ་ཉིད་དུ་གྱལ་པའི་ཕྱིར་ཡི་གེ་ནམས་ཆིག་སོ་སོ་ལ་ཐ་དད་པར་ཁས་ལེན་པས་མཚོན་ཏེ། དེ་ལྟ་
 མ་ཡིན་ན་རོ་ཞེས་པས་འབྲུལ་བ་ཉིད་དུ་འགྱུར་རོ། ། ཡང་ཅི་སྟེ་འོ་ན་ངག་གི་རིམ་པ་མངོན་པར་
 གསལ་བར་འགྱུར་རོ་སྟམ་ན། གསལ་བའི་རིམ་པ་འང་ངག་མིན་ནོ། ། ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྟོས་ཏེ།
 ངག་གི་སྒྲ་ལས་ཡི་གེ་ལས་ཐ་དད་པའི་གསལ་བ་ཞེས་བྱ་བ་ཡང་ངག་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་སྟོན་པ་ཡིན་ཏེ།
 དེ་ནི་དཔྱད་པ་ནམས་གྱིས་བསལ་བྱེན་པའི་ཕྱིར་སྟམ་དུ་བསམ་པ་ཡིན་ནོ། ། རྟག་པའི་གསལ་བ་
 བཀག་ཕྱིར་རོ། ། ཞེས་བྱ་བ་ནི་རྟག་པའི་གསལ་བ་ནི་བཀག་བྱེན་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏེ།
 མཐོང་དོན་ཐ་སྟོད་དུ་བྱེད་ཕྱིར། ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གང་སྒྲས་པ་དེ་ལ། ཇི་ལྟར་སྟེལ་ལ་སོགས་པ་
 སྒྲ། ། ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྟོས་ཏེ། འདོད་པས་བཀོད་པའི་དོན་གང་དག་ལ་ཡོད་པ་དེ་དག་ལ་དེ་
 སྐད་ཅེས་བྱའོ། ། སྒྲིས་བྱས་འཕྲལ་བྱས་པ་སྟེ། སྒར་ན་མེད་པར་རང་ཤེས་གྱིས་བྱས་པ་བྱ་མོད་ཀར་མོ་
 ཆེན་མོ་ལ་སོགས་པའི་གཏམ་རྒྱུད་གང་ཡིན་པ་དེ་ཉིད་ཀྱི་རོ་བོ་སྟེ་རང་བཞིན་རྫོས་གར་དང་རྒྱུད་རྒྱུད་
 ལ་སོགས་པ་གང་དག་ལ་ཡོད་པ་དེ་དག་ལ་དེ་སྐད་ཅེས་བྱའོ། ། དེ་དག་ལ་སྒྲ་དང་དོན་ཞེས་བྱ་བའི་
 རྒྱས་པའི་མཚན་ཉིད་ཅན་གྱི་བརྗོད་པར་འདོད་པའི་འབྲེལ་བ་བརྟག་པ་ཡོད་པ་ཡང་མ་ཡིན་པ་དེ་
 བཞིན་དུ་རིག་བྱེད་ལ་ཡང་སྲིད་པ་ཡིན་ནོ་སྟམ་དུ་བསམས་པ་ཡིན་ནོ། ། དེ་ལ་ཡང་ཞེས་བྱ་བ་ལ་
 སོགས་པས་གཞན་གྱི་ལྷགས་གྱིས་དཔེ་མ་གྱལ་བ་ཉིད་དུ་དོགས་པ་ཡིན་ཏེ། འཕྲལ་ལ་བྱས་པའི་གཏམ་
 རྒྱུད་ལ་སོགས་པ་དེ་ཡང་རྒྱས་པ་རྟག་པ་ཉིད་དུ་འདོད་པ་ཁོ་ན་སྟེ། འོན་ཀྱང་མེད་པའི་དོན་ལ་ངེས་

ཚད་མའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་བསྐྱུས་པའི་དཀའ་འབྲེལ།

པར་སྒྱུར་བ་སྐྱེས་བྱས་བྱས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་མི་རྟག་སྟེ། དེའི་དབང་གིས་རྒྱས་པ་ལ་མི་རྟག་པ་ཉིད་
 རྟོགས་པའི་འབྲེལ་བ་ཡིན་ནོ། ། དེ་ལྟ་བུས་ན་དཔེ་མ་གྲུབ་པ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། དེ་ལ་ཕྱི་རོལ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་
 སོགས་པས་ལན་འདེབས་པར་བྱེད་དེ། ཕྱི་རོལ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་བྱ་མོ་དཀའ་རེ་ཆེན་མོ་ལ་སོགས་པའི་
 དོན་ནོ། ། གང་ཕྱིར་མཐོ་རིས་མཆོད་སྦྱིན་སོགས། དབང་འདས་འབྲེལ་བ་སྐྱུ་ཡིས་མཐོང་། ། ཞེས་བྱ་
 བ་ལ་སོགས་པ་གང་སྐྱུས་པ་དེ་ལ། དབང་སོ་ལས་འདས་དོན་འབྲེལ་བའི། ། ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་
 སྐྱེས་ཏེ། འདིས་ནི་རིག་བྱེད་གྱི་དོན་ཤེས་པར་འགྱུར་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་སྐྱེས་བྱ་ལ་བརྟེན་པའི་
 བཤད་པ་ཉིད་ལས་ཞེས་བྱེད་ཅག་རང་ཉིད་གྱི་ཤུགས་ཀྱིས་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། ། འདི་ལྟར་རེ་ཞིག་དོན་
 ལ་བརྟེན་པའི་རྒྱས་པ་འདི་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་གྱིས་དབང་སོ་ལས་འདས་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟ་ཡིན་
 དང་རྒྱས་པ་དབང་སོ་ལས་འདས་པ་ཡིན་པ་ནི་སྒྲིའི་ངེས་པར་སྒྱུར་བ་སྐྱེས་བྱས་བྱས་པ་མ་ཡིན་ལ། དེ་
 དག་ཐམས་ཅད་མངོན་པར་མི་ཤེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ལོང་བ་རྣམས་ཀྱིས་ཆོག་ལས་གཞུགས་ཀྱི་ཁྱད་
 པར་རྟོགས་པ་དེ་བཞིན་དུ་དེའི་རྟོག་པ་ཆུན་པོ་དག་ལས་འབྱུང་བ་ཡང་མ་ཡིན་ནོ། ། དེ་ལྟ་བུས་ན་
 ཤུགས་ཀྱིས་དོན་རྟོགས་པའི་འདི་སྐྱེས་བྱའི་བཤད་པ་ཉིད་ལས་རྣམ་པར་གནས་པ་ཡིན་ཏེ། གོ་སྐབས་
 གཞན་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། ། འོན་ཏེ་བཟུལ་ཞིང་བརྟགས་པ་འདི། ཞེས་
 བྱ་བ་ལ་སོགས་པས་གཞན་དག་ཚོད་པར་བྱེད་དོ། ། འོན་ཏེ་འདི་ནི་སྐྱེས་བྱས་བྱས་པའི་ལུང་དག་ལ་
 ཡང་མཚུངས་ཏེ། འདི་ལྟར་ད་ལྟར་བ་རྣམས་ཀྱིས་ཅི་ཉི་མུ་ཞིག་ཏུ་གྱུར་པའི་སྟོན་པ་སོ་སངས་རྒྱས་
 ལ་སོགས་པའི་དོན་ཆོག་རྣམས་ཀྱི་དོན་བསམ་པ་ཇི་ལྟ་བུ་བཞིན་དུ་རྟོགས་པར་བྱེད་དམ། འོན་ཀྱང་
 ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་ཡིན་ཞེས་བྱའོ། ། མ་ཡིན་དེ་ལ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པས་ལན་འདེབས་ཏེ། དེ་ལ་ཞེས་
 བྱ་བ་ནི་སྐྱེས་བྱའི་དོན་ལ་ཉེ་བར་མཁོ་བའི་དོར་བར་བྱ་བ་ལ་སོགས་པའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཐབས་དང་
 བཅས་པ་སྐྱེས་བྱས་ཉེ་བར་བསྟན་པ་ལ་སྟེ། འདི་ལྟར་དེ་ལ་རིགས་པ་ཉིད་རྗེས་སུ་སྦྱང་བར་བྱེད་པའི་
 སྒོ་བཟངས་བདེ་བར་གཤེགས་པ་དག་རབ་ཏུ་འཇུག་གི་ཤིག་ཏེ། ཤུགས་པ་ཅམ་གྱིས་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །
 དད་པས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་མངོན་པར་ཡིད་ཆེས་པ་སྟེ། རིགས་པར་སེམས་པ་ལས་སྐྱེ་བའི་ངེས་པས་ཞེས་

བྱ་བའི་ཐ་ཆིག་གོ། ། ཚད་མས་བྱ་བ་པའི་དོན་ཁོ་ན་ལ་ཡིད་མངོན་པར་ཆེས་པར་རིགས་པའི་ཕྱིར་
གཞན་དུ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལ་ཐེ་ཆོམ་མ་ལོག་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དོན་མེད་པའི་ཐེ་ཆོམ་མ་ལོག་པའི་ཕྱིར་
རྟོ། ། དོན་ལ་ཐེ་ཆོམ་གྱིས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སྣ་ན་མེད་པའི་མཐོ་རིས་དང་ལྟ་ལ་སོགས་པ་ཤིན་ཏུ་སྒྲིག་ཏུ་
གྱུར་པའི་དོན་ལ་སྟེ། འདི་ལྟར་དེ་ལ་སྟེས་བྱས་བྱས་པའི་ཆིགས་ལ་སྟེས་བྱ་རང་ཉིད་ཀྱི་བསམ་པ་
བརྟན་པ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པའི་གདམས་ངག་སྲིད་པའི་ཕྱིར་རོ། ། ཉན་པ་བོའི་རྒྱད་པ་ཡང་རྒྱན་མ་ཆད་
པ་ན་གདམས་ངག་ཡང་དག་པ་སྲིད་པ་ཡིན་གྱི། དེ་ལྟར་སྟེས་བྱས་མ་བྱས་པ་ལ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལ་
སྟོན་པ་བོ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། ། གཞན་ཡང་སྟོན་པ་བོ་བཅེ་བས་འདིག་རྟེན་གྱིས་ཤེས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་
སྟེས་བྱ་ན་འདིག་རྟེན་གྱི་བད་ཉིད་ཀྱི་རྗེས་སུ་འབྲངས་ནས་སྟེས་བས། དེའི་ཕྱིར་འདིག་རྟེན་ལ་གྲགས་པ་
ལས་ཀྱང་དོན་དེ་འགྲུབ་པར་འགྱུར་གྱི་དེ་ལ་འདོད་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་སྟེས་བྱས་མ་བྱས་པ་ནི་ཡིན་ནོ། །
གལ་ཏེ་དེ་ལྟ་ན་ཅིའི་ཕྱིར་བྱེད་ཅག་ལུང་གང་ཡང་རུང་བས་འཇུག་པར་མི་འགྱུར་ཏེ། ཐམས་ཅད་དུ་
ཐེ་ཆོམ་ཟ་བར་མཚུངས་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་བྱ་བའི་སྟན་ཀ་འདི་བསལ་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར། མངོན་སུམ་
དང་ནི་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་འདི་སྟོས་ཏེ། གང་ལ་ཐེ་ཆོམ་ཟ་ན་ཡང་མངོན་སུམ་དང་རྗེས་སུ་དཔག་
པ་དག་གིས་མངོན་པར་འདོད་པའི་དོན་དེ་ལྟ་བུ་ཡིན་པ་མི་འགལ་བ་དེས་འཇུག་པ་ན་མཛེས་པ་ཡིན་
གྱི། གང་དེ་ལྟ་བུ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་མི་སྣང་བ་དེ་ལ་ཆད་མའི་སྟོབས་གྱིས་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། དོན་དུ་མི་
འགྱུར་བའི་ཐེ་ཆོམ་ཅམ་སྟེ་བའི་ཕྱིར་རོ། ། གལ་ཏེ་དེ་ལྟ་ན་རིག་བྱེད་ལ་ཡང་རིགས་པ་འདིས་འཇུག་
པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། རིག་བྱེད་སྟེ་ལ་དེ་ལྟ་མིན། ། ཞེས་བྱ་ལ་སོགས་པ་སྟོས་ཏེ། རང་ལས་རྟོགས་ཞེས་
བྱ་བ་ནི་རང་ཉིད་ཀྱི་ཆད་མར་གྱུར་པ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ནོ། ། དེས་ན་ཆད་མས་བརྟགས་ནས་དེ་ལ་
འཇུག་པར་རིགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། གཞན་ལས་ཆད་མ་ཉིད་དུ་ཐལ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། ། རྟེན་ནི་
ལུལ་གཉིས་རྣམས་པར་དག་པ་སྲིད་པ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། འདི་ལྟར་རིག་བྱེད་དུ་སྟེ་མ་དང་བྱི་མའི་ངོ་བོ་
འཆི་འཕོ་བ་དང་སྦྱེད་པའི་ངོ་བོ་ཅན་གྱི་གང་ཟག་ནི་རིམ་གྱིས་བྱེད་པ་བོ་ཡིན་གྱི། ལས་དང་འབྲས་བུ་
ལ་ལོངས་སྟོད་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་རིག་བྱེད་ལས་འདོད་པ་ཡིན་ལ་དེ་ཡང་རིགས་པ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་

ཚད་མའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་བསྟུན་པའི་དཀའ་འབྱེལ།

བདག་ཀྱང་པར་བཤད་ཟིན་ཏོ། ། དེ་བཞིན་དུ་དངོས་པོ་འགའ་ཞིག་ཀྱང་པ་ཉིད་དུ་འདོན་པ་དེ་ཡང་
 བརྟན་པའི་དངོས་པོ་ཀྱང་པར་མི་རིགས་པ་ཉིད་དུ་བསྟན་ཟིན་ཏོ། ། དེ་བཞིན་དུ་སྤྱི་ལ་སོགས་པ་
 མངོན་སུམ་མ་ཡིན་པ་ཡང་མངོན་སུམ་ཉིད་དུ་འདོད་པ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་རིམ་གྱིས་སྒྲེ་བ་དང་
 གནས་པ་དང་འཇིག་པ་རྣམས་དངོས་པོ་ལ་མི་གྲིད་པ་ཡང་བསྟན་པ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་ཁྱད་པར་དུ་
 བྱར་མེད་པ་སྤར་བྱེད་པ་པོ་མ་ཡིན་པ་གཞན་ལ་སྟོན་ནས་སྒྲེད་པར་བྱེད་པ་ཉིད་དང་། དེ་བཞིན་དུ་
 གྲུབ་ཟིན་པ་བྱ་བ་མ་ཡིན་པ་ཡང་གཞན་ལ་བརྟེན་ནས་གནས་པ་བསྟན་པ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་རྒྱས་
 འཇིག་པ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ཚད་མ་དང་འགལ་བ་རྣམས་པ་མང་པོ་དམིགས་ན། དེ་རི་ལྟར་དེ་ལྟ་
 བྱར་གྱུར་པའི་ལུང་གི་རྟོག་པ་དང་ལྡན་པ་འདུག་པར་འགྱུར། གང་ཡང་གཞོན་ནུ་མ་ལེན་གྱི་འབྲེལ་
 བ་ཀྱང་པ་ཉིད་དུ་བསྒྲུབ་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པ་གཞན་སྒྲུས་པ་དེ་ནི་འཕྲུལ་ལ་བྱས་པའི་
 གཏམ་རྒྱུད་ཀྱི་ངོ་བོ་སྟོན་གར་ལ་སོགས་པས་མ་ངེས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བསྟན་པའི་ཕྱིར། འཕྲུལ་བཅས་
 དོན་ཅན་གཏམ་རྒྱུད་ཆོས། ། ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྟོན་ཏེ། བརྟགས་པའི་དོན་གཏམ་རྒྱུད་གང་ལ་
 ཡོད་པ་དེ་ལ་དེ་སྐད་ཅེས་བྱ་སྟེ། འདི་ནི་འཕྲུལ་བྱས་པའི་དོན་ཡང་ཡིན་ལ། གཏམ་རྒྱུད་ཀྱང་ཡིན་ནོ་
 ཞེས་ཆིག་རྣམས་པར་སྒྱུར་རོ། ། དེའི་ཆོས་ནི་འདོད་པས་བཏོད་པའི་དོན་ཉིད་དོ། ། དེ་ཅི་ཞིག་བརྗོད་པ་
 ཡིན་ཞེ་ན། སྒྲ་དོན་ཐོག་མ་མེད་རྟོགས་པ། ། ཞེས་བྱ་བ་སྟོན་ཏེ། སྒྲ་ནི་ཡི་གེའི་རང་བཞིན་ནོ། ། དེའི་
 དོན་ནི་ཅི་སྟེ་དེ་དག་ཐོག་མ་མེད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རྒྱས་པའི་མཆན་ཉིད་ཀྱི་འབྲེལ་བ་ཡང་ཐོག་མ་
 མེད་པ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། རྒྱས་པ་ལས་དངོས་པོ་ཐ་མི་དད་པའི་ཕྱིར་རོ་སྟུང་དུ་བསམས་པ་ཡིན་ནོ། ། དེ་
 བཞིན་དུ་འབྲེལ་བ་བྱེད་པའི་ཐབས་མེད་པའི་ཕྱིར་འབྲེལ་བ་མི་བྱེད་པར་རྗེས་སུ་དཔག་པར་བྱ་བ་
 ཡིན་ནོ། ། སྒྲུར་བ་ནི་གང་ཞིག་གང་བྱེད་པའི་ཐབས་དང་འབྲེལ་བ་དེ་ནི་དེ་བྱེད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་
 ན་འདི་བ་དང་དབྱུག་དང་འཁོར་ལོ་དང་རྩུ་དང་སྒྲུད་པ་ལ་སོགས་པའི་རྒྱུའི་ཆོགས་པ་མེད་པའི་རྩ་
 མཐུན་གྱི་སུམ་པ་བཞིན་ནོ། ། སྒྲེས་བྱ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་འབྲེལ་བ་བྱེད་པའི་ཐབས་དང་བྲལ་བ་ཡིན་ནོ་
 ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཁྱབ་པར་བྱེད་པ་འགལ་བ་དམིགས་པའོ། ། མ་གྲུབ་པ་ཡང་མ་ཡིན་ནོ། ། ཉན་པ་པོ་ལ་

འབྲེལ་མེད་ན། སྒྲ་བ་པོ་ཡིས་གང་ཞིག་རྟོགས། ། ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པས་སྒྲིས་བྱ་ཐབས་ཅད་ཐབས་
 དང་བྲལ་བ་ཉིད་ཏུ་བསྟན་པའི་ཕྱིར་རོ། ། གལ་ཏེ་དེ་ལྟ་ན་རྒྱ་བཞིན་ཏུ་འབྲེལ་བ་བརྟེན་པ་མེད་པར་
 རྗེས་སུ་དཔག་པར་འགལ་བར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། མ་བསྟན་པ་ཡི་རྗེས་དཔག་ལ། ། ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་
 པ་སྒྲིས་ཏེ། མ་བསྟན་པའི་རྗེས་སུ་དཔོག་པའི་གཏན་ཆེགས་ཐབས་དང་བྲལ་བའི་ཕྱིར་ཞེས་བྱ་བ་འདི་
 མ་གྲུབ་པ་ཡིན་ནོ། ། ཆན་པོ་རྣམས་ཀྱི་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པས་མ་གྲུབ་པ་དེ་ཉིད་སྟོན་པ་ཡིན་ཏེ། གང་
 འདི་ཆན་པོ་རྣམས་ཀྱི་འབྲེལ་བ་རྟོགས་པ་ཡང་ནས་ཡང་ཏུ་མཐོང་བ་དེ་ཉིད་འབྲེལ་བ་སྟོན་པའི་
 ཐབས་ཡིན་ནོ། ། གང་གི་ཕྱིར་མ་རྟོགས་པར་ནི་གཞན་ལ་སྟོན་པར་རུས་པ་མ་ཡིན་ནོ། ། རྟོགས་པ་ལས་
 ཞེས་བྱ་བ་ནི་འབྲེལ་བ་རྟོགས་པ་ཡའོ། ། དེ་ནི་ཉམས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཐབས་ཉམས་པའོ། ། དེ་ལྟར་གལ་ཏེ་
 ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པས་སུན་འབྱེན་པ་འཆད་དེ། རེ་ཞིག་སྒྲ་དོན་ཐོག་མ་མེད། ། ཅེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་
 པས་གང་སྒྲས་པ་དེ་ལ་གལ་ཏེ་སྒྲ་དང་དོན་དག་གི་ཐོག་མ་མེད་པ་ཉིད་ཟླ་པ་ཉིད་ཏུ་མངོན་པར་
 འདོད་ན་དེ་མ་གྲུབ་སྟེ། བྱ་བ་པར་བྱེད་པའི་རྒྱ་དེ་ཅིག་མ་འདིག་པར་བསྒྲུབ་ཟིན་པའི་ཕྱིར་རོ། ། ཅི་སྟེ་
 རྒྱ་དང་འབྲས་བུ་བརྒྱད་པ་ཡིན་ན་དེའི་ཆེ་མ་ངེས་པ་ཉིད་དང་འགལ་བ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། འབྲེལ་བ་ཅན་
 དག་ལས་འབྲེལ་བ་ཐ་མི་དད་པའི་ཕྱིར་དེ་དང་མི་འདྲ་བ་མི་ཟླ་པ་ཉིད་ཏུ་ཐལ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་
 རོ། ། ཐབས་དང་བྲལ་བ་ཉིད་ཀྱིས་ནི། ། ཞེས་གང་སྒྲས་པ་དེ་ཡང་མ་གྲུབ་སྟེ། གང་གི་ཕྱིར་ཐ་དད་ན་
 ཡང་དོན་ཁ་ཅིག་རང་བཞིན་གྱི་མིག་ལ་སོགས་པ་བཞིན་ཏུ་རྣམ་པ་གཅིག་ཏུ་རྟོགས་པ་སྟེད་པར་བྱེད་
 པ་ལ་རུས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བསྟན་ཟིན་ཏོ། ། དེ་ལྟ་ཡིན་དང་སྒྲ་བ་པོ་དང་ཉན་པ་བོ་དག་གི་དོན་གཅིག་
 ཏུ་ངེས་པའི་ཤེས་པ་འབྲེལ་བ་འདིན་པ་ཐབས་ཡིན་ནོ་ཞེས་དགོངས་པའོ། ། གང་ཡང་ཆན་པོ་རྣམས་
 ཀྱིས་ཡང་ནས་ཡང་ཏུ་རྟོགས་བཞིན་པ་ནི་ཐབས་ཡིན་ཞེས་སྒྲས་པ་དེ་ལ་ཡང་། ཆན་པོ་དག་ལས་དོན་
 རྟོགས་མིན། ། དེ་དག་ཀྱང་ནི་རང་ཉིད་ལས། ། མི་ཤེས་གནས་ཏེ་ཞེས་བསྟན་ཟིན་ཏོ། ། དེ་ལྟ་མིན་ན་
 ཉམས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་གལ་ཏེ་ཆན་པོ་རང་ཉིད་མི་ཤེས་པ་ཡིན་ན་ཡང་འབྲེལ་བ་རྟོགས་པར་བྱེད་དོ་
 ཞེས་འདོད་ན་དེའི་ཆེ་མཐོང་བ་དང་འགལ་ཏེ། ཡོང་བས་གཞུགས་མཐོང་བར་དམ་འཆའ་བ་བཞིན་

ནོ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ནོ། ། འདུས་པ་ཉིད་ལ་འང་འདི་འདྲ་བའི། སྒྲུབ་བྱེད་བཞིན་ན་བཞུང་པར་བྱ། །
 ཞེས་གང་སྒྲུས་པ་འདི་ལ། ཐམས་ཅད་བསྟུས་པའི་བྱུང་བ་ནི། ། ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྟོས་ཏེ། ཐམས་
 ཅད་བསྟུས་པའི་བྱུང་བ་གྲུབ་པ་གང་ལ་ཡོད་པ་དེ་ལ་དེ་སྐད་ཅེས་བྱ་སྟེ། དེའི་དངོས་པོ་ནི་དེ་ཉིད་དོ། །
 འདིས་ནི་འདི་དངོས་པོའི་སྟོབས་ཀྱིས་ཞུགས་པ་ཉིད་ཡིན་པར་བསྟན་ཏེ། གཞན་ལ་ནི་ཐམས་ཅད་ཉེ་
 བར་བསྟུས་པའི་བྱུང་བ་མི་འགྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ། ། དངོས་པོ་ནམས་ཀྱི་རང་བཞིན་གཞན་དུ་བྱ་བར་མི་
 ལུས་པ་དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་དངོས་པོའི་སྟོབས་ཀྱིས་ཞུགས་པའི་རྗེས་སུ་དཔག་པ་སྟོག་པ་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པ་
 མི་སྲིད་ལ། སུན་ཚུན་འགལ་བའི་རང་བཞིན་གཉིས་གཅིག་ལ་སྲིད་པ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། གཅིག་ཉིད་
 ཉམས་པར་ཐལ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། ། ཐམས་ཅད་ཉེ་བར་བསྟུས་པའི་བྱུང་བ་དེ་ཉིད་བསྟན་པའི་
 ཕྱིར། དོན་བཅས་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྟོས་ཏེ། དེ་ལྟར་ཞེས་བྱ་བ་ནི་འདུས་པ་ཉིད་དུ་བསྟན་ཏེ། ཡི་
 ག་ནམས་སྟེས་བྱས་མ་བྱས་པ་ཉིད་ཡིན་ན་འདི་ཐམས་ཅད་མི་འཐད་དོ་ཞེས་བསྟན་ཟིན་ནོ། ། དེས་ན་
 བྱུང་བ་གྲུབ་པོ། ། འོན་ཏེ་རིག་བྱེད་འདོད་པར་བཞུང་པར་བྱ་བ་ཡིན་ཞེས་བྱ་བའི་གཏན་ཆོག་མའི་
 བྱུང་བ་ཐམས་ཅད་ཉེ་བར་བསྟུས་ནས་གྲུབ་པ་མ་ཡིན་ནམ། འདི་ལྟར་རིག་བྱེད་ནམས་ཀྱི་བྱེད་པ་ལོ་
 ནི་ནམ་ཡང་དམིགས་པ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། རིག་བྱེད་འདོན་པའི་བཞུང་བྱ་ལ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་
 སྟོས་ཏེ། དེ་ལྟར་བྱུང་བ་ངེས་མ་ཡིན། ། ཞེས་བྱ་བ་ནི་འདུས་པ་ཉིད་བཞིན་དུ་འོ། ། གང་གི་ཕྱིར་འདུས་
 པ་ཉིད་ཀྱི་བསྒྲུབ་བྱ་ལས་བསྟོག་པ་ལ་ཐེ་ཆོམ་ཟ་བ་མ་ཡིན་ཀྱི་འདི་ནི་ཐེ་ཆོམ་ཟ་བ་ཡིན་ནོ། ། འདི་
 ཉིད་སྟོན་པ་ནི་ནམ་པ་དེ་ལྟ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྟེ་ནམ་པ་དེ་ལྟ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་མཐོ་རིས་འདོད་པས་
 མེ་ལ་སྦྱིན་སྟེག་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་འོ། ། ནམ་པ་དེ་ལྟ་བུའི་ཡི་གེའི་རིམ་པ་གཤམ་ཏེ། སྟེས་བྱ་ཐམས་ཅད་
 ཀྱིས་བྱ་བར་ལུས་པ་མེད་པར་ངེས་པར་བྱ་བ་ཡིན་ན་དེ་བྱུང་བ་ངེས་པར་འགྱུར་རོ། ། གང་གི་ཕྱིར་
 ཐམས་ཅད་མཐུན་པ་མ་ཡིན་པས་དེ་ཉིད་ངེས་པར་ལུས་པ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། སྟེས་བྱ་མ་ལུས་པ་ཡི་
 ཆོས། ། ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྟོས་ཏེ། འདི་ནི་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ངེས་པ་འོ། ། འོན་ཏེ་ཆོས་ལ་སོགས་པའི་ཉེ་
 བར་བསྟན་པ་ལ་སྒྲགས་ལྟ་བུ་ཉིད་ལ་སོགས་པ་རིག་བྱེད་ཀྱི་ཆོས་ནམས་ནི་སྟེས་བྱས་བྱས་པའི་ཆོས་

མ་མཐོང་བའི་ཕྱིར་རིག་བྱེད་སྒྲིལ་བྱས་པ་མི་སྲིད་པ་ཁོ་ན་མ་ཡིན་ནམ། དེ་རི་ལྟར་ཐེ་ཆོམ་ཟ་
 བའི་མ་གྲུབ་པར་འགྱུར་ཞེས་དོགས་པ་ལ། རིག་བྱེད་སྒྲིལ་བྱས་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྒྲོས་ཏེ། འདི་
 ལྟམ་དུ་གལ་ཏེ་མ་མཐོང་བ་དེ་ལྟ་ན་ཡང་མ་མཐོང་བ་ཅམ་ནི་ཆོད་མ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཐེ་ཆོམ་ཟ་བ་
 གྲུབ་པ་ཁོ་ན་སྟེ། རེས་འགའ་ལ་ལར་སྒྲིལ་བྱ་ནམས་ནམ་པ་དེ་ལྟ་བུའི་རིག་བྱེད་གྱི་ཆོས་ནམས་གྱི་བྱེད་
 པ་པོར་འགྱུར་བ་ཡིན་ནི་སྒྲུལ་ན། མ་མཐོང་བ་ཅམ་ནི་གྲུབ་པ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། རིག་བྱེད་གྱི་འདོད་པས་
 འོག་པར་གཡེམ་པ་ནི་འདོད་པ་འོག་པར་སྤྱོད་པ་སྟེ་མ་ལ་སོགས་པ་ལ་འགྲོ་བ་ཞེས་བྱ་བའི་ཐ་ཆོག་གོ།
 དེའི་ཉེ་བར་བསྟན་པ་ནི། བ་ལང་ཅན་གྱི་མཆོད་སྦྱིན་ལས་རི་རྒྱུད་མཆོད་སྦྱིན་བྱེད་པ་ན་ཚུ་སོག་
 པར་བྱའོ། ། རྩ་གཅད་དོ། ། མའི་གན་དུ་ཉལ་པོ་ལ་འགྲོའོ། ། སྲིང་མའི་གན་དུ་འགྲོའོ། ། རུས་གཅིག་
 པའི་གན་དུ་འགྲོའོ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྒྲུས་པ་ལྟ་བུ་སྟེ། མཆོད་སྦྱིན་ནི་མཆོད་སྦྱིན་བྱེད་པའི་
 ཆེའོ། ། ཉའི་མཆོད་སྦྱིན་ལ་སོགས་པར་ཡང་སྟོག་ཆགས་གསོད་པ་ཉེ་བར་བསྟན་ཏེ། རི་རྒྱུད་དུ། ཉ་
 གསོད་པ་ཡིས་མཆོད་པའི་ཕྱིར། དབུས་མའི་ཞལ་ལ་ཕྱགས་ནམས་ནི། ། ལྟ་བུ་བདུན་ཅུ་ཅ་བདུན་
 གྱི། ། ཕྱགས་ནམས་གསད་པར་བྱ་བ་ཡིན། ། ཞེས་སྒྲུས་པ་དེ་ལྟ་བུའོ། ། བརྟན་ནི་བརྟན་གྱི་ཆོག་ཡིན་
 ལ། ། དེ་ཡང་། རྒྱལ་བོ་བཞད་གད་ལྟ་དང་བྱུང་མེད་དང་། ། བག་མ་ལེན་པའི་ཆེ་དང་གསོད་པ་དང་།
 རོར་བྱ་འཕྲོག་ཆེ་བརྟན་བྱས་གནོད་མེད་དེ། ། བརྟན་ལྟམ་ལྟམ་བར་འགྱུར་བ་མིན། ། ཞེས་སྒྲུས་ཞེས་
 བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། ། དེ་བཞིན་དུ་འདོད་པས་འོག་པར་གཡེམ་པ་ལ་སོགས་པ་སྒྲུབ་ནི་བཞོད་པའོ། ། དེ་
 བཞིན་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སྦྱད་པའོ། ། རིག་བྱེད་གྱི་ཆོས་མེད་པ་ལ་སོགས་པ་ལ་ཡང་མཐོང་ངོ་ཞེས་འབྲེལ་
 ཏོ། ། སྒྲུ་དཀའ་བ་ནི་བཞོད་པར་དཀའ་བའོ། ། སྒྲུད་པ་ནི་ཡིད་དུ་མི་འོང་བ་ཉིད་དོ། ། རིང་པ་ནི་ཆོད་
 པ་སྟེ། ཤོག ། དབང་བོ་རྟ་བཟངས་དག་དང་ཅིག ། ཅེས་བྱ་བ་བཞིན་ཏེ། འདིར་ཤོག་ཅེས་བྱ་བ་འདི་
 ཅིག་ཅེས་བྱ་བ་ཆོད་པ་འདི་དང་འབྲེལ་ཏེ། ཤོག་ཅིག་ཅེས་བྱ་བའི་ཐ་ཆོག་གོ། ། མི་སྟན་ཞེས་བྱ་བ་རྩལ་
 པའོ། ། སོགས་པའི་སྒྲུས་ཆོག་ཆད་པ་དང་ལྷ་ཁྱེད་དང་། བསྟོད་པ་ལ་སོགས་པ་བཟུང་ངོ། ། དུག་
 སེལ་འབྱོར་བ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དུག་སེལ་པ་ལ་འབྱོར་བ་སྟེ། རུས་པའི་མཐུ་ཡོད་པ་ཞེས་བྱ་བའི་ཐ་ཆོག་

ཚད་མའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་བསྐྱུས་པའི་དཀའ་འགྲེལ།

གོ། ཡང་ན་དུག་སེལ་དང་འཕྱོར་བ་ཞེས་བྱ་བར་བསྐྱུ་བ་བྱ་བ་སྟེ། འཕྱོར་བ་ནི་རྣམ་པར་འཕྱོར་བ་སྟེ།
དབང་ཕྱུག་ཅེས་བྱ་བའི་དོན་དོ། ། སོགས་པའི་སྐྱུས་འབྱུང་བོ་དང་། གཟུང་ལ་སོགས་པས་ཟིན་པ་དང་།
དབང་དུ་བྱེད་པ་དང་མངོན་སྟོན་ལ་སོགས་པ་གཟུང་ངོ། ། བདེན་ཞེས་བྱ་བ་ནི་མི་སྐྱུ་བའོ། ། མཁའ་
ལྷིང་སོགས་ཀྱི་ཞེས་བྱ་བའི་སོགས་པའི་སྐྱུས་སངས་རྒྱས་པ་ལ་སོགས་སྐུགས་སྟོན་བ་གསུང་ངོ། ། ལྷ་ར་
ཏ་ཡང་དེ་ལྟར་འགྱུར། ། ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ལ། གཞན་ཡང་རྣམ་པ་འདི་ཡིས་ནི། ། ཞེས་བྱ་བ་ལ་
སོགས་པ་སྟོས་ཏེ། དེ་ལྟར་རྗེས་སུ་དཔག་ཅེས་བྱ་བ་ནི་བདེ་བར་གཤེགས་པའི་གསུང་རབ་འདོན་པ་ནི་
སྤར་བརྗོད་པའི་རིགས་མཐུན་པ་སྟོན་དུ་འགྲོ་བ་ཅན་ཡིན་ཏེ། བདེ་བར་གཤེགས་པས་འདོན་པར་
བརྗོད་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དུ་ལྟར་བའི་འདོན་པར་བྱེད་པ་བཞིན་ནོ། ། འོ་ན་དེ་ལྟ་ན་རི་ལྟར་བདེ་བར་
གཤེགས་པའི་གསུང་རབ་ཡིན་པར་གྲུབ་པར་འགྱུར་ཞེ་ན། དེས་གསལ་ངོ་བོ་ཉིད་ཡིན་ཞེས་བྱ་བ་ལ་
སོགས་པ་སྟོས་ཏེ། བདེ་བར་གཤེགས་པ་དེས་མངོན་པར་གསལ་བའི་ངོ་བོ་རང་བཞིན་གང་ལ་ཡོད་པ་
དེ་སྤྲད་ཅེས་བྱ་སྟེ་དེའི་དངོས་པོ་ནི་དེ་ཉིད་དོ། ། དེ་ལ་ཡང་བདེ་བར་གཤེགས་པ་བྱེད་པ་བོ་དྲན་པ་
གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་དོན་བརྗོད་པའི་རྒྱ་མཚན་དུ་བཤད་པར་ཅུས་ཏེ། འདི་ལྟར་འདིར་ཡང་བྱེད་པ་དྲན་
པའི་དོན་དུ་ཅིའི་ཕྱིར་འཆད་པར་མི་བྱེད། འདི་སྟུང་དུ་གང་གིས་དེ་ལྟར་བསྐྱུ་བ་པར་བྱ་བ་སངས་རྒྱས་
པ་དེ་ལྟར་བསྐྱུ་བ་པར་འདོད་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ་སྟུང་དུ་སེམས་ན། རིགས་པ་མཚུངས་ན་ཅིས་མི་འདོད། །
ཅེས་བྱ་བ་སྟོས་ཏེ། གལ་ཏེ་དོན་འདི་རིགས་པ་དང་ལྡན་པར་གྱུར་ན། དེའི་ཆེ་འདི་ཅིའི་ཕྱིར་སངས་
རྒྱས་པ་ཁས་ལེན་པར་མི་འགྱུར། གང་གི་ཕྱིར་རིགས་པས་འཐད་པའི་དོན་ནི་རྟོག་པ་དང་ལྡན་པས་
ཁས་སྤང་བར་མི་འགྱུར་ཏེ། སངས་རྒྱས་པ་རྟོག་པ་དང་མི་ལྡན་པ་ཁས་ལེན་དུ་ཚུགས་མོད་དེ་ལྟ་ན་འང་
ཁོ་པོ་ཅག་བྱེད་ལ་རིགས་པ་ཉིད་ཀྱིས་འཇུག་པར་མི་འགྱུར་རོ་ཞེས་སྟུན། ། འདི་ཉིད་དེའི་ཆོག་གིས་
བསྟན་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར། ཐམས་ཅད་དུ་ནི་སྐྱེས་བྱ་རྣམས། ། ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྟོས་ཏེ། རིགས་པ་
འདི་ཡིས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཐམས་ཅད་དུ་སྐྱེས་བྱ་རྣམས་ཞེས་བྱ་བའི་དེ་མ་ཐག་དུ་བཤད་པས་སོ། ། འདི་
སྟུང་དུ་ཐམས་ཅད་སྐྱེས་བྱས་མ་བྱས་པ་ཉིད་དུ་རག་མོད་སྟུང་དུ་སེམས་ན། དེས་ན་སྐྱེས་བྱས་མ་བྱས་

ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྒྲིམ་ཏེ། དེ་ལྟ་ཡིན་དང་སྒྲིམ་བྱས་མ་བྱས་པ་ཉིད་བདེན་པའི་དོན་ཅན་དུ་
 འགྲུབ་པར་མི་འགྱུར་ཏེ། བདེ་བར་གཤེགས་པ་ལ་སོགས་པའི་ཚིག་གིས་མ་ངེས་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རོ་
 སྒྲམ་དུ་བསམས་པ་ཡིན་ནོ། ། འདི་ལྟར་རིག་བྱེད་ཀྱི་དོན་ལས་ཚྭ་གཤམ་པའི་བདག་མེད་པ་ལ་སོགས་པ་
 ཁྱོད་ལ་ཚད་མ་མ་ཡིན་པར་འཐད་པ། བདེ་བར་གཤེགས་པ་ལ་སོགས་པའི་གསུང་རབ་དེ་དག་ལས་
 བསྟན་པ་དེ་བཞིན་དུ་རིག་བྱེད་ལ་ཡང་སྲིད་པར་འགྱུར་རོ། ། དེ་ལྟར་རེ་ཞིག་མ་ངེས་པ་ཉིད་དུ་བསྟན་
 བས་ང་ནི་འདོད་པ་ལ་གཞོད་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་འདི་འགལ་བ་ཉིད་དུ་བསྟན་པའི་དོན་དུ། གཞན་ཡང་
 ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྒྲིམ་ཏེ། དེ་ལྟ་ན་ཡང་འདི་སྒྲིམ་བྱས་མ་བྱས་པ་ཉིད་དུ་བསྒྲུབ་པར་འདོད་པ་
 ཡིན་ལ་དེ་ཡང་མི་འགྲུབ་གོ། ། འོ་ན་ཅི་ཞེ་ན། འདིར་མི་འདོད་པའི་ཐོག་མ་མེད་པ་ཉིད་འགྲུབ་པར་
 འགྱུར་རོ། ། འདི་སྒྲམ་དུ་ཐོག་མ་མེད་པ་ཉིད་གྲུབ་པ་ན་ཤུགས་ཀྱིས་མ་བྱས་པ་ཉིད་དུ་འགྲུབ་པ་ཁོ་ན་
 རྟེ། གང་གི་ཕྱིར་བྱས་པ་ནི་ཐོག་མ་མེད་པ་རིགས་པ་མ་ཡིན་ནོ་སྒྲམ་དུ་སེམས་ན། དེ་ལས་ཞེས་བྱ་ལ་
 སོགས་པ་སྒྲིམ་ཏེ། ཐོག་མ་མེད་པ་དེ་ལས་གལ་ཏེ་མ་བྱས་པ་ཉིད་དུ་གྱུར་ན་དེའི་ཆེ་པར་སིག་པ་ལ་
 སོགས་པའི་ཐ་སྙད་ཀྱང་འགྱུར་རོ། ། འདི་ཉིད་སྟོན་པ་ནི་འདི་ལྟར་ཞེས་བྱ་བའོ། ། གཞན་ལ་བཞེན་
 ཞེས་བྱ་བ་ནི་སྒྲིམ་བྱ་གཞན་གྱི་འདུ་བྱེད་པས་འཇུག་པ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ། ། གཞན་གྱི་འདུས་བྱས་
 ལས་བྱང་ཅན། ། ཞེས་བྱ་བ་ནི་གཞན་གྱི་འདུས་བྱས་པས་བྱང་བ་དེ་དག་གང་ལ་ཡོད་པ་དེ་ལ་དེ་སྐད་
 ཅེས་བྱའོ། ། ཡང་ན་འདི་ལ་གཞན་གྱི་འདུ་བྱེད་པ་ལས་བྱང་བའི་ངང་ཚུལ་ཡོད་པས་ནི་གཞན་གྱི་
 འདུས་བྱས་པ་ལས་བྱང་བའོ། ། དེ་ལས་རང་གི་དོན་བཟོད་པའི་དོན་དུ་ཡིག་པའི་སྟོན་སྟོན་པར་བྱའོ། །
 འདི་ལྟར་རེ་ཞིག་གང་དག་རང་གི་སྤང་པ་བཀོད་པའི་བདེའི་གྲུབ་པའི་མཐའ་ཅན་དེ་དག་ཀྱང་རི་
 ལྟར་ཐོས་པའི་དོན་གྱི་ནམ་པར་རྟོགས་པའི་དབང་གིས་འཇུག་པའི་ཕྱིར་དང་པོ་ཉིད་དུ་རི་ལྟར་མཐོང་
 བར་འཇུག་པའི་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཐ་སྙད་ནམས་ཀྱང་གཞན་གྱི་འདུ་བྱེད་པའི་སྟོབས་ཁོ་ནས་འཇུག་གོ།
 ཐམས་ཅད་སྒྲིམ་བྱས་མ་བྱས་པ་ཉིད་ཡིན་ལ་རག་མོད་ཅི་ན། དེ་འདྲའི་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྒྲིམ་ཏེ།
 དེ་འདྲའི་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ལོག་པའི་དོན་སྲིད་པའོ། ། འདས་དང་མ་འོངས་དུས་དག་ནི། ། ཞེས་བྱ་བ་ལ་

ཚད་མའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་བསྐྱུས་པའི་དཀའ་འབྲེལ།

སོགས་པ་ལ་སྒྲོས་ཏེ། ཏུས་ཉིད་ཅེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྒྲོས་ཏེ། སྐྱེས་བྱ་ཐམས་ཅད་ལ་བྱེད་པའི་ནུས་པ་
མེད་པར་སྐྱབ་པར་བྱེད་པ་ནི་གཏན་ཆིགས་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་ལ་གནས་པ་ཅན་གྱི་ཚད་མ་ཡིན་ལ་
དེ་ཡང་མ་བསྟན་པའི་ཕྱིར། གཏན་ཆིགས་ཐམས་ཅད་བསྐྱབ་པར་བྱ་བ་ལས། བསྐྱོག་པ་ལྡོག་པ་ལ་ཐེ་
ཆོམ་བཟུངས་པའི་མ་ངེས་པ་ཉིད་ཡིན་ནོ། ། སྤར་བཞིན་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རིག་བྱེད་འདོན་པར་བཟོད་པར་བྱ་བ་
ཉིད་ཀྱི་སྐྱབ་པར་བྱེད་པ་བཞིན་ནོ། ། དཔེར་ན་བསྐྱབ་བྱས་སྟོང་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ད་ལྟར་གྱི་ཏུས་སུ་མཐོང་
བ་བཞིན་ནོ། ། ཐ་མལ་བའི་མི་བཞིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་དེ་དག་བསྐྱབ་བྱས་སྟོང་པ་ཡིན་ནོ། ། དེ་ལྟ་ཡིན་
དང་རིག་བྱེད་ཆིག་ཅེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ལ། སྐྱེས་བྱ་བསྟན་ལ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྒྲོས་ཏེ། ཆོས་
ཅན་དང་ནི་དཔེ་དག་ལ། ། ཞེས་བྱ་བ་ནི་བསྐྱབ་བྱ་དང་ཆོས་ཅན་དང་དཔེའི་ཆོས་ཅན་ཞེས་བྱ་བའི་
དོན་རྟོ། ། ཇི་སྐད་དུ། རྟག་པའི་དག་ལས་བྱུང་ཉིད་ཕྱིར། ། ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གང་སྐྱས་པ་དེ་ལ།
རྟག་པའི་དག་ལས་བྱུང་ཉིད་ནི། ། ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྒྲོས་ཏེ། འདི་ཡང་གཏན་ཆིགས་མ་གྲུབ་པ་
དང་དཔེ་བསྐྱབ་བྱས་སྟོང་པ་ནི་སྤྲུལ་བཞིན་ནོ། ། ཆོས་ཅན་དང་ནི་དཔེ་དག་ལས། ། ཞེས་བྱ་བ་འདི།
རྟག་པའི་དག་ལས་བྱུང་ཉིད་ཕྱིར། ། ཞེས་བྱ་བ་ལ་སྒྲོས་ནས་བདུན་པ་ཡིན་ནོ། ། དག་ལས་བྱུང་ཉིད་ཀྱི་
ཞེས་བྱ་བ་ནི་མ་གྲུབ་པ་ལ་སྒྲོས་ནས་གྲུབ་པ་ཡིན་ནོ། ། གཏན་ཆིགས་ཕྱི་མ་རྣམས་ལ་ཞེས་བྱ་བ་ནི།
སྒྲོན་དང་བུལ་བའི་རྒྱས་བསྐྱེད་ཕྱིར། ། ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པའི་གཏན་ཆིགས་རྣམས་ལ་འོ། ། ཡིད་མི་
ཆེས་པས་བྱས་པའི་ཆིག་གིས་སྐྱེད་པའི་ཕྱིར་དང་། གཞོད་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་བྱ་བའི་གཏན་
ཆིགས་འདི་དག་ངེས་པར་མ་གྲུབ་པ་ཉིད་ཡིན་ནོ་ཞེས་བསྟན་པའི་ཕྱིར། སྐད་ཅིག་འཇིག་ལ་ཞེས་བྱ་
བ་ལ་སོགས་པ་སྒྲོས་ཏེ། རེ་ཞིག་རྟག་པ་ཉིད་རང་གི་ངོ་བོས་གཞོད་དོ་ཞེས་འབྲེལ་རྟོ། ། འདི་སྐད་དུ་
བསྟན་པ་ཡིན་ཏེ། དངོས་པོའི་སྟོབས་ཀྱིས་ཞུགས་པའི་རྗེས་སུ་དཔག་པས་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་ལ་བྱབ་
པའི་སྐད་ཅིག་མ་འཇིག་པ་བསྐྱབ་པ་ན། གང་འདི་ཐོས་པ་རྟོག་པ་ཉིད་དུ་ཁས་ལེན་པ་དེ་ནི་གསལ་
བར་གཞོད་པ་ཡིན་ནོ། ། རང་གི་ངོ་བོ་སྒྲོས་པ་ནི་བཟོད་པར་བྱ་བ་བསལ་བའི་དོན་དུ་འོ། ། དེའི་ཕྱིར་
ངེས་བྱས་སྟོག་པར་ལས། ། ཞེས་བྱ་བ་ནི་གང་ལས་ཀྱང་མ་ཡིན་པ་ཉིད་དོ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་རྟོ། ། འདིས་

ནི་ཡིད་མི་ཆེས་པས་བྱས་པའི་ཆོག་གིས་སྐྱེད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བྱ་བ་འདི་གཞི་མ་གྲུབ་པ་ཉིད་དུ་བསྟན་
 པ་ཡིན་ནོ། ། གཞོད་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ནི་ངེས་པར་རང་གི་ངོ་བོ་མ་གྲུབ་པ་ཡིན་ན་
 ཞེས་བསྟན་པའི་ཕྱིར། ཐོས་པར་སྐྱེས་བྱས་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྟོས་ཏེ། བདག་ནི་འཛིག་པར་མི་
 འགྱུར་ཏེ། མི་འཛིག་གོ། ། སྐྱེ་བ་དག་འདི་མི་འཛིག་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་རིག་བྱེད་ལས་འདོན་ནོ། ། སྐྱེས་བྱ་
 འདི་ནི་བདག་སྟེ་སྤར་གོང་དུ་བདག་མེད་པ་གྲུབ་པ་ལ་གཞོད་པ་བསྟན་ནོ། ། དེའི་ཕྱིར་འདི་ངེས་པར་
 མ་གྲུབ་པ་ཉིད་ཡིན་ནོ། ། འོན་ཏེ་སྐྱུལ་བར་བྱེད་པ་ནི་བྱ་བ་ལ་འཇུག་པའི་ཆོག་ལ་བརྟུན་དོ་ཞེས་
 བཤད་པའི་ཕྱིར་རིག་བྱེད་ཀྱི་ཕྱོགས་གཅིག་གི་བྱང་པར་ཉིད་བསྐྱུལ་བར་བྱེད་པ་ཞེས་བྱའོ། ། རིག་བྱེད་
 ཐམས་ཅད་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། འདིར་སྐྱུལ་བར་བྱེད་པར་བསྐྱེད་པའི་ཚོ་ཕྱོགས་སུ་བྱ་སྟེ། དེ་ལྟ་ཡིན་དང་
 དོན་གཞན་གྱི་རིག་བྱེད་ལ་གཞོད་ན་ཡང་སྐྱུལ་བར་བྱེད་པ་ལ་གཞོད་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་གཏན་
 ཆོགས་གྲུབ་པ་ཉིད་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། སྐྱོན་འདི་མེད་དེ་སྐྱུལ་བར་བྱེད་པ་སྟོས་པས་འགའ་ཞིག་ཏུ་རིག་
 བྱེད་ཀྱི་ཆོག་ཐམས་ཅད་བརྟུན་ཀྱི། ཐམས་ཅད་དུ་འཇུག་པར་བྱེད་པ་ཉིད་མ་ཡིན་ཏེ། འདི་ལྟར་འབྱུང་
 བོ་ནམས་ལ་འཆོ་བར་མི་བྱའོ། ། ཞེས་བྱ་བའི་ཆོག་འདི་སྐྱུལ་བར་བྱེད་པར་མི་འགྱུར་ཏེ། འཇུག་པར་
 བྱེད་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། ། གང་ཡང་བཤད་པ་ལས་འདི་ལ་དོན་དང་དོན་མ་ཡིན་གཞི་ག་སྐྱུལ་བར་
 བྱེད་པ་མཚོན་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་གང་སྟེས་པ་དེ་ཡང་འགའ་བ་ཡིན་ཏེ། གང་གི་ངེས་དོན་མེད་པ་
 མཚོན་པ་ཞེས་བྱ་བར་འགྱུར་བ་སྐྱུལ་བར་བྱེད་པ་དོན་མེད་པ་ལ་འཇུག་པར་བྱེད་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་མ་
 ཡིན་ནོ། ། གཞན་ཡང་བཤད་པ་ལས་གཞན་འདི་ཡང་བཤད་དེ། སྐྱེས་བྱས་བྱས་པའི་ཆོག་ལས་བྱུང་
 བའི་ཤེས་པ་འགའ་ཞིག་འབྲུལ་བ་ཡིན་ཀྱི། རིག་བྱེད་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། ལོག་པ་ཉིད་ལ་ནི་ཆད་མ་ཅུང་
 ཟད་ཀྱང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཟེར་བ་ལ་སྐྱུལ་བ་ཁོ་ན་ཆོས་དང་ཆོས་མ་ཡིན་པ་ལ་སོགས་པ་ནམ་
 པར་གཞག་པའི་རྩ་མཚན་ཏེ། ལྷང་བར་གྱུར་བ་སོག་ཆགས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྤྱན་མོང་གི་མིག་ལྟ་བུར་
 གནས་པས་སོ། ། གཞན་སྐྱེས་བྱས་བསྟན་པའི་ཆོག་ལ་སོགས་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། ། གྲུབ་པས་ཀྱང་འདི་
 ལྟར་རྩ་ཉིད་གྲུབ་པར་བྱེད་དོ་ཞེས་བཤད་དོ། ། གང་གི་ཆེ་བྱེད་པ་བོ་མེད་པ་དང་རྟག་པའི་སྐྱེས་བྱའི་

ཡུལ་གྱི་རིག་བྱེད་གྱི་ཆོག་གི་གཞོན་པ་གསལ་བར་མཐོང་བ་དེའི་ཆེ་མེད་སྤྱན་སྟེག་གིས་མཐོ་རིས་སུ་
 འགྱུར་བ་ལ་སོགས་པ་ལ་ཡང་གཞོན་པར་དོགས་པ་བསྐྱོག་པར་དཀའ་བར་གསལ་བ་རེ་ཞིག་ཐེ་ཆོམ་
 ཟ་བའི་མ་གྲུབ་པ་ཉིད་སྤར་བསྟན་པ་ཁོ་ན་ལོ། ། དེ་ཉིད་གྱི་ཕྱིར་ཐེ་ཆོམ་ཟ་བའི་མ་གྲུབ་པ་ཉིད་ཡང་
 བསྟན་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར། ལག་མཐིལ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྟོས་ཏེ། དེ་ལ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཡུལ་དང་
 ཏུས་དང་སྟེས་བྱ་གཞན་ལ་ལོ། ། དེ་ལ་འདི་ནི་ཡུལ་གཞན་དང་ཏུས་གཞན་དང་སྟེས་བྱ་གཞན་ལ་ཕྱོག་
 པ་མ་ཡིན་པས་དེའི་ཕྱིར་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་གང་སྟེས་པ་དེ་ནི་འདི་ཉིད་གྱིས་སུན་བྱང་བ་
 ཡིན་ནོ། ། དེའི་ཕྱིར་འདིག་རྟེན་ཐམས་ཅད་གྱི་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་དེ་ལ། སྟེས་བྱས་མི་ཤེས་པ་ཞེས་
 བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྟོས་ཏེ། རོ་བོ་ནི་རང་བཞིན་ནོ། ། དོན་ནི་བཟོད་པར་བྱ་བ་སྟེ། འདི་ལ་སྟེས་བྱས་མི་
 ཤེས་པའི་རོ་བོ་དང་དོན་ཡོད་པ་ཞེས་ཆོག་རྣམ་པར་སྦྱར་རོ། ། དེ་ལ་ཅི་ཡིག་འདི་ཉིད་ཡིན་ནམ། འོན་
 ཏེ། གཞན་ཡིན། ཡིག་འདི་རིམ་པའི་ཁྱད་པར་འདི་ཡིན་ནམ། འོན་ཏེ་མ་ཡིན་ཞེས་རོ་བོ་མི་ཤེས་ཏེ། རང་
 དང་གཞན་ལས་ངེས་པ་མི་རུང་བའི་ཕྱིར་རོ། ། དེ་བཞིན་དུ་དོན་ལ་ཡང་མ་ངེས་པ་བལྟ་བར་བྱའོ། ། དེ་
 ལྟ་ཡིན་དང་སུན་པ་ཡིན་ཏེ། ངེས་པ་མེད་པར་སྒྲུང་བར་འགྱུར་བ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། ། དེ་བཞིན་དུ་
 ཞེས་བྱ་བ་ནི་བ་ལང་ཅན་གྱི་མཚོད་སྤྱན་ལ་སོགས་པ་ལ་པར་སིག་པ་ལ་སོགས་པ་བཞིན་ནོ། ། རྩོན་གྱི་
 རྟིག་པ་གོམས་པའི་བག་ཆགས་ནི་དེའི་རྩ་མཐུན་པའི་རྣམ་པ་ལ་སོགས་པའི་བསྟན་བཅོས་འཇུག་
 པར་འགྱུར་རོ། ། དང་པོ་ཉིད་དུ་ཆོས་དང་ཆོས་མ་ཡིན་པ་དོན་དུ་གཉེར་བའི་རྟོག་པ་དང་ལྟན་པའི་
 སྟེས་བྱ་རྣམས་གྱིས་གདོན་མི་ཟ་བར་སྒྲུལ་བར་བྱེད་པ་ཉིད་ཚད་མ་ཉིད་དུ་བསྟན་པར་བྱ་བ་སྟེ། རེ་
 ཞིག་རིགས་པས་གཞོན་པའི་ཕྱིར་སྒྲུལ་བ་ཡང་རིགས་པས་གཞོན་པ་བསྐྱོག་པར་དཀའ་བ་ཉིད་མྱིད་པ་
 ཡིན་ནོ། ། འདི་ལྟར་གཞོན་པ་མ་ཡིན་གྱིས། མ་བྱས་པ་ཉིད་ཅེས་གང་སྟེས་པ་དེ་ལ། དེའི་ཕྱིར་ཆོས་ལ་
 ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྟོས་ཏེ། ཆོས་སྟོས་པ་ནི་ཉེ་བར་མཚོན་པ་སྟེ། ཆོས་མ་ཡིན་པ་ཡང་གཟུང་བར་
 བྱའོ། ། དེ་ལྟ་ན་འོན་ཆོས་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་པར་བཞག་པའི་རྟེན་གང་ཡིན་ཞེ་ན། དེའི་ཕྱིར་ཡི་ཤེས་
 ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྟོས་ཏེ། གང་གི་སུན་པ་ནི་ཉོན་མོངས་པ་དང་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་མ་ཡིན་པའི་མི་

ཤེས་པ་སྟེ། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྒྲུང་པས་ནང་གི་སྒྲུབ་པའི་ཕྱང་སོ་འཇིག་པ་སྟེ་གང་གི་སེལ་བ་དེ་ལ་དེ་སྐད་
 ཅེས་བྱའོ། ། རྣམ་གཤམ་པའི་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་མེད་པ་གཙང་བ་རྣམས་ཏེ། ལྷགས་གསོད་པ་
 དང་འདྲོད་པ་ལ་ལོག་པར་གཤམ་པ་ལ་སོགས་པའི་དྲི་མས་མ་གོས་པ་རྣམས་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ། །
 ལྷོན་མཛད་སྒྲིམ་བྱ་འདྲོད་པར་གྱིས། ། ཞེས་བྱ་བ་ནི་དེ་ལྷ་ན་ནི་སྒྲིམ་བྱས་མ་བྱས་པ་ཉིད་དེ་རྟག་པ་
 དོན་དང་བཅས་པ་ཉིད་ཏུ་འགྱུར་རོ་སྒྲུམ་ཏུ་བསམས་པ་ཡིན་ནོ། ། དེ་ལྷ་མ་ཡིན་ན་ནི་ཤེས་པའི་དོན་
 ལ་དེ་དོན་མེད་པ་ཁོ་ནར་འགྱུར་རོ། ། འདིས་ནི་འདི་སྐད་ཏུ་བསྟན་པ་ཡིན་ཏེ། རྟོད་ཀྱིས་ཐོས་པ་ཆད་
 མ་ཉིད་ཏུ་ཁས་སྒྲངས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་མེད་པར་མི་རིགས་པས་དེ་ལྷ་བས་
 བ་འདི་གདོན་མི་ཟ་བར་ཁས་སྒྲངས་པར་བྱ་བ་ཡིན་ཏེ། གཞན་ཏུ་ན་ཆད་མ་ཉིད་ཏུ་མི་འགྲུབ་པོ་ཞེས་
 བསྟན་པའི་ཕྱིར་རོ། ། འདི་ཡང་འདི་སྐད་ཏུ་བསྟན་པ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། ཆད་མས་འཐད་པའི་ཆོག་ཆོས་ལ་
 སོགས་པ་ལ་བརྟེན་པ་མཆོག་ཡིན་ལ་རག་མོད། དེ་ལྷ་ན་ཡང་སྒྲིམ་བྱས་མ་བྱས་པ་བརྟགས་པས་ཅི་
 ཞིག་བྱ། གང་ཡང་ཆོས་ལ་སོགས་པ་རྣལ་འབྱོར་གྱི་མངོན་སུམ་གྱིས་ཀྱང་རྟོགས་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་ནོ་
 ཞེས་སྒྲིམ་པ་དེ་ཡང་ལྷག་མ་དང་ལྷན་པ་ཡིན་ཏེ། རྣལ་འབྱོར་བ་རྗེས་སུ་དཔག་པ་ནི་བྱིས་བསྐྱབ་པར་
 འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ་སྒྲུམ་ཏུ་བསམས་པ་ཡིན་ནོ། ། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་བསྟན་པའི་དཀའ་འགྲེལ་ལས་ཐོས་པ་
 བརྟག་པ་སྟེ་ཉི་ཤུ་དགུ་པའོ། །

॥

དེ་ལྷ་མ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པས་ཡང་རང་དབང་ཐོབ་ལ་མ་ཞེན་པ་ཉིད་རྣམ་པ་གཞན་གྱིས་སྐྱབ་
 པར་བྱེད་པ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། འདི་ལྷ་ར་རྒྱལ་དཔོག་པ་རྣམས་ནི་ཅི་ནས་ཀྱང་ཐོས་པ་ཆད་མ་ཉིད་ཏུ་བྱའོ་
 སྒྲུམ་པ་ན་སྒྱིར་ཆད་མ་ཐམས་ཅད་རང་ལས་ཆད་མ་ཉིད་ཡིན་ལ་ཆད་མ་མ་ཡིན་པ་ནི་གཞན་ལས་སོ་
 ཞེས་ཟེར་རོ། ། གཞན་ལས་ཆད་མ་ཉིད་ཡིན་ན་ལྷག་པ་མེད་པ་ལ་སོགས་པའི་སྒྲོན་ཏུ་ཐལ་བའི་ཕྱིར་
 ཆད་མ་དང་གཅིག་ཤོས་ཀྱི་རྣམ་པར་གཞག་པ་རྒྱན་ཆད་པར་འགྱུར་རོ། ། འདི་ལྷ་ར་ཕྱོགས་བཞིར་
 འགྱུར་བ་ཡིན་ཏེ། རེས་འགའ་ཆད་མ་དང་ཆད་མ་མ་ཡིན་པ་གཉིག་རང་ཉིད་ལས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དང་

ཚད་མའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་བསྐྱུས་པའི་དགའ་འགྲེལ།

པོ་འོ། ། གཉིས་པ་ནི་རེས་འགའ་གཞན་ཉིད་ལས་སོ་ཞེས་བྱ་བའོ། ། གསུམ་པ་ནི་ཚད་མ་ཉིད་ནི་གཞན་ལས་ཡིན་ལ་ཚད་མ་མ་ཡིན་པ་ནི་རང་ལས་ཞེས་བྱའོ། ། བཞི་བ་ནི་འདི་ལས་བསྒྲིག་པའོ། ། དེ་ལ་རེ་ཞིག་ཚྱུགས་དང་པོ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། འདི་ལྟར་དེ་གཉི་ག་ལ་གསལ་བ་གཅིག་ལ་བརྟེན་པ་ཡིན་ནམ། གསལ་བ་ཐ་དད་པ་ལ་བརྟེན་པ་ཡིན། རེ་ཞིག་གསལ་བ་གཅིག་ལ་ཕན་ཚུན་སྤངས་ཏེ་གནས་པའི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་ཚད་མ་དང་། ཅིག་ཤོས་ཀྱི་ཆོས་སྲིད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། འགལ་བའི་ཕྱིར་རོ། ། གསལ་བ་ཐ་དད་པ་ལ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། དེས་པའི་རྒྱ་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་། དེས་པའི་རྒྱ་མེད་པ་ལ་ཡང་ཚད་མ་དང་ཚད་མ་མ་ཡིན་པའི་ནམ་པར་གཞག་པ་མ་འདྲེས་པ་མེད་པར་ཐལ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། ། དེ་བཞིན་གཉི་ག་ཡང་རང་དབང་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་འདི་ནི་ཚད་མའོ། ། འདི་ནི་ཚད་མ་མ་ཡིན་པའོ་ཞེས་བྱ་བ་དེས་པར་མི་འགྱུར་རོ། ། རྟོག་པ་མཚུངས་པས་གཉི་ག་ཡང་ཐ་དད་པ་བསྐྱབས་པའི་ཕྱིར་དང་། གཞན་དེས་པར་འདྲིན་པའི་རྒྱ་ལས་མ་སྤངས་པའི་ཕྱིར་རོ། ། ནམ་པར་བྱེ་ནས་ཡོངས་སུ་མི་ཤེས་པའི་ཕྱིར་འདི་ནི་ཚད་མ་ཡིན་ལ་འདི་ནི་ཚད་མ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ནམ་པར་གཞག་པར་མི་འགྱུར་རོ། ། རྟོགས་གཉིས་པ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། དང་པོ་གཉི་གའི་རང་བཞིན་དང་བྲལ་བའི་ཤེས་པ་ནི་རང་བཞིན་མེད་པ་ཉིད་ཏུ་ཐལ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། ། ཕན་ཚུན་སྤངས་ཏེ་གནས་པའི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་ཚད་མ་དང་། ཅིག་ཤོས་དག་མེད་པ་ལ་འདིའི་ངོ་བོ་གཞན་དེས་པར་ནུས་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་འདི་ཐེ་ཆོམ་མེད་པར་ཉེ་བར་བརྟེན་པ་ཉིད་ཏུ་འགྱུར་རོ། ། ཡང་བཤད་པ། རེ་ཞིག་འགལ་ཕྱིར་རང་ལས་ནི། གཉིས་མེད་གཞན་ལས་ཀྱང་མ་ཡིན། ། དེ་ལྟར་ཤེས་པའི་ངོ་བོ་ནི། ། རང་བཞིན་མེད་པ་ཉིད་ཏུ་ཐལ། ། ཤེས་པའི་གསལ་བ་ཐ་དད་པས། ། རིག་བྱེད་དང་ནི་འགལ་བར་འགྱུར། ། འདི་ལྟར་འདི་ནི་ལྟོས་མེད་ནི། ། ཅི་ཞིག་གང་རུང་དེས་མི་བྱེད། ། ཅེས། ། རྟོགས་གསུམ་པ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། ཐུག་པ་མེད་པའི་སྒྲིན་ཏུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་ཏེ། འདི་ལྟར་རེ་ཞིག་ཚད་མར་གྱུར་པ་གཞན་ལས་ཚད་མ་ཉིད་ཏུ་འདོད་པ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ནི་རང་ཉིད་ཚད་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། ། ཚད་མར་གྱུར་པ་ལས་ཀྱང་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལ་བརྟེན་ཞིང་བརྟག་པ་མཚུངས་པས་གཞན་ལས་ཚད་མ་ཉིད་ཏུ་འདོད་པ་ན་ཐུག་པ་མེད་པར་ཐལ་བར་

འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། ། དེ་ལྟ་ཡིན་ན་ཆད་མའི་གསལ་བ་གཅིག་ནམ་པར་གཞག་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་ཆད་
 མ་བརྒྱད་པའི་རྗེས་སུ་འབྲངས་པས་སྐྱེས་བུའི་ཆེ་མཐའ་དག་དོགས་པར་འགྱུར་རོ། ། དེ་ལྟ་བུས་ན་གོ་
 སྐབས་གཞན་མེད་པའི་ཕྱིར་ཆད་མ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཆད་མ་ནི་རང་ལས་ཡིན་ལ། ཆད་མ་མ་ཡིན་པ་
 ཉིད་ནི་གཞན་ལས་ཞེས་གཞུང་བར་བྱའོ། ། དེ་ལ་སྦྱར་བ་ནི་གང་དག་གང་གི་རང་བཞིན་དུ་ངེས་པ་
 དེ་དག་ནི་དེ་ལས་གཞན་ལ་སྦྱོས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་ནམ་མཁའ་ལྷས་ཅན་མ་ཡིན་པར་བྱ་བ་
 བཞིན་ནོ། ། ཚྭ་པའི་གཞིར་གྱུར་པའི་ནམ་པར་ཤེས་པ་ལ་སོགས་པ་ཡང་ཆད་མ་ཉིད་དུ་ངེས་པ་ཡིན་
 བྱོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་བྱུང་པར་བྱེད་པ་འགལ་བ་དམིགས་པའོ། ། འདི་མ་ངེས་པ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། རང་ལས་
 མེད་པའི་ཆོས་ནི་གཞན་གྱིས་བྱ་བར་མི་རྣམས་པའི་ཕྱིར། ནམ་མཁའི་ལྷས་ཅན་ཉིད་བཞིན་ཏེ། ། རང་
 ལས་རྣམས་པ་མེད་པ་ནི། ། གཞན་གྱིས་བྱ་བར་རྣམས་མ་ཡིན། ། ཞེས་གང་བཤད་པ་མ་ཡིན་ནོ། ། འདིར་
 ཆད་མ་ཀུན་གྱིས་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པས་དམ་བཅའ་བའི་དོན་གསོག་ཡིན་པ་སྲིད་པ་ན་ནམ་པར་
 དབྱུང་པའི་སྒོ་ནས་སུན་འབྱེན་པ་ཚོམ་པ་ཡིན་ཏེ། དོན་གང་ཡིན་པར་འདོད་ཅེས་འདྲི་བ་ལ། གཞན་
 གྱིས་གཞལ་བྱ་རྟོགས་ལ་སོགས། ། ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྦྱོས་ཏེ། གལ་ཏེ་ཤེས་པ་ཅམ་ཡིན་ན་དེའི་ཆེ་
 གཞལ་བར་བྱ་བ་རྟོགས་པའི་ཆད་མ་དེ་ཡོངས་སུ་རྟོགས་པའི་ཆད་གཅོད་པར་བྱེད་པ་ལ་རྣམས་པའི་
 རང་བཞིན་ཅན་ཡིན་ཏེ། ཤེས་པ་ནི་དོན་གཅོད་པར་བྱེད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། ། འོན་ཏེ་མིག་ལ་སོགས་
 པ་ཡིན་ན་དེའི་ཆེ་དེ་དག་དོན་རི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་ཤེས་པ་སྐྱེད་པར་བྱེད་པ་དང་། སྐལ་བར་བྱེད་པ་ལ་
 ཡང་དབང་པོ་ལས་འདས་པའི་དོན་རྟོགས་པར་རང་ཉིད་གྱིས་རྣམས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ནི་
 སོགས་པའི་སྐྱས་གཞུང་བར་བྱའོ། ། འདི་ཉིད་ལ་རེ་ཞིག་གཞན་དག་འཐད་པ་འཆད་པ་ནི། རང་ཉིད་
 གྱིས་མེད་ཅེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པའོ། ། འདི་ཉིད་བཟླ་ན་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར། རྟོས་མེད་གཅིག་ལ་ཁོ་ན་
 ཉིད། ། ཅེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྦྱོས་ཏེ། ཆད་མ་ཉིད་གྱིས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཆད་མ་ནམ་པར་གཞག་པར་
 མི་འགྱུར་རོ། ། དེ་ཉིད་ཅེས་བྱ་བ་ནི་ཆད་མ་ཉིད་དེ་བྱུང་པར་བྱེད་པ་ལོག་ན་བྱུང་པར་བྱ་བ་མི་གནས་
 པའི་ཕྱིར་རོ། ། འདི་སྐྱམ་དུ་འདིག་པར་འགྱུར་མོད་སྒྲོན་ནི་ཅི་ཞིག་ཡོད་ཅེ་ན། རིགས་པ་སྐྱ་བ་ནི་ཞེས་

ཚད་མའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་བསྟན་པའི་དཀའ་འབྲེལ།

བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྟོན་ཏེ། ཚ་བ་ནི་ཚད་མ་ཉིད་དེ་དེ་ཡང་སྟོན་པ་དང་བཅས་པ་ཉིད་ཀྱིས་འཕྲོག་པར་
བྱེད་དེ། དེ་ནི་དེའི་བྱ་བ་པར་བྱེད་པ་དང་འགལ་བའི་ཕྱིར་རོ། ། འདི་ལྟར་སྟོན་པ་མེད་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཚད་
མ་ཉིད་ལ་བྱ་བ་ལ། དེ་ཡང་ཇི་ལྟར་རང་གིས་བྱ་བ་པར་བྱེད་པ་དང་འགལ་བ་སྟོན་པ་དང་བཅས་པ་ཉིད་
ཡོད་པ་ན་གནས་པ་རྟེན་པར་འགྱུར། གང་གི་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པས་ཚད་མ་ཉིད་ལ་སྟོན་པ་མེད་པ་
ཉིད་ཀྱིས་བྱ་བ་པར་སྟོན་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ཏེ། གང་གིས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་གང་གི་ཕྱིར་བྱེད་ཏེ། ཇི་ལྟར་
འདྲིལ་པར་བྱེད་ཅེ་ན། སྟོན་པ་དང་བཅས་ཞེས་སྟོན་ཏེ། རྣམ་པར་གཞག་བྱ་མིན་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཐུག་པ་
མེད་པར་ཐལ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། ། ཐུག་པ་མེད་པ་ཡིན་པ་ལ་རག་མོད་ཅི་ཉེས་ཤེ་ན། ཐུག་པ་
མེད་པའི་གཏན་ཚིགས་ཅན། ། ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྟོན་ཏེ། ཐུག་པ་མེད་པ་སྟེ་མ་ངེས་པའི་གཏན་
ཚིགས་གང་ལ་ཡོད་པ་དེ་ལ་དེ་སྐད་ཅེས་བྱའོ། ། འདི་སྐད་ཏུ་བསྟན་པ་ཡིན་ཏེ། ཤེས་པར་བྱེད་པ་ཤེས་
པ་ནི་ཤེས་པར་བྱ་བའི་དོན་ཤེས་པར་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་པ་ཅམ་གྱིས་ནི་མ་ཡིན་ནོ། ། དེ་ལྟ་ཡིན་དང་རེ་ཞིག་
ཀོ་ལ་བ་རང་ཉིད་མ་རྟོགས་པར་ཇི་ལྟར་གཞན་རྟོགས་པར་བྱ་བའི་དོན་ཏུ་སྐྱབ་པར་བྱེད་པ་ལེན་པར་
བྱེད། དེ་ལྟའི་དོན་ནི་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པས་སྟན་འབྲིན་པ་ཚོམ་པར་བྱེད་དེ། དེ་ལ་རང་བཞིན་ཞེས་
བྱ་བའི་དོན་ཅི་ཡིན་པར་འདོད། ཅི་རྟག་པ་ཉིད་ཀྱིས་རྒྱ་མེད་པའི་ཕྱིར་རང་བཞིན་ཅན་ཡིན་ནམ།
འོན་ཏེ་མི་རྟག་པ་ཡིན་ན་ཡང་རང་གི་རྒྱ་དག་ལས་ཤེས་པ་རྣམས་ཀྱི་རང་བཞིན་ཅན་གྱུ་བ་པའི་དུས་
ཁོ་ནར་འབྱུང་བ་ཡིན་ཀྱི་དུས་ཕྱིས་རྒྱ་གཞན་གྱིས་བྱས་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རང་བཞིན་ཅན་ཡིན་
ཞེས་བྱ་བར་རྣམ་པར་རྟོག་པ་གཉིས་པས་སོ། ། དེ་ལ་རེ་ཞིག་རྣམ་པར་རྟོག་པ་དང་པོ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་
ཐ་དད་པ་ཡིན་ནམ། ཐ་མི་དད་པ་ཡིན། ཡང་ན་གཉི་གའམ། གཉི་ག་མ་ཡིན་པའི་རང་བཞིན་ཅན་
ཡིན་ཞེས་བྱ་བ་ཕྱོགས་རྣམ་པ་བཞིའོ། ། དེ་ལ་རེ་ཞིག་དང་པོ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། འབྲེལ་བ་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་
དང་། དངོས་པོ་མེད་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པས་དངོས་པོ་
ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྣམ་པ་ཉིད་ནི་ཐ་མི་དད་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་རྣམ་པ་མང་ཏུ་བསྟན་ཟིན་པའི་ཕྱིར་རོ། ། འདི་
ཉིད་བསྟན་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར། འདོད་པའི་འབྲས་བྱ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྟོན་ཏེ། འབྲས་བྱ་བྱེད་པའི་

རྒྱ་ནི་རྣམ་པ་ཡིན་ཏེ། རང་བཞིན་དེ་ཡང་དངོས་པོའི་བདག་ཉིད་ཏུ་མེད་པ་ན་དངོས་པོ་དེ་བྱེད་པ་པོར་
 མི་འགྱུར་རོ། ། དེ་ལྟ་ཡིན་དང་འདི་དངོས་པོ་མེད་པ་ཉིད་ཏུ་ཐལ་བར་འགྱུར་རོ་སྟུང་ཏུ་བསམས་པ་
 ཡིན་ནོ། ། ཅི་སྟེ་ཐ་མི་དང་དོ་ཞེས་བྱ་བའི་རྩྱགས་ཡིན་ན་དེའི་ཆེ་རང་བཞིན་ཅན་ཏུ་མི་འགྱུར་ཏེ། དོན་
 རྒྱུའི་སྟོབས་ཀྱིས་འབྱུང་བ་ཉིད་ཀྱིས་མི་རྟག་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་དེ་དང་ཐ་མི་དང་པའི་རྣམ་པ་རྣམས་ཀྱང་
 རྒྱུའི་སྟོབས་ཀྱིས་བྱུང་བ་ཉིད་ཀྱིས་མི་རྟག་པ་ཉིད་ཏུ་ཐལ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། ། དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ན་
 གྲུབ་པ་དང་བདེ་བ་ཐ་དད་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་ཐ་མི་དང་པར་མི་འགྱུར་རོ། ། དེ་ཉིད་ནི། རང་རྒྱུའི་སྟོབས་
 ལས་བྱུང་བ་ཅན། ། ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྟོས་པའོ། ། གཞན་ཡང་ཆད་མ་རྣམས་ལས་རྣམས་པ་ཐ་མི་
 དད་པའི་ཕྱིར་རོ། ། རྣམ་པའི་རང་གི་ངོ་བོ་བཞིན་ཏུ་རྟག་པ་ཉིད་དང་རྒྱ་མེད་པ་ཉིད་ཏུ་འགྱུར་རོ་ཞེས་
 བསྟན་པའི་ཕྱིར། རྣམ་པའི་རང་བཞིན་ཅན་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྟོས་སོ། ། དེ་ལྟ་ཡིན་དང་
 རྒྱུ་ཅི་ཡོད་ཅི་ན། རྒྱ་མེད་གཞན་ལ་མི་སྟོས་ཕྱིར། ། ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྟོས་ཏེ། རྒྱ་མེད་པ་ཉིད་
 ཡིན་ན་རྟག་ཏུ་མེད་པ་འཕམ་ཡོད་པ་ཡིན་ལ། རྟག་པ་ཉིད་ཡིན་ན་ནི་རྟག་ཏུ་ཡོད་པ་མ་བཟོད་ཀྱང་གྲུབ་
 པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་མ་བསྟན་ཏོ། ། ཐལ་བར་འགྱུར་བ་གཞན་ཡང་བཤད་པ་ནི་དེ་ཕྱིར་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་
 པ་སྟེ། དེ་ལ་རག་ལས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཆད་མ་ལ་རག་ལས་པའོ། ། འདིས་ནི་དམ་བཅའ་བ་མངོན་སུམ་
 དང་རྗེས་སུ་དཔག་པའི་དོན་དང་འགལ་བར་བསྟན་པ་ཡིན་ཏེ། འདི་ལྟར་ཆད་མ་རྣམས་ཀྱིས་རང་
 བཞིན་རེས་འགལ་བར་མངོན་སུམ་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་ཡིན་ལ། འབྲས་བུ་རིམ་ཅན་དཔོག་པའི་རྗེས་སུ་
 དཔག་པས་ཀྱང་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟ་ཡིན་དང་དེ་རྟག་པ་ཉིད་ཏུ་ལས་ལེན་པ་ལ་ཆད་མ་གཉིས་ཀྱིས་རབ་ཏུ་
 གཞོད་པ་ཡིན་ནོ། ། ཆད་མ་རྣམས་ཀྱི་རང་བཞིན་ནི། ། ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པས་གཞན་དག་རི་རྒྱུད་
 ཏུ་བཤད་པའི་ཐལ་བར་འགྱུར་བ་གཉིས་མི་འབྱུག་པར་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པའི་ཐབས་དོགས་པར་བྱེད་དེ།
 གང་གི་ཆེ་གསལ་བར་བྱེད་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཆད་མའི་རང་གི་ངོ་བོ་གསལ་བར་བྱས་པ་དེའི་ཆེ་
 དམིགས་པར་འགྱུར་གྱི། གཞན་ཏུ་ནི་མ་ཡིན་པས་དེའི་ཕྱིར་རྟག་པ་ཉིད་ཡིན་ན་ཡང་ཐམས་ཅད་ཏུ་
 དམིགས་པར་ཐལ་བར་མི་འགྱུར་ལ་འབྲས་བུ་རྟག་ཏུ་ཡོད་པར་ཐལ་བར་འགྱུར་བའང་མ་ཡིན་ནོ། །

ཚད་མའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་བསྟན་པའི་དགའ་འབྲེལ།

རྒྱ་གཞན་ལ་ལྟོས་པ་ཉིད་འབྲས་བུ་ཚཱ་པ་ཉིད་ཏུ་ཁས་ལེན་པའི་ཕྱིར་འབའ་ཞིག་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ།
དེས་ན་རྒྱ་གཞན་ཉིད་བ་དང་མི་ཉིད་བ་དག་ལས་འབྲས་བུ་རེས་འགའ་བ་ཉིད་ཏུ་འགྱུར་བ་ཡིན་ནོ་སྟེ།
དུ་བསམས་པ་ཡིན་ནོ། ། རྟག་པའི་དངོས་པོའི་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པས་ལེན་འདེབས་པར་བྱེད་དེ།
གསལ་བ་དང་རྒྱ་གཞན་ལ་ལྟོས་པ་ནི་གསལ་བ་དང་རྒྱ་གཞན་ལ་ལྟོས་པ་དག་གོ། ། སྤར་ཐོས་པ་བརྟག་
པར་རྒྱས་པར་རྟག་པའི་གསལ་བ་བཀག་ཟིན་ལ་རྒྱ་གཞན་ལ་ལྟོས་པ་ཡང་ཕན་གདགས་པར་བྱ་བ་མ་
ཡིན་པ་ལ་རིག་པ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བསྟན་ཟིན་ཏོ། ། དེའི་ཕྱིར་དེ་ཡི་ངོ་བོ་དང་། ། ཞེས་བྱ་བ་ལ་ཚད་མ་
དག་གི་ངོ་བོ་དང་འབྲས་བུ་སྟེ། ངོ་བོ་ནི་རང་བཞིན་ནོ། ། གཉི་གའི་ཕྱོགས་ནི་འགལ་བའི་ཕྱིར་དང་ཇི་
སྐད་ཏུ་བཤད་པའི་ཕྱོགས་གཉི་ག་ལ་ཡོད་པའི་སྟོན་ཏུ་ཐལ་བར་འགྱུར་བའི་རིགས་པ་མ་ཡིན་ནོ། །
གཉི་ག་མ་ཡིན་པའི་ཕྱོགས་ཀྱང་མ་ཡིན་ཏེ། ཕན་ཚུན་རྒྱུ་པར་གཙོད་པའི་ངོ་བོ་དེ་དག་ནི་གཅིག་
དགག་པ་གཞན་སྐབས་མེད་ན་མི་འབྱུང་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། ། དེ་ཉིད་ཀྱི་ཆེ་དགག་པ་ནི་རིགས་པ་
མ་ཡིན་ཏེ། གཅིག་ལ་སྐབས་པ་དང་དགག་པ་དག་འགལ་བའི་ཕྱིར་རོ་སྟེ། དུ་བསམས་པ་ཡིན་ནོ། །
སུན་འབྱེན་པ་ཤིན་ཏུ་གསལ་བའི་ཕྱིར་མ་བཟོད་དོ། ། ད་ནི་ཕྱོགས་ཕྱི་མ་གསུམ་ཁས་སྤངས་ནས་སུན་
འབྱེན་པ་འཆད་པ་ནི། དངོས་པོ་རྒྱས་ལས་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྟེ། ལོགས་ཤིག་ནི་ཐ་དད་པའི་
ཕྱོགས་སོ། ། གཉི་གའི་བདག་ཉིད་སྟོས་པ་ནི་ཉིད་བར་མཆོན་པ་སྟེ། གཉི་ག་མ་ཡིན་པའི་བདག་ཉིད་ཀྱི་
ཕྱོགས་ཀྱང་ཁས་སྤངས་པར་བྱལོ། ། ཡང་ན་དེ་ལ་ཡང་གཉི་གའི་ངོ་བོ་དགག་པའི་རང་བཞིན་ཉིད་
ཀྱིས་གཉི་གའི་བདག་ཉིད་སྟོང་བ་ཉིད་དོ། ། ཕྱོགས་གསུམ་པ་འདི་ལ་ཡང་ཤེས་པ་རྒྱས་པ་རྟག་པ་དང་
འབྲེལ་བའི་ཕྱིར་རྟག་པ་ཉིད་ཏུ་འགྱུར་རོ། ། ཇི་ལྟར་ཞེ་ན། གཞན་ཏུ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྟོས་ཏེ།
དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ཏེ། གལ་ཏེ་རྒྱས་པ་དང་འབྲེལ་བའི་ཤེས་པ་མི་རྟག་པ་ཉིད་ཏུ་འགྱུར་ན་དེའི་ཆེ་རྒྱས་པ་
རྟག་པ་ཉིད་ཏུ་མི་འགྱུར་རོ། ། གང་ལས་ཤི་ན། ངོ་བོ་གཅིག་ཇེས་སུ་འགོ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རང་
བཞིན་གཅིག་ཇེས་སུ་འདུག་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ། ། ངོ་བོ་གཅིག་ཇེས་སུ་འགོ་བ་
མེད་པ་དེ་ཉིད་སྟོན་པ་ནི། གང་ཕྱིར་རྒྱས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྟོས་ཏེ། ཤེས་པ་མི་རྟག་པ་ཡིན་ན་

རྒྱལ་པ་དེའི་ཤེས་པ་འབྲེལ་བ་དང་མ་འབྲེལ་བའི་རང་བཞིན་གཉིས་སུ་འགྱུར་ལ། གཅིག་ལ་ཕན་
 ཚུན་འགལ་བའི་རང་བཞིན་གཉིས་ཡོད་པར་རིགས་པ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། གཅིག་ཉིད་ཉམས་པར་ཐལ་
 བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་དང་ཐ་དད་པའི་ཐ་སྐད་རྒྱན་ཆད་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། ། རྣམ་པར་རྟོག་པ་
 གཉིས་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་ཅི་སྟེ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྟོས་ཏེ། དེས་འདྲིར་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་
 པས་བྱུབ་པ་ལ་སྐྱབ་པ་ཉིད་ཀྱི་སྟོན་འཆད་དོ། ། འདི་ལྟར་བརྟག་པ་དང་མི་བརྟག་པའི་རང་བཞིན་ཐ་
 དད་པས་དངོས་པོའི་རྣམ་པ་གཉི་ག་ཡང་ཆ་མེད་པའི་ཕྱིར་བདག་ཉིད་ཀྱིས་ཡོངས་སུ་རྟོགས་པས་དུས་
 ཕྱིས་ཀྱི་གཞན་གྱི་བདག་ཉིད་དུ་བྱེད་པའི་རྒྱལ་པ་མེད་པར་མི་རྒྱལ་ལ། བྱེད་ན་ཡང་དོན་གཞན་བྱེད་
 པ་ཉིད་དུ་འགྱུར་གྱི། རང་གི་ངོ་བོར་གྱུར་པའི་རྒྱལ་པ་བྱེད་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། ། རྒྱལ་པ་དངོས་པོའི་རང་
 བཞིན་དུ་ཁས་མི་ལེན་ན་ཡང་དངོས་པོ་བྱེད་པ་ལོ་ཉིད་མ་ཡིན་པར་ཐལ་བར་འགྱུར་རོ་ཞེས་བཤད་
 ཟིན་ཏོ། ། འདི་སྟམ་དུ་ཆ་མེད་པའི་དངོས་པོའི་རྒྱལ་པ་དུས་ཕྱིས་མི་བྱེད་མོད། ཆ་དང་བཅས་པ་ཅིའི་
 ཕྱིར་མ་ཡིན་སྟམ་དུ་སེམས་པ་ལ། གང་ཕྱིར་འགག་པའི་ཆོས་ལྡན་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྟོས་ཏེ། དེས་
 བྱི་ཞེས་བྱ་བ་ནི་འགལ་བའི་ཆོས་དང་ལྡན་པའོ། ། མི་བརྟག་པའི་དངོས་པོ་ལ་བྱད་པར་སྒྲུབ་འབྱེན་པ་
 བྱི། དོན་ཀྱན་སྐད་ཅིག་ཅེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྟོས་ཏེ། འབྲས་བུ་འགལ་ལ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ངེས་པ་
 ལ་སོགས་པ་སྟེ། ལྷག་མ་ནི་གོ་བར་ཟད་དོ། ། གལ་ཏེ་འདི་སྟམ་དུ་བྱེད་ཅག་ལ་ཆོད་པ་མེད་ན། འོ་ན་རི་
 ལྟར་གཞན་ལས་ཆད་མ་ཉིད་དུ་ཁས་ལེན་པར་བྱེད་སྟམ་དུ་སེམས་ན། དེའི་ཕྱིར་འདི་ལ་སྟོ་བཟང་ཞེས་
 བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྟོས་ཏེ། རང་ལས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དུས་ཕྱིས་འབྱུང་བའི་འབྲས་བུ་མི་སྐྱབ་པ་ལ་མི་སྟོས་
 པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་རང་གི་ངོ་བོ་ཉམས་སུ་གྱུར་བ་ཅམ་ལས་སོ། ། རྟོགས་པར་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ངེས་
 པར་རོ། ། འདི་སྟམ་དུ་རྒྱལ་པ་ནི་ཤེས་པ་ལས་ཐ་མི་དད་པའི་ཕྱིར་རོ། ། ཤེས་པ་གཟུང་བ་ན་དེ་ཡང་
 འདྲིན་པར་བྱེད་པ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟར་རྟོགས་པར་བྱེད་པ་མི་རྒྱལ་སྟམ་དུ་སེམས་ན། རི་ལྟར་གནས་
 པའི་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྟོས་ཏེ། རྟོགས་པ་དང་ཐོབ་པ་དག་ནི་རྟོགས་པ་ཐོབ་པ་དག་ཏེ། རི་ལྟར་
 གནས་པའི་ཤེས་བྱའི་དངོས་པོའི་རྟོགས་པ་དང་ཐོབ་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ལ་དེའི་ཡུལ་ཅན་གྱི་རྒྱལ་པ་

ཚད་མའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་བསྟན་པའི་དཀའ་འབྲེལ།

ཞེས་ཆོག་རྣམ་པར་སྦྱར་རོ། ། འབའ་ཞིག་ལས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་མི་སྤྱི་བ་དང་རྒྱུད་ཡིད་ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་
ལ་ལྟོས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། ། ཅིའི་ཕྱིར་མི་རྣམས་ཤེ་ན། གང་གི་གསལ་སྤང་རྣམ་པ་ཅན། ། ཞེས་བྱ་བ་ལ་
སོགས་པ་སྟོས་ཏེ། སྤྱ་ཤད་ལ་སོགས་མཐོང་བ་ལ། ། ཞེས་བྱ་བ་ནི་སྤྱ་ཤད་འཛིངས་པ་ལ་སོགས་པ་མཐོང་
བ་ལའོ། ། འདིས་ནི་འདི་སྐད་དུ་བསྟན་ཏེ། ཡང་རྣམས་པ་ཉམས་སུ་སྦྱོང་བ་དེ་ལྟ་ན་ཡང་ཚད་མ་མ་ཡིན་
པ་དང་འབྲེལ་བའི་ཕྱིར་འབྲུལ་བས་དུག་ལ་སོགས་པའི་རྣམས་པ་བཞིན་དུ་ངེས་པར་མི་རྣམས་པ་ལ་གོམས་
པ་ལ་སོགས་པའི་གཞན་ལ་ལྟོས་པའི་ཕྱིར་ཉམས་སུ་སྦྱོང་བ་འབའ་ཞིག་ངེས་པའི་རྒྱ་མ་ཡིན་ཏེ། ཆ་
གང་ལ་འབྲུལ་བའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་ཡོན་ཏན་གཞན་སྟོ་མི་འདོགས་པར་དེ་ཁོ་ནར་ངེས་པ་ཡིན་ནོ། །
འོ་ན་གང་ལས་དེ་ངེས་པར་བྱ་བ་ཡིན་ཞེ་ན། དེ་ཕྱིར་དོན་བྱེད་ཅེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྟོས་ཏེ། གཞན་
ཡང་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རྒྱུད་ཤེས་པའོ། ། འདི་ནི་ཞེས་བྱ་བ་རྣམས་པའོ། ། བྱེད་པའི་ཕྱིར་མ་ཡིན་ཞེས་བྱ་བ་ནི་
གཞན་ལ་ལྟོས་པ་ཞེས་འབྲེལ་ཏོ། ། ངེས་པ་ནི་སྟེས་བྱ་ལ་བརྟེན་པའི་ཕྱིར་རོ། ། དེ་བསྐྱེད་པར་བྱའི་དོན་
དུ་རྒྱ་གཞན་ལ་ལྟོས་པར་རིགས་ཀྱིས། དེ་བྱ་བའི་དོན་དུ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། དེའི་རྟེན་ནི་རྣམས་པ་སྤྱི་མ་ཡིན་
པའི་ཕྱིར་རོ། ། རྣམས་པ་ཡང་དངོས་པོ་སྤྱབ་པ་དང་ལྟན་ཅིག་སྤྱབ་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རོ་སྟུམ་དུ་བསམས་པ་
ཡིན་ནོ། ། རི་ལྟར་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་དང་དུག་ལ་སོགས་པ་བཞིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དཔེ་བསྟན་པ་
ཡིན་ནོ། ། དེ་ལས་གཞན་མཚུངས་མཐོང་ཕྱིར་དང་། ། ཞེས་བྱ་བ་ནི་དུག་ལ་སོགས་པ་དེ་ལས་གཞན་
དོད་ཀྱང་དང་། བདུང་བ་ལ་སོགས་པ་སྟེ། དེ་དང་མཚུངས་པ་ཉིད་འབྲེལ་བ་ཉིད་དེ་མཐོང་ངོ་ཞེས་ཆོག་
རྣམ་པར་སྦྱར་རོ། ། འབྲས་བུ་མཐུག་ཐོགས་སུ་མེད་ཕྱིར། ། ཞེས་བྱ་བ་ལ་འབྲས་བུ་ནི་བརྒྱལ་བ་ལ་
སོགས་པའོ། ། དེ་མཐུག་ཐོགས་ཉིད་དུ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་ཆོག་སྟུམ་པར་སྦྱར་ཏེ་མཐུག་ཐོགས་སུ་
འབྲས་བུ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བྱ་བའི་ཐ་ཆོག་ལོ། ། དེ་བདག་རྣམ་པར་མ་ངེས་ན། ། ཞེས་བྱ་བ་ནི་དུག་
ལ་སོགས་པའི་བདག་ཉིད་རྣམ་པར་མ་ངེས་ནའོ། ། དེའི་བདག་ཉིད་དུ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དུག་ལ་སོགས་
པའི་རང་བཞིན་དུའོ། ། དེ་རྣམས་ངེས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རི་ལྟར་གནས་པའི་ཤེས་བྱའི་དངོས་པོ་རྟོགས་པ་
དང་ཐོབ་པ་ངེས་པའོ། ། དམ་བཅའ་བ་རང་གི་ཆོག་དང་ཡང་འགལ་བར་བསྟན་པའི་ཕྱིར། གཞན་

ཡང་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྟོན་ཏེ། ཇི་ལྟར་གཞན་ལས་གྲུབ་མ་ཡིན། ། ཞེས་བྱ་བ་ནི་གྲུབ་པ་ཁོན་ཏེ་
 འོན་ཀྱིས་གོ་བ་ནི་ཚད་མ་གཞན་ཡིན་ལོ་སྟུང་བསམས་པ་ཡིན་ནོ། ། དེ་ཉིད་འཇིག་པ་ཁོན་ར་
 འཇུར། ། ཞེས་བྱ་བ་སྟེ་མ་ངེས་པ་ཉིད་དུ་བསྟན་པའི་ཕྱིར། རང་གི་རྒྱ་ལས་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྟོན་
 ཏེ། འདི་ཉིད་གསལ་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར། དེའི་རང་བཞིན་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྟོན་སོ། ། འདི་སྟུང་དུ་
 གཤམ་ཏེ་ཤེས་པ་ལ་སྟོན་ནས་ཚད་མ་ཉིད་དུ་གྲུབ་པར་བྱེད་པ་དེའི་ཆེ་ཁོ་བོ་ཅག་ལ་ཡང་གྲུབ་པ་ལ་སྟུབ་
 པ་ཡིན་ཏེ། འདི་ལྟར་རེ་ཞིག་ཤེས་པ་དོན་གྱིས་གོ་བས་གྲུབ་པར་འདོད་དེ། རྣམ་པ་དེའི་ངོ་བོ་ཚད་མ་
 ཉིད་སྟོན་གྱང་ཅི་དགོས། དོན་ངེས་པའི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་འབྲས་བུ་བྱ་བ་ལ་ཤེས་པའི་ཕྱིར་སྟོན་པ་མེད་
 པ་ཡིན་པས་དེ་རང་ལས་ཞེས་བརྗོད་པ་དེ་ནི་ཡང་དག་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཚད་མར་ངེས་པ་མེད་པར་རང་
 གི་དོན་ངེས་པ་ཉིད་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་རོ། ། ཐེ་ཆོམ་ལ་སོགས་པ་ཡུལ་དུ་བྱས་པ་ཡང་ཇི་ལྟར་རང་གི་
 འབྲས་བུ་ལ་སྟོན་པ་མེད་པ་ཡིན། ཚད་མ་གཞན་གྱིས་བབྱང་བ་ལ་སྟོན་ན་ཡང་ཇི་ལྟར་རང་གི་ཕྱོགས་
 ལ་ཡང་བྱག་པ་མེད་པར་མི་འཇུར་ཏེ། དེ་ལྟར་ན་འདི་ནི་གྱི་ནའོ། ། གཞན་ཡང་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་
 པས་དེའི་ངོ་བོར་ངེས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བྱ་བའི་གཏན་ཆོག་ལ་འདི་མ་ངེས་པ་ཉིད་དུ་སྟོན་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་
 བཞིན་མི་སྲུང་རྣམས་པ་ཡང་། ། ཞེས་བྱ་བ་ནི་གཞན་ལས་ངེས་ཞེས་བྱ་བ་དང་སྟུར་རོ། ། གཉི་ག་མཚུངས་
 ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཚད་མ་དང་ཚད་མ་མ་ཡིན་པའོ། ། བསྟོག་པ་ལས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཚད་མ་ཉིད་མ་ཡིན་པ་
 ལས་སོ། ། གང་ཡང་རྣམ་པ་རྣམས་ནི་རྟག་པའི་ཕྱིར་རང་བཞིན་ཅན་མ་ཡིན་ལ། དུས་ཕྱིས་རྒྱ་གཞན་
 ལ་མི་སྟོན་པའི་ཕྱིར་རང་གི་རྒྱ་དག་ཁོན་ལས་སྟེ་བ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། ། འོན་ཅི་ཞེ་ན། དངོས་པོ་རྣམས་
 གྱི་རྣམ་པ་ཡང་མ་ངེས་པའོ། ། དེ་ཡང་རྣམ་པ་རྣམས་ནི་རང་ཁོན་ལས་སྟེ་པའི་ཕྱིར་འདི་དག་ནི་རང་
 བཞིན་ཅན་ཡིན་ནོ། ། འདི་ལྟར་བདག་ཉིད་ལ་རྒྱ་རྣམས་ཀྱིས་ངོ་བོ་ཡོད་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཁོན་དེ་
 དག་གི་འབྲས་བུ་ལ་བྱེད་པ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་འཇི་བའི་དུམ་བུས་བསྐྱེད་པར་བྱ་བའི་བུམ་པ་ལ་
 གཟུགས་ལ་སོགས་པ་རང་གི་ཡོན་ཏན་གྱི་སྟོ་ཁོན་ནས་ཚྭ་པར་བྱེད་པ་བཞིན་ནོ། ། རྒྱ་ལ་སོགས་པ་
 འཇིན་པའི་རྣམ་པ་ནི་བདག་ལ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དེ་དག་གིས་བུམ་པ་ལ་བྱེད་པ་མ་ཡིན་གྱི་

ཚད་མའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་བསྐྱེས་པའི་དཀའ་འབྲེལ།

དེའི་དེ་ནི་རང་ཉིད་ཀྱི་སྐྱེ་བ་ཡིན་ནོ། ། དེ་བཞིན་དུ་ཤེས་པ་ལ་ཡང་དབང་བོ་དང་དོན་ལ་སོགས་པ་
དེའི་རྒྱ་རྒྱུ་ལས་ཀྱིས་བདག་ཉིད་ལ་བྱེད་པའི་ཕྱིར་དོན་ཡོངས་སུ་གཙོད་པའི་རྣམ་པ་བྱེད་པ་མ་ཡིན་གྱི།
དེའི་དེ་ནི་རང་ཁོ་ན་ལས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དེས་ན་རྣམ་པ་རང་བཞིན་ཅན་ཡིན་ནོ་ཞེས་སྒྲོམ་པ་དེའི་དེ་
ནི་བབ་ཚལ་ཅན་ཡིན་ཏེ། རིགས་པ་འདི་ཚད་མ་མ་ཡིན་པ་ཉིད་ཀྱང་རང་ཉིད་ལས་ཡིན་པར་ཐལ་
བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་ཏེ། འདི་ལྟར་དེ་ནི་ཕྱིན་ཅི་ལོག་གི་དོན་ཡོངས་སུ་གཙོད་པའི་མཚན་ཉིད་ཅན་
ཡིན་ལ་མིག་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ནི་རྣམ་པ་དེ་ལྟ་བུའི་རྣམ་པ་དང་ལྡན་པ་ཡང་མ་ཡིན་ནོ། ། གཞན་
ཡང་གལ་ཏེ་བདག་ཉིད་ལ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པའི་ངོ་བོའི་རྒྱ་དག་གིས་འབྲས་བུ་ལ་མི་བྱེད་པ་དེའི་ཆེ་
དབང་བོ་ལ་སོགས་པ་བདག་ཉིད་ལ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པ་ཞེས་བྱ་བའི་ངོ་བོ་ཉིད་རི་ལྟར་ཤེས་པ་ལ་བྱེད།
ཡང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པ་དེ་ཡང་དེ་དག་གིས་བྱེད་ན་ཡོངས་སུ་གཙོད་པའི་རྣམ་པ་ཅིའི་ཕྱིར་བྱེད་པར་
མི་འགྱུར། དེ་དག་དེ་བྱེད་པ་ལ་གཤམ་བྱེད་པ་ནི་འགའ་ཡང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། ། གཞན་ཡང་རེ་ཞིག་
གལ་ཏེ་དངོས་པོ་ལས་རྣམ་པ་ཐ་མི་དད་པར་ཁས་ལེན་པར་བྱེད་ན། དེའི་ཆེ་དངོས་པོའི་རང་གི་ངོ་བོ་
བཞིན་དུ་དེ་དག་ཀྱང་བདག་ཉིད་གནས་པ་རྒྱ་ལ་རག་པ་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་གང་ལས་འདི་དག་རང་
བཞིན་ཅན་ཡིན། འོན་ཏེ་ཐ་དད་པ་ཡིན་ན་དེའི་ཆེ་རང་ཉིད་ཀྱིས་འབྲུང་བའི་ཕྱིར་དེ་དག་རང་གི་
རྟེན་དང་འབྲེལ་བ་གྲུབ་པར་མི་འགྱུར་ཏེ། དེ་དག་ནི་དེ་ལ་ཕན་འདོགས་པར་བྱེད་པ་ཡང་མ་ཡིན་
པའི་ཕྱིར་རོ། ། ཕན་འདོགས་པར་མི་བྱེད་པ་ཡང་རྟེན་དུ་རིགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཏ་ཅང་ཐལ་བར་འགྱུར་
བའི་ཕྱིར་རོ། ། གཞན་ཡང་རྒྱ་མཚན་མེད་པར་རང་དབང་ཉིད་ཀྱིས་གྱུར་པ་ཡིན་ན་ཡང་ཡུལ་དང་
དུས་ངེས་པ་ལ་སྟོན་པར་མི་འགྱུར་ཏེ། འདི་ལྟར་གང་ཞིག་འགའ་ཞིག་ཏུ་ཅུང་ཟད་རག་ལས་པ་འཕ།
རག་མ་ལས་པ་དེ་ནི་དེ་ལ་སྟོན་པ་མེད་པའཕ། ཡང་ན་མ་ཡིན་ཏེ། གང་ཡང་རག་མ་ལས་པ་རང་
འགའ་ཁྱེད་ཀྱི་འཕྲུག་པ་དེ་ཅིའི་ཕྱིར་རེས་འགའ་འགའ་ཞིག་ཏུ་ལྟོག་པར་འགྱུར། དེ་ལྟ་ཡིན་དང་
དངོས་པོ་རྣམས་སོ་སོར་ངེས་པའི་རྣམ་པ་དང་ལྡན་པར་མི་འགྱུར་ལ་གཞན་དུ་ན་ཐམས་ཅད་ཐམས་
ཅད་ལ་ཉེ་བར་སྒྱུར་བར་འགྱུར་རོ། ། གཞན་དག་ནི་འབྲས་བུ་ཡོད་པར་སྟོན་པ་ལ་བརྟེན་ནས། ཚད་མ་

ཀྱན་གྱི་ཚད་མ་ཉིད། ། ཅེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་འདི་བཟོད་དེ། འདི་ལྟར་འབྲས་བུ་སྐྱེད་པར་ངེས་པའི་
 ཕྱིར་དངོས་པོ་ཡོད་པ་རྣམས་ཁོ་ན་རྒྱ་དག་གིས་བྱེད་གྱིས་མེད་པ་ན་མ་མཁའི་མེ་ཏོག་ལ་སོགས་པ་འཕ།
 བྱེ་མ་རྣམས་ལ་ཉིལ་མར་ནི་གང་དུ་ཡང་བྱ་བར་ནུས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། མེད་པ་སྐྱེད་ན་མེད་པར་བྱད་པར་
 མེད་པའི་ཕྱིར་ཐམས་ཅད་ཐམས་ཅད་གྱི་ཆེ་ཐམས་ཅད་དུ་སྐྱེ་བར་འགྱུར་རོ་སྟུང་དུ་སེམས་པ་དེ་ནི་
 མི་རིགས་ཏེ། རྒྱ་དོན་མེད་པར་ཐལ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། ། རེ་ཞིག་ཁྱོད་གྱི་ལྷགས་གྱིས་ཅུང་ཟད་
 གྲུང་མེད་པ་བྱེད་པ་མ་ཡིན་ལ། ཡོད་པ་ཡང་ལྟོས་པ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བའི་ཕྱིར་ཅུང་ཟད་གྲུང་བྱར་
 ཡོད་པ་མ་ཡིན་པས་ཅི་ཞིག་བྱེད་པ་ན་དེའི་བྱེད་པ་བོར་འགྱུར། དེ་བས་ན་རྒྱ་དང་འབྲས་བུ་ཉིད་མེད་
 པར་འགྱུར་རོ། ། གལ་ཏེ་ཡོད་པ་མངོན་པར་གསལ་བར་བྱེད་དོ་ཞེ་ན། དེ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལ་ཡང་ཡོད་
 པ་དང་མེད་པ་ཉིད་བྱེད་པ་འགལ་བའི་ཕྱིར་རོ། ། འདི་ལྟར་དེ་ལ་ཡང་ཅི་སྟེ་ཡོད་པ་བྱེད་དམ། འོན་ཏེ་
 མེད་པ་བྱས་ཅེས་རྣམ་པར་རྟོག་པ་འདི་གཉིས་འདུག་པ་ཡིན་སྟེ། ཡོད་པ་བྱེད་དམ་འོན་ཏེ་མེད་པ་བྱེད།
 དེ་ལ་ཕྱོགས་དང་པོ་ལ་ནི་བྱད་པར་མེད་པའི་ཕྱིར་བྱེད་པ་མི་འཐད་དོ་ཞེས་བསྟན་ཟིན་ཏོ། ། དེ་ལ་ཡང་
 མངོན་པར་གསལ་བ་ལ་བརྟེན་ནས་ཐུག་པ་མེད་པར་ཐལ་བར་འགྱུར་རོ། ། ཕྱོགས་གཉིས་པ་ཡང་མ་
 ཡིན་ཏེ་མེད་པ་བྱེད་པར་ཁས་མི་ལེན་པའི་ཕྱིར་རོ། ། ཁས་ལེན་ན་ཡང་དངོས་པོ་མེད་པ་བྱེད་པར་ཐལ་
 བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། ། གཞན་ཡང་དངོས་པོ་ལས་དོན་གཞན་དུ་སྒྱུར་བའི་མངོན་པར་གསལ་བར་
 བྱེད་དམ། དོན་གཞན་དུ་སྒྱུར་པ་མ་ཡིན་པ་བྱེད་གྲང་། གལ་ཏེ་དོན་གཞན་དུ་སྒྱུར་པ་བྱེད་ན་དེའི་ཆེ་
 དངོས་པོ་ལ་ཅུང་ཟད་གྲུང་བྱས་པར་མི་འགྱུར་རོ། ། གཞན་བྱེད་པ་ན་གཞན་བྱས་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། ཉ་
 ཅང་ཐལ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། ། དེ་དང་འབྲེལ་བའི་མངོན་པར་གསལ་བ་གཞན་བྱེད་དོ་ཞེ་ན། མ་
 ཡིན་ཏེ། བན་གདགས་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་པ་ཉིད་གྱིས་དེ་དང་འབྲེལ་བ་མ་གྲུབ་བའི་ཕྱིར་རོ། ། བན་
 འདོགས་པར་བྱེད་པར་ཁས་ལེན་ན་དེ་ཡང་དོན་གཞན་ཡིན་ན་ཐུག་པ་མེད་པར་ཐལ་བར་འགྱུར་
 བའི་ཕྱིར་འབྲེལ་བ་མ་གྲུབ་ལ་དོན་གཞན་མ་ཡིན་ན་ཡང་རྒྱ་རྣམས་དོན་མེད་པར་ཐལ་བར་འགྱུར་ཏེ།
 རྟོན་དུ་སྒྱུར་བའི་དངོས་པོ་ལས་ཐན་འདོགས་པར་བྱེད་པའི་རང་བཞིན་གྱི་མངོན་པར་གསལ་བ་སྐྱེད་

ཚད་མའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་བསྟན་པའི་དཀའ་འབྲེལ།

པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་དང་དངོས་པོའི་མངོན་པར་གསལ་བའི་རྒྱ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཆོ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཉག་
ཏུ་མངོན་པར་གསལ་བར་ཐལ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། ། སན་འདོགས་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་པ་གཞན་
ལ་སྟོས་པར་ཡང་རིགས་པ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་རྣམ་པ་མང་དུ་བསྟན་ཟིན་ཏོ། ། ཅི་སྟེ་དོན་གཞན་དུ་མི་
འགྱུར་བ་མ་ཡིན་པའི་མངོན་པར་གསལ་བ་བྱེད་པའི་ཚུགས་དེ་ཡང་རིགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། བྱད་པར་དུ་
བྱར་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། ། འདི་ལྟར་དོན་གཞན་དུ་གྱུར་པ་མ་ཡིན་པ་བྱེད་དོ་ཞེས་བྱ་བས་དངོས་པོའི་
རང་བཞིན་བྱེད་དོ་ཞེས་བསྟན་པ་ཡིན་ལ་དེ་ཡང་ཡོད་པ་ཉིད་ཀྱིས་སྟོས་པ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བའི་
ཕྱིར་རོ། ། བྱེད་པར་མི་རིགས་སོ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ཉིད་བསམ་པར་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། ། གཞན་ཡང་མངོན་
པར་གསལ་བ་བཞིན་དུ་ཐ་མི་དད་པའི་ཕྱིར་དངོས་པོ་ཡང་མེད་པར་བྱེད་པར་འགྱུར་བའམ་དངོས་
པོའི་རང་གི་ངོ་བོ་བཞིན་དུ་མངོན་པར་གསལ་བ་ཡང་ཡོད་པ་ཉིད་བྱེད་པར་ཐལ་བར་འགྱུར་ལ། དེ་
ཡང་རིགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། བོགས་དབྱུང་དུ་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་། ཐུག་པ་མེད་པར་ཐལ་བར་འགྱུར་བའི་
ཕྱིར་རོ་ཞེས་བསྟན་ཟིན་ཏོ། ། ཡོད་པའི་དོན་གྱི་ཡུལ་ལ་ཡང་རྒྱའི་བྱ་བ་འདོད་པ་ནི་རྒྱ་རྣམས་ཀྱི་འབྲས་
བུ་བྱེད་པ་ལྟོག་པ་མེད་པར་ཐལ་བར་འགྱུར་ཏེ། དེར་ཅི་ཞིག་དམིགས་ནས་རྒྱ་རྣམས་ལྟོག་པར་འགྱུར།
འབྲས་བུ་ཡོད་པའོ་ཞེ་ན་མ་ཡིན་ཏེ། བྱེད་ཀྱི་ལུགས་ཀྱིས་དེ་ནི་སྤར་ཡང་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། ། དེ་ལྟ་བུས་
ན་གང་གིས་རྒྱ་ཡོད་པ་ནི་མེད་པ་ཉིད་སྟེ་དེ་སྟེད་པར་བྱེད་པའི་རྒྱ་མེད་པའི་ཕྱིར་ནམ་མཁའི་མེ་
ཏོག་ལ་སོགས་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། ། དེས་ན་རྒྱའི་རྣམ་པས་སོ་སོར་ངེས་པའི་ཕྱིར་རྒྱ་དང་འབྲས་བུའི་
དངོས་པོ་ངེས་པར་འགྱུར་རོ། ། དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་སྟེད་པའི་རྣམ་པ་ཡོད་པར་ཁས་བླང་བར་བྱ་བ་མ་
ཡིན་ཏེ། དངོས་པོ་རྣམས་ཀྱི་རྣམ་པ་ནི་ཐོག་མ་མེད་པའི་རང་གི་རྒྱ་བརྒྱད་པས་ངེས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་
རོ། ། གལ་ཏེ་ཡང་ཚད་མ་མེད་པ་གཞན་གྱི་བྱ་བར་མི་རྣམས་པའི་ཕྱིར་དེ་རང་ལས་ཡིན་པར་བརྟེན་ན།
འོ་ན་ཚད་མ་མ་ཡིན་པ་ཡང་རིགས་པ་འདི་ཉིད་ཀྱིས་རང་ཉིད་ལས་ཡིན་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་འདི་
ནི་གྱི་ནམོ། ། གང་ཡང་ཚད་མ་ཉིད་ཅེས་བྱ་བ་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་དོན་ཡོངས་སུ་གཙོད་པ་བསྟེན་པའི་
རྣམ་པ་ཡིན་ལ། རྣམ་པ་ཡང་རྣམ་པར་ཤེས་པ་སྐྱད་ཅིག་མ་ལ་བརྟེན་པའི་ཕྱིར་ཡོད་པར་བྱ་བ་རྣམ་པ་

མ་ཡིན་ཏེ། དུས་གསུམ་དུ་ཡང་དེ་བྱེད་པར་མི་འཐད་པའི་བྱིར་རོ། ། འདི་ལྟར་རེ་ཞིག་ནམ་པར་ཤེས་པ་
 སྐྱེས་པ་ལས་སྤར་བྱེད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། བརྟེན་པ་ཡིན་པའི་བྱིར་རོ། ། བརྟེན་པ་རྟེན་པ་མེད་པར་བྱེད་པར་
 རིགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཅིག་པ་མེད་པར་རི་མོ་བཞིན་ཏེ། མི་བརྟེན་པ་ཉིད་དུ་ཐལ་བར་འགྱུར་བའི་བྱིར་
 རོ། ། དེ་ཉིད་གྱི་བྱིར་ལྟན་ཅིག་དུ་བྱེད་པར་ཡང་རིགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། རྟེན་མེད་པའི་བྱིར་རོ། ། རྟེན་
 དང་བརྟེན་པ་ཅིག་པ་དང་རི་མོ་དག་ནི་ཅིག་ཅར་ཚུམ་པ་མ་ཡིན་ལ། དུས་དེ་ཙམ་དུ་གནས་པ་མེད་
 པའི་སྒོ་ནས་དེ་ཉིད་སྐད་ཅིག་མ་མ་ཡིན་པའི་བྱིར་སྐྱེས་པ་ན་ནམས་པར་ཤེས་པ་བྱིས་བྱེད་པ་ཡང་མ་
 ཡིན་ཏེ། དེས་ན་ཆད་མ་ཐམས་ཅད་རང་ལས་ཆད་མར་བརྗོད་པར་བྱའོ་སྐམ་དུ་སེམས་པ་དེ་ནི་ཡང་
 དག་པ་མ་ཡིན་ཏེ། འདི་ལྟར་རེ་ཞིག་དོན་ཡོངས་སུ་གཙོད་པ་སྐྱེད་པར་བྱེད་པའི་རྣམས་པ་ཆད་མ་ཉིད་
 ཡིན་ན་ཞེས་གང་སྐྱས་པ་དེ་ནི་འབྲེལ་བ་མེད་པ་ཡིན་ཏེ། དོན་ཡོངས་སུ་གཙོད་པ་ནི་ཤེས་པའི་ནམས་
 གངས་ཡིན་པའི་བྱིར་རོ། ། རྣམས་པ་ཤེས་པ་དེ་ཉིད་ལ་བརྟེན་པ་ཡིན་ན་དེ་སྐྱེད་པར་བྱེད་པ་ཉིད་དུ་
 འཐད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། མི་བརྟེན་པ་ཉིད་དུ་ཐལ་བར་གྱུར་པའི་བྱིར་དང་། དུས་མཉམ་པའི་རྒྱ་དང་འབྲས་
 བུའི་དངོས་པོ་མི་འཐད་པའི་བྱིར་རོ། ། གང་ཡང་བརྟེན་པ་ཡིན་པའི་བྱིར་ལྟན་ཅིག་དང་སྤར་བྱེད་པ་
 མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་སྐྱས་པ་དེ་ཡང་མི་རིགས་ཏེ། ཐམི་དད་པའི་བརྟེན་པ་ཉིད་མ་གྲུབ་པའི་བྱིར་རོ། ། བྱད་
 པར་ཅན་གྱི་དོན་བྱ་བ་བྱེད་པའི་དངོས་པོའི་རང་བཞིན་ཉིད་དེའི་དངོས་པོ་ཅམ་ཤེས་པར་འདོད་པ་ན་
 རྣམས་པ་ཞེས་ཐ་སྐད་དུ་བྱའི། དོན་གཞན་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ན་གཞན་ཡིན་ན་དངོས་པོ་བྱེད་པ་པོ་མ་
 ཡིན་པར་ཐལ་བ་དང་འབྲེལ་བ་ཡང་མ་གྲུབ་པོ་ཞེས་འདི་ནི་ནམ་པ་མང་དུ་དབྱད་ཟིན་ཏོ། ། དེ་ལྟ་བུས་
 ན་ནམ་པར་ཤེས་པའི་རྣམས་པ་རང་བཞིན་དུ་གྱུར་བ་ནི་གྲུབ་པ་དང་བདེ་བ་ཐ་མི་དད་པའི་བྱིར་ནམ་
 པར་ཤེས་པའི་རང་གི་ངོ་པོ་བཞིན་དུ་ནམ་པར་ཤེས་པ་ལས་སྤར་མེད་པས་དེ་ཁོ་ན་བྱེད་དོ་ཞེས་བྱ་བར་
 འགལ་བ་མེད་དོ། ། ནམ་པར་ཤེས་པ་དང་ལྟན་ཅིག་སྐྱེའོ་ཞེས་བྱ་བ་ཡོད་པ་རིགས་པ་ཁོ་ན་སྟེ། དངོས་
 པོར་གྱུར་བའི་ཆོས་ནི་དངོས་པོ་དང་ལྟན་ཅིག་གྲུབ་པ་དང་། བདེ་བ་གཅིག་ཡིན་པའི་བྱིར་རོ། ། རྣམས་
 པ་དངོས་པོ་ལས་ཐ་དད་པ་ཡིན་དུ་རྒྱག་མོད། དེ་ལྟ་ན་ཡང་ཡོད་པ་དང་མེད་པའི་རྟེན་མི་འཐད་པའི་

ཕྱིར་བརྟེན་པ་ཉིད་མ་གྲུབ་སྟེ། འདི་ལྟར་རེ་ཞིག་ཡོད་པ་ནི་རྟེན་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་བདག་ཉིད་ཐམས་ཅད་
 གྱིས་གྲུབ་པས་ལྟོས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། ། དེ་ནི་དེའི་རྟེན་དུ་ཡང་རིགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ནི་རྩ་བ་ཟུང་
 གྲུང་མི་བྱེད་པའི་ཕྱིར་འཕྲིགས་བྱེད་དང་གངས་ཅན་བཞིན་ནོ། ། དེས་གནས་པ་བྱེད་དོ་ཞེ་ན། མཚན་
 ཉིད་དེ་གནས་པ་ནི་གནས་པ་བོ་ལས་ཐ་མི་དད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། གནས་པའི་རང་བཞིན་ཉིད་དེ་ལྟར་བྱང་
 པར་གཞན་སྤངས་པའི་སྒོ་ནས་བརྟེན་གྱི་རྟེན་ཞེས་གནས་པ་བོའི་མཚན་ཉིད་བྱེད་པ་ནི་མ་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར་རྩ་བ་ཟུང་གྲུང་མི་བྱེད་པ་ཁོ་ན་ལོ། ། གནས་པ་བོ་ལས་གནས་པ་ཐ་དད་པ་ཡིན་ན་ཡང་དོན་གཞན་
 དུ་ལྟར་བའི་གནས་པ་བྱེད་པའི་ཕྱིར་གནས་པར་བྱེད་པ་བོ་རྩ་བ་ཟུང་གྲུང་མི་བྱེད་པ་ཁོ་ན་ལོ། ། གཞན་
 བྱེད་པ་ན་གཞན་ལ་རྩ་བ་ཟུང་གྲུང་བྱས་པ་ཞེས་བྱ་བ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རྣམ་པ་གཉི་ག་ལྟར་ན་ཡང་
 གནས་པར་བྱེད་པ་བོ་ནི་རྩ་བ་ཟུང་གྲུང་མི་བྱེད་པ་ཉིད་དོ། ། གལ་ཏེ་དེ་དང་འབྲེལ་བའི་དངོས་པོ་བྱེད་
 དོ་ཞེ་ན། མ་ཡིན་ཏེ་གནས་པར་བྱ་བ་དང་གནས་པར་བྱེད་པ་གཉིས་གཞན་དུ་གནས་པ་དང་ལྟན་པར་
 གནས་པ་བོ་དག་ལྟན་ཅིག་འབྲེལ་བ་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་དང་། ལྷག་པ་མེད་པར་ཐལ་བར་འཇུག་པའི་
 ཡང་ཕྱིར་རོ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ནི་ཕལ་ཆེར་དབྱེད་ཟིན་ཏོ། ། གཞན་ཡང་གལ་ཏེ་དངོས་པོའི་གནས་པར་
 བྱེད་པ་གནས་པ་ལས་དོན་གཞན་དུ་ལྟར་པར་ཁས་ལེན་པར་བྱེད་པ་དེའི་ཆེ་གནས་པར་བྱེད་པའི་
 གནས་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་དངོས་པོ་འགའ་ཞིག་གྲུང་འཇིག་པར་མི་འཇུག་ལ། གནས་པ་ཡོད་ན་ཡང་
 འཇིག་པའི་རྒྱུའི་དབང་གིས་འཇིག་པར་འཇུག་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་གྲུང་བརྟེན་པར་མི་རིགས་ཏེ། དེ་ཡང་
 རྩ་བ་ཟུང་གྲུང་མི་བྱེད་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་འཇིག་པར་བྱེད་པ་ཉིད་དུ་མི་རིགས་སོ། ། འདི་ལྟར་དེ་ལ་ཡང་
 ཅི་དངོས་པོ་ལས་དོན་གཞན་དུ་ལྟར་བའི་འཇིག་པ་འཇིག་པའི་རྒྱས་བྱེད་དམ། འོན་ཏེ་དངོས་པོ་ཉིད་
 ཡིན་ཞེས་བྱ་བའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་འདི་ཉིད་ཁོ་ན་འཇུག་པ་ཡིན་ནོ། ། རེ་ཞིག་དངོས་པོ་ཉིད་བྱེད་པ་
 ནི་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ནི་གྲུབ་ཟིན་པའི་ཕྱིར་རོ། ། གཞན་བྱེད་ན་ཡང་དངོས་པོ་ལ་རྩ་བ་ཟུང་གྲུང་མ་བྱས་
 པའི་ཕྱིར་དངོས་པོ་དེའི་གནས་སྐབས་ཁོ་ན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་འཇིག་པ་མེད་པས་འཇིག་པའི་རྒྱ་རྩ་བ་
 ཟུང་གྲུང་མི་བྱེད་དོ་ཞེས་རྒྱས་པར་བརྟན་པའི་དངོས་པོ་བརྟག་པར་གཏན་ལ་ཕབ་ཟིན་ཏོ། ། གཞན་

ཡང་དངོས་པོ་རང་བཞིན་གྱིས་བརྟན་པའི་རང་བཞིན་ཡིན་ནམ། མི་བརྟན་པའི་རང་བཞིན་ཡིན་
 གང་། དེ་ལ་གཤམ་ཏེ་དངོས་པོ་མི་བརྟན་པའི་བདག་ཉིད་དུ་རང་གི་རྩ་ལས་སྟེན་པ་ཡིན་ན་དེའི་ཆེ་
 དེས་རང་གི་ངོ་བོ་ལྷུང་པ་ལས་ཕྱིས་རང་ཉིད་གནས་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དེ་ནི་འཇིག་པ་དང་
 གནས་པའི་རྩ་གཉི་གས་ཅུང་ཟད་ཀྱང་བྱེད་པ་མ་ཡིན་ནོ། ཅི་སྟེ་རང་བཞིན་གྱི་བརྟན་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་
 ཡིན་པ་དེ་ལྟ་ན་ཡང་དེའི་རང་བཞིན་གཞན་ཉིད་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་འཇིག་པར་བྱེད་པ་འགའ་ཡང་
 ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། ། རང་ཉིད་གནས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་གནས་པར་བྱེད་པ་འགའ་ཡང་ཡོད་པ་ཡིན་
 པས་གནས་པ་དང་འཇིག་པའི་རྩ་གཉི་གས་ལྟར་ཡང་ཅུང་ཟད་བྱེད་པ་མ་ཡིན་ནོ། ། མེད་པ་རྟོན་ཡིན་ནོ་
 ཞེས་བྱ་བའི་ཕྱོགས་ཀྱང་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ནི་རང་བཞིན་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བ་ཉིད་གྱིས་བརྟན་པ་ཉིད་
 དང་བྱ་བ་དག་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་རི་བོང་གི་རྩ་ལ་སོགས་པ་ལྟ་བུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རྟུག་པ་བརྟན་པ་ཉིད་
 དུ་མ་གྱུབ་པོ། ། ལྷུང་ན་ཡང་མ་ངེས་པ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། གཟུགས་ལ་སོགས་པ་ལ་བརྟོན་པ་རྣམས་ཀྱང་
 བྱམ་པ་དང་ལྟན་ཅིག་སྟེ་བར་མཐོང་བའི་ཕྱིར་དང་ཆད་མ་མ་ཡིན་པ་ལ་ཡང་ཐལ་བར་འགྱུར་བའི་
 ཕྱིར་ཏེ། འདི་ལྟར་ཆད་མ་མ་ཡིན་པ་ཡང་བསྟོན་པའི་དོན་ཡོངས་སུ་གཙོད་པ་སྟེད་པར་བྱེད་པའི་རྟུག་
 པ་ཡིན་ལ། རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལ་བརྟོན་པའི་རྟུག་པ་ཡང་དུས་གསུམ་ཆར་དུ་ཡང་མི་བྱེད་པའི་ཕྱིར་
 ཆད་མ་ཉིད་གཞན་དུ་ཆད་མ་མ་ཡིན་པའི་བདག་ཉིད་ཀྱི་རྟུག་པ་ཡང་གཉིས་ཁོ་ན་ལས་ཡིན་པར་
 འགྱུར་རོ། ། གཞན་ཡང་གཤམ་ཏེ་དུས་གསུམ་ཆར་དུ་ཡང་ཤེས་པའི་རྟུག་པ་སྟེ་བར་མི་འགྱུར་བ་དེའི་
 ཆེ་རྣམ་པར་ཤེས་པ་རྟུག་པ་ཐམས་ཅད་གྱིས་སྟོང་པར་འགྱུར་ཏེ། གང་གི་ཆོས་འགའ་ཞིག་དུས་གསུམ་
 དུ་ཡང་མི་སྟེ་བ་དེ་ནི་རི་ལྟར་དེའི་ཡིན་པར་འགྱུར་ཏེ། དཔེར་ན་ནམ་མཁའི་ལྷན་ཅན་ཉིད་བཞིན་
 བོ། ། གང་གིས་རྣམ་པར་ཤེས་པ་འདི་དག་དུས་གསུམ་ཆར་དུ་ཡང་མ་བསྐྱབས་པ་ཡིན་ན་ཡང་དེ་དང་
 ལྟན་ཅིག་འབྲེལ་བ་ཉམས་སུ་ཁྱོད་བར་འགྱུར་བ་ཞེས་བྱ་བ་རྟུག་པ་དག་གི་ངོ་མཆར་བའི་མིག་
 འཕྲུལ་འདིས་སུ་ཞིག་གིས་བསྐྱབས། གཤམ་ཏེ་འདི་ལ་ངོ་མཆར་ཆེན་པོ་ཅི་ཞིག་ཡོད། རྟག་པའི་ཕྱིར་
 ཉམས་སུ་ཁྱོད་བ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། མ་ཡིན་ཏེ། ངེས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཐམས་ཅད་རྟུག་པ་ཐམས་ཅད་དང་

ཚད་མའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་བསྟན་པའི་དཀའ་འབྲེལ།

ལྷན་པར་ཐལ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། ། གང་གིས་འདི་དག་ཤེས་པ་ཁོ་ནའི་ཡིན་པར་འགྱུར་བ་
གཞན་གྱིས་ནི་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བར་རག་མ་ལས་པའི་ཚོས་ནི་སོ་སོར་ངེས་པའི་དངོས་པོ་དང་ལྷན་
པ་ལ་རྒྱ་ངེས་པ་འགའ་ཞིག་ཀྱང་མ་མཐོང་ངོ། ། དེ་ལྟ་ཡིན་ན་རྒྱ་མཚན་མེད་པའི་ཕྱིར་འདི་ཐམས་
ཅད་ཀྱི་ཡིན་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་འདི་ནི་བསྟན་ཟིན་གྱི། དེ་དག་གི་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མི་བྱེད་པ་ནི་འགའ་
ཞིག་གི་ཉེན་དུ་རིགས་པ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། རྟག་པ་ཉིད་ཀྱི་རང་བཞིན་གྱི་ཁྱད་པར་འགའ་ཞིག་བྱར་
མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ་སྟོན་པས་ཚོགས་གོ། ། ཡང་ན་མ་པ་གཞན་གྱི་དམ་བཅའ་པའི་དོན་བརྟག་པར་བྱ་བའི་
ཕྱིར་ཆད་མ་ཀྱན་གྱིས་ཚད་མ་ཉིད། ཅེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྟོན་ཏེ། འདི་རྒྱུད་དུ་བསྟན་པ་ཡིན་ཏེ།
རང་ལས་ཚད་མ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། ཞེས་བྱ་བ་འདིས་ནི་དོན་འདི་མངོན་པར་འདོད་པ་ཡིན་ཏེ། རང་ཉིད་
ཀྱིས་ཏེ་རྒྱ་གཞན་ལ་མ་སྟོན་པའི་དུས་ཕྱིས་སྟེས་པ་ནམས་ཀྱི་འདུག་པ་སྟེ་རྒྱའི་དངོས་པོ་ཞེས་བྱ་བའི་
ཐ་ཚོགས་གོ། ། དེས་ན་ཇི་རྒྱུད་དུ་བཤད་པའི་སྟོན་གྱི་གོ་སྐབས་མེད་དོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་གཞན་གྱི་བསམ་
པ་ལོ། ། དེ་ལ་ཚད་མ་ནམས་ཀྱི་རང་གི་འབྲས་བྱ་རང་ལ་ཡོད་པའི་ཚད་མ་ཉིད་ངེས་པ་ཡིན་ནམ། དོན་
ངེས་པ་ཡིན། རང་གི་འབྲས་བྱ་བྱ་བ་འདི་རྒྱ་ལ་སྟོན་པ་མ་ཡིན་ནོ། ། འོ་ན་དེ་དག་གང་ལ་སྟོན་ཤི་ན།
བདག་ཉིད་ཐོབ་པར་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྟོན་ཏེ། སྤྱིར་དངོས་པོ་ནམས་ཀྱི་བདག་ཉིད་ཐོབ་པ་རྒྱ་ལ་
སྟོན་པ་ཉིད་དུ་བསྟན་ནས། ཤེས་པ་ལ་ཡང་སྤྱིར་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར། དེ་ལྟ་བས་ན་སྟེ་བཅའ། ཞེས་བྱ་
བ་ལ་སོགས་པ་སྟོན་ཏེ། རང་ཉིད་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ལ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ངེས་པ་སྟེད་པ་ལ་སྟོན་ནས་གནས་
གཞིའི་བདུན་པ་ཡིན་ནོ། ། འདི་རྒྱུད་དུ་ཞེས་བྱ་བ་ནམས་ཀྱི་རང་ལ་ཡོད་པའི་ཡོན་ཏན་ཕྱིན་ཅི་མ་
ལོག་པ་རྟོགས་པའི་བདག་ཉིད་དང་ནམ་པར་དག་པའི་རྒྱས་བསྐྱེད་པ་ཉིད་ཅེས་བྱ་བ་དེ་ལྟ་བུ་ལ་
སོགས་པ་གང་དག་ཡིན་པ་དེ་དག་ངེས་པ་བསྐྱེད་པར་བྱ་བ་ལ་འདི་དག་རྒྱ་ནམས་ལ་སྟོན་པ་ཡོད་པ་
མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། ། དེ་ལྟ་ན་འོ་ན་ཇི་ལྟར་དེ་དག་དེ་ལ་རྒྱའི་དངོས་པོར་འགྱུར་ཞེ་ན།
ཚད་མ་ཡིན་དོན་ནམས་ངེས་པ། ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྟོན་ཏེ། ཚད་མ་ཉིད་དང་དོན་དེ་གཞལ་བྱ་
ཡིན་པས་ཚད་མ་ཉིད་དོན་དག་གོ། ། དེ་དག་གི་ངེས་པ་སྟེ་དེ་བསྐྱེད་པ་ལ་ཞེས་འབྲེལ་གྱི། ། དོན་ངེས་

བ་ནི་ལྟ་བུའི་ཤེས་པ་ལ་སྒྲིམ་ནས་བརྗོད་དོ། ། གཞན་དག་ནི་རང་ཉིད་ངེས་པའི་བདག་ཉིད་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར་རོ། ། འདྲུག་སྟེ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རྒྱུའི་དངོས་པོ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་རྟོ། ། བུམ་པ་སྟེ་ལ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་
 སོགས་པ་བུམ་སོགས་བཞིན་ཞེས་བྱ་བའི་དཔེ་སྟོན་པ་ཡིན་ནོ། ། དེ་ལྟར་དམ་བཅའ་བའི་དོན་མི་
 འགལ་བར་བསྐྱབས་ནས་དེའི་ངོ་བོ་ངེས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བྱ་བའི་གཏན་ཆོག་གས་འདིའི་བྱུང་པ་བསྐྱབ་
 པར་བྱ་བའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་མཐའ་ཡང་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྟོས་ཏེ། མཐའ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཤེས་པ་
 ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཕྱི་མ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་རྟོ། ། དེ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཆད་མའོ། ཅིའི་ཕྱིར་གདོན་མི་བར་ལས་
 སྤང་བར་བྱ་བ་ཡིན་ཞེ་ན། ཆད་མ་གཞན་ལ་རག་ལས་ན། ། ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྟོས་སོ། ། འདི་ཉིད་
 སྟོན་པ་ནི་ཙ་བ་ཅན་གྱི་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྟོས་ཏེ། ཙ་བ་ནི་དང་པོའི་ཤེས་པ་འོ། ། དེ་གང་ལ་ཡོད་
 པ་ནི་ཙ་བ་ཅན་ཏེ་དེ་དང་འདྲ་བ་ཞེས་བྱ་བའི་ཐ་ཆོག་གོ། ། དེ་ལྟར་གཞན་ལས་ཆད་མ་ཉིད་ནི་རེས་
 འགའ་དོན་བྱེད་པ་ལ་མི་སྦྱ་བའི་ཤེས་པ་ལས་སམ། རྒྱུའི་ཡོན་ཏན་ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་ལས་ཡིན་གང་།
 དེ་ལ་རེ་ཞིག་ཚྭ་གས་དང་པོ་ནི་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བསྟན་པའི་ཕྱིར། ཇི་ལྟར་དང་པོའི་ཤེས་པ་ནི། ། ཞེས་བྱ་
 བ་ལ་སོགས་པ་སྟོས་སོ། ། ཡང་ཅི་སྟེ་དོན་བྱ་བ་ལ་མི་སྦྱ་བའི་ཤེས་པ་རང་ལས་ཆད་མར་འདོད་དེ་ངེས་
 ན་ཐུག་པ་མེད་པར་མི་འགྱུར་རོ་སྟུམ་ན། གལ་ཏེ་འགའ་ཞིག་ཅེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྟོས་ཏེ། ཚྭ་གས་
 གཉིས་པ་ལ་ཡང་ཐུག་པ་མེད་པའི་སྟོན་བསྟན་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་དེ་ལྟར་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་
 པ་སྟོས་ཏེ། ཡོན་ཏན་ལ་རག་ལས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རྒྱུའི་ཡོན་ཏན་ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་ལ་རག་ལས་པ་ནི་
 ཆད་མ་ཉིད་དོ། ། ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཡོད་པའི་ཐ་སྟངས་དུ་རུང་བ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་
 བྱ་བའི་དོན་རྟོ། ། དེ་ལ་ཡང་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཡོན་ཏན་ཡོངས་སུ་གཅོད་པའི་ཆད་མ་འོ། ། གཞན་གྱིས་
 ཡོངས་སུ་བཅད་པ་ཡི། ། ཡོན་ཏན་རག་ལས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཆད་མ་གཞན་གྱིས་ཡོངས་སུ་བཅད་པའི་
 ཡོན་ཏན་གང་ཡིན་པ་དེ་ངེས་པ་ལ་རག་ལས་པའི་ཆད་མ་ཉིད་ཅེས་བྱ་བའི་དོན་རྟོ། ། འདིར་དཔེ་
 བཤད་པ་ནི། དང་པོ་བཞིན་དུ་ཞེས་བྱའོ། ། ཇི་ལྟར་དང་པོའི་ཤེས་པ་ལ་ཆད་མ་གཞན་གྱིས་ཡོངས་སུ་
 བཅད་པའི་ཡོན་ཏན་ལ་རག་ལས་པ་ཆད་མ་ཉིད་ཡིན་པ་དེ་བཞིན་དུ་གཞན་ལ་རང་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་

ཚད་མའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་བསྐྱུས་པའི་དཀའ་འགྲེལ།

བའི་དོན་དོ། ། སྤྲུལ་བཞིན་ཞེས་བྱ་བ་ནི་མི་སྤྱུ་བ་ཚད་མ་ཉིད་དེས་པ་བཞིན་ནོ། ། དེ་དང་དེར་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སྤྲུལ་སྤྲུལ་མའི་ཡོན་ཏན་གྱི་ཤེས་པ་ལའོ། ། ཅི་སྟེ་ཐུག་པ་མེད་པས་འཇིགས་ནས་ཡོན་ཏན་གྱི་ཤེས་པ་རང་ཉིད་ལས་ཚད་མ་ཉིད་ཡིན་པར་ཁས་ལེན་པར་བྱེད་པ་དེའི་ཆོ་དོན་གྱིས་ནམ་པར་ཤེས་པ་ལ་ཡང་ཅི་ཞིག་སྤང་། གང་གིས་དེ་གཞན་ལས་ཚད་མ་ཉིད་དུ་འདོད་ཀྱི་རང་ལས་མ་ཡིན་པ་ཞེས་བྱ་བའི་རྒྱ་ཚུང་ཟུང་ཀྱང་མ་མཐོང་ངོ། ། དེ་ལྟ་བུ་ནི་མཐའ་མ་མཐོང་བའི་བྱ་བཞིན་ཏུ་ཤིན་ཏུ་རིང་བར་སོང་ན་ཡང་དེ་ཉིད་དུ་འོང་དགོས་པའི་མི་གནས་པའི་ཕྱོགས་ལེན་པས་ཆོག་གོ། ། འདི་ཉིད་སྟོན་པ་ནི། ཅི་སྟེ་ཡོན་ཏན་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྤྱུས་ཏེ་ཡོན་ཏན་ལ་རག་ལས་པ་ནི་ཡོན་ཏན་དེས་པ་ལ་རག་ལས་པའི་ཚད་མ་གང་ལ་ཡོད་པ་དེ་ལ་དེ་སྐད་ཅེས་བྱའོ། ། འདི་སྟུམ་དུ་མི་སྤྱུ་བ་དང་ཡོན་ཏན་ཤེས་པ་དག་ནི་རྩ་བའི་ཤེས་པ་ལས་བྱུང་བར་ཡོད་དེ། དེ་ནས་དེ་དག་རང་ཉིད་ལས་ཚད་མ་ཡིན་གྱི་གཞན་ནི་མ་ཡིན་ནོ་སྟུམ་དུ་སེམས་ན། དེ་ཕྱིར་གང་གི་མཐུ་ཡིས་ནི། ། ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྤྱུས་ཏེ། གལ་ཏེ་ཤེས་པ་རང་ལས་ཚད་མ་ཉིད་མ་ཡིན་ན། དེ་ལྟ་ན་ཤེས་པས་ཐམས་ཅད་ཚད་མར་ཐལ་བར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། དེའི་ཕྱིར་ཀུན་ལ་སྤྱིར་བཏང་བས། ། ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྤྱུས་ཏེ། སྤྱིར་བཏང་བ་ནི་སྤྱིར་བཟོད་པ་སྟེ། དེ་ལ་ཡོད་པས་སྤྱིར་བཏང་བ་ཅན་ནོ། ། གནོད་པ་སྟེ་དོན་ནམ་པ་གཞན་དུ་འཇིན་པ་དང་རྒྱ་སུན་ཕུང་བའི་ཤེས་པ་ཡིན་པས་གནོད་པ་དང་རྒྱ་སུན་ཕུང་བའི་ཤེས་པ་དག་གོ། ། འོན་ཏེ་ཚད་མ་ནི་སྤྱིར་བཏང་བ་ཅན་དུ་གནས་པ་མ་ཡིན་ནམ་རི་ལྟར་སེལ་བར་བྱེད། གལ་ཏེ་གནོད་པ་དང་རྒྱ་སུན་ཕུང་བའི་ཤེས་པ་དག་གིས་ཚད་མ་ཡིན་པར་རྟོགས་པར་སྟོན་པར་བྱེད་ན། དེ་ཡང་དེ་དག་གིས་དོན་རྟོགས་པར་བྱེད་པ་ན་གཞན་ལས་ཡིན་པར་འགྱུར་རོ། ། འདི་ལྟར་འདོད་པ་ཁོ་ན་འོ་ཞེ་ན། དེ་ལྟ་ན་ཚད་མ་ཉིད་དུ་འདི་ལ་ཡང་ཐུག་པ་མེད་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། དེའི་ཕྱིར། འདི་ནི་གཞན་ལ་རག་ལས་ཀྱང་། ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྤྱུས་ཏེ། གལ་ཏེ་ཚད་མ་མ་ཡིན་པ་ཚད་མ་ཡིན་པ་ལས་འགྱུར་ན་ཐུག་པ་མེད་པར་འགྱུར་ཞེ་ན། གང་གི་ཕྱིར་རིགས་མི་འདྲ་བ་ལས་ཚད་མ་མ་ཡིན་པར་འདོད་ལ། དེ་ཡང་རང་ཉིད་ལས་གནས་པའི་ཕྱིར་ཐུག་པ་མེད་པ་གང་ལས་ཡིན། འདི་ཉིད་སྟོན་པ་ནི། རི་ལྟར་ཚད་མ་གཞན་དག་

གིས། ། ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྤྲུལ་ཏེ། རིགས་མི་མཐུན་པ་ནི་ཆད་མ་མ་ཡིན་ནོ། ། འདི་ཡང་། ཅ་བ་
 བཟླ་བ་ར་གནས་པ་ཉིད། ། ཅེས་བྱ་བ་འདི་དང་སྒྱུར་རོ། ། གཞན་གྱི་རྒྱ་ཅན་བྱིར་ཞེས་བྱ་བ་ནི་གཏན་
 ཆིགས་བསྟན་པ་སྟེ། ཆད་མའི་མཆན་ཉིད་ཀྱི་གཞན་གྱི་རྒྱ་གང་ལ་ཡོད་པ་ཞེས་ཆིག་ནས་པར་སྒྱུར་
 རོ། ། ཅ་བ་བཟླ་བ་ར་གནས་པ་ཉིད། ། ཅེས་བྱ་བ་ནི་བཟླ་བ་སྟེ། ལྷག་པ་མེད་པ་ལ་སོགས་པའི་སྒྱུར་
 གྱིས་མ་གཏོས་པའི་ཅ་བ་གནས་པ་གང་ལ་ཡོད་པ་དེ་ནི་དེ་ལྟ་བུ་ཡིན་ལ་དེའི་དངོས་པོ་ནི་དེ་ཉིད་
 ཡིན་ནོ། ། འདི་སྟུམ་དུ་གཤམ་ཏེ་ཡང་གཞོད་པར་བྱེད་པའི་ཤེས་པ་ལ་མ་ལྟོས་པའི་ཆད་མ་ཉིད་ཡིན་པ་
 དེ་ལྟ་ན་ཡང་གཞོད་པ་མེད་པ་ཉིད་དུ་རྟོགས་པ་ཁོ་ནས་གཞན་ཆད་མ་མ་ཡིན་པ་ཉིད་དུ་བསྒྱུབ་པར་
 ལུས་པ་ཡིན་གྱི་གཞན་དུ་ནི་མ་ཡིན་ནོ་སྟུམ་དུ་སེམས་ན། དེའི་བྱིར་རེ་ཞིག་དོན་གཞན་ཞེས་བྱ་བ་ལ་
 སོགས་པ་སྤྲུལ་ཏེ། སེལ་བར་བྱེད་ཅེས་པ་ནི་སྤྲོད་བ་སྟེ། ཆད་མ་ཉིད་ཡིན་པ་འགོགས་པར་བྱེད་ཅེས་བྱ་
 བའི་ཐ་ཆིག་གོ། ། འདི་སྟུམ་དུ་གཞོད་པར་བྱེད་པའི་ཤེས་པ་ལ་ཡང་དང་པོའི་ཤེས་པ་བཞིན་དུ་གཞོད་
 པར་བྱེད་པ་གཞན་སྤིང་པ་ཁོ་ན་སྟེ། གང་གིས་འདིའི་གཞོད་བྱེད་མེད་པ་ཉིད་ངེས་པར་འགྱུར་བ་དེ་
 རི་ལྟར་དེ་ལ་གཞོད་པར་བྱེད་པ་གཞན་ལ་ལྟོས་པ་ལྟོག་པ་ཡིན་སྟུམ་དུ་སེམས་ན། དེའི་བྱིར་དེ་ལ་ཡང་
 ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྤྲུལ་ཏེ། དེ་ལ་ཡང་ལ་ལར་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་གཞན་དུ་ངེས་པར་འཛིན་པའི་
 མཆན་ཉིད་ཀྱི་གཞོད་པར་བྱེད་པའི་ཤེས་པ་ལ་དོགས་པ་སྒྱུ་བ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སྒྱུས་བུའོ། ། ལྷ་མ་དང་
 ཞེས་བྱ་བ་ནི་དང་པོའི་ཤེས་པ་དང་ངོ། ། དེ་ཡང་ཞེས་བྱ་བ་ནི་གཞོད་པ་ལ་ལྟོས་པའོ། ། ཉུང་དུས་ཞེས་
 བྱ་བ་ནི་འབད་པ་ཞེས་བྱ་བ་ལྷག་མའོ། ། རི་ལྟར་ལྟོག་ཅེ་ན། གཤམ་ཏེ་འདི་ཡིས་གཞན་ཆོལ་བའི། ། ཞེས་
 བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྤྲུལ་ཏེ། གཤམ་ཏེ་ངེས་པར་དཔྱད་པས་གཞོད་པར་བྱེད་པ་དེ་ལ་ཡང་གཞོད་པར་བྱེད་
 པ་གཞན་སྒྱུ་བར་འགྱུར་བ་དེའི་ཆེ་བར་མ་གསུམ་པས་གཞོད་པའི་བྱིར་དང་པོ་ཁོ་ན་ཆད་མར་འགྱུར་
 རོ། ། ཅི་སྟེ་མི་སྒྱུ་ན་ཅ་བའི་རྒྱ་མེད་པའི་བྱིར་དེའི་ཆེ་སྟོབས་དང་ལྡན་པ་འདི་གཉིས་པ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་
 དང་པོ་ལ་གཞོད་པར་འགྱུར་པའི་བྱིར་དེས་དེའི་ཆད་མ་ཉིད་སེལ་བར་འགྱུར་བ་ཡིན་ནོ། ། སྤྲོད་མི་
 བྱེད་ཅེས་བྱ་བ་ནི་འདའ་བར་མི་བྱེད་པའོ། ། འདི་སྒྲ་ཞིག་ཅེ་ན། སྒྱུས་བུ་ཞེས་བྱ་བ་ལྷག་མའོ། ། ཅི་སྟེ་

ཚད་མའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་བསྐྱུས་པའི་དཀའ་འབྲེལ།

གང་གི་ཡོངས་སུ་རྟོགས་པར་བྱེད་པའི་ཤེས་པ་གསུམ་དུ་ངེས་པར་འགྱུར་བ་ཤེས་པ་གསུམ་པ་ལ་ཡང་
ཤེས་པ་གཉིས་པ་བཞིན་དུ་གཞོན་པར་བྱེད་པ་ལ་ལྟོས་པར་ཅིའི་ཕྱིར་མི་འགྱུར་ཞེ་ན། དེའི་ཕྱིར་དེ་
ལྟར་གཞོན་པ་མ་སྐྱེས་པས། ། ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྤྲུལ་ཏེ། གཞོན་པར་བྱེད་པ་མ་སྐྱེས་པ་མ་བྱུང་བ་
གང་ལ་ཡོད་པ་ནི་རྟོགས་པ་ལོ། ། ཅིའི་ཕྱིར་དོགས་པར་མི་བྱ་ཞེ་ན། གཞོན་པར་བྱེད་པ་ལས་སྐྱེས་ཀྱང་།
ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྤྲུལ་ཏེ། ཉམས་པ་ནི་འཇིག་པ་སྟེ། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལས་ཉམས་པའི་ཕྱིར་རོ། ། དེ་
རྒྱུ་དུ་ཡང་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པས་འདི་ཉིད་ཡིད་ཆེས་པའི་ཆིག་གིས་སྐྱབ་པར་བྱེད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །
ནོར་ལྷའི་བྱ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་བྱུང་འདུག་གིས་སོ། ། ཀུན་ཏི་ལས་སྐྱེས་པ་ནི་ཀུན་ཏིའི་བྱ་སྟེ་སྤྱིད་སྐྱབ་སོ། །
དེ་ལྟ་ན་གལ་ཏེ་དང་པོའི་ཤེས་པ་ལ་ཡང་གཞོན་པའི་དོགས་པར་མི་འགྱུར་ཏེ། དེ་ལྟ་ཡིན་དང་ཤེས་པ་
ཐམས་ཅད་ཀྱང་ཚད་མར་ཐལ་བར་འགྱུར་རོ་ཞེས་དོགས་པ་ལ། དེས་ན་གང་དུ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་
པ་སྤྲུལ་ཏེ། གང་ལ་ངེ་སྤྱིད་དུ་གཞོན་པ་དེ་སྤྱིད་དུ་གཞོན་པ་དཔྱེད་པ་མ་སྐྱེས་པ་ན་ཡང་དེའི་བདག་
ཉིད་ལ་སྟེ། སྟོ་དེ་ལ་དེ་མེད་དོ་ཞེས་རྟོགས་སོ་ཞེས་ཁོང་ནས་དབྱུང་རོ། ། གང་དུ་གཞོན་པ་ངེ་ཅམ་ཞིག་
སྤྱིད་ཅེས་བྱ་བ་འདི་བསྟན་པའི་ཕྱིར། ལུལ་དུས་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྤྲུལ་ཏེ། ལུལ་དང་དུས་དང་
སྐྱེས་བྱ་དང་གནས་སྐབས་གང་ཡིན་པ་དེ་ལ་དེ་རྒྱུ་ཅེས་བྱ་སྟེ་དེ་དག་གི་ཐ་དད་པ་ཞེས་བསྐྱེད། །
ལུལ་ལ་སོགས་པའི་ཐ་དད་པ་འདི་ཡང་འགའ་ཞིག་ལ་འགའ་ཞིག་གཞོན་པར་བྱེད་པ་ཡིན་གྱི། ཐམས་
ཅད་ཐམས་ཅད་ལ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། ། ཐམས་ཅད་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོགས་པ་མེད་དོ་ཞེས་བསྟན་པའི་ཕྱིར།
ལུལ་ཐག་རིང་པོར་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྤྲུལ་ཏེ། ལ་ལར་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སླིག་རྒྱ་ལ་སོགས་པ་ལོ། །
གཞན་དུ་དོགས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་གཞན་དུ་རྒྱ་ལ་སོགས་པ་དོགས་པ་ལོ། ། རྩང་དུ་ཕྱིན་པ་ཅམ་ཞེས་བྱ་བ་
ནི་གཞོན་པའི་མཆམས་ཞེས་བྱ་བ་དང་སྐྱུར་རོ། ། འདི་རྒྱུ་དུ་བསྟན་པ་ཡིན་ཏེ། གང་ལ་ལུལ་ཐག་
རིང་བ་ཉིད་འབྲུལ་བའི་རྒྱ་མཆན་ཡིན་པ་དེར་ནི་གཞོན་པར་བྱེད་པ་ཡོད་པ་དང་མེད་པ་ངེས་པར་བྱ་
བའི་ཕྱིར་དུང་དུ་འགྲོ་བ་ཅམ་ཉིད་ལ་ལྟོས་པར་བྱ་བ་ཡིན་གྱི། དེ་ལ་དུས་ལ་སོགས་པ་ལ་ལྟོས་པར་མི་
བྱ་སྟེ། དེ་ལ་དེ་འབྲུལ་བའི་རྒྱ་མཆན་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། ། འདི་དཔེར་བཞིན་པ་འཆད་པ་ནི། སླིག་

རྒྱལ་སྐོན་སྒོ་བཞིན་ནོ། ། ཞེས་བྱ་བ་སྟེ། སྒྲིག་རྒྱལ་སྐོན་པའི་སྒོ་ནི་སྒྲིག་རྒྱལ་རྒྱལ་སྐོན་པར་
 འབྱུང་བའོ། ། སྐོན་པའི་སྒྲིག་རྒྱལ་ཆེན་པོ་ཉིད་ཀྱི་སྒོ་དང་། དཔེར་ན་ཐག་རིང་པོའི་བྱ་ངམ་
 ཆེན་པོ་ལ་རྒྱལ་དུ་འོང་སྟེ། དེ་ལྟ་བུ་ལ་སྐོན་པ་གཟུང་བར་བྱའོ། ། དེ་ཡང་དུང་དུ་བྱིན་པ་ནམས་ལ་
 དུས་ལ་སྐོན་པ་ལ་སྐོན་པ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། ། དེ་བཞིན་དུ་དུས་ལ་སྐོན་པ་ལ་ཡང་གང་ལ་འབྱུང་
 པའི་རྒྱལ་མཆན་སྤྲིད་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཉིད་ལ་སྐོན་པར་བྱ་བ་ཡིན་གྱི་གཞན་ནི་མ་ཡིན་ནོ། ། འདི་
 དཔེར་སྒོ་ནས་སྟོན་ཏེ། དེ་ལ་དུས་ཀྱི་ཁྱད་པར་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ནས། དེ་ལྟར་དམག་གི་དུས་དག་ཏུ།
 ཞེས་བྱ་བ་ལ་སྐོན་པ་སྐོན་ཏེ། དུས་གང་ལ་དམག་དང་འབྲེལ་བ་ཡོད་པ་དེ་ལ་དེ་སྐད་ཅིས་བྱའོ།
 སྐོན་པའི་ཁྱད་པར་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ནས་དེ་བཞིན་རྒྱ་བ་གཉིས་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སྐོན་པ་སྐོན་ཏེ། རབ་
 རིབ་ཅན་ལ་སྐོན་པ་རྒྱ་བ་གཉིས་པ་ལ་སྐོན་པའི་ཤེས་པ་ལ་སྐོན་པ་གཞན་ལ་རྒྱུས་པ་ཉིད་ལས་
 རྣམ་པ་གཞན་ཁོ་ནར་ངེས་ཀྱི་དེ་ལ་དུས་ལ་སྐོན་པ་ལ་སྐོན་པ་ནི་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ན། གནས་སྐབས་
 ཐ་དད་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས། ཆགས་སྤངས་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སྐོན་པ་སྐོན་ཏེ། དེ་མེད་བྱིར་ཞེས་བྱ་བ་ནི་
 འདོད་ཆགས་ལ་སྐོན་པའི་གནས་སྐབས་མེད་པའི་བྱིར་རོ། ། དུ་ལོན་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སྐོན་པ་འདིག་
 ཉེན་གྱི་ཐ་སྤྲད་ཀྱིས་ཀྱང་ཉག་པ་བྱེད་པ་ཤེས་པ་གསུམ་ཁོ་ན་ལ་སྐོན་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་སྟོན་པ་ཡིན་ནོ། །
 གཞན་ཡང་གལ་ཏེ་མངོན་སུམ་ལ་སྐོན་པ་གཞན་ལས་ཆད་མར་གྲུབ་ཀྱི་སྒྲུ་ལས་བྱུང་བ་མ་ཡིན་པ་
 དེ་ལྟ་ན་ཡང་ཁོ་ལོ་ཅག་གི་ཕྱོགས་གྲུབ་པ་ཁོ་ན་སྟེ། འདི་ལྟར་ཚུམ་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་འབྲས་བུ་ནི་སྐྱུ་
 བར་བྱེད་པ་ཆད་མ་ཉིད་དུ་བསྟན་པ་ཡིན་ལ། སྒྲུ་ལས་བྱུང་བའི་ཆད་མ་ཡང་རང་ལས་ཆད་མར་གྲུབ་
 པ་ན་སྐྱུ་ལ་བར་བྱེད་པ་ཆད་མ་ཉིད་དུ་གྲུབ་པའི་བྱིར་ཁོ་ལོ་ཅག་གཞན་ལ་ཆད་མ་ཉིད་དུ་སྐྱུ་བ་པར་
 བྱེད་པའི་བྱིར་ཁོ་ལོ་ཅག་གི་འབད་པས་ཅི་ཞིག་བྱ་སྟམ་དུ་སེམས་ན། སྒྲུ་ལས་བྱུང་བའི་ཆད་མ་རང་
 ལས་ཆད་མ་ཉིད་དུ་བསྟན་པའི་བྱིར། ཉན་པ་བརྗོད་པ་བོད་གཤིས། ཞེས་བྱ་བ་ལ་སྐོན་པ་སྐོན་ཏེ།
 སྒྲུ་ལས་བྱུང་བའི་ཤེས་པའི་ཆད་མ་ནི་རྣམ་པ་གཉིས་ཏེ། ཉག་པའི་དག་གིས་བསྐྱེད་པ་དང་། ཡིད་ལ་
 གནས་པའི་དག་གི་རྒྱལ་ཡོད་པའོ། ། དེ་ལ་རྣམ་པ་གཉིས་པོ་འདི་ལ་རྒྱ་སུན་མ་བྱུང་བ་ཉིད་སྟོན་པ་

ཚད་མའི་དེ་ལོ་ན་ཉིད་བསྐྱུས་པའི་དཀའ་འགྲེལ།

ཡིན་ཏེ། རེ་ཞིག་ཉག་པའི་ངག་གང་ཡིན་པ་དེ་ལ་ཉན་པ་བོད་ང་སྤྱོད་པ་ལོས་བྱས་པའི་ཉེས་པ་སྲིད་པ་
མ་ཡིན་ཏེ། ཉག་ཏུ་རིག་པའི་སྒྲ་མ་དག་གིས་དེ་འདོན་ཏུ་བརྟུག་པ་བོ་རྣམས་དང་འདོན་པ་བོ་རྣམས་
ཀྱིས་བསྐྱུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། ། གང་ཡང་ཡིད་ཆེས་པས་སྤྱོད་པ་དེ་ལ་ཡང་བརྟེ་བ་ལ་སོགས་པའི་ཡོན་
ཏན་དག་གི་ཉེས་པ་རྣམས་བཀག་པའི་ཕྱིར་རོ། ། རྣམ་པ་གཞན་གྱིས་བྱང་ངག་ཉག་པ་ཉིད་སྐྱུ་མ་
བྱུང་བ་ཉིད་ཏུ་བསྐྱུ་པའི་ཕྱིར། ཡང་ན་བྱེད་པ་མེད་ན་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྤྱོད་ཏེ། ཉེས་པ་ནི་
འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་པ་སྤྱོད་ཏེ། སྤྱོད་པའི་ཆོས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་བྱེད་པ་བོ་ཉིད་ལ་བརྟེན་ཏེ། དེ་དག་རི་
ལྟར་བརྟེན་པ་བོ་ལོག་པ་ན་སྤྱོད་བྱས་མ་བྱས་པའི་ངག་དག་ལས་གནས་པར་འགྱུར་ཏེ། དེ་ལ་མི་ཉག་
པ་ཉིད་ཏུ་ཐལ་བར་འགྱུར་པའི་ཕྱིར་རོ། ། བརྟེན་པའི་ཆོས་ནི་འདི་ཡིན་ཏེ། ཉན་གྱི་རྗེས་སུ་བྱེད་པ་
གང་ཡིན་པའོ། ། འོན་ཏེ་ཡོན་ཏན་དག་གི་ཉེས་པ་རྣམས་བསལ་བའི་ཕྱིར་ཡིད་ཆེས་པའི་ཆོག་ཚད་མ་
ཉིད་ཏུ་ཁས་ལེན་ན་ཡོན་ཏན་དག་ལས་ཚད་མ་ཉིད་ཡིན་པར་ཁས་སྤངས་པར་འགྱུར་རོ། ། དེ་ལྟ་ཡིན་
དང་འདི་ལ་ཡང་ཐུག་པ་མེད་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་དོགས་པ་ལ། དེ་ལ་སྤྱོད་མེད་ཅེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་
སྤྱོད་ཏེ། སྤྱོད་མེད་པ་དང་ཡོན་ཏན་གྱི་བདག་ཉིད་ཀྱི་རང་བཞིན་གང་ལ་ཡོད་པ་དེ་ལ་དེ་སྤྱོད་ཅེས་
བྱའོ། ། དེ་ལྟར་བསྐྱུ་ཞེས་བྱ་བ་ནི། གལ་ཏེ་དེ་ལྟར་མཛོན་སྤྱོད་སོགས། ཚད་མ་ཡོན་ཏན་ལ་རག་ལས།
ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པས་སོ། ། དེ་བསལ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཡོན་ཏན་བསལ་བའོ། ། ཉེས་པ་མེད་པ་མཚོན་
པའི་ཞེས་བྱ་བ་ཉེས་པ་དང་བྲལ་བའོ། ། ཡོན་ཏན་རྣམས་ཀྱི་བྱ་བ་ནི་ཉེས་པ་དག་གི་ཅམ་ཡིན་གྱི་
ཚད་མ་བྱེད་པ་ལ་ནི་མ་ཡིན་ནོ་སྤྱོད་པས་མས་པ་ཡིན་ནོ། ། འོན་ཏེ་ཉེས་པ་མེད་པར་ངེས་པ་ལ་ཚད་
མ་ཉིད་ཏུ་ཁས་ལེན་ན་ཡང་ཐུག་པ་མེད་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བའི་གཞན་གྱི་དོགས་པ་བསྐྱུ་བའི་ཕྱིར།
ཡོན་ཏན་དག་ལས་ཉེས་མེད་ན། ། ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྤྱོད་ཏེ། འདི་ལྟར་ཉེས་པ་མེད་པ་ནི་ཡོན་
ཏན་ཡོངས་སུ་ཤེས་པས་ངེས་པ་ཡིན་ལ། ཡོན་ཏན་ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་ཡང་སྤྱོད་པ་ཉེས་པ་མེད་པས་
ཚད་མ་ཉིད་ཏུ་ངེས་ལ། དེ་ལ་ཡང་ཉེས་པ་མེད་པ་ནི་ཡོན་ཏན་དག་ལ་ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་དེ་ལྟ་ན་ཡང་
དེ་ལྟ་བུ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་དེ་ལྟ་བུའི་རྣམ་པར་གཞག་པ་ཐམས་ཅད་ཉམས་པ་ཐུག་པ་མེད་པའི་གནས་

སྐབས་དེ་ཉིད་སོ་ན་འདུག་པ་ཡིན་ནོ། ། སྐྱོན་འདི་མེད་དེ་ཞེས་བྱ་བས་ལན་འདེབས་པར་བྱེད་དེ། དེ་
 དག་ཡོད་ན་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཡོན་ཏན་རྣམས་ཡོད་ནའོ། ། གལ་ཏེ་སྐྱེ་བར་མི་འགྱུར་མོད། ། དེ་ལས་ཅིར་
 འགྱུར་ཞེ་ན། དེ་རྣམས་ཀྱིས་ཞེས་བྱ་བ་སྒྲོས་ཏེ། ཚད་མ་ཉིད་ནི་བསལ་བ་མིན། ། ཞེས་བྱ་བ་དང་སྐྱར་
 རོ། ། ཅིའི་བྱིར་ཞེ་ན། མི་ཤེས་ཉིད་བྱིར་རོ། ། ཡོན་ཏན་གྱིས་བཀག་པའི་བྱིར་ཉེས་པ་རྣམས་མེད་པ་ཁོ་
 བ་ལས་མ་སྐྱེས་པ་ཉིད་ཡིན་ནོ། ། མ་བསལ་བ་ཡི་དབང་པོ་ནི། ། ཞེས་བྱ་བ་ནི་མ་བསལ་བའི་བྱིར་གྲུབ་
 པ་ཡིན་ཏེ། སྐྱིར་བཏང་བ་དམིགས་ཀྱིས་བསལ་བ་དང་བལ་བ་ནི་རང་བཞིན་དུ་གྲུབ་པ་ཉིད་ཀྱི་བྱིར་
 རོ། ། འདིར་ཡང་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཡིད་ཆེས་པ་དག་ལ་སྟེ། ཡང་གི་སྐྱེ་ནི་སྐྱེས་བྱས་མ་བྱས་པ་འབའ་ཞིག་
 དུ་མ་ཟད་ཅེས་བྱ་བའོ། ། གལ་ཏེ་འགའ་ཞིག་དུ་སྐྱེས་བྱས་བྱས་པའི་དག་ལ་ཉེས་པ་མི་འབྱུང་བ་དེ་
 ལྟར་ཡང་སྲིད་པ་ཁོ་ན་ཡིན་ཏེ། དེ་དག་ནི་དེ་ལ་བརྟེན་པ་ཉིད་ཀྱི་བྱིར་རོ། ། དེ་ལྟར་ཡིན་དང་ངེ་ལྟར་
 ཡོན་ཏན་རྣམས་ཡོད་པ་ཅམ་གྱིས་ཉེས་པ་བསྒྲོག་པར་བྱས་པ་མ་ཡིན་ནམ། དེ་ངེ་ལྟར། མི་ཤེས་པའི་
 བྱིར་དེ་རྣམས་ཀྱིས། ཚད་མ་ཉིད་ནི་བསལ་བ་མིན། ། ཞེས་བྱ་བ་འདི་ངེ་ལྟར་བརྟེན་ཅེས་དོགས་ནས།
 ཉེས་པ་ཡོད་དམ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྒྲོས་ཏེ། འདི་སྐྱམ་དུ་ཁོ་ལོ་ཅག་གིས་གདོན་མི་ཟ་བར་སྐྱེས་
 བྱས་བྱས་པའི་ཆོག་ཚད་མ་ཉིད་དུ་བསྐྱབ་པ་ནི་མ་ཡིན་མོད་ཀྱི། འོན་ཀྱང་འདིར་ཚུམ་པ་འདི་ཐམས་
 ཅད་རིག་བྱེད་ཚད་མ་ཉིད་དུ་གྲུབ་པར་བྱ་བའི་བྱིར་ཡིན་ལ། དེ་ལ་གལ་ཏེ་སྐྱེས་བྱས་བྱས་པའི་ཆོག་
 ཚད་མ་མ་ཡིན་པ་ཉིད་དུ་གྱུར་པ་དེ་ལྟར་ཡང་རིག་བྱེད་ཚད་མ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་དེ། ཉེས་པའི་
 དོགས་པ་མེད་པ་ཉིད་ཀྱི་ཚད་མ་ཉིད་དུ་གྲུབ་པའི་བྱིར་རོ་སྐྱམ་དུ་སེམས་སོ། ། དེས་ན་སྐྱོས་པ་མེད་པའི་
 བྱིར་། ། ཞེས་བྱ་བ་ལ་ངེ་སྐྱེད་དུ་བཤད་པ་ལས་དེ་ལྟར་བས་ན་རིག་བྱེད་ནི་ཚད་མ་མ་ཡིན་ཏེ། སྐྱོས་པ་
 མེད་པའི་བྱིར་རོ། ། དེ་ལྟར་ཁྱེད་གཞན་རྣམས་སྐྱེས་བྱ་གཞན་ལ་སྐྱོས་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་ཏེ། འདི་དག་
 ནི་རང་ཉིད་ཀྱིས་རྟོགས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བཤད་པ་ཡིན་ནོ། ། གཞན་ཡང་ཅི་ཚད་མ་གཞན་གྱིས་ཡོངས་
 སུ་བཅད་པའི་དོན་ལ་འདུག་པར་འདོད་དམ། འོན་ཏེ་མ་ཡིན་ཞེས་བྱ་བ་ཕྱོགས་རྣམ་པ་གཉིས་སོ། ། དེ་
 ལ་རེ་ཞིག་གལ་ཏེ་མི་འདོད་དོ་ཞེས་བྱ་བའི་ཕྱོགས་གཉིས་པ་ཡིན་ན། དེའི་ཆེ་རིག་བྱེད་རང་ལས་ཚད་

མ་གྲུབ་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་སྟོན་པ་ནི། རིག་བྱེད་དོན་ལ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྟོས་ཏེ། རིག་བྱེད་དོན་ནི་
 མེ་ལ་སྦྱོན་སྟེག་བྱས་པས་མཐོ་རིས་སུ་འགྱུར་རོ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་འོ། ། ཚད་མ་གཞན་གྱིས་ཞེས་
 བྱ་བ་ནི་རིག་བྱེད་ལས་མངོན་སུམ་ལ་སོགས་པ་སསོ། ། འབྲེལ་བ་ནི་ཡུལ་གཅིག་པ་ཉིད་ཏུ་འབྲེལ་བ་
 རྟེན། དེ་བཀག་པ་ནི་མ་འབྲེལ་བ་འོ། ། དེ་ཉིད་ཅེས་བྱ་བ་ནི་འབྲེལ་བ་སསོ། ། འདི་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རིག་
 བྱེད་དོ། ། གལ་ཏེ་འཇུག་པར་འདོད་དོ་ཞེས་བྱ་བའི་ཚྭ་གས་ཡིན་ན་དེའི་ཆེ་བརྒྱུད་ཟིན་པ་འཛིན་པའི་
 ཕྱིར་དུས་ཕྱིས་བྱུང་བའི་ཤེས་པ་ཚད་མ་ཉིད་ཏུ་མི་འགྱུར་རོ་ཞེས་བསྟན་པའི་དོན་དུ། གཞན་དུ་སྟོན་
 པ་ཉིད་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་སྟོས་ཏེ། གཞན་དུ་སྟེ་གལ་ཏེ་ཚད་མ་གཞན་གྱི་རྟོགས་པའི་དོན་ལ་ཡང་ཚད་
 མ་འཇུག་པར་འདོད་ན། དེའི་ཆེ་དེ་ནི་གཞན་གྱིས་གསལ་བར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་སྟོན་པ་ཉིད་ཡིན་པས་
 གན་པ་ལ་སོགས་པ་བཞིན་དུ་ཚད་མ་མ་ཡིན་པ་ཉིད་ཏུ་ཐལ་བར་འགྱུར་རོ། ། དེ་ལྟ་བུས་ན་གང་ཚད་
 མ་མ་ཡིན་པ་དེ་ནི་ཚད་མ་དང་མ་འབྲེལ་བ་ལ་སྟོས་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཚད་མ་ཐམས་ཅད་ནི་རང་
 ལས་ཚད་མ་ཉིད་དུ་གྲུབ་པ་ཡིན་ནོ་སྟུམ་དུ་བསམས་པ་ཡིན་ནོ། ། འདི་ཉིད་སྟོན་པ་ཡིན་ནོ། ། གཞན་
 ལ་ཡང་ནི་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྟེ། རིག་བྱེད་ལས་གཞན་མངོན་སུམ་ལ་སོགས་པ་ལ་ཡང་དོ། ། དོན་
 མཚུངས་ཅན་ནམས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཡུལ་གཅིག་པ་ནམས་སོ། ། གཅིག་ཉིད་ཁོ་ན་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དང་པོ་
 སྟེ་གཞན་དག་ནི་སྟོན་པ་ཁོ་ན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། ། དུས་ཕྱིས་འབྱུང་བའི་ཤེས་པ་དེ་དག་ལས་དང་པོ་
 ནི་ཚད་མ་ཉིད་དུ་རིག་པ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་དག་བརྒྱུད་ཟིན་པའི་ཡུལ་ཅན་ཉིད་ཀྱི་རང་བཞིན་ཚད་
 མ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། ། འོན་ཏེ་ཐུན་པ་ལ་སོགས་པའི་ཚྭ་གས་སུ་དང་དང་པོའི་ཤེས་པས་བརྒྱུད་ཟིན་
 པའི་དོན་ཡང་སྒྲུབ་བ་གསལ་བའི་གནས་སྐབས་ན་ཚད་མ་ཕྱི་མ་ཕྱི་མ་ཡོངས་སུ་གཙོད་པར་མཐོང་བ་
 ཉིད་མ་ཡིན་ནམ་ཞེས་དོགས་པ་ལ་གང་ལ་ཡང་ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་སྟོས་ཏེ། དོན་ངེས་པར་མ་བརྒྱུད་
 བའི་ཕྱིར་ཤེས་པ་སྟེ་མ་ཚད་མ་མ་ཡིན་ནོ་སྟུམ་དུ་བསམས་པ་ཡིན་ནོ། ། གཞན་ཡང་གལ་ཏེ་ཚད་མ་
 གཞན་དང་འབྲེལ་བ་ཚད་མ་ཉིད་ཡིན་ན་དེ་ལྟ་ན་ལན་ཅིག་སྟེས་ནས་ཞིག་པའི་དོན་གྱི་ཡུལ་ཅན་གྱི་
 ཤེས་པ་དང་ཉེན་ན་བའི་སྟོ་ཚད་མ་ཉིད་ཏུ་མི་འགྱུར་ཏེ། དེའི་ཡུལ་ལ་ཚད་མ་གཞན་མི་འཇུག་པའི་

ཕྱིར་རོལ་སྟོན་པ་ནི་ལྟན་ཅིག་སྟེན་ནས་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྟེ། མིག་ལ་སོགས་པ་འབྲེལ་མེད་
 པའི་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཡུལ་གཅིག་པ་ཉིད་ཏུ་འབྲེལ་བའི་སྒྲུབ་པ་ནི་གང་ཞིག་ཆད་མ་གཞན་དང་འབྲེལ་
 བ་ལ་སྟོས་པ་མེད་པ་དེ་ནི་རང་ཉིད་ལས་ཆད་མ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་ན་བའི་ཤེས་པ་དང་ལྟན་ཅིག་སྟེན་
 བ་ཞིག་པའི་ཡུལ་ཅན་གྱི་ཤེས་པ་བཞིན་ནོ། ། རིག་བྱེད་གྱི་དོན་གྱི་ཡུལ་ཅན་གྱི་ཤེས་པ་ཡང་ཆད་མ་
 གཞན་དང་འབྲེལ་བ་ལ་སྟོས་པ་མེད་པ་ཉིད་དོལ་སྟེན་བྱ་བ་ནི་རང་བཞིན་གྱི་གཏན་ཆིགས་སོ། ། འདི་
 ནི་ན་བའི་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པས་དཔེ་སྟེན་པར་བྱེད་པ་ཆད་པ་མེད་པ་ཉིད་ཏུ་དོགས་པར་བྱེད་དེ།
 འདི་ལྟར་སྒྲ་གཅིག་ལ་མང་པོ་ཉན་པའི་སྟོན་ཉིད་ནི་ཉན་པའི་ཤེས་པ་གཞན་འཇུག་པའི་ཕྱིར་ཆད་མ་
 གཞན་དང་འབྲེལ་བ་ལ་སྟོས་ནས་ཡང་དག་པ་ཉིད་ཏུ་ངེས་པ་ཡིན་ནོལེ་ན། རིག་བྱེད་ལ་ཡང་ཞེས་བྱ་
 བ་ལ་སོགས་པས་ལན་འདེབས་པར་བྱེད་དེ། དེས་བསྐྱེད་པའི་རྣམ་ཤེས་གཞན་དང་འབྲེལ་ཕྱིར་ཞེས་
 བྱ་བ་ནི་རིག་བྱེད་གྱིས་སྐྱེད་པའི་ཤེས་པ་གཞན་དང་འབྲེལ་བའི་ཕྱིར་རོ། ། གཉི་ག་ལ་ཡང་ཞེས་བྱ་བ་
 ནི་ན་བའི་སྟོན་དང་རིག་བྱེད་གྱི་དོན་གྱི་སྟོན་ག་ལོ། ། འདི་སྐད་ཏུ་བཞུན་པ་ཡིན་ཏེ་ཆད་མ་གཞན་
 དང་འབྲེལ་བ་ལ་སྟོས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོལ་སྟེན་བྱ་བ་འདི་མ་བསྐྱབས་པར་བྱེད་པ་གཞན་གྱིས་སྐྱེད་
 པར་བྱེད་པའི་ཆད་མ་གཞན་ཇོད་པར་བྱེད་པ་ཡིན་གྱི། སྐྱབ་པར་བྱེད་པ་གཅིག་གིས་བསྐྱབ་པར་བྱ་བ་
 ནི་མ་ཡིན་ཏེ། དེས་ན་ཁྱད་པར་དང་བཅས་པའི་གཏན་ཆིགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དཔེ་སྟེན་པར་བྱེད་པ་མ་
 ཆད་པ་ཉིད་མ་ཡིན་ནོལེ་སྟེ་བསམས་པ་ཡིན་ནོ། ། རྒྱ་གཞན་གྱིས་བྱས་ཤེས་པ་ཡི། ། ཞེས་བྱ་བ་ནི་
 འདི་རྒྱ་གཞན་ཡང་ཡིན་ལ་ཤེས་པ་ཡིན་པས་དེ་སྐད་ཅེས་བྱའོ། ། དེའི་མི་བསྐྱབ་པའི་ཆིག་རྣམ་པར་
 སྐྱར་རོ། ། ཅི་ཞེ་སྐྱབ་པར་བྱེད་པ་གཅིག་གིས་བསྐྱབ་པར་བྱ་བའི་ཆད་མ་གཞན་འཇུག་པ་ཅེས་གྱིས་
 གྲང་གཞན་ལས་ཆད་མ་ཉིད་ཏུ་འདོད་པ་དེའི་བྱ་བ་ལ་སྐྱབ་པ་ཡིན་ནོལེ་སྟེ་བསམས་ནས། ཇི་
 ལྟར་དབང་པོ་གཅིག་ཅེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྟོས་ཏེ། རྒྱ་ལྟག་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་འདི་ནི་ན་བའི་ཤེས་པ་
 བཞིན་དང་། འབྲེལ་ཕྱིར་ཆད་མ་ཉིད་ཅེ་ན། ཞེས་སྒྲས་པའི་ཕྱིར་རོ། ། ཇི་ལྟར་རིག་བྱེད་ལ་བཇོད་པར་
 བྱ་བ་ཡིན་ཞེ་ན། དེའི་ཕྱིར། འདི་ལྟར་ཆིག་ནི་གཅིག་བྱ་ཡིས། ། ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྟོས་ཏེ། བཟན་

ཚད་མའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་བསྐྱེས་པའི་དཀའ་འབྱེལ།

པར་ཞེས་བྱ་ནི་ཐེ་ཚོམ་དང་བྱིན་ཅི་ལོག་དང་བྲལ་པའི་བྱིར་རོ། ། རྣམ་ཤེས་ཡུལ་གཞན་སོགས་ཤེས་
གྱིས། ། ཞེས་བྱ་པའི་སོགས་པའི་སྐྱེས་སྐྱེས་བྱ་གཞན་ལ་སོགས་པའི་ཤེས་པ་གཟུང་ངོ། ། གཏན་ཆེགས་
འདི་མ་གྲུབ་པ་ཡང་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བསྟན་པར་བྱ་བའི་བྱིར་རོ། ། སྐྱ་རྣམས་ཀྱི་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྒྲོས་
ཏེ། དེ་ཞིག་མངོན་སུམ་གྱིས་བསྐྱབ་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་ཏེ། དེག་བྱེད་ཀྱི་དོན་དབང་པོ་ལས་འདས་པ་
ཡིན་པའི་བྱིར་རོ་སྟམ་དུ་བསམས་པ་ཡིན་ནོ། ། རྗེས་སུ་དཔག་པས་ཀྱང་མ་ཡིན་ཏེ། ཏ་ཅང་ཐལ་བར་
འགྱུར་བའི་བྱིར་རོ། ། སྐྱ་རྣམས་ཀྱི་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དེག་བྱེད་ཀྱི་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ལྷག་མཐོ། ། ཡང་ན་སྐབས་
ཀྱི་བྱང་པར་ཆོགས་པ་ཡིན་ནོ། ། འདི་སྟམ་དུ་མངོན་སུམ་གྱི་ཚད་མ་ཉིད་རྗེས་སུ་དཔག་པའི་བསྐྱབ་
པར་བྱ་བ་ཁོ་ནའོ་སྟམ་དུ་སེམས་ན་ཚད་མ་རྣམས་གྱིས་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྒྲོས་ཏེ། མངོན་སུམ་
བཞིན་དུ་རྗེས་སུ་དཔག་པ་དེ་ཡང་རྗེས་སུ་དཔག་པ་གཞན་གྱིས་བསྐྱབ་པར་བྱ་བ་ཡིན་ན་ཐུག་པ་མེད་
པར་འགྱུར་རོ། ། ཅི་སྟེ་རྗེས་སུ་དཔག་པ་ཞེས་བྱ་བའི་སྐྱབ་པར་བྱེད་པའི་ཚད་མ་ཉིད་གཞན་གྱིས་
བསྐྱབ་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་ན་དེའི་ཆེ་མངོན་སུམ་ལ་སོགས་པ་དེའི་བསྐྱབ་པར་བྱ་བ་དེ་ཡང་བསྐྱབ་བྱུང་
མི་འགྱུར་ཏེ་བྱང་པར་མེད་པའི་བྱིར་རོ། ། མངོན་སུམ་ལ་སོགས་ཚད་མ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པས་
སངས་རྒྱས་པའི་གཏན་ཆེགས་མ་གྲུབ་པ་ཉིད་དུ་སྐྱབ་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ཏེ། གལ་ཏེ་ཚད་མ་རྣམས་ཚད་
མ་གཞན་ལ་སྟོས་པར་མ་གྱུར་ན་མངོན་སུམ་ལ་སོགས་པ་ཚད་མའོ་སྟམ་པའི་ངེས་པ་འདིར་མི་འགྱུར་
རོ། ། དེ་ལྟ་ཡིན་དང་ཐ་སྙད་ཐམས་ཅད་རྒྱན་ཆད་པར་འགྱུར་རོ། ། ཚད་མ་འདི་ན་པ་ལས་སྔ་རོལ་
ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པས་ལན་འདེབས་པར་བྱེད་དེ། འདི་རྒྱད་དུ་བསྟན་པ་ཡིན་ཏེ། གལ་ཏེ་ཡང་ཚད་
མ་རང་གི་ངོ་བོ་ངེས་པ་ལ་ཚད་མ་གཞན་ལ་སྟོས་པ་དེ་ལྟ་ན་ཡང་ཐ་སྙད་རྒྱན་ཆད་པར་མི་འགྱུར་ཏེ།
དོན་ཡོངས་སུ་གཅོད་པ་ལ་ཚད་མ་གཞན་ལ་མི་སྟོས་པའི་བྱིར་རོ། ། གལ་ཏེ་དོན་ཡོངས་སུ་གཅོད་པ་
ཡིན་ན་དེའི་ཆེ་དེ་ཅམ་ཁོ་ནས་ཐ་སྙད་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་བྱིར་རང་གི་ངོ་བོ་ལ་ངེས་པ་
དང་མ་ངེས་པ་དབྱེད་པས་ཅི་ཞིག་བྱ། འདི་ནི་དོན་ངེས་པར་བྱ་བའི་དོན་དུ་ཡིན་པའི་བྱིར་རོ་ཞེས་བྱ་
བ་ནི་བསྐྱེས་པའི་དོན་ཏོ། ། ཡན་ལག་གི་དོན་བརྗོད་པར་བྱ་སྟེ་འདི་ན་པ་ལས་སྔ་རོལ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་

འདི་ཚད་མཐོ་སྒྲུབ་པའི་ངེས་པ་དེ་ལས་སྒྲུ་རོལ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་དྲོ། ། རང་གི་དོ་བོས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་
 དོན་ཡོངས་སུ་གཙོད་པའི་བདག་ཉིད་ཀྱིས་སོ། ། ལྷོས་མེད་ཅེས་བྱ་བ་ནི་རང་གི་དོན་ཡོངས་སུ་གཙོད་
 པ་ལ་ཚད་མ་གཞན་ལ་ལྷོས་པ་མེད་ཅེས་བྱ་བའི་དོན་དྲོ། ། དེ་ནི་རང་གི་དོན་རྟོགས་པ་ལ་སྟེ། ངེས་པ་
 ལས་དུས་ཕྱིས་ཀྱི་རྗེས་སུ་དཔག་པ་ལ་སོགས་པའི་ཆོས་མ་རྣམས་ཀྱིས་འཇལ་བར་བྱེད་པ་ཡིན་དྲོ། ཇི་
 སྐད་དུ་དོན་མ་ཤེས་པར་འགའ་ཞིག་གིས་ཀྱང་སྒྲོ་དམིགས་པ་མ་ཡིན་དྲོ། ཤེས་ན་རྗེས་སུ་དཔག་པས་
 རྟོགས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཟེར་བ་བཞིན་ནོ། ། འདི་སྒྲུབ་དུ་སྒྲོ་མ་རྟོགས་པར་རང་གི་དོན་ཡོངས་སུ་
 གཙོད་པ་ཉིད་རིགས་པ་མ་ཡིན་དྲོ། ཇི་སྐད་དུ། དམིགས་པ་མངོན་སུམ་མ་ཡིན་ན། དོན་མཐོང་རབ་ཏུ་
 འགྲུབ་མི་འགྱུར། ། ཞེས་བཤད་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་དོགས་པ་ལ། ཇི་སྒྲུར་རིགས་པ་མ་ཡིན་པའི། ། ཞེས་བྱ་
 བ་ལ་སོགས་པ་སྒྲོས་དྲོ་གོ་བར་ཟད་དོ། ། གལ་ཏེ་དེ་ལྟ་ན་ཚད་མ་མ་ཡིན་པ་ཡང་ཚུལ་འདིས་རང་ཉིད་
 ལས་ཡིན་པར་ཐལ་བར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། ཚད་མ་མ་ཡིན་པ་ཡང་རང་དོན་ལ། ། ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་
 སྒྲོས་དྲོ། ཚད་མ་མ་ཡིན་པ་ནི་ཚད་མ་ལྟར་སྒྲུབ་པའི་ཕྱིར་དེ་ཡོད་པ་ཅམ་གྱིས་རང་གི་དོན་ལོག་པ་ཉིད་
 དུ་ཡོངས་སུ་གཙོད་པ་ཡིན་དྲོ། དེ་ལྟ་བུས་ན་ལོག་པ་ཉིད་དེ། ལོག་པའི་དོན་ཡོངས་སུ་གཙོད་པ་ཉིད་
 དང་འདྲིའི་ཚད་མ་གཞན་མེད་པར་འདྲིན་པར་མི་རྒྱས་པའི་ཕྱིར་དེ་གཞན་ལས་ཡིན་པར་རྣམ་པར་
 བཞག་གོ། ། འོན་ཏེ་ཚད་མ་ལ་ཡང་མཚུངས་པ་མ་ཡིན་ནམ། འདི་ལྟར་དེ་ཡང་རང་གི་དོན་ལ་ལར་
 ཚད་མ་མ་ཡིན་པ་ལྟར་སྒྲུབ་པ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། དེའི་ཕྱིར་དོན་གྱི་དེ་བཞིན་མིན། ། དངོས་སོ་ཞེས་བྱ་བ་
 ལ་སོགས་པ་སྒྲོས་དྲོ། ལྷོ་མ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཚད་མ་མ་ཡིན་པས་སོ། ། འདྲིན་ཞེས་བྱ་བ་ནི་བཟུང་བའོ། །
 དེ་ཉིད་བཞིན་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཆོས་མི་མཐུན་པའི་དབེའོ། ། འདི་སྐད་དུ་བཞུན་པ་ཡིན་དྲོ། ཇི་སྒྲུར་ཚད་
 མས་དེ་བཞིན་ཉིད་འདྲིན་པ་དེ་ལྟར་ལོག་པ་ཉིད་ཚད་མ་མ་ཡིན་པས་མི་མཚུངས་དྲོ། འདི་ལྟར་སྒྲུབ་
 པའི་གནས་སྐབས་ཁོ་ན་ཚད་མཐོ་སྒྲུབ་དེས་ཀྱི་ཚད་མ་མ་ཡིན་པའོ་སྒྲུབ་དུ་ནི་མ་ཡིན་དྲོ། དེ་ནི་
 རྟོག་ཏུ་ཚད་མ་ལྟར་སྒྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ་སྒྲུབ་དུ་བསམས་པ་ཡིན་ནོ། ། དེ་ཡང་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་
 པས་གཞན་ལས་ཚད་མ་མ་ཡིན་པ་མཐུག་སྐད་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། ། ཡང་ན་རྒྱ་ནི་སྒྲོན་ཅན་ལས་

ཆད་མའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་བསྐྱུས་པའི་དཀའ་འབྱེལ།

ཞེས་བྱ་བ་ནི་སློ་ཞེས་བྱ་བ་དང་འབྲེལ་དོ། །དེ་ཙམ་ཉིད་ཀྱི་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རྣམ་པ་གཞན་གྱི་ངོ་བོའི་ཡུལ་
དང་རྒྱ་སྐྱོན་ཅན་གྱི་ཡུལ་ལོ། །གལ་ཏེ་འདི་སྐྱམ་དུ་སློ་འདི་དག་གི་ཡང་དག་པ་ཉིད་གཟུང་པར་གྱུར་
པ་དེའི་ཆེ་འདི་དག་གིས་ལོག་པ་ཉིད་འདི་ན་པར་འགྱུར་ལ། དེ་དག་ཀྱང་ཡང་དག་པ་ཉིད་དུ་གཟུང་
བར་བྱ་པའི་ཕྱིར་ཆད་མ་གཞན་ལ་སྐྱེས་པ་ན་སྤྱག་པ་མེད་པར་ཐལ་བར་འགྱུར་རོ་སྐྱམ་དུ་སེམས་ན།
དེའི་སྐྱེ་བའི་གནས་སྐབས་ལ་སོགས་པ་སྟེ། འདི་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རྣམ་པ་གཞན་ཉིད་ཀྱི་ཤེས་པ་དང་རྒྱ་
སྐྱོན་དང་བཅས་པའི་ཤེས་པ་སྟེ་དེས་ན་སྤྱག་པ་མེད་པར་མི་འགྱུར་རོ་སྐྱམ་དུ་བསམས་པ་ཡིན་ནོ། །
དེས་ན་སངས་རྒྱས་པ་ལ་སོགས་པས་རིག་བྱེད་ཀྱི་ཆོག་ནི་ལོག་པའི་དོན་ཅན་ཡིན་ཏེ། ཆོག་ཡིན་པའི་
ཕྱིར་མེ་ནི་གང་ངོ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པའི་སྐྱེས་བྱའི་ཆོག་བཞིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པའི་སྐྱབ་
པར་བྱེད་པ་གང་བཞིན་པ་དེ་ནི་མ་ངེས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བསྟན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་གང་དུ་ཡང་ཞེས་
བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྐྱེས་ཏེ། གང་དུ་ཡང་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སྐྱལ་བར་བྱེད་པ་ལ་སོགས་པ་ལོ། །འདི་གཉིས་
ཞེས་བྱ་བ་ནི་རྣམ་པ་གཞན་གྱི་ཤེས་པ་དང་རྒྱ་སྐྱོན་གཞན་གྱི་ཤེས་པ་ལོ། །ཆོས་མཐུན་པ་ཙམ་ཞེས་བྱ་
བ་ནི་མི་བདེན་པའི་དོན་དང་སྐྱེས་བྱའི་ཆོག་གི་ཆོག་ཉིད་ལ་སོགས་པས་མཚུངས་པ་ཉིད་དོ། །ཅིའི་
ཕྱིར་བཞིན་པར་མི་བྱ་ཞེ་ན། འདི་ལ་འཐད་པ་བཤད་པ་ནི། དེ་ལ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྟེ། གལ་ཏེ་
ཆད་མ་མ་ཡིན་པ་དང་ཆོས་མཚུངས་པ་ཙམ་གྱིས་ཆད་མ་མ་ཡིན་པར་གྱུར་ན་དེའི་ཆེ་ཆད་མ་ཐམས་
ཅད་ཆད་མ་མ་ཡིན་པར་ཐལ་པར་འགྱུར་ཏེ། འདི་སྐྱར་ཐམས་ཅད་ལ་དངོས་པོ་ཉིད་ལ་སོགས་པས་
ཆོས་མཚུངས་པ་ཉིད་བཞིན་པར་ཁུས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་བསྐྱུས་པའི་དོན་དོ། །རི་སྐྱར་བདག་
ཉིད་ལ་གཞོན་པ་ཡིན་ཞེ་ན། གཞན་ལ་ཡང་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྐྱེས་ཏེ། གཞན་ལ་ཡང་ཞེས་བྱ་བ་
ནི་དཔྱོད་པ་བ་ལ་ལོ། །གཟུགས་བརྟན་གྱིས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དཔེར་ན་གཟུགས་གྱིས་དེ་མ་ཐག་དུ་
གཟུགས་བརྟན་འབྱུང་བ་དེ་བཞིན་དུ་སངས་རྒྱས་པས་བཀོད་པའི་སྐྱབ་པར་བྱེད་པའི་དེ་མ་ཐག་དུ་
དཔྱོད་པ་བའི་མི་མཐུན་པའི་སྐྱབ་པར་བྱེད་པ་འབྱུང་བ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་དོ། །འདི་སྐྱར་རིག་
བྱེད་ཀྱི་ཆོག་ནི་བརྟན་མ་ཡིན་ཏེ་ཆོག་ཡིན་པ་ཉིད་ལ་སོགས་པའི་ཕྱིར་མེ་ངོ་བོ་དང་འོད་གསལ་བ་

ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྐྱེས་བུའི་ཚིག་བཞིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་བཟོད་པར་རྒྱས་པ་ཡིན་ནོ། །
 དེས་ནི་རྣམ་པ་དེ་ལྟ་བུའི་མི་མཐུན་པའི་ཚད་མས་བཀག་པའི་ཕྱིར་ནི་གཞོན་པའི་ཕྱིར། སངས་རྒྱས་
 ལ་སོགས་པས་སྐྱེལ་བར་བྱེད་པ་ནི་ཡང་དག་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སྐྱེལ་བར་བྱེད་
 པ་བཞོན་པ་གང་ཡིན་པ་འདིས་ནི་སྐྱེལ་བར་བྱེད་པ་ལ་གཞོན་པར་མི་རྒྱས་སོ། །གང་ལས་ཤེ་ན། སྐྱིར་
 བཏང་བ་ཅན་གྱི་ཚད་མ་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །སྐྱིར་བཏང་བའི་ཚད་མ་ཉིད་ཚད་མ་གང་ལ་ཡོད་པ་
 དེ་ལ་དེ་སྐྱོད་ཅེས་བྱ་ལ་དེའི་དངོས་པོ་ནི་དེ་ཉིད་དོ། །འདི་ལ་བཟོད་པར་བྱ་བ་སྟེ། །ཞེས་བྱ་བ་ལ་
 སོགས་པས། བདག་ཉིད་ཐོབ་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར། །ཞེས་བྱ་བ་ནས་བཅམས་ནས་གོ་རིམས་བཞིན་དུ་
 སུན་འབྲེན་པ་བཟོད་པ་བཅམ་སོ། །རྩ་མཚན་དང་བཅས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དངོས་པོ་ལ་བརྟེན་པ་སྟེ་མེད་
 པ་ལ་བྱ་བ་མི་རུང་པའི་ཕྱིར་རོ་སྟེ་མཐུ་དུ་བསམས་པ་ཡིན་ནོ། །རྣམ་པར་བཞག་པ་འདི་ཡང་གང་ཞེ་ན།
 བདག་ཉིད་ཐོབ་ཕྱིར་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྟོས་སོ། །ཅི་སྟེ་ཤེས་པ་ལ་ཡང་ཅིའི་ཕྱིར་མི་རིགས་ཤེ་ན།
 སྐྱེས་མ་ཐག་དུ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྟོས་ཏེ། མེད་པའི་བྱ་བ་ཅི་འདྲ་ཞིག །ཅེས་བྱ་བ་ནི་རུང་ཟད་
 གྲང་མ་ཡིན་ནོ། །མེད་པ་ནི་རྒྱས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་སྟོང་པའི་ཕྱིར་རོ་སྟེ་མཐུ་དུ་བསམས་པ་ཡིན་ནོ། །
 ཡོད་ན་ཡང་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་ནི་བྱ་བ་མེད་པ་ཡིན་པས་དེའི་ཕྱིར་བྱ་བ་བྱུང་པར་མི་འགྱུར་རོ། །
 གང་དུ་བྱ་བ་བྱེད་པར་འགྱུར་ན་ཤེས་པ་ལ་བྱ་བ་རུང་ཟད་ཡོད་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །རང་གི་དོན་ཡོངས་
 སུ་གཙོད་པའི་བདག་ཉིད་ཁོ་ན་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། དེ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ་འདི་ནི་ཤེས་པའི་མིང་གི་རྣམ་
 གྲངས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །བདག་ཉིད་ལས་བདག་ཉིད་ཁོ་ནས་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ནི་
 ལེགས་པར་བཤད་པ་ཡིན་ནོ། །འདི་ནི་ཚད་མ་ཡིན་ནོ་སྟེ་མཐུ་དུ་བསམས་པའི་ངེས་པ་སྐྱེད་པ་ནི་རང་གི་འབྲས་བུ་
 ཡིན་ནོ་ཞེ་ན་མ་ཡིན་ཏེ། ལ་ལར་མ་ངེས་པའི་ཕྱིར་དང་། ཕྱིན་ཅི་ལོག་མཐོང་བའི་ཕྱིར་རོ། །འདིས་ནི་
 འདི་ཡང་དམ་བཅའ་བའི་དོན་ལ་མངོན་སུམ་ལ་སོགས་པ་དང་འགལ་བར་བསྟན་པ་ཡིན་ཏེ། འདི་
 ལྟར་དམིགས་པའི་མཚན་ཉིད་དུ་གྱུར་པ་ལས་དམིགས་པ་གཞན་དམིགས་པའི་བདག་ཉིད་ཀྱི་མངོན་
 སུམ་དང་ཉེ་བར་བཟོད་པར་བྱ་བ་མེད་པའི་ངེས་པའི་རྗེས་སུ་དཔག་པས་གྲང་བྱུང་སྟེ་ནམ་མཁའི་

ཚད་མའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་བསྟུས་པའི་དགའ་འབྲེལ།

པར་བཞིན་ནོ། ། རྒྱུད་ཀྱང་འདོད་ཅེས་བྱ་བ་འདིས་ནི་རང་གི་ཚིག་དང་འགའ་བར་སྟོན་པ་ཡིན་ནོ། །
དེ་ཉིད་ནི། གང་ཕྱིར་རྒྱ་རྩམས་ཀྱི་བྱ་བ། ། ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པའི་ཚིགས་སུ་བཅད་པ་གཉིས་ཀྱིས་
སྟོན་ཏེ། འདི་ལྟར་ཡོད་པ་དང་འབྲེལ་བ་ན་སྟེས་བྱའི་དབང་བོའི་སྟོ། ། སྟེས་པ་དེ་ནི་མངོན་སུམ་མོ། །
ཞེས་བྱ་བའི་མདོ་འདི་ལ་སྟེ་བ་སྟོས་པ་འབྲས་བྱ་དང་བཅས་པའི་དོན་དུ། ཀུ་ལྷ་ར་རི་ལས་བྱས་པ།
ཞེས་བྱ་བ་ལས་སོགས་པ་སྟོས་ཏེ། སྟེ་བཞིན་པའི་སྟོ་ཅི་ནས་ཀྱང་། ཚད་མ་ཉིད་དུ་འགྱུར་རོ་ཞེས་
བསྟན་པའི་ཕྱིར་སྟེ་བ་སྟོས་པ་ཡིན་ནོ། ། རྒྱ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན་གང་གི་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྟོས་ཏེ། དེ་
ནི་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཤེས་པ་འོ། ། ཅི་སྟེ་ཡང་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པས་གཞན་གྱི་ལན་འདོགས་ ། དོགས་ །
པར་བྱེད་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་རྒྱུད་དུ་ཡང་གཞན་དུ་ཀུ་ལྷ་ར་རི་ལས་སྟོ་རྩམས་རྟག་པ་ཉིད་དུ་གཅིག་པ་ཉིད་
དུ་བརྟེན་དེ། རི་རྒྱུད་དུ། རེད་ཀྱིས་རྟག་པ་ཉིད་དང་ནི། ། གཅིག་པ་ཉིད་དུ་འདོད་པ་ཡིན། ། སྟོ་ཡང་
སེམས་ཅན་རང་བཞིན་ཕྱིར། ། ཐ་དད་ཡུལ་ལ་བརྟེན་པ་ཡིན། ། ཞེས་སྟུས་པ་བཞིན་ནོ། ། སྟུགས་འདི་
ལ་ཡང་དམ་བཅའ་བ་ལས་སྒྲངས་པ་དང་འགའ་ཞིང་རྗེས་སུ་དཔག་པ་དང་འགའ་བ་ཡང་ཡིན་ཏེ།
འདི་ལྟར་སྟོ་རྩམས་རྒྱུད་ཅིག་མ་ཉིད་དུ་ལས་སྒྲངས་པ་ཡིན་ཏེ། རི་རྒྱུད་དུ་བཤད་པ་ལས་དེ་ནི་རྒྱུད་
ཅིག་མ་ཡིན་ཏེ། སྟོ་གཞན་གྱི་དུས་སུ་གནས་པར་མི་འགྱུར་རོ་ཞེས་བཤད་པ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་འདི་
ནི་རྒྱུད་ཅིག་ཀྱང་གནས་པ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་སྟུས་པའི་ཕྱིར་རང་གི་ཚིག་དང་འགའ་བ་ཡང་ཡིན་ནོ། །
རིགས་པས་གཞོད་པ་བསྟན་པ་ནི། ། གང་ཕྱིར་དངོས་ཀུན་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་འོ། ། རྟག་པ་ཉིད་དུ་
ལས་སྒྲངས་པ་ནི་རྒྱ་ལ་ལྟོས་པ་ཉིད་མི་རིགས་སོ་ཞེས་བྱ་བ་སྟོན་པ་ནི་རྟག་པ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་
སྟེ། དེ་ལ་བདག་ཉིད་ཀྱི་ངོ་བོ་ཐོབ་པར་འདོད་པས་བསྐྱེད་པར་བྱ་བ་ནི་རྒྱ་གཞན་ལ་ལྟོས་པ་ཉིད་ཡིན་
ནོ། ། རྟག་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་མ་སྟེས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་གང་ཞིག་ལ་ལྟོས་པ་ཡིན། དེས་ན་བརྟེན་པར་
བྱས་ཡིན་ཏེ། ། ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པས་སྟུར་བ་དགོས་པའི་ཕྱིར་རྗེས་སུ་དཔག་པས་གཞོད་པ་ཉིད་
སྟོན་པ་ཡིན་ནོ། ། ཤེས་པ་རྒྱུད་ཅིག་ཅེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་རྒྱུད་ཅིག་མ་མ་ཡིན་པ་ཉིད་དུ་ལས་སྒྲངས་
ནས་མངོན་སུམ་ལ་སོགས་པས་གཞོད་པ་སྟོན་པ་ཡིན་ཏེ། གཤམ་ཏེ་ཚད་མ་རང་ཉིད་ལས་ངེས་པ་སྐྱེད་

པར་བྱེད་པ་དེའི་ཆོ་ཆད་མ་ལ་ཐེ་ཆོམ་ལ་སོགས་པ་འབྱུང་བར་མི་འགྱུར་རོ། ། སོགས་པའི་སྒྲས་ཕྱིན་
 ཅི་ལོག་དེ་མངོན་སུམ་དུ་འགྲོ་བ་ཅན་གྱི་འགལ་བ་དང་། ཕྱིན་ཅི་ལོག་གི་འཇུག་པ་དང་། ཕན་ཚུན་
 འགལ་བའི་མཆན་ཉིད་བྱེད་པ་དང་། སྒྲ་བ་བཟུང་ངོ་། ། དེ་ལྟ་ཡིན་དང་ཐེ་ཆོམ་ལ་སོགས་པ་ཆད་མའི་
 མཇུག་ཐོགས་ཀྱི་ངེས་པ་ལས་བསྒྲོག་པའི་རྣམ་པར་རིག་པའི་ཕྱིར་དེས་དབེན་པའི་ས་ཕྱོགས་དམིགས་
 པ་བུམ་པ་མེད་པ་བཞིན་དུ་མངོན་སུམ་ཉིད་གྱིས་གྲུབ་པ་ཡིན་ནོ། ། དེ་ལྟ་ཡིན་དང་དེ་ཡོད་པའི་དམ་
 བཅའ་བ་ནི་མངོན་སུམ་དང་འགལ་བ་ཡིན་ནོ། ། གང་ཕྱིར་དེ་ལ་ཆད་མ་ཉིད། ཅེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་
 པས་མངོན་སུམ་དང་འགལ་བ་ཉིད་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཆད་མ་ཉིད་དུ་ངེས་
 པའོ། ། ཅིའི་ཕྱིར་དེ་ལ་གཞི་མེད་པ་ཡིན་ཞེ་ན། ངེས་པ་དང་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྒྲོས་ཏེ། འདི་ཉིད་
 གང་ལས་ཤེ་ན་འདི་ལྟར་སྒྲོ་འདོགས་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྒྲོས་ཏེ། ངེས་པ་ནི་སྒྲོ་འདོགས་པ་ལས་
 བསྒྲོག་པའི་རྣམ་པ་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། ། དེའི་ཡུལ་མ་བསལ་བར་བདག་ཉིད་གནས་པར་འགྱུར་
 བ་མ་ཡིན་ཏེ། རྩོམ་འདི་རིག་པ་གང་བ་བཞིན་ནོ། ། དེས་ཡུལ་དུ་བྱས་པའི་ཡུལ་ལ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་པས་
 འཇུག་པ་ཡིན། དེ་ལྟ་ཡིན་དང་སྒྲུལ་བྱེད་སྒྲོ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པས་རང་གི་ཆོག་དང་འགལ་བ་ཡང་
 ལྟོན་ཏེ། རྒྱ་བྱུང་ངོ་བོ་ནི་རྒྱ་ལས་བྱུང་བ་ཉིད་དེ། སོགས་པའི་སྒྲས་ཡིད་ཆེས་པ་མ་ཡིན་པའི་ཆོག་གིས་
 བསྐྱེད་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་གཞོན་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གཟུང་ངོ་། ། འདི་ལྟར།
 བསྐྱེད་པས་བསྐྱེད་པའི་ཤེས་པ་ནི། ཆད་མ་ཡིན་ཏེ་སྒྲོན་བྲལ་པའི། རྒྱ་ཡིས་བསྐྱེད་ཕྱིར་རྟགས་དང་
 བྲི། ཡིད་ཆེས་ཆོག་དང་དབང་སྒོ་བཞིན། དེ་བཞིན་ཡིད་མི་ཆེས་མ་བྱས། ཆོག་གིས་བསྐྱེད་ཕྱིར་
 ཡུལ་དུས་སོགས། ཐ་དད་སོགས་པ་དོན་མེད་ཕྱིར། ཞེས་བྱ་བས་སྒྲུལ་བར་བྱེད་པའི་སྒོ་ཆད་མ་ཉིད་
 དུ་གྲུབ་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པ་སྒྲ་བ་ན་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པ་གཞན་ལ་ཆད་མ་ཉིད་དུ་ངེས་
 པར་བསྟན་པ་ཡིན་ལ། ཆད་མ་ཀུན་གྱི་ཆད་མ་ཉིད། རང་ལས་ཡིད་ཆེས་གཟུང་བར་གྱིས། ཞེས་
 གྲུང་བརྗོད་པས་བཀའ་པའི་ཕྱིར་ཆོག་ཕན་ཚུན་འགལ་བ་ཡིན་ནོ། ། རང་ལས་ཆད་མ་ཉིད་གྲུབ་གྲུང་།
 ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པས་གཞན་གྱི་ལན་འདོགས་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། ། ཅི་ལྟེ་ཡང་ཁོ་བོ་ཅག་གིས་

ཚད་མའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་བསྐྱུས་པའི་དཀའ་འགྲེལ།

སྐུལ་བར་བྱེད་པས་བསྐྱེད་པའི་སྒོ་ནས་ཚད་མ་ཉིད་ཏུ་བྱུང་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་སྐྱུབ་པར་བྱེད་པར་
བརྟེན་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། ། འོ་ན་ཅི་ཞེ་ན། དེ་ལ་གཞན་གྱི་ཚད་མ་མ་ཡིན་པར་སྒྲོ་འདོགས་པ་གང་ཡིན་
པ་དེ་དགག་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་རོ་སྐྱུམ་ན། དེ་ཡང་རིགས་པ་མ་ཡིན་ནོ། ། གང་ལས་ཤེ་ན། དོགས་པ་མི་
སྲིད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེས་པ་དང་ནི་སྒྲོ་འདོགས་ཡིད། ། གཞོད་བྱ་གཞོད་བྱེད་རོ་བོའི་ཕྱིར། ། ཞེས་ཀྱང་
བཤད་དོ། ། དེའི་ཕྱིར་གང་གི་དེ་བསྐྱོག་པའི་དོན་ཏུ་བྱེད་ཅག་གིས་སྐྱུབ་པར་བྱེད་པའི་སྒྱུར་བའི་ངལ་
བ་འབྲས་བྱ་དང་བཅས་པར་འཁྱུར་བ་དེས་པ་སྐྱེས་པ་ལ་ཚད་མ་མ་ཡིན་པ་ཉིད་ཀྱི་དོགས་པ་འདི་
གང་ལས་ཡིན་ནོ། ། འདི་ལ་དཔེ་འཆད་པ་ནི་མཐོ་ཡོར་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྟེ། རྟོགས་པ་ཐོག་
གིས་དེའི་བདག་ཉིད་དེ་མཐོ་ཡོར་ཉིད་ཏུ་དེས་པ་དེ་ལ་དེ་སྐྱོད་ཅེས་བྱའོ། ། རྣམ་པ་གཞན་ཞེས་བྱ་བ་
ནི་སྒྲོན་ཤིང་དང་སྐྱེས་བྱ་ཉིད་ལ་སོགས་པའོ། ། གལ་ཏེ་དེ་ལྟར་དོགས་པ་མེད་པ་ཚད་མ་ལ་སྐྱུབ་པར་
བྱེད་པའི་སྒྱུར་བ་དེ་ལྟར་བསྐྱོག་པར་བྱ་བར་རུས་ཤེ་ན། གང་ཕྱིར་དངོས་པོ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་
སྐྱུས་ཏེ། རོ་བོ་གང་ལས་དེས་པ་ནི་གང་གི་རོ་བོར་དེས་པའོ། ། བསྐྱོག་པའི་དོགས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དེའི་
རོ་བོ་ལས་བསྐྱོག་པའི་རང་བཞིན་གྱི་དོགས་པ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏེ། རང་ཉིད་ཀྱི་ནི་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དེའི་
རོ་བོ་དེས་པ་ལས་སོ། ། འདི་ཉིད་ལ་དཔེ་བསྐྱུར་པ་ནི། ཇི་ལྟར་ཏུ་བ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྐྱུས་ཏེ། དེ་
མེད་ཉིད་རྣམ་གཅོད་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་མེ་ལ་སོགས་པ་མེད་པ་ཉིད་རྣམ་པར་གཅོད་པའོ། ། ཚད་མ་མ་
ཡིན་པ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པས་མདུག་སྐྱུད་པར་བྱེད་དོ། ། འདི་ཉིད་སྒྲ་ལྟག་གི་རྒྱ་བཤད་པའི་ཕྱིར།
གལ་ཏེ་ཚད་མ་ཡིན་པ་གཉིས། ། ཞེས་བྱ་བ་སྒྲོས་ཏེ། ཚད་མ་མ་ཡིན་པ་གཉིས་ནི་ཐེ་ཆོམ་དང་བྱིན་ཅི་
ལོག་གི་བདག་ཉིད་དོ། ། གང་ཞིག་ཅེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པས་འགལ་བས་བྱུང་བ་དམིགས་པའི་ཐལ་
བར་འཁྱུར་བ་སྟོན་པ་ན་རང་གི་ཆོག་དང་འགལ་བ་ཉིད་སྐྱུབ་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ཏེ། དེས་པ་དང་འགལ་
པའི་ཐེ་ཆོམ་དང་བྱིན་ཅི་ལོག་དག་གིས་དེས་ཡུལ་ཏུ་བྱས་པའི་དངོས་པོ་ཉིད་ལ་བྱུང་བའི་ཕྱིར་དེ་ལ་
དེས་པའི་གོ་སྐྱབས་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། ། ཇི་ལྟར་གཏོར་ཟན་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པས་རྗེས་སུ་དཔག་པ་
དང་འགལ་བ་དང་རང་གི་ཕྱོགས་བྱུང་བ་ཡང་སྟོན་པ་ཡིན་ནོ། ། སྒྱུར་བ་ནི་གང་དག་ཐེ་ཆོམ་དང་བྱིན་

ཅི་ལོག་གི་ཡུལ་དུ་བྱས་པའི་བདག་ཉིད་དེ་དག་ནི་གཞན་ལས་ངེས་པར་བྱ་བའི་བདག་ཉིད་ཀྱི་དེ་ལོ་
 བ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། མཐོ་ཡོར་ལ་སོགས་པ་བཞིན་ནོ། ། ཁ་ཅིག་གི་ལྟར་ན་ཆད་མ་ཉིད་ཀྱང་ཐེ་ཆོམ་དང་
 ཟིན་ཅི་ལོག་གི་ཡུལ་དུ་བྱས་པའི་བདག་ཉིད་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རང་བཞིན་གྱི་གཏན་ཆོག་སོ། །
 གཏོར་ཟན་དང་དུ་བ་དང་རྒྱས་བསྐྱེད་པའི་སྒྲོན་ལ་སོགས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དེ་སྐད་ཅེས་བྱའོ། ། དེ་
 དག་གི་ཤེས་པས་ཞེས་བསྐྱེད་ཏེ། འདི་དག་དང་ཡང་གོ་རིམས་བཞིན་དུ་མཐོ་ཡོར་བ་སྐྱེལ་ཏེ་འདིས་ནི་
 གཏན་ཆོག་སྒྱི་བྱལ་བ་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། ། དེ་ནི་ཕྱོགས་ཀྱི་ཆོས་བསྟན་པའི་སྒྲོན་པ་མ་གྲུབ་པ་སྤངས་
 པའི་ཕྱིར། དེ་བཞིན་གང་གིས་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྒྲོས་ཏེ། གང་གིས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་གང་གི་ཕྱིར་རོ། །
 ལྟར་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ངེས་པ་སྟེ། ཆད་མ་དེ་ཡིས་ཞེས་བྱ་བ་ལྟག་མའོ། ། འདི་ལྟར་སྐྱུལ་བར་བྱེད་པས་
 བསྐྱེད་པའི་སྒྲོན་ནི་ཐེ་ཆོམ་དང་ཟིན་ཅི་ལོག་གི་ཡུལ་ཅན་ཉིད་དུ་བསྟན་ཟིན་ཏོ། ། དེ་བཞིན་ཞེས་བྱ་བ་
 ནི་མཐོ་ཡོར་ལ་སོགས་པ་བཞིན་ནོ། ། ཆད་མ་ཉིད་དེ་གཞན་ལས་ནི་ངེས་པ་ཡིན་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཆད་
 མའི་འབྲས་བྱ་ཏེ་བར་སྟོན་པའོ། ། རང་ལས་ཆད་མ་ཉིད་གྲུབ་ན། དེ་ནི་གཞོན་པ་སེལ་བྱེད་པར། ཞེས་
 རྒྱས་པ་དེ་ནི་མི་རིགས་ཏེ་དོགས་པ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་བསྟན་ཟིན་ཏོ། ། ད་ནི་ཆད་མ་མ་ཡིན་པ་
 ཉིད་ཀྱི་དོགས་པ་བསྒྲོག་པའི་དོན་དུ་སྐྱབ་པར་བྱེད་པའི་སྒྲོར་བ་བྱེད་དུ་རྒྱུག་མོད། དེ་ལྟར་ཡང་བྱེད་
 ཀྱི་ལུགས་ཀྱིས་དེ་ཡང་རིགས་པ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བསྟན་པའི་ཕྱིར། འདི་ནི་བྱེད་ཀྱི་ཕྱོགས་ཡིན་ཏེ། །
 ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྒྲོས་ཏེ། བྱེད་ཅག་སྐྱབ་པ་སྐྱེད་དོན་ཡིན་པར་སྐྱབ་པ་ནམས་ཀྱི་ལྟར་ན་ངག་གང་
 ལོ་ན་ལ་དགག་པའི་སྒྲོར་བ་དེ་ལོ་ན་ལ་གཞན་ནམ་པར་གཅོད་པ་རྟོགས་ཀྱིས་གཞན་དུ་ནི་སྐྱབ་པ་ལོ་
 བའོ་ཞེས་བྱ་བའི་ཕྱོགས་འདི་ཡིན་ནོ། ། འདིར་སྐྱུལ་བར་བྱེད་པས་སྐྱེད་པ། ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པའི་
 སྐྱབ་པའི་ངག་ལ་དགག་པའི་སྒྲོར་བ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ན་དེ་རི་ལྟར་འདིས་ཆད་མ་མ་ཡིན་པ་ཉིད་
 འགོགས་པར་འགྱུར། དེ་བཞིན་དུ་ཆད་མའི་ཡུལ་ལ་ཆོལ་བ་ནམས་ཀྱི་སྒྲོ་བ་དང་པར་མི་འགྱུར་རོ། །
 དེ་ཉིད་རི་ལྟར་གྲུབ་ཅེ་ན། གང་གི་ལ་ལས་ཞེས་བྱ་བ་སྒྲོས་ཏེ། ལ་ལས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དཔྱོད་པ་བ་ནམས་
 ཀྱིས་སོ། ། གཞན་གྱིས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སངས་རྒྱས་པ་ནམས་ཀྱིས་ཏེ། དེ་དག་གི་ཅུང་ཟད་རང་ལས་ཆད་

ཆད་མའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་བསྐྱེས་པའི་དཀའ་འབྲེལ།

མ་ཉིད་ཏུ་འདོད་དེ། དཔེར་ན་རང་རིག་པས་མངོན་སུམ་དང་རྣམ་འབྱོར་བའི་ཤེས་པ་དང་དོན་བྱེད་
པའི་ཤེས་པ་དང་རྗེས་སུ་དཔག་པ་དང་གོམས་པ་དང་ལྡན་པའི་མངོན་སུམ་ལྟ་བུ་སྟེ། དེས་ན་འབྲེལ་
བའི་རྒྱ་སྤངས་པའི་ཕྱིར་གོམས་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་རང་ཉིད་ལས་ངེས་པ་ཡིན་ནོ། ། ཅུང་ཟད་ཅིག་ནི་
གཞན་ལ་སྟེ་དཔེར་ན་ཚོད་པའི་གཞིར་སྐྱར་པའི་སྐྱལ་བར་བྱེད་པ་ལས་བྱུང་བའི་ཤེས་པ་དང་འབྲེལ་
བའི་རྒྱ་མཚན་མ་སྤངས་པའི་མངོན་སུམ་ལྟ་བུ་སྟེ། གོམས་པ་དང་དོན་བྱེད་པའི་ཤེས་པ་དག་མཐོང་
བའི་ཕྱིར་རོ། ། གལ་ཏེ་དེ་ལྟ་ན་རྗེས་སུ་དཔག་པ་ལ་སོགས་པ་ལ་བྱེད་ཀྱི་ལྷགས་ཀྱིས་རྣམ་པར་གཙོད་
པར་མི་འགྱུར་ཏེ། དེ་ནི་རང་ཁོ་ན་ལས་ཆད་མ་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། ། འདི་ལྟར་ཁ་ཅིག་ནི་རྗེས་སུ་
དཔག་པ་རྒྱལ་གསུམ་པའི་རྟགས་ཀྱི་རྒྱ་ཅན་ཏུ་འདོད་ལ། ལ་ལ་ནི་རྒྱལ་གཉིས་ལས་བྱུང་བའོ། ། ཁ་
ཅིག་ནི་རྒྱལ་གཅིག་གི་རྟགས་ལས་བྱུང་བ་སྟེ། དེའི་མཚན་ཉིད་བྱེད་པ་དོན་མེད་དོ། ། དེ་བཞིན་ཏུ་
འདིག་ཉེན་རྒྱུང་པན་པ་ལ་དེ་ཆད་མ་ཉིད་ཏུ་བསྐྱེས་པར་མི་བྱ་སྟེ་རང་ཉིད་ཀྱིས་ཆད་མ་ཉིད་ཏུ་ངེས་
པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་བྱ་བར་མཚུངས་སོ་ཞེ་ན། སྟོན་འདི་མེད་དོ། ། གང་གི་ཕྱིར་རྗེས་སུ་དཔག་པ་ནི་དེའི་
བདག་ཉིད་དང་དེ་ལས་བྱུང་བའི་འབྲེལ་བའི་རྟགས་ངེས་པ་ལས་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར་དོན་བྱེད་པ་ལ་མི་སྐྱ་
བ་བྱེད་པ་ན་ཡང་བརྒྱད་ནས་དེ་ལྟ་བུའི་དངོས་པོ་དང་འབྲེལ་བས་སྐྱེས་པ་ཉིད་ཀྱིས་དོན་དེ་ལ་མི་
འབྲེལ་བ་ཉིད་ཏུ་ངེས་པའི་ཕྱིར་རང་ལས་ཆད་མ་ཞེས་བྱའོ། ། དེ་སྟེད་པའི་རྒྱའི་རྟགས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཡོངས་
སུ་མི་ཤེས་པའི་ཕྱིར་ཚོལ་བ་རྣམས་རྗེས་སུ་དཔག་པ་མ་སྐྱེས་པ་ཁོ་ན་ལ་པན་རྒྱན་ཚོད་པར་བྱེད་ཀྱི་
སྐྱེས་པ་ལ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། དེའི་རང་གི་ངོ་བོ་མ་ངེས་པའི་ཕྱིར་རོ། ། དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་སྟོབ་དཔོན་དག་
གིས་བྱིན་ཅི་མ་ལོག་པའི་རྟགས་ཀྱི་རང་གི་ངོ་བོ་ངེས་པར་བཟུང་བའི་ཕྱིར་ཅི་ནས་ཀྱང་རྗེས་སུ་
དཔག་པ་སྟེད་པར་འགྱུར་བའོ་སྟུམ་ན་བསྟེད་པའི་རྒྱའི་གཏན་ཆོགས་ཀྱི་རང་གི་ངོ་བོ་སྟོན་པའི་
མཚན་ཉིད་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། ། གང་ཡང་འདིག་ཉེན་རྒྱུང་པན་པ་ལ་རྗེས་སུ་དཔག་པ་ཆད་མ་ཉིད་ཏུ་
བསྐྱེས་པར་མི་བྱའོ་ཞེས་བཟུང་བ་དེ་ཡང་མི་རིགས་ཏེ། ཁོ་བོ་ཅག་གིས་རྗེས་སུ་དཔག་པ་ཆད་མ་ཉིད་
ཏུ་བསྐྱེས་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། ། འོ་ན་ཅི་ཞེ་ན། ཐ་སྙད་དེ་འདི་ལྟར་ལོག་པའི་དོན་ཅན་ཀྱི་བསྟན་བཅས་

ཐོས་པ་ལ་ཚོངས་པའི་འདིག་རྟེན་རྒྱུ་པན་པ་ཐེས་སུ་དཔག་པ་ཆད་མ་ཉིད་དུ་གྲུབ་པ་ན་ཡང་གྲངས་
 ཅན་བཞིན་དུ་དེའི་ཐ་སྐད་འཇུག་པར་མི་བྱེད་པ་དེ་ལ་ཡུལ་ཉེ་བར་བསྟན་པས་ཡུལ་ཅན་གྱི་ཐ་སྐད་
 རྒྱུ་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ཏེ། གང་ཞིག་གང་ལས་སྟེས་པ་དེ་ནི་དེ་ཐོབ་པར་བྱེད་པའི་རྣམ་པ་དང་ལྡན་པ་
 ཡིན་ཏེ། རང་གི་དོན་ལ་མངོན་སུམ་བཞིན་ནོ། ། དེ་དང་འབྲེལ་བའི་རྟགས་མཐོང་བའི་སྟོན་ས་བྱུང་
 བའི་རྟགས་ལས་བྱུང་བའི་ཤེས་པ་འདི་ཡང་ཐེས་སུ་དཔག་པར་བྱ་བ་ལས་བྱུང་བ་ཡིན་ནོ་ཞེས་དེ་ལྟར་
 བཟའི་ཡུལ་བསྟན་པས་བཟུང་ལ་འཇུག་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། ། འདི་ལྟར་མངོན་སུམ་ལ་དོན་མ་འབྲུལ་
 བའི་རྒྱ་མཚན་ཉིད་འདིས་ཆད་མ་ཉིད་ཀྱིས་ཐ་སྐད་དུ་བྱེད་ལ། དེ་ལས་བྱུང་བ་ལས་གཞན་མ་འབྲུལ་
 བ་ཅི་ཞིག་ཡོད་དེ། ཇི་སྐད་དུ། མངོན་སུམ་ཡང་ནི་དོན་མེད་ན། ། མི་འབྱུང་བ་ལས་ཆད་མ་ཉིད། །
 འབྲེལ་བ་ཡི་ནི་རང་བཞིན་དེའི། ། རྒྱ་ཡིན་པས་ན་གཉིས་ཀ་མཚུངས། ། ཞེས་བཤད་པ་བཞིན་ནོ། ། དེ་
 ལྟ་བུས་ན་ཇི་ལྟར་གྲངས་ཅན་པ་རྩ་མཆོག་ཅེ་ལ་སྤང་པོ་མེད་པར་ངེས་ཀྱང་བསྟན་བཅོས་ཐོས་པའི་
 ཚོངས་པ་ཡིན་ནོ། ། འདི་སྟམ་དུ་སྟོ་ཐ་དད་པ་ཡིན་མོད། རང་ལས་ཆད་མ་ཡིན་པ་སྟེ། ཇི་ལྟར་རིགས་
 པ་མ་ཡིན་སྟམ་དུ་སེམས་ན། གང་ཕྱིར་ཚོད་པ་འབྲུལ་བ་ལས། ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྟོས་ཏེ། འདིས་
 ནི་ངེས་པ་དང་འགལ་བའི་འབྲུལ་བའི་འབྲས་བྱ་ཚོད་པ་དམིགས་པའི་ཕྱིར་ངེས་པ་མེད་པར་སྟུབ་
 པར་སྟོན་པ་ནི་རང་ལས་ཆད་མ་ཉིད་དུ་དམ་བཅའ་བ་ཐེས་སུ་དཔག་པ་དང་འགལ་བ་ཉིད་དུ་སྟོན་པ་
 ཡིན་ནོ། ། གཞན་ཡང་ངེས་པ་དང་འགལ་བའི་འབྲུལ་བའི་འབྲས་བྱ་དམིགས་པ་སྟོན་པ་ནི། ཆད་མ་
 ཀྱན་གྱི་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྟེ། སྟུ་བ་ངེས་པ་དང་འགལ་བའི་འབྲུལ་བ་གཞན་ཡང་ངེས་པ་དང་
 འགལ་བའི་འབྲུལ་བའི་འབྲས་བྱ་ཉིད་དུ་རྟོགས་པ་རང་ལས་ཆད་མ་ཉིད་དུ་ཁས་ལེན་པ་ན་མི་འགྱུར་
 ཏེ། ངེས་པར་འབྲུལ་བའི་རྒྱ་བསལ་བའི་ཕྱིར་རོ། ། ཕྱིན་ཅི་ལོག་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སྟུ་བ་ལ་བརྟེན་པའོ། །
 འོན་ཏེ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ནི་ཕ་རོལ་བོ་ཚོད་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ཏེ། ཆད་མ་མ་ཡིན་པ་ལ་འཇུག་པ་
 ནི་སྟུ་བར་འགྱུར་ཏེ། ཆད་མ་མ་ཡིན་པ་དེ་ཡང་གཞན་ལས་ངེས་པར་ཁས་སྤངས་པ་ཉིད་ཡིན་ནོ། །
 གང་ཡང་ཆད་མ་མ་ཡིན་པ་དེ་ལ་འཇུག་པ་ནི་སྟུ་བ་ཡིན་ཏེ། དེ་ནི་རང་ཉིད་ལས་ཆད་མ་ཡིན་པར་

ཆད་མའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་བསྐྱེས་པའི་དཀའ་འབྱེལ།

འདོད་པའི་ཕྱིར་རི་ལྟར་རང་ལས་ཆད་མ་ཉིད་དུ་དམ་བཅའ་བ་ལ་རྗེས་སུ་དཔག་པས་གནོད་པ་ཡིན་
ཞེ་ན། བསམ་པ་མ་ཤེས་ཕྱིར་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པས་ལན་འདེབས་པར་བྱེད་དེ། འདིར་བརྗོད་པར་
འདོད་པ་ནི་འདི་ཡིན་ཏེ། གལ་ཏེ་བྱིད་ཅག་ཆད་མ་ཐམས་ཅད་ཆད་མ་ཉིད་ཡིན་པར་ཁས་ལེན་པ་
དེའི་ཆེ་ཆད་མ་ཉིད་དེས་པས་བསྐྱེད་པས་ཆད་མ་ལ་བྱུང་པོ་ཞེས་ཁས་བླངས་པར་འགྱུར་རོ། ། དེ་ལྟ་
ན་ཆད་མ་མ་ཡིན་ཡང་གང་ཁོ་ན་ཆད་མའི་བྱུང་པར་བྱེད་པའི་ཆད་མ་ཉིད་དུ་དེས་པས་མ་བསྐྱེད་པ་
དེ་ལས་ཤུགས་གྱིས་ཆད་མ་མ་ཡིན་པ་ཉིད་གནས་པ་ཡིན་ཏེ། ཆད་མ་དང་ཆད་མ་མ་ཡིན་པ་ནི་བན་
ཚུན་ནམ་པར་གཅོད་པའི་ངོ་བོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། ། དེ་ལྟ་ན་ཆད་མ་མ་ཡིན་པ་ཡང་ཤུགས་གྱིས་དེ་ཁོ་
ན་ལས་ཡིན་པར་འགྱུར་ཏེ། ལྷ་བ་དང་རྩེ་རྒྱུ་ཤེས་པ་ལ་ལྟོས་པ་མེད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་ཆད་མ་
ཉིད་དུ་དེས་པ་མ་སྐྱེས་པ་ཁོ་ན་ཆད་མ་མ་ཡིན་པར་དེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། ། དེ་ལྟ་ཡིན་དང་། འདི་
ཡི་དེས་པ་གནོད་བྱེད་གྱི། ། ཤེས་པ་ལས་གཞན་འདོད་པ་ཡིན། ། ཞེས་སྒྲུབ་པ་དེ་ནི་མི་འཐད་དོ། ། དེ་
ལྟ་ཡིན་དང་སྐྱེས་པའི་དེ་མ་ཐག་ཉིད་དུ་ཆད་མའི་དེས་པ་སྐྱེད་པ་དང་མི་སྐྱེད་པ་དག་གིས་ཆད་མ་
དང་ཅིག་ཤོས་གཉིས་དེས་པའི་ཕྱིར་ཆད་མ་མ་ཡིན་པ་ཡོངས་སུ་དེས་པ་ལས་རྟོགས་པ་དང་ལུན་པས་
ཡང་འཇུག་པར་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་སྐྱེ་བ་སྲིད་པར་ག་ལ་འགྱུར། དེ་རྟོགས་ཕྱིར་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སྐྱེ་བ་
རྟོགས་པའི་ཕྱིར་དེ་དེས་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ། ། འདིས་ཀྱང་དམ་བཅའ་བའི་སྟོན་བསྟན་
པའི་སྟོན་གཏན་ཆེགས་བྱུང་བ་མེད་པ་གསལ་བར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་གཏན་ཆེགས་ཀྱི་སྟོན་ཉིད་དུ་
བལྟ་བར་བྱའོ། ། དམ་བཅའ་བའི་སྟོན་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟ་ཡིན་དང་དམ་བཅའ་བ་སྐྱུབ་པར་བྱེད་པའི་
ཡན་ལག་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དེའི་སྟོན་བརྗོད་པ་ནི་སྟོན་མིན་བརྗོད་པ་ཡིན་ཏེ་ཕྱིར་རྟོགས་པ་ཆར་
བཅད་པའི་གནས་སུ་འགྱུར་རོ། ། བྱམ་པ་ལ་སོགས་པ་གཞན་ནི། ། ཞེས་བྱ་བའི་དཔེ་མ་གྲུབ་པར་
བསྟན་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར། སྐྱེ་བ་ལས་ནི་མ་གཏོགས་པའི། ། ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྟོས་ཏེ། འོན་ཏེ་སྐྱེ་
བའི་དུས་ཕྱིས་རྩ་མཐུག་ལ་སོགས་པ་ལ་ལྟོས་པ་མེད་པའི་སྐྱེ་བའི་དང་རྩ་འཛིན་པ་ལ་སོགས་པའི་
དོན་བྱ་བ་བྱེད་པ་བྱམ་པ་ཉིད་མཐོང་བ་ཉིད་མ་ཡིན་ནམ། དེ་རི་ལྟར་དེ་དག་སྐྱེ་བ་ལས་མ་གཏོགས་

པའི་དུས་སུ་ཡོད་པ་ཡིན་ཞེ་ན། དེ་དག་དུས་ཕྱིས་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྒྲིམ་ཏེ། རང་གི་ཉེར་ལེན་པ་
 བྱི་རིགས་མཐུན་པའི་རྒྱུ་ཅིག་ལྷ་མ་ལྷ་མའོ། ། སོགས་པའི་སྒྲིམ་དེ་འདྲིན་པའི་སྒྲིམ་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་
 གཟུང་ངོ། ། འདི་རྒྱུ་དུ་བཟླ་བ་ཡིན་ཏེ། དུས་ཕྱིས་རང་ཉིད་ཉེ་བར་ལེན་པ་ལ་སོགས་པ་ལ་སྒྲིམ་ན་
 འབྲུག་པ་བྱམ་པ་ལ་སོགས་པའི་མཚན་ཉིད་གཞན་མཐོང་གི་སྒྲིམ་པའི་དུས་ཕྱིས་གནས་པ་ནི་འགའ་
 ཡང་གྲུབ་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དངོས་སོ་ཐམས་ཅད་རྒྱུ་ཅིག་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། ། ཇི་ལྟར་དང་པོའི་ཤེས་པ་
 བྱི་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ལ། གཞན་ལས་ཚད་མར་གནས་པ་ན། ། ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྒྲིམ་ཏེ།
 འོན་ཏེ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པས་པ་རོལ་སོ་ཚོད་པར་བྱེད་པ་ལ་སྒྲིམ་པ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པས་ལན་
 འདེབས་པར་བྱེད་དེ། འདིར་བསྟུས་པའི་དོན་ནི་འདི་ཡིན་ཏེ་མི་སྒྲིམ་པར་བྱེད་པའི་ཤེས་པ་ནི་ཚད་མ་
 ཡིན་པར་བཟོད་དེ། ཚད་མ་སྒྲིམ་བ་མེད་ཅན་གྱི། ། ཤེས་པ་ཞེས་བཤད་པའི་ཕྱིར་རོ། ། མི་སྒྲིམ་པ་དེ་ཡང་
 དོན་བྱེད་པའི་མཚན་ཉིད་ཅན་ཁོན་ཡིན་ཏེ། ཚད་མ་བསམ་པ་ནི་དེའི་དོན་དུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །
 གང་གི་ཕྱིར་རྟོག་པ་དང་ལུན་པ་དོན་བྱེད་པ་དོན་དུ་གཉེར་བ་རྣམས་ཚད་མའམ་ཚད་མ་མ་ཡིན་པའི་
 ཚུལ་གྱིས་ཞེན་པས་ནི་མ་ཡིན་ནོ། ། དོན་བྱེད་པ་དེ་ཡང་བཙོ་བ་དང་སྲིག་པ་ལ་སོགས་པར་སྤང་བའི་
 ཤེས་པ་སྒྲིད་པའི་མཚན་ཉིད་ཅན་ཏེ། དེ་སྒྲིམ་པ་ཉིད་ན་དོན་བྱེད་པ་དོན་དུ་གཉེར་བ་འབྲུག་པའི་རེ་
 བ་ལྡོག་པའི་ཕྱིར། དོན་བྱེད་པའི་ཤེས་པ་དེ་ཡང་རང་རིག་པའི་མངོན་སུམ་གྱི་རང་ཉིད་གྱིས་འབྲུང་བ་
 ཡིན་ཏེ། གསལ་བ་ཉམས་སུ་ཁྱོང་བའི་ཕྱིར་དེ་མ་ཐག་དུ་ཉམས་སུ་ཁྱོང་བ་ཇི་ལྟར་བཞིན་དུ་རྣམ་པར་
 དཔྱད་པའི་ཤེས་པ་སྒྲིམ་བས་ངེས་པའི་ཕྱིར་རང་ཉིད་ལས་ཡིན་པར་གྲུབ་པ་ཡིན་གྱི། གང་གི་དོན་བྱེད་
 པར་སྤང་བའི་ཤེས་པ་གཞན་སྒྲིད་པའི་རྗེས་སུ་འབྲུང་བ་ན་ཐུག་པ་མེད་པར་འཁྱུར་བ་སྒྲིམ་བྱས་དེའི་
 བསྟུན་པར་བྱ་བའི་འབྲས་བྱ་གཞན་འདོད་པ་ཡང་མ་ཡིན་ནོ། ། དེ་བཞིན་དུ་འདིག་རྟོན་ན་རོམས་པ་
 ལ་སོགས་པའི་འབྲས་བྱ་མངོན་པར་འདོད་དེ། དེ་ཡང་ཆོམ་པ་དང་ཡོངས་སུ་གཏུང་བ་མེད་པ་ལ་
 སོགས་པའི་ཤེས་པ་འབྲུང་བ་ཉིད་ལས་མངོན་པར་གྲུབ་པོ་ཞེས་བྱ་བ་དེ་ཅམ་གྱིས་སྒྲིམ་བོ་རྣམས་ཡོངས་
 སུ་མགུ་ན་ལྡོག་པར་འཁྱུར་པའི་ཕྱིར་དེ་རང་ལས་འདོད་པ་གྲུབ་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བཟོད་དོ། ། དེ་ཡང་

ཚད་མའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་བསྟུན་པའི་དཀའ་འབྲེལ།

དེའི་རྒྱ་རྒྱ་པའི་ཤེས་པ་སྟོན་དུ་འགྲོ་བ་ཅན་དེའི་དེ་ཐོབ་པའི་རྣམ་པ་ཚད་མ་ཞེས་བྱ་ལ། རྣམ་པ་དེ་
ཡང་གོམས་པའི་ཕྱིར་འབྲས་བྱ་མི་ཤེས་པས་ངེས་པར་གཞུང་བར་མི་རྣམ་པའི་ཕྱིར་ཕྱིས་ཀྱི་འབྲས་
བྱས་ཤེས་པ་འདུག་པར་ངེས་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་དང་པོ་གཞན་ལས་ཚད་མ་ཉིད་དུ་བཞིན་དོ། ། གཞན་
ཡང་རྣམ་པ་གཞན་གྱིས་ཀྱང་ཐུག་པ་མེད་པ་སྤངས་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་དངོས་མེད་ལུལ་ཅན་ནི། ། ཞེས་
བྱ་བ་ལ་ལ་སོགས་པ་སྟོས་ཏེ། གལ་ཏེ་དང་པོ་སོག་མའི་ཤེས་པ་དངོས་པོ་མེད་པ་ལ་འདུག་པར་འགྱུར་
ན། དེའི་ཆེ་ཕྱིས་འབྱུང་བའི་འབྲས་བྱའི་ཤེས་པ་སྟེ་བར་མི་འགྱུར་ཏེ། རྒྱ་མེད་པའི་ཕྱིར་ལ་དོན་བྱེད་
པའི་ཤེས་པ་ནི་དངོས་པོ་དང་འབྲེལ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། ། མེ་མ་ཡིན་པ་འཛིན་པའི་ཤེས་པ་ལས་མུ་
ངན་འཆོང་གི་མེ་རྟོག་ལ་སོགས་པ་ལས་མེར་ངེས་པ་ཉིད་ཀྱིས་འདུག་པ་ལས་བཙོ་བ་དང་སྟེག་པ་ལ་
སོགས་པར་སྤང་བའི་ཤེས་པ་སྟེ་བ་མ་ཡིན་ལ་སྟེ་ན་ཡང་འདི་མེ་ཁོ་ན་ཡིན་ནོ། ། གང་ལས་ཤེན་མེའི་
མཚན་ཉིད་ནི་བཙོ་བ་དང་། སྟེག་པ་ལ་སོགས་པའི་འབྲས་བྱ་སྟེད་པའི་རྒྱ་ཉིད་ཅམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་
རོ། ། དེའི་ཕྱིར་རི་སྟེང་ཅས་བྱ་བ་ནི་འདི་ལ་མཐུག་སྟུང་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། ། འོན་ཏེ་དོན་བྱེད་པའི་
ཤེས་པ་བཞིན་དུ་དང་པོའི་ཤེས་པ་ཡང་མེའི་དངོས་པོས་སྟེད་པ་ཉིད་མ་ཡིན་ནམ། དེས་ན་ཅིའི་ཕྱིར་
དེ་ཉིད་ལ་ཚད་མ་མ་ཡིན་པ་ཉིད་དུ་དོགས་ཀྱི་ཕྱི་མ་ལ་ནི་མ་ཡིན་ཞེས་དོགས་པ་ལ། རྟེན་སོགས་
འབྲས་བྱ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྟོས་ཏེ། དང་པོའི་ཤེས་པ་ལ་ནི་འཁྲུལ་བའི་རྒྱ་ཡོད་པ་དེ་འདི་ལྟར་
མཐུག་སོགས་སུ་བཙོ་བ་ལ་སོགས་པའི་འབྲས་བྱ་མ་བྱུང་བ་དང་། འཁྲུལ་བའི་ཤེས་པ་དང་ཆོས་མཐུན་
པ་དང་སྟོ་མི་གསལ་བ་དང་། སོགས་པའི་སྒྲས་མ་གུས་པ་དང་། མ་གོམས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་
གཞུང་རོ། ། འབྲས་བྱའི་ཤེས་པ་ལ་ནི་འཁྲུལ་བའི་རྒྱ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རང་ལས་
ངེས་པ་ཡིན་ནོ། ། ཤེས་པ་དང་པོ་ལ་ཡང་གང་གོམས་པ་ལ་སོགས་པས་འཁྲུལ་བའི་རྒྱ་མཚན་བསལ་
བ་དེ་ནི་རང་ཉིད་ལས་ཚད་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་སྟོན་པའི་ཕྱིར། གོམས་པས་འདུག་ན་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་
པ་སྟོས་ཏེ། གོམས་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་དཔེར་ན་རྣལ་འབྱོར་བ་རྣམས་སམ། བོར་བྱ་དང་། དེ་དང་འབྲེལ་
ལ་སོགས་པ་ལ་དེ་རིག་པ་རྣམས་འཁྲུལ་བའི་རྒྱ་མཚན་ཐག་རིང་དུ་སྤངས་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་

གསལ་བར་སྒྲུབ་བ་སྒྱེ་བ་ཡིན་ལ། དེ་བཞིན་དུ་གཞན་ལ་ཡང་གོམས་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་གསལ་བ་རབ་
 ཏུ་སྒྲུབ་བ་ཉིད་ཀྱིས་འཁྲུལ་བར་དོགས་པ་གསལ་བ་ཅན་སྒྱེ་བ་ན་བར་མ་ཆོད་པར་རིགས་མཐུན་པ་
 མཐུན་མོང་པའི་རྣམ་པར་ངེས་པ་ཅན་གྱིས་རྣམ་པར་གཅོད་པའི་ཤེས་པ་སྒྱེས་པ་ན་དེའི་ཡུལ་རིགས་མི་
 མཐུན་པ་ལས་ཐོག་པར་ངེས་པའི་ཕྱིར་དེ་རང་ཉིད་ལས་ཆོད་མ་ཡིན་པར་བརྟེན་དོ། །གང་ཡང་གོམས་
 པ་དང་ལྡན་པས་འདུག་པ་ན་དེ་འདྲ་བའི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་རྟོག་པ་མཐོང་བའི་ཕྱིར་ཇེས་སྲུང་པག་པ་ཁོ་
 བ་ལས་དོན་ཐོབ་པའི་རྣམ་པའི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་ཆོད་མ་ཉིད་ངེས་པའི་ཕྱིར་ཐམས་ཅད་དུ་གཞན་
 ལས་ཆོད་མ་ཉིད་དུ་ངེས་པར་བྱའི། ལ་ལར་རང་ལས་ངེས་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ་སྟུང་དུ་སེམས་པ་སྟེ། དེ་ནི་
 ཁོ་ལོ་ཅག་གིས་མ་གོ་སྟེ། འདི་སྒྲུར་མ་འདྲེས་པའི་དེ་དང་འདྲ་བའི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་རྟོག་པ་ངེས་པ་ཉིད་
 གང་ལས་བྱུང་ཞེས་བྱ་བ་བརྟེན་པར་བྱ་དགོས་སོ། །གལ་ཏེ་གོམས་པ་ལས་སོ་ཞེ་ན། འོན་ཏེ་དེ་སྟུན་
 འཁྲུལ་བའི་རྒྱ་མེད་པའི་ཕྱིར་གལ་ཏེ་གོམས་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་རིགས་མི་མཐུན་པའི་རྣམ་པ་རྣམ་པར་
 གཅོད་པས་རིགས་མཐུན་པ་མཐུན་མོང་མ་འདྲེས་པའི་འདྲ་བ་ཉིད་ངེས་པར་བྱེད་ཀྱི། གང་གི་དེ་ཉམས་
 སུ་ཁྱོད་ཞིང་འཁྲུལ་བའི་རྒྱ་དང་བྲལ་བ་ན་ཡང་མ་ངེས་པ་ཞེས་བྱ་བར་འཇུག་བ་ཆོད་མ་ཉིད་ལ་ཅི་
 ཞིག་སྒྲུབ་གཞན་ཡང་འདྲ་བ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ཅི་ཞིག་གལ་ཏེ་རྟོག་པའི་ངོ་བོ་ཡིན་ན་དེ་ལོག་པའི་ཤེས་
 པ་ལ་ཡང་ཡོད་པའི་གཏན་ཆོགས་མ་ངེས་པ་ཉིད་ཡིན་ནོ། །ཅི་སྟེ་དམར་པོའི་རྣམ་པར་སྒྲུབ་བ་ཡིན་
 བ། དེ་ནི་ཨ་ཤོ་ཀའི་མེ་རྟོག་ལ་སོགས་པར་འཛིན་པའི་ཤེས་པ་ལ་ཡང་ཡོད་པའི་ཕྱིར་འཁྲུལ་བ་ཉིད་
 ཡོད་པ་ཡིན་ནོ། །ཅི་སྟེ་མེ་རྟོག་ལ་སོགས་པའི་དངོས་པོའི་འབྲས་བྱ་ཉིད་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། དེ་རི་སྒྲུར་ངེས་
 པ་བརྟེན་པར་བྱ་དགོས་སོ། །དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་བསྐྱུབ་ཀྱི་པར་བྱ་བའི་དོན་དུ་རྟགས་གཞན་གྱི་ཇེས་སྲུང་འབྲང་
 བར་བྱེད་ན་ཐུག་པ་མེད་པར་འཇུག་དོ། །ཡང་ཅི་སྟེ་རྟགས་ཀྱི་ཇེས་སྲུང་འབྲང་བ་མེད་པར་ཡང་གོམས་
 པའི་སྟོབས་ཁོན་ལས་དེ་མངོན་སུམ་གྱི་རང་ཉིད་ལས་སྒྲུབ་བོ་སྟུང་ན་ནི་དེ་སྟུན་འོན་གལ་ཏེ་གོམས་
 པའི་རྣམ་པ་འདི་འདྲ་བར་ཁས་ལེན་པར་བྱེད་པ་དེའི་རྟགས་ཀྱི་ཇེས་སྲུང་འབྲང་བ་མེད་པར་རྣམ་པ་
 ངེས་པ་ཡང་གོམས་པ་ཉིད་ལས་འབྱུང་ངོ་ཞེས་ཅིའི་ཕྱིར་ཁས་ལེན་པར་མི་བྱེད། གཞན་ཡང་གལ་ཏེ་

ཚད་མའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་བསྟུན་པའི་དགའ་འབྲེལ།

ཤེས་པ་དེའི་འབྲས་བུ་ཉིད་གྲུབ་ན་དེའི་ཆེ་བྱེད་པའི་རྗེས་སུ་འབྲང་པ་དོན་མེད་དེ། དེའི་འབྲས་བུ་
ཉིད་དུ་ངེས་པ་ཉིད་ཀྱིས་རྗེས་སུ་དཔག་པའི་ཤེས་པ་བཞིན་དུ་དོན་དེ་ཐོབ་པར་རུས་པ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་
རྟོ། ། ཅི་སྟེ་རྗེས་སུ་དཔག་པའི་ཤེས་པ་དངོས་པོ་དང་འབྲེལ་བའི་རྟགས་ལས་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར་རྒྱད་ནས་
དངོས་པོའི་འབྲས་བུ་ཉིད་དུ་ངེས་པ་ཉིད་ལས་རང་ལས་ཚད་མ་ཉིད་ཡིན་གྱི། འདྲ་བའི་སྟོབས་ཀྱིས་
ནི་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ན་ཐུག་པ་མེད་པར་འགྱུར་རོ། ། དེ་བཞིན་དུ་འདིར་ཡང་རང་ཁོ་ན་ལས་
ཚད་མ་ཉིད་དུ་འགྱུར་ཏེ། འདི་ལྟར་གང་ལས་སྟོགས་ངེས་ན་ཡང་བསྐྱབ་པར་བྱ་བའི་དོན་རྟགས་པ་མི་
སྐྱེ་བ་དེར་ནི་རྟགས་པ་བོད་པའི་ཆོས་ཅན་ལ་བྱུང་བའི་རྗེས་སུ་འབྲང་བར་བྱེད་དེ་དཔེར་ན་བྱས་པ་
དང་མི་རྟག་པ་བཞིན་ནོ། ། འདིར་ཤེས་པ་ཡོད་པའི་འབྲས་བུ་ངེས་པ་ཉིད་ཀྱི་དོན་དེ་ལ་མི་འཁྲུལ་བ་
ཉིད་ཀྱིས་དེ་ཐོབ་པའི་རུས་པ་གྲུབ་པ་ཡིན་གྱི་དེ་དང་འདྲ་བའི་རྟགས་ཀྱིས་ནི་མ་ཡིན་ནོ། ། གལ་ཏེ་དེ་
ལྟ་ན་སྟོབ་དཔོན་གྱིས་འདི་གཉེན་རྒྱུད་པན་པའི་དབང་དུ་མཛད་ནས་དེ་ཤེས་པའི་གསལ་བ་འགའ་
ཞིག་གི་འདུག་པ་ལ་སྐྱེ་བ་དང་མི་སྐྱེ་བ་དག་དམིགས་ནས་རི་ལྟར་ཉེ་བར་བསྟན་པ་ལ་འདུག་པ་མི་
འཁྲུལ་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་མངོན་སུམ་ཁོ་ན་ཚད་མ་ཡིན་གྱི་རྗེས་སུ་དཔག་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་དེའི་
མཆན་ཉིད་ལ་བྱུང་བར་སྐྱེ་བར་བྱེད་པ་ན། རི་ལྟར་ཆོས་མཐུན་པ་མཐོང་བ་ལས་རི་ལྟར་དེ་ལྟར་རབ་
དུ་བསྐྱབ་པ་དེ་ནི་རྗེས་སུ་དཔག་པར་བྱ་བ་ལས་མ་འདས་སོ་ཞེས་རི་ལྟར་གསུངས་ཤིང་། སྟོན་འདི་ནི་
མེད་དེ་རང་དང་གཞན་གྱི་རྒྱུད་ལ་འདུག་པའི་ཉམས་སུ་སྦྱང་བའི་ཡུལ་ཅན་གྱི་སྒྲིའི་དབང་དུ་བྱས་
ནས་འདི་གསུངས་པ་ཡིན་ཏེ། ཡུལ་ཉམས་སུ་སྦྱང་བ་ལས་མ་གཏོགས་པ་ཞེས་བཤད་པའི་ཕྱིར་རོ། །
གཞན་དུ་གལ་ཏེ་འདྲ་བ་ལས་ཐམས་ཅད་དུ་ཚད་མ་ཉིད་དུ་ཁས་ལེན་པར་བྱེད་ན་དེའི་ཆེ་བྱེད་
ཉམས་སུ་སྦྱང་བ་ལས་མ་གཏོགས་པ་ཞེས་བྱ་བའི་དགག་པ་དོན་མེད་པར་འགྱུར་རོ། ། དེ་ལྟ་བུས་ན་
གོམས་པའི་སྟོབས་ལས་འཁྲུལ་བའི་རྒྱ་མཆན་ཉིད་སྤངས་པར་སྐྱེ་བ་གང་ཡིན་པ་དེར་རང་ཉིད་ལས་
ཚད་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བར་གནས་སོ། ། རི་ལྟར་དངོས་པོའི་ཤེས་པ་དེ་ནི་མི་སྐྱེ་བ་ལ་སྟོས་པ་ཞེས་བྱ་བ་
ལ་སོགས་པ་གང་སྐྱས་པ་དེ་ལ། རིགས་མི་མཐུན་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྟོས་ཏེ། གང་ལ་ཚད་མ་ཉིད་

དུ་ཉམས་སུ་ཁྱོད་བ་ཡང་འབྲུལ་བའི་རྒྱ་སྤྲིད་པའི་ཕྱིར་ངེས་པར་མི་རྣམས་པ་དེར་ནི་དོན་བྱེད་པར་སྒྲུང་
 བའི་ཤེས་པ་གཞན་ལས་ངེས་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཙམ་ཉིད་གྱིས་སྦྱིས་བྱའི་མངོན་པར་འདོད་པའི་དོན་གྱུབ་
 པས་རེ་བ་ཆད་པའི་ཕྱིར་མི་སྦྱ་བས་ཀྱང་མི་སྦྱ་བ་གཞན་དེ་ཁོ་ན་བཞིན་དུ་སྟེ་དང་པོའི་ཤེས་པ་བཞིན་
 དུ། ལྟོས་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་ནོ། ། གལ་ཏེ་འགའ་ཞིག་རང་ཉིད་ལས། ། ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ལ། འབྲུལ་
 པའི་རྒྱ་ནི་མེད་པའི་ཕྱིར། ། ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྟོས་ཏེ། འོན་ཏེ་ཐེ་ཚོམ་མེད་པའི་དོན་མེད་ན་མི་
 འབྱུང་བ་ཉིད་དུ་མ་ངེས་པའི་དོན་ཆད་མའི་རྣམས་པ་ཅན་གྱིས་ཤེས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་རྗེས་སུ་དཔག་པ་
 བཞིན་དུ་ཆད་མར་མི་འགྱུར་ཏེ། རི་ལྗར་རྗེས་སུ་དཔག་པ་དོན་མེད་ན་མི་འབྱུང་བར་ཐེ་ཚོམ་ཟ་ན་
 ཆད་མར་མི་འདོད་པ་དེ་བཞིན་དུ་མངོན་སུམ་ཡང་མི་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། སྟོན་འདི་མེད་དེ། གང་གི་ཕྱིར་
 རྗེས་སུ་དཔག་པ་བཞིན་དུ་མངོན་སུམ་དོན་མེད་ན་མི་འབྱུང་བའི་བདག་ཉིད་སྟོན་པ་ན་ཆད་མ་ཉིད་
 དུ་འདོད་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། ། འོ་ན་ཅི་ཞེ་ན། སྒྲུང་བཞིན་པའི་དོན་ངེས་པར་བྱེད་པ་ན་སྟེ། འདི་ལྗར་
 དོན་བྱེད་པ་དོན་དུ་གཉེར་བ་མངོན་པར་འདོད་པའི་དོན་ཐོབ་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་ཆད་མར་བརྟོད་གྱི་
 དོན་གྱི་ལུལ་དུ་སྦྱིས་བྱ་གཏོང་བར་བྱེད་པའམ། སྦྱིས་བྱའི་ལུལ་དུ་དོན་འགྲགས་པར་བྱེད་པ་ནི་དེ་
 ཐོབ་པར་བྱེད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། འོན་ཀྱང་སྦྱིས་བྱ་འཇུག་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། ། སྦྱིས་བྱ་དེ་ཡང་ལག་པ་
 བས་བཟུང་ནས་འཇུག་པར་བྱེད་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། ། འོ་ན་ཅི་ཞེ་ན། འཇུག་པའི་ལུལ་ཉེ་བར་སྟོན་པ་
 ལས་ཡིན་ལ། ཉེ་བར་སྟོན་པ་དེ་ཡང་སྒྲུང་བཞིན་པའི་དོན་ངེས་པར་བྱེད་པ་ལས་ཡིན་གྱི། གཞན་ནི་མ་
 ཡིན་ནོ། ། གང་ཡང་ཐེ་ཚོམ་ཟ་བ་དེར་གདོན་མི་ཟ་བར་སྒྲུང་བཞིན་པའི་རྣམས་པ་ངེས་པ་ཡོད་པ་ཡིན་
 ཏེ། དེ་མ་ངེས་ན་དེ་རྣམས་པར་དཔྱད་པ་མི་རུང་བའི་ཕྱིར་རོ། ། དེ་ལྟ་ཡིན་དང་དེ་ཙམ་གྱིས་མངོན་སུམ་
 གྱི་བྱ་བ་ཡོངས་སུ་རྟོགས་པ་ཡིན་ལ། ཕྱིས་འབྱུང་བའི་དོན་མེད་ན་མི་འབྱུང་ལ་ཐེ་ཚོམ་ཟ་བས་ནི་
 མངོན་སུམ་གྱི་བྱ་བ་ལ་མི་གཞོད་པའི་ཕྱིར་ཐེ་ཚོམ་ཡོད་ན་ཡང་མངོན་སུམ་ཆད་མ་ཉིད་དུ་འགྱུར་བ་
 ཁོ་ནའོ། ། གང་ཡང་སྒྲུང་བའི་དངོས་པོ་དང་འགལ་བའི་རྣམས་པར་ངེས་པ་དང་ལྡན་པ་སྟེ་བ་དེར་ནི་
 ཆད་མ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟ་ནི་སྟོག་རྒྱ་འདྲིན་པའི་ཤེས་པ་རྒྱ་ངེས་པ་དང་ལྡན་པ་ལྟ་བུ་སྟེ། དེ་རི་རྒྱ་དུ་

བཤད་པའི་ཚད་མའི་བྱ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། ། ཀའ་ཡང་། ཏུང་ལ་མེར་མོར་ཤེས་པ་དང་། རྟོན་བྱའི་
འོད་ལ་རྟོན་བྱར་ཤེས་པ་དེ་ཡང་ཚད་མ་མ་ཡིན་པ་ཉིད་དོ། ། དེ་ལ་དོན་ལ་ངེ་ལྟ་བ་བཞིན་སྒྲུང་བ་དང་
ངེས་པ་དག་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། ། མངོན་སྲུང་གིས་འཛིན་པ་དང་མི་འཛིན་པ་ནི་སྒྲུང་པའི་དབང་གིས་
ཡིན་གྱི། དོན་ལ་མི་སྟེན་བ་ཅམ་ལས་ནི་མ་ཡིན་ནོ། ། འདི་ལ་ཡུལ་དང་རྒྱས་དང་རང་བཞིན་དང་གནས་
སྐབས་ངེ་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་སྒྲུང་བ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ལ། ཡུལ་དང་རྒྱས་དག་གྲུང་དངོས་པོའི་རང་བཞིན་
ཐ་དད་དུ་བྱེད་པ་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཡུལ་དང་རྒྱས་དེ་ཉིད་དུ་འགྱུར་བ་དེ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟ་མ་
ཡིན་ན་ཐ་དད་པའི་ཐ་སྟངས་རྒྱན་ཚད་པར་འགྱུར་རོ། ། རྗེས་སུ་དཔག་པ་ནི་རྣམ་པར་རྟོག་པའི་བདག་
ཉིད་ཡིན་པ་ཉིད་ཀྱི་སྤྱིའི་ཡུལ་ཅན་ཡིན་པས་དངོས་པོ་མི་སྒྲུང་བའི་དབང་གིས་དངོས་པོའི་ཡུལ་ཅན་
དུ་རྣམ་པར་གཞག་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། ། འོ་ན་ཅི་ཞེ་ན། རེས་པའི་དབང་གིས་ཏེ། རི་སྐད་དུ། རེས་པ་
རྣམས་ཀྱི་མ་ངེས་གང་། ། དེ་ནི་དེ་དག་ངེ་ལྟར་ཡུལ། ། ཞེས་བཤད་པ་ལྟ་བུའོ། ། དེ་ལྟ་ཡིན་དང་རྗེས་སུ་
དཔག་པ་ནི་དེར་སྒྲུང་བས་སྟོང་ཡང་མེད་ན་མི་འབྱུང་བའི་དོན་མཐོང་བའི་སྟོབས་ཀྱིས་སྦྱེད་པའི་
ཕྱིར་བརྒྱད་ནས་དངོས་པོ་དང་འབྲེལ་བས་ཚད་མ་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་གདོན་མི་བར་དེ་ལ་མེད་ན་
མི་འབྱུང་བ་ངེས་པ་ལ་སྟོས་པར་བྱ་བ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ན་རྗེས་སུ་དཔག་པ་སྦྱེ་བ་མི་སྤྱིད་པའི་
ཕྱིར་རྗེས་སུ་དཔག་པ་མངོན་སྲུང་དང་མཚུངས་པ་མ་ཡིན་ནོ། ། འོན་ཏེ་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དེ། ། ཞེས་བྱ་
བ་ལ་སོགས་པས་གཞན་གྱིས་གཞན་ལ་ཚད་མ་ཉིད་ཡིན་ན་པན་ཚུན་བསྟེན་པ་ཉིད་དུ་སྟོན་པ་ཡིན་
ཏེ། འདི་ལྟར་རྟོག་པ་སྟོན་དུ་གཏང་བ་རྣམས་ཚད་མ་ཉིད་དུ་ངེས་པ་ལ་འཇུག་ལ། འཇུག་པ་ན་ཡང་
ཚད་མ་ཉིད་དུ་ངེས་པའི་ཕྱིར་པན་ཚུན་བསྟེན་པས་ངེ་ལྟར་རྟོགས་པ་དང་ལྟན་པ་འདོད་པའི་དོན་མ་
ངེས་པ་ན་འཇུག་པར་འགྱུར་ཞེ་ན། བརྟོད་པ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པས་ལན་འདེབས་པར་བྱེད་དེ།
འཇུག་པ་ནི་རྣམ་པར་གཉིས་ཏེ། དོན་བྱེད་པའི་དོན་ཅན་དང་། ཚད་མར་ངེས་པའི་དོན་ཅན་ནོ། ། དེ་
འཇུག་པ་དང་པོའི་ཐེ་ཚོམ་ཡོད་ན་ཡང་ངེ་ལྟར་འགྱུར་བ་དེ་ལྟར་བསྟན་ནི་ནོ། ། མངོན་སྲུང་མི་སྒྲུང་
བར་ངེས་པར་བྱེད་པ་ཅམ་ཉིད་ཀྱིས་འཇུག་པར་བྱེད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། ། དེས་ན་དེ་ལྟ་ན་རྟོག་པ་

དང་ལྷན་པ་ཉམས་པར་ཐལ་བར་མི་འགྱུར་ཏེ། འོན་དེ་ལ་ཐེ་ཚོམ་ཟ་བས་ཀྱང་ཁིང་བ་ལ་སོགས་པ་
 བཞིན་དུ་འཇུག་པ་མཐོང་བའི་ཕྱིར་རོ་སྤྲུལ་དུ་བསམས་པ་ཡིན་ནོ། ། རྟོག་པ་སྟོན་དུ་བཏང་བས་ཁིང་
 བ་ལ་སོགས་པ་ཐབས་ངེས་པས་འཇུག་གོ་ཞེས་ཀྱང་བརྗོད་པར་ནུས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཐབས་ནི་ཐབས་
 ལས་བྱུང་བ་ལ་ལྟོས་པའི་ཕྱིར་ཐབས་བྱུང་བ་མ་ངེས་པར་དེ་ངེས་པ་མི་རུང་བའི་ཕྱིར་རོ། ། འཇུག་པ་
 གཉིས་པ་ལ་ཡང་དེ་ཆད་མ་ཉིད་དུ་ཐེ་ཚོམ་ཟ་བ་ཡོད་ན་ཡང་ཆེས་རིགས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བསྟན་པའི་
 ཕྱིར་གང་ལ་དེ་ཡི་ཆད་མ་ཉིད། ཅེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྟོས་ཏེ། གང་ལས་གང་གི་ཕྱིར་དེ་ཆད་མ་
 ཉིད་དུ་ངེས་པ་ལ་ཐེ་ཚོམ་གྱིས་འཇུག་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་སྟེས་བྱ་དེས་ཐབས་ངེས་པ་ཉིད་ཡིན་ནོ། ། དེ་ལྟ་
 ན་ཐབས་ཀྱི་ཡུལ་ལ་ཐེ་ཚོམ་མེད་པའི་ཕྱིར་འཇུག་པར་རིགས་པ་ཉིད་ཡིན་ནོ། ། ཇི་ལྟར་དེར་ཐབས་
 དེ་ངེས་པ་ཡིན་ཞེ་ན། དེ་ལྟར་ཐེ་ཚོམ་གྱིས་འཇུག་ཀྱང་། ། ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྟོས་ཏེ། ཆད་མ་ཉིད་
 ཡང་ཐེ་ཚོམ་གྱིས་འཇུག་ན་ཡང་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ། ། ལྟག་མ་ནི་གོ་བར་སྤྲོ་བའི་ཕྱིར་ནམ་པར་མ་
 ཕྱེའོ། ། འོན་ཕྱེད་སྤང་བའི་ཤེས་པ་ནི། ། ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པས་གཞན་དག་དོན་ཕྱེད་པའི་ཤེས་པ་
 ལས་ཆད་མ་ཉིད་དུ་ངེས་པ་མ་ངེས་ཉིད་དུ་བསྟན་པའི་ཕྱིར་ཐུག་པ་མེད་པ་ཉིད་སྐྱབ་པར་བྱེད་པ་ཡིན་
 ཏེ། དེ་ཡི་རྒྱ་ནི་དངོས་པོ་ཡང་། ། ཞེས་བྱ་བ་ནི་དོན་ཕྱེད་པར་ཤེས་པའི་རྒྱ་སྟེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཆད་མ་ཉིད་མ་
 ཡིན་ཞེས་འབྲེལ་ཏོ། ། དེ་མིན་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པས་ལན་འབེབས་པར་བྱེད་དེ། རེ་ཞིག་གསལ་ཏེ་ཕྱི་
 རོལ་གྱི་དོན་དུ་སྤྲོ་བའི་སངས་རྒྱས་པ་ལ་ཚོད་པ་བྱེད་ན་དེ་མ་གྲུབ་པོ་ཞེས་ཆོགས་སུ་བཅད་པ་དང་
 པོས་བསྟན་ཏེ། འདི་ལྟར་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་དུ་སྤྲོ་བ་དེས་དོན་ལ་མི་སྤྲོ་བའི་ཕྱིར་ཆད་མ་ཉིད་དུ་འདོད་ཀྱི།
 དོན་ཕྱེད་པའི་ཤེས་པ་ལ་མི་སྤྲོ་བའི་ཕྱིར་ནི་མ་ཡིན་ནོ། ། མི་ལམ་ལ་དོན་ལ་མི་སྤྲོ་བ་ཡོད་པ་ཡང་མ་
 ཡིན་ཏེ། མི་ལམ་གྱི་གནས་སྐབས་ཐམས་ཅད་འཁྲུལ་པ་ཉིད་དུ་ཐམས་ཅད་ལ་ཚོད་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་
 རོ། ། དེར་ཤེས་པ་ཐམས་ཅད་དོན་མེད་པ་ཁོ་ནར་སྟེ་བའི་ཕྱིར་ཡུལ་མེད་པ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། དེས་ན་སང་
 པའི་གནས་སྐབས་ན་འབྱུང་བའི་ཤེས་པ་ལ་ཆད་མའི་མཚན་ཉིད་འཇུག་པའི་ཕྱིར། གཞན་གྱིས་
 འཁྲུལ་བ་མི་རིགས་སོ་སྤྲུལ་དུ་བསམས་པ་ཡིན་ནོ། ། གཞན་ཡང་འཇུག་པ་སྟོན་སུ་འགྲོ་བ་ཅན་མ་

ཡིན་པ་དང་། མི་བརྟན་པ་དང་། འཕྱུལ་བའི་མི་ལམ་དུ་དོན་བྱེད་པའི་ཤེས་པ་དེ་ལས་སྒྲིག་པ་སང་པའི་
གནས་སྐབས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་མཇུག་པ་དེ་ལྟ་བུའི་ཚད་མ་ཉིད་མི་ལམ་གྱི་མ་ངེས་པ་གང་ལས་ཡིན། ཅི་
སྟེ་ནལ་འབྱེད་སྟོང་པ་ལ་ཚོད་པ་བྱེད་ན། དེ་ལ་ཡང་འདི་ནི་མངོན་སུམ་ལ་ཉེ་བར་མི་མཐོ་སྟེ། འདི་
ལྟར་ཆད་མ་སྟུ་བ་མེད་ཅན་གྱི། ཤེས་པ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ནི་མ་སྟུ་པའི་ཚད་མའི་མཚན་ཉིད་ཡིན་
པས་དེ་ལས་དོན་བྱེད་པར་སྦྱང་བའི་ཤེས་པ་རིགས་པ་ཉིད་མི་སྟུ་བ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟར་སྟེ་བ་ན་འདིག་
རྟེན་དེ་མ་སྟུ་བ་བྱེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དོན་དུ་གཉེར་བ་འབྱུག་པ་ནི་དེའི་དོན་དུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། དེ་
ཉིད་ལ་འདིག་རྟེན་ན་མ་སྟུ་བ་མཇུག་ཅད་དོན་དམ་པ་ཉིད་དུ་མངོན་པར་ཞེན་པའི་ཕྱིར། མ་སྟུ་པའི་
ཤེས་པ་དེ་ཡང་སང་པའི་གནས་སྐབས་ན་ཡོད་པ་ཉིད་ཡིན་གྱི་མི་ལམ་གྱི་གནས་སྐབས་ཀྱིས་ནི་མ་
ཡིན་ནོ། དེ་ལྟ་ཡིན་དང་། སང་པ་དེ་ཤེས་པ་ཡིན་པ་ན་ཞེས་བྱ་བའི་བྱད་པར་ལ་བརྟེན་པའི་ཕྱིར་ཅིག་
ཤོས་ཀྱིས་འཕྱུལ་བ་མ་ཡིན་ནོ། འདི་སྟུ་བ་དུ་ནམ་པ་མཇུག་ཅད་ཀྱིས་སྦྱང་བ་མཚུངས་ན་ཡང་འདི་ནི་
སང་པའི་གནས་སྐབས་སོ། འདི་ནི་མི་ལམ་གྱི་གནས་སྐབས་སོ་ཞེས་བྱ་བའི་མ་དད་པའི་ངེས་པ་འདི་
དེ་ལྟར་ཡིན་སྟུ་བ་སེམས་ན། དེའི་ཕྱིར། རང་རིག་པའི་ངོ་བོའི་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྟོས་ཏེ། གོ་
བར་ཟད་དོ། ། བརྒྱལ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གཞན་གྱི་ལྷན་ཀ་དོགས་པར་བྱེད་དེ། གལ་ཏེ་གཞན་
ལས་ཚད་མ་ཉིད་དེས་ན་དེའི་ཆེ་ཆད་མ་གཞན་གྱི་གཞལ་བར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དེ་གཞལ་བྱ་
ཉིད་དུ་འཕྱར་ན། ཚད་མ་ཉིད་གཞལ་བྱར་རིགས་པ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། འགལ་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་སྟོན་ན་
དེ་ནི་འགལ་བ་མེད་པ་མ་ཡིན་ཞེས་བྱ་བས་ལན་འདེབས་ཏེ། དེ་ནི་ཞེས་བྱ་བ་ནི་འདི་ནས་ལོ། ལྟོས་པ་
མ་དད་པའི་ཕྱིར་རྒྱ་དང་འབྲས་བྱ་དང་མ་དད་བྱ་མའི་མ་སྟུ་བ་ཞེན་དུ་མི་འགལ་ལོ། འདི་ཉིད་སྟོན་
པ་ནི་དེའི་གཟུང་བྱའི་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྟེ། ཤེས་པ་དེས་གཟུང་བར་བྱའི་དངོས་སོ་གང་ཡིན་པ་
དེ་ལ་ལྟོས་ནས་ཚད་མ་ཁོ་ན་ཡིན་གྱི་གཞལ་བྱ་ནི་མ་ཡིན་ལ། རྣམ་པར་འདོག་པའི་ཚད་མ་གཞན་ལ་
ལྟོས་ནས་ནི་གཞལ་བྱ་ཁོ་ན་ཡིན་གྱི་ཚད་མ་ནི་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་འཆོལ་བའི་ཉེས་པ་མེད་དེ། རྒྱ་དང་
འབྲས་བྱ་ཉིད་སོགས་བཞིན། ཞེས་བྱ་བ་ནི་ལྟོས་པ་མ་དད་པས་མ་འཆོལ་བ་བཞིན་ནོ། དེ་ལྟ་བུ་

ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པས་མཐུག་སྐྱད་པར་བྱེད་དོ། ། གཞན་ལ་ནི་འདོད་པ་ལྟོག་ཕྱིར། ། ཞེས་བྱ་བ་ནི་
 གཞན་ཡང་ཡིན་ལ་འདོད་པ་ཡང་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཆོག་ནམ་པར་སྐྱར་བའམ། གཞན་ཡང་དེ་མི་སྐྱ་བ་
 གཞན་ལ་འདོད་པ་ནི་གཞན་ལ་འདོད་པ་སྟེ། དེ་སྒྲིག་པ་ཞེས་བསྟུན་ལོ། ། གཞན་ཡང་། ཚད་མ་སྐྱ་བ་མེད་
 ཅན་གྱི། ། ཤེས་པ་ཞེས་བྱ་བ་འདིས་དོན་བྱེད་པ་ཉམས་སུ་སྤྱོད་བའི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་འབྲས་བུའི་རྒྱུ་
 ཤེས་པའི་མཚན་ཉིད་འདི་བརྗོད་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟ་ཡིན་དང་འབྲས་བུའི་ཤེས་པའི་མཚན་ཉིད་མི་
 འཐུག་པའི་བྱིར་དེ་དེ་ལྟར་ཚད་མ་ཉིད་དུ་ངེས་ཞེས་བྱ་བའི་ཚུད་པ་འདི་གོ་སྐབས་དེ་ལྟར་ཡོད། འདི་
 ལྟར་སྐྱ་གྱུའི་རྒྱ་སོན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་དེའི་མཚན་ཉིད་ཡིན་པ་ན། དེ་ལྟར་སྐྱ་གྱུའི་སོན་ཉིད་ཡིན་
 ཞེས་དེ་ལྟར་མཁས་པ་ནམས་ལ་འཐད་པ་འབྱུང་བར་འགྱུར། དེ་ལྟར་སོན་དེ་ཡོད་པ་ན་སྐྱ་གྱུ་མཐོང་
 བའི་བྱིར་རྟོགས་པར་འགྱུར་བ་དེ་བཞིན་དུ་ཚད་མ་ཡང་དེ་ཡོད་ན་དོན་བྱེད་པའི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་
 མཐོང་བའི་བྱིར། ཤེས་པའི་བདག་ཉིད་ཀྱི་འབྲས་བུ་རང་ཉིད་ལས་རིག་ཏེ་རང་རིགས་ཤིག་གྱུ་བ་པའི་
 བྱིར་གང་ལ་ཏེ་ལས་ཤིག་པ་མེད་པར་ཐལ་བར་འགྱུར་བ་འབྲས་བུ་དེ་ཚད་མ་གཞན་གྱིས་རྟོགས་པ་
 མ་ཡིན་ལ། ཤེས་པའི་རང་གི་ངོ་བོ་ལས་འབྲུལ་བ་སྤྱིད་པ་ཡང་མ་ཡིན་པས་དེ་མ་ངེས་ན་རང་རིག་པ་
 ཉིད་མེད་པར་ཐལ་བར་འགྱུར་བའི་བྱིར་འདི་ནི་གྱི་ནུལ། ད་ནི་རྒྱ་ནམ་པར་དག་པའི་སྒྲོ་ནས་ཚད་མ་
 ཉིད་དུ་ངེས་ན་ཐུག་པ་མེད་པའི་སྒྲོ་ན། རྒྱ་པ་ཤེས་པ་སྐྱེས་པ་ན། ། ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ཆོགས་སུ་
 བཅད་པ་གཅིག་གིས་སྒྲིགས་སུ་མ་ཉེ་བར་བཀོད་ནས། འདིར་སྒྲོ་བཟངས་ཞེས་བྱ་བས་ལན་འདེབས་
 པར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། ། ཤེས་པ་ནི་རྒྱ་པ་གཉིས་ཏེ། ཉེ་བའི་ཡུལ་ཅན་དང་བསྐྱལ་བའི་ཡུལ་ཅན་ནོ། །
 དེ་ལ་རེ་ཞིག་ཉེ་བའི་ཡུལ་ཅན་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་རྒྱུའི་ཡུལ་ཅན་ངེས་པར་བཟུང་བ་ལས་ཚད་མ་ནི་
 མ་ཡིན་ནོ། ། འོ་ན་ཅི་ཞེ་ན། དོན་བྱེད་པ་ལ་མི་སྐྱ་བའི་ཤེས་པ་ལས་ཏེ། འདི་ལྟར་དེ་ལ་དེ་སྤྱིད་དུ་དོན་
 བྱེད་པ་ལ་མི་སྐྱ་བའི་ལས་ཡང་དག་པ་ཉིད་དུ་མ་ངེས་པ་དེ་སྤྱིད་དུ་རྒྱུའི་ཡོན་ཏན་ངེས་པར་འདྲིན་པ་
 སྤྱིད་པ་མ་ཡིན་ནོ། ། དེ་ལྟ་ཡིན་དང་ཡང་དག་པ་ཉིད་དུ་ངེས་པ་ནི་དུས་ཤིག་འབྱུང་བའི་རྒྱུའི་ཡོན་
 ཏན་ངེས་པར་འདྲིན་པ་རྒྱུ་ཟུང་བུ་མི་བྱེད་པ་ཉིད་དོ། ། གང་ཡང་བསྐྱལ་བའི་དོན་གྱི་ཤེས་པ་ནི་

ཚད་མའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་བསྟན་པའི་དཀའ་འབྲེལ།

དེའི་རྒྱུ་ཡོན་ཏན་ངེས་པ་ལས་ཚད་མ་ཉིད་དེས་པའི་ཡོན་ཏན་ནོ་ཞེས་བསྟན་པའི་བྱིར། བསྟན་པའི་ནི་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྟོན་ཏེ། བསྟན་པའི་ཡུལ་ཅན་གསེར་གྱི་དྲུང་འདྲིན་པའི་ཤེས་པ་རྣམ་པར་དག་པའི་རྒྱས་བསྐྱེད་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་དེ་ཡིས་སྐྱེད་པ་ཉིད་ཀྱི་བྱིར་ཏེ། རྣམ་པར་དག་པའི་རྒྱས་སྐྱེད་པའི་བྱིར་ཉེ་བའི་ཡུལ་ཅན་གྱི་དྲུང་དཀར་པོར་འདྲིན་པའི་ཤེས་པ་བཞིན་དུ་ཚད་མ་ཉིད་དུ་ངེས་པ་ཡིན་ནོ། ། སྦྱར་བ་ནི་གང་ཞིག་རྒྱ་རྣམ་པར་དག་པས་བསྐྱེད་པ་དེ་ནི་ཚད་མ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་ཉེ་བའི་དོན་གྱི་ཡུལ་ཅན་གྱི་དྲུང་དཀར་པོར་འདྲིན་པའི་ཤེས་པ་བཞིན་ནོ། ། རྟོག་དུ་སྦྱར་བའི་དོན་གྱི་ཡུལ་ཅན་གྱི་སེར་པོའི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་དྲུང་ལ་སོགས་པའི་ཤེས་པ་འདི་ཡང་རྣམ་པར་དག་པའི་རྒྱས་བསྐྱེད་པ་ཡིན་ནོ། ། ཞེས་བྱ་བ་ནི་རང་བཞིན་གྱི་གཏན་ཆོག་སོ། ། འོན་ཏེ་གཏན་ཆོག་སེའདི་མ་གྲུབ་པ་མ་ཡིན་ནམ། དོན་ལ་མི་སྦྱ་བ་མེད་པར་རྒྱ་དག་པར་ངེས་པར་གཟུང་བར་མི་རུས་ཏེ། དབང་པོ་རྣམས་ནི་དབང་པོ་ལས་འདས་པ་ཡིན་པའི་བྱིར་རོ། ། དོན་ལ་མི་སྦྱ་བ་ལ་སྟོན་ན་ཡང་དེ་ཉིད་ལས་ཚད་མ་ཉིད་དུ་ངེས་པའི་བྱིར་རྒྱུ་ཡོན་ཏན་ངེས་པར་བཟུང་བ་དོན་མེད་པ་ཁོ་ནར་འགྱུར་ཏེ། དེ་ནི་ཚད་མ་ཉིད་དུ་ངེས་པ་ལ་དུས་ཁྱིམ་ངེས་པར་འབྱུང་བ་ཉིད་ཡིན་པའི་བྱིར་རོ། ། ཅི་སྟེ་ཡང་གཅིག་གི་ཆེ་ཉེ་བའི་ཡུལ་ཅན་གྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དོན་བྱེད་པ་ལ་མི་སྦྱ་བས་ཡོན་ཏན་དང་ལྡན་པ་ཉིད་དུ་ངེས་ནས་རྣམ་པ་གཞན་དུ་བསྟན་པ་དང་ལྡན་པའི་ཡུལ་ཅན་གྱི་ཤེས་པ་ལ་ཡང་མི་སྦྱ་བ་མེད་པར་དུས་གཞན་དུ་ཡོན་ཏན་དང་ལྡན་པ་ཉིད་དུ་ངེས་པའི་བྱིར་རོ་སྟུང་ན། དེ་ནི་ཡང་དག་པ་མ་ཡིན་ཏེ། རྟན་ཅིག་གིས་འདིག་པའི་དངོས་པོ་རྣམས་ནི་ངོ་བོ་གཅིག་ཉིད་ཀྱིས་འབྱུག་པ་སྲིད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། རྒྱེན་གཞན་དང་གཞན་ཉེ་བར་སྦྱར་བས་རྟན་ཅིག་རེ་རེ་རུས་པ་ཐ་དད་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ཐམས་ཅད་དོགས་པར་བྱས་ནས། ཇི་ལྟར་མདུན་ན་ཞེས་བྱ་བ་སྟོན་ཏེ། འདིས་ནི་འདི་རྟན་དུ་བརྟན་པ་ཡིན་ཏེ། གང་གིས་གཏན་ཆོག་སེའ་གྲུབ་པར་འགྱུར་བ་རྟན་ཅིག་རེ་རེ་ལ་རྒྱེན་གཞན་དང་གཞན་ཉེ་བར་སྦྱར་བས་རུས་པ་ཐ་དད་པ་སྲིད་པའི་བྱིར་ཁོ་བོ་ཅག་གིས་དུས་གཞན་དུ་འབྱུང་བའི་བསྟན་པའི་ཡུལ་ཅན་གྱི་ཤེས་པའི་རྒྱ་ཡོངས་སུ་དག་པས་ཚད་མ་ཉིད་དུ་ངེས་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། ། འོ་ན་ཅི་ཞེ་ན། གང་ཁོ་

ནའི་ཆེ་ཉེ་བའི་ཡུལ་ཅན་གྱི་ཤེས་པ་དང་དཀར་པོར་འཛིན་པ་དཀར་པོས་བསྐྱབ་པར་བྱ་བའི་དོན་
 ཐོབ་པས་རྒྱ་དག་ངེས་པ་དེ་ཁོ་ནའི་ཆེ་བསྐྱལ་བའི་ཡུལ་ན་གནས་པའི་གསེར་གྱི་རང་བཞིན་གྱི་དྲང་
 ལ་སེར་པོའི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་སྒྲོག་པ་ཡིན་པ་སྟེ་བ་དེ་ནི་རྒྱ་ཡོངས་སུ་དག་པ་ལས་ཆད་མ་ཉིད་དེས་
 པར་བྱེད་པ་ཡིན་གྱི། ཉེ་བའི་དོན་གྱི་ཡུལ་ཅན་གྱི་ཤེས་པ་དོན་བྱེད་པ་ལ་སྟུ་བར་འགྱུར་དུ་འདོད་པས་
 དེའི་གནས་སྐབས་ཉིད་ན་རྒྱ་རྣམ་པ་གཞན་ཉིད་དུ་སྲིད་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། ། འདི་ཡང་ཁྱེད་ཅག་དཔྱད་
 པ་བ་རྣམས་གྱི་འདོད་པ་ཁོ་ན་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བསྟན་པའི་ཕྱིར་བཤད་པ་བྱེད་པས་སོ། ། བཀྲེས་སོགས་
 གྱིས་ཞེས་བྱ་བ་སྟོས་ཏེ། འདིས་ནི་དམ་བཅའ་བ་ལ་རང་གི་ཆོག་དང་འགལ་བ་ཡང་བསྟན་པ་ཡིན་ཏེ།
 འདི་ལྟར་བཤད་པ་བྱེད་པས་གང་གི་ཆེ་བཀྲེས་པ་ལ་སོགས་པས་ཡིད་དམ་དབང་པོ་འཇམ་ཐུང་པ་ལ་
 སོགས་པས་བྱི་རོལ་གྱི་དོན་རྣམས་ཡིན་ཏེ། དེ་ལས་ལོག་པའི་ཤེས་པ་ཡིན་ལ་མ་ཉམས་པ་དག་ནི་ཡང་
 དག་པའི་ཤེས་པ་ཡིན་ནོ། ། དབང་པོ་དང་ཡིད་དང་དོན་ཉེ་བ་ནི་ཤེས་པའི་རྒྱ་ཡིན་ཏེ། དེ་མེད་ན་ཤེས་
 པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། ། དེ་ལ་ཡོད་པའི་སྟོན་ནི་ལོག་པའི་ཤེས་པའི་རྒྱ་ཡིན་ལ་སྟོན་དང་བཅས་པ་ལ་
 ཤེས་པ་ལོག་པར་འགྱུར་བ་ཡིན་ཏེ། ། སྟོན་དང་བྲལ་བ་ན་ཡང་དག་པའི་རྟོག་པ་སྟེ་བའི་ཕྱིར་རོ། །
 འདི་ལྟར་སྟོན་དང་བཅས་པ་དང་སྟོན་མེད་པར་རྟོགས་ཤིང་། འབད་པས་བརྒྱུན་པས་ན་ཡང་ཆད་
 མ་མེད་པའི་ཕྱིར་གལ་ཏེ་སྟོན་མ་རྟོགས་ན་ཁོ་པོ་ཅག་སྟོན་མེད་དོ་སྟུང་དུ་སེམས་སོ་ཞེས་བྱ་བ་རྒྱས་
 པར་སྒྲ་བ་སྟེ། གཞུང་འདིས་བཤད་པ་བྱེད་པས་རྒྱ་ཡོངས་སུ་དག་པའི་ཤེས་པ་ལས་ཆད་མ་ཉིད་དེས་
 པ་གསལ་པར་དུ་བཞིན་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ན་འབད་པས་བཅའ་བ་ཞེས་བྱ་བ་འདིས་ཅི་ཞིག་
 བསྟན་པར་འགྱུར། དེ་ལྟ་ཡིན་དང་རང་ལས་ཆད་མ་ཉིད་དུ་དམ་བཅས་པ་དང་འགལ་བ་ཡིན་ནོ། ། མི་
 སྟུ་བའི་ཡོན་ཏན་ཤེས་པ་དག་གང་གིས་བྱད་པར་ཅན་དུ་བཞིན་ཅེས་གང་སྒྲས་པ་དེ་ལ་མི་སྟུ་བ་ལ་
 སྟུར་བཤད་ཟིན་ནོ། ། ཡོན་ཏན་གྱི་ཤེས་པ་ལ། སྟོན་ཅན་རྒྱ་ཡིས་བསྟེད་པ་ཡི། ། ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་
 སྟོས་ཏེ། དང་པོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དོན་གྱི་ཤེས་པ་སྟེ། དེའི་རྒྱ་དག་པའི་ཤེས་པ་ལས་ཐོག་མར་བྱུང་བའི་ཕྱིར་
 རོ། ། དང་པོའི་དོན་ཆད་མ་ཉིད་དུ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཆད་མ་ཉིད་དུ་ངེས་པའོ། ། དེས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དེའི་

ཚད་མའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་བསྟུན་པའི་དཀའ་འབྱེལ།

ཕྱིར་གྱི་དོན་ཏེ། དེ་ལྟར་དོན་བྱེད་ཤེས་པ་ལ། ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ས་འབྲུག་པ་སྟན་ཕུང་བ་ཉིད་མ་
ཡིན་པར་སྟོན་ཏེ། དོན་བྱེད་མ་བྱས་ཡུལ་ཅན་ཞེས་བྱ་བ་ནི་གང་གིས་དོན་བྱེད་པ་མ་བྱས་པ་དེ་ལ་དེ་
སྐད་ཅེས་བྱའོ། ། བཟྃ་བྱ་མིན་ཞེས་བྱ་བ་ནི་བཟྃ་པར་མི་བྱ་བ་ཉིད་དེ་སྐད་པར་མི་བྱ་བ་ཞེས་བྱ་
བའི་དོན་ཏོ། ། འདི་ནི་ཚད་མ་ཉིད་ཏུ་ངེས་པ་སྟོན་ཏུ་འགྲོ་བ་ཅན་ཡིན་ནི་སྟུང་ཏུ་སེམས་པ་འོ། ། དེ་
ཕྱིར་ཀུན་ལ་སྒྱིར་བཏང་བས། ། རང་ལས་ཚད་མ་ཉིད་ཏུ་གནས། ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ལ། གལ་ཏེ་
ཀུན་ལ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྟོན་ཏེ། འདི་ལ་ཆོགས་སུ་བཅད་པ་དང་པོས་གཞན་གྱི་ཕྱོགས་རྗེས་སུ་
བཟྃ་དེ་གཉིས་པ་ལ་སོགས་པ་སྟན་འབྲིན་པ་ཡིན་ཏེ། གལ་ཏེ་ཁྱོད་ཀྱིས་གཞོན་པར་བྱེད་པ་ལ་
སོགས་པའི་ཤེས་པ་ཚད་མ་མ་ཡིན་པ་ཉིད་ཏུ་བཟྃ་ན་དེ་ལྟར་ནི་གཞོན་པར་བྱེད་པ་ལ་སོགས་པའི་
ཤེས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཚད་མ་ཉིད་ཏུ་མ་ངེས་པར་ཁས་བླངས་པར་འགྱུར་རོ། ། དེ་ལྟ་ཡིན་དང་ཚད་མ་
ཉིད་གཞན་ཁོ་ན་ལས་ཡིན་པར་བསྟན་པར་འགྱུར་ཏེ། དངོས་པོ་མེད་པ་ཡང་ཚད་མ་གཞན་ཉིད་ཏུ་
འདོད་པའི་ཕྱིར་རོ། ། ཁོ་པོ་ཅག་གི་ཕྱོགས་ལ་ནི་མི་དམིགས་པའི་མིང་ཅན་རྗེས་སུ་དཔག་པའི་ཁོངས་
སུ་གཏོགས་པའི་ཕྱིར་ཚད་མ་གཞན་མ་ཡིན་འོ། ། གཞན་ཡང་སྒྱིར་བཏང་བ་དང་དམིགས་ཀྱིས་བསལ་
བ་དག་གི་ཡུལ་ནི་བརྟགས་པའི་སྒྲུའི་དོན་ཡིན་པ་ཉིད་ཀྱིས་རྣམ་པར་མི་གནས་པའི་ཕྱིར་དངོས་པོ་
བསམ་པ་ལ་དབང་ཏུ་བྱས་པ་མ་ཡིན་པ་ཉིད་ལ། དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་ནི་རང་རང་གི་ངོ་བོ་ལ་གནས་
པ་ཉིད་ཀྱིས་རང་བཞིན་གཞན་ལ་རྗེས་སུ་འགྲོ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་དེ་ཉི་བར་བཀོད་པ་ནི་ཁྱོད་ཅག་སྒྱིར་
བཏང་བ་དང་དམིགས་ཀྱིས་བསལ་བའི་ཡུལ་མངོན་པར་མི་ཤེས་པ་ཁོ་ན་གསལ་བར་བྱེད་པ་འབའ་
ཞིག་ཏུ་ཟད་དོ། ། འདི་ལྟར་ཁྱོད་ཀྱིས་བཟྃ་པའི་འཐད་པས་བྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་ཡང་སྒྱིར་བཏང་བ་དང་
དམིགས་ཀྱིས་བསལ་བ་བརྟག་པར་རྟུས་སོ་ཞེས་སྟོན་པ་ནི། རིགས་པ་འདི་ཉིད་ཁོ་ན་ཡི། ཞེས་བྱ་བ་
ལ་སོགས་པ་སྟོན་ཏེ། གང་ཡང་ཀུ་མ་ར་རི་ལས། དེ་ལྟར་རྟོགས་པའི་བདག་ཉིད་ཀྱིས། སྟོན་མེད་མ་
མིན་ཉིད་ཐོབ། དོན་གཞན་ཉིད་དང་རྒྱ་ཕུང་པའི། སྟོན་གྱིས་ཤེས་པས་གསལ་བ་ཡིན། ཞེས་སྟོན་
ཏེ། ཕྱོགས་འདིས་ཚད་མ་མ་ཡིན་པ་རང་ལས་ཡིན་པར་བཟྃ་པར་རྟུས་སོ་ཞེས་བསྟན་པའི་ཕྱིར་རོ། །

དེ་ལྟར་རྟོགས་པའི་བདག་ཉིད་ཀྱིས། ། ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྟོས་ཏེ། སྟོན་ཆད་མ་ཉིད་སྟོབ་འགྱུར། །
 ཞེས་བྱ་བ་ལ་ཡིན་ཞེས་དགག་པའི་ཆོག་གཏོན་པར་བྱའོ། ། ཇི་བཞིན་དོན་ཤེས་ཏེ་དོན་ལ་མི་སྟུ་བའི་
 ཤེས་པ་དང་རྒྱ་ལས་བྱུང་བའི་ཡོན་ཏན་གྱི་ཤེས་པ་སྟེ། རྒྱས་ཀྱན་ནས་བསྐང་བའི་ཡོན་ཏན་གྱི་ཤེས་པ་
 ཞེས་གཅིག་ཏུ་བསྟུན་པའི་སྟུང་དབྱེ་བའོ། ། འདི་ནི་གཞན་ལ་རག་ལས་ཀྱང་། ། ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་
 པ་ལ། ཆད་མིན་གཞན་ལ་རག་ལས་ན། ། ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྟོས་ཏེ། འདི་ནི་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཆད་
 མ་མ་ཡིན་ནོ། ། དེ་ཡང་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཆད་མའོ། ། ཇི་ལྟར་མི་གནས་ཤེ་ན། འདི་ལྟར་ཞེས་བྱ་བ་ལ་
 སོགས་པ་སྟོས་སོ། ། རེ་ཞིག་དོན་གཞན་ངེས་འཛིན་པ། ། ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གང་སྟུན་པ་དེ་ལ། དེ་
 ལྟར་གཞོད་ཕྱིར་ཤེས་པ་ལ། ། ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྟོས་ཏེ། དངོས་སོ་མེད་པ་ཞེས་བྱ་བའི་ཆད་མ་ལ་
 ལྟོས་པར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་འདིའི་ལྟོས་པ་མེད་པ་ཉིད་ཀྱི་ཆད་མ་མ་གྲུབ་བའོ། ། ཅི་སྟེ་ཡང་ཞེས་བྱ་
 བ་ལ་སོགས་པས་ཐུག་པ་མེད་པ་ཉིད་སྟུབ་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ཏེ། གལ་ཏེ་ཐུག་པ་མེད་པས་འཇིགས་ནས་
 ལ་ལར་གཞོད་པ་མེད་པ་ཉིད་ཏུ་ཡང་ཆད་མ་ཉིད་ཏུ་འདོད་པ་ན་དེ་བཞིན་ཏུ་ཤེས་པ་དང་སོ་ཡང་
 གཞོད་པར་བྱེད་པ་ལ་མི་ལྟོས་པར་འགྱུར་ལ། དེ་ལྟར་ཡིན་དང་ཤེས་པ་ཐམས་ཅད་ཆད་མ་ཉིད་ཏུ་
 འགྱུར་རོ། ། དེ་ལ་ཡང་སྤྲུལ་མ་དང་ལྟན་ཅིག་དོགས་པ་སྟེ་བའི་གཞོད་པ་ནི་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གང་
 སྟུན་པ་དེ་ལ། གལ་ཏེ་གཞོད་བྱེད་ཤེས་པ་འདི། ། ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྟོས་ཏེ། གལ་ཏེ་གཞོད་པར་
 བྱེད་པའི་ཤེས་པ་ལ་ལྟོས་པ་མེད་པར་ཆད་མའི་ངོ་བོ་ཡིན་ན། གང་གིས་དེ་ལ་ཡང་སྤྲུལ་མ་སྤྲུལ་དང་
 ལྟན་ཅིག་དོགས་པ་སྟེ་བའི་གཞོད་པ་ནི་ལ་ལར་ལྟོས་པར་ཡང་འགྱུར་ཏེ་ཞེས་བཞོད་པ་དེ་དེ་ལ་གཞོད་
 པའི་བདག་ཉིད་ཡིན། དེ་ལྟ་ཡིན་དང་། འདི་ལ་གཞོད་བྱེད་ལྟོས་མེད་པའི། ། ཆད་མ་ཉིད་ནི་དོགས་པ་
 ཡིན། ། ཞེས་བྱ་བ་འདི་མན་ཚུལ་འགལ་བ་བཞོད་པ་ཡིན་ནོ། ། འདི་ལ་ལྟོས་པ་མེད་ཅེས་བྱ་བ་འདིས་
 བྱི་ངེས་པས་ཡུལ་དུ་བྱས་པ་བཞོད་པ་ཡིན་ལ། གང་ལ་ངེས་པ་ཡོད་པ་དེར་ནི་དོགས་པ་མི་བྲིད་དོ། །
 ངེས་པ་དང་སྟོང་འདོགས་པའི་ཡིད་ནི་གཞོད་བྱ་གཞོད་བྱེད་ཀྱི་ངོ་བོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། དོགས་པ་ཡང་
 ཆ་གཉི་ག་ལ་དམིགས་པ་ཉིད་ཀྱིས་སྟོང་བཟླས་པའི་རྣམ་པར་འབྱུག་པ་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། ། འོན་

ཚད་མའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་བསྐྱུས་པའི་དཀའ་འབྲེལ།

ཉེ་ཇེས་མཐུན་འབད་བ་ཡིས། ། ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ལ། རང་ལས་ཚད་མའི་ཕྱོགས་ལ་ཡང་། ། ཞེས་
 བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྒྲིལ་རྟེ། གལ་ཏེ་རང་ཉིད་ལས་ཚད་མ་ཉིད་དུ་ངེས་པ་དེའི་ཆེ་ངེས་པས་ཚད་མ་ཉིད་
 ལ་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར་བྱགས་གྱིས་གང་དུ་ཡང་མ་ངེས་པ་དེར་ཚད་མ་མ་ཡིན་པ་ཉིད་དུ་གནས་པའི་ཕྱིར་
 གཞོད་པ་ཡོད་པ་འབད་པ་མེད་པར་ཡང་ངེས་པའི་ཕྱིར་ཡོད་པར་གྱུབ་པར་བྱ་བའི་འབད་པ་དོན་མེད་
 དོ། ། དེ་ལྟ་ཡིན་དང་རྟོགས་པ་དང་ལྡན་པ་ཤེས་པ་གཅིག་ལ་ཡང་ལྟོས་པའི་གོ་སྐབས་མེད་ན་གསུམ་
 ལྟ་སྒྲིལ་ཁྱང་ཅི་དགོས། དེའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་རྟོགས་པ་དང་ལྡན་པ། ། ཤེས་པ་གསུམ་པོ་སྤོང་མི་བྱེད། །
 ཅེས་བྱ་བ་འདི་ཡང་མ་འབྲེལ་བ་བཟོད་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་སྟོན་པ་ནི། དེའི་ཕྱིར་འདི་ལ་ཅིའི་ཕྱིར། ། ཞེས་
 བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་འོ། ། འདི་སྟུང་དུ་མི་དམིགས་པ་ཙམ་གྱིས་གཞོད་པར་བྱེད་པར་ངེས་པར་མི་ལུས་རྟེ།
 རིང་བ་དང་སྤྲ་བ་དང་ཆོད་པ་འགའ་ཞིག་ཡོད་ན་ཡང་མི་དམིགས་པའི་ཕྱིར་གཞོད་པར་བྱེད་པ་མེད་
 པས་མི་དམིགས་པ་ལ་མ་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར་རོ། ། དེས་ན་གཞོད་པ་མེད་པར་གྱུབ་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་འབད་
 པ་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ་སྟུང་དུ་སེམས་ན། གལ་ཏེ་དེ་ལྟ་ན་རྟོགས་པ་དང་ལྡན་པའི་ཤེས་པ་གསུམ་གྱིས་ངེས་
 པ་དོར་བར་བྱ་བ་ཡིན་རྟེ། ཤེས་པ་དང་པོ་བཞིན་དུ་གཞན་ལ་ཡང་གཞོད་པར་དོགས་པར་མི་འགྱུར་
 བའི་ཕྱིར་རོ། ། གང་གི་གསུམ་དུ་ངེས་པར་འགྱུར་བ་ཇི་སྲིད་དུ་འབྲས་བུའི་ཤེས་པ་མ་སྒྲིལ་པ་དེ་སྲིད་
 དུ་གཞོད་པའི་དོགས་པ་གང་གིས་སྒྲིག་པར་བྱེད། མངོན་པར་ཞེན་པ་ཙམ་གྱིས་ཚད་མ་མེད་པར་
 རྟོགས་པ་དང་ལྡན་པ་དོགས་པར་རིགས་པ་མ་ཡིན་ནོ། ། དེ་བཞིན་དུ་གང་གིས་ཤེས་པ་རུང་ཟད་ཅིག་
 སྒྲ་བར་བྱ་བ་དངོས་པོ་གནས་པས་ཚད་མ་སེམས་པ་ཆིག་དོར་གྱི་ཐ་སྙད་ཀྱི་སྐབས་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །
 ཡང་གལ་ཏེ་ཤེས་པ་གསུམ་ཚུན་ཆད་ཙམ་གྱིས་ཚད་མ་ཉིད་དུ་གནས་པར་འགྱུར་ན། གྱི་མ་འོ་ན་གང་
 དག་གི་མིག་ཇི་སྲིད་འཆོའི་བར་དུ་མིག་སེར་གྱིས་ཉམས་པའི་ཤེས་པ་དང་སེར་བོའི་རྣམ་པ་ཁོ་ནར་
 སྒྲི་བ་དེ་དག་གི་ཤེས་པ་དེ་ཆད་མར་འགྱུར་རོ། ། འདི་སྟུང་དུ་གལ་ཏེ་ཚད་མ་མ་ཡིན་ན་རྟོགས་པ་དང་
 ལྡན་པའི་ཤེས་པ་གསུམ་གྱིས་ཕྱིར་ཅིའི་ཕྱིར་གཞོད་པར་བྱེད་པ་སྒྲི་བར་འགྱུར་མ་སྒྲི་བའི་ཕྱིར་མེད་དོ་
 ཞེས་བྱ་བར་ངེས་པ་ཡིན་ནོ་སྟུང་དུ་སེམས་སོ་ཞེས་དོགས་པ་ལ། དག་པའི་རྒྱ་ནི་མེད་ཕྱིར་ཞེས་བྱ་བ་

ལ་སོགས་པ་སྒྲོས་ཏེ། དག་པའི་རྒྱ་ནི་ཤིང་རྩང་ནའི་མེ་ཏོག་གི་ཁྱ་བའི་བསྐྱེས་པས་ཏེ་དེ་མེད་པའི་ཕྱིར་
གཞོད་པ་སྒྲེ་བ་མ་ཡིན་ནོ། ། ཡང་ན་རྒྱ་མཚན་གཞན་གྱིས་ནི། ། ཞེས་བྱ་བ་ནི་དི་ལྟར་མུ་ངམ་གྱི་སྒྲིག་
རྒྱུ་འཛུགས་ལ་རྩུལ་བ་སྒྲེ་བའི་སྒྲིས་བྱ་རྩང་དུ་མ་ཕྱིན་པའི་རྒྱུ་རང་བཞིན་གྱིས་དབེན་པའི་
ཕྱིར་མུ་ངམ་གྱི་ཐང་སྒྲུང་བའི་ཤེས་པ་མི་སྒྲེ་བ་ལྟ་བུའོ། ། གང་ཞིག་ཚུངས་པའི་རྟོགས་བྱེད་པ། ། ཞེས་བྱ་
བ་ལ་སོགས་པ་ལ་དེ་ན་དོགས་འདི་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྒྲོས་ཏེ། དི་ལྟར་རྒྱ་ཡོངས་སུ་དག་པ་དང་
མི་སྒྲུ་བའི་ཤེས་པ་ཉིད་ཀྱི་དོགས་པ་དེ་ནི་བསྟན་ཟིན་ཏོ། ། དེ་སྐད་དུ་ཡང་ནོར་ལྟའི་བྱས། ། ཞེས་བྱ་བ་
ལ་སོགས་པ་གང་སྒྲོས་པ་ནི། བདག་ཉིད་གྲས་པས་སྒྲུ་བ་བདག་གིར་བྱེད་པ་གསལ་བར་བྱེད་པ་འབའ་
ཞིག་ཏུ་ཟེད་ཀྱི་དངོས་པོ་གནས་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། ། རིགས་པ་དང་མི་ལྟན་པའི་ཆོག་ཙམ་ལས་བསམ་
བ་ལས་འདས་པའི་རྟོག་པ་དང་ལྟན་པ་གཞན་དེའི་རང་བཞིན་ངེས་པ་སྒྲེ་བ་མ་ཡིན་ཏེ། འདི་ལྟར་ནོར་
ལྟའི་བྱའི་ཆོག་བསམ་པ་གཞན་གྱི་གནས་པའི་ཕྱིར་འགལ་བ་མེད་དོ་ཞེས་བསྟན་པའི་ཕྱིར་འདིར་
ཡང་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྒྲོས་ཏེ། འདིར་ཡང་སྟེ་རྟོག་པ་དང་མི་སྒྲུ་བ་མཐོང་བ་དག་ལའོ། ། ཁྱོད་ལྟ་
བུ་དེ་བཞིན་མི་སྒྲུ་བས་ཀྱང་། སྐར་ཡང་མི་སྒྲུ་བ་ལ་ལྟོས། ཞེས་བྱ་བ་དེ་ལྟ་བུར་དོགས་པར་བྱེད་པ་གང་
ཡིན་པ་དེ་ལ། མ་སྒྲིས་པ་ཡིས་ཏེ་བྱལ་འབྲུག་གིས་ཐེ་ཆོམ་གྱིས་བདག་ཉིད་སྒྲས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་
བར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། ། དེས་ན་གང་དུ་ལ་ལར་ནི། ། གཞོད་པ་དི་སྟེད་དི་བྱེད་པ། ། ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་
པ་ལ། ལུལ་དུས་སྒྲེ་བུ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྒྲོས་ཏེ། འདིས་ནི་རང་གི་ཆོག་དང་འགལ་བར་སྟོན་པ་
ཡིན་ཏེ། འདི་ལྟར་ལུལ་དང་དུས་དང་སྒྲེ་བུ་དང་གནས་སྐབས་ལ་ལྟོས་ནས་ཆད་མ་ཉིད་དུ་རྟོགས་པར་
བྱེད་ན། གཞན་ཁོ་ན་ལས་ཞེས་གསལ་རབ་ཏུ་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། ། གང་གི་ཕྱིར་ལུལ་དང་དུས་ལ་
སོགས་པ་ལ་ཆད་མ་གཞན་ལས་གཞོད་པ་མེད་པར་ངེས་ཏེ་འདི་ལྟར་རང་ལས་ཆད་མ་ཉིད་དུ་ཁས་
ལེན་པ་ན་ཤེས་པ་ཐམས་ཅད་ཆད་མ་ཉིད་དུ་ཐལ་བར་འཇུར་དུ་འོང་བས་གདོན་མི་ཟ་བར་ཁྱོད་གྱིས་
གང་དུ་གཞོད་པ་མེད་པ་དེ་ཉིད་རང་ལ་ཆད་མ་ཡིན་གྱི། གཞན་ནི་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བརྗོད་པར་བྱ་
དགོས་ལ། གཞོད་པ་མེད་པ་དེ་ཡང་འབྲུལ་བའི་ཕྱིར་མི་དམིགས་པ་ཙམ་གྱིས་ངེས་པར་མི་རུས་པས་

ཚད་མའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་བསྟན་པའི་དཀའ་འབྲེལ།

ཤུགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་དུ་གྱུར་པ་མི་དམིགས་པས་ངེས་ཏེ་དེ་ཉིད་ལ་གཞི་དུ་མེད་པས་བྱབ་པའི་ཕྱིར་
རྟོག་། མི་དམིགས་པའི་མཚན་ཉིད་དུ་གྱུར་པ་མི་དམིགས་པ་དེ་ཡང་སྤྱི་བའི་ཤེས་པ་ལས་གཞན་དུ་མི་
དམིགས་པའི་ཕྱིར་ཚད་མ་གཞན་ཁོ་ན་ལས་ཚད་མ་ཉིད་དུ་ངེས་པར་ཁས་སྤངས་བར་འགྱུར་རོ། ། ལུ་
ལོན་སྟགས་པ་ཐ་སྟངས་ལའང་། ། ཞེས་བྱ་བ་ལ་སྟགས་པ་ལ། ལུ་ལོན་སྟགས་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སྟགས་པ་སྟོས་
ཏེ། ཚད་མ་ནམ་པར་བཞག་པ་དངོས་པོ་རང་བཞིན་དང་འབྲེལ་བའི་གནས་སྐབས་ཡིན་པ་ན་འདྲོད་
པ་ཅམ་གྱིས་སྤྱར་བའི་བར་དང་འབྲེལ་བའི་ཆིག་དོར་གྱི་བདག་ཉིད་ཀྱི་ལུ་ལོན་ལ་སྟགས་པའི་ཐ་སྟངས་
དཔེར་བཞིན་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་བྱེད་ཅག་གནས་སྐབས་མངོན་པར་མི་ཤེས་པ་ཉིད་གསལ་བར་བྱ་
བ་འབའ་ཞིག་ཏུ་ཟད་དོ། ། དེ་ཉིད་ཕྱིར་ན་ལྟ་ནམས་ལའང་། ། བདེན་པ་གསུམ་དུ་བཞིན་པ་ཡིན། །
ཞེས་བྱ་བ་ལ་སྟགས་པ་ལ། ལྟ་ནམས་ཀྱི་ནི་བདེན་གསུམ་ཡང་། ། ཞེས་བྱ་བ་ལ་སྟགས་པ་སྟོས་ཏེ། དང་
པོས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཐོག་མའི་ཆིག་ལས་ཏེ། ངེས་པ་མེད་ན་གཞན་ལ་སྟེ། ། ཏུས་ཕྱིས་འབྱུང་བའི་ཆིག་
གཉིས་ལས་འདི་ངེས་པར་མི་འགྱུར་ཏེ་བྱད་པར་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། ། འདི་ཉིད་སྟོན་པ་ནི། གང་གིས་ཕྱི་
མའི་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སྟགས་པ་སྟེ། ཕྱི་མའི་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཏུས་ཕྱིས་འབྱུང་བའོ། ། ཡིད་མི་ཆེས་ཞེས་བྱ་བ་
ནི་མ་ངེས་ནའོ། ། གཞན་ཉིད་དེ་ལས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དེ་ལས་གཞན་དུས་ཕྱིས་འབྱུང་བ་གཉིས་ཞེས་བྱ་
བའི་དོན་ཏོ། ། འདི་ལྟར་གང་ཞིག་ཆིག་གཅིག་དང་། གཉིས་ལས་ལོག་པ་ཉིད་སྟེ་བདེན་གསུམ་པ་ཡང་
ཅིའི་ཕྱིར་མི་སྟོས་ཏེ། གང་གིས་གསུམ་པ་ལས་ཡིད་ཆེས་པ་སྟེ་བར་འགྱུར་བ་དེའི་ཆེ་དེ་ལས་སུ་ཞིག་
གོགས་བྱེད། དེས་ན་རང་ལས་ཚད་མ་མིན། ། ཞེས་བྱ་བ་ལ་སྟགས་པ་ལ། དེ་ཕྱིར་སྤྱར་བཤད་རིགས་པ་
ཡིས། ། ཞེས་བྱ་བ་ལ་སྟགས་པ་སྟོས་ཏེ། སྤྱར་བཤད་པ་ཡི་རིགས་པ་ནི། ། འདི་ལྟར་གཞི་དུ་མེད་པའི་
ཕྱིར། ། བྱེད་ཀྱིས་ཚད་མ་ཉིད་དུ་བཞིན། ། གཞི་དུ་བྱེད་པ་ཡང་དངོས་མེད་པ། ། ཞེས་བྱའི་ཚད་མ་གཞན་
འདྲོད་ཀྱིས། ། ཞེས་བྱ་བ་ལ་སྟགས་པས་བསྟན་པའོ། ། རྟག་བའམ་ཡིད་ཆེས་པ་བྱས་པས་ཞེས་བྱ་བ་ལ་
སྟགས་པ་ལ། ཁོ་སྟེ་ཅག་གིས་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སྟགས་པ་སྟོས་ཏེ། སྤྱར་ཏེ་ཐོས་པ་བརྟག་པའམ། ཆིག་བརྟག་
པར་རྒྱས་པར་བཀག་ཟིན་པའི་ཕྱིར། ། དེ་མ་གྱུ་བ་པས་གང་ལས་ཚད་མ་ཉིད་དུ་སེམས་པ་འཇུག་པར་

འགྱུར། ཡིད་ཆེས་པ་ནི་རང་ཉིད་ལས་མི་ལེན་པས་དེས་བྱས་པའི་དག་ཀྱང་མ་གྲུབ་པ་ཉིད་ཡིན་ཏེ།
 འདི་ལྟར་ལོག་པའི་རྒྱ་འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་པའི་སྒྲོན་མ་ལུས་པ་སྤངས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཉིད་ཡིད་
 ཆེས་པར་རིགས་ཀྱི་གཞན་དུ་ནི་ལོག་པའི་རྒྱ་འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་པའི་སྒྲོན་དག་དང་ལྡན་པའི་
 སེམས་ཅན་ཇི་ལྟར་ཡིད་ཆེས་པ་ཉིད་གྲུབ་པར་འགྱུར། གང་གིས་བྱེད་ཅག་གི་ལྟར་ན་ཡིད་ཆེས་པའི་
 ཆོག་ཚད་མར་འགྱུར་བ་བྱེད་ཅག་གིས་ཉོན་མོངས་པའི་བྱ་བ་མ་ལུས་པ་སྤངས་པའི་སྒྱེ་བུ་འགའ་
 ཞིག་ལས་ལེན་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། ། གཞན་ཡང་ཡིད་ཆེས་པ་ཡོད་དུ་རྒྱག་མོད། དེ་ལྟར་ན་ཡང་དེའི་
 ཆོག་མ་གྲུབ་པ་ཁོ་ནའོ་ཞེས་སྟོན་པ་ནི། ཡིད་ཆེས་གྱུར་ནས་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྟོས་ཏེ། ཡིད་ཆེས་
 པ་ངེས་པར་མ་བཟུང་བར་ཆོག་འདིའི་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་ལྟ་བུར་ངེས་པར་བཟུང་བར་མི་རུས་ལ།
 ཡིད་ཆེས་པས་ངེས་པར་བཟུང་བ་ཡང་སྲིད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། འདི་ལྟར་རེ་ཞིག་སྒྲོན་མ་ལུས་པ་བྱེད་པ་
 དང་། དབང་པོ་ལས་འདས་པའི་དོན་མཐོང་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་གལ་ཏེ་ཡིད་ཆེས་པར་ངེས་པར་འདྲིན་
 པར་བྱེད་པ་དེ་ལྟ་ན་ཡང་དེའི་ཆོག་ནི་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མི་བྱེད་པ་ཁོ་ན་སྟེ། རང་ཉིད་དོན་ཐམས་ཅད་
 མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བ་ཉིད་ཀྱིས་དེའི་ཆོག་ལས་མི་འཇུག་པའི་ཕྱིར་རོ། ། དེས་ན་དེའི་ངེས་པར་
 བཟུང་བའི་དོན་མེད་པ་ཡིན་ནོ། ། གང་ཡང་གཞན་རྒྱ་རོལ་མཐོང་བ་དེ་ནི་ཡིད་ཆེས་པ་ངེས་པར་
 འདྲིན་པར་མི་རུས་པའི་ཕྱིར་འདི་དེའི་ཆོག་དེ་ལས་དོན་རྟོགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། མ་ངེས་པའི་ཕྱིར་རོ། །
 གང་དག་རིགས་པའི་སྒྲ་མ་རྣམས། ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ལ། རང་ལས་ཚད་མ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་
 པ་སྟོས་ཏེ། ངེས་པ་སྒྱེ་བའི་ཕྱིར་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ངེས་པར་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་རོ། ། དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ཏེ་གལ་ཏེ་
 རང་ལས་ངེས་པ་སྒྱེ་བར་མི་འགྱུར་ན། དེའི་ཆེ་རང་ལས་ཚད་མ་ཉིད་དུ་སྒྲ་བ་ཉམས་པར་འགྱུར་ཏེ།
 དེའི་ཕྱིར་ཡོན་ཏན་བཀག་པ་ལ། ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ལ། དག་ནི་སྒུར་བྱུང་བ་མིན་ཏེ། ཞེས་བྱ་བ་
 སོགས་པ་སྟོས་ཏེ། གལ་ཏེ་ཡོན་ཏན་གྱི་ཉེས་པ་རྣམས་བསལ་བའི་ཕྱིར་ཡོན་ཏན་དང་ལྡན་པའི་ཆོག་
 ཉེས་པ་རྣམས་ཀྱིས་སྒུར་མ་བྱུང་བ་དེ་ལྟ་ན་ཡང་གཞན་གྱི་རྒྱུད་ལ་འཇུག་པའི་ཡོན་ཏན་རྣམས་ནི་
 དབང་པོ་ལས་འདས་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་དེ་མ་ངེས་པས་ཡོན་ཏན་དང་ལྡན་པའི་ཆོག་ཀྱང་ངེས་པར་མི་

ཚད་མའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་བསྐྱུས་པའི་དཀའ་འབྲེལ།

རྒྱལ་ལ་མ་ངེས་ནི་རང་ལ་ཚད་ཉིད་དུ་ངེས་པ་ཡང་མ་ཡིན་ནོ། ། ཡང་ན་བྱེད་པ་པོ་མེད་པ་ན་སྒྲིན་མེད་
པ་དེ་དག་མི་འགྱུར་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ལ། ཆིག་གིས་མ་བྱས་པ་ཉིད་ནི། ། ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་སྒྲིས་ཏེ།
དང་པོ་ཉིད་དུ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཐོས་པ་དང་རྟག་པར་རོ། ། དེ་ལས་སྒྲིན་མེད་ཡོན་ཏན་དག ། ཅེས་བྱ་བ་
སོགས་པ་ལ། ཡོན་ཏན་དག་ལས་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་སྒྲིས་ཏེ། དེ་ལྟར་བསྐྱུས་ཞེས་བྱ་བ་འདིས་ནི།
འདིར་ཡང་སྒྲོ་བཟངས་ན་མས་ཀྱིས་ནི། ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་ན་མས་ཀྱིས་སོ། ། ཉེས་པ་མེད་པས་མཆོན་
པའི་ཆིག་ནི་རང་ལས་ཚད་མ་ཡིན་ཞེས་གང་སྒྲུས་པ་དེ་ཡང་མི་རིགས་ཏེ་ཡོན་ཏན་ན་མས་ནི་དབང་
པོ་ལས་འདས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ་ཡོངས་སུ་མ་ཤེས་ན་ཡོན་ཏན་གྱི་ངོ་བོའི་བདག་ཉིད་ཀྱི་སྒྲིན་མེད་
པ་མཆོན་པར་མི་རྒྱས་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རོ། ། འདི་ཉིད་སྒྲིན་པ་ནི། སྒྲིན་མེད་ཉེ་བར་མཆོན་པ་ཡིན། །
ཞེས་བྱ་བ་ཏེ། འདིས་མཆོན་པར་བྱེད་པས་ན་མཆོན་པ་ཡིན་ལ། མི་མཆོན་པ་ནི་མཆོན་པ་མ་ཡིན་པ་
སྟེ། མཆོན་པར་བྱེད་པ་མ་ཡིན་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ། ། མི་ཤེས་པའི་ཕྱིར་རོ་སྟུང་དུ་བསམས་པ་ཡིན་ལ།
མི་ཤེས་པ་ཡང་མཆོན་ཉིད་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་སྒྲིན་པ་ནི། གང་ཕྱིར་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་འོ། ། གཞན་
ཡང་སྒྲིན་མེད་པ་མཆོན་ཉིད་ཡིན་དུ་རྒྱུ་མོད། དེ་ལྟར་ཡང་རང་གི་ཆིག་དང་འགལ་བར་ཐལ་བར་
འགྱུར་བའི་ཕྱིར་སྒྲིན་ཅན་འདི་ཡིན་ཏེ། འདི་ལྟར་གལ་ཏེ་སྒྲིན་མེད་པས་ཚད་མ་ཉིད་དུ་མཆོན་ན་
དེའི་ཆེ་གཞན་ལས་ཚད་མ་ཉིད་གསལ་རབ་ཏུ་བརྒྱུད་པར་འགྱུར་ལ། དེ་ལྟར་ཡང་རང་ལས་ཚད་མ་
ཉིད་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བའི་ཆིག་འདི་འགལ་བར་འགྱུར་རོ། ། འདི་ཉིད་གསལ་བར་བྱེད་པ་ནི། ། དངོས་
མེད་ཚད་མས་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་འོ། ། གལ་ཏེ་སྒྲིན་མེད་དངོས་མེད་པ། ཞེས་བྱ་བའི་ཚད་མ་གལ་
ཏེ་ངེས་པར་འགྱུར་ན། དེའི་འདི་མཆོན་ཉིད་དུ་མི་འགྱུར་ཏེ། མ་ངེས་པ་མཆོན་ཉིད་དུ་མི་རུང་བའི་
ཕྱིར་རོ། ། དངོས་པོ་མེད་པར་ངེས་པར་བྱེད་པ་འདི་ཡང་ཚད་མ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། ། འདི་ལྟར་ཡིན་དང་
གཞན་ལ་སྟེ། ། དངོས་པོ་མེད་པ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་ཚད་མ་ཉིད་དུ་གསལ་རབ་ཏུ་བརྒྱུད་པར་འགྱུར་རོ། ། དེ་
དག་ཡོད་ན་སྟེ་བུའི་སྒྲིན། ། ལུལ་ཅན་ཤེས་པ་སྟེ་མི་འགྱུར། ། ཞེས་གང་སྒྲུས་པ་དེ་ལ། དེ་དག་ཡོད་ན་
ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྒྲིས་ཏེ། གལ་ཏེ་ཡོན་ཏན་དག་ཡོད་པ་ན་སྒྲིན་གྱི་ལུལ་ཅན་གྱི་ཤེས་པ་མི་སྟེ་ན་

གཞན་གྱི་རྒྱུ་ལ་འཇུག་པའི་ཡོན་ཏན་རྣམས་ནི་དབང་པོ་ལས་འདས་པ་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཡོངས་
 སུ་མ་ཤེས་ན་སྟོན་མེད་པ་ངེས་པར་མི་འགྱུར་ཏེ། སྟོན་མེད་པ་ནི་ཡོན་ཏན་གྱི་དངོས་པོའི་བདག་ཉིད་
 ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། ། བུམ་པས་དབེན་པའི་ས་ཕྱོགས་ལ་སོགས་པ་ཡོངས་སུ་མ་ཤེས་པར་ནི་བུམ་པ་མེད་
 པར་ཤེས་པར་མི་རུས་སོ། ། འདི་ཉིད་སྟོན་པ་ནི་ཞེ་སྤང་གཏི་མུག་ཅེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྟོས་ཏེ། དེ་
 དག་ཅེས་བྱ་བ་ནི་སྟོན་རྣམས་སོ། ། གང་ཡང་གཞོན་ནུ་མ་ལེན་གྱིས། ། ཡོན་ཏན་ཤེས་པ་ཉིད་གྱིས་
 འདིར། ། དེ་ཆོ་བྱ་བ་བྱེད་མ་ཡིན། ། སྟོན་མེད་ན་ནི་ཡོད་པ་ཅམ། ། བན་འདོགས་བྱེད་པར་ཤེས་པར་
 བྱ། ། ཞེས་ཟེར་ཏེ། འདི་ནི་ཡོན་ཏན་ཤེས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པས་དོགས་པར་བྱེད་དེ། དེ་ལ་མན་
 འདགས་བྱེད་ཅེས་བྱ་བ་ནི་སྟོན་མེད་པར་ངེས་པ་ལ་མན་འདོགས་པའོ། ། དེ་ལྟ་ན་ནི་ཞེས་བྱ་བ་ལ་
 སོགས་པས་ལན་འདེབས་པར་བྱེད་པར་སྟེ། གལ་ཏེ་ཡོན་ཏན་རྣམས་ཡོད་པ་ཅམ་གྱིས་སྟོན་མེད་པར་
 ངེས་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་འཇུག་པར་འགྱུར་ན། དེའི་ཆོ་ངེས་པས་དེ་དག་ལ་གཞོད་པའི་ཕྱིར་ཡིད་ཆེས་
 པར་འདོད་པའི་ཕྱིར་སྟེས་བྱ་འགའ་ཞིག་ལ་སྟོན་མེད་པ་ལ་ཐེ་ཆོམ་དང་ཕྱིན་ཅི་ལོག་དག་རྩ་མི་
 འགྱུར་ན་དེ་ལྟ་ཡང་མ་ཡིན་ནོ། ། དེས་ན་ནི་དེའི་ཕྱིར་རོ། ། ཇི་སྲིད་དུ་ཡོན་ཏན་དང་ལྷན་པ་ངེས་པ་མ་
 སྟེས་པ་དེ་སྲིད་དུ་སྟོན་མེད་པའི་ཡུལ་ཅན་གྱི་ཐེ་ཆོམ་དང་ཕྱིན་ཅི་ལོག་རྩ་འགྱུར་པའི་ཕྱིར་ཡོན་ཏན་
 རྣམས་ནི་ཡོད་པ་ཅམ་གྱིས་བྱ་བ་ལ་འཇུག་པར་བྱེད་པ་མ་ཡིན་ནོ། ། ཅི་སྟེ་ཡང་ཡོན་ཏན་རྣམས་ཀྱི་བྱ་
 བ་སྟོན་མེད་པར་ངེས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་ཡིན་པར་མ་གྱུར་མོད། དེ་ལྟ་ན་ཡང་སྟོན་མེད་པར་མ་ངེས་པ་
 ཉིད་ལས་ཆད་མ་ཉིད་དུ་འགྱུར་རོ་སྟམ་ན་དེ་ཡང་རིགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ་སྟམ་བཞིན་དུ་ཡིད་ཆེས་པར་
 འདོད་པའི་སྟམ་བོ་དེ་ལ་མི་མཐུན་པ་མེད་པར་ཐལ་བར་འགྱུར་པའི་ཕྱིར་རོ། ། དེའི་ཆོག་རང་ལས་
 ཆད་མ་ཉིད་དུ་ངེས་པ་ན་སྟམ་བོ་དེ་ལ་ཅི་འདི་བདེན་པར་སྟམ་བ་ཡིན་ནམ་ཡང་ན་མ་ཡིན་པ་ཁོ་ན་
 ཞེས་མི་མཐུན་པར་རིགས་པ་མ་ཡིན་ནོ། ། འདིར་ལོག་པའི་སྟམ་ནི་ཐེ་ཆོམ་བསྟུ་དེ། ཐེ་ཆོམ་ཡང་
 གཉིས་ཀའི་ཆ་ལ་བརྟེན་པ་ཉིད་གྱིས་ཕྱིན་ཅི་ལོག་སྲིད་པའི་ཕྱིར་རོ། ། གང་ཡང་ཀུ་མ་ར་རི་ལས། ། དེ་
 ལྟ་བུ་ན་ཡོན་ཏན་ལས། ། སྟོན་རྣམས་མེད་པ་དེ་མེད་པས། ། ཆད་མ་མིན་པར་གཉིས་མེད་དེ། ། དེས་

ཚད་མའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་བསྟུན་པའི་དཀའ་འབྲེལ།

ན་སྒྱིར་བཏང་མི་སེལ་རྟོ། ། ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གཞན་འདིར་སྒྲས་པ་དེ་ཡང་སྒྲོན་མེད་པར་མ་ངེས་
པ་ནི་རིགས་པ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་སྒྲོན་པ་ནི། དེ་སྒྲོན་མེད་པར་མ་ཤེས་ཕྱིར། ། ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ལ།
གལ་ཏེ་ཐེ་ཚོམ་དང་ཕྱིན་ཅི་ལོག་དམིགས་ཀྱིས་བསལ་བར་འགྱུར་བ་དག་དང་བྲལ་བའི་ཤེས་པ་
འགྱུར་བར་འགྱུར་ན་དེའི་ཆོ་ཚད་མ་ཉིད་ཏུ་འགྱུར་གྱི། དམིགས་ཀྱིས་བསལ་བའི་ཡུལ་ལ་ངི་ལྟར་
སྒྱིར་བཏང་བར་འདུག་པར་འགྱུར། ཐེ་ཚོམ་དང་ཕྱིན་ཅི་ལོག་དེ་དག་གྲུང་ཉེས་པའི་རྒྱ་ཉིད་ཡིན་པའི་
ཕྱིར་སྒྲོན་མེད་པར་མ་ངེས་ན་དེ་དག་མེད་པ་ཡང་མི་འཐད་དོ། ། ཅི་སྟེ། ཚད་མ་མིན་པར་གཉིས་མེད་
པར། ། ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཐེ་ཚོམ་དང་ཕྱིན་ཅི་ལོག་མེད་པ་ཉིད་ཏུ་འོ། ། མི་མཐུན་པ་དེ་ཉིད་སྒྲོན་པ་ནི། ཅི་
འདིའི་ཆོག་འདི་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པའོ། ། དེ་ལྟར་སྒྲོན་མེད་པ་ལ་སོགས་པ་ཡོད་པ་ཅམ་གྱི་ཚད་
མར་མ་ངེས་པར་ཐལ་བར་འགྱུར་བ་མི་རིགས་སོ་ཞེས་བསྟན་ཟིན་རྟོ། ། ད་ནི་དེ་དག་ཡོད་ན་ངེས་པ་
ལ་སྟོན་ནས་གཞན་ལས་ཚད་མ་ཉིད་ཏུ་ཐུག་པ་མེད་པར་ཐལ་བར་འགྱུར་རོ་ཞེས་བསྟན་པ་འདི་
གཉིས་རྒྱས་པར་བསྟན་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་སྒྲོན་མེད་ཅེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྟོན་ཏེ། སྒྲོན་མེད་པ་དང་
ཚད་མ་མིན་པ་མེད་པ་དེ། ཚད་མ་མ་ཡིན་པ་ཉིད་མེད་པ་དང་ཡོན་ཏན་དག་ལས་གཏོན་མི་ཟ་བར་
རྟོགས་པ་དེ་ངེས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ལས་སྤང་བར་བྱ་སྟེ། དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ན་གང་ཚད་མ་ཉིད་ཏུ་ངེས་པ་མི་
རུང་བའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་བསྟན་ཟིན་པའི་ཕྱིར་རོ། ། གལ་ཏེ་ལས་སྤང་བར་བྱ་བ་ཡིན་མོད། དེ་ལས་ཅིར་
འགྱུར་ཞེ་ན། དེ་ཡང་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྟོན་ཏེ། ཇི་སྐད་ཏུ་བཤད་པ་གསུམ་སོ་དག་ལས་རྟོགས་པ་
འདི་ཚད་མའི་ཡན་ལག་ཉིད་ཏུ་འདོད་པ་ནི་ཅི་ཚད་མ་མ་ཡིན་ནམ། འོན་ཏེ་ཚད་མ་ཞེས་བྱ་བ་ནམ་
པར་རྟོག་པ་གཉིས་སོ། ། གལ་ཏེ་ནམ་པར་རྟོག་པ་དང་སོ་ཡིན་པ་དེའི་ཆོ་ཚད་མ་ངེས་པའི་ཡན་ལག་
ཏུ་འགྱུར་བ་མ་ཡིན་ཏེ། རང་ཉིད་ཚད་མ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། ། ཚད་མ་མ་ཡིན་པ་ཉིད་ཏུ་བརྒྱུད་བ་ནི་
དངོས་སུ་ཐ་སྟངས་ངེས་པའི་ཡན་ལག་མ་ཡིན་ནོ། ། ཅི་སྟེ་ཕྱོགས་གཉིས་པ་ཡིན་པ་ན་དེའི་ཆོ་བརྗོད་
པར་འདོད་པའི་ཤེས་པ་དེ་དག་གཞན་ལས་ཚད་མ་ཉིད་དང་ཐུག་པ་མེད་པའི་སྒྲོན་ཏུ་ཡང་ཐལ་བར་
འགྱུར་རོ། ། ཐུག་པ་མེད་པ་ཉིད་བསྟན་པར་འདོད་ནས། རྟོགས་པ་དེ་ཡི་ཚད་མའི་བདག་ ། ཅེས་བྱ་བ་

ལ་སྟགས་པ་དྲི་བར་བྱེད་དོ། ། དེ་ཡང་ཞེས་བྱ་བ་ནི་གཞོན་པར་བྱེད་པའི་ཤེས་པ་མེད་པའོ། ། ཅི་སྟེ་ཉེས་
 པ་འདི་འདྲིར་ཡང་རྗེས་སུ་འདྲུག་པ་ཡིན་ཞེ་ན། ཆད་མ་ཡིན་ཞེ་ན་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སྟགས་པ་སྟོན་ཏེ་གོ་
 བར་ཟད་དོ། ། འདིའི་ཡང་ཞེས་བྱ་བ་ནི་གཞོན་པར་བྱེད་པའི་ཤེས་པ་མེད་པའོ། ། གཞན་ཡང་། དེ་ལྟ་
 བས་ན་ཡོན་ཏན་ལས། ། སྟོན་ནམས་མེད་པ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སྟགས་པ་བསྟན་པའི་རིགས་པས་གལ་ཏེ་
 ཐམས་ཅད་ཏུ་ཆད་མ་ཉིད་ཏུ་ངེས་ན་དེའི་ཆེ་ཆད་མ་ཐམས་ཅད་གཞན་ལས་ཡིན་པར་ཁས་སྐྱེངས་པ་
 དང་ཐུག་པ་མེད་པར་འགྱུར་རོ། ། དེ་སྟོན་པ་ནི། དེ་ལྟ་བས་ན་ཡོན་ཏན་ལས། ། ཞེས་བྱ་བ་ལ་སྟགས་པ་
 རྟེན། ལྟར་བསྟན་ཞེས་བྱ་བ་ནི་གཞན་གྱི་རྒྱུད་ལ་ཡོན་ཏན་ནམས་ནི་རྩ་རོལ་མཐོང་བ་ནམས་ཀྱི་དབང་
 གོ་ལས་འདས་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་དེ་མ་ངེས་ན་སྟོན་མེད་པར་ཡང་མི་ངེས་པའི་ཕྱིར་ཆད་མ་མ་ཡིན་པ་
 གཉིས་མེད་པ་ཡང་མི་ངེས་པས་ཡོན་ཏན་དག་ལས་ཆད་མ་ཉིད་འགྲུབ་པ་མ་ཡིན་ནོ། ། ཅི་སྟེ་དེ་དག་
 ནི་ཡོད་པ་ཅམ་གྱིས་པན་འདྲགས་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ན། དེའི་སྟོ་མི་མཐུན་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་བྱ་བ་དེ་
 ལྟ་བུ་ལ་སྟགས་པའི་སྟོན་གྱི་ཆོགས་ཐམས་ཅད་ཏུ་ཐལ་བར་འགྱུར་རོ། ། གཞན་ཡང་། དེ་ལྟ་བས་ན་
 ཡོན་ཏན་ལས། ། སྟོན་ནམས་མེད་པ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སྟགས་པ་ཆད་མའི་ངེས་པའི་ཡན་ལག་ཉིད་ཏུ་
 བརྗོད་པ་ཆད་མ་མ་ཡིན་པ་གཉིས་མེད་པ་དང་། སྟོན་མེད་པ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་གཉིས་པོ་གང་ཡིན་པ་དེ་
 ཅི་མེད་པར་དགག་པ་ཅམ་ཏུ་འདོད་དམ། འོན་ཏེ་མ་ཡིན་པར་དགག་པའི་བདག་ཉིད་ཡིན་ཞེས་བྱ་བ་
 བཟླ་བ་པ་གཉིས་སོ། ། རྟོགས་དང་པོ་ལ་ཉེས་པ་འཆད་པ་ནི། སྟོན་མེད་ཅེས་བྱ་བ་ལ་སྟགས་པ་སྟེ།
 གལ་ཏེ་མེད་པར་དགག་པ་ཅམ་ཏུ་འདོད་ན་དེའི་ཆེ་དེ་གྲུབ་པ་ཉིད་ཏུ་མི་འགྱུར་རོ། ། འདི་ལྟར་དེ་རང་
 ལས་གྲུབ་བམ་འོན་ཏེ་གཞན་ལས་གྲུབ། རང་ལས་གྲུབ་པ་ཡིན་ན་ཡང་རང་ཉིད་གསལ་བའི་བདག་
 ཉིད་གྱིས་སམ། ངེས་པ་སྐྱེད་པར་བྱེད་པ་ལས་ཡིན། གཞན་ལས་ཡིན་ན་ཡང་རེས་འགའ་དམིགས་པ་
 ལས་སམ། འོན་ཏེ་མ་དམིགས་པ་ལས་ཡིན་ཞེས་བྱ་བའི་རྟོགས་ནམས་སོ། ། རེ་ཞིག་རང་ལས་གསལ་
 བའི་བདག་ཉིད་གྱིས་གྲུབ་པ་ནི་རིགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ནི་དངོས་པོ་མེད་པའི་བདག་ཉིད་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར་དང་། གསལ་བའི་བདག་ཉིད་ཀྱང་དངོས་པོའི་ཆོས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། ། ཤེས་པ་ཁོ་ན་གསལ་བའི་

ཆད་མའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་བསྐྱེས་པའི་དཀའ་འབྱེལ།

བདག་ཉིད་དུ་རང་རིག་པས་གྲུབ་ཀྱིས་དངོས་པོའི་རང་བཞིན་བཀག་པ་ཙམ་གྱིས་མཆོད་ཉིད་ཀྱི་མེད་
པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། ། དེ་ནི་ངེས་པ་སྐྱེད་པར་བྱེད་པ་ལས་རང་ལས་གྲུབ་པ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། དངོས་པོ་མེད་
པ་ནི་ནུས་པ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བའི་མཆོད་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་སྐྱེད་པར་བྱེད་པ་ཉིད་དུ་མི་འཐད་
པའི་ཕྱིར་རོ། ། སྐྱེད་པར་བྱེད་པ་ཉིད་ཡིན་ན་ཡང་དངོས་པོའི་ངོ་བོ་ཉིད་དུ་ཐལ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་
དང་། དེ་ནི་ཐོགས་དབྱུང་དུ་མེད་པ་ཉིད་གྱིས་ལྷན་ཅིག་བྱེད་པ་ལས་མི་ལྷོས་པའི་ཕྱིར་དེ་ཡོད་པ་ཙམ་
ན་འབྱུང་བའི་འབྲས་བུ་ལྷོག་པ་མེད་པར་ཐལ་བར་ཡང་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། ། གཞན་ལས་དེ་དམིགས་
པ་ལས་དེ་གྲུབ་པར་འཐད་པ་མ་ཡིན་ནོ། ། གང་ལས་ཤེ་ན། དངོས་པོ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དངོས་པོ་མེད་
པའི་བདག་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ལ་དམིགས་པ་ནི་དངོས་པོའི་ཡུལ་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། ། མི་
དམིགས་པ་ལས་ཀྱང་དེ་མ་གྲུབ་པ་ཡིན་ཏེ། ཐུག་པ་མེད་པར་ཐལ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་ཏེ། ། འདི་ལྟར་
མི་དམིགས་པ་ཡང་དངོས་པོ་མེད་པའི་བདག་ཉིད་ཡིན་པར་ཇི་ལྟར་གྲུབ་ཅས་དེ་ལ་ཡང་རང་ངམ་
གཞན་ལས་ཞེས་བྱ་བའི་བསམ་པ་འདི་འདྲག་པ་ཉིད་དོ། ། རེ་ཞིག་རང་ལས་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། ཇི་སྐད་དུ་
བཤད་པའི་སྟོན་དུ་ཐལ་བར་འགྱུར་རོ། ། གཞན་ལས་ཀྱང་མ་ཡིན་ཏེ། ཐུག་པ་མེད་པའི་སྟོན་དུ་འགྱུར་
བའི་ཕྱིར་རོ། ། ཐུག་པ་མེད་པ་དེ་ཉིད་སྟོན་པ་ནི། སྟོན་དང་ཆད་མེད་གཉིས་མེད་པ། ། ཞེས་བྱ་བ་ལ་
སོགས་པ་སྟེ། སྟོན་དང་ཆད་མ་མ་ཡིན་པ་གཉིས་ཏེ་དེ་དག་མེད་པ་ཞེས་བསྐྱེད། ། གཉིས་པ་མ་ཡིན་པ་
དགག་པ་ལ་ཡང་སྟོན་འཆད་པ་ནི། དེ་ཡང་མ་ཡིན་དགག་བདག་ཉིད། ། ཅས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྟེ།
མ་ཡིན་པར་འདྲག་པས་སྟོན་མེད་པ་ནི་ཡོན་ཏན་བདག་ཉིད་ཁོ་ནར་འགྱུར་ལ། དེ་ལྟ་བུས་ན་ཡོངས་
སུ་ཤེས་པ་ཡང་ཡོན་ཏན་ཤེས་པའི་བདག་ཉིད་དུ་འགྱུར་ན་དེ་ཡང་མི་འདོད་དོ། ། ཡོན་ཏན་ཤེས་པ་
ཉིད་གྱིས་འདིར། ། དེ་ཆེ་བྱ་བ་བྱེད་མ་ཡིན། ། ཞེས་སྒྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ། ། ཆད་མ་མ་ཡིན་པ་གཉིས་མེད་
པ་ཡང་མ་ཡིན་པར་དགག་པའི་ཕྱོགས་ལ་ཆད་མའི་བདག་ཉིད་ཁོ་ན་གནས་ལ་དེ་ལྟ་ཡིན་དང་ཆད་
མ་མ་ཡིན་པ་གཉིས་མེད་པ་ཤེས་ན་ཡང་བརྟེན་པར་འདོད་པའི་ཆད་མའི་རང་གི་ངོ་བོ་ཐལ་བར་
འགྱུར་རོ། ། དེ་ལྟ་ན་ཆད་མ་མེད་པ་གཉིས་མེད་པ། ། དེས་ན་སྒྱིར་བཏང་ནི་༼མི༽ཞེས་ཏེ། ། ཞེས་བྱ་བ་

མི་འཐད་དེ། འབྲེལ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། ། འདི་ལྟར་དེ་ཉིད་ཚད་མ་ཉིད་དུ་ངེས་པའི་ཕྱིར་དེ་ཚད་མ་ཉིད་
 ངེས་པར་བྱེད་དོ་ཞེས་རྟགས་དང་རྟགས་ཅན་གྱི་ངོ་མོའི་ཚིག་གི་དོན་འབྲེལ་བ་མེད་པར་འགྱུར་རྟེ། ཐ་
 མི་དད་པའི་ཕྱིར་རོ། ། གཞན་ཡང་རྟགས་དང་རྟགས་ཅན་ཐ་མི་དད་པའི་ཕྱིར་དེ་ལས་ཐ་དད་པ་ཡིན་
 ལ་ཚད་མ་མ་ཡིན་པ་གཉིས་མེད་པའི་ཤེས་པ་དང་ཚད་མ་མ་ཡིན་པ་གཉིས་མི་ཤེས་པ་ལས་ཐ་དད་
 པར་འགྱུར་རྟེ། མ་ཡིན་པར་དགག་པའི་བདག་ཉིད་ཡིན་ལ་དེ་ལས་ཐ་དད་པ་ལས་རིགས་པ་ཡོད་པ་
 མ་ཡིན་རྟེ། གོ་སྐབས་གཞན་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། ། ཡང་ན་ཚད་མིན་གཉིས་མེད་པ། ། ཞེས་བྱ་བ་ལ་
 སོགས་པས་ཚད་མ་མ་ཡིན་པ་གཉིས་མེད་པར་གྲུབ་པར་ཁས་སྤངས་ནས་གཞན་གྱི་ལུགས་ཉིད་གྱིས་
 གཞན་ལས་ཚད་མ་ཉིད་སྟོན་པ་ཡིན་ནོ། ། གཞན་དུ་མི་འཐད་པས་ཤེས་ན། ། ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཐེ་ཚོམ་
 དང་བྱིན་ཅི་སོག་དག་ལས་གཞན་པའི་ཤེས་པ་ནི་རང་ལས་ཚད་མ་ཉིད་མ་གཏོགས་པར་གོ་སྐབས་
 གཞན་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་རོ། ། དེ་ལྟ་བུས་ན་ཡོན་ཏན་ལས། ། ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པས་བརྗོད་པའི་
 རིགས་པ་མ་ངེས་པ་ཉིད་དུ་བསྟན་པའི་ཕྱིར། བྱད་ལ་རིགས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྟོས་རྟེ། འདི་
 ཞེས་བྱ་བ་ནི་དེའོ། ། དེ་ཅི་ཞིག་བརྗོད་པར་རུས་ཤིང་། དེས་ན་སྟོན་ལས་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྟོས་རྟེ།
 ཚད་མ་བཞིན་ཞེས་བྱ་བ་ནི་བདུན་པའི་མཐའ་ཅན་གྱིས་རང་བཞིན་ཡིན་ནོ། ། དེ་ཡང་ཞེས་བྱ་བ་ནི་
 ཚད་མ་མ་ཡིན་པའོ། ། ལྟག་མ་ནི་གོ་བར་ཟད་དོ། ། ཉེས་པ་ཡོད་དམ་མེད་ཅེས་པ། ། ཞེས་བྱ་བ་ལ་
 སོགས་པ་ལ། ཉེས་པ་ཡོད་དམ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྟོས་རྟེ། ཐོས་པ་བརྟག་པར་རིག་བྱེད་གྱི་བྱེད་པ་
 བོ་བསྟུབ་པའི་ཕྱིར་བྱེད་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བྱ་བ་མ་གྲུབ་ནོ། ། དེས་ན་རྟོག་པ་དང་ལྡན་པ་ཁོ་བོ་ཅག་
 ལ་རིག་བྱེད་ལ་ཉེས་པའི་རྟོགས་པ་མེད་པ་མ་ཡིན་རྟེ། འོན་ཀྱང་ཡོད་པ་ཁོ་ནའོ། ། དེས་ན་སྟོས་པ་མེད་
 པའི་ཕྱིར། ། རིག་བྱེད་ཚད་མ་འགལ་བརྗོད་པ། ། ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་འདི་ལ། དེས་ན་སྟོས་པ་མེད་
 ཕྱིར་རོ། ། ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྟོས་རྟེ། དེ་ཡང་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རིག་བྱེད་དོ། ། རིག་བྱེད་དོན་ལ་ཚད་
 གཞན་གྱིས། ། ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ལ། གལ་ཏེ་ཤེས་པ་མི་སྟུ་བའམ། ། ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྟོས་རྟེ།
 གལ་ཏེ་དོན་བྱེད་པ་ལ་མི་སྟུ་བའི་ཤེས་པ་དང་། རྒྱུད་དག་པའི་ཤེས་པ་འདི་གཉིས་རིག་བྱེད་ལས་ཚད་

མ་ཉིད་དུ་ངེས་པའི་རྒྱུ་ལས་མི་ལེན་ན་དེའི་ཆོ་ངེས་པའི་རྒྱུ་མ་ཆད་པའི་ཕྱིར་རིག་བྱེད་ཆད་མ་
 ཉིད་དུ་ངེས་པར་མི་འགྱུར་ཏེ། རྒྱ་མེད་པའི་འབྲས་བུ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་རོ། ། གཞན་ལ་ཡང་ནི་འབྲེལ་
 པ་ཉིད། ། ཅེས་བྱ་བ་འདི་ལ། གཞན་ལ་ཡང་དེ་ལྟར་གྱུར་པ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྟོས་ཏེ། དེ་ལྟར་
 གྱུར་པའི་ཞེས་བྱ་བ་ནི་མི་སྦྱོར་བ་དང་། ཡོན་ཏན་ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་ཉིད་དོ། ། འདི་ཡང་ཐུག་པ་མེད་པའི་
 སྟོན་ནི་དང་པོ་ཉིད་དུ་བསལ་བྱེད་ཏོ། ། དེས་ན་ནི་དེའི་ཕྱིར་རོ། ། གང་ཞིག་ཆད་མ་ཡིན་པ་དེ་ནི་ཆད་
 མ་གཞན་དང་འབྲེལ་བ་ལ་སྟོས་པ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་མ་ངེས་བ་ཡིན་ཏེ། ངེས་པར་བྱ་བའི་དོན་
 དུ་ཆད་མ་གཞན་ལ་སྟོས་པའི་ཕྱིར་རོ། ། འདི་ཉིད་སྟོན་པ་ནི། དེ་ཡི་ཆད་མ་ཉིད་གནས་ན། ། ཞེས་བྱ་བ་
 ལ་སོགས་པ་སྟེ། འདིས་ནི། གང་ལ་ཆད་མ་བྱི་མས་ཀྱང་། ། ཡོངས་སུ་གཙོད་འགྱུར་དེ་ལ་ཡང་། ། ཞེས་
 བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་དེ་ཡང་བསལ་བ་ཡིན་ཏེ། གཞན་ལས་ཆད་མ་ཉིད་དུ་ངེས་པ་ན་ཤེས་པ་སྤྲུལ་མའི་དོན་
 ཐོབ་པར་རུས་པའི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་ཆད་མ་ཉིད་དུ་ཉེ་བར་འགྲོ་བ་མ་ཡིན་ནོ། ། ལན་ཅིག་སྟེས་ནས་
 འདིག་པ་ཡི། ། དོན་ལ་ཆད་མ་ཉིད་མི་འགྱུར། ། ཞེས་བྱ་བ་འདི་ལ། ལན་ཅིག་སྟེས་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་
 པ་སྟོས་ཏེ། དེ་ནི་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཆད་མ་ཉིད་དོ། ། བཤད་པའི་རིམ་པ་ཉིད་བསྟན་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་ནམ་
 ཤེས་རྒྱུ་ཡིས་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྟོས་ཏེ། དོན་བྱེད་དངོས་སུ་ཐོབ་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དེའི་ཆོ་དེ་ལས་
 ངེས་ཞེས་སྐབས་དང་འབྲེལ་བར་བྱའོ། ། འོན་ཏེ་དོན་བྱེད་པའི་ཤེས་པ་གཞན་གྱི་ཡུལ་ཅན་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར་དེ་ལས་ཤེས་པ་སྤྲུལ་མ་ཆད་མ་ཉིད་མི་རིག་པ་མ་ཡིན་ནམ་འདི་ལྟར་ཡན་ལག་ཅན་གྱི་རྣམས་མེད་
 པའི་ཕྱིར་ཚུའི་ཡུལ་ཅན་གྱི་རྟོག་པ་མེད་པའི་ཤེས་པ་ནི་གཞུགས་ཅམ་འདྲིན་པ་ཡིན་ལ། ལྟས་ལ་
 སོགས་པའི་དོན་བྱེད་པའི་ཤེས་པ་ནི་རིག་བྱ་ཅམ་གྱི་སྟོད་ཡུལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རི་ལྟར་གཞན་ལ་
 དམིགས་པའི་ཤེས་པ་གཞན་གྱི་ཡུལ་ཅན་གྱི་ཤེས་པ་ཆད་མ་ཉིད་དུ་སྦྱབ་པར་བྱེད་དེ། ཏ་ཅང་ཐལ་བར་
 འགྱུར་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན། སྟོན་འདི་ནི་མེད་དེ། འདུས་པ་ལ་ཡོད་པའི་ཡུལ་གཉིས་མེད་ན་མི་འབྱུང་
 པའི་ཕྱིར་གཞན་ལ་དམིགས་པའི་ཤེས་པ་ཡང་གཞན་གྱི་ཡུལ་ཅན་གྱི་ཤེས་པ་ཆད་མ་ཉིད་དུ་སྦྱབ་པར་
 འགྱུར་གྱི་གཞུགས་དང་རིག་པ་དེ་གཉིས་ཐ་དད་དུ་འདུག་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། ཆོགས་པ་གཅིག་ལ་རག་

ལས་པའི་ཕྱིར་རོ། ། དེ་ལ་སྤར་གྱི་གཞུགས་གྱི་ཤེས་པ་དེ་ནི་དོན་མེད་པ་ལ་ཡང་དོན་གྱི་ངོ་བོས་འདུག་
 པར་མཐོང་བའི་ཕྱིར་དུས་ཕྱིས་འབྱུང་བ་དེའི་ཡུལ་མེད་ན་མི་འབྱུང་བའི་རེག་པ་འཛིན་པའི་ཤེས་པ་
 ལས་དེའི་ངེས་པ་སྒྲིབ་པ་ལྟོས་པ་ཡིན་ནོ། ། འོན་ཏེ་དེ་ལྟ་ན་ཡང་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་སྐད་ཅིག་མ་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་སྤྲུལ་མས་གཞུང་བའི་གཞུགས་མེད་ན་མི་འབྱུང་བའི་རེག་པ་ཕྱིས་གྱི་ཤེས་པ་འདུག་
 པས་ཡུལ་དུ་མ་བྱས་པའི་ཕྱིར་རི་ལྟར་དེ་ལས་ངེས་པ་ཡིན་ཞེ་ན། སྒྲིན་འདི་ནི་མེད་དེ། གཞུགས་ལ་
 སོགས་པའི་སྐད་ཅིག་གྱི་མ་ནམས་ཤེས་པ་སྤྲུལ་མས་གཞུང་བའི་གཞུགས་ལ་སོགས་པའི་སྐད་ཅིག་དང་
 དོན་བྱེད་པར་བྱད་པར་མེད་པར་འདོད་པ་ན་སྤྲུབ་པ་དང་བདེ་བ་ཐ་མི་དད་པའི་ཕྱིར་གཅིག་ཉིད་དུ་
 ཐ་སྐད་དུ་བྱེད་གྱི། ཚུ་རོལ་མཐོང་བ་ནམས་སྐད་ཅིག་མས་ཐ་སྐད་དུ་བྱེད་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། ། རྣམ་པ་
 གཅིག་ཏུ་ན་ཤེས་པ་སྤྲུལ་མས་ཡོངས་སུ་བཅད་པའི་གཞུགས་ལ་སོགས་པའི་དོན་མེད་ན། མི་འབྱུང་བའི་
 ཕྱིར་ཤེས་པ་གྱི་མའི་ཡུལ་ཅན་ཡིན་པ་ཉིད་ཐ་དད་པའི་ཐ་སྐད་ཡོད་ན་ཡང་དེ་ལས་ངེས་པ་མི་འགལ་
 ལོ། ། མིག་ལ་སོགས་དང་འབྲེལ་མེད་པའི། ། རྣ་སྒྲོའང་ཆད་མར་མི་འགྱུར་རོ། ། ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་
 པ་གང་སྤྲུལ་པ་དེ་ལ། རྣ་བའི་སྒྲོ་ཡང་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྒྲོས་ཏེ། མིག་ལ་སོགས་པའི་སྒྲོ་གཞན་
 དག་ཀྱང་འབྲེལ་བ་མི་འགྱུར་པ་ཉིད་དེ། འདི་ལྟར་མི་མང་ལ་སོགས་པའི་སྤྲད་དང་དེ་དང་འབྲེལ་བའི་
 གཞུགས་ལ་སོགས་པ་ཆོགས་པ་གཅིག་ལ་རག་ལས་པའི་ཕྱིར་དུ་བས་བྱད་ཤིང་འགྱུར་བ་དག་བཞིན་
 དུ་ཕན་ཚུན་མེད་ན་མི་འབྱུང་བའི་མཆན་ཉིད་གྱི་འབྲེལ་བ་ཉིད་ཡིན་ནོ། ། རྒྱུན་གྱི་འདུག་པ་ལ་ལྟོས་
 ཀྱང་སྤྲུལ་མ་སྤྲུལ་མའི་ཆོགས་པ་གྱི་མ་གྱི་མ་གཞན་གྱི་རྒྱུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དངོས་སུ་རྒྱ་དང་འབྲས་བུའི་
 མཆན་ཉིད་གྱི་འབྲེལ་བ་ཡང་ཡོད་པ་ཉིད་ཡིན་ནོ། ། དེ་ལྟ་ཡིན་དང་དེ་འཛིན་པའི་ཤེས་པ་ཡང་དེའི་
 སྒྲོ་ནས་བརྒྱུད་ནས་འབྲེལ་བ་ཡང་ཡོད་པ་ཡིན་ནོ། ། དེའི་ཕྱིར་དེ་ལྟ་བས་ན་རྣ་བའི་སྒྲོ་ཆད་མར་གྱུར་
 པ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། དེ་ལས་གཞན་པའི་མིག་ལ་སོགས་པའི་སྒྲོ་རྣམས་དང་རི་སྐད་དུ་བཤད་པའི་འབྲེལ་
 བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། ། འདི་ལྟར་ཐག་རིང་པོར་མི་མང་ལ་སོགས་པའི་སྤྲུ་ཐོས་པ་ལས་སྤྲིང་བུ་ལ་སོགས་
 པའི་སྤྲད་དང་ཆོས་མཐུན་པའི་ཕྱིར་དེ་དོན་དུ་གཉེར་བའི་སྤྲེས་བུ་ཐེ་ཆོམ་སྤྲེས་ཏེ་འདུག་པ་ན་མི་མང་

ཚད་མའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་བསྟུན་པའི་དགའ་འགྲེལ།

གི་གཟུགས་མཐོང་བ་ལས་ཅི་འདི་པི་མང་གི་སྒྲ་ཡིན་ནམ། འོན་ཏེ་སྤིང་བྱ་དང་སྒྲ་ལ་སོགས་པའི་སྒྲ་
ཡིན་ཞེས་སྒྲར་ཐེ་ཆོམ་སྒྲིས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ལྟག་པ་ཡིན་ནོ། ། ཡུལ་གང་དུ་རྩ་རྩ་ལ་སོགས་པའི་སྒྲ་
སྟན་པ་ཐོས་པ་ལས་འདུག་པ་དོན་དེ་རྟོགས་པར་མི་འཇུག་བ་དེར་ནི་སྒྲ་བའི་ཕྱིར་ཚད་མ་མ་ཡིན་པ་
ཉིད་དུ་རྟོགས་པ་ཡིན་ནོ། ། སྒྲ་བྱེད་གཞན་གྱིས་བསྐྱེད་པའི་སྒྲོ། ། གཉི་ག་ལ་ཡང་ཡོད་མ་ཡིན། ། ཞེས་
བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ལ། འདིར་ནི་སྒྲ་བ་པར་བྱེད་གཞན་གྱིས། ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྒྲོས་ཏེ། འདི་ཞེས་
བྱ་བ་ནི་པི་མང་ལ་སོགས་པའི་གཟུགས་འདྲིན་པའོ། ། རི་ལྟར་དབང་པོ་གཅིག་རག་ལས། ། ཤེས་པ་
གཞན་དང་འབྲེལ་བ་ཡི། ། ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ལ། དེ་ལྟར་དབང་པོ་དུ་མ་ལས། ། ཞེས་བྱ་བ་ལ་
སོགས་པ་སྟེ། མི་སྒྲུང་ངོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དབང་པོ་གཞན་ལ་རག་ལས་པའི་ཤེས་པ་གཞན་དང་འབྲེལ་
བའོ། ། འདི་རི་ལྟར་མདོན་སྒྲུམ་ལ་རྒྱར་བཏགས་པ་ཡིན་ཞེ་ན། འདི་ལྟར་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྒྲོས་
ཏེ། དབང་པོ་ལས་བྱུང་ཞེས་བྱ་བ་ནི་གཟུགས་ཀྱི་ཡུལ་ཅན་གྱི་མིག་གི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཞེས་བྱ་བའི་
དོན་ཏེ། ། གཞན་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དུས་ཕྱིས་འབྱུང་བའོ། ། འདི་ལྟར་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ལ། ཆོག་ནི་
གཅིག་ཕུ་ཁོ་ན་ཡིས། ། ཞེས་བྱ་བ་སྒྲོས་ཏེ། འདི་ནི་དོན་ལ་མི་སྒྲ་བ་མ་གྲུབ་པ་ཉིད་དུ་བསྟན་ཏེ། འདི་
ལྟར་མཐོ་རིས་འདོད་པས་མེ་ལ་སྒྱུན་སྟེག་བྱའོ་ཞེས་བྱ་བའི་རག་འདི་ལས་རྟོག་པ་དང་ལྟན་པའི་རེས་
པའི་རྒྱ་མེད་པའི་ཕྱིར་རེས་པ་མི་སྒྲེ་བས་ཡུལ་དང་དུས་ལ་སོགས་པ་ལ་མི་སྒྲ་བ་གྲུབ་པ་མ་ཡིན་ནོ། །
ཐམས་ཅད་དུ་སྒྲིས་བྱ་གཞན་ལ་མི་སྒྲ་བ་རྟེན་པ་ཡང་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བསྟན་པའི་ཕྱིར། མཐོ་རིས་
སོགས་ལ་བྲམ་ཟེ་ཡང་། ། ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྒྲོས་ཏེ། འདི་ལྟར་རེས་ཆོག་བྱེད་པ་རྣམས་གྱིས་མི་
ལས་སྒྲུལ་དུ་བྱུང་བའི་སྒྲིས་བྱའི་ཁྱད་པར་གནས་པའི་རི་རབ་རིའི་ཆེ་མོ་ལ་སོགས་པའི་ཡུལ་གྱི་ཁྱད་
པར་མི་ལས་སྒྲུལ་དུ་བྱུང་བའི་བདེ་བའི་རྟེན་སྟན་སྒྲུམ་ཆོགས་པ་དུ་མས་སྒྲུག་པ་ནི་མཐོ་རིས་ཡིན་ནོ་
ཞེས་རྟོག་པ་བྱེད་ལ། དཔྱད་པ་བ་རྣམས་ན་རེ་མི་རྣམས་ཀྱི་དགའ་བའི་ཁྱད་པར་ཉིད་མཐོ་རིས་ཡིན་ནོ་
ཞེས་བྱའོ། ། མཚོད་སྒྱུན་ལ་ཡང་སྒྲོ་མི་མཐུན་པ་སྒྲེ། སྒྲོན་གྱི་སྒྲུལ་བ་ལ་མཚོད་སྒྱུན་པ་གང་གིས་
མཚོད་སྒྱུན་བྱེད་པ་ན་བག་སན་ལས་བྱས་པའི་སྒྲུགས་གྱིས་སོ་ཞེས་ཐོས་ལ། བཟེ་བ་མེད་པ་ངན་པའི་

བདག་ཉིད་ཅན་གཞན་དག་གིས་ནི་སྒྲིག་ཆགས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཉིད་ལྷགས་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཇོད་པར་བྱེད་
 ཏོ། ། དེའི་ཕྱིར་བརྟེན་པར་སྦྱེས་པའོ། ། ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ལ། བསྐྱལ་བས་བསྐྱེད་པའི་ཤེས་པ་ལ།
 ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྦྱོས་ཏེ། ལྷན་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཐོས་པ་བརྟགས་པར་རོ། ། གཞན་དང་མཚུངས་པའི་
 ཕྱིར་ཞེས་བྱ་བ་ནི་མིའི་སྤྱན་སྟེན་ལས་མཐོ་རིས་སུ་འགྱུར་རོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི། སྦྱོས་བྱས་བྱས་པའི་ཆོག་
 ལས་བྱུང་བའི་རྟོགས་པ་དང་མཚུངས་པ་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། ། གཞན་ཡང་བྱེད་ཅག་གི་རི་ལྟར་
 སྐྱལ་བར་བྱེད་པ་ལས་བྱུང་བའི་སྒོ་ཡལ་ལ་སོགས་པ་ལ་སྦྱས་པ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ནི་ཆོག་
 ཅམ་ཡིན་ནོ་ཞེས་སྟོན་པ་ནི། སྐྱལ་བར་བྱེད་པ་ལས་བྱུང་སྟོ། ། ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྦྱོས་སོ། ། སྦྱ་
 རྣམས་ཀྱི་ནི་ཆད་མ་ཉིད། ཅས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ལ། མངོན་སུམ་གྱི་ཡང་ཆད་མ་ཉིད། ཅས་བྱ་བ་
 ལ་སོགས་པ་སྦྱོས་ཏེ། མི་འདོད་པའི་ཐོག་ཏུ་གཏོང་བ་ནི་ཐལ་བར་འགྱུར་བར་བཞིན་ལ། གང་གིས་ཐལ་
 བར་འགྱུར་བ་བྱ་བར་འགྱུར་བ་མངོན་སུམ་དང་རྗེས་སུ་དཔག་པ་ལས་ཆད་མ་ཉིད་ཏུ་བྱུང་བར་མི་
 འདོད་པ་ཡང་མ་ཡིན་ནོ། ། རི་ལྟར་འདིར་རྗེས་སུ་དཔག་པས་མངོན་སུམ་ཆད་མ་ཉིད་ཏུ་བསྐྱབ་པར་
 བྱ་བ་དེ་ལྟར་ལྷན་བཤད་ཟིན་ལ། དེ་ཉིད་བྲན་པར་བྱེད་པ་ནི། དག་པའི་རྒྱ་ཡིས་བསྐྱེད་ཕྱིར་ཞེས་པ་སྟེ།
 དེ་ལས་གཞན་བཞིན་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཡལ་ངེས་པར་འཛིན་པའི་མངོན་སུམ་བཞིན་ནོ། ། ཆད་མ་རྣམས་
 ཀྱིས་ཆད་མ་བཞིན། གཞན་དག་གང་ཞིག་བསྐྱབ་བྱ་ཞིང་། ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ལ། ཐམས་ཅད་
 ལ་ནི་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྦྱོས་ཏེ། རི་ལྟར་དོན་བྱེད་པའི་ཤེས་པ་ལ་འབྲུལ་བ་མེད་པ་དེ་ལྟར་ནི་
 ལྷན་སྦྱས་པ་དངོས་པོ་ལ་མི་སྦྱ་བ་ཆད་མ་ཉིད་ཏུ་བཞིན་པ་ཡིན་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་བསྟན་ཟིན་ཏོ།
 དེས་ན་དོན་བྱེད་པ་ལ་མི་སྦྱ་བའི་ཤེས་པ་ཆད་མ་ཉིད་ཏུ་བྱུང་བ་ཡིན་ན་ཐུག་པ་མེད་པར་མི་འགྱུར་རོ།
 རྗེས་སུ་དཔག་པས་ཀྱང་སྐྱབ་པ་ན་ཐུག་པ་མེད་པར་མི་འགྱུར་རོ་ཞེས་བྱ་བར་བདག་དང་ཞེས་བྱ་བ་
 སོགས་པ་སྟེ། བདག་སྟེ་རང་བཞིན་དང་འབྲས་བུ་ཡིན་པའི་དེ་སྐད་ཅས་བྱའོ། ། མིང་དེ་རྟགས་གང་ལ་
 ཡོད་པ་ཞེས་ཆོག་རྣམ་པར་སྦྱོར་རོ། ། འབྲུལ་བ་མེད་པར་ངེས་པ་གང་ལ་ཡོད་པ་དེ་ལ་དེ་སྐད་ཅས་
 བྱའོ་འདི་སྐད་ཏུ་བསྟན་པ་ཡིན་ཏེ། དེའི་བདག་ཉིད་དང་དེ་ལས་བྱུང་བ་དག་གིས་འབྲེལ་བའི་རང་

ཚད་མའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་བསྟུན་པའི་དགའ་འགྲེལ།

བཞིན་དང་འབྲས་བུ་ཞེས་བྱ་བའི་རྟགས་ངེས་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་སྐྱེ་བའི་རྗེས་སྲ་དཔག་པ་ནི་འབྲུལ་
བའི་རྩ་མེད་པའི་ཕྱིར་རང་ཉིད་ལས་ཚད་མ་མ་ཡིན་པའི་ཐུག་པ་མེད་པ་མ་ཡིན་ནོ། ། ཅི་སྟེ་སྐྱབ་བྱེད་
ཚད་མ་ཉིད། ། ཅས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ལ། ལ་ལར་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ལ་སྟོས་སོ། ། གོམས་པ་ལ་
སོགས་པའི་ངེས་པའི་རྩ་མེད་པའི་ཕྱིར་ལ་ལར་དེ་ཕྱོགས་དང་པོ་ལ་འབྲུལ་བ་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར་དེའི་རང་
ལས་ཚད་མ་ཉིད་ཏུ་གྲུབ་པ་མ་ཡིན་ནོ། ། ཚད་མ་འཛིན་པ་ལས་སྤྲོལ། ། རང་གི་ངོ་བོས་རབ་ཏུ་
གནས། ། ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ལ། མི་གསལ་གསལ་བ་ཉིད་ཡིན་པས། ། ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྟོས་
ཏེ། རྟོན་གང་ལ་མི་གསལ་བ་གསལ་བ་ཡོད་པ་དེ་ལ་དེ་སྐད་ཅས་བྱའོ། ། གདོན་མི་ཟ་བར་ཤེས་པ་ཤེས་
པར་བྱ་དགོས་ཏེ། དེ་མ་ཤེས་ན་ཐམས་ཅད་མི་ཤེས་པར་ཐལ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་ཏེ། འདི་ལྟར་རྟོན་
གསལ་བ་ཁོ་ན་ཤེས་པ་ཞེས་བྱའི་གཞན་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། གསལ་བ་དེ་ཡང་སྒྲིག་ཏུ་གྱུར་པ་ཡིན་ནོ། ། རྟོན་
ཡང་སྒྲིག་ཏུ་གྱུར་པ་ཉིད་ཏུ་ཐལ་བར་འགྱུར་ཏེ། མི་གསལ་བ་གསལ་བ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར། དཔེར་ན་གཞན་
ཀྱི་རྩ་དུ་ལ་ཡོད་པའི་མངོན་སུམ་ཀྱི་ཡུལ་ཀྱི་རྟོན་བཞིན་ནོ། ། སྦྱར་བ་ནི་དངོས་པོ་གང་ཞིག་གང་མི་
གསལ་བ་གསལ་བ་དེ་ནི་དེའི་མངོན་སུམ་མ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་རྩ་དུ་གཞན་ལ་ཡོད་པའི་མངོན་སུམ་
ཀྱི་ཡུལ་ཏུ་བྱས་པའི་གཞན་བཞིན་ནོ། ། ཚྩད་པའི་གཞིར་གྱུར་བའི་འགའ་ཞིག་གི་ཤེས་པ་ཡང་མི་
གསལ་བ་གསལ་བ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་ན་བྱབ་བྱེད་འགལ་བ་དམིགས་པའོ། ། གཏན་ཆོགས་མ་ངེས་པ་
ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་དངོས་པོ་དེ་གསལ་བར་སྐྱེ་བ་ཅམ་གྱིས་མངོན་སུམ་ཉིད་ཡིན་ན་ཐམས་ཅད་མངོན་
སུམ་ཉིད་ཏུ་ཐལ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། ། དེ་ལྟར་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟ་བུས་ན་བསྒྲིག་པ་ཡིན་ནོ། །
དེ་ལྟར་རིགས་པ་མ་ཡིན་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ལ། རང་ཉིད་བེམས་པོའི་ངོ་བོའི་ཕྱིར། ། ཞེས་བྱ་བ་ལ་
སོགས་པ་སྟོས་ཏེ། མིག་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ནི་ཡུལ་བཞིན་ཏུ་བེམས་པོའི་ངོ་བོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དངོས་
སུམ་ཡུལ་འཛིན་པ་མ་ཡིན་གྱི། རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལ་རྩི་ངོ་བོར་འགྱུར་བ་ཅམ་གྱིས་དེ་དག་ཡུལ་འཛིན་
པར་བརྟགས་པ་འབའ་ཞིག་ཏུ་བྱད་པས་མི་ཤེས་པ་དེ་དག་ཉིད་ཀྱིས་ཡུལ་ཅན་གྱི་ཤེས་པ་སྐྱེད་པར་
བྱེད་པས་ཡུལ་འཛིན་པ་ཞེས་བྱ་བར་འགྱུར་རོ། ། དེ་ལྟར་གང་གིས་མི་ཤེས་ཀྱང་མིག་ལ་སོགས་པ་

བཞིན་དུ་ཡུལ་འདྲིན་པ་ཞེས་བྱ་བར་འགྱུར་བ་རྣམས་པར་ཤེས་པ་ཡུལ་ལ་ཅུང་ཞིག་བྱེད་པ་ནི་མ་ཡིན་
 རྟོ། ། མངོན་པར་གསལ་བར་བྱེད་དོན་ཞེ་ན་མ་ཡིན་ཏེ། ཤེས་པའི་རྣམས་གངས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། ། མངོན་
 པར་གསལ་བ་དང་། དམིགས་པ་དང་། ཡོངས་སུ་གཙོད་པ་དང་། ཡང་དག་པར་རིག་པ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་
 སོགས་པ་རྣམས་ནི་རྣམས་གངས་ཀྱིས་བཟོད་ཀྱི་དོན་གཞན་ནི་མ་ཡིན་ལོ། ། རང་གི་བདག་ཉིད་ལ་
 བྱེད་པར་རིགས་པ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། རང་གི་བདག་ཉིད་ལ་བྱེད་པ་འགལ་བའི་ཕྱིར་དང་། སྦྱོས་པ་དང་
 མ་སྦྱོས་པའི་གནས་སྐབས་དག་ནི་ཡོད་པ་དང་མེད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། ། འདི་ལྟར་ཤེས་པ་སྦྱོས་པའི་
 བདག་ཉིད་བྱེད་དམ། མ་སྦྱོས་པ་བྱེད་གང་། རེ་ཞིག་སྦྱོས་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། དེའི་བདག་ཉིད་ཡིན་ན་
 ཡང་གྲུབ་པ་དང་བདེ་བ་གཅིག་པའི་ཕྱིར་ཏེ། གང་ཞིག་གང་དང་ལྷན་ཅིག་གྲུབ་པ་དང་བདེ་བ་གཅིག་
 མ་ཡིན་པ་དེ་ནི་དེའི་རང་བཞིན་ཉིད་དུ་རིགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཏ་ཅང་ཐལ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །
 སྦྱོས་པའི་རང་བཞིན་ཡང་བྱེད་པར་མི་རིགས་ཏེ། བྱད་པར་དུ་བྱར་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་རྒྱུ་མི་འཆད་
 པར་བྱེད་པར་ཐལ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། ། མ་སྦྱོས་པ་ཞེས་བྱ་བའི་ཕྱོགས་ཀྱང་མ་ཡིན་ཏེ། མེད་པའི་
 ཕྱིར་རོ། ། མེད་པ་ལ་བྱ་བ་རིགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ནི་རྣམས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྣམས་པར་རྟོག་པ་དང་བྲལ་
 བའི་མཚན་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། ། བྱ་བ་མི་བྱེད་པ་ནི་བྱེད་པ་ཉིད་ཉམས་པར་ཐལ་བར་འགྱུར་བའི་
 ཕྱིར་རོ། ། འདི་ཉིད་ཡོད་པའི་མཚན་ཉིད་ཡིན་ཏེ། དོན་བྱ་བ་བྱེད་པ་ཉིད་གང་ཡིན་པའོ། ། དེ་ལྟ་བུས་
 བ་དཔེ་དོན་དང་མཚུངས་པ་མ་ཡིན་ལོ། ། དེ་ཕྱིར་འདི་ནི་ཆད་མ་ལ། ། ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ལ། དེས་
 བ་འདིར་ནི་ཆད་མ་ལ། ། ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྦྱོས་ཏེ། གལ་ཏེ་ཤེས་པ་རང་རིག་པས་རང་ཉིད་ལས་
 གྲུབ་པ་ན། འོ་ན་ཤེས་པ་རང་ཉིད་ལས་ཆད་མར་གྲུབ་པ་མ་ཡིན་ན་མ་ཞེས་པ་དོགས་པ་བསུ་ནས།
 འདིར་ནི་འདི་ཅུང་དུ་འགྱུར་ཏེ། ། ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྦྱོས་ཏེ། ཉམས་སུ་ཁྱོད་བ་ཞེས་བྱ་བ་ཅུང་
 གྱིས་བདག་ཉིད་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ངེས་པ་སྦྱོ་བ་མ་ཡིན་ཏེ། ངེས་པ་སྦྱོ་བ་ནི་རྒྱ་གཞན་ལ་ལྟོས་པའི་ཕྱིར་
 རོ་ཞེས་མང་དུ་བསྟན་ཟིན་ཏོ། ། དེས་ན་ཞེས་པའི་དོན་ཐོབ་པར་འདོད་པ་རང་རིག་པས་བརྒྱུང་ན་ཡང་
 འཁྲལ་བའི་རྒྱ་ཆད་མ་མ་ཡིན་པ་དང་འདྲ་བའི་གོ་མས་པ་མེད་པ་ལ་སོགས་པ་བྲིད་པའི་ཕྱིར་ངེས་པ་

ཆད་མའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་བསྟན་པའི་དཀའ་འགྲེལ།

མ་སྐྱེས་པས་མ་ངས་པ་ཡིན་ནོ། ། བཞིན་དེ། ངས་པ་དང་མ་ངས་པ་དག་ཐ་དད་པའི་ཕྱིར་རོ། ། སྒོ་
འདོགས་པ་རྣམ་པར་གཅོད་པའི་སྒོ་ནས་གཞན་ལས་ཆད་མ་ཉིད་ཏུ་འདོད་དོན་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་
འགལ་བ་མེད་དོ། ། ཇི་སྐད་ཏུ། རང་ལས་རང་གི་ངོ་བོ་རྟོགས། ། ཐ་སྙད་ལས་ནི་ཆད་མ་ཉིད། ། ཅེས་
བཤད་པ་བཞིན་ནོ། ། དེ་བཞིན་དོན་ཏུ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཆད་མ་ཉིད་ཏུ་འོ། ། ཆད་མ་མིན་པའང་རང་དོན་
ལ། ། ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ལ། ཇི་ལྟར་ཤེས་པ་གོ་མས་པ་ལས། ། ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྒྲིམ་ཏེ།
གོ་མས་པ་ལ་ཡོད་པ་ནི་གོ་མས་པ་སྟེ། ཇི་ལྟར་གོ་མས་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་ཆད་མ་ཉིད་ཐམས་ཅད་ཏུ་རང་
ཉིད་ངས་པས་སོ་ཞེས་བཞིན་པ་དེ་བཞིན་ཏུ་ལོག་པ་ཉིད་ཀྱང་འགའ་ཞིག་ཏུ་རང་ཉིད་ལས་ངས་པར་
བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། ། དེ་ལྟར་ཡང་རབ་རིབ་ཅན་ལ་སོགས་པས་འགའ་ཞིག་གོ་མས་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་སྒྲི་
ཤད་འདིངས་པ་ལ་སོགས་པའི་ཤེས་པ་སྐྱེད་པའི་དེ་མ་ཐག་ཁོ་ནར་ལོག་པ་ཉིད་ངས་པར་བྱེད་པ་
མཐོང་བ་ཁོ་ན་འོ། ། དེར་ཡང་དོན་གཞན་དངོས་ལ་སྟོ། ། ཡང་ན་རྒྱ་ནི་སྒྲོན་ཅན་ལ། ། ཞེས་བྱ་བ་ལ་
སོགས་པ་ལ། གཞོད་དང་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྟེ། བཤད་པ་ཡིན་ཞེས་བྱ་བ་འདི་འདི་ལྟར་གཞོད་པ་
མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། ། ཞུང་གིས་ཆད་མ་ཉིད་ཏུ་བཞིན། ། གཞོད་མེད་ལ་ཡང་དངོས་མེད་པ། ། ཞེས་བྱའི་
ཆད་མ་གཞན་འདོད་ཀྱིས། ། ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་བཤད་པ་ལྟ་བུ་འོ། ། དེས་ན་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དེའི་ཕྱིར་
རོ། ། སྐྱེ་བའི་གནས་སྐབས་ཉིད་ན་འདི། ། ཆད་མ་ཉིད་ཅེས་བྱ་བར་ངས། ། ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ལ།
སྐྱེ་བའི་གནས་སྐབས་ཉིད་ན་འདི། ། ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྒྲིམ་ཏེ། སྐྱེ་བའི་གནས་སྐབས་འདི་ན་ཅི་
བདག་ཉིད་ཀྱིས་ཆད་མ་ཞེས་ངས་སམ། འོན་ཏེ་ལྟན་ཅིག་ཏུ་འབྱུང་བའི་ཤེས་པ་གཞན་གྱིས་སམ། ཡང་
ན་ཏུས་བྱིས་འབྱུང་བ་ཡིན། ། ཞེས་བྱ་བའི་ཕྱོགས་གསུམ་མོ། ། དེ་ལ་རེ་ཞིག་བདག་ཉིད་ཀྱིས་ནི་མ་
ཡིན་ཏེ། ཤེས་པ་ཐམས་ཅད་ནི་བདག་ཉིད་ལ་རྟོག་པ་མེད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཆད་མའོ་སྟེ་མ་ཏུ་འདིན་
པ་མི་འཐད་དོ། ། གཞན་གྱི་ཤེས་པས་རིག་པར་འདོད་པ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། སྒོ་རྟག་ཏུ་སྒྲིག་ཏུ་གྱུར་པར་
ཁས་ལེན་པའི་ཕྱིར་རོ། ། ཏུས་མཚུངས་པར་འབྱུང་བའི་ཤེས་པ་གཞན་གྱིས་ཀྱང་མ་ཡིན་ཏེ། རྣམ་པར་
ཤེས་པ་གཉིས་ཅིག་ཅར་མི་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་རོ། ། ཏུས་བྱིས་འབྱུང་བས་ཀྱང་མ་ཡིན་ཏེ། ཤེས་པ་གཞན་

ཡང་མ་གྲུབ་པ་ནི་དེས་གཟུང་བར་བྱ་བའི་ཤེས་པ་ཡང་མི་གསལ་བ་གསལ་བ་ཉིད་ཏུ་མ་གྲུབ་པའི་
 ཕྱིར་རོ། ། དེ་ཡང་ཤེས་པ་གཞན་གྱིས་བསྐྱབ་པར་འདོད་ན་ཐུག་པ་མེད་པར་ཐལ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་
 རོ། ། དེས་ན་གང་ཏུ་འང་ལོག་པ་ཉིད། ། ཅེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ལ། རིག་བྱེད་ལ་འང་ཞེས་བྱ་བ་ལ་
 སོགས་པ་སྒྲིམ་ཏེ། སངས་རྒྱལ་པ་རྣམས་ཀྱི་ནི་ཆོས་མཐུན་པ་ཙམ་རིག་བྱེད་ལ་གཞོན་པར་བྱེད་པའི་
 ཚད་མར་བཞེད་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། ། འོ་ན་ཅི་ཞེ་ན། དེར་བཤད་པའི་བདག་དང་སྤྱི་ཆིག་གི་དོན་ལ་
 ཚད་མས་གཞོན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ཡང་བདག་བཟླས་པ་ལ་སོགས་པར་བསྐྱན་ཟིན་ཏོ། ། གཞན་ཡང་
 ཐོས་པ་བཟླ་བར་རིག་བྱེད་སྤྱི་བས་བྱས་པ་ཉིད་ཏུ་བསྐྱབ་ཟིན་པའི་ཕྱིར་དང་། སྤྱི་བས་མ་བྱས་པ་
 ཉིད་ཡིན་ན་ཡང་ནགས་ཀྱི་མེ་ལ་སོགས་པ་བཞིན་ཏུ་ལོག་པ་ཉིད་ཀྱི་རྒྱ་སྤྱིད་པའི་ཕྱིར། འདིར་ཚད་མ་
 མ་ཡིན་པ་ཉིད་ཏུ་སྤྱིད་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་དེ་ལྟར་བཞེད་ཀྱི་ཆོས་མཐུན་པ་ཙམ་གྱིས་ནི་མ་ཡིན་ནོ། ། གལ་
 ཏེ་འདི་སྒྲུལ་ཏུ་སྤྱིད་པ་དེ་ལྟ་ཡང་སྤྱིད་པ་ཙམ་གྱིས་འདི་དེ་ལྟར་ཚད་མ་མ་ཡིན་པ་ཉིད་ཏུ་གྲུབ་པར་
 འགྱུར་སྒྲུལ་ཏུ་སེམས་ན། སྒྲོན་མཐོང་བ་ལས་སྒྲོན་འདོགས་པ། བྱེ་བྲག་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། ། ཞེས་བྱ་
 བ་སྒྲིམ་ཏེ། དག་གང་ལ་སྒྲོན་འདོགས་པ་དེ་ནི་དེ་ལྟ་བུ་ཡིན་པ་ལ། བྱེ་བྲག་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། ། ཞེས་
 བྱ་བ་ནི་གཉི་ག་ཡང་ཚད་མ་ཉིད་ཡོད་པའི་ཐ་སྙད་དགག་པར་བྱུང་བ་ཉིད་ཏུ་མཚུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །
 དེའི་ཕྱིར་དེ་ཡི་རིག་བྱེད་ལ་ཡང་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པས་མཐུག་སྐྱད་པར་བྱེད་དོ། ། བྱས་དང་བཤད་
 པ་ཉིད་འདོད་ཀྱི། ། ཞེས་བྱ་བ་ལ། འདི་ནི་བྱས་པ་ཡང་ཡིན་ལ་བཤད་པ་ཡང་ཡིན་པས་དེ་སྐད་ཅེས་བྱ་
 རྟེན། བཤད་པ་ནི་འཆད་པ་པའོ། ། སྒྲོན་མེད་པའི་སྤྱི་བས་བྱ་དག་གིས་བྱས་པ་དང་འཆད་པ་ཞེས་གསུམ་
 པའི་བསྐྱབ་པ་ཡིན་ཏེ། དེའི་དངོས་པོ་ནི་དེ་ཉིད་དོ། ། དེ་ནི་ངེས་པ་ཡང་ཡིན་ལ་སྒྲོན་མེད་པར་བྱས་པ་
 དང་འཆད་པ་ཡང་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཆིག་རྣམས་པར་སྒྱུར་རོ། ། དེ་འདོད་པར་གྱིས་ཤིག་སྟེ། རིག་བྱེད་ཚད་མ་
 ཉིད་ཏུ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་ཞེས་སྒྱུར་རོ། ། དེ་ལྟ་ཡིན་དང་དེ་ལྟར་འདོད་པ་ན་གཞན་ལས་ཚད་མ་ཉིད་ཏུ་
 འགྱུར་ལ་མི་འདོད་ན་ནི་ཚད་མ་མ་ཡིན་པ་ཉིད་དོ་སྒྲུལ་ཏུ་བསམས་པ་ཡིན་ནོ། ། དེས་ན་སྒྲོན་མེད་
 པར་བྱས་དང་། ། བཤད་པ་ཉིད་ཏུ་ངེས་འདོད་ཀྱིས། ། ཞེས་བྱ་བ་འདི་ལ་གཞོན་ཏུ་མ་ལེན་གྱི་ལན་

དོགས་པར་བྱེད་པ་ནི་དི་ལྟ་ཅི་ལྟར་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྟེ་འཆད་པ་པོ་ནི་སྤྱི་ཞིག་ཡིན། སྤྱི་ཞིག་
 རྒྱ་བ་དང་། ཡིད་གཞུངས་པ་ཉམ་ཆུང་བ་ཡིན། ། གང་ཞིག་གང་གི་ཐང་ནས་ལགས། ། སྤྱི་ཞིག་
 དབྱངས་ཀྱི་སྟེང་དུ་གནོད་པ་ལ་སོགས་པ་ཆུང་བའམ་གཞན་དུ་བྱེད་པ་ཡིན། སྤྱི་ཞིག་ཆོག་མ་ཡིན་པ་
 ཆོག་ཉིད་དུ་བཅད་ནས་འདོད་པར་བྱེད་ཅེས་བྱ་བ་དེ་ལྟར་བཙུག་བཙམས་པའི་རིག་བྱེད་
 འདོན་པར་བྱེད་པའི་གྲགས་ཚོལ་བར་བྱེད་པ་ཡོད་པ་ན། རིག་བྱེད་འདོན་པར་བྱེད་པ་ཉོན་མོངས་དེ་
 ཅི་ལྟར་རིག་བྱེད་གྲས་པར་མི་འདོན། དེ་ལྟ་ཡིན་དང་རིག་བྱེད་འདི་ལ་ཚད་མ་ཡིན་པ་ཉིད་ཀྱིས་
 དོགས་མེད་པའི་ཕྱིར། དེ་ན་སྟོན་མེད་པས་བྱས་དང་། བཤད་པ་ཉིད་དེས་འདོད་ཀྱིས། ། ཅིའི་ཕྱིར་
 བརྗོད་སྟུང་བསམ་པ་ཡིན་ནོ། ། དེ་བཞིན་དུ་གལ་ཏེ་རིག་བྱེད་འདོན་པ་དག་པའི་སྟོ་ཅན་རྣམས་
 གྲུང་གཞན་གྱི་རིག་བྱེད་བཞིག་པ་ན་སྟོན་ལས་ཏེ་ལེ་ལོ་ལས་མི་སྤྲོ་བ་དེའི་ཆེ་ཆ་བྱང་ཅམ་དུ་འགྱུར་
 བའི་ཕྱིར་རིག་བྱེད་འདི་གཞན་ཉིད་དུ་སྲིད་པ་ཡིན་ནོ། ། གང་གི་ཕྱིར། འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་པའི་
 སེམས་དང་ལྡན་པའི་རིག་བྱེད་འདིག་པའི་སྟེས་བྱ་རྣམས་ཉམས་པར་བྱེད་པ་སྟེ་ལྟོག་པར་བྱེད་པའི་
 སྟོ་རྣམ་པར་དག་པ་རྣམས་ཀྱིས་རིག་བྱེད་འདི་རྟག་དུ་སྤྱང་བར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་དེ་དི་ལྟར་བདག་ཉིད་
 གྱི་རང་བཞིན་སྟོང་བར་བྱེད། འདི་སྟུང་དུ་གལ་ཏེ་ཡང་དེ་དག་གིས་རིག་བྱེད་རྟག་དུ་བསྐྱངས་བ་དེ་
 ལྟ་ན་ཡང་འདིགས་པ་ཆེན་པོར་འདི་འཆད་པ་ན་ཕྱིས་རྣམ་པ་གཞན་དུ་ཡང་སྲིད་པ་ཡིན་ནོ་སྟུང་
 དོགས་པ་བསྐྱུ་ནས། འགྲོ་བ་ཐམས་ཅད་ནམ་དུ་ཡང་། ། ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྟོས་སོ། ། དེ་ནི་དེ་ལྟ་
 ཡིན་ཏེ། ། ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པས་ལན་འདེབས་པར་བྱེད་དེ། དེ་ལྟ་ན་འདོན་པ་ཅམ་འབའ་ཞིག་
 མཆུངས་པ་ཉིད་དུ་བསྟན་པ་ཡིན་གྱི་དོན་རྟོགས་པའི་ཐབས་ནི་མ་ཡིན་ནོ། ། དེ་ལྟ་ཡིན་དང་དེས་དོན་
 དུ་གདོན་མི་བར་འདི་སྟོན་མེད་པའི་བྱས་པ་དང་བཤད་པ་ཉིད་དུ་འདོད་པར་བྱ་བ་ཉིད་དོ། ། འདོད་
 པ་ཅམ་གྱིས་ཉམ་ཆུང་བ་མ་མཐོང་བ་ཅམ་གྱིས་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་མ་ཡིན་པས། ལུལ་ལ་སོགས་པ་
 ཐམས་ཅད་དུ་ངེས་པར་རྒྱས་པ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བསྟན་པ་ནི། གང་གིས་མངོན་སུམ་མཁྱེན་པ་ལ། །
 ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པའོ། ། འདི་ཉིད་ལ་འཐད་པར་འཆད་པ་ནི། གཞན་དུ་ན་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་

སྒྲིལ་ཏེ། གལ་ཏེ་འདོན་པ་མཚུངས་པ་དེ་ཉིད་ཏུ་འགྱུར་ན་དེའི་ཆེ་ཡུལ་ལ་སོགས་པ་འགའ་ཞིག་ཏུ་
 འདོན་པ་ལ་སྒྲིལ་བུ་ནམས་ཀྱི་སྒྲོ་མི་མཐུན་པ་སྟེ། ཐེ་ཆོམ་ཟ་བར་མི་འགྱུར་རོ། ། འགྲོ་བ་ཐམས་ཅད་
 བྱམ་ཏུ་ཡང་། ། ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ལ། རྟག་ཏུ་འགྲོ་བ་འདི་འདྲ་བ། ། ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྒྲིལ་
 ཏེ། འགྲོ་བ་ནི་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཆེ་འགྲོ་བ་འདི་འདྲ་བ་ཁོ་ནའོ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ལ་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པའི་ཆད་
 མ་རུང་ཟད་ཀྱང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། ། གང་ཡང་སངས་རྒྱས་པ་ནམས་ཀྱིས། ། འཛིག་པའི་བསྐླལ་བ་
 དཔུལ་བ་ཡི། ། སྲིད་པ་མེད་ན་གཞོད་ཟད་པ། ། ཞེས་འཛིག་པའི་བསྐླལ་བ་བཞོད་པ་དང་། གང་དཔྱད་
 པར་བྱེད་པ་ནམས་ཀྱིས། ། འདི་ནི་ཀུན་ནས་ཐུན་པར་གྱུར། ། དེས་པ་མ་ཡིན་མཚོན་པ་མིན། ། བཟླ་
 བྱ་མ་ཡིན་ཤེས་བྱ་མིན། ། གཉིད་སྒྲུག་ལྟ་བུར་གྱུར་བ་ཡིན། ། ཞེས་བཞོད་པས་འཛིག་པ་འདི་གཉི་ག་ལ་
 ཡང་། གཞོད་པར་བྱེད་པའི་ཆད་མ་རུང་ཟད་ཀྱང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ན་གང་གིས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཆེ། འགྲོ་
 བ་འདི་འདྲ་བ་ཉིད་ཏུ་གྱུབ་པར་གྱུར་བ་ཡིན། མ་མཐོང་ཅམ་གྱིས་དངོས་པོ་ནམས་མེད་པ་ཉིད་ཏུ་གྱུབ་
 པ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། དངོས་པོ་ཡོད་པ་ཉིད་ན་ཡང་ལ་ལར་མི་མཐོང་བའི་ཕྱིར་དངོས་པོ་མེད་པས་མ་
 མཐོང་བ་ཅམ་ལ་བྱབ་པ་མ་གྱུབ་པའི་ཕྱིར་རོ། ། གཞན་ཡང་རྟག་ཏུ་རང་གི་དོན་དང་རང་བཞིན་གྱི་
 ཡུལ་ཅན་གྱི་དེས་པ་སྒྲིལ་བ་ཡིན་ཏེ། རིག་བྱེད་རང་ལས་ཆད་མ་ཉིད་ཡིན་པའི་སྒྲོ་ནས་སྒྲོངས་པ་མེད་
 པའི་ཕྱིར་དང་། རྟག་པའི་ཕྱིར་དང་རང་བཞིན་ཏུ་བྱ་བར་མི་རུས་པའི་ཕྱིར་རོ། ། བྱེད་ཅག་གི་ལྷགས་
 ཀྱིས་ནམ་པ་གཉི་ག་ལྟར་ཡང་འཛིག་པ་མི་སྲིད་པས་དེའི་ཕྱིར་རིག་བྱེད་འདོན་པར་བྱེད་པ་ནམས་
 ཀྱིས་འདི་སྲུང་བར་བྱེད་པ་འབྲས་བུ་མེད་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་སྟོན་པ་ནི། རང་ལས་ཆད་མ་ཉིད་
 ཅེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྒྲིལ་ཏེ། གཉིས་སྒྲིལ་བུ་གྱི་བྱམ་ཟེའི་བྱིས་པའོ། ། དེ་ལྟར་རེ་ཞིག་རང་ལས་
 ཆད་མ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་འདིའི་འཛིག་པ་མི་སྲིད་དོ་ཞེས་བསྟན་ཟིན་ཏོ། ། ད་ནི་རྟག་པའི་ཕྱིར་མི་
 སྲིད་དོ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་བསྟན་པར་འདོད་ནས་འདྲི་བ་ནི། རྗེ་ཆེ་བས་ལྷག་ཅེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པའོ། །
 མངོན་གསལ་གཞན་ཉིད་ཡིན་ཞེ་ན། ཞེས་བྱ་བ་ནི་འཛིག་པ་ནི་ཞེས་བྱ་བ་དང་སྒྱུར་རོ། ། དེ་ནི་ཞེས་
 བྱ་བ་ནི་མངོན་པར་གསལ་བའོ། ། འདི་ནི་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རིག་བྱེད་ཀྱི་འོ། ། དེའི་ཕྱིར་དབང་འདས་ཞེས་

ཚད་མའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་བསྐྱུས་པའི་དགའ་འགྲེལ།

བྱ་བ་ལ་སོགས་པས་མཐུག་སྐྱད་པར་བྱེད་དོ། ། བྱང་གི་ཐུན་པ་ནི་ཉོན་མོངས་བ་ཅན་དང་ཉོན་མོངས་
བ་ཅན་མ་ཡིན་པའི་མེ་ཤེས་པའོ། ། དེའི་ཚོགས་ནི་འདུས་པ་སྟེ་དེ་གང་གིས་རྣམ་པར་གསལ་བ་དེ་ལ་
དེ་སྐད་ཅེས་བྱའོ། ། དམ་བཅའ་བའི་དོན་ཐམས་ཅད་རྣམ་དབྱེ་ཤེས་པ་ནི་འཆད་པ། བྱེད་པ་པོ་ཞེས་བྱ་
བ་ནི་རིག་བྱེད་གྱིས་ཞེས་བྱ་བ་ལྷག་མའོ། ། དེ་ལྟ་བུས་ན་དེ་ལྟར་དམ་བཅའ་བའི་དོན་ཐམས་ཅད་དུ་
ཚད་མས་གཞོན་པ་ཉིད་དང་དེ་ཡོད་ན་ཡོད་པ་ཉིད་གྱི་ཕྱིར་ཞེས་བྱ་བའི་གཏན་ཚིག་འདི་ཡང་མ་ངེས་
པ་ཉིད་དུ་བསྐྱབས་ཟིན་ཏོ། ། རང་གི་ཚུགས་གྲུབ་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་ཚད་མ་ཉིད་ནི་གང་ཞིག་ཐེ་ཚོམ་
དང་ཕྱིན་ཅི་ལོག་གི་ཡུལ་དུ་བྱས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པས་བསྐྱར་བ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་བསྐྱུས་
པའི་དོན་ཏོ། ། གང་ཡང་ཚུགས་བཞི་བཀོད་ནས་ཚུགས་གསུམ་པ་ལ་སྟོན་བཞིན་པར་བྱས་པ་དེ་ལ་ཡང་
སངས་རྒྱས་པ་ལ་ཉམས་པ་རུང་ཟད་ཀྱང་མེད་དེ། གང་གི་ཕྱིར་སངས་རྒྱས་པ་རྣམས་གྱིས་བཞི་པོ་འདི་
དག་ལས་གང་རུང་བ་གཅིག་འདོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཇེས་པ་མེད་པའི་ཚུགས་འདོད་པ་ཉིད་གྱི་ཕྱིར་རོ། །
འདི་ལྟར་རུང་ཟད་ཅིག་ནི་རང་ལས་ཡིན་ལ་རུང་ཟད་ཅིག་ནི་གཞན་ལས་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་
གཉི་ག་ཡང་སྤར་བཞིན་པ་ཡིན་ནོ། ། དེ་ཉིད་གྱི་ཕྱིར་ཚུགས་བཞི་ཉེ་བར་བཀོད་པ་ཡང་རིགས་པ་མ་
ཡིན་ཏེ། ཚུགས་ལྟ་བུ་ཇེས་པ་མེད་པ་ཡང་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། ། གཞན་དག་གིས་དམ་བཅའ་བའི་དོན་
རྣམས་གཞན་དུ་ཡང་མིན་པར་བྱེད་དེ། རྟོག་པའི་བྱེད་པའི་བདག་ཉིད་ཅེས་བྱ་བ་ནི་ཚད་མ་ཡིན་ལ།
དེ་ཡང་ཤེས་པ་རྣམས་ཀྱི་རང་བཞིན་ཁོ་ན་ཡིན་གྱི་ཡོན་ཏན་གྱིས་བྱབ་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། ། ཡོན་ཏན་
མེད་ན་ཡང་ཕྱིན་ཅི་ལོག་གི་ཤེས་པ་ལ་རྟོགས་པའི་བདག་ཉིད་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། ། དེའི་ཕྱིར་རང་ལས་
ཚད་མ་ཉིད། ། ཅེས་བྱ་བ་ལ། ཡོན་ཏན་རྣམས་ཀྱིས་ནི་སྟོན་སེལ་བ་ཁོ་ན་བྱས་པས་དེས་དེ་སྤང་བར་བྱ་
བའི་ཕྱིར་ཚད་མ་ཉིད་ནི་ཡོན་ཏན་ལ་སྟོན་གྱི་བདག་ཉིད་ཐོབ་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་ནི་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་དེ་
ནི་ཡང་དག་པ་མ་ཡིན་ཏེ། གང་གི་ཕྱིར་རྟོགས་པའི་བདག་ཉིད་ཁོ་ན་ཚད་མ་ཉིད་དུ་རིགས་པ་མ་ཡིན་
ཏེ། ཕྱིན་ཅི་ལོག་གི་ཤེས་པ་ལ་ཡང་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། ། རྟོགས་པའི་བྱུང་པར་ཚད་མ་ཉིད་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན།
འོ་ན་དེ་ཡང་ཤེས་པ་རྣམས་ཀྱི་རང་བཞིན་ཁོ་ན་ཡིན་གྱི་ཡོན་ཏན་གྱིས་བྱབ་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ་ཡོན་ཏན་

མེད་པ་ཡང་ཕྱིན་ཅི་ལོག་གི་ཤེས་པ་ལ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་བརྗོད་པར་མི་བྱའོ། ། འདི་ལྟར་གལ་ཏེ་
 རྟོགས་པའི་བྱད་པར་ཆད་མ་ཉིད་ཏུ་འདོད་པར་གྱུར་ན་དེའི་ཆོ་དེ་ཉིད་ཡོན་ཏན་གྱིས་བྱས་པ་ཉིད་
 ཡིན་ན་འབྲུལ་བར་བསྟན་པར་རིགས་ཀྱི་གཞན་ནི་མ་ཡིན་ནོ། ། བསྟོག་པའི་ཤེས་པ་ལ་ཡང་བསྟོག་
 པའི་ཕྱིར་ཞེས་བྱ་བ་འདིས་རྟོགས་པའི་བྱད་པར་ཡོན་ཏན་གྱིས་བྱས་པ་ཉིད་ཡིན་ན་འབྲུལ་བར་
 བསྟན་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། ། འོ་ན་ཅི་ཞེ་ན། རྟོགས་པའི་སྤྱིའོ། ། གཞན་གྱིས་རྟོགས་པའི་སྤྱི་ནི་ཡོན་ཏན་
 གྱིས་བྱས་པར་འདོད་པ་ཡང་མ་ཡིན་ནོ། ། འོ་ན་ཅི་ཞེ་ན། རྟོགས་པའི་བྱད་པར་རོ། ། ཡོན་ཏན་གྱིས་
 བྱས་པ་ཉིད་ཡིན་ན་འབྲུལ་བར་བསྟན་པར་རྟུས་པ་ཡང་མ་ཡིན་ལ་གང་གིས་དེ་བཀག་པས་བྱེད་ཅག་
 གི་རང་ལས་ཡིན་པ་རྣམས་པར་གཞག་པ་ཁོ་བོ་ཅག་གི་ཡོན་ཏན་གྱིས་བྱས་པ་ཉིད་གྱིས་གཞན་ལས་
 ཆད་མ་ཉིད་ཏུ་འདོད་པ་ཡང་མ་ཡིན་ནོ། ། འོ་ན་ཅི་ཞེ་ན། ལ་ལར་རྟོགས་པའི་བྱད་པར་འདི་ཉམས་སུ་
 མྱོང་ཡང་འབྲུལ་བའི་རྩ་མཆན་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཉམས་སུ་མྱོང་བ་དེ་ལྟ་བུ་བཞེན་ཏུ་ངེས་པ་སྐྱེད་པར་
 མི་བྱེད་པས་གཞན་ལས་དེ་ངེས་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་གཞན་ལས་ཤེས་པ་རྣམས་པར་བཞག་གོ། ། གཞན་
 ཡང་རྟོག་པའི་བདག་ཉིད་ཅེས་བྱ་བ་ཆད་མ་ཉིད་ཡིན་པ་ལ་ཡང་བརྟགས་པར་རྟུས་པ་ཁོ་ན་ཡིན་ལ།
 དེ་ཡང་ཤེས་པ་རྣམས་ཀྱི་རང་བཞིན་གྱི་སྟོན་གྱིས་བྱས་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། སྟོན་མེད་ན་འང་ཡང་དག་
 པའི་ཤེས་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་བྱ་བ། རང་ལས་ཆད་མ་མ་ཡིན་ཉིད། ཅེས་བྱ་ལ། སྟོན་རྣམས་ཀྱིས་
 བྱི་ཡོན་ཏན་སེལ་བ་ཉིད་བྱེད་དེ། དེས་ན་གསལ་བའི་ཕྱིར་ཆད་མ་མ་ཡིན་པ་ཉིད་ནི་སྟོན་ལ་སྟོས་ཀྱི།
 བདག་ཉིད་ཐོབ་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་ནི་མ་ཡིན་པ་དེ་ལྟ་བུས་འདི་ནི་གྱི་ནའོ། ། ལྷ་མ་བེ་ཀ་ན་རེ་རྟོགས་
 པའི་བདག་ཉིད་ཅེས་བྱ་བ་ཤེས་པ་རྣམས་ཀྱི་ཆད་མ་ཉིད་ནི་མ་ཡིན་ནོ། ། འོ་ན་ཅི་ཞེ་ན། འོན་ལ་མི་སྟུ་
 བ་ཉིད་དེ་འདི་ལྟར་རྟོགས་པའི་བདག་ཉིད་ཡོད་ན་ཡང་གང་ལ་དོན་ལ་མི་སྟུ་བ་ཉིད་མེད་པ་དེ་ནི་
 ཆད་མ་ཉིད་མ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་ཉ་ཕྱིས་ལ་དུལ་གྱི་ཤེས་པ་བཞིན་ནོ། ། གང་ལ་རྟོགས་པའི་བདག་
 ཉིད་མེད་ན་ཡང་དོན་ལ་མི་སྟུ་བ་ཉིད་ཡོད་པ་དེ་ནི་ཆད་མ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་མེ་ལ་དུ་བ་བཞིན་
 ནོ། ། དེ་ལྟ་བུས་ན་རྗེས་སུ་འགྲོ་བ་དང་ལྟོག་པ་དག་གིས་མི་སྟུ་བ་ཉིད་ཆད་མ་ཉིད་ཏུ་བྱབ་པོ། ། དེ་ཡང་

ཚད་མའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་བསྟུན་པའི་དཀའ་འབྱེད་ལ།

ཤེས་པ་རྣམས་ཀྱི་བདག་ཉིད་ཀྱི་རྒྱ་ལས་ཉེ་བར་སྐྱེ་བའི་ཚོགས་པ་གཞན་ལས་ནི་མ་ཡིན་པ་དེས་ན་
དེའི་ཕྱིར་ཚད་མ་རྣམས་རང་ལས་ཚད་མ་ཉིད་དུ་བརྟེན་དོ། ། རང་གི་སྐྱེ་བོ་བདག་གིས་བརྟེན་པའི་
ཕྱིར་དེ་བདག་ཉིད་ཀྱི་རྒྱ་ལས་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་རྟོ། ། རང་ཉིད་བྱེད་པར་རུས་པ་ནི། ། གཞན་གྱིས་བྱ་
བར་རུས་མ་ཡིན། ། ཞེས་བྱ་བ་བྱེད་བྱི་མས་ཚོགས་པ་གཞན་ལས་བྱུང་བ་བཀག་པ་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །
རང་ལས་བྱ་བར་མི་རུས་ན་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཚོགས་པ་གཞན་མི་རྟོགས་པ་གཞན་གྱི་རུས་པ་མ་
ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་རྟོ། ། འདི་སྟུང་དུ་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་རྒྱ་གཞན་རྣམས་ནི་ཚད་མ་དང་ཚད་མ་
མ་ཡིན་པའི་ཐུན་མོང་བ་ཡིན་ཏེ། དེ་རི་ལྟར་རྒྱ་ཙམ་དུ་གནས་པ་ན་ཚད་མ་ཉིད་དུ་འགྱུར། དེ་ལྟ་བུས་
ན་ཚད་མ་ཉིད་ནི་ཚོགས་པ་གཞན་གྱིས་བསྐྱེད་པར་བྱ་བ་ཡིན་གྱི་ཤེས་པ་ཙམ་གྱིས་བསྐྱེད་པར་བྱ་བ་
ནི་མ་ཡིན་ནོ། ། ཚོགས་པར་གཞན་དེ་ཡང་ཡོན་ཏན་དང་ལྡན་པ་གཅིག་པ་ཉིད་ཀྱིས་དབང་པོ་ལ་
སོགས་པ་ཡིན་ཏེ། རི་སྐད་དུ། དབང་པོ་ལ་སོགས་ཡོན་ཏན་དག། འདིའི་རྒྱ་ཡིན་ཞེས་བཤད་པ་བཞིན་
ནོ། ། རྒྱ་ལས་ཡང་ཡིད་ཆེས་པར་བྱས་པ་ཉིད་ཀྱི་རྒྱའི་ཡོན་ཏན་གྱི་ཐ་སྙད་ངེས་པ་ཡིན་ལ། རིག་
བྱེད་ལ་ཡང་དེ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཚད་མ་མ་ཡིན་པ་ཉིད་དུ་ཐལ་བར་འགྱུར་རོ་སྟུང་དུ་སེམས་ན། སྟོན་
འདི་ནི་མེད་དེ་ཚོགས་པ་གཞན་གྱིས་བསྐྱེད་པར་བྱ་བ་ཡང་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ། ། གང་གི་ཕྱིར་ཡོན་ཏན་
རྣམས་སྐབ་པའི་སྟོན་མ་ཚད་མ་ཞེས་བྱ་བའི་འབྲས་བྱ་བསྐྱེད་པ་ལ་བྱ་བ་རྟོགས་པ་སྤྱད་པ་མ་ཡིན་ཏེ།
དབང་པོ་ལ་སོགས་པའི་ངོ་བོ་ཁོ་ན་གཞན་ལ་ལྟོས་པ་མེད་པར་དོན་ལ་མི་སྦྱ་བའི་ཤེས་པ་སྐྱེད་པར་
བྱེད་པ་ཡིན་ལ། མིག་སྒྲན་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ནི་སྟོན་དང་བྲལ་བར་བྱེད་པ་ལ་བྱ་བ་དང་ལྡན་པ་ཡིན་
གྱི་ཡོན་ཏན་བྱེད་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། ། ཅི་སྟེ་ཡང་དབང་པོ་ལ་སོགས་པའི་རང་གི་ངོ་བོ་ལས་ཚད་མ་མ་
ཡིན་པའང་ཡོད་པའི་ཐམས་ཅད་ལ་ཚད་མ་སྐྱེད་པར་ཐལ་བར་འགྱུར་ཏེ། རྒྱ་མ་ཚད་བའི་ཕྱིར་རོ་སྟུང་
ན། དེ་ནི་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། ། སྟོན་ཡོད་ན་ཡང་ཚོགས་པ་གཞན་ལས་མི་མཐུན་པའི་འབྲས་བྱ་སྐྱེ་
བར་འགྱུར་རོ། ། འདི་སྟུང་དུ་ཅིའི་ཕྱིར་བརྟོག་པ་ཤེས་པར་མི་བྱེད། དབང་པོ་ལ་སོགས་པའི་རང་གི་ངོ་
བོ་ཉིད་གཞན་ལ་ལྟོས་པ་མེད་པར་འཇུག་པའི་ཤེས་པ་སྐྱེད་པར་བྱེད་ལ། ཡོན་ཏན་ཡིན་ན་ཡང་ཚོགས་

པ་གཞན་གྱི་དོན་ལ་མི་སྲུ་བའི་ཤེས་པ་སྐྱེད་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ་སྐུམ་དུ་སེམས་ན། འདི་ནི་བདེན་ཏེ།
 རྗེས་སུ་འགྲོ་བ་དང་ཞོག་པ་དག་གིས་ཤེས་པ་སྐྱེད་པར་བྱེད་པ་ཉིད་ཚུལ་གསུམ་པའི་རྗེས་སུ་དཔག་པ་
 ལ་སོགས་ལ་ཚད་མ་ཉིད་དུ་སྐྱེད་པར་བྱེད་པར་མཐོང་བས་མངོན་སུམ་ལ་ཡང་འདྲ་བའི་ཕྱིར་དེ་ཉིད་
 སྐྱེད་པར་བྱེད་པར་བརྟག་པ་ཡིན་ནོ། ། ཕྱིན་ཅི་ལོག་གི་ཤེས་པའི་ངོ་བོ་འབྲས་བུ་ནི་དབང་པོ་ལ་སོགས་
 པའི་རང་གི་ངོ་བོ་ལས་མི་སྐྱེ་བ་ནི་ཚོགས་པ་གཞན་ཉོགས་པར་བྱེད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་
 མེད་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཟེར་རོ། ། འདི་ཐམས་ཅད་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་མེད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། འདི་ལྟར་རེ་ཞིག་ཤེས་
 པའི་ཚད་མ་ཉིད་ནི་དོན་ལ་མི་སྲུ་བ་ཉིད་ཡིན་ལ་དེའི་དེ་ཡང་བདག་ཉིད་ཀྱི་རྒྱ་ལ་ཉེ་བར་སྐྱོའོ་ཞེས་
 གང་སྐྱས་པ་འདི་གྲུབ་པ་ལ་སྐྱབ་པ་ཡིན་ཏེ། གང་གི་ཕྱིར། ཚད་མ་སྲུ་བ་མེད་ཅན་གྱི། ། ཤེས་པ་ཞེས་
 བཤད་པའི་ཕྱིར་ཁོ་བོ་ཅག་གི་དོན་ལ་མི་སྲུ་བ་ཉིད་ཅེས་བྱ་བ་ཤེས་པའི་ཚད་མ་ཉིད་དུ་འདོད་པ་ཁོ་ན་
 ཡིན་ལ། འོན་ཀྱང་ཤེས་པ་ཞེས་འཆད་པར་ཉེ་བར་བརྒྱུད་པའི་ཕྱིར་ཤེས་པའི་རང་བཞིན་མ་ཡིན་པའི་
 དུ་བ་ལ་སོགས་པ་དངོས་སུ་ཚད་མ་ཉིད་དུ་མི་འདོད་པའི་ཕྱིར་དེ་ལ་མི་སྲུ་བ་ཉིད་ཅམ་ཚད་མ་ཉིད་དུ་
 གྲུབ་སྟེ། སྤང་བར་བྱ་བ་དང་དོར་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དངོས་པོ་འཇུག་པ་ལ་ཤེས་པ་ཉིད་གཙོ་བོ་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར་རོ། ། འདི་ལྟར་དུ་བ་ལ་སོགས་པ་མེད་ན་མི་འབྱུང་བ་ཡིན་ནའང་ངེས་པའི་སྤྱིད་དུ་ནམ་པར་ཤེས་པ་མི་
 སྐྱེད་པ་དེ་སྤྱིད་དུ་སྐྱེས་བུ་དོན་ལ་འཇུག་པར་བྱེད་པ་མ་ཡིན་ནོ། ། དེ་ལྟ་བུས་ན་ཤེས་པ་ཉིད་འཇུག་པ་
 ལ་བར་མ་ཚད་པའི་བྱེད་པ་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དེ་ཉིད་ཚད་མ་ཡིན་ཏེ། སློ་ནི་ཚད་མ་ཉིད། སྤང་དང་དོར་
 བྱའི་དངོས་པོ་ལ། ། འཇུག་པ་དེ་གཙོ་ཉིད་ཕྱིར་རོ། ། ཞེས་གང་བཤད་པ་ཡིན་ནོ། ། མི་སྲུ་བ་ཉིད་ཀྱི་
 ཤེས་པ་དེ་ཡང་དོན་ཐོབ་པར་རུས་པའི་མཚན་ཉིད་ཡིན་གྱི། དོན་ཐོབ་པ་ཉིད་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། གཤགས་ལ་
 སོགས་པ་སྤྱིད་པའི་ཕྱིར་རོ། ། དངོས་པོ་ནམས་ཀྱི་རུས་པ་ནི་བདག་ཉིད་དུ་གྱུར་བ་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་
 གང་གིས་དེ་འགོགས་པར་འགྱུར་བ་དེ་དོན་གཞན་ལས་སྐྱེ་བར་འདོད་པའི་སུ་ཞིག་ཡིན་ཏེ་གྲུབ་པ་ན་
 མ་གྲུབ་པའི་ཚོས་ནི་དེའི་རང་བཞིན་དུ་རིགས་པ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། ཏ་ཅང་ཐལ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་
 རོ། ། དེ་ཡང་ཚད་མའི་བདག་ཉིད་དུ་གྱུར་བ་ཡིན་ན་ཡང་འཁྲལ་བའི་རྒྱ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་དེའི་འབྲས་

བྱས་མ་རྟོགས་པས་ངེས་པར་མི་རྣམས་པའི་ཕྱིར་དོན་བྱེད་པའི་ཤེས་པར་བརྟུན་པའི་འབྲས་བུ་གཞན་ལས་ངེས་པར་བྱེད་དོ། ། དེས་ན་ངེས་པ་ལ་སྟོས་ནས་གཞན་ལས་ཚད་མ་ཞེས་བྱའོ། ། སྦྱིད་པར་བྱེད་པ་ལ་སྟོས་ནས་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། དེས་ན་རྒྱ་གཞན་ལས་སྦྱིབ་འགྲེལ་པ་དོན་མེད་དེ། ཚེད་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། ། བྱེད་ཅག་གིས་ཀྱང་རྣམས་པ་ངེས་པ་ནི་གཞན་ལས་ཡིན་པར་འདོད་པ་ལོན་སྟེ། རི་རྒྱུད་དུ། དངོས་པོ་ཀུན་གྱི་རྣམས་པ་རྣམས། ། འབྲས་བུའི་དོན་གྱིས་གྲུབ་པར་བྱེད། ། ཅེས་བཤད་པ་བཞིན་ནོ། ། གང་ཡང་། རང་ལ་མེད་པའི་རྣམས་པ་ནི། ། གཞན་གྱིས་བྱ་བར་རྣམས་མ་ཡིན། ། ཞེས་བྱ་བ་འདི་ཆོགས་པ་གཞན་ལས་བྱུང་བ་དག་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར། ། གཏན་ཆོགས་བརྟུན་པ་དེ་ནི་ཚད་མ་མ་ཡིན་པ་ལ་ཡང་མཚུངས་བའི་ཕྱིར་རོ། ། དེ་ཡང་རང་ཉིད་ལས་ཚད་མར་ཐལ་བར་འགྱུར་ལ། ཡང་ན་དེ་གཏན་ཆོགས་མ་ཡིན་ཏེ། འབྲུལ་བའི་ཕྱིར་རོ། ། གང་ཡང་། རྒྱུ་ལོན་ཏན་རྣམས་དང་གྲུབ་པའི་སྟོན་ནས་ཚད་མའི་འབྲས་བུ་བསྦྱིད་པ་ལ་བྱ་བ་རྟོགས་པ་སྲིད་པ་མ་ཡིན་ཏེ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ཡང་མི་གསལ་བའི་དོན་ཅན་ལོང་བའི་ཆོག་ཡིན་ཏེ། བསྐྱེད་པའི་སྟོན་ནས་བྱ་བ་རྟོགས་པ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ཅི་ཞིག་ཡིན་པ་མི་ཤེས་ཏེ་གལ་ཏེ་རེ་ཞིག་རིག་བྱེད་གྱི་དག་འདི་བྱའོ་ཞེས་བྱ་བའི་འབྲས་བུ་བསྦྱིད་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་སྟོན་སྟོན་དུ་གཏོང་བའི་འབྲུག་པ་དེ་ནི་དབང་པོ་ལ་སོགས་པ་ལ་ཡང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་ནི་རྒྱུད་ཅིག་མ་ཉིད་གྱི་གཡོ་བ་དང་བྱ་བ་དག་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་དངོས་པོ་རྣམས་ལ་རྟོག་པ་སྟོན་དུ་གཏོང་བ་ཉིད་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། ། དེ་ལྟ་ཡིན་དང་དབང་པོ་ལ་སོགས་པ་ལ་ཡང་སྐྱབ་པའི་སྟོན་ནས་བྱ་བ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་རྒྱ་ཉིད་དུ་འགྱུར་རོ། ། ཅི་སྟེ་སྦྱིད་པར་བྱེད་པའི་བྱ་བ་དང་ལྡན་པ་མེད་ན་ཡང་དབང་པོ་ལ་སོགས་པ་ཡོད་པ་ཅུ་མ་གྱིས་འབྲས་བུ་སྦྱིད་པ་ལ་འབྲུག་པ་ཡིན་པའི་རྒྱ་ཉིད་དུ་འདོད་ལ། འདི་ནི་ཡོན་ཏན་དག་ལ་ཡང་མཚུངས་ཏེ། རྒྱ་རྣམས་ཀྱིས་འབྲས་བུ་སྦྱིད་པ་ལ་ངེས་པར་ཡོད་པ་ཉི་ལ་ལས་མ་གཏོགས་པར་བྱ་བ་གཞན་རྟོགས་པ་སྲིད་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། ། ཅི་སྟེ་ཡོན་ཏན་ཡོད་ན་སྟོན་ལྷག་པ་ན་ཚད་མ་ཉིད་སྟོན་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ལ་སྟོན་རྣམས་བསྐྱེད་པའི་སྟོན་ནས་ཚད་མ་མ་ཡིན་པར་འབྲུག་པ་ལ་བྱ་བ་བྱེད་པར་མི་འགྱུར་རོ། ། དེ་ལྟ་ཡིན་དང་ཚད་མ་མ་ཡིན་པ་ཡང་རང་ལས་ཡིན་པར་ཐལ་

བར་འགྱུར་ཏེ། བྱད་པར་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། ། སྒྲིན་ནམས་ཡོན་ཏན་མ་བསལ་བར་དངོས་སུ་ཚད་མ་མ་
 ཡིན་པ་ལ་འབྲུག་པ་ནི་མཚན་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟ་བུས་ན་དེ་ཡོད་ན་ཡོད་པའི་རྗེས་སུ་བྱེད་པ་ལས་
 མ་གཏོགས་པ་གཞན་རྩ་དང་འབྲས་བུའི་དངོས་པོ་སྲིད་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་སྒྲིན་བཞིན་དུ་ཡོན་ཏན་
 རྣམས་ལ་ཡང་རྩ་ཉིད་མཚུངས་པ་ཡིན་ནོ། ། གང་ཡང་དབང་པོ་ལ་སོགས་པའི་ངོ་བོ་ཁོ་ན་གཞན་ལ་
 ལྟོས་པ་མེད་པར་དོན་ལ་མི་སྲུ་བའི་ཤེས་པ་སྐྱེད་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་སྒྲས་པ་དེ་ཡང་རིགས་པ་མ་
 ཡིན་ཏེ། རྩ་མ་ཚང་བ་མེད་པ་ཉིད་ཀྱིས་རྟོགས་པའི་ངོ་བོ་བཞིན་དུ་ཤེས་པ་ཐམས་ཅད་ཚད་མ་ཉིད་དུ་
 ཐལ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། ། ཇི་ལྟར་ཤེས་པ་རྣམས་ཀྱི་རྟོགས་པའི་ངོ་བོ་ནི་མཚུངས་པ་དེ་མ་ཐག་
 པའི་རྒྱན་དང་འབྲེལ་བ་ན་སྒྲིན་ལ་སོགས་པ་ཡོད་ན་ཡང་རྩ་མ་ཚང་བ་མེད་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཤེས་པ་
 ཐམས་ཅད་ལས་འགྱུར་བ་བཞིན་དུ་དོན་ལ་མི་སྲུ་བ་ཉིད་ཀྱང་འགྱུར་རོ། ། འདི་སྒྲམ་དུ་སྒྲིན་རྣམས་
 ཀྱིས་ཚད་མ་མ་ཡིན་པ་ཉིད་སྐྱེད་པ་ན་རྩ་མ་ཚང་བ་མེད་པའི་ཚད་མ་ཡང་ཉེ་བར་སྐྱེ་བ་མ་ཡིན་ཏེ།
 ཤེས་པ་གཅིག་ལ་ཚད་མ་དང་ཅིག་ཤོས་འགལ་བ་དག་མི་རུང་བའི་ཕྱིར་རོ། ། འགལ་བ་མེད་པའི་
 རྟོགས་པའི་ངོ་བོ་ནི་ཐམས་ཅད་ལ་ཡོད་པ་ཉིད་ཡིན་ནོ། ། གལ་ཏེ་དེ་ལྟ་ན་དབང་པོའི་ངོ་བོ་ཉིད་གཞན་
 ལ་མ་ལྟོས་པའི་རྒྱར་གྲུབ་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་མ་ཚང་བ་མེད་པ་ཡིན་ཡང་ཚད་མར་བརྟེན་པའི་འབྲས་བུ་
 མི་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར་རོ་གཞན་ལ་ལྟོས་པ་མེད་པ་ནི་རིགས་པ་རྟེན་འགའ་སྐྱེད་པར་བྱེད་པ་ཉིད་རིགས་པ་མ་
 ཡིན་ལ། གང་ཞིག་གང་ཡོད་ན་ཡང་མི་འབྱུང་བ་དེ་ཅུ་མ་གྱི་རྩ་ཅན་དུ་རིགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཏ་ཅང་
 ཐལ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། ། གཞན་ཡང་རེ་ཞིག་བྱེད་ཅག་གིས་གལ་ཏེ་ཚད་མ་ཉིད་དུ་རྩ་མ་ཚང་
 བ་མེད་པ་ཡིན་ན་ཅིའི་ཕྱིར་སྒྲིན་ཡོད་ན་ཡང་སྐྱེད་པར་མི་བྱེད་པས་བྱ་བ་འདི་བརྟེན་པར་རིགས་སོ། །
 རང་དང་འགལ་བའི་སྒྲིན་ཉེ་བ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན། ཚད་མ་མ་ཡིན་པ་ཡིན་པ་ལ་ཡང་མཚུངས་ཏེ།
 དེ་ཡང་དེའི་ཆེ་རང་དང་འགལ་བའི་རྩ་དབང་པོ་ལ་སོགས་པ་ལ་ཉེ་བའི་ཕྱིར་སྐྱེ་བར་མི་འགྱུར་རོ། །
 གཞན་ཡང་གལ་ཏེ་འགལ་བའི་རྩའི་སྒྲིན་གཞན་ལས་ཚད་མ་ཉིད་མི་སྐྱེ་བར་འདོད་པར་འགྱུར་ན་
 རང་གི་རྩ་ཉིད་ལྟས་པ་མ་ཉམས་པ་ཡིན་ན་དེའི་ཆེ་ཅིའི་ཕྱིར་བཏང་སྒྲུམས་སུ་བྱེད། གལ་ཏེ་རང་གི་

ཚད་མའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་བསྟན་པའི་དཀའ་འགྲེལ།

འབྲས་སྤྱུ་སྦྱིད་པར་མི་འདོད་ཀྱང་བཙན་ཐབས་སྤྱུ་སྦྱིད་པར་བྱེད་པ་དེ་ལྟ་ན་ནི་དེས་ན་བདག་ཉིད་གྱི་
རྒྱས་པ་ཉམས་པ་མེད་པ་གསལ་བར་འགྱུར་རོ། ། སྦྱོན་གྱི་རྒྱས་པ་ཉམས་པར་བྱས་པའི་ཕྱིར་བཏང་
སྦྱོམས་སྤྱུ་བྱེད་པ་ཡིན་ཞེ་ན། མ་ཡིན་ཏེ། ཚད་མ་མ་ཡིན་པའི་རྒྱ་ཡང་དབང་པོ་དག་གིས་རྒྱས་པ་ཉམས་
པར་བྱས་པར་ཐལ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་ཏེ། བྱད་པར་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་། ཤེས་པ་ཡང་མི་སྦྱེ་བར་
ཐལ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། ། འདི་ལྟར་ངི་ལྟར་སྦྱོན་གྱི་རྒྱས་པ་ཉམས་པ་ཉིད་གྱི་ཕྱིར་དབང་པོས་
ཚད་མ་ཉིད་སྦྱིད་པར་མི་བྱེད་པ་དེ་བཞིན་དུ་ནམ་པར་ཤེས་པ་ཡང་སྦྱིད་པར་མི་བྱེད་དེ། རྒྱས་པ་མེད་
པའི་ཕྱིར་རོ། ། དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ན་ཚད་མ་ཉིད་ནམ་པར་ཤེས་པའི་རྒྱ་ཙམ་གྱིས་བསྦྱིད་པར་བྱ་བར་འགྲུབ་
པར་མི་འགྱུར་ཏེ། དེ་སྦྱེ་ན་ཡང་མི་སྦྱེ་བའི་ཕྱིར་རོ། ། གང་ཞིག་གང་སྦྱེ་བ་ན་ཡང་ངེས་པར་མི་སྦྱེ་བ་དེ་
ནི་དེ་དང་ལྟན་ཅིག་རྒྱ་གཅིག་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་གོ་ཏེ་ལུ་གྲུ་སྦྱེ་བ་ན་སྤྱི་ལུ་གྲུ་མི་སྦྱེ་བ་
བཞིན་ནོ། ། ནམ་པར་ཤེས་པ་སྦྱོས་ན་ཡང་ཚད་མ་ཉིད་ངེས་པར་སྦྱེ་བ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་བྱད་
པར་བྱེད་པ་མི་དམིགས་པའོ། ། འགའ་ཞིག་གི་དཔེ་རང་བཞིན་མ་ཉམས་ན་བདག་ཉིད་དུ་གྱུར་པ་
ཉམས་པར་བྱ་བར་རྒྱས་པ་ཡང་མ་ཡིན་ནོ། ། དེ་ལྟ་ཡིན་དང་། རང་ལས་དམིགས་པ་ཐམས་ཅད་གྱི།
ཚད་མ་ཉིད་ཅེས་བཟུང་བར་གྱིས། ། རང་ལས་ཡོད་པའི་རྒྱས་པ་ནི། ། གཞན་གྱིས་གཞོམ་པར་རྒྱས་མ་
ཡིན། ། ཞེས་བྱ་བ་དེ་ལྟ་བུར་འདོན་པར་རྒྱས་པ་མ་ཡིན་ནོ། ། འདི་སྟམ་དུ་དབང་པོ་ལ་སོགས་པ་
ཙམ་ཚད་མ་ཉིད་གྱི་རྒྱར་མི་འདོད་དེ། འོ་ན་ཅི་ཞེ་ན། བྱད་པར་ཉིད་དེ་སྦྱོན་དང་བྲལ་བ་གང་ཡིན་
པའོ། ། དེས་ན་ངི་སྐད་དུ་བཤད་པའི་སྦྱོན་དུ་ཐལ་བར་མི་འགྱུར་རོ་སྟམ་དུ་སེམས་ན། གལ་ཏེ་ད་ལྟ་
ན་ཡོད་ཏན་དང་ལྟན་པའི་དབང་པོ་ལ་སོགས་པའི་ཆོགས་པ་གཞན་ཁོ་ན་ཚད་མ་ཉིད་གྱི་རྒྱ་ཡིན་ནོ་
ཞེས་བྱ་བར་འགྱུར་ཏེ། ཡོན་ཏན་དང་ལྟན་ཅིག་པ་ཉིད་ལ་སྦྱོན་དང་བྲལ་བ་ཉིད་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །
དེ་ལྟ་ཡིན་དང་ཆོགས་པ་གཞན་གྱིས་བསྦྱིད་པར་བྱ་བ་ཉིད་དུ་མ་གྲུབ་པོ་ཞེས་བརྗོད་པར་མི་བྱའོ། །
ཡོན་ཏན་གྱི་བྱ་བ་ནི་སྦྱོན་དང་བྲལ་བ་ཉིད་ལ་ཡིན་གྱི་ཚད་མ་སྦྱིད་པ་ལ་ནི་མ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། བྲལ་བ་
ནི་མེད་པ་ཉིད་གྱི་ཕྱིར་དེ་ལ་འགའ་ཞིག་རིགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། མ་སྦྱོས་པའི་རང་བཞིན་རི་བོང་གི་རྩ་

ལ་སོགས་པ་དངོས་པོ་མེད་པ་ལ་བྱ་བ་འགའ་ཞིག་སྲིད་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། ། གང་ཡང་རྗེས་སུ་འགྲོ་བ་
 དང་ལྷོག་པ་དག་ལས་རྣམ་པར་ཤེས་པ་སྦྱེད་པ་ཁོ་ན་ཚུལ་གསུམ་པའི་རྗེས་སུ་དཔག་པ་ལ་སོགས་པ་
 ལ་ཚད་མ་ཉིད་སྦྱེད་པར་བྱེད་པ་མཐོང་ངོ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ཡང་མ་གྲུབ་ཏེ། ཚུལ་གསུམ་པ་ཉིད་འབའ་
 ཞིག་རྗེས་སུ་དཔག་པའི་སྦྱེད་པར་བྱེད་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། ། འོ་ན་ཅི་ཞེ་ན་རྟོགས་པ་བོ་ལ་ཡོད་པའི་མི་
 རྒྱུད་པར་བྱ་བ་པའི་འདུ་བྱེད་ལ་སོགས་པའི་ཡོན་ཏན་ཡང་ཡིན་ཏེ། རི་ལྗང་ཚུལ་གསུམ་ཡོད་ན་ཡང་
 འབྲེལ་བ་བྱ་བ་པའི་འདུ་བྱེད་ཉམས་པ་དང་འབྲེལ་བ་མ་རྟོགས་པའི་སྐྱབ་པ་བོ་ལ་རྗེས་སུ་དཔག་པ་མི་
 སྦྱོ་བས་དེའི་ཕྱིར་རྗེས་སུ་འགྲོ་བ་དང་ལྷོག་པ་དག་གིས་རྣམ་པར་ཤེས་པ་སྦྱེད་པ་ཁོ་ན་ཚད་མ་ཉིད་
 སྦྱེད་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་མ་གྲུབ་ཏེ། དེས་ན་བརྟོག་པ་བརྟོག་པར་དཀའ་བ་ཉིད་དུ་དེ་
 རྣམ་པར་གནས་སོ། ། གང་ཡང་ཕྱིན་ཅི་ལོག་གི་ཤེས་པའི་འབྲས་སུ་ནི་དབང་བོ་ལ་སོགས་པའི་རང་
 བཞིན་ལས་སྦྱོ་བ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་སྒྲ་བ་དེ་ཡང་ཆེས་གཞུང་ལུ་མས་ཡིན་ཏེ། ཕྱིན་ཅི་ལོག་གི་ཤེས་པ་ནི་
 དབང་བོ་ལ་མ་ལྟོས་པར་ཡང་སྦྱེད་པར་ཐལ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་ཏེ། རང་བཞིན་གང་ཞིག་གང་ལས་
 མི་སྦྱོ་བ་དེ་ནི་དེ་ལ་ལྟོས་པར་རིགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཏ་ཅང་ཐལ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། ། རབ་རིབ་
 ཅན་ལ་སོགས་པའི་སྒྲ་བ་གཉིས་པ་ལ་སོགས་པའི་ཤེས་པ་ནི་དབང་བོ་ལ་མ་ལྟོས་པར་སྦྱོ་བ་ཡང་མ་
 ཡིན་ནོ། ། གཞན་ཡང་གལ་ཏེ་དོན་ལ་མི་སྦྱོ་བ་ཉིད་དུ་བརྟོག་པ་དེའི་ཆེ་གང་གིས་དེ་ལ་བྱེད་ཅག་ཚུ་
 རོལ་མཐོང་བ་རྣམས་ཀྱིས་ཐ་སྙད་དུ་འགྱུར་བ་བསྐྱབ་པ་ལས་བྱུང་བའི་སྒོ་རི་ལྗང་དོན་ལ་མི་སྦྱོ་བ་
 ཉིད་དུ་རྟོགས་པར་འགྱུར། དེའི་འབྲས་སུ་མ་རྟོགས་པ་དག་གིས་ནི་དེའི་རྣམ་པ་ངེས་པར་གཞུང་བར་
 རྣམ་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཏ་ཅང་ཐལ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། ། དེ་ལྟ་བུ་ཡིན་དང་རིག་བྱེད་གང་ཁོ་ནའི་
 ཚད་མ་ཉིད་བསྟན་པར་བྱེད་པར་འདོད་པས་ཆིག་གི་བྲི་བ་འདི་ཐམས་ཅད་ཉེ་བར་འགོད་པར་བྱེད་
 པས་དེ་ཉིད་ཀྱི་དེ་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་འདི་ནི་འབྲས་སུ་ག་པོ་ཆེ་དོན་དུ་གཉེར་བ་སྐྱབ་མ་རྟུང་བར་བྱེད་
 པ་འབའ་ཞིག་ཏུ་ཟད་པ་ཡིན་པས་ཏ་ཅང་ཐལ་བར་འགྱུར་བས་ཆོག་གོ། ། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་བསྐྱབ་པའི་
 དཀའ་འབྲེལ་ལས་ཚད་མ་ཉེ་བར་བརྟག་པ་སྟེ། སྐྱུ་ཐུ་པའོ། །

ཚད་མའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་བསྐྱུས་པའི་དགའ་འབྲེལ།

འགྲོ་ཕན་མཛད་པར་བཞེད་པ་ཡིས། །བསྐྱེད་པ་གུངས་མེད་མི་ཉུང་བར། །ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོའི་
བདག་འགྲུར་བ། །རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་འབྱུང་གསལ་བ་ཡི། །ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་སྤྲུལ་ནས་གྱི། །དམ་པ་
དེ་ལ་ཐུག་འཆལ་ནས། །དེ་ཁོ་ན་ཉིད་བསྐྱུས་པ་བྱ། །ཞེས་བྱ་བ་འདིས་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་སྟོན་པ་
ཉིད་གྱིས་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བའི་བྱུང་པར་བསྐྱེད་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་བསྐྱེད་པར་བྱ་བའི་དོན་
དུ་སྐབས་དགོད་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྟོས་ཏེ། དེ་ལྟར་དེ་མ་ཐག་ཏུ་བཤད་
པའི་རིགས་པ་གང་གི་ཆེ། ཚད་མ་ཐམས་ཅད་རང་ཉིད་ལས་ཚད་མ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་གནས་ཏེ། དེས་ན་
འབད་པ་མེད་པ་ཉིད་དུ་དབང་པོ་ལས་འདས་པའི་དོན་མཐོང་བའི་སྦྱེས་བྱ་བྱ་བ་བར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་དེ་
བྱ་བ་བར་བྱ་བའི་དོན་དུ་ལོགས་ཤིག་ཏུ་འབད་པ་གཞན་མི་བྱའོ། །འདི་སྐྱེད་དུ་དེ་ལྟར་འབད་པ་མེད་
པར་བྱ་བ་བར་འགྲུར་སྐྱེད་དུ་སེམས་ན། རིག་བྱེད་གྱི་ཡང་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྟོས་ཏེ། དེ་ཡང་ཞེས་
བྱ་བ་ནི་སྦྱེས་བྱའོ། །ལས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་བྱེད་པ་པོ་སྦྱེས་བྱ་ལས་སོ། །དེ་ལས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རིག་བྱེད་
ལས་ཏེ། ཚད་མ་ཉིད་ཅེས་བྱ་བ་འདི་ལ་སྟོས་ནས། གནས་གཞིའི་བདུན་པ་ཡིན་ནོ། །ཚད་མ་ཉིད་ཅེས་
བྱ་བ་ནི་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པའི་དབང་པོ་ལས་འདས་པའི་དོན་སྟོན་པར་བྱེད་པ་ཉིད་དོ། །འདི་ཡང་
གཞན་གྱི་ལུགས་ལ་སྟོས་ནས་བཛྲོད་པ་ཡིན་ནོ། །འདི་སྐད་བསྐྱེད་པ་ཡིན་ཏེ། གལ་ཏེ་གང་ཁྱེད་ཅག་
གིས་གདོན་མི་ཟ་བར་རིག་བྱེད་ཚད་མ་ཉིད་དུ་ཁས་ལེན་པར་བྱེད་ན། དེའི་ཆེ་འདི་བྱེད་པ་པོའི་སྦྱེས་
བྱ་ཉིད་ལས་ཚད་མ་ཉིད་དུ་རིགས་གྱི་རང་ལས་ནི་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ཡང་སྤར་བསྐྱེད་ཟིན་ཏེ།
རིག་བྱེད་གྱི་བྱེད་པ་པོ་དེ་ཡང་གལ་ཏེ་དབང་པོ་ལས་འདས་པའི་དོན་མཐོང་བ་དེའི་ཆེ་བྱེད་པ་པོ་དེ་
ལས་ཀྱང་འདི་ཚད་མ་ཉིད་དུ་རིགས་གྱི་གཞན་དུ་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་མ་ཡིན་ན་བྱེད་པ་པོ་ཕྱིན་ཅི་
ལོག་པ་དང་ཐེ་ཆོམ་ལ་སོགས་པ་དང་ལྡན་ན་སྟོན་པ་ལ་སོགས་པའི་ཆོག་བཞིན་དུ་རིག་བྱེད་ཚད་མ་
མ་ཡིན་པ་ཉིད་དུ་འགྱུར་རོ། །དེས་ན་ནི་དེའི་ཕྱིར་རོ། །རིག་བྱེད་གྱི་བྱེད་པ་པོ་འདི་སྤར་ཐོས་པ་རྟག་
༼བརྟག༽པར་བསྐྱེད་པ་ཟིན་པའི་དབང་པོ་ལས་འདས་པའི་དོན་མཐོང་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་ལུགས་
གྱིས་གཞན་དཔྱེད་པ་བ་རྣམས་གྱིས་ཀྱང་ཁས་སྤང་བར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དེ་སྤང་བར་མི་བྱའོ། །

འདི་ལྟར་སྐྱེས་བུ་ཐམས་ཅད་འདྲོད་ཆགས་ལ་སོགས་པ་སྐྱོན་གྱི་རབ་རིབ་ཀྱིས་སྒྲིའི་མིག་ཉམས་པ་
 ཡིན་གྱི་དབང་པོ་ལས་འདས་པའི་དོན་མཐོང་བ་ཉིད་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་རྟོགས་ནས་དེས་བྱས་
 པའི་ལུང་རྣམས་ལ་ཆད་མ་ཉིད་ཀྱི་རེ་བ་མི་གནས་པས་ཆོས་དང་ཆོས་མ་ཡིན་པ་དོན་དུ་གཉེར་བའི་
 སྐྱེས་བུ་ནི་མཐའ་མ་མཐོང་བའི་བྱ་བ་ཞིན་དུ་རིག་བྱེད་ཉིད་ཆད་མར་འདྲོད་པར་བྱེད་དོ་སྐྱེས་བུ་
 བསམས་ནས་སམ། ཡང་ན་རང་གི་ཡོན་ཏན་གྱིས་མོངས་པས་མོས་པ་བཅོམ་པ་ཉིད་ཀྱིས་རྒྱལ་དཔོག་
 པ་རྣམས་ཀྱི་དབང་པོ་ལས་འདས་པའི་དོན་མཐོང་བ་སྤོང་བར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། ། འདི་ལྟར་སྐྱེས་བུ་
 ཐམས་ཅད་འདྲོད་ཆགས་ལ་སོགས་པ་དང་མ་རིག་པས་དེ་ཁས་ལེན་པའི་ཐབས་དང་བྲལ་བའི་ཕྱིར་
 བསྐྱེད་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟ་བུས་ན་དབང་པོ་ལས་འདས་པའི་དོན་མཐོང་བ་འགའ་ཡང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་
 པས་དེའི་ཕྱིར་བསྐྱེད་པས་མཆོད་པ་ཉིད་ཀྱི་དོན་ཆོས་ཡིན་གྱི་དབང་པོ་ལ་སོགས་པས་མཆོད་པ་ནི་
 མ་ཡིན་ནོ། ། སྐྱལ་བར་བྱེད་པ་ནི་བྱུང་བ་དང་འབྱུང་དང་འཇུག་བ་དང་། སྤང་བ་དང་། ཆོད་པ་དང་།
 སྐྱལ་བ་ཞེས་བྱ་བ་དེ་ལྟ་བུའི་རིགས་ཅན་གྱི་དོན་རྟོགས་པར་བྱས་གྱི་གཞན་དབང་པོ་ལ་སོགས་པས་ནི་
 ཉམ་ཡང་མ་ཡིན་ནོ། ། འདིར་ཆད་མ་བྱེད་པ་ནི་གང་ཞིག་ཆད་མ་ལྟ་དང་བྲལ་བའི་རང་བཞིན་དངོས་
 པོ་མེད་པའི་ཆད་མས་ལྟལ་དུ་བྱས་པའི་རང་བཞིན་དེ་ནི་མཁས་པ་རྣམས་ཀྱིས་མེད་པའི་སྤྱོད་ལྟལ་དུ་
 འབྱུག་པ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་ནམ་མཁའི་པར་ལྟ་བུའོ། ། ཐམས་ཅད་མཐོང་བའི་སྐྱེས་བུ་ཡང་དངོས་པོ་
 མེད་པའི་ཆད་མས་ལྟལ་དུ་བྱེད་པའི་རང་བཞིན་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རང་བཞིན་གྱི་གཏན་ཆེགས་
 ཏེ། ཐ་སྙད་དུ་བྱར་བྱང་བ་ཉིད་བསྐྱབ་པར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། ། མེད་པ་ནི་དངོས་པོ་མེད་པ་ཉིད་
 ཀྱི་ཆད་མས་བྱབ་པ་ཡིན་ནོ། ། འོན་ཏེ་གཞལ་བུའི་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་ནི་འདི་ཙམ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། འདི་
 ལྟ་སྟེ་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་ལྟལ་ལྟ་བོ་རྣམས་སོ། ། དེ་དག་ཀྱང་སྐྱེས་བུ་རྣམས་ཀྱིས་ཤེས་པར་འཇིག་
 རྟེན་ན་ཤིན་ཏུ་གྲགས་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་དེས་ན་དམ་བཅའ་བ་ལ་གྲགས་པས་གཞོད་པ་མ་ཡིན་ནམ་ཞེས་
 དོགས་པ་ལ། འདི་ལ་ཆོས་ཉིད་དགག་པ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྟེ། འདི་ལྟ་སྟེ་རིག་བྱེད་ཆད་མ་ཉིད་
 དུ་བྱུབ་པ་ལས་ཆོས་དང་ཆོས་མ་ཡིན་པའི་བདག་ཉིད་སྣ་ཆེགས་ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་བོད་གཤག་པ་ཙམ་

ཚད་མའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་བསྐྱུས་པའི་དགའ་འབྲེལ།

བཤོད་པར་འདོད་ཀྱི་སྐྱབས་བཤོད་པར་འདོད་པ་ཅམ་ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་བོ་ཉིད་དགག་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །
དེས་ན་ཚོས་དང་ཚོས་མ་ཡིན་པ་ལས་མ་གཏོགས་པའི་དངོས་པོ་མ་ལུས་པ་ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་ལ་སྟོས་
ནས་སྐྱེས་བྱ་འགའ་ཞིག་ལ་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་ཐ་སྟངས་གང་ཡིན་པ་སྲིད་པ་ཉིད་
ཀྱི་ཕྱིར་ཁོ་བོ་ཅག་གིས་འགོགས་པར་བྱེད་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། ། དེས་ན་གྲགས་པས་གཞོད་པ་སྲིད་པ་མ་
ཡིན་ནོ་སྟམ་དུ་བསམས་པ་ཡིན་ནོ། ། གཞན་ཡང་གལ་ཏེ་བྱེད་ཅག་སངས་རྒྱས་པ་རྣམས་ཀྱི་ཚོས་དང་
ཚོས་མ་ཡིན་པ་ཤེས་པ་ལས་མ་གཏོགས་པའི་སྐྱེས་བྱ་གཞན་ལ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་སྐྱབས་པར་
བྱེད་ན་དེའི་ཆེ་བྱལ་པ་ལ་སྐྱབས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བསྟན་པའི་ཕྱིར། ཐམས་ཅད་དུ་ནི་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་
པ་སྟོས་སོ། ། སྐབས་ཀྱི་ཐམས་ཅད་ཅེས་བཤོད་པ་དེ་ཡང་ཅི་ཞིག་ཡིན་ཞེ་ན། ། ཞེས་སྟོན་པ་ནི་དོན་
ལའང་། ། ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྟེ། དེས་ན་བྱ་ཀ་ར་ཏ་ལས་མེ་ནི་རྟག་གོ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པའི་
མཚན་ཉིད་ཀྱི་སྟོན་དང་རབ་དུ་བྱུང་བ་ལ་སོགས་པ་བསྐྱབས་བྱ་སྐྱབས་པར་བྱེད་པ་ནི་དོན་ལ་མི་སྲིད་
པའི་ཕྱིར་གྲགས་ཀྱིས་དོན་དེ་སྐྱབས་པར་བྱེད་པའི་སྐྱེ་ལས་རྟོགས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བཤོད་པ་བ་རྣམས་
ཀྱིས་བཤོད་པ་དེ་བཞིན་དུ་བྱེད་ཅག་གིས་ཀྱང་དོན་ཐམས་ཅད་སྐྱས་ཀྱང་མི་ཤེས་པར་མི་རུས་པའི་
ཕྱིར་རང་གི་སྐྱབས་པའི་མཐའ་ལ་འདོན་པའི་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་སྐྱའི་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཆོག་གང་
ཡིན་པ་དེ་རང་གི་ངོ་བོ་གཙོ་བོ་ཉིད་ལ་བརྟེན་ནས་གང་སྐྱེ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ན་ཞེས་དེ་ལྟར་
བཤོད་པ་དེའི་ཆེ་མིང་ལ་སྟེ་ཐ་སྟངས་ལས་ཡིན་ལ་རག་སྟེ་ཡིན་དུ་ཆུག་མོད། དེ་གང་གི་ཕྱིར་དེ་ལྟར་
འདོད་པར་མི་བྱེད་པ་ན་འགའ་ཞིག་ན་འགའ་ཞིག་འགོགས་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། མིང་ནི་ཡང་རང་དབང་
གི་འདོད་པ་ཅམ་གྱིས་འབྱུང་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རྟོགས་དུ་བསམས་པ་ཡིན་ནོ། ། ཅི་སྟེ་ཡང་ཚོས་དང་
ཚོས་མ་ཡིན་པ་དག་ལས་གཞན་པ་ཏིལ་དང་ཆུ་དང་། མར་ལ་སོགས་པ་ཐམས་ཅད་ཉིད་དུ་བཤོད་པར་
འདོད་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཡུལ་དུ་བྱས་པའི་ཡོད་པ་དེས་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་དུ་
འདོད་པ་དེ་ལྟ་ན་ཡང་སྐྱབས་པ་ལ་སྐྱབས་པ་ཡིན་ནོ། ། གཞན་ཡང་སྤྱིའི་རྣམ་པས་འགྲོ་བ་མཐའ་དག་
མདོར་བསྐྱུས་ནས་ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་ལས་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པར་འདོད་དམ། འོན་ཏེ་ཁྱད་པར་གྱི་རྣམ་

པས་སངས་རྒྱལ་པར་ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་ལ་ཡིན་གང་། དེ་ལ་སྟོགས་དང་པོ་ལ་གྲུབ་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་སྟོན་
 པ་ནི་ཡང་ན་གང་ཆེ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སྟོགས་པ་སྟེ། འདི་ལྟར་འགྲོ་བ་ཐམས་ཅད་གཅིག་ལ་གཅིག་མེད་པ་
 ལ་སྟོགས་པའི་རང་བཞིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དངོས་པོ་མེད་པའི་རང་བཞིན་ལ། སྐབ་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་ཏུ་
 གནས་པའི་ཕྱིར་དངོས་པོའི་རང་བཞིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཁོ་བོ་ཅག་གིས་འགྲོ་བ་ཐམས་ཅད་ལས་ཁྱབ་
 པའི་དངོས་པོ་དང་དངོས་པོ་མེད་པའི་ངོ་བོའི་རང་བཞིན་གྱི་སྤྱི་རི་ཆོས་གང་ཡིན་པ་འདི་བརྟེན་དེ་ངོ་
 བོ་དེ་འགྲོ་བ་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་ཤེས་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་ཐམས་ཅད་མཆིན་པ་སྐབ་པར་བྱེད་པ་དེ་ལྟ་
 བ་ཡང་འདྲོད་པ་ཁོ་ན་སྟེ། འདི་ཅམ་གྱིས་ནི་འགའ་ཞིག་ཆོས་ཤེས་པ་ཉིད་ཏུ་འགྲུབ་པ་མ་ཡིན་ནོ། ། དེ་
 ལྟར་མདོར་བསྟུས་ནས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་འགྲོ་བའི་དངོས་པོ་དང་དངོས་པོ་མེད་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་མདོར་
 བསྟུས་པ་སྟེ། འདིས་མདོར་སྟེད་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། ། དེ་བཞིན་ཏུ་གཞལ་བྱ་ཉིད་ལ་སྟོགས་པའི་
 སྤྱི་རི་ཆོས་ཀྱིས་ཤེས་ན་ཡང་གྲུབ་པ་ལ་སྐབ་པ་ཡིན་ནོ། ། ཅི་སྟེ་ཡང་གང་དག་གིས་རང་རང་གི་བསྟན་
 བཅོས་སུ་དངོས་པོ་ཅི་སྟེ་སྟངས་ཅིག་ཐམས་ཅད་ཏུ་ངེས་པར་བཟུང་ནས་བསྟན་པ། དཔེར་ན་སངས་
 རྒྱལ་པ་རྣམས་ཀྱིས་སྤང་པོ་ལྟ་དང་། བྱེ་བྲག་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཆིག་གི་དོན་ཏུ་ག་དང་། རིག་པ་ཅན་རྣམས་
 ཀྱིས་ཆད་མ་དང་གཞལ་བྱ་ལ་སྟོགས་པ་བཅུ་ཏུ་ག་དང་། གངས་ཅན་གྱིས་རང་བཞིན་དང་ཆེན་པོ་ལ་
 སྟོགས་པ་ནི་ཤུ་ཅུ་ལྟ་དང་ཞེས་བྱ་བ་དེ་ལྟ་བུ་ལ་སྟོགས་པ་དེ་ཡོངས་སུ་ཤེས་པའི་ཕྱིར་ཐམས་ཅད་རིག་
 པར་བྱེད་དོ་སྟོམ་ན། དེ་ལྟ་ན་ཏུ་ཅང་ཐལ་བར་འགྱུར་རོ། ། གཞུང་དེའི་དོན་ཤེས་པ་དང་། འདོན་པར་
 བྱེད་པ་གང་དང་གང་ཡིན་པ་དེ་དག་ཀྱང་ཐམས་ཅད་མཆིན་པར་འགྱུར་རོ། ། ཡང་ཅི་སྟེ་གང་ཞིག་
 མངོན་སུམ་དང་། རྗེས་སུ་དཔག་པ་དང་། སྐྱ་དང་། ཉེ་བར་འཇལ་བ་དང་། དོན་གྱིས་གོ་བ་དང་། དངོས་
 པོ་མེད་པ་ཞེས་བྱ་བའི་ཆད་མ་རྣམས་ཀྱི་བདག་ཉིད་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་ཏུ་འདི་དག་གིས་ཡུལ་ཏུ་ག་རྣམ་
 པར་བྱེ་ནས་ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་དེ་ཐམས་ཅད་མཆིན་པ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། འདི་ལ་ཡང་གྲུབ་པ་ལ་སྐབ་པ་
 ཡིན་ཏེ། འདི་ལྟར་མངོན་སུམ་ནི་གཟུགས་ལ་སྟོགས་པ་ལྟའི་ཡུལ་ཅན་ཏུ་ངེས་པའི་ཕྱིར་ཆོས་དང་
 ཆོས་མ་ཡིན་པའི་ཡུལ་ཅན་མ་ཡིན་ལ། རྗེས་སུ་དཔག་པ་ཡང་མངོན་སུམ་གྱིས་བཟུང་བའི་རྟགས་དང་

ཚད་མའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་བསྐྱུས་པའི་དཀའ་འགྲེལ།

འབྲེལ་པའི་རྟགས་ཅན་གྱི་ཡུལ་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེའི་ཡུལ་ཅན་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ་ཚོས་ཅན་ལ་
སོགས་པ་ནི་དབང་པོ་ལས་འདས་པ་ཉིད་ཀྱིས་སྐྱུས་ཀྱང་འབྲེལ་བ་གཟུང་བར་མི་རུས་པའི་ཕྱིར་རོ། །
གལ་ཏེ་ཡང་སྐྱུ་ལས་བྱུང་བ་ཐམས་ཅད་སྒྲིག་ཏུ་སྦྱར་པའི་ཡུལ་ཅན་པ་དེ་ལྟ་ན་ཡང་ཤེས་པ་དེས་
དབང་པོ་ལས་འདས་པའི་དོན་མཐོང་པར་འོས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེས་ཤེས་པ་དེ་སྒྲིག་ཏུ་སྦྱར་པའི་ཡུལ་
ཅན་ཡིན་པ་ཉིད་ཀྱིས་མངོན་སུམ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། ། མངོན་སུམ་མ་ཡིན་པའི་ཤེས་པ་དང་ལྡན་
པའི་སྐྱེས་བྱ་དངོས་སུ་མཐོང་བར་རིགས་པ་མ་ཡིན་ནོ། ། ཉེ་བར་འཇལ་བ་ཡང་འདྲ་བ་དང་དེའི་ཁྱད་
པར་གྱི་ཡུལ་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཚོས་དང་ཚོས་མ་ཡིན་པ་ལ་སོགས་པའི་ཡུལ་ཅན་མ་ཡིན་ཏེ། ཇི་
སྐད་དུ། དེའི་ཕྱིར་འདྲ་བས་ཁྱད་པར་དུ། ། བྱས་པའི་དྲན་པ་གང་ཡིན་པའམ། དེ་ལ་བརྟེན་པའི་འདྲ་
བས་ཏེ། ། ཉེ་བར་འཇལ་བའི་གཞལ་བྱ་ཡིན། ། ཞེས་བཤད་པ་བཞིན་ནོ། ། དོན་གྱིས་གོ་བ་ཡང་མཐོང་
བ་དང་ཐོས་པའི་དོན་གཞན་དུ་མི་འཐད་པའི་བརྟགས་པའི་དོན་གཞན་གྱི་ཡུལ་ཅན་ཡིན་ལ། འདི་ནི་
ཚོས་ལ་སོགས་པའི་ཡུལ་ཅན་མ་ཡིན་ཏེ། གང་ཞིག་ཚོས་ལ་སོགས་པ་མེད་པར་མི་འཐད་པའི་མཐོང་
བ་དང་ཐོས་པའི་དོན་དེ་ནི་འགའ་ཡང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། ། ཡང་ན་དོན་གྱིས་གོ་བའི་ཚོས་ལ་སོགས་
པའི་ཡུལ་ཅན་དུ་རྒྱུ་མོད། དེ་ལྟ་ན་ཡང་དེའི་མངོན་སུམ་མ་ཡིན་པའི་རང་བཞིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་
དང་ལྡན་པ་ནི་ཚོས་ལ་སོགས་པ་དངོས་སུ་མཐོང་བར་འགྲུབ་པ་མ་ཡིན་ནོ། ། དངོས་པོ་མེད་པ་ནི་
གཞལ་བྱ་མེད་པའི་ཡུལ་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཚོས་ལ་སོགས་པའི་ཡུལ་ཅན་དུ་རིགས་པ་མ་ཡིན་ནོ། །
དེ་ལྟར་རེ་ཞིག་མདོར་བསྐྱུས་པའི་ཐམས་ཅད་མཐུན་པ་སྦྱབ་པར་བྱེད་ན་གྲུབ་པ་ལ་སྦྱབ་པ་ཡིན་ནོ་
ཞེས་བསྟན་ཟིན་ཏོ། ། ད་ནི་སངས་རྒྱས་པ་འགྲོ་བ་མ་ལུས་པ་ཡོངས་སུ་ཤེས་པའི་ཕྱིར། ཐམས་ཅད་
མཐུན་པ་ཉིད་དུ་སྦྱབ་པར་བྱེད་ན་ཉེས་པ་འཆད་པ་ནི། གང་ཞིག་དོན་ཀྱན་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྟེ།
དོན་མེད་ཅེས་བྱ་བ་ནི་འབྲས་བྱ་མེད་པ་ཡིན་ཏེ། སྐྱེས་བྱའི་དོན་འགྲུབ་པ་ལ་ཉེ་བར་མི་མཁོ་བའི་ཕྱིར་
རོ། ། ལོག་པ་ཡིན་ཞེས་བྱ་བ་ནི་མི་སྲིད་པའི་དོན་གྱི་ཡུལ་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དེ་བཞིན་མ་ཡིན་པའོ། །
འདི་མི་སྲིད་པའི་ཡུལ་ཅན་དེ་ཉིད་སྟོན་པ་ནི། ལུས་པོ་གཅིག་པོ་ཁོ་ན་ཡི། ། ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྟེ།

ལུས་གཅིག་གི་ཁོངས་སུ་གཏོགས་པའི་རྩལ་ཕྱ་རབ་མ་ལུས་པའི་རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་ཉིད་
 གྱི་སྒྲིམ་བྱ་ཡང་རེ་ཞིག་མི་སྲིད་ན། འགོ་བ་མ་ལུས་པར་གཏོགས་པའི་ཕྱ་བ་ལ་སོགས་པའི་བྱང་པར་
 ཡོངས་སུ་ཤེས་པར་འགྱུར་བ་ལྟ་སྒྲིམ་གྱང་ཅི་དགོས་ཏོགས་པར་བྱེད་པའི་དོན་མེད་པ་ཉིད་བཟླ་ན་པར་
 བྱ་པའི་ཕྱིར། ཡན་ལག་གསལ་བ་མ་ལུས་པ། ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྒྲིམ་ཏེ། ཡན་ལག་ནི་ལག་པ་ལ་
 སོགས་པ་ཡིན་ལ་གསལ་བ་དེ་ཡང་ད་བ་དང་། སིང་ལྡེང་དང་པ་ལ་ཤ་ལ་སོགས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཡན་
 ལག་དང་གསལ་བ་དག་སྟེ། དེ་དག་ནི་ཡན་ལག་དང་གསལ་བ་ཡང་ཡིན་ལ་མ་ལུས་པ་ཡང་ཡིན་ནོ་
 ཞེས་ཆེག་ནམ་པར་སྒྱུར་རོ། དེ་དག་གི་རྩལ་ཕྱ་རབ་དང་སྒྲུབ་དང་ད་པ་ལ་སོགས་པའི་མཚན་ཉིད་ཐུས་
 པར་ཤེས་པའི་ཕྱིར་དེ་སྐད་ཅེས་བྱ་བ་ལ། དེའི་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པ་སྟོན་པ་ནི་མི་སྲིད་པ་ཉིད་ཀྱིས་དེ་ནི་
 དོན་མེད་པ་ཡིན་ཏེ། ཆོས་དང་ཆོས་མ་ཡིན་པའི་ཡུལ་ཅན་མ་ཡིན་པ་ཉིད་ཀྱིས་སྒྲིམ་བུའི་དོན་ལ་ཉེ་
 བར་མི་མཁོ་པའི་ཕྱིར་རོ་སྟུང་དུ་བསམས་པ་ཡིན་ནོ། ། འདི་ཉིད་དཔེའི་སྟོན་སྟེན་བཟླ་ན་པའི་ཕྱིར། ཇི་
 ལྟར་མིག་གི་དངོས་རྒྱུས་ཀྱི་ན། ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྒྲིམ་ཏེ། འདི་ནི་ཅི་རིགས་སུ་དམ་བཅའ་བ་
 གྲུབ་པ་ལ་སྒྲུབ་པ་དང་གྲགས་པས་གཞོན་པ་བཟླ་ན་པ་ཡིན་ནོ། ། གང་དུ་ཚྲིད་པ་དང་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པ་
 གང་ལ་སྒྲིམ་བུའི་དོན་ལ་ཉེ་བར་མཁོ་བ་སྟེ་སྟོན་པ་ནི། རང་ཆོས་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྟེ། འདི་ནི་
 རང་གི་ཡང་ཡིན་ལ་ཆོས་དང་ཆོས་མ་ཡིན་པ་ཤེས་པ་ཡང་ཡིན་པས་དེ་སྐད་ཅེས་བྱ་བ་ལ། དེའི་སྒྲུབ་པ་
 དང་དགག་པ་ལ། ཞེས་ཆེག་ནམ་པར་སྒྱུར་ཏེ་འདི་ཡང་བདུན་པ་ཡིན་ནོ། ། དེས་བྱས་པའི་ལུང་
 གཟུང་བར་བྱ་བ་དང་དོར་བར་བྱ་བ་ཉིད་དུ་སྒྲུབ་པར་བྱེད་དོ་ཞེས་གོ་རིམས་བཞིན་དུ་སྒྱུར་རོ། ། འདི་
 སྐད་དུ་བཟླ་ན་པ་ཡིན་ཏེ། གལ་ཏེ་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པ་སྒྲུབ་ས་རང་གི་སྟོན་པ་ཆོས་དང་ཆོས་མ་ཡིན་པ་
 ཤེས་པ་ཉིད་དུ་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པ་དེའི་ཆེ་དེ་བསྒྲུབས་པ་ན་དེས་བྱས་པའི་ལུང་གཟུང་བར་བྱ་བ་ཉིད་དུ་
 གྲུབ་ལ་སྟུན་འབྲེན་པ་སྒྲུབ་ས་ཀྱང་གཞན་གྱིས་ལས་སྒྲུངས་པའི་རང་གི་ཆོས་དང་ཆོས་མ་ཡིན་པ་ཅམ་
 ཤེས་པ་འགོགས་པར་བྱེད་པའི་ཆེ་དེ་བཀག་པ་ན་ཆོས་དང་ཆོས་མ་ཡིན་པ་སྟུན་འབྲེན་པས་བྱས་པའི་
 ལུང་དོར་བྱེད་དུ་གྲུབ་པར་འགྱུར་རོ། ། གང་ཡང་ཆོས་དང་ཆོས་མ་ཡིན་པའི་ཡུལ་ཅན་གྱི་བསམ་པ་

ཚད་མའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་བསྟན་པའི་དཀའ་འབྲེལ།

བདེང་བས་ན་རང་དང་གཞན་ལས་བྱུང་བའི་ཐམས་ཅད་མཆིན་པ་འགྲོ་བ་མཐའ་དག་ལ་ཡོད་པའི་སྤྲ་
བ་ལ་སོགས་པའི་བྱད་པར་ཤེས་པ་དང་མི་ཤེས་པ་དང་སྦྱབ་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་གྲངས་ཅན་དང་སངས་
རྒྱས་པ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཀྱི་གཞུང་དགོད་པ་དང་ཚོད་པ་དང་གང་ལ་བཙོན་པར་བྱེད་པ་དེ་ནི་ཀུན་
ནས་ཉོན་མོངས་པའི་འབྲས་བུ་ཅན་ཡིན་པ་འབའ་ཞིག་ཏུ་ཟད་ཏེ། འགྲོ་བ་མཐའ་དག་ལ་ཡོད་པའི་སྤྲ་
བ་ལ་སོགས་པའི་བྱད་པར་ཤེས་པ་དང་མི་ཤེས་པ་བྱུང་བར་བྱེད་པ་ལ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རྒྱ་མཚན་གྱི་
བདུན་པ་ཡིན་ལ། གཞུང་ཚོད་དག་ལ་ཞེས་བྱ་བ་འདིར་ནི་བཙོན་པ་ལ་སྟོན་ནས་གནས་གཞིའི་བདུན་
པ་ཡིན་ནོ། ། གལ་ཏེ་འདི་སྟམ་དུ་ཆོས་ལ་སོགས་པ་ཡོངས་སུ་ཤེས་པའི་སྦྱེས་བུ་འགའ་ཡང་མེད་ན་
དེའི་ཆེ་འཇིག་རྟེན་ན་རི་ལྟར་བསོད་ནམས་དང་བསོད་ནམས་མ་ཡིན་པ་རྟོགས་པར་འགྱུར་སྟམ་དུ་
དོགས་པ་ལ། ཚད་མ་བྱེད་པ་ཀུན་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྟོན་ཏེ། ལྷང་ཉིད་འབའ་ཞིག་གིས་རྟོགས་
འགྱུར། ། ཞེས་བྱ་བ་ནི་ལྷང་ཙམ་གྱིས་རྟོགས་པར་བྱ་བ་ཉིད་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ། ། གལ་ཏེ་
ཡང་ལྷང་གི་སྦྱ་སྦྱིར་བཞོད་པ་ནི་དེ་ལྟར་ཡང་ཤུགས་ཀྱིས་སྦྱེས་བུས་བྱས་པའི་ལྷང་གི་མཐར་ཐུག་པ་
ཉིད་དུ་བརྟུ་བར་བྱའོ། ། འདི་ཙམ་གྱིས་ནི་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཆོས་ཤེས་པ་ཉིད་བཀག་པ་ཙམ་གྱིས་སོ། ། སྦྱུ་
བར་བྱེད་པས་མཚན་པའི་དོན་ཆོས་ཡིན་ནོ། ། ཞེས་བྱ་བའི་དབྱེད་པ་བའི་ལྷུགས་འདི་ཐུབ་ན་ཡང་ཁོ་
སོ་ཅག་གིས་སྦྱར་ཡང་འཆད་པར་འགྱུར་བའི་ཐམས་ཅད་མཆིན་པ་སེལ་བ་ལ་འབད་པ་བྱེད་པ་གང་
ཡིན་པ་དག་མངོན་པར་འདོད་པའི་འབྲས་བུ་ཐོབ་ཟེན་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་འབྲས་བུ་ཐོབ་པ་ནི་རོ་
ལ་གསོད་པ་བཞིན་དུ་འབྲས་བུ་མེད་པ་ཉིད་དོ། ། གང་ཡང་སངས་རྒྱས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཆོས་ཤེས་པ་
དངོས་པོ་མེད་པའི་ཚད་མས་བཙོམ་པ་ན་ཐམས་ཅད་མཆིན་པར་བསྦྱབ་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར། འབད་པ་
དེ་ཡང་འདོད་པའི་འབྲས་བུ་མེད་པའི་ཕྱིར་འབྲས་བུ་གསོ་མེད་དོན་དུ་གཉེར་བ་ཐུབ་མ་རྒྱུ་བ་བཞིན་
དུང་ལ་བ་ཙམ་འབྲས་བུ་ཉིད་ཡིན་པ་ཁོ་ནར་ཟད་དོ། ། དཔེར་ན་ཤུན་སྒྲགས་ཀྱི་ནང་གི་འབྲས་ཡོངས་
སུ་སྤངས་ནས་འབྲས་བུ་གསོ་མེད་དོན་དུ་གཉེར་བ་ཐུབ་མ་རྒྱུ་བ་འབའ་ཞིག་བྱེད་པ་དེ་བཞིན་དུ་
སངས་རྒྱས་ལ་སོགས་པ་རང་ལས་གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་ཆོས་དང་ཆོས་མ་ཡིན་པ་ཡོངས་སུ་སྤངས་ནས་

ཉེ་བར་མི་མཐོ་བའི་འགོ་བ་མ་ལུས་པའི་སྤྲ་བ་ལ་སོགས་པའི་བྱད་པར་ཤེས་པ་སྦྱབ་པར་བྱེད་པ་ཞེས་
བྱ་བ་འདི་ནི་སྤྲ་བ་རྒྱུད་བ་དང་ཆོས་མཚུངས་སོ། ། ཅ་བ་བཅད་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར། ། ཞེས་བྱ་བ་ལ་ཅ་བ་
ནི་གཙུག་པོ་སྟེ། ཆོས་དང་ཆོས་མ་ཡིན་པའི་བདག་ཉིད་ཀྱི་དངོས་པོ་ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་ནམས་པར་བཅད་
པ་གང་དག་ལ་ཡོད་པ་དེ་དག་ལ་དེ་སྐད་ཅེས་བྱ་ལ། དེའི་དངོས་པོ་ནི་དེ་ཉིད་དོ། ། ཐམས་ཅད་མཁྱེན་
པ་སྦྱབ་པར་བྱེད་པའི་སངས་རྒྱས་པ་འདི་དག་གིས་མངོན་པར་འདོད་པའི་འབྲས་བུ་མ་གྲུབ་པ་འབའ་
ཞིག་ཏུ་མ་བྱེད། འོན་ཀྱང་མི་འདོད་པ་ཐོབ་པར་འགྱུར་བ་ཡང་ཡིན་ནོ་ཞེས་སྟོན་པ་ནི། དངོས་སུ་
མངོན་སུམ་གྱིས་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྟོས་སོ། ། འདི་སྟམ་ཏུ་བདེ་བར་གཤེགས་པ་ལ་སོགས་པ་ནི་
དངོས་པོའི་ཆོགས་མཐའ་དག་གི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་སྟོན་པའི་ཕྱིར་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་དངོས་པོ་རྗེས་
སུ་དཔག་པ་ཡིན་པས་དམ་བཅའ་བ་རྗེས་སུ་དཔག་པ་གཞོད་པ་ཉིད་དང་། གཏན་ཆོགས་ཀྱང་མ་གྲུབ་
པ་ཡིན་ནོ་སྟམ་ཏུ་དོགས་པ་བསུ་ནས། རིག་བྱེད་ཅེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྟོས་ཏེ། རིག་བྱེད་ནི་རེས་
བརྗོད་དང་མཚོད་སྟེན་དང་། སྟན་ངག་གི་མིང་ཅན་ནམས་སོ། ། ཉེ་བའི་རིག་བྱེད་ནི་ཆེའི་རིག་བྱེད་
དང་འཁོར་དབྱེད་ཀྱི་རིག་བྱེད་ལ་སོགས་པའོ། ། ཡན་ལག་ནི་རིག་བྱེད་ཀྱི་ཡན་ལག་དུག་སྟེ། བསྐྱབ་
པ་དང་རྟོགས་པ་དང་། ལྷ་ཀ་ར་ཏ་དང་། སྟེ་སྟེར་དང་རེས་ཆོག་དང་། སྐར་མ་ཤེས་པའོ། ། ཉིང་ལག་ནི་
དེའི་ཡན་ལག་དང་། སྐད་ཀྱི་དབྱིངས་ལ་སོགས་པའོ། ། སོགས་པའི་སྐྱབ་དེའི་འཁོར་བཤད་པ་ལ་
སོགས་པ་གཟུང་དོ། ། འདི་དག་གི་དོན་ནི་བརྗོད་བྱ་ཡིན་ལ། དེ་སྟོན་པ་ནི་རྗོད་པར་བྱེད་པའི་ཆོག་གོ། །
རིག་བྱེད་ལ་སོགས་པས་བསྟན་པའི་དོན་སྟོན་པར་བྱེད་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ལྟ་བུར་གྱུར་པའི་ངག་དེ་
སངས་རྒྱས་པ་ལ་སོགས་པ་མ་མཐོང་དོ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ། ། དངོས་པོའི་ཆོགས་ནམས་མ་ལུས་པ་
སྟོན་པར་བྱེད་པའི་བསྟན་བཅོས་བྱེད་པ་འབའ་ཞིག་ནི་མ་མཐོང་སྟེ། བསྟན་བཅོས་ཐམས་ཅད་བརྗོད་
པར་བྱ་བ་ཐ་དད་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རོ། ། ཡང་ཅི་སྟེ་དངོས་པོ་ཅུང་ཟད་གཅིག་སྟོན་པ་མཐོང་བའི་ཕྱིར་
སངས་རྒྱས་པ་ལ་སོགས་པའི་གཞུང་ཏུ་མ་བསྟན་ཀྱང་དོན་གཞན་ཤེས་པ་ཉིད་ཏུ་རྗེས་སུ་དཔག་པར་
བྱེད་དེ། ཤེས་པའི་རྣམས་པ་མཐོང་བའི་ཕྱིར་རོ། ། དེ་ལྟ་ཡིན་དང་སྟོན་གྱི་གནས་སྐབས་སོ་ན་འདུག་པ་

ཡིན་ནོ་སྟུང་ན། རང་གཞུང་དུ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྟོན་ཏེ། གལ་ཏེ་རང་གི་གཞུང་དག་ཏུ་མ་བསྟན་
 གུང་སྟེ་མ་བཟོད་ཀྱང་དོན་གང་ཡིན་པ་དེ་དག་གིས་ཤེས་པ་ཞེས་དེ་ལྟར་རྗེས་སུ་དཔག་པའི་སྟོབས་
 གྱིས་འདོད་པ་དེའི་ཆེ་རང་གིས་བརྟགས་པའི་གཏམ་རྒྱུད་བའི་སྟན་པ་མཁན་རྣམས་ཀྱང་
 ཡོངས་སུ་ཤེས་པའི་རྣམ་པ་མཐོང་བའི་ཕྱིར་ཐམས་ཅད་མཐུན་པར་བརྟག་པར་བྱ་བར་འགྱུར་ཏེ། བྱང་
 པར་མེད་པས་དེའི་ཕྱིར་གཏན་ཆེགས་མ་ངས་པ་མ་ཡིན་ནོ། ། འདི་སྟུང་དུ་སངས་རྒྱས་པ་ལ་སོགས་པ་
 དབང་པོ་ལས་འདས་པའི་དོན་སྟོན་པར་མཐོང་གི་སྟན་པ་མཁན་རྣམས་ནི་མ་ཡིན་ནོ། ། དེས་ནི་དེ་
 དག་ཉིད་དབང་པོ་ལས་འདས་པའི་དོན་མཐོང་བར་རྗེས་སུ་དཔག་པར་བྱེད་ཀྱི་གཞན་དག་ལ་ནི་མ་
 ཡིན་ནོ། ། དེ་སྟུང་མ་ཡིན་ན་གང་ལས་དབང་པོ་ལས་འདས་པའི་དོན་ལ་ལྟས་པ་ཡོངས་སུ་ཤེས་པའི་རྣམ་
 པ་མེད་པ་དེ་ལ་དབང་པོ་ལས་འདས་པའི་དོན་ཅུང་ཟད་ཤེས་པར་མི་འགྱུར་ཏེ། བྱང་པར་མེད་པའི་
 ཕྱིར་རོ། ། དེས་ན་དབང་པོ་ལས་འདས་པའི་དོན་ཤེས་པ་ནི་ཞེས་གཏན་ཆེགས་བྱང་པར་དང་བཅས་པ་
 ཡིན་པའི་ཕྱིར་སྟན་པ་མཁན་རྣམས་ཀྱིས་འཕྲུལ་བ་མ་ཡིན་ནོ་སྟུང་དུ་མཐས་པའི་དོགས་པ་བསྟ་
 བས། འགལ་བ་ཉེ་བར་སྟོན་པ་ནི། ། ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྟོན་ཏེ། མང་པོ་ནི་དེ་ལ་གུས་པ་རྣམས་
 གྱིས་ཐམས་ཅད་མཐུན་པ་ཉིད་དུ་བརྟགས་པ་སྟེ། བསྐྱབ་པར་བྱ་བའི་བདེ་བར་གཤེགས་པ་དང་། མེར་
 སྐྱ་དང་། གཟེགས་ཟན་དང་། རྒྱུ་མེག་ལ་སོགས་པ་དེ་དག་ལ་འདིར་སུ་ཞིག་གཅིག་ཉིད་ཐམས་ཅད་
 ཐམས་ཅད་མཐུན་པ་ཉིད་དུ་ངས་པར་འཛིན་ཏེ་གཏན་འབེབས་པར་བྱེད་དེ། ཐམས་ཅད་ལ་ཐམས་
 ཅད་མཐུན་པར་བྱེད་པའི་རྒྱུ་དབང་པོ་ལས་འདས་པའི་དོན་སྟོན་པ་པོ་ཉིད་མཚུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །
 ཐམས་ཅད་ཐམས་ཅད་མཐུན་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ངས་པར་འཛིན་པར་རིགས་པ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། ཐམས་
 ཅད་པན་རྒྱུན་འགལ་བའི་དོན་སྟོན་པ་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། ། པན་རྒྱུན་འགལ་བའི་དོན་སྟོན་པ་
 རྣམས་ནི་ཐམས་ཅད་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མཐོང་བར་རིགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དངོས་པོ་རྣམས་གཅིག་གི་ངོ་པོ་
 ཉིད་ཡིན་པས་པན་རྒྱུན་འགལ་བ་དུ་མའི་རང་བཞིན་དང་འདྲི་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། ། བདེ་བར་
 གཤེགས་པ་གཅིག་ཏུ་ངས་པར་གཟུང་བར་བྱ་བ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། གལ་ཏེ་བདེ་བར་གཤེགས་པ་ཞེས་བྱ་

བ་ལ་སོགས་པ་སྒྲིམ་ཏེ། འོན་གཉི་ག་ཡང་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་ཡིན་མོད་ཅེ་ན། འོན་ཏེ་གཉི་ག་
 ཡང་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྒྲིམ་ཏེ། ཡང་ཅི་སྟེ་གང་གི་ཆེ་ཆེག་རེས་འགའ་བདེན་པའི་དོན་ཅན་
 དམིགས་པ་དེ་ཉིད་དངོས་པོ་མཐའ་དག་གི་དེ་ཁོན་ཉིད་བྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་ཡོངས་སུ་ཤེས་པར་རྗེས་
 སུ་དཔག་པར་བྱའོ་སྟུང་ནས། རྒྱལ་བ་སངས་རྒྱས་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྒྲིམ་ཏེ། རྒྱལ་བ་དང་སངས་
 རྒྱས་ལ་སོགས་པའི་ཡུལ་ཅན་ཐམས་ཅད་ནི་ཅིས་ལ་སོགས་པའི་ཕྱོགས་གཅིག་ལ་ལ་ལར་མི་སྤྱི་བའི་
 ཆེག་མཐོང་བ་ཁོན་སྟེ། མང་ཏུ་སྤྱོད་པ་ལ་བདེན་པའི་དོན་ཅན་འགའ་ཞིག་ཏུ་མི་འགྱུར་བ་ནི་མ་ཡིན་
 ཏེ། རི་སྐད་ཏུ། རྒྱུས་བྱ་མང་ཏུ་སྤྱོད་པ་ལ། བདེན་དོན་ཅན་གཅིག་མེད་པ་མིན། ། ཞེས་བཤད་པ་བཞིན་
 འོ། ། དེ་ལྟ་ཡིན་དང་རྒྱ་མཚུངས་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཁྱད་པར་ངེས་པར་མ་བཟུང་བའི་ཕྱིར་ཐམས་ཅད་
 ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་ཏུ་འགྱུར་ན་དེ་ཡང་རིགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཐུན་ཚུན་འགལ་བའི་དོན་སྟོན་
 པའི་ཕྱིར་ཞེས་སྤྱོད་བཤད་ཟིན་པའི་ཕྱིར་རོ། ། ཅི་སྟེ་ཡང་གང་གི་ཆེག་ཆད་མ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་རྣམ་
 པར་དབྱེད་པ་ན་མཐོན་པར་མི་རྣམས་པ་དེ་ཉིད་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པར་འགྱུར་རོ་སྟུང་ན། རང་གི་
 ཕྱོགས་ལ་དགའ་བ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྒྲིམ་ཏེ། དཔེར་ན་བདེ་བར་གཤེགས་པ་ནི་དོན་ཐམས་ཅད་
 གྱི་དེ་ཁོན་ཉིད་དངོས་སུ་མཁྱེན་པ་ཅན་ཡིན་ཏེ། མ་ཐོས་པ་དང་རྗེས་སུ་མི་དཔོགས་པའི་བྱིན་ཅི་མ་
 ལོག་པའི་དོན་སྟོན་པ་བོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དཔེར་ན་རྒྱལ་བ་སོགས་པ་མངོན་སུམ་གྱིས་རྟོགས་པ་སྟེ། དེ་
 སྟོན་པ་བཞིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བའི་གཏན་ཆེགས་གང་ཞིག་བདེ་བར་གཤེགས་པའི་སྐྱེས་རྣམས་ཀྱིས་བདེ་
 བར་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་ཏུ་བསྐྱབ་པའི་ཕྱིར་ཉེ་བར་སྤང་བ་འདི་ཉིད་ནམ་མཁའི་
 གོས་ཅན་རྣམས་ཀྱིས་རྒྱལ་བ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་ཏུ་བསྐྱབ་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་ཉེ་བར་གནས་ཏེ།
 དེ་ལྟ་བུས་ན་ཐེ་ཆོམ་ཟ་བ་སོན་འདུག་པ་ཡིན་ནོ། ། དེ་བཞིན་ཏུ་རྒྱལ་བ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་
 ཏུ་བསྐྱབ་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་ནམ་མཁའི་གོས་ཅན་རྣམས་ཀྱིས་སྐྱབ་པར་བྱེད་པ་བཀོད་པ་ལ། རྒྱུ་ལེ་བྱ་
 རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་འདི་ནི་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཉེ་བར་བསྟན་པའི་སྐད་ཅིག་མ་འདྲིག་
 པ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་མི་རུང་བའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་ཉེ་བར་ལེན་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། ། དེ་ལྟ་ཡིན་དང་རི་

ལྟར་གཞུགས་ཉེ་མ་ཐག་ཏུ་གཞུགས་བརྟན་འཆར་བ་དེ་ལྟར་འདི་དག་གི་སྒྲུབ་པ་དང་སྒྲུབ་འབྲིན་
 པའི་དེ་མ་ཐག་ཏུ་ཕན་ཚུན་དགའ་རྒྱུ་པའི་སྒྲུབ་པ་དང་སྒྲུབ་འབྲིན་ནམས་ཉེ་བར་གནས་པའི་ཕྱིར་
 རོ། ། དེ་ནི་ལྟར་གཞུགས་བརྟན་འཆར་བ་ཉིད་ཀྱིས་ཟིན་པའི་མི་གནས་པའི་སྒྲུབ་པ་དང་སྒྲུབ་འབྲིན་
 པ་འདི་ནམས་ཀྱིས་འགའ་ཞིག་ཐམས་ཅད་མཐུན་པ་ཉིད་དུ་ངེས་པར་བྱ་བ་ཡིན། འདི་སྟུང་ཏུ་གང་
 ཞིག་དོན་དམ་པར་སྟུན་ཀྱང་སྒྲུབ་དཔུང་བ་བྱ་བར་མི་རུས་པ་ཁོ་ན་ཐམས་ཅད་མཐུན་པ་ཉིད་དུ་ཤེས་
 པར་བཤེས་སྟུང་སེམས་ན། དེ་ལྟར་ཀུན་མཐུན་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྟོས་ཏེ། བདག་ཉིད་བྱང་པར་
 དུ་འཕགས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར། ཇི་ལྟར་ནེ་ལེ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྟོས་སོ། དེ་ཡང་རིགས་པ་འགའ་
 ཞིག་སོ་འདི་གང་ཡིན་ཞེ་ན། གང་ཞིག་ཅེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྟོས་ཏེ། ཤེས་བྱ་ཉིད་ལ་སོགས་པའི་
 གཏན་ཆེགས་ནི་མཐུན་པའི་ཚུགས་དང་མི་མཐུན་པའི་ཚུགས་ཐུན་མོང་བ་ཉིད་དུ་ཤིན་ཏུ་གྲགས་པ་
 ཡིན་ཞིང་གཞོན་བྱེད་དུ་འགྱུར་བ་དེ་ནི་གཏན་དུ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་རྟོག་པ་ལྡན་པས་ཁས་བླང་བར་མི་
 བྱ་ཞེ། འདི་ལྟར་བདེ་བར་གསེགས་པ་ནི་ཐམས་ཅད་མཐུན་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཤེས་བྱ་ཉིད་དང་། གཞལ་བྱ་
 ཉིད་དང་། དངོས་སོ་ཉིད་དང་། ཡོད་པ་ཉིད་དང་། སྒྲ་བ་ཉིད་དང་། སྒྲེས་བྱ་ཉིད་ལ་སོགས་པའི་ཕྱིར་
 ལམ་སོ་ཆེའི་མི་བཞིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ཡང་བརྟུན་པར་རུས་པ་ཡིན་ནོ། ། འདི་དག་མ་ངེས་པ་ཉིད་
 དུ་འགྱུར་བ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟར་དངོས་སོ་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་ཤེས་པའི་ཕྱིར་ཐམས་ཅད་མཐུན་
 པར་འདོད་དོ། ། དངོས་སོ་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་དེ་ཡང་ནམ་ཞིག་དབང་སྟོང་ཤེས་པས་སུ།
 ཡིད་ཀྱི་ཤེས་པས་ཡིན་གང་རེ་ཞིག་དབང་སྟོང་ཤེས་པས་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ནི་སོ་སོར་ངེས་པའི་དོན་གྱི་
 ཡུལ་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དོན་མ་ལུས་པའི་ཡུལ་ཅན་དུ་རིགས་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། འདི་ལྟར་མིག་
 ལ་སོགས་པའི་ནམ་པར་ཤེས་པ་སོ་སོར་ངེས་པའི་ཡུལ་འདྲིན་པའི་རང་བཞིན་ནམས་ནི་ངེས་པར་
 བྱེད་པའི་རང་བཞིན་གྱི་རྒྱ་དབང་སོ་ནམས་ཀྱིས་བསྐྱེད་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟ་ཡིན་དང་འཇིག་རྟེན་རང་གི་
 ཡུལ་གྱི་མཆོམས་ལས་མ་འདས་པ་ཉིད་དུ་ཤིན་ཏུ་གྲགས་པའི་ཕྱིར། འདི་དག་གིས་དོན་མ་ལུས་པ་
 འདྲིན་པར་རིགས་པ་མ་ཡིན་ནོ། ། དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ན་དབང་སྟོང་མ་དོན་མེད་པར་ཐལ་བར་འགྱུར་རོ། །

དེ་ལྟ་ཡིན་དང་ཤེས་པ་གཅིག་གིས་ཐ་དད་པའི་དབང་པོ་གཟུང་བར་བྱ་བ་ཡིན་ན་ཡང་གཟུགས་དང་
 རོ་ལ་སོགས་པ་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཤེས་སོ་ཞེས་དེ་ལྟར་སངས་རྒྱས་པ་དག་གིས་བརྟགས་པ་ཡིན་ཏེ།
 གཅིག་གིས་ཐམས་ཅད་ཤེས་པ་སྟེ། གཅིག་གིས་ཐམས་ཅད་མཐོང་བ་ཡིན་ཞེས་བཤད་པའི་ཕྱིར་རོ། །
 སངས་རྒྱས་པ་སྐྱ་བོ་དེ་ནི་མིག་གིས་ཏེ་བྱེད་པར་འགྱུར་བ་དེའི་སྟོན་ས་འཇུག་པའི་ཤེས་པས་རོ་ལ་
 སོགས་པའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་རྟོགས་སོ་ཞེས་བྱ་བར་འགྱུར་ལ་འདི་ལ་བརྗོད་པར་ནུས་པ་མ་ཡིན་ནོ། །
 གལ་ཏེ་ཤེས་པ་གཅིག་གིས་ཅིག་ཅར་དོན་མ་ལུས་པ་འདྲིན་པར་མ་གྱུར་མོད། ཏུ་མས་ནི་འདྲིན་པར་
 འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། འདི་ལྟར་ཅིག་ཅར་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཏུ་མ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་རོ། །སྲིད་ཏུ་ཆུག་ན་ཡང་
 དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་འདྲིན་པ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཐམས་ཅད་ཀྱི་གཞན་གྱི་སེམས་དབང་པོའི་ཡུལ་མ་
 ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། རིང་བ་དང་། སྤ་བ་དང་། ཆོད་པ་ལ་སོགས་པའི་ཡུལ་ཏུ་མ་གྱུར་པའི་དོན་ནི་དེས་
 གཟུང་བར་མི་ནུས་པའི་ཕྱིར་རོ། ། གལ་ཏེ་འདི་སྟུང་ཏུ་ད་ལྟར་མིག་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་
 རྣམས་རིགས་མི་མཐུན་པའི་དོན་འདྲིན་པར་མ་མཐོང་བ་དེ་ལྟ་ན་ཡང་ཏུས་གཞན་ཏུ་རེས་འགའ་
 འགའ་ཞིག་རིགས་མི་མཐུན་པའི་དོན་བཟུང་བར་གྱུར་ཏེ་ཞེས་བྱ་བར་སྲིད་པ་ཡིན་ནོ་སྟུང་ཏུ་སེམས་
 བ། གང་གི་རིགས་ཅན་ཆད་མ་ཡིས། ། ཞེས་བྱ་ལ་སོགས་པ་སྟོས་ཏེ། དངོས་པོ་རྣམས་ཀྱི་རང་བཞིན་སོ་
 སོར་ངེས་པ་ནི་རྒྱ་དང་འབྲེལ་བའི་དོན་གྱིས་སྟོ་བྱུར་བ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ན་ཐམས་ཅད་
 ཐམས་ཅད་ཀྱི་རང་བཞིན་ཉིད་ཏུ་ཐལ་བར་འགྱུར་རོ། ། དེ་ལྟ་ཡིན་དང་རྒྱ་དང་འབྲེལ་བའི་བདག་
 ཉིད་ཐོབ་པའི་རྣམ་པ་དེ་ལྟ་བུ་ནི་དེ་ལྟར་རྣམ་པ་གཞན་ཉིད་ཏུ་སྲིད། ཏུ་བའི་རྒྱ་དང་འབྲེལ་བའི་
 བདག་ཉིད་ཏུ་གནས་པའི་ཏུ་བ་ནི་གཞན་ལས་འབྱུང་བ་སྲིད་པ་མ་ཡིན་ནོ་སྟུང་ཏུ་བསམས་པ་ཡིན་
 ནོ། ། ཡིད་ཀྱི་ཤེས་པས་ཤེས་བྱའི་ཕྱོགས་ཀྱང་མ་ཡིན་ཏེ། འདི་ལྟར་གལ་ཏེ་ཡང་དེ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཡུལ་
 ཅན་ཡིན་པ་དེ་ལྟ་ན་ཡང་དེ་ལ་རང་དབང་ཏུ་དོན་འདྲིན་པའི་བྱ་བ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། འོན་པ་དང་
 འོང་བ་ལ་སོགས་པ་མེད་པར་ཐལ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། ། གཞན་ཡང་ཡིན་ན་དབང་པོའི་ཤེས་
 པས་ཡོངས་སུ་བཟུང་བའི་དོན་གྱི་ཡུལ་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རིང་བ་དང་། སྤ་བ་དང་། ཆོད་པ་དང་།

ཚད་མའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་བསྟུན་པའི་དཀའ་འགྲེལ།

གཞན་གྱི་སེམས་ལ་སོགས་པའོ། ། འོན་དབང་པོའི་ཤེས་པའི་ཡུལ་དུ་མ་བྱས་པ་ཡང་དེས་ཡོངས་སུ་
གཅོད་པར་འགྱུར་རོ། ། འདི་སྟུང་དུ་གོམས་པ་ལས་ཤེས་རབ་ལ་སོགས་པ་སྦྱེས་བྱ་རེ་རེ་ལ་གོང་ནས་
གོང་དུ་ཐ་དད་པར་མཐོང་བའི་བྱིར་རོ། ། ཤིན་ཏུ་རབ་ཀྱི་མཐར་ཐུག་པར་ཡང་སྲིད་པ་ཡིན་ནོ་སྟུང་དུ་
སེམས་ན། འདིར་གང་ཡང་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྦྱོས་ཏེ། འགའ་ཞིག་གོམས་པ་ན་ཡང་དབང་པོ་
ལས་འདས་པའི་དོན་མཐོང་བ་ཉིད་དུ་དམིགས་པ་མ་ཡིན་ནོ། ། འདི་ལྟར་སྦྱེས་བྱ་ཤིན་ཏུ་ཤེས་རབ་
ཅན་ཡང་ཞེས་མོའི་སྒྲོས་རྟོགས་པར་བྱ་བ་ཡིན་པས་སྤྱི་བའི་དོན་དམིགས་པར་རྟུག་ཀྱང་རང་གི་
རིགས་ཏེ་མིའི་རིགས་སུ་འབྱུང་བ་ལྟའི་མིག་མ་ཡིན་པ་ལ་སོགས་པའི་མཚན་ཉིད་ཅན་གྱི་རང་བཞིན་
ལས་མ་འདས་པར་འབྱུག་པ་ན་གོམས་པ་ལས་སྦྱེས་བྱ་བུལ་དུ་བྱུང་པར་མཐོང་གི། ། ལྟའི་མིག་ལ་
སོགས་པ་དང་ལྟན་པ་འགའ་ཞིག་མཐོང་བ་ནི་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ། ། དེ་ལྟར་ཡིན་དང་དེས་
མི་ལས་རྣམ་པར་འདས་པའི་ལྟའི་མིག་ཤིན་ཏུ་རྣམ་པར་དག་པས་སེམས་ཅན་བདེ་འགོར་འགོ་བ་ཡང་
མཐོང་ཞིང་དེ་འགོར་འགོ་བ་ཡང་མཐོང་ངོ་ཞེས་སངས་རྒྱས་པ་རྣམས་ཀྱིས་སྦྱས་པར་གྲགས་པ་གང་
ཡིན་པ་དེ་མི་མཐོང་ངོ་སྟུང་དུ་བསམ་པ་ཡིན་ནོ། ། སྒོ་ཐམས་ཅད་གོམས་པ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་
ཁྱད་པར་དུ་འགྱུར་དུ་ཆུག་མོད། དེ་ལྟ་ན་ཡང་འདི་དག་རང་གི་ཡུལ་གྱི་མཚན་ལས་མ་འདས་པ་
ཡིན་པ་ན་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་རྒྱས་པར་བསྟན་པའི་བྱིར་རྒྱ་བས་རྟོགས་བྱས་ཞེས་བྱ་
བ་ལ་སོགས་པ་སྦྱོས་ཏེ། རིང་བ་དང་སྤྱི་བ་དག་ལ་དམིགས་པ་སྟེ། ཤེས་པ་དེ་དག་གིས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དེ་
ལྟ་བུར་གྱུར་པའི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གསུམ་པའོ། ། ལ་ལར་རིང་དང་སྤྱི་ཚོགས་དམིགས་པའི་བྱིར་རྒྱ། །
ཞེས་འདོན་པ་དེར་ནི་གཏན་ཚིགས་ཀྱང་ལྟ་བུར་བྱའོ། ། མིག་གིས་ཀྱང་སྤྱི་ལ་སོགས་པ་མཐོང་བར་
བྱེད་པ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་སྟུར་རོ། ། དེ་ཙམ་གྱིས་དབང་པོའི་སྒོ་རྣམས་རང་གི་ཡུལ་གྱི་མཚན་ལས་མི་
འདའ་བར་བསྟན་ནོ། ། ད་ནི་ཡིད་ཀྱི་ཤེས་པ་ཡང་ཤེས་པར་བྱ་བའི་ཡུལ་ལས་འདས་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཁྱད་
པར་དུ་འཕགས་པ་མཐོང་ངོ་ཞེས་སྟོན་པ་ནི། དེ་ལྟར་བསྟན་བཅས་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྦྱོས་ཏེ།
འདི་གསལ་པར་བྱ་བའི་བྱིར་རྒྱ་ཀུན་ཏུ་ཁྱེད་ཀྱིས་ཤེས་ན། ། ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྦྱོས་སོ། ། སྐར་མའི་

བསྟན་བཅོས་ཤེས་པའི་ཕྱིར་རྒྱ་སྐར་ཤེས་པའོ། ། རིག་བྱེད་དང་སྟོན་འབྱུང་ལ་སོགས་པ་ཤེས་པ་ལ་སྟེ།
 དེ་དག་གི་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པ་དེ་གང་ལ་ཡོད་པ་ཞེས་ཆིག་ནམ་པར་སྒྱར་རོ། ། སྟོན་མེད་པའི་སྒྲིམ་
 ཆོས་དང་ཆོས་མ་ཡིན་པ་བཟྃ་པའོ། ། གཞན་ཡང་རང་གི་ཡུལ་གྱི་མཚམས་ལས་མ་འདས་པར་ཡང་
 ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པར་འགྱུར་བ་ནི་ཤིན་ཏུ་རབ་གྱི་མཐར་ཐུག་པར་འགོ་བ་མ་ཡིན་གྱི་འོན་ཀྱང་
 ཅུང་ཟད་ཅམ་གྱི་ཡུལ་གྱི་མཚམས་སུ་སྒྲུབ་བ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་བསྟན་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར། མཁའ་
 ལ་ཁྱབ་བཅུ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་འཆད་དེ་འདི་ལྟར་གཤམ་ཏེ་བད་ཀན་ཤས་ཆེ་བའི་ལུས་ཅན་ཁ་ཅིག་
 ཁྱུ་གང་ཅམ་གྱི་ནམ་མཁའ་ལ་མཆོང་བར་རྒྱས་པ་བྱིས་གོམས་པས་རིམ་གྱིས་ལུས་ཡང་བ་ཐོབ་པ་ཅན་
 ནམ་མཁའ་ཁྱབ་བཅུའི་བར་དུ་མཆོང་བར་འགྱུར་བ་དེ་ལྟ་ན་ཡང་དེ་དག་དཔག་ཆད་གཅིག་ཏུ་ནི་
 འབད་པ་བྱས་ཀྱང་ནམ་མཁའ་ལ་མཆོང་བར་རྒྱས་པ་མ་ཡིན་ནོ། ། དེའི་ཕྱིར་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པས་
 མཐུག་སྐད་པར་བྱེད་དོ། ། ཡུལ་དུ་བྱང་སྟེ་ཁྱད་པར་འཕགས་པའི་ཤེས་པ་སྟེ་རིང་ཏུ་སོང་བས་ཞེས་བྱ་
 བ་ནི་བྱེད་པའི་གསུམ་པའོ། ། འདི་ཉིད་གསལ་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར། ། ཁང་མིག་གཅིག་ཅེས་བྱ་བ་ལ་
 སོགས་པ་སྟོས་ཏེ། འདིག་རྟེན་ནི་འདིག་རྟེན་གྱི་དབྱིབས་ཀྱི་ཁྱད་པར་དེ་རི་ལྟར་སྒྱར་ཏའི་འདིག་རྟེན་
 ལ་སྒྱར་ཏའི་འདིག་རྟེན་གྱི་དབྱིབས་ཞེས་བཟྃ་པ་བཞིན་ནོ། ། འདི་ལ་གཞན་དག་གིས་ཀྱང་ཁོ་མོ་
 ཅག་ལག་ནས་འདྲེན་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བསྟན་པའི་ཕྱིར། ཏ་དང་ཆོ་ལོའི་དོར་ཤེས་པའི། ། ཞེས་བྱ་བ་ལ་
 སོགས་པ་སྟོས་ཏེ། བཞོན་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཤིང་རྟོ། ། འདི་ལྟར་སོས་ཏེ། རྒྱང་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རྒྱལ་པོ་བྱང་
 བར་སྒྱར་ཏོ། ། དེས་ཆོ་ལོའི་དོར་ཐབས་མི་ཤེས་པས་རྒྱལ་སྲིད་མཐའ་དག་ཆོ་ལོའི་སྒྲུགས་ལ་ཤོར་བར་
 སྒྱར་ལ། དེའི་བཙུན་མོ་འདུལ་བྱེད་མ་ཞེས་བྱ་བ་བྱང་བར་སྒྱར་ཏེ། དེ་རྒྱལ་སྲིད་མ་ལུས་པ་ཤོར་བས་
 འདུལ་བྱེད་མ་འབའ་ཞིག་དང་ལྟན་ཅིག་ནགས་སུ་སོང་ངོ། ། དེར་སོང་ནས་ཀྱང་དེའི་གནམ་བསྟོས་
 གྱི་དབང་གིས་བཙུན་མོ་དེ་དང་བྲལ་བར་སྒྱར་ཏེ། དེས་སྐྱུག་པ་དང་བྲལ་བའི་བྱ་དན་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བ་
 སྟེས་ནས་མཆི་མའི་སྒྲིན་འཐིབས་པའི་གདོང་གིས་བསམས་པའི་རྒྱ་མཆོར་ཞུགས་པ་ན་ལུས་ཤིན་ཏུ་
 རིད་པར་སྒྱར་ཏེ། དེ་དེར་འབྱམས་པ་ལས་རེ་ཞིག་ན་རྒྱལ་པོ་དུས་འདབ་གྱི་གཤོག་ཏུ་གནས་ཏེ་ངོ་མི་

ཤེས་པར་གནས་པར་གྱུར་ན། བཙུན་མོ་དེ་ཡང་རེ་ཞིག་ན་སྟེན་པའི་བྱིས་ཏུ་བྱིན་ཏེ། དེའི་ཕ་ཡང་
 དེའི་ཚུ་དེར་འོང་བར་བྱ་བའི་བྱིར་འདུལ་བྱེད་མས་བྱིས་ཐབ་འདམ་པར་བྱེད་དོ་ཞེས་གྲགས་སོ། ། ཇི་
 ལྟར་འདུལ་བྱེད་མ་བྱིས་འདམ་མོ་ཞེས་བྱ་བ་རྒྱལ་པོ་དུས་འདབ་ཀྱིས་ཐོས་ལ། དེ་ཐོས་ནས་ཁ་ལོ་སྒྱུར་
 བ་རྒྱུ་དང་དེར་འགྲོ་བ་བཅུམས་སོ། ། དུས་འདབ་ཀྱིས་ནི་ཆོ་ལོའི་དོན་ཤེས་ཀྱི་བརྒྱ་བརྟག་པ་ནི་མི་
 ཤེས་སོ། ། རྒྱུ་ཤེས་ནི་བརྒྱ་བརྟག་པ་ཤེས་ཀྱི་ཆོ་ལོའི་དོན་ནི་མི་ཤེས་སོ། ། དུས་འདབ་ཀྱིས་འདི་ཇི་
 ལྟར་བརྒྱ་བརྟག་པ་ཡིན་ནོ་སྟུང་དུ་ཤེས་ཏེ་དེ་ཤེས་ན་དེས་རྒྱུ་ལ་བརྒྱ་བརྟག་པ་སྟོབས་ཤིག་ཅེས་
 སྟུང་སོ། ། རྒྱུ་ཤེས་ཀྱང་གཤམ་ཏེ་ཁོ་ལོ་ཆོ་ལོའི་དོན་ཐབས་སྟོབ་པ་དེ་ལྟར་བསྐྱུས་པར་བཞུགས་ཞེས་
 སྟུང་སོ། ། དེ་ནས་དུས་འདབ་ཀྱིས། ཀྱན་གྱིས་ཐམས་ཅད་མི་ཤེས་ལ། ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་འདི་
 སྟུང་སོ། ། དེ་ནས་རྒྱལ་པོ་རྒྱུ་ཤེས་ཆོ་ལོའི་དོན་ཐབས་དུས་འདབ་ལ་བསྐྱུས་ནས་སྒྲུར་ཡང་རྒྱལ་
 སྟེན་དེ་ལས་རྒྱལ་ཏེ་སྒྲུར་བྱུགས་སོ་ཞེས་གཏམ་དུ་གྲགས་སོ། ། གཞན་ཡང་ཐམས་ཅད་མཆིན་པ་ཡིན་
 བ་གཞིན་མི་ཟ་བར་འདས་པ་དང་། མ་འོངས་པའི་དངོས་པོ་ཤེས་པར་བྱ་དགོས་སོ། ། དེ་ལྟར་མ་ཡིན་ཏེ་
 ད་ལྟར་བྱུང་བ་ཅུ་ཞིག་ཤེས་ན་ཕྱོགས་གཅིག་ཤེས་པར་འགྱུར་གྱི་ཐམས་ཅད་ཤེས་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །
 མ་འོངས་པ་ལ་སོགས་པ་ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་སྟེན་པ་ཡང་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བསྟན་པའི་བྱིར། མ་འོངས་པ་
 ལ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྟེ། མའོན་སུམ་ནི་དབང་པོའི་རྣམ་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་འབྱུང་བའི་བྱིར་དང་།
 མ་འོངས་པ་ཡང་དངོས་པོ་མེད་པ་ཡིན་པའི་བྱིར་དེ་ལ་མའོན་སུམ་གྱི་བྱེད་པ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། ། ཇེས་
 སུ་དཔག་པ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ་རྟགས་མེད་པའི་བྱིར་རོ། ། འགའ་ཞིག་དུ་མ་འོངས་པའི་དངོས་པོ་དང་
 འབྲེལ་བའི་རྟགས་ཡོད་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། མ་འོངས་པ་ནི་མེད་པའི་བྱིར་རོ། ། སོགས་པའི་སྒྲུས་ནི་དཔེ་
 གཞུང་རོ། ། མ་འོངས་པ་སྟོབས་པ་ནི་ཉེ་བར་མཆོན་པ་སྟེ་འདས་པ་ཡང་སྟོབས་པར་བལྟ་བར་བྱའོ། ། གང་
 གི་བྱིར་དེ་ལ་ཡང་དངོས་པོ་མེད་པ་ཉིད་ཀྱིས་མའོན་སུམ་གྱི་བྱེད་པ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། ། དེ་ལྟར་ན་
 གཞལ་བྱ་ཉིད་ལ་སོགས་པའི་གཏན་ཆོགས་ཀྱི་ཆོགས་ཀྱིས་བྱུང་བར་བསྐྱུས་པོ། ། དེ་ཉིད་ཀྱི་བྱིར་
 དངོས་པོ་མེད་པའི་ཆད་མས་ཡུལ་དུ་བྱས་པའི་དོ་བོ་ཡིན་པའི་བྱིར་ཞེས་བྱ་བས་སྒྲུར་བཤད་པའི་

གཏན་ཆོག་ལ་དེའི་བྱ་བ་ལ་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། ། དེའི་ཕྱིར་དེ་ལྟར་གཏན་ཆོག་སྒྲུབ་པ་གྱི་བྱ་བ་
 བསྟན་ནས་མཐུག་བསྟུ་བའི་ཕྱིར། དེ་ཕྱིར་དབང་འདས་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྟོས་སོ། ། འདི་སྟུང་དུ་
 ཆོག་བརྟགས་པས་ཐམས་ཅད་མཐོང་བ་ཡིན་ཏེ། འདི་ལྟར་གསེར་སྤྱོད་དང་འོད་སྤངས་ལ་སོགས་པས་
 བྱས་པའི་ཆོག་ལས་ཤུག་སྤྱོད་པས་མཐོང་བ་དེ་ལས་ཀྱང་གཞན་གྱིས་ཡིན་ནོ་སྟུང་དུ་སེམས་ན། འདི་
 ལ་གང་ཞིག་འདི་མི་བཟོད། ། ཅས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྟོས་ཏེ། ཆོག་ནི་བརྟགས་པ་ཉིད་ཀྱིས་ནི། ། གང་
 གིས་མཐོང་བ་དེས་མཐོང་ངོ་། ། ཞེས་དེ་མ་ཐག་དུ་སྟུང་བ་འདི་མི་བཟོད་པ་ནི་འདི་སྟུང་དུ་སེམས་ཏེ་
 སངས་རྒྱུ་པ་ལ་སོགས་པ་བརྟགས་པའི་ཆོག་གིས་ཐམས་ཅད་མཐོང་བ་ནི་མ་ཡིན་གྱི་འོན་ཀྱང་སྟེས་
 བྱ་གཞན་གྱིས་བྱས་པ་སྟེ། འདི་ལྟ་སྟེ་དཔེར་ན་གསེར་སྤྱོད་དང་འོད་སྤངས་ལ་སོགས་པས་བྱས་པའི་
 ལུང་གིས་ཤུག་སྤྱོད་པས་སྟུང་སོ། ། དེ་སྐད་དུ་སྟུང་བ་འདི་ནི་དེའི་ཆོག་ཚད་མ་མ་ཡིན་པར་བཟོད་
 པར་བྱ་སྟེ། དེའི་སྟེ་སྟེས་བྱ་གཞན་དེའི་ཆོག་ནི་དེའི་ཆོག་སྟེ་མཐོང་བར་མངོན་པར་འདོད་པའི་སྟེས་
 བྱའི་ཆོག་དེ་དང་མཚུངས་པའི་རྒྱུ་ཕྱིར་རོ། ། ལུང་བྱེད་པའི་སྟེས་བྱ་ཡང་ཚད་མ་མ་ཡིན་པ་ཉིད་དུ་
 བཟོད་པར་བྱོལ་ཞེས་སྐབས་དང་སྤྱར་བར་བྱོལ། ། ཇི་ལྟར་ཞེ་ན། ལྟར་བཤད་པ་སྟེ་ཤེས་བྱ་ཉིད་དང་
 གཞལ་བྱ་ཉིད་ལ་སོགས་པའི་གཏན་ཆོག་སྒྲུབ་པ་གྱིས་སོ། ། འོན་ཏེ་སངས་རྒྱུ་གྱི་རྒྱུད་པ་ཐོག་མ་
 མེད་ལ། དེས་བྱས་པའི་བྱ་བ་མཐའ་ཡང་ཐོག་མ་མེད་པ་མ་ཡིན་ནམ། དེ་ལྟ་ཡིན་དང་རིག་བྱེད་དང་
 ལྟར་པའི་སྟེས་བྱའི་རྒྱུད་པ་དང་རིག་བྱེད་བཞིན་དུ་འདི་དག་ཐོག་མ་མེད་པའི་ཕྱིར་སྟོན་མེད་པ་ཁོ་
 བཏོ་ཞེ་ན། བྱེད་པ་བོད་དང་བྱས་པའི་ཆོག་། ཅས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྟོས་སོ། ། འདི་ཉིད་བསྟན་པར་བྱ་
 བའི་ཕྱིར། ། གཞན་ལ་སྟོས་ཕྱིར་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྟོས་ཏེ། ཇི་ལྟར་ཟས་གཙང་གི་སྟུང་དང་དེས་
 བྱས་པའི་ཆོག་ཚད་མ་མ་ཡིན་པ་དེ་བཞིན་དུ་གསེར་སྤྱོད་དང་འོད་སྤངས་ལ་སོགས་པ་གཞན་དག་
 དང་དེས་བྱས་པའི་ཆོག་ཀྱང་ངོ་ཞེས་བྱོལ། ། དེ་ལྟ་ཡིན་དང་འདྲ་བའི་གང་ཟག་རྒྱུ་སྒྲུབ་དང་དེའི་ཆོག་
 རྒྱུ་སྒྲུབ་ཐོག་མ་མེད་པ་ཉིད་དུ་བརྟགས་ན་ཡང་ཚད་མ་མ་ཡིན་པ་དེ་ལས་ལྷན་པར་དུ་འཕགས་པ་སྟེ་
 རིང་བར་ཀྱུར་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཚད་མ་མ་ཡིན་པའི་གོ་འཕང་ཉིད་ལ་གཞན་པའི་ཕྱིར་རོ། ། དེ་ལ་གལ་ཏེ་

ཚད་མའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་བསྐྱུས་པའི་དཀའ་འབྱེལ།

ཐོག་མ་མེད་པ་ཅམ་གྱིས་སངས་རྒྱས་ལ་སོགས་པ་རིག་བྱེད་འདོན་པ་དང་འབྲ་བར་བཞིན་པ་དེ་ལྟ་ན་
ཡང་ཐོག་མ་མེད་པ་ཉིད་ལས་ཚད་མ་མེད་པ་ཉིད་དུ་གྲུབ་པར་མི་འགྱུར་ཏེ། ཚད་མ་དང་ཚད་མ་མ་
ཡིན་པ་གཉི་ག་ཐོག་མ་མེད་པ་ཉིད་དུ་མི་འགལ་བའི་ཕྱིར་རོ། ། རིག་བྱེད་འདོན་པ་དང་སངས་རྒྱས་པ་
ལ་སོགས་པ་རྣམས་གོ་རིམས་བཞིན་དུ་ཚད་མ་དང་ཚད་མ་མ་ཡིན་པ་ཉིད་དུ་ཐོག་མ་མེད་པ་ཉིད་དུ་
འགྱུར་བ་འབའ་ཞིག་དུ་ཟད་གྱི། གཉི་ག་ཐོག་མ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཚད་མ་ཉིད་དུ་འགྱུར་བར་འགྱུར་བ་
མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་བསྐྱུས་པའི་དོན་ཏོ། ། འདི་ཉིད་དཔེའི་སྟོན་སྒྲུབ་ལ་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར། གང་
དག་ཚད་མ་དང་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྟོས་ཏེ། ཚད་མ་དང་དེར་སྤང་བ་དག་གི་ཡོན་ཏན་དང་སྟོན་
ཞེས་ཆིག་རྣམས་པར་སྐྱར་རོ། ། ད་ནི་དངོས་པོའི་ཚད་མས་ཡུལ་དུ་བྱས་པའི་ངོ་བོ་མ་གྲུབ་པ་ཉིད་སྤང་
བའི་སྟོན་སྒྲུབ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་མེད་པར་སྐྱབ་པ་ན་རིག་བྱེད་དེ་ལས་བྱུང་པར་དུ་སྟོན་པ་ནི། གང་
དག་སངས་རྒྱས་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྟོས་ཏེ། མཚུངས་པར་བཞིན་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཡང་དག་པར་
རྟོག་པའི་རྒྱ་ཉིད་དུ་གཉི་ག་ཡང་མཚུངས་པའི་ཕྱིར་རིག་བྱེད་རྟག་པའི་སྟོན་སྒྲུབ་ཐམས་ཅད་
མཁྱེན་པའི་ཆིག་གི་སྟོན་སྒྲུབ་ཀྱང་རུང་སྟེ་དབང་པོ་ལས་འདས་པའི་དོན་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་འགལ་བ་
མེད་དོ་ཞེས་གང་དག་དེ་ལྟར་བཞིན་པ་ལ། དེ་སྤང་གྲུབ་པ་དེ་དག་ལ་རིག་བྱེད་གྱི་བྱུང་པར་སྐྱབ་པ་ཡིན་
ཏེ། འདི་ལྟར་མཐོང་བ་ནི་མདོན་སྐྱུམ་དང་། རྗེས་སུ་དཔག་པ་དང་། སྤང་དང་། ཉེ་བར་འཇལ་བ་དང་།
དོན་གྱིས་གོ་བ་དག་གི་ནང་ནས་ཚད་མ་གཅིག་གིས་ཀྱང་འགྱུར་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་རི་ལྟར་དངོས་པོ་
མེད་པའི་ཚད་མས་ཟིན་པའི་ཡུལ་ཅན་གྱི་མེད་པ་དེ་ཡང་ཚད་མར་གྱུར་པའི་རིག་བྱེད་གནག་རྗེའི་
ཆུང་མའི་བར་ལ་སོགས་པ་ལ་གྲགས་པ་མཚུངས་པར་འགྱུར་སྟེ་ལྟར་དུ་བསམས་ན། ད་ནི་རེ་ཞིག་མིག་
ལ་སོགས་ཀྱིས་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་འདི་མདོན་སྐྱུམ་ལ་སོགས་པའི་ཚད་མ་ལྟས་གྲུབ་པ་སེལ་བར་
བྱེད་དོ། ། རེ་ཞིག་ཁོ་བོ་ཅག་ལ་སོགས་པ་ཚུ་རོལ་མཐོང་བ་རྣམས་ཀྱིས་མདོན་སྐྱུམ་གྱི་ཐམས་ཅད་
མཁྱེན་པ་མཐོང་བ་མ་ཡིན་ཏེ། འདི་ལྟར་ཚུ་རོལ་མཐོང་བའི་མདོན་སྐྱུམ་ནི་རྣམ་པ་གསུམ་སྟེ་དབང་པོ་
དང་། ཡིད་དང་། སེམས་དང་སེམས་ལས་བྱུང་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རང་རིག་པའོ། ། གསུམ་པོ་འདི་ཐམས་

ཅད་ཀྱིས་ཀྱང་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་རྟོགས་པར་རྒྱས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེའི་ཡུལ་ཅན་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་
 རོ། ། དབང་པོའི་ཤེས་པའི་ཡུལ་ནི་སོ་སོར་ངེས་པའི་གཞུགས་ལ་སོགས་པ་ལྟ་བུ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟར་ན་
 དེས་གཞན་གྱི་རྒྱུ་ལ་འདྲ་བའི་སྒྲིལ་ཆོས་ཡུལ་དུ་བྱེད་པ་མ་ཡིན་ནོ། ། ཡིད་ཀྱིས་ཀྱང་མ་ཡིན་ཏེ།
 དེའི་ནི་དབང་པོའི་ཤེས་པའི་ས་ཡོངས་སུ་གཞུང་བའི་ཡུལ་གྱི་དེ་མ་ཐག་པའི་ཡུལ་འཛིན་པ་ཉིད་ཀྱིས་
 དབང་པོའི་ཤེས་པ་བཞིན་དུ་སོ་སོར་ངེས་པའི་གཞུགས་ལ་སོགས་པའི་ཡུལ་ཅན་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །
 རང་རིགས་ཀྱི་རིག་པས་ཀྱང་མ་ཡིན་ཏེ། དེའི་ཡུལ་ནི་རང་གི་རྒྱུ་ལ་ཡོད་པའི། ད་ལྟ་བའི་སེམས་
 དང་སེམས་ལས་བྱུང་བས་ཡིན་པས་དེ་གཞན་གྱི་རྒྱུ་ལ་ཡོད་པ་དང་། རང་གི་རྒྱུ་ལ་ཡོད་པ་ཡང་མ་
 འོངས་པ་ལ་སོགས་པའི་སེམས་ཀྱི་ཆོས་རིག་པར་བྱེད་མི་རུས་སོ། ། རྣམ་འབྱོར་པའི་ཤེས་པ་ཉིད་ནི་
 བསྐྱབ་པར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དེས་འཛིན་པ་དང་མི་འཛིན་པའི་བསམ་པ་མི་འཇུག་གོ། ། རྗེས་སུ་
 དཔག་པས་ཀྱང་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ནི་བདེ་བར་གཤེགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་རྟགས་རྣམ་པ་གསུམ་ལ་བརྟེན་
 པར་འདོད་དེ། དེ་ལ་འདིར་བསྐྱབ་བྱ་སྐྱབ་པར་བྱེད་པའི་དབང་དུ་བྱས་པའི་ཕྱིར་རེ་ཞིག་མི་དམིགས་
 པ་ཉིད་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་པ་མ་ཡིན་ནོ། ། འབྲས་བུ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། རྒྱ་དང་འབྲས་བུའི་དངོས་པོ་ནི་
 མངོན་སུམ་དང་མི་དམིགས་པས་བསྐྱབ་པར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རང་བཞིན་གྱིས་ནི་བསྐྱལ་པའི་
 ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་དང་ལྟན་ཅིག་དུ་རྒྱ་དང་འབྲས་བུ་དངོས་པོ་མི་འགྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ། ། རང་བཞིན་
 གྱི་གཏན་ཆོགས་ཀྱང་ཐམས་ཅད་མཐོང་བ་ཡོད་པར་སྐྱབ་པར་བྱེད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་མངོན་སུམ་མ་
 ཡིན་པ་ཉིད་ནི་དེ་དང་ཐ་མི་དད་པའི་རང་བཞིན་གཞུང་པར་མི་རུས་པའི་ཕྱིར་རོ། ། དེ་ལྟར་བས་ན་
 མཐོང་བ་དང་གཤགས་པའི་རྟགས་སུ་གྱུར་པ་གང་ཞིག་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་རྗེས་སུ་དཔོག་པར་བྱེད་
 པའི་ཕྱོགས་གཅིག་གི་ཕྱོགས་ཀྱི་ཆོས་དེ་ནི་ངེས་པར་དཔྱད་ན་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། ། གཞན་ཡང་ཐམས་
 ཅད་མཁྱེན་པ་ཡོད་པར་བསྐྱབ་པར་བྱ་བ་ལ་གཏན་ཆོགས་ཐམས་ཅད་སྟོན་གྱི་རིགས་གསུམ་ལས་མི་
 འདའ་སྟེ། མ་གྲུབ་པ་དང་། འགལ་བ་དང་། མ་ངེས་པ་ཉིད་དོ། ། འདི་ལྟར་གཏན་ཆོགས་སུ་སྟོན་པ་ནི་
 དངོས་པོའི་ཆོས་ཞེས་བརྗོད་དམ་དངོས་པོ་མེད་པའི་ཆོས་སམ། འོན་ཏེ་གཉི་གའི་ཆོས་ཞེས་བྱ་བ་རྣམ་

ཚད་མའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་བསྐྱབ་པའི་དཀའ་འགྲེལ།

བ་གསུམ་མོ། ། དེ་ལ་ཚོས་ཅན་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ལ་དངོས་པོའི་ཚོས་ཕྱིར་སྐོལ་བ་ལ་གྲུབ་པ་བྲིད་
 པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཚོས་ཅན་དེ་ཉིད་བསྐྱབ་པར་བྱ་བ་ཡིན་པ་ཉིད་ཀྱིས་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་རམ་གྲུབ་ན་ཡང་
 ཚོད་པ་མེད་པར་ཐལ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། ། གང་ཞིག་དེ་ལ་དངོས་པོའི་ཚོས་འདོད་པའི་སྐོལ་བ་
 དེ་རི་ལྟར་དངོས་པོ་ཉིད་ཏུ་མི་འདོད་དོ། ། རྟེན་མེད་པའི་ཚོས་ཅམ་བཟུང་བར་མི་རྣམས་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་
 རོ། ། དངོས་པོ་མེད་པའི་ཚོས་ཀྱང་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་བསྐྱབ་པར་བྱ་བ་ལ་གཏན་ཆིགས་སུ་རིགས་
 པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ནི་དངོས་པོ་ལས་བསྐྱེད་པ་སྐྱབ་པར་བྱེད་པ་ཉིད་ཀྱིས་འགལ་བའི་ཕྱིར་རོ། ། གཉི་
 གའི་ཚོས་ཀྱང་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ནི་མ་ངས་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་ཏེ། འདི་ལྟར་དངོས་པོ་དང་དངོས་པོ་མེད་པའི་
 ཚོས་ནི་དངོས་པོའི་ཚོས་བསྐྱབ་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དངོས་པོ་མེད་པ་ཞེས་བྱ་བའི་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་
 རྣམ་པར་བཅད་པས་ཐོབ་པར་བྱ་བ་དངོས་པོ་ལ་མ་འཁྲུལ་བའི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་གཏན་ཆིགས་ཉིད་ཏུ་
 རི་ལྟར་ཉམས་སུ་སྦྱོང་བར་འགྱུར། དེ་ལྟ་བུས་ན་རྗེས་སུ་དཔོག་པར་བྱེད་པ་རྟགས་སུ་གྱུར་པ་ཕྱོགས་
 རྣམ་པ་གསུམ་ཆར་མེད་པ་ཡང་མེད་པའི་ཕྱིར་རྗེས་སུ་དཔག་པ་ལས་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་གྲུབ་པ་མ་
 ཡིན་ནོ། ། སྐྱུ་ལས་བྱུང་བས་ཀྱང་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ངས་པ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ན་ཞེས་སྟོན་པ་ནི། ཀྱུ་
 མཁྱེན་སྐྱབ་བྱེད་ཅེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྟེ། སྐྱུ་ལས་བསྐྱུལ་བའི་དོན་ལ་ཤེས་པ་སྐྱེས་པ་གང་ཡིན་པ་
 ནི་སྐྱུ་ལས་བྱུང་བའོ། ། དེ་ཡང་རྣམ་པ་གཉིས་ཏེ། རྟག་པའི་སྐྱུ་ལས་བྱུང་བ་དང་། སྐྱེས་བྱས་བྱས་པའི་
 སྐྱའི་རྒྱ་ཅན་ནོ། ། དེ་ལ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་སྟོན་པར་བྱེད་པའི་རྣམ་པ་དེ་ལྟ་བུའི་ལུང་རྟག་པ་མེད་
 པའི་ཕྱིར་རེ་ཞིག་དང་པོ་ནི་སྲིད་པ་མ་ཡིན་ནོ། ། གང་ཡང་གསང་བ་ལ་སོགས་པར་བདེན་པའི་ངག་
 ཅན་བདེན་པའི་ཀྱན་ཏུ་རྟོག་པ་ཅན་བདེན་པའི་འདོད་པ་ཅན་གང་ཡིན་པ་དེ་བཙལ་བར་བྱ་ཞིང་དེ་
 ཤེས་པར་འདོད་པར་བྱའོ་ཞེས་བྱ་བ་དེ་ལྟ་བུ་ལ་སོགས་པ་འདོམ་པ་དེ་ཡང་བྱུང་བའི་དོན་ཏུ་བལྟ་བར་
 བྱའོ། ། གང་ཡང་སྐྱེས་བྱས་བྱས་པའི་ཆིག་བཙོམ་ལྟར་འདས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དགྲ་བཙོམ་པ་ཡང་
 དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་དེ་ནི་ཞེས་མཐོང་བ་དེ་ཡང་ཚད་མ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རི་ལྟར་མི་
 བདེན་པ་དེས་དེ་ཡིད་ཆེས་པར་འགྱུར། འདི་སྟམ་ཏུ་གང་ཅི་ཡང་བྱུང་བའི་ཆིག་ལས་ཁོ་པོ་ཅག་གིས་

ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་རྟོགས་པ་ནི་མ་ཡིན། ། འོན་ཅི་ཞེན། ང་ནི་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་ཅིང་ཐམས་ཅད་
གཟིགས་པ་སྟེ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་མི་མཁྱེན་པ་རྩུང་ཟུང་མེད་དོ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་
བཅོམ་ལྷན་འདས་དེ་ཉིད་ཀྱིས་གསུངས་པའི་ཆོག་གིས་ཏེ། དེ་བས་ན་ཆོག་ཉིད་ཀྱིས་རྟོགས་པ་ཡིན་
ནོ་སྟེ་ཁྱེད་ཀྱི་ཐམས་ཅད་ཅི་སྟེ་དེ་ཡི་ཆོག་ཉིད་ཀྱིས། ། ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྟེ། དེ་ལྟ་ཡིན་ན་པན་ཚུན་
བསྟེན་པའི་སྟོན་དུ་འགྱུར་རོ། ། ཇི་ལྟར་ཞེན། ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པས་བསྟན་པས་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་
པ་སྟོས་ཏེ། འདི་ལྟར་ཇི་སྟེད་དུ་འདི་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པས་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་དེ་ལྟར་མ་རྟོགས་
པ་དེ་སྟེད་དུ་དེའི་ཆོག་ཆད་མ་ཉིད་དེས་པར་མི་འགྱུར་ལ། དེ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་དེས་པ་
ཡང་ཆོག་དེ་ཉིད་ལས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་པན་ཚུན་བསྟེན་པ་ཉིད་དུ་གསལ་ལོ། ། ཅ་བ་གཞན་གྱུ་བ་མ་
རྟོགས་པར། ། ཞེས་བྱ་བ་ནི་དེས་པར་བྱེད་པའི་རྒྱ་གཞན་མེད་པར་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ། ། ཅི་སྟེ་ཡང་དེ་
ཉིད་ཉན་ཐོས་ཤུ་རིའི་བྱ་ལ་སོགས་པའི་ཆོག་ལས་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་དེས་པར་བྱེད་དེ། གང་གི་ཕྱིར་
དེས་ཤུ་གྱའི་རིགས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་འདི་ནི་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་སྟོས་པ་ཡིན་ནོ་སྟེ་ཁྱེད་
འདིར་སྟོས་པ། གུན་མཁྱེན་མ་ཡིན་པས་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྟེ། གང་གིས་སངས་རྒྱུ་པ་ནམས་
རང་གི་ཆོག་ཁོ་ནས་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་སྟོན་པར་བྱེད་ཀྱི། གཞན་གྱི་ཆོག་ལས་སྟོན་པར་བྱེད་པ་
ཆད་མའི་དངོས་པོར་མ་གྱུ་བ་པའི་གཞན་གྱི་ཆོག་ནི་རང་གི་ཆོག་ལས་ཁྱད་པར་འགའ་ཡང་ཡོད་པ་མ་
ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཚོངས་པ་ལས་མ་རྟོགས་པའི་རྒྱ་རྩུང་ཟུང་མ་མཐོང་རོ། ། ཅི་སྟེ་དེ་བཞིན་གཤེགས་
པ་དཔག་དུ་མེད་པ་བྱུང་ཞིང་འབྱུང་པར་ཡང་འགྱུར་ཏེ། དེ་ལྟ་ཡིན་དང་གཅིག་དེ་ལས་གཞན་པའི་
ཆོག་ལས་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་དེས་པར་བྱེད་ལ་གཞན་ལས་གཞན་གྱི་ཆོག་ལས་སོ་ཞེས་བྱ་
བར་འདོད་ན། འདིར་སྟོས་པ་ནི། ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་གཅིག་བསྟུ་བ་ཕྱིར། ། ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་
སྟེ། ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་གཅིག་བསྟུ་བ་པའི་ཕྱིར་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་རྒྱུད་པའི་རྗེས་སུ་འབྱུང་བ་ན་
སྟེས་བུའི་ཆེ་མཐའ་དག་ཟུང་ན་ཡང་ཚུ་རོལ་མཐོང་བ་ལ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་དེས་པ་སྟེ་བ་མི་
སྟེད་པའི་ཕྱིར་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་བརྟག་པར་བྱ་བར་ཐལ་བར་འགྱུར་རོ། ། གཞན་ཡང་གང་

དགའ་ལ་ཐམས་ཅད་མཐུན་པ་མི་ཉེ་བ་ནི་རྟོགས་པར་མི་རྒྱས་སོ་ཞེས་བྱ་བ་རེ་ཞིག་ལྟ་ཞོག འོན་ཀྱང་
 ཐམས་ཅད་མཐུན་པ་རིག་པ་མ་ཡིན་པས་དེའི་རྒྱས་ན་ཉེ་བ་དེ་ཡང་ཤེས་པར་མི་རྒྱས་པ་ཁོ་ན་འོ་ཞེས་
 བྱ་བ་འདི་བསྟན་པའི་ཕྱིར། འདི་ནི་ཀུན་མཐུན་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྟོས་ཏེ། དེའི་སྟེ་ཐམས་ཅད་
 མཐུན་པའི་ཤེས་པ་ནི་དེའི་ཤེས་པ་ལོ། ། དེ་ཉིད་ཀྱི་ཤེས་བྱ་སྟེ་ཡུལ་ཡོངས་སུ་གཅད་པར་བྱ་བ་ཤེས་པ་
 གང་ལ་ཡོད་པ་དེ་ནི་དེ་ལྟ་བུ་ཡིན་ལ། དེ་ནི་དེ་ཡང་ཡིན་ལ་ཤེས་པ་ཡང་ཡིན་པས་དེ་སྐད་ཅས་བྱའོ། །
 དེས་སྟོང་པ་ནི་བྲལ་བའོ། ། ཡང་ན་ཤེས་པ་དེའི་ཤེས་བྱ་གང་ཡིན་པ་དེ་དེའི་ཤེས་པ་སྟེ་དེས་སྟོང་པ་ནི་
 ཐམས་ཅད་མཐུན་པ་ཡིན་པ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ། ། འདི་ལྟར་ལུས་ཅམ་མཐོང་བ་ལས་ཐམས་ཅད་
 མཐུན་པའི་ཞེས་བྱ་བ་དེ་ལྟར་ནི་ངེས་པར་མི་རྒྱས་ཏེ། ངེས་པ་འདི་ནི་བྱད་པར་ཅན་གྱི་ཤེས་པ་དང་
 འབྲེལ་བ་འཛིན་པ་མེད་ན་མི་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་རོ། ། བྱད་པར་ཅན་གྱི་ཤེས་པ་དེ་ཡང་དངོས་པོ་མཐའ་
 དག་གི་ཡུལ་ཅན་ཡིན་ལ། དངོས་པོ་མཐའ་དག་གི་ཡུལ་ཅན་དེ་ཡང་དེའི་ངེས་པ་གཟུང་བར་བྱ་བའི་
 ཡུལ་འཛིན་པ་མེད་པ་ངེས་པར་མི་རྒྱས་ཏེ། གང་གི་ཕྱིར་དབྱིག་པ་མ་བཟུང་བར་དབྱིག་པ་ཅན་གྱི་
 སྟོར་འཇུག་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། ། སྟོར་བ་ནི་གང་ཞིག་གང་གི་འཛིན་པའི་བྱད་པར་མ་འཛིན་ན་འཛིན་
 པར་མི་འཇུག་ཏེ། དཔེར་ན་དབྱིག་པ་འཛིན་པའི་བྱད་པར་ཅན་དབྱིག་པ་ཅན་འཛིན་པ་ནི་དབྱིག་
 པའི་དངོས་པོ་མ་བཟུང་ན་མི་འཇུག་པ་བཞིན་ནོ། ། ཚུ་རོལ་མཐོང་བ་རྣམས་ལ་ཡང་ཐམས་ཅད་
 མཐུན་པའི་ཤེས་པའི་ཞེས་བྱ་བྱད་པར་ཅན་ཤེས་བྱའི་དངོས་པོས་བྱད་པར་འཛིན་པ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་
 བོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་བྱད་པར་བྱེད་པ་མི་དམིགས་པ་སྟེ། བྱད་པར་འཛིན་པས་བྱད་པར་ཅན་ཡིན་པ་ལ་
 བྱབ་པའི་ཕྱིར་དེ་ཡང་འདི་ལ་མེད་དོ། ། དེ་ལྟ་བུ་དང་ད་ལྟ་ཉེ་བའི་ཐམས་ཅད་རིག་པ་མ་ཡིན་པ་
 གང་གིས་ཐམས་ཅད་མཐུན་པ་མ་ངེས་པ་དེ་ལ་ཐམས་ཅད་མཐུན་པའི་ཆོག་ཐམས་ཅད་ཡོད་ན་ཡང་
 མ་ངེས་པའི་ཕྱིར་ཚད་མ་མ་ཡིན་པ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། ཐམས་ཅད་མཐུན་པ་ངེས་པར་བྱེད་པའི་ཙ་བའི་རྩ་
 ཚད་མ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། ། དེ་ལས་གཞན་གྱི་ཆོག་བཞིན་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ལམ་པོ་ཆེའི་སྟེས་བུའི་ཆོག་
 བཞིན་ནོ། ། ཅི་སྟེ་སྟོབ་མའི་སྟེ་བོའི་ཆོགས་མཐའ་དག་གི་སེམས་ཀྱི་སྟོད་པ་ལ་སོགས་པ་རྣམ་པ་དུ་མ་

ཡོངས་སྐྱེལ་པའི་ཕྱིར་ཀུན་བརྗོད་པ་ལ་སོགས་པའི་ཆོ་འབྲུལ་གྱིས་གདུལ་བའི་སྐྱེ་བོའི་ཡི་རངས་
 པར་བྱེད་པ་ན་འདི་བདག་ཉིད་ཐམས་ཅད་མཐུན་པ་ཉིད་དུ་འབད་པ་མེད་པར་དེ་དག་གིས་རྟོགས་
 པར་བྱེད་པ་ཡིན་ལོ་ཞེས་བྱ་པར་འདོད་ན། འདིར་སྐྱེས་པ་ནི་སློབ་མ་ཀུན་གྱིས་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་
 རྟེན། གཤམ་ཏེ་འདིའི་དུས་ན་ཉེ་བའི་སྐྱེ་བོ་རྩལ་ཟད་ཅམ་གྱིས་ཡོངས་སྐྱེལ་པའི་དོན་རྣམས་མཐུན་པ་
 དེ་ལྟ་ན་ཡང་ཐམས་ཅད་མཐུན་པར་མི་འགྱུར་ཏེ། དེའི་དུས་སྐྱེ་བར་མི་གནས་པའི་འཇིག་རྟེན་པ་
 གཞན་གྱིས་ཡོངས་སྐྱེལ་པའི་དོན་མི་མཐུན་པའི་ཕྱིར་རོ། ། གང་གི་ཕྱིར་སྟོགས་གཅིག་ཡོངས་སྐྱེ་
 ཤེས་པའི་ཐམས་ཅད་མཐུན་པར་མི་འགྱུར་ཏེ། ཏ་ཅང་ཐལ་བར་འགྱུར་པའི་ཕྱིར་རོ། ། དེའི་དུས་ན་
 གནས་པའི་སྐྱེ་བོ་མ་ལུས་པའི་དོན་ཡོངས་སྐྱེལ་པ་དང་ལྟན་པའི་དོན་ལ་མི་སྐྱེ་བ་ཡང་སྲིད་པ་མ་
 ཡིན་ཏེ། ཐག་རིང་བར་གནས་པ་དང་དོན་དུ་མི་གཉེར་བ་རྣམས་ལ་མི་སྐྱེ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། ། འདི་
 སྐྱེལ་དུ་གང་གི་ཆོ་སྐྱེ་བོ་ཐམས་ཅད་དེ་བཞིན་གསེགས་པའི་བྱང་དུ་ཅིག་ཅར་བྱིན་ཏེ། གང་དང་གང་
 གིས་པ་དེའི་ཆོ་བཅོམ་ལྟན་འདས་དེ་དང་དེ་ཁོ་ན་ལྷང་སྟོན་པས་དེས་ན་སྐྱེ་བོ་ཐམས་ཅད་གྱིས་ཤེས་
 པའི་ཤེས་བྱ་ལ་མི་སྐྱེ་བ་ཡོད་པ་ཉིད་དོ་སྐྱེལ་དུ་སེམས་ན། འདིར་སྐྱེས་པ་ནི། དུས་གསུམ་འཇིག་རྟེན་
 གསུམ་གནས་པའི། ། ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་རྟེན། འདས་པ་དང་མ་འོངས་པ་དང་ད་ལྟར་བྱུང་བའི་དུས་
 ན་ཡོད་པའི་མི་རྣམས་དང་འགའ་ཞིག་ཏུ་སྤང་བ་སྲིད་པ་མ་ཡིན་ལ། མཐོ་རིས་དང་ས་འོག་དང་ས་
 རྟེངས་གྱི་བདག་ཉིད་ཀྱི་འཇིག་རྟེན་གསུམ་ན་གནས་པ་རྣམས་དང་ཡང་མ་ཡིན་ནོ། ། ཡང་ན་འཇིག་
 རྟེན་གསུམ་ནི་འདོད་པ་དང་གཞུགས་དང་གཞུགས་མེད་པའི་ཁམས་གསུམ་གྱི་བདག་ཉིད་དུ་རྟོགས་
 པར་བྱོ། ། གཤམ་ཏེ་འདི་སྐྱེལ་དུ་དེའི་འཇིག་རྟེན་མཐའ་དག་གིས་ཡོངས་སྐྱེལ་པའི་དོན་ཤེས་པའི་
 རུས་པ་མེད་པར་གྱུར་ན། དེའི་ཆོ་སྐྱེ་བོ་རྩལ་ཟད་ཅམ་གྱིས་ཡོངས་སྐྱེལ་པའི་དོན་ལ་མི་སྐྱེ་བ་ཡང་
 ཇི་ལྟར་འགྱུར། འགྱུར་བ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། དེས་ན་དེའི་དངོས་པོ་མཐའ་དག་ཡོངས་སྐྱེལ་པའི་རུས་
 པ་ཡོད་པ་ཉིད་དོ་སྐྱེལ་དུ་ཁོ་བོ་ཅག་སེམས་པ་ཡིན་ནོ་སྐྱེལ་དུ་སེམས་ན། འདི་ལ་སྐྱེས་པ། འདི་ལྟར་
 རྩལ་ཟད་ཤེས་པས་ཀྱང་། ། ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྟོན་ཏེ། དབང་པོ་ལས་འདས་པའི་དོན་རྩལ་ཟད་

ཆད་མའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་བསྟུན་པའི་དཀའ་འགྲེལ།

ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་ཅམ་གྱིས་དེ་ཆོས་དང་ཆོས་མ་ཡིན་པ་ལ་སོགས་པ་ཡོངས་སུ་ཤེས་པར་འགྲུབ་པ་མ་
ཡིན་ཏེ། གཞན་སྟུ་བ་ཤེས་པ་ལ་སོགས་པ་དང་སྟུ་མ་དང་མིག་འཕྲུལ་ལ་སོགས་པ་ལ་མཁས་པ་རྣམས་
གྱིས་མ་ངེས་པ་ཡིན་ཏེ། འདི་ལྟར་སྟགས་དང་སྟན་ལ་སོགས་པའི་སྒྲིབ་བས་ཇི་ལྟར་བོས་པ་སྟེ། བཟའ་
བ་དང་ཆོད་མ་ལ་སོགས་པ་དང་། ཇི་ལྟར་བསམ་པ་སྟེ་ཡིད་ཀྱི་དངོས་པོ་དང་། ཆད་པ་ན་གཞན་པའི་
རྣམས་ལ་མི་སྟུ་བར་བྱེད་པ་བཞིན་ཏེ། དེ་ཅམ་གྱིས་ནི་ཆོས་ལ་སོགས་པ་ཤེས་པ་མ་ཡིན་ནོ། ། དེ་བཞིན་
དུ་མིག་འཕྲུལ་ལ་མཁས་པ་ལ་ལ་དག་ངོ་མཚར་བའི་སྟེད་མོས་ཆལ་དང་། གཞལ་ཡས་ཁང་དང་།
ལྟའི་ཆོགས་དང་། ལྟའི་བྱ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ལ་སྟོན་པར་བྱེད་དེ་དེའི་ཕྱིར་མ་ངེས་པ་ཡིན་ནོ། །
འོན་ཏེ་དེ་ལྟ་བུ་བྱེད་ནའང་གནའ་རབས་ལ་སོགས་པ་ལས་ཆངས་པ་ལ་སོགས་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་
པ་ཉིད་དུ་བསྟན་པ་མ་ཡིན་ནམ། འདི་ལྟར་དེར་ཆངས་པའི་ཤེས་པ་ནི་ཐོགས་པ་མེད་པ་འདོད་ཆགས་
དང་བྲལ་བ་ཡིན་ནོ་ཞེས་འདོད་དོ། ། དེས་ནི་ཇི་ལྟར་ལུང་ལས་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་མི་འགྲུབ་ཅེ་ན།
འདི་ལ་སྟགས་པ་ནི། འདི་ལྟར་བྱུང་བ་བཟོད་ཅེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྟེ། ཇི་ལྟར་སྟགས་དག་ལ་བྱང་དོན་
དུ་བསྟན་པ་དེ་བཞིན་དུ་དེ་ལྟ་བུ་བྱུང་བ་ལ་སོགས་པ་ལ་ཡང་ཆངས་པ་ལ་སོགས་པའི་ཐམས་ཅད་
མཁྱེན་པ་ཉིད་བྱང་དོན་དུ་རྟོགས་པར་བྱའོ། ། དོན་གཞན་གྱི་སྒྲ་དོན་གཞན་བཟོད་པས་ན་བྱང་དོན་
ཞེས་བྱའོ། ། རྣམ་པ་གཅིག་དུ་ནི་ཆོས་དང་དོན། འདོད་པ་དང་ཐར་པ་སྟེ། གླུ་བས་སྟུ་བ་བ་དག་ལ་
ཤེས་པ་ཐོགས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཆངས་པ་ལ་སོགས་པ་དེ་ཤེས་པ་ཐོགས་པ་མེད་པ་ཉིད་དུ་བསྟན་གྱི།
དོན་ཐམས་ཅད་ལ་ཐོགས་པ་མེད་པས་ནི་མ་ཡིན་ནོ། ། གལ་ཏེ་ཆོས་ལ་སོགས་པ་ལ་དངོས་པོ་གཞན་
ལ་ཤེས་པ་ཐོགས་པ་མེད་པར་འགྱུར་བ་མ་ཡིན་ནམ། དེ་ཇི་ལྟར་ཐོགས་པ་མེད་པ་ཞེས་བྱ་བ་ཞེ་ན།
དེའི་ཕྱིར། གང་ཕྱིར་ཐོགས་པ་མེད་ཅམ་གྱིས། ། ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྟོས་སོ། ། དེ་ལྟར་ན་གལ་ཏེ་
རང་གི་དོན་ལ་ཐོགས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཐོགས་པ་མེད་པ་ཞེས་བཟོད་པ་དེའི་ཆེ་སྟེས་བྱ་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་
ཤེས་པ་རང་གི་དོན་ལ་ཐོགས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་གང་གི་དེ་ཉིད་ལ་ཤེས་པ་ཐོགས་པ་མེད་པ་ཞེས་བཟོད་
གྱི། གཞན་དག་ལ་ནི་མ་ཡིན་པ་ཆངས་པ་ལ་སོགས་པ་ལས་དེ་བྱད་པར་ཅི་ཞིག་ཡོད་ཅེ་ན། འདི་ལ་

གནས་པ་ནི་ཤེས་པ་འདི་ནི་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྟེ། སྟེས་བྱའི་དོན་ལ་ཉེ་བར་མཁོ་བའི་ཆོས་ལ་
 སོགས་པ་ལ་ཆངས་པའི་ཤེས་པ་དེ་ཉིད་ཐོགས་པ་མེད་པར་འདུག་གི་གཞན་དག་ནི་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་
 བྱ་བའི་ཁྱད་པར་འདི་བཤད་པའི་དོན་དུ་འདི་བསྟན་ཏེ། ཆངས་པ་ལ་སོགས་པ་ལ་རང་གི་དོན་ལ་
 ཐོགས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཐོགས་པ་མེད་པའི་ཤེས་པ་ཞེས་བཞིན་གྱི་གཞན་དག་ནི་མ་ཡིན་ནོ། ། ཇི་སྟེན་
 ཐབས་ལས་བྱུང་བའི་ཤེས། ། ཞེས་བྱ་བ་ནི་སྟེས་བྱའི་དོན་ལ་ཉེ་བར་མཁོ་བའི་ཆོས་ལ་སོགས་པའི་
 ཐབས་ལས་བྱུང་བའི་ཤེས་པ་ཐབས་ལས་བྱུང་བའོ། ། ཇི་སྟེན་ཅེས་བྱ་བ་ནི་མ་ལུས་པ་སྟེ། འདི་ཡང་
 ཐབས་ལས་བྱུང་བའི་ཤེས་པའི་ཁྱད་པར་ཡིན་ནོ། ། ཡང་ན་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཕྱོགས་གཞན་འཆད་པ་ཡིན་
 ནོ། ། བདག་ཉིད་ཅེས་བྱ་བ་ནི་སྟེས་བྱ་ལའོ། ། དེ་ཉིད་ཅེས་བྱ་བ་ནི་བདག་གི་ཡུལ་ཅན་གྱི་ཤེས་པའོ། །
 འོན་ཏེ་དབང་ཕྱུག་གི་ཡོན་ཏན་ཡི་ཤེས་ལ་སོགས་པ་མི་ཟད་པ་བརྟུ་འདོན་པ་མ་ཡིན་ནམ། དེ་རི་ལྟར་
 འདི་མི་ཟད་པའི་ཤེས་པ་དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པར་མི་འགྱུར་ཞེ་ན། གང་ཡང་ཡི་ཤེས་
 ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྟོས་ཏེ། ཡི་ཤེས་ནི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རྟོགས་པའོ། ། ཆགས་བྱལ་ནི་ཡུལ་ལ་རྒྱབ་
 གྱིས་ཕྱོགས་པའོ། ། དབང་ཕྱུག་ནི་རྣམ་པ་བརྟུན་དེ། སྤྱོད་པ་དང་། ཡང་བ་དང་། མཆོད་པར་བྱ་བ་དང་།
 གར་ཡང་ཕྱིན་པ་དང་། འདོད་དགུར་ལྡན་པ་དང་། བདག་པོར་གྱུར་པ་དང་། དབང་དུ་གྱུར་པ་དང་།
 དགའ་མགུར་གནས་པའོ། ། ཡི་ཤེས་ལ་སོགས་པ་བརྟུ་པོ་འདི་དག་མི་ཟད་པ་སྟེ། མི་འཇིག་པ་གང་ལ་
 ཡོད་པ་དེ་ནི་མི་ཟད་པ་བརྟུ་ཅན་ནོ། ། དེ་ལ་སྤྱོད་པ་ནི་རྟུལ་སྤྱོད་པ་རྟུ་གྱུར་ནས་འབྱུང་བོ་ཐམས་ཅད་
 གྱིས་མི་མཐོང་བ་ན་འཇིག་རྟེན་ཐམས་ཅད་དུ་སྟོད་པ་གང་ཡིན་པའོ། ། ཡང་བ་ནི་ཡང་བའི་བྱིར་རྒྱུང་
 བཞིན་དུ་སྟོད་པ་གང་ཡིན་པའོ། ། མཆོད་པར་བྱ་བ་ནི་འཇིག་རྟེན་ཐམས་ཅད་དུ་མཆོད་ཅིང་ཕྱག་
 འཆལ་ཞེས་བཞིན་དོ། ། ཆེན་པོ་བས་ཀྱང་ཆོས་ཆེན་པོར་གྱུར་པ་གང་ཡིན་པའོ། ། གར་ཡང་ཕྱིན་པ་སྟེ་
 གང་དུ་ཡིད་གྱིས་བསམས་པ་དེ་དང་དེར་ཕྱིན་པའོ། ། འདོད་དགུར་ལྡན་པ་ནི་འདོད་པ་མང་བོར་གྱུར་
 པ་གང་ཡིན་པ་སྟེ། ཡུལ་ལོངས་སྟོད་པར་རྟུས་པ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་རྟོ། ། བདག་པོར་གྱུར་པ་ནི་འཇིག་
 རྟེན་གསུམ་གྱི་མངའ་བདག་གང་ཡིན་པའོ། ། དབང་དུ་གྱུར་པ་ནི་རྒྱ་བ་དང་མི་རྒྱ་བའི་འབྱུང་བོ་

ཚད་མའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་བསྟན་པའི་དཀའ་འགྲེལ།

དབང་དུ་བྱེད་པ་དང་། དབང་པོ་དབང་དུ་བྱེད་པ་གང་ཡིན་པའོ། ། དགའ་མགུར་གནས་པ་ནི་ཚངས་
པ་དང་། སྟེ་དགའི་བདག་པོ་དང་། ལྷ་དང་། སྤྲི་བ་དང་། གཞོད་སྦྱིན་དང་། སྦྱིན་པོ་དང་། ཤ་བ་རྣམས་
དང་། མི་རྣམས་དང་དུང་འགྲོའི་སྟེ་གནས་པ་རྣམས་དང་། གནས་གཞན་རྣམས་སུ་གང་དང་གང་དུ་
དགའ་བ་དེ་དང་དེར་གནས་པ་གང་ཡིན་པའོ། ། བདག་བསམ་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་བདག་གི་རིག་པ་སྟེ།
ཤེས་པ་དང་ལྡན་པ་ཡིན་གྱི། དངོས་པོ་མ་ལུས་པ་ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་དང་ལྡན་པས་ནི་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་
བའི་དོན་རྟོ། ། ཡང་ཅིའི་ཕྱིར་ཕྱོགས་གཅིག་དུ་ཤེས་ན་ཡང་བདེ་བྱེད་དེ་ཉིད་ཤེས་པ་དང་ལྡན་པར་
བརྟེན་གྱི། གཞན་ནི་མ་ཡིན་ཞེ་ན། བདག་ཉིད་རྣམ་པར་དག་མཐོང་བ། ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྟོན་
ཏེ། འདི་ནི་བདག་ཉིད་ཡིན་ལ་དག་པ་ཡང་ཡིན་པས་དེ་སྐད་ཅེས་བྱ་ལ། དེའི་མཐོང་བ་ཞེས་བསྟུན་ཏེ།
དེའི་རྒྱ་མཚན་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དེའི་སྟེ་བདག་རྣམ་པར་དག་པ་མཐོང་བའོ། ། རྒྱ་མཚན་ནི་དེའི་རྒྱ་མཚན་
ནོ། ། དེ་ཡང་ཅི་ཞེ་ན། དེའི་བདག་ཉིད་དོ། ། དེའི་རྒྱ་མཚན་གྱི་བདག་དེ་མ་དག་ན་དེའི་མཚན་ཉིད་
མཐོང་བ་དེ་མ་དག་པར་འཇུག་པ་དེ་ནི་མི་ཤེས་པ་ཞེས་བརྟེན་དེ་སྐད་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་རོ། ། གལ་ཏེ་
བསམ་གཏན་གྲོ་མས་པ་ལས་ཚངས་པ་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་པར་དག་པའི་ཤེས་པ་སྤྱད་པ་ལས་ལེན་པ་
དེའི་ཆེ་གང་གིས་དེ་དག་ཀྱང་ཐོགས་པ་མེད་པ་དང་དག་པའི་ཤེས་པ་འདོད་པས་སངས་རྒྱས་ལ་
སོགས་པ་ལ་ཅི་ཞིག་སྟེ་ཞེས་དོགས་པ་བསུ་ནས། ཕྱོགས་གཞན་པ་འདོད་པའི་སྟོན་མཚངས་པ་ལ་
སོགས་པ་བྱད་པར་དུ་བསྟན་པའི་ཕྱིར་ཅི་སྟེ་ཡང་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྟེ། རིག་བྱེད་གྱི་བདག་ཉིད་
དུ་གྱུར་པའི་ཕྱིར་རིག་བྱེད་གྱི་ལུས་ཅན་ཞེས་བྱའོ། ། དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་ཤེས་པའི་རྒྱ་ཉིད་ཡིན་པའི་
ཕྱིར་རིག་བྱེད་ནི་ཀུན་ཤེས་པ་ཀུན་གྱི་རང་བཞིན་ཡིན་ནོ། ། འདི་སྐད་དུ་བསྟན་པ་ཡིན་ཏེ། ཚངས་པ་
ལ་སོགས་པ་རང་དབང་གི་ཆོས་ལ་སོགས་པ་ལ་ཤེས་པ་ཐོགས་པ་མེད་པར་འཇུག་པ་མ་ཡིན་ནོ། ། འོ་
ན་ཅི་ཞེ་ན། རིག་བྱེད་གྱི་སྟོན་སོ། ། དེ་ལྟར་བྱེད་ཅག་གིས་སངས་རྒྱས་པ་ལ་སོགས་པ་འདོད་པ་ནི་
མ་ཡིན་ཏེ། དེ་དག་གི་ཤེས་པ་ནི་རང་བྱུང་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། ། གཞན་ཡང་ཚངས་པ་ལ་སོགས་པ་ནི་
བསམ་གཏན་གྲོ་མས་པ་ལས་ཤེས་པ་རྣམ་པར་དག་པར་རིག་པ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། དེ་དག་ནི་ལྷ་ཉིད་ཡིན་

པས་སྒྲེ་བོ་ཐམས་ཅད་ལས་སྤུ་བྱུང་བའི་ཕྱིར་དང་རིག་བྱེད་ཀྱིས་མི་གནོད་པའི་ཕྱིར་རོ། ། མི་
 རྣམས་ལ་ནི་ནམ་ཡང་འདི་འདྲ་བའི་རྣམ་པ་སྲིད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ནི་དེ་ལས་བསྐྱེད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་
 རོ། ། དེ་ལྟ་བུས་ན་མི་རྣམས་ཀྱང་ཐམས་ཅད་མཐུན་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཚོངས་པ་སྟེ། འདི་ནི་
 ཚོངས་པའི་ལྟ་བ་ཅན་བྱེད་ཅག་གི་ཡིན་ནོ། ། འདི་སྒྲུམ་དུ་གཤམ་ཏེ་ཚངས་པ་ལ་སོགས་པའི་རིག་བྱེད་
 དུ་འདོད་ན་དེའི་ཆེ་འི་ལྟར་མི་རྟག་པའི་བརྗོད་པར་བྱ་བ་དང་འབྲེལ་བའི་ཕྱིར་རིག་བྱེད་ཀྱང་མི་རྟག་
 པ་ཉིད་དུ་ཐལ་བར་མི་འགྱུར་རམ། ཡང་རིག་བྱེད་རྣམས་རྟག་པ་ཉིད་དུ་འདོད་ན་ཚངས་པ་ལ་སོགས་
 པ་རིག་བྱེད་རྟག་པ་བརྗོད་པར་བྱ་བ་འགཤམ་ཏེ་དེ་དག་ནི་མི་རྟག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། ། ཅི་སྟེ་འདི་མི་
 འགཤམ་ན་དེའི་ཆེ་སངས་རྒྱས་པ་ལ་སོགས་པ་དེའི་བརྗོད་བྱ་ཉིད་དུ་མི་འགཤམ་ལོ་སྒྲུམ་དུ་སེམས་པའི་
 རོགས་པ་བསྐྱེད་ནས། རིག་བྱེད་ལྷང་ནི་རྟག་པར་ཡང་། ། ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྟོས་སོ། ། དེ་རྟག་ཉིད་
 ཕྱིར་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཚངས་པ་ལ་སོགས་པ་དེ་དག་ནི་རྟག་པའི་ཕྱིར་རོ། ། དེ་དག་རྟག་པའི་ཞེས་བྱ་བ་ལ་
 སོགས་པས་འདི་ཉིད་གསལ་བར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། ། རྟག་པ་ནི་ལྷང་གིས་རྟོགས་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་ཏེ།
 སྒྲ་དང་དོན་གྱི་འབྲེལ་བ་མི་རྟག་པ་ཉིད་དུ་ཐལ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་དང་། རྟག་པའི་ལྷང་ཡང་གཞན་
 གྱིས་ཁས་མ་སྒྲུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། ། ཁས་ལེན་ན་ཡང་ཐམས་ཅད་མཐུན་པ་རྟོགས་པར་དོན་མེད་པར་
 ཐལ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། ། འདི་ཉིད་སྟོན་པ་ནི། ཐམས་ཅད་མཐུན་པ་ཤེས་བྱེད་པས། ། ཞེས་བྱ་བ་
 ནི་ཐམས་ཅད་མཐུན་པ་ཤེས་པར་བྱེད་པ་ལས་རྟག་པའི་ལྷང་གི་དོན་རྟོགས་པ་མཚོག་ཉིད་དུ་འདོད་
 དོ། ། ཇི་ལྟར་དེ་མཚོག་ཡིན་ཞེ་ན། རིག་བྱེད་ཀྱིས་རྟོགས་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྟོས་ཏེ། རིག་བྱེད་ལ་
 བརྟེན་པས་ཆོས་ཤེས་པ་འབྱུང་བ་ན་མ་བསྐྱིབས་པར་འགྱུར་ཏེ། འདིག་རྟེན་གནས་ཀྱི་བར་དུ་བྱུང་
 པར་མེད་པ་ཐམས་ཅད་ལ་སྲིད་པའི་ཕྱིར་རོ། ། རིག་བྱེད་ཀྱིས་རྟོགས་པའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་མཐུན་པས་
 རྟོགས་པར་བྱ་བའི་ཆོས་ནི་བསྐྱིབས་པ་ཡིན་ཏེ། དེའི་ཐུང་ན་ལས་འདས་པ་ནི་དེ་མི་གསལ་བའི་ཕྱིར་
 རོ། ། ཐུང་ན་ལས་མ་འདས་པའི་གནས་སྐབས་ན་ཡང་མ་ངེས་པས་ཉེ་བར་བསྐྱེད་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་
 ལ། ། ཉེ་བར་སྟོན་པ་ན་ཡང་ཐམས་ཅད་ལ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཆེ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཐོས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །

ཉེ་བར་འཇལ་བའི་ཚད་མས་ཀྱང་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་རྟོགས་པར་བྱེད་པ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་སྟོན་པ་ནི།
གལ་ཏེ་ཀུན་མཁྱེན་དང་འདྲ་འགའ། ། ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྟེ། ཉེ་བར་འཇལ་བ་ནི་འདྲ་བ་དང་
དེའི་བྱད་པར་ཅན་གྱི་ཡུལ་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་འདྲ་བའི་དངོས་པོ་འབྱུང་བ་མེད་ན་མི་འབྱུང་ཞིང་མི་
ཉེ་བའི་དོན་གྱི་སྟོན་ཡུལ་ཅན་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་བ་མེན་འཛིན་པའི་སྟོན་སྐྱེས་པ་ཡང་དཔ་པ་བཞིན་ནོ།
ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་དང་འདྲ་བ་འགའ་ཞིག་རྟོགས་པ་སྲིད་པ་ཡང་མ་ཡིན་པས་དེས་ན་འདྲ་བའི་
དངོས་པོ་འཛིན་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་མི་འཇུག་གོ། སྟོར་བ་ནི་གང་ལ་འདྲ་བ་འཛིན་པ་མེད་པ་དེ་ནི་ཉེ་
བར་འཇལ་བས་གོ་བར་བྱ་བ་མ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་མོ་གཤམ་གྱི་བྱ་བ་བཞིན་ནོ། ། ཐམས་ཅད་མཁྱེན་
པའི་འདྲ་བ་འཛིན་པ་མེད་དོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་བྱད་པར་བྱེད་པ་མི་དམིགས་པའོ། ། གཞན་ཡང་ཉེ་བར་
འཇལ་བ་ལས་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་གོ་བར་མི་བྱེད་པ་འབའ་ཞིག་ཏུ་མ་ཟད། འོན་ཀྱང་སྒྲར་ལ་སྐྱེས་
བྱ་ཐམས་ཅད་ཉེ་བར་འཇལ་བ་ལས་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་མ་ཡིན་པ་ཁོ་ནར་རིགས་སོ་ཞེས་སྟོན་པ་
ནི། དེ་ལྟར་ཡོད་པའི་མི་རྣམས་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པའོ། ། དོན་གྱིས་གོ་བས་ཀྱང་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་
པ་འགྲུབ་པ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་བསྟན་པར་འདོད་ནས་རེ་ཞིག་གཞན་གྱི་འདོད་པར་བྱེད་པ་ནི།
ཆོས་དང་ཆོས་མ་ཡིན་པ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྟེ། གལ་ཏེ་ཆོས་ལ་སོགས་པ་དེས་དངོས་སུ་རིག་པར་
མ་ཀྱུར་ན་སངས་རྒྱས་པ་ལ་སོགས་པ་ཉེ་བར་སྟོན་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་བཞིན་ཏུ་མི་འགྱུར་རོ། ། དེ་ལྟ་
བས་ན་གལ་ཏེ་ཡང་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་རྟོགས་པར་བྱེད་པའི་མངོན་སུམ་ལ་སོགས་པ་མེད་པ་དེ་ལྟ་
ན་ཡང་དོན་གྱིས་གོ་བ་ནི་ཐམས་ཅད་རིག་པའི་སྐྱེས་བྱ་བ་སྐྱེས་སོ་ཞེས་དེ་ལྟར་སྟོན་པར་བྱེད་པ་གང་
ཡིན་པ་དེ་མི་རིགས་པར་བསྟན་པར་བྱ་སྟེ། འཆད་པར་འགྱུར་བའི་རིགས་པ་ལས་སོ་སྟུང་ཏུ་བསམས་
པ་ཡིན་ནོ། ། ཡང་ན་འདི་ནི་རྗེས་སུ་དཔག་པ་ཁོ་ན་ཡིན་གྱི་དོན་གྱིས་གོ་བ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། ཚུལ་གསུམ་
སྲིད་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་སྟོན་པ་ནི། ཡང་ན་འདི་ལ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྟེ། སྤྱིར་མ་མཐོང་བ་ཞེས་བྱ་
བ་འདིས་ནི་བྱེ་བྲག་ཏུ་མཐོང་བ་མི་སྲིད་པར་བསྟན་ཏོ། ། རྟགས་དང་རྟགས་ཅན་གང་ཁོ་ན་མངོན་
སུམ་གྱིས་འབྲེལ་བ་མཐོང་བའི་རྟགས་ཅན་དེ་ཁོ་ན་རྟགས་དེ་ཉིད་ཀྱིས་ཏུས་གཞན་ཏུ་ཐེ་ཆོམ་གཅད་

པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་རྗེས་སུ་དཔག་པ་གང་ཡིན་པ་དེའི་ཆོ་བྱད་པར་དུ་མཐོང་བའི་རྗེས་སུ་དཔག་པ་ཞེས་
བྱའོ། ། ཐམས་ཅད་མཐུན་པ་ལ་སོགས་པ་དང་ལྟན་ཅིག་སྐྱེས་པ་ལ་སོགས་པ་ཉེ་བར་སྟོན་པ་འགས་
ཀྱང་འབྲེལ་བ་མ་བཟུང་བ་དེས་ན་འདིར་ནི་སྤྱིར་མཐོང་བ་ཁོ་ནསྟོ། ། འདི་ལྟར་སྤྱིར་ཉེ་བར་བསྟན་པ་
ནི་གཞན་དུ་སྟེ། རང་གི་རྒྱུད་ལ་ཤེས་པ་སྟོན་དུ་འགྲོ་བ་ཅན་དུ་མཐོང་སྟེ། དེའི་ཕྱིར་རི་ལྟར་ལྟ་སྐྱེན་
སྟོན་དུ་འགྲོ་བ་ཅན་ལུལ་གཞན་དུ་ཕྱིན་པར་དམིགས་པ་ལས་ཉི་མ་ལུལ་གཞན་དུ་ཕྱིན་པས་འགྲོ་བ་
རྗེས་སུ་དཔག་པར་བྱེད་པ་དེ་བཞིན་དུ། སངས་རྒྱས་བཙུང་ལྟན་འདས་ཀྱང་ཆོས་ལ་སོགས་པ་ཉེ་བར་
སྟོན་པ་ལས་དེའི་ཤེས་པ་རྗེས་སུ་དཔག་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། ། སྤྱིར་བ་ནི་གང་ལ་ལ་ཉེ་བར་སྟོན་པ་
གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་སྤྱི་བ་པོའི་ཤེས་པ་སྟོན་དུ་འགྲོ་བ་ཅན་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་ཨ་རུ་ར་ལ་སོགས་པའི་
རྣམས་པ་ཉེ་བར་བསྟན་པ་བཞིན་ནོ། ། སངས་རྒྱས་ལ་སོགས་པའི་ཆོས་ལ་སོགས་པ་ཉེ་བར་བསྟན་པ་
འདི་ཡང་ཉེ་བར་སྟོན་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རང་བཞིན་གྱི་གཏན་ཆེགས་སོ། ། འདིར་ལན་སྤྱི་བ་ནི།
གཞན་དུ་ཡང་ནི་སྤྱིད་པའི་ཕྱིར། ། ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྟེ། གཞན་དུ་ཡང་སྟེ་ཚོངས་པས་ཉེ་བར་
བསྟན་པ་ཡང་སྤྱིད་པའི་ཕྱིར་རྗེས་སུ་དཔག་པ་དང་དོན་གྱིས་གོ་བ་གཉི་ག་ཡང་མ་ངེས་པ་ཉིད་ཡིན་
ནོ། ། རི་ལྟར་གཞན་དུ་ཡང་སྤྱིད་ཅེ་ན། མི་ལས་ལ་སོགས་མཐོང་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྟོན་ཏེ། རི་
རྒྱུད་དུ་རི་ཁྲོད་པའི་བཤད་པ་ལས། ཉེ་བར་བསྟན་པ་ནི་ཚོངས་པ་ལས་ཀྱང་འགྱུར་ལ། ཚོངས་པ་མེད་
པ་ནི་རིག་བྱེད་ལས་ཀྱང་འགྱུར་ནོ། ། དེ་ལ་ཚོངས་པ་ལས་འགྱུར་བ་མཐོང་སྟེ། དཔེར་ན་མི་ལས་དུ་
དམིགས་པའི་དོན་བཞིན་ནོ། ། རིག་བྱེད་ལས་མཐོང་བ་ནི་དཔེར་ན་ཤེད་ལ་སོགས་པ་བཞིན་ནོ། ། གང་
དག་བདེ་བར་གསལ་གསལ་པར་རིག་བྱེད་མངོན་པར་མི་ཤེས་པ་དེ་དག་ནི་ཚོངས་པ་ལས་སམ། གཞན་
བསྐྱུང་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་ཉེ་བར་སྟོན་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བཤད་དོ། ། དེ་ཉིད་སྟོན་པ་ནི་གང་དག་རིག་བྱེད་
མི་ཤེས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྟེ། དེ་ལ་མི་བརྟེན་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རིག་བྱེད་ལ་མི་བརྟེན་པའོ། ། ཉེ་
བར་བསྟན་པ་འདི་རིག་བྱེད་ལ་མི་རྟོན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་རི་ལྟར་རྟོགས་པར་བྱ་ཞེ་ན། གལ་ཏེ་རིག་
བྱེད་ཅེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྟོན་ཏེ། གལ་ཏེ་སངས་རྒྱས་ལ་སོགས་པའི་ཆོས་ལ་སོགས་པ་བསྟན་པ་

རིག་བྱེད་གྱི་ཙ་བ་ཅན་དུ་གྱུར་ན་དེའི་ཆོ་ཤེད་ལ་སོགས་པ་བཞིན་དུ་རིག་བྱེད་ཤེས་པའི་བྲམ་བེ་
 རྣམས་ཁོ་ན་ལས་སྟོན་པར་འགྱུར་བ་ཞིག་ན། འདི་དག་ནི་བྲམ་བེ་རྣམས་ཁོ་ན་ལ་ཉེ་བར་བསྟན་པ་
 ཡང་མ་ཡིན་གྱི་འོན་ཀྱང་དམངས་རིགས་རྫོངས་པ་རྣམས་ལ་ཡིན་ནོ། ། དེའི་ཕྱིར་ཉེ་བར་བསྟན་པ་
 གྲུན་རྒྱུ་བ་ལྟར་བརྒྱན་ཡིན་པར་གོ་སྟེ། དཔེར་ན་སྤྱི་བའི་ཆོག་ལ་སོགས་པ་དང་། རྒྱུ་ཅེ་སེ་ན་ལ་
 སོགས་པའི་ལས་བཞིན་ནོ། ། གང་ཡང་ཤེད་ལ་སོགས་པ་དེ་དག་ནི་རིག་བྱེད་ཤེས་པའི་ཕྱིར་ཆོས་ལ་
 སོགས་པ་ཉེ་བར་བསྟན་པ་རིག་བྱེད་གྱི་ཙ་བ་ཅན་ཁོ་ན་ཡིན་གྱི་རང་དབང་ཅན་ནི་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་
 སྟོན་པ་ནི་གང་དག་གཙུག་ཅོད་པེས་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྟེ། རེས་བཞེད་དང་། མཆོད་སྦྱིན་དང་སྦྱོར་དག་
 ཅས་བྱ་བ་གསུམ་ནི་རིག་བྱེད་གསུམ་དུ་བཞེད་དོ། ། དེ་དག་རིག་པས་ན་གསུམ་རིག་པ་སྟེ་བྲམ་བེ་
 རྣམས་ལ་བཞེད་དོ། ། གསུམ་རིག་པ་རྣམས་ཀྱིས་བསྟན་པའི་ཆོས་བསྟན་བཅོས་ལ་སོགས་པ་གཞུང་
 གང་དག་ལ་ཡོད་པ་དེ་ལ་དེ་སྐད་ཅེས་བྱའོ། ། དེའི་གཞུང་ལ་བརྟེན་པ་ལ་རྒྱ་བསྟན་པ་ནི། རིག་བྱེད་
 སྟོབས་ཀྱིས་སྒྲུབ་པ་ཡིན། ། ཞེས་བྱ་བ་སྟེ། རིག་བྱེད་གྱི་སྟོབས་ཀྱིས་སྒྲུབ་པ་གང་དག་ལ་ཡོད་པ་དེ་ལ་
 དེ་སྐད་ཅེས་བྱའོ། ། འདི་ཡང་ཇི་ལྟར་རེས་ཤེ་ན། རིག་བྱེད་ཆོག་རྣམས་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྟོབས་ཏེ།
 སྟོན་པ་ནི་རྟོགས་པའོ། ། དེ་ལྟར་ཚད་མ་རྣམས་ལས་ཀྱང་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་གྲུབ་པ་མ་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར། ལྷག་མར་གྱུར་པས་དངོས་པོ་མེད་པ་ཉིད་ཀྱིས་གོ་བར་བྱ་བ་ཡིན་པས་དངོས་པོ་མེད་པའི་ཚད་
 མས་ལུ་ལ་དུ་བྱས་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་བྱ་བའི་གཏན་ཆོག་ལ་འདི་གྲུབ་པ་ཡིན་ནོ། །
 མ་ངེས་པ་ཡང་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་སྤར་བསྟན་ཟིན་ཏེ་མེད་པའི་ཐ་སྟོན་གྱི་རྒྱ་མཆན་གཞན་མེད་པའི་
 ཕྱིར་རོ་སྟུང་དུ་བསམས་པ་ཡིན་ནོ། ། གང་ཡང་ཁོ་བོ་ཅག་གིས་རུ་ནས་བཟུང་ནས་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་
 པ་བསྟན་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། ། འོ་ན་ཅི་ཞེ་ན། སྤྱིར་སྤྱིད་པ་ཙམ་བསྟན་པར་བྱ་བ་སྟེ། ཐམས་ཅད་མཁྱེན་
 པ་འགའ་ཞིག་ཡོད་པའམ་འགའ་ཞིག་དུ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཡོད་པ་ཡིན་ཏེ། ཤེས་རབ་ལ་སོགས་པ་
 རབ་གྱི་མཐར་ཕྱིན་པར་མཐོང་བའི་ཕྱིར་རོ་སྟུང་དུ་སེམས་པ་ལ། སྟེས་བྱ་གྲུན་མཁྱེན་འགའ་ཞིག་
 ཡོད། ། ཅས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་འདི་སྟོབས་ཏེ། རེ་ཞིག་གཏན་ཆོག་ནི་སྤར་མ་ངེས་པ་ཉིད་དུ་བསྟན་

ཟིན་པས་དེས་ན་ཕྱོགས་གྱི་སྒྲིན་ཉིད་སྒྲིན་པར་བྱེད་དོ། །གལ་ཏེ་གཞན་བསྐྱབ་པར་འདོད་པ་ན་གཞན་
 དམ་འཆའ་བར་བྱེད་པ་ནི་དམ་བཅའ་བ་མ་ཚང་བའི་ཕྱོགས་གྱི་སྒྲིན་ཡིན་ལ། འདིར་ཡང་རང་གི་
 སྒྲིན་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་ཏུ་བསྐྱབ་པར་བྱ་བར་འདོད་ཀྱི་སྒྲིར་ནི་མ་ཡིན་ནོ། ། འདི་ལྟར་
 རྟོགས་པ་དང་ལྡན་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཆོལ་བ་ཞེན་པའི་དབང་གིས་ནི་མ་ཡིན་ནོ། ། འོ་ན་ཅི་ཞེ་
 བ། དེའི་ཆོ་གང་ལས་ཆོས་དང་ཆོས་མ་ཡིན་པ་དག་ཤེས་ནས་འཇུག་པར་བྱ་བའམ་ཞྭ་པར་བྱ་བའི་
 ཕྱིར་འཇུག་པ་དང་ཞྭ་པའི་འདོད་པ་ཡིན་ནོ། ། སྒྲིར་གྱུ་བ་ན་ཡང་དེས་སྒྲིས་བྱའི་འཇུག་པ་ལ་ཉེ་བར་
 མཐོང་བ་འགའ་ཡང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། བྱད་པར་ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་མེད་པར་དེའི་ཆོག་ཏུ་མ་ངེས་པའི་
 ཕྱིར་རོ། ། དེ་ལྟར་བས་ན་འཇུག་པར་འདོད་པས་བྱད་པར་དེ་ཉིད་བསྐྱབ་པར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྒྲིར་
 དམ་བཅའ་བ་ནི་དམ་བཅའ་བ་མ་ཚང་བ་ཉིད་ཡིན་ནོ། ། བསྐྱབ་པར་བྱ་བའི་འདོད་པའི་དོན་ཞེས་བྱ་
 བ་ནི་བསྐྱབ་པར་འདོད་པའི་དོན་ཏོ། ། དེ་ནི་ཞེས་བྱ་བ་ནི་བྱད་པར་རང་གི་སྒྲིན་པའོ། ། འདི་ཡིས་ཞེས་
 བྱ་བ་ནི་དམ་བཅའ་བའོ། ། གང་བརྗོད་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་བྱད་པར་ལ་མ་རག་པར་སྒྲིས་བྱ་བ་ཐམས་ཅད་
 མཁྱེན་པ་འགའ་ཞིག་ཡོད་པའམ་ལ་ལར་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཡོད་དོ་ཞེས་གྱུ་བ་དེས་ཀྱང་དོགས་
 པ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་དོ། ། ཇི་ལྟར་ཞེ་ན། གང་གིས་ལུང་ནི་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྟོས་ཏེ། དེ་ནི་ཞེས་
 བྱ་བ་ནི་གང་གིས་ལུང་བདེན་པ་ཉིད་ཏུ་གྱུ་བ་པའོ། ། ཅིའི་ཕྱིར་མི་རྟོག་ཅེས་ན་ངི་སྤྱིད་ཅེས་བྱ་བ་ལ་
 སོགས་པ་སྟོས་ཏེ། འདི་ལྟར་ངི་སྤྱིད་ཏུ་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པར་མ་གྱུ་བ་དེ་སྤྱིད་ཏུ་དེའི་
 ཆོག་ཀྱང་བདེན་པར་ངེས་པ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ལ་སྒྲིར་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་ཏུ་གྱུ་བ་པ་ན་སངས་
 རྒྱས་ཀྱི་ཆོག་བདེན་པར་གྱུ་བ་པར་འཇུར་བ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། འབྲེལ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། ། འདི་སྒྲིན་
 པ་ནི། གཞན་ཏུ་ཀྱན་མཁྱེན་ཡོད་པ་ནི། ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པའོ། ། གང་གི་ཆོ་དེ་དག་འབྲེལ་བར་
 འཇུར་ཞེ་ན། དེ་དག་གཞི་མཐུན་ཡོད་པ་ན། ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྟོས་ཏེ། གཞི་མཐུན་པ་ནི་སྒྲིས་
 སུ་གཅིག་ལ་བརྟེན་པ་ཉིད་དོ། ། དེ་དག་ཅེས་བྱ་བ་ནི་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་དང་ཆོག་དག་གོ། ། ཡན་
 ལག་དང་ཡན་ལག་ཅན་ཉིད་རྒྱ་དང་འབྲས་བུ་དག་གོ། ། འདི་རྒྱ་དང་བསྟན་པ་ཡིན་ཏེ། གཅིག་ལ་

བརྟེན་པ་ཉིད་ཡིན་ན་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་ཆོག་བདེན་པའི་རྒྱུ་འབྱུང་གི་གཞན་དུ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ།
 ཏ་ཅང་ཐལ་བར་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་རོ། ། གཞན་ཡང་གཞན་དག་གིས་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་བསྐྱབ་པར་
 བྱ་བའི་ཕྱིར་སྐྱབ་པར་བྱེད་པ་བཀོད་པ་དེ་ཡང་འདི་ཉིད་ཀྱིས་གསལ་བ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བསྟན་པའི་དོན་
 དུ། གང་ཞིག་འདི་གཞིན་ལ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྟོས་ཏེ། གང་གཞལ་བྱ་ཉིད་དང་དངོས་པོ་ཉིད་
 དང་ལྡན་པ་དེ་ནི་འགའ་ཞིག་གི་མངོན་སུམ་མ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་ཞོའི་གཟུགས་དང་རོ་ལ་སོགས་པ་
 བཞིན་ནོ། ། དངོས་པོའི་ངོ་བོ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་གཞལ་བྱ་ལ་སོགས་པའི་རང་བཞིན་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་
 ནི་རང་བཞིན་གྱི་གཏན་ཆོག་སོ། ། འདི་ལ་ལྷ་མ་བཞིན་དུ་དམ་བཅའ་བ་མ་ཆང་བ་ཉིད་དང་གཏན་
 ཆོག་ཀྱང་མ་ངེས་པ་ཉིད་དུ་བརྟེན་པར་བྱའོ། ། དེ་ལྷ་བས་ན་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་གྲུབ་པ་ནི་ཁྱད་
 པར་གྱི་སྟོན་སྲིད་པ་མ་ཡིན་ལ། སྤྱིའི་སྟོན་སྲིད་ཀྱང་མ་ཡིན་པས་དེས་ན་དེ་མེད་དོ་ཞེས་བྱ་བར་གྲུབ་
 བོ། ། དེ་མེད་པའི་ཕྱིར་དེའི་ཆོག་ཀྱང་མེད་པས་དེའི་ཆོག་ལས་སུ་ཡང་འདུག་པ་སྲིད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །
 རྣམ་པ་གཅིག་ཏུ་ན་སྐྱེས་བྱ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཡིན་དུ་ཚུགས་མེད་དེ་ལྷ་ན་ཡང་གང་ལས་ཁྱེད་ཅག་
 འདུག་པར་འབྱུང་བ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པས་བྱས་པའི་ཆོག་མི་སྲིད་པ་ཉིད་དོ་ཞེས་བསྟན་པའི་ཕྱིར།
 ས་བཅུ་དག་ལ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྟོས་ཏེ། འདི་ལྷ་ས་བཅུ་ལ་རབ་ཏུ་གནས་པ་འདོད་ཆགས་ལ་
 སོགས་པའི་ངི་མའི་རྟོགས་པ་མ་ལུས་པ་དང་བྲལ་བའི་ཕྱིར་མེད་དག་པ་དང་མཚུངས་པའི་ཡེ་ཤེས་
 ཀྱིས་ཤེས་བྱ་མཐའ་དག་རྟོགས་སོ་ཞེས་བྱ་བ་དེ་ལྷ་ཁྱེད་ཅག་གིས་བརྟེན་པར་བྱགས་ཏེ། དེ་ལྷ་ཡིན་
 དང་གནས་སྐབས་འདི་འདྲིན་པ་སྟེ། སེམས་ཅེ་གཅིག་པ་དང་ལྡན་པ་འདི་དོན་རྟོགས་པ་ཁོ་ན་ལ་སྟོན་
 པའི་ཕྱིར་ཆོས་ཉེ་བར་སྟོན་པར་རུས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། གང་གི་ཕྱིར་འགའ་ཞིག་གིས་བྱ་བ་འདི་ཙམ་ཞིག་
 བྱེད་པར་རུས་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། ། གལ་ཏེ་བསམ་གཏན་ལས་ལངས་ནས་སྟོན་པ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། གང་གི་
 ཆོ་སྤྱི་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྟོས་ཏེ། རྟོག་པ་རིག་པ་མེད་པར་ཆོག་འདུག་པ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར་རྣམ་པར་རྟོག་པ་དང་བཅས་པའི་སེམས་ཀྱི་གནས་སྐབས་ན་འདིའི་ཆོས་སྟོན་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །
 དེ་ལྷ་ཡིན་དང་གནས་སྐབས་འདིར་བྱིས་པ་དང་མཁས་པ་དག་ཁྱད་པར་མེད་པའི་ཕྱིར་ཐམས་ཅད་

མཁྱེན་པ་མ་ཡིན་པ་དེས་བཤད་པ་ནི་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་མ་ཡིན་པས་བཤད་པ་ཉིད་དུ་འགྱུར་རོ། །
 འདི་སྒྲུབ་དུ་རྟོག་པ་མེད་པའི་ཉིང་ངེ་འཛིན་ལ་གནས་པའི་ཕྱིར་འདི་ཅུང་ཟད་ཉེ་བར་སྟོན་པ་ནི་མ་
 ཡིན་ནོ། ། འོན་ཅི་ཞེ་ན། དེའི་དབང་གིས་ཆོས་སྟོན་པ་སྒྲ་ཆོགས་པར་སྒྲུང་པའི་རྣམ་པར་རིག་པ་སྒྲུལ་
 བ་དང་ལྡན་པ་རྣམས་ལས་བྱུང་བ་ཡིན་ཏེ། རི་སྐད་དུ། གང་གི་རྒྱབ་མོ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་མངོན་
 པར་རྟོགས་པར་སངས་རྒྱས་ནས། གང་གི་རྒྱབ་མོ་ཡོངས་སུ་ཐུང་ན་ལས་འདའ་བའི་བར་འདིར་དེ་
 བཞིན་གཤེགས་པས་ཡི་གེ་གཅིག་ཀྱང་མ་གསུངས་ཤིང་མ་བསྟན་ནོ། ། དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། འདི་ལྟར་
 དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ནི་རྟག་ཏུ་མཉམ་པར་གཞག་པ་ཡིན་ནོ། ། འོན་ཀྱང་ཡི་གེ་དང་བརྟེན་པ་དང་
 བསྟན་པ་རྣམས་ཀྱིས་འདུལ་བར་འགྱུར་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་དག་གིས་གང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་
 ཞལ་དང་། དབྱའི་གཙུག་ཏོར་དང་མཛོད་སྒྲུ་ལས་ཆོས་ཀྱི་སྒྲུ་འབྱུང་བ་ཐོས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་
 སོགས་པ་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ་སྒྲུབ་སེམས་ན། དེ་ལ། དེ་ཡི་བསམ་གཏན་ལ་བཞུགས་ཏེ། ཞེས་བྱ་བ་
 ལ་སོགས་པ་སྟོས་ཏེ། ཡིད་བཞིན་རིན་ཆེན་ནི་ཡིད་བཞིན་ནོར་བུའོ། ། འདིར་བསྐྱས་པའི་དོན་ནི་འདི་
 ཡིན་ཏེ། གང་དག་དང་པ་དང་ལྡན་པ་དེ་དག་ལ་ཆད་མ་མེད་པ་འདི་བརྟེན་པ་ནི་མངོན་པར་འགྱུར་
 གྱི། གང་ཡང་ཁོ་ལོ་ཅག་ལྟ་བུས་ཆད་མས་འཐད་པའི་དོན་འཛིན་པ་ཉིད་ཀྱིས་རིགས་པ་ཁོ་ན་དོན་དུ་
 གཉེར་བ་དེ་དག་ནི་དེ་དག་རི་ལྟར་ཆད་མ་མེད་པ་ཅན་འདི་བརྟེན་པ་ནི་འཛིན་པར་འགྱུར་གཞན་
 ཡང་རྟོག་པ་དེ་ལྟ་བུ་ཡིན་དུ་རྒྱུ་མོད། དེ་ལྟར་ཡང་ཅིག་པ་ལ་སོགས་པ་ནས་འབྱུང་བ་བསྟན་པ་དག་
 ལ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་དབང་གིས་འབྱུང་བ་ཉིད་དུ་ཐེ་ཆོམ་ཟེ་བའི་ཕྱིར་དེ་ལ་རྟོག་པ་དང་ལྡན་པ་
 རྣམས་ཆད་མ་ཉིད་དུ་ཡིད་ཆེས་པ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་སྟོན་པ་ནི། ཅིག་པ་སོགས་ནས་འབྱུང་བའི་
 ཆོགས་ཀྱི་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྟོས་ཏེ། ཐམས་ཅད་གོ་བར་ཟད་དོ། ། འདི་ཅམ་གྱི་བར་དུ་ཀུ་ལྟ་རི་
 ལས་སྒྲས་པ་སྟོགས་སྒྲུ་མར་བྱས་པ་ཡིན་ལ། ད་ནི་ལ་བ་ཅན་དང་མཆོད་སྦྱིན་ཅན་དག་གི་ལྷགས་ཀྱིས་
 སྒྲར་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་སྟན་འབྱིན་པ་སྒྲས་པ་ནི། སྒྲར་ཡང་འདི་ལྟར་དབྱེད་བྱ་སྟེ། ཞེས་བྱ་བ་ལ་
 སོགས་པ་སྟོས་ཏེ། ཅི་ཅིག་ཅར་མ་ལུས་པ་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཕྱིར་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཡིན་ནམ།

ཚད་མའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་བསྐྱུས་པའི་དཀའ་འབྲེལ།

འོན་ཏེ་རིམ་གྱིས་ཏེ་གོ་རིམས་སུ་ཡིན། ཡང་ན་འགོ་བ་ཐམས་ཅད་མི་རྟག་པ་ལ་སོགས་པ་གཅིག་གི་ངོ་
བོར་ཤེས་པ་ལས་ཡིན་ནམ་ནམ་པ་གཅིག་ཏུ་ནི་གཙོ་བོ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་ཏུ་སྟེ། སྐྱེས་བུའི་དོན་ལ་ཉེ་
བར་མཁོ་བའི་ལས་དང་འབྲས་བུ་ལ་སོགས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཁོ་ན་ཤེས་པ་ལས་སམ་ཡང་ན་དངོས་
པོ་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་ཤེས་པའི་རྣམས་པ་དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར་དཔེར་ན་མེས་ཐམས་ཅད་རིམ་གྱིས་དང་
ཅིག་ཅར་དག་གིས་མི་ཟ་ན་ཡང་ཐམས་ཅད་ཟ་ཞེས་བྱ་བ་ལྟ་བུར་ཐམས་ཅད་མཐུན་པར་བརྟེན་གྱང་།
དེ་ལ་ཚུགས་དང་པོ་ལ་ནམ་པར་རྟོག་པ་གཉིས་ཏེ། སློག་ཅིག་གིས་ཅིག་ཅར་མ་ལུས་པ་ཤེས་སམ་ཏུ་
མས་ཡིན། རེ་ཞིག་གཅིག་གིས་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། དག་པ་དང་མ་དག་པ་ལ་སོགས་པ་ཕན་ཚུན་འགལ་
བའི་དོན་ནམས་ཅིག་ཅར་ཤེས་པ་གཅིག་གིས་མ་མཐོང་བའི་ཕྱིར་རོ། ། འདི་སྟམ་ཏུ་དེའི་འགལ་བའི་
དངོས་པོ་ཏུ་མའི་ཡུལ་ཅན་གྱི་སློ་མང་པོ་ཅིག་ཅར་འདུག་པ་ཡིན་ནོ་སྟམ་ཏུ་སེམས་ན། འགར་ཡང་སློ་
ནམས་ཐ་དད་གྱང་། ། ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སློས་ཏེ། དེ་དག་ནི་མ་མཐོང་ངོ་ཞེས་ནམ་པར་དབྱེ་བ་
བསྐྱར་ལ་སྒྲེལ་བར་བྱའོ། ། སློ་ཐ་དད་པ་ནམས་ཅིག་ཅར་མཐོང་བ་མ་ཡིན་ཏེ། སེམས་ཅན་ནམས་ནི་
ནམ་པར་ཤེས་པའི་རྒྱུད་གཅིག་པ་ཅན་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་གྲུབ་པའི་མཐའ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། ། དེའི་
ཕྱི་སློ་ཏུ་མས་གྱང་ཅིག་ཅར་འཛིན་པ་རིགས་པ་མ་ཡིན་ནོ། ། རིམ་གྱིས་ཞེས་བྱ་བའི་ཚུགས་གྱང་མ་
ཡིན་ཏེ། བྱང་བ་དང་འབྱང་བ་དང་ད་ལྟར་བྱང་བའི་དངོས་པོ་ནི་མཐའ་ཡས་པའི་ཕྱིར་ལོ་བརྒྱས་གྱང་
ཤེས་པར་མི་རྣམས་པའི་ཕྱིར་རོ། ། ལོ་བརྒྱ་སློས་པ་ནི་ཉེ་བར་མཆོན་པ་སྟེ། བསྐྱེད་པས་གྱང་མི་རྣམས་པ་
ཁོ་ན་སྟེ། དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ན་ཐ་མ་མེད་པ་ཉིད་ཉམས་པར་འགྱུར་རོ། ། གཅིག་གི་ངོ་བོས་གྱང་དངོས་པོ་
ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་བྲིད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། རང་གི་མཆོན་ཉིད་གྱང་མི་འཛིན་པར་ཐལ་པར་
འགྱུར་པའི་ཕྱིར་རོ། ། གང་ཞིག་བརྒྱུད་བས་དེ་དག་འཛིན་པར་འགྱུར་བ་ཕན་ཚུན་ཐ་དད་པའི་དངོས་
པོའི་རང་བཞིན་ནམས་ཀྱི་ངོ་བོ་གཅིག་ཡོད་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། ། རང་གི་མཆོན་ཉིད་ལ་རག་ལས་པའི་
དོན་བྱ་བ་བསྐྱབ་པ་ནི་དོན་གྱི་བྱ་བ་མི་བྱེད་པ་སྟེའི་ནམ་པ་ཅན་དེའི་རྟོགས་པ་པོ་སྟེ་ཤེས་པ་པོ་ཐམས་
ཅད་མཐུན་པས་རྟོགས་པ་རྩུང་ཟད་གྱང་དགོས་པ་མེད་དེ་རང་གི་མཆོན་ཉིད་ཡོངས་སུ་མི་ཤེས་པའི་

ཕྱིར་རོ། ། དེས་སྤྱིའི་སྒོ་ནས་ཀྱང་རང་གི་མཚན་ཉིད་རྣམས་ཤེས་པར་བྱེད་དོ་ཞེས་ན། གཞན་གྱི་རྣམ་པ་
 ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྒྲོས་ཏེ། གཟུགས་གྱི་ཤེས་པ་ས་ཀྱང་རོ་འཇིན་པར་ཐལ་བར་འགྱུར་པའི་ཕྱིར་
 རོ། ། གཞན་ཡང་གཅིག་གི་ངོ་བོ་འཇིན་པའི་ཤེས་པ་དེ་བདེན་པའི་དོན་ཅན་ཡིན་ནམ། ལོག་པའི་
 དོན་ཅན་ཡིན་གྱང་། དེ་ལ་བདེན་པའི་དོན་ཅན་ཡིན་ན་དམ་བཅའ་བ་མངོན་སུམ་དང་འགལ་བ་ཐོབ་
 བོ། ། དེ་ལྟར་ཞེ་ན། ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་མེད་པར་འགྱུར། ། ཞེས་བྱ་བ་སྒྲོས་ཏེ། འདི་ལྟར་གལ་ཏེ་
 དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་གྱི་ཡུལ་ཅན་གཅིག་གི་ངོ་བོའི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་ཤེས་པ་ཡང་དག་པ་ཉིད་ཏུ་ཁས་
 ལེན་པར་བྱེད་པ་དེའི་ཆེ་ཤྱགས་ཀྱིས་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་གཅིག་ཉིད་ཏུ་ཁས་སྒྲུངས་པར་འགྱུར་ཏེ།
 དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ན། དེ་ལྟར་གཅིག་གི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་ཤེས་པ་བདེན་པའི་དོན་ཅན་ཏུ་འགྱུར། གལ་ཏེ་
 དེས་གཟུང་བར་བྱ་བའི་དངོས་པོ་རྣམས་ངོ་བོ་གཅིག་ཏུ་བདེན་པར་མ་གྱུར་ན་དེ་ལྟར་རྣམ་པ་གཅིག་
 པ་ཅན་གྱི་ཤེས་པ་བདེན་པའི་དོན་ཅན་ཏུ་འགྱུར། འདི་ཡང་མཐོང་བ་དང་འགལ་བ་ཡིན་ཏེ། ཡུལ་
 དང་ཏུས་དང་རང་བཞིན་ཐ་དད་པས་དངོས་པོ་རྣམས་ཀྱི་རང་བཞིན་ཐ་དད་པར་རིག་པར་བྱ་བ་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར་རོ། ། དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ན་འགྲོ་བ་ཐམས་ཅད་གཉིས་སུ་མེད་པར་འགྱུར་རོ། ། གཉིས་ནི་བསྟན་
 པར་བྱ་བ་དང་སྟོན་པར་བྱེད་པའམ། བསྟན་པ་དང་སྟོན་པ་བོ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་དེ་གང་ལ་མེད་
 པ་དེ་ལ་དེ་སྐད་ཅེས་བྱའོ། ། དེ་ལྟ་ཡིན་དང་སྟོབ་མ་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་པར་དབྱེ་བར་མི་འགྱུར་ཏེ། མ་
 འདྲེས་པའི་རང་བཞིན་དེས་པར་མ་བཟུང་བའི་ཕྱིར་རོ། ། ཅི་སྟེ་ལོག་པའི་དོན་ཅན་ཞེས་བྱ་བའི་
 རྟོགས་ཡིན་ན་དེའི་ཆེ་རྟོག་པ་གཅིག་ལོག་པ་ཉིད་ཏུ་ཁས་ལེན་པར་བྱེད་ན་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་
 འཁྲུལ་བར་འགྱུར་ཏེ། ལོག་པའི་ཤེས་པ་དང་ལྷན་པའི་ཕྱིར་རོ། ། དེ་ལ་སྟོན་ཅི་ཡོད་ཅེ་ན། སྟོན་པ་ལ་
 སོགས་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྒྲོས་ཏེ། གལ་ཏེ་འཁྲུལ་བར་གྱུར་ན་དེའི་ཆེ་དེའི་ཆེ་ག་དོན་དེ་ལྟར་
 བཞིན་ཏུ་རྟོགས་པ་དོན་ཏུ་གཉེར་བའི་རྟོག་པ་དང་ལྷན་པས་གྲས་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་ཏེ།
 སྟོན་པ་ལ་སོགས་པའི་ཆོག་བཞིན་ནོ། ། གཙོ་བོ་དེ་ལྟར་བཞིན་ནམ། ཞེས་བྱ་བ་འདི་ལ། གལ་ཏེ་ཉིང་
 དེ་འཇིན་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྒྲོས་ཏེ། འཇིག་རྟེན་འདས་པའི་ཞེས་བྱ་བ་ནི་མཉམ་པར་གཞག་པས་

ཚད་མའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་བསྟན་པའི་དཀའ་འབྱེལ།

སམ། ཟག་པ་མེད་པས་སོ། ། དེ་ལྟར་གྱུར་པ་འདིའི་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པའི་མངོན་སྲུང་ལ་སོགས་པའི་ཚད་
 མ་ལྟ་མེད་དོ་ཞེས་སྒྲུབ་པར་བསྟན་ཟིན་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་དེ་འདྲ་སྟེ་སྒྲུབ་བྱའི་དོན་གྱི་གཙོ་བོ་
 ཤེས་པ་ཞེས་བྱ་བ་མེད་དོ། ། དངོས་པོའི་བྱེ་བྲག་མཐའ་དག་མ་བཟུང་བར་གཙོ་བོའི་དོན་རྟོགས་པ་
 སྲིད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། གཙོ་བོ་དང་གཙོ་བོ་མ་ཡིན་པ་དག་ནི་ཡན་ཚུན་སྤངས་ཏེ། གནས་པའི་ཕྱིར་གདོན་
 མི་ཟ་བའི་དངོས་པོའི་གཙོ་བོ་མ་ཡིན་པ་ལས་རྣམ་པར་བྱེ་ནས་གཙོ་བོའི་རང་བཞིན་རྟོགས་པར་བྱ་
 དགོས་ཏེ། དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ན་ཇི་ལྟར་གཙོ་བོའི་རང་གི་ངོ་བོ་མ་འཆོལ་བར་རྟོགས་པར་འགྱུར། དེ་ལྟ་
 ཡིན་དང་འདི་ནི་སྒྲུབ་བྱའི་དོན་ལ་ཉེ་བར་མཁོ་བ་ཡིན་ལ་འདི་ནི་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་དེ་ལྟར་རྣམ་པར་བྱེ་
 བས་གཙོ་བོ་ངེས་པར་འཛིན་པའི་ཕྱིར་ཇི་ལྟར་གཙོ་བོ་མ་ཡིན་པ་ཡང་ངེས་པར་འཛིན་པར་མི་
 འགྱུར། རྣམ་པའི་ཕྱོགས་ཀྱང་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བསྟན་པའི་ཕྱིར། ཇི་ལྟར་རིམ་དང་ཅིག་ཅར་གྱིས། །
 ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྟོས་ཏེ། དངོས་པོ་རྣམས་ཀྱི་རྣམ་པ་ནི་འབྲས་བུ་རྩེས་སྤྲུང་བཀ་པར་བྱ་བ་ཡིན་
 ལ། གང་ལས་འདི་རྩེས་སྤྲུང་བོག་པར་བྱེད་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སྤྱོད་
 ཤེས་པའི་རྣམ་པའི་འབྲས་བུར་གྱུར་ན་དངོས་པོ་མ་ལྟས་པའི་ཡུལ་ཅན་གྱི་ཤེས་པ་ཉིད་ཏུ་འགྱུར་རོ། །
 དེ་ཡང་རིམ་དང་ཅིག་ཅར་དག་གིས་ཀྱང་སྲིད་པ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བསྟན་ཟིན་ཏོ། ། དེའི་ཕྱིར་རིམ་མཁ་
 ཅིག་ཅར་གྱིས་རྣམ་པའི་འབྲས་བུ་ཞེས་བྱ་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་མེད་དོ། ། དེ་ལྟ་བུས་ན། མེད་ན་གང་ཞིག་
 རྩེས་དཔོག་རྣམས། ། ཞེས་བྱ་བ་ལྟག་མ་དེ་མི་སྲིད་པ་ཁོ་ནའོ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ། ། རིམ་དང་ཅིག་ཅར་
 ནི་ཉེ་བར་མཆོན་པ་སྟེ། རང་བཞིན་གཅིག་དང་གཙོ་བོ་ཇི་ལྟ་བུ་བཞིན་ཞེས་བྱ་བ་ལ་ཡང་བསྟན་བར་
 བྱའོ། ། དེའི་ཕྱིར་དངོས་པོ་མ་ལྟས་པ་ཡོངས་སྤྱོད་ཤེས་པའི་རྣམ་པ་ནི་འགའ་ཞིག་ལ་ཡང་ཡོད་པ་མ་
 ཡིན་ཏེ། རྣམ་པ་དེ་ལྟ་བུའི་འབྲས་བུ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། ། ཅི་སྟེ་འབྲས་བུ་མི་བྱེད་ཀྱང་རྣམ་པར་གྱུར་ན་
 ཐམས་ཅད་འབྲས་བུ་ཐམས་ཅད་ལ་རྣམ་པར་འགྱུར་ཞེས་སྟོན་པ་ནི། ཡང་ན་ཐམས་ཅད་རྣམ་པ་ཉིད།
 ཅས་བྱའོ། ། རྣམ་པ་འདི་ལྟ་བུའི་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་བསྒྲུབ་ན་གྲུབ་པ་ལ་སྒྲུབ་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་སྟོན་པ་
 ནི། ཐམས་ཅད་ཐམས་ཅད་རྟོགས་པ་ལ། ། ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྟོས་ཏེ། ། འདི་ལྟར་ཞིང་ཐམས་ཅད་

ཤེས་པ་ནི་བདག་གོ། ། དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་རྟོགས་པ་ལ་རྒྱས་པའི་ངང་ཚུལ་ནི་རྒྱས་པ་ཞེས་བྱ་བར་
 འདོད་དོ། ། དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་རྟོགས་པའི་ཐབས་མེད་པའི་ཕྱིར་སྐྱེས་བྱ་འགའ་ཡང་ཐམས་ཅད་
 རྟོགས་པ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་འདོད་པ་འབའ་ཞིག་ཏུ་ཟད་ཀྱི་སྟོང་པས་ནི་མ་ཡིན་ནོ། ། དེ་བས་ན་དངོས་
 སུ་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་རིག་པའི་སྐྱེས་བྱ་ཡོད་དོ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ནི་ཚད་མ་མེད་པ་ཅན་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར་། ། གང་ཞིག་ཚད་མ་ལྡད་དང་བྲལ་པའི་རང་བཞིན་དངོས་པོ་མེད་པའི་ཚད་མས་ཡུལ་དུ་བྱས་པའི་
 རོ་བོ་དེ་ནི་མོ་གཤམ་གྱི་བྱ་བཞིན་དང་ནམ་མཁའི་སྤྲེའི་ཡུལ་ཅན་བཞིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་གྲུབ་པོ། །
 གཞན་ཡང་ཅི་ནམ་པ་མེད་པའི་ཤེས་པས་ཐམས་ཅད་ཤེས་སམ། འོན་ཏེ་ནམ་པ་དང་བཅས་བས་ཞེས་
 བྱ་བ་འདི་ཡང་བཟོད་པར་བྱའོ། ། རྟོགས་དང་པོ་ལ་སྤང་བར་བྱ་བ་དང་དོར་བར་བྱ་བའི་དངོས་པོ་ནམ་
 པར་བྱེ་ནས་ཡོངས་སུ་གཙོད་པར་མི་འགྱུར་ཏེ་ཤེས་པ་དེ་ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་ལ་མཚུངས་པ་ཉིད་ཀྱིས་
 ལས་སོ་སོ་ལ་ནམ་པར་དབྱེ་བ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་རོ། ། དེ་ནམ་པར་མ་བྱེ་བ་ཡང་ཇི་ལྟར་ཡུལ་ཐ་དད་པ་
 ཡང་ནམ་པར་འདྲིལ་པར་འགྱུར་ཏེ། དེའི་རྒྱ་མཚན་ནི་རྟོགས་པ་ཐམས་ཅད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། ། ་ནམ་
 པ་དང་བཅས་པ་ཞེས་བྱ་བའི་རྟོགས་ཀྱང་མ་ཡིན་ཏེ། རང་གི་ནམ་པར་ཤེས་ལས་འདི་ཉིད་ཀྱིས་ནམ་
 པར་རིག་པའི་ཕྱིར་ནམ་པར་ཤེས་པའི་རང་བཞིན་དུ་གྱུར་པ་ལས་ཐ་དད་པའི་དོན་གྱི་ནམ་པ་མི་རིག་
 པའི་ཕྱིར་ཤེས་པ་ཅམ་ཤེས་པར་འགྱུར་གྱི་ཐམས་ཅད་ཤེས་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། ། ་ནམ་པ་འདྲིན་པས་དོན་
 ་ནམས་ལ་མཐོང་བ་ལ་སོགས་པའི་ཐ་སྙད་དུ་བྱེད་ན་འཁྲལ་བར་འགྱུར་ཏེ། གང་ཞིག་གཞན་མཐོང་བ་
 ལ་བརྟེན་ནས་བདག་མཐོང་བ་ཞེས་རྟོག་པར་བྱེད་པ་དེ་ཇི་ལྟར་འཁྲལ་བར་མི་འགྱུར། ཇི་སྟངས་དུ་
 བཤད་པའི་ནམ་པ་གཉིས་ལས་མ་གཏོགས་པར་ཤེས་པའི་དོན་འདྲིན་པ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་
 ཏེ། དེ་ལྟ་བས་ན་དབང་པོ་ལས་འདས་པའི་དོན་མཐོང་བ་ནི་འགའ་ཡང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་
 བར་གྲུབ་པོ། ། དེ་ལྟར་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ལས་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་བསྐྱབ་པའི་ཕྱིར་རྟོགས་སྣ་མ་
 ཉེ་བར་བསྐྱད་པ་ཡིན་ནོ། ། ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་བསྐྱབ་པའི་རྟོགས་སྣ་མའོ། ། དེ་ལྟར་ཐོབ་པ་ལ་སོགས་
 པའི་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ནས་བཅུམས་སུ་འབྲིན་པར་ཚུམ་མོ། ། རེ་ཞིག་དེ་ཕྱིར་དབང་པོ་ལས་

ཚད་མའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་བསྐྱུས་པའི་དཀའ་འབྱེལ།

འདས་དོན། ། དངོས་སུ་བལྟ་བཤིང་མ་ཡིན། ། ཆིག་ནི་རྟག་པ་ཉིད་ཀྱིས་ནི། ། འགའ་ཞིག་མཐོང་བ་
 དེས་མཐོང་ངོ། ། ཞེས་ཆོས་ཤེས་པ་བཀག་པ་བྱས་ནས་རང་གི་ཚུགས་བཞག་པ་བྱས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་
 མི་རིགས་སོ་ཞེས་བསྟན་པའི་ཕྱིར་རིག་བྱེད་ནམས་ནི་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྟོས་སོ། ། ༡༢༡༨ ལྷ་ར་
 མོས་པ་བརྟག་པར་རིག་བྱེད་ནམས་རྒྱས་པར་སྟེས་བྱས་བྱས་པ་ཉིད་ཏུ་བསྐྱུས་ཟེན་པ་དེས་ན་ཆིག་
 རྟག་པ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་དབང་པོ་ལས་འདས་པ་རྟོག་པའི་བྱུང་པར་ཆིག་རྟག་པ་ལ་བརྟེན་པ་ཉིད་མ་
 གྲུབ་པོ། ། དེས་ན་དངོས་སུ་དབང་པོ་ལས་འདས་པའི་དོན་མཐོང་བ་པོ་ཡོད་པ་ཡིན་གྱི་ཆིག་རྟག་པའི་
 སྟོན་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། ཆིག་རྟག་པ་དེ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་རོ། ། གཟིགས་པ་ཡོད་པ་ཉིད་ཅེས་པའི་ངེས་
 པར་གཟུང་པའི་རིམ་པ་བཞིན་ཏུ་དངོས་སུ་ཞེས་བྱ་བ་འདིའི་མཐུག་ཏུ་བལྟ་བར་བྱའོ། ། ཆིག་རྟག་པ་
 ཉིད་ཡིན་ཏུ་རྟག་པ་དེ་ལྟ་ན་ཡང་དེ་ནི་དབང་པོ་ལས་འདས་པའི་དོན་རྟོག་པ་ལ་རྒྱ་ཡི་དངོས་པོར་
 རིག་པ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་བསྟན་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་རྟག་པའི་ཆིག་གི་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་
 སྟོས་ཏེ། དེ་ལ་རང་དོན་ནི་རང་གི་བརྟོན་པར་བྱ་བའམ། ཡང་ན་རང་གི་དོན་ནི་བདག་ཉིད་དེ་སྒྲ་ཡི་
 རང་བཞིན་ནོ། ། དོན་ནི་བརྟོན་པར་བྱ་བའོ། ། རང་དང་དོན་ནི་རང་དོན་དག་གོ། ། དེ་དག་གི་ཤེས་པ་དེ་
 བསྐྱེད་པ་ལ་སྟེ། དེ་བསྐྱེད་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་ཆིག་རྟག་པའི་རྣམ་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་དེ་རང་
 ལས་ཡིན་ནམ། ལྟ་བུ་ཅིག་བྱེད་པའི་རྒྱ་གཞན་ལས་ཡིན་གང་། དེ་ལ་རེ་ཞིག་རང་ལས་ནི་མ་ཡིན་ནོ་
 གང་ལས་ཤེ་ན། རྟག་པ་ནི་རིམ་དང་ཅིག་ཅར་དག་གིས་འབྲས་བྱ་བསྐྱེད་པར་འགལ་པའི་ཕྱིར་ཏེ་གང་
 གི་དོན་བྱེད་པར་འགྱུར་བ་རིམ་པར་ཅིག་ཅར་དག་ལས་རྣམ་པ་གཞན་ནི་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། འདི་
 དག་ནི་ཕན་ཚུན་རྣམ་པར་བཅད་ནས་གནས་པའི་མཚན་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། ། དེས་ན་རིམ་དང་
 ཅིར་ཅར་དག་གིས་དོན་བྱེད་པ་ལ་བྱུང་ལ་ཆིག་རྟག་པ་ལ་རིམ་གྱི་རང་གི་དོན་ལ་རྣམ་པ་བསྐྱེད་པར་
 བྱེད་པ་ཉིད་ཏུ་རིགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དང་པོའི་འབྲས་བྱ་བསྐྱེད་པའི་གནས་སྐབས་ལ་དུས་ཕྱིས་འབྱུང་
 བའི་ཤེས་པའི་འབྲས་བྱ་བསྐྱེད་པའི་རང་བཞིན་མ་ཉམས་པའི་ཕྱིར་དེ་ཙམ་ལས་བྱུང་པའི་འབྲས་བྱ་
 རྣམས་ཅིག་ཅར་ཁོ་ནར་འགྱུར་རོ། ། རིམ་མ་ཡིན་པས་ཀྱང་རིམ་པ་མ་ཡིན་ཏེ་དུས་ཕྱིས་ཀྱང་དང་པོའི་

འབྲས་བུ་བྱེད་པའི་རྒྱས་པ་ཚང་པའི་རང་བཞིན་རྗེས་སུ་འཇུག་པས་མི་བསྐྱེད་པ་ཉིད་ཏུ་འགལ་པའི་
 ཕྱིར་རོ། ། སྦྱོར་བ་ནི་གང་ཞིག་གང་གི་བྱ་བ་པར་བྱེད་པའི་ཚོས་དང་བྲལ་བ་ལ་ནི་དེའི་བྱ་བ་པར་བྱ་
 པའི་ཚོས་དང་བྲལ་བ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་ཤིང་ཉིད་ཀྱི་ཚོས་ཀྱིས་སྦྱོང་པའི་བུམ་པ་ལ་སོགས་པ་ནི་དེའི་
 བྱ་བ་པར་བྱ་བ་ཤིང་ཤ་པ་ཉིད་ཀྱི་ཚོས་ཀྱིས་སྦྱོང་པ་བཞིན་ནོ། ། རིག་བྱེད་ཏུ་བརྟོན་པའི་ཆོག་དག་ཀྱང་
 དོན་བྱེད་པར་རྒྱས་པའི་ཚོས་ཀྱི་བྱ་བ་པར་བྱེད་པ་རིམ་དང་རིམ་མ་ཡིན་པའི་ཚོས་དང་བྲལ་བ་ཡིན་ནོ་
 ཞེས་བྱ་བ་ནི་དོན་བྱེད་པ་མི་དམིགས་པ་ཡིན་ནོ། ། དེ་བས་ན་རྟག་པའི་ཆོག་གི་རྒྱས་པ་རང་ལ་ཡོད་པ་
 མ་ཡིན་ལ་ལན་ཅིག་བྱེད་པའི་རྒྱ་གཞན་ལས་ཀྱང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེས་ན་དེའི་རང་བཞིན་དང་ཐ་
 མི་དད་པའི་རྒྱས་པ་ནི་དེའི་རང་བཞིན་གཞན་ཏུ་བྱ་བར་མི་རྒྱས་པའི་ཕྱིར་རོ། ། གཞན་ཉིད་ཡིན་ན་
 ཡང་འབྲེལ་བ་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་ཞེས་འདི་ནི་མང་ཏུ་དབྱུང་ཟིན་ཏོ། ། དེ་ལྟ་བུས་དབང་པོ་ལས་འདས་
 པའི་དོན་ཡོངས་སུ་ཤེས་པའི་གཏན་ཆོག་ས་རྟག་པ་རྗེས་སུ་དབག་པས་གཞོད་པའི་ཕྱིར་རིགས་པ་མ་
 ཡིན་ནོ། ། གང་ཡང་དངོས་པོ་མེད་པའི་ཚད་མས་ལྟལ་ཏུ་བྱས་པའི་ལྟལ་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཚོས་ཤེས་
 པ་མེད་དོ་ཞེས་སྒྲས་པ་དེ་ལ་གཞན་གྱིས་ལས་སྒྲངས་པ་ཉིད་ཀྱི་ཚོས་ཤེས་པ་མེད་པར་དམ་བཅའ་བའི་
 དོན་གྱི་གོ་རིམས་ཚད་མའི་༼གྱིས་གོ་བའི་ཚད་མས་༽གཞོད་པ་ཉིད་དང་གཏན་ཆོག་ས་རྟག་པ་མ་གྲུབ་
 པ་ཉིད་ཏུ་བསྟན་པའི་ཕྱིར། དེ་ཕྱིར་མཐོ་རིམ་མཚོན་གྱིན་སོགས། ། ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྒྲོས་ཏེ།
 རང་གིས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རང་དབང་གིས་ཏེ་རིག་བྱེད་ལ་ལྟོས་པ་མེད་པའི་ཤེས་པས་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་
 ཏོ། ། དེ་འདྲ་བའི་ཞེས་བྱ་བ་ནི་བྱེད་ཅག་གིས་བཀག་པ་ཅི་འདྲ་བའོ། ། དོན་གྱིས་རྟོན་པའོ་ཞེས་བྱ་བ་
 ནི་རིག་བྱེད་ཚད་མ་ཉིད་ཏུ་ལས་སྒྲངས་པའི་ཕྱིར་བྱགས་ཀྱིས་ཐོབ་པས་སོ། ། དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་དངོས་པོ་
 མེད་པའི་ཚད་མས་ལྟལ་ཏུ་བྱས་པའི་དོ་བོ་ཉིད་ཀྱང་མ་གྲུབ་སྟེ། དོན་གྱིས་གོ་བས་ལྟལ་ཏུ་བྱས་པའི་
 ཕྱིར་རོ། ། གང་ཡང་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྒྲ་སྒྲུབས་ཀྱི་དོན་ལ་ལྟོས་ཏེ་མང་ཏུ་བརྟགས་ནས་སྐྱོན་འབྱིན་པ་
 སྒྲས་པ་དེ་མི་འཇུག་པ་ཉིད་དོ། ། རྟོགས་འདི་ལས་མ་སྒྲངས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། གང་གི་དེ་ལ་སྐྱོན་འབྱིན་
 པར་འགྱུར་བ་ཁོ་བོ་ཅག་གིས་ཚོས་ལ་སོགས་པ་ལས་མ་གཏོགས་པར་བརྟོན་པ་འདོད་པའི་དོན་མཐའ་

དག་ཤེས་པས་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་ཏུ་ཁས་ལེན་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། ། འོ་ན་ཅི་ཞེ་ན། གང་ཞིག་ཉོན་
 མོངས་པ་དང་ཤེས་བྱའི་སྒྲིབ་པ་དྲི་མ་མཐའ་དག་དང་བྲལ་བའི་སེམས་ཀྱི་ཆོས་ལ་སོགས་པའི་ཤེས་བྱ་
 མཐའ་དག་གསལ་བྱ་དེ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་ཏུ་མངོན་པར་འདོད་ན་དེ་ལ་བྱེད་ཅག་གིས་
 གཞོད་པར་བྱེད་པ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མ་བཟོད་དོ། ། གང་ཡང་། ལུས་པོ་གཅིག་པོ་ཁོ་ན་ཡི། ། རྩལ་ཕྱན་རི་
 སྟེང་ཡོད་པ་ནམས། ། ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྟུགས་པ་དེ་ནི་ཚད་མ་མེད་པ་ཅན་གྱི་དམ་བཅའ་བ་ཙམ་
 བཟོད་པ་འབའ་ཞིག་ཏུ་ཟད་དོ། ། འཐད་པས་སྟོང་པའི་དམ་བཅའ་བ་ཙམ་ལས་དོན་གྲུབ་པ་སྟིང་པ་
 ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། ཐམས་ཅད་ཀྱིས་དོན་ཐམས་ཅད་གྲུབ་པ་ལ་ཐལ་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ཐམས་
 ཅད་ཞེ་ལ་བཞག་ནས། གཞན་ཡང་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྟུགས་ཏེ། རྩལ་ཅེས་བྱ་བ་ལ་རྩལ་ཏེ་འཐད་
 པ་སྟེ། རྩལ་གསུམ་པའི་རྟགས་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གང་ལ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པ་དེ་ལ་དེ་སྟེང་ཅས་
 བྱའོ། ། ཉོན་མོངས་པ་དང་ཤེས་བྱའི་སྒྲིབ་པའི་དྲི་མས་དབེན་པའི་ཕྱིར་དྲི་མ་མེད་པའོ། ། ཕྱི་རོལ་སྤྱི་
 སྟེགས་བྱེད་ཀྱིས་རྟོག་པའི་ཕྱིར་རྩལ་གིས་མི་གཡོ་བའོ། ། ཡེ་ཤེས་གང་ཡིན་པ་དེ་ཉིད་ཀྱི་སྟོན་མ་ཡིན་
 ཏེ་གསལ་བར་བྱེད་པ་མཚུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། ། དེས་ན་གང་གིས་ཆོས་ལ་སོགས་པའི་དངོས་པོ་མ་ལུས་
 པ་གསལ་བ་སྟེ་ལུས་ཏུ་བྱེད་པ་དེ་ལ་དེ་སྟེང་ཅས་བྱའོ། ། ལྟོས་པ་དང་བཅས་པ་ཉིད་ཡིན་ན་ཡང་གོ་
 བར་བྱེད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་བསྟན་བར་བྱའོ། ། འདི་ལ་གཞོད་བྱེད་མ་བཟོད་དོ། ། ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཚད་མ་
 ཞེས་བྱ་བ་ལྟག་མའོ། ། མ་བཟོད་པ་འབའ་ཞིག་ཏུ་མ་ཟད་ཀྱི་འདི་ལ་གཞོད་པ་བྱེད་པ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་
 ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ་སྟུགས་ཏུ་བསམས་པ་ཡིན་ནོ། ། དེ་ལྟར་རེ་ཞིག་མངོན་སུམ་ནི་གཞོད་པར་བྱེད་པ་མ་
 ཡིན་ཏེ། དེ་ནི་དེའི་ལུས་ཅན་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། ། ཇི་ལྟར་དངོས་པོ་གང་ཁོ་ན་མངོན་སུམ་གྱིས་ལུས་
 ཏུ་བྱེད་པ་དེ་ལ་མངོན་སུམ་གྱིས་གྲུབ་པ་ལས་བརྒྲགས་པའི་ཆོས་ཁས་ལེན་པ་ལ་མངོན་སུམ་གྱིས་
 གཞོད་པ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་ཆོས་ཅན་སྤྲེལ་མཉམ་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་པ་ཉིད་མཉམ་པར་བྱ་བ་ཉིད་
 ཀྱིས་གཞོད་པ་ལྟ་བུ་ཡིན་གྱི། གང་ཏུ་མངོན་སུམ་མི་འདུག་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། ། གང་གི་དེ་ལ་ཐམས་
 ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་ཏུ་དམ་བཅའ་བ་མངོན་སུམ་གྱིས་གཞོད་པར་འགྱུར་བ་གཞན་གྱི་རྩལ་ལ་ཡོད་

པའི་སེམས་ཐམས་ཅད་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་མ་ཡིན་པ་འགའ་ཞིག་གིས་མངོན་སུམ་གྱི་ཡུལ་དུ་བྱས་
 པ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། ཐམས་ཅད་ཚུ་རོལ་མཐོང་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། ། ཡུལ་དུ་བྱེད་ན་དེ་ཉིད་ཐམས་
 ཅད་མཁྱེན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་མི་སྤང་ངོ་། ། འདི་སྒྱུ་ཏུ་ཁོ་བོ་ཅག་ནི་མངོན་སུམ་འཇུག་པ་ན་དངོས་
 སོ་མེད་པ་སྐྱབ་པར་བྱེད་དོ་ཞེས་ནི་མི་སྤང་ལོ། ། འོ་ན་ཅི་ཞེ་ན། འོག་པ་ན་སྟེ་འདི་ལྟར་དངོས་སོ་གང་ལ་
 མངོན་སུམ་འོག་པའི་དོན་དངོས་སོ་མེད་པར་བྱེད་དེ་དཔེར་ན་རི་བོང་གི་རྩ་བ་ཞིན་ནོ། ། གང་ལ་
 འཇུག་པ་དེར་ནི་ཡོད་པ་སྟེ་དཔེར་ན་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་བཞིན་ནོ། ། ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་ཡུལ་
 ཅན་གྱི་མངོན་སུམ་འཇུག་པ་ནི་འགའ་ཡང་མེད་པ་དེ་བས་ན་དེ་འོག་པས་དེ་མེད་པར་ངེས་པར་བྱེད་
 དོ་སྒྱུ་ཏུ་སེམས་ན་དེ་ནི་འབྲེལ་བ་མེད་དེ་འདི་ལྟར་འོག་པ་ལས་དངོས་སོ་མེད་པར་ངེས་པ་གང་
 ཡིན་པ་དེ་མངོན་སུམ་ལས་འགྱུར་བ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། དངོས་སོ་དང་དངོས་སོ་མེད་པ་དག་གཅིག་ཏུ་
 འགལ་པའི་ཕྱིར་རོ། ། གང་གི་དངོས་སོ་མེད་པ་འདི་དེ་ལས་ངེས་པར་བྱེད་པ་མངོན་སུམ་འོག་པ་ལ་
 དངོས་སོ་མེད་པས་བྱབ་པ་ཡང་མ་ཡིན་ནོ། ། དངོས་སོ་ཡོད་ན་ཡང་ཆོད་པ་ལ་སོགས་པ་ལ་མངོན་སུམ་
 འོག་པར་མཐོང་པའི་ཕྱིར་རོ། ། འདི་སྒྱུ་ཏུ་མངོན་སུམ་འོག་པ་ལས་དངོས་སོ་མེད་པ་ངེས་སོ་ཞེས་ནི་
 མི་སྤང་ལོ། ། འོ་ན་ཅི་ཞེ་ན། འོ་ན་ཀྱང་མངོན་སུམ་འོག་པ་ན་དངོས་སོ་མེད་པ་སྐྱབ་པར་བྱེད་དོ་སྒྱུ་ཏུ་
 སེམས་ན། འདི་ཉིད་བྱེད་ཅག་གིས་སྒྲ་གཞན་གྱི་བརྗོད་པ་འབའ་ཞིག་ཏུ་ཟད་ཀྱི་དོན་ཐ་དད་པ་ནི་མ་
 ཡིན་ནོ། ། སྒྲ་གཞན་པ་ཙམ་ལས་དོན་གཞན་ཉིད་དུ་རིགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཏ་ཅང་ཐལ་བར་འགྱུར་
 པའི་ཕྱིར་རོ། ། འདི་ལྟར་འོག་པའི་སྒྲས་དངོས་སོ་ཡོད་པ་བཀག་པ་བརྗོད་པ་བརྗོད་པའི་སྒྲས་ཀྱང་དོན་
 དམ་པར་དེ་ཉིད་བརྗོད་དོ། ། འོ་ན་ཀྱང་གཅིག་ཉིད་བྱེད་པར་གཞན་སྤངས་ནས་དེ་ཙམ་ཤེས་པར་འདོད་
 པ་ལས་དེ་བརྗོད་ལ་གཞན་ནི་མི་སྤངས་པས་སོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་བྱེད་པར་རོ། ། དོན་དམ་པར་ནི་གཉི་གས་
 ཀྱང་དངོས་སོ་མེད་པ་ཉིད་བསྟན་པ་ཡིན་ལ་མེད་པ་ནི་རྒྱུའི་དངོས་སོར་ཡང་སྤིང་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེའི་
 མཚན་ཉིད་ནི་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྣང་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། ། དེ་སྟབས་ན་གང་ཞིག་གང་གི་སྤྱེད་
 པར་བྱེད་པའམ། གསལ་བར་བྱེད་པ་ཡིན་པ་དེ་ནི་དེའི་སྤྱེད་པར་བྱེད་པ་དང་གསལ་བར་བྱེད་པ་ཡིན་

ཚད་མའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་བསྐྱུས་པའི་དཀའ་འགྲེལ།

པས་ཉེ་བར་ཡོད་པ་ཅན་དུ་འགྱུར་གྱི་ལྷོག་པའི་རང་བཞིན་དུ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། ལྷ་གྲུའི་ས་བོན་དང་གཟུགས་ཀྱི་སྒྲོན་མ་བཞིན་ནོ། ། དེ་དག་བསྒྲོག་པ་ན་ལྷ་གྲུ་དང་བུམ་པའི་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་སྐྱེད་པར་བྱེད་པ་དང་གསལ་བར་བྱེད་པར་འགྱུར་བ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། ། གཞན་ཡང་མངོན་སུམ་ལྷོག་པ་ན་དངོས་པོ་མེད་པ་སྐྱབ་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་འདིར་དོན་ཅི་ལ་འདོད། གལ་ཏེ་རེ་ཞིག་དེ་ལྟར་གནས་པ་ལས་ལྷོག་གོ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཡིན་ན་དེའི་ཆེ་ཤུགས་ཀྱིས་འདས་པ་དང་མ་འོངས་པའི་གནས་སྐབས་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་དེ་ལྟར་བརྙེན་པར་འགྱུར་ལ། འདས་པ་དང་མ་འོངས་པའི་དངོས་པོ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བསྐྱུར་བྱ་བ་ཉེ་དེ་དེ་ལྟར་མེད་པ་ལ་བྱ་བ་ཁྱབ་པར་འགྱུར། ཅི་སྟེ་དེ་ལྟར་ཡིན་ཡང་གང་ཞིག་ཡུལ་གང་ལ་མི་སྦྱེ་བ་དེ་ནི་དེ་ལས་ལྷོག་པར་བརྙེན་ན་དེ་ལྟར་དེ་ལས་དངོས་པོ་མེད་པ་ཁྱབ་པ་མ་ཡིན་ཏེ་འཁྲུལ་བའི་ཕྱིར་རོ། ། མིག་གི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ངི་དང་རོ་ལ་སོགས་པའི་ཡུལ་ལ་མི་སྦྱེ་བ་ཞེས་བྱ་བ་དེ་ཅམ་གྱིས་དེ་ལས་དེ་མེད་པར་ཡུལ་དུ་བྱེད་པའི་ཕྱིར་དངོས་པོ་མེད་པར་མི་འགྱུར་རོ། ། དེ་ལྟར་མངོན་སུམ་གྱིས་འགའ་ཞིག་གི་དངོས་པོ་མེད་པ་མི་འགྱུར་གོ། ། དེ་ལྟར་དེ་ལྟར་བྱེད་ཅག་གིས་མི་དམིགས་པ་ཞེས་བྱ་བའི་མངོན་སུམ་ལས་ཕྱོགས་ཀྱི་བྱེ་བྲག་གཞན་དུ་དངོས་པོ་མེད་པ་ཁྱབ་པར་བརྙེན་ཅི་ན་དེ་ནི་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལས་མངོན་སུམ་དངོས་པོ་མེད་པ་ཡུལ་དུ་བྱེད་པའི་ཕྱིར་དངོས་པོ་མེད་པ་སྐྱབ་པར་བྱེད་དོ་ཞེས་ནི་མི་བརྙེན་དོ། ། འོ་ན་ཅི་ཞེ་ན། ཤེས་པ་གཅིག་ལ་འབྱེར་རུང་བའི་དོན་དག་ལ་གང་ཡང་རུང་བ་ཁྱབ་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཉིད་ཅིག་ཤོས་མེད་པར་ཁྱབ་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་དེ་ལྟར་བྱས་པས་སོ། ། གང་གི་ཕྱིར་དེ་དག་ཡོད་པ་ན་ངོ་བོ་གཅིག་ངེས་པར་རྟོགས་པར་འགྱུར་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ་རུང་བ་ཉིད་དུ་བྱུང་པར་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། ། གང་ཞིག་འབའ་ཞིག་དམིགས་པའི་ཕྱིར་དེ་མེད་པར་ངེས་པ་དེ་ལྟར་ཐམས་ཅད་མཐུན་པ་ནི་འགའ་ཞིག་དང་ལྟན་ཅིག་ཤེས་པ་གཅིག་དང་འབྲེ་བར་ངེས་པ་འང་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ནི་རྟག་ཏུ་ཤིན་ཏུ་སྒྲིག་ཏུ་གྱུར་པའི་ཕྱིར་རོ། ། དེ་ལྟར་རེ་ཞིག་ཐམས་ཅད་མཐུན་པའི་གཞོན་པར་བྱེད་པ་མངོན་སུམ་སྲིད་པ་མ་ཡིན་ནོ། ། རྗེས་སུ་དཔག་པ་ཡང་ཐམས་ཅད་མཐུན་པ་མེད་པར་སྐྱབ་པར་བྱེད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དོན་སྐྱབ་པའི་ཡུན་ཅན་

ཉིད་དུ་ཁས་ལེན་པའི་ཕྱིར་རོ། ། གང་གི་ཕྱིར་ཁྱེད་ཅག་གིས་དངོས་པོ་མེད་པ་ཁོ་ན་ཆད་མ་དངོས་པོ་
 མེད་པའི་ཡུལ་དུ་བཅོད་ཀྱི་གཞན་ནི་མ་ཡིན་ནོ། ། དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་ཡང་དོན་གྱིས་གོ་བ་ལ་སོགས་པ་
 གསུམ་ཡང་གཞོད་པར་བྱེད་པ་མ་ཡིན་ནོ། ། ཅི་སྟེ་ཡང་ཁོ་ལོ་ཅག་གིས་མེད་པར་དགག་པའི་ངོ་བོ་
 ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་མེད་པར་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། ། འོ་ན་ཅི་ཞེ་ན། སྐྱེས་བུ་ཐམས་ཅད་
 རྟོགས་སུ་བྱས་ནས་མ་ཡིན་པར་འཇུག་པ་དེ་དག་ལ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་མ་ཡིན་པ་ཉིད་སྒྲུབ་པར་
 བྱེད་དོ། ། དེས་ན་རྗེས་སུ་དཔག་པ་ལ་སོགས་པའི་བྱ་བ་ཡོད་པ་ཡིན་ནོ་སྒྲུམ་ན། དེ་ལྟ་བུ་ཡོད་མོད་དེ་ལྟ་
 བ་ཡང་རེ་ཞིག་རྗེས་སུ་དཔག་པས་བྱིད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། སྐྱེས་བུ་ཐམས་ཅད་ལ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་
 མེད་པ་ལ་མི་འཇུག་པའི་རྟགས་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ། ། གང་ཡང་གཞལ་བྱ་ཉིད་དང་སྒྲུབ་པོ་ཉིད་ལ་
 སོགས་པ་སྒྲུབ་པ་དེ་ཡང་འཇུག་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཕྱིས་བཤད་པར་བྱའོ། ། དོན་གྱིས་གོ་བ་ཡང་ཐམས་
 ཅད་མཁྱེན་པ་མེད་པ་ཉིད་དུ་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། ། མདོན་སྲུང་དང་རྗེས་སུ་དཔག་པ་ལས་མ་
 གཏོགས་པར་གཞན་དག་ཆད་མ་ཉིད་དུ་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ། ། ཆད་མ་གཞན་ཉིད་ཡོད་ན་ཡང་རེ་
 ཞིག་དོན་གྱིས་གོ་བས་ནི། ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་མེད་པ་ཉིད་དུ་བསྒྲུབ་པར་རུས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། གང་གི་
 ཕྱིར་མཐོང་བའམ། ཐོས་པའི་དོན་གཞན་དུ་མི་མཐད་པའི་ཕྱིར་མ་མཐོང་བ་རྟོག་པར་བྱེད་པ་ན་དོན་
 གྱིས་གོ་བ་ཡིན་ལ་གང་ལས་དེ་དོན་གྱིས་གོ་བར་རྟོག་པར་བྱེད་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་མེད་པར་སྐྱེས་
 བུ་ཐམས་ཅད་ལ་མཐོང་བའི་དོན་འགའ་ཞིག་འཐད་པ་ཡང་མ་ཡིན་ནོ། ། ཉེ་བར་འཇུག་པ་ཡང་རུས་
 པ་མ་ཡིན་ཏེ། འདི་ལྟར་བྲན་པར་བྱ་བའི་དངོས་པོ་མཐུན་ན་ཡོད་པའི་དངོས་པོ་དང་འབྲས་པའི་ཁྱད་
 པར་རམ། མཐུན་ན་གནས་པའི་བྲན་པར་བྱ་བའི་དངོས་པོར་རྟོགས་པའི་འབྲས་པ་ཅམ་ཉེ་བར་འཇུག་
 བས་རྟོག་པར་བྱེད་དེ་དཔེར་ན་བ་ལང་མཐོང་པའི་ཉམས་སུ་ཁྱོད་པའི་ནགས་ན་གནས་པའི་སྐྱེས་བུ་
 བ་མེན་མཐོང་བ་ལས་སྐར་ཉམས་སུ་ཁྱོད་པའི་བ་ལང་ལ་དེ་དང་ཆོས་མཚུངས་པའི་ཤེས་པ་བཞིན་ཏེ་
 རི་རྒྱུད་དུ། དེ་ཕྱིར་འབྲས་ཁྱད་པར་དུ། བྱས་པའི་བྲན་པ་གང་ཡིན་པའམ། དེ་ལ་བརྟེན་པའི་འབྲས་
 བ་སྟེ། ཉེ་བར་འཇུག་པའི་གཞལ་བྱ་ཞེས་བཤད་པ་བཞིན་ནོ། ། དེ་ལྟ་བུ་ན་བྲན་པར་བྱ་བ་ཉིད་ཀྱི་

ཚད་མའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་བསྟུན་པའི་དཀའ་འབྲེལ།

ཆོས་ཅན་ཉི་ཤེས་འཇལ་པའི་ཡུལ་ཡིན་ལ་ཉམས་སུ་ཐྱོང་བ་ཉིད་ཀྱང་བྱ་བ་པས་ཡུལ་དུ་བྱེད་པ་ཡིན་
གྱི་གཞན་ནི་མ་ཡིན་ནོ། ། གང་ལ་བྱ་བ་པས་ཡུལ་དུ་བྱེད་པར་འགྱུར་བ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་མ་ཡིན་
པ་འགའ་ཞིག་གིས་སྒྲིམ་བུ་ཐམས་ཅད་ལ་ཡོད་པའི་སེམས་རྣམས་ཉམས་སུ་ཐྱོང་བ་ཡང་མ་ཡིན་ལ་
གང་གི་དབང་གིས་སྒྲིམ་བུ་ཐམས་ཅད་ལ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་མ་ཡིན་པ་ཉིད་རྗེས་སུ་དཔོག་པར་
བྱེད་པ་སྒྲིམ་བུ་ཐམས་ཅད་དང་ཉམས་སུ་ཐྱོང་བའི་དངོས་པོའི་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་མ་ཡིན་པར་སྟུན་
མོང་པའི་ཆོས་ངེས་པ་ཡང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། ། གང་ཡང་ཡོད་པ་ཉིད་ལ་སོགས་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་
པ་མ་ཡིན་པ་འགའ་ཞིག་ལ་མཐོང་བ་དེ་ཡང་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་མ་ཡིན་པ་ཉིད་ཀྱིས་སྟུན་མོང་པར་
སྟབ་པ་མ་ཡིན་ཏེ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ལ་ཡང་ཡོད་པ་ལ་སོགས་པ་མི་འགལ་པའི་ཕྱིར་རོ། ། བ་མེན་
ལ་ཡོད་པ་ལ་སོགས་པའི་ཆོས་མཐོང་པའི་ཕྱིར་བུམ་པ་ལ་སོགས་པ་ཡང་བ་མེན་དང་འདྲ་བར་རྗེས་སུ་
དཔོག་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། ། སྒྲིམ་བུ་ཐམས་ཅད་ཡོད་པ་ལ་སོགས་པས་ཆོས་མཐུན་པ་ཡིན་ལ་རག་མོད།
ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་མ་ཡིན་པ་ཉིད་དུ་ནི་མི་འབྱུང་གོ། ། འདིས་ནི། དེ་ལྟར་ཡོད་པའི་མི་རྣམས་ཀྱི་ལ།
ཀྱན་མཁྱེན་མིན་པར་མཐོང་ནས་ནི། ། ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་འདི་ཡང་གསལ་བ་ཡིན་ནོ། ། ཐམས་
ཅད་མཁྱེན་པ་ལ་གཞོན་པར་བྱེད་པའི་ཚད་མ་སྤྲུལ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་ཡང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། རེ་ཞིག་སྒྲིམ་
བུས་བུས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་དབང་པོ་ལས་འདས་པའི་དོན་གྱིས་ཡུལ་ལས་ཚད་མ་མ་ཡིན་པ་ཉིད་
དུ་དཔྱོད་པ་བ་རྣམས་རང་ཉིད་ཀྱིས་ལས་སྤངས་ལ། གང་ཡང་སྒྲིམ་བུས་མ་བུས་པ། དེ་ཡང་ཚད་མ་
ཡིན་ནོ་ཞེས་བསྟན་བྱེད་ནོ། ། སྒྲིམ་བུ་ཐམས་ཅད་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་མ་ཡིན་པ་ཉིད་དུ་སྟོན་པར་
བྱེད་པའི་རིག་བྱེད་ཀྱི་ཆོག་འགའ་ཞིག་དམིགས་པ་ཡང་མ་ཡིན་ནོ། ། དེར་མ་བསྟན་པས་ཀྱང་དོན་
གཞན་མེད་པར་སྟབ་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་བསྟན་བཅོས་སུ་བསྟན་པའི་དབང་དུ་བུས་
པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། ། དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ན་ཁྱོད་ཀྱི་མ་བག་མར་སྤངས་པ་ལ་སོགས་པ་ཡང་མེད་པར་
ཐལ་བར་འགྱུར་ཏེ་དེར་མི་འདོད་པའི་ཕྱིར་རོ། ། འགའ་ཞིག་ཕྱོགས་གཅིག་ཏུ་འདོན་པར་མ་མཐོང་
བའི་ཕྱིར་ཐམས་ཅད་དུ་མི་འདོན་པར་རིགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་བསྟན་བཅོས་སུ་

བསྟན་པའི་དབང་དུ་བྱས་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། ། འཕྲོས་པ་བརྒྱ་ཕྱག་གཅིག་དུ་མ་རྒྱུ་པར་ཐོས་
 པའི་ཕྱིར་གཏན་དུ་ཡང་འདོན་པ་སྤྱད་པའི་ཕྱིར་རོ། ། ལྷ་མ་ཅན་ཞེས་བྱ་བའི་འཕྲོས་པ་གཞན་དུ་
 གསལ་རབ་དུ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་འདོན་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཕྱིས་བསྟན་པར་བྱའོ། ། དངོས་པོ་མེད་པའི་
 ཆད་མ་ཡུལ་དུ་བྱས་པའི་ཕྱིར་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་མེད་པར་བསྟུབ་པ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། ། འདི་ལྟར་
 གལ་ཏེ་ཆད་མ་མེད་པ་ལོག་པ་ཅམ་མེད་པར་དགག་པའི་མཆན་ཉིད་དངོས་པོ་མེད་པའི་ཆད་མར་
 བརྟེན་ན་དེའི་ཆེ་འདི་འགའ་ཞིག་གིས་རྟོགས་པ་མ་ཡིན་ཞིང་རྟོག་པའི་རྒྱ་ཡང་མ་ཡིན་པ་དེས་ཡུལ་
 དུ་བྱེད་པ་རིགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དངོས་པོ་མེད་པ་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། ། དེ་ལྷ་བས་ན་འདི་ཆད་མ་མ་
 ཡིན་ནོ། ། ཅི་སྟེ་མ་ཡིན་པར་འབྱུག་པས་ཆད་མ་ཞེས་བྱ་བའི་དངོས་པོ་ལས་གཞན་པའི་དངོས་པོ་ཉིད་
 དུ་འདོད་པ་དེ་ལྷ་ན་ཡང་ཆད་མ་ལས་བརྒྱུག་པའི་བདག་ཉིད་ཡིན་པས་ཆད་མ་ཉིད་དུ་འགྲུབ་པར་མི་
 འགྱུར་ཏེ། བྱམ་ཟེ་ལས་གཞན་ནི་བྱམ་ཟེ་ཉིད་དུ་མི་རིགས་པ་བཞིན་ནོ། ། འདིར་འདི་སྟུམ་དུ་འདི་
 ཆད་མ་ཐམས་ཅད་ལས་ལྡོག་པ་ཉིད་མི་བརྟེན་དོ། ། འོ་ན་ཅི་ཞེ་ན། བརྟེན་པར་འདོད་པའི་ཆད་མ་ལྷ་
 ལས་གཞན་པའི་ཤེས་པའི་བྱད་པར་ཉིད་དོ་སྟུམ་དུ་སེམས་ན། གལ་ཏེ་དེ་ལྷ་ན་འདི་ལྷ་བྱའི་རྣམ་པ་
 ཡིན་པ་བརྟེན་པར་བྱའོ། ། གང་གི་ཕྱིར་ཆད་མ་ལྷའི་སྟོང་ཡུལ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་
 འདི་མེད་དོ་སྟུམ་པ་དེ་ལྷ་བྱའི་རྣམ་པ་ཅན་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། རྣམ་པ་དེ་ལྷ་བྱ་ཡིན་ན་འོ་ན་ཆད་མ་མ་ཡིན་
 ཏེ། འབྲུལ་པའི་ཕྱིར་རོ། ། གང་གི་ཕྱིར་གང་གིས་ཤེས་པ་འདི་བདེན་པར་འགྱུར་བ་རང་བཞིན་མ་
 ཡིན་པ་དང་རྒྱ་མ་ཡིན་པར་གྱུར་པའི་ཆད་མ་ལྷ་པོ་ལྡོག་པ་ན་འབྲེལ་བ་མེད་པའི་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་
 པ་ལ་སོགས་པའི་ངེས་པ་ལྡོག་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྷ་བས་ན་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་གཞོན་པར་བྱེད་
 པའི་ཆད་མ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ་སྟུམ་དུ་བསམས་པ་ཡིན་ནོ། ། འདི་སྟུམ་དུ་བྱེད་ཅག་
 གིས་རྗེས་སུ་དཔག་པ་ཉིད་དུ་བརྟེན་པའི་མི་དམིགས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཉིད་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་
 གཞོན་པར་བྱེད་པར་འགྱུར་ཏེ། འདི་ཁོ་པོ་ཅག་ལ་ཆད་མ་གཞན་གྱིས་ཅི་ཞེས་བྱ་སྟུམ་དུ་སེམས་ན། མི་
 དམིགས་པ་ཆད་མ་མ་ཡིན་པ་ནི་བདེན་ཏེ་འོན་ཀྱང་འདིར་ཅི་བྱོད་གྱིས་རང་གི་དམིགས་པ་ལྡོག་པ་

ཆད་མའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་བསྐྱེས་པའི་དཀའ་འབྲེལ།

ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་མེད་པར་བསྐྱབ་པ་ལ་དམིགས་པར་འདོད་དམ་འོན་ཏེ། སྒྲིལ་བུ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་
དམིགས་པ་ལྡོག་པར་འགྱུར། རང་གི་མི་དམིགས་པ་ལ་ཡང་ཅི་དམིགས་པའི་མཆན་ཉིད་དུ་གྱུར་པའི་
བྱད་པར་ལ་མི་རྟོན་པའི་ཕྱིར་བྱད་པར་མེད་པ་མངོན་པར་འདོད་དམ། འོན་ཏེ་བྱད་པར་དང་བཅས་པ་
ཡིན་ཞེས་བྱ་བ་འདི་དཔྱད་པར་བྱ་སྟེ། དེ་ལ་རེ་ཞིག་རང་གི་མི་དམིགས་པ་བྱད་པར་མེད་པ་རྣམས་
ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་མེད་པར་བསྐྱབ་པ་ལ་ཆད་མར་རིགས་པ་མ་ཡིན་ལོ་ཞེས་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །
དེ་ནི་མ་མཐོང་བ་ཅམ་གྱིས། ། ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྟོས་ཏེ་ཅམ་སྟོས་པ་ནི། དམིགས་པའི་མཆན་
ཉིད་དུ་གྱུར་པ་ཞེས་བྱ་བའི་བྱད་པར་འདི་བསལ་པའི་དོན་དུ་འོ། ། མེད་པར་ངེས་པར་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ་
ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་མེད་པར་མི་ངེས་པའོ། ། ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། དངོས་པོ་རྣམས་ལ་སྟེ།
དངོས་པོའི་ཡུལ་ལ་དམིགས་པ་རྒྱ་དང་བྱད་པར་བྱེད་པ་ཉིད་དུ་མི་རུང་བའི་ཕྱིར་རོ། ། ཤིང་ཤ་པ་ཉིད་
ཀྱི་ཤིང་བཞིན་དུ་རྩ་རྩ་ལ་མཐོང་བའི་དམིགས་པ་ནི་དངོས་པོ་རྣམས་ཀྱི་བྱད་པར་བྱེད་པ་མ་ཡིན་ཏེ།
དངོས་པོ་ཡོད་ན་ཡང་ཡུལ་ལ་སོགས་པས་བསྐྱེད་པ་ལ་མི་དམིགས་པ་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། ། དུ་བའི་མེ་
བཞིན་དུ་རྩ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། དངོས་པོ་རྣམས་ཉིད་དམིགས་པ་ལ་རྩ་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། ། རྩ་མ་
ཡིན་པ་དང་བྱད་པར་བྱེད་པར་གྱུར་པ་མ་ཡིན་པ་གཞན་ལོག་པ་ན་གཞན་ལྡོག་པ་ནི་རིགས་པ་མ་
ཡིན་ཏེ། ཏ་ཅང་ཐལ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། ། གང་ཡང་འབྲས་བུ་མི་དམིགས་པ་བཤད་པ་དེ་ནི་རྩ་
ཅམ་གྱི་མེད་པ་གོ་བར་བྱེད་པ་མ་ཡིན་ལོ། ། འོ་ན་ཅི་ཞེ་ན། ལྷས་པ་ཐོགས་པ་མེད་པ་ཁོ་ནའོ། ། གང་
གིས་དེ་ལོག་པ་ན་དངོས་པོ་རྣམས་ཀྱི་མེད་པ་སྐྱབ་པར་བྱེད་པ་རྩ་རྩ་ལ་མཐོང་བའི་དམིགས་པ་ལ་
དངོས་པོ་རྣམས་ལྷས་པ་ཐོགས་པ་མེད་པ་ཉིད་ནི་མ་ཡིན་ལོ། ། རྩ་དང་བྱབ་པར་བྱེད་པའི་དངོས་པོ་
མེད་པ་དང་ལོག་པ་ན་ཡང་ངེ་ལྷར་གཞན་ལྡོག་པ་ཡིན་ཞེ་ན། འདིར་རྩ་དང་བྱབ་བྱེད་ཅེས་བྱ་བ་ལ་
སོགས་པ་སྟོས་ཏེ། གང་ལ་རྩ་ཡོད་པ་དེ་ནི་རྩ་དང་ལྷན་པ་སྟེ་འབྲས་བུ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ། ། རྩ་དང་
ལྷན་པ་དང་བྱད་པར་བྱེད་པ་ཞེས་ཆིག་རྣམ་པར་སྒྱུར་ལ། རྩ་དང་ལྷན་པ་དང་བྱབ་པར་བྱེད་པ་དེ་དག་
ལྡོག་པ་རིགས་པ་ཡིན་ལོ་ཞེས་སྒྲ་མ་དང་སྒྱུར་རོ། ། འདི་ལ་རྩ་ནི་དེ་ལས་བྱུང་བྱིར་གཅིག་ཡིན་ཞེས་བྱ་

བ་སྟེ། རྒྱ་ལྟོག་པ་ན་རྒྱ་དང་ལྷན་པ་ལོག་སྟེ་རྒྱ་དེ་ལས་བྱང་བའི་ཕྱིར་ཏེ། རྒྱ་དང་ལྷན་པའི་བདག་ཉིད་
 གྱིས་དངོས་པོ་ཐོབ་པའི་ཕྱིར་དཔེར་ན་མེ་ལྟོག་པ་ན་དུ་བ་ལྟོག་པ་བཞིན་ནོ། ། དེ་བཞིན་དུ་བྱུང་བར་
 བྱེད་པ་ལྟོག་པ་ན་བྱང་པར་བྱ་བ་ལྟོག་སྟེ། བྱང་པར་བྱེད་པ་དེ་དང་ལྷན་ཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །
 གཅིག་གི་རང་བཞིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་ཤིང་ལོག་པ་ན་ཨ་ཟླ་ལ་སོགས་པ་ལྟོག་པ་བཞིན་ནོ། །
 ཤིང་གི་བྱང་པར་ཉིད་ཨ་ཟླ་ལ་སོགས་པར་གྲགས་པའི་ཕྱིར་རོ། ། དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ཏེ། གལ་ཏེ་རྒྱ་ལོག་པ་
 བ་ཡང་མི་ལྟོག་ན་དེ་རྒྱ་ཉིད་དུ་མི་འགྱུར་ཏེ། གང་ཞིག་གང་མེད་ཀྱང་འབྱུང་བ་དེ་ནི་དེའི་རྒྱར་རིགས་
 པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཏ་ཅང་ཐལ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། ། གང་ལོག་ཀྱང་གང་མི་ལྟོག་པ་དེ་ནི་དེའི་རང་
 བཞིན་དུ་ཡང་རིགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། བ་མེན་གྱིས་བ་ཡང་བཞིན་ནོ། ། དེ་ལྟ་བུས་ན་རྒྱ་དང་བྱུང་བར་
 བྱེད་པ་ལྟོག་པ་ན་འབྲས་བྱ་དང་བྱང་པར་བྱ་བ་ལྟོག་པ་ཡིན་གྱི་གཞན་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། ཏ་ཅང་ཐལ་བར་
 འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། ། ཇི་སྐད་དུ། དེ་ཕྱིར་དེ་ཅམ་དང་འབྲེལ་བའི། རོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་རོ་བོ་ཉིད། ལྟོག་
 པར་འགྱུར་བའམ་རྒྱ་ཡིས་ཀྱང་། འབྲས་བྱ་འབྲུལ་བ་མེད་ཕྱིར་རོ། ། དེ་ལྟ་མིན་ན་གཅིག་ལོག་པས། །
 ཇི་ལྟར་གཞན་ནི་ལྟོག་པར་འགྱུར། ། མི་ལ་ཏ་མི་བདོག་ཅེས་ཏེ། རྒྱགས་ཀྱང་བདོག་པ་མིན་ནམ་ཅི། །
 ཞེས་བཤད་པ་བཞིན་ནོ། ། ཅི་སྟེ་ཡང་རང་གི་དམིགས་པ་དོན་ཐམས་ཅད་ལ་རྒྱ་ཉིད་དང་བྱུང་བར་
 བྱེད་པ་ཉིད་དུ་ཁས་ལེན་པར་བྱེད་ན་དེའི་ཆེ་དམ་བཅའ་བར་རང་གི་ཆོག་དང་འགལ་བར་འགྱུར་རོ་
 ཞེས་བསྟན་པའི་ཕྱིར། མ་ལུས་པའི་དོན་དག་ལ་ཞེས་བྱ་བ་སྟོན་ཏེ། རྒྱ་དང་བྱུང་བར་བྱེད་པ་དེ་དག་ནི་
 ཞེས་བྱ་བ་ནི་ངེས་པ་ལ་སྟོན་ནས་དུག་པའི་དམིགས་པ་དང་དོན་དག་ལ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དུག་པ་དང་
 བདུན་པ་གཉིས་ཏེ། རྒྱ་དང་བྱུང་བར་བྱེད་པ་དག ། ཅེས་བྱ་བ་འདི་ལ་སྟོན་ནས་གོ་རིམས་བཞིན་དུ་
 འབྲེལ་བ་དང་ལུལ་གྱི་དངོས་པོར་སྦྱར་བར་བྱའོ། ། འདི་སྐད་དུ་བསྟན་པ་ཡིན་ཏེ། གལ་ཏེ་རེ་ཞིག་
 ཆད་མ་འགའ་ཞིག་ལས་རང་གི་དམིགས་པའི་དོན་ཐམས་ཅད་ལ་རྒྱ་ཉིད་དང་བྱུང་བར་བྱེད་པ་ཉིད་
 དུ་ངེས་པ་དེའི་ཆེ། བྱོད་གྱིས་བདག་ཉིད་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་དུ་གསལ་རབ་ཏུ་དམ་བཅའ་བར་
 འགྱུར་རོ། ། ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་མ་ཡིན་པའི་ཤེས་པ་ནི་ཤེས་བྱ་མ་ལུས་བ་ལས་བྱུང་བར་བྱེད་པ་མ་

ཚད་མའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་བསྐྱབ་པའི་དཀའ་འབྲེལ།

ཡིན་ལ། ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་མེད་པར་བསྐྱབ་པ་ལ་ཡང་སྐྱབ་པར་བྱེད་པ་ཉེ་བར་ལེན་པའི་ཕྱིར་དེ་
ཉིད་འགོགས་པས་རང་གི་ཚིག་དང་འགལ་ལོ། ། དེ་ལྟར་རེ་ཞིག་བྱབ་པར་བྱེད་པ་མེད་པའི་རང་གི་མི་
དམིགས་པ་ནི་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་མེད་པར་བསྐྱབ་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་བསྐྱབ་པར་འོས་པ་མ་ཡིན་ནོ། །
དམིགས་པ་མཚན་ཉིད་ཏུ་གྱུར་པ་མ་དམིགས་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་བྱད་པར་གྱིས་བྱད་པར་དང་
བཅས་པ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། འདི་ལྟར་དེ་སྟོན་པ་ན་ཡང་དཔེར་ན་ཕྱོགས་གྱི་བྱེ་བྲག་འགའ་ཞིག་ན་བྱམ་
པ་མེད་དེ་དམིགས་པའི་མཚན་ཉིད་ཏུ་གྱུར་པ་ལས་མི་དམིགས་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་རང་གི་སྒྲིབ་སྟོན་ན་
ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་མེད་པ་སྐྱབ་པ་ལ་ཡང་འགྱུར་རོ། ། ཡང་ན་དཔེར་ན་འདི་ན་ཏུ་བཅེད་དེ་མེ་མེད་
པའི་ཕྱིར་རོ། ། ཤིང་ཤ་པ་མེད་དེ་ཤིང་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། ། ཞེས་བྱ་བ་དེ་ལྟ་བུ་དོན་གཞན་དེའི་རྒྱ་དང་
བྱབ་པར་བྱེད་པའི་བདག་ཉིད་དམིགས་པའི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་འགྱུར་བ་མེད་པར་མཐོང་བའི་ཕྱིར་ཏེ།
འབྲེལ་མེད་པ་རྒྱ་མ་ཡིན་པ་དང་བྱབ་པར་བྱེད་པ་མ་ཡིན་པར་གྱུར་པ་གཞན་ལོག་པ་ན་གཞན་ངེས་
པར་ལྡོག་པར་རིགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཏེ་ཅང་ཐལ་བར་འགྱུར་རོ་ཞེས་སྒྲར་བཤད་ཟིན་ཏོ། ། རང་གི་རྒྱ་
དང་བྱབ་པར་བྱེད་པ་ལྡོག་པ་མ་ངེས་པའི་དོན་རྒྱ་དང་བྱབ་པར་བྱེད་པ་ལོག་པ་ལས་ལྡོག་པར་གྱུབ་པ་
ཡང་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དེས་ན་དེ་ལ་ཡང་དམིགས་པའི་མཚན་ཉིད་ཏུ་གྱུར་པ་ཞེས་བྱ་བའི་བྱབ་པ་ལ་
བསྟེན་པར་བྱའོ། ། དེ་ལྟར་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ལ་ཡང་འགྱུར་རོ། ། ཡང་ན་དོན་གཞན་ཏུ་གྱུར་པ་
དངོས་དང་བརྒྱད་པས་འགལ་བ་ཉིད་གྱུབ་པ་ལས་དེ་དག་འགལ་བ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་དང་ལྟན་ཅིག་
འབྱུང་བ་ཉིད་སྲིད་པའི་ཕྱིར་རོ། ། དཔེར་ན་འདི་ན་གང་བའི་རིག་པ་མེད་དེ་མེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་
བྱ་བའི་དངོས་སུ་འགལ་བའི་མེ་བསྐྱབ་པ་ལས་གང་བའི་རིག་པ་འགོགས་པ་དེ་བཞིན་ཏུ་ཐམས་ཅད་
མཁྱེན་པ་འགོགས་པ་ལ་ཡང་འགྱུར་རོ། ། ཡང་ན་བརྒྱད་པས་གང་རེས་འགའ་འགལ་བ་ནི་དེའི་བྱབ་
པར་བྱེད་པ་དང་འགལ་བ་བསྐྱབས་པས་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་འགོགས་ཏེ། དཔེར་ན་བ་མོའི་རིག་པའི་
བྱབ་པར་བྱེད་པ་གང་བ་དང་འགལ་བའི་མེ་བསྐྱབ་པ་ལས་བ་མོའི་རིག་པ་འགོགས་པ་བཞིན་ནོ། །
ནམ་པ་གཅིག་ཏུ་ན་དཔེར་ན་བ་སྐྱེ་ལྡང་བ་ལ་སོགས་པའི་རྒྱ་གང་བའི་རིག་པ་དང་འགལ་བ་གདུང་

བར་བྱེད་པའི་བྱེ་བྲག་བསྐྱབ་པ་ལས་གང་བའི་འབྲས་བུ་སྤྱོད་བྱེད་པ་ལ་སོགས་པ་འགགས་པ་
 བཞིན་དུ་དེའི་རྒྱ་འགལ་བ་བསྐྱབ་པས་སུ། ཡང་ན་དཔེར་ན་རྩྱགས་ཀྱི་བྱེ་བྲག་འགའ་ཞིག་ཏུ་གང་
 པའི་རིག་པ་ལ་སོགས་པ་དང་འགལ་བའི་མེ་ལ་སོགས་པའི་འབྲས་བུ་དུ་བ་ལ་སོགས་པ་བསྐྱབ་པ་
 ལས་གང་བའི་རིག་པ་འགགས་པ་བཞིན་དུ་དེ་དང་འགལ་བའི་འབྲས་བུ་བསྐྱབས་པ་ལས་སུ། ཡང་
 ན་དཔེར་ན་སྤྱོད་ལ་སོགས་པའི་རྒྱ་གང་བ་དང་འགལ་བའི་མེའི་འབྲས་བུ་དུ་བ་མཐོང་པའི་ཕྱིར་
 སྤྱོད་ལ་སོགས་པ་འགགས་པ་ཡིན་ཏེ། རྩྱགས་འདི་ན་དུ་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་སྤྱོད་ཞེས་བྱེད་པ་ལ་
 སོགས་པའི་བྱེ་བྲག་དང་ལྗན་པའི་མི་དང་ལྗན་པ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་ལྟ་བུ་དེའི་རྒྱ་འགལ་བའི་
 འབྲས་བུ་དཔྱིགས་པ་ལས་ཡིན་ནུ། ཡང་ན་དཔེར་ན་ངེས་པར་འགྱུར་བ་དང་འགལ་བ་ངེས་པར་
 འགྱུར་བ་མེད་པའི་ཁྱབ་པར་བྱ་བའི་སྣོས་པ་དང་བཅས་པ་ཉིད་བསྐྱབས་པས་ངེས་པར་འགྱུར་བ་ཉིད་
 འགགས་པ་བཞིན་དུ་དེ་དང་འགལ་བས་ཁྱབ་པ་བསྐྱབ་པ་ལས་ཡིན་ཞེས་བྱ་བའི་མི་དཔྱིགས་པའི་
 སྤྱོར་བ་འདི་ཐམས་ཅད་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་བསྐྱབ་པ་ལ་སྲིད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་དེ་
 རྟག་ཏུ་དཔྱིགས་པའི་མཚན་ཉིད་དུ་མ་གྱུར་པའི་ཕྱིར་རོ། ། འདི་ཐམས་ཅད་མི་དཔྱིགས་པའི་དབྱེ་བ་
 ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བསྟན་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར། དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྣོས་ཏེ། དེ་
 ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་ནི་རང་གི་ཚིག་དང་འགལ་པར་ཐལ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། ། ཁྱེད་ཅག་གི་ཐམས་ཅད་
 མཁྱེན་པར་རང་ཉིད་ཀྱིས་དཔྱིགས་པའི་མཚན་ཉིད་དུ་གྱུར་པར་ཁས་སྲུང་བར་མི་བྱ་སྟེ། དེ་ལྟ་ཡིན་
 དང་རང་ཉིད་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་དུ་ཁས་སྲུངས་པར་འགྱུར་རོ། ། ཇི་ལྟ་ཞེ་ན། གལ་ཏེ་ཁྱེད་ལ་
 ཡང་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྣོས་ཏེ། གལ་ཏེ་ཁྱེད་ཅག་ལ་ཡང་དོན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཡུལ་ཅན་གྱི་ཤེས་པ་
 ཅན་ཡིན་ན། དེ་ལྟ་ན་ཁྱེད་ལ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་དཔྱིགས་པའི་མཚན་ཉིད་དུ་འགྱུར་གྱི་གཞན་
 དུ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་མ་ཡིན་པའི་སྤྱོད་ཡུལ་དུ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པར་འགྱུར་བ་ནི་
 མ་ཡིན་ནོ། ། འདི་སྟུང་དུ་ཁོ་ཙོ་ཅག་ལ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་དཔྱིགས་པའི་མཚན་ཉིད་དུ་གྱུར་པ་མ་
 ཡིན་མོད། དེ་ལྟ་ན་ཡང་ཅིའི་ཕྱིར་དེ་མེད་པར་བསྐྱབ་པར་བྱ་བ་ལ་མི་དཔྱིགས་པའི་སྤྱོར་བ་འདི་དག་

མི་སྲིད་སྐྱེས་ཏུ་སེམས་ན། དེའི་ཕྱིར་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྒྲོས་ཏེ། གང་གི་ཕྱིར་ཁྱེད་ལ་ཐམས་ཅད་
མཁྱེན་པ་དམིགས་པའི་མཚན་ཉིད་ཏུ་གྱུར་པ་མ་ཡིན་པའི་རྒྱུའི་ཕྱིར་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་རྒྱ་དང་
ཁྱབ་པར་བྱེད་པ་དང་། རང་བཞིན་མ་མཐོང་བའི་བྱད་པར་ལ་དམིགས་པའི་མཚན་ཉིད་ཀྱིར་གྱུར་པ་
མ་དམིགས་པ་མི་འབྱུང་ཏེ། རང་བཞིན་དང་རྒྱ་དང་ཁྱབ་པར་བྱེད་པ་མི་དམིགས་པའི་སྒྱུར་བ་དང་པོ་
གསུམ་མ་གྲུབ་པ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ། ། དེ་ལྟ་ན་འོ་ན་བྱད་པར་གཞན་དག་གྲུབ་པ་དེ་ལྟ་ན་
ཡང་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་མེད་པར་གྲུབ་པ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། མི་དམིགས་པ་ནི་རྣམ་གསུམ་འདི། ། ཞེས་
བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྒྲོས་ཏེ། བཤད་མ་ཐག་པའི་རང་བཞིན་དང་རྒྱ་དང་ཁྱབ་པར་བྱེད་པ་མི་དམིགས་པ་
རྣམ་པ་གསུམ་པོ་འདི་ཉིད་སྒྲོས་ན་རྣམ་པ་མང་ཏུ་བྱེད་པར་འགྱུར་རོ། ། ཇི་ལྟར་ཞེ་ན། དེ་དང་དེ་འགལ་
ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྒྲོས་ཏེ། དེའི་སྒྲུབ་ནི་སྐབས་སུ་བབ་པའི་རང་བཞིན་དང་ཁྱབ་པར་བྱེད་པ་
དང་། རྒྱ་ཞེས་བྱ་བ་གསུམ་དང་འབྲེལ་བར་བྱའོ། ། རང་བཞིན་ལ་སོགས་པ་དེ་དང་འགལ་བ་ནི་དེ་
དང་འགལ་བ་སྟེ། དེ་ཡང་རང་བཞིན་དང་། ཁྱབ་པར་བྱེད་པ་དང་། རྒྱ་འགལ་བའི་བྱེ་བྲག་གིས་རྣམ་
པ་གསུམ་ཏུ་འགྱུར་རོ། ། དེ་དང་འགལ་བ་དང་པོ་གང་ལ་ཡོད་པ་དེ་ནི་དེ་དང་འགལ་བ་ལ་སོགས་
པའོ། ། སོགས་པའི་སྒྲུབ་འགལ་བའི་འབྲས་བྱ་དང་རྒྱ་འགལ་བའི་འབྲས་བྱ་དང་འགལ་བས་ཁྱབ་པ་
གསུམ་གཟུང་རོ། ། ཡང་དེའི་སྒྲུབ་གཉིས་པས་རང་བཞིན་ལ་སོགས་པ་གསུམ་པོ་དེ་ཉིད་དང་སྒྱུར་པར་
བྱའོ། ། དེ་ནི་དེ་ཡང་ཡིན་ལ་དེ་དང་འགལ་བ་ཡིན་པས་དེ་དང་དེ་འགལ་བ་ལ་སོགས་པ་ཞེས་བྱ་བ་
སྟེ། གོ་རིམས་བཞིན་ཏུ་དེ་དག་མ་རྟོགས་པ་དང་རྟོགས་པ་ནི་དེ་འགལ་བ་ལ་སོགས་པ་རྟོགས་པ་དང་
མ་རྟོགས་པའོ། ། དེ་མ་རྟོགས་པ་དང་དེ་དང་འགལ་བ་ལ་སོགས་པ་རྟོགས་པ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ། ། དེ་
དག་གི་དབྱེ་བ་ནི་དེའི་སྒྲོ་ནས་དབྱེ་བ་ཞེས་བྱ་བར་བསྟུན། ། དེ་ལ་མ་རྟོགས་པས་དངོས་སུ་རང་བཞིན་
དང་རྒྱ་དང་ཁྱབ་པར་བྱེད་པ་ལ་མི་དམིགས་པ་རྣམ་པ་གསུམ་བསྟན་ལ། མི་དམིགས་པ་རྣམ་པ་གསུམ་
པོ་འདི་ཉིད་ཀྱིས་མི་དམིགས་པ་ལྟག་མ་རྣམས་བརྒྱུད་ནས་སྟོན་པར་བྱེད་པ་ཡིན་པས་འདི་དག་གི་ཆ་
བའི་དབྱེ་བའི་ངོ་པོ་མི་དམིགས་པས་རྣམ་པ་གསུམ་ཡིན་ནོ། ། དེ་འདི་ལྟར་དེ་དང་འགལ་བ་རྟོགས་པ་

རང་བཞིན་དང་འགལ་བ་དམིགས་པ་དང་། བྱེད་པ་བྱེད་པ་འགལ་བ་དམིགས་པ་དང་། རྒྱ་འགལ་བ་
 དམིགས་པ་བསྟན་ཏེ། སོགས་པའི་སྒྲིམ་འགལ་པའི་འབྲས་བུ་དམིགས་པ་དང་། རྒྱ་འགལ་པའི་འབྲས་
 བུ་དམིགས་པ་དང་། འགལ་བས་བྱེད་པ་དམིགས་པ་ནམས་གཟུང་རོ། ། འདི་དག་གིས་ཀྱང་བརྟུན་
 བ་ཅི་རིགས་པར་རང་བཞིན་དང་། བྱེད་པ་བྱེད་པ་དང་། རྒྱ་མི་དམིགས་པ་ནམས་མཚན་པ་ཡིན་
 པ་དེའི་ཕྱིར་ཅ་པའི་དབྱེ་བ་གསུམ་གྱི་ངོ་བོ་ནམ་པ་གསུམ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་མེད་པར་བསྐྱབ་པ་ལ་
 རྒྱས་པ་མེད་པར་བསྟན་པའི་ཕྱིར་དེའི་ཡན་ལག་ཏུ་གྱུར་པ་ནམས་འབད་པ་མེད་པར་དེ་སྟོན་པར་
 བྱེད་པ་ཡིན་པས་འདི་དག་ལོགས་ཤིག་ཏུ་རྒྱས་པ་མེད་པར་བསྟན་པའི་ཕྱིར་འབད་པ་མི་བྱ་སྟེ། ཅ་བ་
 ཆད་པ་ན་ཡལ་ག་ནམས་གནས་བར་མི་འགྱུར་རོ། ། དོན་དམ་པར་ནི་རང་བཞིན་མི་དམིགས་པ་ཁོན་
 ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཅ་བར་གྱུར་པ་ཡིན་ཏེ། བྱེད་པ་ལ་བཞེན་པའི་ཕྱིར་ནམ་པ་གསུམ་ཅ་བ་
 ཉིད་ཏུ་བརྟུན་རོ། ། གལ་ཏེ་འདི་སྒྲིམ་ཏུ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་དམིགས་པའི་མཚན་ཉིད་མ་གྱུར་པ་
 དེའི་ཆེ་མི་དམིགས་པའི་བྱེད་པར་གྱུབ་པར་མི་འགྱུར་རོ། ། དེའི་རྒྱ་དང་བྱེད་པ་དག་གི་
 དམིགས་པའི་མཚན་ཉིད་ཏུ་གྱུར་པའི་ཕྱིར་ཅིའི་ཕྱིར་མི་དམིགས་པའི་བྱེད་པར་དེ་མ་གྱུབ་པར་
 འགྱུར་ཏེ། དེ་དང་འགལ་བ་ལ་སོགས་པ་ནི་དམིགས་པའི་རང་བཞིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཅིའི་ཕྱིར།
 དམིགས་པ་འགྱུབ་པར་མི་འགྱུར་སྟམ་ཏུ་སེམས། རྒྱ་དང་འབྲས་བུ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྟོས་ཏེ། རྒྱ་
 དང་འབྲས་བུ་ཉིད་དང་བྱེད་པར་བྱེད་པ་ཉིད་དང་འགལ་བ་ཉིད་དང་ཞེས་སྟོས་
 དབྱེ་ལོ། ། རྒྱ་དང་འབྲས་བུའི་དངོས་པོ་ནི་མངོན་སུམ་དང་མི་དམིགས་པས་བསྐྱབ་པར་བྱ་བ་ཡིན་ན་
 ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ལ་སོགས་པ་ནི་མི་སྣང་བ་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དེ་དང་ལྟན་ཅིག་རྒྱ་དང་འབྲས་
 བུའི་དངོས་པོ་འགྱུབ་པར་འགྱུར་བ་མ་ཡིན་ནོ། ། བྱེད་པར་བྱེད་པ་དང་བྱེད་པའི་དངོས་པོ་ཡང་
 མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལ་ཡང་དམིགས་པའི་མཚན་ཉིད་ཏུ་གྱུར་པ་མི་དམིགས་པ་སྟོན་ཏུ་འགྲོ་བ་ཅན་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར་རོ། ། འདི་ལྟར་གང་ཞིག་ལོག་པ་ན་གང་ངེས་པར་སྟོན་པ་ནི་དེས་བྱེད་པར་བསྟན་ལ། སྟོན་
 པ་ཡང་དམིགས་པའི་མཚན་ཉིད་ཏུ་གྱུར་པ་མི་དམིགས་པ་མེད་པར་འགྱུབ་པར་མི་འགྱུར་རོ། ། འགལ་

ཚད་མའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་བསྟན་པའི་དཀའ་འབྲེལ།

བ་ཡང་སྤང་དུ་བྱུང་བ་དག་ཁོ་ན་ལ་གྲུབ་པར་འགྱུར་གྱི་མི་སྤང་བ་དག་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། འདི་ལྟར་རེ་
ཞིག་ལྟན་ཅིག་མི་གནས་པའི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་འགལ་བ་ནི་རྒྱ་མ་ཚད་བ་མེད་པར་འབྱུང་བ་ལ་གཞན་
ཡོད་ན་མེད་པའི་ཕྱིར་རྟོགས་ཏེ། མི་དམིགས་པའི་རང་བཞིན་གྱིས་དངོས་པོ་ཡོད་པ་དང་མེད་པ་དག་
ངེས་པར་རྒྱས་སོ། ། སན་ཚུན་སྤངས་ཏེ་གནས་པའི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་འགལ་བ་ཡང་གང་ཡོངས་སུ་
གཙོད་པ་གང་ཞིག་ནམ་པར་བཅད་པ་བ་མེད་ན་མི་འབྱུང་བ་དེ་དག་ལ་ནམ་པར་གཞག་སྟེ། རིམ་དང་
རིམ་མ་ཡིན་པ་དག་ལྟ་བུ་ཡིན་ལ། ཡོངས་སུ་གཙོད་པ་ཡང་མི་སྤང་བ་དག་ལ་སྲིད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །
གལ་ཏེ་དེ་ལྟ་ན་ཡོད་པ་དང་མེད་པ་ལ་སོགས་པ་དག་ཇི་ལྟར་འགལ་བར་འགྱུར་སྟེ། དེ་ལ་གཉི་ག་སྤང་
དུ་བྱུང་བ་ཉིད་དུ་གྲུབ་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། ཉེས་པ་འདི་མེད་དེ། ཡོད་པ་དང་མེད་པ་དག་ལོགས་
ཤིག་ཏུ་ཡོངས་སུ་བཅད་ནས་ཕྱིས་དེ་དག་ནམ་པར་གཅད་པར་བྱ་བ་དང་། ནམ་པར་གཙོད་པར་བྱེད་
པའི་དངོས་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་གསལ་བར་ནམ་པར་གཞག་པར་བྱ་བ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། ། འོ་ན་ཅི་ཞེ་ན།
ལོགས་ཤིག་ཏུ་ཡོངས་སུ་གཙོད་པ་དག་ལ་འོ། ། འདི་ལྟར་ཆོས་ཅན་གཅིག་ལ་དུས་གཅིག་ཏུ་དེ་དག་
འགལ་བར་ནམ་པར་གཞག་གི་ཆོས་ཅན་གཞན་ལ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། བ་ཡང་མེད་པ་ལ་རྟོག་ཡོད་པ་ལ་ནི་
འགལ་བ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་དོ། ། ཆོས་ཅན་གཅིག་ལ་དུས་ཐ་དད་དུ་དེ་དག་འགལ་བ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ་
སྤར་ཡོད་པ་འཇམ་མེད་པ་ནི་ཕྱིས་མེད་པ་འཇམ་ཡོད་པར་མི་སྲིད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དངོས་པོ་གཅིག་ལ་དེ་
དག་ཅིག་ཅར་ཡོངས་སུ་མི་གཙོད་པའི་ཕྱིར་འགལ་གྱི་དེ་ཉིད་དུ་ཡོངས་སུ་མི་གཙོད་པ་དང་ནམ་པར་
མི་གཙོད་པས་ནི་མ་ཡིན་ནོ། ། ཡོངས་སུ་མི་གཙོད་པ་ཇི་ལྟར་ནམ་པར་མི་གཙོད་ཅེ་ན། དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་
ཏེ། གང་ཁོ་ན་ལ་ཆོས་ཅན་དེ་ལ་ཡོངས་སུ་མི་གཙོད་པ་དེ་ཁོ་ན་ལས་དེ་ནམ་པར་གཙོད་པར་འགྱུར་
གྱི། དེ་ལྟ་བུ་མ་ཡིན་ན་དེ་ལས་ཡོངས་སུ་གཙོད་པའི་ཆོས་ཇི་ལྟར་ནམ་པར་གཅད་པར་བྱ་བར་རྒྱས།
དེ་མེད་པར་ནམ་པར་གཙོད་པ་གང་ཡིན་པ་འདི་ཉིད་དེ་ཡོངས་སུ་གཙོད་པ་ཡིན་ལ། གང་ཁོ་ན་གཞན་
གྱིས་དབེན་པ་དེ་ཡོངས་སུ་གཙོད་པ་དེ་ཉིད་དེ་ལ་གཞན་མེད་པ་ཡོངས་སུ་གཙོད་པ་ཡིན་ནོ། ། དེ་ལྟ་
བས་ན་ཆོས་ཅན་གང་གི་དངོས་པོ་མེད་པ་ནམ་པར་གཙོད་པ་དང་དངོས་པོ་ཡོངས་སུ་གཙོད་པ་འདི་

གདོན་མི་བར་སྒྲུང་པར་ལས་སྒྲུང་པར་བྱ་སྟེ། མི་སྒྲུང་བ་ནི་ཡོངས་སུ་གཅད་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་ལ་
 ཡོངས་སུ་མ་བཅད་པ་ནི་དེ་དང་འགལ་བའི་ཆོས་རྣམ་པར་གཅོད་པ་སྟོན་པ་ཡང་མ་ཡིན་ནོ། ། གང་
 གི་དེ་དག་ལ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་མ་ཡིན་པ་ཡོངས་སུ་གཅོད་པའི་ཕྱིར་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་
 རྣམ་པར་གཅོད་པར་གྱུ་པར་འགྱུར་བ་ཆོས་ཅན་སྟེས་བྱ་ཐམས་ཅད་འགའ་ཞིག་ལ་སྒྲུང་བ་ནི་མ་
 ཡིན་ཏེ། དེ་ཉིད་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་ཏུ་ཐལ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། ། དེའི་ཕྱིར་ཆོས་ཅན་མི་
 དམིགས་པས་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་དང་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་མ་ཡིན་པ་ཉིད་དག་འགལ་བར་མི་
 འགྱུ་བ་ལོ། ། རང་གི་རྒྱ་ལ་ནི་གྲུབ་སྟེ། དེ་ལ་ཡང་མ་འོངས་པའི་གནས་སྐབས་ལ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ནི་ད་
 ལྟ་མི་དམིགས་པའི་ཕྱིར་རོ། ། དེ་ལྟ་བུ་ན་སྒྲུང་བ་ཉིད་རྒྱ་དང་འབྲས་བུའི་དངོས་པོར་གྲུབ་པ་ཡིན་ནོ་
 ཞེས་བྱ་བ་འདི་གནས་པ་ཡིན་ནོ། ། གང་གི་བདག་ཉིད་བྱད་པར་བཅས། ། ཞེས་བྱ་བ་ནི་གྲུབ་པར་
 འགྱུར་ཞེས་བྱ་བ་དང་འབྲེལ་ཏོ། ། དེ་ལ་བདག་ཉིད་ནི་རང་བཞིན་ནོ། ། བྱུ་པར་དང་ལྟན་ཅིག་འཇུག་
 པས་ན་བྱད་པར་བཅས་སོ། ། དེ་ལ་བྱད་པར་ནི་སྐལ་བ་རྣམ་པ་གསུམ་དང་བྲལ་བ་ཉིད་དོ། ། དེས་ན་མི་
 དམིགས་པ་འདི་དག་ཅེས་བྱ་བ་ནི་རྒྱ་ལ་སོགས་པ་མི་དམིགས་པ་རྣམས་སོ། ། ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་
 ཉིད་ནི་འགའ་ཞིག་དང་ལྟན་ཅིག་རྒྱ་དང་འབྲས་བུའི་དངོས་པོ་དང་འགལ་བ་དང་བྱུ་པར་བྱ་བ་
 དང་བྱུ་པར་བྱེད་པའི་དངོས་པོར་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་དང་། དམིགས་པའི་རྒྱ་གཞན་ཡོད་ན་ཡང་ལ་
 ལར་རེས་འགའ་མངོན་སུམ་ཉིད་ཏུ་མ་གྲུབ་པའི་ཡང་ཕྱིར་རོ། ། དགག་པའི་ཡན་ལག་གཞན་ཡང་
 མེད་། ། ཅེས་བྱ་ནི་མི་དམིགས་པའི་བྱུ་པར་མ་གཏོགས་པ་ལོ། ། གཞན་ཡང་བྱད་པར་མེད་པའི་རང་
 གི་མི་དམིགས་པ་སྦྱོར་བ་ན་ཏེ་ཅང་ཐལ་བར་འགྱུར་བ་ཐོག་ཏུ་བབ་པའི་སྒོ་ནས་མ་རེས་པ་ཉིད་ཏུ་
 བསྟན་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་མ་མཐོང་བ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྦྱོས་ཏེ། མ་བག་མར་ལེན་པ་ལ་སོགས་
 པ་ཞེས་བྱ་བའི་སོགས་པའི་སྐྱས་པ་མའི་དགའ་བ་ཉམས་སུ་སྦྱོང་བ་གཟུང་ངོ། ། དེ་ལྟ་ཡིན་དང་ཁྱོད་
 ན་ལ་ཐུག་ཉིད་ཏུ་འགྱུར་རོ་སྟུམ་ཏུ་བསམས་པ་ཡིན་ནོ། ། རི་རྒྱ་དུ་གལ་ཏེ་འདིར་བྱེད་ཅག་གི་མིག་
 རུལ་གྱིས་མ་དམིགས་པས་དོན་སྟོང་བར་བྱེད་ན། ཡའི་ཐ་སྙད་ཀྱི་རྒྱ་མཚན་ཡང་མི་འཇུག་པར་ཐལ་

ཚད་མའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་བསྟན་པའི་དགའ་འབྲེལ།

བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རྒྱ་ཁྱོད་ཉིད་ཉམས་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་བཤད་པ་བཞིན་ནོ། ། འདིར་གཞན་གྱི་
 ལན་དོགས་པར་བྱེད་པ་ནི། རྒྱུར་བཞིན་པ་དེའི་འབྲས་བུ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྟེ། མ་བག་མར་ལེན་
 པ་ལ་སོགས་པ་དེའི་འབྲས་བུ་ཞེས་བྱ་བའི་རྒྱུ་ཕྱིར་རྗེས་སུ་དཔག་པའི་ཚད་མས་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་རྒྱ་
 དེ་མེད་པར་ཐལ་བར་འགྱུར་བ་དེ་མི་དམིགས་པས་གྲུབ་པ་མ་ཡིན་ནོ། ། དེ་མེད་ཀྱང་ཞེས་བྱ་བ་ལ་
 སོགས་པས་འབྲས་བུའི་གཏན་ཆོག་མའདི་འབྲུལ་བ་ཉིད་དུ་སྟོན་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་མེད་ཅེས་བྱ་བ་ནི། མ་
 བག་མར་ལེན་པ་ལ་སོགས་པ་དེ་མེད་པར་རོ། ། དེ་བཞིན་དུ། གང་ལ་མ་བག་མར་བྱིན་པ་དེ་དག་
 དགའ་བ་ཉམས་སུ་སྤྱོད་བ་མེད་པར་བྱུང་མེད་གཤམ་མ་འགའ་ཞིག་སྟེས་བྱ་གཞན་དང་སྤྱད་པར་བྱ་
 ཞེས་བྱ་བའི་འབྲས་བུ་དམིགས་པས་དེ་བཞིན་དུ་ཁྱོད་ཀྱི་མ་ལ་ཡང་འགྱུར་བས་རྗེས་སུ་དཔག་པ་མ་
 གྲུབ་པོ། ། དེ་ལྟ་ཡིན་དང་ཁྱོད་ནལ་ལྷག་དུ་ཐལ་བར་བསྒྲིག་པར་དགའོ། ། སྟོབ་དཔོན་ཆོས་ཀྱི་གྲགས་
 པས་ཀྱང་ཁྱད་པར་ཅན་གྱི་པའི་ཐ་སྟངས་ཀྱི་རྒྱ་མཆན་མེད་པར་ཐལ་བར་འགྱུར་བ་བཞིན་པར་འདོད་
 པའི་ཕྱིར་ནལ་ལྷག་ཉིད་ཐལ་བར་འགྱུར་བ་ཁོ་ན་མཛད་དོ། ། གལ་ཏེ་དེ་ནི་གཞན་དམིགས་པས། །
 ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པས་གཞན་གྱི་ལན་དོགས་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ཏེ། སྟེས་བྱ་གཞན་དག་གིས་དམིགས་
 པ་ནི་གཞན་དམིགས་པས་སོ། ། དེ་ནི་ཞེས་བྱ་བ་ནི་མ་བག་མར་ལེན་པ་ལ་སོགས་པའོ། ། དེ་ནི་མེད་
 པར་རྟོགས་མ་ཡིན། ། ཞེས་བྱ་བ་ལ་འོ་ན་ཅེ་ཞེ་ན། ཡོད་པ་ཉིད་དུ་འོ། ། འདིར་གཞན་གྱིས་དམིགས་པ་
 མ་གྲུབ་པར་བསྟན་པའི་ཕྱིར། འོ་ན་ཏེ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྟོས་ཏེ། ཇི་ལྟར་ཞེས་ངེས་པ་ལས། གཞན་
 གྱིས་སྟོས་པ་ཉེ་བར་བསྟན་ཕྱིར་ན། ། ཞེས་བྱ་བ་ལ་གྲུབ་ཅེས་སྐབས་དང་སྦྱར་རོ། ། ཏ་ཅང་ཐལ་བར་
 འགྱུར་བའི་ཕྱིར་ཉེ་བར་བསྟན་པ་མ་ངེས་པར་བསྟན་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར། ཀུན་མཁྱེན་ལ་ཡང་འདི་ཅིས་
 མེད། ། ཅེས་བྱ་བ་སྟོས་ཏེ། འདི་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཉེ་བར་བསྟན་པའོ། ། ཀུན་མཁྱེན་ལ་ཡང་ཅིའི་ཕྱིར་མེད་
 དེ་འོན་ཀྱང་ཡོད་པ་ཁོ་ནའོ། ། དེ་ལ་གལ་ཏེ་མ་བག་མར་ལེན་པ་ལ་སོགས་པའི་ཉེ་བར་བསྟན་པ་ཚད་
 མར་བྱེད་ན་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཡོད་དོ་ཞེས་བྱ་བའི་ཁོ་བོ་ཅག་གིས་ཉེ་བར་བསྟན་པ་འདི་ཡང་ཅིའི་
 ཕྱིར་ཚད་མར་མི་བྱེད་དེ་ཁྱད་པར་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། ། གཞན་ཡང་རང་གི་ཆོག་ཉིད་ཀྱིས་ཉེ་བར་

བསྟན་པ་ཚད་མ་མ་ཡིན་པར་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་སྟོན་པ་ནི། སྒྲིམ་བྱ་ནམས་ཀྱང་ཞེས་བྱ་བ་ལ་
 སོགས་པ་སྟེ། དེ་ལྟར་རེ་ཞིག་ཁྱད་པར་མེད་པ་ནི་མ་ངེས་པའི་ཕྱིར་དང་། ཁྱད་པར་དང་བཅས་པ་ཡང་
 མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་རང་གི་དམིགས་པ་ལོག་པ་ནི་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་མེད་པར་སྒྲུབ་པ་ལ་ཚད་མར་
 རིགས་པ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བསྟན་ཟིན་ནོ། ། ད་ནི་སྒྲིམ་བྱ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དམིགས་པ་ལོག་པ་མ་གྲུབ་
 པའི་ཕྱིར་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་མེད་པར་སྒྲུབ་པ་ལ་ཚད་མ་ཉིད་ཏུ་རིགས་པ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་
 འདི་བསྟན་པའི་ཕྱིར། ཡང་ན་ཉེ་བར་བསྟན་འདི་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྟོན་ཏེ། ཉེར་བསྟན་ཞེས་བྱ་
 བ་ནི་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་སྟོན་པར་བྱེད་པ་ཞེས་བྱ་བ་ལྟག་མཐོ། ། ཡང་ན་ཉེ་བར་བསྟན་པ་འདིའི་
 ཚད་མ་ཞེས་བྱའོ། ། སེམས་ཅན་ཀུན་གྱིས་བདག་མཐོང་ན། ། ཞེས་བྱ་བ་ནི་སེམས་ཅན་ཀུན་གྱི་རང་
 བཞིན་མཐོང་བ་ནའོ། ། ཁོ་ཤོ་ཅག་གི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་བདག་མཐོང་བ་ཡོད་པ་ཉིད་དོ་ཞེ་
 བ། དེ་མཐོང་བ་ཐམས་ཅད་ཅེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྟོན་ཏེ། དེ་མཐོང་བ་ནི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་
 ཀྱིས་བདག་མཐོང་བའོ། ། དེ་ལྟ་མིན་ན་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་བདག་མཐོང་བ་
 མེད་ནའོ། ། ཡོད་པ་བཞིན་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཡུལ་ལ་སོགས་པས་བསྐྱལ་པའི་དངོས་པོའི་ཡོད་པ་བཞིན་ཏེ།
 ཡོད་པ་ལྟ་བུའོ། ། འདི་རྒྱད་ཏུ་བསྟན་པ་ཡིན་ཏེ། ཇི་ལྟར་ཡུལ་ལ་སོགས་པས་བསྐྱལ་པའི་དངོས་པོ་མི་
 དམིགས་པ་ཡིན་ན་ཡང་དེ་ཡོད་པར་ཐེ་ཆོམ་ཟ་བ་བཞིན་ཏུ་དངོས་པོ་ཡོད་ན་ཡང་མི་དམིགས་པའི་
 ཕྱིར་དེ་ལྟར་སྒྲིམ་བྱ་གཞན་ལ་ཡོད་པའི་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་ཡུལ་ཅན་ལ་ཡང་ཐེ་ཆོམ་ཉིད་ཏུ་
 རིགས་པ་ཡིན་ནོ། ། ཡང་ན་དོན་ནི་འདི་ཡིན་ཏེ། ཇི་ལྟར་མི་དམིགས་ན་ཡང་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་
 ཡོད་པ་ལ་ཐེ་ཆོམ་ཟ་བ་དེ་བཞིན་ཏུ་དམིགས་ན་ཡང་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་ཡུལ་ཐེ་ཆོམ་བྱ་བ་ཡིན་
 ཏེ། གཉིས་ཀ་ཡང་རང་བཞིན་གྱིས་བསྐྱལ་བས་མི་དམིགས་པར་སྲིད་པའི་ཕྱིར་རོ། ། འོན་ཏེ་དངོས་པོ་
 ཡོད་པ་ལ་ཡང་ཐེ་ཆོམ་རིགས་པ་མ་ཡིན་ནམ། གང་གི་ཕྱིར་དངོས་པོ་ཡོད་པ་ལ་དེ་མི་དམིགས་པ་
 མཐོང་བའི་ཕྱིར་རེས་འགའ་འགྱུར་རོ་སྟུང་ཏུ་སྲིད་པའི་ཕྱིར་རོ། ། ཚུལ་རྟོག་མཐོང་བ་འགའ་ཞིག་ལ་
 ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་སྲིད་པ་ཡང་མ་ཡིན་ནོ། ། མི་སྲིད་པའི་དངོས་པོ་ལ་རྟོག་པ་དང་ལྡན་པ་ཐེ་ཆོམ་

ཆད་མའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་བསྟན་པའི་དཀའ་འབྲེལ།

ཟ་བར་རིགས་པ་ཡང་མ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། འགའ་ཞིག་ཀྱང་མཁྱེན་ཡིན་པ་ན། ། ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་
སྒྲིལ་ཏེ། རིང་ཉིད་ཀྱིས་ཞེས་བྱ་བ་ནི། གཞན་གྱི་བྱ་བ་མཐའ་ལས་སྤངས་ནས་བཞིན་པ་ཡིན་ནོ། ། རང་
ཉིད་ཅེས་བྱ་བ་བསྟན་པ་ནི་བདག་གིས་ཞེས་བྱ་བ་ལོ། ། བདག་ཉིད་ཅེས་བྱ་བ་ནི་སྦྱེས་བྱ་ལོ། ། གསལ་བ་
ཞེས་བྱ་བ་ནི་བདག་ནི་སེམས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་གསལ་བའི་དེ་དག་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། ། འདི་
ལྟར་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པའི་པ་འདི་ཉིད་སྟབས་པ་ཡིན་ནོ། ། དེ་ཡང་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་
པ་ལོ། ། གལ་ཏེ་འདི་སྟམ་དུ་ཚུ་རོལ་མཐོང་བ་ནམས་ཁོ་ན་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་སྟབས་བཞིན་པར་འདོད་པ་
ཡིན་གྱི་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ནམས་ནི་མ་ཡིན་ནོ། ། དེས་ན་དོགས་པར་མི་འགྱུར་རོ་སྟམ་དུ་སེམས་
ན། དེ་གཅིག་ཡོངས་སུ་དོར་བ་ལ། ། ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྒྲིལ་ཏེ། གལ་ཏེ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་དེ་
ཡོངས་སུ་སྤངས་ནས་ཚུ་རོལ་མཐོང་བ་གཞན་དག་གིས་མི་དམིགས་པས་གཏན་ཆོགས་ཉིད་དུ་ལས་
ལེན་ན་དེའི་ཆོ་མཇེས་པ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། དེ་ནི་རང་གི་མི་དམིགས་པ་བཞིན་དུ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་
མེད་པ་དང་ལྟན་ཅིག་མེད་ན་མི་འབྱུང་བའི་མཆན་ཉིད་ཀྱིས་འབྲེལ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། ། གཞན་
ཀྱིས་ཡོངས་སུ་མི་ཤེས་ཕྱིར། ། ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པས་འབྲེལ་བ་མེད་པ་དེ་ཉིད་སྟབས་པར་བྱེད་དོ། ། དེ་
ལྟར་མི་དམིགས་པ་ཞེས་བྱ་བའི་ཆད་མ་མཇེས་པ་ཉིད་དང་། མ་གྲུབ་པ་ཉིད་དུ་བསྟན་ཏོ། ། ད་ནི་
དངོས་པོ་མེད་པའི་ཆད་མས་ལུལ་དུ་བྱས་པའི་ངོ་བོ་ཡིན་ཕྱིར་ཞེས་བྱ་བའི་གཏན་ཆོགས་འདི་ཐེ་ཆོམ་
ཟ་བའི་མ་གྲུབ་པ་ཉིད་དུ་བསྟན་པའི་ཕྱིར། ཚུ་རོལ་མཐོང་བ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྒྲིལ་ཏེ། ཚུལ་རོལ་
མཐོང་བ་མཁས་པའི་སྟོ་ཅན་འགའ་ཞིག་ཀྱང་རེས་འགའ་རྗེས་སུ་དཔག་པ་ལས་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་
པ་རྟོགས་སོ་ཞེས་བྱ་བ་བྲིད་པའི་ཕྱིར་དངོས་པོ་མེད་པའི་ཆད་མས་ལུལ་དུ་བྱས་པའི་ངོ་བོ་ཡིན་པའི་
ཕྱིར་ཞེས་བྱ་བའི་གཏན་ཆོགས་འདི་ཐེ་ཆོམ་ཟ་བའི་མ་གྲུབ་པ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། འདི་ལྟར་རིག་བྱེད་ཀྱི་སྟུ་
དང་། འི་དང་། ལུས་དང་། རྡོ་རྗེ་ལ་སོགས་པ་སྐད་ཅིག་མ་ཉིད་དང་། བདག་མེད་པ་ཉིད་ལ་སོགས་པར་
གསལ་རབ་ཀྱང་བྱེད་ཅག་སྟོད་པ་བ་ཕྱགས་ནམས་ཀྱིས་མ་མཆོན་པ་ན། ། ཁོ་བོ་ཅག་གིས་སྟབས་པར་
བྱེད་པ་རྟེན་པ་བསྟན་པའི་སྟོ་ནས་བསྟབས་པ་དེ་བཞིན་དུ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ལ་གལ་ཏེ་དེ་ལྟར་

སྐྱབ་པར་བྱེད་པ་མི་དམིགས་པ་དེ་ལྟ་ན་ཡང་སྤྱིད་པའི་ཕྱིར་ཐེ་ཆོམ་བཟུང་བས་དེའི་ཕྱིར་ཚད་མ་ལྟ་དང་
 བྱལ་བའི་རང་བཞིན་གྱི་དངོས་པོ་མེད་པའི་ཚད་མས་ཡུལ་དུ་བྱས་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་མ་གྲུབ་སྟེ། ཐེ་ཆོམ་
 ཟ་བའི་ཕྱིར་རོ། ། གང་ལ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཚད་མ་མེད་པ་ལ་ལོ། ། གཞན་ཡང་ཚུ་རོལ་མཐོང་བ་ཐམས་
 ཅད་ལ་ཐམས་ཅད་མཐུན་པ་བསྐྱབ་པ་ལ་ཇེས་སུ་དཔག་པ་མེད་དུ་རྒྱལ་མོད། དེ་ལྟ་ན་ཡང་གཏན་
 ཚིགས་མ་ངེས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བསྟན་པའི་ཕྱིར། ཇེས་སུ་དཔག་པ་མེད་ན་ཡང་། ། ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་
 པ་སྟོས་ཏེ། དངོས་པོའི་རྒྱ་མ་ཡིན་པ་དང་བྱབ་པར་བྱེད་པ་ཡང་མ་ཡིན་པའི་ཚད་མ་དེ་རི་ལྟར་འདི་
 ལྡོག་པ་ན་ཡང་དངོས་པོ་ལྡོག་པར་འགྱུར་ཞེས་སྟར་བསྟན་ཟིན་ཏོ། ། འདི་ལྟར་ལྷགས་ཀྱི་གོང་བུའི་མེ་
 ལ་སོགས་པ་དུ་བ་ལ་སོགས་པའི་འབྲས་བུ་མི་ཚྫོམ་པ་ཁང་པའི་ནང་གི་ཕྱགས་ན་གནས་པ་ལ་ནགས་
 མེད་པའི་ཕྱིར་ཇེས་སུ་དཔག་པ་མི་སྟེ་ལ་དེའི་ཡོད་པ་ཡང་མི་ལྡོག་པའི་ཕྱིར་མེད་པ་ཡང་མི་ངེས་པ་དེ་
 བཞིན་དུ་ཐམས་ཅད་མཐུན་པ་མེད་པར་སྐྱབ་པ་ལ་ཇེས་སུ་དཔག་པ་མེད་ན་ཐེ་ཆོམ་བཟུང་བ་ཡིན་ནོ། །
 དེའི་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཇེས་སུ་དཔག་པ་མེད་པས་སོ། ། མེ་ལ་སོགས་པ་གང་གིས་དུ་བ་ལ་སོགས་པའི་
 འབྲས་བུ་མི་ཚྫོམ་པ་དེ་ལ་དེ་རྟེན་ཅེས་བྱ་ལ། འདི་ནི་དུ་བ་ལ་སོགས་པའི་འབྲས་བུ་མི་ཚྫོམ་པ་ཡང་
 ཡིན་ལ་མེ་ཡང་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཆིག་ནམ་པར་སྒྱུར་རོ། ། དེའི་ཡོད་པ་ཉིད་བཞིན་ཏེ་ཡོད་པ་ཉིད་ལྟ་བུའོ། །
 རེས་འགའ་དམིགས་པའི་དོན་ལ་ནི། ། ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པས་གཞན་གྱིས་ལྷགས་ཀྱི་གོང་བུ་ལ་
 སོགས་པའི་དཔེ་ཐེ་ཆོམ་བཟུང་བའི་རྒྱུར་དམིགས་པར་སྟོན་ཅིང་ཐམས་ཅད་མཐུན་པ་ལ་ཡང་དེ་མེད་
 པའི་ཕྱིར་ཐེ་ཆོམ་མི་རིགས་སོ་ཞེས་བསྟན་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་གཏན་ཚིགས་མ་ངེས་པ་ཉིད་སྐྱབ་པར་
 བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། ། དོན་གང་ཞིག་སྟར་རེས་འགའ་དམིགས་པས་དེ་ཉིད་ལ་ཐེ་ཆོམ་བྱ་བར་རིགས་ཏེ།
 དཔེར་ན་མཐོ་ཡོར་ལ་མི་བཞིན་དུ་དེ་གཉི་གའི་ཆ་ལ་དམིགས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། གཞན་དུ་ན་གང་ཅུང་
 ཟད་མ་མཐོང་བ་དེ་ཐམས་ཅད་ཐེ་ཆོམ་གྱིས་དམིགས་པར་འགྱུར་རོ། ། དེ་ལྟ་ཡིན་དང་ཆ་གཉིག་ལ་
 དམིགས་པ་ཉིད་གྱིས་ངེས་པར་འགྱུར་རོ། ། དེས་ན་ལྷགས་ཀྱི་གོང་བུའི་མེ་ལ་སོགས་པ་ཐེ་ཆོམ་བཟུང་བར་
 རིགས་ཀྱི་ཐམས་ཅད་མཐུན་པ་ལ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ་དེ་ནི་རེས་འགའ་ཡང་མ་དམིགས་པའི་ཕྱིར་རོ། ། རྣམ་

ཆད་མའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་བསྟན་པའི་དཀའ་འབྲེལ།

པ་འདི་དག་ཅེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པས་ལན་འདེབས་པར་བྱེད་དོ། ། གལ་ཏེ་རེས་འགའ་དམིགས་པའི་
དོན་ལ་ཐེ་ཆོམ་ཟ་བ་ལ་གཞན་དུ་མེད་པར་ངེས་པ་ན་དེའི་ཆེ་རིགས་པ་འདི་ཉིད་ཀྱིས་བྱེད་ཅག་གིས་
མ་བག་མར་ལེན་པ་ལ་སོགས་པ་ཐེ་ཆོམ་མེད་པར་འགྱུར་ཏེ། གང་གིས་འདི་ལ་ཡང་བྱེད་ཀྱིས་མེད་
པར་ངེས་པར་མི་འགྱུར་བ་བྱེད་ཀྱིས་རེས་འགའ་སྤར་མ་བག་མར་ལེན་པ་དམིགས་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །
དེ་ལ་ཚོལ་བ་དང་ལན་ལྷག་མ་ནི་སྤར་བཞིན་དུ་བཞེད་པར་བྱའོ། ། གློ་ལྟན་ཞེས་བྱ་བ་ནི་བཞད་གང་
དུ་བྱེད་པའི་ཆོག་གོ། དེ་ལྟར་འོ་ན་ཐེ་ཆོམ་རྒྱ་མཚན་མེད་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། དེས་ཀྱིས་ཞེས་བྱ་བ་
ལ་སོགས་པ་སྒྲོས་ཏེ། ཆད་མ་མེད་པ་ནི་དངོས་པོ་ཡོད་པ་དང་མེད་པ་གཉིས་ཀ་ལ་ཡང་མཐོང་བའི་
ཕྱིར་རྣམ་པར་མི་གནས་པ་ཡིན་ཏེ། དེས་ན་ཡོད་པ་དང་མེད་པར་ངེས་པ་མི་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར་ཐེ་ཆོམ་དུ་
བཞེད་དོ། ། ཇི་སྐད་དུ། དམིགས་པ་དང་མི་དམིགས་པར་རྣམ་པར་མི་གནས་པའི་ཕྱིར་བྱད་པར་ལ་
སྒྲོས་པའི་རྣམ་པར་སྟོད་པ་ནི་ཐེ་ཆོམ་མོ་ཞེས་སྟེན་བ་ལྟ་བུའོ། ། འདི་སྟམ་དུ་དངོས་པོ་ཡོད་པ་དང་མེད་
པ་གཉི་ག་ལ་ཡང་ཆད་མ་ལྟོག་པར་མཐོང་བ་མ་ཡིན་ནོ་སྟམ་དུ་སེམས་ན། དངོས་པོ་ཡོད་ཀྱང་ཞེས་བྱ་
བ་ལ་སོགས་པ་སྒྲོས་ཏེ། འདི་སྟམ་བྱམ་པ་ལ་སོགས་པའི་དངོས་པོ་ཡོད་ཀྱང་མིག་མ་ཆང་བ་ལ་ཆད་མ་
མི་འདུག་ལ། མིག་ལ་སོགས་པ་དེ་དག་མ་ཆང་བ་མེད་ན་ཡང་ཡུལ་ཞེས་བྱ་བའི་དངོས་པོ་མི་ཉེ་བ་
ཉིད་ཀྱིས་མེད་ན་ཡང་མི་འདུག་གོ་ཞེས་རྣམ་མ་དང་སྟུར་རོ། ། དཔེར་ན་རུང་བའི་ཡུལ་ན་མི་ཉེ་བའི་
བྱམ་པ་ལ་སོགས་པ་བཞིན་ནོ། ། འབའ་ཞིག་ཅེས་བྱ་བ་ནི་བཟླར་རུང་བའི་བྱད་པར་དང་བྲལ་བའོ། །
གཉིས་སྟ་མཐོང་བའི་ཕྱིར་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཡོད་པ་དང་མེད་པ་ལ་ཡང་ངོ་། ། དེས་ན་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དེའི་
ཕྱིར་རོ། ། མཆོག་ཅེས་བྱ་བ་ནི་དགེ་བའི་ཅ་བ་མཚམས་སྟུར་བའི་རྒྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། ། འདི་སྟམ་
ལོག་པའི་ལྟ་བུས་དགེ་བའི་ཅ་བ་རྒྱན་བཅད་པ་རྣམས་ལ་ཐེ་ཆོམ་དང་ཡོད་པར་སྟམ་བ་དག་གིས་དགེ་
བའི་མཚམས་སྟུར་བ་བཞེད་པ་ཡིན་ཏེ། མཚམས་ནི་ཐེ་ཆོམ་ཡོད་ལྟ་བུས། ཞེས་བཤད་པའི་ཕྱིར་རོ། །
དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་དེ་དང་དར་སྟོབ་དཔོན་རྣམས་ཀྱིས་ཐེ་ཆོམ་སྟེད་པ་ཡིན་ནོ། ། གལ་ཏེ་ཡོད་པ་ལ་ཆད་
མ་ཅི་ཡོད་ཅེ་ན། དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་ཐེ་ཆོམ་ཡིན་ལ་རག་མོད། ། འདི་སྟམ་དུ་གལ་ཏེ་ཐམས་ཅད་མཐེན་

བ་ཡོད་ན། ཅིའི་ཕྱིར་རེས་འགའ་འགའ་ཞིག་གིས་དམིགས་པར་མི་འགྱུར། གལ་ཏེ་འདི་ཚུ་རོལ་མཐོང་
 བས་ཀྱང་ཉུ་མི་དམིགས་པ་ཞེས་པ་དེ་ལྟ་ན་ཡང་དེའི་འབྲས་བུ་འགའ་ཞིག་གིས་ཅིའི་ཕྱིར་མི་འདྲི་ན།
 མིག་ལ་སོགས་པ་ནམས་མངོན་སུམ་མ་ཡིན་པ་ན་དེའི་འབྲས་བུའི་ཤེས་པ་ཡང་མངོན་སུམ་མ་ཡིན་
 པ་ཉིད་དུ་འགྱུར་རོ་སྟུང་དུ་སེམས་ན། དེའི་ཕྱིར་དེ་ནི་ཡོད་ཀྱང་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྟོས་ཏེ། མི་
 མཐོང་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དངོས་སུ་ཞེས་བྱ་བ་དང་འབྲེལ་བར་བྱའོ། ། གང་གིས་དམིགས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་
 ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་མེད་པར་འགྱུར་གང་ཅུང་ཟད་ཡོད་པ་དེ་ཐམས་ཅད་དམིགས་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །
 རྟེན་བྱ་གཞན་ལ་ཡོད་པའི་ནམ་པར་རྟོག་པ་ཡོད་ན་ཡང་གཞན་དག་གིས་མི་དམིགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །
 གང་གིས་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་འབྲས་བུ་མི་དམིགས་པས་མེད་པར་འགྱུར་བ་གདོན་མི་ཟ་བར་རྒྱ་
 ནམས་ནི་རྟེན་བྱ་འབྲས་བུ་རྩོམ་པར་འགྱུར་བ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། དུ་བའི་འབྲས་བུ་མི་རྩོམ་པའི་ལྷགས་
 གྱི་གོང་བུའི་མི་ལ་སོགས་པ་མཐོང་བའི་ཕྱིར་རོ། ། རྒྱ་ནམས་ནི་རྟེན་བྱ་འབྲས་བུ་དང་ལྡན་པ་མ་ཡིན་
 བམ། དེ་ལྟར་ན་ཡང་དེའི་འབྲས་བུ་མེད་པར་ངེས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། གང་གིས་འབྲས་བུ་མ་དམིགས་པས་
 དེའི་མེད་པར་གྲུབ་པར་འགྱུར་བ་འབྲས་བུ་ཐམས་ཅད་རྟེན་བྱ་ཡང་སྤང་བ་ཉིད་ཀྱིས་བྱུང་བ་མ་ཡིན་
 ཏེ། འབྲས་བུ་རྟེན་བྱ་ཡང་མ་མཐོང་བའི་ཕྱིར་གཞན་གྱི་རྟོག་པ་ལས་བྱུང་བའི་ཆགས་པ་བཞིན་ནོ། །
 དཔེར་ན་རྟེན་བྱ་གཞན་གྱི་རྟོག་པ་ལས་བྱུང་བ་སྟེ་ཚུལ་བཞིན་མ་ཡིན་པ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ལས་བྱུང་
 བའི་ཆགས་པ་ཡང་མི་དམིགས་པ་ཡིན་ཏེ་འདི་ནི་མེད་པར་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། ཡང་ན་འབྲས་བུ་མ་
 འོངས་པ་ཡོད་ན་ཡང་དེའི་རྒྱ་དབང་པོ་ལས་འདས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དེའི་རྗེས་སུ་འགོ་བ་དང་ལྷོག་པ་
 མ་བཟུང་བའི་རྟེན་བྱ་དེ་ལ་རྗེས་སུ་དཔོག་པ་སྟེ་བ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་རོ། ། དེ་བཞིན་དུ་ཐམས་ཅད་
 མཁྱེན་པ་ཡོད་ན་ཡང་རྗེས་སུ་དཔག་པ་ལས་གྲུབ་པར་འགྱུར་བ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བར་སྲིད་པ་ཡིན་
 ནོ། ། ལྷན་སྟོབས་མཐོང་བ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སྟོ་ཉིད་མཐོང་བ་ནི་སྟོས་མཐོང་བ་སྟེ། རྩོངས་པའི་སྟོས་མཐོང་
 པ་གང་དག་ལ་ཡོད་པ་དེ་དག་ལ་དེ་སྐད་ཅེས་བྱའོ། ། གཞན་ཡང་རི་ལྟར་ཚད་མ་དངོས་པོའི་རྒྱ་མ་
 ཡིན་ཞིང་ཁྱབ་ཀྱི་བྱུང་བར་བྱེད་པ་ཡང་མ་ཡིན་པར་སྤང་བ་སྟུང་བ་ཡིན་ཏེ། དེ་རི་ལྟར། རྒྱ་མ་ཡིན་

ཚད་མའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་བསྐྱུས་པའི་དཀའ་འབྲེལ།

ཞིང་བྱུང་པར་བྱེད་པར་གྱུར་པ་མ་ཡིན་པའི་རྗེས་སྤྲུག་པའི་འདི་ལོག་ན་དངོས་པོ་ལྟོག་པ་ཡིན་སྟེ་
དུ་སེམས་པ་ཡིན་ནོ། འདི་ནི་རྒྱ་མ་ཡིན་པ་ཡང་ཡིན་ལ། བྱུང་པར་བྱེད་པ་མ་ཡིན་པ་ཡང་ཡིན་པས་དེ་
སྐད་ཅེས་བྱའོ། ། རྒྱ་མ་ཡིན་པ་དང་བྱུང་པར་བྱེད་པ་མ་ཡིན་པའི་རྗེས་སྤྲུག་པ་ཞེས་བྱ་བའི་ཚད་
མ་ལྟོག་པ་ན་དངོས་པོ་ལྟོག་པར་མཐོང་བ་ཉིད་དོ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ཡང་བཟོད་བར་མི་རུས་ཏེ། མཐོང་བ་
ལ་ནི་མི་འཐད་བ་ཞེས་བྱ་བ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་དགོས་པ་ལ། དེ་ལོག་ན་ཡང་དོན་ཡོད་པར་མཐོང་
སྟེ་ཞེས་བྱ་བ་སྟོས་ཏེ། རྗེས་སྤྲུག་པའི་འདི་ལོག་པ་ཡིན་ན་ཡང་དངོས་པོ་འདི་ཡོད་པར་ཡང་མཐོང་
སྟེ། དཔེར་ན་ལྷགས་ཀྱི་གོད་བྱའི་མེ་བཞིན་ནོ་ཞེས་སྟར་བསྟན་བྱེད་ཏོ། ། དེ་ལྟར་རྒྱས་པར་ཐམས་ཅད་
མཐུན་པ་མེད་པར་སྐྱབ་པར་བྱེད་པའི་གཞོད་པར་བྱེད་པའི་ཚད་མ་མེད་པར་བསྟན་ནས་མཐུག་སྟེད་
པར་བྱེད་པ་ནི། དེའི་ཕྱིར་ཀྱན་མཐུན་ཡོད་པ་ལ། ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྟོས་ཏེ་འདི་སྟུང་དུ་རི་ལྟར་
ཁོ་ལོ་ཅག་ལ་གཞོད་པར་བྱེད་པའི་ཚད་མ་རུང་ཟད་ཀྱང་མེད་པ་དེ་ལྟར་ཁྱེད་ཅག་ལ་ཡང་དེ་སྐྱབ་པར་
བྱེད་པ་མེད་དོ་སྟུང་དུ་སེམས་ན། འདིའི་སྐྱབ་བྱེད་ནི་ཞེས་བྱ་བ་སྟོས་སོ། ། ཡན་ལག་གསལ་བ་མ་ལུས་
པ། ། རྒྱས་པར་ཤེས་པ་སྐྱབ་པར་བྱེད། ། ཅས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གང་སྟུང་པ་དེ་ལ། མ་ལུས་དོན་ནི་
ཡོངས་ཤེས་པའི། ། ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྟོས་ཏེ། བསམ་པ་འདི་ཡིས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དགོངས་པ་འདིས་
སོ། ། འདི་ཡང་གང་ཡིན་ཞེ་ན། མཐོ་རིས་ཐར་བ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྟོས་ཏེ། རེ་ཞིག་ཁོ་ལོ་ཅག་
གིས་བཅོམ་ལྷན་འདས་གཙོ་བོར་མཐོ་རིས་དང་ཐར་བ་ཐོབ་པར་བྱེད་པའི་རྒྱ་སྐྱབ་པར་བྱེད་ལ། གང་
ཡང་འདིའི་མ་ལུས་པའི་ཡོངས་སྤྲུག་ཤེས་པ་པོ་ཉིད་ཡིན་པར་ཤེས་པར་སྐྱབ་པར་བྱེད་པ་དེ་ནི་ཞལ་ལས་
བྱུང་བ་ཡིན་ཏེ། གཞན་དུ་ཡང་བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་མཐུན་པ་འཐུག་པ་ལ་གཞོད་པར་བྱེད་པའི་
ཚད་མ་མེད་པའི་ཕྱིར་ནོ། ། དངོས་སྤྲུག་དོན་མ་ལུས་པ་ཡོངས་སྤྲུག་ཤེས་པའི་ཕྱིར་ཐམས་ཅད་མཐུན་པར་
འགྱུར་བ་ལ་འགས་ཀྱང་མི་གཞོད་པའི་ཕྱིར་དེ་ན་རྟོག་པ་དང་ལྷན་པ་དེ་སྟོང་བར་རུས་པ་མ་ཡིན་ནོ། །
འོན་ཀྱང་དེ་དག་ཐམས་ཅད་མཐུན་པ་ཐོབ་པ་དོན་དུ་གཉེར་བ་དེ་དག་དེའི་དོན་དུ་འཐུག་པར་
རིགས་པ་ཡིན་ནོ། ། ཞེས་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། ། དེའི་ཕྱིར་དེ་ལྟར་གཞོད་པར་བྱེད་པའི་ཚད་མ་མེད་ཅིང་

འཆད་པར་འགྱུར་བ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་སྐྱབ་པར་བྱེད་པ་ཡང་གསལ་བ་ཡོད་པ་ན། རྒྱུས་བྱ་
 ཐམས་ཅད་འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་པ་དང་མ་རིག་པས་བསྐྱེད་པ་ཡིན་ཞོ་ཞེས་བྱེད་ཅག་ངེས་པ་
 གཅིག་གི་ཡུལ་ཅན་གྱི་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་སྤོང་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་ཚོངས་པ་འབའ་ཞིག་ལས་
 ཡིན་ཞོ་ཞེས་སྟོན་པ་ནི། དེ་ནས་གཞོད་བྱེད་མེད་པ་དང་། ། ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ལོ། ། དེ་འདི་སྐྱམ་དུ་
 དེ་ལྟ་བུའི་རྒྱུས་བྱ་སྐྱབ་པར་བྱེད་པའི་ནམ་པ་དེ་ལྟ་བུའི་ཆད་མ་མེད་དོ་ཞེས་དེ་ལྟར་སེམས་པ་ཁོ་ཐོ་
 ཅག་གིས་སྤོང་བར་བྱེད་ཀྱི་ཚོངས་པ་ནི་མ་ཡིན་ཞོ་སྐྱམ་དུ་སེམས་ན། དེ་ལ་སྐྱབ་བྱེད་མེད་ན་ཡང་།
 ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྟོས་ཏེ་འདི་ཡང་ཁས་སྤངས་ནས་བཞིན་གྱི་འདིའི་སྐྱབ་པར་བྱེད་པ་འཆད་
 པར་འགྱུར་བ་ཡོད་པ་ཁོ་ནའོ། ། དེས་འདི་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་མེད་དོ་ཞེས་བྱ་བ་
 འདིའོ། ། གང་ཡང་བྱེད་ཅག་གིས་སྐྱལ་བར་བྱེད་པ་ཁོ་ན་འབྱུང་བ་དང་འབྱུང་བར་འགྱུར་བ་དང་།
 སྤང་བ་དང་ཆད་པ་ཞེས་བྱ་བ་དེ་ལྟ་བུ་ལ་སོགས་པ་ཞེས་བྱ་བ་དེ་ལྟ་བུའི་རིགས་ཅན་གྱི་དོན་རྟོགས་པར་
 རུས་པ་ཡིན་གྱི་གཞན་དབང་པོས་ནི་རུང་ཟད་ཀྱང་མ་ཡིན་ཞོ་ཞེས་བཞིན་པ་འདི་ཡང་གུས་པར་སྦྱ་
 བས་ཆད་མ་མེད་པ་ཅན་དམ་བཅའ་བ་འབའ་ཞིག་སྐྱབ་པ་ཡིན་ཞོ་ཞེས་སྟོན་པ་ནི། སྐྱལ་བྱེད་ཁོ་ན་ཞེས་
 བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྟེ། གཞན་གྱིས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་དང་མངོན་སུམ་ལ་སོགས་པ་ལོ།
 གཞན་མེད་ཅེས་བྱ་བ་ནི་གཞན་ཆོས་ཤེས་པ་མེད་པར་ངེས་ན་འདི་སྐྱེད་དུ་བཞིན་པར་རུས་གྱི་གཞན་
 དུ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། ངེས་པར་བཟུང་བ་འབྲས་བུ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། ། དེ་ལ་འགོ་ཀུན་སྤང་བ་ཡི། ། ཞེས་བྱ་
 བ་ལ་སོགས་པ་ལ། རྒྱུས་བྱའི་དོན་གྱི་གཅོ་བོ་མཁྱེན། ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྟོས་ཏེ། ཁོ་ཐོ་ཅག་གིས་
 ཆོས་ཤེས་པའི་ཡུལ་ཅན་གྱི་བསམ་པ་སྤངས་ནས་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་སྐྱབ་པར་བྱེད་པ་ལ་འབད་པ་
 བྱེད་པ་ནི་མ་ཡིན་ཞོ། ། འོ་ན་ཅི་ཞེ་ན། གཅོ་བོར་གྱུར་པའི་ཆོས་ཤེས་པ་བསྐྱབ་པ་ཉིད་ལའོ། ། དེ་བཞིན་
 དུ་སྤར་གཞན་དུ། དོན་གྱིས་གོ་བས་རྟེན་པ་ཡི། ། ཁྱོད་གྱིས་ཆོས་ཞེས་ཁས་སྤངས་དེས། ། ཞེས་བྱ་བ་ལ་
 སོགས་པས་ཆོས་ཞེས་བྱ་བ་སྐྱབ་པ་ལ་དོན་གྱིས་གོ་བ་ཞེས་བྱ་བ་བྱེད་ཀྱི་ལུགས་ཉིད་གྱིས་ཆད་མར་
 བཞིན་པ་ལ་ཕྱིས་རྗེས་སུ་དཔག་པ་ཞེས་བྱ་བའི་ཆད་མ་འཆད་པར་འགྱུར་ཏེ། དེས་ན་འདི་ག་ཉེན་

ཆད་མའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་བསྐྱེས་པའི་དཀའ་འབྲེལ།

གནས་མ་ཡིན་པ་ལ་ངལ་བ་མ་ཡིན་པའོ། ། འོ་ན་ཅི་ཞེ་ན། གནས་གཉིས་ལའོ། ། ཆད་མ་བྱེད་པ་ཀུན་འབྲེལ་བའི། ། ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ལ། ཆད་མ་བྱེད་པ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྒྲིམ་ཏེ། ཆོས་ལ་སོགས་པའི་ཡུལ་ཅན་ཆད་མ་བྱེད་པ་པོ་དང་འབྲེལ་བའི་མངོན་སུམ་ལ་སོགས་པས་མ་མཐོང་བ་ཅམ་གྱིས་འགག་པར་མི་རུས་པའི་བྱིར་ཆོས་དང་ཆོས་མ་ཡིན་པ་དག་ལུང་ཅམ་གྱིས་རྟོགས་པར་བྱ་བར་མི་འགྱུར་རོ། ། ཇི་སྐད་དུ། འདི་ཅམ་གྱིས་ནི་སྟོད་པ་ཡིས། ། ཟླགས་གྲུབ་ན་ཡང་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྒྲིམ་པ་འདི་ལ། འདི་ཅམ་གྱིས་ནི་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྒྲིམ་ཏེ། མ་གྲུབ་ན་ཡང་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ནི་ཆོས་ཤེས་པ་མ་གྲུབ་པའི་བྱིར་རོ། ། གཞན་དག་གིས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དབྱེད་པ་བ་རྣམས་གྱིས་སོ། ། གང་ཡང་རྩ་བ་བཅད་ཉིད་བྱིར། ། ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ལ། གང་ཡང་རྩ་བ་མ་བཅད་བྱིར། ། ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྒྲིམ་ཏེ། མ་བཅོམ་ཞེས་དགག་པའི་ཆོག་གདོན་པར་བྱའོ། ། དེ་ཡིས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སངས་རྒྱས་པ་རྣམས་གྱིས་སོ། ། དངོས་སུ་མངོན་སུམ་གྱིས་མཐོང་བྱིར། ། ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ལ། གལ་ཏེ། ལྷ་ཡི་དབང་པོ་དང་འབྲེལ་བྱིར། ། ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྒྲིམ་ཏེ། གལ་ཏེ་དངོས་སུ་ཆང་གི་རོ་ལ་སོགས་པ་རིག་པར་འགྱུར་བ་དེ་ལྟ་ན་ཡང་ཆོས་ཞེས་བྱ་བ་ཉིད་ཉམས་པར་མི་འགྱུར་རོ། ། ལྷ་དཔར་བྱ་བ་ཉིད་འགྱུར་ཞེ་ན་མ་ཡིན་ཏེ། གང་ཡང་ལྷའི་དབང་པོས་རིག་ནས་རོ་ལ་སོགས་པ་དེ་དག་ཚྱུང་བར་མཛད་ན། དེ་འཇིག་རྟེན་ལྷ་དཔར་བྱ་བ་ཉིད་འགྱུར་ན། བཅོམ་ལྷན་འདས་ནི་དེ་ལྟར་རིགས་པར་མཛད་པ་ཡང་མ་ཡིན་ནོ། ། འོ་ན་ཅི་ཞེ་ན། ཡིད་གྱིས་སོ། ། དེ་ཡང་མ་སྤང་པའི་ཡུལ་ཅན་ཡིན་པའི་བྱིར་འཇིག་རྟེན་ན་དེས་བྱས་པ་སྤྲད་པ་ཉིད་དུ་གྲགས་པ་མ་ཡིན་ནོ། ། དོན་དམ་པར་སྤྲད་པར་བྱ་བ་ཉིད་འགའ་ཡང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་མི་གནས་པའི་བྱིར་རོ། ། འདི་ལྟར་གཙང་སྒྲ་ཅན་གྱིས་སྤྲད་པར་བྱ་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་རྟེན་གཤམ་གྱིས་མ་ཡིན་ནོ། ། འོ་ན་ཀྱང་འཇིག་རྟེན་ན་ཆང་ལ་སོགས་པ་སྤྲད་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་དག་ཉམས་སུ་ཚྱུང་བར་མཛད་པ་དེ་ལྟ་ན་ཡང་། བཅོམ་ལྷན་འདས་སྤྲད་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་ཏེ། ཆང་ནི་ཡིད་གྱིས་ཚྱུང་པའི་བྱིར་རོ། ། འདི་སྟམ་དུ་རྟེན་ལྷའི་དབང་པོ་དང་འབྲེལ་བའི་བྱིར་གཞན་དག་ཆང་ལ་སོགས་པ་ཚྱུང་བ་ན་སྤྲུག་བསྐྱེལ་ལ་སོགས་པ་ཉམས་སུ་ཚྱུང་བ་ད་

ལྟར་ཡིད་ཀྱིས་ཀྱང་ཉམས་སུ་ཁྱོད་བར་འགྱུར་རོ་སྟམ་དུ་སེམས་ན། འདི་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། རོ་ལ་
 སོགས་པ་སྒྲེའི་དབང་པོ་དང་འབྲེལ་བ་ཉམས་སུ་ཁྱོད་པ་དབང་པོ་ལ་པན་འདོགས་པ་དང་གཞོད་པར་
 བྱེད་པ་ན་སྟག་བསྐལ་ལ་སོགས་པའི་རྒྱར་འགྱུར་ལ། དེ་དག་ཀྱང་ལས་དགེ་བ་དང་མི་དགེ་བའི་རྗེས་
 སུ་བྱེད་པས་བྱིན་ཅི་ལོག་གི་སྒོ་ཅན་འགའ་ཞིག་ཁོ་ན་ལ་དེ་བཞིན་དུ་སྟག་བསྐལ་ལ་སོགས་པའི་རྒྱ་
 ཉིད་དུ་བརྟེན་གྱི་ཐམས་ཅད་ལ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། ། ཇི་ལྟར་ཡི་དྲགས་ནམས་ལ་ཚུ་ལ་སོགས་པ་རྟག་ལ་
 སོགས་པའི་རོ་བོར་སྒྲུང་བ་དེ་བཞིན་ནོ། ། བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་དེ་ལྟ་བུ་ཐམས་ཅད་མངའ་བ་མ་ཡིན་
 ཏེ། ཡིད་ཁོ་ནས་ཉམས་སུ་ཁྱོད་བར་མཛད་པའི་བྱིར་དབང་པོ་ལ་གཞོད་པ་ལ་སོགས་པར་འགྱུར་བ་མ་
 ཡིན་ནོ། ། བཅོམ་ལྡན་འདས་ནི་ཟག་པ་མེད་པའི་དབང་པོ་ལྡེའི་བདག་ཉིད་ཡིན་པའི་བྱིར་ཟག་པ་དང་
 བཅས་པའི་ལས་ཀྱི་དབང་དུ་འགྱུར་བ་མི་སྲིད་ལ། བྱིན་ཅི་མ་ལོག་པའི་མི་རྟག་པ་ལ་སོགས་པའི་རོ་
 བོས་ཁྱོད་བར་མཛད་པའི་བྱིར་བྱིན་ཅི་ལོག་ཀྱང་མ་ཡིན་ནོ། ། དེ་ཉིད་ཀྱི་བྱིར་བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་
 ཡིད་ལས་བྱུང་བའི་ཡིད་མི་བདེ་བ་ལ་སོགས་པའི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་སྟག་བསྐལ་ལ་སོགས་པ་མི་སྲིད་དེ་
 དེ་ནི་ཚོངས་པ་ལས་བྱུང་བའི་བྱིར་རོ། ། ལྷན་ཀ་འདི་ཐམས་ཅད་བྱི་རོལ་གྱི་དོན་ཡོད་པ་ན་འབྲུག་པ་
 ཡིན་གྱི་ནམ་པར་ཤེས་པར་སྒྲུབ་པའི་ཚུལ་ལ་ནི་གོ་སྐབས་འདི་ཐག་རིང་དུ་བསྐྱིངས་པ་ཡིན་ཏེ། འདི་
 ལྟར་དོན་དམ་པར་གཞུགས་ཀྱི་བྱུང་པོར་མེད་པའི་བྱིར་མི་གཅང་བ་ལ་སོགས་པ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ།
 དེ་དག་ནི་ཡང་དག་པ་མ་ཡིན་པ་བརྟགས་པའི་བག་ཆགས་སད་པ་ཅམ་ལས་བྱུང་བའི་བྱིར་རོ། ། དེས་
 ན་དོན་དམ་པ་མཐོང་བའི་བདག་ཉིད་དུ་གྱུར་པ་མི་གཅང་བ་ལ་སོགས་པ་མ་ལུས་པ་ཐག་བསྐྱིངས་
 པའི་མཐོང་བ་ལ་དེ་དག་སྒྲུང་བ་མ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་རབ་རིབ་ལ་སོགས་པའི་སྟོན་དང་བྲལ་བ་ན་
 མིག་ཉམས་པས་མཐོང་བ་ལ་སྒྲུབ་པ་ལ་སོགས་པ་བཞིན་ནོ་ཞེས་བཤད་པ་ལྟ་བུའོ། ། ཇི་སྐད་དུ། དེ་ཉིད་
 དེ་ཡི་ཡེ་ཤེས་ལ། མི་གཅང་རོ་སོགས་སྒྲུང་མི་འབྱུར། ། རིག་པར་མི་འབྱུར་བདག་ཉིད་བྱིར་མི་འབྲུབ་
 རྒྱ་བ་གཉིས་གཞུགས་བཞིན། ། ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར་རོ། ། དམ་ཟེགས་གིས་བྱུང་པར་བྱེད་པ་ཉིད་
 ཀྱི་རྟག་ཏུ་མི་གཅང་བའི་ཡུལ་ཐམས་ཅད་དུ་འབྲེལ་བའི་རིག་བྱེད་ཀྱི་རྒྱ་ཁ་དང་ཁོང་པ་ལ་སོགས་

ཆད་མའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་བསྐྱེས་པའི་དཀའ་འགྲེལ།

པར་གནས་པ་དེ་ཇི་ལྟར་འདིག་རྟེན་འདིར་སྤྲད་པར་བྱ་བར་མི་འགྱུར། རིག་བྱེད་ཉེ་བའི་རིག་བྱེད་
དང་། ། ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ལ། གང་གི་ཕྱིར་རིག་བྱེད་ཅེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྒྲིམ་ཏེ། གང་ཞིག་
ཡོད་པ་ལ་སོགས་པའི་ངོ་བོས་ཇི་ལྟར་གནས་པའི་དངོས་པོ་དེ་དེ་ལྟར་མཁྱེན་པའི་ཕྱིར་ཐམས་ཅད་
མཁྱེན་པར་འགྱུར་ལ། ཇི་ལྟར་རིག་བྱེད་ཏུ་བསྐྱེས་པའི་བདག་ལ་སོགས་པའི་དོན་རྣམས་དེ་ལྟར་ཡོད་
པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཆད་མས་གཞོད་པའི་ཕྱིར་རོ། ། དེ་ཇི་ལྟར་དེ་ཁོ་ན་ལྟར་དེ་སྟོན་པ་ན་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་
མཐོང་བར་འགྱུར་བ་དེ་བཞིན་དུ། དེས་དེ་ལོག་པ་ཉིད་ཏུ་ཤེས་སོ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ཡང་བཟོད་པར་མི་
རུས་ཏེ། གང་གི་ཕྱིར་མཁྱེན་པ་ཉིད་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དོ། ། འདི་ལྟར་རིག་བྱེད་ཏུ་བཤད་པའི་སྟོག་གཅོད་པ་
ལ་སོགས་པ་མི་དགེ་བའི་ལས་ཀྱི་ལམ་ཐམས་ཅད་དང་ངན་འགྲོའི་རྒྱ་ཉིད་ཏུ་བསྐྱེས་ལ། དེ་བཞིན་དུ་
འདི་ལ་བདག་གིས་སེམས་ཅན་མེད། ཆོས་འདི་རྒྱ་དང་བཅས་ལས་བྱུང་། ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པས་
བདག་ལ་སོགས་པ་ཡང་མེད་པ་ཉིད་ཏུ་གསུངས་སོ། ། དེའི་ཕྱིར། བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་རིག་བྱེད་ཏུ་
བཟོད་པའི་དངོས་པོ་མི་མཁྱེན་པར་མ་གྲུབ་སོ། ། རང་གཞུང་ཏུ་དོན་མ་བསྐྱེད་ཀྱང་། ། ཞེས་བྱ་བ་ལ་
སོགས་པ་ལ། དེས་ན་གཉིས་མེད་ཅེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྒྲིམ་ཏེ། གཞན་སྐྱེས་ཀྱིས་བྱེད་ཀྱང་མ་
གཏོགས་པའི་ཕྱིར་གཉིས་སྐྱེས་མེད་པ་སྟེ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ནི་ཕྱིན་ཅི་ལོག་གི་བདག་ཏུ་ལྟ་བུ་ལ་
མངོན་པར་ཞེན་པའི་ཕྱིར་རོ། ། འདི་ཐམས་ཅད་ཀྱང་བདག་མེད་པའི་བྱུང་བར་ཡིན་ནོ། ། ཞི་བའི་སྟོ་
ཞེས་བྱ་བ་ནི་རྒྱ་ངན་ལས་འདས་པར་འདུག་པའི་ཐབས་སྐྱེས་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། ། ཞི་བ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་
རྒྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ལ་བཟོད་དོ། ། ལྟ་བུ་ངན་རྣམས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་བདག་ལ་སོགས་པའི་ལྟ་བུ་ངན་པ་
གང་ལ་ཡོད་པ་དེ་ལ་དེ་སྤྲད་ཅེས་བྱ་ལོ། ། ཕྱིན་ཅི་ལོག་ལ་མངོན་པར་ཞེན་པ་བྱིས་པའི་སྟེ་པོ་སྐྱགས་
པར་བྱེད་པ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་དུ་ལོ། ། ཇི་སྤྲད་དུ། བདག་ཡོད་མ་ཡིན་ཡོད་མི་འགྱུར། ། བདག་གི་ཡོད་
མིན་མི་འགྱུར་ཞེས། བྱིས་པ་རྣམས་ནི་དེ་ལྟར་སྐྱག། བཤམས་པ་རྣམས་ལ་སྐྱག་པ་ཟད། ། ཅེས་བཤད་
པ་བཞིན་ནོ། ། འདིས་ནི་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ལ་མངོན་པར་ཞེན་པ་ལ་གནས་པས་དེ་ལ་མོས་པར་ཡང་མི་
རུས་པས་རྟོགས་པ་ལྟ་སྒྲིམ་ཀྱང་ཅི་དགོས་ཞེས་བསྐྱེན་པ་ཡིན་ནོ། ། སོ་སེའི་སྟེ་པོའི་ས་ལ་གནས་པ་

འགའ་ཞིག་གིས་ནམ་ཡང་དེ་སྲུང་ཤེས་པ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་སྟོན་པ་ནི། འཁོར་བ་པ་ཡིས་ཞེས་བྱ་བ་ལ་
སོགས་པ་སྟོས་ཏེ། འཁོར་བ་པའི་སོ་སོའི་སྐྱེ་ལོ་ནམས་གིས་མ་འདྲིས་པ་སྟེ་གོམས་པར་མ་བྱས་པ་ཞེས་
བྱ་བའི་དོན་ཏོ། ། གང་གིས་དེའི་དོན་དུ་སྟོན་པ་དེ་ལྟར་པན་པར་འགྱུར་བ་ཡིན་ཞེ་ན། ཤེས་ན་ཞེས་བྱ་
བ་ལ་སོགས་པ་སྟོས་ཏེ། ཤེས་ན་དེ་མངོན་སུམ་བྱས་ན་ཉོན་མོངས་པ་དང་སྐྱེ་བའི་མཚན་ཉིད་གི་
གཞོན་པའི་སྤང་པོ་མ་ལུས་པ་ཞོག་པར་འགྱུར་རོ། ། དུས་བྱས་ཀྱང་དེ་གོམས་པར་བྱས་པ་ན། རྩ་འབྱུལ་
ལ་སོགས་པའི་ཡོན་ཏན་བྱད་པར་ཅན་སྐབ་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་དེ་ལྟར་ན་མཚན་ཏུ་གྱུར་
པའི་སྐྱེས་བྱ་ལ་ཉེ་བར་མཁོ་བའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་གལ་ཏེ་སྟན་དངགས་མཁན་གིས་ཤེས་པ་ན་དེ་དག་
ཀྱང་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཡིན་ལ་རག་མོད། གང་གི་ཕྱིར་ཁོ་བོ་ཅག་གིས་སྐྱེས་བྱ་གཅིག་རིས་སུ་
བཅད་དེ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་དུ་ཁས་ལེན་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། ། འོ་ན་ཅི་ཞེ་ན། དི་སྐད་དུ་བཤད་
པའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མཁྱེན་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཁོ་ན་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་འདོད་ཀྱི་གཞན་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །
དེ་ལྟ་བུ་སྟན་དངགས་མཁན་ནམས་ལ་ནི་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ་དེས་ན་ཏ་ཅང་ཐལ་བར་མི་འགྱུར་རོ། །
དེས་ན་འགལ་བ་ཉེ་བར་སྟོན་པ་ནི་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཡང་བསལ་བ་ཡིན་ནོ་ཞེས་
བསྟན་པའི་ཕྱིར། བདག་མེད་ཡེ་ཤེས་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྟོས་ཏེ། གལ་ཏེ་དི་སྐད་དུ་བཤད་པའི་དེ་
ཁོ་ཉིད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་སྤོང་རིས་དང་སེར་སྐྱ་ལ་སོགས་པ་ལ་སྲིད་པར་འགྱུར་ན་དེའི་ཆེ་ཐམས་ཅད་
མཁྱེན་པ་ཉིད་དུ་འགྱུར་ན། གང་གི་ཕྱིར་འདི་དག་ཐམས་ཅད་ཉེས་པ་ཐམས་ཅད་འབྱུང་བའི་རྒྱ་ལོག་
པའི་བདག་ཉིད་དུ་འཛིན་པའི་གདོན་གིས་བབྱང་བ་ཡིན་ཏེ། གང་གིས། སེར་སྐྱ་མིན་ཞེས་ཆད་མ་ཅི།
ཞེས་བརྗོད་པས་མངོན་སུམ་ལ་སོགས་པའི་ཆད་མས་གཞོན་པའི་དངོས་པོ་ནམས་ཀྱི་སྐད་ཅིག་མ་མ་
ཡིན་པ་ལ་སོགས་པ་སྟོན་པའོ། ། དེ་དེ་ལྟར་བྱས་པའི་བར་ལ་ཤིན་ཏུ་གཤགས་པའི་ལམ་དུ་གྱུར་པའི་
དངོས་པོ་དག་ལ་ཡང་འབྱུལ་བ་འདི་དག་དབང་པོ་ལས་འདས་པའི་དོན་མཐོང་པ་སྲིད་པའི་ལམ་ལ་
འབྱུག་པར་འགྱུར། འདི་ལྟར་འདིར་ཆད་མ་འདི་གསལ་རབ་ཏུ་བརྗོད་པར་བྱས་ཏེ། གང་དག་ལོག་
པའི་ཤེས་པ་དང་འབྲེལ་བ་དེ་དག་ནི་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་མཐོ་ཡོང་ལ་མཐོ་

ཆད་མའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་བསྟུས་པའི་དགའ་འབྲེལ།

སྙམ་དུ་འབྲེལ་བ་སྟེས་པའི་སྟེས་བྱ་བ་ཞིན་ནོ། ། རྒྱུ་རིས་ལ་སོགས་པ་ལ་ཡང་ལོག་པའི་ཤེས་པ་དང་
འབྲེལ་བ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་འགལ་བས་བྱབ་པ་དམིགས་པ་སྟེ། ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་དང་འགལ་
བ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་མ་ཡིན་པས་ལོག་པའི་ཤེས་པ་དང་འབྲེལ་བ་ལ་བྱབ་པའི་ཕྱིར་རོ། ། གཏན་
ཆེགས་མ་གྲུབ་པ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། གང་གི་ཕྱིར་ཕྱིན་ཅི་ལོག་གི་དོན་གསལ་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་འདི་
དག་ནི་ལོག་པའི་ཤེས་པ་དང་འབྲེལ་བ་ཉིད་གྲུབ་སོ། ། འདི་དག་གི་ལོག་པའི་དོན་གསལ་པར་བྱེད་པ་
དེ་ཡང་བརྟག་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་མ་བསྟན་ཏོ། ། མི་མཐུན་པའི་སྟོགས་ལ་སྟོག་པ་ལ་ཐེ་ཆོམ་ཟ་བ་ཉིད་
ཀྱིས་མ་ངེས་པ་ཡང་མ་ཡིན་ནོ། ། ཅིག་ཅར་དངོས་པོ་མ་ལྟས་པ་ཡང་དག་པར་ཤེས་པ་པོ་ཡིན་པ་ཉིད་
ཀྱིས་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་དུ་འདོད་ལ། གང་ལ་ཡང་དག་པའི་ཤེས་པ་ཡོད་པ་དེ་ལ་དེ་དང་འགལ་
བ་ལོག་པའི་ཤེས་པ་སྲིད་པ་མ་ཡིན་ནོ། ། གལ་ཏེ་འདི་སྙམ་དུ་འདི་དག་ཕྱིན་ཅི་ལོག་གི་དོན་གསལ་
པར་བྱེད་པ་དེ་ལྟ་ན་ཡང་དེ་ལས་ལོག་པའི་ཤེས་པ་དང་ལྟན་པ་ཉིད་དུ་ངེས་པར་རྟུས་པ་ཡང་མ་ཡིན་
ཏེ། གང་གི་ཕྱིར་ནམ་པ་གཞན་དུ་ཡང་ཐ་སྟོད་བྱ་བར་རྟུས་པ་ཡིན་ཏེ། སྟེས་བྱ་ནམས་ཀྱི་བསམ་པ་ནི་
སྙམ་ཆོགས་པའི་ཕྱིར་རོ། ། དེས་ན་གཏན་ཆེགས་ཐེ་ཆོམ་ཟ་བའི་མ་གྲུབ་པ་ཡིན་ནོ་སྙམ་དུ་སེམས་པའི་
དོགས་པ་བསྟན་ནས། དེ་དག་གི་ཆེག་ཅེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྟོས་ཏེ། གལ་ཏེ་དེ་དག་གི་དགོངས་པ་
གཞན་ཀྱིས་འཇུར་བ་སྟེ་བ་ལ་སོགས་པའི་ཆད་མ་དང་འགལ་བ་འདི་སྟེས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བརྗོད་པར་
བཤེས་ན། བརྗོད་པར་བྱ་བ་ཡིན་མོད། ཁོ་པོ་ཅག་གིས་རང་དགར་བྱ་མཆོག་ལ་སོགས་པ་ཐམས་ཅད་
མཁྱེན་པ་མ་ཡིན་པ་ཉིད་དུ་སྟེབ་པར་འདོད་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། ། འོན་ཀྱང་། ཁྱེད་ཅག་གིས་འདོད་པ་ནི་
འགལ་བ་ལ་གནས་པས་སེར་སྟེ་ལ་སོགས་པ་ལ་གལ་ཏེ་བདེ་གཤེགས་ཀྱན་མཁྱེན་ཡིན་པ་དེའི་ཆེ་
སེར་སྟེ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་ཆད་མ་ཅི་ཞིག་ཡོད་ཅེས་སྟེས་པ་འདི་ལ། ཁོ་པོ་ཅག་གིས་ཁྱེད་ཅག་
གི་འདོད་པ་དེ་དག་ལྟགས་ཐ་དད་པར་ཁས་སྒྲུབ་ནས་ཆད་མར་བརྗོད་པ་ཡིན་ཏེ། དེས་ན་གཏན་
ཆེགས་མ་གྲུབ་པ་མ་ཡིན་ནོ། ། འདི་ལྟར་གལ་ཏེ་འདི་དག་དགོངས་པ་ཅན་གྱི་ཆེག་ཏུ་བརྗོད་པ་དེའི་
ཆེ་འདི་དག་གི་དོན་དམ་པའི་དངོས་པོའི་ངོ་བོ་ཇི་ལྟ་བུ་ཞིག་འདོད་ཅེས་བྱ་བ་བརྗོད་པར་བྱ་དགོས་

སོ། ། དེ་རྒྱུད་ཅེས་ངེས་པ་ལ་གཞན་གྱིས་སྒྲུབ་པ། བདག་མེད་རྒྱུད་ཅིག་ཉིད་ལ་སོགས། ཞེས་བྱ་བ་སྟེ།
གལ་ཏེ་བདག་ཡིན་ནོ་ཞེས་སྒྲུབ་ན་དེའི་ཆེ་ལུགས་ཐ་དད་པ་ཁོ་ན་བཟོད་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་མ་
གྲུབ་པར་མི་འགྱུར་རོ། ། དེ་ལྟ་ན་ནི་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པས་ལན་འཆད་པར་བྱེད་དོ། ། ཁོ་བོ་ཅག་
གིས་ནི་འདི་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་རྩ་ནས་བཟུང་བ་དེ་ལྟ་བུར་འགྲུབ་པར་འདོད་པ་ནི་མ་
ཡིན་ནོ། ། འོན་ཀྱང་སྦྱར་རོ། ། གལ་ཏེ་སེར་སྒྱུ་ལ་སོགས་པ་ནམས་ནམ་པ་དེ་ལྟ་བུའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཤེས་
པར་ཁས་ལེན་པར་བྱེད་ན། འོ་ན་ཁྱེད་ཅག་གིས་དེ་དག་ཇི་ལྟར་སྟོ་མི་མཐུན་ཞེས་བཟོད་པར་བྱ་སྟེ་
ཐམས་ཅད་ལུགས་གཅིག་ཏུ་གནས་པའི་ཕྱིར་རོ། ། གང་ཡང་ཕན་ཚུན་འགལ་བའི་དོན་སྟོན་པ་དེ་
དག་གིས་དེ་ནི་འདོད་པའི་དོན་ཉིད་ཏུ་གནས་པ་མ་ཡིན་ནོ། ། ལུགས་གཅིག་ཏུ་གནས་པ་ནམས་ནི་
ཕན་ཚུན་འགལ་བ་བཟོད་པའི་དོན་དང་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་ངོ་བོར་སྒྲུའོ་ཞེས་བྱ་བར་རིགས་པ་ཡང་མ་
ཡིན་ནོ། ། དེ་བས་ན་ལུགས་ཐ་དད་པར་འདོད་ན་འདི་དག་ནི་ཆོག་དགོངས་པ་ཅན་ཡིན་ནོ་ཞེས་
བཟོད་པར་མི་བྱ་ལ། ལུགས་ཐ་དད་པར་མི་འདོད་ན་ཡང་སུ་ཞིག་གཅིག་ཉིད་ངེས་པར་བྱེད་ཅེས་
བཟོད་པར་མི་བྱ་ལོ། ། གང་གི་ཕྱིར་བདེ་བར་གསེགས་པ་ཁོ་ན་ཇི་རྒྱུད་ཏུ་བཤད་པའི་ཡེ་ཤེས་དང་ལྡན་
པ་ཉིད་ཀྱིས་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་ཏུ་ངེས་པར་བཟུང་གི་གཞན་ནི་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་གཏན་ལ་ཕབ་
བྱེད་དོ། ། གཞན་ཡང་སེར་སྒྱུ་ལ་སོགས་པ་ནམས་ལ་ཇི་རྒྱུད་ཏུ་བཤད་པའི་ཡེ་ཤེས་ཁས་ལེན་པར་བྱེད་
ན་བདེ་བར་གསེགས་པ་ཁོ་ནར་འགྱུར་རོ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་བཟུན་པའི་ཕྱིར་དངོས་པོ་ཀུན་ལ་ཞེས་བྱ་བ་
ལ་སོགས་པ་སྟོས་ཏེ། རབ་ཏུ་བཟུན་པས་དེ་ཆད་མས་བསྐྱབས་པའི་ངོ་བོ་སྟེ་རང་བཞིན་བདག་མེད་པ་
ལ་སོགས་པའི་མཆན་ཉིད་ཀྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་གང་ལ་ཡོད་པ་དེ་ལ་དེ་རྒྱུད་ཅེས་བྱ་ལོ། ། དེ་དག་ལ་ཞེས་བྱ་
བ་ནི་སྟོང་རིས་ལ་སོགས་པ་ལ་ལོ། ། དེ་ཅམ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་བསྐྱེད་པའི་ཡེ་ཤེས་དང་ལྡན་པ་ཉིད་དོ། །
དེའི་ཞེས་བྱ་བ་ནི་བདེ་བར་གསེགས་པ་ཉིད་ཀྱི་ལོ། ། གང་གི་ཕྱིར་བདག་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་
བསྐྱེད་པར་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པའི་སྒྲིབ་པ་སྤངས་བར་གསེགས་པས་ན་བདེ་བར་གསེགས་པ་
ཞེས་བྱ་ལོ། ། གཞན་ཡང་སྦྱིར་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཡོད་པར་བསྐྱབས་ནས་ཡང་ལུགས་ཀྱིས་བཅོམ་

ལྷན་འདས་ཁོ་ན་གནས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་སྟོན་པ་ནི། དེས་ན་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་
 པ་སྟོས་ཏེ། དེས་ན་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དེའི་ཕྱིར་རོ། ། དེ་མཆན་ཉིད་མེད་པ་མི་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་ཞེས་བྱ་བ་ནི།
 ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་མཆན་ཉིད་མེད་ན་མི་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་རོ། ། འོན་ཏེ་ཁྱད་པར་འདི་མ་བསྟན་
 པ་ཇི་ལྟར་རྟེན་ཅེ་ན། ཁྱད་པར་མ་བསྟན་པ་ན་ཡང་། ། ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྟོས་ཏེ། གང་ཞིག་ལ་
 འགྲོ་བ་ཐམས་ཅད་བདག་མེད་པ་ལ་སོགས་པའི་ངོ་བོས་ཇི་ལྟར་བཞིན་དུ་རྟོགས་པ་དེ་ནི་ཐམས་ཅད་
 མཁྱེན་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་དེ་ལྟར་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་མཆན་ཉིད་སྒྱིར་བྱས་ནས་ཡང་གང་ལ་དེ་
 དམིགས་པའི་ཁྱད་པར་དེ་ཤུགས་ཀྱིས་རྟོགས་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་ཁྱད་པར་ལས་ལེན་པར་བྱེད་པ་དོན་མེད་
 ཏོ། ། ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་མཆན་ཉིད་འདི་ཡང་བཅོམ་ལྷན་འདས་ཁོ་ན་ལ་དམིགས་ཀྱིས་གཞན་
 ལ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། ། ཐབས་ནམ་པ་སྣ་ཆོགས་པས་མ་ཆང་བ་མེད་པའི་བདེན་པ་བཞིན་མཆན་ཉིད་སྒྲང་
 བར་བྱ་བ་དང་དོར་བར་བྱ་བ་ཐབས་དང་བཅས་པ་ཅན་གྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་གསལ་བར་མཛད་པའི་ཕྱིར་
 རོ་སྟམ་དུ་བསམས་པ་ཡིན་ནོ། ། གང་གི་ཕྱིར་དེ་ལྟ་བུའི་དངོས་པོ་ངོ་བོ་མ་རྟོགས་པ་ནམས་ཀྱིས་ཕྱིན་
 ཅི་མ་ལོག་པ་དེ་བཞིན་དུ་མ་ཆང་བ་མེད་པར་སྟོན་པར་རུས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཇི་སྐད་དུ། ཐབས་བྱུང་དེ་
 རྒྱ་ཁྲོག་གྱུར་པས། ། དེ་འཆད་པ་ནི་དཀའ་བ་ཡིན། ། ཞེས་བཤད་པ་ལྟ་བུའོ། ། གལ་ཏེ་འདི་སྟམ་དུ་འདི་
 བདག་མེད་པ་ལ་སོགས་པའི་ངོ་བོས་འགྲོ་བ་རིག་པ་དེ་ལྟ་བུ་ཡང་འདི་ཇི་ལྟར་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པར་
 གྲུབ་པར་འགྱུར་སྟམ་དུ་སེམས་ན། བདག་མེད་མཛོན་སྟམ་བྱས་པ་ལ། ། ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྟོས་
 ཏེ། ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ནི་ཉོན་མོངས་པ་དང་ཤེས་བྱའི་སྒྲིབ་པ་སྒྲངས་པ་ཡིན་ནོ། ། དེ་ལ་འདོད་
 ཆགས་ལ་སོགས་པའི་ཉོན་མོངས་བ་ནམས་ཉིད་ཡང་དག་པའི་དོན་མཐོང་བའི་གིགས་སུ་གྱུར་པའི་
 ཕྱིར་ཉོན་མོངས་པའི་སྒྲིབ་པ་ཞེས་བྱའོ། ། གྲང་བར་བྱ་བ་དང་དོར་བར་བྱ་བའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མཐོང་ན་
 ཡང་ནམ་པ་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་མི་ཤེས་པ་དང་། སྟོན་པར་མི་རུས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་ཤེས་བྱའི་
 སྒྲིབ་པའོ། ། དེ་ལ་ཉོན་མོངས་པའི་སྒྲིབ་པ་ནི་བདག་མེད་པ་མཛོན་སྟམ་དུ་བྱས་པའི་ཕྱིར་སྒྲངས་པ་
 ཡིན་ལ། ཤེས་བྱའི་སྒྲིབ་པ་ནི་བདག་མེད་པ་མཐོང་བ་འཇུག་པ་ཉེ་བར་མེད་པར་དུས་ལྟར་རིང་བོར་

གོམས་པ་ལས་སྤངས་པ་ཡིན་ནོ། ། འདི་ལྟར་འདྲོད་ཆགས་ལ་སོགས་པའི་ཉོན་མོངས་པ་འདི་དག་ནི་
 བདག་ཏུ་ལྟ་བའི་རྩ་བ་ཅན་དུ་ཆེས་སུ་འགྲོ་བ་དང་ལྷོག་པ་དག་གིས་ངེས་གྱི། ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་གྱི་མཐུ་
 ལས་བྱུང་བ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། གང་གི་ཕྱིར་ཕྱི་རོལ་ཡོད་ན་ཡང་ཚུལ་བཞིན་མ་ཡིན་པ་ཉིད་ལ་བྱེད་པ་
 མེད་པར་མི་འབྱུང་ལ། དོན་མེད་ན་ཡང་ཚུལ་བཞིན་མ་ཡིན་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་མངོན་སུམ་དུ་
 གྱུར་བ་ལས་སྐྱེ་བ་ཡིན་ནོ། ། གང་ཞིག་གང་ཡོད་པ་དང་མེད་པའི་ཆེས་སུ་མི་བྱེད་པ་དེ་ནི་དེའི་འབྲས་
 བུ་རིགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཏ་ཅང་ཐལ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། ། འདི་དག་ནི་གཞན་གྱིས་ཀྱང་ཏུ་
 བཟླས་པའི་བདག་དང་འདྲུ་བ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། བདག་དེ་ནི་བཀག་ཟིན་པའི་ཕྱིར་རོ། ། དེ་ཡོད་ན་
 ཡང་ཏྲ་ཏུ་འདྲོད་ཆགས་ལ་སོགས་པ་འབྱུང་བ་དང་མི་འབྲལ་བར་ཐལ་བར་འགྱུར་པའི་ཕྱིར་རོ། །
 སྐྱེ་བ་དང་གནས་པའི་རྒྱ་བདག་མ་ཆང་བ་མེད་པ་ཏྲ་ཏེ་བའི་ཕྱིར་དང་། གཞན་གྱིས་སོགས་དབྱུང་
 ཏུ་མེད་པ་ནི་དེ་ལ་སྟོས་པར་མི་འཐད་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ནི་རྣམ་པ་མང་དུ་བཤད་ཟིན་ཏོ། །
 ཡོད་པ་དང་མེད་པ་དག་ལ་རྟེན་དང་བརྟེན་པ་བཀག་པའི་ཕྱིར་ལ་ལར་འདི་དག་འདྲུ་བ་རིགས་པ་མ་
 ཡིན་པ་དེའི་ཕྱིར་ཏྲ་ཏེ་བའི་རྒྱ་དང་འབྲེལ་བའི་བདག་ཉིད་དུ་གནས་པ་མ་ཡིན་ལ་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་གྱི་
 མཐུ་ལས་བྱུང་བ་ཡང་མ་ཡིན་ནོ། ། འོན་ཀྱང་ཡང་དག་པ་མ་ཡིན་པའི་དོན་མཐོང་བའི་སྟོབས་གྱིས་
 བྱུང་བ་ཡིན་ཏེ། འདི་ལྟར་བདག་ཅེས་མ་མཐོང་བར་ནི་བདག་ལ་ཆགས་པ་འབྱུང་བ་མ་ཡིན་ལ།
 བདག་གིས་ཞེས་མ་བཟུང་བར་ཡང་བདག་ལ་བདེ་བ་བསྐྱེད་པ་དང་ཆེས་སུ་མཐུན་པ་ཉིད་དུ་མ་
 བཟུང་བའི་དངོས་པོ་ལ་བདག་གི་བ་ཉིད་དུ་མངོན་པར་ཞེན་པ་འབྱུང་བ་མ་ཡིན་ནོ། ། ཞེས་པ་ཡང་
 བདག་གི་བ་དང་ཆེས་སུ་མི་མཐུན་པ་ཉིད་དུ་མ་བཟུང་བའི་དངོས་པོ་འགའ་ཞིག་ལ་སྐྱེ་བ་མ་ཡིན་ཏེ།
 བདག་དང་བདག་གི་ལ་མི་གཞོད་པ་དང་དེ་ལ་གཞོད་པའི་གཉེན་པོ་ཅན་ལ་དེ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་རོ། །
 དེ་བཞིན་དུ་ང་རྒྱལ་ལ་སོགས་པ་ལ་ཡང་བརྗོད་པར་བྱའོ། ། དེ་ལྟ་བུས་ན་ཐོག་མ་མེད་པའི་རིགས་འདྲ་
 བ་སྡེ་མ་སྡེ་མ་གོམས་པས་བསྐྱེད་པའི་བདག་ཏུ་ལྟ་བུས་ནི་བདག་གིར་འདྲིན་པ་སྐྱེད་པར་བྱེད་ལ་
 དེས་ཀྱང་བདག་ལ་ཆགས་པའོ། ། དེ་ཡང་ཞེས་པ་ལ་སོགས་པའི་ཆེས་སུ་འགྲོ་བ་དང་ལྷོག་པ་དག་གིས་

ཆད་མའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་བསྐྱེས་པའི་དཀའ་འབྲེལ།

འདི་དག་བདག་ཏུ་འདྲིན་པའི་ཙུ་བ་ཅན་ཉིད་དུ་གསལ་རབ་ཏུ་གནག་ཇིའི་རྒྱུ་མའི་བར་ལ་གྲགས་
པ་ཉིད་ཡིན་ནོ། བདག་ཏུ་ལྟ་བ་དང་འགལ་བ་ཡང་བདག་མེད་པར་ལྟ་བ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལས་བསྐྱེས་པའི་
ནམ་པར་དམིགས་པའི་ཕྱིར་རོ། ། འདི་དག་ཅིག་ཅར་རྒྱུད་གཅིག་ལ་ཐག་པ་དང་སྒྲུལ་གྱི་ཤེས་པ་
བཞིན་དུ་ལྟ་བ་ཅིག་གནས་པ་དང་གཅིག་ཡིན་པ་འགལ་ལོ། ། དེས་ན་བདག་མེད་པར་ལྟ་བ་དང་
བདག་ཏུ་ལྟ་བ་འགལ་བའི་ཕྱིར་དེའི་ཙུ་བ་ཅན་གྱི་འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་པ་དང་ལྟ་བ་ཅིག་འགལ་བ་
ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་གཏུང་བར་བྱེད་པའི་བྱེ་བྲག་དང་གྲང་བས་བྱས་པའི་སྒྲུ་ལོང་བྱེད་པ་ལ་སོགས་པའི་
བྱེ་བྲག་ལྟ་བུའོ། ། དེས་ན་ཉེས་བ་ཐམས་ཅད་དང་འགལ་བའི་བདག་མེད་པ་མཐོང་བ་མངོན་སུམ་དུ་
བྱས་པ་ན་དེ་དང་འགལ་བའི་འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་པ་ཉེས་པའི་ཆོགས་གནས་རྟེན་པ་མ་ཡིན་ཏེ།
སྒྲུང་བ་དང་ལྟ་བ་འདི་ལྟུང་སྒྲུགས་སུ་སྒྲུན་པ་བཞིན་ཏེ། དེས་ན་བདག་མེད་པའི་ཕྱིར་ཉོན་མོངས་པའི་
སྒྲིབ་པ་སྒྲངས་པ་བཞིན་ནོ། ། སྒྱོར་བ་ནི་གང་ན་གང་དང་འགལ་བའི་དངོས་པོ་ཡོད་པ་དེ་ན་དེ་ལས་
གཞན་གནས་པ་མ་ཡིན་ནོ། ། དཔེར་ན་སྒྲོན་མེའི་འོད་དང་ལྟ་བ་འདི་ས་སྒྲུགས་སུ་སྒྲུན་པ་བཞིན་ནོ། །
བདག་མེད་པ་མཐོང་བ་ལ་མངོན་སུམ་དུ་བྱས་པའི་སྒྲེས་བྲུ་ལ་ཡང་ཉེས་པའི་ཆོགས་དང་འགལ་བ་
བདག་མེད་པ་མཐོང་བ་ཡོད་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རང་བཞིན་འགལ་བ་དམིགས་པའོ། ། འདི་སྒྲུམ་
དུ་ངི་ལྟར་བདག་མེད་པ་མཐོང་བ་དང་ལྟ་བ་པའི་སེམས་ལ་འགལ་བ་ཉིད་ཀྱིས་བདག་ཏུ་ལྟ་བ་སྒྲེ་བའི་
གོ་སྐབས་མེད་པ་དེ་བཞིན་དུ་བདག་ཏུ་ལྟ་བ་དང་ལྟ་བ་པའི་སེམས་ལ་ཡང་བདག་མེད་པར་ལྟ་བ་སྒྲེ་
བའི་གོ་སྐབས་མེད་དེ། འགལ་བ་ཉིད་དུ་མཚུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། ། དེ་ལྟ་ཡིན་དང་བདག་མེད་པ་མཐོང་
བ་འགའ་ཡང་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་གཏན་ཆོགས་མ་སྒྲུབ་པ་ཡིན་ནོ། ། བདག་མེད་པ་མཐོང་བ་སྲིད་པ་དེ་
ལྟ་བ་ཡང་འདི་དག་འགལ་ན་ཡང་ཤིན་ཏུ་གཞོད་པར་བྱ་བ་དང་གཞོད་པར་བྱེད་པའི་དངོས་པོར་སྒྲུབ་
པ་མ་ཡིན་ཏེ། འདོད་ཆགས་དང་ཞེ་སྒྲུང་བཞིན་ནམ། བདེ་བ་དང་སྒྲུག་བསྐྱེད་དག་བཞིན་ནོ། ། གང་
གི་ཕྱིར་འདི་ལ་གཏན་དུ་ཐ་དད་པ་བསྒྲུབ་པར་འདོད་པ་ཡིན་གྱི་དུས་དེ་ཙམ་ཞིག་མངོན་སུམ་དུ་སྒྲུབ་
བ་ཙམ་ནི་མ་ཡིན་པ་དེས་ན་གཏན་ཆོགས་མ་ངེས་པ་མ་ཡིན་ནོ། ། ཉི་མ་རེ་རེར་དངོས་པོ་མཐའ་དག་

ལ་ཡོད་པའི་བདག་མེད་པའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རྗེས་སུ་དཔག་པས་བསྐྱབ་པ་ཡང་མ་ཉམས་པའི་འདོད་
 ཆགས་ལ་སོགས་པའི་དབང་དུ་གྱུར་པའི་སྐྱབ་པར་བྱེད་པ་མཐོང་སྟེ། དེའི་ཕྱིར་ཡང་གཏན་ཆོགས་མ་
 དེས་པ་ཡིན་ནོ་སྟམ་དུ་སེམས་ན། དེ་ནི་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། གལ་ཏེ་ཉོན་མོངས་པ་མ་སྤངས་པའི་རྒྱད་
 ལ་བདག་མེད་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་སྐྱེ་བ་མི་སྲིད་པ་ཡིན་ན་དེའི་ཆོ་བདག་མེད་པ་མཐོང་བ་སྐྱེ་བའི་
 གོ་སྐབས་མེད་པར་འགྱུར་ན། གང་གི་ཕྱིར་ཐམས་ཅད་ལ་བདག་མེད་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་མངོན་དུ་
 རྟོགས་པ་ཡོད་པ་རེ་ཞིག་ཉམས་སུ་བྱོང་བས་གྲབ་པ་ཉིད་ཡིན་ནོ། ། དེ་ཉིད་ཀྱང་གོ་མས་པས་འདོད་པ་
 ཅན་གྱི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་བཞིན་དུ་རབ་གྱི་མཐར་ཐུག་པར་འགྲོ་བ་སྲིད་པའི་ཕྱིར་ཐ་མར་གསལ་པར་
 སྤང་བ་ཉིད་དང་། ཆད་མས་དག་པའི་དོན་འཛིན་པ་ཉིད་ཀྱིས་མངོན་སུམ་དུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རི་ལྟར་
 བདག་མེད་པ་མཐོང་བ་སྐྱེ་བ་མི་སྲིད་པ་ཡིན། གཞན་ཡང་ཐུན་པ་དང་ལྡན་པའི་ཡུལ་དུ་དུས་ཕྱིས་
 སྤང་བར་འགྱུར་བའི་གོ་སྐབས་སྲིད་པ་བཞིན་དུ་འདིར་ཡང་ཅིའི་ཕྱིར་སྲིད་པར་མི་འགྱུར། གང་ཞིག་
 དེ་ལྟ་བུར་གྱུར་བའི་མངོན་སུམ་གྱིས་ཤེས་པའི་འབྲས་བུར་འགྱུར་ཏེ། འདྲ་བར་དེ་ཉིད་སྟོན་པ་འབའ་
 ཞིག་ལ་སྲིད་པ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་དེ་ལྟར་ཡང་བརྗོད་པ་རུས་པ་མ་ཡིན་ནོ། ། གང་གི་ཕྱིར་མི་སྲིད་པའི་
 རྒྱ་འདི་ལྟར་རྟོག་པ་དང་ལྡན་པའི་འཇུག་པ་ལ་དོན་དུ་གཉེར་བ་ཉིད་ཀྱིས་བྱུང་བའི་ཕྱིར་སྟོན་པ་ལ་
 སྦྱོར་བ་མེད་པའི་རྒྱ་ཐམས་ཅད་དོན་དུ་མི་གཉེར་བ་ཉིད་ཡིན་ནམ། དོན་དུ་གཉེར་པ་ཡོད་ན་ཡང་ངོ་
 བོ་ཉིད་མི་ཤེས་པ་སྦྱོང་བར་མི་རུས་པའི་ཕྱིར་སྤང་བར་བྱ་བའི་རང་གི་ངོ་བོ་མི་ཤེས་པས་རྟག་པ་དང་
 ལྡན་པ་མི་འཇུག་པའམ། དེའི་རང་གི་ངོ་བོ་ཤེས་པ་ཡོད་ན་ཡང་རྟག་པ་སྤང་བར་མི་རུས་པའི་ཕྱིར་
 ཉེས་པ་རྣམས་རྟག་པར་མཐོང་བ་ན་དེ་སྤང་བའི་ཕྱིར་འབད་པ་མི་ཚོལ་བ་དང་མི་རྟག་པ་ཉིད་ཡིན་ན་
 ཡང་རང་དབང་ཅན་ནི་རྒྱུ་ཆད་པར་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་འདི་དག་རྒྱ་ཉིད་དུ་རྟོགས་ན་མི་འཇུག་
 པའམ། རྒྱ་དང་ལྡན་པ་ཉིད་ཡིན་ན་ཡང་གཞི་མི་ཤེས་པའི་ནད་བཞིན་དུ་སྤང་བར་མི་རུས་པའི་ཕྱིར་
 དེའི་རྒྱ་རང་གི་ངོ་བོ་མ་དེས་པའི་ཕྱིར་བསྟོན་པའི་དོན་དུ་མ་གྲབ་པའམ། དེའི་རྒྱ་ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་
 ཡིན་དུ་རྟག་མོད། འོན་ཀྱང་རྒྱ་མཚང་བ་མེད་པ་ནི་གཤམ་བྱུར་མི་རུས་པའི་ཕྱིར་དེའི་རྒྱ་རྟག་པའོ་

སྐྱམ་དུ་རྟོགས་ནས་དེ་སྤང་བར་བྱ་བའི་དོན་དུ་རྟོག་པ་སྒྲིབ་དུ་གཏང་བ་དག་མི་སྒྲོ་བའམ། དེའི་རྒྱ་མི་
 རྟག་པ་ཡིན་ན་ཡང་། རང་བཞིན་ནི་སྤང་བར་མི་རུས་པའི་ཕྱིར་ཉེས་པ་ནམས་སྟོག་ཆགས་ཀྱི་ཆོས་
 ཉིད་དུ་རིག་ནས་འབད་པ་མི་བྱེད་པའམ། སྒྲིབ་ནམས་རང་བཞིན་མ་ཡིན་པ་ཉིད་ཡིན་ན་ཡང་ཟད་
 པའི་ཐབས་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་མི་འདུག་པའམ་སྟེ། གང་གི་ཕྱིར་ཐབས་མ་ཚང་བའི་ཐབས་ལས་བྱུང་བ་
 ཉིད་ཡོད་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། ། ཐབས་ཡོད་ན་ཡང་རང་གི་ངོ་བོ་ཡོངས་སུ་མི་ཤེས་པ་ནི་ཉམས་སུ་ལེན་པ་
 མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་དེ་ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་ན་ན་ཉན་དུ་སྟབ་པར་མི་འགྱུར་བའམ། ཡོངས་
 སུ་ཤེས་ན་ཡང་མཆོངས་པ་ལ་སོགས་པ་བཞིན་དུ་བྱུང་པར་མི་གནས་བ་ཉིད་གྱིས་སམ། ཡང་ན་སྒྲེ་བ་
 གཞན་མི་སྲིད་པས་བསྒྲོམ་པ་ཤིན་ཏུ་རབ་ཀྱི་མཐར་ཕྱིན་པ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་མངོན་པར་བཙོན་པ་
 དང་མི་ལྡན་པའམ། ཤིན་ཏུ་གོམས་པ་མཐར་ཕྱིན་པ་སྲིད་པའི་ཕྱིར་གཉེན་པོ་སྒྲེས་པས་ཉེས་པ་ནམས་
 ཟད་པ་དེ་ལྟ་ན་ཡང་ཟངས་མ་ལ་སོགས་པའི་སྒྲ་བ་བཞིན་དུ་ཉེས་པ་འབྱུང་བ་སྲིད་པ་ན་ཡང་འབད་
 པ་ཚེ་མ་པར་བྱེད་པ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བརྗོད་པར་བྱ་དགོས་ཏེ། དེ་ལ་རེ་ཞིག་དོན་དུ་མི་གཉེར་བ་ཉིད་ནི་
 མ་གྱུབ་སྟེ། འདི་ལྟར་རེ་ཞིག་གང་ཞིག་སྒྲེ་བ་ལ་སོགས་པ་སྟུག་བསྟུལ་གྱིས་གཟིར་བའི་ཡིད་ཅན་
 འཁོར་བ་ལས་སྒྲག་པ་ན་བདག་ཉིད་ལས་དེ་ཞི་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དོན་དུ་གཉེར་བ་ཉན་ཐོས་ལ་སོགས་
 པའི་བྱང་ཆུབ་དུ་ངེས་པར་འགྱུར་བ་དེ་དག་ནི་འཁོར་བ་ལས་འཇིག་པ་ཉིད་བདག་མེད་པ་སྒྲོམ་པ་
 དོན་དུ་གཉེར་བའི་རྒྱ་མཆན་ཡིན་ལ། གང་དག་རིགས་ཀྱི་བྱུང་པར་ལས་རང་བཞིན་གྱིས་གཞན་ལ་
 སན་པར་བྱེད་པ་ལ་མངོན་པར་དགའ་བ། འགོ་བ་འདུ་བྱེད་ལ་སོགས་པའི་སྟུག་བསྟུལ་གྱིས་གཟིར་བ་
 མཐོང་ནས་སྒྲིང་རྗེས་གཞན་གྱི་དབང་དུ་གྱུར་པས་དེའི་སྟུག་བསྟུལ་གྱི་སྟུག་བསྟུལ་བ་ནམས་བདག་
 ལ་ཆགས་པ་བསལ་ནས། འཁོར་བ་ཐམས་ཅད་བདག་ཉིད་དུ་ཁས་སྒྲུངས་པས་བསྟབ་པར་བྱ་བའི་དོན་
 དུ་སྒྲོན་ལས་བཏབ་པ་དེ་དག་སྒྲོམ་པ་ལ་འདུག་པའི་རྒྱ་མཆན་ནི་སྒྲིང་རྗེ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། སྒྲོག་ཏུ་གྱུར་
 བའི་ཐབས་ལས་བྱུང་བ་དེ་འཆད་པ་ནི་དཀའ་བའི་ཕྱིར་རོ། ། རྟོག་པ་དང་ལྡན་པས་གཞན་ལ་སན་པ་
 བྱེད་པ་ལ་དགོས་པ་ཅི་ཡོད་ཅི་ན་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཉིད་དགོས་པ་ཡིན་ཏེ། དེའི་མཆན་ཉིད་ནི་འདོད་པ་

ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། ། རྟོག་པ་དང་མི་ལྟན་པ་ཉིད་ཏུ་ཐལ་བར་འགྱུར་བ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། བདག་ལ་ཕན་
 པ་བྱེད་པ་ལ་མངོན་པར་ཞེན་པའི་རྒྱ་མཚན་ནི་ཀུན་ཏུ་བཟླས་པའི་བདག་ཏུ་འཛིན་པ་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར་རོ། ། གཞན་ལ་ཕན་པར་བྱེད་པ་ནི་དམ་པའི་སྐྱེ་བོ་མཐའ་དག་གི་འདོད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་།
 རང་གི་འབྲས་བུ་དང་ཆེས་སུ་མཐུན་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རོ། ། གཞན་ཡང་བྱེད་ཅག་གི་འདི་སྒྲོམ་པ་ལ་
 འཇུག་པ་དོན་ཏུ་གཉེར་བ་མི་སྲིད་པ་བསྟན་པར་བཅུམས་ཏེ། དེའི་ཕྱིར་གལ་ཏེ་རྟོག་པ་དང་མི་ལྟན་
 པར་འགྱུར་ན་ཅིའི་ཕྱིར་དེ་ཅམ་གྱིས་དེ་དེ་ལ་འཇུག་པ་དོན་ཏུ་མི་གཉེར་བར་འགྱུར། དེ་ལྟ་བུས་ན་
 གཞན་ལ་ཕན་པར་བྱ་བའི་དོན་ཏུ་འགའ་ཡང་འཇུག་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དགོས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བྱ་
 བ་འདི་ཉིད་བཟོད་པར་བྱ་ལ་དེ་ལ་ཡང་བཤད་བྱེད་ཏོ། ། གཞན་ཡང་བཅེ་བ་མེད་པ་ཆེས་ཤིན་ཏུ་
 གོ་མས་པ་ལས་གོ་མས་པ་རྒྱ་མེད་པ་ཁོ་ནར་གཞན་གྱི་སྤྱག་སྦངས་ལ་མངོན་པར་དགའ་ཞིང་གཞན་
 སྤྱག་བསྐུལ་བས་བདེ་བ་འབའ་ཞིག་དམིགས་པ་དེ་བཞིན་ཏུ་དགོས་པ་གཞན་མེད་ན་ཡང་སྤྱིང་རྩེ་
 གོ་མས་པ་འགའ་ཞིག་གཞན་བདེ་བ་ལ་མངོན་པར་དགའ་ཞིང་། གཞན་གྱི་སྤྱག་བསྐུལ་གྱིས་སྤྱག་
 བསྐུལ་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་བྱ་བར་ཅིའི་ཕྱིར་མི་སྲིད། རང་གི་ཉེས་པའི་ངོ་བོ་ཡོངས་སུ་མི་ཤེས་པ་ཡང་
 མ་ཡིན་ཏེ། གང་གི་ཕྱིར་མངོན་པར་ཆགས་པ་དང་ཁོང་ཁྱོད་པ་དང་། བདག་དང་། བདག་གི་དང་། རྟག་
 པ་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་པས་འདོད་ཆགས་དང་། ཞེ་སྤང་དང་། གཉི་སྤྱག་དང་། ང་རྒྱལ་དང་། རྒྱས་པ་
 དང་། སྤྱག་དོག་དང་། སེར་སྒྲུ་ལ་སོགས་པའི་ཉོན་མོངས་པ་དང་ཉེ་བའི་ཉོན་མོངས་པའི་ཆོགས་རང་
 གི་རང་བཞིན་རིག་པ་ཉིད་ཏུ་སྐྱེ་བ་དང་འཇིག་པ་ཡིན་ནོ། ། དེ་དག་རྟག་པ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། དེས་
 འགའ་བཞིན་ཏུ་རིག་པར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། ། དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་འདི་དག་རྒྱ་མེད་པ་ཡང་མ་ཡིན་
 ཏེ། རྒྱ་མེད་པ་ནི་ལྟོས་པ་མེད་པ་ཉིད་ཀྱིས་ལྟལ་དང་ཏུས་དང་རང་བཞིན་ངེས་པ་མི་རུང་བའི་ཕྱིར་རོ།
 འདི་ལས་ཀྱང་དེ་དག་གི་རྟག་པའི་རྒྱ་ཉིད་སྤངས་པ་ཡིན་ཏེ། དེའི་རྒྱ་དག་ལ་སོགས་པ་རྟག་ཏུ་ཉེ་བ་
 ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་དང་། བྱད་པར་བོགས་དབྱུང་ཏུ་མེད་པ་ནི་ལྟན་ཅིག་བྱེད་པ་གཞན་ལ་ནི་མི་ལྟོས་པའི་
 ཕྱིར་དེ་ལས་བྱུང་བ་རྣམས་རྟག་ཏུ་ཅིག་ཅར་སྐྱེ་བར་ཐལ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། ། དེའི་ཕྱིར་ཤུགས་

གྱིས་འདི་དག་གི་རྒྱ་ནི་མི་རྟག་པ་ཉིད་ཡིན་ནོ། ། འདི་དག་གི་རྒྱ་ནི་རྟག་པ་ཡང་རིགས་པའི་རང་
 བཞིན་ཡིན་ཏེ། འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་པའི་ཉེས་པའི་ཚོགས་ཀྱི་རྒྱ་ནི་བདག་དང་བདག་གི་བའི་ཕྱིན་
 ཅི་ལོག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེའི་རྗེས་སུ་འགྲོ་བ་དང་ལྟོག་པའི་རྗེས་སུ་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་སྤར་
 བསྟན་ཟིན་པའི་ཕྱིར་རོ། ། སྟོག་ཆགས་ཀྱི་ཚོས་ཉིད་ཀྱང་མ་ཡིན་ཏེ། ཚོས་ཅན་དེ་ཉིད་མ་གྲུབ་པའི་
 ཕྱིར་རོ། ། འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་པ་འདི་གང་དག་ཀྱི་ཚོས་སུ་འགྱུར་བའི་སྟོག་ཆགས་ཞེས་བྱ་
 བའི་ཚོས་ཅན་འགའ་ཞིག་ཡོད་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། ། འདི་ནི་རྒྱུན་ཉིད་འདི་བ་ཙམ་འབའ་ཞིག་ཏུ་བྱང་
 དེ། ཚོས་དང་ཚོས་ཅན་གྱི་ཐ་སྙད་ནི་རྣམ་པར་རྟོག་པས་སྟོ་བཏགས་པ་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། ཅི་སྟེ་
 འདི་དག་སེམས་ཀྱི་རང་བཞིན་ཡིན་པ་ཉིད་ཀྱིས་སམ། དེར་སྐྱེས་པས་སྟོག་ཆགས་ཀྱི་ཚོས་ཉིད་ཡིན་
 པ་དེ་ལྟ་ན་ཡང་མ་གྲུབ་པ་དང་མ་ངེས་པ་ཡིན་ཏེ། འདི་ལྟར་ཡུལ་དང་ཡུལ་ཅན་གྱི་དངོས་པོར་འདོད་
 བ་སེམས་ནི་ཡུལ་འདི་ན་པའི་རང་བཞིན་ཏུ་གདོན་མི་བ་པར་ཁས་སྐྱེད་བར་བྱ་སྟེ། དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ན་
 ཡུལ་དང་ཤེས་པ་དག་ཡུལ་ཅན་གྱི་དངོས་པོར་མི་འགྱུར་རོ། ། དོན་མི་འདི་ན་པའི་རང་བཞིན་ཏུ་ཁས་
 ལེན་ན་ཡང་དེས་དེའི་རང་བཞིན་གང་ཡིན་པའི་བདག་ཉིད་དེས་དོན་དེ་གཟུངས་བར་བྱ་བ་ཡིན་ན་
 ཞེས་བརྗོད་པར་བྱ་དགོས་ཏེ། དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ན་ཇི་ལྟར་འདི་ལྟར་འདི་ན་པར་འགྱུར་གཤམ་ཏེ་མེད་པའི་
 རྣམ་པས་དེ་འདི་ན་པར་འགྱུར་ན། དེ་དེ་ལྟ་ན་ཡུལ་དང་ཡུལ་ཅན་གྱི་དངོས་པོར་མི་འགྱུར་རོ། ། འདི་
 ལྟར་ཇི་ལྟར་ཤེས་པ་དོན་ཡུལ་བྱེད་པ་དེ་ལྟར་དོན་ནི་མ་ཡིན་ལ། དོན་ཇི་ལྟར་ཡིན་པ་དེ་ལྟར་ཡུལ་ཏུ་
 བྱེད་པ་ཡང་མ་ཡིན་ནོ། ། དེས་ན་ཤེས་པ་རྣམས་ཡུལ་མེད་པ་ཁོ་ནར་འགྱུར་རོ། ། དེའི་ཕྱིར་དངོས་པོ་
 ཐམས་ཅད་མ་གྲུབ་པར་ཐལ་བར་འགྱུར་རོ། ། དེ་ལྟ་བུས་ན་འདིའི་བདག་ཉིད་ཀྱི་རང་བཞིན་ནི་ཡང་
 དག་པའི་ཡུལ་གྱི་རྣམ་པར་འདི་ན་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བར་གནས་སོ། ། ཡུལ་གྱི་རང་བཞིན་གྱི་ཡང་དག་
 པར་ཡང་སྐྱད་ཅིག་མ་དང་བདག་མེད་པ་ལ་སོགས་པའི་རོ་བོ་ཉིད་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ནི་བསྟན་
 ཟིན་ཏོ། ། དེས་ན་སེམས་ཀྱི་རང་བཞིན་བདག་མེད་པར་འདི་ན་པ་ཁོ་ན་ཡིན་གྱི་བདག་འདི་ན་པའི་
 རང་བཞིན་ནི་མ་ཡིན་ནོ། ། གང་ཡང་ཚིངས་པ་རྣམས་ལ་འདིའི་རང་བཞིན་ཏུ་སྒྲུབ་པ་ནི་ཤུགས་ཀྱི་སྟོ་

བྱུང་བའི་རྒྱུ་གྱི་སྒྲིབས་ཉིད་ཀྱིས་ཡིན་ནོ་ཞེས་གནས་གྱི། རང་བཞིན་གྱིས་ནི་མ་ཡིན་ཏེ་དཔེར་ན་
 ཐག་པ་ལ་སྤྱུལ་དུ་ཤེས་པ་ལྟ་བུའོ། ། དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་ཉོན་མོངས་པའི་ནད་ཆོགས་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བ་ཡིན་ན་
 འདིས་ནི་བདག་མེད་པ་མཐོང་བའི་རྣམ་པ་རྩ་བ་ནས་འདོན་པར་རྣམ་པ་མ་ཡིན་ཏེ། རྒྱུ་བྱུང་བའི་རྒྱུ་
 གྱིས་བྱས་པ་ཉིད་ཀྱིས་དེ་མ་བསྟན་པའི་ཕྱིར་རོ། ། བདག་མེད་པའི་ཤེས་པ་ནི་རང་བཞིན་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར་དང་ཆད་མའི་གྲོགས་དང་བཅས་པས་སྒྲིབས་དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར་འགལ་བར་འདྲ་ན་ཡང་བདག་
 ཏུ་ལྟ་བའི་གཉེན་པོར་རྣམས་པར་གཞག་གི། བདག་ཏུ་ལྟ་བ་ནི་དེའི་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ནི་དེ་ལས་བརྒྱུག་
 པའི་ཕྱིར་རོ། ། གང་དག་གི་ལྟར་ན་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་མེད་དོ་ཞེས་བྱ་བའི་སྒྲོགས་ཡིན་པས་དེའི་ལྷགས་
 གྱིས་ཤེས་པའི་རང་བཞིན་ནི་བདག་མེད་པ་འཛིན་པའི་རང་བཞིན་ཁོན་ཡིན་གྱི་བདག་ཏུ་ལྟ་བའི་
 བདག་ཉིད་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། བདག་དེ་ནི་མེད་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རོ། ། འདི་ལྟར་གཤེད་དེས་ཡུལ་མེད་པའི་
 ཕྱིར་ཤེས་པ་དེ་འཛིན་པའི་བདག་ཉིད་དུ་མི་འདོད་ན་དེ་གདོན་མི་ཟ་བར་རང་རིག་པའི་བདག་ཉིད་
 དུ་ཁས་སྐྱེང་པར་བྱ་དགོས་ཏེ། གཞན་དུ་ཤེས་པ་རྣམས་པར་གཞག་པར་ཡང་མི་འགྱུར་རོ། ། བདག་དེ་
 ཡང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པའི་བདག་ཉིད་ཀྱིས་གཉིས་ལ་སོགས་པའི་རོ་བོར་རིག་པར་བྱ་བ་ཡིན་གྱི་གཞན་
 དུ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། སྒྲིན་སྒྲུ་མ་བཞིན་དུ་ཐལ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། ། དེ་ལྟར་བས་ན་འདི་དག་སྒྲོག་
 ཆགས་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་དུ་མ་གྲུབ་པོ། ། དེས་སྦྱོས་པ་ཞེས་བྱ་བ་དེ་ཙམ་གྱིས་རང་བཞིན་ཉིད་དུ་བརྟགས་
 པ་ན་སྤྱོད་བ་མི་སྲིད་པ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། མ་ངེས་པའི་ཕྱིར་རོ། ། འདི་ལྟར་ཐག་པ་ལ་སྤྱུལ་དུ་ཤེས་པ་སྦྱེ་
 ལ་ཡང་དེ་ནི་ཡང་དག་པའི་ཤེས་པ་སྦྱེ་བ་ལ་སྒྲོག་པ་ཡིན་ནོ། ། ཟད་པའི་ཐབས་མི་སྲིད་པ་ཡང་མ་ཡིན་
 ཏེ། རང་གི་རྒྱ་དང་འགལ་བའི་རང་བཞིན་གྱི་དངོས་པོར་གོམས་པ་ཟད་པའི་ཐབས་ཉིད་དུ་སྲིད་པའི་
 ཕྱིར་རོ། ། འདི་ལྟར་གང་དག་རང་རྒྱ་དང་འགལ་བའི་རང་བཞིན་ཅན་གོམས་པ་སྲིད་པ་དེ་དག་ནི་
 ཤིན་ཏུ་རྒྱན་ཆད་པ་སྲིད་པ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་འབྲུང་བ་ལ་སོགས་པ་བཞིན་ནོ། ། འདོད་ཆགས་ལ་
 སོགས་པ་རྣམས་ཀྱང་དེ་ལྟ་བུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་འདི་དག་གི་ཟད་པའི་ཐབས་སྲིད་པ་ཡིན་ནོ། ། དེ་ཡོངས་
 སུ་མི་ཤེས་པ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། གང་གི་ཕྱིར་རྒྱུའི་རང་བཞིན་ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་ཉིད་ལས་དེ་ལས་བརྒྱུག་

ཚད་མའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་བསྐྱེས་པའི་དཀའ་འབྲེལ།

པའི་དམིགས་པའི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་དངོས་པོ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་དེའི་གཉེན་པོ་ཡིན་ནོ་ཞེས་གསལ་བར་
ངེས་པའི་ཕྱིར་འདི་དག་གི་བདག་མེད་པ་མཐོང་བ་སྲིད་པ་ཁོ་ན་ཡིན་ཏེ། དེ་ལས་བསྐྱེས་པ་ལ་
དམིགས་པའི་རྣམ་པ་ཅན་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་གཉེན་པོ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བསྐྱེས་ཟིན་ཏོ། ། མཚོངས་པ་ལ་
སོགས་པ་བཞིན་དུ་ཁྱད་དུ་འཕགས་པར་རྣམ་པར་མི་གནས་པས་ཀྱང་མ་ཡིན་ཏེ། ཤེས་རབ་ལ་སོགས་
པ་རྣམས་ནི་སྤྲུལ་སྤྲུལ་གོམས་པ་བསྐྱེས་པའི་རང་བཞིན་ཡིན་པ་ཉིད་ཀྱིས་མ་ཞིག་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་ཕྱི་
མ་ཕྱི་མའི་འབད་པ་ནི་སྤྲུལ་མེད་པའི་ཁྱད་པར་བྱེད་པའི་ལུས་ལེན་པའི་ཕྱིར་དང་། ཉེན་བཞེན་པའི་
ཕྱིར་དང་། རིགས་མཐུན་པ་སྤྲུལ་པའི་མཐུ་ལས་བྱུང་བའི་ཕྱིར་རོ། ། མཚོངས་པ་ལ་སོགས་པ་ནི་དེ་ལྟ་བུ་
མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱིས་སྟོན་པར་འགྱུར་རོ། ། སྐྱེ་བ་གཞན་མི་སྲིད་པ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། སྤྲུལ་སྤྲུལ་བའི་རྒྱུ་
བསྐྱེས་ཟིན་པའི་ཕྱིར་རོ། ། ཟངས་མ་ལ་སོགས་པའི་སྤྲུལ་བ་བཞིན་ཉེས་པ་རྣམས་ཀྱང་སྐྱེ་བ་སྲིད་པ་
ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་དང་འགལ་བའི་བདག་མེད་པར་ལྟ་བུ་གཏན་དུ་དེའི་བདག་ཉིད་དུ་གྱུར་བ་ཉུག་དུ་
མི་འབྲལ་བའི་ཕྱིར་རོ། ། ཟངས་ལ་སོགས་པའི་སྤྲུལ་བ་དང་འགལ་བའི་མི་གང་ཡིན་པ་དེ་ངེས་འགའ་
ཉེ་བའི་ཕྱིར་སྤྲུལ་པ་ལ་སོགས་པ་དེ་ཡོད་པ་ཉིད་ན་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པས་ཡང་དེ་དང་བྲལ་བའི་ཕྱིར་དེ་སྐྱེ་
བར་རིགས་ཀྱི་ངི་མ་རྣམས་ནི་དེ་ལྟ་བུ་མ་ཡིན་ནོ། ། ཡང་ན་སྤྲུལ་དང་བྲལ་བ་ན་ཡང་ཐལ་བ་ལ་
སོགས་པས་མ་ངེས་པའི་ཕྱིར་གཏོན་མི་བར་ཉེས་པ་རྣམས་ཀྱང་སྐྱེ་བར་སྲིད་པ་མ་ཡིན་ནོ། དེ་ལྟར་
ཤིང་ལ་སོགས་པ་མི་དང་འབྲེལ་བ་ལས་ཐལ་བར་འགྱུར་ལ་དེ་དང་བྲལ་བ་ནི་སྤྲུལ་སྤྲུལ་པའི་རང་
བཞིན་རྒྱུ་ལྟ་བུ་ཡིན་པ་དེ་བཞིན་དུ་ཉེས་པ་རྣམས་ཀྱང་ཡིན་པའི་ཕྱིར་མ་ངེས་པ་ཡིན་ནོ། །
གཞན་ཡང་སྐྱེ་བར་ཉིད་ཀྱིས་སྤྲུལ་ལུས་པ་མེད་པའི་ངི་མ་རྣམས་ཀྱིས་དེའི་བདག་ཉིད་དུ་གྱུར་བའི་
བདག་མེད་པ་དེ་ལ་གཏོན་པར་གལ་ལྟོས། རང་བཞིན་ནི་འབད་ཚོལ་མེད་པར་བསྐྱེས་པར་ལུས་པ་མ་
ཡིན་ལ། ཐོབ་པར་བྱ་བ་དང་སྤང་བར་བྱ་བའི་དངོས་པོ་གང་གི་ཡོན་ཏན་སྟོན་མཐོང་བ་མེད་པར་ཡང་
རྟགས་པ་དང་ལྟན་པའི་ལན་པ་ཡང་སྤང་བའི་འབད་པར་རིགས་པ་མ་ཡིན་ནོ། ། རྟོག་པ་དང་ལྟན་
པའི་བདག་ཉིད་ཀྱི་སྐྱེས་བྱ་ཉེས་པ་དག་ལ་ཡོན་ཏན་དུ་མཐོང་བའམ་གཉེན་པོ་ལ་སྟོན་དུ་མཐོང་བ་

སྤྱི་བ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། ཕྱི་ཅི་མ་ལོག་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རོ། ། ལྷན་པ་ལེན་པ་ཡང་སྤྱི་བ་ཕྱི་ཅི་མ་
 ལོག་པའི་སློ་ཅན་རྣམས་ཉེས་པ་མེད་པའི་དངོས་པོ་སློན་ཅན་དུ་འདྲིན་པ་མ་ཡིན་ལ། སློན་ཅན་ཡོན་
 ཏན་དང་ལྷན་པ་ཉིད་དུ་འདྲིན་པ་ཡང་མ་ཡིན་ནོ། ། ལ་ལར་བདག་མེད་པར་ལྷ་བ་སློན་ཅན་དུ་ཡང་མ་
 ཡིན་ཏེ། ཉེ་བར་མཆོན་པ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཡོན་ཏན་དང་ལྷན་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རོ། །
 འདི་ལྟར་འདྲོད་ཆགས་ལ་སོགས་པའི་དྲི་མ་མ་ལུས་པ་དང་བྲལ་བའི་ཕྱིར་ཡང་དག་པའི་དོན་མཐོང་
 བའི་གོགས་བྱེད་པའི་ཉེ་བར་འཆོ་བ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། ། འདྲོད་ཆགས་ལ་སོགས་པས་ཀྱན་དཀྱིས་
 པས་བྱས་པའི་ལུས་དང་སེམས་ཡོངས་སུ་གདུང་བའི་ཉེ་བར་འཆོ་བ་ཡང་མེད་ཅིང་སྦྱེ་བ་དང་འབྲེལ་
 བ་ནི་ན་བ་དང་རྒྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ཡང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། སྦྱེ་བའི་རྩ་ཉོན་མོངས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །
 ཟག་པ་དང་བཅས་པའི་བདེ་བ་ལོངས་སྟོང་པ་བཞིན་དུ་སྤྱན་ཕྱང་བའི་ཉེ་བར་འཆོ་བ་ཡང་མེད་དེ།
 རབ་ཏུ་ཞི་བའི་བདེ་བའི་རོ་ལ་གཅིག་ཏུ་ཆས་སྦྱེ་བར་མི་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། ། དེའི་ཕྱིར་འདི་སྤྱང་བའི་
 དོན་དུ་འབད་པ་མེད་པར་རིགས་པ་མ་ཡིན་ལ། འོན་ཀྱང་གཤམ་ཏེ་བྱེད་ན་མི་སྤྱང་བའི་དོན་ཁོ་ནར་
 བྱེད་པར་འགྱུར་རོ། ། སློ་ནི་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོན་ཏན་གྱི་ཕྱོགས་འདྲིན་པའི་ཕྱིར་རོ། ། ཉེས་པ་རྣམས་
 སྤྱང་བའི་དོན་དུ་འབད་པ་བྱེད་པ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་དག་ནི་ཉེ་བར་འཆོ་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གཞི་ཡིན་
 པ་ཉིད་ཀྱི་སློན་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། ། དེ་ལྷ་བས་ན་བདག་མེད་པ་སློམ་པ་སྤྱི་བ་ཉིད་ཡིན་ལ། རབ་
 ཀྱི་མཐར་ཕྱིན་པར་འགྲོ་བའི་ཕྱིར་དེ་ཡང་གསལ་བར་སྤྱང་བའི་འབྲས་བུ་ཅན་དུ་མཐོང་སྟེ། དཔེར་ན་
 འདྲོད་པས་གདུངས་པ་འདྲོད་པ་གོམས་པར་བྱེད་པ་བཞིན་ནོ། ། འདི་ལྟར་འབྲལ་བ་དང་བཅས་པའི་
 གཞོན་ནུ་མ་མཐོང་བས་ཡ་མཆན་སྟེས་སོ་ཞེས་བྱ་བ་དེ་ལྷ་བུའི་ཆོག་དང་བསམས་པའི་རྗེས་སུ་བྱེད་
 པའི་ལུས་ཀྱི་བྱ་བ་འཇུག་པ་ཡིན་ནོ། ། དེ་ལྷ་བས་ན་གཏན་ཆོགས་མ་གྲུབ་པ་མ་ཡིན་ལ་མ་ངེས་པ་
 ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། གང་གི་ཕྱིར་བདག་མེད་པ་མཐོང་བ་ནི་ཡང་དག་པའི་དོན་གྱི་ཡུལ་ཅན་ཡིན་པ་ཉིད་
 ཀྱིས་སྟོབས་དང་ལྷན་པ་ཡིན་ལ། བདག་ཏུ་ལྷ་བ་ནི་བསྟོག་པའི་ཕྱིར་བསྟོག་པ་ཡིན་པས་མི་མཐུན་
 པའི་ཕྱོགས་དང་གཉན་པོའི་ཕྱོགས་ཀྱི་དངོས་པོ་ཡིན་ནོ། ། འདྲོད་ཆགས་དང་ཞེ་སྤང་དག་ནི་མ་ཡིན་

ཏེ། གཉི་ག་ཡང་དག་པ་མ་ཡིན་པའི་དོན་འདྲིན་པ་ལ་རག་ལས་པས་འབྲུག་པའི་ཕྱིར་དེ་དག་ལ་
 འགལ་བའི་དངོས་པོ་འདྲིན་པའི་རྒྱ་མཚན་ཅན་གྱི་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་དང་གཉིན་པོའི་ཕྱོགས་གྱི་
 དངོས་པོ་ཡང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། ། ཕྱིན་ཅི་ལོག་དང་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པས་བྱས་པ་ཡང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་
 ཏེ། གཉི་ག་ཡང་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། ། འདི་དག་འགལ་བ་ཡང་གྲུབ་པ་མ་ཡིན་ཏེ། གཉི་ག་
 ཡང་བདག་ཏུ་འདྲིན་པའི་སྐྱེ་གནས་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་རྒྱ་དང་འབྲས་བུའི་དངོས་པོ་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར་རོ། ། འདི་ལྟར་བདག་ལ་ཆགས་པ་ཡོད་ན་དེ་ལ་གནོད་པ་ལ་ཞེ་སྤང་འབྱུང་གི་གཞན་དུ་ནི་མ་
 ཡིན་ནོ། ། རྒྱ་མ་མི་དད་པ་བདག་ཉིད་གཉིས་རྒྱ་དང་འབྲས་བུར་གྱུར་པ་དག་ལ། གནོད་པར་བྱ་བ་
 དང་གནོད་པར་བྱེད་པའི་དངོས་པོ་རིགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་བྱུད་ཤིང་གཅིག་ལས་བྱུང་བའི་མེ་
 དང་དུ་བ་བཞིན་ནམ། ཡང་ན་བདག་གིར་འདྲིན་པ་དང་བག་ཆགས་བཞིན་ཏེ། ཏ་ཅང་ཐལ་བར་
 འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། ཅིག་ཅར་མི་སྐྱེ་བ་ནི་དེའི་ཉེ་བར་ལེན་པའི་སེམས་ཅན་ཅིག་ཅར་རིགས་མཐུན་
 པའི་སེམས་གཉིས་འཕེན་པར་མི་རུས་པའི་ཕྱིར་རོ། ། བདེ་བ་དང་སྦྱག་བསྐྱེད་དག་ཀྱང་ཕན་ཚུན་
 འགལ་བ་མ་ཡིན་ཏེ། འདི་ལྟར་བདེ་བ་དང་སྦྱག་བསྐྱེད་དག་ནི་ནམ་པ་གཉིས་ཏེ་ཡིད་ལས་བྱུང་བ་
 དང་། ཡུལ་ལས་སྐྱེས་པའོ། ། དེ་ལ་རེ་ཞིག་གང་དག་ཡིད་ལས་བྱུང་བ་དག་ནི་སྤང་བ་དང་ཆགས་པ་དེ་
 དག་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་པའི་འདོད་ཆགས་དང་ཞེ་སྤང་དག་དང་གྲུབ་པ་དང་བདེ་བ་གཅིག་པ་
 ཉིད་ཀྱིས་སོ། ། དེ་བཞིན་དུ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཉིད་དང་། ཐ་མི་དད་པའི་བདག་གི་ངོ་བོ་འདྲིན་པ་ཉིད་དང་
 བདག་ཏུ་འདྲིན་པའི་སྐྱེ་གནས་གཅིག་པ་ཅན་ཉིད་དང་། རྒྱ་དང་འབྲས་བུའི་དངོས་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་
 ཕན་ཚུན་འགལ་བའི་སྲིད་པ་མ་ཡིན་ནོ། ། གང་ཡང་ཡུལ་ལས་སྐྱེས་པ་དེ་དག་ཀྱང་ཕན་ཚུན་རྒྱ་ཐ་
 དད་པར་མ་ངེས་པའི་ཕྱིར་འགལ་བ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། འདི་ལྟར་གང་ཁོ་ན་ལས་བདེ་བ་འབྱུང་བ་དེ་
 ཉིད་ལས་ཤིག་ཏུ་བསྟན་པའི་ཕྱིར་སྦྱག་བསྐྱེད་ཡང་ཡིན་པའི་ཕྱིར་འདི་དག་གི་རྒྱ་དང་ཐ་དད་པར་
 ངེས་པ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ལ། དེ་ལྟར་བདག་མེད་པར་མཐོང་བ་དང་ཅིག་ཤོས་ནི་མ་ཡིན་ནོ། ། གཞན་
 ཡང་འདི་གཉིས་གང་ཡང་ཡུལ་གྱི་སྟོབས་ཀྱིས་འབྱུང་བ་ཉིད་ཀྱི་སྟོབས་མཚུངས་པ་ཉིད་ཡིན་གྱི་ལམ་

དང་ཉེས་པ་བདག་ནི་དེ་ལྟ་བུ་མ་ཡིན་ཏེ། ལམ་ཁོ་ན་ཡང་དག་པའི་དོན་གྱི་ཡུལ་ཅན་ཡིན་པ་ཉིད་ཀྱི་
 ལྟོབས་དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར་ཉེས་པ་རྣམས་ནི་མ་ཡིན་ནོ། ། གཞན་ཡང་བདེ་བ་དང་སྤྱད་བསྐྱེད་པའི་ཡུན་
 རིང་པོར་མི་གནས་པ་ཅན་ཡིན་གྱི་བདག་མེད་པར་ལྟ་བུ་མ་ཡིན་ནོ། ། དེ་ནི་དེའི་བདག་
 ཉིད་ཡིན་པ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་རང་གི་དང་མི་འབྲལ་བའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་སྤར་བསྟན་ཟིན་ནོ། ། དེ་བས་ན་
 འབྲལ་བ་མེད་དོ། ། ཅིག་ཅར་ནི་སྟེ་པའི་རྒྱ་ནི་བཤད་ཟིན་ནོ། ། གང་ཡང་རྗེས་སུ་དཔག་པས་དངོས་པོ་
 མ་ལུས་པ་གནས་པའི་བདག་མེད་པ་ངེས་པར་གཟུང་བ་རྣམས་ལ་ཡང་འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་པ་སྟེ་
 བ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཟེར་བ་དེ་ཡང་མི་རིགས་ཏེ། གང་གི་ཕྱིར་བསྐྱོམས་པ་ལས་བྱུང་བ་གསལ་བར་སྤང་བ་
 ཉིད་ཀྱིས་བདག་མེད་པའི་དངོས་པོ་མངོན་སུམ་དུ་བྱེད་པའི་ཤེས་པ་རྟོག་པ་མེད་པ་དང་ཆད་མས་གྲུབ་
 པའི་དོན་གྱི་ཡུལ་ཅན་ཡིན་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཀྱང་མ་འབྲལ་བའི་བདག་མེད་པར་མཐོང་བ་དེ་ནི་བདག་ཏུ་
 ལྟ་བུ་ཅད་ནས་གཏན་འབྱིན་པས་གཉེན་པོར་བརྟེན་གྱི་ཐོས་པ་དང་བསམས་པ་ལས་བྱུང་བ་ནི་མ་
 ཡིན་ནོ། ། འདི་ལྟར་ཐོག་མ་མེད་པའི་དུས་ནས་གོམས་པའི་ཕྱིར་ངི་མ་རྣམས་ནི་ཅ་བཤིན་ཏུ་བརྟན་
 པའི་ཕྱིར་རིམ་གྱིས་མི་མཐུན་ཕྱོགས་འཕེལ་བས་སྐྱེལ་བ་ན་ཟད་པ་ཡིན་གྱི། ལན་ཅིག་ཐོས་པ་ནི་མ་
 ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་གང་བའི་རིག་པ་མེད་ལ་རིག་པ་ཅམ་གྱིས་ལྟོག་པ་ནི་མ་ཡིན་པ་བཞིན་ནོ། ། གང་
 གིས་འབྲལ་བར་འཇུག་བ་ཐོས་པ་དང་བསམས་པ་ལས་བྱུང་བའི་བདག་མེད་པའི་ཤེས་པ་མངོན་དུ་
 གྱུར་པ་ན་འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་པས་འབྱུང་བ་གྲུབ་པ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། འདི་ལྟར་འདོད་ཆགས་ལ་
 སོགས་པའི་ཀུན་ནས་དཀྱིས་པ་སྟེས་ནས་མི་སྤྱད་པ་ལ་སོགས་པ་ཡིད་ལ་བྱེད་པའི་སྟོབས་དེ་བདེ་བར་
 གཤེགས་པ་བ་རྣམས་སྤོང་བར་བྱེད་པ་ཁོ་ནའོ། ། དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་འདི་དག་དབང་དུ་གྱུར་བ་རྣམས་པ་
 ཉམས་པ་མེད་པར་མ་གྲུབ་པོ། ། འདི་དག་བདག་མེད་པ་མཐོང་བ་དང་འགལ་ན་ཡང་དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་
 རྣམ་པར་གཞག་སྟེ། དེ་མངོན་དུ་ཕྱོགས་ན་འགྲིབ་པའི་ཕྱིར་རོ། གང་དག་གང་ཉེ་བར་སྤངས་པ་ལས་
 འགྲིབ་པའི་ཆོས་ཅན་དེ་དག་ནི་དེ་ཤིན་ཏུ་འཕེལ་བ་མེད་པར་རྒྱན་འཆད་པའི་ཆོས་ཅན་དུ་འཇུག་པ་
 ཡིན་ཏེ། རི་ལྟར་རྒྱ་ལ་སོགས་པ་འཕེལ་བ་ན་མེ་འབར་བ་བཞིན་ནོ། ། ཉེས་པ་རྣམས་ཀྱང་བདག་མེད་

པའི་ཤེས་པ་ཉེ་པར་སྒྲངས་པ་ལས་འགྲིལ་པའི་ཆོས་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དེ་ཤིན་ཏུ་འཕེལ་བ་ན་རི་ལྟར་
གནས་པ་ཉིད་པར་འགྱུར། དེ་བས་ན་གཏན་ཆིགས་མ་ངེས་པ་མ་ཡིན་ནོ། མཐུན་པའི་ཚུགས་ལ་ཡོད་
པའི་ཕྱིར་འགལ་བ་ཉིད་ཀྱང་མ་ཡིན་ནོ། དེ་ལྟར་ཉོམས་མོངས་པའི་སྒྲིབ་པ་སྒྲངས་པར་བསྐྱུབས་ནས་
ཤེས་བྱའི་སྒྲིབ་པ་སྒྲང་པར་བསྐྱུབ་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར། བྱད་པར་མངོན་སུམ་བྱས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་བྱ་བ་
སྒྲོས་ཏེ། མངོན་སུམ་དུ་བྱས་པ་ནི་མངོན་སུམ་དུ་བྱེད་པའོ། གང་ཞེ་ན། བདག་མེད་པར་ཞེས་བྱ་བར་
གོ་སྟེ། སྐབས་སུ་བབ་པའི་ཕྱིར་རོ། དེའི་བྱད་པར་ནི་རྣམ་པ་མང་དུ་ཐབས་མང་པོས་དུས་མང་པོ་རྣམ་
པ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཏེ། དེ་དང་དེའི་མི་མཐུན་པའི་ཚུགས་ལ་ཡོད་ཏན་དང་སྒྲོན་དང་ཤིན་ཏུ་གསལ་
བར་འགྱུར་བའོ། རེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་ཉན་ཐོས་ལ་སོགས་པ་བདག་མེད་པ་མཐོང་ན་ཡང་ཐམས་ཅད་
མཁྱེན་པ་ཉིད་མ་ཡིན་ཏེ། རྣམ་པ་དེ་ལྟ་བུ་ཕྱིས་གོམས་པའི་བྱད་པར་མེད་པས་ཤེས་བྱའི་སྒྲིབ་པ་མ་
སྒྲངས་པའི་ཕྱིར་རོ། སྒྱུར་བ་ནི་གང་ཞིག་གུས་པས་རྒྱན་མ་ཆད་པའི་དུས་རིང་པོའི་བྱད་པར་གྱིས་
གོམས་པ་དེ་ནི་གཟུང་བར་བྱ་བ་ཐག་རིང་དུ་འཇུག་པ་བཞིན་དུ་སྒྲང་བའི་ཤེས་པའི་འབྲས་བྱ་ཅན་
ཡིན་ཏེ། འདི་ལྟ་སྟེ་དཔེར་ན་འདོད་པས་གཏུངས་པ་འདོད་པ་གོམས་པར་བྱེད་པ་བཞིན་ནོ། རྣམ་པ་
ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་ཡོད་པའི་བདག་མེད་པ་བསྒྲོམ་པའི་སྒྲིང་ཇེ་ཅན་ཡང་རི་སྐད་དུ་
བཤད་པའི་བྱད་པར་གསུམ་དང་ལྡན་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རང་བཞིན་གྱི་གཏན་ཆིགས་སོ། རེ་
གཏན་ཆིགས་མ་གྲུབ་པ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། སྒྲིང་ཇེ་ཅན་ནི་དོན་དུ་གཉེར་བ་ཉིད་ཀྱིས་དེ་ལྟར་འཇུག་པ་
སྲིད་དོ་ཞེས་བསྐྱུབས་ཟིན་པའི་ཕྱིར་རོ། མ་ངེས་པ་ཉིད་ཀྱང་མ་ཡིན་ཏེ། གང་གི་ཕྱིར་ཆོས་ཐམས་ཅད་
ལ་ཡོད་པའི་བདག་མེད་པ་ལ་དམིགས་པའི་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ནི་ཆོས་ཅན་ཡིན་ལ། རི་སྐད་དུ་
བཤད་པའི་བྱད་པར་གསུམ་དང་ལྡན་པའི་གོམས་པ་དང་འབྲེལ་བའི་རྒྱས་གསལ་བར་སྒྲང་བ་ཉིད་ནི་
བསྐྱུབ་པར་བྱ་བ་ཡིན་ཏེ། བསྐྱུབ་པར་བྱ་བའི་ཆོས་འདིས་རི་སྐད་དུ་བཤད་པའི་རྒྱབ་པར་བྱེད་པའི་
ཆོས་ལ་བྱབ་བ་གྲུབ་སྟེ། གསལ་བར་སྒྲང་བ་ཉིད་ནི་རྒྱན་གཞན་ལ་མི་ལྟས་པའི་ཕྱིར་རོ། རེ་ལྟ་ཡིན་
དང་ཤུགས་ལས་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་ཀྱིས་བྱབ་པ་གྲུབ་པ་ཡིན་ཏེ། གང་གི་ཕྱིར་དངོས་པོ་ཐམས་

ཅད་ལ་ཡོད་པའི་བདག་མེད་པ་ལ་སོགས་པའི་ཡིད་ཀྱི་ཚོས་ཅན་ལ་གསལ་བར་སྒྲུབ་གང་ཡིན་པ་དེ་
 ཉིད་འདིའི་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཡིན་གྱི་གཞན་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། འདི་ལྟར་བསྒྲུབ་པ་ལ་བསྒྲུབ་པར་བྱ་
 བའི་དངོས་པོའི་གསལ་བར་སྒྲུབ་བ་ཉིད་ཀྱིས་སྒྱུར་བྱུང་བ་ལྟུང་བ་ན་ཤུགས་ཀྱིས་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་
 པ་ཉིད་ཀྱིས་ཀྱང་བྱུང་བར་བྱུང་བ་ཡིན་ཏེ། ཇི་སྐད་དུ་བཤད་པའི་ཚོས་ཅན་ལས་གཞན་ལ་གསལ་བར་
 སྒྲུབ་བ་ཉིད་མི་སྤྱོད་པའི་ཕྱིར་རོ། ། འདིས་ནི་འདིར་ཡོད་པར་སྒྱུབ་པ་ལ་སྒྲུབ་སྒྲུབ་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་
 དག་གསལ་བ་ཡིན་ཏེ། ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཡོད་པར་བསྒྱུབ་པའི་ཕྱིར་དང་རབ་ཏུ་ཤུགས་པའི་ཚོས་
 ཅན་ཡིན་ལ་གསལ་བར་སྒྲུབ་བ་ཉིད་བསྒྱུབ་པར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། དེ་ལྟར་རྒྱུ་པ་འདིས་
 བསྒྱུབ་པའི་ཕྱིར་དང་། བྱད་པར་མངོན་སུམ་བྱས་པའི་ཕྱིར་དང་། ལུས་དག་ཡིད་གསུམ་དང་མི་མཐུན་
 པའི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་བྱུང་བའི་བག་ཆགས་རྣམས་སྤངས་པ་སྒྲིབ་པ་གཉིས་སྤང་བར་བྱུང་བོ། ། དེའི་
 ཕྱིར་སྒྲིབ་པ་ཐམས་ཅད་ལས་རྣམ་པར་གྲོལ་བས་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་བྱུང་བོ། ། གལ་ཏེ་འདི་སྒྲུམ་
 ཏུ་སྒྱུར་བྱུང་བ་ཀྱང་བདེ་བར་གཤེགས་པ་ནི་མ་བྱུང་བོ་སྒྲུམ་ཏུ་སེམས་ན། འདི་ཡང་། བདེ་བར་གཤེགས་
 པ་ཉིད་དུ་འདོད། ། ཅེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྒྲོས་ཏེ། ཇི་སྐད་བཤད་པའི་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་འདི་
 བདེ་བར་གཤེགས་པ་ཁོ་ན་ཡིན་པར་བྱུང་བར་འདོད་དེ། སེར་སྒྱུ་ལ་སོགས་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། ། ཅིའི་
 ཕྱིར་ཞེ་ན། ཐོག་མར་བདག་མེད་གསུང་ཕྱིར་རོ། ། དེ་སྐད་དུ་བསྟན་པ་ཡིན་ཏེ། གང་གི་སྤང་བོ་ལ་
 སོགས་པའི་བསྟན་པའི་དོན་དུ་དངོས་པོར་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་ཐོག་མར་དངོས་པོ་
 བདག་མེད་པ་འདི་ཡང་སྒྲོགས་པར་བྱུང་བའི་སྒྲིབ་བྱའི་བྱད་པར་དེ་ཉིད་དང་པོར་ཚོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་
 སྒྲ་ཚོགས་པའི་རབ་ཏུ་བྱེད་པའི་བདག་མེད་པ་སྒྲོགས་པའི་འབྲས་བྱའི་གཏན་ཚིགས་ལས་ཁོ་བོ་ཅག་
 གིས་བདེ་བར་གཤེགས་པ་ཞེས་བརྗོད་དོ། ། དེའི་ཉེ་བར་བསྟན་པ་འདིས་སྤང་བ་དང་དོར་བའི་དེ་ཁོ་
 ན་ཉིད་ཐམས་དང་བཅས་པ་བསྟན་པ་མ་ལུས་པའི་ཡེ་ཤེས་བསྒྱུབ་པར་བྱ་བ་ཡིན་ཏེ། ཡེ་ཤེས་དེ་དང་
 ལྟན་པའི་ཕྱིར་དང་། འདི་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་དང་ཚད་མར་བྱུང་བ་ཡིན་པས་དེས་གསུངས་པ་
 བསྒྱུབ་པར་འདོད་པ་རྣམས་ཀྱིས་བསྒྱུབ་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་རབ་ཏུ་སྒྱུར་བ་ཡིན་གྱི་སྤྱོད་བྱའི་གངས་ལ་

ཚད་མའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་བསྟན་པའི་དཀའ་འབྱེལ།

སོགས་པ་མཁུན་པས་ནི་མ་ཡིན་ནོ། ། འོན་ཀྱང་སྤྱི་བུའི་གངས་ལ་སོགས་པ་ལ་ཡང་དེའི་ཡེ་ཤེས་
སྤྱི་བར་སྐྱབ་པ་བྱ་བ་ཡིན་གྱི། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་བསྟན་པ་མ་ལུས་པ་མཁུན་པ་ནི་གཙོ་བོ་ཡིན་ཏེ། འདི་
ལྟར་གསུང་རབ་ལས་ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་ཡུལ་ཅན་བསྟན་ན་ཡང་སྐྱབ་བསྐྱེལ་ལ་སོགས་པའི་མཚན་
ཉིད་བདེན་པ་བསྟན་པ་ནི་ཚིག་གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། ཐབས་སྣ་ཚོགས་ཀྱིས་བདེན་པ་བཞི་
གསལ་བར་མཛད་པའི་ཕྱིར་དང་། ཚད་མས་མི་སྟུ་བའི་བདག་མེད་སྟོན་པ་བོས་བདག་མེད་པའི་དེ་ཁོ་
ན་ཉིད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་གང་ལ་གྲུབ་པའི་སྟོན་པ་བོ་དེ་ཉིད་སྤྱི་མ་དང་བྱི་མའི་འགལ་བ་སྟོན་པས་ཆ་ཤས་ལ་
ཡང་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་འདིའི་མ་ལུས་པའི་ཡེ་ཤེས་རྗེས་སུ་དཔག་པར་བྱ་བ་ཡིན་ཏེ། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མི་
ཤེས་པ་སྟོན་པའི་རྣམ་པ་མེད་པའི་མཚན་ཉིད་མ་ལུས་པ་སྤངས་པའི་ཕྱིར་རོ། ། སྟོན་དང་ཡོན་ཏན་གྱི་
རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མི་ཤེས་པ་དང་དེ་སྟོན་པ་ལ་མི་མཁས་པ་ནི་དེ་ལྟར་སྟོན་པར་བྱེད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །
རིག་བྱེད་ལས་མཁུན་ནས་སྟོན་པར་མཛད་དོ་ཞེས་ཀྱང་རིགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ནི་སྦྱོས་བྱས་བྱས་པ་
ཉིད་ཏུ་བསྐྱབས་བྱིན་པའི་ཕྱིར་རོ་སྟུམ་ཏུ་བསམས་པ་ཡིན་ནོ། ། དེས་ན་བཙུང་ལྟན་འདས་ནི་ཡེ་ཤེས་
ཁྱད་པར་ཏུ་འཕགས་པ་དང་ལྟན་པའི་ཕྱིར་སྦྱ་སྦྱོགས་བྱེད་མཐའ་དག་གི་སྦྱི་བོར་བཞུགས་སོ་ཞེས་བྱ་
བར་གྲུབ་པོ། དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རི་སྐྱད་ཏུ་བཤད་པའི་ཡེ་ཤེས་ཁྱད་པར་ཏུ་འཕགས་པ་དང་ལྟན་པའི་
བཙུང་ལྟན་འདས་དང་ལྟན་ཅིག་གཞན་དང་མཚུངས་པ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བསྟན་པའི་ཕྱིར། ཚད་མས་
མི་སྟུ་བའི་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྦྱོས་ཏེ། གང་གི་ཕྱིར་འདི་དག་ཤེས་པ་ཁྱད་པར་ཏུ་འཕགས་པ་དང་
ལྟན་པ་ཉིད་སྐྱབ་པར་བྱེད་པའི་གཏན་ཚིགས་འགའ་ཡང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། གཏན་ཚིགས་སུ་འཇུག་
བ་ནི་ཚིག་། ཅས་བྱ་བའི་འབྲས་སུ་ཉིད་གཏན་ཚིགས་སུ་འཇུག་ལ། དེ་ཡང་འདི་དག་ནི་ཚད་མ་དང་
འགལ་བའི་དོན་སྟོན་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རི་ལྟར་འདི་ལས་དེ་དག་ཤེས་པ་ཁྱད་པར་ཏུ་འཕགས་པ་ཉིད་ཏུ་
རྟོགས་པར་འཇུག་རོ། ། བདེ་བར་གསལ་བའི་གསུང་ཡང་ཚད་མ་དང་འགལ་བ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན།
འབྲེལ་བ་དང་ནི་རྗེས་མཐུན་ཐབས། ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྦྱོས་ཏེ། འབྲེལ་བ་ནི་ཚིག་རྣམས་དོན་
གཅིག་ལ་སྦྱད་པས་ཕན་ཚུན་འབྲེལ་བ་ཡིན་གྱི་སེའུ་བརྩུ་ལ་སོགས་པའི་དག་བཞིན་ཏུ་མ་འབྲེལ་བ་

མ་ཡིན་ནོ། ། རྗེས་མཐུན་ནི་སྐྱབ་པར་རུས་པ་ཉིད་ཀྱི་བདག་མེད་པ་བསྒྲོམ་པ་ལ་སོགས་པའི་མཚན་
 ཉིད་ཀྱི་ཐབས་ཉི་པར་བསྟན་པ་གང་ལ་ཡོད་པ་དེ་ལ་དེ་སྐད་ཅེས་པའོ། ། དུག་ཞི་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་
 འཇོག་པའི་གཙུག་གི་རྒྱ་གྱི་མན་ངག་བཞིན་དུ་ཐབས་དེ་སྐྱབ་པར་མི་རུས་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། ། སྐྱེས་
 བུའི་དོན་ནི་མངོན་པར་མཐོ་བ་དང་ངེས་པར་ལེགས་པའི་མཚན་ཉིད་དེ། དེ་རྗེས་པར་བྱེད་པ་ཡིན་གྱི་
 བྱ་རོག་གི་སོ་བརྟགས་པ་བཞིན་དུ་སྐྱེས་བུའི་དོན་གྱི་འབྲས་བུ་མེད་པ་ཅན་ནི་མ་ཡིན་ནོ། ། འོན་ཏེ་
 འདི་ཐམས་ཅད་སེར་སྐྱ་ལ་སོགས་པའི་ཆོག་དག་ལ་ཡང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན། མཐོང་དོན་ཞེས་
 བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྒྲོས་ཏེ། མཐོང་བ་ནི་མངོན་སུམ་དང་རྗེས་སུ་དཔག་པའི་ཡུལ་དང་ཡུལ་མ་ཡིན་པ་
 ཉིད་དུ་མངོན་པར་འདོད་པའི་ཚད་མ་གཉིས་ཀྱིས་ནི་མངོན་སུམ་དང་རྗེས་སུ་དཔག་པ་གཉིས་སོ། །
 གཞོད་པ་མེད་པ་ནི་ཇི་ལྟར་བསྟན་པའི་དོན་དེ་ལྟར་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། འདི་ལྟར་མངོན་པ་ལ་སོགས་པ་
 དང་། བདེ་བ་དང་། སྐྱག་བསྐལ་བ་དང་། མཚན་མར་འཛིན་པ་དང་། འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་པ་དང་།
 སྒྲོའི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་ཕུང་བོ་ལྷ་པོ་མངོན་སུམ་ཉིད་དུ་མངོན་པར་འདོད་པ་ནི་ནམ་པ་གཞན་དུ་མི་སྲིད་
 པ་མངོན་སུམ་མ་ཡིན་པ་ཉིད་དུ་མངོན་པར་འདོད་པ་ནམས་ཀྱང་མངོན་སུམ་མ་ཡིན་པ་ཁོན་ཡིན་ཏེ།
 ཇི་ལྟར་གཞན་གྱི་མངོན་སུམ་དུ་མངོན་པར་འདོད་པ་གཞུགས་དང་སྐྱ་ལ་སོགས་པ་ལ་འདུ་བའི་བདེ་
 བ་ལ་སོགས་པ་ནམས་དང་། རྗེས་དང་། ལས་དང་། སྤྱི་དང་ལྷན་པ་ལ་སོགས་པ་ལྟ་བུའོ། ། དེ་བཞིན་དུ་
 དངོས་པོའི་སྟོབས་ཀྱིས་ཞུགས་པའི་རྗེས་སུ་དཔག་པའི་ཡུལ་ཉིད་མངོན་པར་འདོད་པ་ནམས་དེ་ལྟ་བུ་
 ཁོན་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་འཕགས་པའི་བདེན་པ་བཞི་ལྟ་བུའོ། ། ཡུལ་མ་ཡིན་པ་ཉིད་དུ་མངོན་པར་
 འདོད་པ་ནམས་ཀྱང་ཡུལ་མ་ཡིན་པ་ཉིད་ཁོན་པོ། ། ཇི་ལྟར་གཞན་གྱི་དངོས་པོའི་སྟོབས་ཀྱིས་ཞུགས་
 པའི་རྗེས་སུ་དཔག་པའི་ཡུལ་ཉིད་དུ་མངོན་པར་འདོད་པ་བདག་ལ་སོགས་པ་ནམས་ལྟ་བུའོ། ། འང་
 གི་སྐྱེས་ནི་མ་མཐོང་བ་ལ་ཡང་ནམ་པར་འགྱུར་བ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། ། དེ་ལྟར་འདོད་
 ཆགས་ལ་སོགས་པའི་ངོ་བོ་དང་ཆོས་མ་ཡིན་པ་དེ་ལས་བྱུང་བར་བསྟན་ནས་དེ་སྐད་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་
 དེའི་རྒྱ་བདག་དུ་ལྟ་བ་དང་འགལ་བ་བདག་མེད་པར་ལྟ་བ་ཉིད་གཉེན་པོར་སྟོན་གྱི་སེར་སྐྱ་ལ་སོགས་

ཚད་མའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་བསྐྱུས་པའི་དཀའ་འབྲེལ།

པའི་བསྐྱུན་བཅོས་བཞིན་དུ་དེའི་རྒྱ་དང་མི་འགལ་བ་ཁྱུས་དང་མེད་མྱེན་སྟེག་ལ་སོགས་པ་ཉི་པར་
སྟོན་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། ། དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ནམ་པར་དག་པའི་གསེར་བཞིན་དུ་
འདི་ནི་མ་ལས་པ་ནམས་ཀྱིས་ཡོངས་སུ་བརྟགས་ནས་གཟུང་བར་བྱའོ་ཞེས་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་
བྱ་བ་འདི་བསྐྱུན་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར། སྟེག་དང་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྟོས་ཏེ། རི་ལྟར་གསེར་སྐྱངས་
བས་རྩི་མ་མེད་པ་སྟེ་སྟོན་དང་བྲལ་བ་ཡོངས་སུ་རྟགས་ན་བསྟེགས་པ་ལ་སོགས་པ་ནམས་ཀྱིས་མི་
འཁྱུར་བ་ལྟར། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་གསུང་རིན་པོ་ཆེ་ཡང་བསྟེགས་པ་དང་འབྲ་བར་མངོན་སུམ་
ཀྱིས་དང་། བདར་བ་ལྟ་བུར་དངོས་པོའི་སྟོབས་ཀྱིས་ཞུགས་པའི་རྗེས་སུ་དཔག་པ་དང་། བཅད་པའི་
དཔེས་མཚོན་པའི་ལུང་ལ་སྟོས་པའི་རྗེས་སུ་དཔག་པས་ཀྱང་ནམ་པར་འཁྱུར་བ་མ་ཡིན་ཏེ། དེས་ན་
རྟགས་པ་སྟོན་དུ་བཏང་བ་ནམས་ནམ་པ་དེ་ལྟ་བུའི་ལུང་ཉིད་ལས་འཇུག་པར་རིགས་ཀྱི་གཞན་ལས་
ནི་མ་ཡིན་ནོ་སྟམ་དུ་བསམས་པ་ཡིན་ནོ། འདིར་རིན་པོ་ཆེ་དང་ཆོས་མཚུངས་པར་བསྐྱུན་པའི་ཕྱིར།
སྟོ་གྲོས་ངན་པའི་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྟོས་ཏེ། སྟོང་ན་པ་ཉིད་ནི་སྟན་པ་ཡིན་ཏེ། སྟོང་བར་བྱེད་པས་
སོ། ། དེ་འདྲོམས་པ་ནི་འདིག་པ་སྟེ། དེ་ལ་རྗེས་སུ་མཐུན་པ་འབྱུང་བ་གང་ལ་ཡོད་པ་དེ་ལ་དེ་རྒྱད་
ཅེས་བྱའོ། ། ཕྱིག་ཅན་ནམས་ཀྱིས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་བསོད་ནམས་དང་མི་ལྡན་པ་ནམས་ཀྱིས་སོ། ། འདས་
མ་ཐག་ཏུ་གསལ་བར་བཤད། ། ཅེས་བྱ་བ་ནི་རི་རྒྱད་དུ་བཤད་པའི་ཆོག་ཅེས་བྱ་བའི་འབྲས་བུའི་
རྟགས་ལས་སྟེས་པའོ། ། རྒྱལ་བ་སངས་རྒྱས་སོགས་སྟེས་བྱ། ། ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ལ། མི་སྟེགས་
ཅན་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྟོས་ཏེ། རི་རྒྱད་དུ་བཤད་པའི་ཡེ་ཤེས་བྱད་པར་དུ་འཕགས་པ་དང་ལྡན་
པའི་ཕྱིར་བཅོམ་ལྡན་འདས་བདུད་བརྒྱལ་བ་ནི་བྱ་མཚོག་དང་སྟོང་རིས་ལ་སོགས་པ་ལས་བྱད་པར་
དུ་གྲུབ་པ་ན་ཡང་བདེན་པར་སྟོབ་བཞིན་ཅག་གི་བྱད་པར་བཟུང་བ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བརྗོད་པར་མི་
རིགས་སོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སྤྱིའི་དོན་ཏེ། འདི་སྟམ་དུ་ཅིས་ལ་སོགས་པ་ཕྱོགས་གཅིག་གིས་དོན་ལ་མི་སྟེ་
པའི་ཕྱིར་སོ་སོ་ཅག་གིས་གཉི་ག་ཡང་བྱད་པར་མེད་པར་བརྗོད་པ་ཡིན་ནོ་སྟམ་དུ་སེམས་ན། ཡིག་མེད་
ཕྱི་མོ་རིག་ཅམ་གྱིས། ། ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྟོས་ཏེ། ཡིག་ཕྱི་མོ་ནི་གྲུབ་པའི་དངོས་པོའི་འབྲས་བུ་

ཅན་ནོ། ། གཏན་ཆིགས་གང་གིས་གཅིག་ཉིད་ལ། ། ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ལ། དེས་ན་གཏན་ཆིགས་
 གང་ཞིག་གིས། ། ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྒྲིམ་ཏེ། དེས་ན་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དེའི་ཕྱིར་རོ། དེའི་གཏན་ཆིགས་
 དངོས་མེད་ཕྱིར། ། ཞེས་བྱ་བ་ནི་གཤམ་ཏེ། ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པའི་དོན་ཅན་དོན་ཐམས་ཅད་བྱས་པའི་
 འགྱུར་བ་སྐྱབ་པ་ལ་སོགས་པ་ནམས་སྟོན་པ་ལོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་སྐྱབ་ཅམ་ཡོད་པ་དེ་ལྟ་ན་ཡང་དངོས་པོ་
 དང་འབྲེལ་བ་དེའི་གཏན་ཆིགས་ཀྱི་དངོས་པོ་གཏན་ཆིགས་ཀྱི་དོན་མེད་པའི་ཕྱིར་གཏན་ཆིགས་
 གྱིས་འདི་སེར་སྐྱུ་ལ་སོགས་པ་གཞན་ལ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། ། དངོས་པོ་ཁོ་ན་དངོས་པོ་དང་འབྲེལ་
 བའི་ཕྱིར་དངོས་པོ་གོ་བར་བྱེད་པ་ཡིན་གྱི་སྐྱབ་ཅམ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། ། རྒྱལ་བ་ཀུན་མཁྱེན་ཏུ་སྐྱབ་ལ། །
 ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ལ། རྒྱལ་བ་ཀུན་མཁྱེན་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྒྲིམ་ཏེ། མ་ཁྲོས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་
 ཁྲོ་བ་དང་བྲལ་ཏེ་དེ་དག་ནི་ཅེ་བ་ཁོ་ནས་གཞན་རྗེས་སུ་གཟུང་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་འདྲག་པའི་ཕྱིར་ཏེ།
 ཁྱེད་ཅག་ལྟར་སྤང་པ་དང་རྒྱལ་བ་ལ་སོགས་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། ། དེ་ལྟར་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དེས་ཉེ་བར་
 བསྟན་པའི་འགྱུར་བ་སྐྱབ་པ་ལ་སོགས་པ་སྟན་ཕུང་བ་ཉིད་ཏུ་བསྟན་པའི་ཕྱིར་རོ། ། དེ་དག་ནམས་ཀྱི་མི་
 གནས་པའི། ། ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ལ། འབྲེལ་བ་གྲུབ་པའི་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྒྲིམ་ཏེ། འབྲེལ་
 བ་གྲུབ་པའི་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དངོས་པོའི་སྟོབས་ཀྱིས་ཞུགས་པས་གྲུབ་པ་དེའི་བདག་ཉིད་དེ་ལས་ཕུང་
 བའི་མཆན་ཉིད་ཀྱི་འབྲེལ་བ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ནོ། ། གང་ཞིག་ཅས་བྱ་བ་ནི་གང་གི་ཕྱིར་རོ། ། དེས་ན་
 ཞེས་བྱ་བ་ནི་དེའི་ཕྱིར་རོ། ། གང་ཞིག་ཤེས་བྱ་གཞལ་བྱ་ཉིད། ། ཅས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ལ། རྣམ་པ་
 ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་དང་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྒྲིམ་ཏེ། དོན་གཞན་སྐྱབ་པས་དོན་གཞན་
 དགག་པ་བསྐྱབ་པར་འདོད་པས་དངོས་སམ་བརྒྱད་པས་འགལ་བ་ཉིད་བསྐྱབས་པ་ལས་འགལ་བ་
 རྟོགས་པར་བྱའི་མི་འགལ་བ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟ་མ་ཡིན་པ་གང་ཡང་རུང་བ་ཞིག་བསྐྱབས་པས་
 ཐམས་ཅད་བཀག་པར་འགྱུར་རོ། ། ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ནི་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་བདག་དང་ལྟན་
 ཅིག་དངོས་སམ་བརྒྱད་པས་འགལ་བ་འགལ་ཡང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། འདི་ལྟར་ངེས་པར་དབྱེད་པ་ན་
 དངོས་པོ་རྣམས་ཀྱི་འགལ་བ་ནི་རྣམ་པ་གཉིས་ཁོ་ནར་གནས་ཏེ། དཔེར་ན། དངོས་པོ་དང་དངོས་པོ་

མེད་པའམ་རིམ་དང་རིམ་མ་ཡིན་པ་དག་ལྟ་བུར་མན་ཚུན་སྒངས་ཏེ་གནས་པའི་མཚན་ཉིད་དམ།
 རྣམ་པ་གཅིག་ཏུ་ན་དཔེར་ན་མེ་དང་གུང་བའི་རིག་པ་དེ་དག་བཞིན་དུ་ལྟན་ཅིག་མི་གནས་པའི་
 མཚན་ཉིད་དོ། ། དེ་ལ་རེ་ཞིག་ཐམས་ཅད་མཆིན་པ་ཉིད་ནི་ཤེས་བྱ་ཉིད་ལ་སོགས་པ་དང་ལྟན་ཅིག་
 འགལ་བ་དང་པོ་སྲིད་པ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བསྟན་པའི་བྱིར། ཤེས་བྱ་མིན་སོགས་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་
 སྒྲོས་ཏེ། གང་ཡོངས་སུ་གཙོད་པ་གང་རྣམ་པར་བཅད་པ་མེད་ན་མི་འབྱུང་བ་དེ་དག་ཁོ་ན་མན་ཚུན་
 འགལ་ཏེ་གནས་པའི་མཚན་ཉིད་འགལ་བ་ཞེས་སྟུར་བཤད་ཟིན་ཏོ། ། ཤེས་བྱ་ལ་སོགས་པ་ནི་ཐམས་
 ཅད་མཆིན་པ་ཉིད་རྣམ་པར་བཅད་ནས་གནས་པ་ཡང་མ་ཡིན་ནོ། ། འོ་ན་ཅི་ཞེ་ན། ཤེས་བྱ་མ་ཡིན་པ་
 ལ་སོགས་པ་རྣམ་པར་བཅད་ནས་གནས་སོ། ། འགལ་བ་གཉིས་པ་ཡང་སྲིད་པ་ཡང་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་
 བསྟན་པའི་བྱིར་རོ། ། ལ་ལར་ཐམས་ཅད་མཆིན་པ་ཉིད། ། ཅས་བྱ་བ་སོགས་ལ་སྒྲོས་ཏེ། གང་ཞིག་རྒྱ་
 མ་ཚད་བ་མེད་པར་འབྱུང་བ་ན་གང་ཉེ་བ་ལས་མི་འབྱུང་བ་མེད་དེ་དེ་དག་ཁོ་ན་ལྟན་ཅིག་མི་གནས་
 པའི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་འགལ་བ་ཡིན་ལ། གང་གི་བྱིར་ཡོད་པ་ཉིད་ལ་སོགས་པ་ཡོད་པ་ན་ལྟོག་པ་ཞེས་བྱ་
 བར་འགྱུར་པ་ཐམས་ཅད་མཆིན་པ་འདི་སྟུར་མ་ཚད་བ་མེད་པར་འབྱུག་པར་མཐོང་བ་ཡང་མ་ཡིན་
 ནོ། ། ཅིའི་བྱིར་མི་འབྱུག་ཅེ་ན། རང་བཞིན་རང་རིག་མེད་པ་ན། ། ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྒྲོས་ཏེ།
 གལ་ཏེ་ཡོད་པ་ཉིད་དང་ཤེས་བྱ་ཉིད་ཡོད་པ་ན་ཐམས་ཅད་མཆིན་པ་ཉིད་ལྟོག་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱེད་ཀྱི་
 ཁས་ལེན་པ་དེ་ལྟ་ན་ནི་ཡོད་པ་ལ་སོགས་པ་ཉེ་བ་ལས་སྟུར་འདིའི་མེད་པ་ཉིད་དང་རང་རིག་པས་
 གྲུང་ཤེས་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་པ་ཉིད་ཅེས་ཁས་སྐངས་པར་འགྱུར་ལ། དེ་ལྟ་ཡིན་དང་མེད་པ་ཉིད་ཀྱིས་
 རང་བཞིན་མེད་པ་དང་ཤེས་བྱ་མ་ཡིན་པའི་བྱིར་རང་རིག་པ་མ་ཡིན་པ་ན་ཐམས་ཅད་མཆིན་པ་འདི་
 སྟེ་བ་སྟེ་འབྱུང་བ་མ་ཡིན་པའི་བྱིར་དེ་འི་སྟུར་སྟུར་འབྱུག་ཅིང་བྱིར་ལྟོག་པ་ཞེས་བྱ་བར་འགྱུར། རང་
 བཞིན་མེད་པའི་སྟེ་བ་སྲིད་པ་མ་ཡིན་ལ་མི་དམིགས་པ་ལ་ཡོད་པར་རྣམ་པར་གཞག་པའི་རྒྱ་མཚན་
 ཡང་མེད་དེ། དངོས་པོ་ཡོད་པ་རྣམ་པར་གཞག་པའི་རྒྱ་མཚན་ནི་ཤེས་པ་མ་ཡིན་པའི་བྱིར་རོ། ། དེ་ལྟ་
 བུའི་ན་རང་གི་ཆོག་དང་འགལ་བ་ཡིན་ནོ་སྟུང་དུ་བསམས་པ་ཡིན་ནོ། ། གཞན་ཡང་གལ་ཏེ་འདིས་

སྤྲུལ་པར་ཁས་ལེན་ན་དེའི་ཆོ་འབད་པ་མེད་པར་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་ཏུ་གྱུ་བ་པ་ཡིན་ནོ།
 དེས་ན་དེ་སྤྲུལ་བར་རིགས་པ་མ་ཡིན་ནོ། ། དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ན་རང་གི་ཆོག་དང་འགལ་བར་འཇུག་རོ་
 ཞེས་བསྟན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་སྤྲུལ་ཡོད་པ་ན། ། ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྟོས་ཏེ། སྤྲུལ་འབྱུག་
 པའི་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཁས་ལེན་ན་ཞེས་སྟག་མཛོ། ། ཡང་ཅི་སྟེ། ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་མི་འགལ་མོད། །
 དེ་ལྟ་ན་ཡང་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་མེད་པར་གོམས་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ་སྟེ་ན། འགལ་བ་མེད་པར་
 བསྐྱབས་པ་ཡིས། ། ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་སྟོས་སོ། ། གལ་ཏེ་ཡང་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་ཞེས་བྱ་ཉིད་
 ལ་སོགས་པ་མི་འགལ་ན་ཡང་སྤྲུལ་བ་ཉིད་དང་ནི་འགལ་བ་ཁོ་ན་སྟེ། བརྒྱད་ནས་དེའི་རྒྱ་ཆུ་མ་པར་རྟོག་
 པ་དང་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་ལྟ་ཅིག་མི་གནས་པའི་ཕྱིར་རོ། ། འདི་ལྟར་མ་བརྟགས་མ་དཔྱད་
 པར་ཆོག་ཏུ་མི་སྟོའོ་ཞེས་བྱ་བའི་རིགས་པས་ཆོག་གི་རྒྱ་ནི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ཡིན་ལ། རྣམ་པར་རྟོག་པ་
 ཐམས་ཅད་བརྟོག་པ་དང་འབྲེལ་བ་ཉིད་ཀྱི་དངོས་པོའི་རང་གི་ངོ་བོ་འདྲིན་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ནི་རྟོག་པ་
 མེད་པའི་ཤེས་པའི་སྟོང་ཡུལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། ། དེ་ལྟ་བུས་ན་རྣམ་པར་རྟོག་པའི་གནས་སྐབས་ན་
 དངོས་པོའི་རང་གི་ངོ་བོ་མི་ཤེས་པའི་ཕྱིར་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པས་སྤྲུལ་བ་པོ་འདི་
 བརྟོག་པར་འདོད་པའི་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་མཚན་ཉིད་ལས་རྒྱ་མི་དཔྱད་པས་སྟོག་པ་ངེས་སོ་
 ཞེས་གྱུ་བ་པའི་ཕྱིར་གཏན་ཆོགས་མ་ངེས་པ་ཡིན་ནོ། ། སྤྲུལ་བ་བརྟོག་པའི་གཏན་ཆོགས་འདི་ཡང་། གང་
 ཞིག་ཤེས་བྱ་གཞལ་བྱ་ཉིད། ། དངོས་པོ་ཡོད་ཉིད་སོགས་ཞེས་བྱ་བ་འདིར་སོགས་ཀྱི་སྟེས་འཕང་བ་ཁོ་
 བའོ་སྟེ་འདྲ་གང་སེམས་པ་འདི་དེ་འདིར་སོགས་པའི་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པས་དོགས་པ་བསུ་ནས་
 འདིར་ཡང་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པས་ལན་འདེབས་པར་བྱེད་དེ། ཁ་ཅིག་ནི་
 བཅོམ་ལྡན་འདས་རྣམ་པར་རྟོག་པ་མངོན་སུམ་ཏུ་གྱུར་པ་ཉིད་ཀྱིས་སྤྲུལ་བ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཁས་ལེན་པ།
 གཞན་དག་ནི་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་གསུང་འབྱུག་པ་ནི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་མེད་ན་ཡང་ཐམས་ཅད་
 མཁྱེན་པ་ཞེས་སྟོན་གྱི་སྟོན་ལམ་གྱི་དབང་གིས་སོ་ཞེས་རྟོག་པར་བྱེད་དོ། ། དེ་ལ་གཞུང་ལུགས་དང་པོ་
 ལ་གལ་ཏེ་རྣམ་པར་རྟོག་པའི་གནས་སྐབས་སུ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་མ་ཡིན་པ་སྤྱུ་བ་པར་བྱེད་ན་

ཚད་མའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་བསྐྱེས་པའི་དགའ་འབྲེལ།

དེའི་ཆེ་གྲུབ་པ་ལ་སྐྱབ་པ་ཉིད་དེ། དེ་དག་གིས་དེའི་གནས་སྐབས་ན་བཅོམ་ལྷན་འདས་ཐམས་ཅད་
མཁྱེན་པ་མ་ཡིན་པར་འདོད་པ་ཁོ་ནའོ། ཅི་སྟེ་རྟོག་པ་མེད་པའི་གནས་སྐབས་ན་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་
པ་མ་ཡིན་པར་སྐྱབ་པར་འདོད་ན་དེའི་ཆེ་གཏན་ཆོགས་མ་གྲུབ་པ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། དེའི་ཆེ་ཀྱན་ནས་
སྒོར་བར་བྱེད་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་གནས་སྐབས་དེ་ནི་ཆོག་འཇུག་པ་མ་ཡིན་ནོ། །
གལ་ཏེ་རྣམ་པར་རྟོག་པའི་གནས་སྐབས་ན་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་མ་ཡིན་པར་སྐྱབ་པའི་ཕྱིར་ཚད་མ་མ་
ཡིན་པ་ཉིད་ཏུ་འགྱུར་བ་མ་ཡིན་ནམ་ཞེས་དོགས་པ་བསྐྱེད་ནས། དེ་ལྟ་ཡིན་ནའང་དེ་ལ་ནི། ཞེས་བྱ་བ་
ལ་སོགས་པ་སྒྲོས་ཏེ། གལ་ཏེ་དེའི་གནས་སྐབས་ན་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་མ་ཡིན་པ་དེ་ལྟ་ན་ཡང་འདི་
ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་མ་ཡིན་པས་བྱས་པར་མི་འགྱུར་རོ། །གང་ལས་ཤེ་ན། འདི་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་
ཉིད་གྱིས་འཕངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་དེ་ནི་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྟོབས་གྱིས་
འབྱུང་བའི་རྣམ་པར་རྟོག་པས་ཀྱན་ནས་བསྐྱུང་བའི་ཕྱིར་རྒྱུད་ནས་དངོས་པོ་དང་འབྲེལ་བས་རྗེས་སུ་
དཔག་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་བཞིན་ཏུ་ཚད་མ་ཉིད་ཏུ་འགྱུར་བ་ཡང་ཡིན་ནོ། ། འདི་ཉིད་ལ་དབེར་
བརྗོད་པ་འཆད་པ་ནི། འགའ་ཞིག་རྩོམ་པ་ཉམས་སྤྱོད་ན། ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྒྲོས་ཏེ། དེ་དོན་སྤྱོད་
བ་ལས་བྱུང་ཕྱིར། ཞེས་བྱ་བ་ནི་རྩོམ་པ་དེའི་དོན་ཉམས་སྤྱོད་པའི་ཕྱིར་བརྒྱུད་ནས་རྣམ་པར་རྟོག་པ་
བྱུང་བ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ། །དེ་ལས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རྩོམ་པ་ཉམས་སྤྱོད་པའི་ཆོག་ལས་སོ། །འདི་སྒྲུམ་
ཏུ་གལ་ཏེ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ལ་རྣམ་པར་རྟོག་པའི་ཤེས་པ་ཡོད་ན་དེའི་ཆེ་འཇུག་པར་འགྱུར་རོ། །
རྣམ་པར་རྟོག་པ་ནི་རང་བཞིན་གྱིས་རང་གི་སྤྱང་བ་དོན་མེད་པ་ལ་དོན་ཏུ་ཞེན་ནས་འཇུག་པས་
འཇུག་པའི་ཕྱིར་རྩོམ་ཏུ་སེམས་ན། དེ་ནི་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། གལ་ཏེ་སྒྲོ་བཏགས་པ་དེ་དང་དེ་ཁོ་ན་
ཉིད་ཀྱི་བདག་ཉིད་དོ་བོ་རྣམ་པར་བྱེ་ནས་མི་ཤེས་པ་ཡིན་ན་དེའི་ཆེ་འཇུག་པར་འགྱུར་ན། འདི་ལྟར་
རྣམ་པར་རྟོག་པའི་ཡུལ་སྒྲོ་བཏགས་པ་ནི་སྒྲོ་བཏགས་པའི་བདག་ཉིད་ཁོ་ནར་ངེས་ལ། ཕྱི་རོལ་གྱི་
དངོས་པོ་རྣམ་པར་རྟོག་པ་མེད་པའི་ཤེས་པའི་སྟོད་ཡུལ་གྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་ལོགས་ཤིག་ཏུ་དེ་ཁོ་ན་
ཉིད་ཀྱི་བདག་ཉིད་ཏུ་གཟིགས་པ་ན་ཇི་ལྟར་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཅེས་བྱ། གལ་ཏེ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་མ་ཡིན་ན་ཇི་

ལྟར་ན་པར་རྟོག་པའི་གནས་སྐབས་ན་སྟོ་འདྲགས་པར་བྱེད་ཅི་ན་མ་ཡིན་ཏེ། སྐྱེ་འཇུག་པའི་ཐབས་
 མཁུན་པའི་ཕྱིར་རོ། ། གང་གི་སྟོ་བཟླ་པའི་ནམ་པར་རྟོག་པ་ལས་མ་གཏོགས་པ་གཞན་སྐྱེ་ཀུན་
 ལས་སྟོང་བར་བྱེད་པ་མ་མཐོང་བ་ལ་སྟོ་བཟླ་པ་ལས་གཞན་སྐྱེའི་དོན་ཡང་མི་དམིགས་སོ། ། དེ་
 བས་ན་སྐྱེ་འཇུག་པའི་ཐབས་མཁུན་པ་འགྲོ་བ་ལ་ཐུགས་བཅེ་བས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རི་ལྟ་བུ་བཞེན་ཏུ་
 ཐུགས་སུ་རྟུན་པ་གཞན་ལ་མ་བསྟན་པར་བཟུགས་པ་མི་སྟོན་པ་ན་དེ་བསྟན་པར་བཞེད་ནས་སྐྱེ་
 འཇུག་པའི་ཐབས་སྟོ་བཟླ་པའི་ནམ་པར་རྟོག་པ་དང་སྟོ་གདགས་པར་བྱ་བའི་བཞེད་བྱ་དགོད་
 པར་མཛད་པ་ཡིན་ནོ། ། འདི་ཡང་ཕྱིར་ཞོལ་བ་བགགས་པར་བྱས་ནས་ལན་འདེབས་པར་འགྱུར་ཏེ།
 ཁོ་ལོ་ཅག་གིས་ནི་འདིར་སྐབས་སུ་བབ་པའི་ཕྱིར་བཞེད་པ་ཡིན་ནོ། ། དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར་
 འདོད་ཆགས་དང་ལྟན་པ་ཉིད་རྟོག་སུ་དཔོག་པ་ཡང་རིགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། རྟོག་པ་གཞན་ཏུ་ཡང་ཆོག་
 འཇུག་པ་སྟོན་པའི་ཕྱིར་རོ། ། གང་གི་ཕྱིར་གཡོ་བ་དང་བཞེད་པ་ལ་སོགས་པ་ནི་འདོད་ཆགས་ལ་
 སོགས་པ་ཁོ་ནའི་འབྲས་བུ་མ་ཡིན་ཏེ། བཞེད་པར་འདོད་པ་སྟོན་ཆུ་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། ། བཞེད་
 པར་འདོད་པ་ཉིད་དེ་ཡང་སྟོང་རྟོག་སུ་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ་ལ་ཡང་སྟོན་པའི་ཕྱིར་འཇུག་པ་ཡིན་
 ནོ། ། སྟོང་རྟོག་དེ་ཉིད་འདོད་ཆགས་ཡིན་ནོ་ཞེན། མི་བྱེད་པ་ནི་རྩ་བ་མི་འདོད་པར་འགྱུར་བ་ནི་མ་
 ཡིན་གྱི། འོན་ཀྱང་རྟོག་པ་དང་བདེ་བ་དང་བདག་དང་བདག་གིར་ལྟ་བས་འཕངས་པ་བྱེད་པ་དང་
 བཅས་པའི་དངོས་པོའི་ཡུལ་ཅན་གྱི་སེམས་ཀྱི་མངོན་པར་ཞེན་པའི་འདོད་ཆགས་ཡིན་པར་བཞེད་ལ།
 དེ་ལ་སྟོན་ཏུ་འགྲོ་བ་ཅན་གྱི་བདག་དང་བདག་གི་ལ་གཞོད་པ་ལ་སྤང་བ་ནི་ཞེ་སྤང་རོ། ། བདག་དང་
 བདག་གིར་འཛིན་པ་ནི་གཏི་མུག་གོ། སྟོང་རྟོག་དེ་ལྟ་བུ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ནི་བདག་ཏུ་འཛིན་པ་མེད་པ་
 ཡང་སྟུག་བསྐྱེད་ཀྱི་ཁྱད་པར་མཐོང་བ་ཅམ་གྱིས་གོམས་པའི་སྟོབས་ཁོ་ན་ལས་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར་རོ། ། འདི་
 ལྟར་བསྟན་བཅོས་ལས་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ་ནམས་ལ་ཆོས་ལ་སོགས་པ་ལ་དམིགས་པའི་བྱམས་
 པ་ལ་སོགས་པ་འབྱུང་བར་བཤད་དོ། ། འདི་སྟམ་ཏུ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཡུལ་ཅན་གྱི་ཤེས་པ་མངོན་ཏུ་
 ཐུགས་པ་ཅམ་གྱིས་སྐྱབ་པར་བྱེད་ན་དེའི་ཆེ་བྱུང་པ་ལ་སྐྱབ་པར་འགྱུར་ཏེ། འདི་ལྟར་དངོས་པོ་མཐའ་

ཚད་མའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་བསྐྱུས་པའི་དཀའ་འབྲེལ།

དག་གི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཤེས་པའི་རྒྱལ་པ་ཉིད་སྐྱབ་པར་འདོད་དེ། དེས་ན་གྲུབ་པ་ལ་སྐྱབ་པ་མ་ཡིན་ལ།
གཏན་ཆེགས་མ་གྲུབ་པ་ཉིད་ཀྱང་མ་ཡིན་དེ། ཆེག་ཙམ་གྱི་རྒྱལ་པ་གཏན་ཆེགས་ཉིད་ཏུ་བརྟེན་པར་
འདོད་པའི་ཕྱིར་རོ་སྐྱམ་ཏུ་སེམས་ན། དངོས་པོ་མཐའ་དག་ཤེས་པ་ཡི། ། ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྟོས་དེ།
ཕྱོགས་གཉི་ག་ལ་ཡང་གཏན་ཆེགས་བསྐྱུས་པར་བྱ་བ་ལས་བརྒྱུག་པ་ལ་གཞོན་པ་ཅན་གྱི་ཚད་མ་མེད་
པའི་ཕྱིར། བརྒྱུག་པ་ཐེ་ཆོམ་ཟ་བ་ཉིད་ཀྱི་གཏན་ཆེགས་མ་ངེས་པ་ཡིན་ནོ། གང་གི་ལྟར་ན་རྣམ་པར་
རྟོག་པར་མི་བྱེད་ན་ཡང་བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱི་གསུང་འདུག་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བའི་ཕྱོགས་དེ་ལ།
འཁོར་ལོ་བསྐྱོར་བ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྟོས་དེ། འདི་ལྟར་འཁོར་ལོ་དབྱིག་པས་བསྐྱོར་བའི་བྱ་བ་
དང་བྲལ་ནས་ཡང་སྤྲ་མའི་ཤུགས་ཀྱི་དབང་གིས་འཁོར་བ་དེ་ལྟར་བཅོམ་ལྷན་འདས་ལ་རྟོག་པ་
མཐའ་དག་སྤངས་པའི་ཤེས་པ་ཅན་ཏུ་གནས་ན་འང་སྟོན་གྱི་བསོད་ནམས་དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཆེགས་ཀྱི་
ཤུགས་ཀྱི་དབང་གིས་བསྐྱུར་བ་འདུག་པ་ཉིད་ཡིན་ནོ། གློ་བཟང་ནི་བདེ་བར་གཤེགས་པའོ། ། རྣམ་
པར་ཤེས་པ་ཙམ་ཏུ་སྐྱབ་པ་ལ་ཅིག་གིས་ཁས་ལེན་པ་དེ་ལ་མ་གྲུབ་པ་ཉིད་ཀྱི་གཏན་ཆེགས་ཀྱི་སྟོན་
གསལ་ལ་རབ་ཏུ་ངེས་པ་ཉིད་ཡིན་ནོ། ། འདི་སྐྱམ་ཏུ་གཞུང་འདི་ལ་ཐམས་ཅད་རང་གི་ངོ་བོ་སྤང་བ་
ཉམས་སུ་སྟོང་བ་ཙམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དོན་དམ་པར་སྐྱབ་པ་འགའ་ཞིག་ཀྱང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་གྱི། འོན་
ཀྱང་མངོན་པར་ཞེན་པའི་དབང་གིས་གཞན་ལ་མི་སྐྱབ་ན་ཡང་དེ་ལྟ་བུར་སྤང་བའི་ཤེས་པ་སྐྱེས་པ་
ལ་བདག་པོའི་རྐྱེན་གྱི་ངོ་བོས་གནས་པ་ན་འཇིག་རྟེན་སྐྱབ་པ་ཉིད་མངོན་པར་ཞེན་ལ། འཇིག་རྟེན་
པས་རྟོགས་པའི་མངོན་པར་ཞེན་པའི་སྐྱབ་པོ་དེ་ཉིད་གཏན་ཆེགས་སུ་འདོད་དོ། ། འདི་ལྟར་གྲུབ་པའི་
མཐའ་ལ་གྲགས་པའི་གཏན་ཆེགས་སམ་ཆོས་ཅན་བྱེད་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། འོ་ན་ཅི་ཞེ་ན། འཇིག་རྟེན་
གྲགས་པ་ཁོ་ན་ཡིན་པ་དེས་ན་གཏན་ཆེགས་མ་གྲུབ་པ་མ་ཡིན་ནོ་སྐྱམ་ཏུ་སེམས་པའི་དོགས་པ་བསུ་
ནས། གང་ཡང་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྟོས་དེ། འདིར་ཡང་སྤྲ་མ་བཞིན་ཏུ་མི་མཐུན་
པའི་ཕྱོགས་ལས་ལྷོག་པ་ལ་ཐེ་ཆོམ་ཟ་བའི་ཕྱིར། གཏན་ཆེགས་མ་ངེས་པ་ཡིན་ནོ། ། འོན་དེ་ཞེས་བྱ་བ་
ལ་སོགས་པས་གཞན་གྱི་འདིར་རྣམ་པར་ཤེས་པར་སྐྱབ་པའི་ཚུལ་མ་གྲུབ་པ་སྐྱས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་

སུན་འབྲིན་པ་ཡིན་ཏེ། འདི་སྐྱམ་དུ་སེམས་ཏེ། གཉི་ག་ལ་ངེས་པར་བཅོད་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཁོ་ན་སྐབ་
 པའམ་སུན་འབྲིན་པ་ཡིན་གྱི། གང་ཡང་རུང་པ་ལ་མ་གྲུབ་པའམ་ཐེ་ཚོམ་ཟ་བ་སྲིད་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ།
 དེ་ཡང་སྐབ་པར་བྱེད་པ་སྟོས་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་བྱ་བའི་རིགས་པས་སོ། ། ཚད་མས་མི་འཐད་པའི་ནམ་
 པར་ཤེས་པ་སྐྱ་བའི་གཞུང་དེ་ལ་རི་ལྟར་མ་གྲུབ་པར་སྟོན། རང་གི་འདོད་པ་ཅམ་གྱིས་གྲུབ་པ་དང་མ་
 གྲུབ་པ་ཡོངས་སུ་བརྟགས་པ་ལ་སུན་འབྲིན་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། འོ་ན་ཅི་ཞེ་ན། ཚད་མའི་སྟོབས་ཀྱིས་
 བསྐྱབ་པའི་གྲུབ་པ་དང་མ་གྲུབ་པ་དག་ལས་མ་ཡིན་ནོ། ། ནམ་པར་ཤེས་པའི་ཚུལ་ནི་ཚད་མའི་སྟོབས་
 ལས་གྲུབ་པ་མ་ཡིན་ཏེ། འདི་རྒྱས་པར་བསྟན་ཟིན་པའི་ཕྱིར་རོ་སྐྱམ་དུ་སེམས་ན། བཅོད་པ་ཞེས་བྱ་བ་
 ལ་སོགས་པས་ལན་འདེབས་པར་བྱེད་དོ། ། འདི་ལ་ནམ་པར་རྟོག་པ་གཉིས་ཏེ། རེས་འགའ་སྐྱ་བ་ཉིད་
 རང་དབང་དུ་བསྐྱབ་པར་འདོད་པ་ཡིན་ནམ། ཐལ་བ་སྐྱབ་པར་བྱེད་པ་ཡིན་གྲང་། དེ་ལ་སྟོགས་དང་པོ་
 ལ་རྟེན་ཁྱད་པར་གྱིས་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་གཏན་ཆོགས་གཞི་མ་གྲུབ་པ་ཡིན་ནོ། ཅི་སྟེ་རྟེན་གྱིར་བཅོད་
 པར་འདོད་པ་དེ་ལྟ་ན་ཡང་རི་སྲིད་དུ་ཕྱིར་སྟོལ་པ་ལ་སྐྱ་བ་ཉིད་ཚད་མས་མ་བསྐྱབས་པ་དེ་སྲིད་དུ་ཐེ་
 ཚོམ་ཟ་བའི་མ་གྲུབ་པ་ཡིན་ཏེ། གཉི་ག་ལ་ངེས་པར་བཅོད་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཁོ་ན་བསྐྱབ་པ་ཡིན་ནོ་
 ཞེས་བྱ་བའི་རིགས་པས་སོ། ། འདི་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སྐྱ་བ་ཉིད་དོ། ། དེ་བས་ན་ཉམས་པ་འདིར་འགྱུར་དུ་འོང་
 བས་ཁྱོད་གྱིས་ཐལ་བར་བསྐྱབ་པ་ལས་བྱུང་བར་བྱ་དགོས་ལ། ཐལ་བ་སྐྱབ་པ་དེ་ལ་ཡང་མ་བརྟགས་ན་
 ཉམས་དགའ་བ་ཉིད་ཀྱི་ལུང་ཅམ་ལས་གཞན་ལ་རབ་དུ་གྲགས་པའི་ཆོས་དེ་ཉིད་པན་ཚུན་འགལ་
 བར་བསྟན་པའི་ཕྱིར། སྐབ་པར་བྱེད་པ་ཉིད་དུ་གསལ་བར་བྱ་བ་ཡིན་གྱི། འདི་ཚད་མས་བསྐྱབ་པར་
 བྱ་བ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། དགོས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། ། གཞན་ཡང་སྐྱ་བ་ཉིད་ལུང་ཅམ་གྱིས་གྲུབ་པ་ཡང་མ་
 ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉི་ག་ལ་ཡང་གཏན་ཆོགས་མ་གྲུབ་པ་ཉིད་ཡིན་ནོ། ། དེ་ལྟར་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་
 པས་མཐུག་སྐྱད་པ་ནི་གཞན་གྱིས་སྐྱས་པ་ལས་བསྟོན་པའི་དོན་དུ་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། དེ་ནི་སུ་ཞིག་
 རྟོགས་མི་བྱེད། ཅེས་བྱ་བ་ནི་སྲིད་པ་ཉིད་དུ་ཞེས་བྱ་བ་ལྷག་མའོ། ། གང་གི་ཕྱིར་གཞོད་པར་བྱེད་པ་མི་
 དམིགས་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་དེའི་སྲིད་པ་ཉིད་གྲུབ་པ་ཡིན་ནོ་སྐྱམ་དུ་བསམས་པ་ཡིན་ནོ། ། རེ་ཞིག་འདི་

ཚད་མའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་བསྟན་པའི་དཀའ་འབྱེལ།

ཞོག་རིག་བྱེད་སྒྲུབ་པའི་མཐར་གཏན་པའི་རིགས་པ་ངན་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་མངོས་པ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་
བྱ་བ་འདི་ངོ་མཚར་མེད་གྱི། འོན་ཀྱང་བྱེད་ཀྱིས་བཟོད་པའི་རིགས་པ་བཟང་པོ་ཡང་ཉེན་གྱི་ཉེན་གྱིས་
མངོས་པ་མ་ཡིན་ནོ། ། ཇི་ལྟར་ཞེ་ན། ཏུ་བ་མེ་ལ་མི་འབྱུང་བ། ། ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྟོས་ཏེ། ཏུ་བ་
ནི་མེ་དང་འབྲེལ་བར་སྐྱེ་བ་ཉིད་ཀྱིས་དེ་ལ་མི་འབྱུང་བ་ཉིད་ཏུ་གནག་ཇིའི་བར་ཏུ་ཤིན་ཏུ་གྲགས་པ་
ཉིད་ལ། དེ་ཡང་བྱེད་ཀྱིས་འགོ་བ་ཐམས་ཅད་དངོས་པོ་ཉིད་ལ་སོགས་པས་དོན་དམ་པར་གཅིག་ཉིད་
ཏུ་བཟོད་པ་ན་མེ་ལ་མི་འབྱུང་བ་ཉིད་ཏུ་བསྟན་པར་མི་རུས་ཏེ། བྱེད་ཀྱི་ལྷགས་ཀྱིས་དངོས་པོའི་ངོ་བོ་
ཉིད་ཀྱི་དོན་དམ་པར་ཏུ་བ་ཆུ་ལ་ཡང་འབྱུག་པའི་ཕྱིར་རོ། ། འདི་སྟུང་ཏུ་ཆུ་དེ་ལ་ཡང་ཏུ་བ་བཞིན་ཏུ་
དངོས་པོའི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་མེ་ཡང་ཡོད་པའི་ཕྱིར་འབྱུང་བ་མེད་པ་ཉིད་དོ་སྟུང་ཏུ་སེམས་ན། དེ་ལ་
ཡང་ནི་མེ་ཡོད་ན། ། ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྟོས་ཏེ། དེ་ལ་ཡང་ནི་ཆུ་ལོ། ། གལ་ཏེ་དེའི་བདག་ཉིད་ཀྱི་
མེ་ཡོད་པར་ཁས་ལེན་པར་བྱེད་ན་དེའི་ཆེ་མེ་བསྐྱབ་པར་བྱ་བ་ཆུ་ལ་སོགས་པ་མི་མཐུན་པའི་ཚྭ་གས་
སྤྱི་འཇུག་རོ། ། དེ་ལྟ་ཡིན་དང་མི་མཐུན་པའི་ཚྭ་གས་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏུ་བ་ལ་སོགས་པའི་རྟགས་མི་
མཐུན་པའི་ཚྭ་གས་ལས་བསྐྱེད་པ་ཅི་ལ་བཞེན་པ་ཡིན། གལ་ཏེ་དོན་དམ་པར་ཆུ་ལ་མི་གནས་སོ་ཞེས་
བྱ་བར་གྲུབ་ན་ཅིའི་ཕྱིར་དེའི་ངོ་བོར་དམིགས་པ་དང་བཅོ་བ་དང་བསྐྱེད་པ་ལ་སོགས་པའི་མཚན་
ཉིད་ཀྱི་འབྲས་བྱུར་སྒྲུབ་པའི་རྣམ་པར་རིག་པ་འབྱུང་བར་མི་འཇུག། གལ་ཏེ་མི་འབྱུང་བ་ཡང་ཡོད་དོ་
ཞེ་ན། བདག་གི་དངོས་པོ་མི་འབྱུང་ནའང་། ། ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྟོས་ཏེ། འདི་སངས་རྒྱས་པར་སྒྲུབ་
བརྟག་པར་དབྱུང་བའི་ཕྱིར། རེ་ཞིག་འདི་ནི་བཞག་གོ། ། གང་གིས་ཚད་མ་གཅིག་གིས་ནི། ། ཞེས་
བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གང་སྟོས་པ་དེ་ལ། དངོས་པོ་མཐའ་དག་ཅིས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྟོས་ཏེ། གལ་ཏེ་
མིག་ལ་སོགས་པའི་སྟོ་ལ་དོན་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་ཤེས་པར་ཁས་ལེན་པར་འཇུག་ན་དེའི་ཆེ་རི་རྒྱད་
ཏུ་བཤད་པའི་སྟོན་ཏུ་ཐལ་བར་འཇུག་ཏེ། འདི་ལྟར་དངོས་པོ་མཐའ་དག་ལ་ཡོད་པའི་མི་རྟག་པ་ལ་
སོགས་པས་མཚན་ཉིད་ཀྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མ་ལྟས་པ་གོ་མས་པར་རབ་གྱི་མཐའ་ལས་བྱུང་བའི་ཡིད་ཀྱི་
རྣམ་པར་ཤེས་པ་དོན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྟོད་ལྟ་ཅན་གྱི་གསལ་བར་སྒྲུབ་བ་དང་། མི་སྒྲུབ་ཉིད་དག་གི་

ཕྱིར་མངོན་སུམ་ཉིད་ཏུ་ལས་སྒྲངས་པས་ཅིག་ཅར་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་འདྲིན་པའི་ཕྱིར་ཐམས་ཅད་
 མཁྱེན་པར་འདོད་ཀྱི། མིག་ལ་སོགས་པའི་སྒྲོ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། ། ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དོན་ཐམས་
 ཅད་ཀྱི་ཡུལ་ཅན་ཉིད་ཏུ་གྲུབ་པ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བརྗོད་པར་རིགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། གང་གི་ཕྱིར་ཁྱོད་
 གྱུང་བྱན་པའི་ཤེས་པ་གཟུགས་དང་སྒྲུབ་ལ་སོགས་པ་ཡུལ་ཅན་ཏུ་བརྗོད་པ་ཡིན་ལ་དེ་ཡང་ཡིད་ཀྱི་
 རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཁོ་ནའོ། ། མི་ལམ་ན་ཡང་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་ནང་བཤིན་ཏུ་གྲགས་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་
 འདི་བསྟོན་པར་བྱ་བར་མི་ལུས་སོ། ། དེས་ན་ཁྱུང་པར་ཏུ་འཕགས་པ་ནི་རང་གི་དོན་མི་སྤོང་བ་ཉིད་ཏུ་
 འདོད་པའི་ཕྱིར་ཁོ་པོ་ཅུང་ཟད་མི་འདོད་པར་འགྱུར་བ་ནི་མེད་དོ། ། རྣམ་པར་ཤེས་པར་སྒྲུབ་དག་གི་
 ལྟར་ན་དབང་བོའི་སྒྲོས་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པར་འདོད་པ་དེའི་ལྟར་ན་ཡང་ཉེས་པ་མེད་དོ། ། གནས་
 ངན་ལེན་གྱི་བག་ཆགས་སྒྲངས་པ་ན་སྒྲོ་ཐམས་ཅད་ལ་འཇུག་པ་ཉིད་ཀྱི་ཁྱབ་བདག་ཉིད་ཏུ་འདོད་
 པའི་ཕྱིར་རོ། ། སྒྲོ་རྣམས་ཀྱི་ངེས་པའི་རྒྱ་ནི་གནས་ངན་ལེན་གྱི་བག་ཆགས་ཁོ་ན་ཡིན་ཏེ། དེ་སྒྲངས་པ་
 ན་དེ་དག་གི་ངེས་པའི་དོན་གྱི་ཡུལ་ཅན་ཉིད་ཏུ་ག་ལ་འགྱུར་སྒྲུམ་ཏུ་སེམས་ན། ཡང་ན་རྣམ་དག་ཅེས་
 བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྒྲོས་ཏེ། རྒྱ་ཐ་དད་པས་དངོས་པོ་རྣམས་ཀྱི་རང་བཞིན་ཐ་དད་པར་ངེས་པའི་ཕྱིར་
 དངོས་པོ་ལ་ལར་འགའ་ཞིག་གི་ཆེ་མཐོང་བ་ཐམས་ཅད་ཏུ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཆེ་དེ་ལྟ་བུའི་ངོ་མོར་ངེས་
 པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། ལ་ལ་དག་སྒྱུ་བུ་རའི་འབྲས་བུ་རྒྱུང་བར་དམིགས་ཞེས་ཏེ། དེ་ཙམ་གྱིས་ཡུལ་ཐམས་
 ཅད་ཏུ་རྒྱའི་བྱེ་བྲག་སྤིན་ན་དེ་ལྟ་བུ་ཉིད་ཏུ་རྟོགས་པ་དང་ལྡན་པས་མ་མཐོང་བ་ཙམ་གྱིས་དེ་ལྟ་བུའི་
 རྣམ་པས་གཟུང་བར་རིགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེས་ན་རྣལ་འབྱོར་གོམས་པའི་ཁྱུང་པར་གྱི་མིག་ཐུར་གྱིས་
 བྱེ་བའི་མིག་ཅན་འགའ་ཞིག་གིས་དོན་ཐམས་ཅད་མཐོང་བ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་འགལ་བ་མེད་དོ། །
 གང་གི་རིགས་ཅན་ཆད་མ་ཡིས། ། ཞེས་བྱ་བ་ལ། གང་ལ་དུས་གསུམ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྒྲོས་ཏེ།
 དེ་བཞིན་ཏུ་རྣམ་པ་ངེས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་འདོད་པའི་ངོ་མོས་དེ་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་སྒྲུང་བའི་རྣམ་པ་
 ངེས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་འབྲེལ་དོ། ། འདི་འདྲ་བ་དེ་བརྗོད་ན་མཛེས་ཤིང་། གང་གི་རིགས་ཅན་ཞེས་བྱ་བ་
 ལ་སོགས་པ་སྒྲོས་ཏེ། འདི་སྒྲུམ་ཏུ་ཁོ་པོ་ཅག་གི་མངོན་སུམ་གྱིས་ཤེས་ནས་དེ་ལྟར་དུས་གཞན་ཏུ་ཡང་

ཚད་མའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་བསྐྱུས་པའི་དཀའ་འབྲེལ།

འགྱུར་ཞེས་དེ་སྐྱབ་བའི་མ་ཡིན་ནོ། །འོ་ན་ཅི་ཞེ་ན། རྗེས་སུ་དཔག་པ་ལ་སྟེ། ཚད་མ་གང་ཞིག་གང་གི་
རིགས་ཅན་གྱི་དོན་འདྲིན་པར་མཐོང་བ་དེ་ནི་དུས་གཞན་དུ་ཡང་དེ་ལྟར་གྱུར་པ་དེ་ཁོར་ནར་གྱུར་པ་
ཡིན་ཏེ། ཚད་མ་ཉིད་ཡིན་ནོ་སྟེ་མ་དུ་སེམས་ན། འདིར་སྐྱུས་པ། གཞན་དུ་འགྱུར་བའི་དོགས་པ་ཡིས། །
ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྟོས་ཏེ། སྐྱུ་རྩ་ར་ལ་སོགས་པ་བཞིན་དུ་རྒྱུའི་བྱད་པར་གྱིས་འབྲས་བུའི་བྱད་
པར་མཐོང་བའི་བྱུར་རིགས་མི་མཐུན་པའི་དོན་འདྲིན་པའི་སྟོན་ནས་ནམ་པ་གཞན་དུ་ཡང་འདུག་པ་
སྲིད་པའི་བྱུར་གཏན་ཆོགས་མ་ངེས་པ་ཡིན་ནོ། ། གང་ལ་མི་རྣམས་ཤེས་རབ་དང་། ། ཞེས་བྱ་བ་ལ་
སོགས་པ་ལ། དབང་པོ་ལས་འདས་དོན་ཤེས་པ། ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྟོས་ཏེ། དབང་པོ་ལས་འདས་
མཐོང་བས་མིན། ། ཞེས་བྱ་བ་འདི་མ་གྲུབ་སྟེ། འདི་ལྟར་ལྟ་བར་བྱེད་པ་ལ་སོགས་པའི་རིག་སྟགས་གྱི་
སྟོབས་གྱིས་མཁའ་འགོ་མ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་གྱིས་གཞན་གྱི་སེམས་ཤེས་པ་དང་། བྱུང་བ་དང་འབྱུང་
བ་འབྱུང་བར་འགྱུར་བའི་དངོས་པོ་ཤེས་པར་དམིགས་པ་ཁོ་ནའོ། ། སོགས་པའི་སྐྱུས་ནི་གན་རྩ་རི་ལ་
སོགས་པ་བརྒྱུད་སྟེ། སྒྲ་ཆོགས་པའི་འབྱུང་བོ་དང་གཟུང་ལ་སོགས་པས་ཟིན་པའི་སྟོབས་ལས་དབང་
པོ་ལས་འདས་པའི་ཡོངས་སུ་མཐོང་བའི་བྱུར་གཞན་ལ་ཡང་སྤང་དུ་མེད་དོ། ། ཡང་ན་འཁྲུལ་བའི་
ཡུལ་མཐོང་བ་མ་ཡིན་མོད་དེ་ལྟ་ན་ཡང་། མ་མཐོང་བ་ཅམ་གྱིས་ཐམས་ཅད་མཐུན་པ་མེད་པར་ཡང་
རིགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་མེད་པར་དེ་དབང་པོ་ལས་འདས་པའི་དོན་མཐོང་བ་མེད་པར་མི་འགྲུབ་པོ། །
སྐྱེས་བུ་ཤེས་རབ་ཅན་ནི་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ལ། བཤད་པའི་རྣམས་པས་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་
སྟོས་ཏེ། བཤད་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཐོས་པ་བརྟག་པར་རོ། འདི་ཉིད་ལ་འཐད་པ་འཆད་པ་ནི། རི་ལྟར་འགོ་
དང་སྦྱོར་སོགས་གྱི། ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྟོས་ཏེ། རི་ལྟར་འགོ་བའི་བྱད་པར་དང་། མིག་སྟོན་ལ་
སོགས་པའི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་སྦྱོར་བའི་བྱད་པར་གྱིས་ན་བ་ལ་སོགས་པ་རང་གི་དོན་ལ་རྒྱས་པ་བྱད་པར་
ཅན་དུ་གྱུར་པ་དེ་བཞིན་དུ་ཡིད་ཀྱི་རྒྱུའི་བྱད་པར་གྱི་རྒྱས་པ་བྱད་པར་དུ་འགྱུར་རོ་ཞེས་བྱ་བ་སྲིད་པ་
ཡིན་ནོ། ། དེ་ལ་འགོ་བའི་བྱད་པར་གྱིས་བྱས་པའི་ན་བའི་བྱད་པར་ནི། རི་ལྟར་བྱ་སྐད་དེ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་
སོགས་པའོ། ། སྦྱོར་བའི་བྱད་པར་གྱིས་བྱས་པ་ཡང་འཆད་པ་ནི། དེ་བཞིན་སྐྱུས་པའི་ཞེས་བྱ་བ་ལ་

སོགས་པ་སྟེ། གྲུབ་པའི་མིག་སྒྲུབ་སོགས་ཅན་གྱིས། ། ཞེས་བྱ་བ་ནི་མཐོང་བ་ཞེས་བྱ་བ་དང་སྒྱུར་ཏེ།
 འདི་རྒྱུ་འཕ་བྱེད་པའི་གསུམ་པ་ཡིན་ནོ། ། དེ་ལྟར་འགྲོ་བའི་བྱང་པར་གྱིས། ཤེས་པའི་རྣམ་པའི་བྱང་
 པར་ལ་རྒྱུའི་དངོས་པོ་བསྐྱབས་ནས་དཔེ་ལས་བྱུང་བའི་དོན་ལ་སྒྱུར་བའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་འགྲོ་བའི་ཞེས་
 བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྟོས་ཏེ། རང་གི་སྒྲེ་བའི་རྗེས་མཐུན་ཕྱིར། ། ཞེས་བྱ་བ་ནི་འདི་དག་གི་ཤེས་པ་ནི་
 འོག་ཏུ་མཐོང་བ་འབྱུག་གི་སྟེང་ཏུ་ནི་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་སྟོས་ཏེ། བདག་ཉིད་རི་ལྟ་བ་བཞིན་ཏུ་སྒྲེ་
 བ་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་ངོ་བོས་རྒྱལ་ཆེན་རིས་བཞི་ལ་སོགས་པའི་ལྟ་རྣམས་ཀྱང་ཤེས་པའི་དངོས་
 པོ་སུ་ཞིག་གིས་རྒྱོག་པར་བྱེད། སྒྱུར་བས་བྱས་པའི་བྱང་པར་ཡང་སྒྱུར་པ་ནི། རྣལ་འབྱོར་གོམས་པའི་
 བྱང་པར་ལས། ། ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྟོས་ཏེ། ཡང་གཤམ་ཏེ་རི་རྒྱུད་ཏུ་བཤད་པའི་འགྲོ་བ་དང་སྒྱུར་
 བ་ལ་སོགས་པའི་རྒྱ་མི་སྲིད་པར་བསྟན་ནས་བྱང་པར་ཏུ་འཕགས་པ་འགོགས་པར་བྱེད་ན་དེའི་ཆེ་
 གྲུབ་པ་ལ་སྒྲུབ་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བསྟན་པའི་ཕྱིར་ན། གཤམ་ཏེ་སྒྱུར་འགྲོ་དང་སྒྱུར་སོགས། ། ཞེས་བྱ་བ་ལ་
 སོགས་པ་སྟོས་ཏེ། རྣ་བའི་རྒྱུགས་བྱའི་སྒྲ་རྣམས་ལ། ། ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གང་སྒྲས་པ་དེ་ཡང་འདི་
 ཉིད་གྱིས་བསལ་བ་ཡིན་ཏེ། མ་མཐོང་བ་ཅམ་གྱིས་རྣམ་པ་དེ་ལྟ་བུའི་བྱང་པར་ཏུ་འཕགས་པ་དགག་
 པར་མི་རྣམས་པ་ཡིན་ནོ་སྟེ་བསམས་པ་ཡིན་ནོ། ། དེ་ལྟར་བསྟན་བཅོས་དབྱེད་པ་ལ། ། ཞེས་བྱ་བ་ལ་
 སོགས་པ་གང་སྒྲས་པ་དེ་ལ། རྒྱུགས་གཅིག་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཕྱིར། ། ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྟོས་ཏེ།
 གང་གིས་བྱེད་ཅག་གིས། རི་ལྟར་བསྟན་བཅོས་གཞན་ཤེས་པ། ། དེ་ཅམ་གྱིས་ནི་ཐོབ་མ་ཡིན། ། ཞེས་
 བརྗོད་པ་ཁོ་ཐོ་ཅག་གིས་རྒྱུགས་གཅིག་ཤེས་པ་ཅམ་གྱིས་དངོས་པོ་མ་ལུས་པ་ཡོངས་སུ་ཤེས་པར་ཁས་
 ལེན་པར་བྱེད་པ་ནི་མ་ཡིན་གྱི། འོན་ཀྱང་ཤེས་རབ་ལུལ་ཏུ་སྒྱུར་པར་དམིགས་པའི་ཕྱིར་གཞན་ཡང་
 དབང་པོ་ལས་འདས་པའི་དོན་ཡོངས་སུ་ཤེས་པས་བྱས་པའི་བྱང་པར་དེ་ལས་ཏེ་གོམས་པ་ལས་འཕེལ་
 བའི་ཕྱིར་ཏེ། རབ་གྱི་མཐར་ཕྱིན་པའི་བྱང་པར་ཐོབ་པའི་ཕྱིར་སྒྱུར་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བར་སྲིད་དོ། །
 འདི་ནི་སྤར་གྲུབ་ཟིན་ཀྱང་ཡང་ཆོད་མ་བྱེད་པ་ན་སྒྱུར་བ་གང་དང་གང་ཡིད་གྱི་ཡོན་ཏན་ཡིན་པ་དེ་
 དག་ནི་གོམས་པ་ལུལ་ཏུ་བྱུང་བ་ན་རབ་གྱི་མཐར་ཕྱག་པར་འབྱུག་པར་སྲིད་པ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་

ཚད་མའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་བསྐྱུས་པའི་དཀའ་འབྲེལ།

གཙང་སྤྱ་ཅན་དང་རོ་བསྐྱེད་མཁན་བཅེ་བ་མེད་པ་བཞིན་ནོ། ། ཤེས་རབ་ཀྱང་ཡིད་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ཡིན་
ནོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རང་བཞིན་གྱི་གཏན་ཆེགས་ཀྱིས་སོ། ། གཏན་ཆེགས་མ་ངེས་པ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ།
དངོས་པོའི་རང་བཞིན་རྟོགས་པའི་མཚན་ཉིད་ཅན་ཤེས་རབ་ནི་དོན་མ་ལུས་པ་ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་མེད་
པར་རབ་ཀྱི་མཐར་ཐུག་པ་འཇུག་པ་སྲིད་པ་མ་ཡིན་ནོ། ། བྱད་པར་མ་གྲུབ་པ་ཉིད་ཀྱིས་གཏན་ཆེགས་
མ་གྲུབ་པ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། གོ་མས་པའི་བྱད་པར་སྲིད་པ་ནི་རྒྱས་པར་སྤྱར་བསྐྱབས་བྱིན་པའི་ཕྱིར་རོ།
རབ་ཀྱི་མཐའི་སྒྲ་ནི་སྤུལ་དུ་བྱུང་བའི་རྣམ་གྲངས་སོ། ། རྣམ་པ་གཅིག་ཏུ་ན་གང་དག་རིགས་མཚུངས་
པ་སྤྱ་མའི་ས་བོན་ལས་བྱུང་བ་དེ་དག་ནི་ལེགས་པར་བྱ་བའི་བྱད་པར་ཡོད་ན་ཤིན་ཏུ་འཕེལ་བའི་
ཆོས་དང་ལྡན་པ་སྲིད་པ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་འབྲུ་ལ་སོགས་པ་བཞིན་ནོ། ། བཅེ་བ་དང་ཤེས་རབ་ལ་
སོགས་པ་ཡང་དེ་རྣམས་དུ་བཤད་པའི་ཆོས་དག་དང་ལྡན་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རང་བཞིན་གྱི་གཏན་
ཆེགས་སོ། ། འདི་ཡང་སྤྱ་མ་བཞིན་དུ་མ་གྲུབ་པ་དང་མ་ངེས་པ་མ་ཡིན་ནོ། ། གློ་ནི་ཤེས་རབ་པོ། ། དེ་
རྣམས་དུ་བཤད་པའི་ཆོས་དང་ལྡན་པ་ནི། རིགས་དང་མཚུངས་པ་སྤྱ་མའི་ས་བོན་ལས་འཇུག་པ་ཞེས་བྱ་
བའི་དོན་ནོ། ། རྣམ་པ་གཅིག་ཏུ་ན་གང་དག་གཉེན་པོའི་ཕྱོགས་ཉེ་བ་ན་འགྲིབ་པའི་ཆོས་སུ་འཇུག་པ་
དེ་དག་ནི་གཉེན་པོའི་ཕྱོགས་ཤིན་ཏུ་འཕེལ་བ་ན་ཤིན་ཏུ་འགྲིབ་པའི་ཆོས་དང་ལྡན་པ་སྲིད་པ་ཡིན་ཏེ།
དཔེར་ན་གསེར་གྱི་དྲི་མ་ལ་སོགས་པ་བཞིན་ནོ། ། འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་པ་ཡང་བདག་མེད་པའི་
མཚན་ཉིད་ཀྱི་གཉེན་པོའི་ཕྱོགས་མངོན་སུམ་དུ་གྱུར་བ་ན་འགྲིབ་པའི་ཆོས་དང་ལྡན་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་
བྱ་བ་ནི་རང་བཞིན་གྱི་གཏན་ཆེགས་སོ། ། གཏན་ཆེགས་མ་གྲུབ་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། ཉན་མོངས་པ་ལ་
སོགས་པའི་བདག་མེད་པའི་ཤེས་པ་དང་ལྟན་ཅིག་འགལ་བར་བསྐྱབས་བྱིན་ནོ། མ་ངེས་པ་ཡང་མ་ཡིན་
ཏེ། གཉེན་པོའི་ཕྱོགས་ཤིན་ཏུ་འཕེལ་བ་ནི་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་གནས་པ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་
ལྟ་མ་ཡིན་ན་གང་ཞིག་རྩ་བ་ནས་འདོན་པར་མི་རུས་པ་དེ་དེ་ལྟར་ཅུང་ཟད་འགྲིབ་པར་བྱེད་པར་མི་
སྤྲུག་གི་ཐོང་བ་ཆེས་གསལ་བར་འབར་བའི་ཆོགས་ཀྱི་ནང་དུ་བརྟུག་པའི་དོ་རྩེ་ནི་ཡང་འགྲིབ་པ་
ཉམས་སུ་ཁྱོད་བ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། ། མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་ཤིན་ཏུ་འཕེལ་བ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་མ་ངེས་པ་

ཉིད་ཀྱང་མ་ཡིན་ཏེ། ལྷན་རྒྱས་པར་ཤིན་ཏུ་འཕེལ་བར་བསྐྱབས་ཟིན་པའི་ཕྱིར་རོ། ། རྣམ་པ་གཅིག་ཏུ་
ན་གང་དག་གཉེན་པོའི་ཕྱོགས་ཉེ་བ་ན་འགྲིབ་པའི་ཆོས་ཅན་ཡིན་པ་དེ་དག་ནི་གཏན་ནས་རྩ་བ་
ནས་འབྱེན་ལྷན་པའི་གཉེན་པོ་ཅན་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་གསེར་གྱི་རྩི་མ་ལ་སོགས་པ་བཞིན་ནོ། ། ཉོན་
མོངས་པ་དང་ཤེས་བྱའི་སྐྱིབ་པ་ཡང་ཇི་སྐད་བཤད་པའི་ཆོས་དང་ལྷན་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རང་
བཞིན་གྱི་གཏན་ཆོགས་སོ། ། འདིར་ཡང་ལྷན་པ་བཞིན་ཏུ་མ་གྲུབ་པ་དང་མ་ངེས་པ་ལ་སོགས་པ་སྤང་
བར་བྱའོ། ། སོགས་པའི་སྐྱས་ནི་ལས་ཀྱི་སྐྱིབ་པ་ལ་སོགས་པ་གཟུང་ངོ། ། རྣམ་པ་གཅིག་ཏུ་ན་གང་
དག་དེ་ཁོ་ན་མཐོང་བ་ལ་གོགས་བྱེད་པ་དེ་དག་ནི་ཤིན་ཏུ་འགྲིབ་པ་སྲིད་པ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་ཕྱི་རོལ་
ཀྱི་མཚན་མོའི་སྐྱ་པ་བཞིན་ནོ། ། ཉོན་མོངས་པ་དང་ཤེས་བྱའི་སྐྱིབ་པ་ལ་སོགས་པ་ཡང་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་
མཐོང་བའི་གོགས་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རང་བཞིན་གྱི་གཏན་ཆོགས་སོ། ། འདི་མ་ངེས་པ་ཡང་
མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བསྟན་པའི་ཕྱིར། དེ་ཡང་གཞན་འགྲིབ་པར་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྤོས་ཏེ། དེ་ཡང་ནི་
ནང་གི་སྐྱ་པ་འོ། ། ཡང་ན་གང་དག་ཅིག་ཅར་ཅི་ཞིག་ལྷན་བྱུང་བ་རྟེན་བརྟན་པར་འཇུག་པའི་བྱང་
པར་འགལ་བའི་རྒྱུ་མེད་པར་འཇུག་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར། ཡང་འཆད་པ་ལ་ལྟོས་པ་དེ་དག་ནི་ལེགས་
པར་བྱ་བའི་བྱང་པར་ཏུ་འཕགས་པའི་བྱེ་བྲག་གིས་རབ་ཀྱི་མཐར་ཐུག་པར་འཇུག་པ་སྲིད་པ་ཡིན་ནོ། །
དཔེར་ན་གསེར་གྱི་རྩི་མ་པར་དག་པ་ལ་སོགས་པ་བཞིན་ནོ། ། ཤེས་རབ་དང་བརྟེན་པ་ལ་སོགས་པ་ཡང་
ཇི་སྐད་ཏུ་བཤད་པའི་ཆོས་དང་ལྷན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རང་བཞིན་གྱི་གཏན་ཆོགས་སོ། ། མཚོངས་དང་
རྒྱུ་ལྷན་པ་ཡིན། ། འདི་ལ་འཁྲུལ་བ་ཡོད་མ་ཡིན། ། ཞེས་བྱ་བ་ནི་བྱང་པར་དང་བཅས་པ་ཡིན་པའི་
ཕྱིར་རོ་སྟེ་ཏུ་བསམས་པ་ཡིན་ནོ། ། མཚོངས་དང་རྒྱུ་ལྷན་པ་ནི་ལན་ཅིག་བྱས་པའི་བྱང་པར་གང་
ཡང་བྱ་བའི་ཕྱིར་འབད་པ་ལ་སོགས་པ་ལ་ལྟོས་པ་མེད་པར་འཇུག་པ་མ་ཡིན་ལ། རྟེན་བརྟན་པ་རྣམས་
ཀྱང་མ་ཡིན་ནོ། ། ཡང་ན་འདི་ལ་ཡང་རིགས་མཚུངས་པའི་ས་ཐོན་འཕེལ་བ་ན་ཞེས་བྱ་བའི་བྱང་པར་
ལ་ལྟོས་པའི་ཕྱིར་མཚོངས་པས་འཁྲུལ་བ་ཡིན་ནོ་སྟེ་ཏུ་སེམས་ན། དེ་ནི་མཚོངས་པ་ཉིད་ལས་མིན། །
ཞེས་བྱ་བ་སྤོས་ཏེ། མཚོངས་པ་དེ་ནི་མཚོངས་པ་ཉིད་ལས་འབྱུང་བ་མ་ཡིན་ནོ། ། འོ་ན་གང་ཞིག་ཡོད་

ཆད་མའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་བསྟུན་པའི་དཀའ་འབྲེལ།

ན་འབྱུང་ཞེ་ན། སྟོབས་དང་འབད་པ་ཡོད་པ་ན། ། ཞེས་བྱ་བ་སྟོབས་ཏེ། སྟོབས་དང་འབད་པ་ཡོད་ན་
མཆོངས་པ་ཡིན་གྱི་མཆོངས་པ་ཡོད་ན་ནི་མ་ཡིན་ནོ། ། སྟོབས་དང་འབད་པ་དེ་དག་གི་རྣམ་པ་གནས་
པ་ཉིད་ཀྱིས་མཆོངས་པ་ཡང་གནས་པའི་བདག་ཉིད་ཡིན་ནོ་སྟུང་བསམས་པ་ཡིན་ནོ། ། འདི་སྟུང་
དུ་གཤམ་ཏེ། སྟོབས་དང་འབད་པ་གཉིས་ཁོ་ན་ལས་མཆོངས་པ་ཡིན་གྱི་མཆོངས་པ་ལས་ནི་མ་ཡིན་པ་
དེ་ལྟ་ན་གོམས་པ་ན་སྟེས་བུའི་མཆོངས་པ་ན་ཅི་འདྲ་བར་གོམས་པ་ལས་སྤར་ཡང་འགྱུར་རོ་སྟུང་དུ་
སེམས་ན། ཉེས་པ་འདི་ནི་མེད་དེ། སྤར་དེའི་ལུས་བད་ཀན་ལ་སོགས་པ་མི་མཐུན་པར་བྱས་པའི་ཕྱིར་
ཕྱིས་བཞིན་དུ་མཆོངས་པ་འབྱུང་བ་མ་ཡིན་ནོ། ། ཕྱིས་ནི་བྱད་གྱི་འབད་པས་ལུས་ཀྱི་མི་མཐུན་པ་ཟད་
པ་ན་མཆོངས་པའི་སྟོབས་ཇི་ལྟ་བུ་བཞིན་དུ་གནས་པ་ཡིན་ནོ། ། འདི་གདོན་མི་བར་དེ་ལྟ་བུ་ཡིན་
པར་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ཏེ་གཤམ་ཏེ་མཆོངས་པ་ཉིད་ལས་མཆོངས་པ་ཡིན་པར་འགྱུར་ན་
དེའི་མཆོངས་པའི་བྱད་པར་དུ་གནས་པར་མི་འགྱུར་རོ། ། རྣམ་པ་གཅིག་དུ་ན་རྒྱུའི་བྱད་པར་ལ་
གནས་པའི་མཆོངས་པ་ཡང་བྱད་པར་དུ་འཕགས་པར་གནས་པ་ཉིད་དུ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་དེས་འབྲུལ་བ་
མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་སྟོན་པ་ནི། ཡང་ན་རབ་གྱི་མཐར་ཕྱིན་པ། ། ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྟེ། འདི་ལྟར་
མཆོངས་པ་ནི་ཉིང་དེ་འདྲིན་གྱི་མཐུའི་བྱད་པར་དང་ལུན་པའི་ཕྱིར། ཁོ་བོ་ཅག་གིས་ཤིན་དུ་སྤུལ་དུ་
བྱུང་བར་འདོད་པ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་བཙུང་ལུན་འདས་ལ་ཡིད་མཁྱོགས་ཞེས་བྱ་བའི་རྩ་འབྲུལ་
མངའ་བར་བསྟན་པ་བཞིན་ཏེ། གནས་ལ་ཡིད་བཞིན་དུ་མཁྱོགས་པར་འགྱུར་ཏེ། དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་དེ་
ནི་ཡིད་མཁྱོགས་ཞེས་བྱ་བར་གྲགས་སོ། ། འདི་ལ་གཞོན་པར་བྱེད་པའི་ཆད་མ་ཡོད་པ་ཡང་མ་ཡིན་ལ།
མ་མཐོང་བ་ཙམ་གྱིས་སྤང་བར་རིགས་པ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། ཏ་ཅང་ཐལ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །
གཞན་ཡང་ཉེན་གྱི་བྱེ་བྲག་གི་བྱད་པར་གོམས་པའི་བྱད་པར་ལས་འགྲོ་བ་ཤིན་དུ་འཕགས་པ་མཐོང་
བ་ཁོ་ན་ཡིན་ལ། དེ་ལས་ཀྱང་བཙུང་ལུན་འདས་ལ་དེ་ལྟ་བུའི་འགྲོ་བ་སྤིད་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བསྟན་པའི་
ཕྱིར། ངང་པའི་རྒྱལ་བོའི་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྟོབས་ཏེ། དཔེར་ན་ངང་པའི་རྒྱལ་བོའི་སྤྱུ་གྱ་སྤར་རང་
གི་ཆང་ལས་ཀྱང་འབྱུང་བར་མི་རྣམས་པའི་ཕྱིས་གོམས་པ་ཅུང་ཟད་ཡོད་པ་ན་གཤོག་པ་སྟེས་པ་རྒྱ་

མཚོའི་ཕ་རོལ་དུ་མཚོང་བར་བྱེད་པ་དེ་བཞིན་དུ། གཞན་ཡང་རྟེན་གྱི་བྱེ་བྲག་གི་ཁྱད་པར་གོམས་
 པའི་ཁྱད་པར་ལས་ཁྱད་པར་ཅན་གྱི་འགོ་བ་ཡང་སྐྱབ་པར་བྱེད་དོ་ཞེས་བྱ་བར་སྲིད་པ་ཡིན་ནོ། གལ་
 ཏེ་འདི་གཤམ་པའི་ཁྱད་པར་རྟེན་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་ཡུལ་ཐག་རིང་པོར་འགོ་བ་ཡིན་གྱི་གོམས་པའི་
 སྟོབས་ཀྱིས་ནི་མ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། བྱའི་སྤྱུ་གཤམ་པ་སྐྱེས་ན་ཡང་བབ་ཚལ་དུ་འཕུར་ཞིང་འགོ་བར་
 མཐོང་བ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། ། འོ་ན་ཅི་ཞེ་ན། ། ཡལ་ག་ནས་ཡལ་ག་གཞན་དུ་འགོ་བ་རིམ་གྱིས་གོམས་
 ནས་འགོ་བ་རྩུང་བྱས་དགོས་པ་སྤངས་ནས་ཡུལ་གྱིན་ཏུ་ཐག་རིང་པོར་ཡང་འགོ་བ་ཡིན་ནོ། ཇི་
 ལྟར་སྤར་ནུས་པ་མེད་པའི་ངང་བ་ལ་སྟོགས་པ་ལ་ཡང་རྟེན་གྱི་ཁྱད་པར་རྟེན་པ་ན་ཕྱིས་འགོ་བའི་ཁྱད་
 པར་གྲུབ་པ་དེ་བཞིན་དུ། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་གནས་སྐབས་ན་མི་རུས་པ་
 ན་ཡང་ཕྱིས་ཉིང་རེ་འཛིན་གྱི་ཁྱད་པར་བརྟེན་པའི་ཕྱིར་རྟེན་གྱི་ཁྱད་པར་བསྐྱབས་པས་དེ་ལྟ་བུའི་
 འགོ་བ་སྲིད་དོ་ཞེས་གོམས་པས་སྟོས་པ་དེ་ལྟར་ལྟར་མཛད་པ་དང་ལྡན་པ་ཡིན་ནོ། ། སྦྱར་བ་ནི་གང་
 ཞིག་རྟེན་གྱི་བྱེ་བྲག་གི་ཁྱད་པར་གོམས་པ་སྲིད་པ་དེ་ནི་གིན་ཏུ་རིང་དུ་འགོ་བའི་འབྲས་བུ་ཅན་དུ་
 སྲིད་པ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་ངང་པོའི་རྒྱལ་པོའི་སྤྱུ་བཞིན་ནོ། ། མི་རྣམས་ཀྱི་གོམས་པ་ཡང་རྟེན་གྱི་བྱེ་
 བྲག་གི་ཁྱད་པར་ཅན་དུ་སྲིད་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རང་བཞིན་གྱི་གཏན་ཚིགས་སོ། ། དེས་ན།
 མཁའ་ལ་ཁྱུ་བརྩེའི་བར་དུ་ནི། ། ཞེས་བྱ་བ་ལ་སྟོགས་པ་གང་སྐྱས་པ་དེ་ཡང་བསལ་བ་ཡིན་ནོ་ཞེས་
 སྟོན་པ་ནི། མཁའ་ལ་ཁྱུ་བརྩེ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སྟོགས་པ་འོ། ། རྟེན་བརྟན་པ་ནི་ཞེས་ཁྱད་པར་ཉེ་བར་ལེན་
 པའི་ཕྱིར་རྩེའི་རྩོ་བས་མ་ངེས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་སྟོན་པ་ནི། རྟེན་མི་བརྟན་པ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སྟོགས་པ་འོ། །
 འདི་སྟུམ་དུ་ཤེས་རབ་ལ་སྟོགས་པ་ཡང་རྟེན་བརྟན་པ་ཉིད་དུ་རི་ལྟར་གྲུབ་སྟུམ་དུ་སེམས་ན། ཡིད་ལས་
 བྱང་བའི་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སྟོགས་པ་སྟོས་ཏེ། དེ་ནི་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སེམས་ཀྱི་རྒྱུད་དོ། ། རྟེན་དང་བརྟན་པས་
 འཇུག་ཅས་བྱ་བ་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་རྟེན་ཏེ་གཞི་དང་ལྡན་པས་འཇུག་གོ་ཞེས་
 བྱ་བའི་དོན་ཏོ། ། ཁྱད་པར་ཅན་གྱི་རྟེན་བརྟན་པར་འདོད་པའི་ཕྱིར་རོ། ། འདི་ལྟར་འཇིག་རྟེན་ཕ་རོལ་
 བསྐྱབས་ཟིན་པའི་ཕྱིར་དང་། སྤྱིང་རྩེ་ཆེན་པོའི་བདག་ཉིད་དུ་གྱུར་བའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་

འཁོར་བ་ཇི་སྲིད་དུ་སེམས་ཅན་མ་ལུས་པ་གདོན་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་གནས་པས་དེ་ལ་བརྟན་ནས་
 འཇུག་པའི་སེམས་ཀྱི་རྒྱུད་ནི་ཤིན་ཏུ་བརྟན་པ་ཡིན་ནོ། ། གང་ཡང་ཉན་ཐོས་ལ་སོགས་པའི་རྒྱུད་ལ་
 གནས་པ་དེ་ནི་ཉེན་མི་བརྟན་པ་ཡིན་ཏེ་དེ་དག་ནི་ཆེས་སྤྱར་བར་བྱ་བ་ལས་འདའ་བའི་ཕྱིར་རོ། །
 བཅེ་བ་དམན་པ་དེ་དག་གནས་པར་བྱ་བ་ལ་འབད་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ་སྟུང་དུ་བསམས་པ་ཡིན་ནོ། །
 གལ་ཏེ་བྱད་པར་གཉིས་པ་ཡང་ཇི་ལྟར་གྲུབ་ཅེ་ན། ཇི་སྲིད་ཅེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྟོས་ཏེ། འདི་ཉིད་
 ཇི་ལྟར་འགྲུབ་ཅེ་ན། དེ་སྲིད་ཆེས་རབ་ཅེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྟོས་ཏེ། འདི་ཡང་ཁོ་ལོ་ཅག་གིས་སྤར་
 བཤད་ཟིན་ཏོ། ། འདི་ནི་རང་བཞིན་གྱིས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མཐོང་བའི་བདག་ཉིད་གྱིས་ཤེས་རབ་ལ་སོགས་
 པ་ནི་སེམས་ཀྱི་རང་བཞིན་དུ་གྱུར་བ་ཡིན་ནོ་ཞེས་སྤར་བསྟན་ཟིན་ཏོ། ། དེས་ན་རང་བཞིན་ཡིན་ལ་
 དེ་ཉིད་གྱིས་ལན་ཅིག་བསྐྱེད་པའི་ཤེས་རབ་ལ་སོགས་པ་རང་གི་རང་གིས་འཇུག་པར་འགྱུར་བའི་
 ཕྱིར། བྱད་པར་གཉིས་པ་ཡང་གྲུབ་པ་ཡིན་ནོ། ། རྣམ་པར་ཤེས་པ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མཐོང་བའི་བདག་ཉིད་
 དུ་ཡང་ཇི་ལྟར་གྲུབ་ཅེ་ན། གལ་ཏེ་སེམས་ནི་གཞན་རྟོགས་པའི། ། ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྟོས་ཏེ། རེ་
 ཞིག་ན་རང་རིག་པ་ཉིད་ཀྱི་ངོ་བོ་ནི་སེམས་ཀྱི་གཙོ་བོ་ཡིན་ནོ་ཞེས་གདོན་མི་བླ་བར་ཤོལ་བ་ཐམས་
 ཅད་གྱིས་ཁས་སྒྲུབ་བར་བྱའོ། ། དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ཏེ་གལ་ཏེ་ཤེས་པ་གཞན་དང་གཞན་གྱིས་རྟོགས་པར་བྱ་
 བ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བར་གྱུར་ན་དེའི་ཆོ་དམིགས་པ་མ་གྲུབ་པ་ཉིད་གྱིས་དོན་རིག་པར་གྲུབ་པར་མི་
 འགྱུར་རོ། ། དེ་ལྟ་བས་ན་སེམས་ཀྱི་བདག་ཉིད་གསལ་པའི་ངོ་བོ་ནི་གཙོ་བོ་ཡིན་ལ། བདག་ཉིད་དེ་
 ཡང་དེའི་མི་རྟག་པ་ལ་སོགས་པའི་ངོ་བོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཤུགས་གྱིས་སེམས་དེ་ཁོ་ན་མཐོང་བའི་བདག་
 ཉིད་དུ་གྲུབ་པོ་སྟུང་དུ་བསམས་པ་ཡིན་ནོ། ། འདི་སྟུང་དུ་སེམས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མཐོང་བའི་བདག་ཉིད་
 ཡིན་དུ་རྒྱག་མོད། དེ་ལྟ་ན་ཡང་ངི་མ་སྤངས་པ་རྣམས་ཀྱང་ཡང་སྟེ་བ་སྲིད་པའི་ཕྱིར་ཇི་སྐད་དུ་བཤད་
 པའི་གཏན་ཆོགས་ཐམས་ཅད་མ་ངེས་པ་ཉིད་ཡིན་པ་བསྟོན་པར་དཀའ་སྟུང་སེམས་པའི་དོགས་པ་
 བསྟན་ན། དེའི་ཕྱིར་སེམས་ནི་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྟོས་ཏེ། ལམ་གྱི་བདག་ཉིད་དུ་གྱུར་བའི་ཕྱིར་
 སྤར་ཡང་གང་གི་ཆོ་འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་པའི་ངི་མ་གྲོ་བུར་བ་ཉིད་གྱིས་སྟོབས་རྒྱུད་པའི་ཕྱིར་

ལམ་ཟིལ་གྱིས་གཞོན་པར་མི་རྒྱས་པ་དེའི་ཆེ་ལམ་བདག་ཉིད་ཏུ་གྱུར་པ་ཡིན་པ་ནི་དེ་ལྟར་ཟིལ་གྱིས་
 གཞོན་པར་འགྱུར། གཞན་ཡང་སེམས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་དེའི་བདག་ཉིད་དང་ལྡན་པ་ནི་གཙང་སྒྲུ་མཁན་
 དང་རོ་སྒྲིག་མཁན་གྱི་བཅེ་བ་མེད་པ་བཞིན་ཏུ་འབད་པ་མེད་པར་སྤང་བར་རྒྱས་པ་མ་ཡིན་ལ། ཡོན་
 ཏན་དང་ལྡན་པའི་དངོས་པོ་ལ་མཐོང་བ་སྤང་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་འབད་པ་སྲིད་པ་ཡང་མ་ཡིན་ནོ། །
 ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། ཡོན་ཏན་མཐོང་བའི་ཕྱིར་རོ། ། འདི་ཡང་སྤར་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། སྟོན་ཞེས་བྱ་བ་ནི་
 ཉེས་པའོ། ། རྣམ་པ་གཅིག་ཏུ་ན་དངོས་པོ་ཉིད་ལ་སོགས་པ་ཁྱོད་གྱིས་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་དགག་པར་
 བྱ་བའི་ཕྱིར་སྒྲུས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཉིད་གྱིས་བསྟུབ་པར་རྒྱས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བསྟན་པར་འདོད་ན།
 རེ་ཞིག་དངོས་པོ་ཉིད་ལ་སོགས་པའི་གཏན་ཆིགས་ཀྱི་ཁྱད་པར་བསྟན་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་གཞན་ཡང་
 ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྟོས་ཏེ། དེ་ལ་འཆད་པར་འགྱུར་བ་འདི་ནི་རྩ་བའི་སྟོར་བ་ཡིན་ཏེ། གང་དག་
 དངོས་པོ་ཉིད་དང་ཤེས་བྱ་ཉིད་ལ་སོགས་པའི་ཆོས་དང་ལྡན་པ་དེ་དག་ནི་གོམས་པ་རབ་ཀྱི་མཐར་
 ཕྱིན་པར་འཇུག་པའི་ཤེས་པ་གཅིག་ལ་གསལ་བར་སྤང་བ་སྲིད་པ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་འདོད་པ་ལ་
 སོགས་པས་བསྟུང་བ་རྣམས་གྱིས་བྱད་མེད་དང་བྱ་དང་ཆོམ་རྒྱུན་ལ་སོགས་པ་བསྟོམ་པ་བཞིན་ནོ། །
 ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱང་དངོས་པོ་ཉིད་ལ་སོགས་པའི་ཆོས་དང་ལྡན་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རང་བཞིན་
 གྱི་གཏན་ཆིགས་སོ། ། འདི་མངེས་པ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ་འདི་ལྟར་གང་དང་གང་ཡང་དག་པ་འམ་ཡང་
 དག་པ་མ་ཡིན་པར་སྟོམ་པར་བྱེད་པ་ནི་བསྟོམ་པ་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་རྟོགས་པས་ན་ཤེས་པ་གསལ་
 བར་སྤང་བའི་འབྲས་བུ་ཅན་ཡིན་པར་གྲུབ་སྟེ་དཔེར་ན་འདོད་པ་ཅན་ལ་སོགས་པའི་བྱད་མེད་ལ་
 སོགས་པའི་ཁྱད་པར་བཞིན་ནོ། ། ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱང་རྩ་བ་ལ་སོགས་པའི་བདག་ཉིད་ཏུ་གྱུར་པ་
 རྣམས་གྱིས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་ངོ་བོ་སྟོམ་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རང་བཞིན་གྱི་གཏན་ཆིགས་
 སོ། ། འདིས་ནི་གསལ་བར་སྤང་བའི་ཤེས་པའི་འབྲས་བུ་ཅན་ཉིད་གྱིས་སྟོམ་པར་བྱེད་པའི་ཁྱབ་པ་
 ཡིན་ནོ་ཞེས་བསྟན་པ་ཡིན་ཏེ་དོན་གཞན་ལ་མི་སྟོས་པའི་ཕྱིར་རོ། ། སྟོང་པ་ལ་སོགས་པའི་ངོ་བོ་འདིའི་
 དེ་ཁོ་ན་ཉིད་གསལ་བར་སྤང་བ་ཉིད་ཏུ་ངེ་ལྟར་གྲུབ་ཅེ་ན། སྟོང་དང་བདག་མེད་སོགས་ངོ་བོ། ། ཞེས་

ཚད་མའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་བསྐྱུས་པའི་དཀའ་འབྱེལ།

བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྒྲོལ་རྟེ། སྒྲོང་བ་ལ་སོགས་པའི་ཤེས་པ་འདི་ཡང་མངོན་སུམ་གྱི་ཚད་མར་བསྐྱུབས་པའི་བྱིར་མངོན་སུམ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྒྲོལ་རྟེ། གསལ་བར་སྒྲུང་བ་ཉིད་ཀྱིས་རྟོག་པ་མེད་པ་དང་། ཚད་མས་གྲུབ་པའི་དོན་གྱི་ཡུལ་ཅན་ཉིད་ཀྱི་མི་སྤྱི་བའི་སྒྲོ་ནས་མིག་ལ་སོགས་པའི་ཤེས་པ་བཞིན་དུ་འདི་མངོན་སུམ་གྱི་ཚད་མ་ཡིན་ནོ། ། དེ་ལྟ་ཡིན་དང་གསལ་བར་སྒྲུང་བ་ཉིད་དུ་གྲུབ་པ་ན་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཡེ་ཤེས་གཅིག་ལ་ཅིག་ཅར་གསལ་བར་སྒྲུང་བ་གྲུབ་པའི་བྱིར་སྒྲོལ་པ་ཅན་གྱིས་འབྱུང་བའི་བྱུང་པ་གྲུབ་པོ། ། དེ་ལྟར་རྟོགས་པར་གྱིས་ཤིག་ཤེས་པ་གཅིག་ལ་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཅིག་ཅར་མཐོང་བར་སྒྲུང་བ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བར་སྲིད་པ་ཡིན་ནོ། ། སྒྲོར་བ་ནི་གང་དང་གང་ཤིན་དུ་བསྒྲོལ་པ་དེ་དག་ནི་ཤེས་པ་གཅིག་ལ་ཅིག་ཅར་གསལ་བར་སྒྲུང་བ་སྲིད་པ་ཡིན་རྟེ། དཔེར་ན་བྱད་མེད་ལ་སོགས་པ་བཞིན་ནོ། ། ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱང་བསྒྲོལ་པར་བྱ་བ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རང་བཞིན་གྱི་གཏན་ཆེགས་སོ། ། འདི་མ་གྲུབ་པ་ཉིད་དུ་བསམ་པར་ཡང་མི་བྱའོ་ཞེས་བསྟན་པར་བྱ་བའི་བྱིར་དང་། གཏན་ཆེགས་མ་གྲུབ་པ་མ་ཡིན་ཞེས་བྱ་བའོ། །སྒྲུར་རྒྱས་པར་བསྒྲོལ་པ་ཡོད་པར་བསྟན་པར་བྱ་བ་ཉིད་ཀྱི་བྱིར། གཏན་ཆེགས་མ་གྲུབ་པ་མ་ཡིན་ནོ། ། དེ་ལྟར་གསལ་བར་སྒྲུང་བ་ལ་བསྒྲོལ་པ་ཅམ་དང་རྗེས་སུ་འབྲེལ་བ་ཉིད་དུ་བསྟན་པས་བྱུང་པ་བསྐྱུབས་ནས། ད་ནི་རྩ་བའི་ཚད་མའི་དོན་བསྟན་པའི་བྱིར། བསྒྲོལ་པའི་རབ་མཐའི་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྒྲོལ་རྟེ། བསྒྲོལ་པའི་རབ་ཀྱི་མཐར་ཐུག་པ་སྒྲོ་གང་ལ་ཡོད་པ་དེ་ལ་དེ་སྐད་ཅས་བྱ་སྟེ་གོ་བར་བྱེད་པ་ཡིན་པའི་བྱིར་གཞི་ཐ་དད་ན་ཡང་འབྱུང་མང་པོ་བ་ཡིན་ནོ། ། བསྒྲོལ་པ་མཐར་ཐུག་པའི་སྒྲོ་ཅིག་ལ་གསལ་བར་སྒྲུང་བ་གང་དག་ལ་ཡོད་པ་དེ་དག་ལ་དེ་སྐད་ཅས་བྱའོ། ། ཤེས་པ་གང་ཞིག་ལ་དེ་ལྟར་སྒྲུང་བ་དེ་ནི་ཤེས་བྱའི་དཀྱིལ་འཁོར་ལ་ཅིག་ཅར་ཡེ་ཤེས་གཅིག་གིས་བྱུང་པའི་ལྟ་དང་མི་རྣམས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གཙུག་གི་ནོར་བུར་གྱུར་པའི་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་གྲུབ་པ་ཡིན་ནོ། ། རྣམ་པ་གཅིག་དུ་ན་གང་དག་བདེན་པའི་བདག་ཉིད་སྟོན་པ་དེ་དག་ནི་འབའ་ཞིག་གིས་རིགས་པ་ཡིན་རྟེ། དཔེར་ན་གསེར་སྒྲིང་ལ་སོགས་པ་བཞིན་ནོ། ། ཆོས་ལ་སོགས་པ་བདེན་པའི་བདག་ཉིད་ཉེ་བར་སྟོན་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རང་བཞིན་གྱི་གཏན་ཆེགས་སོ། ། འདི་

སྐྱུ་དུ་རིག་བྱེད་ལས་ཤེས་ནས་ཉེ་བར་བསྟན་པ་སྤྱིད་པའི་བྱིར་གྲུབ་པ་ལ་སྐྱུ་བ་པ་ཡིན་ལོ་ཞེ་ན། རིག་བྱེད་སྐྱེས་བུས་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྦྱོས་ཏེ། སྤར་ཐོས་པ་རྟག་པར་རིག་བྱེད་སྐྱེས་བུས་བྱས་པ་བསྐྱབས་ཟིན་པའི་བྱིར་གྲུབ་པ་ལ་སྐྱུ་བ་པ་མ་ཡིན་ལོ། ། འོན་ཏེ་འདི་སྐྱུ་དུ་མ་ཤེས་པས་འདོད་ཀྱལ་བས་ཉེ་བར་བསྟན་པ་ཡང་སྤྱིད་པའི་བྱིར་མ་ངས་པ་ཡིན་ལོ་སྐྱུ་ན། མི་ཤེས་པ་ནི་འདོད་ཀྱལ་པས། ། ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྦྱོས་ཏེ། མི་ཤེས་པས་འདོད་ཀྱལ་དུ་ཚད་མ་དང་མི་འགལ་བའི་ངས་པ་མང་དུ་སྐྱ་བར་རུས་པ་མ་ཡིན་ལོ། ། གཞན་ཡང་གང་གི་བྱིར་སྐྱགས་ལ་སོགས་པ་དུག་སེལ་བ་ལ་སོགས་པའི་རུས་པ་ཤིན་ཏུ་རྒྱོག་ཏུ་གྱུར་པ་དེ། གལ་ཏེ་སངས་རྒྱས་པ་ལ་སོགས་པས་དངོས་སུ་མཐེན་པ་མ་ཡིན་ན་ཇི་ལྟར་དེ་དག་གིས་གསུངས་པ་ཡིན་ཞེས་བརྗོད་པར་བྱ་དགོས་སོ། ། གལ་ཏེ་རྗེས་སུ་དཔག་པས་མཐེན་ནས་གསུངས་པ་ཡིན་ལོ་ཞེ་ན། རྗེས་སུ་དཔག་པས་མཐེན་པ་ཡང་། ། ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་སྦྱོས་ཏེ། རྟག་དང་འབྲེལ་བའི་དངོས་པོ་མི་ཤེས་པར་རྗེས་སུ་དཔག་པས་ཡུལ་དུ་བྱེད་པ་མ་ཡིན་ལ། ཤིན་ཏུ་རྒྱོག་ཏུ་གྱུར་པའི་དངོས་པོ་དེ་དང་རྟགས་འགའ་ཞིག་འབྲེལ་བ་ངས་པར་རུས་པ་ཡང་མ་ཡིན་ལོ། ། གཞན་ལས་ཐོས་ནས་འཆད་པ་ཡིན་ལོ་ཞེ་ན། མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལ་ཡང་བཟུལ་ཞིང་བརྟགས་པ་མ་མཚུངས་པའི་བྱིར་རོ། ། འདི་ལྟར་འདི་ལ་ཡང་གཞན་དེས་ཀྱང་ཇི་ལྟར་ཤེས་པ་ཡིན་ཞེས་བྱ་བའི་དབྱེད་པ་འདི་འདྲུག་པ་ཡིན་ཏེ། གང་གི་བྱིར་མི་ཤེས་པ་ནི་དེ་ལྟར་ཉེ་བར་སྟོན་པ་སྤྱིད་པ་མ་ཡིན་ལོ། ། གལ་ཏེ་དེས་ཀྱང་གཞན་ལས་ཤེས་པ་ཡིན་ལོ་ཞེ་ན། འོན་ཏེ་ལྟར་ན་ཐུག་པ་མེད་པར་འགྱུར་ཏེ། དེ་བས་ན་ལོང་པ་བརྒྱད་པ་ཡིན་པས་ན་ཐམས་ཅད་ནི་མ་ཤེས་པ་ཡིན་པའི་བྱིར་ཡང་དག་པར་སྟོན་པ་ཉིད་དུ་མི་འགྱུར་ཏེ། ཇི་སྐད་དུ་དེ་ལྟ་བུའི་རིགས་ཅན་གྱི་དོན་གང་ལ་སྐྱེས་བུའི་ཆོག་ཆད་མ་ཉིད་དུ་མི་འགྱུར་ཏེ། གཞུགས་ཀྱི་བྱེད་པར་དག་ལ་ལོང་བ་རྣམས་ཀྱི་ཆོག་ལྟ་བུའི་ཞེས་བྱ་བ་ལྟ་བུའོ། ། འདི་སྐྱུ་དུ་མི་སྐྱ་བ་ཉིད་དུ་ནི་སྐྱ་བུའི་ཡེ་གོ་བཞིན་དུ་འདོད་ཀྱལ་གྱི་བྱེད་པ་ཡང་སྤྱིད་དོ་སྐྱུ་དུ་དོགས་ན། འདི་འདྲ་བའི་ངོ་བོ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྦྱོས་ཏེ། འདོད་ཀྱལ་བའི་མི་སྐྱ་བའི་ངོ་བོ་དེ་ལྟ་བུ་གང་ལ་ཡོད་པ་ཞེས་ཆོག་རྣམ་པར་སྦྱར་རོ། ། དོན་གཞན་ལ་སེམས་པ་འདྲུག་པའི་དོན་གཞན་ལ་

མི་སྒྲིབ་པ་ནི་འདོད་ཀྱིས་བར་སྲིད་པ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་རྒྱུ་མཉམ་སྒྲིབ་པ་ལྟ་བུ་ལྟེན་པའི་བསམ་པ་ས་འཇུག་པའི་
 ཤིང་གི་བྱང་དུ་བྱིན་པ་ལྟ་བུ་ལོ། ། འདིས་ནི་གཞན་དོན་དུ་གཉེར་བའི་བསམ་པ་ས་འཇུག་པ་སྲིད་པ་མ་
 ཡིན་ཏེ་འདི་ལྟར་དགེ་སྦྱོང་དག་ངས་ཁྱེད་ཅག་ལ་ཆོས་བསྟན་པར་བྱའོ་ཞེས་དེ་ལྟར་དམ་བཅའ་ནས་
 བྱགས་པའི་བྱིར་ཉེ་བར་སྟོན་པ་ལྟར་ལེན་པ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བར་ངས་སོ། ། རྒྱ་བོ་ནི་སྤང་དོ། བྱི་ཅུ་
 བྱི་ཤིང་མ་བྱི་ཅུ་ལོ། ། གཤམ་ཉེ་སྤོངས་པས་ཀྱང་ཉེ་བར་སྟོན་པ་སྲིད་པའི་བྱིར་མ་ངས་པ་ཉིད་ཡིན་ནོ་ཞེ་
 བ། གཤམ་ངས་པའི་སེམས་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྟོས་ཏེ། གང་གི་བྱིར་གོ་རིམས་ངས་པ་སྤྲུམ་པ་དང་བྱི་
 མ་མི་འགལ་བ་སྟེན་བྱའི་དོན་སྟབས་པར་བྱེད་པའི་ཆེག་ནི་སེམས་རྣམ་པར་གཤམ་ངས་པ་རྣམས་གྱིས་
 མང་དུ་སྟོབ་བར་ལུས་པ་མ་ཡིན་ནོ། ། དེ་ལྟར་བས་ན་འགའ་ཞིག་གིས་དངོས་སུ་ཆོས་ལ་སོགས་པ་མཁྱེན་
 ཏོ་ཞེས་བྱ་བར་གྱུ་བ་སོ། ། གཤམ་ཉེ་འདི་སྟམ་དུ་སྦྱིར་གྱུ་བ་པ་དེ་ལྟར་ཡང་བདེ་བར་གཤེགས་པ་ཆོས་
 མཁྱེན་པ་ཉིད་དུ་བསྟན་པར་བྱ་བར་འདོད་དེ། དེས་ན་རི་ལྟར་ཁྱེད་ལ་དེ་འགྲུབ་པར་འགྱུར་སྟམ་དུ་
 དོགས་པ་ལ། བཅོམ་ལྷན་འདས་ཆོས་མཁྱེན་པ་ཉིད་དུ་བསྟན་པར་བྱ་བའི་བྱིར། གང་ཞིག་མ་མཐོང་མ་
 དཔགས་པའི། ། ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྟོས་ཏེ། སྦྱིར་བ་ནི་གང་ཞིག་མ་ཐོས་ཤིང་མ་དཔགས་པའི་
 བདེན་པའི་དོན་ཉེ་བར་སྟོན་པ་ན་ལྟར་ལེན་པ་དེ་ནི་དེའི་དོན་གྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དངོས་སུ་མཁྱེན་པ་
 ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་མངོན་སུམ་ལས་རྒྱུ་ལ་སོགས་པ་དེ་སྟོན་པ་པོ་བཞིན་ནོ། ། བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱང་
 དེ་བཞིན་ནོ། ། ཞེས་བྱ་བ་ནི་རང་བཞིན་གྱི་གཏན་ཆེགས་སོ། ། བདེན་པ་ལ་སོགས་པ་བསྟན་པས་ཟིན་
 པའི་བྱིར། གཏན་ཆེགས་མ་གྱུ་བ་པ་མ་ཡིན་ལ། འདི་མ་ངས་པ་ཡང་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བསྟན་པ་ཟིན་ཏོ། །
 གཏན་ཆེགས་ཐམས་ཅད་མཐུན་པའི་སྟགས་ལ་ཡོད་པའི་བྱིར་འགལ་བ་ཉིད་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཤེས་
 པར་བྱའོ། ། གཞན་གྱིས་རབ་དུ་མི་ཤེས་པ། ཞེས་བྱ་བ་ནི། གཞན་གྱིས་མི་ཤེས་པའི་ལུས་པ་ཕྱག་རྒྱ་ལ་
 སོགས་པ་གང་ལ་ཡོད་པ་དེ་ལ་དེ་སྟངས་ཅེས་བྱའོ། ། དེའི་བྱིར་རིང་དུ་སོང་བ་ཡི། ། ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་
 པ་གང་སྟམས་པ་དེ་ལ། དེའི་བྱིར་ཐབས་གྱིས་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྟོས་སོ། ། ཁང་མིག་གཅིག་ན་
 གནས་པ་ཡི། ། ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྟོས་ཏེ། འདི་ནི་ཁྱེད་གྱིས་ཚད་མ་མེད་པའི་དམ་བཅའ་བ་ཙམ་

ཉིད་བཟོད་པ་ཡིན་ཏེ། ཚུ་རོལ་མཐོང་བ་རྣམས་ཀྱིས་མ་དམིགས་པ་ཅམ་གྱིས་སྐྱེས་བྱ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་
 དབང་པོ་ལས་འདས་པའི་དོན་ཤེས་པའི་རྣམ་པ་མེད་པ་ངེས་པར་རྣམ་པ་མ་ཡིན་ནོ། ། འདི་ལྟར་དུ་ཁོ་
 བོ་ཅག་གིས་མ་དམིགས་པ་ཅམ་གྱིས་རྣམ་པ་མེད་པར་ངེས་པར་བྱེད་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། ། འོ་ན་ཅི་ཞེ་ན།
 སྐྱེས་བྱ་ཉིད་ལ་སོགས་པའི་གཏན་ཆོགས་དག་ལས་སོ། ། འདི་ལྟར་སྐྱེས་བྱ་ཐམས་ཅད་ནི་རིང་བ་དང་
 ཆོད་པ་ལ་སོགས་པའི་དངོས་པོ་ཡོངས་སུ་ཤེས་པར་རྣམ་པ་མ་ཡིན་ཏེ། སྐྱེས་བྱ་ཉིད་དང་དངོས་པོ་ཉིད་
 དང་ཤེས་བྱ་ཉིད་ལ་སོགས་པའི་ཕྱིར་དཔེར་ན་བདག་བཞིན་ནོ་སྟེ་སྐྱེས་བྱ་སེམས་ན། འདིར་སྐྱེས་པ་སྐྱེས་
 བྱ་ཉིད་ལ་སོགས་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྟེ། ངེས་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ནི་བྱེད་ཅེས་བྱ་བ་འདི་དང་གཞི་
 མཐུན་ཡིན་ནོ། ། ཡང་འདི་ལ་གཏན་ཆོགས་རྣམས་མ་ངེས་པ་ཡིན་ཏེ། ཏ་ཅང་ཐལ་བར་འགྱུར་པའི་
 ཕྱིར་རོ། ། འདི་ལྟར་སྐྱེས་བྱ་ཐམས་ཅད་ནི་མོངས་པའི་སྒོ་ཅན་ཡིན་ཏེ། སྐྱེས་བྱ་ཉིད་ལ་སོགས་པའི་
 ཕྱིར་དཔེར་ན་ཁྱོད་བཞིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ཡང་བཟོད་པར་རྣམ་པ་མ་ཡིན་ནོ། ། སྐྱེས་བྱ་གཅིག་ལ་མ་
 མཐོང་བའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་མེད་པར་ངེས་པར་བྱ་བ་མི་རྣམས་ཏེ། སྐྱེས་བྱ་རྣམས་ལ་ཁྱད་པར་མཐོང་
 བའི་ཕྱིར་རོ། ། གང་ཡང་། རྒྱལ་པོ་དུས་འདབས་ཀྱིས་སྐྱེས་པའི། ། ཀུན་གྱིས་ཐམས་ཅད་མི་ཤེས་པ། །
 ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་དེ་ཡང་ཆོད་མ་མ་ངེས་པའི་དམ་བཅའ་བ་ཅམ་དེས་སྐྱེས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་
 བསྟན་པའི་ཕྱིར། ལ་ལར་སྐྱེས་བྱ་གཅིག་ལ་ནི། ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྟོས་ཏེ། ཡང་ན་རྒྱལ་པོ་དུས་
 འདབ་ཀྱིས་བདག་དང་མཚུངས་པའི་སྐྱེས་བྱ་ལ་བསམས་ནས་སྐྱེས་པ་ཡིན་ཏེ། དེས་ནི་མི་འགལ་པའི་
 ཕྱིར་འདི་ཁྱད་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བསྟན་པའི་ཕྱིར་ཡང་ན་རང་མཚུངས་སེམས་ཅན་ཞེས་བྱ་བ་ལ་
 སོགས་པ་སྟོས་ཏེ། རང་དང་མཚུངས་ཏེ་འདྲ་བ་ནི་རང་མཚུངས་སོ། ། མ་འོངས་པ་ལ་མངོན་སུམ་གྱིས།
 ཞེས་བྱ་བ་ལ། ། རྣལ་འབྱོར་བ་ཡིས་མངོན་སུམ་དཔྱད། ། ཅེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྟོས་ཏེ། དུས་གསུམ་
 བརྟག་པར་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དེར་འདི་རྟེན་དུ་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་དངོས་སམ་བརྒྱད་པས་རྒྱ་དང་འབྲས་
 བྱར་གྱུར་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལ་ད་ལྟར་བ་ཉིད་ནི་དངོས་སམ་བརྒྱད་པས་འདས་པའི་འབྲས་བྱར་གྱུར་པ་
 ཡིན་ལ། མ་འོངས་པའི་ནི་རྒྱར་གྱུར་བ་ཡིན་པས་མངོན་སུམ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྟོས་ཏེ། འདི་ལྟར་

ཚད་མའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་བསྟུན་པའི་དགའ་འབྲེལ།

ཇི་ལྟར་བཅོམ་ལྡན་འདས་དངོས་སྤྱུ་ཚོས་གཟིགས་པ་དང་གསུང་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ལ་བསྟན་
ཟིན་ཏེ། རང་གི་ཚོས་ནི་མ་མཐོང་བའི། ། ཞེས་བྱ་བ་འདི་ཡང་མ་གྲུབ་བོ་སྟུན་དུ་བསམས་པ་ཡིན་ནོ། །
འདི་སྟུན་དུ་འདི་ཚོས་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ཉིད་ཇི་ལྟར་གྲུབ་སྟུན་དུ་སེམས་ན། གང་ལ་
མངོན་མཐོ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྟོས་ཏེ། དེས་པར་ལེགས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་གང་ལ་གྲུབ་པར་ཞེས་བྱ་
བར་འབྲེལ་རྟོ། ། དེ་ལ་མངོན་པར་མཐོ་བ་ནི་བདེ་བའོ། ། དེས་པར་ལེགས་པ་ནི་ཐར་བའོ། ། དེ་འདྲ་དེ་
ནི་ཚོས་སྤྱུ་བཤད། ། ཅས་བྱ་བ་ལ། གང་ལ་མངོན་པར་མཐོ་བ་དང་དེས་པར་ལེགས་པར་གྲུབ་པ་དེ་ནི་
ཚོས་ཡིན་ནོ་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། ། མངོན་པར་མཐོ་བ་དང་དེས་པར་ལེགས་པ་གྲུབ་པའི་རྒྱ་
ཚོས་ཡིན་དུ་ཚུག་མོད་གང་གིས་འདི་ཚོས་ཉིད་དུ་འཇུག་བ་བདེ་བར་གཤེགས་པའི་གསུང་ཇི་ལྟར་
དེའི་རྒྱ་ཉིད་དུ་གྲུབ་ཅེ་ན། དེ་གསུངས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པའི་གསུངས་ཏེ། འདི་ནི་དེ་སྟེ་བཅོམ་
ལྡན་འདས་ཀྱིས་གསུངས་པ་ཡང་ཡིན་ལ་སྟགས་དང་ནལ་འཁྱོར་ལ་སོགས་པ་ཡང་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཆོག་
ནམ་པར་སྒྱུར་རོ། ། སོགས་པའི་སྒྲས་ནི་ཕྱག་རྒྱ་དང་དཀྱིལ་འཁོར་ལ་སོགས་པ་གཟུང་ངོ། ། མཐོང་
བའི་ཚོས་ལའང་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སྟེ་བ་འདི་ཉིད་ལའོ། ། འང་གི་སྒྲས་ནི་འཇིག་རྟེན་པ་རོ་ལ་འབབ་ཞིག་
ཏུ་མ་ཟད་ཅས་སྟོན་པའོ། ། དེ་ལྟར་མངོན་པར་མཐོ་བའི་རྒྱ་ཉིད་དུ་བསྟན་ནས་དེས་པར་ལེགས་པའི་
རྒྱ་ཉིད་དུ་བསྟན་པའི་ཕྱིར། ཚོས་ཀྱན་བདག་མེད་ཉིད་མཐོང་ཕྱིར། ། ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྟོས་ཏེ།
གང་གི་ཕྱིར་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ལྟར་ན་སྟེ་བའི་རྒྱ་བསྟན་ནས་ཞི་བ་ནི་ཐར་པ་ཞེས་འདོད་ལ། དེ་ཐོབ་པའི་
རྒྱ་ཡང་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་གསུང་ཉིད་ཡིན་ཏེ། སྟེ་བའི་རྒྱ་ཉོན་མོངས་པའི་གཉེན་པོར་གྱུར་བ་
བདག་མེད་པར་ལྟ་བ་ནི་འདི་ཉིད་དུ་བསྟན་པའི་ཕྱིར་གཞན་དུ་མ་ཡིན་ཏེ། གཞན་མ་སྟེགས་བྱེད་
ཐམས་ཅད་ནི་བདག་ཏུ་ལྟ་བ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ལ་མངོན་པར་ཞེན་པའི་ཕྱིར་རོ། ། དེས་ན་བཅོམ་ལྡན་
འདས་ཀྱི་གསུང་ཉིད་མངོན་པར་མཐོ་བ་དང་དེས་པར་ལེགས་པ་ཐོབ་པའི་ཐབས་སྤྱུར་པའི་ཕྱིར་
ཚོས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་དུ་བཤད་ཀྱི་གཞན་ནི་མ་ཡིན་ནོ། ། དེས་ན་འདི་ཉིད་ལེགས་པར་དོན་དུ་གཉེན་
བ་ནམས་ཀྱི་གཉེན་པོར་བྱའི་གཞན་ནི་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སྤྱིའི་དོན་རྟོ། ། ཡན་ལག་གི་དོན་ནི་

བཟླ་པར་བྱ་སྟེ། གཤམ་ཏེ་ཉོན་མོངས་པའི་ཚོགས་འཛིག་ཚོགས་ལ་ལྟ་བུ་ལས་འབྱུང་བ་ཉིད་ཏུ་བྱ་བ་
 ཅེ་ན། བདག་དང་བདག་འཛིན་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྟོས་ཏེ། འདི་ཡང་ཁོ་ལོ་ཅག་གིས་སྒྲུར་བཤད་
 ཟེན་ཏོ། ། གཤམ་ཏེ་ཉོན་མོངས་པའི་ཚོགས་འཛིག་ཚོགས་ལ་ལྟ་བུ་ལས་འབྱུང་བ་དེ་ལྟ་ན་ཡང་འདི་ལ་ངེ་
 ལྟར་བདག་མེད་པར་ལྟ་བས་བསྟོན་པར་འགྱུར་ཞེ་ན་དེའི་ཕྱིར་བདག་མེད་ཅེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་
 སྟོས་ཏེ། ཡོད་པར་ལྟ་བུ་ནི་སེམས་ཅན་ལ་ལྟ་བུ་སྟེ། འཛིག་ཚོགས་ལ་ལྟ་བུ་ཞེས་བྱ་བའི་ཐའི་གཞི་གོ།
 དེའི་གཉེན་པོ་ནི་གཉེན་པོའི་ཕྱགས་སོ། ། འདི་སྒྲུར་བསྟན་པ་ཁོ་ནའོ། ། དེ་ཡོད་པ་ཞེས་བྱ་བ་བུ་
 བདག་མེད་པར་ལྟ་བུ་ཡིན་ནོ། ། དེ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སེམས་ཅན་ཏུ་ལྟ་བུའོ། ། དེའི་ཙ་བ་ཅན་ཞེས་བྱ་བ་ནི་
 སེམས་ཅན་ཏུ་ལྟ་བུའི་ཙ་བ་ཅན་ནོ། ། རྒྱ་མེད་པ་ལས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སེམས་ཅན་ཏུ་ལྟ་བུའི་རྒྱ་མེད་པའི་
 ཕྱིར་རོ། ། དེ་མེད་པ་ན་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཉོན་མོངས་པའི་ཕྱང་པོའོ། ། དེའི་རྒྱ་ཅན་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཉོན་མོངས་
 པའི་ཕྱང་པོའི་རྒྱ་ཅན་ནོ། ། སྟེ་མི་འགྱུར་ཞེས་བྱ་བ་ནི་གང་གི་ཕྱིར་རྒྱ་མེད་པར་འབྲས་བུ་འབྱུང་པར་
 རིགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། རྒྱ་མེད་པ་ཉིད་ཏུ་ཐལ་བར་འགྱུར་པའི་ཕྱིར་རོ། ། དེ་ལས་ཤིན་ཏུ་ནམ་གྲོལ་བ། །
 ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཉོན་མོངས་པ་དེ་དག་དང་ཡང་སྲིད་པ་དེ་ལས་གཏན་ཏུ་མི་སྟེ་བུ་ནི་གྲོལ་བ་སྟེ། དེ་ལ་
 ཤིན་ཏུ་ནམ་གྲོལ་བའོ། ། རི་རྒྱུད་ཏུ། དེ་ལས་ཤིན་ཏུ་གྲོལ་བ་ནི་བྱང་གྲོལ་ཡིན་ནོ་ཞེས་སྟོས་པ་བཞིན་
 ནོ། ། འོན་ཏེ་གཞན་དག་གི་ལྷགས་ལ་ཡང་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མཐོང་བ་ནི་ངེས་པར་ལེགས་པའི་རྒྱ་ཉིད་
 ཡིན་ལ་དགེ་བ་བརྩམས་ལས་ཀྱི་ལམ་ནི་མངོན་པར་མཐོང་བའི་རྒྱར་བཀོད་པ་མ་ཡིན་ནམ། དེ་ངེ་ལྟར་
 བདག་མེད་པར་ལྟ་བུ་ཁོ་ན་གཉིས་སུ་མེད་པའི་ཐར་པའི་སྟོན་ནས་ཞེས་བཟླ་ཅེ་ན། ལྷ་སྟེགས་ཀྱན་གྱི་
 ལྟར་ན་ཡང་། ། ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྟོས་ཏེ། འདི་ལྟར་སྤང་བོ་ནམས་ནི་ང་རྒྱལ་ལས་བྱུང་བའི་ལོག་
 པ་ན་གྲོལ་བ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ཐམས་ཅད་ལ་ཚུད་པ་མེད་པ་ཡིན་ནོ། ། ང་རྒྱལ་ལྷོག་པ་དེ་ཡང་
 གཞན་ལྷ་སྟེགས་པ་ནམས་ལ་སྲིད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་དག་ནི་བདག་ཏུ་ལྟ་བུ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་མངོན་
 པར་ཞེན་པའི་ཕྱིར་དང་། ང་རྒྱལ་ཡང་བདག་ཏུ་ལྟ་བུའི་ཙ་བ་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། ། དེ་ལྟར་ན་ངེ་
 ལྟར་བདག་ཡོད་པ་དང་བདག་ཡོད་པ་ལ་མངོན་པར་ཞེན་པས་གནས་ཤིང་རྒྱ་མ་ཚང་བ་མེད་པ་ནི་

ཚད་མའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་བསྐྱུས་པའི་དཀའ་འབྲེལ།

རང་གི་ཡུལ་བདག་སྐྱོན་དབྱུང་བར་མ་བྱས་པར་འདི་ཇི་ལྟར་ལྷོག་པར་འགྱུར། ཇི་སྐད་དུ། ང་རྒྱལ་
 དང་བཅས་ཡིད་ལ་སྐྱེ་བའི་རྒྱན་ནི་ཞི་བར་མི་འགྱུར་ཏེ། བདག་དུ་ལྷ་བ་ཡོད་ན་ང་རྒྱལ་སེམས་དང་
 བྲལ་བར་མི་འགྱུར་ལ། གང་ཕྱིར་འགྲོ་བའི་སྟོན་པ་གཞན་ནི་བདག་མེད་སྐྱབ་པ་ཅན་མ་མཆིས། དེ་ཕྱིར་
 ཉེར་ཞི་སྐྱབ་ལ་བྱེད་ཀྱི་གཞུང་ལས་ལམ་གཞན་མཆིས་མ་ལགས། ། ཞེས་བསྟན་པ་བཞིན་ནོ། ། འདི་
 ལྟར་ཡིད་ཀྱི་ཆོས་རྣམས་ནི་ཆོར་མ་ལ་སོགས་པ་བཞིན་དུ་བཏོན་ནས་སྤང་བར་བྱ་བ་མ་ཡིན་ནོ། ། འོ་
 བ་ཅི་ཞེ་ན། དེ་དག་ཇི་ལྟར་གྱུར་བའི་ཡུལ་ལ་མངོན་པར་ཞེན་པ་ནས་འཇུག་པ་དེ་སྐྱོན་བྱུང་བ་
 ལས་སོ། ། རྣལ་འབྱོར་བ་བདག་ཉིད་སྐྱོན་འབྱིན་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། དེ་ནི་སྐྱོན་དབྱུང་མེད་པ་
 ཡིས། ། ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྟོས་ཏེ། འདི་ལྟར་དེ་སྐྱོན་འབྱིན་པ་ནི་མེད་དོ་ཞེས་བྱ་བ། དེ་ལྟ་བུའི་
 མེད་པའི་རྣམ་པས་སྐྱོན་དབྱུང་བར་བྱའི་གཞན་དུ་ན་སྐྱོན་འབྱིན་པ་དོན་མེད་པར་འགྱུར་རོ། ། འདི་
 ལྟར་བདག་ཡོད་པ་ཉིད་དུ་མངོན་པར་ཞེན་ནས་སྐྱུག་བསྐྱུལ་གྱི་རྒྱ་ཉིད་ཀྱིས་སྐྱོན་འབྱིན་པར་བྱེད་པ་
 བ་སྐྱོན་འབྱིན་པ་དོན་མེད་པ་ཉིད་དུ་འགྱུར་ཏེ། དེའི་སྐྱོན་འབྱིན་པ་ནི་དོར་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་ཡིན་ལ་
 རང་བཞིན་དུ་གྱུར་བ་ཉག་དུ་ཡོད་པ་ནི་དོར་བ་མི་སྲིད་པ་དེས་ན་དེ་སྐྱོན་བྱུང་བ་ན་དོན་མེད་པ་ཡིན་
 ནོ། ། དེ་དག་གིས་མེད་པའི་རྣམ་པས་སྐྱོན་དབྱུང་བར་བྱ་བ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། བདག་མེད་པ་ཉིད་དུ་
 མངོན་པར་ཞེན་པས་དེ་དག་ཕྱིན་ཅི་ལོག་དུ་ཐལ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། ། གཞན་ཡང་སྐྱུག་བསྐྱུལ་
 གྱི་རྒྱ་ཉིད་ལ་སོགས་པ་རྣམ་པ་གཞན་གྱིས་དེ་སྐྱོན་དབྱུང་བར་བྱ་བ་ཡིན་དུ་རྒྱུ་མོད། དེ་ལྟར་ཡང་
 བདག་དུ་ལྷ་བ་ཅན་ལས་བྱུང་བའི་ང་རྒྱལ་ལྷོག་པར་རིགས་པ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་སྟོན་པའི་ཕྱིར།
 གལ་ཏེ་བདག་ཡོད་དེ་ལྟར། ། ཞེས་བྱ་བ་སྟོས་ཏེ། གལ་ཏེ་བདག་ཡོད་ན་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ། ། བདག་
 མེད་ཅེས་བྱ་རིགས་མ་ཡིན། ཞེས་བྱ་བ་ནི། བདག་མེད་དོ་སྟུང་དུ་ལྷ་བ་དེ་ལྟ་བུ་རིགས་པ་མ་ཡིན་ནོ་
 ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ། ། དེ་ལྟར་སྐྱོན་ཅན་གྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རིགས་པ་ཁྱུང་ན་ལས་འདས་པར་འགྱུར་
 རོ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ནི་བརྟན་ཡིན་ནོ། ། གང་གི་ཕྱིར་ང་རྒྱལ་དང་བྲལ་བ་ལས་གྲོལ་བར་འདོད་ལ་བདག་
 ཡུལ་དུ་གྱུར་པར་གནས་ན་ང་རྒྱལ་ལྷོག་པར་རིགས་པ་མ་ཡིན་པས་གྲོལ་བ་གང་ལས་ཡིན། དེ་ཕྱིར་སྐྱུ་

སྒྲུགས་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པས་མཇུག་སྟུང་པར་བྱེད་དོ། མི་དགོ་བཅུ་ནི་སྤངས་པ་ཡིས། ཞེས་བྱ་བ་
ནི་སྒྲོག་གཅོད་པ་དང་། མ་བྱིན་པར་ལེན་པ་དང་། འདོད་པ་ལས་ལོག་པར་གཡེམ་པ་དང་། རྩལ་དུ་སྒྲུ་
བ་དང་། བྲ་མ་དང་། ཚིག་རྩལ་མོད་དང་། དག་ཀྱལ་བ་དང་། བརྟམ་སེམས་དང་། གནོད་སེམས་དང་།
ལོག་པར་ལྟ་བ་རྣམས་ནི་མི་དགོ་བ་བཅུ་ལོ། རྣམ་པ་གཅིག་དུ་ན་གཞན་དག་མི་སྒྲོབ་པ་དང་མི་སྒྲིབ་
པ་དང་། བསྒྲེན་བཀུར་མི་བྱེད་པ་དང་། མི་བདེན་པ་དང་། ཡིད་དུ་མི་འོང་བ་བརྟོན་པ་དང་། མི་ཕན་པ་
དང་། འདོན་པར་མི་བྱེད་པ་དང་། མ་དད་པ་དང་། བཅེ་བ་མེད་པ་དང་། མི་དགའ་བ་ཞེས་བྱ་བ་མི་
དགོ་བ་བཅུ་ཡིན་པར་འདོན་རྟོ། དེ་ལས་བཟོག་པ་ལས་དགོ་བ་རྣམས་ཀྱང་བཅུ་ཡིན། མི་དགོ་བ་བཅུ་
པོ་དེ་དག་སྤངས་པ་ནི་དེ་ལས་བྲལ་བ་སྟེ་དགོ་བ་བཅུ་ཉམས་སུ་ལེན་པ་ཞེས་བྱ་བའི་ཐ་ཆིག་གོ། རྩང་
ཟད་ཅིག་ཅེས་བྱ་བ་ནི་བྱིན་ཅི་ལོག་སྟོན་དུ་འགོ་བ་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཆེས་ལྗུར་བར་འཛིག་པའི་
ཕྱིར་རོ། ཉོན་མོངས་རྩ་བ་ནི་སེམས་ཅན་དུ་ལྟ་བུ་ལོ། བཅོམ་ལུན་འདས་ཀྱི་གསུང་གི་ཁྱད་པར་མཐོ་
བའི་རྒྱ་ཉིད་དུ་ཡང་སྟོན་པ་ནི་སྒྲོབ་པས་སྤྲར་ཡང་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྟེ། སྟོབས་ལུན་ཞེས་བྱ་བ་
ནི་འབྲས་བྱ་རྒྱ་ཆེ་ཞིང་བསྟན་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རོ། ཅིའི་ཕྱིར་ཅིག་གོས་ཀྱང་སྟོབས་དང་ལུན་པར་མི་
འཇུར་ཞེ་ན་སེམས་ཅན་ལྟ་བུས་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྟོས་ཏེ། གང་གི་ཕྱིར་རྒྱ་ཡོངས་སུ་དག་པ་ཁོ་
ན་ལས་འབྲས་བྱ་ཡོངས་སུ་དག་པ་འབྱུང་གི་ཡོངས་སུ་མ་དག་པ་ལས་ནི་མ་ཡིན་ནོ། ལྷུ་མ་ཆོག་
ཅེས་བྱ་བ་ནི་བྱི་རོལ་པ་སྟོབ་པ་དང་མི་སྟོབ་པའི་ལྷུ་མ་རྣམས་ཀྱི་ནང་ནས་མཆོག་སྟེ་ཆེས་བཟང་བ་
ནི་ལྷུ་མ་ཆོག་གོ། གང་ཡང་། གང་དག་སངས་རྒྱས་ལ་སོགས་པ། ཀུན་མཁྱེན་རིགས་བྱེད་བདག་
ཉིད་དུ། ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྟོས་པ་ལ། སྟོབ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྟོས་
ཏེ། སྟོབ་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལུན་འདས་སོ། གལ་ཏེ་རིག་བྱེད་ཀྱི་པ་ཉིད་དུ་སྟོབ་
པར་ལྗུར་ན་དེའི་ཆེ་དེ་སྐད་དུ་བརྟོན་པར་འཇུར་ན་གང་གི་ཕྱིར་དེ་ཉིད་མ་གྲུབ་སྟེ། སྤར་གནོད་པར་
བྱེད་པའི་ཆད་མ་བསྟན་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་བསྟན་ཟིན་རྟོ། གནོད་པར་བྱེད་པའི་ཆད་མ་དེ་ཉིད་བྱ་
པར་བྱེད་པ་ན་རིམ་དང་ཅིག་ཅར་ཞེས་བྱ་བ་སྟེ། འདི་ཡང་སྤར་བཤད་ཟིན་པ་ཉིད་དོ། གང་ཡང་། ད་

ཚད་མའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་བསྐྱུས་པའི་དགའ་འབྲེལ།

ནི་རེ་ཞིག་མི་སོགས་ཀྱིས། ། ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་མི་མཐོང་ལ། ། ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྦྱས་པ་དེ་ལ།
ད་ལྟར་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ནི། ། ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྦྱོས་སོ། ། དགག་པ་བཞིན་དུ་འབྱུང་འཁྱུར་
ཞེས། ། བརྟག་པར་རྣམ་པ་མ་ཡིན་ནོ། ། ཞེས་ཀུ་ལྷ་ར་རི་ལས་གཞན་འདི་ཡང་སྦྱས་པ་འདི་ལ། དགག་
པ་བཞིན་དུ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྦྱོས་ཏེ། འདི་ལྟར་འདས་པའི་དུས་སུ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་དགག་
པར་རྣམ་པ་དེ་བཞིན་དུ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་བྱུང་བར་གྱུར་ཏེ་ཞེས་བརྟག་པར་རྣམ་པ་མ་ཡིན་ནོ།
ཞེས་གྲགས་པ་དེ་ཡང་མི་རིགས་ཏེ། འདས་པའི་དུས་སུ་ཡང་དེ་དགག་པར་མི་རྣམས་པའི་ཕྱིར་རོ། ། འང་
གི་སྒྲ་ལས་འབྱུང་བ་དང་འབྱུང་བར་འཁྱུར་པའི་དུས་དག་ཀྱང་དགག་པར་རྣམ་པ་མ་ཡིན་ནོ། ཞེས་
སྟོན་པ་ཡིན་ཏེ། མ་མཐོང་བ་ཙམ་གྱིས་མེད་པར་རྟོགས་པ་མ་ཡིན་ནོ། ཞེས་སྒྲར་བཤད་ཟིན་ཏེ། ། འདི་
སྟམ་དུ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གཞན་གྱིས་བཀོད་པའི་སྒྲུབ་པར་བྱེད་དོགས་པ་ཡིན་ཏེ། སྒྲུར་བ་ནི་
གང་འདས་པའི་དུས་ཡིན་པ་དེ་ནི་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པས་སྟོང་པ་ཡིན་ཏེ་དུས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ད་ལྟར་
པའི་དུས་བཞིན་ནོ། ། དེ་ལ་བསྒྲུབ་པར་བྱ་བ་བསྒྲོག་པ་ལ་གཞོན་པ་ཙན་གྱི་ཚད་མ་མ་བསྟན་པའི་ཕྱིར།
སྟོག་པ་ལ་ཐེ་ཚོམ་བཟུང་བ་དེས་ན་གཏན་ཆོགས་མ་ངེས་པ་ཡིན་ནོ། ། དཔེ་ལ་ཡང་བསྒྲུབ་པར་བྱ་བའི་
ཆོས་ཐེ་ཚོམ་བཟུང་བའི་ཕྱིར་མ་གྲུབ་ལ། དཔེ་གྲུབ་དུ་ཆུག་དེ་ལྟར་ཡང་དཔེ་ཙན་གྱིས་འདོད་པ་གྲུབ་པར་
རིགས་པ་མ་ཡིན་ནོ། ཞེས་བསྒྲུབ་པའི་ཕྱིར་རྒྱུ་རྒྱུ་ཆོགས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྦྱོས་ཏེ། གང་ཞིག་ད་
ལྟར་མེད་པ་དེ་ནི་འདས་པའི་དུས་སུ་ཡང་མ་བྱུང་ངོ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ལ་འབྲེལ་བ་ཅི་ཞིག་ཡོད། དགའ་
བྱེད་དང་ལྷ་ར་ཏ་ལ་སོགས་པ་ད་ལྟར་མེད་པའི་ཕྱིར་མེད་པར་རྗེས་སུ་དཔག་པར་རྣམ་པ་མ་ཡིན་ཏེ།
དེ་བས་ན་དགའ་བྱེད་ལ་སོགས་པ་ཡང་མ་ངེས་པའི་ཕྱིར་གཏན་ཆོགས་མ་ངེས་པ་ཡིན་ནོ། ། གང་
ཡང་། རྟགས་ཀྱི་སྟོགས་གཅིག་མཐོང་མ་ཡིན། ། ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྦྱས་པ། དེ་ལ་ཤེས་རབ་ལ་
སོགས་པའི། ། ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྦྱོས་ཏེ། གང་དག་རིགས་མཐུན་སྒྲ་མ་ཡི། ། ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་
པས་ཤེས་རབ་ལ་སོགས་པ་ཆོས་ཙན་ཉིད་དུ་བརྟུན་ནས་རྟགས་བརྟུན་དེ་དེས་ན་རྟགས་མེད་དོ་ཞེས་བྱ་
བ་དེ་མ་གྲུབ་པོ། ། ཡོད་པར་བསྒྲུབ་པ་ཡང་མ་ཡིན་ནོ། ། འོ་ན་ཅི་ཞེ་ན། ཤེས་རབ་ལ་སོགས་པ་ཤིན་ཏུ་

སུལ་དུ་བྱུང་བའི་ཕྱིར་ཆོས་ཡིན་ལ། དེ་ཉིད་ཀྱང་ཐམས་ཅད་མཐུན་པ་ཉིད་ཡིན་ནོ། ། དེ་བས་ན་ཡོད་
 པར་བསྐྱབ་པའི་སྒྲོན་གང་དག་ཡིན་པ་དེ་དག་ཀྱང་འདིར་མི་འབྱུག་པ་ཉིད་དོ། ། ཀུན་མཐུན་སྐྱབ་
 བྱེད་བརྟག་པ་ཡི། ། ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ལ། སྤར་བཤད་རྟགས་ནི་ཡོད་པ་ན། ། ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་
 པ་སྒྲོས་ཏེ། དངོས་པོ་སྒྲོན་ནས་ཤུགས་ཀྱིས་རྗེས་སུ་དཔག་པ་བྱིད་པ་ན་འགའ་ཞིག་འདོད་པ་ཅམ་གྱིས་
 རྗེས་སུ་བྱེད་པའི་ཆོག་ལས་དངོས་པོ་བྱུང་པ་ཆོལ་བ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། ། དེ་ལྟར་བས་ན་ཁོ་བོ་ཅག་ལྟང་
 གིས་ཐམས་ཅད་མཐུན་པ་སྐྱབ་པ་མ་ཡིན་ནོ། ། འོ་ན་ཅི་ཞེ་ན། རྗེས་སུ་དཔག་པ་ལས་སོ། ། དེ་ཡང་སྤར་
 བཤད་ཟིན་པ་ཉིད་དོ། ། ཀུན་མཐུན་སྐྱབ་བྱེད་བརྟག་པ་ཡི། ། ལྟང་གི་རྣམ་པ་འགའ་ཡོད་མི་ན། ། ཞེས་
 བྱ་བ་དེ་ཡང་བྱུང་པ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བསྟན་པའི་ཕྱིར། འོ་ན་ཀྱང་རིག་བྱེད་ཆད་མ་རུ། ། ཞེས་བྱ་བ་ལ་
 སོགས་པ་སྒྲོས་ཏེ། འདི་ལྟར་ལུས་ཅན་ཞེས་བྱ་བ་འཕྲོས་པ་གཞན་ཡོད་དེ། དེར་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཤུག་
 ཐུབ་པ་འདི་ཉིད་ཐམས་ཅད་མཐུན་པ་ཡིན་པར་གསལ་རབ་ཏུ་འདོན་ཏེ། དེའི་ཕྱིར་རིག་བྱེད་ཆད་
 མར་བྱེད་པའི་སྒྲོངས་པ་བྱེད་ཅག་གིས་འདི་སྒྲོང་བར་བྱེད་པ་ཡིན། དེར་འདོན་པ་འདི་ཡང་ངི་ལྟ་བུ་
 ཞེ་ན། བསྟན་པའི་ཕྱིར་གང་གིས་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྒྲོས་ཏེ། ཤུགས་པས་བྱུང་བ་ཅེས་བྱ་བ་ནི་འགྲོ་
 བ་ཐམས་ཅད་དུ་སྒྲན་པར་གྲགས་པའོ། ། བདུད་ཅིའི་གོ་འཕང་བརྟེན་ཞེས་བྱ་བ་ནི་བག་ཆགས་དང་
 བཅས་པའི་ཉོན་མོངས་པ་མ་ལུས་པ་ཞི་པའི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་ཐུང་ན་ལས་འདས་པའི་གོ་འཕང་ཐོབ་པ་
 ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ། ། དག་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཟག་པ་མེད་པའི་དབྱིངས་ཀྱི་རང་བཞིན་ནོ། ། འདི་ཅམ་
 ཀྱིས་ནི་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་དང་སྤངས་པའི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་རང་གི་དོན་སྤུན་སུམ་ཆོགས་པ་
 བསྟན་ནས། གཞན་གྱི་དོན་སྤུན་སུམ་ཆོགས་པ་བསྟན་པའི་ཕྱིར། འདི་ག་རྟེན་ཀུན་གྱི་ཡབ་ཏུ་གྱུར། །
 ཞེས་བྱ་བ་སྒྲོས་ཏེ། ཡབ་ནི་སྒྲོན་པའོ། ། འགྲོ་བ་མཐའ་དག་ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་བདེ་བ་ལ་འགོད་པའི་
 ཕྱིར་རོ། ། འོ་ན་ཏེ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པས་གཞན་གྱི་ལན་དོགས་པ་ཡིན་ཏེ། འདི་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ལུས་
 ཅན་ཞེས་བྱ་བའི་འཕྲོས་པ་བཞིན་ནོ། ། དེས་འདིར་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པས་ལན་འདེབས་པར་བྱེད་
 དོ། ། དེ་ལྟར་ལྟར་ལེན་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པས་གཞན་གྱི་ལན་འདེབས་པར་བྱེད་དེ། དེ་ལྟར་ལྟར་

ལེན་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་སྟོན་པ་ལྟར་ལེན་པ་ལོ། ། ཇི་ལྟར་རྟོག་མི་རུས་ཤེ་ན། གཤམ་ཏེ་
 རྟོག་ན་ངང་དོན་ཉིད། ། ཅེས་བྱ་བ་སྟོན་ཏེ། གཤམ་ཏེ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་རྟོག་ན་ལྟར་ལེན་པའི་ལུང་
 འདི་རྟོག་པར་ལྟར་ན་དེའི་ཆེ་ངེས་པར་ངང་བའི་དོན་དུ་འདིའི་དོན་གཞན་ཉིད་དུ་ལྟ་བར་བྱལོ། །
 ཡང་འདི་ངང་བའི་དོན་ཉིད་དུ་མི་འདོད་པ་དེའི་ཆེ་ངེས་པར་འདི་མི་རྟོག་པ་ཉིད་དུ་འགྱུར་རོ། ། ཡང་
 ཅིའི་ཕྱིར་མི་རྟོག་པ་ཉིད་ཡིན་ན་ངང་བའི་དོན་དུ་འགྱུར་ཞེ་ན། ལུང་ནི་རྟོག་པ་ཉིད་གྲུབ་ན། ཞེས་བྱ་
 བ་ལ་སོགས་པ་སྟོན་ཏེ། དེ་རྟོག་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་རྟོག་པ་ལོ། ། ཅིའི་ཕྱིར་ལོག་པ་
 ཡིན་ཞེ་ན། གང་ཕྱིར་མི་རྟོག་པ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྟོན་ཏེ། དེ་ལས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ལུང་རྟོག་པ་ལས་
 སོ། ། འདི་ནི་རབ་ཏུ་གྲུབ་ན་ཡང་། ། ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྟོན་ཏེ། འདེབས་པར་བྱེད་དོ། ། གཤམ་ཏེ་
 ཡང་ངེས་བརྟུན་ལ་སོགས་པའི་རིག་བྱེད་འདི་རང་གི་དོ་བོ་ཉིད་དུ་རབ་ཏུ་གྲུགས་པ་དེ་ལྟ་ན་ཡང་འདི་
 རྟོག་པ་ཉིད་དུ་མ་གྲུབ་པོ། ། ཇི་ལྟར་ཞེ་ན། གང་གིས་བརྩམས་པ་མ་ཐག་ཏུ་བྱུང་། ། ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་
 སྟོན་ཏེ། གང་གིས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་གང་གི་ཕྱིར་གྱི་དོན་ཏོ། ། གང་ཞིག་བརྩམས་པ་མ་ཐག་ཏུ་བྱུང་བའི་ཤེས་པ་
 ཅན་ནམ། འབྲས་བུ་ཤེས་པའི་རིམ་པ་ཅན་ཡིན་པ་དེ་ནི་མི་རྟོག་པ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་བྱམ་པ་ལ་སོགས་
 པ་བཞིན་ནོ། ། རིག་བྱེད་ཀྱང་དེ་བཞིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རང་བཞིན་གྱི་གཏན་ཆོག་སོ། ། འདིའི་མ་
 གྲུབ་པ་ཉིད་ལ་སོགས་པ་སྟོན་པ་བརྟོག་པར་རྒྱས་པར་བསལ་བེན་པའི་ཕྱིར་མི་བརྟུན་དོ། ། འདི་ནི་
 ཞེས་བྱ་བ་ནི་རིག་བྱེད་དོ། ། གཤམ་ཏེ་འཕྲོས་པ་གཞན་རིག་བྱེད་ཉིད་དུ་མ་གྲུབ་པོ་ཞེ་ན། ཡང་ན་རིག་
 བྱེད་ཡིན་པའི་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྟོན་ཏེ། གཞན་དུ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་གཤམ་ཏེ་འདིར་རིག་བྱེད་མ་ཡིན་
 པ་ཉིད་དུ་མི་སྟོན་ན་དེའི་ཆེ་ཁྱོད་ཀྱིས་སྟོན་པར་ཏེ་རིག་བྱེད་ལས་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་དེ་མ་སྟོན་སོ་
 ཞེས་སྟོན་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཐེ་ཆོམ་ཟ་བའི་མ་གྲུབ་པ་ཉིད་དུ་འགྱུར་རོ། ། གང་ཡང་། དེ་ལྟར་ལེན་ན་
 མི་རྟོག་འགྱུར། ། ཞེས་བྱ་བ་འདི་ལ་རིག་བྱེད་རྟོག་དང་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྟོན་ཏེ། ཅིའི་ཕྱིར་ཞེས་
 འདི་ན་གཞན་གྱིས་སྟོན་པ་ནི་འདིག་པའི་དོན་དང་འབྲེལ་བྱིན་ཞེས་བྱ་བ་སྟོན་ཏེ། འདིག་པའི་དོན་
 དང་འབྲེལ་ཏེ་འདེབས་པའི་རྒྱུའི་ཕྱིར་མི་རྟོག་པ་ཉིད་དུ་འགྱུར་རོ། ། གཤམ་ཏེ་དེ་ལྟ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་

པས་མ་ངེས་པ་ཉིད་ཏུ་སྟོན་པ་ཡིན་ཏེ་དགང་ལུགས་ནི་མར་རོ། ། སོ་བཞི་འབྲས་བུའི་བྱང་པར་རོ། །
གསེར་གྱི་རལ་པ་ཅན་ནི་མཛོ། ། དེ་ཡིས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རིག་བྱེད་གྱིས་སོ། ། དེ་ལ་རིགས་རྟགས་ཡོད་ཅེ་
ན། ། ཞེས་བྱ་བས་གཞན་གྱི་ལན་དོགས་པར་བྱེད་དེ། དགང་ལུགས་ལ་སོགས་པ་དེ་ལས་སྒྲུབ་བཞིན་
པར་བྱ་བ་རིགས་ཡོད་པ་ཡིན་ཏེ། དེས་ན་ཏ་ཅང་ཐལ་བར་མི་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། དེ་ནི་ཡང་དག་པ་མ་
ཡིན་ཏེ་སྒྱི་བཟླ་པར་རིགས། རྒྱས་པར་བསལ་བྱེད་པའི་བྱིར་རོ། ། རིགས་ཡོད་ཏུ་བྱེད་པ་དེ་ལྟ་ན་ཡང་
རིགས་ཅམ་ཞིན་པར་བྱེད་པའི་དགང་ལུགས་གྱི་སྒྲ་ལས་གསལ་བ་ལས་ཤེས་པ་སྒྲིབ་པར་མི་འགྱུར་ལ།
དེ་བས་ན་གསལ་བར་བསྒྲུབ་པར་བྱ་བའི་དོན་ཏུ་གཉེར་བ་ལ་རིགས་བཞིན་པ་དོན་མེད་པ་ཉིད་ཏུ་མི་
འགྱུར་རོ། ། གལ་ཏེ་མེད་ན་མི་འབྱུང་བ་ཉིད་ཀྱི་གསར་བ་རྟོགས་པར་བྱེད་དོ་ཞེ་ན། མ་ཡིན་ཏེ། རྟོགས་
པ་བར་ཆོད་པ་མེད་པའི་བྱིར་རོ། ། སྒྲ་ལས་དེ་མ་ཐག་ཏུ་རིགས་ལ་ངེ་དང་པོར་སྒོ་སྒྲིལ་བྱིས་མེད་ན་
མི་འབྱུང་བ་ཉིད་ཀྱིས་གསལ་བར་རྟོགས་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། ། འོ་ན་ཅི་ཞེ་ན། འཇིག་རྟེན་སྒྲ་ལས་དོན་
བྱ་བ་བྱེད་པའི་བྱེད་པ་པོ་ངེས་པར་བར་ཆོད་མེད་པ་ཉིད་ཏུ་སྒྲིལ། དེ་བཞུགས་པར་འདོད་པ་ཉིད་ཀྱིས་
སྒྲ་སྒྱུར་པ་ཡིན་ནོ། ། དེས་ན་སྒྲ་ལས་གསལ་བ་རྟོགས་པ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བཞིན་པར་རིགས་པ་མ་ཡིན་
ནོ། ། གལ་ཏེ་རིགས་ཁོ་ན་སྒྲས་བཞིན་པ་ཡིན་གྱི་གསལ་བ་ནི་མ་ཡིན་པ་དེའི་ཆེ་སྒྲུང་འདོམས་བཞིན་
པ་དེ་བཞིན་ཏུ་འབྲེལ་བ་མེད་པར་བཞིན་པར་གོ་ནས་རྟོགས་པ་དང་ལྟན་པ་སྒྲ་ལས་གསལ་བ་ལ་
འཇུག་པར་མི་འགྱུར་རོ། ། ཅི་སྟེ་ཐལ་བར་འགྱུར་བའི་ཉེས་པ་འདིར་འགྱུར་ཏུ་འོང་བས་གསལ་བའི་
ངོ་བོ་དེ་ཡང་གསལ་བར་བཞིན་པར་ཁས་ལེན་པར་བྱེད་ན་དེའི་ཆེ་འི་ལྟར་རིག་བྱེད་ཀྱི་རྟག་པ་ཉམས་
པར་ཐལ་བར་མི་འགྱུར་རོ། ། གཞན་ཡང་སྒྲ་ནམས་དངོས་སུ་རིགས་བཞིན་པ་དང་མེད་ན་མི་འབྱུང་བ་
དེའི་གསལ་བ་བཞིན་པ་ཡིན་ཏུ་ཟད་མོད་དེ་ལྟ་ན་ཡང་ཐམས་ཅད་མཐུན་པ་སྟོན་པ་ལྟར་ལེན་པའི་
ལུང་རྟག་པ་ཉིད་ཏུ་མི་འགལ་ལོ་ཞེས་སྟོན་པ་ནི། ཡང་ན་ཀུན་མཐུན་གྱིས་བཞུགས་ཟླ། ། ཞེས་བྱ་བ་ལ་
སོགས་པ་སྟོས་ཏེ། ཐམས་ཅད་མཐུན་པ་གཅིག་ལ་ཡང་གནས་སྐབས་ཐ་དད་པ་ཡོངས་སུ་བཟླ་གས་
པའི་སྒྲ་རྟོགས་པ་ཉིད་ཀྱི་རིགས་སྒྲུབ་བཞིན་བྱེད་ཏུ་འཐད་ན། ཐོག་མ་མེད་པའི་ཐམས་ཅད་མཐུན་

ཚད་མའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་བསྐྱུས་པའི་དཀའ་འབྲེལ།

པའི་བརྒྱུད་པ་དཔག་ཏུ་མེད་པ་ལྟ་སྟོན་ཏེ་ཅི་དགོས། གཞན་ཡང་གལ་ཏེ་བྱེད་ཅག་གིས་ལྟས་ཅན་ཞེས་
བྱ་བའི་འཕྲོས་པ་གཞན་རིག་བྱེད་ཉིད་ཏུ་ཁས་ལེན་པ་དེ་ལྟ་ན་ཡང་བྱེད་ཀྱི་ལུགས་ཁོ་ནས་ཐོས་པར་
མ་བཟོད་པ་ཉིད་ཐེ་ཚོམ་ཟ་བ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བསྟན་པའི་ཕྱིར། གང་ཆེ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྟོན་
ཏེ། རིག་བྱེད་ཀྱི་ཆོག་ནམས་རྟག་པ་ཉིད་ཀྱིས་རང་དགའ་བ་ཡིན་པས་ན་རིག་བྱེད་དེ་ལས་དོན་ངེས་
པར་འབྱུང་བ་མ་ཡིན་ཏེ། གང་གི་ཕྱིར། རིག་བྱེད་འདི་བདག་གི་དོན་ནི་འདི་ཡིན་ཀྱི་གཞན་ནི་མ་
ཡིན་ནོ་ཞེས་དེ་སྐད་ཏུ་སྒྲ་བ་མ་ཡིན་ལ། རྟོག་པ་རང་ལས་ཏེ་བདག་ཉིད་ལས་དང་སྟེ་གཞན་ལས་ཏེ་
འཆད་པ་བོ་ལས་དོན་ངེས་པར་འབྱུང་བ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། ཁྱོད་ཀྱི་ལུགས་ཀྱིས་ཐམས་ཅད་ཚོངས་པ་
ལ་སོགས་པ་བསྐྱད་པ་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། ། དེས་ན་མེ་ལ་སྒྱུན་སྟེག་སྒྱུན་པ་ལ་སོགས་པའི་ཆོག་
ལས་བཅོམ་ལྟན་འདས་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་འདི་ཡང་སྲིད་པ་ཁོ་ནའོ། །
ཚད་མ་གང་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རུང་ཟད་ཀྱང་མེད་པ་ཁོ་ནའོ། ། གང་ཡང་མི་ཀུན་གྱིས་ཤེས་ཞེས་བྱ་བ། མི་
སྤུ་མི་སྲིད་པ་མ་ཡིན་ནོ། ། ཞེས་གང་སྒྲས་པ་འདི་ལ་མཐོ་རིས་དང་ནི་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྟོན་སོ། །
གང་ཡང་། དེ་ཡང་སྤགས་ཀྱི་ངང་དོན་བཞིན། ། སལ་པ་ཉིད་ཏུ་བཟོད་པར་བྱ། ། ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་
པ་སྒྲས་པ་དེ་ལ། དེ་ཡང་སྤགས་ཀྱི་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྟོན་ཏེ། གལ་ཏེ་ཚད་མས་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་
པ་ཉིད་སེལ་བར་འབྱུང་ན་དེའི་ཆེ་གཞན་ཏུ་མི་འཐད་པས་འདི་སལ་བའི་དོན་ཉིད་ཤེས་པར་འབྱུང་
ཀྱི་གཞན་ཏུ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ་གཙོ་བོའི་དོན་ཡང་སྲིད་པའི་ཕྱིར་རོ། ། ཆོག་བརྟག་པ་ནི་ངང་པའི་དོན་
ཉིད་ཏུ་རིགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ་གང་གི་ཕྱིར་དོན་གཞན་བསམས་ནས་གཞན་སྟོན་པ་ནི་ངང་པའི་དོན་
ཡིན་ལ། བསམ་པ་དང་བྲལ་བའི་ཆོག་ལ་བཟོད་པར་འདོད་པ་མེད་པ་དེ་རིགས་པ་མ་ཡིན་ནོ། ། ཡང་
ན། སྐབས་ཀྱི་ཆོས་ལ་སོགས་པ་ལ། ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ལ། གལ་ཏེ་ཆོས་སོགས་ཞེས་བྱ་བ་ལ་
སོགས་པ་སྟོན་སོ། ། རི་ལྟར་རྒྱ་བ་ཡིན་ཞེ་ན་གང་གི་ཕྱིར་རྒྱ་དང་བཅས་པའི་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་
སྟོན་ཏེ། ལྟར་བཅོམ་ལྟན་འདས་ཀྱིས་མདོན་པར་མཐོ་བ་དང་ངེས་པར་ལེགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཐོགས་པ་
མེད་པ་བསྐྱབས་པས་དེའི་ཕྱིར་བཅོམ་ལྟན་འདས་ཁོ་ན་མ་འདྲེས་པ་སྟེ་གཞན་མ་ཡིན་པའི་ཆོས་ལ་

སོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཅན་ཡིན་ནོ་ཞེས་རང་ཉིད་ཀྱི་ཚིག་གིས་ཐམས་ཅད་མཐུན་པར་ཁས་སྒྲུངས་པར་
 འགྱུར་རོ། ། གང་ཡང་། ཡང་ན་བདག་ཉིད་ཁོན་ལས། ། ཞེས་སྒྲུབ་པ། དེ་ལ་ཡང་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཁོ་
 ན་ལས་རྣམ་པ་དེ་ལྟ་བུའི་ཡེ་ཤེས་སྲིད་པའི་ཕྱིར་མི་འདོད་པ་རུང་ཟད་ཀྱང་མེད་དོ་ཞེས་བསྟན་པར་བྱ་
 བའི་ཡེ་ཤེས་སུ་འགྱུར་ལ་སྟོན་པའི་གསུང་རབ་ཆ་གཅིག་ལ་ཡང་མི་བཟླ་པའི་ཡེ་ཤེས་མེད་པ་ཡིན་
 ཏེ་ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་ཡུལ་ཅན་གྱི་བསྟན་པ་སྟུག་བསྟུལ་ལ་སོགས་པའི་མཚན་ཉིད་ཅན་གྱི་བསྟན་པ་
 བློ་འགྲུག་གཅིག་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། ། གང་ཡང་བདག་ཉིད་རྣམ་པར་ཤེས། ། ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་
 སྟོས་ཏེ། དེ་ཡང་ཞེས་བྱ་བ་ནི་བདག་ཤེས་པའོ། ། དེ་དག་གི་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སངས་རྒྱུས་བཅོམ་ལྡན་འདས་
 རྣམས་ཀྱི་ལོ། ། དང་སོ་ཉིད་དུ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དེ་སྲིད་ཡོན་ཏན་ཚོགས་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པས་སོ། །
 འོན་ཏེ་དེར་བདག་གིས་ཤེས་པ་རང་རིག་པའི་བདག་ཉིད་དུ་བརྟེན་གྱི་ནང་གི་བྱེད་པའི་སྒྲིམ་བུའི་
 ཤེས་པ་ནི་མ་ཡིན་ནམ། ། དེ་དེ་ལྟར་གྲུབ་པ་ལ་སྒྲུབ་པར་འགྲུབ་ཅེ་ན། དེ་ཡེ་ཤེས་པ་འདི་ཉིད་དེ། ཞེས་
 བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྟོས་སོ། ། གལ་ཏེ་སེམས་ཅམ་རིག་པ་ཉིད་དུ་དེ་ལྟར་འགྲུབ་ཅེ་ན། རིག་བྱ་རིག་བྱེད་
 རྣམ་པ་མེད། ། ཅེས་མངོན་སུམ་གྱིས་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དེ་ལྟར་བ་བཞིན་དུ་ཉམས་སུ་ཁྱུང་བ་ཡིན་ལ།
 དེའི་རྗེས་ལ་ཐོབ་པའི་དག་པ་འདིག་རྟེན་པའི་ཡེ་ཤེས་དོན་དམ་པར་ཡུལ་མེད་པར་དངོས་སོ་དང་
 འབྲེལ་བ་མི་སྟེ་བའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་རྣམས་ཀྱིས་རྒྱ་དང་འབྲས་བུར་གྱུར་པའི་འདས་པ་དང་མ་
 འོངས་པའི་དངོས་སོའི་རྒྱན་ལ་བརྟེན་ནས་རྣལ་འབྱོར་བ་རྣམས་ཀྱིས་འདས་པ་དང་མ་འོངས་པའི་
 དངོས་སོ་རྣམ་པར་འདོག་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་བཤད་ཟིན་ཏོ། ། རི་རྒྱུད་དུ། གང་ཞིག་ད་ལྟར་
 བྱུང་བ་ཡི། ། རོ་སོ་དངོས་སམ་བརྒྱུད་པ་ཡིས། ། རྒྱ་དང་འབྲས་བུ་ཉིད་གྱུར་པ། ། དེ་ནི་རྣལ་འབྱོར་པ་
 ཡིས་ཤེས། ། རྣམ་རྟོག་རྗེས་སུ་འབྲེལ་བའི་བདག་ ། དག་པ་འདིག་རྟེན་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས། ། དེ་ཉིད་དུ་ནི་
 ཡུལ་མེད་ཀྱང་། ། ཕྱིས་ཀྱང་རྗེས་སུ་ཤེས་པ་ཡིན། ། དེས་ན་རྒྱ་དང་འབྲས་བུ་གི། ། བྱུང་དང་འབྱུང་
 བར་འགྱུར་བ་ཡི། ། རྒྱན་ལ་བརྟེན་ནས་འདས་པ་དང་། ། མ་འོངས་རྟག་པ་འབྱུང་བ་ཡིན། ། ཞེས་གང་
 བཤད་པ་ཡིན་ནོ། ། འདི་ཡང་མདོ་སྟེ་བ་རྣམས་ཀྱིས་མི་འདོད་དེ། ཐམས་ཅད་དུ་བཅོམ་ལྡན་འདས་

ཚད་མའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་བསྟན་པའི་དཀའ་འབྱེལ།

དངོས་སྤྱི་གཞིགས་པ་ཉིད་ཏུ་ཁས་ལེན་པའི་ཕྱིར་རོ། ། དེ་བས་ན་མདོ་སྡེ་བས་འདོད་པའི་ལྷགས་
བསྟན་པའི་ཕྱིར། ཡང་ན་ནལ་འཕྱོར་ནུས་པ་ལ། ། ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྟོན་ཏེ། དཔེར་ན་མི་ལམ་
བདེན་པ་མཐོང་བ་དོན་དམ་པར་ཡུལ་མེད་ན་ཡང་རྟགས་དང་ལུང་ལ་མ་སྟོན་པའི་སྟེ་བ་ཡིན་ཏེ་དེ་
ཡང་མདོན་སྟུམ་རྟེན་གྱི་བྱེ་བྲག་གི་དབང་གིས་འབྱུང་བ་ནི་མི་སྤྱི་པར་འཇུག་བདེ་བཞིན་ཏུ། རྣལ་
འཕྱོར་བ་རྣམས་ལ་རྣལ་འཕྱོར་གྱི་སྟོབས་ཀྱིས་རི་ལྷར་བྱུང་བ་དང་འབྱུང་བར་འཇུག་བའི་འདས་པ་
དང་མ་འོངས་པའི་དངོས་པོ་དེ་ཁོ་ན་ལྷར་གསལ་པར་སྤང་བ་རྟགས་དང་ལུང་ལ་མ་སྟོན་པར་སྟེ་བ་
ཡིན་ཏེ་དེ་ཡང་མདོན་སྟུམ་གྱིས་ཚད་མར་འདོད་པ་ཡིན་ནོ། ། འདི་སྟུང་ཏུ། མདོན་སྟུམ་རང་གི་མཚན་
ཉིད་ཀྱི་ཡུལ་ཅན་ཏུ་འདོད་ལ། འདས་པ་དང་མ་འོངས་པ་ནི་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཏུ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ན་
དེ་རི་ལྷར་དཔེ་ཡུལ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཏུ་རིགས་སྟུང་ཏུ་སེམས་ན། རང་བདག་སྤང་བ་རིག་པའི་
ཕྱིར། ། ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྟོན་ཏེ། གལ་ཏེ་ཡང་འདས་པ་ལ་སོགས་པའི་དངོས་པོ་རང་གི་མཚན་
ཉིད་ཏུ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པ་དེ་ལྟ་ན་ཡང་རང་རིག་པའི་བདག་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རང་གི་མཚན་ཉིད་
ཀྱི་ཡུལ་ཅན་ཏུ་བསྟན་བཅོས་སྤྱི་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བར་མི་འགལ་ལོ། ། དེ་ཡང་གསལ་བར་
སྤང་བ་ཉིད་ཀྱིས་རྟོག་པ་དང་བྲལ་བ་ཡིན་ལ། རྣམ་པ་དེ་ལྟ་བུའི་དངོས་པོ་ལ་མི་འཇུག་པའི་ཕྱིར་མ་
འཇུག་པ་ཡིན་པས་དཔེ་ཕྱིར་མདོན་སྟུམ་གྱི་མཚན་ཉིད་དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར་མདོན་སྟུམ་ཡིན་ནོ་ཞེས་
བྱ་བར་གྲུབ་པོ། ། གང་ཞིག་འདི་མི་བཟོད་པ་ལ། ། ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ལ། སྤར་བཤད་རྩིས་སྤྱད་པག་
པ་ལས། ། ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྟོན་ཏེ། སྤར་བཤད་པའི་རྩིས་སྤྱད་པག་པ་ལས་ལུང་ལ་མ་སྟོན་པར་
བསྟོན་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་གྲུབ་པ་དོན་མདོན་ཏུ་བྱེད་པའི་དབང་པོ་ལས་འདས་པའི་དོན་ཤེས་པ་གྲུབ་ཏེ།
དཔེ་ཕྱིར་གྲུབ་པ་བཅོམ་ལྡན་འདས་ནི་སྟོ་བཟང་བདེ་བར་གཤེགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་སྟོན་ཀྱི་བྱིས་པའི་
ལུང་གཞན་ལས་ནི་མ་ཡིན་པས་དཔེ་ཕྱིར་དེ་ནི་ཁས་མ་སྤངས་པས་སྟན་འབྱེན་པ་མ་ཡིན་པ་ཁོ་ན་ལོ། །
གང་ཡང་བྱེད་པ་པོ་དང་བྱས་པའི་ཆོག ། ཅེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གང་སྟུན་པ་དེ་ལ། འོན་ཏེ་ཚད་མ་
གྲུབ་བྱའི་ཕྱིར། ། ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྟོན་ཏེ། ཁོ་པོ་ཅག་གི་ཚད་མ་གྲུབ་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་སོག་མ་

མེད་པ་ཉིད་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པ་ཉིད་དུ་ནི་མི་བཟོད་དོ། ། དེ་ནི་མི་མཐུན་པའི་ཚུགས་ལ་འཇུག་པ་མེད་ས་
 པ་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། ། དེའི་ཕྱིར་བྱེད་ཅག་གིས་སྒྲོ་བཏགས་ནས་སུན་འབྱིན་པ་སྒྲས་པ་ཡིན་ནོ། །
 གཞན་ཡང་རིག་བྱེད་ཚད་མ་ཉིད་དུ་སྒྲུབ་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་རིག་བྱེད་སྒྲ་བ་ནམས་དང་། རིག་བྱེད་
 ནམས་ཐོག་མ་མེད་པ་ཉིད་དུ་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པ་སྒྲ་བ་ན། བྱེད་ཅག་ཉིད་ལ་སྒྲོན་འདི་དག་ཐམས་ཅད་
 གསལ་བར་འདིག་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བསྟན་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར། གང་ཡང་ཚད་མ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་
 སྒྲོས་ཏེ། སྒྲ་བ་པོ་དང་བྱས་པའི་ཆོག་ནམས་ཞེས་སྒྲས་དབྱེད། ། དེ་ལ་སྒྲ་བ་པོ་ནི་རིག་བྱེད་འཆད་པ་
 པའི་ཚད་མ་ཇི་ལྟར་བཀའ་ཅེ་ན། སྒྲ་བ་བྱེད་པོ་དང་མཚུངས་ཏེ། ། ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྒྲོས་ཏེ། དེ་
 ལ་ལྟོས་ནས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སྒྲ་བ་པོ་ལ་ལྟོས་ནས་སོ། ། ཇི་ལྟར་ཞེ་ན། དེས་བྱས་པའི་བཤད་པས་ཞེས་བྱ་
 བ་ནི་སྒྲ་བ་པོ་དེ་དག་གིས་བྱས་པའི་བཤད་པ་ལས་དོན་རྟོག་པ་སྒྲེ་བའི་རྒྱའི་ཕྱིར་རིག་བྱེད་ནམས་དེ་
 ལ་ལྟོས་ནས་ཚད་མ་མ་ཡིན་ནོ། ། དེ་ལས་སྒྲོན་ཅིར་འགྱུར་ཞེ་ན། དེས་ན་རིག་བྱེད་དག་ནམས་ནི། །
 ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྒྲོས་ཏེ། དེ་ཡོད་མིན་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཚད་མ་ཉིད་ཅེས་འབྲེལ་རྟོ། ། གང་གི་ཆོ་དེ་
 ལྟར་རིག་བྱེད་གྱི་ཆོག་ནམས་གཞན་གྱི་དབང་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཚད་མ་ཉིད་མེད་པ་དང་། དེའི་སྒྲ་
 བ་པོ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་དམུས་ལོང་བརྒྱད་པ་བཞིན་དུ་ཆོས་མ་ཡིན་པ་མཐོང་བས་ཚད་མ་ཉིད་མ་ཡིན་
 ནོ། ། གང་གཞན་གྱིས། དེ་ལྟར་ཚད་མ་ཚད་མིན་གཉིས། ཐོག་མ་མེད་པ་ཉིད་དུ་འགྱུར། ཞེས་གང་
 སྒྲས་པ་དེ་རིགས་པ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བསྟན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟ་ཡིན་ན་ཚད་མ་དང་། ། ཞེས་བྱ་བ་སྒྲོས་ཏེ།
 སྒྲ་བ་པོ་དང་བྱས་པའི་ཆོག་ནམས་ཚད་མ་ཉིད་དུ་འགྱུར་ན། ཚད་མ་ཉིད་གཅིག་ལ་མེད་པ་ཉིད་དུ་
 འགྱུར་ཏེ། འདི་ལྟར་དེ་ཉིད་མ་གྲུབ་པོ་ཞེས་བྱ་བར་མི་རིགས་ཏེ། གཉི་ག་ཐོག་མ་མེད་པ་ཉིད་དོ་སྟུམ་དུ་
 བསམས་པ་ཡིན་ནོ། ། གཞན་ཡང་ཁོ་པོ་ཅག་གིས་རིག་བྱེད་དང་དེ་འདོན་པ་ནི་སངས་རྒྱས་དང་དེའི་
 གསུང་དང་ལྟན་ཅིག་མཚུངས་པ་ཉིད་དུ་སྒྲན་པ་ནི་དེ་དང་འགྲན་པ་ཉིད་ཡིན་གྱི། བཅོམ་ལྷན་འདས་
 དང་དེའི་གཞུང་ནམས་ནི་འདི་དག་དང་ལྟན་ཅིག་མཚུངས་པ་ཉིད་ཡོད་པ་མ་ཡིན་གྱི་འོན་ཀྱང་ཁྱད་
 པར་ཆེའོ་ཞེས་བསྟན་པའི་ཕྱིར། ཡང་ན་སྒྲུབ་དང་དེའི་གསུང་ལ། ། ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྒྲོས་ཏེ།

ཆོད་མའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་བསྐྱེས་པའི་དཀའ་འབྲེལ།

དང་པོ་ནི་ད་ལྟོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་རྟགས་ཀྱི་པར་རོ། ། འཁོར་བར་མི་འཆིང་བ་སྟེ་
 རྗེས་སུ་མི་མཐུན་པའི་ཤེས་པ་གང་དག་ལ་ཡོད་པ་དེ་དག་ལ་དེ་སྐད་ཅེས་བྱའོ། ། དེའི་དབང་གིས་བྱུང་
 བའི་བསྟན་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་དག་ནི་ལྟར་ཐོས་ཤེ་ན། གཉིས་ཀྱི་རྣམ་པས་མགོས་པའི། ། ཞེས་བྱ་བ་ལ་
 སོགས་པ་ཆོགས་སུ་བཅད་པ་གཉིས་སྟོས་ཏེ། གཉིས་ཀྱི་རྣམ་པ་སྟོངས་མེད་བདག ། ཅེས་བྱ་བ་ནི་
 གཞུང་བ་དང་འདྲིན་པར་མདོན་པར་ཞེན་པ་སྤངས་པའོ། ། གཉིས་ལ་བདག་མེད་རྟགས་པ་ན། ། ཞེས་
 བྱ་བ་ནི་གང་ཟག་དང་ཆོས་ལ་བདག་མེད་པ་རྟགས་པ་ནའོ། ། ཡང་ན་གཉིས་ནི་གཞུང་བ་དང་འདྲིན་
 པ་སྟེ། དེའི་བདག་མེད་པ་སྟེ་རང་བཞིན་མེད་པ་ཞེས་ཆོག་རྣམ་པར་སྒྱུར་རོ། ། སྟེད་མེད་བྱ་སོགས་སྟུང་
 ཡུལ་མིན། ། ཞེས་བྱ་བ་ནི་སྟེད་མེད་བྱ་ནི་ཁྱབ་འཇུག་གོ། ། སོགས་པའི་སྐྱེས་ནི་དབང་ལྷན་ལ་སོགས་
 པ་བཟུང་རོ། ། ཅི་སྟེ་སྟེད་མེད་ཀྱི་བྱ་ལ་སོགས་པ་ལ་ཡང་རྣམ་པར་དག་པའི་བདག་ཏུ་ལྟ་བ་ཅིའི་ཕྱིར་
 མི་འདོད་ཅེ་ན། གཞན་གྱིས་དག་པའི་ཤེལ་ལྟ་བུ། ། ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྟོས་ཏེ། གཞན་དག་གིས་
 ཞེས་བྱ་བ་ནི་སྟེད་མེད་ཀྱི་བྱ་ལ་སོགས་པས་སོ། ། བདག་རྟག་པར་བསལ་བྱེན་པའི་ཕྱིར། དེའི་ཡུལ་
 ཅན་གྱི་ཤེས་པ་ཕྱིན་ཅི་སོག་ཡིན་པས་རྣམ་པར་དག་པ་མ་ཡིན་ནོ། ། གཞན་ཡང་དེ་དག་ལ་རྟག་པའི་
 བདག་གི་ཡུལ་ཅན་གྱི་ཤེས་པ་བརྗོད་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཅི་བདག་དེ་ལས་སྟེ་འཇའ་འོན་ཏེ་མ་ཡིན་ཞེས་
 བྱ་བ་སྟོགས་རྣམ་པ་གཉིས་སོ། ། དེ་ལ་སྟོགས་དང་པོ་ལ་རྩ་མ་ཆ་དང་བ་མེད་པ་ཉིད་ཀྱིས་དེའི་ཡུལ་ཅན་
 གྱི་ཤེས་པ་མཐའ་དག་ཅིག་ཅར་སྟེ་བར་འགྱུར་རོ། ། འོན་ཏེ་སྟོགས་གཉིས་པ་ཡིན་ན་དེ་ལ་ཡང་དེ་རྟག་
 པ་ཡིན་ནམ་མི་རྟག་པ་ཡིན་གང་། གཉི་ག་ལྟར་ན་ཡང་བདག་དེས་པན་མི་འདོགས་པའི་ཕྱིར་སྟེས་བྱ་
 གཞན་གྱི་སེམས་པ་བཞིན་དུ་དེའི་ཡུལ་ཅན་དུ་མི་འགྱུར་རོ། ། གང་ཡང་བདག་ཉིད་རྣམ་པར་བདག་
 མཐོང་བ། ། དེ་ཉིད་དེ་ཡི་ཤེས་པ་ཡིན། ། ཞེས་སྐྱེས་པ་དེ་ལ། གཞུང་བའི་མཆན་ཉིད་མི་འཐད་པ། ། ཞེས་
 བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྟོས་ཏེ། གལ་ཏེ་རེ་ཞིག་བདག་སེམས་པའི་ངོ་བོར་ལས་ལེན་པར་བྱེད་ན་དེའི་ཆོ་
 དེའི་ཡུལ་ཅན་གྱི་ཤེས་པ་རྣམ་པར་མ་དག་པ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། ། རང་བཞིན་གྱི་ཤེས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་
 གཞུང་བ་དང་འདྲིན་པ་མི་འཐད་པ་ནི་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་རྟགས་པར་བསྟུན་པས་བྱེན་པའི་ཕྱིར་རོ། ། ཅི་སྟེ་

བདག་སེམས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བའི་ཚུགས་ཡིན་ལ། དེའི་ཆོ་བརྒྱུ་བར་བྱ་བ་དང་། ལྷ་བ་ཐ་དང་
 བའི་ཕྱིར་གཞུང་བ་དང་འདྲིན་པའི་དངོས་པོ་མི་འཐད་པས་ཤེས་པ་དེའི་ཡུལ་ཅན་ཞེས་བྱ་བར་མི་
 འཇུར་རོ། ། ཡུལ་དང་ཡུལ་ཅན་ཐ་དང་ན་ཡུལ་དང་ཡུལ་ཅན་གྱི་དངོས་པོར་འཇུར་རོ། ། གལ་ཏེ་སྒྲོན་
 མ་བཞིན་དུ་གསལ་བའི་བདག་ཉིད་ཡིན་པས་འདི་དག་གི་ཡུལ་ཅན་ཉིད་དུ་ཁས་ལེན་པར་བྱེད་ན་
 དེའི་ཆོ་མངོན་པར་མི་འདོད་པའི་རང་རིག་པར་ཐལ་བར་འཇུར་བ་དང་། ཤེས་པ་མངོན་སུམ་མ་ཡིན་
 པ་ཉིད་དུ་འདོད་པ་དང་ཡང་འགལ་བར་འཇུར་ཏེ། དེ་སྒྲོན་པ་ནི། སྒྲོ་ཡང་མངོན་སུམ་དུ་འཇུར་རོ། །
 ཞེས་བྱ་བའོ། ། ཅི་སྟེ་ཡང་རིག་བྱེད་ཡུལ་ཅན་ཕྱིར་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གང་སྤྲུམ་པ་དེ་ལ། རིག་བྱེད་
 དང་ནི་ཆངས་པ་སོགས། ། ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྤྲུམ་ཏེ། འབྲེལ་བ་ཡོད་པ་ཡིན་ན། ཆངས་པ་ལ་
 སོགས་པའི་རིག་བྱེད་གྱི་ཡུལ་ཅན་དུ་འཇུར་བ་ཡིན་ན་རིག་བྱེད་དང་ལྷན་ཅིག་ཆངས་པ་ལ་སོགས་
 པ་འབྲེལ་བ་ཡོད་པ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། འདི་ལྟར་དངོས་པོ་ནམས་ཀྱི་འབྲེལ་བ་ནི་ནམ་པ་གཉིས་པོ་ཁོ་ན་
 སྟེ། དེའི་བདག་ཉིད་དང་དེ་ལས་བྱུང་བ་ཞེས་བསྟན་ཟིན་ཏོ། ། དེ་ལ་ཐ་དང་པར་ཁས་ལེན་པའི་ཕྱིར་
 དེའི་བདག་ཉིད་ཀྱིས་འབྲེལ་བ་མེད་ལ། དེ་ལས་བྱུང་བ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། གཉི་ག་ཡང་རྟག་པ་ཉིད་ཀྱིས་
 བན་འདོགས་པར་བྱེད་པ་དང་བན་གངགས་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་པས་བན་ཚུན་ལྟོས་པའི་ཕྱིར་རོ། ། ཤེས་
 པ་ཀུན་གྱི་རང་བཞིན་ཡང་། ། ཞེས་བྱ་བ་ནི་འཐད་པ་མ་ཡིན་ཞེས་སྐབས་སུ་བབ་པ་དང་སྒྱུར་རོ། །
 ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། དོན་ངེས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། ། ངེས་པའི་དོན་ལ་རིག་བྱེད་ཤེས་པ་ཐམས་ཅད་གྱི་
 རང་བཞིན་དུ་རྟག་པར་རིགས་ལ། དེ་ལ་ཡང་། ཁྱེད་གྱི་ལུགས་ཀྱིས་མི་སྲིད་དོ། ། ཞེས་འདི་ནི་བསྟན་
 ཟིན་ཏོ། ། གང་གི་ཕྱིར་ཁྱེད་ཅག་ལྟར་ཁོ་བོ་ཅག་གིས་རིག་བྱེད་གྱི་སྒྲོ་ནས་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཁས་
 ལེན་པར་བྱེད་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། ། འོ་ན་ཅི་ཞེ་ན། རང་བྱུང་གི་ཡེ་ཤེས་སོ། ། བཅོམ་ལྷན་འདས་ནི་རང་
 ཉིད་ཀྱིས་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་བསྟན་ཟིན་ཏོ། ། གང་ཡང་སངས་རྒྱས་སོགས་
 མིན་གང་། ། ལྷ་མཆོག་གསུམ་པོ་གང་ན་གནས། ། ཞེས་བྱ་བ་སྤྲུམ་པ་དེ་ལ་བཅོམ་ལྷན་འདས་མི་ཡིན་
 པ་ཉིད་དུ་མ་གྲུབ་པོ་ཞེས་བསྟན་པའི་ཕྱིར་འགྲོ་བ་ལཱའི་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྤྲུམ་ཏེ། སེམས་ཅན་

ཚད་མའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་བསྐྱེས་པའི་དཀའ་འབྱེལ།

དཔུལ་བ་དང་། ཡི་དྲགས་དང་། ཏུང་འགྲོ་དང་། ལྷ་དང་། མའི་བྱེ་བྲག་གིས་འགྲོ་བ་ལྡེའི་བདག་ཉིད་ནི་
འཁོར་བའོ། ། སངས་རྒྱུ་བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱང་དེ་ལས་བྱི་རོལ་དུ་གྱུར་བ་ཡིན་པས་འདི་དག་མི་
ཡིན་པ་ཉིད་དུ་མ་གྲུབ་པོ། ། འོ་ན་རི་ལྷར་འདི་དག་ཟས་གཙང་ལ་སོགས་པའི་རིགས་སུ་སྦྱེས་པར་སྟོན་
ཤི་ན། དེ་ནི་དེ་ལྷར་སྦྱེས་པར་འདོད། ། ཅེས་བྱ་བ་སྟོན་སོ། ། འདི་ཉིད་ལུང་གིས་བསྟན་པའི་ཕྱིར་འོག་
མིན་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྟོན་སོ། ། འོག་མིན་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ལྷ་དག་སྟེ་དཀ་གི་ཕྱོགས་གཅིག་ན་
གནས་གཙང་མའི་རིགས་ཀྱི་ལྷ་རྣམས་ཡོད་དོ། ། དེར་འཕགས་པ་ཉིད་འབའ་ཞིག་གནས་སོ། ། དེ་དག་
གི་སྟེང་ན་དབང་ཕྱུག་ཆེན་པོའི་གནས་ཞེས་བྱ་བའི་གནས་ཡོད་དེ་དེར་ས་བརྩུ་ལ་ཞུགས་པའི་བྱང་
ཆུབ་སེམས་དཔའ་སྲིད་པ་ཐ་མ་བ་ཁོ་ན་སྟེ་བ་བཞེས་པ་ཡིན་ལ། འདིར་ནི་དེའི་དབང་གིས་དེ་ལྷ་བྱའི་
སྦྱེས་པ་དམིགས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ལུང་ཡིན་ནོ། ། གལ་ཏེ་ཁོ་མོ་ཅག་ལ་མ་གྲུབ་པོ་ཞེ་ན། བྱིད་
ཀྱིས་རང་འགའ་ཉིད་ཉིད་དུ་ནི། ། ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྟོན་ཏེ། གལ་ཏེ་བྱིད་ཅག་རང་དབང་
དུ་རྫོང་པར་བྱེད་ན་དེའི་ཆེ་ཐེ་ཆོམ་ཟ་བའི་མ་གྲུབ་པ་ཡིན་ནོ། ། གང་གི་རང་དབང་དུ་མི་ཉིད་དུ་གྲུབ་
པར་འགྱུར་བ་བྱིད་ལ་བཅོམ་ལྷན་འདས་མི་ཉིད་དུ་སྦྱབ་པར་བྱེད་པའི་ཚད་མ་རྩུང་ཟད་ཀྱང་ཡོད་པ་
མ་ཡིན་ནོ། ། དེ་བས་ན་བྱིད་ཀྱིས་གཞན་དག་གི་ལུང་གི་སྟོན་པ་མི་ཉིད་དུ་བརྫོང་པར་བྱ་དགོས་ལ།
གཞན་གྱི་ལུང་དེ་ཡང་དེ་ལྷར་དེ་རི་རྒྱུད་དུ་བཤད་པའི་རོ་བོར་གནས་པའི་ཕྱིར་འདི་དག་མི་ཉིད་དུ་
མ་གྲུབ་པོ། ། རི་ལྷར་འདི་དག་ནམ་མཁའི་མེ་ཏོག་དང་འབྲེལ་བ་ཉིད་དུ་གྲུབ་ཅི་ན། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་
དང་བྲལ་བ། ། ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྟོན་ཏེ། གཞན་གྱི་བདེ་བྱེད་ལ་སོགས་པ་རྟག་པ་ཉིད་དུ་འདོད་
ལ་རྟག་པ་ཉིད་ཀྱང་རིམ་དང་ཅིག་ཅར་དག་གིས་དོན་བྱེད་པར་འགལ་བའི་ཕྱིར་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་
དང་བྲལ་པ་ཉིད་དུ་བསྐྱབས་ཟིན་པ་ཉིད་དོ། ། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བའི་མཚན་ཉིད་ཀྱང་མེད་
པའི་ཕྱིར་གཞན་གྱིས་འདོད་པའི་མིག་གསུམ་པ་ལ་སོགས་རྟག་པ་མེད་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་འདི་དག་ནམ་
མཁའི་མེ་ཏོག་ལྷ་བྱུར་གྲུབ་པ་ཁོ་ན་འོ། ། མིག་གསུམ་པ་ནི་བདེ་བྱེད་དོ། ། གཞན་ཡང་མིག་གསུམ་པ་
ལ་སོགས་པ་ཡོད་དུ་ཟིན་མོད། དེ་ལྷ་ན་ཡང་དེ་དག་དམན་པ་ཉིད་ཀྱི་ཁོ་མོ་ཅག་གིས་དེ་དག་དང་

བཅོམ་ལྷན་འདས་འགྲན་པར་བྱེད་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བསྟན་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་དེ་དག་ཅེས་བྱ་
 བ་ལ་སོགས་པ་སྒྲིམ་ཏེ་རྟོགས་ཏེ་རྟོག་ཏེ་པར་བྱེད་དོ། ། གང་ཡང་། རིག་བྱེད་ལུང་ནི་དག་པར་ཡང་། །
 ཞེས་སྒྲིམ་པ་དེ་ལ། ཡོན་ཏན་དབང་ཕྱག་ཅེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྒྲིམ་ཏེ། དངོས་སོ་ཐམས་ཅད་ལ་བྱུང་
 པའི་སྐད་ཅིག་མ་འདིག་པ་བསྐྱབ་པར་འགའ་ཞིག་ཀྱང་རྟག་པ་ཉིད་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་འདི་
 དག་ཐམས་ཅད་དང་འབྲེལ་བ་མེད་པར་བཞེད་པ་ཡིན་ནོ། ། གང་ཡང་། གལ་ཏེ་ཀུན་མཁྱེན་དང་འདྲ་
 འགའ། ། ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྒྲིམ་པ་དེ་ལ། ཉེ་བར་འཇལ་བས་ཐམས་ཅད་མཁྱེན། ། ཞེས་བྱ་བ་ལ་
 སོགས་པ་སྒྲིམ་ཏེ། གང་གིས་སངས་རྒྱས་པ་དེ་ལས་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པར་གྲུབ་པར་འདོད་པར་འགྱུར་
 བ་དེ་ཉེ་བར་འཇལ་བ་ཆད་མ་ཉིད་ནི་མ་ཡིན་ནོ། ། ཆད་མ་ཉིད་ཡིན་ན་ཡང་དེ་ཡོད་པར་བསྐྱབ་པ་ལ་
 ཉེ་བར་མཁོ་བ་ཉིད་མ་ཡིན་ཏེ། འདི་ལྟར་དེས་ནི་བ་ལང་ལ་སོགས་པ་རབ་རྒྱ་གཤམ་པའི་ཆོས་ཅན་ལ་
 བ་མེན་ལ་སོགས་པ་དང་འདྲ་བ་ཅམ་བསྐྱབ་པར་བྱ་བ་ཡིན་ལ་ཆོས་ཅན་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ནི་གྲུབ་
 བ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཁྱེད་ཀྱི་ལྷགས་ཀྱིས་དེ་ཉིད་བསྐྱབ་པར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། ། དེས་ན་ཁྱེད་ཀྱི་
 འདོད་པས་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཡོད་པ་ཉིད་རྒྱ་གྲུབ་པར་བྱ་བའི་སྐབས་ཡིན་པ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་ཉེ་བར་
 འཇལ་བའི་སྐབས་མེད་པའི་ཕྱིར་དེ་དགག་པ་དོན་མེད་པ་ཐོབ་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། ། དགག་པ་ནི་
 ཐོབ་པ་མེན་རྒྱ་འགོ་བ་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ་སྟེ་རྒྱ་བསམས་པ་ཡིན་ནོ། ། ད་ལྟར་ཡོད་པའི་མི་རྣམས་
 ཀུན། ། ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ལ། གལ་ཏེ་ཁྱེད་ཀྱི་མི་རྣམས་ཀུན། ། ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྒྲིམ་ཏེ།
 གལ་ཏེ་ཁྱེད་ཀྱིས་མི་ཐམས་ཅད་མཐོང་ན་དེའི་ཆེ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་འགོགས་པ་ན་རང་གི་ཆོག་
 དང་འགལ་བ་ཡིན་ཏེ། འདི་ལྟར་ཐག་རིང་བ་དང་བར་རྒྱ་ཆོད་པའི་སྐྱེས་བུ་མཐའ་དག་མཐོང་བས་
 ཁས་སྐྱངས་པའི་ཕྱིར་དང་གཞན་གྱི་རྒྱུད་དང་འབྲེལ་བའི་ཤེས་པའི་རྣམ་པ་ངེས་པར་ཁས་སྐྱངས་པའི་
 ཕྱིར། བདག་ཉིད་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་རྒྱ་གསལ་རབ་རྒྱ་ཁས་སྐྱངས་པར་འགྱུར་ཏེ། ལུལ་དང་
 རྣམ་དང་རང་བཞིན་གྱིས་བསྐྱལ་བའི་དོན་མཐོང་བར་ཁས་ལེན་པའི་ཕྱིར་རོ། ། ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་
 མ་ཡིན་པ་ནི་དེ་ལྟ་བུ་ཤེས་པ་སྤྱད་པ་མ་ཡིན་ནོ། ། དེ་དགག་པའི་ཕྱིར། སྐབས་པར་བྱེད་པ་ཡང་ལེན་པས་

ཚད་མའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་བསྟུན་པའི་དཀའ་འགྲེལ།

དེ་ཉིད་བཀག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རང་གི་ཆོག་དང་འགལ་ཏེ་དཔེར་ན་ངའི་མ་ཚོ་གཤམ་ཡིན་ནོ་ཞེས་
པ་ལྟ་བུའོ། ། གཏན་ཆོག་མ་གྲུབ་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བར་བསྟན་པའི་ཕྱིར། མདུན་ན་གནས་པ་ཞེས་
བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྟོས་ཏེ། འདི་ལྟར་མདུན་ན་གནས་པའི་སྐྱེས་བུའི་ལུས་ཅམ་མཐོང་བའི་ཕྱིར་འདི་
ཐམས་ཅད་མཐུན་པ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་དེ་ལྟ་བུ་ཡང་ཐམས་ཅད་མཐུན་པ་མ་ཡིན་པས་ཐམས་ཅད་
མཐུན་པ་ངེས་པར་མི་རུས་ན་ཡུལ་དང་རུས་ཀྱིས་ཆོད་པའི་སྐྱེས་བུ་ལ་ལྟ་སྟོས་ཀྱང་ཅི་དགོས། དེས་
ན་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཐམས་ཅད་མཐུན་པ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་དེ་ལྟར་ངེས་ནའོ། ། ཅི་སྟེ་གཏན་ཆོག་མ་གྲུབ་
པར་འགྱུར་དུ་འོང་བས་བདག་ཉིད་ཐམས་ཅད་མཐུན་པ་མ་ཡིན་པ་ཉིད་ཀྱིས་མི་མ་ལུས་པ་ཐམས་
ཅད་མཐུན་པ་མ་ཡིན་པར་ངེས་པར་ཁས་ལེན་པར་བྱེད་ན་དེའི་ཆེ་ཏུ་ཅང་ཐལ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་
མ་ངེས་པ་ཉིད་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བསྟན་པའི་ཕྱིར། བདག་ཉིད་ཀྱང་ཤེས་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྟོས་ཏེ།
བདག་ཉིད་ལ་ཐམས་ཅད་མཐུན་པ་ཉིད་མ་མཐོང་བས་ཞེས་ཆོག་རྣམ་པར་སྦྱར་རོ། ། འདི་སྟམ་དུ་
ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཤེས་པ་གྲུབ་པར་བྱེད་པ་ན་ཤེས་རབ་ལ་སོགས་པའི་བྱེ་བྲག་མཐོང་བས་གཞོད་
པའི་ཕྱིར་དེས་ན་དེ་སྦྱབ་པར་མི་བྱེད་ཀྱི། ཐམས་ཅད་མཐུན་པ་མ་ཡིན་པ་ཉིད་དུ་སྦྱབ་ན་གང་གིས་
གཞོད་པ་མེད་པ་དེས་ན་ཏུ་ཅང་ཐལ་བར་མི་འགྱུར་རོ་སྟམ་དུ་སེམས་པ་དེ་ཡང་ཡང་དག་པ་མ་ཡིན་
ཏེ། ཇི་ལྟར་གཏན་ཆོག་གཞོད་པ་མཐོང་བ་སྦྱབ་པར་བྱེད་པ་མ་ཡིན་པ་བཞིན་དུ་གཞོད་པར་དོགས་
པ་ཡང་མ་ཡིན་པས་དེས་ན་གཞོད་པ་དགོད་པ་ནི་གཞོད་པར་འདོད་པ་ལས་ཐད་དཔ་པ་མ་ཡིན་ནོ། །
དེས་ན་ཐམས་ཅད་མཐུན་པ་མ་ཡིན་པ་ཉིད་དུ་སྦྱབ་པར་བྱེད་པར་ཡང་འགྱུར་ཏེ་གཞོད་པར་དོགས་
པའི་ཕྱིར་རོ། ། གང་ཡང་། ཤེད་ལ་སོགས་པར་བསྟན་པ་ནི། ། གཞན་དུ་ཡང་ནི་འཐད་པ་ཡིན། ། ཞེས་
སྟུན་པ་དེ་ལ། རྒྱལ་བའི་མཐོ་རིས་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྟོས་ཏེ། ཉེ་བར་བསྟན་པ་གཞན་དུ་མི་
འཐད་པ་ཉིད་མ་གྲུབ་སྟེ་མཐོ་རིས་དང་བྱང་གྲོལ་གྱི་ལམ་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་མེད་པ་ནི་ཚོངས་པ་ལས་སྲིད་
པ་སྟོན་པ་མ་ཡིན་ཏེ། བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱི་གསུང་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་མེད་པ་ཉིད་ནི་རྟག་པར་བྱུང་བ་ལ་
ཐམས་ཅད་ཀྱིས་བསྟུན་པ་བྱེད་ཏོ། ། ཚོངས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཀུ་ལྷ་ར་རི་ལས་སོ། ། འོན་

གྲང་དེ་ཁོན་དེ་ལྟར་སེམས་སོ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ནོ། ། ཡང་ན་སློབ་མ་སྒྲིབ་དོན་ནམ། ། ཞེས་བྱ་བ་ལ་
 སོགས་པ་ལ། མཐོང་ཆོས་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སློབ་ཏེ། མཐོང་ཆོས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སྐྱེ་བ་འདི་ཉིད་
 ལའོ། ། མངོན་མཐོང་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ནད་མེད་པ་དང་ཕྱག་ཏུ་དབང་ཕྱག་ཏུ་པ་ལ་སོགས་པའི་མཆན་
 ཉིད་དོ། ། འདི་ཡང་ཐོབ་པར་འགྱུར་ཞེས་བྱ་བ་དང་འབྲེལ་ནོ། ། སློན་རྣམས་ཞི་ཞེས་བྱ་བ་ནི་འདོད་
 ཆགས་ལ་སོགས་པའི་སློན་ཉེ་བར་ཞི་བའོ། ། དེ་ལས་ཏེ་སྤྱགས་དང་བསམ་གཏན་དང་དམ་ཆོག་ལ་
 སོགས་པ་ཉེ་བར་བསྟན་པ་ལས་སོ། ། དེ་མཛད་པ་རི་རྒྱུད་ཏུ་གསུང་པ་ཉམས་སུ་སྒྲུང་བ་ལས་གཞན་
 སློབ་མ་རྣམས་སོས་པས་སྒྲིབ་པས་བྱས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་བསྒྲོག་པའི་ཆོག་ཡིན་ནོ། ། གལ་ཏེ་
 བྱེད་ཅག་འདི་འདྲ་བ་ལ་སོགས་པ་ཡིན་ནོ་སྟེ་ཉམས་པས་མས་པ་ནི། དེའི་ཆེ་ཆོངས་པ་མ་ཡིན་པ་ཆོངས་
 པ་ཉིད་ཏུ་འཛིན་པ་ན་བྱེད་ཉིད་ཆོངས་པར་འགྱུར་རོ། ། གལ་ཏེ་རིག་བྱེད་ཅ་ཅན་ཏུ། ། ཞེས་བྱ་བ་ལ་
 སོགས་པ་ལ། སངས་རྒྱལ་རྣམས་ཀྱིས་ཉེར་བསྟན་འདི། ། ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སློབ་ཏེ། གང་གི་ཕྱིར་
 དྲི་མ་མེད་པར་ཉེ་བར་བསྟན་པའི་ཅ་བ་ནི་དྲི་མ་ཅན་ཏུ་རིགས་པ་མ་ཡིན་ནོ། ། གང་ཕྱིར་དེ་ཡིས་
 ཆོངས་པ་ཡི། ། དམངས་རིགས་རྣམས་ལ་ཉེར་བསྟན་བྱས། ། ཞེས་བྱ་བ་འདི་ལ། དེ་དག་གིས་ནི་ཉེར་
 བསྟན་པ། ། ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སློབ་ཏེ། གོ་འཕང་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་སྟན་སུམ་
 ཆོགས་པ་ལ་གནས་པའི་དོན་གྱིས་མངོན་པར་མཐོབ་དང་ངེས་པར་ལེགས་པའི་ལམ་ནི་གོ་འཕང་
 ཞེས་བྱའོ། ། ཤེད་ལ་སོགས་པ་གང་དག་གིས་རིག་བྱེད་སྐྱབ་དག་ཁོན་ལ་ཉེ་བར་སྟོན་པ་དེ་དག་
 ཆོངས་པའི་དོན་སྟོན་པ་བརྗོད་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་སྟོན་པ་ནི། གང་དག་ཆགས་འཛིག་ཅེས་བྱ་བ་ལ་
 སོགས་པ་སྟེ། ཡང་བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་བསྟན་པ་གང་ཡིན་པ་དེས་ནི་བྱིས་པའི་བར་ཏུ་ཡིན་ཏེ། དེ་
 དག་ནི་བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་ཉིད་སྟོན་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་སྟོན་པ་ནི་སྤྱགས་མཛེས་གཞན་དབང་
 ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སློབ་ཏེ། བྱིས་ཏུ་འགོ་བ་ནི་བག་མར་བྱིན་ཟེན་པའི་བྱད་མེད་ཁྱེད་ཀྱིས་འགོ་
 བའོ། ། སྤྱིས་པ་དེ་ཡང་གང་ཡིན་ཞེ་ན། རིག་པ་ཏུ་ལ་བས་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སློབ་སོ། ། གཞན་
 ཡང་། བྱེད་ཉིད་ཡང་དག་མ་ཡིན་པའི། ། རིགས་ཀྱི་རྒྱགས་པས་ཁེངས་པ་ཡི། ། སེམས་ཀྱི་དབངས་

ཚད་མའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་བསྟུས་པའི་དགའ་འགྲེལ།

བསྟོན་དེ་དམངས་རིགས། ། ཚོངས་པ་རྣམས་ལ་ཞེས་སྒྲུས་པ་ནི་ཆེས་གསལ་བར་བདག་ཉིད་མཁས་པ་
རྣམས་ཀྱི་ཆོགས་པ་འདིར་ཆེས་ཚོངས་པ་ཉིད་དུ་གསལ་བར་བྱས་པ་ཡིན་ནོ། ། འདི་ལྟར་རེས་འགའ་
བྲམ་ཟེ་ཉིད། ། ཅས་བྱ་བའི་སྤྱི་དངོས་པོ་གཞན་ཡོད་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་དེ་ལྟར་རྟོག་པ་ན་ཁྱེད་ཅག་ཁེངས་
པའི་བྱག་རྩ་འཆང་བ་ཡིན་ནམ། ཡང་ན་སྤྱིས་ནས་ཆོག་ལ་སོགས་པས་བདག་ཉིད་ལེགས་པར་བྱས་
པ་མཐོང་ནས་བྲམ་ཟེའོ་སྟམ་དུ་ང་རྒྱལ་བྱེད་དམ། ཡང་ན་བདག་ཉིད་བྲམ་ཟེ་མོའི་མངལ་དུ་བཅས་པ་
ལ་དམིགས་ནས་ཡིན་གང་། དེ་ལ་སྟོགས་དང་པོ་ལ་ཁྱེད་ཅག་གིས་འདི་ནི་ནམ་མཁའི་མེ་རྟོག་ལ་རྒྱན་
བྱེད་པ་འབའ་ཞིག་ཏུ་ཟད་དོ་ཞེས་སྟོན་པ་ནི། ལན་བརྒྱར་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ལོ། ། གཞན་ཡང་
རིགས་དེ་ཡོད་དུ་རྒྱག་མོད། དེ་ལྟར་ཡང་དེས་བྱས་པའི་བྱད་པར་གལ་ཏེ་རྟོན་ལས་དམིགས་པ་དེའི་
ཆེ་ཁྱོད་ཀྱི་ང་རྒྱལ་དུ་འགྱུར་བ་ཡིན་ན། གང་གི་ཕྱིར་བྱད་པར་བྱང་ཟད་གྲང་མ་མཐོང་ངོ་ཞེས་བྱ་བ་
འདི་སྟོན་པ་ནི་དེ་ལས་གཞན་ལས་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྟོས་ཏེ། བྲམ་ཟེ་དེ་དག་ལས་གཞན་ནི་དེ་
ལས་གཞན་ཏེ་དམངས་རིགས་ལ་སོགས་པ་ལོ། ། དེ་ལས་དེའི་བྱད་པར་མ་གྲུབ་པོ་ཞེས་ཆོག་རྣམ་པར་
རྒྱར་རོ། ། འདི་ལྟར་བྲམ་ཟེ་རྣམས་ནི་དམངས་རིགས་དག་ལས་ཤེས་རབ་དང་ཡིད་གཞུངས་པ་ལ་
སོགས་པ་དང་བཤང་བ་དང་གཅི་བ་དང་ཁྲག་ལ་སོགས་པ་དག་གིས་བྱད་པར་དུ་འཕགས་པར་མ་
དམིགས་ན། གང་གིས་ན་ཁྱེད་ཅག་རིགས་སྤྱི་བའི་སྟོབས་ཀྱིས་ཁེངས་པ་ཉིད་ཀྱིས། དེ་ཕྱིར་རིག་བྱེད་
སྤྱི་རྣམས་ལ། ། ཉེ་བར་བསྟན་པ་སྟེར་བར་འགྱུར། ། ཞེས་བརྗོད་པར་འགྱུར་བ་དེའི་ཕྱིར་རི་ལྟར་དེའི་
བྱད་པར་མ་གྲུབ་པ་ན་དེ་ལ་བརྟེན་པའི་རིག་བྱེད་གྲང་བྱད་པར་དུ་འགྱུར། གལ་ཏེ་བྲམ་ཟེའི་རིགས་
ལ་བརྟན་པས་རང་བཞིན་གྱི་དབང་དུ་གྱུར་པ་དང་། བདག་པོར་གྱུར་པ་དང་། དགའ་མགྱུར་ལྡན་པ་
དང་། སྤྱིང་རྩེ་ལ་སོགས་པའི་ཡོན་ཏན་དང་། སྤྱིག་པ་མ་ལུས་པ་སྤངས་པར་གྱུར་ན་དེའི་ཆེ་ཁྱོད་ཅག་
བྱད་པར་ཅན་དུ་འགྱུར་གྱི། གཞན་དུ་ན་བྱ་བ་དང་ཉ་བ་དང་ལྷན་མཁན་ལ་སོགས་པ་ལས་བྲམ་ཟེའི་
རིགས་དང་ལྡན་ན་ཡང་བྲམ་ཟེ་རི་ལྟར་བྱད་པར་ཅན་དུ་འགྱུར་པར་འགྱུར། སྟོགས་གཉིས་པ་ལ་ཡང་
སྟོན་གང་དག་སྤྱིས་ནས་ཆོག་ལ་སོགས་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྟེ། དེ་ལས་གཞན་བཞིན་ཞེས་བྱ་བ་

ནི་བཅོས་མར་འདོད་པའི་བྲམ་ཟེ་ལ་སོགས་པ་བཞིན་ནོ། ། ཀྱན་རྫོབ་ཅེས་བྱ་བ་ནི་མིང་འདོགས་པ་ལ་
 སོགས་པ་བཞིན་དུ་དེ་ནི་ཐ་སྟངས་དུ་ཡིན་ནོ། ། རྒྱགས་གསུམ་པ་ལ་ཡང་ཁེངས་པ་རིགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ།
 བྲམ་ཟེ་དང་བྲམ་ཟེ་མོའི་ལྷན་ནི་དམངས་རིགས་ལ་སོགས་པའི་ལྷན་ལས་ཁྱ་བ་དང་ཁྱག་ལ་སོགས་
 པ་མི་གཙང་བའི་རང་བཞིན་དུ་ཁྱད་པར་རུང་བྱང་མེད་དོ་ཞེས་བསྟན་ཟིན་ནོ། ། གཞན་ཡང་
 ཁྱེད་ཅག་གིས་བྲམ་ཟེ་ཉིད་དུ་ཞེས་བྱ་བ་དེ་ལས་ཀྱང་རྒྱགས་པར་རིགས་པ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བསྟན་
 པའི་ཕྱིར། འདས་པའི་དུས་ཀྱང་ཤིན་ཏུ་རིང་། ། ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྟོས་ཏེ། དུས་གཞན་གྱི་ཆེ་རེས་
 འགའ་བྲམ་ཟེའི་རིགས་མ་ཡིན་པས་བྲམ་ཟེར་འགྱུར་བ་ཞེས་བྱ་བ་ཡང་གྲིད་པ་ཡིན་ལ། བྲམ་ཟེ་སྟོན་
 དུ་འགོ་བ་ཅན་ཡིན་ན་ཡང་ཁྱེད་ཅག་གི་མའི་སྟོན་པའི་ཉེས་པའི་ནལ་ལྷག་ཉིད་དུ་ཡང་གྲིད་པ་ཁོ་
 བའོ། ། འདི་ལྟར་བྱད་མེད་རྣམས་ནི་ཐལ་ཆེར་འདོད་པས་གཟིར་ཁྱིའི་རྩལ་ལྷལ་གྱི་སེམས་ཀྱི་རང་གི་
 རིགས་ཀྱི་བརྒྱལ་ཁྱེད་ཀྱི་མཐའ་སྤངས་ནས་འཇུག་པ་མི་དམིགས་པ་ཁོ་བའོ། ། གང་ལས་ངེས་པར་
 འགྱུར་བ་ཁྱེད་ཅག་གིས་དབང་པོ་ལས་འདས་པའི་དོན་མཐོང་བ་མི་འགའ་ཞིག་ཀྱང་ཁས་ལེན་པར་
 མི་བྱེད་ཀྱང་། རིགས་མེད་ཀྱང་ཁྱེད་ཅག་གི་རིགས་རྒྱད་རྣམ་པར་དག་པར་སྟོན་པ་མ་ཡིན་ནོ། ། གཞན་
 ཡང་ཁྱེད་ཅག་གིས་བདག་ཉིད་ལ་བྲམ་ཟེར་མ་ངེས་པར་རིགས་སྟོབ་པའི་སྟོབས་ཀྱི་ཁེངས་པ་འབའ་
 ཞིག་ཏུ་མ་བྱད་འོན་ཀྱང་ཤེད་ལ་སོགས་པ་ཡང་བྲམ་ཟེའི་རིགས་མ་ཤེས་པར་སྟེ་གཉིས་དག་ཁོ་ན་ལ་
 ཉེ་བར་སྟོན་པ་ནི་ཚོངས་པ་ལས་ཡིན་ནོ་ཞེས་སྟོན་པ་ནི། དེའི་ཕྱིར་བྲམ་ཟེ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་
 སྟོས་ཏེ། མི་ཤེས་པ་སྟེ་སྟེ་གཉིས་མ་ངེས་པ་གང་དག་ལ་ཡོད་པ་དེ་དག་ལ་དེ་སྐད་ཅེས་བྱའོ། ། དེ་མ་
 ངེས་ཕྱིར་ཞེས་བྱ་བ་སྟེ་གཉིས་དེ་དག་མ་ངེས་པའི་ཕྱིར་རོ། ། གཞན་ཡང་ཤེད་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་
 ཁོ་པོ་ཅག་ཁོ་ན་ལ་ཉེ་བར་བསྟན་པ་བྱས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ནི། ཁྱེད་ཅག་གིས་ཆེན་པོ་ཉིད་ཀྱི་
 རྒྱ་མ་ཡིན་གྱི། འོན་ཀྱང་ཚོངས་པ་ཉིད་དུ་སྟོན་པ་འབའ་ཞིག་ཏུ་བྱད་དོ་ཞེས་བསྟན་པའི་ཕྱིར་རོ། །
 རིག་བྱེད་དོན་ལ་རིགས་མེད་ཅན། ། ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྟོས་ཏེ། རིག་བྱེད་འདོན་པ་ཚོངས་པ་ཡི། །
 ཞེས་བྱ་བ་ནི་རིག་བྱེད་འདོན་པས་བྱས་པའི་ཚོངས་པ་ནི་རིག་བྱེད་འདོན་པས་དངོས་པོ་རྟོགས་པར་

ཚད་མའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་བསྟུན་པའི་དཀའ་འབྲེལ།

ནུས་པ་རིང་དུ་སྤངས་པ་ཞེས་བྱ་བའི་ཐ་ཆིག་གོ། གང་ལས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་གཏན་ཆིགས་སོ། དེ་ཉིད་
ཀྱི་ཕྱིར་ཤེད་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་རིག་བྱེད་ལ་སོགས་པ་རིགས་པ་མེད་པར་རྟོགས་ནས་བཀས་
གུབ་པ་ཉིད་རྟོགས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་སྟོན་པ་ནི། གནའ་རབས་དང་ནི་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྟོས་ཏེ།
གནའ་རབས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་བསྟན་བཅོས་སོ། ཤེད་ཀྱི་ཆོས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཡིད་ཀྱིས་བཞོད་པ་ལོ། རིག་
བྱེད་ཡན་ལག་བཅས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་བདེ་སྟོན་པ་ལ་སོགས་པའི་ཡན་ལག་དུག་དང་ལྷན་ཅིག་འདུག་
པའི་ཕྱིར་རོ། གསོད་བྱང་ཅེས་བྱ་བ་ནི་སྟན་དཔུང་གི་བསྟན་བཅོས་སོ། དེ་དག་ཉིད་ཀྱི་ཞེས་བྱ་བ་ནི་
རྒྱུའོ། ། གནའ་རབས་ལ་སོགས་པ་འདི་དག་རིགས་པ་མེད་པ་དང་བྱེད་ཅག་ཀྱང་ཚོངས་པ་ཉིད་དུ་
ངེས་པར་གཟུང་ངོ་ཞེས་བྱ་བའི་ཐ་ཆིག་གོ། འདི་ཉིད་ལ་འཐད་པས་འཆད་པ་ནི། གཞན་དུ་ཡང་ནི་
དག་ཅམ་གྱིས། ། ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྟེ། མངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྷན་འདས་རྣམས་ནི་མི་འཇིགས་པ་
བཞི་དང་ལྷན་པ་ཉིད་ཀྱི་གསུང་ལ་བཀའ་གུབ་པ་ཉིད་དུ་མི་སྟོན་གྱི་འོན་ཀྱང་འཁོར་གྱི་ནང་དུ་སེང་
གཏེ་སྐྱ་ཡང་དག་པར་སྟོགས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་སྟོན་པ་ནི། བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་གང་དག་གིས། ། ཞེས་བྱ་
བ་ལ་སོགས་པ་སྟེ། ལུ་སྟེགས་བྱེད་པ་ངན་པ་ཉིད་སྤང་པོ་ཆེ་མུས་པ་ཡིན་ལ། དེ་དག་གི་རྟེགས་པ་
འཛོམས་པར་མཛད་པའི་ངང་རྒྱལ་མེད་གཏེ་སྐྱ་གང་ལ་ཡོད་པ་དེ་ལ་དེ་སྤྱད་ཅེས་བྱའོ། འདི་ལྟར་
ཞེས་བྱ་བ་ནི་འཆད་པར་འཇུར་བ་ལྟར་རོ། ། ཡང་སེང་གཏེ་སྐྱ་འདི་ཡང་གང་ཡིན་ཞེ་ན། དག་སྟོང་
དག་གོ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྟོས་སོ། ། གཞན་ཡང་བཅོམ་ལྷན་འདས་ཉིད་ཀྱིས་དོན་དམ་པར་བྲམ་
ཟེ་དག་ལ་ཉེ་བར་བསྟན་པ་མཛད་ཀྱི་ཤེད་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཀྱི་ནི་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་འདི་འཆད་པ་
ནི་གང་དག་སྟེགས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྟོས་ཏེ། སྟེགས་པའི་ཆོས་སྤངས་པའི་ཕྱིར་བྲམ་ཟེ་ཡིན་ནོ་
ཞེས་བྱ་བ་ནི་ངེས་པའི་ཆིག་ཡིན་ནོ། ། དེ་དག་ཀྱང་འདིར་བདག་མེད་པ་ལ་གོམས་པ་ཉེ་བར་སྟོན་
པའི་ཕྱིར། བཅོམ་ལྷན་འདས་གུབ་པའི་བསྟན་པ་ལ་རིགས་པ་ཡིན་གྱི་གཞན་དུ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། སྟེགས་པ་
ཟད་པར་བྱེད་པའི་ཐབས་དང་བྲལ་བའི་ཕྱིར་རོ། ། དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་འདི་ཁོ་ན་
ལ་དག་སྟོང་ཡོད། འདི་ཁོ་ན་ལ་བྲམ་ཟེ་ཡོད་ཀྱི་བསྟན་པ་གཞན་ནི་དག་སྟོང་དང་བྲམ་ཟེ་དག་གིས་

སྤྱི་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་གསུངས་སོ། ། དེ་ལ་རྒྱན་དུ་ཞུགས་པ་ལ་སོགས་པའི་འབྲས་བུ་ལ་གནས་པ་བཞི་
 བྱི་དགེ་སྤྱི་པ་ཡིན་ནོ། ། བྲམ་ཟེ་དེ་ཡང་ཞུགས་པ་བཞི་པོ་དག་ཉིད་ཡིན་ནོ། ། ཀུན་མཁྱེན་སྤྱི་པ་ཡོད་
 ཅས་བུ་བ་ལ་སོགས་པ་ལ། ཀུན་མཁྱེན་ཞེས་བུ་བ་ལ་སོགས་པ་སྤྱི་པ་ཏེ། གཞུང་གང་གིས་བསྐྱབས་ཤེ་ན།
 མ་ལུས་དོན་ནི་ཡོངས་ཤེས་པའི། ། ཞེས་བུ་བ་ལ་སོགས་པ་སྤྱི་པ་ཏེ། གཞན་ཡང་ཁོ་བོ་ཅག་གིས་ཐམས་
 ཅད་མཁྱེན་པས་གསུངས་པ་ཉིད་རྟོགས་ནས་དེ་ཉམས་སུ་སྤྱང་པའི་ཕྱིར་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་བསྐྱབ་
 པར་བུ་བ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། ། འོ་ན་ཅི་ཞེ་ན། གང་དག་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་གོ་འཕང་ཐོབ་པ་དེའི་དོན་
 དུ་ཉེས་པ་ཟད་པ་དང་ཡོན་ཏན་འཕེལ་བ་སྐྱབ་པར་བྱེད་དེ། གང་གི་ཕྱིར་བདེ་བར་གཤེགས་པ་བ་
 རྣམས་ནི་དངོས་པོའི་སྟོབས་ཀྱིས་ཞུགས་པའི་རྗེས་སུ་དཔག་པ་ཁོ་ན་ལས་སྤྱི་པ་སྤྱི་པ་དོན་སྐྱབ་པར་
 བྱེད་ཀྱི་གྲགས་པ་ཅམ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། ། གཞལ་བུ་ཉིད་ལ་སོགས་པ་ཡང་ཇི་ལྟར་སྐྱབ་པར་བྱེད་པ་ཉིད་
 མ་ཡིན་པ་དེ་ལྟར་བཤད་ཟིན་པ་ཉིད་ཡིན་ནོ། ། གང་ཡང་། ས་བརྩ་དག་ལ་གནས་འདི་ཡང་། ། ཞེས་
 སྤྱི་པ་དེ་ཡང་བྱེད་ཀྱིས་སྐྱབ་པའི་མཐའ་མ་ཤེས་ནས་སྤྱི་པ་ཡིན་ཏེ། གང་གི་ཕྱིར་བཅོམ་ལྡན་འདས་
 ས་བརྩ་ལ་གནས་པར་འདོད་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། ། འོ་ན་ཅི་ཞེ་ན། ཇི་སྲིད་ས་བརྩའི་གནས་སྐབས་ཡིན་
 ལ། དེ་ནི་བྱང་རྩལ་ཐེམས་དཔའི་གནས་སྐབས་ཡིན་ལ། དེའི་གོང་མ་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སར་འདོད་པ་
 ཡིན་ནོ། ། གང་ཡང་། རྟོགས་གཅིག་ཤེས་པས་གང་བརྗོད་པ། ། དེ་ཀུན་མཁྱེན་གྱིས་བཤད་མི་འགྱུར། །
 ཞེས་སྤྱི་པ་དེ་ཡང་སྤྱི་པ་བྱང་བ་ཉིད་ཡིན་ནོ་ཞེས་བསྟན་པའི་ཕྱིར། རྟོགས་གཅིག་ཤེས་པས་ཞེས་བུ་
 བ་ལ་སོགས་པ་སྤྱི་པ་ཏེ། འདི་ཉིད་ཡང་བསྟན་པར་བུ་བའི་ཕྱིར། ཇི་ལྟར་ཞེས་བུ་བ་ལ་སོགས་པ་སྤྱི་པ་ཏེ།
 ཅུང་ཟད་མཐོང་བ་ཞེས་བུ་བ་ནི་རྩ་ལ་མཐོང་བ་སྟེ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་མ་ཡིན་པ་ཞེས་བུ་བའི་ཐ་
 ཆིག་གོ། ། དངོས་དེས་ཤེས་པ་བསྐྱེད་པ་ཞེས་བུ་བ་ནི་རྩོམ་པ་ལ་སོགས་པའི་དངོས་པོ་དེའི་ཤེས་པ་ཉམས་
 སུ་སྤྱང་བ་ནི་དངོས་པོ་དེའི་ཉམས་སུ་སྤྱང་བའི་ཤེས་པ་ལོ། ། དེ་ལས་སྤྱི་པ་འགྱུར་བའི་ཆིག་གང་ལ་
 ཡོད་པ་དེ་ལ་དེ་སྤྱི་པ་ཅས་བྱའོ། ། མ་ཡིན་མིན་ཞེས་བུ་བ་ནི་དགག་པ་གཉིས་ཀྱིས་དངོས་པོའི་དེའི་ཤེས་
 པ་སྤྱི་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། ། དེ་ལྟར་ཞེས་བུ་བ་ནི་དངོས་པོ་དེའི་ཤེས་པ་སྤྱི་པ་ཉིད་ཀྱིས་

དེ་ཡང་ཆད་མ་ཡིན་ནོ། །གལ་ཏེ་དེ་ལྟར་ན་མཐོང་བའི་ཆོག་ལས་ཐམས་ཅད་མཐུན་པའི་གསུང་ལས་
 བྱུང་པར་ཅི་ཞིག་ཡོད་ཅེ་ན། རྒྱུ་དབྱེ་བས་ཐ་དད་དོ། །ཞེས་སྒྲུས་སོ། །འདི་ཉིད་གསལ་པར་བྱེད་པ་
 བློ། །དངོས་པོ་མ་ལུས་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྟེ། འདི་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སངས་རྒྱུ་གྱི་གསུང་གི་འོ་དེའི་
 ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཕྱོགས་གཅིག་ཤེས་པའི་ཆོག་ལོ། །འོན་ཏེ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པས་གཞན་དག་ལྟ་ན་ཀ་
 བྱེད་དེ། གང་གི་ཕྱིར་ལྟམ་པར་རྟོག་པ་མེད་པར་བཞོད་པར་འདོད་པ་བྲིད་པས་ཡིན་ཏེ་དེ་ནི་ལྟམ་པར་
 རྟོག་པའི་བྱུང་པར་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་བས་ན་འདི་ལ་ལྟམ་པར་རྟོག་པ་ཉིད་ཀྱིས་བྱུང་པ་ན་དེ་མེད་
 པར་རི་ལྟར་གནས་པ་ཉེ་བར་འགྱུར་ཏེ། ཤིང་མེད་པར་ནི་ཤིང་གི་པ་བྲིད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཐམས་ཅད་
 མཐུན་པ་ལ་ལྟམ་པར་རྟོག་པ་བྲིད་པ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ་དེ་ནི་ཉོན་མོངས་པ་ལ་སོགས་པ་སྐྱིབ་པ་མ་ལུས་
 པ་སྤངས་པ་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ལ། ལྟམ་པར་རྟོག་པ་ཡང་རང་བཞིན་གྱིས་འཁྲུལ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་
 ཐམས་ཅད་མཐུན་པ་ལ་མངོན་དུ་འགྱུར་ན་འཁྲུལ་བར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། དེ་མེན་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་
 པས་ལེན་འདེབས་པར་བྱེད་དེ། ལྟམ་པར་རྟོག་པ་ནི་ལྟམ་པ་གཉིས་ཏེ། ཀྱན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་དང་
 རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་ཡིད་ཀྱི་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་དང་། མ་ཆགས་པ་ལ་སོགས་པ་དང་མཚུངས་པར་ལྟ་
 པའི་ཀྱན་ནས་བསྤངས་པས་དགེ་བའོ། །དེ་ལ་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་ཉོན་མོངས་པ་ལ་
 སོགས་པའི་སྐྱིབ་པ་སྤང་བ་ལ་མེད་པ་ཉིད་དེ་རྒྱ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དགེ་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་སྐྱིབ་པ་
 སྤངས་པ་ལ་ཡང་མི་འགལ་པའི་ཕྱིར། དེས་བཅོམ་ལྟན་འདས་ནམས་ནི་ཐུགས་རྗེ་གོམས་པ་ལས་
 འདུག་པ་འགོ་བ་ཐམས་ཅད་ལ་ཕན་པ་བྱེད་པའི་ངོ་སོ་དགེ་བ་དང་བཅས་པའི་ལྟམ་པར་རྟོག་པའི་
 མངོན་དུ་ཕྱོགས་པར་འགྱུར་བ་ནི་སུ་ཞིག་ལྟོག་པར་བྱེད་པ་འདི་སྒྲུལ་དུ་ལྟམ་པར་རྟོག་པ་ཐམས་ཅད་
 ནི་རང་བཞིན་གྱིས་རང་གི་སྤང་བ་དོན་མེད་པ་ལས་དོན་དུ་མངོན་པར་ཞེན་ནས་འདུག་པས་འཁྲུལ་
 བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཤེས་བྱའི་སྐྱིབ་པ་སྤངས་པ་ལ་མངོན་དུ་འགྱུར་བ་འགལ་བ་ཡིན་ནོ་སྒྲུལ་དུ་སེམས་
 པའི་དོགས་པ་བསུ་ནས། དེ་ཡིས་ལྟམ་པར་རྟོག་པ་དེ། ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྟོས་ཏེ། གལ་ཏེ་ཡུལ་
 མེད་པའི་ལྟམ་པར་རྟོག་པ་དེ་ཡུལ་དང་ལྟན་པ་ཉིད་དུ་འཛིན་པར་བྱེད་ན་དེའི་ཆེ་འཁྲུལ་བར་འགྱུར་

ན་གང་གི་ཕྱིར་སྐྱུ་མ་མཁན་པོ་འདིས་ཤེས་པ་དེ་ཡུལ་མེད་པ་ཉིད་ཏུ་མཁྱེན་པའི་ཕྱིར་དེ་ལྟར་འབྱུལ་
 བར་འགྱུར། དེ་ལྟ་བུ་སོགས་བརྗོད་པ་ནི། ། དེད་པའི་ནོར་ཅན་རྣམས་ལ་མཛེས། ། ཞེས་གང་སྐྱུ་མ་པ་དེ་
 ལ། དེ་ལྟ་བུ་སོགས་བརྗོད་པ་ནི། ། ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྒྲོས་ཏེ། ཅི་སྟེ་འདི་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པར་
 གང་འགྱུར་བ་སྐྱབས་སུ་བབ་པ་ཡང་གང་ཡིན་ཞེ་ན། དེ་བཞིན་དོན་རྣམས་ཀྱིས་བྱབ་པར། ། ཞེས་བྱ་
 བ་ལ་སོགས་པ་སྒྲོས་ཏེ། དེ་ཡང་བདག་གིས་ཐལ་བར་སྐྱབས་པར་བྱེད་པར་སྐྱུ་མ་པ་ཡིན་གྱི་རང་གི་རྒྱུད་
 ཀྱིས་ནི་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་དེ་ལྟར་རང་གི་ཆོག་ཉིད་ཀྱི་བརྗོད་པ་ཡིན་ནོ་སྐྱུ་མ་ཏུ་སེམས་ན། ཐལ་བ་
 སྐྱབས་པ་ཉིད་རེ་ཞིག་འདིའི་སྐྱབས་སུ་ཡང་བབ་པ་ཉིད་ཏུ་སྐྱབས་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་དེ་ལ་སྒོ་བཟང་
 རྣམས་ཀྱིས་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྒྲོས་ཏེ། དོན་ཐམས་ཅད་ལ་གཟིགས་པར་འབྱུག་པ་ཉི་བར་སྟོན་པ་
 ལ་རུས་པར་མི་འགྱུར་རོ་ཞེས། བྱེད་ཀྱི་སྐྱུ་མ་པ་གང་ཡིན་པ་འདི་ལ་རེ་ཞིག་བྱེད་ཉིད་ལ་དྲི་བར་བྱ་སྟེ།
 ཉི་བར་བསྟན་པ་ལ་དེའི་རུས་པ་མེད་པར་འགྱུར་རོ། ། དེ་ལས་འདིར་སྟོན་ཅིར་འགྱུར་ཞེས་དེ་ལྟར་
 དྲིས་པ་ན་གཞན་དག་རང་ཉིད་ལ་གསལ་པར་བྱེད་པ་ནི་དེས་ན་ལུང་ཏུ་མི་འགྱུར་ཞེས་བྱ་བ་ལ་
 སོགས་པ་ལོ། ། འདིར་ཡང་བརྗོད་པ་དེ་ལྟར་དེ་ལུང་མེད་པར་འགྱུར་མོད་འདིར་འགལ་བ་ཅི་ཡོད། གང་
 གིས་མཐོང་བ་དང་འགལ་བར་འགྱུར་བ་བྱེད་ཅག་གིས་འདི་གསུང་པ་དམིགས་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །
 ཞེས་དྲིས་པས་བྱེད་ཀྱི་ཤུགས་ཀྱིས་སོ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་བརྗོད་པར་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། ། གང་གིས་རང་ཉིད་
 ཀྱིས་ལུང་དེས་བྱས་པ་ཉིད་ཏུ་དམིགས་ནས་དེའི་སྐྱབས་པ་ཉིད་སྐྱབས་པར་བྱེད་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། ། འོ་ན་
 ཅི་ཞེ་ན། བྱེད་ཅག་ཁོ་ནས་ལུང་དེ་བྱས་པ་ཉིད་ཏུ་འདོད་པ་ཡིན་ནོ། ། དེ་ཡང་གལ་ཏེ་དེ་སྐྱབས་པ་ཉིད་
 ཏུ་མི་འདོད་ན། བྱེད་ཅག་གིས་འདོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ་དེ་ལྟར་བས་ན་ལུང་དེ་བྱས་པ་ཉིད་ཏུ་འདོད་པ་
 རྣམས་ཀྱིས་གདོན་མི་ཟ་བར་སྐྱབས་པ་ཉིད་འདོད་པར་བྱའོ་ཞེས་དེ་ལྟ་བུའི་མི་འདོད་པའི་ཐོག་ཏུ་
 གཏོང་བའི་ཐལ་བ་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། ། དེ་ལྟ་མ་སྐྱབས་པ་ཉིད་བསྐྱབས་ནས། ད་ནི་སྐྱབས་ཀྱི་དོན་རྗེས་སུ་
 མཐུན་པ་མ་བརྗོད་པ་ཉིད་ཏུ་སྐྱུ་མ་པའི་ཕྱིར་གལ་ཏེ་དེ་དེ་འདྲའི་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྒྲོས་ཏེ། གང་
 ཁོ་ན་གཞན་གྱིས་ལུང་ཙམ་ཁས་ལེན་པ་དེ་ཁོ་ན་ཐལ་བར་སྐྱབས་པར་བྱེད་པས་བརྗོད་པ་ཡིན་ན་ཞེས་

ཚད་མའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་བསྐྱུས་པའི་དཀའ་འགྲེལ།

བྱ་བར་རིགས་པ་ཡིན་ནོ། ། དེ་ལ་གལ་ཏེ་གཞན་གྱིས་སྤྲོ་བ་ལོ་ཉིད་དང་ལྡན་པས་ལུང་དེ་བྱས་པ་ཉིད་
དུ་འདོད་པར་གྱུར་པ་དེའི་ཆེ་སྤྲོ་བ་ལོ་མེད་པའི་བྱིར་ལུང་དེས་མ་བྱས་པ་ཉིད་དུ་ཐལ་བར་གྱུར་ན།
གང་གི་བྱིར་བདག་པོ་ཡིན་པ་ཙམ་གྱིས་འདི་ལུང་དེ་བྱེད་པ་བོར་ཁས་ལེན་པར་མི་སྤྲོ་བ་ཉིད་ལས་
ཁས་ལེན་པར་ནི་མ་ཡིན་ནོ། ། དེ་བས་ན་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ལུང་ཁས་བྲལ་པས་ན་སྤྲོ་བ་ཉིད་དུ་འགྱུར་བ་
གང་ཡིན་པ་དེ་ཁྱེད་ཅག་གིས་ཐལ་བར་འགྱུར་པའི་དོན་མི་ཤེས་ནས་བཟོད་པ་ཡིན་ནོ། ། གང་ཡང་།
ཅིག་པ་སོགས་ལས་འབྱུང་བའི་ཆོག་ ། ཡིད་ཆེས་པ་ཡིས་བསྟན་མི་འགྱུར། ཞེས་གང་སྤྲོ་བ་པ་དེ་ལ།
ཅིག་པ་སོགས་ལས་འབྱུང་བའི་ཆོག་ ། ཅས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྤྲོ་བ་ཉིད་ ། གལ་ཏེ་དེ་དག་གིས་ཉེ་བར་
བསྟན་པ་དེའི་དབང་གིས་འཇུག་པར་འགྱུར་བ་དེའི་ཆེ་ཡིད་ཆེས་བས་ཉེ་བར་བསྟན་པ་ཉིད་དུ་མི་
འགྱུར་ན། གང་གི་ཆེ་དེའི་དབང་གིས་དེ་དག་འཇུག་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཁས་ལེན་པར་བྱེད་པ་དེའི་ཆེ་
ཅིའི་བྱིར་དེ་དག་ཉེ་བར་བསྟན་པ་ཉིད་དུ་མི་འགྱུར། གང་ཡང་། འདི་དག་གིས་བསྐྱེད་པ་སྤྲོ་བ་ཉིད་
དག་ལ་ཡིད་ཆེས་མི་འགྱུར་ཞེས་སྤྲོ་བ་པ་དེ་ལ། དག་ཀྱལ་དང་ནི་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྤྲོ་བ་ཉིད་ ། གལ་
ཏེ་སྤྲོ་བ་པ་དང་། སྤྲོ་བ་པ་དང་། འཆོ་བ་དང་། བཟོད་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་པ་ལ་བཟོད་པ་ལ་སོགས་པ་བྱ་བ་
ཉིད་དུ་དེར་བསྟན་པར་གྱུར་ན་དེའི་ཆེ་ཆེད་མོ་ལ་སོགས་པ་ལ་མངོན་པར་དཀའ་བ་དང་ཤ་ལ་སོགས་
པའི་བྱ་བ་དམིགས་པའི་བྱིར་དེ་དག་གིས་དེ་ནམས་སྤྲོ་བ་པ། སྤྲོ་བ་པ་ལ་སོགས་པ་བྱས་པ་ཉིད་ཀྱི་སའི་
ལས་དུ་འཇུག་པར་འགྱུར་ན་དེ་ལྟ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། ། གང་གི་བྱིར་ཚད་མ་དང་མི་འགལ་ཞིང་ཕན་ཚུན་
གཞོད་པ་མེད་པ་དང་འཕགས་པའི་སྤྲོ་བ་དང་མཐུན་པར་སྤྲོ་བ་པ་ལ་སོགས་པའི་ཡོན་ཏན་ལ་སྤྲོ་
བར་བྱེད་པ་ཅན་མཐོ་རིས་དང་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་འབྲས་བྱ་སྤྲོ་བ་པར་བྱེད་པ་འདི་བཙམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་
གསུངས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ནི་བསྐྱེད་པ་ཐོབ་ཐོབ་ལྟ་ཏེ། ། དེའི་བྱིར་དུ་སྤྲོ་བ་པ་འདི་འདྲ་བ་ཆེད་མོའི་ཆུ་
ཅན་དང་ཤ་བ་ལ་སོགས་པ་སྤྲོ་བ་པར་འགྱུར། གལ་ཏེ་དེ་ལྟ་བུར་གྱུར་པའི་གསུང་མཛད་པ་བོ་ནམས་ལ་
ཁྱེད་ཅག་ཤ་བ་ཞེས་མི་བྱེད་ན་བྱ་བ་ལ་རག་སྤེལ་མི་བྱས་པ་ནི་དངོས་པོའི་རང་བཞིན་ཉམས་པར་མི་
འགྱུར་གྱི། འོན་ཀྱང་ཁྱེད་ཀྱིས་བྱེད་པར་ཅན་གྱི་བཙམ་ལྡན་འདས་ལ་དམན་པའི་ཐ་སྤྲོད་བྱེད་པ་ན་

ཡང་དམ་པ་རྣམས་ཀྱིས་སྤྲོད་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཕྱི་དོན་རྟོ། ། ཡན་ལག་གི་དོན་བརྟུན་པར་
བྱ་སྟེ། དག་ཀྱལ་ནི་སྤྱུ་ལ་སོགས་པ་ཉི་པར་སྟོན་པའོ། ། འཆོ་བ་ནི་སྟོན་ཆགས་གསོད་པའོ། ། སྤྲོད་པའི་
དོན་ནི་འདོད་པ་ལོག་པར་སྤྲོད་པ་ལ་སོགས་པའོ། ། ཚད་མ་གཉིས་ཀྱིས་མི་སྤྱུ་བ། ། ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཚད་
མ་གཉིས་ཉི། མངོན་སུམ་དང་རྗེས་སུ་དཔག་པ་དག་གིས་མི་སྤྱུ་བ་སྟེ་དང་མི་འགལ་བའི་དོན་དེ་ལ་
ཡོད་པས་དེ་ལ་དེ་སྤྲོད་ཅེས་བྱའོ། ། འདོད་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ངེས་པའོ། ། དེ་ཡི་ཡུལ་ཅན་མ་ལུས་ལ། །
ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཚད་མ་གཉིས་ཀྱིས་ཡུལ་ལ་སྟེ་ཚད་མ་གཉིས་ཀྱིས་མི་སྤྱུ་ཞེས་བྱ་བ་དང་འབྲེལ་རྟོ། ། དམ་
པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཐོག་མ་དང་། བར་དང་། ཐ་མར་དགེ་བ་ཆངས་པར་སྤྲོད་པའོ། ། བག་ལ་
ཉལ་ཆོགས་ཐམས་ཅད་ནི་མཐོང་བ་དང་བསྟོན་པས་སྤང་བའི་ཉོན་མོངས་པའི་ཆོགས་རྣམས་སོ། ། དེ་
ཡང་མཚན་ཉིད་ཀྱན་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བྱ་བ་ནི། རྟོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་གནས་པའི་
ཕྱིར་ཉི། རི་སྐད་དུ། ཤེས་པར་བྱ་བ་ཤེས་པ་དང་། ། བསྟོན་པར་བྱ་བ་བསྟོན་པ་དང་། ། སྤང་བར་བྱ་བ་
སྤངས་པ་ཡིས། ། དེས་ན་སངས་རྒྱས་ཞེས་བརྟུན་དོ། ། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟ་བུའོ། ། གང་གིས་བ་ལང་
གསོད་པ་ལ་སོགས་པ་དང་། བགོད་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་པ་ལ་འགྲོ་བ་ལ་སོགས་པའི་སྤྲོད་པ་གསལ་པར་
བྱེད་པའི་ཕྱིར་རིག་བྱེད་ཁོན་ཅེད་མོའི་ངང་ཚུལ་ཅན་དང་ཤ་ཟ་ལ་སོགས་པས་བྱས་པ་སྤྲོད་པ་ཉིད་དུ་
རིགས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བསྟན་པའི་ཕྱིར། གང་གི་ཆོག་གིས་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྟོས་ཉི། སྤང་རོ་
ཞེས་བྱ་བ་ནི་གཡོན་ཅན་ནོ། ། གང་ཡང་། དག་དང་མ་དག་ཅེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྟོས་ཉི། གལ་ཏེ་
ཡང་དངོས་པོ་འགའ་ཞིག་པན་ཚུན་དུ་གསལ་བ་དེ་ལྟ་ན་ཡང་དེ་དག་རིགས་པ་དང་སྟེ་ཤེས་པ་དང་
ལྟན་ཅིག་མི་འགལ་བ་ཁོན་སྟེ། ཅིག་ཅར་ཤེས་པ་གཅིག་གིས་ཀྱང་འགལ་བའི་དོན་དུ་མི་འདྲིན་པར་
དམིགས་པའི་ཕྱིར་རོ། ། འདི་ཉིད་གསལ་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་པན་ཚུན་སྤངས་ཉི་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་
སྟོས་ཉི། དངོས་པོ་རྣམས་ཀྱི་འགལ་བ་ནི་གཉིས་ཉི་པན་ཚུན་སྤངས་ཉི། གནས་པའི་མཚན་ཉིད་དང་
ལྟན་ཅིག་མི་གནས་པའོ། ། དེ་ལ་པན་ཚུན་སྤངས་ཉི་གནས་པའི་མཚན་ཉིད་གང་དག་ཡིན་པ་དེ་དག་
ནི་གཅིག་ཉིད་དུ་འགལ་ལ། གང་ཡང་། ལྟན་ཅིག་མི་གནས་པ་དེ་དག་ནི་ཡུལ་གཅིག་དུ་གནས་པར་

ཚད་མའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་བསྟུན་པའི་དཀའ་འགྲེལ།

འགལ་བ་ཡིན་ནོ། ། འདི་དག་གཅིག་ཉིད་དམ་ལུལ་གཅིག་ཉིད་དུ་འགལ་བར་འགྱུར་བ་མ་ཡིན་ནོ། །
དེས་ན་འདི་དག་ཤེས་པ་གཅིག་ལ་སྤང་བ་ཉིད་འགལ་བ་མ་ཡིན་ནོ། ། འགལ་བ་རྣམས་ཀྱི་ཤེས་པ་
གཅིག་ལ་གནས་པར་མ་མཐོང་སྟེ། དཔེར་ན་མིག་གི་རྣམ་པར་ཤེས་པས་སྐྱེ་བྱེད་སྤྲེལ་ཏེ་གནས་
པའི་མཚན་ཉིད་ཅན་གྱི་གཙང་བ་དང་མི་གཙང་བ་དག་དང་། ལྷན་ཅིག་མི་གནས་པའི་སྤྱུལ་དང་མ་
བྱ་དག་ཅིག་ཙམ་འཛིན་པ་ལྟ་བུའོ། ། སོགས་པའི་སྤྲེལ་ནི་གི་བ་མ་དང་ཉི་མ་ལ་སོགས་པ་གཞུང་དོ། །
འོ་ན་གལ་ཏེ་འགལ་བ་རྣམས་ཀྱང་། ཤེས་པ་གཅིག་ལ་གནས་པར་མི་འགལ་བ་དེ་ལྟ་ན་ཡང་། བདེ་བ་
དང་སྤྱག་བསྤུལ་དག་ལ་ཆགས་པ་དང་སྤང་བ་དག་ཀྱང་ཤེས་པ་གཅིག་ལ་སྤང་བར་འགྱུར་རོ་ཞེས་
དོགས་པ་ལ། བདེ་སྤྱག་ལ་སོགས་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྤྲོས་སོ། ། དེ་ཤེས་བྱ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་བདེ་བ་ལ་
སོགས་པ་རྣམས་ཅིག་ཙམ་མི་རིགས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི། རྒྱ་མེད་པས་མི་སྟེ་བའི་ཕྱིར་བདེ་བ་ལ་
སོགས་པ་རྣམས་མེད་པའི་ཕྱིར་ཡིན་གྱི། འགལ་བའི་ཕྱིར་ནི་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས། དེ་ལྟར་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ་
རྟོགས་པར་བྱའོ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ། ། ཇི་སྐད་དུ་རྒྱ་མཚང་བ་མེད་པ་ཉིད་རྒྱ་ཡིན་གྱི་སྐྱེ་བྱེད་
འགལ་བ་ནི་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་དེ་ལྟར་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། ། གང་དག་དོན་དམ་པར་འགལ་གྱི་དག་པ་
དང་། མ་དག་པ་ལ་སོགས་པ་བཞིན་དུ་བདགས་པ་ཡིན་པ་དེ་དག་ཀྱང་ཤེས་པ་གཅིག་པ་ལ་སྤང་བ་
ཡོད་དེ་ཞེས་སྟོན་པ་ནི། སྡོད་པར་སྡོད་པའི་སྤྱུལ་དང་རང་བཞིན་གྱི་བྱག་གིས་
འགལ་ཞེས་འབྲེལ་ཏོ། ། དེ་ལ་ལུལ་གྱི་བྱེ་བྱག་ནི་དེ་དང་དེ་མ་ཡིན་པའི་ལུལ་ཉིད་དོ། ། རང་བཞིན་གྱི་
བྱེ་བྱག་ནི་སྡོན་པོ་དང་སེར་པོ་ལ་སོགས་པའི་རང་བཞིན་ནམ། ཡང་ན་སྡོན་པོ་དང་སེར་པོ་ལ་སོགས་
པའི་ཉེ་བར་ལེན་པའི་རྒྱ་ཉིད་དོ། ། གང་ཡང་བྱུང་དང་འབྱུང་བར་འགྱུར། ། ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་
སྤྲོས་པ་དེ་ལ། མཐུན་པའི་སྐད་ཅིག་གཅིག་གིས་ནི། ། ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྤྲོས་ཏེ། འདི་རང་གི་
བདེ་བ་ཁ་ཅིག་ཁོ་ན་རྣམ་པར་ཤེས་པ་སྤྲེལ་བའི་ལུགས་གསལ་བར་བྱེད་ཅིས་ནས་ཚོད་པར་བྱེད་དེ།
གལ་ཏེ་ཤེས་པ་མཚན་ཉིད་གཅིག་གིས་ཤེས་བྱའི་དགྱིལ་འཁོར་མ་ལུས་པ་ལ་བྱབ་པ་དེའི་ཆེ་དངོས་པོ་
རྣམས་རིས་སུ་བཅད་པའི་ཕྱིར་མཐའ་མེད་པར་ཁས་བླངས་པ་ལ་གཞོད་པར་འགྱུར་ཏེ། འདི་ལྟར་ཤེས་

པ་གཅིག་ལ་སྒྲུང་བའི་དངོས་པོ་ལས་གཞན་པའི་དངོས་པོ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་དེ་ལྟར་ཡོངས་སུ་
གཅོད་པ་ན་རི་ལྟར་མཐའ་དང་ལྡན་པར་མི་འགྱུར། ཤེས་པ་གཅིག་ལ་སྒྲུང་བ་ལས། ། གཞན་པའི་
དངོས་པོ་ཅུང་ཟད་མེད། ། འདི་ཞེས་སྒྲུམ་དུ་རྣམས་ཤེས་པས། ། རི་ལྟར་ཁྱོད་ལ་མཐའ་ལྡན་མིན། ། ཞེས་
ཀྱང་བཤད་དོ། ། དེ་ལྟ་ཡིན་དང་རིམ་ཅན་གྱི་ཚྭ་གས་ཀྱིས་ཉེས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་ཅིག་ཅར་པའི་
ཚྭ་གས་ལ་ཡང་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། དེ་ནི་སྒྲིང་བོ་མེད་དེ་གལ་ཏེ་རེ་ཞིག་ཤེས་པ་རྣམས་པ་མེད་པར་སྒྲུབ་པའི་
ལུགས་ལ་བརྟེན་ནས་ཚྭ་པར་བྱེད་ན་དེའི་ཆེ་མཐས་ཅད་འབྲེལ་བ་མེད་པ་ཡིན་ཏེ། འདི་ལྟར་དངོས་
པོའི་ལུས་ཅུང་ཟད་རི་སྒྲིད་ཡོད་པ་ཉམས་སུ་སྒྱུར་བ་དེ་མཐས་ཅད་ནི་ཡོད་པ་ཅམ་གྱི་མཐས་ཅད་
མཁྱེན་པའི་ཐུགས་ཀྱིས་ཡོངས་སུ་གཅོད་པའི་ཕྱིར་དེ་ལ་བྱབ་པོ་ཞེས་བཞུག་པ་ཡིན་ནོ། ། འོན་ཏེ་
གཞན་གྱི་བུམ་པ་ལ་སོགས་ནི་ཡུལ་གྱི་མཐའ་ཉིད་དུ་བྱབ་པ་མ་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན། གང་དག་གིས་དེ་དག་
ཤེས་པ་གཅིག་གིས་ཡོངས་སུ་བཅད་པའི་དབང་གིས་མཐའ་མེད་པ་ཉིད་ཀྱིས་རང་བཞིན་ཉམས་པར་
འགྱུར་བ་ཤེས་པ་གཅིག་གིས་ཡོངས་སུ་བཅད་པ་ཞེས་བྱ་བ་དེ་ཅམ་གྱིས་དངོས་པོ་རྣམས་ཀྱི་བདག་
ཉིད་ཀྱི་རང་བཞིན་ཉམས་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། ། དེའི་སྒྲིབ་པོ་དང་ལེན་པོ་ལ་སོགས་པ་མང་པོ་རྣམས་ཅིག་
ཅར་རི་མོ་རྒྱང་པ་ལ་སོགས་པ་ལ་ཤེས་པ་གཅིག་གིས་ངེས་པ་ན་རང་བཞིན་དུ་མ་ཉིད་སྒྲིང་བར་བྱེད་
པའམ་པན་ཚུན་རྗེས་སུ་འཇུག་པ་ཡང་ཡིན་གྱི། འོན་ཀྱང་དེ་དག་ཉིད་རི་ལྟར་ཡོད་པ་དེ་ཁོ་ན་ལྟར་
ཤེས་པ་ཡིན་གྱི་གཞན་གྱི་ནི་མ་ཡིན་ནོ། ། དེ་བཞིན་དུ་སེམས་ཅན་དང་སྣོད་ཀྱི་འཛིག་རྟེན་ཡང་རི་
ལྟར་ཡོད་པ་ཉམས་སུ་སྒྱུར་བ་དེ་ཁོ་ན་ལྟར་མཐས་ཅད་མཁྱེན་པའི་ཐུགས་ཀྱིས་འཛིན་པར་བྱེད་པ་
ཡིན་ནོ། ། འདི་ལྟར་དེ་འཛིན་པ་ཡིན་ཏེ། ཐུགས་དང་ཐུགས་མཆོམས་སུ་མཐའ་མེད་པར་སེམས་ཅན་
ལ་སོགས་པའི་འཛིག་རྟེན་གནས་པའི་ཕྱིར་དེ་མཐའ་མེད་པ་ཉིད་དུ་འཛིན་གྱི། མཐའ་དང་ལྡན་པ་
ཉིད་དུ་ནི་མ་ཡིན་པས་གང་ལས་མཐའ་དང་ལྡན་པ་ཉིད་དུ་འགྱུར། འདི་སྒྲུམ་དུ་མཐའ་དག་འཛིན་
པར་ཁས་ལེན་པ་ནི་རི་ལྟར་མཐའ་འཛིན་པར་མི་འགྱུར་སྒྲུམ་དུ་སེམས་ན་དེ་ནི་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ།
གང་དུ་མཐའ་དག་འཛིན་པ་དེར་གདོན་མི་ཟ་བར་མཐའ་འཛིན་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ལ་འབྲེལ་

ཚད་མའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་བསྐྱུས་པའི་དཀའ་འགྲེལ།

བ་ཅི་ཞིག་ཡོད། འདི་ལྟར་དངོས་པོ་གང་དག་ཇི་སྟེད་ཅིག་ཡོད་པ་དེ་དག་གི་ནང་ནས་གཅིག་ཀྱང་
ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཡི་ཤེས་ཀྱིས་མི་མཁྱེན་པའི་རང་བཞིན་ཡོད་པ་ཉམས་སུ་ཁྱུང་བ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ།
འོན་ཀྱང་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་ཐུགས་ཀྱིས་མཁྱེན་པའི་རང་བཞིན་ཉིད་ཁོ་ནར་སྟེ་ཞིང་འཇིག་པ་
ཡིན་ཏེ། གཅིག་ཀྱང་ཡོངས་སུ་བཏང་བ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ནི། མཐའ་དག་འཇིན་པའི་དོན་
ཡིན་ལ། དེ་དག་ཤེས་པ་གཅིག་གིས་བྱས་པ་ཡང་འདི་ཉིད་ཡིན་ནོ། དེ་ལྟར་མ་ཡིན་ན་མཐའ་དང་
ལྷན་པ་ཉིད་དུ་ཐལ་པར་འགྱུར་དུ་འོང་པས་དེ་དག་མཐའ་དག་གི་སྒྲིབ་བཅོམ་པར་བྱ་བ་ཉིད་དུ་ཡང་
བཅོམ་པར་མི་བྱ་སྟེ་དེས་ན་འདི་ནི་གྱི་ནུ། གང་ཡང་། ཤེས་པ་གཅིག་ལ་སྒྲུང་བའི་དངོས་པོ་ལས་
གཞན་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་དེ་ལྟར་ཡོངས་སུ་གཅོད་པའི་ཕྱིར་ཇི་ལྟར་མཐའ་དང་ལྷན་པར་མི་
འགྱུར་ཞེས་སྒྲུས་པ་ཡང་ཡང་དག་པ་མ་ཡིན་ཏེ། འདི་ལྟར་ཤེས་པ་ནམ་པ་མེད་པར་སྒྲུབ་པའི་ཚུགས་ལ་
ཤེས་པའི་བདག་ཉིད་ལ་དངོས་པོ་སྒྲུང་བ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། འོན་ཏེ་ཡོད་པ་ཅམ་གྱིས་དེས་དེ་དག་
རིག་པར་འགྱུར་བ་ཡིན་ནོ། ། གང་གིས་ཤེས་པར་བྱ་བ་ཉིད་ཀྱིས་དེ་དག་མཐའ་དང་ལྷན་པར་འགྱུར་
བ་དངོས་པོ་ནམས་ཡོངས་སུ་མ་བཅད་པའི་རང་བཞིན་ཉིད་ཀྱིས་མཐའ་ཡས་པ་ཉིད་དུ་ཁས་ལེན་པ་
ནི་མ་ཡིན་ནོ། ། འོན་ཀྱང་ཡུལ་བྱས་པ་དང་ལྷན་ཞིང་མཐའ་ཡས་པ་ཉིད་ཀྱི་སྟོང་གི་འཇིག་རྟེན་མཐའ་
ཡས་ཤིང་སེམས་ཅན་གྱི་འཇིག་རྟེན་གངས་མཐའ་ཡས་པ་ཉིད་ཀྱི་ལོ། ། གང་གིས་གཟུང་བར་བྱ་བ་མ་
ཡིན་པ་ཉིད་དུ་གྱུར་པ་ཡུལ་འཇིན་པ་ལ་སོགས་པ་མཐའ་མེད་པ་ཉིད་ཡིན་པ་ན་འགའ་ཡང་གཟུང་
པར་བྱ་བ་ཉིད་དུ་འགའ་བ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། ། གལ་ཏེ་མཐའ་ཡས་པ་དང་ལྷན་པ་ཉིད་དུ་མི་འཇིན་ན་དེ་
ཇི་ལྟར་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པར་འགྱུར་ཞེ་ན། དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར། དེ་གང་ཁོ་ནའི་ཕྱིར་འདི་མཐའ་དང་
ལྷན་པ་ཉིད་དུ་མི་འཇིན་པ་དེ་ཁོ་ནའི་ཕྱིར་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཡིན་གྱི་དེ་ལྟར་མ་ཡིན་ན་མཐའ་མེད་
པའི་དངོས་པོ་མཐའ་དང་ལྷན་པ་ཉིད་དུ་འཇིན་པ་ནི་འབྲུལ་པར་འགྱུར་རོ། ། འདི་ལྟར་གང་ཡོད་པ་
དེ་ནི་ཡོད་པ་ཉིད་དུ་འཇིན་ལ། གང་མེད་པ་དེ་མེད་པ་ཉིད་དུ་འཇིན་པ་ནི་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཞེས་
བྱ་ལ། སེམས་ཅན་དང་སྟོང་གི་འཇིག་རྟེན་ལ་ཡང་མཐའ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། གང་གི་ཕྱིར་ཐམས་ཅད་

མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་མཐའ་དང་ལྡན་པས་བྱས་པའི་མེད་པ་ལ་མེད་པ་ཉིད་དུ་འཛིན་ལ་ཡོད་པ་ཡང་
 ཡོད་པ་ཉིད་དུ་གཟིགས་པ་ལས་ཇི་ལྟར་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་མ་ཡིན་པ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་སྒྲུལ་དུ་ནམ་
 པ་མེད་པའི་ཚྭ་གས་ལ་ཡུལ་འཛིན་པ་མི་འཐད་དེ། དེ་ནི་ཐམས་ཅད་ལ་བྱད་པར་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་།
 དེ་ལས་སོ་སོ་ལ་ནམ་པར་གཞག་པ་མི་འཐད་པའི་ཕྱིར་རོ། དེ་ནི་ནམ་པ་མེད་པའི་ཚྭ་གས་དགོད་པར་
 མི་བྱ་བ་ཁོ་ན་ཡིན་ཏེ། དེ་ནི་ནམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་སྐྱབ་ཕྱང་པའི་ཕྱིར་རོ་སྒྲུལ་དུ་བསམས་པ་ཡིན་ནོ་
 ཞེ་ན། དེ་ནི་ཡང་དག་པ་མ་ཡིན་ཏེ། གང་གི་ཕྱིར་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་ནི་ལས་སོ་སོར་ནམ་
 པར་འཛིག་པར་འདོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ནི་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་ལ་དམིགས་པའི་ཕྱིར་རོ། ། གང་གི་
 ཕྱིར་དེ་ནི་སྒྲིན་པོ་ཁོ་ན་རིག་པའམ་སེར་པོ་ཁོ་ན་རིག་པ་ནི་མ་ཡིན་གྱི། འོན་ཀྱང་ཐམས་ཅད་རིག་པ་
 ཡིན་ནོ། ། ཚུ་རོལ་མཐོང་བ་གང་གིས་ཤེས་པ་སོ་སོར་ངེས་པའི་དོན་གྱི་ཡུལ་ཅན་ཡིན་པ་དེ་ལ་ཤེས་པ་
 ནམ་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། ། ལས་ཐམས་ཅད་ལ་བྱད་པར་མེད་པའི་ཕྱིར་ལས་སོ་སོར་ནམ་པར་འཛིག་
 པ་མི་འཐད་པའི་སྒྲིན་བརྗོད་པ་ཡིན་ཏེ། འདི་ལྟར་སྒྲིན་པོ་རིག་པར་བྱེད་པ་ཡིན་གྱི་སེར་པོའི་ནི་མ་
 ཡིན་ནོ་ཞེས་ངེས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། སོ་སོའི་སྒྲེ་བོ་ཐམས་ཅད་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པར་ཐལ་བར་འགྱུར་
 བར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། ། ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ལ་ནི་དེ་འདོད་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་དེ་མི་འདོད་པའི་ཐོག་ཏུ་
 གཏོང་བ་ཅི་ཞིག་ཡོད། དེས་ན་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་གནས་སྐབས་ན་ནལ་འཕྱོར་གྱི་སྒྲོབས་ཀྱིས་
 ནམ་པ་མེད་པར་སྒྲེ་བ་འགལ་བ་མེད་པ་ཁོ་ན་འོ། ། གལ་ཏེ་སྤང་བར་བྱ་བ་དང་དོར་བར་བྱ་བའི་དངོས་
 པོ་ནམ་པར་བྱེ་ནས་ཡོངས་སུ་ཤེས་པར་མི་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན་མ་ཡིན་ནོ། ། ཅིག་ཅར་མཐའ་མེད་པའི་
 དངོས་པོ་སྤང་བ་ན་སྤང་བ་དང་དོར་བའི་དངོས་པོ་སྤང་བ་འགལ་བར་འགྱུར་རམ། མི་འགལ་ན་ཡང་
 གཞན་དང་ལྡན་ཅིག་སྤང་བའི་སྤང་བ་དང་དོར་བའི་དངོས་པོ་དེའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཉམས་པར་འགྱུར་བ་
 ཡིན་ནམ། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མི་ཉམས་ན་ཡང་ནམ་པར་བྱེ་སྒྲེ་སྤང་བར་མི་འགྱུར་བའམ། ནམ་པར་བྱེ་ནས་
 སྤང་བ་ན་ཡང་གལ་ཏེ་ཡོངས་སུ་གཅོད་པར་བྱེད་པ་ཇེས་ལ་ཐོབ་པ་དག་པ་འཛིག་ཏེན་པའི་ཤེས་པ་
 ནམ་པར་རྟོག་པའི་ཤེས་པ་སྒྲེ་བར་འགྱུར་ན་དེའི་ཆེ་དེ་ཐམས་ཅད་རྗོད་པར་འགྱུར་ན། གང་གི་ཕྱིར་

ཚད་མའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་བསྐྱུས་པའི་དགའ་འགྲེལ།

འགྲོ་བ་སྣ་ཚོགས་པ་སྤང་བ་ན་སྤང་བ་དང་དོར་བའི་དངོས་པོ་དེ་ཡང་སྤང་བར་མི་འགལ་ཞིང་། བདག་
ཉིད་ཀྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མི་ཉམས་ལ་རྣམ་པར་བྱེ་ནས་སྤང་ལ་བྱིས་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་
སྟོབས་ཀྱིས་བྱུང་བའི་དག་པ་འཛིན་ཉེན་པའི་རྟོག་པ་དང་བཅས་པའི་ཤེས་པ་ཡོངས་སུ་གཙོད་པར་
བྱེད་པའི་བྱིར་རི་ལྟར་དེ་ཡང་རྣམ་པར་བྱེ་ནས་མི་ཤེས་པ་ཞེས་བྱ། དེའི་བྱིར་རི་ལྟར་ཤེས་པ་རྣམ་པ་
མེད་པའི་ཚུགས་ལ་རེ་ཞིག་ལྷན་ཀ་འདི་མེད་དོ་ཞེས་བསྟན་ཟིན་ཏོ། ། ཅི་སྟེ་ཤེས་པ་རྣམ་པ་དང་བཅས་
པའི་ཚུགས་ལ་རྩོད་པར་བྱེད་ན་དེ་ལ་ཡང་འགལ་བ་མེད་པ་ཉིད་དེ། འདི་ལྟར་རི་ལྟར་མཐའ་མེད་པའི་
དངོས་པོ་མཐའ་མེད་པའི་རྣམ་པ་དང་ལྷན་པའི་བདག་ཉིད་ཏུ་ཡོད་པ་ཉམས་སུ་སྦྱང་བ་དེ་ཁོ་ན་ལྟར་
ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་ཐུགས་དེ་དཔག་ཏུ་མེད་པའི་དངོས་པོ་ལ་ཡོད་པའི་རྣམ་པ་འཛིན་པ་ཉིད་སྟེ་
བ་འགལ་བ་མེད་པ་ཉིད་དེ། ཤེས་པ་གཅིག་ལ་དངོས་པོ་ཏུ་མའི་རྣམ་པ་འཛིན་པར་སྟེ་བར་མི་འགལ་
བའི་བྱིར་རོ། ། གལ་ཏེ་ཡོད་པའི་རྣམ་པ་འཛིན་པ་གཅིག་ལ་རྣམ་པ་ཏུ་མ་ཉིད་འགལ་བ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན་
མ་ཡིན་ཏེ་རྣམ་པ་རྣམས་ནི་མི་བདེན་པའི་བྱིར་རོ། ། འོ་ན་གལ་ཏེ་གཅིག་ལ་རྣམ་པ་དོན་དམ་པ་བ་
རྣམས་ཡོད་པར་ལྟར་ན་དེའི་ཆེ་གཅིག་ལ་སྣ་ཚོགས་པ་ཉིད་འགལ་བར་འགྱུར་ན། གང་གི་བྱིར་རྣམ་
པ་རྣམས་ནི་ཡང་དག་པ་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་བ་ཁོ་ན་ཡིན་པར་འདོད་པ་ཡིན་ནོ། ། གལ་ཏེ་དེ་སྟོན་
འབྲུལ་བའི་ཤེས་པ་དང་ལྷན་པའི་བྱིར་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་འབྲུལ་བ་ཉིད་ཏུ་འགྱུར་ཞེ་ན་མ་ཡིན་ཏེ་
ཡང་དག་པ་རི་ལྟར་གནས་པས་ཡོངས་སུ་ཤེས་པས་ན་སྟོན་མེད་དོ། ། གང་གི་བྱིར་གལ་ཏེ་མི་བདེན་པ་
བདེན་པ་ཉིད་ཏུ་འཛིན་པར་བྱེད་ན་དེ་ནི་བདེན་པ་ཉིད་ཏུ་འགྱུར་ན། གང་གི་ཆེ་མི་བདེན་པའི་ངོ་
པོའི་རྣམ་པ་རྣམས་མི་བདེན་པ་ཉིད་ཏུ་མཁྱེན་པ་དེའི་ཆེ་རི་ལྟར་འབྲུལ་པར་འགྱུར། དོན་ལས་ཐ་དང་
པའི་ཤེས་པ་ལ་སྤང་བའི་རྣམ་པར་འཛིན་པ་ན་དོན་ལ་མཐོང་བ་ལ་སོགས་པའི་ཐ་སྟད་བྱེད་པས་ན་རི་
ལྟར་འབྲུལ་བར་མི་འགྱུར་ཞེ་ན་མ་ཡིན་ཏེ། ཡང་དག་པའི་ཐབས་མཁྱེན་པའི་བྱིར་རོ། ། གལ་ཏེ་འཛིན་
པར་བྱེད་པའི་ཐབས་སུ་རིགས་པ་སྤངས་ནས་གཙོ་བོ་མ་ཡིན་པས་དོན་འཛིན་པར་བྱེད་པ་དེའི་ཆེ་
འབྲུལ་པར་འགྱུར་རོ། ། གང་གི་བྱིར་ཤེས་པ་རྣམ་པ་དང་བཅས་པར་སྤྱོད་པའི་ཚུགས་ལ་ཤེས་པའི་བདག་
ཉིད་ཀྱི་རྣམ་པ་ཉམས་སུ་སྦྱང་བ་ལས་མ་གཏོགས་པ་གཞན་དོན་འཛིན་པའི་བྱ་བ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ན།

དེ་ནི་ལྷར་འདྲིན་པའི་ཐབས་སུ་རིགས་པའི་བྱ་བས་དོན་འདྲིན་པ་འབྱུང་བར་འགྱུར། དེ་བས་ན་ཤེས་
བྱ་བཞིན་དུ་ཤེས་པ་གཅིག་ཀྱང་མཐའ་མེད་པའི་དངོས་པོ་ལ་ཡོད་པའི་རྣམ་པ་འདྲིན་པ་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར་
དེས་མཐའ་མེད་པའི་དངོས་པོ་ལ་ཁྱད་པར་བཟོད་པ་ཡིན་ནོ། ། བདག་ཉིད་གང་གིས་ཤེས་པའི་བདག་
ཉིད་ལ་དངོས་པོ་རྣམས་གསལ་བ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་དེའི་རྗེས་ལ་ཐོབ་པའི་དབྱུང་པའི་སེམས་ཀྱིས་ཡོངས་
སུ་དབྱུང་པ་ཡིན་གྱི་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་སེམས་ལ་དངོས་པོ་རྣམས་གཞན་དུ་ཡོད་པའི་བྱེ་བྲག་
དང་ལྷན་པ་གསལ་བ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། ། འོ་ན་ཅི་ཞེ་ན། གང་ནི་སྟེང་ཅིག་ཡོད་པ་ཉིད་དུ་ཉམས་སུ་ཁྱོད་
བ་དེ་ཐམས་ཅད་སྒྲུང་བ་ཡིན་ཏེ། ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་བསྐྱེད་པ་ལ་དམིགས་པའི་ཁྱེན་གྱི་
ངོ་བོས་རྒྱས་པ་ཐོགས་པ་མེད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཡང་དོན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་
ཡུལ་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། ། དེ་བས་ན་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་གཞན་དུ་ཡོད་པའི་
དངོས་པོའི་རྣམ་པ་འདྲིན་པ་སྐྱེ་བ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྗེས་ལ་ཐོབ་པ་དག་འདིག་ཆེན་པའི་ཡེ་ཤེས་
རྣམ་པར་རྟོག་པ་ཡུལ་གྱི་མཐའ་དང་ལྷན་པར་འདྲིན་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཡོངས་སུ་མ་བཅད་པའི་ཕྱིར། ཇི་
ལྷར་འདི་ཙམ་ཞིག་གོ་སྟུམ་དུ་ཡོངས་སུ་གཅོད་པར་འགྱུར། གལ་ཏེ་སྒྲུང་བཞིན་པ་ལས་གཞན་མེད་དོ་
སྟུམ་པ་དེ་ལྟ་བུའི་རྟོག་པ་སྐྱེ་བ་དེ་ལྟ་ན་ཡང་མཐའ་དང་ལྷན་པ་ཉིད་དུ་ཐལ་བར་འགྱུར་བ་མ་ཡིན་ཏེ།
འདི་ལྷར་གལ་ཏེ་སྒྲུང་བཞིན་པ་ནི་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་སྤྱགས་རྟོག་པ་མེད་པ་ལ་མཐའ་དང་ལྷན་
པ་ཉིད་ཀྱིས་སྒྲུང་བ་ཡིན་ན་དེའི་ཆེ་རྗེས་ལ་ཐོབ་པའི་དབྱུང་པའི་ཤེས་པས་དངོས་པོ་རྣམས་མཐའ་
དང་ལྷན་པ་ཉིད་དུ་འགྱུར་ལ། དེ་ཡོངས་སུ་གཅོད་ན་ཡང་མཐའ་མེད་པ་ཉིད་ཉམས་པར་འགྱུར་རོ། །
གང་གི་ཕྱིར་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་སྤྱགས་ལ་སྒྲུང་བཞིན་པའི་དངོས་པོ་ནི་མཐའ་མེད་པ་ཉིད་དུ་
སྒྲུང་བ་ཡིན་ཏེ། ཐམས་ཅད་རྒྱས་པ་ཐོགས་པ་མེད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། ། དེ་ལས་གཞན་དུ་སྒྲུང་བ་ནི་
མཐའ་དང་ལྷན་པ་ཉིད་ཡིན་ནོ། ། དེ་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་རྣམ་པར་གཅོད་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་
བྱེད་ཅག་གིས་དངོས་པོ་རྣམས་ཀྱི་མཐའ་མེད་པ་ཉིད་གསལ་རབ་ཉིད་དུ་བསྒྲུབས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་
འདི་ནི་གྱི་ནའོ། ། གང་ཡང་རྣལ་འབྱོར་པའི་ཤེས་པ་ཐམས་ཅད་དམིགས་པ་མེད་པ་ཡིན་ཏེ། མི་ལམ་

ཚད་མའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་བསྐྱུས་པའི་དགའ་འགྲེལ།

བདེན་པ་མཐོང་བཞིན་དུ་དངོས་པོ་ལ་མི་སྐྱེ་བ་ཉིད་ཀྱིས་ཚད་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཁས་ལེན་པ་དེ་དག་
ལས་མཐའ་དང་ལྡན་པ་ཉིད་ཀྱི་ལྷན་ཀའི་གོ་སྐབས་ཐག་བསྐངས་པའི་ཕྱིར་ཏེ་མང་དུ་སྐྱུས་པས་ཚོག་
གོ། ། གང་དག་ཐམས་ཅད་མཐེན་པ་ལ་འདོད་པ་ཡོད་པར་བཞིན་པ་དེའི་གཞུང་ཡང་ཐམས་ཅད་
མཐེན་པ་ཞེས་བསྟན་པའི་ཕྱིར། ། གང་དང་གང་དག་ཅེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྣོས་ཏེ། ཡང་ཞེས་བྱ་བ་
ལ་སོགས་པས་ཤེས་པ་རིམ་ཅན་གྱི་སྟོགས་ལ་ཡང་འགལ་བ་མེད་པར་འཆད་དེ་ཤེས་པ་ཞེས་བྱ་བ་སྣོས་
སོ། ། ཤེས་པ་བརྒྱ་དྲུག་གིས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་བཟོད་པ་དང་ཤེས་པ་དག་གིས་ཏེ། བཟོད་པ་ནི་བརྒྱ་དེ་
སྟུག་བསྐྱེལ་ལ་ཆོས་ཤེས་པའི་བཟོད་པ་ལ་སོགས་པའོ། ། ཤེས་པ་ཡང་བརྒྱ་དེ་སྟུག་བསྐྱེལ་ཆོས་ཤེས་
པ་ལ་སོགས་པ་སྟེ། དེ་ལྟར་བདེན་པ་མཐོང་ནས་འདི། ། མཐམས་བརྒྱ་དྲུག་གོ་ཞེས་བཤད་པའི་ཕྱིར་རོ།
ཐང་ཅིག་ཅམ་ནི་ཞེས་བྱ་བ་ལ། དུས་ཀྱི་མཐའ་ནི་སྐད་ཅིག་མ་ཡིན་ཏེ། སྐད་ཅིག་མ་བརྒྱ་ཉི་ཤུ་ལ། ། དེ་
ཡི་སྐད་ཅིག་དེ་དག་གྲང་། ། དྲུག་ཅུ་ལ་ནི་ཐང་ཅིག་གོ། ། ཞེས་བྱ་བ་ནི་གུབ་པའི་མཐའ་ཡིན་ནོ། །
གྲོགས་པོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་བོད་པའོ། ། ལོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ལོ་སྐྱོར་གྱི་ནམ་གངས་ཡིན་ནོ། ། གང་ཞིག་ནམ་
པར་མ་བྱེ་བའི། ། ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྣོས་སོ། ། འོན་ཏེ་ནལ་འབྱེར་བ་ནམས་ཀྱི་ཟག་པ་མེད་པའི་
ཤེས་པ་ནི་བསྟན་བཅོས་སྐྱུའི་ཕྱིར་ཡུལ་ཅན་དུ་བཞིན་གྱི་རང་གི་མཆན་ཉིད་ཀྱི་ཡུལ་དུ་མ་ཡིན་པ་
མ་ཡིན་ནམ། དེ་རི་ལྟར་སྐྱུའི་ཡུལ་ཅན་གྱི་ནལ་འབྱེར་བའི་ཤེས་པས་དངོས་པོ་ནམས་ཀྱི་རང་གི་ངོ་བོ་
ཉིད་རྟོགས་པ་ཡིན་ཞེ་ན། དེའི་ཕྱིར་བདག་བཅས་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྣོས་ཏེ། རང་གི་མཆན་ཉིད་
དེ་ཉིད་རིགས་མི་མཐུན་པ་ལས་བསྒྲིག་པའི་ཐ་མི་དད་པའི་ནམ་པའི་ཤེས་པའི་རྒྱ་ཉིད་ཀྱིས་བསྟན་
བཅོས་སྐྱུའི་མཆན་ཉིད་ཅེས་བཞིན་དོ། ། དེ་བས་ན་དེ་འདྲིན་པར་བྱེད་པའི་ནལ་འབྱེར་བའི་ཤེས་
པ་བསྐྱེམས་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་གསལ་བར་སྤང་བ་སྟེ་བ་ན་རང་གི་མཆན་ཉིད་ཀྱི་སྟོད་ཡུལ་ཅན་ཡིན་
པའི་ཕྱིར་སྐྱུའི་སྟོད་ཡུལ་ཅན་ཡིན་པ་དེ་རི་ལྟར་རང་གི་མཆན་ཉིད་འདྲིན་པར་འགྱུར་ཞེས་བྱ་བ་
འདི་མི་འགལ་བ་ཁོ་ནའོ། ། གང་ཡང་། ནམ་པ་གཅིག་ཅན་ནམ་ཤེས་ཏེ། ། ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྣོས་
པ་དེ་ཐམས་ཅད་ནལ་འབྱེར་བའི་ཤེས་པ་ནི་རང་གི་མཆན་ཉིད་ཀྱི་ཡུལ་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། ཞེས་
བྱ་བ་འདི་ཉིད་ཀྱི་གསལ་བ་ཡིན་ནོ། ། ཅི་སྟེ་དེ་ཉིད་དང་གཞན་ཉིད་ལ་སོགས་པ་ནམ་པས་བསྟན་པ་

བྱ་བ་མ་ཡིན་པའི་ཀུན་རྫོབ་ཉིད་ཀྱི་སྤྱི་གང་ཡིན་པ་དེ་ཁོ་ཐོ་ཅག་གིས་བརྗོད་པ་དང་། གང་ཡང་གཞན་
 མི་སྟེགས་བྱེད་ཆམས་ཀྱི་སྤྱིར་དོན་དམ་པ་ཉིད་ཏུ་རྟོགས་པ་དེ་འདྲིན་པ་ཉིད་ཀྱིས་ནལ་འཕྱོར་བའི་
 ཤེས་པ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་ཡུལ་ཅན་ཉིད་ཏུ་བསྐྱབས་པ་དེ་ཡང་མ་གྲུབ་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བསྟན་
 པའི་ཕྱིར། གང་ཞིག་གཞན་གྱིས་ཀུན་བརྟགས་པའི། ། ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྟོན་ཏེ། སོགས་པའི་
 སྟེན་ཀྱི་པ་ལ་སོགས་པའི་སྟེན་བརྗོད་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་པ་ཞེས་བྱ་བ་གཟུང་བར་བྱའོ། ། ཅིའི་ཕྱིར་
 དེས་དེ་འདྲིན་པ་མ་ཡིན་ཞེ་ན། ནལ་འཕྱོར་བ་ཡི་དབང་ལྷག་ལྷགས། ། ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྟོན་ཏེ།
 ནལ་འཕྱོར་བའི་ཤེས་པ་ནི་རྟོག་པ་དང་བྲལ་ཞིང་མི་འཁྲུལ་པ་ཉིད་ཀྱིས་མངོན་སུམ་གྱི་ཚད་མ་ཉིད་ཏུ་
 འདོད་དེ། གལ་ཏེ་དེ་རྟོག་བཤད་པའི་སྤྱིའི་ཡུལ་ཅན་ཏུ་འཁྱུར་ན་དེའི་ཆེ་ཀུན་རྫོབ་པའི་དོན་གྱི་ཡུལ་
 ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རྟོགས་། རྟོག་ཤེས་ལོན་པ་ཉིད་ཏུ་འཁྱུར་ལ། གཞན་གྱིས་ཀུན་ཏུ་བརྟགས་པའི་
 བརྟན་པའི་ཡུལ་ཅན་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་འཁྲུལ་བས་ལོན་པར་ཡང་འཁྱུར་རོ། ། ཡང་ན་གཉི་གའི་
 ཡུལ་ཅན་ཡིན་པ་ཉིད་ཀྱིས་རེ་རེ་ལ་ཡང་སྟོན་གཉི་གར་འཁྱུར་རོ། ། དེ་ལྟར་སྟོན་བརྟགས་པ་དང་བརྟན་
 པའི་དོན་གྱི་ཡུལ་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཆམ་པར་རྟོག་པ་དང་འཁྲུལ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་བསྟན་
 ཟིན་ཏོ། ། འདི་ལས་ཀྱང་དེ་འདྲིན་པ་ནི་རྟོག་པ་དང་འཁྲུལ་བས་ལོན་པར་ཐལ་བར་འཁྱུར་རོ་ཞེས་
 བསྟན་པའི་ཕྱིར། ཆམ་པར་རྟོག་པའི་བདག་ཉིད་སྤྱི། ། ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྟོན་ཏེ། དེ་མ་ཐག་ཏུ་
 བརྗོད་པའི་བརྗོད་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་པ་ཉིད་དང་། གཞན་ལ་སོགས་པ་བསྟན་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་པའི་
 སྤྱི་གང་ཡིན་པ་དེ་ཆམ་པར་རྟོག་པའི་བདག་ཉིད་ཡིན་ནོ། ། གང་གིས་ནི་གཞན་གྱི་ཕྱིར་རོ། ། བཤད་
 ཅེས་བྱ་བ་ནི་གཞན་སེལ་བ་བརྟག་པ་དང་ལྷན་པར་བྱས་པ་ཡིན་ནོ། ། དེའི་ཕྱིར། དེ་འདྲིན་ན་ནི་ཆམ་
 རྟོག་དང་། ། འཁྲུལ་བས་གཞོད་པ་ཉིད་ཏུ་འཁྱུར། ། ཞེས་སྐབས་སུ་བབ་པ་དང་སྐྱར་བར་བྱའོ། ། འདི་
 ལྟར་སྤྱི་ནི་ཆམ་པར་རྟོག་པའི་བདག་ཉིད་ཡིན་པ་ཉིད་ཀྱིས་དེ་འདྲིན་པ་ནི་ནལ་འཕྱོར་བའི་ཤེས་པ་
 ཆམ་པར་རྟོག་པའི་བདག་ཉིད་ཏུ་འཁྱུར་ཏེ། དེ་ནི་དེའི་བདག་ཏུ་འདྲིན་པའི་ཕྱིར་རོ། ། ཆམ་པར་རྟོག་
 པ་ཡང་རང་བཞིན་གྱི་རང་གི་སྤང་བ་དོན་མེད་པ་ལ་དོན་ཏུ་ཞེན་ནས་འཇུག་པའི་ཕྱིར་ཕྱིན་ཅི་ལོག་

ཚད་མའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་བསྟུས་པའི་དགའ་འགྲེལ།

ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་འཁྲུལ་བས་ནོན་པ་ཉིད་དུ་ཡང་ཐལ་བར་འགྱུར་རོ། ། གང་ཡང་གཞན་གྱིས་ཀྱན་
ཏུ་བརྟགས་པའི་ཕྱིར་རྟག་ཏུ་རྗེས་སུ་འགོ་བའི་རང་བཞིན་དེ་ཡང་སྤྱི་བརྟག་པར་དངོས་པོ་མེད་པའི་
རང་བཞིན་ཉིད་དུ་བསྟན་ཟིན་པའི་ཕྱིར་དེ་འདྲིན་པ་ན་གསལ་རབ་ཉིད་དུ་རྣམ་པར་རྟོག་པ་དང་
འཁྲུལ་བ་ཉིད་དུ་ཐལ་བར་འགྱུར་རོ། ། གང་ཡང་རྒྱ་བཅས་འབྲས་བཅས་ལས། ། ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་
པ་གང་སྟེན་པ་དེ་ལ། ཉིང་དེ་འདྲིན་ལས་བྱུང་བའི་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྟོས་སོ། ། ཇི་ལྟར་རིམ་མཐ་
ཅིག་ཅར་གྱིས། ། ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ལ། རིམ་གྱིས་སམ་ཅིག་ཅར་གྱིས་ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་སྟོས་ཏེ་
གོ་བར་ཟད་དོ། ། ལུན་མོང་མ་ཡིན་ཐབས་རྟེན་པ། ། ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ལ། ཆོས་ལ་བདག་མེད་
ལེགས་གོམས་པ། ། ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྟོས་ཏེ། བསྟན་བཅོས་ཐམས་ཅད་གྱིས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དེ་ཁོ་
ན་ཉིད་བསྟུས་པ་མ་ལུས་པ་འདིས་སོ། ། འཁོར་བར་མི་འོས་ཤེས་པ་ཅན། ། ཞེས་བྱ་བ་ནི་འཁོར་བ་དག་
ཏུ་མི་འོས་པ་ལྟན་ཅིག་ཏུ་མ་སྟེན་པ་ནི་འཁོར་བར་མི་འོས་བའོ། ། དེ་འབྲུ་བའི་ཤེས་པ་དེ་བསྟན་པ་
གང་ལ་ཡོད་པ་དེ་ལ་དེ་སྐད་ཅེས་བྱའོ། ། ལྷ་འདྲུག་དབང་ཕྱག་སོགས་ཡུལ་མིན། ། ཞེས་བྱ་བ་ནི་འདི་
ནི་རང་གི་རྟག་པ་ཉིད་གྱིས་བསྟན་པ་དང་གཞི་མཐུན་པ་ཡིན་ནོ། ། ཉོན་མོངས་དག་པོ་མ་ལུས་པའི། །
སྡེ་ཆན་འདིག་པར་བྱེད་པ་ཅན། ། ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཉོན་མོངས་པ་ཉིད་དག་ཉིད་ལ་དེ་དག་གི་སྡེ་ཆན་ནི་
ཆོགས་སོ། ། དེ་འདིག་པར་བྱེད་པའི་རང་ཚུལ་གང་ལ་ཡོད་པ་ཞེས་ཆིག་རྣམ་པར་སྦྱར་རོ། ། མདོན་
མཐོ་སྒྲ་ཆོགས་ཆོགས་པ་དང་། ། ལྷ་དན་འདས་པ་ཐོབ་པའི་རྒྱ། ། ཞེས་བྱ་བ་ལ། རྒྱའི་སྒྲ་རེ་རེ་དང་སྦྱར་
བར་བྱ་སྟེ། མདོན་པར་མཐོ་བ་སྒྲ་ཆོགས་ཆོགས་པའི་རྒྱ་ཡིན་ཞིང་ལྷ་དན་འདས་པ་ཐོབ་པའི་རྒྱ་
ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་དོ། ། དེ་ལྟར་གང་ཆེ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན། ། ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ལ་དེ་ལྟར་
གང་ཆེ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྟོས་ཏེ། འགའ་ཞིག་ཅེས་བྱ་བ་ནི་བདེ་བར་གཤེགས་པ་ཉིད་ཡིན་གྱི་
སེར་རྒྱ་ལ་སོགས་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། ། སྤར་དི་སྐད་བཤད་པ་བཞིན་ནོ་སྟུམ་དུ་བསམས་པ་ཡིན་ནོ། །
གང་ཡང་ཤེས་པ་རྣམ་པ་མེད་པའི་ཕྱོགས་ལ་སྟོན་སྟེན་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ལ་ཡང་ཁོ་ལོ་ཅག་གིས་དང་
པོ་ཉིད་བརྟེན་ཟིན་དོ། ། འོན་ཏེ། རྣམ་པ་དང་བཅས་རྣམ་པ་མེད། ། གཞན་གྱི་རྣམ་པ་ཉིད་ལ་ཡང་། །

ནམ་པར་ཤེས་པའི་བྱི་རོལ་དོན། ། ནམ་ཡང་ཤེས་པ་མ་ཡིན་ནོ། ། ཞེས་བརྗོད་པ་མ་ཡིན་ནམ། དེ་རི་
 ལྟར་ཕྱོགས་གཉི་ག་ལ་བརྟེན་ནས་ཀྱང་ཉེ་པ་མེད་པར་བརྗོད་ཅིས་དོགས་པ་ལ། ། ནམ་པ་མེད་སོགས་
 བསམ་པ་ནི། ། ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྒྲིམ་ཏེ། ཁོ་ལོ་ཅག་ནམ་པར་ཤེས་པར་སྒྲུབ་ལ་གནས་པ་ནམས་
 གྱིས་སྤར་ནམ་པ་མེད་པ་ལ་སོགས་པ་བསམ་པ་བྱས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་བྱི་རོལ་གྱི་དོན་ལ་མངོན་
 པར་ཞེན་པ་ལ་བྱི་རོལ་གྱི་དོན་ལས་སྒྲངས་ནས་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་སྒྲུབ་པ་ནི་བྱིང་ཅག་བྱི་རོལ་གྱི་
 དོན་ཏུ་སྒྲུབ་ནམས་ལ་རི་ལྟར་ཉེ་བར་མཁོ་ཞེ་ན། རི་ལྟར་བྱིང་གྱིས་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྒྲིམ་ཏེ།
 གདོན་མི་བཟང་བྱིང་ཅག་གིས་བྱི་རོལ་གྱི་དོན་ནམ་པ་དང་བཅས་པའམ་ནམ་པ་མེད་པར་ཤེས་པ་
 འཛིན་པ་བརྗོད་པར་བྱ་བ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ན་བྱི་རོལ་གྱི་དོན་རྒྱུ་ཆད་པར་འགྱུར་རོ། ། དེ་ལྟ་
 ཡིན་དང་ཅི་ནས་ནམ་པ་གང་གིས་བྱིང་ཅག་དོན་འགའ་ཞིག་ལ་ཤེས་པ་འཇུག་པའི་ནམ་པ་དེ་ཉིད་
 གྱིས་གཞན་མཆོག་སྟེ་བྱིང་པར་ཏུ་འཕགས་པའི་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱང་འཇུག་པར་
 འདོད་པར་བྱ་བ་ཡིན་པས་ཐུན་ཀ་འདི་མེད་དོ། ། དཔེ་མེད་རང་གི་དཔལ་བདེན་བདེན་པར་ངེས་བྱས་
 ལས། ། དགེ་བཤིན་ཏུ་བྱི་མེད་བདག་གིས་གང་ཐོབ་དེས། ། འཛིག་ཉེན་ཐམས་ཅད་སྟེ་པོ་ཀུན་གྱི་ཡིད་
 ཆིམ་མཛད་པ་ལི། ། མདངས་གསལ་བ་ཅན་བདེ་གཤེགས་པད་མའི་ངང་ཚུལ་འགྱུར་བར་ཤོག ། དེ་
 ཁོ་ན་ཉིད་བསྐྱུས་པའི་དཀའ་འགྲེལ་སྒོ་བ་དཔོན་ཆེན་པོ་ཀ་མ་ལ་ཤྱི་ལས་མཛད་པ་རྫོགས་སོ། །
 རྒྱ་གར་གྱི་མཁན་པོ་མཁས་པ་ཆེན་པོ་དེ་བེན་ཏུ་བླ་ཏུ་དང་། བོད་ཀྱི་ལོ་རྒྱུ་བ་ཤུ་ཡེ་དགེ་སྤྱོད་གྲགས་
 འབྱུར་ཤེས་རབ་གྱིས་བསྐྱུར། ། ། བཙེ་ལྷན་བདེ་བར་གཤེགས་པའི་བཀའ། ། ཀུན་ལ་རབ་འབྱམས་
 རྟོག་གཏི་གཙོ། ། ཆོས་ཀྱི་གྲགས་པ་གཉིས་པ་དེས། ། གསལ་བའི་ཆོག་གིས་བཀོད་གཞུང་འདི། ། བདག་
 གཞན་གཞུང་ལུགས་རྒྱ་མཆོ་ཡི། ། མཐར་མཇུག་མཁས་པ་ལྟ་དབང་སྟོ། ། བསྟེན་ལས་ཐུབ་མཐའ་མཐའ་
 དག་ལ། ། སྒོ་ཡི་སྤང་བ་ཐོབ་ནས་བསྐྱུར། ། སྟོན་གྱི་སྒྱུར་བྱེད་མཁས་ནམས་གྱིས། ། རི་ལྟར་བཤོད་ལམ་
 ཆེ་ནམས་གྱིས། ། འབད་པས་མཐོང་བར་མ་གྱུར་གང་། ། ཅི་ཞིག་ལྟར་ཉེ་བདག་གིས་ཏེ། ། བདག་ནི་
 བཙོན་དང་མི་ལྷན་ཞིང་། ། ཤེས་རབ་ལྷག་པ་མེད་མོད་ཀྱང་། ། འདི་ལྟར་དོན་དང་རྗེས་མཐུན་ཞིང་། །

ཚད་མའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་བསྐྱུས་པའི་དཀའ་འབྲེལ།

ཆིག་གི་ཐེབ་སྒྱུར་རབ་གསལ་བ། ། རྫོགས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བྱིན་རྒྱབས་སམ། ། སྐྱེ་བ་གཞན་དུ་གོམས་
པར་ངེས། ། འོན་ཀྱང་བཙོན་འགྲུས་ཚོམ་ནམས་ཀྱིས། ། ཉེས་པ་དོར་ལ་ལེགས་པ་ལོངས། ། དཔལ་ལྷན་
རིགས་གསུམ་མགོན་པོའི་རྒྱད། ། སྟོད་རིས་སྤྱན་པའི་སྤང་གྱུར་པ། ། རྗེ་རྒྱལ་བྱང་རྒྱུ་མེམས་དཔའི་
དཔོན། ། བརྟན་ཞིང་མི་འཇུག་གཟི་བུ་ལྷན། ། དགོངས་ཟབ་དམ་པའི་ལམ་ལ་དབྱེས། ། མཐའ་
བཞིའི་རྒྱལ་སྤན་ཟིལ་གཞོན་པ། ། མངའ་བདག་དབང་ལྷག་དམ་པའི་རྗེ། ། བསོད་ནམས་རྩེ་ཡི་བཀའ་
བསྐུལ་ནས། ། གཞུང་ལྷགས་ངན་པ་ཀུན་འཇོམས་ཤིང་། ། བདེ་གཤེགས་བསྟན་པ་གསལ་བྱེད་པ། །
དཔལ་ལྷན་པད་མའི་ངང་རྒྱལ་གྱི། ། དོན་ཆེན་ལྷན་པའི་བསྟན་བཅོས་འདི། ། བསྐྱུར་བའི་དགེ་བས་
བདག་གཞན་ཀུན། ། ལྷ་ངན་ཐམས་ཅད་རབ་བཙོན་ནས། ། བཀྱར་བར་དཀའ་བའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི། །
བསྟན་པ་ལྷན་རིང་འཛིན་པར་ཤོག ། འདི་ལ་ཆིགས་སུ་བཅད་པ་ཁྱི་བརྒྱད་སྟོང་ཡོད། བཅ་པོ་དྲུག་
རུར་བྱས་སོ། །

書 號： TI799 ~ TI800

詳細書名： 〈量之真如〉・〈難釋廣量〉合刊，

〈TATTVASAMGRAHA〉・〈TATTVASAMGRAHA
PANJAKA〉

作 者： 寂護大師 (SHANTARAKSHITA) ・
蓮花戒大師 (KAMALASHILA)

宗 派： 藏傳

提供單位： 2012 PRAJNYA CLASS OF PARAMITA
DREPUNG GOMANG MONASTIC COLLEGE
印度哲蚌寺果芒佛學院般若班

提供日期： 2012 年 3 月

DEDICATION OF MERIT

May the merit and virtue
accrued from this work
adorn Amitabha Buddha's Pure Land,
repay the four great kindnesses above,
and relieve the suffering of
those on the three paths below.
May those who see or hear of these efforts
generate Bodhi-mind,
spend their lives devoted to the Buddha Dharma,
and finally be reborn together in
the Land of Ultimate Bliss.
Homage to Amita Buddha!

NAMO AMITABHA

南無阿彌陀佛

【藏文：〈量之真如〉・〈難釋廣量〉合刊（下冊）】

財團法人佛陀教育基金會 印贈

台北市杭州南路一段五十五號十一樓

Printed and donated for free distribution by

The Corporate Body of the Buddha Educational Foundation

11F., 55 Hang Chow South Road Sec 1, Taipei, Taiwan, R.O.C.

Tel: 886-2-23951198, Fax: 886-2-23913415

Email: overseas@budaedu.org

Website: <http://www.budaedu.org>

This book is strictly for free distribution, it is not for sale.

ཐུག་དཔེ་འདི་ཚོས་སྤྱིན་དུ་འབྱུང་གུ་ལས། ཚོར་བསྐྱར་མི་ཚོགས་པ་དགོངས་འཇགས་ལྟ།

Printed in Taiwan

3,000 copies; October 2012

T1800-10822

If you are finished with it,
please pass it on to others or
offer it to a monastery, school or public library.
Thanks for your co-operation.

Namo Amitabha!

《藏文：〈量之真如〉・〈難釋廣量〉合刊（下冊）》

財團法人佛陀教育基金會 印贈
台北市杭州南路一段五十五號十一樓

Printed and donated for free distribution by

The Corporate Body of the Buddha Educational Foundation

11F., 55 Hang Chow South Road Sec 1, Taipei, Taiwan, R.O.C.

Tel:886-2-23951198,Fax:886-2-23913415

Email: overseas@budaedu.org

Website: <http://www.budaedu.org>

This book is for free distribution, it is not for sale.

ཡུལ་རྣམས་པཱི་ཚོ་ན་གཞིན་དུ་བཟུལ་ཤིང་པཱ། ཞུ་བ་ལྟར་མི་ཚོ་གྲག་པ་རྣམས་པཱི་ཚོ་ན་གཞིན་དུ་བཟུལ་ཤིང་པཱ།

Printed in Taiwan

T1800